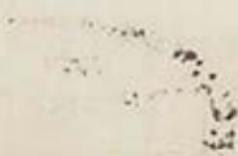

Faint, illegible handwriting on a lined page. A large, irregular brown stain is present in the upper middle section, partially obscuring the text. The text appears to be a list or series of entries, possibly names or dates, but is too faded to read.

ԲՆՆՈՒԹԻՒՆ ՏՈԳԵՆՈՒԼԳ
ՍԼԳՍՈՍԸՅՆ ԳԼԻԹԻ
ՍԼԲԳԼԲԻԵՆ .

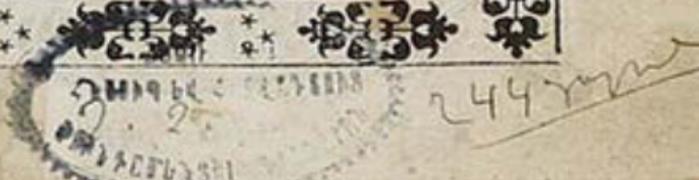
Ժողովեցեալ Ի զանազանից Սասնից Սար
դապետաց Եկեղեցւոյ , Եւ Թարգմանեցեալ
Ի հայրապետութեամբ Սրբոյ ԼԹՈՒՅՆԻ Ըմբիած
նի Տեառն Եղիազարու Սրբազան Վաթուղիկոս
ին . Ի նուազ Յոհաննիսէ Վարդապե
տե Սասանդիկուպօլսեցւոյ Ի փառս
Սեծարոյնս Լ .

Եւ Տպագրեցեալ Լ ըզեամբք Եւ Գոյնք
Լ զուղեցի Խօսայ Գուխազարի Որդի
Խօսայ Եւ հասցաւ տին Ի սեփհա
կանի Տան Խրումս
Ի թուականութեամբ Երումս ընչէ .
Ի վէնէ տիկ Բաղարի .

A
673

IN VENETIA , Per Naabiet de Gulnafir. 1687.
Con licenza de' Superiori, e Prinilegio .

ՄԱՍՈՒԹՈՅ ԵՐԿՐԱԿ ԶԱՅ ՈՂՈՐՈՒՌ ԲԱՆԻՑ ԱՅ ԵՄ ՈՂՈՐՈՒՌ ԶԻՔԵՆԻ ԴՏԱԿԻՍ ԴՅԱՆՆԵ

ԴԹՈՒԻՆ ԿԱՅՈՅ 1874

Ի Թ ու ի ն Տազար Տարիս բեկի
 երից տասանց և հինկեկի
 ՚ի ժամանակս Տայրապետի
 էջմիածնայ սր աթուրի
Լ զիսզար կաթուղիսի
 ընտիր և բաջ առ աջնորդի
 ընտա որչին փոխանորդի
 Տայրապետեաց հովու ապետե
Յ որդորանօք բարեսիրի
 յովսեփայ մեր վարդապետի
 զփուռնայ գահին առ աջնորդի
 ճշմարտութե քարոզողի
Լ ս նա հապետնուտա Տողի
 որ եմ որդի գու զնազարի
 գեղջիւ բրնիկ ագու լեցի
 զտանաւոյս շարադրեցի
Ի նախերգան ըս մեկնչի
 բուն սաղմոսին մեծի դաւթի
 զոր փառքնամբ յոյժ խնդրեցի
 և օգնութի տեսա ընդ տի
Տ եսանելով ՚ի յայ լեզուի
 յօժարեցայ յայսմ բանի
 ՚ի փառս փրկչին մեր յիսուսի
 և ՚ի յօգուտ Տայոց աղբի
Ի յիշատակ անբակտելի
 և ՚ի տիտփանս ընթերցողի
 զի գանձ է սա անպատմելի
 տղիդ սրտիս սաղմոսողի
Լ շխատանօք յոհաննիսի
 ստանպօղջի վարդապետի
 զոր մաղթ անօք աղաչեցի
 ձեռնս սրկանել այսմ գործի

Լ կնարկելով օրինակի
 հրեից աղաց ընթարգմանչի
 այլ և յունաց զաղախարի
 և լաթինաց շարադրողի
Որ հաւանեալ խնամ բանի
 արար զակիզքն այսմիկ տառի
 և աշխատամբ իւրոյ ջանի
 Տայոց ՚իլերջ զիդ ճնխմ բարի
Որով բաղցեալ ընկերակրի
 և ծարաւին սրբուցանի
 մեզաւորաց յոյս պատրաստի
 սրբանկեղց սիրտ ընբերկրի
Ք ան զի պարզ է և հեշտալի
 և դիւրապէս հասկանալի
 իւրպանչ իւր ցանկացողի
 լուծէ զկապ սարակուսի
Օ ի այս էր իզձ խնց սրտի
 և կատարումն խնց տխտի
 բարեսիրաց մերոյ աղբի
 Թողու զսա յիշման տեղի
Բ աղում դրամ ըս վասնեցի
 ՚ինեղութե ժամանակի
 մինչև ըզ սա տաղադրեցի
 և ՚ի վախճան իւր հասուցի
Շ չորհօք Տողոյն պարզ և սղե
 և աղօթիւք ամածնի
 անարժանիս նպաստողի
 և սրկարիս ձեռնս սունողի
Օ ուսթ սրտիս հնդէս մտի
 ըզ ճանրութիս ՚ի յանձն առի
 վասն յուսոյն պարզ և սղի
 զվարձս յերկնային առաջ տառի

Աւրդ եթէ որ ստաւ զհայրէ :
 և հոգեպէս միտքարի :
 յիշման և ողբէ զիս արժանի :
 ի ժամն որ պատարագի :

Աւթէ դոցի սխալ լեզուի :
 շարագրու թեւ անարհեստի :
 խնդրեմ ներել զի սխառտի :
 անվարժութե ձեր ծառայի :

PENITENTIOS MADIARIAN .

Աւարտումս Թ՛ Գ. ԲԳԵՄ :

Սաղոմոց Տէտէ: ցանկանալով ազուլեցի խօճայ դ. ք. շնազա
 ըի որդի խօճայ նա հասկե տին մեկնութեանց սաղմոսագն
 դ. ան. Թի մարդաբէին, խնդրեալ էր բազմից զնոյնն ՚ի
 կոստանդինուպոլիս ՚ի փարատումն տիրութեցիւրոց .
 և ՚ի փոքրահասակ հոգւոյ իւրոյ . Աւ. ՚ի շնորհելն դ. տանել զպար
 զախօսումն Տէղիկանի, կամ զ լիակատար իմն, ու խառնալ էր յան
 ձին իւրում տալ շարագրել զնա երբեմն ՚ի գիւղակում Ժամու
 ՚ի լրումն բղձի և դիտանարութիւրոյ . Աւստի ՚ի դառնալն
 իւր վերտօին առողջութիւն շնորհար տն ՚ի բարոյս սյա վէնէ տիկ .
 Թախանձանօք խնդրեաց ՚ի Տէրոյս պարզաբանել զնոյնն . Աջ
 զն մարմնաւոր օգտի և շահասիրութիւրոյ, այլ զն հոգեկան
 մխիթարութե ազգին հայկազունեաց . և ՚ի սխառտակ անջջե
 լի ինքեան և ծնողաց իւրոց հանդուցելոց ՚ի քս . Բայց ոչ
 իրթին շարագրութիւ, այլ աշխարհական լեզուաւ . ըստ
 որում տեսեալ էր առ խառնացիս . զի ամենեքեան միահազդն
 դիւրապէս հասկանալով վայելիցեն զնոյնն . Իսկ ևս ոչ Թէ
 յենլով ՚ի զօրութիւն և յուշիմութիւն մտաց ինոց, այլ ապաւնի
 նելով միայն ՚ի յօգնութիւն շնորհաց հոգւոյն սրբոյ . և ՚ի յօ
 Ժամողակութիւն սրբազան վարդապետաց եկեղեցւոց համար
 ձակեցայ դբուռն արկանել զնմանէ : Վիտելով հաստատա
 պէս Թէ առաջիկայ գործածութեւս բարձրութիւն և վսե
 մութիւն բազում աստիճանօք գերազանցիցէ զնոսաստութի
 ներհմութեան ինոց . Օ ՚ի մտտեանք անայինք եւս բնաւին
 հոգի և կեանք, և մարդկային տկարութիւն Թեւօք բնական իմա
 ցողութե ոչ կարէ ժամանել և լիապէս պարունակել զնոյնս
 համբառնամ ուրեմն դաշտ իմ ՚ի բերինս, և ասեմ ըստ մարդա
 բէին, զարթոն դաշտ իմ սր, և նայեցայ ՚ի սրանչելիս օրինաց
 բոց . զի ճրագ է բան քո տօնոց ինոց, և լոյս տայ շաւղաց ինոց .
 Աւ այսպէս արիացել յուսով ձեռնատուաւ ամենապարզ և բն
 սաստու ծոյ, Տէզուք հոգւոյ մտանեմ ՚ի հանդէս իրակութեւս .

Օ զր

Օ որ և հաւատամ գու վայելուք , և շահաւէտ բնաւից ան
 շանց բարեպաշտից և ճշմարտասիրաց . քան զի ընթերցմամբ
 սորին լուսամտին միտք , ուղղին կամք , և զգաստանան շարժ
 մունք զգայարանաց մերոց . Սովաւ զինխնէ ընդէմ հեթոսն
 սահան առատակերանութեց . սովաւ յաղթահարելիք զկամա
 կորութիւն հրէից . սովաւ հաստատիւք ՚ի ճշմարիտ հաւատն որ
 է ՚ի քս յս . սովաւ հեռանալիք ՚ի յախտից մոլութեց . և մերձե
 նալիք ՚ի յառարինագործութիւն . միայն թէ երկայնամտութիւն
 պարտակի կամիցիւք ՚ի հոգեզուարթ ընթերցումն սորին .
 իբրև կարօտք և փափաքօք իմանալոյ զբարեհաճութիւնն այ .
 Օ ՚ի նախատեսունն ան զարբազան դրեանս հիւանդացելոյ
 մարդկային բնութեւն առողջարար տպեղանիս պատրաստեաց .
 ուղղիւնք զվերջ հոգւոց մերոց բուժել կարիցիւք . Աս
 թէ պէտէ զանազանք են այսպիսի դեղք հոգեկանք . զի զայլ իմն
 ուսուցանեն մեզ անձային օրէնք . և զայլ իմն անձային պատմու
 թիւք . զայլ իմն խրատք բարոյականք . և զայլ իմն մարդորէա
 կանք . Այլ զիրգ սաղմնացն դաւթի միահաղոյն զամենե
 սեան պարունակէ յինքեան . որովք և յորդորէ զմեզ անխախտ
 հեճութիւն հեռակ զօրինաց և պատուիրանաց ճշմարտին այ .
 փափաքելով ՚ի հեշտութեց և ՚ի զանկութեց մարմնականաց .
 և հեռակելով ամբողջութեան և ժուժկալութե . Օ ինչ
 ուրեմն մնաց մեզ առ ՚ի ստանալ զվարս անպաշտութե , եթէ
 ոչ մտադիր ընթերցումն սորին . Օ ՚ի սովաւ կրթիւք ՚ի
 հաւատս , ՚ի յիբանաւ , ՚ի զաստղութիւն . Սովաւ ուսանիւք
 զպէր , զբարութի , զարբութի , զտոյս , զանտեսակալութի , զ
 համբեր
 րութի , և զերկայնամտութի . Աս թէ նրբապէս ակնարկիցեմք
 ՚ի հոգեյորդոր արտադրութիւն սորին , գասնեմք զանթիւ խոր
 հորդս գերբնականս և զարմնալիս . և մանաւանդ զցանկա
 լի խորհորդ մարդեղութե և չարչարանաց , իրաչելութե և
 թաղանս , յարութե և համբարձման անմերոց յի քի . Վաս
 նեմք և ս զմիթմարութիւն և զախտիումն ՚ի հոգեկան և ՚ի
 մարմնական սրտմութիւն . զկերպ և զեղանակ աղօթելոյ առ
 անձ . և զճանապարհ դիմելոյ անկասկած օրէնն ՚ի հայրենիս մեր

երկնային . Աստիւ և ըստ հրամանաց սրբոյ եկեղեցւոյն միշտ
 և հանապազատ ձեռն ունիմք , իբրև զնո՛ւադարան իմն հո
 գւոյն սրբոյ . և իբրև զգանձարան խորոցն անձառելեաց անհա
 սինայ . Ազգընկալարութիւնս ամենայն զնո՛ւարթութիւն և
 ողջմտութեամբ , և իկիրարկեք ՚ի փառս յի . քի , և ՚ի յօ
 գուտ անձանց ձերոց . յիշելով զգոսածառս և զմա
 տակարարս սրբին ՚ի մայրատիայ յաղօթս ձեր
 միով հարս մերիւ . ընդ որս և դուք մի
 շեալք լինիք ՚ի քսե՛յ յուսոյն մերոյ
 ՚ի միւսանդամ գալատեան նո
 բին . լռելով զերանանէտ
 բարբառն որ ասէ ,
 եկայք օրն
 եայք հօր ինչ ժառանգեցէք զպատ
 բաստեալ ձեզ զարքայութին
 ՚իսկզմանէ աշխարհի :
 Աղջկերութիւն .
 * * *

PERE TOROS MADJARIAN

Յոյժ վայելուչ և հարկաւոր համարեցաք զվեկնու ին սաղ
 մուսացն դաւթի մարդարեին շարադրել և ի լոյս սժել
 իպէտս հայկազունեաց : Բանդի թէպէտ և այլք
 բրիտանեացք երգեն յարածամ յեկեղեցիս իւրեանց
 զնոյն սաղմոսն դաւթի ըստ պատշաճի աւուրն , և ըստ պիտա
 նաւորութե որպէս և հայք , բայց ոչ այնքան յաճախ : Տի
 հայք ոչ միայն եկեղեցականք , այլև աշխարհականք , և սար
 տաբոյ եկեղեցւոյն միշտ և հանապազ ունին զնա իբերան :
 Աւտի ՚ի տարակուսիչնոցա իսլէ դժուարիմաց բանի ուրուք ,
 կարեն սովաւ դիւրապէս լուծանել զտարակուսութիւն իւր
 եանց . և առանել յօժարութիւն և ջերմեռանդութիւն փառա
 բանել զաստուած :

Բայց նախ գիտելի է , զի զվեկնութիւն զայս այնու դիտաւորու
 թեամբ շարադրեցաք մեք աշխարհօրէն , զի կարիցեն աշխարհ
 հականք ամենեքեանս դիւրապէս իմանալ զայն , բանդի եկեղե
 ցականք ունելով զբաւական կրթութիւն և զուսումն , յարա
 ժամ ճաշակեն զբաղցրութիւն սրբազանից գրոց . իսկ աշխար
 հականք որք պարապին ՚ի զբաղմունս և ՚ի հոգս աշխարհի ,
 ամենեւին մնան անմիթարբ ՚ի յոյսպիտեաց շնորհաց : Աւտի
 մի որ արհամարհիցէ զմեզ իբրև զանհմուտս լեզուին հայոց ,
 որով հետև ոչ վասն եկեղեցականաց , այլ վասն օգտի և շա
 հաւետութե հասարակաց Ժողովոցոց եղև առաջիկայ մերս
 գործաւնութիւն :

Եւ իբրորդ գիտելի է , զի զվեկնութիւն զայս ոչ եթէ յանդդնս
 բար ըստ բնականի հանձարոյն մերու մնարեցաք , այլ հետևե
 լով զգուշապէս շաւղայն հարցն սրբոց , և վարդապետաց եկե
 ղեցւոյ . ունելով միշտ առաջի աչաց մերոց զլուսաւոր գրեանս
 նոցին , և մանաւանդ զբնաբանս հրէից և յունաց և զվեկնու ին
 նոցին , որոց և օժանդակութիւն յօրինեալ աւարտեցաք զայն :

Եւ իբրորդ գիտելի է , զի գիրգբ անաշունչք են խորինք և խոր

Տրդաւորք , և զանազան մեկնութեց ընդ ունակք . ուստի
բազմիցս դասնեմք զբան խնն զանազանապէս մեկնեցեալ ի
զանազանից վարդապետաց եկեղեցւոյ : Վն որոյ եթէ գտա
նիցի ինչ խամն այլապէս մեկնեցեալ , ոչ վն այնորիկ արհա
մարհելի է . քանզի բաւական է , թէ մեկնութիւն բնութանի
խրում Տամաձայնիցի . և Տանգուցանիցէ զմիտս ընթեր
ցողաց :

Չորրորդ գիտելի է , զի թէ պէտ շարագրութի մեկնութեւ
է աշխարհօրէն , բայց բազում բանք գտանին խամ դժուար
խնացք , Վն դժուարութեւ խորութեւ բնաբանին , ուստի
ոչ միայն միանգամ , այլև երկիցս և երկցս պարտ է ընթեռ
նուլ զնոյնս , զի խկապէս վերահասու լինիցի իք . խկ եթէ ոչ
բաւիցի խնացողութիւն մեր , յայնժամ բարւոր է Տարցա
նել զնա այլոց գիտնագունից :

Տինկերորդ գիտելի է , զի առ իբարեպէս իմանալ զդի
տանորութի բանի միոյ , պարտ է ընթեռնուլ զխորագիր
մեկնութեւ սաղմոսին այնորիկ յորում է այն բանն . քանզի
խրութանչ իւր սաղմոսունի զիւրն խորհուրդ , զի թէ պէտ
դաւ ի թմարդարէն է որ խօսի , բայց երբեմն խօսի իբերանոյ
այ երբեմն իբերանոյ քի , երբեմն իբերանոյ եկեղեցւոյ , եր
բեմն իբերանոյ առաքելոց , երբեմն իբերանոյ Տրեխց , եր
բեմն իբերանոյ Տեթմասաց , և երբեմն վասն յատուկան
ձին իւրոյ :

Վեցերորդ գիտելի է . զի երբեմն խմում տան գտանին եր
կու և երեք բանք զանազանք զոս վասն յատկացուցանելոյ
եղար զնչան աստեղն , զի մի շեթիցին մեկնութիւ նոցին .
ուստի յորժամ Տասանիս ՚ յատաջին աստղն , խմա զի վճարե
ցաւ մեկնութիւ առաջնոյ մասի բնաբանին . նոյնպէս և երկ
րորդն և երրորդն , և այլն :

Պարզաբանութիւնս Ստեփանոսի Դ. առ թի
 Մարգարէի Թ :

Ստեփանոս այս խորագիր չունի բայց
 չէ թի դաւ թի ստեփանոսն միայն ,
 առ և ան գրոց սրբոց խորագիր է .
 քանզի ուսուցանել թի զննչ է երա
 նու թի մարդոյն , և թի ուր պարտ է
 խնդրել զնա , որ է դիտանորու
 թիւն և լախման ան գրոց սրբոց .
 Ըստ ստեփանոսն կու խօսի մար
 դարէն բարեպաշտ մարդկանց հա
 մար թի ինչն ս երանել լինն , և թի
 ինչպէս անօրէն մարդիք կործանիլ
 պիտին . Ըստ և վր քի . թի ուր
 հօրն ինազանդելով , նր օրէնքն
 և պատան իրանքն կատարեց :

ՍՅԱՐԿԻՆ ԵՐԵՄԻ

այնպէս մարդոյն , որ
 անօրէն և թերահա

Դ. երջ Ստեփանոսի Դ. առ թի
 Մարգարէի Թ :

116
 5

ԹՈՐՈՍ ՔԷՆՅ. ՄԱՀԱՐՍԵԱՆ

Ստեփանոս

ՐԱՆԵԱՆ Է

այր որ ոչ ԴԸ
 նայ ի խոր

Տուրդս անպարզաց
 * ՚ի ճանապարհի մե
 դաւորաց ոչ եկաց *
 և յաթոռս Ճանապարհ
 ոչ նստաւ :

Լ՝ Պ յօրէնս տն են
 կամք նր * և յօրէնս
 նորա խորհրդացն նա ՚ի
 տունէ և ՚ի գիշերի *
 և եղիցինս ուղ ծառ
 որ անկեալ է ՚ի գնացս
 ջուրց :

է ասմարդկանց ականջ չի դներ .
 և նոցա խրատովն և խորհրդովն չի
 շրջիր * և մեզաւ որ մարդկանց չար
 դործոցն հետեւելով նոցա ճանա
 պարհումն չի մտար * և խտտաբե
 բան և չարալեզու մարդկանց նման
 չի նստիր սրտոց չար խրատատար , և
 յայ ճանապարհէն հեռացներ զիր
 եանք :

Վարձեալ երանի մարդացելոյն
 այ տն մերոյ յի քի . որ անպարիշտ
 և օրինականց հրէից խրատովն և
 խորհրդովն չի շրջեցաւ * և մեզա
 դործքահանայից և բահանայապե
 տաց չար դործոցն չի հետեւե
 ցաւ * և կեղծաւ որ և խաբէփայ .
 փարիսեցւոց աթոռն չի նստաւ , և
 նոց նման երեսպաշտութի խրատ
 տալով զայլս յայ ճանապարհէն չի
 հեռացոյց :

Լ՝ յսինքն , այլ իւր մտքն և
 կամքն այն է որ մշտ այ օրէնքն և
 պատուիրանքն կատարէ * և գիշեր
 և ցերեկ այ օրինացն ՚ի զաս այլ
 որիչ իբրևն չի մտածէ * այնպէս
 մարդն մէկ բարի ծառի կոնճանիս ,
 որ մէկ գետապիկ մի անկած լինի .
 և այ շնորհաց և մխիթարութե
 ջուրն նորանէ ամենեւին չի պա
 կասի :

Վարձեալ . տն մերոյ յի քի կամքն
 և գիտաւ որութին այն էր մշտ ,
 որ այ օրէնքն և պատուիրանքն կա

տարէր ըստ այնմ, ոչ եկի լուծա
նել զօրէնս, այլ լնուլ. և ըստ
այնմ, ոչ խնդրեմ ես զկանս իմ,
այլ զկանս այնորիկ որ առաքեացն
զիս * և զիշեր և ցերեկ այ օրինացն
՚կատայլ որիչ իբմին չէր մտածեր,
զէրէ ցերեկն զժողովուրդս կու
ուսուցանէր, և զիշերն զիւր աշա
կերացն կուխրատէր * վասն որոյ
եղև իբրև զժառն կենաց անկեալ
իմէջ զբախտին ՚ի գնացս փխտնի,
զեհոնի, տիգրիսի, և եփրատէփի,
բանզի անկեցան ՚ի գնացս չորս
դուխ աւետարանացն, մասթէո
սի, մարկոսի, զուկասու, և յոհան
նու. ուստի եթէ որ կամի գտանել
զքս խնդրեցէ զնա ՚իմէջ սուրբ
աւետարանին:

Լ՛յսինքն, որ իւր բարի գործոց
պատուն անպակաս իւր ժամանա
կին ցոյց տայ * և իւր բարի սո
վորութի, և ուղիղ զխառնորու
թի տերեւն ամենեկն չիթափի *
և ինչ բան և գործ որ սկսանի, ՚ի
բարին կատարի և յաջող պոյ:

Վարձեալ արն մեր յսքս զիւր
փրկագործութի պատուն սու
ա և պարզ և եցազգի մարդկան
՚ի ժամանակի մարդեղութի իւ
րոյ, զմեռեալս յարուցանելով,
զկոյրս լուսանորելով, զբոցոտս
սրբելով, և զգինաճարս բժշկե
լով. այլ և ՚ի միւսանդամ գարս

Որ զպտուղ իւր ՚ի ժա
մու տացէ * և տերե
ւնը մի թափեացի * և
զամ զօրինչ արասցէ
յաջողեացի նա:

տեանն իւրոյ տալոցէ՛ սրբոց ըզ-
 փառս և զպատիւս * և նորա բա-
 նեց և բարոզութեց սերունամեն
 և ինչի պիտի թափիլի , ըստ այնմ ,
 երկինք և երկիր անցնեն , և բանք
 իմ ոչ անցանիցեն * և ինչ բան որ
 սկսաւ ՚ի բարին կատարվեցաւ ,
 իբր թէ ծնունդն , թէ թշնամու-
 թին , թէ մկրտութին , թէ բարո-
 զութին , թէ շարժարանքն , թէ
 մահն , թէ թաղումն , թէ յարու-
 թին , և թէ համբարձումն , բո-
 վանդակն ՚ի բարին յաճողեցաւ ,
 ՚ի յոգուտ սրբոց , և ՚ի յորինակ
 բարեպաշտ քրիստոնէից :

Ոչ այսպէս են անպար-
 ըշտք ոչ արարս * այլ
 սպիտակ , զոր հասէ
 հոգին իմն երեսաց
 երկրի :

Ըստինքն , այսպէս չեն անօրէն
 մարդիք այսպէս չեն * այլ փոշու-
 նան են , որ ամբարտաւանու-
 թեան և փառասիրութեան քա-
 մովն միշտ առտ և անդ կուշարժին
 այս աշխարհիս վերայ . և ինչպէս
 որ իւրեանք անհանդիսա են , այս-
 պէս և ս զայլ մարդիք իւրենց չար
 օրինակովն անհանդիսա կանեն :

Իւրձեաց , այսպէս չեն անօրէն
 և նենդաւոր հրէայքն , այսպէս
 չեն * այլ փոշունան են , որ այ-
 պատժի և պատու հասի բամբն առտ
 և անդ կուշարժէ , երբեմն ՚ի ծա-
 ուցութի կու մասնէ , և երբեմն
 ՚ի զերութի այս երկրիս վերայ :

Ս ան այսորիկ ոչ բա-
 ըիցն անպարտաք ՚ի

Ըստինքն , վն որոյ այսպէս անօ-
 րէն մարդիքս այնպէս է թէ դա-

տաստանի օրն չի յարին ՚ի մեռե-
լոց . զէրէ Թէպէտ հու կենդանա-
նան մարմնով , բայց հոգւով հու
դատապարտվին ՚ի դժոխս * և չէ
Թէ միայն տրա , այլ և ամ յեղմե
զաւոր մարդ արդարոց Ժողովքն
չի մտաներ , և նց խորհրդոյն և
փառացն չի մտանակցիր :

Պարձեալ , անօրէն և նենդաւ
որ դպիրքն և փարիսեցիքն չեն յա-
րիր ՚ի դատաստան , իբր չեն յարիր
՚ի մեռելոց որ մտանեն ՚ի դատաս-
տան , զէրէ նց դատաստանն եղած
է . այլ հու յարին ՚ի մեռելոց որ
դատապարտվին * այլ և ոչ մե
զաւոր քահանայք և քահանայա-
պետքն հրէից մտանել կարեն ՚ի
խորհուրդս և ՚ի Ժողովս արդա-
րոց , զէրէ զրկեալք են խնամակ
ցութէ նոցին :

Մայրն , զէրէ ան իւր խնա-
տութքն հու ճանաչէ արդարոց
կամքն և դիտաւորութին , որ
միշտ հու ջանկան իւրեանց հոգ-
ւոյ փրկութեն . և հու ջանան հա-
նապաղ որ այ կամքն կատարեն *
այսպէս ևս հու ճանաչէ անօրէն
մարդկանց միտքն և խորհուրդն
որ միշտ չար դարձելոյ յետնէ են .
և պիտին կորնելլ և մտանել ՚ի
հոռն յաւիտենական :

Պարձեալ , ան ան իւր ճանաչէ
իւր երկիւղած և արդար ծա

դատաստան * և ոչ մե
զաւորք ՚ի խորհրդս
արդարոց :

Քանզի ճանաչէ ան
ճանապարհս արդա-
րոց * ճանապարհք
անկարողաց կորեցեն
Տ՝ 6

Անբերանդիր էր ըրտայեցոց
 Երկնքին սոքա ընդ ք
 համար են :

Սաղմոս Բ :

Բնդ էր խոռովեցան
 հեթանոսք * և ժողո
 վուրդք խորհեցան ի
 սնտախ :

Յանդխան եղեն
 Թագաւորք երկրի *
 և իշխանք ժողովե
 ցան ի միասին * վս
 տն և վս օժեւրանք :

սայից վարքն և կենցաղավարու
 թին , որ կուտանէ զիւրեանք ի
 կեանս յաւիտենական * կուտա
 նաչէ և ս կամապաշտ հրէից մելո
 բութին որ պիտի տանի զիւրեանք
 ի կորուստն յաւիտենական :

Իբր սաղմոսս այս երբայեցւոց ան
 աշնու մն յատուկ թիւ և համար
 չունի . այլ նոյն է առաջին սաղմո
 սին հետ . և երկուքն մի սաղմոս
 կու համարվին :

Սա սաղմոսումն կուխօսի մար
 դարէն քի բերանէն կուսպաշտից
 իշխանաց . և հրէից ժողովուրդ ենն
 հետ . Թէ ինչպէս փուջ անդ ժո
 ղովք և խորհուրդ արարին ընդէմ
 քի . և ընդէմ կամայն նոյ :

Սսինքն ; այս ինչ խոռովութիւն
 և աղաղակ է , որ ծնեւր է կուսպաշ
 տից և այլազգեաց միջումն վս քի
 * կամ թէ այս ինչպէս փուջ և
 ընդունայն խորհուրդ է , որ
 հրէից ժողովուրդն միտք են արա
 բեր , Թէ զաննահ որդին նոյ սպա
 նանեն :

Սսինքն , երկրիս Թագաւորքն ,
 իբր հերովգէս և պիղատոս միաբա
 ներ են * և մարմնասէր հրէից եկե
 ղեցական իշխանքն , իբր աննա և
 կայիափա մէկ անդ են եկեր * որ
 վնի թէ մէկ հնարք մի գործ ենն

ընդէմ

ընդէմ իւրեանց ստեղծողին, և
ընդէմ իւր միածին որդւոյն,
որ ինքն հայրն անօժեր է. և թա
ղաւոր թագաւորաց է հաստ
տեր:

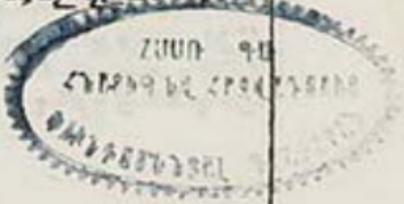
Այսինքն, այնչափ լրբացեր են,
և յանդգներ են, որ կասեն թէ
կտրատելք և ճութճութ անելք նց
կապն և կապանքն, իբր հօր այ, և
իւր միածին որդւոյն օրէնքն և
պատուիրանքն * և դէն ձգելք
նց հին և նոր կտակարանաց լուծն
որ մեր վիզն են դրեր, և ծառայի
նման կուզեն մեզ վր հրամանք
բանացնեն, և այսպէս աղատելք
զմեզ ՚ի ձեռաց նց:

Այսինքն, բայց անոր յերկինս
կուբազմի և կուբնակի, տեսանե
լով նոցա անմիտ խելքն անաղ կա
նէ զիւրեանք, և կուծիծաղի * և
աշխարհիս վերայ յանթ կանէ,
և կուխոյստառակէ:

Այսինքն, և ստաւել դատաս
տանի օրն, երբ որ զայ յատեան
նասի, բարկութի կուխօսի, և
կույանդ խմանէ զիւրեանք * և
սասախի ցամամբ և սրամտութի
կուսրամեղուցանէ, և կուխոս
վեցուցանէ, դատասարտելով ՚ի
դժոխս:

Այսինքն, այդ անմիտ և խելառ
մարդիքդ ինչ որ կուզեն սակն ՚ի
կորուստ իւրեանց. զէրէ ևս յս

Խղեսցուք զկապանս
նոցա * և ընկեցուք
ի մէջ զուճնց:

Անակեան յերկինս
ծիծաղեցի զնորք
* և արարհամարհես
ցէ զնոս:

Յայնժամ խօսեցի
ընդ նս բարկութի
իւրով * և սրամտ
թեամբ իւրով խոս
վեցուցի զնս:

Ես կացի թագաւոր
ի նմանէ ՚ի վերայ լե
րին սխմի արքայ նորա

* Ի պատմել զհրա
մանս նորա :

Տէր տաաց զնս որդի
իմ ես դու * և ես
այսօր ծնայ զքեզ :

Խնդրեա՛ յնէն , և
տաաց քեզ զհեթա
նտա ի ժառանգու
թիւնս * և իշխանու
թիւնս քեզ ընդ ամ
ճաղակերկրի :

Հովնակացես զնտա
դաւաղանաւ երկա
թեաւ * և ունց զանօթ
բրախիզրեւցես զնս :

քսս իմ հօր ույ կանօքն և հաճու
թիւն թագաւորեղայ և հաստատ
վեցայ սբ սիմնի լեռան վերայ . որ
կու նշանակէ զսբ եկեղեցին * որ
այն տեղն միշտ պատմեմ և բարո
ղեմ նորա անձային հրամանքն , և
դիտաւորութիւն որ ունէր յա
ռաջ քան զաշխարհիս լինիլն ինձ
համար :

Լսինքն , զերէ հայրն անձ որ աշ
խարհիս արն է . տաաց ինձ , թէ
դու իմ յաւիտենական բանն , և
որդին ես * և ես այսօր զքեզ ծնայ
իբր յառաջ քան զամենայն ժամա
նակս զքեզ ծնայ . զերէ անձ ժամա
նակ չունի . ամ ժամանակ թէ ան
ցած , և թէ դարչ , ույ առաջևն
այնպէս է ինչպէս այսօր . այնոր հա
մար տաաց . թէ ես այսօր զքեզ
ծնայ :

Լսինքն , և որով ճեռեալ դու իմ
սիրելի որդին ես , խնդրէ ինձա
նից ինչ որ կու գես , որ ես չէ թէ
միայն հրէայքն , այլ և զկառապաշ
տից ազգերն քեզ մուտք և ժա
ռանգութիւն տամ * և զքո իշ
խանութիւն այնպէս մեծացն եմ ,
որ բոլոր աշխարհիս եղբայրն հա
սանի :

Լսինքն , և թէ քո հրամանացդ
և պատուիրանացդ հախառակի ե
նան , դու երկաթի դաւաղանով
որ կու նշանակէ զքո հաստատուն

Իշխանութիւն, սաստե՛ խրատե՛,
և կառավարե՛ զիւրեանք * բայց
Թէ ա՛նկել լրբանան և յանդդնին,
և քեզ չուզենան հնազանդիլ,
դու բրտի շինած զխե՛ անանների
նանն, ջարդէ և փշրէ զիւրեանք:

Լ՛սինքն, արդ ձեզ կասեմ սո՛վ
Թագա՛ւորք, որ այս աշխարհիս
վերայ անցա՛ւ որ իշխանու ի ունիք
զայս բանս լաւ միտք արարե՛ք. որ
ձեզ վի՛սայ Տրամայօղ և իշխող Թա
գա՛ւ որ կայ Տասաստած յերկինս *
դուք որ զայս կուգատէք, և կու
գատապարտէք եր չէք զձեզ խրա
տեր, և զձեր սիրան ուղղեր ՚ի ձա
նապարհս ճշմարտութե՛:

Լ՛սինքն, այ ծառայութեն
Տաստաս կացե՛ք աջիւ և երկիւ
զիւ, ինչպէս որ սրդին իւր Տօրն
Տարազատ սրտիւ ծառայութիւն
կանէ * և ուրախացե՛ք և ցնծա
ցե՛ք, Թէ որ ա՛ծ զձեզ արժանի
անէ իւր սք օրէնքն և պատու՛ ի
բանքն ամբողջապէս կատարելոյ .
բայց այնչափ մի՛ լրբիք և յանդդ
նիք, որ նորա դողն և սարսափն
ձեր սրտէն իբայ ձդէք:

Լ՛սինքն, բնդունեցե՛ք սրտի
մտաք այ շահա՛ւէս խրատն, որ
տուերէ՛ ձեզ ՚ի ձեռն սրբոց նախա
Տարզ և մարդարե՛ից. և ձանաչե
ցե՛ք և պատուեցե՛ք կամաւ և յօ
ժարութե՛ք զքս, որ Թագա՛ւորաց

Լ՛րդ Թագա՛ւորք
զայս ՚ի միտ առէք *
և խրատեցարուք ամե
նեքեան, ոչք դատե՛ք
զերկեր:

Ճառայեցե՛ք ան կր
կիւզիւ * և ցնծացե՛ք
առաջինք զողութե՛:

Լ՛նկողարուք զխրատ
նք, զի մի՛ բարկացի
տր * և կորնչեցե՛ք ՚ի
ձանապարհացն ար
դարութե՛:

Դժամանակի յարժամ
բարբոթեացի բարկու
թիւննորա :

Երանի ամենեցուն
պէ յուսացեալք են
ի ար :

Տճճ . 14

Դժամանակի զի փախուցեալ
էր զուրթ յերեսաց արիւս
զանցեալն իւր :

Սարգիս . Գ :

Թագաւորէ որ չի լինի Թէ բար
կանաց ձեզ վր անձ * զէրէ Թէ որ
մէկ անգամ մտորիք այս ու զեղ ձա
նապարհէս , խեղցն կուկորնչիք ,
և այլ ձեր հոգւոյն փրկութիւն չէք
դասներ :

Եւ յսինքն , զայս բարկու թիւն ինչ
ասացի , այն ժամանակն կուկորնչք ,
երբ որ ինքն քս ան իւր հոր փա
ռօքն դայ իդատատանն , և պատժէ
և պատուհասէ անօրէն և անհա
ւատ մարդիքն սասաիկ սրտնու
թիւն , և բարբոթեալ բարկութիւն :

Եւ յսինքն , բայց երանի նոցա որ
այս աշխարհումն մարդկային օգ
նութիւն չեն ապաւինիր . այլ զիւր
եանց յոյսն դրեր են յան . զէրէ
այն ժամանակն արժանի կուլինին
փառաց և պատկաց :

ԲԵՐ զայս սաղմոս այն ժամանակն
ասաց դաւթ , որ փախաւ իւր որ
դիւաբխողանց ձեռքէն , ինչպէս
ճշմարիտ դաւթն քս երես դար
ձոց և հեռացաւ սրտով ՚ի յու
դայէ , արխողով ծառի ճղքէն
կախովեցաւ , և յուղա ինքն զինքն
խեղդեց և հերձաւ :

Եւ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն քի չարչարանաց և յարու
թեն համար . կամ Թէ վն վշտից
և ազատութեանց արդար մարդ
կանց հաւատացելոց ՚ի քս :

Եւ յս

Այսինքն, ար ամ, էր զիս նեղա
ցնող և վշտացնող մարդիքն այս
պէս շատացան * կամ Թէ էր իմ
Թշնամիքն, իբր Թէ հրէ պք և
Թէ հեթանոսք այսպէս բազմա
ցան, և ինձ վերայ խորխտապով կու
ղեն Թէ զիս հալածեն, և կորու
սանեն :

Այսինքն, այնչափ խեղճ և ողոր
մելի եղայ, որ շատ մարդիք ինձ հա
մար խօսելով կասեն, Թէ ամ
զդա յերեսաց ձգեր է, այլ դորա
յիւր ստեղծողէն փրկութե յոյս
չկայ ըստ այնմ, եթէ յուսացա
լամ, փրկեցիցէ այժմ զդա : եթէ
կամի զդա :

Այսինքն, բայց ես ամենևն բե
ղանէ զիմ յոյսս չի կորցիցի : զէրէ
դու իմ օգնականն ես * դու իմ
փառաւորինն ես * և դու ես որ
զիս ամեն փորձանքէ : Թէ ի տան
ջանաց և Թէ ինձ հո՛ւանէ աղատե
լով, զիմ դու ին կու բարձրացու
ցանես, իբր զիս կու յարուցա
նես ի սեռերոց :

Այսինքն, քանի որ ես ձայնով
դէպ յամ ազադակեցի, Թէ ի
լեառն ձիթ ենեաց, և Թէ ի վերայ
խաչին, և ի նմանէ օգնութիւն
ինդրեցի * խիցյն իւր սք և յերկ
նային լեռնէն, իբր յիւր ամային
աթուոյն ինձ լսեց, և զիմ ին
դրու ամբն իրարին կատարեց :

Այս

Տր զի բազում եղեն
նեղիչք իմ * և բա
զումք յարեան ի
վերայ ինձ :

Ապուսք ասէին
զանձնէ իմէ, Թէ չիք
փրկութի սորա առ
ամ իւր :

Այլ դու ար օգնա
կան իմ ես * փառք իմ
* և բարձրացուցիչ
զվսոյ իմոյ :

Չայնի իմով ես առ
ար կարգացի * և
լուա ինձ իլեռ
նէ սրբոյ
իւրմէ :

Լա ննջեցի * և ՚ի բուն եղէ * զարթեաց և արընդունող իմ էր :

Ոչ երկեաց ես ՚ի բիւրուց զօրացնց * զբ շուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զես :

Լբի ար և փրկեալ զես ան իմ * զի դու չարեր զամենեւեան զբ էին ընդ իս թշա մութի ՚ի տարապարտուց * և զաստ մունս մեղան բաց փշրես զես :

Տեառն է փրկութի * և ՚ի վր թողովորեան բոց օրնութի բո :
Տճք. 8.

Լսինքն , ես ննջեցի իմ ի փայլն , աւանդեալով զ Տող ի իմ * և իբուն մնաց և հանդեպ յարժամ Թաղեցայ ի դերե զմանին * բայց խկոյն արթնացայ յամենեւ իմ իմեւ երգ և տեսի , որ ար ան իմ օրնականն էր , և պատրաստ էր առ ՚ի ընդունիլ զես փառօք ՚ի համբառնալն իմ յերկինս :

Լսինքն , առաի ես ամենեւին չեմ երկնելք հրէից զօրացն և զե նո՛ւորացն , Թէ տամ անգամ հարիւր հազար այլ լինին * Թէ և մեկ ժամանակ մի զես պատերէին , պաշարե ընին , և կու պահէին :

Լսինքն , վերկաց ուրեմն ար ան . և բոց ամենակարող զօրութեամբ զփրկէ զես * զերէ դու պատժեցիր . և պատու հասեցիր բովանդակ զայնպիսի մարդիքն որ ինձ հետ փուչ տեղ թշնամութի ունէին * և այժմ կարգեւեմ զբեղ հայր երկնանոր , որ մեղատեղ զպրաց և փարխեցնոց . և նոցատու մկայից ստամներն ջարդես և կոտորատես , զերէ զես անփրատեղ զրպարտեցին և հոյհոյեցին :

Լսինքն , որ յայտնապէս իմն նայ աշխարհ . Թէ ամ փրկութի բեղանէ է * և Թէ բո ան պին օրնութի զփշր բոց հաւատացեալ թողովորեանդ վերայ է :

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն
դաւ իժ մարդարէն է՝ սասցեալ
օրնելով զամբանն բարերարու
Թեանորս:

Աստ՝ ի վերջանալ օրինաց և մար
դարէից բանն ամ մարմին զգե
նու, և զայս սաղմոսս երգելով
կուգոհանայ և կու օրնաբանէ
զհայրն ամ:

Այս սաղմոսս մն կու աղօթէ
մարդարէն կամ ՚ի բերանոյ քի,
կամ ՚ի բերանոյ սր եկեղեցւոյն,
և կամ ՚ի բերանոյ արդար մարդ
կանց որք նեղութեան և վշտի մի
ջում են:

Սխինքն չբանի որ էս աղաչա
նոր և աղօթիւք սրտի
մարդ գէտ յամ աղաղա
կեցի, իսկոյն ինձ լսեց. զէրէ իմ
ճամբիս հայրն է. որ գիտէ զիմ
խղճութիւնս, զիմ աննեղութիւնս
և զիմ արդարութիւնս * և բանի
անդամ որ էս նեղութե մէջ ան
կայ, շուտով զիս հանգստացոյց
և յանդորացոյց * նորս համար
այժմ ևս կու աղաղակեմ և կու
սեմ, սր ողորմեա ինձ, և իմ աղօ
թիցս սիրով ականջ արա՛:

Ասխինքն, բայց դուք ով աղաս
մայ որդիք, մինչև յերբ կուկե
նայք կամապաշտութե և խոտար
տութե միջումն, էր չէք ձեր այ

սէրն

Ի կատարած ընդ օրնութի:

Սաղմոս Դ:

կարգալ խնու
լուա ինձ ամ
բսս արդարու
Թեան * ինեղութե
ինձ անդորր արարեր
* ողորմեա ինձ, և
լուր աղօթից խնոց:

Որդիք մարդկան մին
չև յերբ էք խոտս
սիրոք * ընդէր սիրէք
զնանրութիւնս * և

խնդրէք զստութիւն :

Չաներուք զի սրան չեղիս արար տր սրբոց խրում * և տր լուսիցի ինձ ՚ի կարդալ խնում առնա :

Բարկանայք և մի՛ մեզանչէք * զոր ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զզջա ցարուք :

Սաստացէք զգատաբաղ արդարութե * և յուսացարուք ՚ի տր :

սէրն և խնամքն ճանաչէր * էր փուչ և ընդունայն խորհրդոց և մտածմանց յեանէ էք ընկեր * կամ էր կուրանայք այ տուած բարին և կու խնդրէք զստութիւն և զանկրատութիւն իդործածել :

Մտնիքն , գիտացէք ստուգիւ , որ այս մեծութիւն որ ես ունիմ , անէ տուէր * զէրէ տեսանելով զիմ ուղիդ սիրտս , և զիմ սրբութիւնս , ինձ զարմանալի և սրանչելի բարիք է պարզւել * և խնացէք , որ քանի որ ես դատմամ ուղիդ սրտիս զէս յան աղաղակեմ , իս կոյն ինձ կուսէ , և զիմ խնդր ուածքն ՚ի բարին կուկատարէ :

Մտնիքն , այն որ համար կատեմ ձեզ զայս , որ թէ լինի որ երբեմն բարկանայք ինձ վերայ . մի՛ այնչտի սրտմտիք և զայրանայք . և մի՛ հաւանիք ձեր մտաց արտին իբր թէ ինձ մէկ վնաս մի հատուցանէք , որ չի լինի թէ մեղաց մեջ անկանիք * աղ ինչ որ բարկութե Բանանա կին ձեր սրտի մէջն միտք կանէք , և կասէք , գիշերն ձեր յանկողնոց մէջն փողխնանեցէք , և զզջացէք :

Մտնիքն , և թէ կուզէք որ այ հաճոյանայք , ձեր շխտակութիւն , ձեր արդարութիւն , և ձեր ուղիդ սիրան նր զգատաբաղ մատուցէք * ձեր յոյսն յանդրէք , և միայն ՚ի նա ապաւինեցէք :

Լսինքն, շատ մարդիք այ ինա մեզն վր: և այ առատութեն վր թերահաճառելով կասեին, թէ սվ կարէ մեզ ցոյց տալ այ բարութին, իբր այ բարիքն, որ կուտայ իւր ստեղծուած ոցն * Ես այն պէս մարդիքն ամաչեցուցանելոյ համար կասեմ, արած թէ Ես, և թէ ինձ համարտհեղօղ մարդիքն, որ զբեղ կուսիրենք և կուպաշտենք, այնպս ենք ինչպէս գրգեր, և քոյ երեսիդ լոյսն իբր քոյ բարեբարութե և քոյ ողորմութե զանազան դործքն մեզ վր այնպէս գրգեր են և նշանվերեն, որ յայտնի կու երևին: և դու միշտ զմեզ ինդացուցերես, և մեր պափն ուրախութի Ես տուեր ՚ի յամօթ կարձամիտ մարդկանց:

Լսինքն, և ինչ բարեպաշտ մարդիք որ ինձ համաձայնելով բեզ ապաւինեցան, դու զնոսա իւր եանց ցորենի պաղովն, իւրեանց զինչոյ պաղովն: և իւրեանց ձի թոյ պաղովն լցիր և առատացուցիր այս աշխարհիս վերայ:

Լսինքն, վս որոյ միշտ մեք յիշելով զքո այդ չափ բարեբարութիդ որ մեզ արարիր: հաստատ յուսով կու հաւատանք, որ չէ թէ քանի կենդանի ենք այս բո տուած բարութեց միջու մե պիտիք իսա զաղութք քնից, և իսա զաղութք

Լազու մք ասեին թէ ո՛ցուցցէ մեզ զբարութի տն * նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեւաց քոց, և ետուբուրախութի սրտից մերոց:

Վազողոյ ցորենոյ զինչոյ և ձի թոյ իւր եանց լցուցեր զնոս:

Խ աղաղութք յայս և ՚ի սոյն ննջեցուք և զարթիցուք * զի դու ար միայն առան ձին յուսով բով բնա կեցուցեր զմեզ:

Ի հատարած զան ժառանգ
չառչին :

Սաղմոս . Ե :

Բանից խնոց ունին
դիր ար * և իսկապա
զաղաղակ խն :

Սայեաց ՚ի ձայն աղօ
թից խնոց թագաւ որ
խն և ան խն :

Ես զքեզ աղաչեմ
ար ընդ առաւօսս
լու իցես ձայնի խնում

արթնանալ . այլ և մեռաներցն յես
պիտինք խաղաղութիւն Տանգ չիլ .
և փառօք յարիլ ՚ի մեռելոց * զէ
րէ դու ար ան միայն քոյ ջոկե
առանձին յուսովչ . այս աշխար
հումս զմեզ տեղաւորեցիր և հաս
տատունս պահեցիր :

Ի բերք որ ժողովարանն հրէից
կուխանգարովի . եկեղեցին քի
կուլինի ժառանգ այ . և ժառան
գակից քի . և զտրս սաղմոսս կու
երգէ առ ան :

Ես սաղմոսումս կու աղօթէ
մարգարէն ՚ի բերանոց եկեղեց
նոյն քի առ ան որ զարդարան կե
ցուցանէ , և զանորէնսն դատա
պարտէ :

Ես յինքն , ար ան , կաղաչեմ
զքեզ սրտմտօք , խն բանիս խն
խօսքիս և խն դանկատիս պանջ
դիր * և խն գիշեր և ցերեկ արա
բած աղաղակն միտք արս , և ինձ
ի թիկունս հասիր :

Ես յինքն , խն աղօթից և խն
խնդրուածոց ձայնին նայիր զէրէ
դու խն թագաւ որն ես որ զիս կու
պահես , և կու պահարանես . և խն
անն ես որ զիս յոչնչէ ստեղծ երես

Ես յինքն , ես զքեզ կաղաչեմ
ար ան . որ առաւօսաներն երբ որ
ես դէս զքեզ կաղաղակեմ , խն

ձայնն

ձայնն լսես * և ես ամեն առա
ւօտ զիս պատրաստեմ և դամ քոյ
առաջևդ * զէրէ առաւօտեան ժա
մանակն այլ առաւել պատշաճէ,
քո սբ անունդ գովելոյ և փառա
բանելոյ :

Լ Նախնքն, ես առագիւ գիտեմ,
որ դու այնպէս անձ չես, որ մեղքն
և անօրէնութիւնքեղ դուր դայ
* և բեղ մօտ չար մարդիք երկար
ժամանակ չեն կարեր կենալ և
երես գանուլ * այլ քոյ աչաց
առաջն անօրէն մարդիք չեն կա
րեր հաստատ մնալ :

Լ Նախնքն, զէրէ դու կուտես,
և կուտ արհամարհես զայն մար
դիքն, որ անօրէնութիւն կու գոր
ծեն * և կուփչազցանես և կուկո
րուսանես զամեն այնպիսի մար
դիքն որ սուտ կուխօսին, և սուտ
տեղ երդում կանեն :

Լ Նախնքն, զայն մարդն որ զայս
կու պահաննէ, և այլոց արիւնն
կուծօպիէ, կամ նենդանորու ի
կանէ, դու պիղծ կուհամարիս,
և ես զարշխնորանն * և ես զայս
մարտնելով միշտ կուրախանան
և գովելով զքո առաւ որդմու
թիւդ համարձակ կուամնում քո
տունդ, և երկիր կուպագանեմ
քոյ սուրբ անձարեղ աջիւ և եր
կիւղիւ :

Լ Նախնքն, ես զբեղ կաղաչեմ

* ընդ առաւօտս ան
բաստեղեց յանդի
ման լինիլ առ
բեղ :

Ը Թէ դու անձ կա
միս զանօրէնութիւն *
և ոչ բնակին առբեղ
չարք * և անօրէնք մի
բնակեցին առաջի
աչաց քոյ :

Լ անցեր զայն սիկ
ոյք գործեն զանօրէ
նութիւն * կորուսա
նես զամենեւեան,
ոյք խօսին զսուտ :

Օ այր արիւնաջեղ
և զնենդանոր պիղծ
անես դու ար * այլ
ես ըստ բազում ողոր
մութե քում մտից
խոտնքու երկրպա
գից ի տաճար սբ քո
երկիւղիւ քով :

Տեր առաջնորդեա

Ինձ յարդարութե
քում * լսան թշնամ
եաց խնոց ուղիդ արսի
առաջի խճ զճանա
պարհս քո :

Օ ի ոչ գոյ ի բե
րանս նոցա ճշմարտու
թի * և սիրտք նոցա
նանդեալ չեն :

Որպէս դերեզման
բաց է կոկորդ նոցա *
և լեզու՞ ք իւրեանց
նենդաւ որք եղեն :

Ղատեա՛ զնոսաւ անձ ,
զի անկցին ի խորհր
դոց իւրեանց * ըսա
բազում ամպարչաու
թեան նոցա մերժեա՛
զնոսա զի դառնացաւ
ցին զքեզ :

Ուրախ լիցին ամե

տր անձ , որ միշտ ինձ առաջնոր
դես քոյ սք և արդար պատուի
բանքովք * և խճ թշնամեաց
երեսն սե աներոյ Տամար քոյ օրի
նաց ճանապարհն խճ առաջևս ու
ղիդ արսի , և ինչպէս որքեղ Տա
ճոյ է՛ , զի այնպէս պահէ , և կառա
վարէ :

Լսինքն , զէրէ խճ թշնամեաց
բերանու մն ամենևն ճշմարտ
խօսք չեաց * և իւրեանց սիրան
փուջ և բնդունայն ցանկու թեց
և մտածմանց յեանէ է՛ :

Լսինքն , նոյ կոկորդն իբր կու ըն
և պողպան բաց դերեզման կու
նմանի , զէրէ միշտ իւրեանց սրտի
ժահաճատութիւն զայլս կու գար
չեցուցանեն * և իւրեանց նեն
դաւ որ և չար լեզու՞ ո՞նէ զայլս կու
զայթակղեցուցանեն և կու վերա
շարեն :

Լսինքն , վա որոյ կու աղաչե՛մ
զքեզ տր անձ , որ զնոսա դատես
և դատապարտես , որ իւրեանց
չար խորհրդէն անկանին , և զիւր
եանց ճարագխաութիւն չի կարե
նան յառաջ սանիղ * և նոցա այն
չափ անՏամար անօրէնութեցն
դօրայ , Տալածես զիւրեանք , և
քչես քո երեսէդ , զէրէ խիտանե
ղացուցին և դառնացուցին զքո
անձային քաղցրութիղ :

Լսինքն , և այնպիսի մտորիչն

որ քեզ են յուսացեր և ապաւի
նելու բարախանան և զնձան յաւի
տեանս յաւիտեանից * զէրէ դու
միշտնոցս Տեա կու բնակիս, և նոյ
Տեան ես. և համապաղ զիւրեանց
սիրան կու մտիթարես աստ և ՚ի
համդերձեալն :

Ասինքն, և նորա որ կու սիրեն
քո ար. անուշիկ, միշտ քեզ լու պար
ծենան, զէրէ դու անդադար
կու օրհնես զարդար և զանմեզ
մարդն * ան թէ որ չափ շնորհա
կալենք քեզանէ ար. ան, որ դու
քո բարի կամօքդ այնպէս. ինչպէս
Թէ զէրբով և զաղտանով զմեզ
պահպանեցիր փառաւորեցիր և
պահեցիր :

Իբր ՚ի գալն քի յաշխարհ ՚ի կատա
րիլ օրինաց և մարդարեիցն մեզա
ւորք կու զ զքան, և Թողու թիւն
մեզաց կու ինդրեն ՚ի քէ օրհնե
լով և փառաբանելով զնա փանն
ու թերորդին, իբր վնան ուրգա
տաստանին, որ լինելոց է յաւուր
կիրակիէի. ինչպէս որ սկիզբն աշ
խարհիս եղերէ յաւուր կիրակիէի.
և զի ՚ի մի կիրակիէն մինչև ՚ի միս
կիրակիին են անուրբ ու թն. փանն
որոյ ասէ, զն ու թերորդին :

Այս սաղմոսումն կու աղօթէ մար
դարէն մեզան օրաց բերանէն որ
կու ինդրեն զԹողու թիւ յոյ, և

կու

նեքեան որք յուսաց
եալք են ՚ի քեզ յաւի
տեան զնձացեն *
և բնակեցիս շու ՚ի
նսաս :

Պարծեցիքն ՚ի քեզ
սիրելիք անուան քոյ,
զի օրհնեցես դու
զարգալն * ար ու զի
նա համու թէ քով
պահեցեր զմեզ :

Տեք. 12.

՚ի կատարած ընդ օրհնութե,
չանն ու թեր ընէ :

Սաղմոս. 29 :

ՏԵ՛ մի՛ սրտմտութի՛ն
բով յանդիմաներ զիս
* և մի՛ բարկութի՛ն
բով խրատեր զիս :

Ա զորմեաց ինձ օր զի
Տիւանդ եմ ես *
բժշկեա՛ զանձն իմ, զի
խոսվեցան ոսկերբ իմ

Անձն իմ յոյժ խոռ
վեցաւ * և դու օր
մինչև յերբ :

Գ արձ օր և փրկեա՛
զանձն իմ * կեցո՛ զիս
օր ըստ ողորմութե
բուսի :

Օ ի ոչբէ՛ որ ՚ի մա
հու յիշէ՛ զբեզ * կամ
ի գժոխս խոստովան
առնիցի առբեզ :

կոխտասանան զ զջալ և սալալ
խարել զմեզս ի բեանց :

Ա յինքն, օր անձ, մի՛ զիս դատա
ւորի պէս ցասանի՛ն և զայրանա
լով նախաաեր և յանդիմաներ *
և մի՛քո բարկութի՛ն դիս խոսաեր
և պատեր, այլ Տօր նման զիս սի
բով զդու շացուր և կառանարե :

Ա յինքն, ողորմիր ինձ, զերէ ես
Տիւանդ եմ հոգւոյ՛, և տկար եմ
բնութի՛ն * և բժշկէ և առողջա
ցուր զիմ անձս, զերէ մեղաց
ցան մինչև իմ ոսկերբս է՛ հասեր
և թմբացուցեր է՛ զիս :

Ա յինքն, և հոգիս սաստիկ տխ
րութե մէջէ՛ . և միտքս և կամբս
ի նոս աղմկեր և շփոթեր է՛ * և
դու օր անձ մինչև յերբ կու յե
տանաս, և չես ինձ շուտով ՚ի յօգ
նութի հասանիր :

Ա յինքն, դարձիր օր անձ, և
փրկէ՛ զիմ հոգիս * և առողջա
ցուր զիմ խղճտաներս ոչ վն իմ
արժանանորութեն, այլ վնքոյ
առատ ողորմութեդ :

Ա յինքն, զերէ ոչ որ է՛ որ հո
դևորմահուամբ մեռանի և զբեզ
յիշէ՛ . և կամ զքո բարութիդ ՚ի
միտածէ՛ * կամ թէ՛ դժոխոց տան
ջանքի մէջն զքո օր անուանդ խոս
տովանի, վասն մեծի յուսահա
սութե իւրոյ :

Լսինքն, ասանս որչափ որ կա
 բողոքս էր, դադարեցայ և վաս
 տակեցայ հոգւոց հանելով և փո
 շխմանելով յիմ մեղացն * այսու
 հետև ամէն գիշեր զիմ անօրէնու
 թիս միտք անելով, աչքիս արտա
 սուբոյն զիմ տեղերս կուլուս
 նամ, և զիմ անկողինս կուտողեմ
 Լսինքն, ասա ստատիկ նեղու
 թեանս և զայրացմանէս աչքս տկա
 բացաւ և անդորացաւ * և ես առա
 ճել տրամութենէս հալեցայ և
 մաշեցայ իմ աներևոյթ թշնամ
 եաց նենգադործութենս վերայ
 որ զիս խափելով ձգեցին իմեզս:

Լսինքն, բայց հաստատելով
 զիմ յոյսս, և հաւատքս կուհալա
 ծեմ զիւրեանք ասելով, հետև
 ցեք ինձանէ ով թշնամիք հոգւոց
 իմոց, որ կուգործէք զանօրէնու
 թիսն, և այլոց և սգործել կու
 տայք զձեր ճարած չարիքն:

Լսինքն, զերէն արած իմ լացիս
 և աղաղակիս ձայնն լսեց. և իմ
 աղօթքիս խոր ողործութեն ականջ
 դրեց * և արած իմ սրտիս խնդր
 ուածքն ընդունեց. և իմ ամբան
 ցանաց և սխալանացն թողութի
 շնորհեց:

Լսինքն, զայս տեսանելով իմ
 ամէն երևելի և աներևոյթ թշ
 նամիքն թող ստատիկ ամաչեմ և
 խռովիմ * և յերա դառնան և կր
 կին,

Ստատակեցայ ես ՚ի
 հեծութե խնամ *
 լուացից զամ գիշեր
 լղմահիշս իմ, և ար
 տասուն գր իմովք զան
 կողմս իմ թացից:

Խռովեցաւ ՚ի սրտ
 մտութէ ակն իմ * և
 մաշեցայ ես իմն ամե
 նից թշնամեաց իմոց:

Վառաց կացէք յինէն
 ամենեքեան. ոչք գոր
 ծէք զանօրէնութի:

Ուսուտ ար ձայնի լա
 լայ իմոց, լուսուտ ար
 աղօթից իմոց * և ար
 զինդրուածս իմ ըն
 կալաւ:

Մաշեցան և խռո
 վեցին յոյժ ամ թշ
 նամիք իմ * դարձցին
 յերաս և ամաչեցան

յոյժ վաղվադակի և
խառովեացին :
Տառք . 10 .

Մազմու՝ զառ թի զոր սասայ
սեռան վասն բանիցն զառ
եայ որդւոյ յեկեայ .

Մազմու . 12 :

Տ

ած իմ ՚ի
քեզ յուսա
ցայ * փրկեա՛
ղիս , և յամենից հա
լածչաց խնոց սպրե
ցո՛ զիս :

Ղուգէ երբէք յափշ
տակիցէ ո՞յ առ իւժ
զանձն իմ * ոչ որ իցէ
որ փրկիցէ , և ո՞չ այն
որ սպրեցուցանիցէ :

Տը՛ ան իմ թէ արա

կին , ամացեն և խառովին և տրամին
և գլխակոր լինին :

Իբր սեմէի հայրն յերոզովանայ
՚ի զարմէն յեմինայ հայհայեացը
դաւիթ յորժամ փախչէր ՚ի ձե
ռաց աբիսողանայ որդւոյ իւրոյ .
և վս նորա հայհայական բանիցն
ասաց դաւիթ զսազմուս զայս . և
առ ՚ի պարսանել զսեմէի կոչէ
զնա բուսի . որ թարգմանի եթով
պացի . կամ սեւերես :

Լս սազմուսու մն կուխտի մար
դարէն քի բերանէն որ հայհայե
ցաւ և ամբաստանեցաւ ՚ի հրէից
կամ թէ ՚ի բերանոյ արդարոց
վտացելոց ՚ի հալածանս որ կու
խնդրեն զօգնութի յայ :

Ս

յսինքն , արձա՛ իմ ամէն
յոյսա իբեղ եմ դրեր ,
և ՚ի քեզ եմ ապաւի
նեւր * վս որոյ կաղաչեմ զքեզ .
փրկէ՛ զիս այս փորձանքես , և զիս
իմ ամէն թշնամեաց և հալածո
ղաց ձեռքէն ազատէ :

Լս յսինքն , որ չի լինի թէ առ իւ
ծին ման իպեն և յափշտակէն զիմ
անձս * և ո՞չ որ չի գալի , որ զիս
փրկէ , կամ թէ այնպիսի մարդ մի
այլ չի հանդիպի , որ զիս ազատէ
և սպրեցուցանէ նոցա ձեռքէն :

Լս յսինքն , արձա՛ թէ նս արար
եր եմ

երեւմ զայդ բաներդ որ դորա կա սեն * կամ թէ իմ ձեռքէս այդ պէս մեղք և անօրէնութի դուրս եկած է :

Լ յսինքն , թէ որ ես ինձ Քնաս հասուցանողացն մէկ չար մի հասուցին , կամ թէ նոցանէ զիմ օխս առի * խնդրեմ քեզանէ որ թող տաս , որ ես այլ փուջ տեղ իմ թշնամեացն յաղթուիմ , և ի վայր անկանիմ :

Լ յսինքն , սցիւ իմ թշնամին թող զիս հալածէ , յեանէս անկա նի և ինձ հասանի , և զիմ կեանքս ցիսինման կոխատէ , և երկրի հաւասարանէ * և զիմ փառքս և պարծանքս հողի մէջ թաւալէ և ոչնչացուցանէ :

Լ յսինքն , ապա թէ զուրէ՛ դոցա ասումներն , կուտղաչեմ զքեզ ար , վեր կացիր . բոյցամամբդ և բոյ բարկութիդ * և բոյ զօրութեդ մեծութին և բարձրութին ցոյցաւոր , ոչնչացուցանելով և փչացուցանելով զիմ թշնամիքն :

Լ յսինքն , զարթիր և յիշէ՛ արած , զայն հրամանքն զոր դու պատուիրեցիր մարմնաւ որ դատաւորայն , թէ չի թողուն որ խեղճ և անմեղ մարդկանց Քնաս հասանի * զէրէ՛ թէ որ այսպէս անես զքեզ պաշտօղքն կուշտտանան , և զանազան ժողովրդների ժողովքն

րի զայս * և թէ իցեն ճանօրէնութիւնք ՚ի ձեռօ իմ :

Թէ հասուցի երբէք այնոցիկ ոչք հասուցին ինձ զչար * անկեաց և ես ՚ի թշնամեաց խնց ընդունայն :

Հալածեացէ ապա թշնամին զանձե իմ ; հասցէ և կոխեացէ յերկիր զկեանս իմ * և զփառս իմ ՚ի հող բնակեցուցէ :

Լ րի ար բարկութի քով * և բարձր լէր ՚ի յապառեւն թշնամեաց խնց :

Օ արթիր արած իմ ՚ի հրամանաբո զոր պատուիրեցեր * և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքե :

Ս Ի պարտիկ ՚ի բարձունս դարձնիր * և արդատեզ զժողովուրդս իւրս :

Պ ատարաւ ինձ արբաստարութեան խնամ * և ըստ ամբօժութեան խնամ որ յիս :

Ս ատարեցին չարիք իմի մեզան որայ * և յաջողեցնու գուարդարայ :

Որ բնեզ զսիրաս և զերկիտանան է՛ անարդար * յիտու է՛ ինձ օգնութի յայ, որ ասցրեցու ցանեզ զայն սիկիցք ուղեզք ևն սրտս իւր :

Ը Գ առան որ ար

զքս բարբառի կու պատեն , և որբաստութ յուսով կու առասանան :
Ը յինքն , զան որդ ար անձ ինձնամեացն մի ներեր . և մի թողտար , որ չի լինի թէ զքեզ անգորհարձեն , այլ ՚ի բարձունս դարձիս իբր զքս անուսնդ մեծացուր և բոց զօրութեզ բարձրութին ըստ արժանեցն նշանց տուր * որ ամեն մարդ ճանաչէ զքեզ և ասէ , թէ ար անձ միայն կու դատէ զիւր հաւատարիմ ժողովուրդն :

Ը յինքն , ևս իմ կողմանէս հազանգ ևմ ար անձ , որ զիս դատես բոց դատաստանող իմ արդարութեն գօրայ * և իմ անտեղութեն և անարատութեն գօրայ որ ևս ինձնում կու տեսանեմ :

Ը յինքն , քո պատիժդ և քո պատու հասդ և ամեն ազգ չար հանդիպումս քեզ կատարին մեզան որ մարդկանց վերայ * և դու ինձանք տանիս , և աջողութի տաս արդար և անտեղ մարդկանց :

Ը յինքն , այն որ կու բնեզ և կու իմանայ մարդկանց սիրան և պղտ ճիկներն , ինքն անձ արդար է * և ևս յայ ունիմ որ նայն ինքն անձ իրանուսնք անտեղով ինձ օգնութի տայ , զէրէ միշտ կու իրկէ և կու ազատէ այնպիսի մարդիքն որ սրտերն շիտակ է :

Ը յինքն , բայց դուք ով չարս գործք

գ ործ ք և անօրէ նք յ ի ն ա ճ է ք որ անժ
արդար դատան օր է ք զ օր է ք է և
կարող ը ք այց երկայնամիտ է և կու
հասկերէ * և ն ը համար չու զէր որ
հանապազ իւր բարկու Թ Ն Ի ձեզ
վ ը անժ է ք և զ ձեզ պատու հասէ ք

Ը յ ի ն քն ք ը ք թ է կամապաշ
տու Թ Ն անէ ք ք և ձեք շար ձանա
պարհէն ճի դառնայք * ի ն ա ճ է ք
որ ան իւր արդարու Թ Ն Թ ուրն
սրեր է ք իւր բարկու Թ Ն աղեղն
լարեր է ք և նորա միջու մն աղղ և
աղղ մահու և ապանան դ ործ ի ք
և անօր է ք պատրաստեր * և իւր
նեաերի պարներն սաստիկ բորբո
քած դ ործ ել լ ով և կայծակեալ
կրակով ջրեր է ք և պատրաստեր է ք

Ը յ ի ն քն ք և այն ժամանակն Թ է
որ մարդ ինձ առէ ք Թ է ա հ ա բ ո թ շ
նամին յղ ի կնիկան նման երկու նք
կրեց ի ք բ ք միտք արեց ք և անօր է
նու ի ք հնարեց * զէր է զանազան
ցաւ եր և շարու Թ ի ք յղացաւ իւր
սրտի միջու մն բեզ համար և ծ ն ա
զանիքաւ ու Թ Ն և դատու Թ Ն որ
զ բեզ զրոպարտէ և դատապարտէ ք

Ը յ ի ն քն ք և ու պատասխանի կու
տառ նորա ք է դ ու բ ն և հ օրն որ
նա փորեց և բանաեց ք ի ն քն անկա
նի այն փոսի մէ ջն որ շինեց և պատ
րաստեց ք

Ը յ ի ն քն ք այն ցաւ երն և այն
փորձանքներն որ ինձ համար պատ

դ ար ք հ զ օր և երկոյ
նամիտ * որ ո՛չ անժ է
զ ք արկու Թ Ն իւր զ օր
հանապազ ք

Ը յ ա մ Թ է ո՛չ դ ա
նայք առնա * զ ու ու
իւր սրեալ է ք և զ ա
ղեղն իւր լարեալ ք և
ի ն մ ա է ք պատրաստ
եալ զանօթ ու մահու
* և զնեա իւր սրե
ցե լով է ք դ ործ եալ ք

Ը յ հ ա լ ա ս ի կ եր կն է ց
զանօր է ն ու Թ իւն *
յղացաւ զ ցաւ ու ք և
ծ ն աւ զանիքա
ւ ու Թ Ն ք

Գ ու բ ն զ օր փորեաց
և սեղեաց ք ի նոյն
անկցի ՚ ի նորիորտա
զ օր և դ ործ եաց ք

Գ արձ ճին ցաւ է ք ՚ ի
դ լ ու ի ն ը * և ՚ ի ՚ լ ը

դադարձան նր անա
րէնութիւն իւր
իջցեն :

Իստատիան եղէց ան
բասարդարութե նր
* և սաղմու սասայց
անտան ան բար

ձրեղց :
S - ւեր : 17 :

Ի հասարակ ի վրայ Նման
նայն :

Տր ար մեր * զի սրան
չելի է անուն քո յամ
երկրի :

Տ ամբարձաւ մեծ

բաստերէր , իւր դուին գան *
և այն անորէնութիւն և նեղա
դարձութիւն որ ինչ կուղէր
անել իւր դադարձին վր իջնուն
Լ յսինքն , որ ևս անսանելով
խոստովանիմ և գոհանամ զայ վր
իւր արարած արդար դատաստ
նին և սաղմու անեմ և փառք տամ
այն բարձր և անքննելի սատու ճոյ
անուանն :

Իբր վասն բրիտանէից եկեղեց
եացն , որք ճնձանք կատլին . զէրէ
անդ ճաշակելով սուրբք զբաժակ
բաղարութենայ , կուարբենան
սիրով նր . և մտանալով զվայել
չութիւն աշխարհի , կուդախբա
նեն զանքննելի մեծութի նորա :
Լ յս սաղմուսն կուխօսի մար
դարէն վր մեծութենայ , վասն
փառացն քի , և վր պատու ախ
նութե մարդկային բնութեն :

Լ յսինքն , ով բողոք աշխարհիս
ար , և մանաւանդ քոյ ծառայիցս
ար * որ չտի զարմանալի և հիանա
լի է քո անունդ յամենայն երկ
րում , թէ քո մեծամեծ և սրան
չելի դարձողդ համար , և թէ քոյ
ար անեսարանին բարոզութեն
համար , որ սխեցաւ ի բողոք աշ
խարհ :

Լ յսինքն , քո մեծութիդ և քո
փառքդ

ժառ.բդ. քան զերկինքն այլ առա
 լել վեր համբարձաւ, զերէջէ
 Թէ միայն մարդիք, որ այս երկրիս
 վերայ են, այլև հրեշտակք և սրբ
 որ երկնքումն են. բեզ երկիրիու
 պագաննն, և քո որդիդ միածին
 յեա յարութեն ժառ.բ և պա
 տուօք քան զամ երկինք ՚ի վեր
 համբարձաւ, և քո աջ կողմդ նս
 տաւ * այնոր համար սահմանեցիր
 և հաստատեցիր, որ աղայք և կաթ
 նակեր երախայք իւրեանց Թլատ
 լեզունն զքո սուրբ անունդ փա
 աբաննն, և եբրայեցւոց ման
 կունքն զքո որդիդ միածին յս քս
 հասանայ սակով գովեն, այլև
 բրիտանեայք զնոյնն հաւատով
 միամիտ երախայից նման պատ
 ուեն և մեծարեն:

Լ յսինքն, և զայս արարիր դու
 զքո երևելի և աներևոյթ Թշնա
 միքն յամօթ աներկ համար * որ
 կործանով և ջնջ վի Թշնամին և
 հակառակն, և չեարեւայ հալա
 ծել զքո ծառայքդ, որ զբեզ և
 զքո որդիդ միածին միշտ պաշտե
 լով կու օրհնաբաննն:

Լ յսինքն, բայց ես եբբ որ կու տե
 սանեմ զերկինքն, կամ զլուսինն
 կամ զգատեզս, և կամ զայլ զեզե
 ջիկ և զարմանալի իբմիններն որ
 դու քո մասնեբրովդ դործերես,
 իբբքս սբ հոգւովդ ստեղծերես,

Վայելու Թի. քո ՚ի վե
 բոց քան զերկինս *
 ՚ի բերանոց մանկանց
 աղայոց սանդեայց
 հաստատեցեր
 զօրհնութի:

Ս ն Թշնամեաց քոց
 սր * զի եզճ զի Թշնա
 մին և հակառակ
 որդն:

Տե սից զերկինս, և լոզ
 գործս մատանց քոց,
 զլուսինն և զատեզս,
 զորս դու հաստա
 տեցեր:

Ով է՛ մարդ զե՛ յիշես
 դու զնա * կամ որդի
 մարդոց * Թէ՛ այլ ինչ
 արասցես դու նա :

Փոքր ինչ խոնարհ
 արարեր զնա բան զՏր
 րեշտակաբո * փառք
 և պատու՛ զք պատկե
 ցեր զնա * և կացու
 ցեր զնա ի վր՛ մանկից
 ձեռակերտաց քոց :

Օ մանուպն ինչ նա
 զանդ արարեր ի ներ

և Տառասերես . կամ Թէ՛ երբ որ
 միայն կանեմ զառարեալս , մարտի
 բոս , խոստովանողս , և զայլ ամ
 սուրբս , շեմ կարեր ամենեկն
 Տանքերեր , այլ կու աղաղակեմ
 և կասեմ :

Այսինքն , ար ինչ իրմն է՛ փուջ
 և մահկանացու մարդս որ դու
 կու յիշես և կու պատուես զնա *
 կամ Թէ՛ ինչ է՛ սխալական և մե
 զանչական որդին մարդոց , որ դու
 խնամք կու տանիս նորա , և զքո
 միածին որդիդ ի մահ կու մատ
 նես զն սիրոյ նորա :

Այսինքն , դու զմարդն բնու
 Թեամբ և սասիճանոր բան զքո
 Տրեշտակներն , բիչ մի այլ խոնարհ
 և ցած տակճեցիր * բայց քոյ երկ
 նային շարճքդ փառք և պատ
 ու՛ զք պատկեցիր զնա * և քո ձեռ
 ալդ շինած տակճու՛ ամ ոյն վր՛
 ար և իշխան կացուցիր :

Ամ Թէ՛ դու զքո որդիդ միա
 ծին խորտած մարդկային և ծա
 ապական բնութեն Տանոր , բան
 զքո Տրեշտակներն փոքր ժամա
 նակ մի ցածացուցիր և խոնարհե
 ցուցիր * բայց յետ յարու Թեն
 անուահական փառք պատկեցիր *
 և ի վեր բան զամ տակճու՛ ամս
 բազմեցուցիր :

Այսինքն , բայ յարմանել՛ դու
 զամ իրմն մարդոց ոտաց տակն

ձգեցիր, և նորա կամայն հնազան
դեցուցիր * Թէ զոչխարն, Թէ
եղն, և Թէ զայլ որիչ կենդա
նիքն:

Կամ Թէ դու քոյ որդւոյդ միած
նի յի քի եղևանութեն Թէ զար
դարս և Թէ զմեղաւորս և Թէ
զայլ ամ ստեղծուածս հնազան
դեցուցիր:

Ը յսինքն, այլ և հնազանդեցու
ցիր մարդոյ վայրի ոչխարքն, երկ
նից Թռչունքն, և ծովու ձկներն,
և այլ որիչ կենդանիքն, որ ծո
վու արեաց միջու մե խրեանց ճա
նապարհ կու գանուն և շուրջ կու
դան:

Կամ Թէ հնազանդեցուցիր յի
քի որդւոյ քոյ զվայրի և զգազանս
բարոյ մեղաւոր մարդիքն, Թէ
զհարսս որք են Թռչնոցնման,
և Թէ զըզջախոհս որք են ձկանց
նման:

Ը յսինքն, վասն որոյ կրկին կու
դառնամ և կասեմ, ար ամ բոլոր
աշխարհի, և ար ամ մեր, որ չափ
զարմանայի է քո ահաւոր անուեդ
յամ երկրում:

քոյ ոտից նր * զխաչն
և զարջառ և զամ ինչ:

Մաս և զերե վայրի,
զԹռչունս երկնից,
և զձկունս ծովու,
որք շրջին ընդ
շաւիղս ծո
վու:

Տր ար մեր, զի որան
չեղի անուն քո յամ
երկրի:
Տ՝ 3

Ի հարաւորս զանս զաշտ
Նմայն սրբոց :

Սաղմոս . Թ .

Սոչա զայց զքէն
տր բողորս սր
տիւ խնով *
պատմեցից զամ որան
չելլաբս :

Աւրախ եղէց և ցն
ծացայց իբեզ * սաղ
մոս սասցից անուան
բում բարձրեալ :

Ի դամնուլ յետս Թչ
նամեաց խնց * տկա
րասցին և կորիցեն յե
րեասցբոց :

Ի բր վանս զազանի գիտութեց
զէոյն այ, որոց մինն է գիտութի
վախճանի աշխարհիս յարում դա
տելոց է զկենդանիս և զմեռեալո
սւտաի ի հարցանելն առաքելոց,
ասաց, ոչ է ձեզ գիտել զժամն և
զժամանակս զոր հայր եղ յիւր
ում իշխանութե :

Ըստ սաղմոսումս շնորհակալ կու
լինի մարգարէն վս իւր յաղթու
թեն, կամ վս յաղթութեն քի :

Ստիբն, կու գոհանամ քե
զանէ տրամ, իմ բողոք
սրտիւս, որ զիս պաշտօ
փորձանաց ազատեցիւ * և միշ
կու պատմեմ քո այդ շատի հրաշք
և պանչելիքդ որ ինձ արարի :

Ըստիբն, կու բախանամ և կու
ցնծամ քեզնով, որ միշտ ինձ
խնամք տարիւր * և քոյ սուրբ ան
ունդ սաղմոս կատեմ, որ բարձր
և գերազանց ես քան զամ իմաց
դու Թի մարդկան :

Ըստիբն, զէրէ երբ որ իմ Թչնս
միբն կու յաղթվին և անթով
յեա կու դամնան * ես ստուգի
կու հաւատամ, որ չէ Թէ ինձ
նից, կամ իմ ուժէս կու յաղթ
վին, այլ քոյ կարող զորութեդ
կու յաղթուին և կու տկարանան
և քո ահաւոր երեսեդ կու հե

ուսնան և կու կորնչին:

Ըստինքն, դու զիմ դատաստանս
և զկրանունքս արարիր, և զիմ
ոխս և զզրէժս իմ թշնամեացն
առիր * զէրէ նստար քո անձային
աթոռդ դու սր արդարութե և
շիտակութե դատանորես:

Ըստինքն, գուշեցիր և սաստեցիր
կուսապաշտներին, և քո ահէդ և
երկիր զէդ կորաւ անօրէն և ամ
բարիչաւ մարդն յերկիրս երեսէն,
* և մինչև նց զանունն և ս ջնջե
ցիր և անյայտ արարիր յաւիտեանս
յաւիտեանից, թէ այս աշխարհէս,
և թէ քոյ կենաց դարութե դր
դէն * և թշնամուցն թուրն
բթացաւ և պակասեցաւ իւր զօ
րութեն, մինչև որ կործանեցաւ
և վերջ եղաւ:

Ըստինքն, նոցա քաղաքներն քա
կեցիր և աներեցիր * և նոցա
անունն և յիշատակն կորաւ լա
ցով սգով և ազազակով, և ան
գառնապիեղաւ:

Ըստինքն, բայց անձ միշտ կայ և
կու մնայ կենդանի յաւիտեանս
յաւիտեանից * և պատարասեցէ
զիւր ամթոռն որ պիտի դայ և նասի
յատեանն ի դատել զկենդանիս և
զմեռեալս:

Ըստինքն, զէրէ ինքն պիտի դա
տե զայս աշխարհս արդար դատաս
տանով, պատեկով զնա իւր անօ

Ըրարեր զդատաս
տանս իմ և զկրան
ունս * նստար յո
թոռ դատանոր
արդարու
թե:

Սաստեցեր ՚ի Տեթա
նաս, և կորեաւ ամ
պարիշտն * զանունս
նոցա ջնջեցեր յաւի
տեանս յաւիտեանից *
և թշնամուցն զէն
պակասեցաւ մինչև
խապաւ:

Օքաղաքս անէրե
ցեր * և կորեաւ յի
շատակ նոցա ազազա
կաւ:

Ը կայ և մնայ յաւի
տեան * պատարաստ
արար զամթոռ իւր ՚ի
դատաստանի:

Ընքն դատե զաշխարհս
արդարութեամբ *
և զժողովաւ քոս իւր

ուղղութեամբ ։

Եւ զև ար ապաւէն
անանկի * օգնական
ի նեղութե ՚ի զէպ
ժամանակի ։

Յուսացին ՚ի բեղ
ամենեքեան ոյք զի
տեն զանունքս * զի
ոչ թողցես զայնոսիկ
որք խնդրեն զբեղ
տեր ։

Սարգիս ասացէք ան
որ բնակեալն է՝ խիտն
* պատմեցէք ՚ի հե
թանասս զգործսնր ։

Իմնդրել զարիւննո
ցա յիշեաց * և ոչ մո
ռացաւ զաղաղակս
անանկաց ։

րէնութեն համար * և զիւր ժողո
վուրդն պիտի դատե տղղութիւ
և շխտակութիւ փառաւորելով և
պատկերով զնա իւր բարեպաշտու
թեն համար ։

Եւ յսինքն, զէրէ տէր աստուած
միշտ հաւատարիմ և ապաւէն
եղաւ անանկին, իբր ՚ի Տարստու
թիւ անկաճ մարդին * և օգնական
և պահապան եղաւ նորա իւր նե
ղութե միջումն, և անձար մնա
ցած ժամանակին ։

Եւ յսինքն, այնոր համար ինչ մարդ
որքս անունդ գիտե որ որդրում
եսս ՚ի բեղ թող յուսայ և ապա
ւինի * զէրէ դու ար անձ ամե
նեկն բաց չես թողուր զայն մար
դիքն որ զբեղ կուզեն և կու
խնդրեն ։

Եւ յսինքն, արդ դուք ով խեղճ
և զրկած մարդիք, միշտ սաղմոս
ասացէք անայ որ բնակելի է՝ խիտն
իբր ՚ի սուրբ եկեղեցին * և նորա
գործքն և պանչելիքն պատմե
ցէք կառապաշտից և զանազան աղ
բաց միջումն ։

Եւ յսինքն, զէրէ անձ միշտ և
միտք ամեց, որ վրէժ խնդիր լինի,
և իւր ծառայից արիւնն որ անի
բաւ տեղ թափվեր է, խնդրէ և
պահանջէ * և աղքատաց և ՚ի մե
ծութե անկաճ մարդկանց աղ
օթքն և խնդրուածքն ամենեկն

չի մոռացաւ, և անտես չարար :
Լսինքն, ես այլ զայս միտք անե
լով, շատ անգամ կատեմ, թէ օր
անօր արմիր ինձ, և տես զիմ խղ
ճու թիւս, թէ ինչ տեղ են հա
սուցեր զես իմ թշնամիքն * զէրէ
դու այն էս, որ զես մեծ ամեծ փոր
ձանքներէ ազատեցիր, և մահո
ւտանդներէն փրկեցիր, բարձրա
ցուցիր և փառաւորեցիր :

Լսինքն, որ ես զքո օրհնութիոյ
և զքո բարերարութեդ դու լա
սանքն պատեմ և քարոզեմ 'ի
դրունս դատեր սիոնի, իբր օր եկե
ղեցւոյ դռներումն, որ դու սոր
սիոնի կասի * և ցնծան և ուրա
խանան քո այս չափ մեծ և զարմա
նալի փրկութեն վերայ, որ ինձ
արարիր :

Լսինքն, և ասեմ, թէ աստ
կուտարարք և անօրէնք խրվեցան
այն պատուհասի և այն փորձանքի
միջումն, որ ինձ համար պատրաս
տեր էին * և այն թալաքն որ ինձ
համար սարքեր էին զերեւանց
սուրբ բռնէ :

Լսինքն, աստ այսպէս կուճա
նալի իմ, թէ ուղիւ և արդար
դատաստան կանէ * երբ որ մեզա
նոր մարդիք իւրեանց ձեռքով
պատրաստած հնարագործութե
միջումն բռնվին և կասվին :

Լսինքն, և այս մեզաւորքս թէ

Ողորմեաց ինձ օր,
և տես զիտնարհութե
լով 'ի թշնամեաց իմաց
* ո' բարձր արարեր
զես 'ի դրանց մահո :

Ոյ պատմեցից զամ
օրհնութիւնս քո 'ի
դրունս դատեր սիո
նի * և ցնծացայց 'ի
փրկութե բուժ :

Ինկան հեթանոսք
յապականութե իւր
եանց զոր արարին *
և որդայթն զոր թա
դուցին առցէ զոսս
նոցա :

Ճանաչի օր յառնել
զգատաստանս իւր *
և 'ի դործս ձեռաց
իւրեանց կապեցին
մեզաւորք :

Վարձցին մեզաւորք

անդրէն ՚ի դժոխս *
 և անճ հեթանոսք որք
 մոռացան զանճ :

Օ ի ոչ խաղառ մո
 ռանայ տր զազբատն
 * և համբերութիւն
 տնանկաց մի՛ կորիցէ
 խաղառ :

Ար՛ի տր և մի՛ զորաս
 ցի մարդ * դասեա
 ցին հեթանոսք առա
 ջի քոյ :

Սացո՛ տր օրէնսդ իր
 ի վր նոցա * և ծանի
 ցեն հեթանոսք թէ
 մարդիք են :

յարու է օրն մարմին այլ առնուն և
 դատաստան այլ զան, սակայն շու
 տով կու դատասպարտվին, և կրկին
 կու դառնան ՚ի դժոխս և չէ թէ
 սոքա միայն, այլ և ամենայն կու
 պաշտ և անօրէն մարդիք որ զանճ
 մոռացեր են, և իւրեանց սրտի
 զանկութե՛ն յետնէ են անկած :

Այսինքն, զէրէ տր անճ չի թո
 դուր և չի մոռանար ամենեւին
 զազբատն * և ՚ի մեծութե՛ն
 կած մարդկանց համբերութիւն
 բնաւ չի կորիք և չի մոռացվիլ այ
 առաջնն, այլ կու յիշէ զիւր
 եանք և նոցա ուժ անողին այս
 կերպիւս որ սասցի պատիժ կու
 տայ :

Այսինքն, վերկաց տր անճ քոյ
 արդար դատաստանովք, և վրէժ
 խնդիր եղիք, որ հողեղէն մարդն
 խիստ չի զօրանայ և յանդգնի, և
 զիւր ընկերն ոտաց կրխան անէ *
 այլ ամենայն կու պաշտ և անօ
 րէն մարդիք քոյ առաջևդ դաս
 վին և դատասպարտվին իւրեանց
 հպարտութեն համար :

Այսինքն, տր անճ նոցա վերայ
 օրէնք դնող և սաստող և յանդի
 մանող մարդ հաստատէ * որ խն
 նան այդ կամապաշտ և անօրէն
 կու պաշտներդ թէ իւրեանք
 սխալահան և մահկանացու մար
 դիք են :

Լ յսինքն , բայց ար ան էր դու-
ղմել բայ Թողեր , և մեղանից հե-
ռացար * զմեզ անտես արարիր ,
և յերեսաց ձգեցիր , մեր այնպիսի
ներու-Թե և խղճու-Թե Ժամանա
կու-մն , որ քոյ օգնու-Թեանդ կա-
րօտ էինք :

Լ յսինքն , զէրէ դիտես որ երբ-
որ անօրէն և անխղճմանք մարդն
կու տաքարտաւանի և կու հպար-
տանայ , նորա ձեռքէն կերպի և
կու փութոթ վի խեղճ և աղքատ
մարդն * այնոր համար դու յա-
մօթարա՛ զկրեանք , որ այն չար
խորհրդների միջու-մն որ խորհեր
են աղքատաց համար , իւրեանք
արդելովն և կապեալ մնան :

Լ յսինքն , զէրէ մեղաւորն պար-
ծենալով իւր սրտի չար ցանկու-
Թեն վր քան զինքն վատ մարդ-
կանց առաջն , նոցանէ կու դով-
վի , և կու փառաւոր վի * և ինքն
որ զրկող է և յափշտակող , այլոց
դովասանք կառնու :

Լ յսինքն , զայս տեսանելով սաս-
տիկ հարարու-Թէն կու բացաւ
և բարկացոյց զան * և իւր հա-
նապաղորէն բարկու-Թէն և զանա
զան չարու-Թէն այնպէս յխտրե-
ցաւ , որ կարծեց թէ իւր մեղացն
և մոլորած դործոցն ամենևին
համարք չի՛ խնդրվիր :

Լ յսինքն , նորա աչբի առաջն

այն

Ի նդ էր արկացեր ՚ի
հեռասանէ * ան
տես արարեր ՚ի դէպ
ներու-Թե Ժամա
նակի :

Յ ամբարտաւանիւ
ամպարչտին այրի աղ-
քատն * արդել չին ՚ի
խորհուրդս իւր
եանց զոր խոր
հեցան :

Օ ի դովի մեղաւորն
ի ցանկու-Թի անձին
իւրոյ * որ զրկէն ,
նա դովի :

Ի սկ ընդ էր բարկա
ցոյց մեղաւորն զան
* ըստ բազում բար
կու-Թե իւրում Թէ
ոչ խնդրի :

Ո չէ՛ ան առաջի աչաց

նորա * պիղծք են ճա
նապարհք նորա
յամ թամ:

Բարձեալ են իրա
նումք յերեսաց նր
* իրք ամենից թշնամ
եաց իւրոց տիրեացէ:

Լսաց ՚ի սրտի իւր
ուսմ, թէ ոչ սասանե
ցայց յազգէ յազգ *
առանց չարի:

Լնիծ իւրք և դառ
նու թք և նենդու
թք լի է բերան նորա
* ՚ի ներքոց լեզուի
նորա ցաւք և վաս
տակք:

Վտտի դարանել ընդ
մեծամեծս * իդաղս
նիս սպանանել զամ
բիծն:

Լչք նր ՚ի սնանկս
հային * դրանի իդաղ
անիս որպէս զառիւծ
ի սնորձ իւրուս:

սցնպէս կու թուի. թէ ամենին
ամ չկայ * սյնոր համար ինչ ճա
նապարհք որ կու բռնէ, որջ պիղծ
և աղտեղի է այ առաջնն:

Լստինքն, իւր երեւէն հեռա
ցուցեր է և դէն է ձգեր այ իրա
նումքն և դաստատանն * և միայն
միտքն այն է որ իւր թշնամեացն
տիրապետէ, և զիւրեանք ստաց
կոխան անէ:

Լստինքն, զէրէ ստաց իւր սրտի
մէջն, թէ այս փառքս և մեծու
թիւս որ ես ունիմ, հանապաղ հաս
տատ կու մնայ, և ես յազգէ յազգ
անտասան և անաս կու լինիմ * և
ինձ ամենին չար չի հանդիպիլ:

Լստինքն, անէծքով և դառն
զրուցներով և նենդաւոր խօս
քերով բերանն լի է * և իւր լե
զուի տակու մեմէկ խօսք մի չի դա
վիր որ լսողի սիրտն չի ցաւեցու
ցանէ և չի սրտով զուցանէ:

Լստինքն, ուտտի թաղար սարբե
լոյ համար հանապաղ մեծամե
ծաց հեռ կու նտտի և բարեկամու
թիւ կանէ * որ նոցա ու ժողն կա
րենայ ծածուկ ըսպանանել և
կորուսանել զանմեղ և զանբիծ
մարդն:

Լստինքն, իւր աչքերն հանա
պաղ խեղճ և աղքատ մարդկանց
վր է * և միշտ ծածուկ թաղար
կու դործէ, ինչպէս մէկ առիւծ

մի որ իւր բնութեանստե եւ որսերի
վերայ ստամեներն սրէ :

Լ՝ յսինքն , այսպէս նա միշտ Թա
լար կու սարքէ : որ որսայ եւ ձեռք
բերէ զաղբաս մարդն * որսայ յա
փշտակէ եւ իղէ զաղբասն եւ իւր
սասցասակն ձգէ , եւ ոչնչացուցնէ :

Լ՝ յսինքն , այնչափ ննարագոր
ծութի կանէ , որ զաղբասն իւր
Թալարն ձգէ * եւ երբ որ կու սկս
անի տիրապետել նորա վերայ , եւ
գերեւոյնման սասց կոխան կանէ ,
իսկոյն ինքն կու Թեքիլ եւ վայր կու
անկանի , եւ այլոց սասց կոխան
կու չինի :

Լ՝ յսինքն , զէրէ սասց իւր սրտի
միջուակն , Թէ ան իւր շատ եւ զա
նազան մտածմանց պատճառէն
զիտ շարագործութի մտացաւ
* եւ դարձոյց զիւր երեսն այլ որիչ
կողմն , որ զիտ փոքրիկ սխալանքն
չի տեսանէ :

Լ՝ յսինքն , բայց դու ար ան իտ ,
վեր կայ եւ զբո զորութիւն նշանց
սուր , եւ բո Տղօր ձեռքդ բարձրա
ցուր եւ պատճէ որսպէս ամբար
տաւան մարդն * եւ մի՛ մտանար
զաղբասն , որ միայն իքեղ է յու
սացեր եւ սպաւ իներ :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ինչի Տամար բար
կացոյց անօրէն մարդն զան * նր
Տամար , որ սասց իւր սրտի մի
ջուակն , Թէ այն անիրաւութիւն որ

եւ

Պ՝ արանի յափշտա
կել զաղբասն * յա
փշտակել զաղբասն
եւ ձգել զնա :

Յ որդայթ իւր խո
նարՏեցուցէ զնա *
խոնարՏեցի եւ անկ
ցի ի տիրելն իւրում
ի վր անանկաց :

Լ՝ սաց ի սրտի իւր
ում Թէ մտացաւ
ան * զարձոյց զե
րեսս իւր զի մի տես
ցէ ի սպառ :

Լ՝ ըի ար ան իտ
բարձր եղիցի ձեռն
բո * եւ մի՛ մտանար
զանանկս :

Լ՝ սկ ընդէր բարկա
ցոյց անպարկան զան
* զե սասց ի սրտի իւ
րում Թէ ոչ բննի :

Տեսանես զու զնա
 իգաւս և իարամատ
 Թին հայիս առ իմատ
 նել զնա իմեռսքո *
 քեզ Թողեալ է՝ աղ
 քասն , և որբոյն զու
 և սօղնական :

Խորտակեացի ք՞զուկ
 մեղաւ որի և չարի *
 ինդրեացին մեղք նո
 րա , և նա մի՛ գացի :

ՏԻՑ ազաւ որ յաւի
 տեանս յաւիտենից *
 հորիցեն չեթանոք
 յերկրէ նորա :

Օ ցանկուի տնան
 կաց լուա տր * ի
 պատարատու ի սրտից
 նոցա հայեցա
 ունինքո :

ես կանեմ պղոց , բնաւ չի՛ հար
 ցուիլ և չի՛ բնովիլ :

Լ՝ յսինքն , բայց չի՛ գիտեր տր անձ
 որ զուքո ամենատես աջօրդ երբ
 որ կուտեսանես զաղքատն իդ
 ձու Թեան և ցաւի միջումն , կու
 հայիս անօրէն մարդոյ սրտմտ
 Թին և զտողու Թին , և կուղես
 ձեռ ձգել զինքն և պատու հասել
 * զէրէ քեզ է յանձնած և սպասա
 րած աղքատն , և որբ մարդոյն
 զու և սօղնական և պահապան :

Լ՝ յսինքն , ուրեմն տր անձքո ար
 դար դատատանտից Թող Չարդ
 վի և կտարատի մեղաւ որ և չարա
 գործ մարդոյ Թեւերն * և իւր մե
 զայն համարք ինդրովի , և ինքն
 այնպէս փշանայ , որ չկարենայ
 գտիլ և պատասխանի տալ քեզ :

Լ՝ յսինքն , ահա՛ պայտէս է՝ արդա
 բու Թին այ , որ ինքն միշտ կենդա
 նի է , և յաւիտեանս յաւիտենից
 Թագաւ որու Թի կանե * և կուս
 պաշա և անօրէն մարդիք իւրեր
 կրեն , իբր յերկնից արքայութե
 նէն կուհարած վին և կուկորն
 չին :

Լ՝ յսինքն , և մեք զգրտեսանե
 լով ճշմարիտ կուհաւատանք և
 կատենք , Թէ աղքատների և իդ
 ձերի ցանկուին և ինդրուածքն
 լսեց ան * և նորա սրտի հաւանտ
 Թեն ականջ դրեց , և իմացաւ որ

պատրաստեցին զիւրեանք որ զն
սիրոյն այն ամ չարչարանաց և նե
ղութեց համբերեն :

Լ յսիրեն , նր համար կամեցաւ
դատաստան անել որբերին և աղ
բաներին * որ այսու հետև այլ
չի իշխէ հողեղէն մարդ զինքն մե
ծացուցանել և բարձրացուցա
նել այս երկրիս երեսումն :

Ի բր զայս սաղմոս մինչև ի վերջն
դաւ իԹ մարդարէն է ասացեալ :

Լ յս սաղմոսումն պատասխանի
կուտայ մարդարէն իւր բարեկա
մացն , Թ է ինքն յայ իզատ յայլմե
օգնութի չուզեր :

սիրեն , ով սիրելիք , չէ
Թ է ես իմ նորադի
տութին եմ ապաւի
ներ , այլ յամ եմ յուսացեր *
դուք էր կասէք ինձ , Թ է ճնձղ
կան նման Թ ուր և փոխիք և զքեզ
երբեմն այս սարումն , և երբեմն
այն սարումն գաղէ :

Լ յսիրեն , մի Թ է ես չեմ կարեր
աղաղակել և գանկատելով ասել
Թ է ար ամ ահա մեղաւ որբ և չար
մարդիկ զիւրեանց աղեղներն լա
րեցին * և իւրեանց նեաներն Թ ար
բաշեւումն պատրաստեցին * որ
խաւար ժամանակումն ձգեն և

Պատ առնել որբոյն
և անանկի * զի մի և ս
յաւելցի մարդ ի մե
ծարանելն իւրում
ի ին երեսաց երկրի :

S ար 40

Ի կատարած սաղմոս
գութի :

Սաղմոս Ժ .

որ յուսացայ *
որպէս ասիցեք
ցանձն իմ , քո
փոխեաց ի լե
րինս ուղ ճնձղաւի :

Օ ի ահա մեղաւ որբ
լարեցին զաղեղումն
իւրեանց * պատ
րաստ արարին զնեա
իկանորձս * ձգել լինդ
խաւար այնոցիկ ոչք
ուղիղք են սրախք :

Օ ի զոր դու շինեցեր, նք աւերեցին *
 խակ արդարն զի
 արար :

Տր՝ խաւածար սուրբ
 խրում * տր յեր
 կինս յաթոս իւր
 ում :

Աչք նր՝ ի անանկս
 հային * արտեանն
 ունք նորա քննեն
 զորդիս մարդ
 կան :

Տր՝ քննե զարդարն
 և զամբարիշտն * որ
 սիրէ զիեղս ատէ
 զանձն իւր :

խոցոտեն զայնպիսի մարդիքն, որ
 արդարք են, և սրտերն ուղիղ է :
 Այսինքն, կամ թէ տր ամ հայեր
 և տես, որ ինչ որ դու շինեցիր,
 նորա աւերեցին, իբր, դու օրէնք
 դրիր, և պատուիրանք տուիր,
 աշխարհի, նք քո օրէնքդ քակե
 ցին, և քո պատուիրանացդ չի ճնա
 զանդեցան, դու զիս թագաւ որ
 կացուցիր, նորա զիս թագաւ ո
 բութիւնս ուղեցին փչացնել *
 բայց ես քանի միտք կանեմ, զիս
 արդար և անմեղ կուգտանեմ,
 զէրէ չեմ գիտեր թէ ինչ եմ արա
 րեր ես դոցա :

Այսինքն, զայս ամէն դանկատս
 ես համարձակ կանեմ այ Տես,
 զէրէ տր ամ միշտ պատրաստ է
 իւր սքտաւածարումն * տր ամ հա
 նապաղ բազմած է երկնքումն
 իւր քրոյրէ ահանաթոսին վերայ,
 և ուղիղ սրտիւ առինքն դոչողաց
 աղօթքին ահանջ կանէ :

Այսինքն, իւր սողորմած աչքերն
 միշտ դէպ ի յաղքատներն և խղ
 ճերն կուձնային * և իւր աչաց
 թարթերն մահկանացու մարդ
 կանց գործքն և արարմունքն կու
 քննեն :

Այսինքն, զէրէ միայն ինքն տր
 ամ կուքննե արդար մարդն, և
 անօրէն մարդն * բայց այնպէս
 մարդն որ իւր ցանկութե յեանե

կուգնայ, և զմեզս կուսիրէ, իման
նայ որ ինքն զիւր հոգին կուսաւ
և իւր անձին փաս կուհասու
ցանէ:

Լսինքն, զէրէ անձրևի նման
կուծափէ անոյս կեանքումս մե
զաւոր մարդկանց վերայ զանա
զան նեղութե և փորձանքի զորո
գայթն և զթալարն * և այն կեան
քումս դժօրի միջումս վերակն և
զբբուրդն * և կատաղած և մրր
կած ցաների և տանջանքներէ բա
մին իւրեանց թափ բաժինն կու
լինի, որ դատապարտելոց հետ
խանն ՚ի հարն յախտե նստան:

Լսինքն, զէրէ տր ան արդար
է, և զարդարութի և զերանուք
կուսիրէ * և իւր երեսն կունայի
միայն դէպ ՚ի մարդկային սրտից շի
տակութին և ուղղութին, և
բա իւրաքանչ իւրոց դործոցն
հասուցումն կանէ:

Իբր այս ստղմաս մինչև ՚ի վերջն
վն անուր յարութե ան մերոյ
յի քի է սասցե ալ. որ ութերորդ
ասի ույ և օրն վերջին դատաստ
նին. յորում հրեայք զիւրեանց
ստութին և նենգախօսութին
կուստակացուցանեն և ընդէմ
ճմարտութե կուխօսին:

Լսս ստղմասումս կուխօսի մար
գարէն վասն ապականութե ժա

Տեղացե ՚ի վն մե
զուտրաց որոգայթ *
հուր և ծծումք *
այս մըրիկ բաժին բա
ժակի նց:

Լրդարէ տր զար
դարութի սիրէ * և
զուղղութե տեսանեն
երեւք նորս:
Տաք. 3.

՚ի կատարած է վերոյ ութ
երրորդն:

Ապրեցո՛ղ զիս տօր զի նսու աղեցաւ սուրբ * նսու աղեցան ճշմարտութիւք յարդ ի սոց մարդ կան :

Ի նանիր խօսեցաւ սոք ընդ ընկերի խրում * շրթամբք նեն գաւորօք ՚ի սրտէ ՚ի սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ տօր զամ շրթունս նենդաւորս * և զի զուս մեծաբանս :

Այք ասացին զի զուս մեր մեծս արասցուք * շրթունք մեր առ մեղեն, և արդ մեր սովէ տօր :

Սան ստառապանաց աղբատին և Տեծութե տնանկին այժմ

մանակին, և յուսայ գաղտնեանք փրկչին ազատիլ յամէ :

Այսինքն, ազատէ զիս տօր ամսոյ շար ժամանակէս, զէրէ սոլ տօր և բարի մարդ չի երևիր աշխարհիս վր * և սրտաւեցաւ ճշմարտութիւն և շիտակ խօսքն Տոգեղէն մարդկանց բերանէն :

Այսինքն ամէն մարդ իւր ընկերին Տեոփուչ սեղ և մասայի խօսեցաւ, և կամ խաբելոյ Տամար խօսեցաւ * և նենդաւոր և խաբելոյ պանկներով երես պաշտութիւն խօսեցաւ, և կամ նորս սրտին գօրայ խօսեցաւ :

Այսինքն, ամ սատակէ և փչաց նէ նենդաւոր և խաբելոյ շրթունքն և պանկներն * և այնպիսի լեզուքն որ քան զիւրեանց չափն մեծ կուխօսին, և զիւրեանց խօսքն կուղեն յառաջ տանեն, իս մտափիտաւոց մարդ կան :

Այսինքն, ասացին իւրեանց որ տի միջումն, թէ մեր լեզուն և մեր խօսքն մեծացնենք, որ ինչպէս որ ուղենք այնպէս խօսինք * մեր շրթունքն և պանկներն մեղ Տեոհեն, ով է մեղ վերայ տօր, որ զմեր բերանն բռնել կարենայ :

Այսինքն, բայց ամ տեսանելով աղբատնէրի խոյճութիւն և ստառապանքն, և խեղճութիւն և ՚ի Տարս

Սինչև յերբ օր մո
 Բանաս զիս խազառ *
 մինչև յերբ դարձա
 ցանես զերեսսքո
 յինչն :

Սինչև յերբ դնեմ
 զխորհուրդս յանձն
 իմ * և ցաւք տրտի
 խնդ զաւուրս :

Սինչև յերբ բարձ
 բանայ թշնամին իմ
 իմ * նայեաց և լուր
 ինձ օր ամ իմ :

Ի որստուր օր աչաց
 խնդ * զի մի երբէք
 ննջեցից իմաս :

Սի տրտիցէ թշնամին
 թէ յաղթեցի նմա *
 կամ նեղիցք իմ

օգնական լինի իւրն իմէջ նեղու
 թեան և իրոր թիւ :

Սինչև յերբ օր ամ մինչև յերբ
 զիս կուսնուանաս , և ամենեւին
 ինձ օգնութիւնս հասածիր * կամ
 մինչև յերբ քո երեսդ ինձանից
 կուդարձուցանես , և իբր շնոր
 հացդ զիս կուզուես :

Սինչև յերբ , մինչև յերբ զանա
 զան խորհրդներ դնեմ իմ մտաց
 մէջն , և զիս հալեմ և մաշեմ *
 կամ մինչև յերբ օրն իբուան զիմ
 սիրտս տրտութիւն ցաւք լցու
 ցանեմ :

Սինչև յերբ , մինչև յերբ իմ թշնա
 մին ինձ մերաց յաղթող լինի , և
 բարձրանի և սարձենայ * նայիր
 օր ամ , իմ խղձութիւնս , և իմ
 աղաչանքիս ականջ արու :

Սինչև յերբ օր ամ զիս այս խա
 շար տրտութիւնս ազատե , և զիմ
 սիրտս մտիթարե * որ չի լինի թէ
 յուսահատութիւն միջումն մնամ ,
 և մահուան բուռն զիս պատե :

Կամ թէ օր ամ , դուք քո երկ
 նային շնորհոքդ զիմ միտքս լուսա
 շարե , * որ չի լինի թէ ես մեղաց
 մէջ անկանիմ , և իմ հոգիս մա
 հուքս ընտլ ննջէ և մեռանի :

Սինչև յերբ , որ չի լինի թէ իմ թշ
 նամին զիմ խղձութիւնս տեսանե
 լով պարծենայ և ասե . թէ ես

զնա յաղթեցի * կամ Թէ իմ հա
կառակներն որ զնա հուներդացնեն
և կու վշտացնեն, ու բախանան և
ցնծան, Թէ ես անկայ սասանեցայ
և ահաբեկեցայ:

Այսինքն, զերէ ես քո ողորմու
թիդ եմ յուսացեր արամ * և
իմ սիրտս քո սրկու թեդ վերայ
և քոյ միածին որդւոյդ վերայ կու
ցնծայ և կու բախանայ * և ես
միշտ կու օրհնեմ և կու փառաբա
նեմ զքեզ որ իմ բարերար արն ես

Բեր զայս սաղմոսս մինչև ի վերջն
դաւիթ մարգարէն է սասցեալ
ընդէմ անհաւատե թերի մարդ
կանց:

Այս սաղմոսսն կու խօսի մար
գարէն վն մողորութե մարդկան,
վն պատե եցման նոցին, և վն դա
լտեանն քրիստոսի:

Այսինքն, մարդկային ազգս այն
չափ լըբ վեր է և թերահաւատեր
է, որ երբեմն այնպէս մարդ է գտ
վում այս աշխարհումս, որ Թէ
պէտ բերանով չէ կարում զամ
ուրանայ, բայց միշտ իւր սրտի մի
ջումն կատէ, Թէ աշխարհս անպէր
է, և ստեղծող արն ամ չկայ:

Այսինքն, այնպէս սպանկան վեր
են և պղծ վեր են իւրեանց անօ
րէնութե և չար գործոց միջումն

ցնծացնե թէ ես սա
սանեցայ:

Այս յողորմութիւք
ար յուսացայ * ցնծա
ցաւ սիրտ իմ ի սիր
կութե բում * օրհ
նեցից զար զբարե
արդ իմ
Տաճք. 6:

Ի կատարած սաղմոս
դու թէ:

Սաղմոս ԺԴ:

Ասաց անողամն ի
սրտի իւրում Թէ ոչ
դոյ ամ:

Ապականեցան և պղ
ծեցան յանօրէնութե
իւրեանց * և ոչ ոք

է որ առնէ զբարի :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամ որդիս մարդկան * տեսանել թէ իցէ որ խնաստուն , որ խնդրիցէ զամ :

Ամենեքեան խոտորեցան իմիասին և անպիտանացան :

Աչք է որ առնէ զբարի , և չէ որ մինչև խի :

Գ երեզման բացէ կոկորդ նոցա * լեզուօք իւրեանց նեն գաւորք եղեն *
Թոյնք իժից իներքոյ շրթանց նոցա :

Արոց բերանք անիծիւք և դառնութիւն են * երազք են

* որ ոչ որ չկայ որ յայ երկնեւեղով մէկ բարի գործ մի գործէ :

Ասինքն , ուստի տրամ իւր երկնային աթոռէն նայեցաւ բռվանդակ հողեղէն մարդկանց վր * որ տեսանէ թէ մէկ այնպէս խնաստուն մարդ մի այլ կու գալի մի որ զամ ճանաչէ . կամ թէ կամեայ և խնդրէ իւրն սրտի մաքծառայութիւն անել :

Ասինքն , և տեսաւ , որ ամենքն միատեղ մտորեր են , և այնպէս անպետ են դարձեր , որ այլ արժանի չեն որ զամ պաշտեն , և զնորաբարերարութիւն իմիսածեն :

Ասինքն , ոչ որ չէ գալում այդ չափ մարդկանց միջումն որ մէկ բարի մի գործէ , և չկայ մինչև իմէկ մարդ մի այլ , որ նր ճշմարտութիւն և բարութիւն խմանայ :

Ասինքն , այլ նոցա կոկորդն , իբր կուրն և պողաշն բացված դերեզման կու նմանի , ղէրէ իւրեանց աղտեղի խօսքերովն զայլս կու գարչեցուցանեն * իւրեանց նենգաւոր և չար լեզուովն զայլս կու գայթակղեցնեն * և իւրեանց շրթանց և սրանկների տակումն իժ օձի ղէհր և աղու կայ գաղած :

Ասինքն , անէծքով և դառն զրուցներով նոցա բերանն լի է * և իւրեանց ոտքերն արագ և պատ

բաստ է որ անմեղ մարդկանց արիւնն թափեն առանց երկիւղի և փոշմանանաց :

ՍԵՆՏԻՆԻՆ, նոցա չար սովորութե չար կենցաղախորութեան ճանապարհն, զմարդիբարանել և ջարդել և խեղճ անելն է * և ամեն և ինչ հաշտութե խաղաղութե սիրոյ և պարկերտութե ճանապարհն չեն գիտեր * զէրէ նոցա աչաց առաջնն այնն և երկիւղն ոչինչ կու թուի :

ՍԵՆՏԻՆԻՆ, բայց ինչպէս կու ընկ որ այդ չափ մարդիբար որ չարութի և անօրէնութի դործելոյ յետնէ են ամենևին չի ճանաչեն զամբ և զնորա ան և երկիւղն ՚ի միա չածեն :

ՍԵՆՏԻՆԻՆ, զիմ ժողովուրդն և զիմ ծառայքն կու տեն և կու փշացուցանեն հացապուրի նման * և ամենևին մէկ օր մի զմտքերն չի բարձրացուցին դէպ յամբ, և իւրեանց մեղացն թողութի չի խնդրեցին :

ՍԵՆՏԻՆԻՆ, բայց ամայնպէս տեղ կու վախեցնէ և կու զարհուրեցուցանէ զլուրեանք, որ ամենևին կարծիք չունենան թէ տեղն ահ և երկիւղ կայ * զէրէ ար ամ մշտ արդարոց աղբին և զարմին հետէ, որ զլուրեանք պահէ և պահպանէ, և իւրեանց թշնա

ուր նոցա ՚ի Տեղու շարխան :

ՍԵՆՏԻՆԻՆ և թշուառութի ՚ի ճանապարհսն նոյ * և զճանապարհն խաղաղութե ոչ ծանեան * ոչ է երկիւղ այ առաջի աչացնոյ :

ՈՐՊԷՍ ոչ ծանկեցեն ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութի :

ՈՒՔ ԱՆՏԻՆԻՆ զժողովուրդ իմ ույ զկերա կուր հացի * և առ ար ոչ կարդացին :

ՍՆՊԵՐ երկիցեն զերկիւղ ուր ոչ իցէ երկիւղ * զի ար է յաղգս արդարոց :

Օ խորհուրդ աղբատին յանձն արաբին * զի ար է յոյս նորա :

Ստացել 'ի սիննէ զփրկութիւն խորացել * 'ի դարձուցանել անդերութի ժողովորեան իւրոյ * ցնծասցէ յակօբ, և ուրախեղիցի խորացել :

Տաճ. 13.

Սաղմոս Դուրծի :

Սաղմոս Եր :

Տ ո՛վ կացցել 'ի խորանի բուս * կամ ո՛վ բնակեցցի 'ի լեռան սբ. բո :

միքն պատու հասէ , և կործանէ :
Լ յսինքն , դռբա աղբատ և խեղճ մարդոյ խորհուրդն որ մշտ յնձնապաւնիկն է տնազ արարին * ասելով թէ այնոր համար այդ մարդդ զիւր յոյսն ան է դրեր , որ ձեռնէն բան չի գար :

Լ յսինքն , ա՛հ ո՛վ կուտայ մեղ 'ի սիննէ , իբր 'ի յերկնային բաղաբէն զփրկութիւնն խորացելէ , իբր զորդին այ , զմորն և զփրկիչն հաւատացելոց * որ գոյ զիրկէ և դարձուցանէ զիւր ժողովորդն 'ի զերութէն սատանայի * զէրէ այն ժամանակն կուցնձայ յակօբ , իբր սուրբ և բարեպաշտ բրիտանեոց , և կուրախանայ խորացել , իբր ամ հաւատացեալք առհասարակ :

Իբր զայս սաղմոս ինքն դաւ ի թմարդարէն է շարագրեալ :

Լ յս սաղմոսուան կուխօսի մարգարէն այնպիսի բարեգործութեանց համար որ զմարդն արժանի կանեն արքայութեն երկնից :

յսինքն , ար ան , ինչպէս մարդ է այն , որ արժանի կուլինի բոյ անային փառացող , և կուհանդ չի բոյ երկնային խորանուսմդ * կամ ո՛վ է այն պիսի մարդն , որ կուբնակի բոյ սբ.

Երևումը, իբր ՚ի յարքայութե
բում:

Այսինքն, միայն այն, որ իւր սբ
Տաւաթէն ՚ի զառ զայս բարի
գործքերս այլ ունենայ ՚իբր իւր
կենաց մէջն միշտ շրջի և ապրի
առանց պակասութե * իւր արար
մունքն արդարութի և շիտակու
թի լինի * և չէթէ միայն բերա
նով, այլ արտովն Տանապազ զճշ
մարտութիւն խօսի, և ճշմարտու
թե Տեսնի:

Այսինքն, այն որ իւր լեզուովն
խարեփայութի և նենգաւորու
թիւն չի աներ * և իւր ընկերին
նեղութիւն և վնաս չի Տասուցա
ներ, կամ յախշտակելով և կամ
Տարկանելով:

Այսինքն, այն որ այնպէս սբ է,
և պարկեշտ, որ ամենեւին ՚ի յիւր
մերձաւորացն և բարեկամացն նա
խատինք չի լսեր * և չարագործ
մարդն իւր առաջնն ոչ ինչ կու Տա
մարի, և անպատիւ կու լինի:

Այսինքն, այն որ սծ ավախ մար
դիքն կու փառաւորէ և կու պա
տուէ * և իւր ընկերին, երբ որ
մէկ բանի մի Տամար երգում կա
նէ, իւր խօսքն Տատաստ կու պա
Տէ և զինքն սուտ չի Տաներ:

Այսինքն, այն որ զիւր գրամն և
փողն այլոց շատով չի սար * և գա
տաստան և իրաւունք անելոյ վր

Որ գնայ ամբիծ *
գործէ զարդարուի
* խօսի զճշմարտու
թի ՚ի սրտի իւրում:

Որ ոչ նենգաւորեց
լեզուա իւրով * և
չար ընկերի իւրում
ոչ արար:

Կախատինս ՚ի մերձա
ւորաց ոչ առնու *
արՏամար Տեալ է
առաջինն չա
բագործն:

Օ երկիւղածս տն
փառաւոր առնէ * որ
երգնու ընկերի
իւրում և ոչ
ստէ:

Օ արծաթ իւր ՚ի
փարձու ոչ տայ * և
կաշառս ի վերայ իրա

Հանց ոչ առնու * որ
 զայս արացիչ , նա մի'
 սասանեացի յաւի
 տեան :

Տ՝ՆԲ : 6 .

Աբնանդեր զաթի :

Ս՝ՆԸ՝՝՝՝՝՝՝

Պահեա՛ զիս անձ , զի
 ես ՚ի քեզ յուսացայ
 * սասացիտն , արիս
 ես դու * և բարիք իմ
 չեն քեզ ինչ պիտայ .

Սբոց քոց որք են
 յերկրի բում , սբան

կաշառք չի առնուր * զէրէ՛ այսն
 բարի դործոց կատարող մարդն
 միշտ հաստատ կու մնայ , և բնա-
 սանենին չի սասանիր , և չի վնաս
 վեր իւր կենաց մէջն :

Աբնանդեր քորի վերայ դրած
 դիր ասել է . բայց սա կու նշանա
 նակէ՛ պիրն տախտակին որ դրին
 ի վր դիւայ ճշմարիտ դաւթին յի
 քի . որ ասէր , յի նազովուցի թա
 դաւոր Տրէկց :

Այս սաղմոսու մն կու աղօթի
 մարդարէն ի բերանայն քի , և կու
 ինդրէ՛ զկարողութի , որ իւր շար
 շարանքովն հաստատ զեկեղեցին

Այսինքն , արանձ զիս առնուր ձե
 ոտք դահէ , և ինձ կարողութիւն
 առնուր այս շարշարանաց միջու մն ,
 զէրէ՛ ես քեզ եմ յուսացեր * ես
 հողեղէն մարդոց նման սասացի իմ
 տիրոջն , թէ դու իմ արն ես , զիս
 քոյ ձեռացդ մի՛ թողուր * և թէ
 պէտիմ այս շարշարանքս , և իմ
 արիւնս որ կու թափեմ , իմ վար
 ձքս , և իմ բարիքն որ կու շահիմ ,
 քեզ պէտք չեն , բայց մարդկային
 արգիին համար հարկաւոր են , որ
 վրկիվին ՚ի գերութէն սասանայի
 և ՚խոսնջանաց դժբոտց :

Այսինքն , և մանաւանդ որ դու
 զիս ամենայն կամքս և յոժարութիս

որ ունիմ չարչարելու և խաչվելու համար, վնասիրիութեամբ մարդկան, սքանչելի և զարմանալի արարիք քոյ սրբերի մտաց միջումն, որ քոյ այս ստեղծեալ երկրիս վնասութեան հին, որ թէպէտ դեռ անձա նաց են, բայց յետ Ժամանակաց կու յայանվին և կու ճանաչվին թէ ովք են:

Ասինքն, և թէպէտ նոցա հոգևոր հիւանդութիւն, իբր հրեից մեղքն և կուսապաշտից մոլորութիւն մէկ Ժամանակ մի կու աւելանայ և կու տասականայ * բայց յետ այնորիկ բշտապելով կու դառնան և կու գան ՚ի յիմ նք հաւատքն և ՚ի ճանարիս անպաշտութիւն:

Ասինքն, և ես նոցա Ժողովքներն չեմ Ժողովեր, և մէկ զմէկե ջոկեր և զանազաներ, իւրեանց զանազան արեանցն համար, իբր իւրեանց զանազան մատաղներին, կամ զոհերին համար * և նոյ զանազան անուանն այլ բերանս չեմ բերեր ստելով թէ սա հրեայ է, կամ կուսապաշտ է այլ զամենքն միապէս կու ընդունիմ, և կու պատճառեմ:

Ասինքն, զէրէտր անձ նք իմ Ժառանգութե և իմ հարսանիքի դաւաթին բաժինն են * և դու ես որ զիմ Ժառանգութիւն դէպ յիս կու դարձուցանես, ինչ պէս որ խոստացել էիր թէ զհրեայս և զհեթա

չելի արարեր զանկամ իմ ՚ի նոսս:

Յանձակեսցին հիւանդութիւնոցա * յետ այսորիկ ապա վաղ վաղեսցին:

Ոչ Ժողովեցից զԺողովս նոյ յարեանց * և ոչ յիշեցից զանուանսնոյ ՚ի շք թունս իմ:

Տո, բաժին Ժառանգութե իմոյ և բաժանի իմոյ * դու ես որ այսրէն դարձուցանես զԺառանգութիւն իմ յիս:

Ս ինձակք ելին ինձ
ընդ ընտիրս * և ժա
սանդուծի իմ հաս
նայ եղև ինձ :

(Օրհնեցից զտր որ
իմաստուն արար զևս
* մինչ ՚ի գիշերի ևս
խրատեցին զևս երբ
կանուճք իմ :

Յ առաջագոյն տեսա
նէի զտր առաջի իմ
յսմ ժամ * զի է ընդ
աջմէ իմէ , զի մի տասա
նեցայց :

Ս արարիկ ուրախ

նոսս քեզ ժառանգութիւն կու
սամ :

Ս յինքն , այն զինձակներն որ ինձ
անկան , ընտիր և պատուական բա
ժիններէ էին , իբր այն մարդիքն
որ զևս քս ան՝ հաւատացին , ըն
տիր և պատուական ազգերէ էին ,
կամ ընտիր , և պատուական առա
քինութեց և բարուց տէր էին *
և իմ ժառանգութիւն , որ հայրն
իմ երկնաւոր ինձ տվեց , ինձ տոս
տիկ դուր եկաւ , և հաճոյացաւ ,
իբր , թէ հաւատացեալ հրէսայքն
և թէ հեթանոսքն :

Ս յինքն , այս ժառանգութիւն
թէ պէտ ևս պիտիմ տանալ իմ
չարչարանքս և մահուանքս բայց
միշտ կու գոհանամ և կու օրհնեմ
զտր ան՝ հայրն իմ , որ ինձ այնչափ
համբերութե և երկայնամտու
թեան իմաստութիւն է տուեր ,
որ մինչև գիշերն այլ իմ երկկա
մուճքն որ արիութե գործ իբէն ,
զևս կու խրատեն և կու զգուշա
ցուցանեն :

Ս յինքն , և ինչպէս որ յառաջ
կու տեսանէի զտր ան՝ հայրն իմ
հանապազ իմ աջքիս առաջմէ ,
այսպէս իմ չարչարանքիս մէջն տե
սանել պիտիմ * զի ընդ իմ աջկողմն
է կանգներ , որ չի վտխեմ և չի
սարսափիմ յիմ թշնամեացն :

Ս յինքն , այսոր համար իմ սկստս

ուրախացաւ, և իմ լեզուս ցն
ծաց * այլ և իմ մարմինս կուրծա
կի և կուհանգչի գերեզմանի մի
ջուռն յուսով յարութեան:

Ասինքն, զէրէ երբ որ իմ հո
գիս իջանէ 'ի դժոխս արդարոց
դառնն աղատելոյ համար, դու
չես թողուր որ 'իտեղն մնայ * այլ
և չես թողուր, որ իմ մարմինս որ
որէ և մեղուր յամենեղաց, զե
րեզմանու մի փոխ և ապականի:

Ասինքն, այլ կուգուցանես ինձ
կենաց ճանապարհն, որ յառաջ
քան զամ մարդիք ելանեմ յեր
կինս * և 'իտեղն կուլջնուս զիմ
սիրտս քոյ պայծառ երեսաց ուրա
խութենովն * և քոյ հարական
աջողո քողոր վայելութենովն
իբր պատու զքն և մեծարանջն յա
ն 'իտեանս յաւ 'իտեն ից:

Իբր դաւ իմ իւր հալածանաց
և ներդութե միջու մի զայս սաղ
մասս ասելով աղօթեց առ ամ:

Այս ստորնուս մն կու աղաչէ մար
դարէն զամ 'ի բերանոյ արդար
մարդկանց որ ազատէ զիւրեանք
'ի հալածանաց:

Ասինքն, ար ամ կաղաչեմ զբեզ
լէ ինձ քոյ արդարութենով, իմ
անմեղութեն զօրոյ, և հայիր իմ
խնդրուածքիս * և ականջ դիր
սիրով

եղև սիրտ իմ, և ցն
ծացաւ լեզու իմ *
և սև մարմն իմ բնա
կեացի յուսով:

Օ՛ ի ո՛չ թողցես
զանձն իմ 'ի դժոխս *
և ո՛չ տացես սրբոյ
բուստ տեսանել զա
պականութի:

Յուցցես ինձ զճա
նապարհս կենաց *
լցուցես զիս ուրա
խութե երեսաց քոյ
* 'ի քաղցրութե վայել
չութե աջոյ քոյ մինչ
խապա:

Տ՝ՃԻ 11:

Ա՛՛ԻԲԻ Դ՛՛ՄԻ:

Սաղմոս 62:

Ի ուր ար արու
թեանք և նայեաց 'ի
խնդրուածս իմ *
ու նկն դիր աղօթից

խնայ, զի ոչ շրթամբք
նենդամորք:

Յերեսաց քոյ իրա
նուր ինձ ելցեն *
և այքքո տեսցեն
զուղղութի:

Փորձեցեր զսիրտ իմ
և քննեցեր ՚ի գիշերի
* փորձեցեր զիս, և
ոչ գտաւ յիս անի
բանութի:

Սի խօսեցի բերան
իմ զգործս որդւոց
մարդկան * վառանկ
շրթանց քոյ ես պա
հեցից զճանապարհս
խիստս:

Հնտատեա՛ զշահիցս
իմ ՚ի ճանապարհի
բում * զի մի՛ դայ
Թակղեացին գնացք
իմ:

Ես առբեղ տր կար
դացի զի լուար ինձ

սիրով իմ աղօթքես, զերէ նեն
դամոր և խաբեհայ շրթամբքե
պանկներով երեսահանց չեմ աղ
չեր դքեզ:

Ես յինքն, քո երեսեդ ինձ դս
տաստան և իրանուր երանի * և
քո անային աչքդ զիմ շխտկու
թին և ողղութին տեսանի, և
ինձ հասուցումն անի:

Ես յինքն, զերէ դու փորձեցի
և քննեցի զիսն ողութե և վշտի
գիշերումս * փորձեցի և տեսաք
որ ինձնում անիրանութի և տառ
թիւն չկայր:

Ես յինքն, թող անննխն իմ բե
րանս չի խօսի և չի բամբասե ու
րիշ մարդկանց սխալական արար
մունքն և գործքն, թէ ինձ անի
բանութիւն ոյլ անեն * զերէ ես
քոյ բերանիդ խօսքին համար, իբր
քոյ ոք պատուիրանքին համար,
այս դժուար և խիստ ճանապարհս
կուպահեմ, իբր կու համբերեմ,
և մունձ կուկենամ:

Ես յինքն, և կաղաչեմ զքեզ որ
զիմ հետքս և զիմ իրս, քոյ պա
տուիրանաց ճանապարհումս հաս
տատ պահես * որ իմ քայլքն, և
զնաչքն իբր իմ կենցաղաւորու
թիւն չի թերլի, և չի ծովի դէպ
ի անպատեհ շարժմունս:

Ես յինքն, տր անձ, ես միշտ դէպ
առբեղ աղաղակեցի, զերէ դու

Տանապաղ քո ողորմութիւն ինձ
լսեցիր * այժմ և սցածացուր քո
ականջդ, և զիմ աղօթական բանս
լսէ, և ինձ ի Թիկուան հասիր:

Ասինքն, դու զքո առաա ողոր
մութիւն իմ մտաց մէջն սքանչելի
և զարմանալի արարիր * զէրէ դու
այն անձն ես, որ կու փրկես ի բեզ
յուսացող մարդիկն, և կու ազա
տես այնպիսի չար մարդկանց, որ
քոյ աջ ձեռացդ, իբր քոյ միածին
որդւոյդ Տրամանացն և պատուի
բա նացն կու հակառակին:

Ասինքն, պահէ և պահպանէ
զիս քո ողորմութիւն քոյ աչաց բի
բինման իբր քո սիրելի և հաւատա
րիմ առաքելոց և վարդապետաց
նման * և քոյ Թեւերի շուսքի տա
կու մն, իբր քո նախախնամութե
աներևն ծածկէ և դաղէ զիս անօ
րէն մարդկանց երեսէն: որ զիս
սաստիկ տառապեցուցին և վշտա
ցուցին իւրեանց չարութիւն:

Ասինքն, զէրէ Թշնամիք զիմ
չորս կողմս պատեցին քոյ սք հա
ւաքիդ խոտախնութեն հա
մար * և իւրեանց ճրագուի մի
ջու մն արդելիեցան, իբր իւր
եանց հարստութե ընչից և մե
ծութեան միջու մն ստատացան
խրվեցան և մնացին * և նոցա բե
րանն ինձ վերայ պարծենալով ամ
բարտաւան և հպարտ խօսքեր խօ

ան * խոնարհեցի
առ իս զուսնին քո և
լուր բանից խոնց:

Աքանչելի արարեր
զողորմութիւն քո *
որ փրկես զայնոսիկ
ոյք յուսացեալք են
ի բեզ . յայնցանէ
ոյք հակառակ
կան աջայ
քոյ:

Պահէ և զիս ողբիք
ակուն * ընդ հովան
եալ Թեոյ քոյ ծած
կեցես զիս յերեսաց
ամպարչաց ոյք տա
ռապեցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ
պաշտեցին * և ի
ճարպս իւրեանց ար
դելան * և բերանք
նց խօսեցան զամբար
տաւանութի:

Մերժեցին զիս , և
այժմ դարձեալ պա
տեցան զինս * ուշ
եզին խնարհեցու
ցանս զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ ուր
առիւծ զի պատրաս
տի յորս * և ուր կոր
իւն առիւծու , զի
նտօի դարանեալ :

Ըրի տր ժամանեա՛
նոցա , և խափանեա՛
զնս * փրկեա՛ զանձն
իմ յառաջաց , ՚ի
սրոյ և ՚ի ձեռաց Թշ
նամոյն :

Տո՛ կորո՛ զնոսա յեր
կրէ * բաժանեա՛ *
և խափանեա՛ զնոսա
՚ի կեանառիւրեանց :

Ղ աղանեօք քոյք
Ըշան որոյնք նց *
յաբեցան կերակ

սեցաւ , և զիս դառնացոյց :

Ը յսինքն , մէկ ժամանակ մի զիս
քշեցին և հաղածեցին յերկրէ յեր
կիր , այժմ կրկին զիմ բողբոջ պա
տեր են * և իւրեանց հողանս և զի
տանորութիւն այն է որ զիս հողի
հաւասարանեն , իբր զիս ՚ի յերկ
նային ցանկութեն զրկեն , և ան
տի վայելչութեց աշխարհի հե
տեցուցանեն :

Ը յսինքն , և ինձ մէկ առիւծի
նման կութութիւն , որ զինքն պատ
րաստէ , որ որսերի վերայ Թռչի *
կամ Թէ մի առիւծի ձագի նման ,
որ մէկ տեղ մի դաղվի և նտօի , որ
զայլ կենդանիքն որոյ և կլանէ :

Ը յսինքն , վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ տր անձ , վերկաց , հասիր
նոցա քո կարող զօրութե՞զ , և
զիւրեանց չար խորհուրդն խա
փանէ * զիմ անձս փրկէ և աղա
տէ յանօրէննէրէ , ՚ի Թրէ , և ՚ի
Թշնամի մարդկանց ձեռքէն , զէ
րէ ՚ի քեզ եմ յուսացեր :

Ը յսինքն , տր անձ կորցուր զդո՛
երկրիս երեսէն * բաժանէ և ջոկ
ջոկօտէ մէկ զմէկէ և ցրուէ զիւր
եանք * և դոցա չար միտքն և զի
տանորութիւն խափանէ քանի որ
կենդանի են այս աշխարհիս վր :

Ը յսինքն քոյ այս երկրիս վերայ
սրբոց համար պատրաստած և դա
ղած բարի պարգևքն րոպէ նոցա

փորերն չգիցաւ * այն չափ կշտա
ցան զանազան կերակրներով, և
զանազան ընչիւք և ապրանք, որ
Թողին զաներորդն և զմնացածն
խրեանց տղայոցն, իբր իւրեանց
չար ժառանգներին :

Լ՛ստիքն, բայց ես Տեոանալով
նոցա չար ճանապարհէն, կուզեմ
արդարութիւն և անմեղութեամբ
երևիլ քոյ երեսաց առաջնն յա
նուրաճեղ ատենին * և կուզեմ
կշտանալ, երբ որ յարութեօրն
երևի քո փառքն, իբր երբ որ որ
դին քո միածին, քոյ հայրական
փառքդ դայ ՚ի դատաստան :

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն
դաւիթ մարդարէն վասն իւր է
ասացեալ, և կամ վասն ճշմարտ
դաւթին յի քի * զի ուր դաւիթ
զերծաւ ՚ի ձեռաց Թշնամեաց խ
րոց, նոյնպէս և քո զերծաւ ՚ի ձե
ռացն հրեից :

Լ՛ս սաղմոսսն շնորհակալ
կուլինի մարդարէն զայ որ փրկեց
զինքն յիւր Թշնամեաց ձեռքէն :

Կամ շնորհակալ կուլինի ՚ի բե
րանոց քի, որ փրկեց զնա ՚ի դաւա
ճանութիւն հրեից :

Լ՛ս կամ շնորհակալ կուլինի ՚ի
բերանոց արդարոց, որ փրկեց զիւ
րեանք ՚ի փորձութիւն :

բովք, և Թողին
զմնացածս տղ
այոց իւր
եանց :

Լ՛ս արդարութիւն եր
և եցայց երեսաց քոյ
* յագեցայց յերևիլ
փառաց քոյ :

Տ՛ւր . 15 :

Ի կատարած ի վերայ պատե
րազմաց նահատակի ծառայի
ստանն դաւթի, որ խոսե
ցաւ ընդ ստանն պատե որս
նութեան, յաւուր յարմ
փրկեաց, զնա սեղ ՚ի ձեռաց
ան Թշնամեաց, և ՚ի ձեռացն
սաղմոսսոց :

Սաղմոս . 67 :

կրեցից զքեզ
 Եւ զօրութի
 իմ * Եւ զսա
 սաստիչ իմ * ապաւէնն
 իմ * և փրկիչ իմ :

Մ օգնական իմ * և
 ես յուսամ ՚ի նա *
 ապաւէնն իմ * եղջիւր
 փրկութեանս * ըն
 դու նօղ իմ է :

յսինքն , կուսիրեմ զքեզ
 Եւ անձ ընդ որով սրտի
 զէրէ դու իմ կարողու
 Թին և զօրութին ես * դու իմ
 ամբու Թին և Տաստատութին ես
 * և դու իմ ապաւէնն և փրկիչն
 ես , իմ ամ պատերազմի , իմ ամ
 փորձութե , և իմ ամ ներդու Թե
 միջու մե ՚ի մանկութե իմէ :

Վ արձեալ , կուսիրեմ զքեզ
 Տայր իմ երկնաւոր , եւ որդիդ քո
 միածին յս քս ընդ որով սրտի
 իմով , ինչպէս որ կուսիր էի զքեզ
 յառաջ քան զլինիլն աշխարհի .
 զէրէ դիտեմ ստուգիւ , որ այս
 չարչարանաց և խաչելութե Ժա
 մանակիս դու իմ կարողութին և
 զօրութին ես * դու իմ ամբու
 Թին և Տաստատութին ես * և
 դու իմ ապաւէնն և փրկիչն ես .
 որ կու փրկես զես ՚ի խորամանկու
 Թեանէ , և ՚ի նենգապործութե
 Տրէից , և զԹշտովն ազգի մարդ
 կան զաստանայ , իմ ուսաց տակն
 կու ձգես , և յանձնով կանես :

Մ յսինքն , ամ իմ օգնականն է .
 և ես ՚ի նա եմ յուսացեր * իմ ապա
 ւէնն է . և իմ փրկութե և ազա
 տութե պողն է . իբր իմ յողթու
 Թին և իմ պարծանքն է . իմ ըն
 դու նօղ և ինտսխ տանօղն է :

Կարձեալ չհայրն իմ երկնաւոր
 անձ, իմ օգնականն է՛ այս շարքա
 բանաց և խաչելութե՛ ժամանա
 կիս . և ես ՚ի նա միայն եմ յուսա
 ցելու * իմ ապաւիննն է՛ և իմ փր
 կութե՛ և ազատութե՛ պոզն է՛ .
 Իբր իմ յաղթութիւն և պարծանքն է՛
 զէրէ նորա կարող զօրութիւնն պի
 տիմ յաղթահարել զմահ և յարկ
 ՚իմեռելոց * և իմ ընդունեողն և
 ինասկէ տանողն է՛ . զէրէ ՚ի համ
 բառնալն իմ յերկինս, նա պիտի
 ընդունի զիս փառօք, և նստուցա
 նէ ընդաջմէ իւր :

Լսիմքն, վիս որոյ միշտ օրհնելով
 և գովելով կու ազազակեմ զէս
 իմ արն և անձն * և յոյս ունիմ, որ
 ամէն իմ թշնամեաց ձեռքէն նր
 կարողութիւնն պարծանիմ և ազա
 տիմ :

Կարձեալ, վիս որոյ միշտ օրհնե
 լով և գովելով կու ազազակեմ
 առ հայրն իմ երկնաւոր Թէ ՚ի
 լեռան ձիթեանեաց և Թէ ՚ի վերայ
 խաչին * և հաստատուն յոյս ու
 նիմ, որ Թէ հրէից բահանայիցն և
 բահանոցապետացն, Թէ դպրացն
 և փարիսեցւոցն, և Թէ նենդա
 շոր յուղայի ձեռքէն, նորա կա
 րող զօրութիւնն պարծանիմ և ազա
 տիմ :

Լսիմքն, զէրէ շատ անդամ
 մեռանելոյ ահն և երկիւղն զիս

Օրհնելով կարդա
 ցից առ ար * և ՚ի Թշ
 նամեաց խնոց ապրե
 ցոց :

Շուրջ եղևն զինև
 երկուսք մահու *
 և իմ փրկութեանս

և ուղիք անօրէնուէ
խոռվեցուցին զիս :

Սկզբը դժօխոց պա
շարեցին զիս * և ժա
մանեցին ինձ որս
դայթք մահու :

Ի նեղութե խնամ
եա առ օր կարգացի

պատեց * և անօրէնուէ ուղիքն
իբր հալածանաց և փորձութե
սէլավներն զիս խոռվեցուցին և
վախեցուցին :

Ի արձեալ , ահա հայր իմ երկ
նաւոր մահուան ահն և երկիւզն
զիս պատեց * և անօրէնութեան
ուղիքն զիս խոռվեցուցին . իբր
հրէից զօրականաց ամբօխն սուսե
րօք և բրօք հանդերձ յուղայիւ
սէլավներին նման ինձ մերայ վաղե
ցին , և զիս ահարեկ արարին :

Եւ յսինքն , այնպէս ծանար վիշտք
և նեղութիք զիս պատեցին , որ
դժօխոց սանջանացն կու նմա
նէին * և մահուան որողայթքն ,
իբր թաղարներն և քնարադոր
ծութիքն որ իմ թշնամիքն ինձ
համար պատրաստերէին , ինձ ժա
մանեցին , և բիշ մնաց թէ զիս կոր
ծաներ էին :

Ի արձեալ , ահա հայր իմ երկ
նաւոր , այնպէս դառն շարչա
րանք և նեղութիք զիս պատեցին ,
որ դժօխոց սանջանացն կու նմա
նէին * և մահուան որողայթքն ,
իբր հրէից և յուղայի թաղարներն
և քնարադործութիքն որ ինձ հա
մար պատրաստեր էին , ինձ ժամա
նեցին . զէրէ կապեցին զիս , և բար
շեղով տարան խնայ մասանեցին :

Եւ յսինքն , ես այնչափ վանաղան
նեղութե միջումն , երբ որ զիմ

մորն ՚ի յօգնութի՛ն կանչեցի * և
դէպ իմ անն աղաղակեցի :

Վարձեալ, ես իմ անտանելի նե-
ղութե միջումն ՚ի լերինն ձիթեն
եաց, առ Հայրն իմ երկնաւոր զա-
նազան կերպիւ աղօթք արարի
ասելով, Հայր եթէ կամիս, անցն
զի՛մ ախ զայս յինէն . և իմի՛ն խաչին
առ անն իմ աղաղակեցի ասելով,
էլի էլ լի լանա սոպարթանի, իբր
ան իմ ան իմ, ընդէր թողեր զես
Լ՛սինքն, շուտով իւր սուրբ և
երկնային տաճարէն զիմ աղօթից
ձայնն լսեց * զէրէ իմ աղաղակն և
գանկաան իսկոյն այ առաջնն
գնալն ՚ի բաց կուստնու իւր սբ-
ականջն :

Վարձեալ, շուտով իմ Հայրն
ան յիւր սբ և երկնային տաճա-
րէն, իբր յիւր անային խորհրդա-
րանէն զիմ աղօթից ձայնն լսեց *
զէրէ իմ աղաղակն իմ հօր այ առա-
ջնն հասանիլն իբաց մտաւ նորա
յականջն, և երևեցաւ ինձ հրեշ-
տակ յերկնից, և զօրացոյց զես :

Լ՛սինքն, ինչպէս որ յեգիպտոս
խորայէլացւոց ժողովրդեան աղա-
ղակն շուտով իւր ականջն մտաւ,
և այնպէս զայրացոյց զնա կուսապաշ-
տից թագաւորացն վերայ, որ բո-
վանդակ երկիր նորա յահէն իսո-
վեցաւ և դողաց * և լեռների
հիւքերն շարժեցան, սասանեցան

* և առ ան իմ աղա-
ղակեցի :

Լուա ՚ի տաճարե-
սրբոյ իւրմէ ձայնի
աղօթից իմոց * և աղա-
ղակ իմ առաջի նորա
մտցէ յականջսն :

Խոռովեցաւ և դո-
ղաց երկիր * և հի-
մունք լեռանց սասա-
նեցան և իսոպեցան
* զի բարկացաւ իմ
նց ան :

Եւ ծուխ ի բարկութի նրո՛ւ, և հուր յերեսաց նրո՛ւ բորբոքեցաւ * և փայլատա հուանք հասան ՚ի նանկէ ։

և խռովեցան, ՚ի յանդուհոս կար միւր ծովուն, զէրէ բարկացեր էր նոց զնրո՛ւն իւր ժողովրդեանն ։
 Կարձեալ, և ս յորժամ խլր խա շին աւանդեցի զհոգի իմ, և բիկը շարժեցաւ, և վէմք պատանեցան * և հիմունք լերանց սասանեցան և խռովեցան, իբր ոչ միայն քահանայապետքն հրէից, և հերով դէս և պիղատոս որք են լերինք, այլ և բոլոր տէրութիւնն հաւ մայեցո՛ւց որք են հիմունք լերանց լաւով զհրաշայլ մահն իմ, սասանեցան և խռովեցան, զէրէ բարկացեր էր նոցա վերայ հայրն իմ երկնաւոր ։

Եւ յսինքն, և ստաւել բարկութիւն այնպէս հու թուէր, թէ քթի ծակերէն վրէժինդրութե մուխ դուրս հու գայր, և յերեսէն սրտմուտութե կրակ հու բորբոքեր * և կայծակներ և փայլակներ հու թափէին յաւրան ։

Կարձեալ, և սաստիկ բարկութեանէն, վրէժինդրութե մուխ ելաւ ՚ի նանկէ, և սրտմուտեան կրակ բորբոքեցաւ ի վերայ տիրաս պան հրէից և հեթանոսաց * և պատժի և պատու հասի փայլատա հունք թափեցաննց վերայ . ըստ այնմ, տր բարկութիւնով խռովեցուսցէ զնոսա . և հուր կերիցէ զնոսա . և ըստ այնմ հուր բոր

բոքեցաւ ՚ի բարկութի իմէ . այ
բեացէ և իջցէ մինչև ՚ի դժոխս
նեղքինս :

Լ՝ յսինքն , և այնպէս կու երև
էր թէ կու-ցածացնէր զերկինս
և կու իջնայր երկրիս վերայ * և
իւր սասց տակն մէկ սև ամպ մի
կայր , որ կու նշանակէր զիւր սրտի
սինն , որ ունէր իմ անօրէն թշնա
մեացն ՏԵ՛Մ :

Գ՝ արձեալ , խոնարհեցոյց յաւի
տե նական բանն ան ողորմութի
իւրով զերկնային և զանհասա
նելի փառս իւր , և էջ ՚ի յարգանա
կուսին մարիամու , և զգեցաւ
զկերպարանս ծառայի * և իւր
սասց տակն մէկ մութ ամպ մի կայր
որ կու նշանակէր զմեղանորս սև
աղեալս մեղք , զորս պիտէր ճնա
զանդեցուցանել իւր սք հաւա
տայն , և դարձուցանել ՚ի դիտու
թիւն ճշմարտութե . ըստ այնմ ,
ժողովուրդ որ նստէր ՚ի խաւարի
ետես զլլսս մեծ :

Գ՝ արձեալ , ոտքն քրիստոսի եւն
առաքեալք , և խաւար ամպնէ .
առաքելոց խորին և անարանս
կան քարոզութին :

Լ՝ յսինքն , և այնպէս շուտ հա
սաւ ՚ի յերկինս , որ կու թռնէր
թէ թևաւոր քերթիքէից վերայ
հեծաւ և թռաւ * և սլացաւ ,
իբր ստտիկ արագ թռաւ , այն

Խ ընարհեցոյց զեր
կինս և էջ * և մեզ ՚ի
նեղքոյ ստից նորա :

Լ՝ ՚ի բրբէս և թռ
եաւ * սլացաւ նա ՚ի
թևս հողմոց :

127 զխաւար ի ծածկոյթ իւր * և շուրջ զնովաւ են յարկիք իւր * և խաւարոյցին ջուրք մինչև յանպսօդոց :

պէս, ինչպէս թէ քամէ թևերուն ենայր :

1 Կարձեալ արն մեր յիմ քս յետ յարութե իւրոյ ի պարս սերով բէից և բերով բէից Տրեշտակաց և Տրշտակաց Տամբարձաւ ի յերկինս * և պապաւ ի լէթ թևոց Տողմոց, իբր դերազանցեաց զամ իմացո զութիւն մտաց բանականաց անձառելի փառօք և պատուօք իւրովբ :
Լ յսինքն, խաւարն իւրն ծածկոց և փարտայ դրեց երբ որ զամպս Քողովեց և զերկինս մթնացոյց * և ամպերն իւր բողբոբն այնպէս էին, ինչպէս աներ և օթաղներ * և մթնած ջուրն և անձրևն բանեց զաշխարհս մինչև այս օդ իս միջին կամարի ամպերն :

1 Կարձեալ արն մեր յիմ քս զմարդկային կերպարանքն որ է իբրև խաւար, իւր անութեն իբրև ծածկոյթ և փարտայ դրեց, զի որոյ ոչ երկիր պաղեցաւ ի մարմնապաշտ Տրեիցն իբրև որդի այ * և շուրջ զնովաւ են յարկիք իւր, իբր պարբերկնային զօրացն, դառք սուրբ ատաբերոցն, և երամբ ընտրելոցն, բառ այնով ես յիմ Տանգեայ եթէ ոչ ի Տեղս և իխոնարհս * և խաւարոյցին ջուրք, իբր մտրեալ իմացո զութիւք Տրեից և իմար քննութե Տեթանոսաց : մինչև յամս օդոց, իբր մինչև իխորին ասացուածս

մարդարեւից, զորս ոչ կարելով և ոչ կամելով խնայել, զրկեցան ՚ի լուսոյ անպաշտու թե, և ՚ի մաս նահցութեն Քի:

Այսինքն, և երբ որ սկսու ժայ լակն փայլփայլել նորա առաջնն, ամպերն անց կացին * և կար կուսն և կրակի կայծակներն թափեցաւ երկրիս վերայ:

Վարձեալ ՚ի փայլատակելն լուսազարդ առաքելոցն առաջի սոյ, մարդարեւութիք անցան և վերջացան, որք էին իբր և զանցս * և բանք և բարոզութիք առաքելոցն կարկտի նման թափեցան ՚ի վերայ երկրիս * և կայծակուսիք հոյսի բոցն ճմարտութե բորբոքեցան ՚ի սիրտս հաւատացելոց. ըստ այնմ հուր եկի արկանել յերկիր, և կա միմ զեարդէն իսկ բորբոքեցել:

Այսինքն, ար ան յերկնից որոտաց և զաշխարհս սասանեցոյց * և նոյն ինքն ան որ բարձրէ քան զերկինս, կարկտով և կրակի կայծակներով ձայն տուէց * և զեր կիրս դողացոյց:

Վարձեալ, ար ան առաքելոց բերանովն յայտնեաց զաւետարանական ճմարտութին իբրև զորոտումն, և զհրէայս և զհեթանոսս սասանեցոյց * և բարձրեալն ան զիւր ձայնն, իբր զառաքելական բարոզութին կարկտի

Սփայլատակելն առաջինն, անցբ անցին * զկարկուտ և զեղծակուսս հոյս հոյս:

Որոտաց ար յերկնից * և բարձրեալն ետ զձայն իւր ՚ի կարկուտ և ՚ի կայծակուսս հուր:

Առաքեաց զնեոս
 իւր և զրուեաց զնս
 * յաճախեաց զիայ
 լատակուսս իւր , և
 խոտլեցոյց զնսս :

Երևեցան աղբիւրք
 ջուրոց * և յայտնե
 ցան հիմունք աշ
 խարհի :

Ի սաստեքում Թոր
 * և ի շնչել հոգւոյ
 բարկութեան քոյ :

նմանութեց ի վերայ երկրի . և
 զիւր սիրոյ կայծակներն բորբո
 քեց իսիրոս հաւատացելոց :

Այսինքն , ուղղարկեց իւր կայ
 ծակի նետերն , և զրուեց և փա
 խոյց զամէն կենդանիք * և սաստ
 կացոյց իւր փայլակներն , և վախե
 ցոյց զիւր բեանք :

Վարձեալ , առաքեաց զերկնային
 նեոս իւր ի ձեռն որդւոցն որոս
 մանց յոհաննու և յահաբայ , և
 զրուեաց նոցա մուտքին և զըն
 դունայն գիտութիւն * սաստկա
 ցոյց զիւր անձային սիրոյ փայլակ
 ներն , և խոտլեցոյց զնսս , ըստ
 այնմ , և թշնամիք առն , ընտս
 նիք իւր :

Այսինքն , երևեցան նոր և ան
 տես ջրոց աղբիւրք ի բազում տե
 ղիս * և բացվեցան և յայտնվե
 ցան երկրիս և աշխարհիս հիմ
 քերն :

Վարձեալ , երևեցան զանազան
 անձարան վարդապետք , որք են
 աղբիւրք ջրոյ կենդանութե * և
 նոցա բարոզութն յայտնեցան
 բանք մարգարեիցն , որք են հի
 մունք աշխարհի . ըստ այնմ , շի
 նեալք ի վր հիման առաքելոց և
 մարգարեից :

Այսինքն , երբոր դու Թոր զայրա
 ցար անօրինաց վերայ . և սաստե
 ցիր և գռչեցիր երկրիս * և փչե

ցիր քոյ բարկութեան քամին, և զինքն շատեցիր և դողացուցիր: Գ) արձեալ, և իբոց սաստեգ, և ի բարկութեգ որ ծանուցերես իմէ՞ զբոց սրբոց առ իպատեղ և իպատուհասել զկամապաշտս, և զչարագործս, ի լեւնն սասանեցաւ և զարհուրեցաւ բովանդակ աշխարհ:

Լ) սահինքն, ասա՛յ այսպէս ողարկեց զիւր օգնութին իբարձանց, իբբր յերկնից, և զիս ընդունեց, իբբր զիմ ազգն և զիմ նախահարքն իւր խնամքի տակն առաւ և զիս ընդունեց և փրկեց շատ ջրերէն, իբբր կարմիր ծովէն, կամ ի յերգիւց տասի ծառայութեն:

Գ) արձեալ, քանզի ողարկեց արած յերկնից ի սրբութի իւրմէ զիւր ողորմութին, իբբր զփրկելն մեր յս. քս, և ընդունեց զիս, ի յորդեգրութի իւր * և ընդունեց և փրկեց զիս ի սնտախ և ընդունայն հոգոց աշխարհի:

Լ) սահինքն, այժմ ևս կազաչեմ զքեզ արած, որ զիս փրկես իմ ուժեղ թշնամեաց ձեռքէն, և իմ աստեղեաց նարագիտութենէն * զէրէքան զիս ուժուցան, և զօրացան:

Գ) արձեալ, այժմ ևս կազաչեմ զքեզ արած, որ փրկես զիս ի նաբարագիտութեն սատանայի ի հա

Լ) սաբեոց ի բարձանց և ընկալաւ զիս ընկալաւ զիս ի ջուրց բազմոց:

Փրկեա՛ զիս ար ի թշնամեաց խնց հօրոց և յատեղեաց խնց * զի հօրք եղեն քան զիս:

Վաճանակ զին ինձ յա
 շուրս չարչարանաց
 իմոց * և եղև արհա-
 ռիչ իմ * և եհան զևս
 յանդորր, և փրկեաց
 զևս ար * զի կամե-
 ցաւ զևս :

Տատուսցէ ինձ ար-
 ըստ արդարութեան
 իմում * ըստ ամբո-
 թե իմում Տատու-
 սցէ ինձ :

Ես պահեցի դձանա-
 պարհս ան * և ոչ ամ
 պարշտեցայ յայ իմ :

Լնեայն իրաւունք
 նքատ աջի իմ են * և
 դարդարութի իւր ,
 ոչ ՚ի բացեայ արար
 յինէն :

լածչաց և ՚ի բռնաւորաց , որ կու-
 ատեն զևս զն հաւատոյն քի որդ-
 շոյքոյ * զէրէ հզօրք են բռնու-
 Թեամբ և իշխանութիւն զևս :
 Լսինքն իմ Թշնամիքն և ասե-
 լիքն այն ժամանակն ինձ զն հասան
 որ ես չարչարանաց և տրամութե-
 միջում էի , և առ իշխանս և առ
 դատաւորս քարչեցին զևս * բայց
 արն իմ ու ժողացոյց զևս , և հաս-
 տատեց ՚ի հաւատս * և հանեց զևս
 ՚ի հանգիստ տեղ , իբր ազատեց
 զևս ՚ի նեղութե , փրկեց զևս արն
 իմ իւր առատ ողորմութիւն յամ-
 փորձութե . զէրէ սիրեց զևս յա-
 նուն միածնի որդւոյ իւրոյ :

Լսինքն , վասն որոյ կու ինդրեմ
 միշտ , որ արն անձ ինձ Տատուս-
 ցանէ իմ արդարութե և շիտակու-
 Թեն դօրայ * և իմ անմեղութե
 և անարատութեն դօրայ ինձ Տա-
 տուսցուանէ , զէրէ ողորմած և
 արդար դատաւոր է :

Լսինքն , զէրէ ես միշտ պահե-
 ցի իմ այ օրինաց և արդարութե
 ձանապարհն * և ամենևին ՚ի պա-
 տո՛ւ իրանացն այ չի ապտամբեցայ
 և չի հեռացայ իբրև անդգամ :

Լսինքն , իւր ամեն իրաւունքն
 և դատաստանն իմ աչաց առ աջն
 է * և զիւր արդարութին և ճշ-
 մարտութին բնաւ ամենևին իմ
 մտացս և իմ սրտէս չի հեռացոյց :

Լ՝ յիմբն, ես միշտ սրտիւ ամբիծ
 և անարատ կեցայ իմ աստուծոյն
 Տեա * և այսու Տեաև ևս կու
 զգուշանամ իմ ամէն շար սովո
 բուծէս և յանօրէնուծէս :

Լ՝ յիմբն, վն որոյ կու խնդրեմ,
 որ ար ամ ինձ հասուցու մնանէ
 իմ արդարուծե և իմ շնտախու
 Թէն գօրայ * և իմ ձեռաց յիստա
 կուծե և սրբուծէն գօրայ որ
 մինչև ցայսօր սպրեցայ իւր աջայ
 առաջինս :

Լ՝ յիմբն, զէրէ դու ար ամ, սբ
 մարդոյ Տեա սրբուծէ կու վարիս
 ամբիծ և անարատ մարդոյ Տեա ,
 ամբձուծէ և անարատուծեամբ
 կու վարիս * ընտիր և կատարեալ
 մարդոյ Տեա, ընտիր և կատարեալ
 բարերարուծէ կու վարիս * իսկ
 Թիւր և ծուռ մարդոյ Տեա, իւր
 Թիւրուծէն և իւր ծուռուծէն
 գօրայ կու վարիս, իբր իւր մուր
 և աստաւոր գործոցն գօրայ,
 զինքն կու պատժես և կու պատու
 հասես քո սբ և արդար դատաս
 սանովդ :

Լ՝ յիմբն, դու զայնպիսի ազգն
 և զայնպիսի ժողովուրդն որ Տեզ
 և խոնարհէ, կու փոկես և կու
 պահպանես * և ամբարտաւան և
 հպարտ մարդկանց աչքերն դէպ
 ՚ի դեպինն կու խոնարհեցնես .
 իբր ամթով և պատկառանօք ՚ի

Լ, զէ ես ամբիծ ընդ
 նա * և զգուշացայ
 յանօրէնուծէ իմէ :

Հասուցէ ինձ ար
 բա արդարուծեան
 իմում * բասրբուե
 ձեռաց իմոց առաջի
 աջացիւրոց :

Լ՝ զսրբոյն սբ եղի
 զիս * ընդ առն ամբ
 ծի ամբիծ եղիցիս *
 ընդ ընտրեալն ընտ
 րեալ եղիցիս * և ընդ
 Թիւրոյն Թիւրես
 զիս :

Վու զժողովուրդս
 խոնարհս կեցուցա
 նես * և զաչս ամբար
 տաւանից դու խո
 նարհեցուցանես :

Վառ լուսաւոր առ
 նեւ զճրագ իմ * ար
 ան իմ, լոյս արա՛ ինձ
 իխաւարի :

Վե փրկեցայց ՚ի
 փորձութի * աստու
 ծով իմով անցից ընդ
 պարխալս :

Վճ իմ անբիծք են
 ճանապարհք քո * և
 բանք տն ընտրեալք
 են * և սպանէն ամե
 նեցուն ոչք յուսան
 ՚ինա :

Վն զիով է՛ ան բաց
 ՚ի անէ * կամ ով է՛
 ան բաց յայ մերմէ :

Վայր կու նայեցնես :

Վսինքն, դու միայն կարես լոյս
 տալ իմ ճրագին, իբր իմ շփոթած
 և մթնած մարիս, որ իմ հոգւոյս
 ճրագն է, և զիս քո աստուածայ
 ին գիտութե՞զ լուսաւորել և
 պայծառացուցանել * Վն որոյ
 և կաղաչեմ զքեզ արաստուած
 լոյս արա՛ ինձ այս խաւարիս մի
 ջուսն, իբր աղառէ զիս այս իմ
 առաջի կայ տառապանքէս և փոր
 ձանքէս :

Վսինքն, զէրէ իմ յոյս այն է,
 որ քո օգնութե՞զ փրկիլ իմ յամ
 փորձանաց * և իմ այ շնորհքն և
 կարող զօրութե՛ն աստանայկան
 նարագործութեց, և աշխար
 հական հոգսի պարսպներն փուլ
 ած եմ և անց կենսամ, և հեշտու
 թեամբ մտանեմ յարքայութին
 երկնից :

Վսինքն, զէրէ իմ այ ճանա
 պարհներն, իբր օրէնքն և պատու
 իրանքն անբիծ և անարատ են *
 և այ բանքն և խոստումնքն ընտ
 րած և յիստակ են, իբր հաստա
 տուն և հաւաստարիմ են * և միշտ
 ապանէն և օգնական է այնպիսի
 մարդկանցն, որ կու յուսան և
 կու ապանինին ՚ինա :

Վսինքն, զէրէ ով է՛ ճշմարիտ
 ան և կենդանի, իմ տիրողէն ՚ի
 զատ * կամ ով է՛ աստուած ամենա

մեծ և ամենակարող, մեր աստուծոյն ՚ի զաստուծոյն որում ասէ ինքն ի ձեռնն եւայեւոյ մարգարէի. եւ տր, և ոչ գոյսլ. բաց յինէն ոչ գոյսլ ւծ.

Ը յինքն, դու ուրեմն տր ւծ, այն եւս, որ ինձ զորութի զգեցուցիր, իբր ինձ ուժ և կարողութի տուիր յամ փորձանաց և նեղութե միջում * և զիմ ճանապարհս իբր զիմ գործքս և արարմունքս յիստակ և անարատ պատեցիր.

Ը յինքն, դու զիմ ստրբերս եղնի կի և ճշրանի տարբերի նման արագ և չուստ արարիր, և հաստատուն պատեցիր, որով միշտ փախայ ՚ի չար ճանապարհէն, և հետեւեցայ քոյ տր պատու իրանայն * և զիս բարձր ստրբերի վերայ կանգնեցուցիր. իբր զիս զանազան աստիճանաց աստրինութեանց ժամանեցուցիր.

Ը յինքն, դու իմ ձեռքերիս կռակ սովորեցուցիր, իբր դու զիմ միտքս քոյ ւծ այն իմաստութի գարեցիր բնդէմ սաստնոյ ական պատերազմաց * և զիմ կռներս պղնձէ աղեղինման զորեղացուցիր. իբր զիմ դիտում որու իս իմ քոյ տր և ճշմարիտ հաւատոյդ ամրացուցիր և հաստատեցիր * և ամ փորձանաց միջում դքս օգնութիւնդ և զպահպանութիդ

Ը որ զգեցուցեր ինձ զգորութիւնս * և եղիր յամբժութե զճանապարհս իմ:

Հաստատեցեր զոտս իմ ուն զեղջերունի * և իմ բարձանց կացուցեր զիս:

Ը ուսցեր զձեռս իմ իպատերազմ * և արարեր զբազուկ իմ ուն զաղեղն հաստ * և ետուր ինձ զպաշտպանութի փրկութե քոյ:

Լ՛ Զ քո ընկալաւ զիս
 * և խրատ քո կանգ
 նեաց զիս խալաւ * և
 խրատ քո ուսուսցէ
 զիս :

Ընդարձակեցեր ըզ
 դնացս իմ ՚ի ստորե
 իմէ * և ոչ տկարա
 ցան շահ իղբ իմ :

Տարածեցից զԹշնա
 միսն իմ, և հասից նոց
 * և ոչ դարձայց ինս
 ցանէ, մինչև սպառե
 ցից զնոսս :

ինձ սու՛ր իր, և զիս փրկեցիր և աղա
 տեցիր :

Լ՛ յսինքն, քո աջ ձեռքդ զիս
 ընդունեց, իբր քո որդիդ միս
 ծին զիս ինս մեռնէ ՚ի կեանս վե
 բախտեաց * քո խրատդ զիս կանգ
 նեցոյց ոտից վերայ մինչև ՚ի վերջն,
 իբր քոյ անային դրոց օրէնքն
 և պատու իրանքն զիս ՚ի մեղաց
 զգուշացոյց, և հաստատեց ՚ի բա
 բեզործութիւն մինչև ՚ի մահ *
 բայց կազաչեմ զբեղ, որ քո նոյն
 անային դրոց խրատն միշտ իմ
 մտքումն հաստատ մնայ, և զիս վար
 ժէ հանապաղ ՚ի բարեզործութիւն :

Լ՛ յսինքն, իմ բաղբս և դնացքս
 իմ տակումն լայնացուցիր, իբր
 ինձ ամենայն դժուարին և վտան
 դանոր պատերզամի և փորձանաց
 միջումն քո անային իմաստութե
 ճեշտ ձանապարհ նշանց սու՛ր *
 և ես դէպ ՚ի քո ցոյց տուած առա
 քինութե ձանապարհն դնալով,
 ամենևին չի վաստակեցայ - և իմ
 ճեռքս, իբր իզ չի մոլորեցաւ :

Լ՛ յսինքն, ուստի իմ յոյսս հաստա
 տունէ, որ ես միշտ զիմ երևելի
 և աներևոյթ Թշնամիքն քո կարող
 զօրութե հարած եմ * յեռնէ ան
 կանիմ և հասանիմ նոցա նարա
 դործութեցն * և յեռջի դառ
 նամ ամօթով, մինչև որ զիւր
 եանք փչացնեմ :

Մարտիկն, և այնպէս կուտը ձգեմ
 և նեղ լծեմ զիւրեանք, իբր զիմ
 երևելի և աներևոյթ Թշնամիքն
 որ այլ ինչ չեա չի կարենան պա
 տերազմիլ * և անկանին իմ ոտաց
 տակն, իբր իմ առարխումբն և
 բարեգործութիւնս յաղթահար
 զին, և յամօթ լինին:

Մարտիկն, զէրէ ինչպէս ասացի,
 դու ինչ զգորութի և զկարողու
 Թիւն զգեցուցիր, իբր ինչ ուժ,
 և կարողութի տուիր * և իմ եր
 ևելի և աներևոյթ Թշնամիքն որ
 ինչ վր կուխրոխտացին և առխ
 ծի նման ինչ վերայ կուլազէին,
 իմ ոտաց տակն ձգեցիր, իբր յա
 մօթ արարիլ:

Մարտիկն, զիմ ամեն Թշնամիքն
 հալածեցիր և փախուցիր * և
 զհրէայս և զհեթանոսս որ զիս
 կուտակին վն ճշմարիտ անպաշ
 տութիւն և վն սիրոյ բարեգործու
 Թիւն, սատակեցիր և փչացուցիր:

Մարտիկն, և Թէպէտ այն ան
 սուպան հրէայքն խրեանք յաղ
 Թուած և կուտը անկամ ժամանա
 կին, աղաղակեցին, լացին, և ող
 բացին, բայց ոչ որ չի գալեցաւ
 որ զիւրեանք փրկէր ի տառապա
 նաց * դէպ յամ կանչեցին, և զօր
 նութի խնդրեցին, և նա ևս չի
 լսեցնոցա, բոտ այնմ, դարձուցից
 զերեսս իմ ի նոցանէ, և ցուցից

Վերեցից զնս, և այլ
 մի կարասցեն կալ *
 և անկցին ի ներքս
 սոխց խնոց:

Օ գեղուցեր ինչ
 զօրութի ի պատերազ
 մի * և զյարուցեալսն
 ի վր իմ, ներքոյ իմ
 արարեր:

Օ Թշնամիսն իմ հա
 լած ականս արարեր *
 և զատելիսն իմ սա
 տակեցեր:

Մղաղակեցին, և
 ոչ բեր որ փրկէր զնս
 * կարգացին առ տր,
 և ոչ լուսւ նոցա:

Ս անրեցից զնս ույ
 փոշի առաջի հոգեց *
 և ույ կառգուհաց
 կոխեցից զնոսա :

Փ րիեցեր զես տր Դ
 հակառակութի Տս
 դովրդոց * և կացու
 ցեր զես դլուխ հե
 թանոսաց :

Ժ ողովուրդ զոր
 ոչ գիտեի ծառայեաց
 ինձ * և ի լուրական
 ջաց լուա ինձ :

Որդիք օտրց ստեցին
 ինձ * որդիք օտարաց
 մաշեցան * և կողա
 ցին իշաւ դաց իրենց

նց , թէ զինչ լինելոց իցէ յապոց
 ժամանակի :

Ա յսինքն , այլ ասաց , ևս զնոսա
 այնպէս փշրեմ և մանրեմ , ինչ
 պէս որ փոշին կու մանարլի և կու
 ցրուի քանց առաջևն , իբր ես
 զնոսա իմ բարկութե և սրտմտու
 թե քամովն ցիր և ցանն անեմ և
 իգերութի մտանեմ աշխարհիս
 վերայ * և փողոցի ցխինման կոխա
 սեմ զիւրեանք , իբր ամ աղցաց
 ոտաց կոխան անեմ զիւրեանք :

Ա յսինքն , բայց ես ոյ հայր իմ
 երկնաւոր կու գոհանամ դէնն
 որ զես այդ անօրէն և կամապաշտ
 հրէից ժողովրդեան հակառակու
 թէն փրկեցիր * և զես կու ապաշ
 տից և հեթանոսաց տր և թագա
 ւոր կարգեցիր :

Ա յսինքն , զերէ այն աղցերն և
 այն ժողովրդներն որ ես յառաջ
 չէի գիտեր . ինձ սեփհական ժողո
 վուրդ չէի ձանաչեր , և իմ շնոր
 հացն մասնակից չէի աներ , խկոյն
 լսելն իբաց զիմաւ և տարանական
 մշմարտութին ինձ ծառայեղան
 * և իմ օրինացն և պատուիրա
 նացն ականջ դրին և ինացան
 դեցան :

Ա յսինքն , բայց այդ օտարաց
 զաւակներդ . իբր այդ անօրէն
 հրէայրդ որ յառաջ ատու ծոյ
 որդիք էին , և զես ատելով վս նա

խանձու . և ՚խնճ մտանելով որ
դիւր օտարաց եղան , իբր որդիք բե
լիարայ և պաշտօնէից նորա , դարա
ինձ ստեցին , և խարեփացք եր
և եցան . զէրէ հաստատուն չի
մտացին ՚ի ճշմարտութե . այլ ար
համարճելով զբանս մարգարէից
երես դարձուցին * այդ օտարաց
որդիւրք մտչեցան և ննացան մե
զօր նոյն ադամայ , և զնորն ադամ
չու զեցին բնդ ունիդ * և կաղացան
յայն շաւղէն , և յայն ճանապար
հէն , որ դու հայրդ իմ երկնաւ որ
նոցանախա հարցն տու եր էիր :

Ըստիւրքն , վն որոյ կու աղաղա
կեմ և կասեմ , թէ իմ արն որ զիս
խոր հայրական գթութեն միշտ կու
նախախնամե , կենդանի է յաւի
տեանս յաւիտենից և իմ ամեն , որ
ինձ յաղթութի տուեց , որ նեւալ
է և բարեբանեալ է ՚ի յերկինս և
՚ի յերկրի * և նայն հայրն իմ ամ
որ զիս փրկեց ՚ի ննարադիտութե
հրէիցն և իխորամանկու է դպրցն
և փարիսեցոցն , փառաւորի և
բարձրանայ ՚ի թէ զ ամ աղգաց :

Ըստիւրքն , զէրէ ինքն հայրն ամ
է , որ զիմ վրէժս և զիմ ռիս կու
ստանէ յիմ թշնամի հրէիցն * և
զնոսա յամօթ անելոյ համար , այս
բան զանազան կու ապաշտից թո
ղովրդներն ինձ կու ննազանդե
ցուցանէ :

Ըստ

Վենդանի է ար , և
որ նեւալ է ամ * և
բարձր եղիցի ամ փր
կութե իմն :

Ըստ է որ իմ դրէ
զվրէժ իմ * և ննա
զանդ առնէ զժողո
վուրդս բնդ ինն :

Փրկիչ իմ 'ի Թշնա մեաց խնոց բարկացո զայց * յայնցանէ որք յարույեալ են 'ի վր իմ բարձր սրարեր զիս և յառնէ անի բաւէ փրկեցեր զիս :

Ս ւ այսորիկ խոստովան եղէց քեզ 'ի Տե Թանոսս * և անուան բում սաղմոս ասա զից :

Ս եճ արարեր զփրկում Թագաւորինը * առնել ողորմութի ընդ օճելոյ նորա զաւթի * և ընդ զաւակինը յազգէ յազգ մինչև յաւիտեան :

Տառք. 50

Ս յինքն , դու ուրեմն ար ան զիս փրկեցիր իմ բարկացոց և զայրացոց Թշնամեաց ձեռքէն , իբր 'ի Տրէից նենդադործութէն * և քան զդպիրս և զփարիսեցիս որ գոռողութի 'ինչ վերայ կու վաղէին զիս բարձրացուցիր և փառաւորեցիր * և այն անիրաւ և անխղճ մտանք մարդէն , իբր 'ի յուրացէ , զիս աղաատեցիր :

Ս յինքն , վասն որոյ Թողելով զՏրէայս կամեազաշտա , Տե Թանոսաց և կուսազաշոյց միջումն , 'ի ձեռն Տաւատացեալ ծառայից խնոց զքեզ ձնարիս ան և ար երկնի և երկրի խոստովանիս * և բոյստբք և երկրագաղել անուանող սաղմոս ասեմ , և փառք տամ :

Ս յինքն , զէրէքս ամենազոր անութիդ զարմանալի և մեծամեծ Տրաշքներով փառաւորեց և բարձրացոց նոցա վերայ կարգած և Տաստատած Թագաւորի փրկադործութիս . իբր որդւոյ իւրոյ միածնի յի քի զելիսանութիս և զտրութիս * որ ողորմութի և այցելութիս անէր իւր անային էութիս օճեալ նորդաւթիս * և նորա Տարազատ զաւակներին . իբր առաքելոց և վարդապետաց և նոցին փոխանորդաց յազգէ յազգ մինչև յաւիտեան :

Օրհնութիւն Հաւատաղելոց բրիստանէից փրկելոցն ի գերութեն սատանայի :

Ստինքն , օրհնելիք և դոմենիք միաբերան զամով որդիք խորայելի *

որ այսօր զարմանալի փառօք փառաւորեցաւ և բարձրացաւ իւր սբ անունն իմէջ եղիպտացոց և իւր զօրութիւն և ճշմարտութիւն յայտնեցաւ ամենայն աշխարհի :

Ի արձեալ , օրհնելիք և դոմենիք միաբերան զքս ամով որդիք նոր խորայելի * զի այսօր խաչուն իւրով Հերձեաց և բաժանեաց զժով աշխարհիս , և ազատեաց զմեզ յանձարմին փարաւանէ : Իբր իմեռացն բելխարաց • և փառաւորեցաւ անուն նորա իմէջ Հաւատաղելոց իւրոց • և իւր աւետարանական ճշմարտութիւն սիրեցաւ ընդ ընդ Հանուր աշխարհ :

Եւ յսինքն , զերէ եղիպտացոց ձիաւորներն և ձիանքն ձգեց ծոզի մէջն • և զիւրեանք յամեթարաւ * այն տրն որ միշտ ինձօգնական և պահապան էր • և զիսկու ընդունելր և կուսախախտա մէր իմ ամէն խղճուէ միջուկն * և այսօր զիս փրկեց և ազատեց կրտապաւ եղիպտացոց գերութեն :

Դար

Օրհնութիւն Մովսէս և որդւոցն ի Երուսղէ :

Օրհնեացուք զմոր * զի փառօք է

փառաւորեալ :

Օ Հեծեալս և զերի փարս ընկեց իժով * օգնական և ընդունող իմ տր * և եղև ինձ իփրկութի :

Սա է՛ իմ անձ * և փա
ռանոր առնեմ զսա
* անձ Տօր իմց * և
բարձր արարից զսա :

Տօ խորասկէ զսա
անբազմունս * և ար
է՛ անուանորս :

Վարձեալ, զէրէ եգիպտացւոց
ձեանորքն, իբր զգևս, և զձեանքն
իբր զգինապաշտս և զկուպաշտս
ձգեց իխորս անդնդոց դժոխց *
այն արն որ միշտ ինձ օգնական էր
և իւր անային նախախնամունքն
զիս կուպահպանէր * այսօր իւր
օգտանական արեամբն ինձ փր
կութի եղաւ, և ազատեց զիս ի
գերութէն սատանայի :

Մտնիքն, այս է՛ իմ ճշմարիտ
անձն որ ստեղծեց է՛ զերկինս և
զերկիր * այնոր համար կուփառս
նորեմ զիս * և այս է՛ իմ Տօր պաշ
տած անձն. իբր թէ արքահանա,
թէ իսահակաց, և թէ յակոբայ *
այնոր համար կուբարձրացուցս
նեմ իւր արանունս :

Վարձեալ, սա է՛ իմ ճշմարիտ
անձն և որդի այ կենդանւոց .
բանն Տօր և նկարագիր էութե
նորս * այնոր համար կուփառս
նորեմ զիս * սա է՛ իմ Տօր պաշ
տած անձն. իբր մարդարէից, առ
բերոց և հայրապետաց եկեղե
ցւոց * այնոր համար կուբարձրա
ցուցանեմ և կուպաշտեմ իւր
արև երկրպագելի անուննս :

Մտնիքն, այս իմ արն է՛. որ կու
ջարդէ կու յողթէ և կուփչացնէ
փարսունիս և իւր զօրաց պատե
րազն և զհակառակութիս * զէրէ
իւր անունս, որ ամենակարօղ է՛ :

Վարձել արն մեր յս քս որ կարող է՝ ի պատերազմի իւր խաչնն և մահաւանն յաղթահարեց զբերարնդ պաշտօնէից իւրոց * և իւր անունն ար զօրութեց է՝ :

Լսինքն, այն ընտրած և ուժեղ մարդիքն, և այն ընտրած և քաջ կռիւարարներն * այն երկաթա կապարապաններն, և նոցա զօրեղ ձիանքն * և փարաւունի այնչափ մեծութիւն, այնչափ ուժն և կարողութիւն ձգեց կարմիր ծովն մեջն :

Լսինքն, ծովն վերայ դարձաւ և իւր աղիքներովն ծածկեց զիւր եանք * ընկղմեցան և իջան զնաջին խորուկ անդունդների յատակն քարինման :

Լսինքն, արած քոջ ձեռքդ փառաւորվեցաւ իւր ամենակարող զօրութիւն * արած քոջ ձեռքդ խորտակեց և պատուհասեց քո թշնամիքդ :

Լսինքն, դու քո փառացող մեծութիւն մանտրեցիր փշտեցիր և փշացուցիր քո հակառակներն * ողարկեցիր քոյ սրամտութե և նեղասրտութե բորբոքած բարկութիւն, որ սյրեց և կուլ տվեց զիւր եանք եղէգի նման, իբր զամէն նման :

Լսինքն, քո սաստիկ և զօրեղ սրամտութեդ և նեղասրտութեդ

Օրնո՛րս արանց և զընտիրս սպառազի նաց * զկառս և զերթ վարս * և զամ զօրութիւն փառաւորն ընկեց ՚ի՛ծով :

Օտվ ծածկեաց զնոս * ընկան յանդունդս խորոց իբրև զվեմս :

Լջ քո ար փառաւորեալ է՝ զօրութիւնով * և աջ քո ար խորտակեաց զթշնամիս քո :

Լու մեծութիւն փառաց քոյ մանրեցեր զհակառակորդս քո * առաքեցեր զքար կութի սրամտութե քոյ, և եկեր զնս ուղ զեղէգն :

Տողւով զօրութե սրամտութե քոյ պա

սառեցան ջուրք *
դիզան կացին ույ պա
րիսայ քարեայ ջուրք
ծովուն * և պազեց ն
դիզան ալիք ջուրցն
խնջ ծովուն :

Լսաց թշնամին ,
ասէ , հալածեցից *
հասից և հարից * բա
ժանեցից զսուս ըն *
և լցուցից ի նոցանէ
զանձն իմ :

Խուս իմ արկից զնս
* տիրեցէ և բարձ
րասցի իմ ը նոցա
աջ իմ :

Լսաբեցեր զհողմն
բո * և ծածկեաց զնս
ծով * ընկղմեցան և
իջին որպէս կապար ի
ջուրս սաստիկս :

Ո՛ նմանի քեզ յաճա
տր * կամ ո՛վ նմանի
ցի քեզ փառաւոր
եաղց ի սբա :

բանովն ծովի ջրերն ճրկեցան և
պատառեցան դիզվեցան մին զմե
նու վերայ և մնացին քարէ պարս
պինանայն ահագին ծովի ջրերն
* և սառեցան և դիզվեցան ջրի
ալիքն կարմիր ծովի միջումն :

Լսինքն , սասց իմ թշնամի փա
րանն իւր մեծամեծաց հեան ,
Թէ երթամ հալածեմ զխորայէ
լացիքն * յեանէ անկանիմ , հասա
նիմ և ջարդեմ զերեանք * և
Թալանած իբովնս բաժանեմ իմ
ծառայներին * և լցուցանեմ և
հարստացուցանեմ զիմ անձս նո
ցա սպրանքովն :

Լսինքն , իմ թրխ բերանին
մտանեմ զերեանք առանց ինայ
երայ * և իմ աջ ձեռքս տիրապե
տէ և բարձրանայ խորայէլացոց
ազգին վերայ :

Լսինքն , նասս խորհրդումն
իբէն , դու տրամ զղարկեցիք բո
սաստիկ քամին * և ծովն ալէկս
ճեցաւ , և ծածկեց զերեանք *
և ընկղմեցան և իջան արձձին նման
այն սաստիկ խորուկ ջրի սակն :

Լսինքն , այժմ տրամ այնչափ
կռապաշտից սուտ ամեների մի
ջումն որն քեզ կու նմանի * կամ
Թէ ո՛վ կարէ քեզ նմանիլ , որ
մեծ և սորբու թի , և կու փառա
ւորովն բոց սրբերի միջումն , իբր
հրէշտակաց և մարդկան միջումն :

Լ յսինքն , դու սրանչելի ես և
աճաւոր , դու փառաւորեալ ես
և գովելի * դու զարմանալի և զա
նաղան նշաններ և արուեստներ
կանես , քո ճշմարիտ անժուհից ցոյց
տալոյ Տամար * դու իսկոյն որ քո
ձեռքդ բարձրացուցիր , դեփնն
կուլ տիեց փարաւննի սարարն :

Լ յսինքն , դու քո ժողովոց իդ
առաջնորդեցիր , և ճանապարհ
նշանց տուիր քո արդար դատաս
տանովդ , զէրէ քեզ էին ապաւի
ներ * այս իսկոյն ժողովոց իս կա
սեմ , որ դու փարաւննի ձեռքէն
փրկեցիր :

Լ յսինքն , դու միտքարեցիր քո
ժողովուրդդ քո անախն զօրու
Թ Է դ , ի բանակետեղ սրբութե
քոյ , իբր քոյ սբ ժողովոցեան օր
տուփումն * զայս լսելով կռակաշ
տից ազդերն բարկացան , և սկսան
վախել փղշտացոց երկրի մար
դէկն որք էին ի սաճմանս Տրէաս
տանի :

Լ յսինքն , այն ժամանակն վռա
զեցին և կռիւ պատրաստութիւն
տեսին եղամայեցոց երկրի դա
տաւորներն * և մովբացոց երկ
րի իշխաններն որ տիրեր էին երու
սաղէմայ գաւառներին :

Լ յսինքն , զէրէ դողն բռնեց
զերեանք * և քանանացոց երկ
րի մարդէկն որք էին ի սաճմանս

Ս քանչելի , փառա
ւորեալ * որ առնես
զնշանս և զարուեստս
* ձգեցեր զձեռն քո
և եկուլ զնոսա
երկիր :

Լ աջնորդեցեր ար
դարու Թ Է ժողովոց
եան քոյ * այս զօր
փրկեցեր :

Ս իտքարեցեր զօ
րու Թ Է քով ի բանա
կետեղ սրբութեան
քոյ * լուանազգբ և
բարկացան , և եր
կունք կալան զքնա
կիլս փղշտացոց :

Յ այնժամ փութա
ցան դատաւորք եղօ
մայ * և իշխանք մովա
բացոց :

Ս այա զնս դողումն
* Տալեցան ամ բնա
կիլք քանանացոց :

Անկցի ի վերայ նց
 աջ և զողումն * և ի
 զօրութի բազկի քոյ
 բարասցին :

Սինչև անցցէ ժողո
 վուրդ քո տր * մինչև
 անցցէ ժողովուրդ
 քո այս զըր ստացար :

Տարեալ տնկեացես
 զնոսս ի լերին ժա
 ուանդութե քոյ * ի
 պատրաստութի բնա
 կութե ժառանգու
 թե քոյ :

Օ որ ստացար խկ
 զբանէ տր ստացար
 սրբութի * և զըր պատ
 բաստեցին ձեռք քո
 * տր թաղաւոր յա
 նխականս յախե
 նից և և և :

Օ ի եմուտ փարա
 նն կառօք և երկու
 ռգբ և բնակր սպասա

և զփայտս իւրեանց վախէն հա
 լեցան և մաշվեցան :

Այսինքն, խնդրեմք քեզանից տր
 ամ որ քո աջդ և քո զողդ նոցա
 վերայ անկանի * և քոյ բազկիդ
 զօրբէն և ուժէն բարդառնան և
 անշարժ ման :

Այսինքն, մինչև որ քո այս ժո
 ղովուրդս անցանի նոցա երկրովն
 տր ամ մինչև որ անցանի այս քո
 ժողովուրդս որ այնչափ աշխատա
 նօք ստացար և ձեռք ձգեցիր ազա
 տելով ի ձեռանցն փարաւորն :

Այսինքն, մինչև որ տանին տն
 կես և հաստատես զիւրեանք քոյ
 սարումն, որ քո ժառանգութիդ
 և մուլքդ է, իբր յերուսաղէմայ
 երկրումն * որ զըրդարեն և պատ
 բաստ պահեն քո ժառանգած
 բնակութիդ :

Այսինքն, զայն բնակութին
 կասեմ, որ դու ստացեր ես և բեղ
 մուլք ես արարեր խկ զբանէ տր
 ամ, և ստացեր ես սրբութի և
 արդարութի * զայն որ ստեղծեր
 է և պատրաստեր է քո ձեռքդ քոյ
 ծառայիցդ համար * զէրէ դու
 տր ես և թաղաւոր ես յախե
 նանս յախեանից և դեռ այլ
 առանկը :

Այսինքն, զէրէ մտաւ փարա
 նն իւրարնդ ներովն, իւր ձիանք
 ներովն, և իւր բնարած կռվա

բարներովն ծովն մէջն :
 Բարսիպն, և արամ ծովն ջուրն
 Թափեց նոյ վերան * և խորոյէ
 լի սրդիքն գնացին ցամաք : Զանա
 պարճով ծովն միջումն, օրհնե
 լով և փառաբանելով զամ :

զինօք իմէջ ծովումն :
 Եւ էած ի վերայ նոյ
 արդջութիւնս ծովումն *
 և սրդիքն խորոյէ լի
 գնացին ընդ ցամաք
 իմէջ ծովումն :

Վ Ե՛կ իմ անձն և փառաւոր առնեմ զսա , անձն Տօր իմոյ և
բարձր արարից զսա :

Ս արդասէր տր բարեխօսութիւն սրբուհւոյ անարատի մօր
քոյ և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուականի , ընկալ զս
զաչանա մեր և կեցո՛ զմեզ :

Ք արդ երանեալն և երբնն :

Ս ան ՚ի վերուստ խաղաղութե և փրկութե անձանց մե
րոց զտր աղաչեացուք :

Ս ան լսելի լինելոյ տնայ ճայնի աղաչանաց մերոց զտր աղ :

Ս ան քաւիչ և ներող լինելոյ այ ՚ի վր մեղաց մերոց զտր :

Ս ան թողլոյ մեզ զամ յանցանա մեր , զկամոյ և զակա
մայ զտր :

Ս ան զի մի՛ ընդ խոտանս գտանիցիմք յաւուրն պատասխա
նատուութեան զտր աղա :

Ս ան Տօղւոցն Տանգուցելոց որք ճշմարիտ և ուղիղ Տա
ւատով ՚ի քս ննջեցին : զտր :

Լ Ե և և վասն միաբանութեան ճշմարտի և սրբոյ Տաւա
տոյս մերոց զտր աղաչեացուք :

Օ անձինս մեր և զվիմեանս , ան այ ամենակալին յանձն
արացուք :

Ո զորմեաց մեզ տր անձ մեր ըստ մեծի ողորմութե քում ,
ասացուք ամենեքեան միաբանութիւն տր ողորմեա՛ . ր :

Տ Ե տուննեան և գոյացուցիչ դիշերոյ , որ արարեր զփե
ի դբօսանս բարեգործութե , ՚ի փրկութի անձանց մերոց ,
և դգիշեր ՚ի Տանգիստ բնոյ սկարացեալ բնութեան մերոյ :
Ը սկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրճաբա
նութի և Տաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ :
Ը նկալ և այժմ զաղաչանս մեր և յաջողեա՛ մեզ , ուղիղ
Տաւատով և առաքինասէր գործոց վարուք , ՚ի նոյն պաշ

սունքս կանխել միշտ , և նովին կանօնիւս անդադար փա
ռաւորել զՏայր և զորդի և զսուրբ Հոգիդ : Ա՛յժմ , և
միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Օ զքեզ որ յամենայնի դԹաճ և մարդասէր տրդ ես , ազա
ւեմք Տանապաղ , զի զօրացուսցես զմեզ օր բոս օրէ , կալ
ի կարգի կրօնաւորութեան մերում : Թեթեացո՞ւ տր
զքաղցր լուծքս , զոր եղիր ի վերայ մեր զի կարացուք
կալ ի պատուիրանիքում , և զՏաճոյն առնել առաջիքս
յամենայն ժամ ի սունէ և ի գիշերի : Տրեշտակային երգակ
ցութիւն զքեզ օրնել , զքեզ գովել գոհութիւս և փառս
մատուցանել ամենազօր տէրութեանդ : Ա՛յժմ , և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից :

**Սաղմոսիւք և օրնութիւն և երգք Տոբեորգ , անդադար
փառաւորեմք զՏայր և զորդի և զսուրբ Հոգիդ : Ա՛յժմ և :
(Օրնեալ տր մեր յս քս : ամէն , Տայր մեր որ :**

Լ. Երեզակն՝ ի յերկինս, աստեղք՝ ի լուսինն • բրնձուս ի յառաքեալս, Վարդապետք յեկեղեցին • պատանն մարդկան զհառս • և զպատիւնն նոյ •

Եր Ի հասարի օրինաց և մար
գարեից արն մեր յն քս հուգայ
յաշխարհ, և սբ առարեալք և
վարդապետք հու քարոզեն զմե
Տու թի և զհառան այ :

Ըս սաղմոսումն հու խօսի մար
գարեն թէ ինչպէս ան կարէ ճա
նաչվի Ի ստեղծումս և համ
Ի գիրս սբանայելով :

Ս օրինքն, այս մարմնաւ օր
երկինքներս իւրեանց
արուեստաւ օրչինու
ածովն և աշագին համարներովն
հու պատմեն և հու յայանեն այ
փառքն և մեծութին * և այս մար
մնաւ օր հաստատուին, իբր տա
ղերով լցած երկինքն, իւր զանա
զան

Ի հասարած Սաղմո
չութի :

Սաղմո յԸ :

Ս օրինք պատ
մեն զհառու
այ * և զա
րարածս ձեռաց նր,
պատմէ հաստատու
թիւնն :

Օր աւուր բղխէ
զբան * և գիշեր գի-
շերիցուցանէ զգե-
տութիւն :

Ոչ են բանք և ոչ են

զան աստղերովն և դարձանալի
լուսաւորներովն կու պատմէ և
կուցուցանէ այ ձեռաց գործքն
և արուեստն :

Վարձեալ , սբ առաքեալքն քի
որ հոգևոր երկինք կասեն , կու
պատմեն և կուբարոզեն մեզ այ
կարօղութիւն , և խնաստութիւն և
փառքն * և սբ վարդապետք եկե-
ղեցւոյն քի որ խորհրդաւոր հաս-
տատութի կասեն , կուպատմեն
և կուսուցանեն մեզ այ օրէնքն
և պատուիրանքն :

Լսինքն , օրն և գիշերն երկն
քի շարժմունքովն փոփոխովելով ,
անցած օրն գաղղ օրէն բան կու
բղխէ , իբր այ մեծութիւն և խնաս-
տութիւն կույայտնէ * և անցած
գիշերն գաղղ գիշերովն այ յաւի-
տենական լինելութե դիտութիւն
կուցուցանէ :

Վարձեալ , սուրբ վարդապետք
եկեղեցւոյ որ իւրեանց լուսա-
ւոր խնաստութիւն այնպէս են ինչ
պէս օրեր և միմեանց բան կու
բղխեն , իբր այ օրինաց և պատուի-
րանաց ճշմարտութիւն կույայտ-
նեն * փիլիսոփայք որ իւրեանց
խորուկ և ծածուկ խօսքերովն
գիշեր կունանին , միմեանց այ
լինելութե և էութե դիտութիւն
կուցուցանեն :

Լսինքն , երկինք և աստեղք

մարդոց նման բանք և խօսք չունին, որ շատ հեռավորութեն համար, իւրեանց ձայնն չի լսվի և չի մացվի. այլ բնական իբր միններ են, այնտր համարինք երկրով որ կուպտութիւն մունճ մարդի նման իւրեանց բնութիւն կույտանեն:

Վարձեալ, առաքելոց բանքն և խօսքն մարդկային բանիցն և խօսիցն նման չեն, որ մէկ երկրում միայն իւրեանց ձայնն լսվի և հասկացվի, և միւս երկրներումն չի լսվի և չի հասկացվի, այլ անձայինք և երկնայինք են, այնտր համար ամենայն երկրում կուլսվին և կուհասկացվին:

Լսարանքն, աստեղաց և լուսանորաց մունճ ձայնն, իբր ազգմունքն, յամ երկիր հասաւ * և մինչև աշխարհիս ծայրերումն այլ նոցա բնութիւն խնայեցաւ:

Վարձել, առաքելոց ասմունքն և զրոյցն և քարոզութիւն յամ երկիր հասաւ, Թէ ՚ի յարևելս և Թէ յարևմուտս * և մինչև աշխարհիս ծայրերումն այլ նոցա բանքն և խօսքն կուգալի:

Լսարանքն, կութութիւն անձաբնական արեգական միջումն է՝ սարքեր. զէրէ արեգակն իւր պայծառութիւնք քան զամէն աստղեր այլ առաւել կուծանուցանէ մեզ ոչ մեծութիւն և փառքն

խօսք, որոց ոչ լուծիցին ձայնք նոցա:

Ընդ ամ երկիր ել բարբառ նոյ * և մինչև ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա:

Յարևու և հար զիւր բան իւր * և ինքն ունի փեայ զի երունէ յառազ աստէ իւրմէ * և ցնծայ նա որպէս հսկայ յնութանալ ըզ

Ճանապարհս իւր :

Դձագաց երկնից եւն
 ելքննր * և հանգխառ
 նարա մինչև ՚ի ծագս
 նարուն * ոչոք իցէ որ
 թօքիցի ՚ի տապոյննր :

* և երբ որ կուծագէ յարևելից,
 այնպէս է ինչպէս մէկ փեայ մի
 որ իւր օթաղէն դուրս գայ * և
 գլորելով և վազվազելով կու
 դնայ յիւր ճանապարհն, յարևե
 լից յարևմուտք, ինչպէս մէկ քաջ
 մարդ մի որ պատերազմ երթայ :
 Դարձեալ, կուծութիւն է ան
 իւր խորանն և չատիրն անկեր և
 սարքեր է սուրբ անետարանի մի
 ջումն, որ արեգականն արդարու
 թեան . իբր քիւարեն և ճառա
 գայթն է, զէրէ սբ անետարանն
 քան զամենայն սբ վարդապետաց
 գրգերն սլլ առանել պարզ և
 յիտասկ կուծանուցնէ մեզ զան
 * և ինքն արեգակն իբր քս, փե
 սայի նման կու ելանէ իւր օթա
 ղէն . իբր իւր հօր ծոցէն, և կու
 գայ ՚ի սբ կուսէն մարմին կառնու
 * և կուցնծայ և կուրախանայ
 հսկայի նման . իբր քաջ մարդի
 նման որ գայ աշխարհիս ընթացքն
 կատարէ, և սատանայի հետ պատե
 րազմի և յամսթ անէ :
 Այսինքն, արեգակն կու ելանէ
 երկնից մէկ ծայրէն * և զաշ
 խարհս լուսանորելով և տաքաց
 նելով կու դնայ մինչև ՚ի միւս
 ծայրն, և ՚ի տեղն կու հանգչի,
 իբր կուդագարի ՚ի լուսանորելոյ
 այս աշխարհիս երեսն * և ոչոք չի
 գտվիր որ զինքն դաղէ և պահէ

նորաստեղծութենէն , և ջերմութենէն :

Կարձեալ , որդին այ՛իծայրազոյն երկնից և իւր Տօր ծոցէն կու ելանէ և կու գայ յաշխարհ և մարդկանց Տողիքն կու լուսաւորէ , և իւր սիրովն կու ստեղծուի : * և երեսուն և երեք տարէն յետ այլմէ կու դառնայ յերկնիքն , դէպ իւր երկնաւոր Տայրն , և նրաջ կողմն կու նստի , և կու հանդատանայ * և ոչ ոք չի գտիր աշխարհիս վերայ , որ նորա հաւատոյ ջերմութենէն և շնորհաց լուսոյն զինքն կարենայ դադել և յետ բարշել . Թէ որ կամենայ :

Լախիքն , և Թէպետ երկնիք և սասեղք այ մեծութին և փառքն կու ծանուցանեն , բայց այ ամբիժ և անտրատ օրէնքն որ սուրբ գրգերն կու սուցանեն , ամեն և ին մարդոց Տողին և միտքն կու դարձուցանեն դէպ առ անձ * և այ հաւատարիմ և հաստատ վկայութին խօսելով ներսեհանց կու խնայանայնէ պարզամիտ մարդիքն որ կարենան ճանաչել այ կամքն և բարեհաճութին :

Լախիքն , այ արդարութին այն պէս ուղիղ և շխտակ է , որ միաբանողի սիրան կու բախացնէ * այ պատուիրանքն այնպէս պայծառ է , որ պահողի մտաց աչքն կու լու

Օրէնք ան ամբիժք են , և դարձուցանեն զՏողիս * վկայութի ան հաւատարիմ է , և խնայտուն առնէ զաղայս :

Լաքարութիւք ան ուղիղք են , և ուրախ առնեն զսիրտս * պատուիրանք ան լոյս են , և լոյս տան

աչաց * երկիւղ ան
 սբէ, և մնայ յանփ
 տեան :

Պատաստան ան ճշ
 մարիս է * և արդար
 է նոյնն :

Յանկալի է նա քան
 զուկի, և քան զպանս
 պատուականս բա
 զումն * քաղցր
 է նա քան զմե
 զուխորիս :

Քանզի ծառայ քո
 պահեացէ զայս * ՚ի
 պահել նմա հաստ
 զումն բազում :

Օ անցունածս իւր
 ով կարէ տունու ՚ի
 միս * ՚ի դազանեաց
 իմոց սբ արս զիս ար
 և յօտարէն պահեա
 զծառայ քո :

սանորէ * այ ահն և երկիւղն այն
 պէս քաղցր և սբ է, որ չէ թէ
 միայն այս կեանքումն, այլ և այն
 կեանքումն իւր սիրելէց արտումն
 կումնայ :

Լ յսինքն, այ դատաստանն ճշմա
 րիս և ուղիղ է * և նոյն դատաս
 տանն արդար է, և առանց երես
 պաշտութեան, թէ թաղանորաց
 հետ և թէ իշխանաց հետ, թէ
 հարսաց հետ և թէ աղքատաց
 հետ. զէրէ զամենեւեան միապէս
 կուտեսանէ :

Լ յսինքն, այ դատաստանն և
 իրանունքն քան զպատուական
 ոսկի, և քան զբազում զանազան
 ճէվահիր այլ ցանկալի է * և քան
 զինթակի նոր կարած մեղքի
 հացն այլ քաղցր է :

Լ յսինքն, զէրէ ով որ քեզ հա
 շատարիմ ծառայ է քոյ օրինաց
 և պատուիրանաց համն կառնու
 և հատաստան կուպահէ զնա * և
 պահելով զայն, շատարձուց հա
 տուցումն կառնու ՚ի բէն :

Լ յսինքն, բայց ով է որ կարենայ
 իւր ներելի մեղքն և յանցանքն
 միտք անել, և զգուշանալ * վս
 որոյ կաղաչեմ զքեզ ար ան որ
 զիս այս ծածուկ փոշեւեսակ և
 անձանաչ մեղքերէս սրբես * և
 պահես զքո սխալական ծառայդ
 ՚ի յօտար մեղքէ, իբր պահես զիս

քո շնորհօք որ ես որիչ մարդի պատճառով մեղք չի անկանիմ:

Լսինքն, զէրէ թէ որ այսպէս մեղքերս ինձ չի տիրեն, այն ժա մանակն ես ամբիծ և անարատ կու լինիմ քոյ առաջևդ * և կու սրբ վիմ ՚իսեծ ամեծ մեղքերէ, իբր ՚ի մահացու մեղքերէն:

Լսինքն, և այն ժամանակն իմ բերանս աղօթական խօսքերն քեզ դուր կու գան * և իմ սրտիս խորհրդներն միշտ ընդունելի կու լինին քոյ առաջևդ տր ամ, որ իմ օգնական և փրկիչն ես:

Իբր երբ որ տրն մեր յս քս կու դայ յաշխարհ առ ՚ի փրկել զմեզ իւր ամ ային անօրէնութիւնն այս սաղմոսիս խորհրդաւոր բանքն այն ժամանակն կու կատարվին:

Լս սաղմոսումն կու խօսի մար գարէն քի չարչարանաց արժա նաւորութեն և զօրութեանն Տամար:

Լսինքն, ով քս փրկիչ աշխար Տի քոյնեղութե և չարչարանաց օրն, ամ քո աղաչանքն և խնդր ու անքն կու յէ * և այն ամն որ յակորայ աննէ, ըստայնմ ես եմ ամ սբրաջամու խաճակայ և յա կորայ, նորա անունն քեզ օգնա կան և պահապան կու լինի:

Լս

Լսա թէ ոչ տիրես ցեն ինձ, յայնժամ ամբիծ եղից * և սբ եղից ՚իսեղաց մեծաց:

Ըղիցին քեզ Տամոք բանք բերանոյ իմոյ * և խորհուրդ սրտի իմոյ առաջի քոյ յամ ժամ տր օգնական իմ և փրկիչ իմ: Տւնք . 14:

՚ի կատարած սաղմոս գաութ:

Սաղմոս . 101:

Լուսիցէ քեզ տր յա նուր անձկութե * օգնական եղիցի քեզ անունն այ յակորայ:

Աւարեացիք բեզ ար
զօգնութի խորբու
թէ իւրմէ * և խօխո
նէ ընկալցի զբեզ :

Յիշեացի ար զամ
պատարագոս քո * և
զուխաս քո ընդունե
լի արասցի :

Տացի բեզ ար բաս
սրաք բում * և զամ
խորհուրդս քո նա կա
տարեացի :

Յնծասցուք մեք ՚ի
փրկութե քում *
յանուն այ մերոյ մեք
մեծք եղիցուք :

Լցուցի ար զամ ին
դրուածս քո * այժմ
ծանեաք զի կեցոյց
ար զօճեալ իւր :

Այսինքն , ար անբեզ օգնու
թի կողարկէ յիւր սրբուէն , իբր
իւր ար անբուէն * և ՚ի սխմէ :
Իբր ՚ի վերինն երուսաղեմէ զբեզ
կունախօսանաակ կուփրկէ , և
կու ընդունի :

Այսինքն , կու յիշէ քո զամեն
պատարագներդ , թէ զայն որ կու
մատուցանես խաչին վերայ , և
թէ զայն որ կու մատուցանես ար
սեղանին վերայ * և զքո ախտո
քո արարերես , որ քո շարժարա
նզրդ և քո պատուական արեամբդ
զմարդկային ազգն փրկես , ՚ի դե
րութեն ստանայի , կու ընդու
նի սիրով հայրն երկնաւ որ :

Այսինքն , ար անբո սրախդ ցան
կութեանն և դիտան որութեն
դօրայ բեզ կուտայ * և ինչ որ քո
մտաց խորհուրդն է , կու կատարէ
իբր կու հաշտի մարդկային ազգին
հետ , և նոյ մեղացն զթողութի
կու շորհէ :

Այսինքն , վասն որոյ մեք կու
ցնծանք և կու բախանանք այն փր
կութեն վերայ որ դու մեզ կա
նես * և քո ար անուամբդ որ մեր
ար անծնես , կու մեծանանք , կու
պարծինք և կու փառաւոր լինք :

Այսինքն , երբ որ դու յեա քոյ
յարուեդ կու համբառնաս ՚ի յեր
կինս , և քոյ հօրդ աջ կողմն կու
նափա , այն իւանանակն անքո

ամէն խնդրով ամբողջ կու լցնու,
 իբր քոջ հաւատացելոցդ կեանք
 յաւիտենական կու խոստանայ *
 և մեք տեսանելով այնչափ շնորհն
 և բարեբարութիւն որ հայրն ամ-
 քոջ սիրոյդ համար մեզ կանէ, կա-
 սենք, թէ ահա այժմ խնացանք որ
 ԽՐ ամ փրկեց և փառաւորեց
 զիւրօժեալ քսնս:

Ը յսինքն, և լսեց ամնորա, ՚ի
 յերկնաց և իւր սբ աթոռէն * և
 իւր աջ բազկի դորութիւն փրկեց
 զառ իւր հաւատացելոցն Տեա,
 և յամթարաւ զիւր թշնամիքն:

Ը յսինքն, զէրէ թէ որ ստբա,
 իբր թէ, քո երևելի և աներև-
 ոյթ թշնամիքդ իւրեանց արապտ
 ներսն և ձիանքն երոզն պարծե-
 նան * մեք աղաղակելով քո ստբ-
 անունդ մեզ օգնական կու խնդ-
 րենք, և յաղթօղ կու լինինք:

Ը յսինքն, և յաղթելով մեր թշ-
 նամիքն կասենք, թէ ահա ստբա
 կապկեցան խափանեցան և ան
 կան * իսկ մեք կանգնեցանք ու-
 զիդ ոսաց վերայ, և հաստատ մնա
 ցինք:

Ը յսինքն, ուրեմն ԽՐ ամ փրկե՛
 զքո հաստատած քսն թագաւորն
 իւր շարչարանաց և իւր թշնա
 մեաց ձեռացն * և նորա սբ անու-
 անն համար, այն օրն որ գեղ քեզ
 կու աղաղակենք, լսէ մեր խնդր
 ու ամբն

Ը ուա ամս յերկ
 նից խորբութի իւր
 մէ * ՚ի զօրութե փր
 կութե աջյ իւրոյ:

Ստբա կառօք և սբ
 երկխարօք * այլ մեք
 զանուն ան այ մերոյ
 կարդասցուք:

Ստբա խափանեցան
 և անկան * մեք յսր
 եաք և ու զիդ քեզաք:

Տ ր կեցո՛ զթագա
 ւորն և լուր մեզ յա
 շուր յօրում կար
 դասցուք առ
 քեզ:

Իմաստարժ սաղմոս
գութ :

Սաղմոս . Ի

Տ՛ո՛ իզօրութեքում
ուրախ եղիցի թագա
ւորն * Ի փրկութե
քում ցնծացիցէ յոյժ :

Օ ցանկութի սրտի
նորա ետուրնա * և
զկանս շթանց նորա
նչ արդեւեր ի
նմանէ :

Ճանման արարեր զնա
յօրնութիւն քաղց
րութեքոյ * և եղիր
ի գլուխ նորա պսակ
ի քարէ պատուա
կանէ :

ուածքն , և մեղ ՚ի յօգնութիւն
Տասիր :

Իբր երբոր տրն մեր յս քս կու յա
րի ՚ի մեռելոց և կու Տաճառնայ
յերկինս , այս սաղմոսիս խորհրդա
ւոր բանքն կու կատարվին :

Եւս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն քրիստոսի փառաց և յաղ
թութեն Տամար և նր թշնա
մեաց յանթ լինելոյն Տամար :

Եւսինքն , տրած Տայր երկնա
ւոր քոյ յաղթող զօրութեամբդ
միշտ ուրախ կու լինի քս թագա
ւորն , զէրէքեղնով կու յաղթէ
զիւր թշնամիքն խելոյս իաջին *
և վս քոյ փրկութեն որ արարիր
յարուցանելով զնա ՚ի մեռելոց , և
ազատելով զիւր Տաւասացելքն
իդժոխոց , կու ցնծայ , և կու
զուարճանայ :

Եւսինքն , ինչ որ իւր սրտի ցան
կութին էր տուիր նմա * և ինչ որ
նորա շթանքի կալին և ինդրու
ածքն էր , նորանէ չի արգելեցիր ,
և չի խնայեցիր :

Եւսինքն , զէրէ Տասուցիր զինքն
քոյ անպին և քաղցր օրնութեդ
և պատուակնս ակնբով զարդա
րած թագ դրիւր իւր գլուխն , և
բոլոր աշխարհիս տր և թագաւոր
կացուցիր զինքն :

Ա՛յսինքն , քեզանից կեանք խնդրեց , որ յարուցանես զինքն ՚ի մեռելոց * և դու նորա , և իւր հաւատացելոցն երկար կենք տուիր որ կենդանի մասն յաւիտեանս յաւիտենից :

Ա՛յսինքն , մեծ է նորա փառքն և պարծանքն քոյ փրկութեն համար , որ արարիչ նորա շարչարանքն բոլոր աշխարհի * բայց այլ առաւել փառք և այլ առաւել մեծ պատիւ և վայելչութի կուզես նորա վերայ , յորժամ համբաւանայ ՚ի յերկինս և նստի ընդաջ մէջ քոյ :

Ա՛յսինքն , երբ որ զնա բոլոր աշխարհի օրհնութի կուտաս , յաւիտեանս յաւիտենից , որ ամեն մարդ նորանով օրհնութիւն և փառք բտանայ * և կուրախացուցանես զինքն և զիւր հաւատացեալքն քու ուրախ և զուարթ երեսիդ տեսութիւն յերկնից արքայութե միջումն :

Ա՛յսինքն , զերէքս թագաւորն յուսացաւ և ազաւինեցաւ ՚ի տրամ հալլն ամենակարող իւր շարչարանաց միջումն * վն որոյ այն բարձրեալ այ սղորմութեն չի զրկվիր , չի հեռանար . և չի սասանիր իւր թշնամեաց նենգագործութեն :

Ա՛յսինքն , զերէքս քո ամենակարող

Կեանս խնդրեաց ՚ի քէն * և ետար նմա ընդ երկայնաւուրս յաւիտեանս յաւիտենից :

ՍԵՏ ԵՆ ՓՈՒՔ ՆՐ ՚ի փրկութե քում * զիտաս և զմեծ վայելչութի դիցես ՚ի վր նորա :

Տացես զնա յօրհնութի յաւիտեանս յաւիտենից * և ուրախ արտացես զնա յուրախութի երեսաց քոյ :

ԹՎ՝ ազաւոր յուսացաւ ՚ի տր * յողորմութե բարձրելոյն նա մի սասանեցի :

Գ՝ ազի ձեռն քո ՚ի վր

Թշնամեաց քոյ * և
աջքո դացե զամատե
լիւքո :

Պ իցես զնսա ոմ
հոյ հոյ * ՚ի Ժամս
նակի երեսաց քոյ :

Տ Ե բարկութեանք
իւրով խառնեցուս
ցե զնս * և հուր
կերիցե զնս :

Պ առ զ նոցա յերկ
րե կորիցե * և զա
ւակ նոցա յորդանոց
մարդկան :

Խտորեցան իբէն չա
րութիւն և խորհեցան
զխորհուրդ զոր ոչ
կարացին հաս
տատել :

Լ Երացես զնս հա
ւածեալս * ՚ի մնաց

և զորեղ ձեռքդ կու գալի միշտ
քոյ Թշնամեացն վերայ , որ պատ
ժես զիւրեմք * և բո աջքազուկդ
կու գանու հանապաղ զքոյ ատե
լիքն , որ դատապարտես զիւրեմք
՚ի դժոխս և ՚ի հուրն յաւխտենա
կան :

Լ Եսիւքն , և դնես զիւրեանք
որքու լիանի կրակի նման այրին
և բորբոքին * այն Ժամանակն որ
քո բարկացած երեսոք քոյ միածին
որդւոյդ նշանց կու տաս յաւուր
դատաստանին :

Լ Եսիւքն , զերեւորն ինքն իւր
բարկութիւն կու խառնեցուցանե
և կու տրամեցուցանե զիւրեանք
* և դժոխոց կրակն կու տե և կու
մաշե զիւրեանք :

Լ Եսիւքն , նոցա պառուզն , իբր
նոցա համախոհքն և հեռուողքն
երկրիս երեսէն կու կորնչին * և
նոցա զարմն և զաւակն այլ հոգե
ղէն մարդկանց միջուսն չեն յիշ
վիր :

Լ Եսիւքն , զերեւելանից երես
Թեքեցին , և ապտամբեցան *
և այնպէս խորհուրդ խորհեցան
և մտքարարին ընդէմ քոյ սուրբ
անուանդ , որ չկարացին գլուխ
տանիլ . և իւրեանց դիտանարու
թին չկարացին հաստատել :

Լ Եսիւքն , վասն որոյ դատաստա
նի օրն կու բշեւ զնս քո երեսդ
և հաս

և հալածական կանեսս զևրեանք
 * և քո մնացածներովն , իբր քոյ
 սրբերովն որ մարդկային ազգէն
 բեղ բածին կու լինին մնացած ,
 կու պատրաստեսս նց երեսն , իբր
 դէմ կու կանգնես , և յամթ կա
 նեսս զևրեանք , զէրէ երբ որ դու
 քո սրբերն կու հրաւիրես դէպ
 բեղ ասելով , եկայք օրհնեալք
 Տօր իմոյ , նորա գլխակոր և սե
 երեսս կու մնան :

Լ յսինքն , ուրեմն տր ամ միշտ
 բարձրացիր և փառաւորվիր քոյ
 կարօզ զօրութիւնդ * և մեք համա
 պազ օրհնենք և սաղմոս ասենք
 քոյ զարմանալի և անհասանելի
 և աննակարօզ զօրութեցդ :

Իբր վն առաւօտու յաւուր յս
 րութե տն մերոյ յի քի . յորում
 աւուր հարն ամ օգնեաց նմա .
 և ազատելով զնա յամ վշտաց և
 չարչարանաց իւրոց փոխարկեաց
 զնա ի մահուանէ յանմահութի :

Լ յս սաղմոսումն կու խօսի մար
 դարէն յայտնադէս վն քի չարչա
 րանացն վասն կու ապաշտից և հե
 թանտաց դարձմանն , և վասն հա
 զորդութե կենարար մարմնոյ և
 արեան տն :

ուածս քո պատրաս
 տեսցես զերեսանց :

Բարձր լեր տր իցօ
 րութե քում * օրհ
 նեսցուք և սաղմոս
 սասացուք զօրու
 Թեց քոյ

Տւեր : 14 :

Ի կատարած վասն առաւ
 տան օրեութի :

Սաղմոս . ԻԱ :

Մած խմնաց
 եաց առխ
 * ընդ էր
 Թողեր զես
 * Տեռի եղեր խոր
 կուծէ խմ * վասն
 բանից յանցանաց
 խնոց :

Լճ խմ, ՚ի տուէ կար
 դացի առբեզ, և ինձ
 ոչ լուար * ի գիշերի
 և ինձ ոչ անասցեր :

Դառ ՚ի տուբբս բնակ
 եալ ես * և գովեալ
 խորացել :

Իբեզ յուսացան
 Տարբն մեր * յուսա
 ցան ՚ի բեզ և ՚ի րիկե
 ցեր զնսու :

Սարգիսն, ամ ստեղծուա
 ծոց ամ, և խմ խոզնխ
 ամդ, կազաչեմ զբեզ
 դարձուր զբո երեսոց և նայիր
 դէպ ինձ * էր զես երեսաց ձգե
 ցիր, և էր զես իբաց Թողիր * խմ
 փրկուծէս Տեռացար, իբր ինձ
 մտա չեկիր, որ զես փրկեիր * խմ
 սխալանաց և մեղաց բաներին Տա
 մար, իբր մարդկային բնութե մե
 ղացն Տամար, որ ես ինձ վր բարձի
 և ինձ Տամարեցի մարդ լինելովս,
 որ խմ չարչարանօքս վճարեմ քոյ
 ամային Տարուծեդ :

Լսարգիսն, ար ամ խմ, ցերեկն
 դէպ բեզ աղաղակեցի խաչին վր,
 և ինձ չի լսեցիր * և գիշերն աղա
 չեցի զբեզ ՚ի ձիթե նեաց լեառն,
 և ինձ ահանջ չի դրիր, որ եկեր
 էիր, և զես փրկեր էիր խմ դառն
 տանջանքես :

Լսարգիսն, դու սրբոց միջու մե
 կու բնակիս, իբր Տեզ և խոնարհ
 և երկիւղած մարդկանց սրտի մե
 ջու մե կու Տանդ չիս * և դու խ
 րացելացնոց ազգի գովութին և
 պարծանքն ես :

Լսարգիսն, ՚ի բեզ յուսացան մեր
 առաջին ծնողքն և Տարբն իբր Թէ
 աբրահամ Թէ խառնակ և Թէ յա
 կոր * իբեզ յուսացան և փրկեցիր
 զես :

զիւրեանք յամ վշտաց և ինեղու-
թէ կռապաշտից և անհաստից ,
Լ՝ սինքն , դէպքեզ աղաղակե-
ցին , և կեցութիւն և փրկութիւն
գտան * իբեզ յուսացան , և չի-
անաղեցին իւրեանց թշնամեաց
սուաջևն . իբր թէ եզխապացւոց
և թէ այլ կռապաշտութեան որաց
սուաջևն :

Լ՝ սինքն , բայց ես իմ տառապա-
նաց միջուկն այնչափ աղաղակեցի
և հոգւոց հանեցի դէպքեզ ով
հայր իմ երկնաւոր , որ իմ թշնա-
մեաց սուաջևն այնպէս կուժուիմ
թէ ես մարդ չեմ , այլ մին որդ մի
եմ , կամ մին քննութեմ * զէրէ
այսպէս կու նախատեն զիս մար-
դիբ , և այսպէս անաղ կանեն զիս
նենդաւոր հրէից ժողովուրդքն :

Լ՝ սինքն , ինչ մարդ որ զիս կու-
տեսանէր , անաղ կանէր * պունկ
նեքումն կու խօսէր , և կու հայ
հայէր , և զիւր դուրս ինձ վերայ
դիրուր կու տայր և կասէր , վաս-
որ բակի իր զտաճարն , և այլն :

Լ՝ սինքն , ուստի , թէ դա ան-
է յուսացեր , և սպաւիներ , և
կուսարժեանայ ստեղծ , թէ ես
որդի մի եմ * Թող փրկէ ուրեմն
անձ զինքն այս շարժարանքէս * և
սպրեցուցանէ զինքն ի մեռանե-
լոյ , թէ որ անձ կուսիրէ և կուկա
մի զգորս արարմունքն :

Լ՝ ոքեզ աղաղակե-
ցին , և կեցին * իբեզ
յուսացան և ոչ անա-
ղեցին :

Լ՝ յլ ես որդն եմ և
ոչ եմ մարդ * նախա-
տինք մարդկան , և ար-
համար հանք ժողովը
դոց :

Լ՝ մենեքեան որք տե-
տանէին զիս , արհա-
մարհէին զինե * խօ-
սէին շրթամբ , և
շարժէին զդուրս
իւրեանց :

Յուսացաւ ի ար *
և փրկեցցէ զիս * կե-
ցուցէ զիս , զի կամի
զիս :

Վառ ես որ հաներ
զիս յարդանակէ * յոյս
իմ ՚ի սակեանց մօր
իմոյ :

Ըբեզ անկայ ես յար
դանակէ * յորովայնէ
մօր իմոյ դու ես
անձ իմ :

ՍԵ՛ ՚ի բացեայ առ
ներ յինէն * զի նե
զուծիք մերձեալք
են, և ոչոք է որ օգնէ
ինձ :

Շուրջ եղեն զինև
զո՛ւարակք բազումք
* և ցոյք գէրք պա
շարեցին զիս :

Բացին ՚իսի՛ր իմ զբե
րանս իւրեանց ու՛յ
առիւծ * զի մոնչէ
և յափշտակէ :

Ես ու՛յ զջուր հեղայ
* և զրո՛ւ եցան ան ոս
կերք իմ * և եղև
սիրս իմ ու՛յ մոմ հա
լեալ իմէջ որովայնի
իմոյ :

Լ՛սինքն, դու ար անձ որ զիս իմ
կոյս մօրս փորէն հանեցիր առանց
հօր և առանց օգնու թեան մարդ
կան * և իմ մօրէս ծիծ կերած ժա
մանակէն մինչև այս օրո դու իմ
յոյսն ես :

Լ՛սինքն, ես իմ մօրս յարդան
ակէն բեզ վիճակ անկայ, որ դու
զիս ինամես, և պահպանես * և
իմ մօր փորէն ծնած ժամանակէն
իվեր դու իմ ճշմարիտ հայրն ես
և անձն ես :

Լ՛սինքն, կազաչեմ զբեզ մի՛
հեռանար ինձանից * զէրէ կու
տեսանեմ որ զանազան նեղու
թիք ինձ մօտկացերեն, և ոչոք չկայ
որ ինձ օգնու թի՛ հասանի, և զիս
մխիթարէ :

Լ՛սինքն, չորս կողմն որձ հօր
թերն պատերեն, իբր հրէից ժո
ղովուրդն * և գէր եղներն զիս
պաշարեր են, իբր քահանայա
պետքն և իշխանքն հրէից :

Լ՛սինքն ՚ինձ վերայ բերաններն
բացեր են, մէկ առիւծի նման *
և կու մոնչան, և կու զեն թէ զիս
խլեն յափշտակեն և կտրատեն :

Լ՛սինքն ՚նոցա շար միտքն տեսա
նելով ջրի նման ծորվեցայ և թա
փեցայ * և իմ ոսկերքս իւրեանց
անզերէն շարժեցան և զրո՛ւ
ցան * և իմ սիրտս փորիս միջու
մոմինման հալվեցաւ :

Լ՝ յսինքն , իմ զօրութիւնս և իմ կարօղութիւնս թրճած ամանի նման չորացաւ * իմ լեզուս քիւնս կարաւ * և զիս մահուան հողն հասուցին այն անօրէն հրէայքն անողորմաբար :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ինչպէս որ սաս զիշատ կասողած և փրփրած շներ զիս պատեր են * և շար և անխղճ մտանք մարդկանց ժողովքն զիս պաշարեր են :

Լ՝ յսինքն , իմ ձեռքերս և իմ ոտքերս բեւեռով ծակեցին * և խաչին վերայ զիս այնպէս լարեցին որ զիմ տկոտանքս ամէն համարեցին * և դէպ յիս նայելով զիմ խղճութիւն տեսան , և անաղ անելով զիս հայհայեցին և անարդեցին նոքա :

Լ՝ յսինքն , զիմ զգեստս և զիմ շարերս իւրեանց միջումն զինուորքն բաժանեցին * և իմ կապայիս վր զիճակ ձգեցին , որ տեսնուն թէ ում կանկանի :

Լ՝ յսինքն , զիմ խղճութիւն նայիր և տես տրամ , և քո դժուր իդ մի՛ հեռացուցաներ ինձանից * տրամ հայրերկնաւոր ինձ օգնա կան լինելոյ և իսեղճ դարոյ աչքով նայիր :

Լ՝ յսինքն , փրկէ զիմ անձս դոցա թրի նման սրած լեզուէն * և այդ կասողած շներիդ ձեռքէն

զիս

Չորացաւ ող խեցի զօրութի իմ * լեզուս իմ ՚ի քիսն իմ կցեցաւ * և ՚ի հող մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղևն զինև շունք բազումք * և ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

Սակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ * և թունեցին զամ տկերս իմ * նոքա հայեցան և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհասն դերձս իմ ՚իմէջ իւրեանց * և իմ յպատմու ձանի իմց զիճակս արկանէին :

Կու տր մի՛ հեռի առներ զդ թուր իսն քո ինէն * և տր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկէ ա՛խարց զանձնս իմ * և ՚ի ձեռաց շանց զփրփօրութի իմ :

X

Փրկեա՛ զիս ՚ի բերա
նոյ առ իւծու * յեղ
ջերէ մի եղջերու՛ն
զխոնարհութիւն իմ :

Պատմեցից զանուշ
քո եղբարց խնոց *
խնջ եկեղեցո՛ց
օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք մն օրհ
նեցեն զնա * մտ գա
ւակք յսիրբեան փա
ռաւոր արասցեն
զնա :

Երկիցէ խնե՛ն մտ
զաւակն խրայելի *
զե ո՛չ արհամարհեաց
և ո՛չ անարգեաց զա
ղօթս աղքատի * և ո՛չ
դարձոց զերեսս իւր
խնե՛ն * այլ ՚ի կարդալ
խոււմ աւնա լուաւ
ինձ :

զիս ազատէ , որ իմ մօր մին հա
տիկն եմ ինչպէս որ դու գիտես :

Լախնքն , փրկէ զիս այս առ իւծ
ներիս բերանեն * և ազատէ զիմ
խոնարհութիւնս և զխղճութիւնս
այդ կատաղած և հպարտ բերկէ
տաններիդ պողերէն որ զիս իւր
եանց դուռու թիւն կուզեն պոզ
տա հարել :

Լախնքն , երբ որ դու զիս փրկես
դոցա ձեռքէն , և ինձ կենդանու
թիւ պարգևես , և յարուցանես ՚ի
մեռելոց , ես քո սբ անուշդ պատ
մեմ և բարոզեմ իմ հաւատարիմ
եղբարց առաքելոցն * և զքեզ
օրհնեմ և դողեմ իմ հաւատացե
լոց բերանովս քոյ սբ եկեղեցո՛ց
միջու մն :

Լախնքն , և ստեմ , թէ ինչ մարդ
որ այ կու վատէ , թող օրհնէ և
դողէ զնա * և ինչ մարդ որ յակո
բայ զաւակն է . իբր ինչ մարդ որ
սբ աւազանին ծնուանդ է , և ՚ի քո
մկրտվեր է թող փառաւորէ զնա :

Լախնքն , որչափ որ խորայելա
ցո՛ց զարմ և զաւակ կայ թող վա
խէ նորանէ * զէրէ փուշ և ըն
դու նայն չի համարեց , և չի անար
գեց իմ աղքատիս աղօթքն * և
իւր բարեգուծ երեսն ինձանից
չի դարձոց * այլ իսկոյն երբ որ
աղաղակեցի դէպ ինքն , ինձ լսեց
և յօղնութիւն հասաւ :

Լ՝ յսինքն, իմ գովում թիս և պար
ծանքս քեզանից է՝ ար ամ * վասն
որոյ այն մեծ եկեղեցին որ ես հաս
տատել պիտիմ յետմահուսն իմոյ
նորա միջումն իմ հաւատացելոց
բերանովն կու օրհնեմ և կու փա
ռաբանեմ զքեզ :

Լ՝ յսինքն, զիմ ուխտս կու կատա
րեմ, իբր զիս քահանայից ձեռքն
վս փրկու թե մարդկան քեզ պա
տարագ կու մատուցանեմ սուրբ
խաչի և սբ սեղանի վերայ * ամա
վախ և երկիւղած քրիստոսէից
ատաջեն :

Լ՝ յսինքն, և այս ամայնն պատա
րագէս ուտեն և ճաշակեն հոգ
ւով աղքատներն, և կշտանան,
և օրհնեն զար ամ հայրն ամենա
կալ այն մարդիքն որ կու սիրեն և
կու խնդրեն զնա ուղի սրտի :

Լ՝ յսինքն, և կերտողաց սիրան,
իբր հոգին յաւիտեանս յաւի
տեանից անմահ և կենդանի մնայ
* և բողոր աշխարհիս ծայրերէն
վերկենան մարդիք, յիշեն զմար
դարէից խօսքերն, և դառնան
առնա ճամբիս ամպաշտութի :

Լ՝ յսինքն, և հաւատով երկրպա
ղանեն նմա ամեն ազգերի զար
մերն և դաւակներն * զերէ նորա
է աշխարհիս թագաւորութին *
և նա կու տիրէ ի վերայ
ամ աշխարհեաց և հեթանոսաց :

Թքէն է դոմութի
իմ * յեկեղեցիս մեծա
օրհնեցից զքեզ :

Օ ուխտս իմ կատա
րեցից * առաջի ամ
երկիւղածաց նորա :

Ս երկցեն տնանկբ և
յազեացին * օրհնես
ցեն զար ոչք ինդրեն
զնա :

Ս եղցեն սիրտք նոցա
յաւիտեանս յաւիտե
անից * յիշեացեն և
դարձցին առ ար
ամ ծարգք
երկրի :

Ս րկրպագցեն նմա
ամ տոհմք ազանց *
զեան է՝ արքայութի
* և նա տիրէ ի վերայ
ամ հեթանոսաց :

Սերան և երկրպա
զիննանա ամենայն պա
րարաք երկրի * առա
ջի նորա անկեցին ամե
նեքեան որք իջանեն
ի հող :

Լնձն իմ նովաւ կէյ
* և զաւակ իմ ծա
ռայեացէ նմա :

Պատմեացի ան ազգ
որդաւոց է * պատ
մեացեն երկինք զար
դարութի նորա ժո
ղովրդեան որ ծնանե
լոցն է, զորարար
տր :

S անգ. 32

Ս անգ. 1. Թ.

Ս անգ. 1. Թ.

Լսինքն, այս սք պատարագէս
կերան և երկրպագեցին իւրն որ
չափ որ երկրիս երեսին քրիստոնէ
ական հաւատքի շնորհքն պարար
տացած մարդ կայր * և որ չափ
մարդ որ քրիստոնէական հաւատ
քով կուսեանի, և կու իջանէ ի
հող, նորա առջևն անկանի, և
երկրպագութի անէ, զէրէ ամեն
որ նորա շնորհքն մասնակից կու
լինի :

Լսինքն, զէրէ իմ անձս նորա
նում կենդանի է * իմ զաւակ
ներն, որ ի սք աւազանէն ծնած
են, կու գեմ որ նորա ծառայու
թիւն անեն :

Լսինքն, և նորանով պատմիլ
և յայտնիլ լինի իմ այ հօրս, որ չափ
քրիստոնէից ազգ որ դաւ պիտի յաշ
խարհ * և պատմեն և յայտեն եր
կինք, իբր առաքելաւք, այն ժո
ղովրդներին որ ծնանիլ պիտին
զայն արդարութին որ տր ան
արար ազգի մարդկան, իբր զիբ
կութին որ արար ի ձեռն որդւոյ
իւրոյ :

Իբր զայս սաղմոս ինքն դաւ իթ
մարդարէն է ասացելալ լւ քի :

Լս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն եկեղեցւոյ բերանէն քի
համար թէ ոչ զմեզ կու հովուէ
իւր խրատովն, իւր եկեղեցւոյ

խորհրդներովն, և իւր չարչարու
նաց շնորհքն:

Լ յսինքն, արն իմ յս քո որ է՝ հո
վիւ բարի, զիս կու հովուէ և կու
արածէ իւր շնորհքն * և ինձ
ոչինչ բարի իբժին պակաս չի լինիր
ասա և ՚ի հանդերձեալն:

Լ յսինքն, զիս կանանչ և դա
ւարանդ բնակեցոյց, իբր իւր սբ
եկեղեցւոյ մէջն անդաւորեց, որ
լի է այ բարոզութե անուշ խո
տերովն * և սբ աւագանի ջրին
մօտ զիս սնոյց և պահպանեց, որ
մարդոց հոգին կու մարբէ և կու
հանդուգանէ:

Լ յսինքն, և թէ իմ մարմնոյս
տկարութենէն մեղք անկայ, և
զիմ հոգիս կորուսի և գերբարա
րի մեղաց և սասանայի, նա խոստո
վանութե խորհրդովն զիմ հոգիս
կրկին գտաւ, ազատեց և դար
ձոյց ՚ի յիս * և ինձ իւր սուրբ պա
տուիրանքներովն առաջնորդեց
դէպ ՚ի յարդար և ուղիղ ճանա
պարհ իւր սբ անուան փառացն
համար:

Լ յսինքն, և թէ շուրջ այլ դամ
մահուան շուտքների միջումն,
իբր մարդկային տկարութաներ լի
մեղքեր այլ անկանխտ * սակայն
չեմ վախեր ՚ի չար յուսահատու
թէ. գէրէ դու միշտ ինձ հեռուս:

Տ ք հովուեացի զիս
* և ինձ ինչ ոչ պա
կասեացի:

Ի վայրի դարձող
անդ բնակեցոյց զիս
* և առ ջուրս հան
դատեան սնոյց զիս:

Դ արձոյց զանձն իմ
առ իս * և առաջնորդ
եաց ինձ ՚ի ճանա
պարհս արդարութե
վան անուան իւրոյ:

Թմէպետ և գնացից
ես ինձ ստուերաց
մահու * ոչ երկեացց
ի չարէ, զի դու սբ
ընդիս ես:

Յուպքոս և գաւա
զան նորա միտքոս
րեացեն զիս :

Պատրաստ արարեր
առաջի իմ զեղան *
ակն յանդինան նեղ
չաց իմոց :

( ) Տեր իւղով լո
զլուխ իմ * բաժակ
քո ոսկ անապակ արբե
ցոյց զիս :

Ո զորմութի քո տր
դ Տեա իմ եկեացե
զամ աւուրս կենաց
իմոց * բնակիլ ինձ ՚ի
տան տն ընդ երկայ
նանուրս :

Տ՝ՅԷ . 8

Սաղմոս հարաւարթոց
Դասքի :

Սաղմոս 117 :

Լ յսինքն քո ճպտող և քո գաւա
զանդ զիս միտքոս արեն . իբր քո նե
ղութե և փորձութե ճպտովն
զիս իրառե՛, և քո շնորհաց գաւա
զանովն զիս հաստատե՛ ՚ի հաւատոս :

Լ յսինքն , իմ առաջևս տր սե
ղան պատրաստեցիր , և քո կենա
րար մարմնդ և արիւնդ ինձ կե
րակուր տուիր * իմ երևելի և
աներևոյթ Թշնամեաց և ատել
եաց աչաց առաջևն :

Լ յսինքն , զիմ գլուխս մեռնով
օժեցիր , քոյ սուրբ եկեղեցւոյ
խորհրդներն ինձ տալով * և քո
տր բաժակն անապակն գինու
նման զիս քո սիրովն հարբեցոյց և
ուրախացոյց :

Լ յսինքն , քո ողորմութիդ և քո
շնորհք միշտ և հանապաղ ինձ
յեանե գոյ քանի որ կենդանի եմ
* որ ես երկար կենօք քոյ տր եկե
ցւոյդ միջումն բնակիմ և մնամ
անշարժ հաւատով և հաստա
տուն յուսով :

Իբր , սաղմոս կիրակեից յորում
աւուր արար ա՛ծ զերկինս և զեր
կիր . յորում յարեաւ քս ՚ի մեռե
լոց , և յորում գալոցե՛ ՚ի դատել
զկենդանիս և զմեռեալս :

Լ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն Թէ ինչ ճանապարհով կա
րենք մտանել յերկինս , և Թէ քս

ինչպէս փառօք Տաճարձաւ յերկինս :

ԼՍԻՆԷՆ , այլ է այս երկիրս իւր բովանդակ միջև եղած ստեղծութեաներուն * և չէ թէ միայն երկիրս , այլև բոլոր աշխարհ իւր միջև բնակած կենդանիներուն , իբր հրեշտակօք մարդովք և անասնօք :

ԼՍԻՆԷՆ , զերէ ինքն անորա հիմերն ծովն վերայ հաստատեց * իբր անդնդական ծովուն շրջապատեց և նր՝ վերայ հաստատեց զնա անշարժապէս , և ամրացոյց * և դետերի վր պատրաստեց զնա , իբր դետերով զարդարեց զնա ՚ի պէսս մարդկանս :

ԼՍԻՆԷՆ , բայց այսչափ երկիրս վերայ բնակած մարդկանցէն ո՛վ արժանի կու լինի որ փառօք և պատուօք ելանէ յայլեանս , իբր յերկինս * կամ ո՛վ կարէ կանգնի նորա սրբութեան շուրջին , իբր նր լուսակազմ արքայութե միջումն :

ԼՍԻՆԷՆ , այնպիսի մարդն , որ ձեռքն յիստակէ , և սրտումն նենդութի և հիւստ չկայ * և աշխարհիս փուջ և բնորոնայն փառքն իւր յանձն չի առնոյր * և իւր ընկերին խաբելով սուտակ երդում չի աներ :

ԼՍԻՆԷՆ , այսպէս մարդս յայօրնութի և իմաստք կառնու * և

իւր

Տեառնէ՛ երկիր լի իւրով * աշխարհ , և ամ բնակիչք նր :

Վ, ա ինքն ՚ի վերայ ծովուն հիմունս էարկ նա * ի վերայ դետոց պատրաստեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ ՚ի լեառն ան * կամ ո՛վ կացցէ ՚ի տեղն զ սրբութե նորա :

Որ սքէ՛ ձեռօք և ամբի՛ծ սրտիւ * որ ո՛չ է առ զանրութիւնս յանձն իւր * և ո՛չ երդում առ նենդութի ընկերի իւրում :

Ս՛ա առցէ զօրնութի ՚ի տնէ * զօղորմութի

յայ փրկչէն իւրմէ :

Լյա ազգ է որ խնդրէ զոր * խնդրէ տեսանել զերեսս այ յակորայ :

Տամբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ի վեր * Տամբարձցին գրունք յաւիտենից և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ով է սա թագաւոր փառաց * արհզոր զորութիւնով * արհզոր ի պատերազմի :

Տամբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ի վեր *

իւր փրկչէն , որ է արն մեր յի Քրիստոս խեղճական ողորմութիւն և զթուութի կուգտանէ :

Լյախնքն , ահա այսպէս ազգ է որ միշտ զամ կու խնդրէ , և կու բնտաւ * և միշտ կու խնդրէ և կու ցանկոյ , որ յակորայ այ երեսն տեսանէ , իբր ճշմարիտ Տաւատացելոյ այ երեսն երկնից արքայութեան տեսանէ :

Լյախնքն , բայց ես այս չափ ազգերի միջուան տեսանելով զայն մէկ ամացելալ մարդն որ յառաջքան գնման փառք կու երանէ յերկինս , կու ազաղակեմ և կու սեմ դոնապան Տրեշաակներին , թէ ո՛վ իշխանք , վեր պատեցէք ձեր դոններն , * այդ յաւիտենական և Տին ժամանակէ փակած դոներդ վեր պատիւն և բացվին , որ Քրիստոս արն փառաց մտանէ իւր արքայութիւն :

Լյախնքն , բայց թէ ինձ Տարցանեն թէ ո՛վ է այդ փառաց թագաւորդ * ես նոցա պատասխանի կու տամ , թէ այս այն արն է , որ պօրեղ և ուժեղ է իւր զորութիւն և կարողութիւն * և այս այն արն է , որ իւր մահովն պատերազմեցաւ , և յաղթեց զսատանայ և զպաշտօնեայ նորս :

Լյախնքն , այնոր Տամար ձեզ կու սեմ , ո՛վ իշխանք , վեր պատեցէք

ձեր դռներն * այդ յաւիտենից
 փակած դռներդ, վերադառվին և
 բացվին որ փառաց Թագաւորն
 քս մտանէ յիւր տը սրբայտութիւն :
 Ասիւքն , բայց թէ կրկին Տար
 ցանեն , թէ ո՛վ է այդ փառաց Թա
 գաւորդ , ես կուսրատաստանեմ ,
 թէ սա՛ ձեր բովանդակ երկնային
 զօրութեց տրնէ . և սա՛ ինքն է
 փառաց Թագաւորն , իբր Տամս
 դոյակից օրդին այ , և յաւիտենա
 կան փառօք փառաւորեալ :

Իբր զայս սաղմոս ինքն դաւ իժ
 մարդարէն է սասցեալ :

Այս սաղմոսումն կուտասի մար
 դարէն արդար մարդկանց Տամսր
 որ փորձանաց և նեղութե մի
 ջումն յաճ կուսոցաւ ինին և օգ
 նութի կուտնդրեն , կամ ինքն
 դաւ իժ Տալածանաց միջումն յայ
 օգնութի կուտնդրէ :

սիւքն , տրտմ , այս աշ
 խարհիս փառերի և սա
 ապաւնքներքի միջումն
 դէպ քեզ բարձրացուցի զիմ
 անձս , իբր զիմ միտքս դէպ քեզ
 ուղղեցի * տրտմ , քեզ եմ յու
 սացեր , դու ինձ օգնական եղիր ,
 որ ես չամաչեմ * և չի վննի թէ իմ
 Թնասիքն տեսանելով զես կտոր

ըն

Տամբրձցին դրուք
 յաւիտենից , և մտցէ
 Թագաւոր փառաց :

Ս՛վէ սա Թագաւոր
 փառաց * տր զօրու
 Թեց , սա՛ ինքն է Թա
 գաւոր փառաց :

Տմք 10

Սաղմոս Դ. ԹԻ :

Սաղմոս ԻԴ .

քեզ տեր
 Տամբարձի
 զանձն իմ
 * տմ իմ ՚ի քեզ
 յուսացայ , մի՛ ամաչե
 ցից * և մի՛ ճիճաղես
 զին զին և թնասիք
 իմ :

Ամենքէն որք համբերենքեզ մի՛ ամա չիցեն * այլ ամաչեն ցեն անօրէնք յամայնութիւնքեանց :

Օ Զանապօրհս քո օր ցոյց ինձ * և զշաւիղս քո մտնի ինձ :

Առջնորդեա՛ ինձ ի ճմարտութեանքում , և մտնի զի դու ես անփրկիչ իմ * և ետքեզ համբերի զօր հանապօղ :

Յիշեա՛ օր դժութիւնս քո , և զպօրմութիւնս քո , որք են յաւիտենից :

Օ Անդամակութիւնդ և զանդատութիւնդ մի՛ յիշեր * այլ յիշեա՛ զիս օր ըստ ողորմութեանքում և

ընկած , ինձ մերայ ծիծաղին և զիս անաղ անեն :

Ասիկքն , զէրէ ինչ մարդ որ համբերութենով քեզ կու յուսայ , չի անաչեր * այլ անօրէն և չարագործ մարդիցն կամաչեն , որ իւրեանց փուչ և ընդունայն խորհրդոցն կու հետեին և սուտ զանկութիւն յեանէ են անկած :

Ասիկքն , վասն որոյ կաղաչեմ զքեզ օր ան , որ միշտ քո Զանապօրհս , իբր քո սուրբ պատուի բանքդ ինձ ցոյց տաս * և քո շաւիղդ , իբր քեզ ծառայելոյ կերպն և եղանակն ինձ մտնուցանես :

Ասիկքն , քո օրինաց ճմարտութիւն զիս ուղղես , և քո օր կամքդ ինձ մտնուցանես * զէրէ դու իմ անձնես , և փրկիչն ես * և ես հանապօղ համբերութիւն քո անային ողորմութեդ և զթութեդ ապաւնեցայ :

Ասիկքն , յիշէ՛ օր անքո գութն և քո ողորմութիւն , որք են յաւիտենից , իբր զայն գութն և ողորմութիւն , որ խկզբանէ աշխարհիս մարդկային ապիս հետ արարիր :

Ասիկքն , և իմ տղայութեւ և տխարութեւ ժամանակի դործած մեղքերն մի՛ յիշեր * այլ թէ՛ կու յիշես յիշէ՛ զիս քո ողորմութեդ , և քո բազմոցութեդ համար այց

բա՛ննէ, զէրէքաղցրես, և ուղիղ
ես, իբր ողորմած էս և արդարա
դատես :

ԸՆՍԻՆԻՔՆ, և քո քաղցրութեդ
համար մեղա՛ւ որ մարդիքն շուտով
չես դատապարտեր, այլ գիտակ
և վերահասու հանես զիւրեանք
քոյ սքօրինաց ճանապարհին * և
հեղև ննազանդ մարդկանց միտքն
կուղչես, որ իմանան քո արդար
դատաստանդ * և կուսուցանես
խոնարհ մարդկանց քո պատճի
րանաց ճանապարհն :

ԸՆՍԻՆԻՔՆ, որ գիտենան, թէ՛ այ
ամ բանից և արարմանց ճանա
պարհն ողորմութիւն և ճշմարտու
թիւն է՛ այնպիսի մարդկանց հետ,
որնք ուխտն և զկտակն և զվկայ
ութիւն կուխնդրեն, իբր միշտ
կուջանան արժանի լինիլ որդեգ
րութե կենաց. ըստ որում ուսու
ցանեն և վկայեն առարեւելահան և
մարդարեւական գրեանք :

ԸՆՍԻՆԻՔՆ, ուստի կուաղաչեմ
զքեզ տրամ որ այդ քո ողորմած
և ճշմարիտ անուանդ համար զիմ
մեղքս քա՛ւես, զէրէ խիստ շատ
են * որ էս խնդամ և աղաղա
կեմ ասելով թէ՛ ինչ մարդ որ այ
կուվախէ, ամ զնա իւր օրինաց
ճանապարհին գիտակ հանէ, իբր
այն ճանապարհին, որ ինքն ընա
րեր և հաճեր է :

ՎՆ քաղցրութե քոյ
տր, զի քաղցր և
ուղիղ էս :

ՍՆ այսորիկ օրէնս
գէտ առնես զմեղա
ւորս ՚ի ճանապարհի
* առաջնորդես հե
ղոց ՚ի դատաստանի *
և ուսուցանես հե
ղոց զճանապարհս քո :

ԸԺ ճանապարհք
տն ողորմութիւն և ճշ
մարտութիւն էն այ
նոցիկ ոյք խնդրեն
զուխտ և զվկայութի
նորս :

ՍՆ անուան քոյ տր
քաւես զմեղս իմ, զի
բաղում եղեն * ով
է՛ մարդ որ երկնչի ՚ի
տնէ, օրէնսդ գէտ առ
նէ զնա ՚ի ճանապար
հի յոր հաճեցաւ :

Աննն նորա իբարու
Թեան հանդիցէ * և
զաւակնորա ժառան
գեացէ զերկիր :

Օ օրու Թիէ ար եր
կիւ դածաց իւրոց *
և զկտակարանս իւր
ուսուցանէ նց :

Աչք իմ յամ ժամ
սու ար * և նա հանէ
յօրոգայթէ զսաս իմ :

X Այեաց ապա և ողոր
մեաց ինձ * զի միա
մօր և աղքատ եմ ես :

Ա եղու Թիւնք սրափ

Ա յսինքն , և այնպս մարդի անձն
իբր հոգին , այ բարեաց միջու մե
միշտ կու հանգստանայ * և նորա
զաւակն Թէ իւր հօր գործոցն
հետևող լինի , նաևս կենդան
եաց երկրի բարիքն կու ժառանգէ
և կու վայելէ :

Ա յսինքն , զէրէ ան յիւրմէն
վախօղ մարդկանց զօրու Թի և կա
րօղու Թին է , իբր Թե և Թիկու նք
է * և իւր կտակարանքն , իբր իւր
ար պատու իրանքն միշտ նոցա կու
սուցանէ :

Ա յսինքն , այս պատճառէս իմ
մտաց աչքն հանապաղ դէպ յան
է * և նա միայն զիմ ոտքս իմ Թշ
նամեաց սարքած Թարբէն կու
պրծացնէ , իբր զիմ կենցաղավա
րու Թիս կու ուղղէ իբարին :

Ա յսինքն , և ես միշտ կազազա
կեմ և կասեմ , Թէ ար ան նայիր
ինձ , և ողորմիր ինձ * զէրէ ես
միայնակ և աղքատ եմ , միայնակ
եմ , իբր այնպէս ամենեքեան ին
ձանէ երես են դարձուցեր , որ
կու Թուի Թէ ոչ բարեկամ ոչ
ազգական , և ոչ եղբայր և քոյր
ունենամ աշխարհիս վերայ , աղ
քատ եմ , իբր ոչ ինչ կողմանէ օգ
նու Թի և յոյս չունիմ : դարձեալ
միայնակ և աղքատ եմ ես , իբր մի
նակ և ինչ զձ եմ :

Ա յսինքն , իմ Թշնամեաց դիտա

Հորութիւն տեսանելով որտեսնե
ղութիւն շատացաւ * վն որոյ կու
խնդրեմ քեզանից , որ զիս իմ
վշտէս փրկես և ազատես սրմիմ :

Մտինքն , տես զիմ մտաց խոնար
Տութիւն , և զիմ որտես ցաւն և
իմ մեղաց և յանցանաց թողու
թի շարճէ վն քոյ անչափ ողոր
մութեդ , զի երկայնամիտ ես :

Մտինքն , տես զիմ թշնամեաց
նենդութիւն և չար դիտանդութիւն *
զէրէ խիտ շատացան այն
պիտի մարդիքն , որ անիրաւ տեղ
և փուջ ատելութեամբ զիս կու
ատեն , և կու հարածեն :

Մտինքն , պահէ զիմ անձնոցա
հնարազորութենէն , և փրկէ
զիս նոցա ձեռքէն * որ ես յամօթ
չի լինիմ , զէրէ քեզ եմ յուսացեր
և ապաւիներ :

Մտինքն , անմեղ մարդիք և շի
տակ մարդիք ինձ համախոհ և բա
րեկամ եղան * զէրէ ես համբե
րութեք քոյ ողորմութեդ սպասե
ցի * վտան որոյ կաղաչեմ շքեզ
որ զնտա և զբովանդակ խորայելա
ցիքն . իբր զբողոր եկեղեցին հա
ւատացելոց փրկես իւրեանց ամե
նայննեղութիւն :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դաւթ
մարդարէն է ասացեալ :

Մյս սաղմոսս մն կու խօսի մար

խոյ բաղումք եղեն
յոյժ * ի վշտաց խոյ
հան զիս :

Տես զիս անարժուութի
իմ և զվաստակիմ *
և թող ինձ զամ
զմեզս իմ :

Տես զթշնամիս իմ *
զի բաղումք եղեն
ատելութեք ողբ ինա
նիր ատեցին զիս :

Պահէ անզանձն իմ և
փրկես զիս * և միյա
մօթ եղեց , զի յուս
ցոյ ի քեզ :

Մտինքն և ուղեղք
կցորդք եղեն ինձ *
և ես քեզ համբերի
* փրկես մեզ զխորայ
ել յամենիցնեղու
թեցնի :

Տճք . 12 .

Սաղմոս 123 :

Սաղմոս . 12 .

Գ արարաւ ինձ տր *
 զի ես յաճե՛ծու թե՛
 խնամ գնացի * ՚ի
 տր յուսացայ, զի մի՛
 եղէց Տիւանդ:

Փ որձեա՛ զիտ տր և
 քննեա՛ զիտ * փորձեա՛
 զերիկամու՛նս իմ, և
 զսիրտ իմ:

Ողորմութիւնքս տր
 առաջի աչաց խնց * և
 Տաճոյ եղէց ճշմար
 տութե՛քուս:

Ո՛չ նստայց ես յա
 թոսանանրաց * և
 ընդ անօրէնս ես ո՛չ
 մտից:

Լ տեցի ես զժողովս
 չարաց * և ընդ ամ

դարէն վն քի, կամ վն իւր, և
 կամ վն արդարոց. Թէ ինչպէս
 անիրաւ տեղ չարչարվեցան ՚ի
 Թշնամեաց իւրեանց:

Լ յսինքն, իմ դատաստանս դու
 արա՛ տր ամձ իմ չարախօսացն Տեա
 * զէրէ դու գիտես որ ես անմե
 ղութեամբ շուրջ եկայ քոյ առա
 ջնդ * և ես իմ տր ամձն եմ յու
 սացեր, որ չի Տիւանդ անամ. իբր
 իմ Թշնամեաց միջու մե տկար և
 անուժ չի դառնամ, և յարթ վիմ:

Լ յսինքն, դու զիս փորձէ և
 քննէ տր ամձ * դու փորձէ զիմ
 երիկամունքն և զիմ սիրտն, զէ
 րէ դու մարդոց երեսն չես նայիր,
 այլ զմտքն և զհոտ Տարդն կու
 քննես:

Լ յսինքն, բո գութն և բո ողոր
 մութին միշտ իմ աչաց առաջն
 է և ես յոյս ունիմ, որ իմ անմե
 ղութիւնս և շեռակութիւնքոյ ճշ
 մարտասիրութե՛դ դուր դամ և
 Տաճոյ լինիմ:

Լ յսինքն, ես փուջ մարդկանց
 նման չեմ նստիր այլոց սուտ և
 առասպել բաներ ուսուցաներ
 * և անօրէն մարդկանց Տեա ել և
 մուտ չեմ աներ. իբր բարեկամու
 թի չեմ աներ:

Լ յսինքն, զէրէ ես իսկզբանէ
 չար մարդկանց ժողովքն և խոյ

Հուրդն ասեցի * և անօրէն և ան
Հաւատ մարդկանց Տեա բնա
ամենեւին չեմ նստիր բարեկամու
թիւ և խօսակցութիւններ :

Լսիւնքն , և այս դիտանորու
թիւս զիմ ձեռքս յիտակ կուրու
անամ : Խբր ՚ի յանկրանութիւ
և ՚ի մեղաց կուՏեա անամ * և
միշտ բոց սուրբ սեղանիդ բողբոբն
բեղ երկրագագանելով պտուտ
կուգամ :

Լսիւնքն , որ միշտ քո սուրբ ան
ուան օրհնութիւ ձայնն լսեմ * ՚ի
բերանդ սրբազան քահանայից ,
և քո արարունքդ և պանչելիքդ
այլոց պատեմ :

Լսիւնքն , զերէն ար ան ևս քոյ
եկեղեցիւցդ սրայծաութիւն և
զեղեցիութիւն յոյժ սիրեցի * և
քոյ փառաց բնակութեւ ան զն ,
Խբր քո ար սեղանն ինձ ստատիկ
դուրէ՛ եկեր , և բաղար է՛ թուա
ցեր :

Լսիւնքն , ուստի կուտղաչեմ
զբեղ , որ զիմ անձս անօրէն և
չարագործ մարդկանց Տեա չի կո
րուսանես * և զիմ կեանքս մար
դասպան մարդկանց Տեա չի դա
տապարտես :

Լսիւնքն , զերէնոցա ձեռքերն ,
անօրէնութեւ և անիրաւութեւ
միջում են * և նոցա աջ ձեռքն
կաշառքով լի է :

Լսա

պա ընչաւ ևս ոչ
նստայ :

Լուսցից սրբութիւ
զձեռս իմ * և շուրջ
եղէց զսեղանով քով
ար :

Լսել ինձ զձայն օրհ
նութեւ քոյ * և պատ
մել զամ սրանչե
լիս քոյ :

Տո սիրեցի զվայել
չութի տան քոյ * և
զսեղե յարկի փառաց
քոյ :

Մի կորուսներ ընդ
անպարիշտս զանձն իմ
* և մի ընդ արս արիւ
նա Տեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց
յանօրէնութեւ են *
և աջ նոցա լի է կաշա
ռօք :

Եւ յամբժուութիւն իմ
ուժ գնացի * փրկեալ
զիս ար և ողորմեաց
ինձ :

Ոտն իմ կացցէ յուղ
դուութիւն * յեկեղեցիս
մեծ սօր ճնեցից զքեզ

Տ՝ Եր : 12 :

Սաղմոս դուութի քնն յն
ժեղ էր :

Սաղմոս Ի 2 :

Տ՛ Ըլս իմ և կեանք
իմ , եւ յուժ երկ
եայց * ար ապաւէն
կենաց իմոց եւ յու
ժէ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չա
րաց ուտել զմարմինս

Լ յսինքն , և ես քո շորհօրդ
միշտ անմեղութիւն ապրեցայ քոյ
առաջնդ * վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ որ զիմ անձս փրկես , և ինձ
ողորմիս քո ամէնառատ դթու
թեամբդ :

Լ յսինքն , զէրէ պատհեակ որ
չափ իմ ջանքս է՛ զիմ սուքս ուղիղ
կենցաղաւարութեան միջու մն պն
դեմ և հաստատեմ * և քոյ մեծ
եկեղեցն երոյդ մէջն , իբր քոյ ճշ
մարիտ հաւատացել ժողովրդոց
միջու մն քո ար անունդ օր ճնեմ և
փառաբանեմ :

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւ իթ
յառաջ քան զօճանիկն իւր թագա
ւոր ՚ի յերթոն , այն օրերն որ սաւ
ուղ սպանուեցաւ :

Լ յս սաղմոսու մն կու յորդորէ
մարդարէն զինքն և զայս չի երկն
չիլ ՚ի թշնամեաց օգնութիւնս այ :

Լ յսինքն , թէ որ ար ար ան իմ
մտաց լայն է , և իմ հոգւոյս և
մարմնոյս կենդանութիւն է , եւ
յուժից կու վախեմ * թէ որ ար
ան ինձ ապաւէն է , և զիս կենդա
նի կու պահէ , եւ յուժից կու դո
ղամ և կու սարսափիմ աշխարհիս
վերայ :

Լ յսինքն , երբ որ չար և անօրէն
մարդիք կատաղած շան նման ինձ

մտակարացան և ինձ վերայ վազեցին որ զիմ միտս ուտեին նորա որ զիս կուտն զացնէին, և ինձ թշնամութի կանէին, իւրեանք տկարացան անուժացան, և խայր անկան:

Լսինքն, վա՛րդայ իմ յորս այն պէս հաստատ է որ թէ իմ թշնամիքն ինձ վերայ կուտ և պատերազմ այլ պատրաստեն, իմ սիրտս չի վախեր * և թէ ինձ վերայ զօրք և ստրբար այլ դայ, և գէ՛մտդ է՛մ ինձ հետ կուտ այլ մանու, սակայն այն ժամանակն այլ քեզ եմ յուսացեր ար անձ:

Լսինքն իմ խնդրքս այ միայն մէկ իքմին է և հանապազ զայն կա զաչեմ * որ ինձ այնչափ շնորհ տայ որ քանի որ ես կենդանի եմ իւր սքե կեղեցւոյ մէջն բնակիմ և իւր օրհնաբանութեն մասնակից լինիմ:

Լսինքն, և այն տեղն ես իմ անայ փառքն և վայելչութիւն միշտ տեսանեմ * և վարդապետաց եկեղեցւոյ, և գրոց սրբոց յանձնարար կողմանէ պատուիրանք և հրամանք տալն, մեկնելն զբանս անայնս և բարոզելն, իւր տաճարի միջումն լեմ:

Լսինքն, զէրէքանի որ ինձ փորձանք և վատ օր հանդիպեցաւ, նա զիս ծածկեց և պահեց իւր տաճարի միջումն * և իւր խորանի ծա

իմ * նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նք տկարացան և անկան:

Թէ պատրաստիցի՛ ի վր իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ * թէ յարիցէ ի վր իմ ճակատարտ սակայն և յայսմիկ ՚ի քեզ ար յուսացայ:

Օ մի խնդրեցի՛ ՚ի անն, և զայն ազաչեմ * բնակիլ ինձ խառն ան զամ աւուրս կե նաց խոց:

Տեսանել ինձ զվայելչութիւնս * և հրաման տալ ՚ի տաճարի նորա:

Ճածկեաց զիս ի խորանի իւրում յաւուր չարի * ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյթ խորանի իւրոյ:

Վճիմի բարձր արա
բեր զես * և այժմ
բարձր արած զգլխս
խմ խլիթ Թշնամեաց
խնոց :

Շուրջ եղէց և մաս
տուցից իխորանի նր
զպատարագ օրհնու
թե * օրհնեցից և սաղ
մաս ասացից ան :

Սուր տէր ձայնի
խնամ զի կարդացի
առքեզ * ողորմեաց
խնձ , և լուր ինձ , զի
քեզ ասաց սիրտ իմ *
և խնդրեցին երեւոյ
խմ * զերեսս քո ար
խնդրեցից :

Սբ դարձուցաներ
զերեսս քո յինէն *

Տուկ տեղումն զես բնդ յարկա
արար , իբրդ աղեց , կամ դադ
տուկ տեղ մոցոց :

Մարիքն , դու ար արձ զես իմ նե
ղութե և իմ վշտերի միջումն այն
պէս անխորձ պահեցիր ինչպէս Թե
զես մին բարձր ապառաժ քարի վր
հանէիր , որ ոչ ոք չկարենայր ինձ
մնաս հասուցանել * այժմ և ս կա
դաչեմ զքեզ . որ զիմ դու խո իմ
Թշնամեացն վր բարձրացուցա
նես , իբր ինձ կարողութե յաղթու
թի տաս բնդէմ Թշնամեաց ինոց :

Մարիքն , որ ես իմ այ սբ սեղա
նի բողոքն շուրջ դալով , նր սբ
տաճարի միջումն իւրն օրհնու Թե
պատարագ մատուցանեմ * օրհնեմ
զիւր սբ անունն , և սաղմուս տեսմ
խմ ճշմարիտ և կենդանի այն :

Մարիքն , ուստի կու աղօջեմ
զքեզ ար արձ , որ իմ աղօթից
ձայնն լեսս , զերէ դէպ քեզ աղա
ղակեցի * ողորմիր ինձ , և ահանջ
դիր ինձ , զէրէ իմ սիրտս քեզ
ասաց , իբր իմ սիրտս քեզ միայն
ցանկացա * և իմ երեսս զքեզ
խնդրեց , իբր իմ անձս և իմ հո
գիս զքեզ սիրեց * և ես ար արձ
միշտ քո երեսդ կու խնդրեմ , իբր
քո շնորհդ , քո ողորմութիդ կու
զեմ , որ ինձ պարգևես :

Մարիքն , վո օրոյ կրկին կաղա
ջեմ զքեզ քո երեսդ մի դարձու

ցաներ ինձանից * և մի՛ Տեռանար
բոյ ծառայեղ բարկանալով իմ՝
մեղացն վերայ • Իբր զիս բոյ շնոր
հացդ մի՛ զրկեր :

Ասինքն , ինձ օգնական ե զիր
տր անձ , իմ նեղութե միջումն *
զիս իմ սխալանացն համար մի՛
անարգեր , և զիս ի՛նձեաց մի՛ թո
ղուր , զէրէ դու իմ անձնես , իմ
տրնես , և փրկիչն ես :

Ասինքն , որ ես զիս միթարե
լով ասեմ , Թէ իմ ծնող հայրս ,
և իմ ծիծ տուօղ մայրս զիս բաց
թողին և մոռացան * և իմ տրն և
տակդ օղն զիս ընդունեց և նա
խախնամեց :

Ասինքն , բոյ օրինաց և պատուի
բանաց ճանապարհին տր անձ զիս
դխտակ և վերահասու արս * և
ինձ առաջնորդէ դէպ իբր շխտակ
շաւիղն , Իբր դէպ իբր կամքդ կա
տարելոյ ուղիղ և բարակ ճանա
պարհն :

Ասինքն , և կողաչեմ զբեզ որ
զիմ թշնամիքն ինձ վր չի ծիծա
ղացնելոյ համար , զիս ինձ նեղա
ցնօղ և վշտացնօղ տակի մարդ
կանց ձեռքն չի մտանես , և իմէջ
փորձութե չի ձգես :

Ասինքն , զէրէ մեղաւոր և անի
բաւ վկայք ինձ վերայ են թափեր
* և իւրեանց անօրէնութեն և
չարութեն ինձ վերայ սուտ կա

և մի՛ խտարիբ բար
կութե ի՛մ ծառայե
քումն :

Պղնական իմ լեր տր
* մի՛ անարգեր զիս ,
և մի՛ թողուր զիս ան
փրկիչ իմ :

հայր իմ և մայր իմ
թողին զիս * և տր իմ
ընկալաւ զիս :

Օրէնադէտ արս զիս
տէր ՚ի ճանապարհի
քում * և առաջնոր
դեա՛ ինձ ՚ի շաւիղս
քո ուղիղս :

Սոթնամեաց իմոց
մի՛ մտաներ զիս ՚ի
ձեռս նեղաց իմոց :

Յարեան ի վերայ իմ
վկայք մեղաց * և տակ
ցին ինձ յանօրէնու
թե իւրեանց :

Տ աւատացի տեսա
նել զբարութիւն
յերկրին կենդանեց
համբեր տն և բաջա
լերեաց * զօրացի
սիրտքո, և համբեր
տն :

Տ աւեր . 16

Ս աղմոս Դ աւթի .

Ս աղմոս . 17 :

ա. բեզար կար
զացի ան
խմ , մի
լներ յինէն * մի՛ եր
բէբ լուցես յինէն ,
նմանիցիս՝ այնոցիկ
ոյբ իջանեն ՚ի
զուբ :

Լ ուր տր ձայնի խն

սեն և զիս կու բամբասեն :

Լ սինքն , բայց ես հաստատ յու
սով հաւատացերեմ , որ իմ այ
բարութիւն տեսանեմ կենդանեաց
երկրումն , իբր յերկնից արքայու
թեան միջումն * ուստի զիս կու
յորդորեմ հանապազ և կասեմ ,
թէ համբերէ՛ք ոյ այ ոգորմունն
և մի՛ վախեր * սիրտդ պինտ բռնէ
և համբերէ՛ և ըստասէ՛ հաստատ
տուն յուսովքո աստուծոյդ ,
մինչև որ քեզ ձարանէ , և ողորմի :

Ի բբ , զայս սաղմոսս ինքն դաւ իթ
է սացեալ :

Լ յս սաղմոսումն կու աղաչէ մար
դարէն զանձ որ խրն օգնական լի
նի , և յետընդունելոյ զօգնութիւն
չնորհակալ կու լինի :

սինքն , տր անձ դէպքեզ
աղաղակեցի , ինձանից
մուռն մի՛ կենար , ինձ
ականջ արա՛ , և քո մխիթարական
խօսքն և պատասխանին ինձանից
մի՛ պակասաներ * և քո ականջդ
և բերանդ ամենևն ինձ դէպք ինձ մի՛
խսեր , որ ստատիկ տրամութենէս
չի նմանիս մեռած մարդկանց որ
կու իջանեն ՚ի զուբ , իբր ՚ի դե
բեզման :

Լ սինքն , իմ ինդրունածքիս

ձայնին ականջ արա՛ւ ար անձ երբ որ
դէպքեզ աղաչանք կանեմ * և
երբ որ սրտի մտօք իմ ձեռքերս
կուբարձրացնեմ դէպ ՚ի քո սք
սաճարդ , իբր դէպ ՚ի յերկինս և
դէպ ՚ի յաթոռ անձու թեքոյ :

Ա՛սինքն , և զիմ անձս անհա
ւատ մարդկանց թիկն մի՛ դներ *
և այնպիսի մարդկանց Տէր որ անօ
րէնու թի կու գործեն զիս մի՛ մեր
ժեր և մի՛ կորուսաներ :

Ա՛սինքն , որ իւրեանց ընկերնե
րին և բարեկամներին Տէր խաղա
ղութի և սիրով կուխօսին * և
սրտերն չարութի և նենգութի
և խորամանկութի չիէ :

Ա՛սինքն , ուստի դու քոյ ար
դար դատաստանող տուր նոցա
իւրեանց գործոցն գօրայ * և իւր
եանց անօրէն և չար սովորութի
և շուրջ գաղտն գօրայ հատու
ցումն արա՛ւ նոցա :

Ա՛սինքն , իւրեանց ձեռաց չար
գործոցն գօրայ տուր նոցա * և
ինչ պատժի և պատու հասի որ ար
ժանի են , հատուցումն արա՛ւ նոց
ասա և ՚ի հանդերձելումն . զէրէ
դու արդար դատաւոր ես :

Ա՛սինքն , զէրէ չու զեցին նոքա
անենական իմանալ այ գործքն ,
իբր չու զեցին նոքա բարի գործոց
Տէրակիլ , որ նորանով այ դուր
գային և հաճոյանային * և այ ամե

դրո՛ւ անձաց իմոց յա
ղաչել ինչ առքեզ *
՚ի համբառնալ ձե
ռաց իմոց ՚իտա
ճար սք քո :

Ա՛յի համարիբ ընդ ամ
պօրիչստ զանձն իմ *
և մի՛ ընդայնտիկ ողբ
գործեն զանօրէնու
թի կորուսաներ զիս :

Ա՛յք խօսին զխաղա
ղութի ընդ ընկերս
իւրեանց * և չարու
թի է ՚ի սկրտս նոցա :

Տուր նոցա ար ըստ
գործոց նոցա * ըստ
անօրէնու է զնաջից
նոցա , հատո՛ւ նոցա :

Ըստ գործոց ձեռաց
նոցա հատո՛ւ նոցա *
չ հատուցումն նոցա
նոցին :

Այ իմացան նոքա ող
գործստն * և ոչ ՚ի
գործս ձեռաց նորա
հայեցան * կործա
նեցեալս զնոսա , և

այլ մի՛ շինեցին :

Օր ճնեալ է՛ ար զի
լուսաւ ձայնի աղօ
թից խնց * արօգնա
կան իմ և պաշտպան
իմ :

Ինայուսացաւ սիրտ
իմ, և օգտեցաւ * և
զո՛ւարձացաւ մար
մին իմ * և ես կանօք
իսկ ի խոտովան
եղէցնան :

Տր զօրութի իողո
վելուան իւրոյ * ապա
էէն փրկութե օծե
լս իւրոյ :

նակարողութեն և զարմանալի
դործոցն շինայեցան * վն որոյ
կործանէ և փչացուր զլուրեանք,
որ այլ չկարենան զլուրեանց դը
լուխն բարձրացուցանել, և պար
ծենալ իմէջ մարդկան :

Լսինքն, որ ես տեսանելովք բո
ողորմութիւն և դժուութիւն դէպ
ինձ, և քո արդարութիւն դէպ
առնուսա, սակմ թէ օր ճնեալ է՛ ար
որ իմ աղօթից ձայնն լսեց * այն
տրն և անն կասեմ, որ միշտ իմ
ամ նեղութե միջու մնինձ օգնա
կան և պաշտպան եղաւ, և զիս
փրկեց յամ փորձութե :

Լսինքն, զէրէ ինա յուսա
ցաւ և ապաւինեցաւ իմ սիրտս,
իբր իմ հոգիս և միտքարութիւն
և օգտութիւն դատաւ * և առա
ւել զնձութեւ բոլոր մարմինս
այլ զո՛ւարձացաւ, և զօրացաւ *
վասն որոյ յօժար կանօք և ուղիղ
սրտիւ կու խոտովանիմ և կու
օր ճնեմ և կու փառաբանեմ զիւր
որ և ամէնօր ճնեալ անունն :

Լսինքն, զէրէ ար ան իւր հա
ւատացեալ փողովուրեան զօրու
թին և կարողութին և փառքն և
պարծանքն է * և իւր օծեալ թա
ղաւորի յողթութեն ձեռնտու
և օգնական է :

Կամ թէ որդւոյն իւրոյ միածնի
յիքի փրկադործութեն որ պիտի
անէ :

անէ մարդկային աղօթիս ազատելով
զնոսա ՚ի դերութեն սատանայի
միշտեկամակից և ձեռնտու և օգ-
նական է՝

Այսինքն, ուստի միշտ կաղաչեմ
և կատեմ, թէ ար անձ դու փրկէ
զքո Տա՛ւատացեալ Տողովուրդդ
՚իսկ զայ * դու օրհնէ՛ զքո Տառան
դու թիգ, և լից զիւրեանք զանա
զան շնորհօք * և դու արածէ՛
զիւրեանք քո Տարադատ ոչխար
ներինման, որ չի մոլորին * և դու
բարձրացուր և փառանորէ՛ զիւր
եանք երկնային փառօք մինչև յա
ւիտեանս :

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դա՛ւիթ
է՛ սասացեալ :

Այս սաղմոսու մն կու յորդորէ
մարգարէն զքրիստոնէյս որ սրտի
մտօք ծառայութի անեն այ :

Այսինքն, ս՛վ քրիստոնէից վար
դապետք, քահանայք և Տողո
վուրդք որ սք ա՛նազանի շնորհօքն
որդիք այ կապիք * ձեր խրատովն,
ձեր բարոգութեն, և ձեր բարի
օրինակովն այ զօչերի ձագեր մա
տուցէք * իբր պնտագլուխ, ան
Տա՛ւան, և կամապաշտ աղօաց զար
մերն և զա՛նկներն ձանադարձ
բերէք, և դարձուցէք ՚ի Տա՛ւասան
քրիստոսի :

Այս

Փրկեա՛ զՏողովուրդ-
քո * և օրհնեա՛ զՏա
ռանգութիւք * Տո
վու՛եա՛ * և բարձրա
ցի՛ զնոսա մինչև յա
ւիտեանս :

Տե՛ք 11 :

Սաղմոս Դ արթի :

Սաղմոս ԼԸ :

Սատուցէք ան որ
դիք այ * մատուցէք
ան զորդիս խոյոց :

Սասունցիք տեառն
զփառս և զպատիւ *
մատուցեք տեառն
զփառս անուան նր
* և երկրպագեցեք
տն խորասորու թե
նորս :

Չայն տն խլր ջուրոյ
* և անժ փառաց որո
տաց * և արինքն խլր
ջուրոյ բազմաց :

Չայն տն դորու թե
* և ձայն տն մեծ
վայելու թե :

Չայն տեառն փչրէ
զմայրս * և մանարէ
ար զմայրս լիբա
նանու :

Սարինքն , և նոցա հետ միարե
րանն այ փառք և պատիւ մատու
ցեք * այսու բբ անուանն փառք
տուէք * և այ սրահի միջու մն իբբ
նբ եկեղեցւոյ միջու մն իսն իսո
նարհու թե երկրպագեցեք , և
զամէնորհնեալ անուան նորս դո
վեցեք :

Սարինքն , այ ձայնն ջրերի վերայ
է . իբբ նբ անեաարանի բարողու
թին ամէն աղգերի վերայ է * զե
րէ ինքն ան որ ամէն փառաց ար է
երկնից որոտաց ի ձեռն նբ առա
քելոցն յոհաննու և յաիորայ . որ
իւր ճմարտութին յարաներ աշ
խարհի * և ինքն արն իւր հոգ
ւոյն սրբոյ շարհաբն շատ և զանա
զան աղգերի և ժողովրդների վր
կու տիրապետէ , որ դարձուցանէ
զիւրեանք ի գիտութիւն ճմար
տութիւն :

Սարինքն , նբ անեաարանի բա
րողութին որ այ ձայնն է , հոգ
ւոյն սրբոյ դորութեւն և նշանօքն
և արուեստութն հաստատեցաւ *
և նայն անային ձայնն մեծ վայել
չու է և փառք և հրաշիւք յայտնե
ցաւ և տարածեցաւ խլր երկրի :

Սարինքն , այ ձայնն կու կտարա
տէ զմայրի ծառերն , իբբ նբ անե
աարանի բարողութին կու պա
պան ձեցուցանէ և կու խորտակէ
զգիս իբբ զկուսս , և կու հալածէ

զգևս և զայս պիղծս * և ինքն
 արն կու մանարէ զճառս լիբանա
 նու . իբր կու յաղթէ զբնանս փիղի
 ստփայս , և զամ աշխարհիս բանա
 շորթ ազաւորքն և իշխանքն :

Լ յսինքն , և կու մանարէ , և կու
 փշրէ զիւրեանք լիբանանու սարի
 մատղաշ և կակուղ ծառերին
 նման * և սիրելի և գեղեցիկ քեր
 կէտանի ձաղերին նման , հեշտու
 թք կու որսայ զիւրեանք , և կու
 պատու հասէ :

Լ յսինքն , այ ձայնն կրակի բոցնկը
 անր կատրկանէ . իբր զիւրհոգւոյն
 սրբոյ շարքն կու բաժանէ ամենե
 ցունում որ կու զէ * և նոյն ձայնն
 կու շարժէ զանապատն . իբր հե
 թանուսայ ազգն կու կոչէ ՚ի ճշմա
 րիտ հաւատս * և կու խռովեցու
 ցանէ զանապատն կաղէս . իբր
 զհրէից ազգն կու գայթակղեցնէ :

Լ յսինքն , այ ձայնն կու հաստա
 տէ ճէլքաններն . իբր այնպիսի
 մարդիքն , որ ճէլքաններին նման
 կու զէին թռչիլ յերկինս , բայց
 չէին կարեր խրեանց տկարու են
 համար , անոցա իւր սկիածին որ
 զէոյ սկզոյն համար կարողութի
 կու սայ որ հեշտ կարենան թռ
 չիլ դէպ ՚ի յերկինս * և նոցա օր
 մաններ կու յայանէ . իբր իւր
 անձայն ծածուկ խորհրդներն
 կու բազայայտէ , և երկնային ճշ

Մանրեացէ զնո ույ
 մատաղատունին լի
 բանանու * և որ սի
 բելին է , ույ զորդիս
 միեղջերունի :

Ձայն ան հաստանէ
 զբոց հրոյ * ձայն ան
 շարժէ զանապատն *
 և խռովեցու ցանէ
 ար զանապատն
 կաղէս :

Ձայն ան հաստատէ
 զեղջերուս * և յայտ
 նի առնէ զանապատն :

Պատճարի նորոս ամե
նեքէանն սասացեն
զիստաննս :

Տ՛ր զՅրջեղեղոս նս
տուցանէ, և զածու
ցանէ * Թագաւորես
ցէ տր յաւխտեան :

Տ՛ր զգորութիւն ժո
ղովրդեան իւրոյ սա
ցէ * և օրհնեսցէ
զժողովուրդ իւր ՚ի
խաղաղութե :

Տ ա յ ք . 11 .

Սաղմոս օրհնութե նստախա
տե սոց ստանն Պատ. թի :

Սաղմոս . 138 .

մարտութեն վերահասու հանէ :
Ասինքն , որ տօնքն միաբերան
ստանց այլաղութե հարազատեղ
բարցնման սիրով իւր տր եկեղե
ցւոց միջումն դոհանան և փառք
տան իւրեանց ստեղծողին :

Ասինքն , զերէ տր տճ բովան
դակ աշխարհիս զանազան աղ
ղերն և ժողովրդներն կուխաղա
ղացուցանէ, և կուհնազանդեցնէ
իւր տր աւետարանի բարոզութեն
* և ինքն յաւխտեանս յաւխտե
նից նց միջումն կու Թագաւորէ :

Ասինքն , և իւր հաւասացեալ
ժողովրդեանն կարօղութի կու
տայ որ կարենան պատերազմի
լնդէ՛մ հնարագործութեանն սա
տանայի * և կուօրհնէ զիւրեանք
իւր երկնային խաղաղութին նց
պարգևելով :

Իբր , զայս սաղմոս սասց դաւ իԹ
երբ որ շինվեցաւ և կատարվեցաւ
իւր տունն , որ սկսեր էր ՚ի յանրո
ցին երուսաղէմի :

Այս սաղմոսումն շնորհակալ կու
լինի մարգարէն և կու դոհանայ
զայ թէ վ՛ր ինքեան և թէ վ՛ր այլոց
աղատելոց ՚ի հողեկան և ՚ի մար
մնական հիւանդութե , կամ թէ
կուխտի վասն չի աղատելոցն ՚իսն
հոաննէ :

Լ յ սինքն , տր անձ ես քո սուրբ
անուանդ հու բարձրացու ցանեմ
և կուսառաւ որեմ , զէրէ դու
զիս ընդ տանեցիր և պահպանեցիր
և չի թողիր որ իմ թշնամիքն ինձ
վերայ ուրախանային :

Լ յ սինքն , տր անձ , ես իմ հոգ
և որ և մարմնաւ որ հիւանդուես
միջու մն դէպքեղ աղաղակեցի , և
դու զիս բժշկեցիր * տր անձ դու
զիս դժոխքէն հանեցիր , իբր
բանէ թէ զիս ՚ի դերեզմանէն
դու քո քաշեցիր * և զիս փրկեցիր
մեռած մարդկանց ընկերութե
նէն որ կու իջանեն ՚ի դուր , իբր
՚իգերեզման մահու :

Լ յ սինքն , ով տր և բարեպաշտ
մարդիք , սաղմոս սասցէք և զովե
ցէք զանձ ուղեղ սրտիս * և զիւր
բարութիւն և սրբութիւն յիշե
ցէք հանապազ և խոստովանե
ցէք :

Լ յ սինքն , և թէպէտ երբեմն
մեր սխալանաց և մեղացն համար
իւր շատնան և բարկութեան մի
ջու մն կու սրտմտի և կու զայրտ
նաց մեզ վր * բայց իւր անձային և
հայրական կամքն միշտ այն է , որ
մեզ անմահահան կեանք և ան
ժախճան բարութի պարգևէ :

Լ յ սինքն , և թէ երբեմն մեր մե
ղաց և յանցանացն համար զմեզ
կու պատժէ , երիկունս թէ փոշի

Բարձր առնէ մղքեղ
տր , զի ընկալար զիս
* և ոչ ուրախ սրտ
բեր զթշնամիս իմ
յիս :

Տր անձ իմ կարգացի
առքեղ , և բժշկեցեր
զիս * տր հաներ ՚ի
դժոխոց զանձն իմ *
փրկեցեր զիս յայնցա
նէ ոչ իջանն
՚ի դուր :

Սաղմոս սասցէք տն
տրք նորա * խոստ
վան եզերուք յիշա
տակի սրբութե նր :

Սրտմտութե ՚իբար
կութե նորա * և
կեանք են ՚ի կամոց
նորա :

Բնդերեկոյս հանդի
ցեն լալիք * առաւօ
տուց եղկցի ուր խու ՚ի

Լսա սասցի՛ ՚ի բարեկենդանուս իմսմ թէ ո՛չ սասանեցայ յաւիտեանս :

Տր՛ իկանքո ետուր գեղցիտեց զգորութի * դարձուցեր զերեսս քո յինէն, և ես եղէ խռովեալ :

Լաբեզ օր կարգացի, առ ամ իմ աղաղակեցի * զինչ օգուտ է բեզ յարեանէ իմէ, թէ իջանեմ ես յապականութի՛ն :

Սի թէ հոյ խոստովան առնիցի առ բեզ * կամ պտավեցէ բզ

մաներով և զ զջանայով տեղեր նիս մասնենք, արամութիս և լացն վերջ կուլինի * և առաւօտս դարձեալ իւր ողորմութիւն և հայրական դթութիս կուրախացուցանէ զմեզ և կու մխթարէ : Լսինքն, ես իմ ուրախութե և հանգստութե մէջն սասցի իմ մտաց միջումն, թէ յաւիտեանս յաւիտենից այլ չեմ ստանիր . իբր այլ ներդութի և վիշտ չեմ քաշեր, և այսուհետեւ այլ զանազան փորձութե մէջ չեմ անկանիր :

Լսինքն, զէրէ դու օր ամ քո սբ կանքդ իմ գեղեցկութիս իմ փառքն և իմ պատիւն զօրացուցիր և առատացուցիր * և ես գեւ այս մտաց մէջն իբէն, դու զբո երեսդ ինձանից դարձուցիր իմ մեղացն համար, և ես անկայ իմէջ հոգեկան և մարմնական հիւանդուե, և սաստիկ արամեցայ :

Լսինքն, տեսայ օր ամ թէ բեզանէ իդատ այլ ճար չուճիս, դարձեալ գեղբեզ աղաղակեցի, և զբեզ աղաչեցի * և սասցի, թէ օր ամ, ինչ շահ կամ ինչ օգուտ կուլինի քոյ առաջև գ իմ արնիցն թէ որ ես մեռանիմ, և իջանեմ ՚ի հոյ, և ապականվիմ :

Լսինքն, մի թէ ես որ մեռանիմ և հոյ դառնամ, իմ հոյս կարէ մի քո սբ անուճդ խոստովանից * կամ

Թէ կարէ մի զքո ճշմարտութիդ
և զքո ծածուկ և պանչելի խոր
հուրդդ պատկել աշխարհի :

Լսինքն , և դեռ ես այս խօս
քերս չեի կատարեր , խկոյն օր օճ
ինձ լաց և ողորմեցաւ * և ինքն
օրն իւր բարեգթութիւն իմ հո
գեկան հիւանդութեւ միջումն
ինձ օգնական և ցաւակիցեցաւ :

Լսինքն , զիմ սուգս յուրա
խութի փոխարկեց * զիմ պտտա
ռած և կարասած բռնչ շորերս
հանեց , իբր զիս իցաւէ և խորս
մութեւ աղաւթ * և ինձ ուրա
խութեւ շորեր հագոյց , իբր զիմ
սիրտս և հոգիս մխթարեց :

Լսինքն , որ իմ փառքս իբր իմ
հոգւոյս ոգրութիւն միշտ քեզ
սաղմոս ստեն * և ես ամենեւին չի
զ զջամ և չի փոշխմանիմ իմ բարի
գիտաւորութիւն * օր օճ , յաւի
տեանս յաւիտենից ես զքո սուրբ
անուշդ կուգովեմ և կուխտատ
վանիմ , փասն քոյ անչափ բարերա
րութեն որ ինձ արարիր :

Իբր , զայս սաղմոս ստել պարտին
բարեպաշտ մարդիք , երբ որ կամ
ի յան հաւատից բռնութեն , և
կամ ի սատանայական պատերազ
մէ կու աղափն . հատաստուն կա
լով և քաջութիւն համբերելով :

Լսա սաղմոսումն կու քաջակերէ

ճշմարտութիւն քո :

Լուա ինձ օր և
ողորմեցաւ * և օր
եղև ինձ օգնական :

Դարձոյց զուգ իմ
յուրախութի * և
զերծ յինէն զքուրց
* և ինձ զգեցոյց զու
րախութի :

Որպէս սաղմոս ասա
ցեն քեզ փառքիմ *
և մի զ զջաջոյց * օր
օճ իմ յաւիտեան
խոտափան եղէց
քեզ :

S 2ք . 12

Ի հատարած սաղմոս քո
թի . որ յութի նահատա
կութեան :

 Ե քեզ տէր յու
 սացայ, մի՛ աման
 չեզից յաւիտեան * յարդարու թէ
 բու՛մ փրկեմ զիս և
 ապրեցն զիս :

Խ սնարճեցո՛ւ առ իս
 զու՛նին քո * և վաղ
 վաղեա՛մ ՚ի կեցոսցս
 նել զիս :

Լ եր իմ անձ սպաս
 պան * և տուն ապա
 նինի ապրեցուցս
 նել զիս * զե՛ հորիչ
 իմ, և ապաւնէն իմ
 դու ես :

Ս անս անսուան քոյ
 առաջնորդեցես ինձ
 * և սնուցես զիս *
 և հանգես զիս յորս

մարդարէն թէ զինքն և թէ զայլս
 դուրս ազատեցեալ ՚ի խտանդէ :

 Ս խնքն, անձ անձ, քեզ եմ
 յուսացեր, և ի՛քո օգ
 նութի՛ղ եմ ապաւնի
 ներ, քո անձային խնամքդ, ինձա
 նից ամենևն ինչ պակաս մի՛ աներ, որ
 ես յաւիտեանս յաւիտենից շամու
 չեմ իմ թշնամեաց և ստեղծեաց
 առաջնն * քո արդարութի՛ղ և
 քո ճշմարիտ խոստումն քոյդ զիս
 փրկէ և ազատէ ամեն փորձանքէ,
 թէ ՚ի հողեկանէ, և թէ ՚ի մարմնա
 կանէ :

Ղ խնքն, քո անձային ակամքդ
 ցածացուր դէպ ինձ, և լսէ իմ
 աղօթքիս և խնդրումս անձքիս : շու
 սով ինձ յօգնութի՛ն հասիր, և
 փրկէ զիս իմ երևելի և աներևոյթ
 թշնամեաց ձեռքէն :

Ղ խնքն, դու ինձ խնամք տար
 և պահագանեցիր * և ապաւնինե
 լոյ ամուր տունեզիր, որ զիս փր
 կես և ազատես իմ թշնամեաց և
 ստեղծեաց ձեռքէն * զէրէ դու ես
 իմ ու՛ժն և կարողութի՛ն և իմ օգ
 նականն և ձեռնատուն :

Ղ խնքն, քոյ սր և ողորմած
 անսուանդ համար այս մղորած
 աշխարհումս ինձ ձանապղճ ցոյց
 տուր * և քո շնորհքդ և անձային

միտարութից զիս կերակրէ *
և ազատէ զիս այս թաղարէս որ իմ
երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
սարքեր են ինձ համար , որ զիս
որսան :

Լ՝ստինքն , դու իմ խնամք տանօղ
և հոգարար ձու արն էս * զիմ
խեղճ հոգիս քո ձեռքդ կու յանձ
նեմ , և կու ապապարեմ , որ անսա
սան պահես զնա ՚ի յորոգայթից
սատանայի :

Լ՝ստինքն , դու որ ճմարտութե
և ուղղութե սիրօղ ան էս , զիս
շատ և զանազան փորձանքէ և նե
ղութենէ փրկեցիր * և ատեցիր
զայնպիսի մարդիքն որ իւրեանց
սրտումն փուչ և ընդունայն ահ
և երկիւղ կու պահեն , որ չի լինի
թէ քո անձային պատուիրանքդ
պահելով թերահաւատ և մարտ
նասէր մարդկանց դուր չի դան :

Լ՝ստինքն , բայց էս այսպ մտերս
դէն ձգելով իմ արն և անն յու
սացայ * և կու հաւատամ որ քոյ
փրկութե միջումն , իբր քո ողոր
մութե և նախախնամութե մի
ջումն ցնծով և ուրախանամ
միշտ և հանապաղ :

Լ՝ստինքն , զէրէ շատ անգամ նայ
եցար և տեսիր զիմ խղճութին և
զիմ սրտիս խոնարհութին * և
զիմ անձս , իբր զիմ հոգիս զանա
զան վշտերէ ազատեցիր * և զիս

դայթէ յայսմանէ որ
թագուցին ինձ :

Դ՛ու էս պաշտպան
իմ ար * և իձեռս քո
յանձն տանեմ շահ
դի իմ :

Փրկեցեր զիս ար ան
ճմարտութե * ատե
ցեր զայնսովի ոյք պա
հեն զերկիւղ սնտախի

Լ՝ստինքն , յի ար յուսացայ
* ցնծացայց և ու
րախ եղէց իփրկու
թե քում :

Օ՛րէ հայեցար ՚ի խո
նարհութի իմ * և
փրկեցեր ՚ի վշտաց
զանձն իմ * և ոչ մատ
նեցեր զիս ՚ի ձեռս

նեղաց խնոց * և կա
ցուցեր յանդորրու
ղտս իմ :

Ողորմեաց ինձ ար զև
նեղեալ եմ ես * խոս
վեցաւ ՚ի սրտմտու
նս իմ , անձն իմ , և
փոր իմ :

Պակասեցան ՚ի ցա
ւոց կեանք իմ * և
ամբ իմ յողւոց ելա
նելոյ :

Ազբատացաւ խոկա
րու թէ զօրու թէ իմ
* և ոսկերք իմ խոս
վեցան :

Ի ան զամենայն թշ
նաման իմ եղէ ես նա
խատ դրացեաց խնոց
յոյժ * աս և երկիւղ
ծանօթից խնոց :

ինձ նեղացնող մարդկանց ձեռքն
չի մատնեցիր * և զիմ ոտքերս
հանդիտակ արձակ տեղ կանգնե
ցուցիր , իբր զիս ամեն փորձանքէ
տղատեցիր , և հանգստացուցիր :

Այսինքն այժմ ևս նոյն յուսով
կաղաչեմ զքեզ ար ամ , որ ինձ
ողորմիս , զերէ մեծ նեղու թէ մի
ջու՛մ եմ * և սաստիկ բարկու
թեմէս և զպրացմանէս աչքերս ,
հողիս , և փորս , իբր ըստանիրս և
սիրտս խոսվեցաւ տկարացաւ ,
նուաղեցաւ , և ՚ի զօրութեմէ
անկաւ :

Այսինքն , և զանազան ցաւերի
և վշտերի դէմ տալով և համբերե
լով , իմ կեանքս կարձացաւ * և
շատ հողւոց հանելով և տրքա
լով այս դառն աշխարհիս վերայ
տարիքս պակասեցաւ , և նուաղե
ցաւ :

Այսինքն , սաստիկ տկարութիւս
զօրութիւս և ուժս տղբատացաւ ,
իբր նուաղեցաւ և անդորացաւ
* և ոսկրամաքս և ջլերս անուժա
ցան , և թուլացան :

Այսինքն , իմ այս տառապանքիս
և նեղութեանս միջումն անելի
բան զիմ թշնամիքն ծաղր և նա
խատիք եղայ իմ դրացներես *
և իմ ծանօթներին աս և երկիւղ
դարձայ , իբր իմ ձանձջ բարե
կամներն աս և երկիւղ կուրա

չէին, Թէ չհետոյ թէ ինչքա
րեկամ և սիրելի են:

Լ յսինքն, ով որ զիս կուտեսս
նէր իդուբն, կամ իստոյն *
կուտեսս չէր և կուտեսս անայր ին
ձանից, Թէ չի լինի Թէ հետն խօ
սիմ, կամ ծանօթութի անեմ:

Լ յսինքն, մեռած մարդի նման
անենեցուն սրտէն և մարէն հե
ռացայ և մտապղծցայ * և մէկ կո
րած իբրև ի նման անյիշատակ և
անյայտ եղայ:

Լ յսինքն, զէրէ ևս իմ կշտիս
եղած շատ մարդկանց բերանէն
իմ ականջովս լսեցի որ ինչ վատ կա
սէին և զիս կուտեսս անէին * և
երբ որ մէկ տեղ կուտոպիլ լին
խորհուրդ կանէին Թէ զիմ հո
գիս առնուն * բայց ևս այս ամէն
նեղութեամբ միջումն իբրեզ միայն
յուսացայ արամ:

Լ յսինքն, և ասացի Թէ դու ևս
իմ արև և իմ ամեն * և իմ ժա
ռանգութիւն իբր իմ բարիքն, իմ
լուսացումքն, իմ փառքն և իմ
պատիւն, քո ձեռքումդ է:

Լ յսինքն, փրկէ զիս ուրեմն ար
ամ իմ Թշնամեաց ձեռքէն * և
յայնպիսի մարդկանց ննարագի
տութեն, որ զիս կուտեսս անէն,
և անհանդիստ կանեն այս աշխար
հիս վերայ, ազատէ զիս:

Լ յսինքն, արամ քո պայծառ և

Լ մենքեան ոյք տե
սանէին զիս արտաքս
* փախչէին յինէն:

Սոացեալ եղէ ևս
ոն մեռեալ խորտէ *
և եղէ ևս ոն զանօթ
կորուսեալ:

Օ ի լուայ ևս զբամ
բասանս բազմաց որք
չուրջ էին զինև * ի
ժողովի նոցա իմիս
սին առնուլ զանձն
իմ խորհեցան * այլ
ևս իբրեզ ար յուս
ցա:

Լ ասցի դու ևս ամ
իմ * և իձեռս քո է՝
ժառանգութի իմ:

Փրկեա՛ զիս իձեռաց
Թշնամեաց իմոց * և
ի հաղածչաց իմոց:

Լ քու եզո՛ գերեսս քո

Իճ առայս քո * ապրե
ցո՛ւ զիս օր ըստ ողոր
մութե քու՛մ * օր
մի՛ յամօ՛խ եղէց զի
կարդացի առ քեզ :

Լ՛մաչեացեն ամպա
րիչոք , և իջցեն ՚ի
դժոխս * և համրեղե
ցին շթուներննդա
ւորք որք խօսին զար
դարոյ դանիրա՛ւու ՚ի ,
յամբարտա՛ւանին և
յանգոանեն իւրեւց :

Որպէս զի բազում
արարեր զողորմու ՚ի
բաղջրութե քոյ օր
* զոր պահեցեր եր
կիւղածաց քոյ :

Լ՛րարեր դու այնո
ցիկոյք յուսացեալք
են ՚ի քեզ * առաջի որ
դ՛ուոց մարդկան :

զուարդ երեսդ ծառայիս երևե
ցուր , իբր զքո անային շողոր
ինչ պարզեւէ * և զիս այս նեղու
թէս և վորձանքէս վերկէ՛ք որ ողոր
մութե՛ք * որ չի լինի թէ ամաչեմ
զէրէ դէպքեզ աղաղակեցի , և
առքեզ դուչեցի բոլորով սրտիւ :

Լ՛յսինքն , թող անօրէն և անհա
ւատ մարդիքն ամաչեն , և հող
ւով և մարմնով իջանեն ՚ի դժոխս
և դատապարտվին ՚ի հուրն յա՛ւի
տենական * թող նցնենդ ա՛ւոր շր
թունքն և պանկերն պապանձի և
համրանայ * որ խեղճ և արդէր մար
դի վերայ զուր կասեն երբոր կու
հպարտանան և կու ամբարտա՛ւա
նին , և ողք զարնելով զիւրեանք
կու արհամարհեն և կու վերա՛ւո
րեն :

Լ՛յսինքն , ա՛հ օր անձ , թէ որչափ
առատացուցիր և շատացուցիր
քո բաղջրութեդ ողորմութիւն *
որ պահեր ես և պատրաստեր ես ,
այնպիսի մարդկանցն համար , որ
քեզանէ կու վախեն և կու երկն
չին , և քոյ սքօրինացդ և պատու ՚ի
բանացդ կու ննազանդին :

Լ՛յսինքն , դու այդ բաղջրու
թիդ և ողորմութիդ շատ անգամ
արարիր այնպիսի մարդկանցն որ
քեզ են յուսացեր և ապաւիներ
չէ թէ ծածուկ , սլլ յայտնի իւր
եանց երևելի և աներևոյթ թշնա

մեաց աչաց առաջևն , որ խնանան
Թէ դու երկիւղած մարդկանց
պահպանեալսն և ձեռքբերողնս :

Եւ յսինքն , և յետ աստեցս երանե-
լայ կու ամբացուցանեսս կուճած-
կեսս , և կու պահպանեսս զկարեանք
քոյ երեսաց ցանկալի և երանական
անտութիւն * որ այլ մարդկանց
խոտութիւն և շիտթն չի լսեն ,
և այնուհետև չի արամին և չի
վշտանան ամենեւին :

Եւ յսինքն , կու դադես զկարեանք
քոյ երկնային խորանի մէջն , իբր
յարբայտութե քում * որ այլ չա-
րալեզու և նենգաւ որ մարդկանց
հակառակ խօսքերն չի լսեն , և չի
վշտանան :

Եւ յսինքն , զնորոց կազազակերձ
և կասեմ , Թէ օրհնեալ է՛ անձ , որ
խմ մտաց առաջևն ըրանչելի և
զարմանալի արաւ զկար ողորմու-
թիւն և դժութիւն * և զիս պահեց
և պահպանեց անասան , ինչպէս
մին ամուր քաղաքի միջում :

Եւ յսինքն , ես այս չափ խղճութե
և հաղածանաց միջումն հիանալով
և զարմանալով կասեի երբեմն *
Թէ պալքի քոյ անձային երեսացդ
և քոյ ամենաան աչացդ անկած
լինիմ , իբր ՚ի քոյ հայրական նա
խաբնամութեդ զրկած լինիմ :

Եւ յսինքն , իման որոց դու զխմ
արտիս տառապանքն և արամութիւն

Եւ մրացուցես զնս
իճածկոյթ երեսաց
քոյ * ՚ի խոտութե
մարդկան :

Չաճակեցես զնոսս
ի խորանի քում * ՚ի
հակառակութե ըն-
դուաց :

Օրհնեալ է՛ ար , զի
սրանչելիս արար զո
ղորմութի իւր * իբր
չաքամուր :

Ես ասացի ՚ի զարմա
նալ խնում * Թէ ըն
կեցոյ ուրեմն յերե-
սաց աչաց քոյ :

Սն այսորիկ ընար
ձայնի աղօթից խնոց
ԴԹ

* յաղաղակէն իմում
առ քեզ :

Սիրեցէք զտէր ամ
տէր նորս * զի զսառ-
դու թի իմդ քէ տէր *
և հասուցանէ այնո
ցիկ որք առաւել առ
նեն զամբարտաւա
նու թի :

Բաջալերն զարուք
և զօրասցին սիրտք
ձեր * ամենեքեան ոչք
յուսացելալ քէք ի
տէր :

Տուէր . 28 .

Ի մատու թի Սաղմոս
Դու թի :

Սաղմոս . 112 .

Երանի որում թո
ղու թի եղև մեղաց *
և ծածկեցան ամ

տեամներով , իմ աղթից և ին
դրու ամոց ձայնն լսեցիր * երբոր
ես սրտի մտօք դարձայ և դէպքեզ
գոչելով աղաղակեցի :

Եւ յսինքն , ուստի կասեմ ձեզ
ով սբ և անմեղ ծառայք այ սիրե
ցէք զտէր ամ * զերէ միշտ զձշմար
տու թիւն և զուղղութի կու
իմդ քէ և կու սիրէ , և արդար դա
տաստան ունի * և այնպիսի մար
դիքն որ չարիէն ՚ի դուրս հպար
տու թի և ամբարտաւանու թիւն
կանեն կու պատժէ և կու ազատու
հասէ զեւրեանք հողով և մար
մով :

Եւ յսինքն , մի՛ վախե՛ք ամենեին ,
այլ ձեր սիրան պիտա բռնեցէք *
դուք ամենեքեան , ով երկիւ
զած ծառայքդ այ որ յի՛ծ էք յու
սուցեր և ապաւիներ այս աշխար
հումն :

Եբր , զոչս սաղմոս սասց դաւ ի թ
շնորհօք և իմաստու թի՛ հողմն
սրտոյ . առ ՚իգովել զգ դժու մն և
զխոստովանու թի :

Եւ յս սաղմոս մն կու յորդորէ
մարդարէն դառնող առ ամ , և
գործել զարդարու թի :

Եւ յսինքն , երանի այս աշխար
հումն այնոքէս մարդոյն , որ ամ
իւր անչափ ողորմու թի՛ն նորա մե

զացն

դանքն թողու ի է արարեր * և իւր
անկեղաշարութիւն և երկայնա
մտութիւն նորա անցած սխալանքն
և անօրէնութիւն ծածկեր է .

Լ յսիրեն երանի այնպէս մար
դոյն , որ ամ իւր գթութիւն և
ողորմութիւն նորա մեղքն չի հա
մարեր , իբր զիւր մեղքն անաւս
անելով , չի դատապարտեր զինքն
ի դժոխս * և իւր բերանումն
ամենեկն նենգութիւն և խաբե
փայութիւն չի դավեր , որ զինքն
ամային ցատանն և բարկութեն
արժանի անէ .

Լ յսիրեն , ևս զիմ մեղքս դաղե
ցի , մտնմկացայ , և չի խոստովա
նեցայ * բայց ամ զիս այնպէս մեծ
հիւանդութեան և ցանի դէմ
արաւ , որ ամեն ոսկրամեղքս հալե
ցաւ և մաշեցաւ * և ստափկնե
ղութիւն հանապաղ գիշեր և ցե
րեկ դէպ յամ կու գոչելի և կու
աղաղակելի .

Լ յսիրեն , դու զիս զանազան
վառք և ստատաղանօք պատժեցիր
այս աշխարհիս վր * և ևս իմ խղ
ձութեան և թշուառութե մի
ջու մի միտք արարի , փոշիմանե ցայ
իմ մեղացն և յանօրէնութեանցն
և դարձայ առ բեղ * զէրե խղճ
մտանաղ փշերն մտան ի սիրտս , և
զիս անհանգիստ արարին .

Լ յսիրեն , ևս զիմ մեղքս բեղ

յանցանք նորա .

Լ յրանի առն որում
ոչ համարի ար զմեզս
նորա * և ոչ գոյնն
գութի իբերանոյ
նորա .

Լ օրեցի ևս * և մաշե
ցան ամ ոսկերք իմ *
առ աղաղակել ինձ
առ ար զօր հանապաղ
խոսէ և ի գիշերի .

Ս անբացու ձեռն
բո ի վր իմ * դարձայ ի
թշուառութե իմում
զի հարան յիս փուշք

Օ մեղս իմ ցուցի

քեզ * և զանօրէնու
Թիս իմ ոչ ծածկե
ցի իբէն :

Լուսցի Թէ պատմե
ցից ինձէն զմեզս իմ *
և դու Թողեր զամ
ամաբարչաու Թիս մե
զայ խնց :

Սան պարիկ յա
ղօթս կացցին առքեզ
ամ սբ ի ժամ ըն
դունելի :

Լայց միայն ՚ջուրցն
Տեղեղաց բազմաց *
որք առ նսա ինչ ոչ
մերձեցին :

Գու ես ապաւէն

յայտնեցի խոստովանելով խնար
հու Թեամբ * և զիմ անօրէնու
Թիս քեզանից չի ծածկեցի կեզ
ծաւորութիւն զիս արդարացուցա
նելով :

Լսինքն , ասացի զ զջեմեմբ և ար
տասու օք Թէ ես ինձանէ կու պատ
մեմ քեզ զիմ արարած մեղքս
և յանցանքս * և դու խկրցնիմ
բովանդակ մեղաց դաճու Թեն
աղակու Թեն և անօրէնու Թեն
Թողութիւն շնորհեցիր :

Լսինքն , և այս բո անճատանե
լի գ Թու Թեդ Տամար , որ չափ որ
քեզանէ երկնչօղ սբ մարդ կայ աշ
խարհիս երեսին , Տարկաւոր և
պէտքական ժամանակին դէպքեզ
աղօթք պիտի անէ , իբր յետմե
զանչելոցն շուտով պիտի զ զջայ , և
քեզանէ Թողութիւն ինդրէ , որ
պատիժ չի կրէ :

Լսինքն , բայց միայն շատ ջրերի
Տեղեղներէն սաստիկ զգուշանալ
պիտի , իբր նայ մեծամեծ պատու
Տասերէն սաստիկ վախել պիտի *
դէրէ նորքա որ հանապաղ իւրենց
դործած մեղացն զ զջանարով Թո
ղութիւն կու ինդրեն յայ , նր
ողորմութե և շնորհացն արժանի
կու լինին , և նայ պատիժն և պա
տուհասն նց չի մտկանար և չի
մերձենար :

Լսինքն , արդ դու տրամ , իմ

ապաւէնն ես իբր իմ փախչելու
և անբանալոյ տեղն ես * այս իմ
Տողևորնեղութէս , որ զիս պա
տեր է . պաշարեր է . և կուտանջէ
զիշեր և ցերեկ :

Ստիկքն , դու իմ սրտիս ցնձու
թին և ուրախութին ես ար ան
* կաղաչեմ զքեզ որ զիս փրկես
այն անբանալիներէն , և փորձանք
ներէն . որ զիս պաշարերէն , և
զիմ չորս կողմն բաներ են անուր
պարսպինանն :

Ստիկքն , դու քո հայրական ողոր
մութիւն միշտ ինձ օգնական կու
հասանիս , և զիս կու յորդորես
ատելով , թէ զքեզ իմ անպիսի
չորհարս իմաստուն կանեմ , քեզ
խելք և միտք կուտամ իմ օրինաց
և պատուիրանաց ձանապղհումն
որ ուզիլ գնաս * և իմ աննա
տես աչքս քեզ վր հաստատուն
կուպահեմ , որ չի մտորիս :

Ստիկքն , մի լինիք ձեանց և ջո
րոցնման որ իմաստութի և բանա
կանութիւն շունին , և իւրեանց
տիրոջ կատքն չեն իմանար * զերէ
նչպէս որ դու անբան կենդա
նէց կղակներն անձով և ստամնա
կապ երկաթով կու ջարդես և կու
ձկես , երբ որ քեզ չեն հնազան
դիր և մտականար , այսպէս այլ ես
կու ջարդարեմ և կու վշտացնեմ
զանազան պատիժներով և պա

իմ * ՚ի նեղութի
յայտմանէ , որ շուրջ
եղեն զինն :

Յնձութի իմ * փր
կեա՛ զիս յայնցանէ
որք պաշարեցին զիս :

Ի մաստուն արարից
զքեզ և խելամուտ
ի ձանապղհի յոր և
զնապղես * և հաստ
տեցից ի վր քոյ շաշ
իմ :

Սիլինիք ող զձիս և
զջորիս , զի ոչ գոյ ՚ի
նոսա իմաստութիւն
* ՚ի սանձս և ՚ի դան
դանաւանդա ձկես
ցես զկղակնոցա որք
առքձ ինձ ոչ մեր
ձես ցին :

Բ ազու՛մ տանջանք
 են մե զանձորաց* բայց
 ոչք յուսան ՚ի տր ,
 տղորմութիւն շուրջ
 եղիցի զնորք :

Ուրախ լերուք և ցն
 ծացէք արդարք ՚ի տր
 * պարճեցարուք
 ամենեքեան ոչք
 ուղիղք էք սր
 տիւք :

Տ Ի Բ : 14 .

Անձրեացիք ՚ի յիւր յիւր
 ցուց :

Ս աղմոս . Լ Բ .

տուհասներով այնպիսի մարդիքն
 որ իւրեանց կամանն չեն ուղեր
 իմ տուրք օրինացն և պատուիրա
 նացն ննաղանդի :

Լ յսինքն , շիտակ է՛ տր անձ , մե
 զանոր և անդեղջ մարդկանց ասն
 ջանքն շառ և զանաղան է * բայց
 այն մարդիքն որ ուղիղ սրտիւ
 յանձ կու յուսան , և նր յօգնու
 Թին կու ապանինին , այ տղորմու
 Թին և նախախնամութին նոցա
 բողորքն կու շրջապատէ , և յամեն
 փորձանքէ կու պահէ զիւրեանք :

Լ յսինքն , վն որոյ ո՛վ արդար և
 երկիւզած ծառայքդ այ , ուրախ
 կացէք և ցնծացէք աստուծով ,
 զէրէ ձեր աշխատանացն փոխա
 բէն , ձեզ անմահական բարիք է
 պատրաստեր * և ինչ մարդոյ
 սիրան որ ուղիղ է և յխասակ է ,
 և այս աշխարհիս վր սրբութիւն կու
 կենցաղավարի , Թող այ շնորհացն
 վերայ պարճե՛նայ . և ոչ իւր կա
 բողութիւն կամ հանձարոյն վր :

Ի բր այս սաղմոսս հրէից անձան
 չու մե խորագիր չունի :

Լ յս սաղմոսումն կու յողորմէ
 մարդարէն զանձ մարդիք գովել
 զանձ վն զանաղան մեծութե և
 ողորմութե նորա :

Ստինքն , ո՛վ արդարք Թէ
 պէտ մինչև ցայսօր աս
 կու՛ով և արժաթով և
 հարստութե և այլ անցանք փայլել
 չուք աշխարհիս ցնձացիք : Բայց
 այժմ ցնձացիք և արախացիք աս
 սու՛ծով * զէրէ շխտակ և ուղիղ
 մարդկանց այլ առանել կուփայլե
 լէ զանձօրնն * խոստովանեցիք
 այսանչափ բարութիւն , օրնելով
 զանուննր քողարանայն երդով
 * և սասնութելէ սաղմոսարանով :
 Իբր սասնութելէ սաղմն օր սաղմն
 սարան կապի , և կու՛նշանակի
 զսասն պատգամս այ , նմա սաղմոս
 սասցիք կատարելով զհրամանս
 նորա :

Ստինքն , նոր մարդն քո եկն յաշ
 խարհ , և նոր օրնութի կուխնդ
 բէ ձեզանից , վն որոց օրնելցիք
 զնա նոր շարադրած գովասանքնե
 րով , ինչպէս որ նա օր ըսա օրէ
 ձեզ նոր շարք կուսայ * և քողար
 ձայնիս սաղմոս սասցիք նմա , օր
 նելով զմարդեղութիւն , զչարչա
 րանս , զման և զարութի նորա
 միշտ և հանապաղ :

Ստինքն , զէրէ այսապէս միշտ
 ուղիղ և շխտակի , իբր ամենե
 ցուն զձանապարհս հմարտութե
 կուսուսանէ , և ինչ օր կու

խոս

նձացիք ար
 դարք ինր *
 ուղղոց փայլե
 լէ օրնութի * խոս
 տովան եղերուք ան
 օրնութի * սասն
 աղեւ սաղմոսարա
 նաւ սաղմոս սասցիք
 նմա :

Օրնելցիք զնր յօրհ
 նութիւն նոր * բա
 րնոր սաղմոս սասցիք
 նմա օրնութի :

Ուղիղ են պատգամք
 ան * և ան գործք
 նր հաւատովք են *
 և սիրէ զողորմութի

և գիրաւուան արժ.

Ողորմութիւն ան լի
եղև երկիր * և բա
նիւ ան երկիրք հաս
տատեցան * և հո
գւով բերանոց նորա
ամ զօրութիւնսն ց.

Սողովեաց սոց խախկ
զձուրս ծովու * և

խոստանայ, լիագէտ կուկատարէ
* և իւր գործքն և արարմունքն
հաւատարիմ է, իբր իւր գործքն
և արարմունքն իւր խոստմուն
քէն չեն զանազանիս * և ինքն
ողորմութիւն և իրաւունք կուտի
բէ, իբր օղորմութիւն կուտերէ զգ
ջացելոց, և իրաւանքն հաստո
ցումն կանէ իւրաքանչ իւրոց
բառ գործոցնոցա.

Մասինքն, իւր օղորմութիւն բո
վանդակ երկիր լցիւր է զանա
զան բարեօք * իւր խօսքովն եր
կինք հաստատել է * և իւր բերա
նի շնչովն երկնային զօրութիւնք
Թէ հրեշտակք և Թէ հրեշտակա
պետք յառաջ են եկեր, զերէ
ինքն իւր միածին որդւովն և իւր
միտիքարիչ սբ հոգւովն որ երեք
անձինք են և մի բնութիւն, զբո
վանդակ աշխարհս ստեղծեր է.

Վարձեալ, օղորմութիւն ան լի
եղև սբ եկեղեցի իմարմնանալ
բանին սոց * և նոյն բանիւն սոց
առաքեալք որք են երկինք հաստա
տեցան խլի հաւատոց սբ երրոր
դութեն * և նորա հոգւովն սր
բով զոր փչեաց առ նս զօրացան
և բսկան զզանազան հրաշս գոր
ծել և յաղթահարել զամ բռնու
թիւն ստատանայի.

Մասինքն, այսչափ անսասնելի ծո
վի ջրերն այնպէս շրջապատել է և

փակերէ սարերով, որ կուծուի
 Թէ մէկ տկի մի մէջ ժողոված լինի
 զԼրեանք * և իւր ըստեղծած
 գանձն, իբր Թէ տկին, Թէ ար
 ծախն, և Թէ պատուական
 ակունքն, դրերէ և գաղերէ
 նր խոր տեղերումն:

Վարձեալ, ՚ի ձեռն քարոզու
 Թէ սուրբ առաքելոցն ժողովեաց
 քս այս ծովաշխարհիս մեղաւորքն
 ՚իգոյ եկեղեցւոյ իւրոյ * և զԼր
 գանձքն, որք են գանազան շնոր
 Տաբաշխութիք կուգնէ ՚ի ներ
 քոյ եօթն խորին խորհրդոց սրբոյ
 եկեղեցւոյ:

Լստիքն, վս որոյ բովանդակ եր
 կիրս յայ վախել պիտի * և բովան
 դակ աշխարհիս վր բնակողքն,
 իբր Թէ Տրեշտիք և Թէ մարդիք նս
 րանէ դողալ և սարսափել պիտին:

Վարձեալ, զայսչափ անքննելի
 Տրաշադործութիքս տեսանելով
 բովանդակ երկիրս յայ երկնչել
 պիտի և մա՛ բնակիչք աշխար
 հիս դողալով և սարսափելով դառ
 նալ պիտին ՚ի գխտութիւն ճշմա
 րիս մծ պաշտութե, իսկ որք կա
 մապաշտութե կու մնան ՚ի մողոր
 Թիս իւրեանց ՚ի վախմանի աշխար
 հիս պարտիկ գլխակորեալք ան
 Թով և աջիւ մեծաւ երթալ պի
 տին ՚ի հուրն յաւիտեանական:

Լստիքն, զէրէնա իւր ամէնօր

դնէ ՚ի խորս զգանձ
 իւր:

Լքիկցէ ՚ի անէ մա՛
 երկիր * և ՚ի նմանէ
 դողասցին մա՛ բնա
 կիչք աշխարհի:

եղեն * ինքն հրա
մայեաց և հաստա
տեցան :

Տ եր ցրուէ զխոր
հուրդս ճեթանտաց
* անարգէ տր զխոր
հուրդս ժողովուրդոց
* և արհամարհէ տր
զխորհուրդս իշխա
նաց :

Ի որհուրդ տն յա
ւիտեան մնայ * և խոր
հուրդ սրտի նորա
յազդէ մինչև
յազդ :

Ֆեռալ բերանովն ստեղն ՚ի բաց
բովանդակ աշխարհս եղև իբր ՚ի
յոչնչէ յառաջ եկաւ գոյացաւ և
լատեղծ վեցաւ * և նոյն ինքն տր
մծ հրամայելն իբաց ամենայն
ինչք հաստատվեցան և կարգա
ւորեցան , զերէ մտ երևելիք և
աներևոյթք նորա իշխանութեն
կուհնազանդին :

Մ յսինքն , զերէ այս այն տրն է որ
կուցրուէ և կու փչացնէ կուս
պաշտների խորհուրդն , որ կու
կարծէին թէ կարեն կործանել
զեկեղեցին այ * անհարկիք կանէ
և կու անարգէ անօրէն ժողովու
րդների խորհուրդն , որ կու զէին մտ
տեղ կուոց տաճարներ շինել * և
ոչինչ կու համարէ չարագործ
իշխանաց դիտանորութին , որ
ընդէմ այ ամենակարողութեն
և իմաստութեն , նարագիտու
թք հակառակիլ կու զէին , հալա
ծելով և չարչարելով զկուր հա
ւատացեալ ծառայքն :

Մ յսինքն , շնն դիտեր և շնն մտա
ծեր թէ այ խորհուրդն որ արա
րեր է ՚ի յաւիտենից , թէ վս սք
եկեղեցւոյ իւրոյ , և թէ վս սք ոց
իւրոց , յաւիտեանս յաւիտենից
անչարժ պիտի մնայ * և նորա սրտի
կամքն և բարեհաճութին , թէ
յայտ աշխարհի և թէ ՚ի հանդեր
ձելու մն ամենևին չի պիտի փո

փոխվի յազգէ մինչև յազգ , մին
չև որ ամենն կատարվի :

Այսինքն , երանի այնպէս ազգին
որ ար ան իւրն օգնական է , և
զինքն կուպահէ ՚ի յերևելի և յա
ներևոյթ փորձութեց * և երանի
այնպէս ժողովուրդեանն , որ ան վն
ան հասանելի բարութեան իւրոյ
ընտրեր է զինքն և ջակեր է ՚ի յայլ
անհաւատ ազգերէ , և իւրն բա
ժին և ժառանգութի է արարեր :

Այսինքն , ՚ի յերկնից ՚ի յաթո
սոյ սրբութե իւրոյ նայեցաւ ար
ան ՚ի մարդկային ազգիս տառա
պանքն և վնասն որ կուկրէին ՚ի զո
ղոց և յաւապահաց * և յիւր յաւի
տենից պատրաստած լուսեղէն
բնակութեն տեսաւ և ՚ի զութ
շարժեցաւ , և առաքեաց զորդին
իւր միածին զճարտար սամարա
ցին որ ցաւակից լինէր նմա . բան
զի լատ զուկատու ոչ բահանայն
այն , և ոչ զևտացին կամեցան ՚ի
Թիկունս հասանիլ նմա :

Այսինքն , այն որ առանձին մէկ
մէկ հատ լատեղճեր է ՚ի յունչէ
մարդկային ազգիս սրտերն , իբր ըզ
հագիլքն * և այն որ նոյն զործքն և
արարմունքն միտք կառնու և կի
մանայ Թէ ինչ սրտով կամ Թէ
ինչ խորհրդով կու ապրին և կու
կենցաղավարին աշխարհիս վերոյ
նառնանց տուեր է զբան դիտու

Երանի ազգի որում
ար ան օգնական է
նմա * ժողովուրդ զոր
ընտրեաց ՚ի ժառան
գութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ
ար յամ որդիս մարդ
կան * ՚ի պատրաստ
բնակութե իւրմէ
հայեցաւ յամ բնա
կիւս աշխարհի :

Որ ետտեղճ առան
ձին զսիրտս նոցա * որ
՚ի միտ առնու զամ
զործս նոցա :

Ո՛չ թէ ՚ի բազում
զորս իւր ապրեցոյի
Թագաւոր * և ո՛չ Տս
կայ ՚ի բազում զորու
Թէ իւրում :

Սուտ է՛ ձե՛ ՚ի փրկու
Թէ իւրում * ՚ի բա
զում զորու Թէ իւր
ում ո՛չ ապրեցուցա
նէ զՏեճեալն :

Թեան , և այլոց զբան խնամու
Թէ , ոմանց ազգալեզուաց , և այ
լոց զԹարգմանութիւն լեզուաց ,
բստպօղոսի , ոմանց պարգևերէ՛
զսէր խնարհու Թէ , ննազանդու
Թեան , և ողջախոհու Թէ , և այ
լոց զսէր Տանկերու Թէ և երկայն
մտու Թէ , ոմանց զսէր կրօնաւո
րու Թէ , և այլոց զուճօրինաւոր
ամուսնու Թէ և այլն :

Լ՛սխնքն , չէ՛ թէ աշխարհիս Թա
գաւորքն իւրեանց շատ զօրքն և
զօրութն կուփրկվին ՚ի յերևելի
և յաներևոյթ Թշնամեաց ձեռքէն
* և չէ՛ թէ քաջ մարդն իւր ուժե
ղու Թէն կու յաղթահարէ զԹշ
նամիս կամ զաատանայ և կամ ըզ
ցանկու Թիւնս մարմնոյ իւրոյ , այլ
օգնականութիւն շնորհաց և ողոր
մու Թէն այ , ուրեմն յամ ժամ
պարտ է՛ յուսալ առնճ :

Լ՛սխնքն , այլև զօրեղ ձիոյ արա
բած փրկու Թիւնն և սուտ և ըն
դունայն է՛ * զէրէ այնչափ ու
ժովն և վազկանութիւն ո՛չ զինքն
կարէ փրկել , և ո՛չ զիւր վերայ
Տեճած մարդն կարէ աղատել ՚ի
վտանդէ և ՚ի փորձանքէ :

Պարձեալ , մարմինն որ Տօգւոյն
ձին է , նովա կեցու ի և ազատու
Թի չի լինիր Տօգւոյն , զէրէ ազա
տու Թի և ուրախու Թի մարմնոյն ,
մաս և արտու Թի է՛ Տօգւոյն :

Լսինքն, այլ այն ախարանստեղ
 և ողորմած աչքն, որ միշտ իւրեր
 կիւղած ծառայիցն վերայ է * և
 մանաւանդ այնպիսի մարդկանցն
 վերայ որ յիւր ողորմութիւնն և
 գթութիւնն յուսացեր և ապա
 շիներ, և ոչ ՚ի յուժս, ՚ի կարո
 դութիւն, ՚ի յապրանս, և ՚ի ձիւ
 իւրեանց:

Լսինքն, այն աչքն հանապազ
 բայ է և պատրաստ է իւր ամենա
 տեսութեն, որ նոցա անձն, իբր
 զհոգին փրկէ ՚ի յաւիտենական
 մահուանէ, և ՚իդատապարտութե
 դժոխոց * և իւրեանց անպիսի
 գիտութե կերակուր պարգևէ
 քաղցած և կարօտ ժամանակին,
 ըստ այնմ երանի որ քաղցեալ և
 ծարաւ իբրիցն արդարութեան,
 զինոքս յագեցին:

Լսինքն, վն որոյ պիտի որ մեր
 հոգին հանապազ երկայնամտու
 թէ համբերելով յանապաւինի
 * զերէ նա միայն մեր ճշմարիտ օգ
 նականն, և մեր հաւասարիտ
 ինտմք տանօղն է, որ կու հոգայ
 զամ պիտոյս կարեաց մերոց, ըստ
 այնմ ինդրեցէք նախ զարքայու
 թիւն այ, և զարդարութիւն նորա
 և այն ամ յաւելցի ձեզ:

Լսինքն, արդ մեր սիրտն միշտ
 մեր այն վերայ ուրախ լինի, որով
 հետև վան բարի գործոց մերոց

Լսէք տն ի վեր կրկե
 զածայ իւրոց * և
 ոչք յուսան յողոր
 մութիւնորա:

Փրկել ՚ի մահուան
 նէ զանձինս նց * և
 կերակրել զնոսա ՚ի
 սովու:

Լն ձինք մեր համբե
 րեացեն տն * զի օգ
 նական և պաշտպան
 մեր է:

Ինչա ուրախ ե զիցին
 սիրտք մեր * և յանուն
 սբ նր յուսացուք:

Եւ զկցի ողորմութի
քո տր ի տր մեր * ուղ
յուսացաք ի բեզ :

Տուր . 19

Սաղմոս Դու թի՛ ի Ժամանակ
ի զի այլազանեաց զերսս
իւր առաջի արեմ լըրաց , և
այլա արեւակեաց զնա և
զնայ :

Սաղմոս . ԼԳ :

Օրհնեցից զտր յամ
Ժամ * յամենայն Ժամ
օրհնութի նորա ի
բերան իմ :

վարձուց և հատուցման ակն ու
նինք ի նմանէ * և ի սր անունն
նր յուսանք հանապազ առանց
երկմտութե , զէրէ ամ ողորմու
թեց և տր գթութեց է անուն
նորա :

Լսինքն , և հարազատ որդւոց
նման աղաղակեմք և ասեմք , թէ
տր ամ չքո գթութիդ և ողորմու
թիդ մեզ վերայ լինի միշտ և հա
նապազ * ինչպէս որ մեք ուղիղ
սրտիւ յուսացեր և ապաւիներ
եմք ի բեզ :

Եբբ զայս սաղմոս ի նքն դաւ ի թ է
ասացեալ վս իւր :

Լս սաղմոսունս կու հրաւիրէ
մարգարէն զամ մարդիք առհա
սարակ գովել զամ . վս իւր բա
րերարութեն , և մանաւանդ զե
պիսկոպոսունս , զվարդապետս ,
և զբահանայս :

Լսինքն , ես հանապազ սրտի
մտք կու օրհնեմ և կուփառաբա
նեմ զամ , թէ աջողուե միջում
և թէ անաջողութե միջում , թէ
ուրախութե միջում , և թէ տրտ
մութե միջում * և կու ցանկամ
և կուփափաբիմ , որ իւր օրհնու
թին ոչ միայն իմ սրտումս , այլ
և իմ բերանումս լինի , որ անդա
դար դուխբանեմ , քարոզեմ ,

և ուսուցանեմ զբարութիւնն ։
Լսինքն իմ անձս իւր խելքովն
և իւր կարողութիւն չի հպարտա
նայ և բարձրամտի ։ այլ այ շնոր
հաբն և կարողութիւն թող պար
ծենայ , զէրէ ես ինչ որ ունիմ ,
նորանէ ունիմ , իմ առաքինու
թիւն և իմ խոնարհութիւն բովան
դակն ամ է պարգևեր ։ այլև նո՛ր
շնորհքն մինչև ցոյսօր ազատներ
եմ յամ հալածանայ և ի սիրտու
թեց թէ յերևելեաց և թէ յա
ներևութից * զայս լսելով հեզ
և խոնարհ մարդիքն , որ զանազան
նեղութեանց և հալածանաց մի
ջում են , չի յուսահատին , այլ
միտքարովն և ուրախանան ։

Լսինքն , ով այ օրինացն և պա
տուիրանացն հնազանդօղ մար
դիք , եկէք մեծացուցէք , և գո
վեցէք զամինձ հետ * և այ սբ և
երկրպագելի անունն միատեղ
բարձրացուցանենք , օրհնենք և
փառաւորենք ։

Լսինքն , զէրէ քանի որ ես իմ
խղճութեան և տառապանաց մի
ջումս դէպ յամ գողեցի , և ինմա
նէ խնդիրք արարի , իսկոյն ինձ
իւր ողորմութիւն լսեց * և զիս
իմ ամէն նեղութենէս և վշտէս
փրկեց և ազատեց ։

Լսինքն , մտկացէք դուք այլ
առ ամ , և ի նմանէ միտքարու
թեան

Դ տէր պարծեացի
անձն իմ * լուխցեն
հեզք և ուրախ եղի
ցին ։

Սեճ արարէք զնոր
ինև * և բարձր արաս
ցուք զանուն նորա
ի միասին ։

Խնդրեցի ի տնէ , և
լուաւ ինձ * յամ
նեղութէ իմէ փրկ
եաց զիս ։

Ս առիք առ տր և
առէք զլոյս * և երեւք

ձեր մի՛ ամաչեցեն :

Լսա աղքատ կար
դաց առ տր * և տր
լուաւ անս * և յամ
նեղութի սորա փր
կեաց զսա :

Բանակ հրեշտակաց
ան շուրջ է՛ զերկիւ
րածովք իւրովք *
և պահէ զնսա :

Ճաշակեցէք և տե
տէք զի քաղցր է՛ տր
* երանեալ է՛ այր որ
յուսայ ՚ինա :

Թեան և շորհաց լոյս առէք, կամ
զմիածին որդին այ առ ձեզ ըն
դունեցէք, զի նա է՛ լոյս փառաց
և նկարագիր է՛ութե հօր * որ
ձեր երեսն ամենևին չի ամաչէ,
ոչ աստ յերևելի և յաներևոյթ
Թշնամեաց առաջնն, և ոչ անդ
ի յաճուրահեղ դատաստանին :

Լսինքն, զէրէ իմ՝ աղքատ անձս
բանի որ խղճութե մէջ անկաւ,
և յայլ ամ կողմանէ ճարն հասաւ
դէպ յամ՝ աղաղակեց * և տր
ամ շուտով լսեց իւրն * և զինքն
փրկեց յամ նեղութի :

Լսինքն, զէրէ այ հրեշտակաց
և հրեշտակապետաց բանակն .
իբր որդուն իւր երկիւրած
մարիտ ծառայեց բոլորքն միշտ
շրջապատեր է՛ * և կուպահէ և
կուպահպանէ զիւրեանք յամ
փորձութի, բառ այնմ ոչ ամենե
բեան հոգիք են հարկաւորք որք
առարին ՚ի բաղասաւորութի վր
այնոցիկ որք ժառանգելոց են
զփրկութիւն :

Լսինքն, քիչ մի նորա բարութե
ողորմութե և գթութեան
համն առէք և տետէք թէ ինչպէս
քաղցր և ողորմած է՛ տր ամ *
երանի այնպիսի մարդոյն որ կու
յուսայ ՚ինա, զէրէ նր՝ ամ բանն ՚ի
բարին կու առաջնորդի, բառ այնմ
ն յուսայ ՚ի տր ուղ լեաւն սրուն մի՛

ասանեսցի յա՛խտեան որ բնակ
եալն է՛ յերուսաղէմ՛:

Ը՛սինքն , բայց վախեցէք յո՛յ ,
ո՛վ ո՛ր և արդար մարդիք , զէրէ՛
բակիղքն խնաստութե՛ն է՛ երկիւղ
ան * և զի յո՛յ վախող և երկիւ
ղած մարդկանց ոչինչ բարի չի՛ պա
կասիր , Թէ աստ և Թէ՛ ՚ի Տանդեր
ձերումն :

Ը՛սինքն , քանի՛ քանի մեծամեծ
և Տարուսամարդիք իւրեանց փա
ռացն ապա՛ւինելով Տողո՛վ և
մարմնով ազքատացան և բաղցե
ցան * բայց այնպիսի մարդիքն որ
զա՛ծ կուխնդրեն , և նորա ո՛ր
կամքն կուկատարեն , նոցանէ
ոչինչ բարութիւն չի՛ պակասիր ,
բայտ այնմ , Թէ պէտ և ոչինչ ու
նիսէ , բայց զա՛մ ինչ ունիսէ :

Ը՛սինքն , եկէք ո՛վ սիրելի և եր
կիւղած որդիք իմ , ինձ ահանջ
արարէք * որ ես ո՛յ ա՛ն և եր
կիւղն ձեզ ուսուցանեմ կատա
րելապէս , ինչպէս որ ես ուսեր
եմ ՚ի դրոց սրբոց :

Ը՛սինքն , ո՛վ է՛ այնպիսի մարդ
ձեր միջումն որ անտահական
կեանք կուխնդրէ * և կուցան
կայ որ իւր կենաց օրերն միշտ բա
րութե ուրախութե և աջողու
թե միջում տեսանէ :

Ը՛սինքն , պահէ՛ք լեզուդ ՚ի
չար խօսքերէ , իբբ ՚ի բա՛մբաստ

Լ՛ս ըկերուք ՚ի անէ
ամ ո՛րք նորա * զի
ոչինչ պակասութի
է՛ երկիւղածացնն՛ :

ՍԵՃԱՄԵՃՔ ազքա
տացան և բաղցեան
* բայց ոչք խնդրեն
զոր մի՛ պակասեսցի
՚ի նոցանէ ամենայն
բարութի՛ :

Լ՛կայք որդեակք իմ
և լուսարուք ինձ * և
ես զերկիւղ ան ու
սուցից ձեզ :

Ո՛վ է՛ մարդ որ կամի
զկեանս * և սիրէ զա
ւուրս իւր տեսանել
՚ի բարութե՛ :

Լ՛ռեցո՛ զլեզուք ՚ի
չարութենէ * և շր
իա

Թունք քո մի՛ խօսես
ցին զնենդու թի՛ :

Իստորեա՛ ՚ի չար է,
և արա՛ զբարէ * խնդ-
րեա՛ զխաղաղութի
և երթ՛ զՏեանի՛ :

Լ՛ւջք տն ի՛նչ արդար
ոց * և ականջք նի՛
ի՛նչ ազօթիցնի՛ :

Երեւոք տն ի՛նչ չարս
գործաց * սասակել
յերկրէ զիշտականի՛ :

Սարդացին արդարք
առ տր , և տր լու ա-
նց * յամ՛ նեղութի՛
նց փրկեաց զնս՛ :

նաց , ՚ի ստու թի՛ , և ՚ի յիշուց տա
լս * և քո շրթունքդ , ՚ի քո քո
պունկներդ և քո լեզուդ երես
պաշտութի՛ նենդութի՛ և խափե
բայութի՛ չի խօսի քո ընկերիդ և
քո բարեկամիդ Տեա՛ :

Լ՛սինքն , Տեապցիր ՚ի չար ճա-
նապարհէ , ՚իսն զաց և ՚ի չար ընկե-
րէ , և միշտ բարի գործ է Տեաևե
լով այ՛ օրինացն և պատու իրա
նացն * և քանի սրկարես խաղա
ղութի՛ խնդրէ , և Տաշտութեան
յեանէ զնս՛ :

Լ՛սինքն , զէրէ այ՛ ամենատես
աջքն միշտ արդար և երկիր զած-
մարդկանց վերայ է , որ զիւրեանք
պահէ և նախախնամէ * և իւր
ականջն Տանապաղ նոցա ազօթ
քին Տեաէ , որ իւրեանց խնդ-
րուածքն ՚ի բարին կատարէ , թէ
բառ Տաշտուց և թէ բառ մարմնուց :

Լ՛սինքն , և այ՛ բարկութի՛ և
վրէժխնդրութեան երեսն չարս
գործ և անզգամ մարդկանց վի-
է * որ զիւրեանց անուան և յիշա-
տակն կորուսանէ և վշացնէ թէ
այս երկրէս , և թէ այն երկրէն ,
որ է երկիրն կենդանեաց :

Լ՛սինքն , արդար և անմեղ մար-
դիցն որով մաքր դէպ յամ՛ աղա
ղակեցին , և ամ՛ շուտով լուց նց
ազօթիցն * և վրկեց զիւրեանք
յամ՛ իւրեանց նեղութենէն , և

Ի հոգևոր ստուարանքէն :

Լսինքն , զէրէ ան միշտ մտա է
այնպիսի մարդկանցն , որ իւրենց
մեղքն զգջալով և ապաշխարե
լով , զիւրեանց սիրան կու հալեն
և կու մաշեն խղճեանսօք * և այն
պիսի մարդիքն որ հոգւով խո
նարհ են , իբր հպարտութիւն և գո
ռողութիւն չունին , կու կեցուցա
նէ կու փրկէ և կու ազաւե յամ
փորձանքէ :

Լսինքն , շնտակ է որ արդար և
աբ մարդկանց նեղութիւն և տա
նապանքն շատ է այս աշխարհիս
վերայ , ինչպէս որ փրկչին մերոյ մե
քի նեղութիւն և շարժարանքն շատ
էր * Բայց օր ան չի թողուր զիւր
եանք , որ մէկ հեռեանկանին ի
յուսահատութիւն , այլ կու փրկէ
յամէն նեղութիւն * և զամէն իւր
եանց ոսկուտանքն կու պահէ , որ
մինն չի փշովի , իբր հաւատոյ յու
սոյ , և սիրոյ ոսկուտանքն իւր շնոր
հօքն հաստատ կու պահէ , որ չի
կորնչին , ինչպէս որ ան մերոյ մե
քի ոսկուտանքն պահեց խաչին վր
որ չի փշովեցան :

Լսինքն , մեղաւոր մարդի մաշն
վատ է , իբր հոգևոր մաշն , որ ի
մէջ մեղաց և յուսահատութե
կու մեռանի * Բայց այն մարդիքն
որ կու առնն զարդարն , իբր թէ
զքս որ է արդարոց գլուխն , և թէ

Սերձ է օր առ այն
սիկ ոչք մաշեալք են
սրտիւք * և զիս
նարհս հոգւով կե
ցուցանէ :

Բազում նեղուիք
են արդարոց * յամե
նայնէ փրկէ զնոս
օր * և պահէ զամ
ուկերսնց , և մի ի նո
ցանէ մի փշովեցի :

Սահ մեղաւորին շար
է * Բայց ոչք առնն
զարդարն զգջասցին :

Փրկէ տօր զանձինս
Տառապիցիւրոց * մի՛
չ զջատցին ամենեք
եան օր յուսաց
եօղք են ՚ինս :

Տաճք . 21 .

Սաղմոս Դ ԹԻ :

Սաղմոս . 1 Դ :

 ատեա՛ տէր
զայնտիկօրք
դատեն զիս
* մարտիր
ընդ այնտիկ , օրք
մարտնչին ընդիս :

Ա զ զէն և զասպար

զալ արդարքն , պիտին վերջն
չ զջալ , Թէ այս կեանքումս Թո
ղութիւն գտանելով , և Թէ այն
կեանքումս դատասպարտվելով ՚ի
դժոխս :

Ա յսինքն , զէրէ տօր անձ
փորձանքէ կուփրկէ և կու ազա
տէ իւր Տառապից Տողիքն * և ինչ
մարդօր յուսացերէ ՚ինս , ամեն
և ին ջի ամաչեր , Թէ այս կեան
քումս և Թէ այն կեանքումս առա
ջի ատենին քի :

Իբր զայս սաղմոսս ինքն դա՛ ի Թէ
ասացեալ :

Ա յս սաղմոսումս խօսելով մար
դարէն իբերանէն քի կու խնդրէ
յայ զօգնութի ընդէմ իւր Թշնա
մեացն :

յսինքն , տօր անձ Տայր ամե
նակալ դու արա՛ զիմ
դատասանս այն մարդ
կանցն ճեա , իբր Տրէկց քահա
նայապետացն ճեա , օր զիս զուր
տեղ կու դատեն և կու դատա
պարտեն ՚իմս Տխաչի * դու կրո
վեր և պատերազմիր այնպիսի
մարդկանցն ճեա , օր ընդէմ ան
ութե խնց կու պատերազմին , և
կու զեն զիմ մարդեղութե խոր
Տօրոցն անպատու անեն :

Ա յսինքն , առքութուրդ և քո

դախանդ , իբր զփառսս և զվեւ
բասիանոս որք են կայսերք Տառ
մայեցւոց . և վերկաց ինձ օգնու
թիւն Տասիր * Տանէ քո թուրդ
ի թամբէն . իբր զօրսն Տառ
մայեցւոց ընդ էմ՝ զիս Տալածօղ
Տրեխցն , որ պաշարեն զիւրեանք
երուսաղեմոյ միջումն * և ինձ
յոյս տալով ասա՛ , թէ մի՛ վախեր քո
փրկութիւնդ ես եմ՝ :

Մտնիքն , ամաչեն և ամօթով
լինին այնպիսի մարդիքն որ կու
զեն զվճ անձս սպանանեն և փչաց
նեն * յես դառնան և իւրեանց
արարմունքէն կրկին ամաչեն նք
որ ինձ վերայ չար խորհուրդ կա
նեն ի կորուստ իւրեանց :

Մտնիքն , զրո՛ւին յերկրէ յեր
կիր և փչանան , ինչպէս որ փռնն
քամու առաջնն կու գրո՛ւի * և այ
բարկութե Տրեշտակներն զիւր
ենք ներգացնեն և պատու Տասեն
ոպ թշնամիս անձային ճշմարտուէ

Մտնիքն , իւրեանց ճանապարհն
մութն և պքոս դառնայ , որ
չի կարենան փախչիլ և պոծանիլ
* և այ Տրեշտակն յետնէ անկանի
և Տալածէ զիւրեանք :

Պարձեալ իւրեանց կենցաղա
վարութե ճանապարհն խաւար
և դայթակղութի դառնայ , որ
օր ըստ օրէ իրարանան և անկանին
ի մոլորութիս , և ամենևին չի կա

քո , և արի յօգնել
ինձ * Տան զուր քո
ընդ դէմ՝ Տալած չաց
խոնց * արդել զնս և
ասա՛ դու ցանձն իմ ,
թէ փրկութիւն քո
ես եմ՝ :

Մտնեցեն և յա
մօթ լիցին ոյք խնդ
րեն ցանձն իմ * դարձ
ցին յեսս և ամաչես
ցեն ոյք խորհին ինձ
զչար :

Սղեցին նոքա ոպ
փոշի առաջի Տողոյ *
և Տրեշտակ աննե
ղեսցէ զնոսս :

Սղեցին ճանապարհք
նոցա ի խաւար և ի
դայթակղութի * և
Տրեշտակ այ Տալա
ծեսցէ զնս :

Դնանիր թագուցին
ինձ զորոգայթ ապա
կանու թէ իւրեանց
* և ՚ի նանիր նախա
տեցին զանձն իմ :

Տապի ի լը նոցա որո
գայթ զոր ոչ գտա
ցին * և որան զոր թա
գուցին առցէ զտո
նոցա * և յորոգայթ
ինոյն անկցին :

Լալ անձն իմ ցն
ճապցէ ՚ի տր * ու
րախ եղիցի ՚ի փրկու
թէ նորա * և ամ ոս
կերք իմ ասասցեն
տր ով նմանի բեզ :

Ի փրկել զաղբառն
ի ձեռաց Տորին *
զաղբառն և զանանին
յայնցանէ ոչք յափշ

րենան գտանել զձանապարն փր
կու թէ * և այ Տրեշտակքն զիւր
եանք հալած են և կորուսանեն :

Լսինքն, զէրէ փուջ տեղ զայն
իւրեանց մա հուան և ապականու
թէ թալարն որ էր մասնիչն յու
գայ, գաղտուկ սարքեցին ինձ
համար * և անփրաւ տեղ զիմ անձն
նախատեցին, և անարդեցին իբրև
զմա հապարա :

Լսինքն, ուտի կու ինդրեմ
իբէն, որ այնպէս թալարի հանդի
պին իւրեանք, որ ամենևին միտք
չեն արարած * և այն որսանելու
բղերն, որ ծածուկ ինձ սարքեր
են, իւրեանց ուրքն առնու * և
իւրեանք անկանին այն թալարի
մէջն և կործանվին :

Լսինքն, և իմ անձն տեսանե
լով զինքն ազատեալ ՚ի փորձա
նաց և յարուցեալ ՚ի մեռելոց
ցնճայ աստուծով * և ուրախա
նայ այն փրկութեանն վերայ որ
հայրն ամ իւրն արար * և իմ
ամեն տկրտանքս, իբր իմ ամեն
հոգւոյս զորութիւն կամ իմ
առաքելքն և աշակերտքն աղաղա
կեն և ասեն, թէ տր ամ ով կարէ
բեզ նմանիլ, կամ հաւասարիլ :

Լսինքն, զէրէ գու միայն կա
րես փրկել աղբառ և տկար մարդն
զորեղ և ուժեղ մարդի ձեռքէն
* և աղբառ և մեծ ու թէ անկած

մարդն այնպիսի անողորմ մարդ
կանցէ որ նորա կեանքն կուզեն
յախշտակել և փչացնել:

Գարձեալ, զէրէ դու միայն կա
րես փրկել զկամաւ որ աղքատաց
եալ որդիդ քո միածին իտիրաս
պան ճրէից ձեռքէն * զայն աղ
քատն կասեմ որ զինքն խոնարհե
ցոյց և ծառայի կերպարանք զդե
ցաւ, և վասն մեր չարչարեցաւ ի
ճրէից:

Մտինքն, քանի քանի սուտ
վեպք ինձ վերայ վաղցին * և այն
իբրին որ ամենևին չէի դիտեր,
իբր չէի ասացեր նենգութենով
ինձ կու ճարցանէին, թէ դու չա
սացիր մի թէ քակեցէք զամառդ
զայդ և զերես աւուրս կանգնե
ցից զդա, զէրէ ես վասն տաճարի
մարմնոյս ասացի, և ոչ վո՛ւ տաճա
րին սողոմնի:

Մտինքն, փոխանակ այն չափ
բարերարութեցն որ ես նոյն արա
րի զՏիւանդա բռնկելով և զմեռ
եալս յորու ցանկելով նք ինձ չար
ճատուցին * և խորհուրդ արա
րին որ զիմ անձս մարդկային աղ
դիս միջումն անժառանգ անպը
սուղ և անմասն անեն, իբր չի թո
ղուն որ ամենևին մարդ ճաւա
տայ յիս, ըստ այնմ օ եթէ թո
ղու մք զնա այնպէս, ամենեքին
ճաւատան ՚ինա:

Մտ

տակեն զնա:

Յարեան խլերոյ իմ
վկայք չարեաց * զար
ինչ ոչ գիտէի ճար
ցանէին զիս:

Տառուցին ինձ զչար
փոխանակ բարոյ *
անժառանգել զանձն
իմ խորհեցան յորդ
ւոց ի մարդկանէ:

Ես ՚ի նեղել նոցա
բուրց զգնուի *
խոնարհ առնելի պա
հոք զանձն իմ * և
աղօթք իմ ՚ի ծոց իմ
դարձցինս

Որպէս զեղբայր և
զքնկեր պայտէս հա
ձոյ լինելի * ուր զսգա
ւոր և զորտու՛մ այն
պէս խոնարհ առնելի

Վերայ իմ ուրախ
եղեն * և ժողովե
ցան * ժողովեցան
յիս տանջանք, և ես
ոչ ծանեայ * զբու՛ե
ցան և ոչ զզջացան :

Փորձեցին զիս * և

Ես յինքն, և բանի որ նորա կու
նեղացնէին, և սուղ կուհադա
նելի, իբր զգեցեալ մարմնոցս տկա
րութիւնն ի կուցուցանելի * զիմ
անձս ծովով և պարով կու տկա
րացնելի յաւուրս շարքարանաց
խնոց * և նոյ համար աղօթք կանելի
բայց թէ նորա իմ աղօթքիս ար
ժանի չեն, խնդրե՛մ իբէն որ իմ
աղօթքս կրկին իմ ծոցս դառնայ
իբր երթայ ի գոգ եկեղեցիւց իմոյ :
Ես յինքն, և բանի իմ կարողու
թիւն էր եղբոր նման և բնկերի
նման միշտ կուղելի թէ այնպէս
բան անելի որ նոցա դուր դայի, և
նոցա հոգւոյ փրկութեանն մէկ
ձար անելի * և երբոր կու տեսա
նելի թէ իւրեանց դուր չե՛մ գար
սգաւոր և արտու՛մ մարդի նման
զիմ անձս կու խոնարհեցուցա
նելի և կու խղճանայի :

Ես յինքն, իմ նեղութեն անաջո
ղութեանն և իմ տառապանացն
վերայ ուրախացան * ժողովեցան
մէկ տեղ, և ինձ համար շարխոր
հուրդ արարին * տանջանքն և
պատուհասն ինձ վերայ կիսովե
ցաւ, և ես չիմացայ, իբր հոգս չա
րարի * և յետ յարութեան իմոյ
երբ որ տեսան թէ բան չի կարա
ցին շինել, զբու՛եցան փռացան,
և անզեղջ մնացին :

Ես յինքն, զանազան նեղութիւն

զիս փորձեցին Տարցանելով ինձ
 Թէ պարտ իցէ տալ զՏարկս կայ
 սեր Թէ ոչ * և խայտառակ խօս
 քերով զիս անաղ արարին ասելով
 զայլս ապրեցոյց և զինքն ոչ կարէ
 ապրեցուցանել արքայդ Տրէկց
 * իւրեանց ատամներն ինձ վերայ
 կրճրուեցին * ար ամ Տայր ամենա
 կալ երբ կուտեսանես , և ինձ
 յօգնութի կու հասանիս :

Ասինքն , զիմ անձանցս նեն
 դութենէն և ճարագխտութէն
 փրկէ և Տեռացուր * և զիմ միս
 մորութիս , իբր զիմ միածին լի
 նիս և անդրանկութիս առխօծ
 ների բերանէն ազատէ , զէրէ
 բեղանից ՚ի զատուցօր չունիմ :

Ասինքն , որ ես քո բարութիդ
 տեսանելով խոստովանիմ և դո
 վեմ զքեզ ար ամ մեծամեծ եկե
 ղեցներոյ միջումն , իբր մեծա
 մեծ ժողովքների միջումն * և իմ
 հաւատացեալ ժողովրդոց բազ
 մութի միջումն զքեզ օրհնեմ և
 փառանորեմ :

Ասինքն , բայց կազալեմ զքեզ
 ար ամ , ինձ օգնական եղիբ , որ
 իմ Թշնամիքն ինձ վերայ չիուրա
 խանան * զայն Թշնամիքն կտուեմ ,
 որ զիս փուջ տեղ կուտտէին * և
 իւրեանց աչքերն կութեքէին
 դէպ ինձ , և զիս անաղ կանէին :

Ասինքն , ինձ Տեռ երեսահանց

արհամարհեցին ար
 համարհանօր * կրճը
 տեցին իմ ՚ի իմ զատա
 մունս իւրեանց *
 ար երբ տեսցես :

Ի բայ արս զանձն
 իմ ՚ի խորամանկու
 նց * և յառխօծուց
 զմիամորութի իմ :

X

Խոստովան եղեց
 քեզ ար յեկեղեցիս
 մեծս * և ՚ի ժողով
 բազմաց օրհնեցից
 զքեզ :

Միուրախ եղեցին
 յիս Թշնամիք իմ * ոչք
 առէին զիս ՚ի տարա
 պարտուց * ակն ար
 կի առնէին յիս աչօք
 իւրեանց :

Ընդիս զիսաղաղութի
 իբ

խօսէին * և ինքեանք
բարկութիւն զնեն
դու թէ խորհէին :

Բացին խի՛ր խ՛ գլե-
բանս իւրենց և ասա
ցին * այո՛ այո՛ տեսին
աչք մեր :

Տեսեր տօր * և մի՛
լուեր, տօր մի՛ բացեաց
առնիր յինէն :

Օտր թիր և հայէց
տօր յիրա՛ւուս խ՛ *
տօ՛ խ՛ և տօր խ՛ ՚ի
դատաստանս խ՛ * և
իրաւ արա՛ ինձ ըստ
արդարութե՛ բու՛մ
տօր տօ՛ խ՛ :

Մի՛ ուրախ եղիցին
յիս թշնամիք խ՛ * և
մի՛ աստացեն ՚ի սիրտս
իւրեանց թէ՛ վա՛յվա՛յ
անձանց մերոց զիրնկ

հաշտութենով կու խօսէին * և
իւրեանք իւրեանց միջումն բար
կանալով նենդութե՛ խորհուրդ-
կանէին , թէ ինչպէս ինձ մէկ
մնաս մի հասուցանեն , և զիս որ
սան և կորուսանեն :

Ասինքն , շուտով որ զիս կուտե
սանէին մէկ նեղութե՛ կամ մէկ
վշտի միջումն , բերաններն կու-
բանային ինձ վերայ , և կասէին *
ա՛հա՛ ա՛հա՛ , մեր աչքն զքեզ այդ-
պէս տեսաւ :

Ասինքն , զայս ամէն բաներս
դու տեսար տօր տօ՛ առանց խ՛
ասելոյս * ուստի կազաչեմ զքեզ ,
մի՛ լուեր և մու՛նձ մի՛ կենար , և
ինձանից մի՛ Տեռանար :

Ասինքն , զարթիր տօր տօ՛ միտք
արա՛ և նայիր խ՛ իրա՛ւուսքն *
և խ՛ դատաստանն * և քոյ արդա-
բուեն զօրս ինձ իրա՛ւուսք արա՛
զերէ՛ ես զգոսա ՚ի ծառայութեն
եզխառայե՛ոց ազատեցի , և քա
ասուն տաքի յանապատումն կե
րակրեցի , և տարայ յերուսաղէմ ,
և նոյ՛ փրկութեն համար մարմին
զգեցայ , և նոյ՛ զիս ուրացան և ՚ի
մահ մատնեցին :

Ասինքն , որ չի ինի թէ խ՛ թշ-
նամիքն ինձ վերայ ուրախանան *
և իւրեանց սրտումն սանն , թէ
երանի մեզ երանի մեզ որ կու-
տուպք զինքն , իբր փառուցինք

զինքն, և զիւր զխաւորութիւն
ոչնչացուցիւք:

Լ շախիքն, այլ անտէն և յանժ
լինին նք որ իմ անաշտութեն
վերայ կուրախանան * և անժով
և անարգանայ ծածկիլն այնպի
սիմարդիքն, որ ինձ վերայ Տար
տութիւն մեծ կուխօսին, և ամբար
տանանութիւ կուծիծաղին:

Լ շախիքն, և ցնծան և ուրախ
նան քեզնով ամեն այնպիսի մար
դիքն * որ կուխնդան իմ արդա
բութե և անմեղութեն վր, և
զիս ճշմարտ որդի այ կուդանա
նին:

Լ շախիքն, և ասեն Տանապաղ
թէ մեծ է ան, իբր Տանապաղ
զքեզ մեծացն են և բարձրացնեն
* նք որ քո ծառայիդ խաղաղու
թիւնն և Տանգատութիւնն և
փառքն և պատիւն կուղեն, և
կուխնդրեն:

Լ շախիքն, և իմ լեզու սփշախօ
սի և պատմե սփշաքո արդար դա
տատանդ * և Տանապաղ երգէ
զքո դովութիդ յանխտանս յա
նխտանից:

Իբր, երբոր օրէնք և մարդարէք
կուխատարլին ճշմարտ դանթին
յնքն զգեցեալ զկերպ ծառայա
կան կուծնանի ի կուսէն, և կու
փրկէ զմեզ ի մարտութենէ և

լուզաք զնա:

Լ մաշեցեն և յա
նժով լիցին ոչք ին
դան ընդ չար իմ *
զգեցցին զանժ և
զանարգանս ոչք մե
ծարանեն իմ իմ:

Յնծացեն և ու
րախ լիցին իբեզ ամե
նեքեան * ոչք կամին
ընդ արդարութի
նիմ:

Լ շախիքն յամ ծառ
մեծ է ան * ոչք կա
մին զխաղաղութի
ծառայիքդ:

Լ եզու իմ խօսեցի
դարդարութիւն քո *
զոր Տանապաղ զգո
լութիւն քո:

S-ճք: 27:

Ի կատարած ծառայի
ստան զտութի:

Սաբաւ . Լ. Ե .

Լսէ անօրէնն մե
զանչել ընդ միսս
իւր * Թէ չիք եր
կիւղ այ առաջի
աչաց նր :

Եւնդեաց առաջի նր
* ՚ի գտանել զանօրէ
նութի իւր , և յա
տել զնա :

Բանք բերանց նորա
անօրէնութի և նեն
դութի են :

Աջ կամեցաւ նա իմա
նալ զբարի * և զանօ
րէնութիւն խորհե
ցաւ յանկողնի
իւրում :

Լկաց նա յամ ճա

՚ի փորձութենէն սատանայի :
Լսո սարգսոս մն կու զարմանայ
մարդարէն մարդկանց չարութեն
վերայ , և այ Տամբերութե և բա
րութեն վր :

Լսիսիքն , կստէ անօրէն մարդն
իւր մտաց մէջն , Թէ քանի ձեռ
քէս կու գայ մեղաց յեանէ կենամ
և իմ զանկութե ս Տեաե իմ * զէ
րէ այ ա նն և երկիւղն նորա աչաց
առաջին չի երեւիր , ըսպանութն ,
պտանկութն , սուտ երդումն և
խաբէիայութն , նր Տանապաղ
գործ է եղած :

Լսիսիքն , նենդութենով խոս
տացաւ այ առաջին , կարծելով
Թէ զամ կարէր խաբել * և սասայ
Թէ զիմ խղճմտանքս քննեմ , և
ինչ անօրէնութի որ ինձնում
գտանեմ , Տրախարիմ , ատեմ , և
զէն ձգեմ :

Լսիսիքն , բայց իւր նենգաւ որ
բերանէն անօրէնութե և խա
բութե ՚ի զատ այլ որիչ ուղիղ
և ճմարիտ խօսք դուրս չի գար :

Լսիսիքն , ամենևին չու զեցնա
առաքինութե ճանապարհն իմա
նալ * և գիշերն ՚ի բուն իւր տե
ղերի միջումն անօրէնութիւն և
չարագործութի նենդութի և
խորանանկութի միտք արաւ :

Լսիսիքն , ամէն չար սովորութե

Ճանապարհումն պատրաստ դասեցաւ * և ՚ի մեղք դորժելոյ բնաւ չի ձանձրացաւ, իբր ՚ի բաճբասելոյ, ՚ի յափշտակելոյ, և ՚ի սպանանելոյ ամենեւին չի կշտացաւ ։

Լ՛սինքն, և դու տեսանելով նո՛ր չարութիւն երկայնամիտ եղբորդէրէ քո ողորմութի՛դ բողոր աշխարհս լցերէ, ևս առանել երկն քումն երանելի հոգիքն զարդարեր և պսակերէ * և քո ճշմարտութի՛դ և հաւատարիմ խոտս մուշիք յերկրէս մինչև ՚ի յանգս մինչև ուր որ մեր աչքի տեսութիւն կարէ հասանիլ, նայելով յայտնի կու երևի ։

Լ՛սինքն, քո արդարութիւնդ սարերի նման բարձր և անհաս է * քո իրաւունքդ և դատաստանդ զանազան խորուկ անդերի նման անբնների և անխմանայի է * և չէ՛ թէ միայն բանական և բարեգործ մարդիքն, այլ և անասնաբարոյ և չարագործ մարդիքն, կու փրկես և կու կեցուցանես քո առատ ողորմութե՛դ, միայն թէ իւրե՛նց սրտումն ճշմարիտ զ զքումն և փոշիմանութի ունենան ։

Լ՛սինքն, ա՛հ արածութի ո՛ր չափ առասէ քո ողորմութիւնդ քոյ բառեղձ ու՛ած ոցն վերայ * ուստի հողեղէն մարդիք չէ՛ թէ յիւր եանց կարողութիւն, այլ ՚իբոյ ո՛ր
Թևե

նապարհ որ ո՛չ է բարի * և ՚ի չարէ նա ո՛չ ձանձրացաւ ։

Տ՛ո՛ր յերկինս է՛ ողորմութի քո * ճշմարտութի քո մինչև յանգս ։

Լ՛ողարութիւն քո ույլ յերկնք ան * իրաւունք քո ույլ խորք բազուկ * զմարդիք և զանասունս կեցուցանես դու ո՛ր ։

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութի քո ան * այլ որդիք մարդկան ՚ի հովանի թևոց քոց յու՛տոցն

Լ՝ քբեցին նք՝ խա
րարաութի տան քոյ
* և զուղիս փափկու
թի քոյ սացես յլ՛մ
պել նոցա :

Իբէն է՝ արաղբիւր
կենաց * և լուսով
երեսաց քոյ տեսա
նեմք զչոյս :

Ճա աղեւ՝ զողորմու
թիս քո ոյք ճանաչեն
զքեզ * զարդարուին
քո ոյք ուղիղք են քո
տիւբ :

Թեւերիդ շուօքի տակումն պահ
վելով իբեզ յուսան և ապաւի
նին, իբբ իբո անային նախախնա
մութիդ և օգնութիդ յուսան
և ապաւինին, զէրէ նոխա միայն
կարեն յաղթահարել զբնուին
սասանայի :

Լ՝ սինքն, և այսպէս քո երկնային
տանդ առատ սիրոյ գինովն կու
հարբենան, իբբ քոյ ոյք եկեղե
ցւոյ հոգևոր ուրախութիւն կու
ցնծան * և դու քոյ անային
բաղարութիւ և քոյ ոյք հոգւոյդ
շնորհաց սելանն նոցա կուխնաց
նես :

Լ՝ սինքն, զերէ քեզանէ կու
բզխէ աղբիւրն կենաց, իբբ ամ
կենդանութի թէ հոգեկան և
թէ մարմնական քեզանից է * և
ինչպէս արեգական լուսովն զարե
գակն կուտեսանենք, այսպէս ևս
քո շնորհաց լուսովն զքեզ կու
տեսանենք որ ճշմարիտ լոյս ես, և
քոյ միածին որդւովդ զքեզ կու
ճանաչենք, որ ճշմարիտ անձ ես,
և արեւրկնի և երկրի :

Լ՝ սինքն, ուստի կազաչեմ զքեզ
որ ծաղեւ զքո սիրտութիւ լոյսդ
այն մարդկանցն վր, որ զքեզ ճշ
մարիտ անձ կուճանաչեն * և զքո
արդարութիւնդ և իրաւունքդ
այն մարդկանցն վերայ պահես,
որ սրտերն շխտակ և ուղիղ է :

Լ՝ յսինքն, որ չի լինի Թէ ամբար
տաւան և հպարտ մարդկանց
ոտոցն կոխան լինինք * և մեղա
նոր և անօրէն մարդկանց ձեռքն
իբր ննարագործութիւն զմեզ չի
վարցնէ և դողացնէ :

Լ՝ յսինքն, այլ այնպիսի ամբար
տաւան և մեղաւոր մարդիկն այն
փոսն անկանին, ինչ տեղ որ ան
կաւ ստանայ * և բշտին և հա
լածվին քո երեսնէդ, և այլ չի կա
րենան մեծանալ և զորանալ այս
աշխարհիս վերայ :

Լ՝ յս տաղովս կուխրատէ և կու
զգուշացուցանէ մովսէս մարգա
րէն զհրէայս և մանաւանդ ըզ
բխատնեացս առ ՚ի ճանաչել զեր
ախտիսն քի :

Եսինքն, նայեցէք դէպ ինձ
ո՛վ երկինք, իբր ո՛վ
վարդապետք և եպիս
կոպոսունք, քահանայք և քահա
նայապետք, որ խրատեմ և զգու
շացնեմ զձեզ * և լտէ երկիր,
իբր հաւատացեալ Տողովորդն
զիմ բերանիս խօսքն, և քարոզու
թիւնն :

Լ՝ յսինքն, ինչպէս որ ծարաւ եր
կիրն անձրևն ներս կուծծէ, այս
պէս իմ զրոյցս ձեզ ընդունելի

* և

ՍԻԵԿԵԱԳԵՆ ԽԼԵՐԱՅ
մեր սոք ամբարտա
ւանից * և ձեռք մե
ղաւորաց մի՛ դողա
ցուսցեն զմեզ :

Լ՝ նդ անկղին ամե
նեքեան ոյք գործէն
զանօրէնութի * մեր
ժեպղին և այլ մի՛ կա
րացեն հաստատիլ :

ՏՈՒՅԻ 13

Օրնութի մ ձին մովսէս
ամառեա մարգարէին, 1 ըկ
բարգ որինց : 11 :

այեցարուք
երկինք և խօ
սեցայց *
լուխցէ եր
կիր զպատգամս բերա
նոյ խոյ :

Բնդունելի լիցի ո՛վ
զանձրև բարբառ իմ
և իջցէ որպէս ցոյ

պատգամ իմ:

Որպէս զանձրև ՚ի վեր սիզոյ * և ող տա բափ ի վեր խոտոյ * զի զանուն անկարգասցուք * և տուք օր չնուի անայ մերուս:

Ը որոյ ճշմարտութիւն գործք նորա * և ամ ճանապարհք նորա իրաւ ամբք են:

Ը Տաւ ատարիմ է * և ոչ գոյ ՚ի նմա անիրաւութի * արգար և ճշմարիտ է ար:

Սեղան * և ոչ նմա որդիքն արատոյ * ծնունդք խոտորելք և թիւրեալք:

* և իմ խօսքս գիշերման շաղի նման իջնու ձեղ վերայ, և ձեր սիրտն կակղացնէ:

Ը յսինքն, ինչպէս որ կու իջնու անձրևն կանանց սաղի վեր * և ինչպէս երկնից թագու թին պուտ կու կաթ կաթէ խոտի վեր և զինքն կու դալարացնէ այսպէս իմ խօսքս ձեր սիրտն ջերմացնէ ՚ի սէրն այ * զէրէ ես այս բանունն այ անունն կու յիշեմ * և դուք լսելով զիմ խրատս, այ օր չնուի և փառք տուէք:

Ը յսինքն, այ գործքն ճշմարտութիւն է, իբր ինչ որ կանէ իւր ծառայից ճեան, ուղիղ և մեկն սրտով կանէ, և ինչպէս որ խոտ սացեր է, այնպէս դու ի կու տանի * և իւր ամէն օրինաց և պատու իրանաց ճանապարհն իրաւունքով և դատաստանով է:

Ը յսինքն, ամ Տաստատ և Տաւատարիմ է իւր խոտանուիքն վեր * և նորանում տուութի և անիրաւութի չի գտվիր * զէրէ արգար է, և ճշմարիտ է իւր ամ բանունն:

Ը յսինքն, րնդէմ այ մեղանցեղին իւրեանց օրինազանցութենովն * և այնպէս անխղճմտանք և անճոգ են, ինչպէս թէ րնդէմ նմա, իբր րնդէմ այ ոչինչ չի ինքն արած կամ գործած այն որդիքն

արատոյ, իբր այն որդիքն մուրրու-
թե Տրեայք, որդիքն մեղաց * այն
ճնունդն, որ խակզանէ մուրրած
և ճուված էր այ Տեա և չէր ուղեր
ուղիղ սրտիւ նմա ինազանդիչ:

Ըստինքն, այդ չէ մի որ կու Տա
տուցանէք այ փոխանակ իւր բա
րերարու թե՛ն * ո՛վ ժողովուրդ
անխելք և անգէտ, որ թողեր էք
զնա, և կուոց կու երկրպագանէք:

Ըստինքն, այս չէ մի քո երկնային
Հայրդ, որ զքեզ այնչափ հոգսով
և խնամքով վաստակեց այնչափ
սիրով պահպանեց և մեծացոյց *
զքեզ ՚ի հողէ կազմեց և մարդ չի
նեց, և զքո հոգիդ յոչնչէ բաւեղ
ճեց և գոյացոյց:

Ըստինքն, յիշէ անցած ժամա
նակի օրերն, թէ որ չափ բարերա
րու թի՛ր արաւ քեզ անձ * և միտք
արեք զանազան ազգերի անցած
տարիքն և տեսէք, թէ մէկ ազգէն
մինչև ՚իսիւս ազգն որչափ հրաշք
և սքանչելիք է արարեր անձնեզ
Տամար:

Ըստինքն, թէ դու չես դիտեր,
հարցուր քոյ հայրերիդ և քո պա
պերիդ, որ քեզ պատմեն * և քոյ
ազգիդ հայկ սր և ճեր մարդիքն
աղաչէ որ քեզ ասեն, թէ որչափ
երախտիք ունի քեզ յի՛ր անձ:

Ըստինքն, թէ ինչպէս այն ժա
մանակն բարձրեալն անձ բաժա

Ոչ այդ այն է զոր ան
հատուցանելիք դուք
* ժողովուրդք մի
մարք և ոչ իմաս
տունք:

Ոչ սա ինքն է հայր
քո որ ստացաւ զքեզ
* արար զքեզ և բա
տաղծ զքեզ:

Յուշ լիցին քեզ ան
ուրբն յա՛ն խտենից *
խնայարուք զանս
յազգաց մինչև
յազգս:

Տարցնիր դուց հարս
քո, և պատմեսցեն
քեզ * ցճերս քո և
ասացեն քեզ:

Ի՞ժամանակի յորժամ
բաժանեալ բարձր

եալն զազգս ան՝ * և որպէս փոռեաց նա զորդինն աշամայ :

Սացոյց զասճմանս Տեթանոսաց , բաթուոյ Տրեշտակացն ասորւծոյ :

Լզև բաժին ան ժողովուրդ իւր յակոր * և վիճակ ժառանգութե իւրոյ իւրայել :

Բաւականեղև նմայանապատի * իծարաւ ասթոյ յանջողւոջ պաշտպանեաց զնա :

Իքրատեաց զնա և պահեաց որպէս զբիբական * ոպ զարծուի իթևս իւր ընկալալ զնա * և ոպ իսխ ձա

նեց աղբերն սէնէ արայ դաշտու մն յեա ջրհեղեղին * և թէ ինչպէս սարածեց և փոռեց աղամայ որ դիքն երկրիս վերայ , և զձեղ իւր Տարազա որդւոց նման նախախնամեց :

Լյսինքն , թէ ինչպէս զանազան Տեթանոսաց աղբերին չափեւասճմանք դրեց նոյ Տրեշտակներէ պալտած թուին գորայ , իբր նոցա կենաց չափն և սասճմանքն այնչափ երկարեց , մինչև որ ինոցանէ բարի և բնախր մարդ իբր դուրս գային , և անկած Տրեշտակաց սեղև ժառանգելին , և նոյ Տրեշտակաց թիվն լցուցանելին :

Լյսինքն , բայց այնչափ աղբերի մէջն միայն յակորայ աղզն իւրն բաժին ընտրեց * և խորայելի աղզն իւրն վիճակ և ժառանգութի անկաւ , իբր Տրեից աղզն :

Լյսինքն , քառասուն տարի յա նապատու մն նորա կարիքն լցոյց * և այն սաստիկ ջերմ և ասթ ժամանակին ջուր չի գտլած սեղերումն , զինքն ինամեց և պահպանեց , յաշեցոյց և արբեցոյց , և ան բարեզր առասացոյց :

Լյսինքն , իւրատեց զինքն զանազան օրինոք և պատու իրանոք , և պահեց իւր աչբի բիբին նման ի զանազան փորձանաց * և արծվի նման իւր թևերի վերան սուեց

զինքն , և շուրջ ամէց յերկրէ
երկիր * և իւր ձագերի նման
գուԹբ և խնամք տարաւ , սիրեց
և կերակրեց զինքն , և պահեց ՚ի
ձեռաց Թշնամեաց և ասեւեաց
իւրոց :

Լ՝ յսինքն , իւր Թեւերն փռեց
և տարածեց , և սիրով ընդունեց
զնա * և իւր քամակին վերայ բար
ձաւ , և բերաւ ՚ի տեղ Տասուց
իբր ՚ի յերկիրն ա՛ւեանց յերու
սաղէ՛մ և զիւր խնամքն միշտ նր
վերայ պահեց :

Լ՝ յսինքն , միայն ար ամ ստեղ
Տօղն երկնի և երկրի նոցա ձա
նապարհ ցոյց կուտայր և կու
առաջնորդէր * և այլ որիչ կու
պաշտօն տար և սուտ ամ չի կայր
նոցա Տեա , որ կարծէին Թէ նա
զիւրեանք կու նախախնամէր :

Լ՝ յսինքն , տարաւ զիւրեանք
նոցա երկրի բերքերին և բարու
Թեզն տէր և Տառանդորդ արու
* և կերակրեց և յաղեցոց զիւր
եանք նոցա շինած և սերմանած
արտերի պտուղներովն :

Լ՝ յսինքն , քարէն մեղր ճճեւ
տվեց իւրեանց , իբր ամ քարէ
տախտակներովն իւր օրինաց և
պատուիրանաց քաղցրու Թխնն
խնացոյց նց * և ապառաժ քարէն
իւղ խնացոյց նց , իբր նոյն քարէ
տախտակներովն զիւր արդարու

գուց իւրոց գԹա
ցաւ :

Տ արածեաց զԹևս
իւր և ընկալաւ զնա
* և բարձեալ բերէր
զնա ՚ի վր միջնադաց
իւրոց :

Տ ր միայն ամէր զնս
* և ոչ գոյր ընդ նս
ամ օտար :

Լ ամ և Տան զնտա
ի զօրու Թխ երկրի *
և կերակրեաց զնս
արդեանք անդաւ
տանաց :

Վ ի եցոյց նց զմեղր
ի վիմէ * և զիւղ յա
պառաժ վիմէ :

Իւզ կովուց և կ՛Թն
մաքեաց * ճարպով
հանդերձ խոյոց, որ
Թուց զուց և նոխա
զաց :

Օ պարարտութիւն
երկեամանց ցորենոց
* և զարիւն խաղո
ղոյ էարբ գինի :

Լ կեր յակոբ և յա
գեցաւ * և անգուշ
եաց սիրելին :

Ղ իրացաւ, ստո՛ւա
րացաւ, լայնացաւ *
եթող զնոր անձ զարա
րիչ իւր * և յետս
եկաց յայ սիրելէն
իւրմէ :

Ր արկացուցին զիս
օտարտաբ իւրենց

Թին և ճմարաութին նոյ հասկա
ցոյց, և ապտաժ կասէ բարե
տախտակներին, վան մոխրա
կան օրինաց և պատուիրանաց
դժուարութին ցուցանելոյ և
յայտնելոյն :

Մ յսինքն, և երբ որ զովզ Թա
գաւորն բաստու մտանեց ան
ի ձեռս խրայելացւոց, նորա եր
կրի կովերի իւզովն ոչխարների
կաթովն * զօչերի հորթուկների,
եղների, և այծերի ճրագուովն
կերակրեց զիւրեանբ :

Մ յսինքն, նորա արտերի պա
րարտ շարմաղած հացն կերաւ *
և նորա այգեօտանեաց պատուա
կան խաղողի կարմիր գինին խմեց
և այ օրէնքն և պատուիրանքն
մտացաւ :

Մ յսինքն, և երբ որ կշացաւ
յակոբ, իբր յակոբ նահապետի
զարմն * ըսկաւ ընդ էմ իւր
ըտտեղձողին անհնազանդ ջորու
նման պրացիտալ, այն որ յառաջ
այ սիրելի և անգրանիկն էր :

Մ յսինքն, զէրէ գիրացաւ հաս
տացաւ և լայնացաւ, իբր Թէ մե
ծացաւ զորացաւ * և բացԹո
ղեց զիւր արարիչ անձն * և իւր
սիրիօզ և ազատող այ օրինացն և
պատուիրանացն հետացաւ :

Մ սինքն, ուստի սասաց անձ, Թէ
բարկացուցին զիս դուքս իւրենց

օտար անձներովն * և իւրեանց
կուռքերովն զիս դառնացուցին,
և զայրացուցին, և ՚ի նախանձ
չարժեցին:

Ը՛ստինքն, Թողին զանձ և զե-
ւերի մատաղներ և սրատարագ-
ներ մատուցին * այնպէս կուռքե-
րի երկրագոյուլն արարին, որ ամե-
նեւին չէին գիտեր * զէրէ նորէին
և այն մտա ժամանակներումն գը-
տած կուռքերէին, որ իւրեանց
Տարբն և պապերն բնաւ չէին ճա-
նաչեր:

Ը՛ստինքն, Թողին զիւրեանց
արն որ զիւրեանք բատեղձեր էր,
և Տօր նման աշխատանք ծներ
էր * և մտացան զանձ, որ այն
չափ տարի զիւրեանք յանապա-
տումն կերակրեր էր:

Ը՛ստինքն, զայս տեսանելով
բատեղձօղն անձ նախանձեցաւ *
զայրացաւ և սրամտեցաւ նոցա
որդէոցն և դատերացն և նոցա
զարմն և զանակին վր, և ստաց
աստալով:

Ը՛ստինքն, ես զիմ երեսս դար-
ձուցանեմ ՚ի դոցանէ, իբր զիմ
անձային խնամքս բառնամ ՚ի դո-
ցանէ, և բաց Թողում զիւրեանք
* և ցոյց տամ, Թէ որ չափ փոր-
ձանք և պատու Տաս պիտի Տանդի
պի դոցա յեափն ժամանակն, Թէ
՚իմեռն Տառնայեղնոց իշխանացն

* և կուովք իւրեանց
դառնացուցին զիս:

Օ՛րհեցին դիւաց,
և ոչ այ * դիցն զորս
ոչ գիտէին * նորք և
առժամայնք, զորս
բնաւ ոչ ճանաչէին
Տարբ նոցա:

Թ՛ողին զտէր որ
ծնաւ զնոսս * մտա-
ցան զանձ, որ կերակ-
րեաց զնոսս:

Ը՛տես արև նախան-
ձեցաւ * և սրամտե-
ցաւ ի վր ուստերաց
և դատերաց նոցա
և ասէ:

Դարձուցից զերեսս
իմ ՚ի նոցանէ * և
ցուցից նոցա, զինչ
լինելոց ի յէ յապա-
յ ժամանակի:

Օ ի ազգ մի թիւրք
 են նորա * և որդիք
 անհաւանք * նորա
 նախանձեցուցին զիս
 ՚ի չաստուածս իւր
 եանց * և դառնա
 ցուցին զիս ՚ի կուռս
 իւրեանց :

Արդ և ես նախան
 ձեցուցից զնս յազգ
 անպիտան * և անմը
 տիւ ազգաւ զկե
 ցուցից զնսա :

Տւնք. 30.

և թէ ՚ի ձեռն օտար պլազդեաց :
 Ասինքն, զէրէ այդ ազգդ ծո
 ուած ազգ մի է * և դոքա որ կան
 անհաւան և կամապաշտ զարմի
 ծնունդք են * դոքա զիս նախան
 ձեցուցին իւրեանց սուսածնե
 րովն * և զիս դառնացուցին և
 զայրացուցին իւրեանց կոքե
 րովն ՚ի սկզբանէ մինչև ցայսօր :

Ասինքն, ես այլ զդոսա նախան
 ձեցնեմ կապաշտից և հեթանո
 սաց անպիտան աղբերն յուսաջ
 բարչելով * և անմիտ և տգէտ
 աղբերով զդոսա կսկծացնեմ և
 կատաղացնեմ, իբր գէրի շինեմ
 զիւրեանք իմ, զանազան ազ
 գաց, և անազատեղ անեմ աշ
 խարհիս վերայ :

Տուք փառս ւոյ ասուք զօրհնութի մարդասերին թագաւորին յաւիտեանից , որ փրկէ զճառայս իւր և կեցուցանէ : Արդասէր ւոր վասն սրբուհւոյ :

Քարոզ էրկնք պատճէին և սերապաւինին :

- Այլ ասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունընջեան և յամ ժամու խօսիլ մեզ զբան տն , զոր աղաչեացուք :
- Այլ ասն շանկանելոյ մեզ ՚ի փորձութի , որում ոչ կարեմք հանդուրժել , զոր աղա :
- Այլ ասն անբիծ և անդատապարտ կալոյ մեզ , առաջի ահեղ ասեմինքի , զոր աղ :
- Այլ ասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւահանդիսան կենաց ան փխճանից , զոր աղա :
- Այլ ասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութեն , զոր աղա :
- Այլ ասն հոգւոյն : Աւ ևս և վր : Օ անձինս : Աղորմեաց :

Պգիշերի և ՚ի տունընջեան և յամ ժամու զքեզ աղաչեմք և իբէն խնդրելք մարդասէր ւոր : Աւր մեզ ամ փրկիլ մեր , խոնարհեացի ունինք ՚ի խնդրուածս մեր , զի մի ունայն լիցին վաստակք ճառայից քոց : Այլ համարեաց զաշխատութիս մեր ՚ի գործ արդարութեան և ՚ի պատու ամպաշտութե : Ինկալ զաղօթս և զերկրպագութիւնս մեր , և հատո՞ մեզ զողորմութի քո առատապէս : Օ ամ կեա՞ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր անց քոց : Օ օրացո՞ զմեզ ւոր դօրութի սրբոյ հոգւոյդ , պահեա՞ զմեզ որպէս բիբ ական : Աւ արա՞ առ մեզ զնշան բարի , ՚ի դոկեատ և ՚ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբոյ : Օ ի ՚ի քո փառս կատարի , ամ արարածոց մշանջեանաւոր փառաբանութի ՚ի բարձունս հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ . այժմ , և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտեանից : Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Տոլիւ քաջ Տոլիւ բարի և յաւիտենական : Վայեաց և
այցարա՛ բանաւոր Տօտի քոյ, դոր ժողովեցեր առ քեզ զԹու
թեամբ քով : Օ ի քո առաջի կտակ տօր, և առ իբէն ողոր
մութեանցն և զԹութեանցն ակն ունիսք : Օ ամենե
սեան օրհնեա՛ զամենեսեան խնասանացո՛, զամենեսեան լու
սաւորեա՛, և ամենեցուն պարգևեա՛ զերկնից արքայու
թիւնդ : Ման զի դու ես տօր կենաց, և տօ՛ ողորմու
թեան, և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ .
այժմ, և միշտ, և յաւիտենա յաւիտենից : Ամէն :
Ի գիշերի և ի սուրճնջեան, և յամ ժամու անդադար փա
ռանորեմք զՏայր, և զորդի և զսուրբ Տողիդ . այժմ, և
միշտ, և յաւիտենա յաւիտենից : Ամէն :

Ի բր զայս սաղմնսս ինքն դաւ թԹ
է ասացեր :

Լ յս սաղմնսսս մն հու մի թարե
մարգարէն բարի և խեզճ մար
գիկն որ երբ որ հու տեսանէն չար
մարգկանց աջողութիւն չի յուսա
հասին :

Ս յինքն , մի նախանձիր և
մի ցանկանար չարս
գործ մարգկանց փա
ռացն և մեծութեն և աջողու
թեն * և մի հեռուիր այնպիսի
անխղճնանք մարգկանց , որ աշ
խարհիս վերայ անօրէնութի և
ամբարշտութի հու գործեն :

Լ յինքն , զերէ նոցա մեծութն
և փառքն շուտով հու փչանայ և
խտաի նման հու ցամայրի * և նոցա

Ս աղմսս Գ աւթի :

Ս աղմսս Լ 2 :

Ն նախան
ձիր ընդ
չարս * և
մի ընդայ
նտակ ոչք գործեն
լանօրէնութի :

Օ ի սոյ գնատ վաղ
վաղակի ցամայրեային
* սոյ զգարարի խո

տոյ վաղվազակի անկ
ցին :

Յուսա՛ իտօր և արա՛
զբողջութի՛ * բնա
կեաց յերկրի * և հո
վո՛ւ ետցիս ՚ի մեծու
թե՛ նորա :

Ճաեա՛ իտնէ , և նա
տացէ քեզ զխնդրու՛
ածս սրտի քոյ * յայտ
նեա՛ անաջի տն զձա
նապարհ քո և յու
սա՛ ինա :

Օ ի նա արասցէ *
և հանցէ ո՞յ զոյս
զարդարութիս քո *
և զերա՛ւու նա քո ո՞յ
զոր հասարակ :

Հնազանդ ըրր տն ,
և ծառայեա՛ նմա *
և մի՛ նախանձիր ընդ

վայելչութի՛ն դալար խոտի նման
չուտով երբոր մահո՛ւ ան տաղ
նապն հու հասանի վայր հու ան
կանի և հու ոչնչանայ :

Լսիմքն , յուսա՛ դու յմծ , և
բողջութիւն արա՛ , իբր ամենե
ցուն սէր և դու թք և խոնարհու
թիւն նշանց տուք * բնակիր միշտ
այս երկրումս իւր սուրբ եկեղե
ցւոյ միջումս * որ այ՛ մեծութիւն
իբր շնորհքն և ողորմութեամբն
ապրիս և կերակրիս քոյ կենաց
մէջն :

Լսիմքն , ինչ բարի իբմինի որ
կուցանկաս , յայ խնդրէ , որ նա
քո սրտիդ խնդրու՛ածքն ՚ի բա
րին կատարէ * քոյ մտացդ դիտա
ւորութիւն այ՛ անաջն յայտնի
արա՛ , և յուսացիր և ապաւինիր
ինա , որ նա քեզ հոգեկան և մար
մնական աջողութի պարգևէ :

Լսիմքն , զէրէ նա կու հոգայ և
կու պահապանէ զքեզ * և քո
արդարութիդ և շիտակութիդ
և քո մեկնութիդ կու հանէ և յայտ
նի կանէ աշխարհի * և քո իրա
ւունքդ և անմեղութիդ կէս օր
վան նման մտ մարդկանց առա
ջն և կու պայծառացնէ , և զքեզ
դու թութե արժանի կանէ :

Լսիմքն , դու միայն ճնազան
դիր այ , և իւր սր պատու իրանքն
կատարելով նորա ծառայութի

արս՝ և մի՛ նախանձիր այն մարդ-
կանցն որ իւրեանց չար դործքն
և անամօթ արարեալն քն խայտա
ռակ և անաղ է՛ դարձած աշխար
հիս վերայ * իբր այնպէս մարդ-
կանց , որ միշտ անօրէնութիւն
և անիրաւութի՛ դործելոյ յեւս
նէ են :

Այսինքն , դադարիր քո բարկու-
թեանդ , և հանդչիր քո նեղասր
տութիդ * և մի՛ նախանձիր այն
պէս մարկանց որ բարկութի յեւս
նէ անկանելով առաջի այլ և մարդ-
կան ատելի կուլինին , և զիւր
եանց հոգին կուգատապարտեն
ի դժոխս :

Այսինքն , զէրէ այնպէս կատա
ղած չար մարդիքն շուտով կու
ստատակին և կուկորնչին * բայց
այնպիսիքն որ այլ կանցն ճաղան
դելով ամօթ արձուութեց կուհամ
բերեն , նորա չէ՛ թէ միայն զայս
երկիրս , այլև զերկինց արքայու
թին կուժառանգեն , և յաւի
տենական փառացն արժանի կու
լինին :

Այսինքն , մէկ կարճ ժամանակ մի
է՛ անօրէն և ամբարիշտ մարդոյ
կենաց ժամանակն այս աշխարհիս
վերայ , և յետոյ անյայտ կուլինի
և չի երևիր * և թէ ինդրես , չէ՛
թէ միայն զինքն , այլև զիւր տեղն
և զսխատակն այլ չես դատներ :

այնտիկ որոց առակ
եալք իցեն ճանա
պարհք իւրեանց *
ընդ մարդոյ որ դոր
ծէ զանօրէնութի՛ :

Լուսնի՛ իբարկուէ ,
և հանդիր ի սրամե
տութի * և մի՛ նա
խանձիր ընդ չարս :

Օ՛ ի չարք վաղմ
զակի սատակեցին *
բայց ոյք համբերեն
ան նք ժառանգեա
ցեն զերկիր :

Փ որբ մի ևս , և այլ
ոչ իցէ անպարիշտն
* խնդրեցեա զտեղի
նորա և ոչ դացես :

Լ՝ ու որք հեղքն են
նք՝ ժառանգեացն
զերկիր * և փափկաս
ցին իբազում խաղա
զութե իւրեանց :

Ս պատէ մեղաւորն
արդարոյ * և կրճատէ
ի վերայ նորա զասա
մունա իւր * այլ ար
ծ իծ աղէացի զնովա :

Վ անզն յառաջա
գոյն տեսանէ * զի
հասեալ է՝ օրնորա :

Սուր հանին մեղա
ւորք, և լարեցին զա
ղէզունս իւրեանց *
հարկանել զաղբասն
և զանանին * սպանա
նել զայն որ խոնարչն
է՝ սրտիւ :

Սուրբ նոյ մոցեն ի
սիրաս նոցա * և աղէ
զունք նոյ փշրեացին :

Լ՝ յինքն, բայց նոքա որ հեղ և
խոնարհ են, չէ՛ թէ միայն զերկ
նից արքայութին կու վայելեն,
այլ և զայս երկիրս կու ժառանգեն
* և հոգւոյ և մարմնով միշտ եսա
ղաղութե միջու մն հեշտանալով
կու հանդասանան ոյ տունած
բարեաց միջու մն :

Լ՝ յինքն, մեղաւոր և անօրէն
մարդն չար սրտով կու նայի դէպ
ի արդար մարդն * և առիւծի
նման ատամներն կու սրէ և կու
կրճատէ նորա վերայ * բայց ան
տեսանելով նորա նենդութին
անաղ կանէ զնա, և կու ծ իծ աղի
նորա վերայ :

Լ՝ յինքն, զէրէ իւր ամենատես
աչօքն յառաջ քան զժամանակն
կու տեսանէ * որ նորա համարք
տալոյ օրն հասեր է, և բիչ է մնա
ցեր որ ոյ արդար դատաստանով
դատապարտվի :

Լ՝ յինքն, մեղաւոր և անխղճ
մտանք մարդիքն թրերն հանե
ցին, և իւրեանց աղէղներն լարե
ցին * որ զարկեն և վերաւորեն
զաղբասն և իմեծութե անկած
մարդն * և սարանանն այնպէս
մարդն, որ խեղճ և անտէր է, և
խոնարհ է՝ սրտով :

Լ՝ յինքն, բայց ոյ կարող զօրու
թին նոյ թուրն իւրեանց սիրան
կու մանու * և նոցա աղէղներն

կուկորովի և կուփշովի , և իւր
եանք յստօթ կուլինին :

Լ՝ յսինքն , լաւ է արդար մար
դոյն , քիչ սարանքն , իբր քիչ
իբփնն որ միամիտ սրտով կու
փայելէ և կուգոհանայ զայ * բան
թէ մեղաւ որ մարդկանց շատ սպ
բանքն և մեծութն , որ ամենեւին
չեն կշտանար , այլ հանապազ
ազասութե մէջ կուտանջվին ,
և իւրեանց ցանկութեն չեն հա
տանիր * զէրէ մէկ կողմանէ այլ
այ հրամանաւն միշտ այնչոս մարդ
կանց կաներն կուկորատովի իբր
մեծութն և փառքն կուպակա
սի , և թերատ կումնայ , և իւր
եանք անհանգստութե մէջ կու
չարչարվին :

Լ՝ յսինքն , իսկ արդար մարդկանց
չափաւ որ կարիքն և պիտոյքն ան
միշտ կու անեցնէ , և կու հաստա
տէ * և անմեղ և անարատ մարդ
կանց կեանքն և բարեգործութն
կուճանայէ * և զիտէ որ երկնից
արքայութե միջումն յաւիտենա
կան ժառանգութի պիտի ունե
նան արդարոց և երանելեաց
չեա :

Լ՝ յսինքն , չեն ամաչեր այնպէս
արդար և բարի մարդիքն փորձա
նաց և ներդութե ժամանակին *
և սով եղած օրերն , իբր հարածա
նաց ժամանակին բնաւ երկնային

Լաւ է սակաւ իկննջ
արդարոյ * բան զա
ղուճ մեծութե մե
ղաւորաց * և բա
ղուկք սմբարշտաց
խորտակեցին :

Հաստատէ ար զար
դարս * և ճանաչէ
ղաւուրս սմբծից *
ժառանգութիւն
նյ յաւիտենան
եղիցի :

ՍԻ ամաչեցեն նք
ի ժամանակս չարու
թե * այլ և յաւուրս
սովու յաղեացին :

ԼՇա՛ մեղա՛ւորք կո
րիցեն * այլ Թշնա
միք տն ՚ի փառաւո
րիչ և ՚ի բարձրանալն
իւրեանց պակասե
ցին, ու՛յ ծուխ զի պա
կասի :

Փոխ առնու մեղա
ւորն և ո՛չ հատուցա
նէ * այլ որ արդարն
է ողորմիւ տայ :

Ո՛րք օրհնեն զնա
ժառանգեցցեն զեր
կիր * և ո՛րք անիծա
նեն, սատակեցցին ՚ի
նմանէ :

միտի՛ք արու՛թ ենէն քաղցած շնն
մնար, այլ ո՛յ ողորմութիւն և շնոր
հօքն միշտ կուկերակրին, և կու
կրտանան հողւո՛վ և մարմնով :

ԼՇտինքն, և մեղա՛ւոր մարդիքն
այլ պատու իրանաց հացէն, և այլ
շնորհաց ջրէն քաղցած մնալով
կուպատու հասկին և կու պատ
բժժին, և շուտով կուկորնչին *
այլ և այլ օրինաց և պատու իրանաց
Թշնամիքն երբոր կու բակասին
փառաւորիչ և բարձրանալ, այն
ժամանակն կու պակասին, և ծիփ
նման կուփչանան, և անյայտ կու
լինին :

ԼՇտինքն, մեղա՛ւոր և անխղճ
մտանք մարդն փոխ կառնու յայ
լոց և չի ուղեր յետ տալ, կամ
ազահութիւ համար, և կամ չա
րասրտութիւ համար * բայց ար
դար մարդն Թէ մէկքիչ իբժին մի
այլ ունենայ, փոխ տուողին կու
խղճայ և կու հատուցանէ նմա
զիւր դրամն :

ԼՇտինքն, ինչ մարդ որ բանիւ և
գործով կուօրհնէ և կուփառաբա
նէ զանձ, նա կու վայելէ զերկիրս
և զերկնից արքայութիւն * և ինչ
մարդ որ կու հայհոյէ զանձ, Թէ
խորհրդով Թէ բանիւ և Թէ գոր
ծով, նա կու կործանվի և կու սա
տակի և կու ջնջվի ՚ի պարութիւն
կենաց :

Լ՝ յսինքն , բարի մարդկանց բայլքն և գնացքն անկուռողէ և կուշիտակէ * և կուգանկայ որ իւր օրինաց և պատու իրանաց ճանապարհումն շրջին , և արժանի լինին երկնից արքայութեն :

Լ՝ յսինքն , պսակէս մարդն թէ պատահմամբ դարբի այլ , իբր թէ մէկ փորձանքի մէջ , կամ մէկ ներելի մեղաց մէջ այլ անկանի , չի ամենեւին կործանվիր յուսահատութի * զէրէ տրամ իւր շնորհօքն և գթութիւն նորա ձեռքն կուբռնէ , և օգնական կուլինի , և կուկանգնացնէ ասից վերայ :

Լ՝ յսինքն , ես էրախոյ էի և ծերացայ , և բնաւ չի տեսի , թէ մէկ արդար մարդ մի իւրն պէտք եղած իբրինէն կարօտ մնայր , կամ թէ իւր կարեաց պակասութեն համար մարդկանց միջումն անաղ լինէր * և չէ թէ ինքն , այլ իւր բարի զաւակն այլ չի տեսի որ հաց մուրանայր :

Լ՝ յսինքն , այլ մանաւանդ անտղեցի և տեսի , որ օր ըստ օրէ իւր ապրանքն այնպէս առատացաւ , որ այլոց այլ ողորմութի բաշխեց և զիւր իբրինն փոխ տվեց * զէրէ այնպիսի բարի մարդոյ դուստր և որդիքն այ օրնութիւնն կուժառանգեն , և կուվայելեն :

Ստեաննէ ուղղին գնացք առն * զճանապարհս նորանա կամի յոյժ :

Թէ պէտև և գայթակղեացի , նա մի կործանեացի * զի տր ձեռն կալու է նորա :

Սանուկէի ես և ծերացայ , և ոչ տեսի զարդարն արհամարհեալ * և ոչ զաւակ նորա , թէ մուրանայ հաց :

Օր հանապաղ ողորմի , և տայ փոխ * և զաւակ նր օրն եալ եղեցի :

Խոտորեաց ՚ի չարե ,
 և արա զչարի * և
 բնակեացիս յաւի
 տեանս յաւիտե
 նից ՚ի նմա :

Տըսիրէ զիրաւունս
 * և ոչ ընդ վայր Տար
 կանէ զսրս իւր * սյլ
 յաւիտեան պահէ
 զնոսա :

Անորէնք Տալածես
 ցին իմիասին * և զա
 շակ ամպարչատց սա
 տակեացի :

Այլ արդարք Տա
 րանգեացեն զերկիր
 * և բնակեացին յաւի
 տեանս յաւիտեանից
 ՚ի նմա :

Ի երան արդարոյ
 խոր Տի զխմաստութի
 * և լեզու նորա խո
 տեացի զիրաւունս :

Այսինքն , վր որոյ Տեաացիր դու
 չար գործքերէն , և բարի գործէ
 * որ յաւիտեանս յաւիտեանից սյ
 մէջն բնակիս , իբր սյ շնորհաց և
 նախախնամութե միջումն մասս ,
 և նորա երկնային օրհնութիւնն
 միշտ բեղ Տեա լինի :

Այսինքն , զէրէ արած զիրաւ
 ունքն և դատաստանն կուսիրէ *
 և իւր անմեղ և սբ ծառայքն
 ամենեւին ոտաց տակ չի ձգեր *
 սյլ յաւիտեանս յաւիտեանից կու
 պահպանէ զիրեանք ՚ի Տոգէկան
 և ՚ի մարմնական փորձութե :

Այսինքն , անորէն մարդիքն Թե
 այս կեանքումս և Թե այն կեան
 քումս սյ երեսէն կու Տալած վին
 միատեղ * և սոքարիշտ և անՏա
 շատ մարդկանց զաւակն և յիշա
 տակն կուսատակի և կու կորնչի ՚ի
 փառս սատանայի :

Այսինքն , բայց արդար և երկիւ
 զած մարդիքն կու Տառանգեն և
 կու վայելեն կենդանեալ երկիրն
 իբր զերկնից արքայութին * և
 կու բնակին յաւիտեանս յաւիտե
 նից այն անմահական ուրախու
 Թե միջումն :

Այսինքն , նորա Տամար կատեմ
 զայս , զէրէ արդար մարդոյ բե
 րանն , իբր արդար մարդոյ մտաց
 բերանն , միշտ սյ խմաստութին
 և երկիւզն կու խորհի և կու մտա

ծէ * իւր լեզուն միշտ այ իրան
ուկքն և ճշմարտութիւն կուխօ
սի'ի մէջ մարդկան քարոզելով և
խրատելով զնոսա :

Լսիւնքն, զիւր այ օրէնքն և պա
տուիրանքն միշտ իւր սրտի մի
ջուսն կուպահէ * և ամենեւին
իւր քայլքն իբր իւր կենցաղավա
րութիւն չի սխալեր, և այ կամացն
չի ճեռ անար և չի մղարիբ 'ի դի
տուիս քրիստոնէական Տաւատոյ :

Լսիւնքն, մեղաւոր մարդն նեն
գութի կու Տայի դէպ 'ի արդար
և անմեղ մարդն, և կուղէ թէ
զնա սպանանէ և կորուսանէ *
բայց ար ամ չի թողուր զնա մե
ղաւոր մարդոյ ձեռքումն, իբր մե
ղաւոր մարդոյ իշխանութե տա
կումն * և զատաստանի օրն երբոր
կուգատէ զարդարն, չի դատա
պարտեր զնա, այլ կուսրահէ ան
մահական սխառք :

Լսիւնքն, զիւր օրոյ ինչ փորձուի
որ կուհանդիպի քեզ, ուրախ
սրտով ընդունիր, և յուսով Տամ
բերէ և նազանդիր այ * և իւր
օրինաց և պատուիրանաց ճանա
պարհն սիրով պահէ, և նա քո
միտքդ իւր շնորհքն կուբարձ
րացուցանէ, որ արժանի լինիս
ժառանգելոյ և լայելելոյ զերկիրն
կենդանեաց * և շուսով մեղա
ւոր և անօրէն մարդկանց սատա

Օրէնք այ իւրոյ, և ն
'իւրախ իւրում * և
մի գայթակղեցին
զնացք նորա :

Տայի մեղաւոր ընդ
արդար, և ինդրէ
սպանանել զնա * այլ
ար ոչ թողու զնա 'ի
ձեռս նորա * և ոչ
դատապարտէ զնա
յորժամ դատէ
զնա :

Տարեր տն * և պա
ճեռ զճանապարհս նր
* և բարձր արասցէ
զքեզ 'ի ժառանգել
զերկիր * և զատա
կումն մեղաւորաց
տեցես :

Տ եօի զամբարիշտն
վերացեալ * և բարձ
րացեալ ուն զմարտ
չեբանանու :

Լ Նոցի և ահա՛ ոչ էր
* խնդրեցի և ոչ
դասու տեղինն :

Պ ահեա՛ զամբծութի
* և տես զուղղութի
* զի գոն մնացուն ածբ
առն խաղաղարարի :

Լ Նորէնք հալածես
ցին ՚ի միասին * և զա
ւակ անգարչաաց կո
րիցն :

կին և կորնչին քո աչքդ կուտե
սանես, և կուփառաւորես զած
Լ յսինքն, զէրէ տեսայ ես շատ
անգամ որ անօրէն և ամբարիշտ
մարդն փառօք և մեծութի վերա
ցեր և բարձրացեր էր, և ամբար
տաւանութի զեւրքիթն ՚ի յեր
կինս էր հասուցեր, լեբանանու
սարբի մայրի ծառերին նման, որ
տերեւէն իզատայ ոչինչ չունին
Լ յսինքն, բայց մէկ քանի օրէն
յեսայ վիայն տեղովն անցկացայ,
տեսայ որ ամենևին չէր երևիր *
հարցուցի շատ մարդկանց և խնդ
րեցի, և իւր բնակած տեղն այլ
չի գտակցաւ :

Լ յսինքն, ուստի դու զանմեղու
թին և զսրբութին միշտ քո սրտիդ
մէջն պահէ * և շիտակութին և
արդարութիւնն քո մտաց աչքի
առաջն դիր * զէրէ թէ մէկ մնա
ցական իբրին մի կայ թէ այս կեան
բումս և թէ այն կեանքումս, իա
ղաղութի սիրող մարդոյն է, ըստ
այնմ երանի խաղաղարարաց, զի
նոքա որդիք այ կոչեսցին :

Լ յսինքն, խկ անօրէն մարդիքն
կու հալածվին յայ երեսէն, և
կու զրվին, և կու փլանան իւր
եանց սպրանաց և մեծութեն
հետ * և անհաւասա և շարագործ
մարդկանց զարմն և իշտասակն
կու կորի և անյայտ կու լինի :

Լ՝սխնքն , զէրէ արդար մարդկանց փրկութիւն և փառքն անկուտայ * նեղութե և վշտիժա մանակումն նոցա վերահացու և հոգաբարձու կուլինի , և կուփրիէ զիւրեանք յամ փառնդէ :

Լ՝սխնքն , կու օգնէ նոցա և կուփրիէ զիւրեանք յամ փորձութե * կու սղատէ զիւրեանք ՚ի սատա նայի հնարագործութեն և ՚ի մեղանոր մարդկանց ձեռքէն , և կու կեցուցանէ զիւրեանց հոգին * զէրէ բարոյժ սրտիւ ՚իմա յուսացան և սաղա՛ի նեցան իւրեանց կենաց մէջն :

Իբր զայս սաղմոս տասց դա՛ւ իժ ազաշխարհով զմեզս իւր , և յի շերով զչաբաթն , այսինքն զհանդիսան յա՛խոննական կենաց , զի շաբաթն հանդիսութարգ մանի :

Լ՝ս սաղմոսումն կուխօսի մարդարէն վն մեղանորաց , թէ որ չափ դժո՛ւարուի կուբաշէն երբ որ կուզեն դառնալ իւրեանց շար ճանապարհէն , կամ վն չի որ մեզ համար մեղանոր անուանեցաւ ՚ի մէջ անհա՛ւասից :

Փրկութիւն արդարոց ՚ի անէէ * վերահացու է նոցա ՚իժա մանականեղութե :

( ) զմեցեղէ նոցա ար և փրկեցեղէ զնոսա * սպրեցուցեղէ ՚ի մեղանորաց և կեցուցեղէ զնոսա * զի յուսացան ՚ի նա :

Տ՝Յք . 38 .

Սաղմոս զաթի ա՛ի յիստի շաբաթու :

Սաղմոս . ԼԷ :

Տ մի՛ սրտեր
տուժի՛ք քով
յանդիտաններ
զիս * և մի՛ բարկու՛ք
քով խրատեր զիս :

Օ ի ներք քո հա
րան յիս * և յիս հաս
տատեցաւ ձեռն քո :

Ո՛չ դոյ բժշկութի
մարմոյ խոյ յերե
սաց բարկու
թե՛ քոյ :

Ա՛յ իսպաղու՛թիւն
ուկերաց խոնց , յե
րեսաց մեղաց խոնց :

Ա յիներն , արած մի՛ սրտնե
ղեր ինձ վերայ , և զիս
դատաւ որի նման մի՛
նախատեր և դատապարտեր *
զիս քո բարկութենովք մի՛ պատ
ժեր և պատուհասեր , և մի՛ մատ
ներդժոխոց սանձանայն :

Ա յիներն , զերէ՛ քոյ պատու՛իրս
նաց զարհուրելի խօսքերն միովե
ցան իմ սրտիս մէջն , և զիս դիշեր
և յերեկ կու տանջեն խոշմտան
քի միջում * և քո ձեռքդ ինձ
վերայ հաստատվեցաւ , իբր քո
արդար հատուցումն և պատիժն ,
որ պատրաստերես մեղաւորաց հա
մար , իմ մտաց մէջն տպաւորվե
ցաւ , և զիմ հողիս սաստիկ վա
խեցոց :

Ա յիներն , քո անոյին սաստիկ
բարկութիդ և զայրացմունքդ
մտածելով այնչափ կուլամ և յո
ղւոց կու հանեմ , որ բոլոր մար
մինս տկարացեր է և անբժշկելի է
դարձեր :

Ա յիներն , իմ մեղքն և յան
ցանքն որ դորժեր եմ , այնպէս
զիս կու սարսափեցնեն և կու
վշտացնեն , որ բովանդակ ուկու
տանքս տեղէն շարժեր են , և հան
դատութիւն և դադար չունիմ
ամենևին :

Լ՝սփինքն , զէրէ իմ անօրէնու-
թիւնն ջրհեղեղի նման բարձրա-
ցաւ , և զիմ գլուխս ծածկեց և
անց կացաւ * և ծանար բեռան
նման ինձ վերայ ծանարացաւ ,
իբր զիս խղճմտանբաճար արաւ :

Լ՝սփինքն , իմ հոգւոյս խոցերն
օր ըստ օրէ շատանալով հոսեցան
և փրօեցան քոյ առաջևդ , իմ ան-
զգամութեանն համար , և կու-
ղեն զիս ձգել ՚ի յուսահատութի
հնարիւքն սատանայի :

Լ՝սփինքն , զիմ արարմունքս
մտածելով սաստիկ վշտացայ և
տառապեցայ , գլուխս կոր ձգեցի
և խոնարհեցայ * օրն ՚ի բուն իմ
խղճութիւնս նայելով արտում
չուրջ կուգայի * զէրէ հոգիս
չարչարանօք լցվեցաւ , իբր զս
նազան խղճմտանքներով տանջ
վեցաւ * և շատ ծով պահելով ,
մարմնու մտառողութի չի մնաց :

Լ՝սփինքն , սաստիկ փոշխմանե
լոյս խղճմտանբաճարեղայ , և զիմ
աննա խոնարհեցուցի * և սրտիս
առաւել լալոյն և սգալոյն առի-
ծի նման կու մննչայի զօրն ՚ի
բուն և հոգւոց կու հանելի :

Լ՝սփինքն , իմ սրտիս ցանկութն
քոյ առաջևդ յայտնի է ար անձ ,
զէրէ կուղեմ միշտ քո սք կամբդ
կատարեմ * և իմ լացն և սուգն քե
զանից ավենեկն չի ծածկեցաւ :

Լ՝նօրէնութիւն իմ
բարձրացան քան ըզ
գլուխս իմ * ուղ զբեռն
ծանր ծանրացան
իմ ՚ի իմ :

Վ եխեցան և փոե
ցան վերք իմ , յերե
սոց անզգամութե
խոց :

Տ առապեցայ և իս
նարհեղէ մինչև յոյժ
* զօրհանապաղ ար
տում գնայի * զի
անն իմ լի եղև չար
չարանօք * և ոչ գոյ
բժշկութի մարմնոյ
խոց :

Չ արչարեցայ և իս
նարհեղէ մինչև յոյժ
* մննչելի առհեծու
թե սրտի իմոյ :

Տ ք առաջի քոյ է ան
ցանկութի իմ * և
հեծութի իմ ՚ի բէն
ոչ ծածկեցաւ :

Մերս խմխուռեցաւ
 յիս * և եթող զիս
 զօրութիւն խմ * լոյս
 աչաց խնոց, և այս ոչ
 եղև ընդիս :

Բարեկամք խմ և
 մերձաւորք խմ առա
 ջի խմ մերձեցան և
 կազին * և մերձա
 շորք խմ Տեախ եղին
 յինէն :

Բռնադատէին զիս
 և խնդրէին զանձն
 խմ ոչք խորհէին չար
 խմ * խորհեցան
 զանօրէնութիւն և
 զնենդութ * զօր
 Տանապաղ խորհե
 ցան :

Լը ես ույ զիտու
 զի ոչ լսէ * որպէս
 Տանի որ ոչ բանայ
 զբերան իւր :

Լզէ ես ույ դմարդ

Լ՝սինքն, խմ սիրտս խմ միջու
 արտմեցաւ և վերաւորեցաւ զիմ
 անօրէնութիւն մտածելով * զօ
 րութիւն և կարողութիւն Տատա
 և սաստիկ վշտանալոյս զիս բաց
 Թողեց * աչացս լոյսն այլ նուա
 զեցաւ շատ արտասուք Թախ
 լոյս և այլ լոյս չիմաց ինձ Տես :

Լ՝սինքն, խմ երեսօհանք բա
 րեկամներն և մերձաւորքն զիմ
 խղճութիւն տեսանելով եկին խմ
 առաջևս մտկացան և կանդնե
 ցան զիս այգանելոյ և տնաղ անե
 լոյ Տամար * և նորա օր Տանապաղ
 ինձ մօտ էին, և ինձ Տեա կու
 նատէին և կուխանդնէին, զիս
 բաց Թողին և Տեսացան :

Լ՝սինքն, այն մարդիքն որ ինձ
 վերայ չար մտք ունէին, ինձ
 ուժ կանէին, և կուզէին զիմ
 անձս կորուսանել և փչացնել *
 ինձ վերայ անօրէնութիւն և նեն
 դութ խորհուրդ արարին * և
 Տանապաղ մտք կանէին Թէ զիս
 մէկ փորձանքի կամ մէկ ցաւի մի
 մէջ ձգեն :

Լ՝սինքն, բաց ես իտու մարդի
 նման որ չի լսեր ամենեւին նոյնե
 դաւոր խօսքերն և ՏայՏայանքն
 չի լսեցի * և մտնա՞ մարդի նման
 որ բերանն չի բանար և խօսիչ
 բնաւ նոյն պատասխանի չի տլի :

Լ՝սինքն, զիս այնպէս մարդի

նման ցոյց տալի որ ամենեւին չի
լսեր * և իւր բերանումն խօսք
չիկայ որ կարենայ պատասխանի
տալ :

Լ Ստիկքն , զէրէ եւ քեզ եւ՛ յու
սացեր ար ամ * և կուխնդրեմ
որ դու ինձ լսես , և ինձ օգնա
կան լինիս , և փրկես զես նոցա
նենդու թէն :

Լ Ստիկքն , իմ խնդրուածքն
այնէ որ իմ թշնամիքն ինձ զի՛
չի ուրիանան և ծիծաղին * զէրէ
չուտով որ իմ ոտքս կուծեք զի ,
կբր շուտով որ կուսեսսանեն թէ
ես մէկ փորձու թէ մէջ կուանկա
նիմ կուրկանուն ինձ վերայ ամ
բարտաւանուք մեծ մեծ խօսիլ :

Լ Ստիկքն , ես այս աշխարհիս վր
ամէն տանջանքի և վշտի և նեղու
թեան պատրաստ եմ , միայն թէ
դու զես յաւիտենական տանջա
նացն չի մտանես * և իմ մեղաց և
անօրէնութե ցաւն հանապազ
իմ աչքիս առաջնէն , որ զես կու
հալէ և կու մաշէ :

Լ Ստիկքն , ես զիմ անօրէնու
թիս քեզ պատմեմ և խոտաովս
նիմ իմ կամուս և յօժարութիս
* և հոգամք շորհօրդ ազատել
զիս իմ մեղացն և իմ անօրէնու
թեցն ՚ի ձեռն խոտաովանութե :

Լ Ստիկքն , բոց իմ թշնամիքն
զես կենդանի են , և զօրեղացեր
են

որ ոչ լսէ * և ոչ գուն
խօսք ՚ի բերան նր :

Լ ս ՚ի քեզ ար յու
սացայ * և դու լուի
ցես ինձ ար ամ իմ :

Լ սացի թէ մի՛ ու
րախեղեցին յիս թշ
նամիք իմ * ՚ի սասա
նիլ ոտից խոց իմ ՚ի իմ
մեծամեծս խօսե
ցան :

Լ ս ՚խոանջանս պատ
րաստ եմ * և դաւք
իմ առաջի իմ են յամ
ժամ :

Օ անօրէնութիս
իմ պատմեցից * և
հոգացայց զի մեղաց
խոց :

Ի սկ արդ թշնամիք
իմ կենդանի են , և

զօրացելք եղևն քան
զիս * և բազումք են
ոյք ասեն զիս տա
բազարտուց :

Այք հաստեցին ինձ
չար փոխանակ բար
չոյ չարախօսելին զի
նէն * զի ես երթայի
զհետ արդարութե :

Սի Թողուր զիս ար
ած իմ , և մի՛ բա
ցեայ առնիր յինէն *
հայեաց յօգնել ինձ
ար փրկութե իմոյ :

Տաճար 21 :

Ի հաստարած Ի գիթուսայ
Ս աղմուս դարութ :

Ս աղմուս : ԼԸ :

Լ սոցի Թէ պահե

են և ուժովացեր են քան զիս * և
նորա որ փուչ և անիրաւ տեղ
զիս կու ասեն , խիստ շատ են , և
խիստ նենգաւոր են :

Լ սինքն , այն մարդիքն որ փո
խանակ իմ բարերարութեն ինձ
չար կու հաստեցանելին , զիս կու
բամբասելին , և ինձանէ վատկա
սելին * զէրէ իմ միտքն և դիտա
ւորութին այն էր , որ միշտ արդա
րութե և շիտակութե յետնէ
զնայի , և ամենեցուն հետ խաղա
ղութե կենայի :

Լ սինքն , ուստի կաղաչեմ
զքեզ ար արած , զիս քո ձեռացդ
բաց մի՛ Թողուր , և ինձանից մի՛
հեռանար * այլ հայիր դէպ ինձ ,
և ինձ յօգնութի հասիր , զէրէ
դու իմ փրկութե , և աղատու
թե արն ես , և արածն ես :

Ի դիթում , անցումն կամ անցա
ւոր Թարգմանի զի զայս սաղմուսս
ասաց դաւ իթ ցուցանելով Թէ
վայելութե և փառք աշխարհիս
ընդունայն է և անցաւոր :

Լ ս սաղմուսումն կու խօսի մար
դարէն մարդկային լեզուն զգու
շացնելոյ համար , և ցոյց տալոյ
համար , Թէ ինչպէս խեղճ է՝ մար
դոյս կենանքն աշխարհիս վր :

Լ սինքն , ասացի իմ մտաց մէջն

Թէ զիս պահէ՛մ ՚ի վատ սովորու-
թեանց, և զգուշ կենամ ՚ի չար
գործքերէն * որ չի լինի Թէ լե-
զուովս մեղանչեմ Թէ զիս ար-
դարացնելով, և Թէ զայս անիծա-
բանելով, և բամբասելով:

Ա՛սիկքն, քո ան և երկիրն իմ
բերանիս փակ և պահապան դրի *
երբ որ երբեմն մեղաւոր և անի-
բաւ մարդիք հակառակեցան իմ
առաջևս և զիս ոչինչ տեղ բարկա-
ցուցին և զայրացուցին, և կու-
ղէին մեղաց տէր անել:

Ա՛սիկքն, սուս կացայ անիրաւ-
մարդկանց առաջևն, և զիս խո-
նարհեցուցի և աղէտ ցոյցովի *
լուեցի ՚ի բարի և ՚ի խրատական
խօսքերէն, և պատասխանի չի
ովի, նոյ չարաստուէ կամնապաշ-
տուէ և անարժանուէն համար
* և իմ պոփս ցաւն նորվեցաւ նոյ
հոգւոյ կորուստն տեսանելով:

Ա՛սիկքն, սաստիկ նեղանալոյս
սիրաս սիրիս մէջն տաքացաւ և
կեծացաւ * և իմ խորհրդոյս և
մտացս միջումն սիրոյ կրակն վա-
ռեցաւ և բորբոքեցաւ, և այլ-
ովի նոյ փրկութեն համար աղօթք
արարի, որ ան նոցա արարմունքն
մեղք չի համարի:

Ա՛սիկքն, այն սրամուծի մի-
ջումն խօսեցայ լեզուովս և ասա-
ցի, Թէ արձան, իմ կատարածն

ցից զճանապարհս իմ
* զի մի մեղաց լե-
զուաւ խնով:

Ե՛րբ պահապան բե-
րանոյ իմոյ * ՚ի հակա-
ռակիլ մեղաւորին
առաջի իմ:

Լ՛ուս եղէ և խոնար-
հեցայ * լուեցի ՚ի բա-
րութի * և ցաւք իմ
նորոգեցան յիս:

Պ՛եռաւ սիրտ իմ
՚ի փորի իմում * և
՚ի խորհուրդս իմ վա-
ռեցաւ հուր:

Խօսեցայ լեզուա-
լով և ասացի, ցոյց
ինձ ար զկատարած-

խմ * և զթխ աւուրց
խնց քանիօն է * զի
գիտացցից թէ որչափ
ինչ պահասեալ է
յինէն :

Լ՝ Հա՛ չարիով եղեր
զաւուրս խմ * և կար
զորութե խնց ուն ոչ
ինչ է առաջի խմ *
սակայն ամենեւին ըն
դունայն է ամ մարդ
մտեղի :

Լ՝ պարէն ուն ՚ի պատ
կերի շրջի մարդ * սա
կայն ՚ի դուր խոռվի
* գանձէ և ո՛չ գիտէ
ու՛մ ժողովէ :

Իսկ արդ ով է համ
բերութի խմ թէ ո՛չ
դու ար * կամ կար
զորութե խնց թէ ո՛չ
իբէն :

ինձ ցոյց տուր , իբր խմ կենաց
վերջն ինձ նշանց տուր * խմ օրե
րիս թիվն ինձ խնացուր թէ քա
նի է * որ գիտենամ թէ որ չարի
է պահասեր , և որչափ է մնացեր ,
որ ես այս վշտէս և տառապանքէս
ազատիմ , և դնամ հանդ խմ ՚ի
յերկիրն կենդանեաց :

Լ՝ յանքն , դու զխմ օրերս կար
ճացուցեր ես , և չարիով ես դրեր
* և խմ զորութիս և կարողութիս
այնպէս է ինչպէս ոչինչ խմ առա
ջնս * և յայանի կուտեամենեմ , որ
ամենեւին հողեղէն մարդն փուջ
է , և իւր ընդունայն ջանքն և
աշխատանքն անշահ է , և վերջ
չունի :

Լ՝ յանքն , ճշմարիտ է որ մարդս
այ կերպարանքումն և պատկեր
քումն է բտեղծ վեր և շուրջ կու
գայ * բայց իւր պատիւն չի խնա
նարով անշահ իբնեւերի վր փուջ
տեղ կուտրտի և կուխոռվի *
միտքն և դիտանարութիւն այն է
որ , իւր գանձն ինչն և ապրանքն
չտոացնէ և սրահէ , և չի միտք
աներ , թէ ու՛մ համար կու ժո
ղովէ զայն :

Լ՝ յանքն , բայց այժմ այս խմ
տրտմութես միջումն խմ համբե
րութիւն և յայն ունէ եթէ ո՛չ դու
* կամ թէ խմ զորութես կարօ
ղութիւն , իբր խմ մեծութիւն և

փառքն ու մեկն է թէ ոչ քեզա
նից որ ամ :

Լ յսինքն , դու զիս իմ ամեն մե
ղացն և անօրէնութեցն փրկե
ցիր և ազատեցիր * զէրէ նյ պատ
ճառովն զիս անզգամ և անխղճ
մտանք մարդկանց առաջնն տնազ
և ծաղրարարի :

Լ յսինքն , ես այնչափ տառապա
նաց միջու մե մուշմ կացայ և ամեն
և ին բերանս չի բացի * զէրէ գի
տէի որ դու արարիր , իբր գիտէի
որ դու զիս իմ մեղացն համար այն
փորձանքներին մտանեցիր , որ
զիս խրատէիր և զգուշացուցա
նէիր :

Լ յսինքն , ուստի կազաչեմ
զքեզ որ այժմ ևս դու ազատես
զիս իմ նեղութիս և չարչարան
քես * զէրէ քոյ ամային ձեռացդ
զօրութենէն , որ զիս իմ մեղացն
համար տանջել և խրատել կու
ղէ , ես ՚ի յութէ և ՚ի կարօղութի
անկայ և պակասեցայ :

Լ յսինքն , գիտեմ որ դու ըզ
մարդն միշտ իւր մեղաց և անօրէ
նութեն համար յանդիմանելով
և նախատելով պատճեցիր և խրա
տեցիր * և իւր անձն սարգիսս
տայնիման , իբր գործարարի դոր
ծին նման մաշեցուցիր և բարա
կացուցիր * բայց յիշէ ար ամ որ
ամենայն մարդ մահկանացու սխա

Յամ անօրէնութի
իմնէ փրկեցեր զիս *
և նախատինս անզգա
մացարարեր զիս :

Լ ուսեղէ և ոչ բա
ցի զբերանս իմ * զի
դու արարեր :

Ի բաց արս յինէն
զտանջանս իմ * զի
ի զօրութի ձեռին
քոյ ես պակասեցայ :

Ս շտամբութեամբ
զիս մեղաց խրատեցեր
զմարդ * մաշեցեր ուղ
սարգիսս տայն զանձն
նորա * սակայն ընդ
ունայն է՛ ամ մարդ :

Լուր ար աղօթից
 խնայ, ունկնդիր խնդ
 բուժածաց խնայ * ար
 տասու՛աց խնայ մի՛
 լուեր :

Պանդուխտ եմ ես
 առաջիքոյ * նշգէ՛հ
 և անցաւ որ ունի՛ ամ
 Տարբ խո՛ :

Թոյլ արա՛ ինձ զե՛
 հանդեպոյ մինչեւ եր
 թեալ իցեմ * և այլ
 ոչ և ս դատնիցիմ :

Տու՛ք : 16 :

Ի խորարած սաղմոս
 դասքի :

Սաղմոս . ԼԹ :

Տ ամբերելով համ
 բերի ան * և նայե
 դաւ առ իս, և լուաւ

լական և ընդուճայն է՛ :
 Լսինքն , ուստի կաղաչեմ
 զքեզ որ իմ աղօթքիս լսես , և
 իմ խնդրու՛ածքիս ականջ անես
 * իմ արտասուքն որ կուտես անես
 չի բարկանաս , այլ ՚ի դու՛թ շար
 փիս ինձ վ՛ր և ողորմես :

Լսինքն , զէրէ ես քոյ առաջև զ
 զարիւզ օտար և անցաւ որ եմ *
 ինչպէս ամէն իմ առաջին հարբն
 և ծնօղքն , որ զիւրեանց կեանքն
 վճարեցին , և փոխեցան յերկիրն
 կենդանեաց :

Լսինքն , վասն որոյ ողորմեա՛
 ինձ և գթի՛ս յիս և թող զիս որ ստ
 կաւ մի հանդչիմ խաղաղութի՛
 այս երկրիս վերայ յառաջ քան թի՛
 մեռանիմ և վճարեմ զիմ կեանքս
 և յայս երկրէս ելանեմ և երթամ
 իմ հայրենի երկիրն * բայց թի՛
 դնացի , այլ այս աշխարհումս չեմ
 գտվիր և չեմ երևիր , և իմ յիշա
 տակն կուբարձվի ամենեւին :

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն
 դաւ ի թմարդարէն է՛ ասացեալ :

Լս սաղմոսումս կուխօսի մար
 դարէն վասն յարութեան քի , և
 վասն մարդէ զութե նորս :

Լսինքն , հաստատուն յուսով
 երկար համբերութի՛ք համբերեցի
 և յուսացայ յիմ հարբն ան * և

ինչ որ ուղեղ սրտիւ խնդրեցինս
 րանէ առի, զէրէ հայրական սիրով
 նայեցաւ զէպ յիս, և իմ աղօթ
 քիս և աղաչանքիս ականջ արեց,
 և ինձ յօգնութի հասաւ:

Ասինքն, զիս հանեց տառապա
 նաց հորէն, իբր զիմ հոգիս փա
 ոզք և պատուօք հանեց ՚ի դժոխ
 քէն * և ազատեց ՚ի ցխէն և ձմ
 ձնայէն, իբր զիս կենդանացոյց և
 յարոյց ՚ի գերեզմանէն:

Ասինքն, զիմ սոքերս պնտեց և
 անրացոյց քարի վերայ, իբր զիս
 անմահութեան յուսով հաստա
 տեց, որ այլ չեմ մեռանիր և մահն
 այլ ինձ չի կարեր տիրեր * և զիմ
 քոյղքս ուղեց իւր անձային զօ
 րութիւն զէպ ՚ի յերկինս, վերա
 փոխելով զիս ՚ի փառս անմահա
 կանս:

Ասինքն, իմ բերանս նոր օրհ
 նութիւն դրեց, իբր զիմ մարդ
 կային և ծառայական կերպա
 րանքս իւր շնորհօքն այնպիսի փառա
 շորեց, որ այսուհետև ծառայի
 նման տր և անձ ասելով միայն
 չի օրհնեմ զինքն, այլ և երկնային
 հայր կոչելով զիս փառաբանեմ
 * և միշտ անձային օրհնաբանու
 թիւ և գովութիւն մատուցանեմ
 նմա:

Ասինքն, շատ մարդիք այս զար
 մանալի և ըրբանչելի հրաշքս տե

աղօթից խնոց:

Ահա՛ն զիս ՚ի դժոյ
 տառապանաց * ՚ի
 կաւոյ և ՚ի սողմոց:

Տաստատեաց ՚ի վիճ
 զիմի դոսս իմ * և ուղ
 զեաց զգնացս իմ:

Այրկ ՚ի բերան իմ
 զօրհնութիւնս * զօր
 հնութիւն տնայ
 մերոյ:

Տեսցեն բազումք և
 երկիցեն և յուսաս

ցին ՚ի տր * երանեալ է այր որոյ անունն տն յոյ է նր :

Սէ հայեցաւ նա ՚ի նաւորութի * և ոչ ՚ի մոլութի սուտ :

Ը ազում արարեր դու տր ան իմ զս բանելիս քո * և խոր հրդոց քոց ուր է որ նմանիցի քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ և բազում եղեն քան զթիւս * ընդ զոս և ընդ պատաբազս ոչ հաճեցար * լսելիս հաստատեցեր ինձ * զողջակէզս և զլի մեղացն ոչ խնդրեցեր :

սանելով և լսելով կու վտիտնան և կու դառնան յիւրեանց չար ձա նապարհէն , և յանձ կու յուսան * ուստի շատ երանի այնպէս մարդոյն որ երկնի և երկրի լուսեղծող ճշմարիտ այնու նն է յուսացեր , և ապաւիներ :

Լսինքն , և նորա հրտմանացն միայն ննազանդելով , չի երթար ապաւինիս կուսապաշտից սուտ և խաբեփայ աններն * և չի հեշտա նար աշխարհիս մոլորական և փուչ վայելչութիւն :

Լսինքն , ճշմարիտ որ շատ և զարմանալի է տր անձ քո արարած սրանչելիքդ որ արարիս վն փրկութե ազգի մարդկան * և քո ծածուկ և խորուկ խորհուրդներիդ ոչ որ չի հասանիր , և քո անչափ խնաստութեանդ ոչինչ ըստեղծեալ խնաստութիւն չի նմանիր :

Լսինքն , և սքանի որ քո այդ անձային խորհրդներդ պատմեցի և խօսեցայ և բարոզեցի , այն չափ շատացան անեղացան և զթիւն անցիկացան , և մանաւանդ զայն մարդկային ազգիս փրկելոյ խորհուրդն , որ ամենեւին խելք չի հասանիր * քեզ մատաղներն և հրէից ստարագներն դուր չեկաւ * այլ ինձ մարդկային կերպարանք զգեցուցիր , և ականջ հաստատե

ցիր , իբր նազանդութի ուսուցիր , որ ես զիս քեզ պատարագ մատուցանեմ * զէրէ դու զայն սաղ պրած մատաղներն , և մեզաց համար մատուցած բնծայներն չուղեցիր , այլ միայն զիս ինդրեցիր քեզ պատարագ :

Լ՝ յիմբն , ես այլ այն ժամանակն քո կամեցաւ տեսանելով ասացի , թէ ահա՛ կու գամ ՚ի մարմին առնուլ * զէրէ կենաց դպրութի գրգի գլխումն յաճ իմ անունս է՛ գրած , ծննդոց գրգի առաջին խօսքն զիս կու նշանակէ , և սաղ մտի գրգի գլխումն ինձ համար կասէ հոգին նր , թէ երանեալ է՛ այբոր ո՛չ զնաց ՚ի խորհուրդս ամ պարշտաց :

Լ՝ յիմբն , վասն որոյ եկի յօժարութիւն ան ան , որ քո անային կամեցաւ կատարեմ * և քո սուրբ օրէնքդ իմ սրտիս և մտացս մէջն պահեմ , ըստ այնմ , այլ յօրէնս ան են կամբ նորա , և յօրէնս նր խորհեացի նա ՚ի տուէ և ՚ի դիշերի :

Լ՝ յիմբն , ես քո արդարութիւն և շիտակութիւն պատմեցի և քաբողեցի մեծ եկեղեցներոյ միջումն , իբր ո՛չ միայն հրէից , այլ և կաապաշտից բնդ հանուր ժողովքների միջումն * և յես իմ մաս հուանս իմ պանկներս և իմ բե

րանս

Յ՝ այն ժամ ասացի թէ ահա՛ ասիկ գամ * ՚ի գլուխս գրոց գրեալ է՛ վր իմ :

Լ՝ անել զկամս քո ան իմ կամեցայ * և զօրէնս քո ՚ի մէջ որո վայնի իմոց :

Լ՝ ներտարանեցի զարդարութիւն քո յեկեղեցիս մեծս * ահա՛ զչրթունս իմ ո՛չ արդեւից ՚ի բէնս :

Տ՛ո՛ գու գիտացեր ,
 զի գարդարութի քո
 ոչ ծածկեցի ՚ի սրտի
 խնամ * զճմարտու
 Թի քո և զփրկութի
 քո :

Լսացի և ոչ Թարու
 ցի զողորմութի քո *
 և զճմարտութի քո
 ՚ի Բողոքողենէ
 մեծէ :

Գու տր մի՛ Տեռի
 առներ զթութի քո
 * զի ողորմութի քո
 և ճմարտութի քո
 յամ Ժամ ընկալցին
 զիս :

Ըստ ը կոչեն զին և
 չարք որոց ոչ գոյր
 Թիս * Տախն ինձ

բանս այլ քեզանից չեմ խնայեր
 իբր զիմ առաքեալքն և վարդա
 պետքն որ իմ շթունքն են , իբր
 իմ պանկներն են կողարկեմ ՚ի բա
 բողութի , որ քո տր անունդ քո
 լոր աշխարհի ծանուցանեն :

Լսինքն , տր անձ գու գիտես ,
 որ ես քո արդարութիդ և շիտա
 կութիդ չի՛ գաղեցի իմ սրտիս
 միջումն * և քո ճմարտա խտտ
 մունքն և փրկութին որ արարիր
 ազգի մարդկան չի՛ ծածկեցի ,
 այլ յայտնեցի ամենեցուն :

Լսինքն , ստացի և չի՛ գաղեցի
 քո ողորմութիւնդ որ մարդկային
 ընութեն արարիր * և քո ճմար
 տութիդ և Տա՛ւատարութիդ
 չի ծածկեցի մեծամեծ Բողոքող
 ներէ , իբր Թէ Տրեխից և Թէ կու
 պաշտից ազգերէն :

Լսինքն , ուստի կազալեմ
 զքեզ տր անձ որ քո գութքդ ին
 ձանից չի՛ Տեռացնես , իբր իմ ան
 դամներէս որք են Տա՛ւատացեալ
 քրիստոնեայք * այլ մանա՛ւանդ
 քո ողորմութիդ և քո ճմարտու
 Թիդ յամ Ժամ զիս ընդունի և
 պահպանէ , իբր զիմ Տա՛ւատա
 ցեալքս , որ ինձ Տեռ իբրև մի մար
 մին միա՛ւորեալք են :

Լսինքն , իմ Տա՛ւատացելոց
 չորս կողմն երևեալի և աներևոյթ
 չար Թշնամիքն պատուցին , և ոյն

չափ շատացան, որ թիւ չունին
 * իմ անդամների անօրէնութիւն
 ինձ հասին և զիս պաշարեցին, և
 ես չորս կողմս նայեցայ և չի կարա
 ցի տեսանել զայլ ոք բաց թիւնա
 մեաց և ասելեաց նոցա:

Լ՝ յսինքն, իմ սխալանքն մեղքն
 և յանցանքն, իբր իմ անդամների
 մեղքն և սխալանքն քան զիմ
 գլխիս մտղերն այլ առաւել շա
 տացան * և քանի որ միտք կանեմ,
 սիրտս կուծուլանայ, իբր խղճա
 հար կուլնիմ և կուցանիմ նոյ
 համար:

Լ՝ յսինքն, ուստի կաղաչեմ
 զքեզ տրամ, որ իմ շարժարանայ
 և մտհոռւան միջնորդութիւն զիս
 փրկես * և ինձ օրնական հասա
 նիս, իբր իմ հաւատացելոցն թե
 և թիկունք լինիս:

Լ՝ յսինքն, որ դեք և դիւաց պաշ
 տանեայքն որ կուղեն զիմ անձս,
 իբր զիմ հաւատացեալքս խղեն
 իմ ձեռացն և յախշտակեն, ամա
 շեն և յամօթ լինին * և յետ դառ
 նան և կրկին ամաշեն իմ թշնա
 միքն, որ ինձ վր չար խորհուրդ
 կանեն, իբր զիմ փրկական տնօրէ
 նութիւնն կուղեն անտրուա
 րանեն:

Լ՝ յսինքն, և չուտով նոյն ժամա
 նակն ամաշեն և յամօթ կրեն և
 անուղ դառնան այնպիսի մար

անօրէնութիւն իմ,
 և ես ոչ կարացի տե
 սանել:

Բ՝ ազուցեւ զենքան
 զՏեր գլխոյ իմոյ * և
 սիրտ իմ եթող զիս:

Ս՝ ամեաց տր փրկել
 զիս * և տր յօգնել
 ինձ նայեաց:

Լ՝ մաշեցեն և յա
 մօթ լիցին ոչք ինդր
 են զանձն իմ բառ
 նալ զսա * դարձցին
 յետս և ամաշեցեն
 ոչք խորհին ինձ չար:

Ս՝ րեւցեն զամօթ առ
 ժամայն վաղվաղակի
 * ոչք ասեն ինձ

վաշ վաշ :

Յնծասցեն և ուրախ
լիցին ՚ի քեզ ամենե
քեան , ոչք խնդրեն
զքեզ ար :

Ասացեն յամ Ժամ
մեծ է ամ , ոչք սիրեն
զփրկութի քո :

Լսաղքատ և անանկ
եմ ամ * խորհեա՛
ղիս * օգնական և
պաշտպան իմ ես դու
ամ * մի՛ յամենար :

Տուր 22 :

՚ի կատարած սաղմոս
դու թի :

ի իքն որ ինձ վերայ ծիծաղելով
հայ թէ հայ , հայ թէ հայ կասեն ,
իբր հայ թէ մեր մասայրովն եղա
կասեն :

Այսինքն , ցնծան և ուրախ
նան բովանդակ այնպիսի մարդիքն
որ զքեզ կուզեն և կու խնդրեն
ար ամ , իբր այնպիսի մարդիքն որ
կուցանկան որ քո սք կամքդ կա
տարլի հանազազ :

Այսինքն , և այն մարդիքն որ քո
փրկութեդ կուցանկան , իբր
այն փրկութեն որ անել պիտիս ազ
դի մարդկան հանապազ ասեն ,
թէ մեծ է և օրհնեալ է ամ , որ
արար զայս չափ բարութիս ազգի
մարդկան :

Այսինքն , զէրէ դու դիտես ար
ամ որ ես աղքատ և չքան որ եմ ,
իբր ոչ աշխարհի մեծութին եմ
յուսացեր այլոց նման , և ոչ մարդ
կային օգնութիւնն եմ ապաւի
ներ , այլ քեզ միայն * վասն որոյ
զիմ խղճութիս մտած է , իբր զիմ
հաւատացելոց խղճութին միայ
արս * զէրէ դու ար ամ իմ օգնա
կան և պահապանն ես * և մի՛ յե
տանար , այլ շուտով ինձ ՚ի յօգ
նութի հասիր , զէրէ իմ յոյսն և
ապաւելնն դու ես :

Իբր զայս սաղմոս մինչև ՚ի վերջն
զան իմ մարգարէն է ասացեալ :

ԱՄ

Եւ յստորմասն իւր խօսի մարդա
րէն այնպիսի մարդկանց երանու
թեն Տանար որ կուճանաչեն և
կուսիրեն զքս ոպ զած, այլ և վն
վշտաց և չարչարանացն քի, զոր
կրեաց որպէս զմարդ:

Ստիկն, երանի այնպէս
մարդոյն, որ իմ ծա
քսայտեան կերպրանքս
նայելով, և զիմ աղքատութիւն
և խղճութիւն տեսանելով չի՛ երկ
մախ, այլ խորհի Տաճատով, և
զիս ճշմարիտ որդի այ դաճանի և
խոտախանի, և իմ օրինացն և պա
տուհրանացն նազանդի * զէրէ
իւր չար օրն, իբր իւր սաննեղու
թեան և սառապանաց միջումն,
իւր կարեաց և խղճուե միջումն
իւր մահուան ժամանակումն, և
իւր դործոց Տանարք սաղս օրն
զինքն կուսիրէ և կու ազատէ իմ
Տայրն ան:

Չարձեալ, քս աղքատէ, և աշ
խարհիս վն ով որ զաղքատն կու
սիրէ զքս կուսիրէ, ըստ այնմ որ
ողորմի աղքատին փոխ տայ այ, և
անձ զայնպիսի մարդն կու ազատէ
յամ փորձանաց աստ և ՚ի Տանդեր
ձերումն:

Եւ յստիկն, որ անձ զինքն կուսիր
կէ և կու կեցուցանէ այս կեան
քումն շնորք տալով, և այն կեան

Ստորմաս

րանի որ
խորհի զաղ
քատն և ըզ
տնանին * յաճուր
չարի սիրէ զնա ար:

տնանին * յաճուր
չարի սիրէ զնա ար:

Տէր սիրէ զնա և կե
ցուցանէ * երանելի
տունէ զնա ՚ի վերայ

երկրի * և ոչ մասնէ
զնա՛ր ձեռու թշնա
մեաց խորոց՝

Տ՛ր օգնական է՛ նմա
ի մասհիմն ցաւոց խ
րոց * և զամ անկո
զինս նորա դարձու
ցանէ ՚ի հիւանդու
թենէ նորա՝

Լ՛ս ասացի Խոր ողոր
մեաց ինձ * բժշկեա՛ւ
զանձս իմ՝, ես մեղայ
բեզ՝

Թ՛ս շնամբ իմ ասա
ցին ինձ չար * երբ
իցէ զի մեռցի, և
կորիցէ անուն նի՛ր՝

բումն փառաւորելով * զինքն
երանելի կանէ այս երկրիս վերայ
բարեգործութիւն և առաքինու
թիւն իմէջ մարդկան, և կենդա
նեաց երկրումն, իբր ՚ի յերկինս
կուսարձարէ և կուսասկէ * և
զինքն կուսասկանէ և չի թողու
որ քանի կենդանի է իւր երևելի
և աներևոյթ թշնամեաց ձեռն
անկանի՝

Լ՛ս յինքն, Խոր Խոր օգնական
և վերահցու կուսինի իւր տկարու
թեան տեղերի միջումն և նորա
ցաւն կութեթեացնէ * և նորա
հիւանդութիւն և տառապանաց
անկողինն, առողջութիւն և հան
դատութիւն անկողին կուսարձու
ցանէ և կուսափարկէ՝

Լ՛ս յինքն, ես մարդկային ազգի
մեղքն և պատիժն իմ յանձս առ
նելով ասացի իմ երկնաւոր հօրն
Թէ Խոր Խոր միւր ինձ * և զիմ
անձս բժշկէ, իբր իմ հաւաստացե
լոց մեղքն և յանցանքն քաւէ, զէ
րէ ես մեղանչեցի բեզ, ըստ այնմ
նա զմեզս մեր բառնայ և զս մեր
չարչարի՝

Լ՛ս յինքն, իմ թշնամի հրեայքն
զիս չարախօսեցին առաջի պիղա
տափ * և փոխանակ իմ բարերար
ուեն որարարի նոցա զիս առեցին
և ասացին, Թէ երբ կուսինի որ
այդ մարդդ մեռանի, և իւր

անուանեւ և յիշատակն բարձովի և կորնչի այս երկրէս:

Աստիւքն, իմ մատնիչ յուղայն կու գայր առ իս և կու մտանէր ՚ի տուն, որ զիմ քարոզութիւն լսէր և զիմ բարանչելիքն տեսանէր * և ամենեկն չէր հաւատայր, և փուջ և ընդունայն բաներ կու խօսէր իւր սրտի միջումն * և զա նազան նենդութի և խորաման կութի կու նսարէր իւր մտքումն հակառակ ինձ:

Աստիւքն, դուրս կու ելանէր ՚ի տանէն և այլով այնպէս զայթակ զութե խօսքեր կու խօսէր * ուստի իմ թշնամի հրէեց քահա նայքն և քահանայապետքն ինձա նից կու տրանչէին կու բամբաս էին, և ինձ վատ կասէին:

Աստիւքն, ինձ վերայ չար խոր հուր զ արարին որ զիս սպանանեն և կորուսանեն * և ինձ վերայ անօրէնութեան բան դրին, իբր զիս իւրեանց միջումն դատապար տեցին, և մահապարտ արարին:

Աստիւքն, բայց վայ նոցա յիմա ըութեն, մի թէ այն որ քուն կու վնի, այլ չի մի արթնանայր, իբր մի թէ այն որ իւր կամօքն և յօժա ըութեն կու մեռանի, այլ չի կարեւր մի յառնել ՚ի մեռելոց * արդ զինչ և իցէ, զայս ամեն չարիքս ինձ արարին, չէ թէ վա ճշմարտա

սի

Ստանէր տեսանել * զնանրութիւն իօ սէր ՚ի սրտի իւրում * և ժողովէր զանօրէ նութի յանձն իւր:

Արտաբու ելանէր և զնոյն խօսէր * զի նէն շնջէին ամ թշ նամիք իմ:

Խ որհեցան չար ՚ի վերայ իմ * բան անօրէնութե եղին ՚ի վր իմ:

Մի թէ որ ննջիցէ և այլ ո՛չ ևս յաճելցի յառնել * քան զի և այրն խաղաղութե իմց * յոր ևսն յուսացայ:

Արուտեր զՏաց իմ
 * յաճախեաց առնել
 ինձ զխաբէութի :

Այլ դու ար ողոր
 մեաց ինձ * և կանգ
 նեա զիս , և ես Տա
 առցից նոցա :

Յայտ ծանեայ զի
 Տաճեցար ընդիս *
 զի մի ուրախ եղիցին
 իս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յամբո
 թե ինձ ընկալար

սիրութե , այլ վասն նախանձու
 և վասն ատելութեան , զիքի այն
 մարդն այլ որ ինձ ընտանի և բարե
 կամ կու ձեանայր , և ինձանից
 այնչափ սէր և ընդունելութի
 էր տեսեր , նա ևս իւր նենգու
 թե և ազատութեն Տամար ին
 ձանից երես դարձոց * և թե
 պէտ ես նորա շար սիրան կուճա
 նաչի , բայց կու յուսայի , թե
 լինի որ երբեմն զգաստանայ , և
 ինձ Տաճատարիմ դառնայ :

Այսինքն , այն մարդն կատեմ , որ
 ինձ Տեոսեղան կու նստեր , և իմ
 Տացս կուտեր * նա շարժեց և մե
 ծացոց զայս խոսովութիս , և իս
 բէութե Տամբուրիս զիս իմ թշ
 նամեաց ձեռքն մասնեց :

Այսինքն , բայց դու ար ամ տե
 սանելով զիմ խոճութիւնս ողոր
 միր ինձ * և զիս ոտայ վերայ կան
 դնեցուր յարուցանելով ՚ի մե
 ուելոց , որ ես դատաստանի օրն ,
 Տատուցանեմ այն կտնապաշտ և
 անխոճանանք մարդկանց իւրենց
 դործոցն դօրայ :

Այսինքն , այսով կուճանայեմ
 ես որ դու ինձ կու Տաճիս , և
 զիս կու սիրես * որ չի թողուս որ
 իմ թշնամի Տրէպքն ինձ վերայ
 ուրախանան և ծիծաղին :

Այսինքն , դու իմ խնդրու
 ամբս լսելով իմ թշնամիքն ամբ

արարիլը և զիս իմ աննեղութե
և անարատութեն Տամար յարու
ցիլը ՚ի մեռելաց և ընդունեցիլը *
այլև զիս անմահական փառօք զար
դարեւելով քոյ աջակողմէ բազմե
ցուցիլը և Տաստատեցիլը յա՛ն՛ի
տեանս յա՛ն՛ի տեանից :

Լ՛ յսինքն , ուստի ես միշտ փառա
բանելով զքեզ կուսեմ , Թէ որ
ձնեալ է՝ արամձն խորայելի յա՛ն՛ի
տեանս յա՛ն՛ի տեանից * և ամ երկ
նային զարութիւք և Տագիւք երանե
լեաց պատասխանի տան և ստեն ,
Թէ այդպէս լինի , այդպէս լինի :

Արիմն այն է որ ՚ի Տակաակիլն
ընդ էմ մոխէսի , պատառեցու
երկիր և եկուլ զնա նորանէ մնա
ցին երեք տղիք , իբր ստերեղիս
նայ , և աբխասափ , որոյ զա՛նակքն
զողով Տմուսք երգեցողուե եր
գէին զազմուսն դա՛ն՛ի առաջի
տապանակիլն այ :

Լ՛ յս սաղմուտան կուխօսի մար
դարէն , այնպէս մարդկանց Տա
մար որ յա՛ն՛ի տեանիս փառացն
կուցանկանան , և կուփափարին :

Լ՛ յսինքն , ինչպէս եզն որ է՝ ճէյ
րանն իւր բնական սփարութեն
երբէմն օձ կուլ կուտայ , և սաս
տիկ ծարաւէն աղբրնեղի տառն
ջրերին կուցանկոյ և կուփափա

* և Տաստատեցիլը
զիս առաջի քոյ յա՛ն՛ի
տեանս :

Օրձնեալ արամձն իս
րայելի յա՛ն՛ի տեանս
յա՛ն՛ի տեանից * եղեցի ,
եղեցի :

Տճճճ 14

՚ի կատարած փառեմատու
Թէ որդւն իբրեաց :

Սուր . ԽԼ

Որպէս փափարի
եղջերու յաղբուրս
ջուրց * այնպէս փա
փարի անմն իմ առ
քեզ ամ :

Օ արաւի է անձն իմ
 առքեղ անձ հօր
 և կենդանի * երբ և կից
 երևեցայց երեսացդ
 այ :

Ե զեն ինձ արտա
 սուք իմ կերակուր
 ՚իտուէ և ՚ի գիշերի
 * և այն զիտասէին զիս
 զօր հանապազ թէ
 ուր է անքո :

Օ այս ուն յիշէի տա
 ուսպիւր յիս անձն իմ

քի որ իւր ծարաւն անցուցանէ *
 այսպէս այլ իմ զանազան մեղաց և
 չար սովորութեանց զահրովն ԼԶ
 ուն անձ հողիս քեզ կուցանկայ ար
 անձ , որ քո անմահական և կենդա
 նարար շնորհաց ջրովն զուարդա
 նալ կարենայ :

Լ յսինքն , քեզ կուծարաւի և
 կուփափաքի իմ հողիս ար անձ ,
 որ հօրես և կենդանի ես , հօր
 ես , զէրէ կարող ես զիս արդարա
 ցուցանել , և քոյ սք արքայու
 թեղ արժանացուցանել , կեն
 դանի ես , զէրէ կարես զիմ մեռ
 եալ հողիս անմահացուցանել
 * անձ երբ կուլինի , որ ես այս աշ
 խարհէս պաճանիմ , և դամքոյ
 երեսացդ երևիմ , և քոյ անային
 տեսութեղ կշտանամ :

Լ յսինքն , գիշեր և ցերեկ զիմ
 հողուս խղձութիւն և տառա
 պանքն միտք անելով այնչափ կու
 լամ , որ իմ աչքիս արտասուքն
 ինձ կերակուր է դարձեր * և մա
 նաւանդ երբոր կու մտածեմ
 զայն դառն խօսքն , որ իմ երևելի
 թշնամիքն դրսէն , և աներևոյթ
 թշնամիքն ներսէն զիս յուսահա
 տեցնելոյ համար կասէին թէ ուր
 է քո անձ , էրքո աղօթիցդ չի
 լսեր և քեզ յօգնութի չի հասանիր
 Լ յսինքն , այս խօսքս երբոր կու
 յիշէի , կուտառապէր և կուվշ

տանայր հոգիս իմ միջումս * Բայց
յեւոյ ես զիս կու-բաջալերելի , ինձ
յոյս կու-դնելի , և կասելի , Թէ
մի՛ տրտմիր , մէկ օր մի կու-լինի
օր կու-պո-ծանիս իմ ասէն նե-
ղութենէս և կու-մտանեմ այն
այ բարանչելի և զարմանալի իրմին
ների տան օրան , իբր ՚ի յերկինս ,
և կու-մտիթարվիս :

Մտիկքն , կու-մտանեմ զանս
զանս ցնծութե և խոստովանու-
թե և դատասանութե ձայներով
* և կու-մտանեմ տօնախմբութե
իբր բարեկենդանի և ուրախու-
թե սաղերով :

Մտիկքն , ուստի էր կու-տրտմիս
ով հոգիս իմ , և զիս էր կու-խոռ
վեցուցանես , և կու-շփոթեցու-
ցանես * յուսացիր անձ , և իւր սբ-
անուան միշտ խոստովանիր և դա-
ւանիր * զէրէ իմ երեսիս փրկիչն
անձ է՛ , իբր Թէ պէտես մարդկային
սկարութենովս մեղանչեցի , և
այ նմանութենէն անկայ , զիմ
երեսս և զիմ կերպարանքս ազտե
դադուցի և ստանայի նմանեցայ ,
բայց անձ կարող է՛ իւր ողորմու-
թէն զիմ երեսս և զիմ կերպա-
րանքս այն ազտեղի նմանութէն
փրկել և ազատել :

Մտիկքն , ար անձ , իմ խեղճ
հոգիս իւր Թնամեաց նենդու-
թին տեսանելով , և իւր խղճու-

* բաջալերելի , զե
մտից ընդ յարկա-
ւբանչելեաց տանն
այ :

Մ ձայն ցնծու-թե
խոստովանութե *
և ՚ի ձայն բարեկեն
դանութե :

Մրդ ընդ էր տրտ-
ում ես անձն իմ , կամ
ընդ էր խոռվես զիս
* յուսա՛ աւ անձ , խոս-
տովանեա՛ նմա * փր-
կիչ երեսաց իմոց
անձ է՛ :

Մնձն իմ յոյժ խոռ
վեցաւ * Վր այստիկ
սխեցի զբեզ յերկ
իր

րէն յորդանանու, ՚ի
Տերմնէ լեռնէ փո
քուէ :

Խորք ՚ի խորոց կար
դացին առքեզ * ՚ի
ձայն սահանաց քոց :

Լ՝ Սնայն զբօսանք
քո և ալիք քո անցին
ի վերայ իմ :

Թին և տառապանքն մտածելով
սատոխի արտակցաւ և տխրեցաւ
* վասն որոյ յերկրէն յորդանա
նու, իբր ՚ի Տեղու թիւ և ՚ի խոնար
հու թիւ սրտիս, զէրէ յորդանան
Տեղու թիւ և խոնարհու թիւ թար
դմանի, և փոքրիկ Տերմնն լեռնէն
իբր այս անցաւ որ և դառն աշխար
հէս, որ դրաւ եալ կայր ՚ին երբոյ
անիծ ից և դատապարտուէ նախա
հօրն ադամայ մինչև ՚ի քն, զէրէ
Տերմնն անէ քիւմ նշովք թարդ
մանի, և է ՚ի սահմանս յորդանա
նու, Տեռացած և կարօտ մա
ցած քոյ բարձր լեռնէդ, և քոյ մե
ծ սպայծառ տաճարէդ, իբր քոյ
երկնային արքայութիւդ, և քո
տրոց անպատու ուրախութե
նէն, լալով յիշեցի զքեզ, և հո
գւոց հանեցի :

Լ՝ յսինքն, իմ հոգւոյս խորուկ
և ծածուկ խոցերն և ցաւերն
սրտիս և լերդիս խորուկ ակզե
րէն դռալով դէպ քեզ աղաղա
կեցին արձ * քոյ սահանաց ձայ
ներովն, իբր քոյ երկնային դռնե
րին ձայնին նման ձայն հանելով և
որոտալով առքեզ գոչեցին, և
ձար խնդրեցին բժշկութեան :

Լ՝ յսինքն, զէրէ ամէն քո զբօ
սանքդ և քո ալիքդ իմ վերայես
անց կացան, իբր քո ամէն բարկու
թիւդ և ցատուկերդ, քո զանազան

փորձութիւնք և քո պատուհաս
ներդիտանալիլ ծովու մերկած-
տալ զաներին նման իմ վերայէս
անց կացան , և զիս ծածկեցին և
խեղճ արարին :

Ասինքն , բայց ինչպէս որ կու-
հրանայէ արած որ ցերեկն , իբր
մերաջողութե միջումն իւր ողոր-
մութիւն յիշենք և գոհանանք * և
գիշերն , իբր մեր անաջողութե և
փորձութե միջումն իւր սուրբ
կամբն նոր օրհնութիւ օրհնենք և
փառաբանենք , իբր ամեննոր փոր-
ձանքի և նեղութե գօրայ իւրն
նոր օրհնութի և գոհութի մաս
տուցանենք * պայէս միշտ իմ
աղօթքս և պաղատանքս առ ան-
ձ իմ հոգւոյս կենդանութե և փր-
կութեն համար :

Ասինքն , և իմ աղօթից և ար-
տասունաց միջումն ասացի այ , Թէ
արած , դու իմ ընդունողն ես ,
և իմ խնամք տանողն ես , էր զիս
երեսաց ձգեցիր * էր կուժո
զուս որ ես արտուս շուրջ դամ ,
երբ որ իմ աներևոյթ թշնամիքն
զիմ հոգիս կու վշտացնեն :

Ասինքն , երբ որ ես սաստիկ
վշտէս և տատապանքէս կու հա-
լէի կու մաշվիի և ՚ի զօրուէ կու
անկանէի , և իմ ոսկոտանքս կու
թվիւր Թէ կու փշրվիւր և կու թու-
լանայր * շուտով կու սկսանէին

Ղառուէ պատուիրէց
ար զողորմութի իւր
* և ՚ի գիշերի զօրհ-
նութիւն նոր * և
աղօթք իմ առ ան-
ձ կենաց խնց :

Ասացի այ ընդունող
իմ ես , ընդ էր մեր
ժեցեր զիս * ընդ էր
արտուս գնամ ես ՚ի
նեղել թշնամոյ
խնց :

Վ փշրիլ ոսկերաց
խնց * նախատեցին
զիս թշնամիք իմ , յա-
սելցին զօրհանապաղ
Թէ ուր է ան-քո :

Արդ ընդ էրարառմ
ես անձն իմ , կամ
ընդ էր խառնես զիս
* յուսա՛ առ անձ ,
խոստովանեա՛ նմա *
փրկիչ էրեսաց իմոյ
անձ է՛ :

Տ՝ Եզ . 13 :

Սաղմոս Դ առ թի :

Սաղմոս Խ փ :

Ղառարա՛ ինձ անձ *
և իրաւ արա՛ ինձ ՚ի
դատաստանի խնում :

Իմ թշնամիքն զօրն ՚իբուն զիսնս
խառել և անաղ անելով ասել թէ
ուր էք քո անձդ , որ դու յուսա
ցերես , էր քեզ յօգնութիւն չի
հասանիր , և զքեզ միտթարեր :

Այսինքն , բայց դու ո՛վ հոգի
իմ , ինչի համար կուտրամիս , էր
զիս կուխոտվեցնես և կուշիտ
թեցնես * յուսացիր յանձ , և խոս
տովանիր իւր արանուն * զէրէ
իմ երեսիս փրկողն և լուսանո
բողն աստ և ՚ի հանդերձեալն անձ
է՛ , ասա իւր շնորհօքն և ողորմու
թիւն զիս ՚ի մեղաց կուսարբէ , և
անդ իւր երանակիս տեսութիւն
զիս կուսիտան որէ :

Իբր , զայս սաղմոս ինքն դան թ
մարդարէն է շարագրեալ :

Այս սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն թէ ինչպէս այ ծառայքն
զիւրեանք կուպատրաստեն ՚ի ար
սեղանն մասէլոյ համար , կամ
երկնից արքայութիւն մասնելոյ
համար :

Այսինքն , զիմ դատաստանս
դու արա՛ անձ իմ թշնամեացն
հետ , որ արդար դատան որես *
և երբոր դատաստան կուստա
նես , զիս մի՛ դատապարտեր ,
այլ իրանուր արա՛ , և զիմ
խղճութիւնս և անմեղութիւնս

ամենեցուն յարմօի արա՛ :

Ա՛ յսինքն , այն աղգէն որ պիղծ
և աղտեղի է և սբ չէ , իբր ՚ի դի
ւաց և յանհաւատից * այն մար
դէն որ մեղաւոր և նենդաւոր և
խաբեփայ է , զիս փրկէ և ազատէ :

Ա՛ յսինքն , դու տր անձ , ՚ի ծնն
դէնէն մինչև ցայսօր իմ կարողու
թիւն և ուժն ես , այժմ էր զիս քոյ
անձային մխիթարուէն զրկեցիր ,
և մտացար * կամ թէ էր կուժո
ղուս որ ես արտում շուրջ դամ ,
երբ որ իմ երևելի և աներևոյթ
թշնամին զիս կուսեղացնէ և կու
վտացնէ :

Ա՛ յսինքն , ուղարկէ ինձ տր անձ
քո երկնային շնորհաց լլցն , և քոյ
սբ հաւատոյ ճշմարտութիւն * որ
ինձ առաջնորդեն և ճանապարհ
նշանց տան այս անցաւոր և խաբե
փայ աշխարհումս * զիս հանեն
՚ի քո սբ լեռդ . իբր ՚ի քո սբ եկե
ղեցիդ , ՚ի քո սբ սամարդ , և ՚ի քո
երկնային բնակարանդ :

Ա՛ յսինքն , և ես ՚ի քո օգնու իդ
ապաւինելով յորդորեմ զիս և
ասեմ , թէ մտանեմ այ սբ սեղանի
առաջնս , մասնակից լինելով իւր
երկնային խնդութեանն , և իւր
երանելի տեսութեն * և մտակա
նամ առ անձ , որ զիմ մանկութիւն
կուրախացնէ , իբր զիմ հօգիս
կուզօրացուցանէ , զիմ բնութիս

Յ աղգէ որ ոչ է սբ
* ՚ի մարդոյ մեղաւոր
րէ և նենդաւորէ փր
կեա զիս :

Պ առ անձ հօրից իմ
ես , ընդ էր մտացար
զիս * ընդ էր արտում
զնամ ես ՚ի նեղել
թշնամոյ իմոյ :

Ա՛ արեւա՛ տր զլուս
քո և զճշմարտութի
քո * զի առաջնորդ
եցեն ինձ * հանցեն
զիս ՚ի լեռան սբ և ՚ի
յարկս քո :

Ստից առաջի սեղա
նոյ այ * առ անձ , որ
ուրախ առնէ զման
կութի իմ :

Խոստովան եղեցքեզ
օրհնութիւնս անձ,
ան իմ:

Լորդ ընդ էր տրտ
ուժ ես անձն իմ,
կամ ընդ էր խոսիլես
զիս * յուսանա ան
խոստովանեա նմա *
փրկիչ երեսաց ինց
ան է:

Տառք . 7 .

Ի հասարակ օրհնուին կը
խոյ սաղմոս խոստովութի :

Սաղմոս . 107 .

Սկանչօր մե
րով բլուար
* և Տառքն

մանուկ տղային նման կուսորոգէ
և կու անմահացուցանէ :

Լսինքն , և բո սուրբ անունդ
հանապազ խոստովանիմ օրհնե
լով և փառաբանելով զքեզ ով
անձ ան աշխարհի , և ան իմ :

Լսինքն , և ասեմ իմ հոգւոյս
Թէ ով հոգի իմ , էր կուստովա
կամ էր զիս կուխոսիլեցուցանես
* յուսացիր անձ , և խոստովանիր
իւր սուրբ անունն * զէրէ իմ
երեսաց փրկիչն և յուսանորիչն
ան է Թէ աստե Թէ ի հանդերձ
եալն իւր սուրբ արքայու Թեան
միջումն :

Բեր , զայս սաղմոս շարագրեց
դաւիթ մինչև ի վերջն կորխայ
օրհնոցն համար օր նոքա երդեն ,
և ասէ սաղմոս իմաստութե , վս
ցուցանելոյ Թէ խորին է և խորհր
դաւոր :

Լս սաղմոսումն կուխօսի մար
մարդարէն վասն աջողութե հին
հարցն , և վասն վշտաց առաջին
բրիտանէիցն , այսինքն , առաքե
լոց և մարտիրոսաց , որ կուսղաղա
կէին առ անձ ասելով :

Սսինքն , ար ան Թէպետ
մեր մեր աչքովն չի սե
բասեր , բայց մեր սկան

Ջովն մի ըստ միոջէ լեզգինք * և մեր առաջին նախահարքն Թէ գրով և Թէ աւանդութի մեզ պատմեցին :

Ստիկքն , այն զարմանալի գործքերն , այն յաղթութիւնն , այն նշաններն , և արհեստներն որ նոյ ժամանակումն գործեցիր * յառաջքան զգալուսան քրիստոսի կուսպաշտից երկրներումն :

Ստիկքն , քո զօրեղ ձեռքդ փեռեց և հանեց յաւեանեաց երկրէն այնքան կուսպաշտից ազգերն և զմեր նախահարքն անկեցիր և հաստատեցիր * պատմեցիր և չարչարեցիր զանազան ազգաց ժողովողներն , և բռնեցիր և հալածեցիր իւրեանց երկրէն :

Ստիկքն , չէ՞ Թէ մեր նախահարքն իւրեանց Թրովն ժառանգեցին և սիրապետեցին այն երկրներին * կամ Թէ իւրեանց կաների ուժն զիւրեանք փրկեց կուսպաշտ ազգերի ձեռքէն :

Ստիկքն , այլ քո աջ ձեռքդ , և քո զօրեղ կուռք , և քո երեսիդ լոյսն . իբր քո գութքդ և քո ողորմութիւն փրկեց և ազատեց զիւրեանք * զէրէ հաճեցար և սիրեցիր զնոսա քո անչտի բարութեդ և քաղցրութեդ համար :

Ստիկքն , ուստի կու յուսամ որ ինձ այլ խնամք տանիս նոցանման

մեր պատմեցին մեզ :

Օգործս զորս գործեցեր յաւուրս նոյ * յաւուրսն առաջինս :

Չեոն քո խլեաց լոջեթանոսա , և զնոսանկեցեր * չարչարեցեր զժողովուրդս , և հաներ զնոսա :

Օ ի ոչ Թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին զերկիր * և ոչ բազուկ նոյ փրկեաց զնոսա :

Սու աջքո , և բազուկքո , և լոյսերեսացքոց * զի հաճեցար դու ընդ նոյ :

Վառ ինքն ես Թազաւոր իմ և անձ իմ *

որ հրամայես զփրկու-
թիւն յակորաց :

Վե զԹշնամիս մեր
հարցուք * և անու-
տե՛նք թով արհամար
հեացուք զարուց
եալսն խի՛ր մեր :

Այ թէ յաղեղն խ՛
յուսացեալ եմ * և
նչ սուր խ՛ կեցուցա
նէ զես :

Այլ դու փրկեցեր
զմեզ ՚ի Թշնամեաց
մերոց * և զասելնս
մեր յստօթ արարեր :

Աստուծով պարծես
ցուք զոր հանապազ *
և անուան նորա խոս
տովան և զկցուք
յա՛ն խոեան :

նման, զէրէ դու ինչպէս որ նոցա
տրն և պահապանն էիր, այսպէս
այլ խ՛ Թագաւորն և անձն ես *
որ կու հրամայես և կու հոգաս
յակորաց փրկութիւն . իբր քոյ ճշ
մարիտ հաւաստացելոց հոգևոր և
մարմնաւոր ազատութիւն :

Այսինքն, որ մեք այլ քո օգնու-
թիւն մեր երևելի և աներևոյթ
Թշնամիքն յաղթենք հաղածենք
և յստօթ անենք * և քոյ սքանս
էանդ զօրութիւնն ոչինչ համա
րենք զայնտակ որ անբարտաւա
նութիւն մեզ վր կու վազեն :

Այսինքն, և չէ՛ թէ յուսացեր
եմ ես խ՛ աղեղն . իբր խ՛ հնա
րապատութիւն * կամ թէ ապաւի
նե՛ր եմ խ՛ Թուրն . իբր խ՛ ճար
տարաբաժնութիւն, որ զես փրկէ խ՛
երևելի և աներևոյթ Թշնամեաց
ձեռքէն :

Այսինքն, այլ թէ դու քոյ ողոր
մութիւն մեզ ՚ի Թիկունս հասա
նիս, միշտ կու խոստովանինք, թէ
դու փրկեցիր զմեզ մեր Թշնա
մեաց ձեռքէն * և զմեր ասելիքն
կոտր ձգեցիր և անաչեցուցիր :

Այսինքն, և զմիմանս յորդորե
լով կասենք, թէ աստուծով պար
ծենանք հանապազ * և նորա սք
անունն խոստովանինք յա՛ն խո
եանս յա՛ն խոենից, զէրէ նա է՛ մեր
տրն և պահապանն :

Լ՝ յսինքն, բայց այժմ դու զմեզ ջատան մեր անարժանու թե՛ն յերե սաց ձգեցիր և անարգեցիր * և չուղեցիր մեր զօրացն հետ կոխ դալ * Իբր չուղեցիր մեզ օգնու թիւն անել, և մեզ հետ ընդ էմ մեր թշնամեացն պատերազմել, և ազատել զմեզ:

Լ՝ յսինքն, զմեզ բան զմեր թշնամիքն այլ ա՛նելի կոր ձգեցիր, և ամօթով յեա դարձուցիր * և մեր ատելիքն զմեր ապրանքն և զհայրենիքն իլեցին և յախշտակեցին, և զմեզ խեղճ և ողորմելի արարին:

Լ՝ յսինքն, զմեզ անմեղ ոչխար ների նման իմա՛հ մատնեցիր, և բազանել տու՛իր * և կռտպաշտից և պղաղեաց երկրներումն ցիր և ցան արարիր, և նոցա հնազանդ և հարկատու շինեցիր:

Լ՝ յսինքն, քո ժողովուրդդ ան սեւաբ կրօնի նման ծախեցիր առանց զնոյ * Իբր մատնեցիր ի ծառայութան հաւատից * և մեր լացին և աղաղակին թիւ և համարք չի մնաց:

Լ՝ յսինքն, զմեզ մեր դրացին ազգերի միջումն նախատինք և ամօթ արարիր * և մեր բոլորի եղած մարդկանց առաջին ծիծաղատել, և անազատել շինեցիր:

Լ՝ այց արդ մեր թեցեր և անարգեցեր զմեզ * և ոչեղեր անձըդ զօրս մեր:

Գ՝ արձուցեր զմեզ յեսաբան զթշնամիս մեր * և ատելիք մեր յախշտակեցին զմեզ:

Լ՝ տուր զմեզ որպէս զոչխար ի տղանումն * և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ:

Ս՝ անձառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ * և ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ:

Լ՝ բարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց * ծաղր և այսն կատականաց այնոցիկ որք շուրջ էին զմեզ:

Արարեր զմեզ յա
ռակս հեթանոսաց *
ի շարժել զգլուխս
ժողովրդոց :

Օ որ ամենայն նա
խառնիք իմ առաջի
իմ են * և ամօթ երե
սաց իմոց ծածկեաց
զիս :

Ի ձայնէ նախատոր
դին, և չարախօսի *
յերբեսաց թշնամւոյն
և հալածչի :

Այս ամ եկն ՚ի վր
մեր, և մեք զքեզ ոչ
մոռացաք * և ոչ ստե
ցաք ուխտի բուժ * և
ոչ դարձաք յեսս սր
տիւք մերովք :

Դ արձուցեր զշա
ւիզս մեր իմաստաբար
հաց քոց * խոնարհ
արարեր զմեզ ՚ի սե
ղի չարչարանաց * և
ծածկեցին զմեզ սո
ռուերք մահու :

Ասինքն, զմեզ անհաւատից և
կռակաշատից առակ և բունին
արարիք * և այլազգի ժողովրդոց
զլուխն մեզ վերայ դիրուք սաղ
սունիւ իբր անաղատեղ արարիք :

Ասինքն, որն ՚ի բուն իմ նախ
սինքն և անարդանիք իմ աչքիս
առաջն է * և իմ երեսօս ամօթն
այնչափ շատացաւ որ կոխեց և
ծածկեց զիս :

Ասինքն, ինձ նախասինք տուն
զին և վաստատողին ձայնէն և աղա
ղակէն կու հալիմ և կու մաշիմ *
և իմ թշնամւոյս դառն երեսէն և
զիս հալածողի ձեռքէն հանապազ
կու երջիմ և կու տաղնայիմ :

Ասինքն, այս ամեն փորձանքս
մեզ վերայ եկաւ, և մենք զքեզ
ամենեւին չի մոռացանք * քո ուխ
տիդ և քո սուրբ կտակարանքիդ
անհնաղանդ չեղանք, և չի հակա
ռակեցանք * և մեր սիրուն քեզա
նից չի հեռացուցինք, և յեսս չի
դարձանք :

Ասինքն, դու մեր հանդատու
թիւ և խաղաղութիւն ապրելոյ սո
վորական կերպն և եղանակն ՚ի
քո նախախնամութեան և ողոր
մութե ձանապարհէն յեսս դար
ձուցիր և հեռացուցիր * ցածա
ցուցիր և ձգեցիր զմեզ մեծամեծ
չարչարանաց և վշտաց մէջն * և
մահուան շուտքն զմեզ ծածկեց

ԵՐՐ զանազան փորձանքներն և պատուհասներն զմեզ պաշարեցին և պատեցին :

Մտինքն , բայց Թէ մենք մտաշար այն նեղուծէ մէջն զմեր այնպէս * կամ Թէ սարածեցինք մեր ձեռքն դէպ ՚ի կռապաշտից յօտար անձներն :

Մտինքն , այդ անձ իւր արդարութիւն կու հարցանէ և կու դատէ * զէրէ նա կու քննէ մեր սրտի գաղտնի և ծածուկ խորհրդներն :

Մտինքն , դու խօյ գիտես ար անձ , որ մենք քո սբ հաւատքի սիրուն համար օրն իբուն կու շար շարվինք և կու մեռանինք * և այն պէս ենք դարձեր , ինչպէս ոչխար մի որ պատրաստած լինին մորթելոյ և սպանանելոյ համար դատապահանոյ միջումն :

Մտինքն , արժնացիր , էր կու քննիս ար անձ , իբր զմեր խղճութիւն միտքարաւ և մի՛ մտանար * վեր կաց և զմեզ ամենևն յերեսաց մի՛ ձգեր , իբր զմեզ ՚իբոյ շնորհացդ և ՚իբո նախախնամու էդ մի՛ զրկեր :

Մտինքն , էր կու դարձուցանես երեսդ մեզանից , իբր էր դքո նախախնամութիւն մեզանից կու հեռացնես * մի Թէ կու մտանաս զմեր աղքատութիւն և զնեղու

Թէ մտացեալ իցէ մեր զանուն այ մերոյ * կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր առ անձս օտարս :

Սակայն ան խնդրէ զայս * զն նա քննէ զգաղտնիս սրտից մերոյ :

Սանքոյ մեռանիս զօրհանապաղ * համարեցոք ող զօղխար ՚ի սպանումն :

Օ արթիր ընդ էր ննջես ար * արի և մի՛ մեր թեր զմեզ իսպառ :

Օ մէ՛ դրձուցանես զերես քո ՚ի մէնջ * մտանաս զողբատու Թի և ըզնեղութիւն մեր :

Իր անարճք եղեն մին
 չև ՚ի հող անձինք մեր
 * և յերկիր կցեցան
 մէջք մեր :

Լ՛րիտր օգնեա՛ մեզ
 * և փրկեա՛ զմեզ վ՛ր
 անու՛ան քոյ :

Տ՛ւնք : 27 :

Ի հատարած զաւանջւոց
 ժամանակաց որդւոցն կորեաց
 ինաստութ վասն սկզբ ընչն :

Սաղմաւ ԽԻ :

Լ՛ զինեաց սիրտ իմ

Թին , զմեր տառապանքն և զկող
 ձու Թին :

Լ՛ յսինքն , մի Թէ չեն դիտեր որ
 մեր անձն ցած աղաւ խոնարհե
 ցաւ , և հողի հաւասար եղաւ *
 և մեր մէջքն և քամակն զեօթնն
 կողաւ , իբր ոչինչ դարձանք աշ
 խարհիս երեսին , և ոչինչ համար
 վեցանք , և ամենեցունց ոտից կո
 խան եղանք :

Լ՛ յսինքն , վեր կաց ուրեմն տր
 անձ , և մեզ օգնու Թի՛ հասիր * և
 փրկէ և աղատէ զմեզ մեր երևելի
 և աներևոյթ Թշնամեաց ձեռքէն
 քոյ սուրբ անու՛անդ համար , զէ
 րէ ՚ի բեզ միայն ենք յուսացեր ,
 և միայն ՚իբր ողորմութիւնդ ենք
 ապաւնիւեր :

Իբր , զայս սաղմոսս շարադրեաց
 դաւ իթ շնորհօք և խնաստութի՛
 հողէոյն սրբոյ , և ետ որդէոյն
 կորեաց որ երգեն վասն սիրելի և
 միածին որդէոյն այ յի քի , որ
 յեա բազում ժամանակաց անցե
 լոց դարոցէ՛ յաշխարհ առ ՚ի փրկել
 զազգս մարդկան :

Լ՛ յս սաղմոսումն կու խօսի մար
 դարէն վ՛ր արժանաւորու են քի ,
 և վ՛ր եկեղեցւոյն հեթանոսաց ,
 սյսինքն կուսապաշտից :

Լ՛ յսինքն , իմ սիրտս հողէոյն

սրբոյ

արքայ զօրութիւն լցիկեցաւ, և աղբրի նման խորհրդաւոր և բարի բաներ բղկեց * և կասեմ զգործս Թագաւորի, իբր կասեմ զայս իմ շարադրական գործս ՚ի դոմոս Թի քի երկնաւոր Թագաւորին:

Լ Սահեքն, իմ լեզուս շուտով դրօշ գրագրի գրչի նման ինչ որ հոգին սբ իւրն տուն կուտայ կուշարագրէ * և կասէ, ով յս գեղեցիկ ես դու հոգւով և մարմնով քան զամենայն հոգեղէն մարդիկ որ աշխարհ պիտին գալ:

Լ Սահեքն, քո շրթունքներէդ, իբր պանկներէդ երկնային շնորք և իմաստութիւն Թափեցաւ, և տիւեցաւ աշխարհիս վերայ, և բզլաօղներն հիացոյց և զարմացոյց * և այդքոյ բերանիդ քաղցրաբար բառ խօսերին համար քո հոյրն ան զքեզ օրհնեց յաւիտեանս յաւիտենից, և մարդկային աղօթիս վերայ ՚ի դոմոս շարժեցաւ:

Լ Սահեքն, քո Թուրդ քո մէջբգկապէ ով զօրեղ յս, զերէ պատե բազմիկ պիտիս ընդ էմ սասանայի և ընդ էմ իւր պաշտօնէիցն * զայն քո վայելչութիւն Թուրն, կասեմ, իբր զքոյ անային զօրութենս, քոյ երկնային քարոզուեն, և քոյ լուսանչելեաց և հրաշարործութեանց Թուրն կապէ քո մէջբգ:

Լ յս

զբան բարի * և ասեմ զգործս իմ Թագաւորի:

Լ Էզու իմ սոյ գրիչ արագագիւր դպրի * գեղեցիկ տեսեամբ քան զամ որդիս մարդկան:

Ս փուեցան շնորհքի շրթանց քոց * վս այ սորիկ օրհնեաց զքեզ ան յաւիտեանս:

Լ Տ զուր ընդ մէջ քո հոյր * վայելչութիւն և գեղջբո:

Լ արեւո՛ւ ուղղեւ՛ս և
Թաղա՛ւ որեւ՛ս * զս
Ճշմարտու՛ն և Տեղու
Թե՛ և արդարու՛ Թե
* և առաջնորդեցէ՛
քեզ սրանչեւապէս
աջ քո :

Եւ ետք քո սրեալք են
հզոր * Ժողովուրդք
իներզոյ քոյ * անկ
ցին ՚ի սիրտս Թշնա
մեաց Թագա՛ւ որի :

Ը Թո՛ւ քո անձ յա՛ւ ի
տե՛անս յա՛ւ իտե՛նից *
զա՛ւ ազան՛ ուղղու՛ է
զա՛ւ ազան՛ արքայու
Թե՛ քոյ :

Ը յսինքն լարէ քո անձային ողոր
մութե աղեղդ , ուղղէ քո անձ
ային խնայտութե նեւերդ , և
ձգէ և յաղթէ քո Թշնամիքդ , և
Թաղա՛ւ որե՛ նոցա վերայ * քո ճշ
մարիտ և փրկական խօսքերդ հաս
տատելոյ համար , զքո խոնարհու
թիդ և Տեղու՛ Թիդ ցուցանելոյ
համար , և զքո արդար և շխտակ
դատաստանդ յայանելոյ համար *
և քո աջ ձեռքդ , իբր քո հոգւոյդ
սրբոյ ամենակարօզ զորութիւնն
զարմանալի կերպով զքո դիտա
ւորութիդ ՚ի բարին կուտառաջ
նորդէ :

Ը յսինքն , քո նեւերդ սրած է
ով զորեզ յս , իբր քո անձային և
ճշմարիտ խօսքերդ սաստիկ սուր
են և լսողաց միտքն կուժտանեն
* և շատ ազներ և Ժողովրդներ
քեզ կուժնազանդեցնեն * զէրէ
կուանկանին Թագա՛ւ որի Թշնա
մեաց սիրտն , իբր կուժտանեն
հրէից և հեթանոսաց սիրտն , որ
քեզ Թագա՛ւ որիդ մերոյ յի քի
Թշնամիք են , և զբազումն ինոցա
նէ կուզղջացնեն , և քեզ ծառայ
և երկրպագող կուշինեն :

Ը յսինքն , քո անթուղ ո՛վ քո
անձ յա՛ւ իտե՛անս յա՛ւ իտե՛նից հաս
տատուն կուժնայ , իբր քո Թագա
ւորութիդ ամենևնին վախճան
չունի * և քոյ իշխանութե և Թա

զանորում թե՛ դան ազանդ, շեռաս
կու թեան և արդար դաստատանի
դան ազան է, իբր Տեռի է՛, յանկրա
նութի, և յերեսպաշտութի,
Լ՛ յսինքն, զէրէ Տայրն անայն
պէս զարդարեց զքեզ Տոգնով
սրբով որ դու միշտ զշխակու
թին և զարդարութին սիրեցիր *
և զստութին և մեղքն և անօրէ
նութին ասեցիր :

Լ՛ յսինքն, վասն որոյ ով քն ան,
օժեց զքեզ քո Տայրն ան իւրով
ուրախութե՛, իբր օժեց զքեզ
լիութի՛ շնորհաց Տոգնոյն սրբոյ
ըստ այնմ Տոգնոն ի վերայ իմ վն
որոյ և էօժ իսկ զիս * բայց առա
նել քան զաշխարհիս թագան
որքն և մարդարեքն և քահա
նայքն, որ այլոց միշտ բարի խրատ
տալով և նց Տոգնոյ փրկութին
Տոգալով քեզ ընկերք կասմէին,
զէրէ նք Տասարակ իւրով միայն
օժվեցան, իսկ դու անութեան
իւրովն օժվեցար նորա մէկ երկրի
վերայ, կամ մէկ Ժողովրդեան վն
միայն ունէին իշխանութի, իսկ
դու ընդՏանուր աշխարհիս վն
որ և թագան որ կարգվեցար, և
միանգամ պատարագելով զքեզ
Տօրն երկնանորի, զբոխանդակ
մարդկային ազգիս մեղքն բանե
ցիր, և արդարոց դասուն ուրա
խութի պարգևեցիր, ուստի քո

Սիրեցեր զարդարու
թի * և ասեցեր զա
նօրէնութի :

Ս ասն այսորիկ էօժ
զքեզ ան, ան քո,
իւրով ուրախութե
* առանել քան զքն
կերս քո :

Օ մուռս և զտաշինս
 և զկտախոյ՝ ի զգեւտէ
 բուսմէ * խաւածարաց
 փղոսկրէից * ուստի
 ուրախ արարին զքեզ
 զստերբ թագաւո
 րաց՝ ի պատիւ :

օժման խղն, իւղ ուրախութե
 կասվի, որ գերագոյն է քան զնց
 օժուսն :

Ասինքն, բո Տագած զգեւտէ դ
 ստիլպանտի խնկի, և մշկի հոս կու
 բուրես, և բեզ մօտկացող մարդ
 կանց հոգևոր և մարմնաւոր հի
 շանդութիւնն նորա զօրութիւն
 կուփարատես :

Պարձեալ իբոյ մարմնոյդ որբոյ
 անութեդ զգեւտն է, զանաղան
 առաքինութեց և բարեգործու
 թեցանուշահոտութիւնս քղեսն
 և պատարագելով զնա հօրն երկ
 նաւորի, զինքն մարդկոցին ազ
 գիս հետ կու հաշտեցնես * և
 այդ նոյն ստիլպանտի և խնկիդ
 և մշկիդ անուշահոտութիւն, իբր
 զանաղան բարեպաշտութեանց
 առաքինագործութիւնս ֆլի ոս
 կուէ շինած տաճարներէ կուբու
 րեցնես, իբր զանաղան դաւա
 սաց բրիտանից եկեղեցեացն,
 որ ֆլի ստիլէ շինած տաճարներ
 կասվին, իւրեանց մարուր և ամ
 բիծ հաւատքի պատճառէն * այն
 տաճարներէն կասեմ, որ թագա
 ւորների աղջկներն զքեզ ուրա
 խացուցին, իւրեանց բարեգոր
 ծութիւնքեզ ընծայ մատուցա
 նելով, և բարձանաւորութիդ
 պատվելով և մեծարելով :

Պատերբ թագաւորաց, իբր

Հա՛ւատացեալ քրիստոնէից մա
քուր հոգիքն , որ քոյ առաքելոց
դասերք կառլին , զէրէ նոցա քա
րողութիւնէն Հա՛ւատացեր ՚իբեզ
և զբեզ որդի այ ևն դա՛ւաներ :
Ա՛յսինքն , և քո սիրելի և ընտիր
Թագուհիդ , իբր քո կաթուղի
կէ սբ եկեղեցիդ քոյ աջ կողմդ
կուհանգնի * ոսկեթել շորեր
հագած , իբր քո անային իմաս
տութիւնդ զարդարլած , և զանա
զան առաքինութիւնք սիրունացած
և զեղեցկացած :

Ա՛յսինքն , այժմ զիմ խօսքս դէպ
բեզ դարձուցանեմ ո՛վ սբ եկե
ղեցի և ասեմ , Թէ ո՛վ առաքե
լոց և մարդարեից դուստր , լի՛
փարդապետաց և գրոց սրբոց
խրատն և քարոզութին , և տես
և միտք արա՛ , և քոյ սբ փեսայիդ
ահանջ դիր և ննադանդիր * մո
ռացիր քո ժողովուրդդ , իբր քոյ
նախնեաց զանազան մուրութին
և չար սովորութին , այլև քոյ
հօրդ տունն , իբր զայն տունն ,
որ զքո երկնային փեսայդ նախան
ձու համար ատեցին չարչարեցին
և սպանեցին * զէրէ Թագա՛ւորն
քո ցանկացաւ քոյ զեղեցկու
թեղ , իբր քոյ մարութեղ և
անարատութեղ :

Ա՛յսինքն , զխոսցիր որ սա է՛
քո բոսեղծօղդ և քո արդ , և սորա

Սացցէ դշխոյրնդ աջ
մէ քու մէ * ՚ի հան
դերձս ոսկեհօռուս
զարդարեալ և
պանուճեալ :

Ի՛ւրդուստր և տես
խոնարհեցո՛ զունկն
քո * մտա՛ զժողով
ուրդ քո , և զտուն
հօր քո * զի ցանկա
ցաւ Թագա՛ւոր դե
ղս քոյ :

Սա՛նիքն է՛ ար քո եր
կիրպագցես տմա * և

դուստր ծուրայ եր
կիր պաղգե տն * և
պատարագօք զերես
նորա պաշտեացեն մե
ծամեծք ՚ի ժողովր
դոց :

Լ մենայն փառք դու
տեր Թագաւորի ՚ի
ներքոյ * ՚ի վերջա
ւորս սոկէ Տառս զար
դարեալ և պաճու
նեալ :

Տարցին Թագաւորի
կուսանք զՏեանորա
* և զընկերս նորա
տարցեն նմա :

Տողւով և ճննարտութի երկր
պաղութի արա * ղէրէ ծուրայի
դուստրն այլ սորա երկիր կուպ
գանէ . իբր կուսպաշտից եկեղե
ցին այլ սորա կուճազանդի եւեր
կիր կուպաղանէ * և աւ Տաւա
տացեալ ժողովրդոց մեծամեծքն
և գլխաւորքն ՚ի Տեանաւոր երկր
ներէ կուգան ընծաներով և
պատարագներով , և սորա երեսն
կուպաշտեն և կումեծարեն , իբր
սորա արժանաւոր փոխանորդքն
կուպատեն և կումեծարեն ,
ղէրէ նոյ միջնորդութեն ՚ի քսէ
Թողութի մեղաց և շնորք կուրն
դունին :

Լ յօրնքն , Թագաւորի դատեր
ամեն փառքն և մեծութին ներ
սեճանց է , իբր եկեղեցւոյն քի
ամեն սիրունութիւնն և գեղեց
կութին իւր Տողւոյն և իւր
խղճմանքի մէջն է * և իւր փա
ռակներն սոկեթելով է գործած
և ինքն զարդարած և օրինած է ,
իբր իւր բարքն և կենցաղալարու
թին , աճային իմաստութի և
զանազան աւարինութի զարդա
րած և սիրունացած է :

Լ յօրնքն , և այս դատերս յետ
նէն այլուրիչ կուսանք այլ կու
տանովն , և Թագաւորին ընծայ
կումատուցանովն . իբր Թէշատ
նոր Տաւատացել ժողովուրդք այս
եկե

Եկեղեցւոյս հետեւելով զիւր
 Եանք քի Թագաւորին հու մա
 տուցանեն * և նորա բնկերներն
 այլ հուտանին Թագաւորին մաս
 իբր այլ ինչ ազգ և ժողովուրդ
 որ քի եկեղեցւոյն հաւատով և
 գործով նման է զնոսա այլ իւր
 Եանց հետ հուտանին սոքա քի
 առաջևն , որ ՚ի միասին վայելեն
 դիպաս արքայութեն երկնից :

Ասինքն , հուզնան ցնծութիւն
 և ուրախութիւն , և հու մտանեն
 Թագաւորի տաճարն . իբր այս
 նոր հաւատացեալ ժողովրդներս
 սք առաքելոց քարոզութիւն հու
 զնան քի եկեղեցին , և հուտան
 վին ՚ի ձեռն հրեշտակաց ուրա
 խութիւն և ցնծութիւն ՚ի յերկնից
 արքայութին * և փոխանակ քոյ
 պապերիդ քո որդիքն հու լինին ,
 իբր փոխանակ նահապետաց և
 մարդարելից որ քո պապերն են ըստ
 մարմնոց և քո դալուստդ դուշա
 կեցին , քո առաքելալքն և քո վար
 դապետքն հու լինին , որ քո աւե
 տարանական ճշմարտութիդ քա
 ըողեն , և քեզ նոր ժողովուրդ
 հաստատեն :

Ասինքն , և դու դքո առաք
 եալքն բոլոր աշխարհիս վերայ
 Թագաւոր և իշխան հուկացու
 ցանես * և քո սք անունդ նց
 խրատովն և քարոզութիւն յազգէ

Աճցին ցնծութիւն
 և ուրախութեամբ ,
 և սարցին ՚ի տաճար
 Թագաւորի * և փո
 խանակ հարց քոյ եղի
 ցին որդիք քո :

Սացուցես զնոսա իշ
 խանս ընդ ամ երկիդ
 * և յիշեցի անուն
 քո ընդ ամ ազգս
 ազգաց :

Ս րայտորիկ ժողովուրդք խոստովանեղիցին առ քեզ յաւետեան և յաւիտեանս յաւետեանից :

Տ Եր. 18 :

Ի կատարած որդւոցն կըրկոց ի վրայ գողանեաց : առչեսա զառթի :

Ս աղմոս . Ի Ե :

Լ Ե մեր ապաւենեւ զօրութի * օգնաս կան խննեղութեց որք զտին զմեզ յոյժ :

Ս անս այտորիկ ոչ երկիցուք մեր ի սառս վել երկրի * ի սիսիս

ազգ . կու յիշմե , և չի մտաց վեր ՚ի մեջ հաւատացեալ քրիստոնէից :

Լ յսինքն , ուստի զանազան ազգեր և ժողովրդներ քեզ կու նսա զանդին , և բո ոք հաւատքդ կու խոստովանին յաւետեանս յաւիտեանից ի սիսիս ոք երբորդուեն :

Ի բեր , զայս սաղմոսս շարադրեաց դաւ ի թ , և ես որդւոցն կորիսայ որ երգեն վր գողանի խորհրդոյ մարդեղութե բանին այ , և վր սրբոյ եկեղեցւոյ նորա :

Լ յս սաղմոսումս կու խօսի մարգարէն վասն եկեղեցւոյն , թէ ինչպէս ամէն վտանդի միջում ուղիղ սրտով ապաւինիլ պիտի յամ :

Լ յսինքն , ար ամ դու մեր ապաւենեն ես , և մեր կարօղութին և համբերութին ես ամէն մեր քաջած հալածանքների միջում * և դու մեզ օգնական և պահպան եղար այն նեղութեց և այն փորձանքների միջում որ մեր դու ին եկա ի պատմառս երևելի և աներևոյ թ շնամեաց մերոց :

Լ յսինքն , ուստի մեք ամենեկն չենք վախեր թէ բովանդակ երկիրս այլ շարժի և խռովի * և

Թէ

Թէ լեռներն այլ զԽրեանց
տեղն շոխեն , և ծովի մէջն առ
կանին . իբր Թէ բովանդակ եր
կրիս մարգարէն մեզ հակառակ այլ
կանդանին , և ամէն իշխանք և
մեծամեծք իւրեանց չար խորհր
դոց և հնարադիտութեց ծովի
մէջն այլ մանուն , և զմեզ հա
լածել կամենան , մեք բնաւ չենք
վախենար :

Մտինքն , ինչպէս նոր քրիստո
նէութե ժամանակին երբոր փոր
ձանաց և հալածանաց ծովերի
ջրերն դուրեցին և ալեկոծեցան
* և մեծամեծ լեռներն . իբր Թա
գաւորք և իշխանք , քրիստոնէա
կան հաւատքի զօրութիւն տեսանե
լով խառնեցան և սրտմեցան և
հակառակեցան ընդէմ քրիստո
նէից , և քրիստոնեայք բնաւ չի
վախեցան ՚ի նոցանէ , այլ հաս
տատմացին :

Մտինքն , զէրէ հողւոյն սրբոյ
չնորհաց դետերի դնացքն կուրա
խացնեն և կու մխիթարեն այլ քա
ղաքն , որ է՝ սբ եկեղեցին * և
ինքն բարձրեալն ան իւր աներն
և իւր բնակութիւնն , որ է՝ իւր
հաւատացեալ ժողովուրդն , այն
դետերի ջրերովն սրբեց մայրեց
և հաստատուն պահեց ՚ի հա
ւատա :

Մտինքն , ան միշտ նոյ միջու մն
է , և

Ինչ լեռանց ՚ի սիրտս
ծովա :

Գուրեցին և խառնե
ցան ջուրք նոցա *
խառնեցան լերինք ՚ի
զօրութե նորա :

Գնացք դետոց ու
րախ առնեն դքա
ղաքն այլ * և սբ արար
չարկս իւր բարձր
եալն :

Մտինքն նոցա , և

նորա մի սասանեացին
 * օգնեացէ նոյ ան-
 ՚ի վաղորդենէ մինչև
 ՚ի վաղորդայն :

Խ ուովեցան հեթա
 նոսք * և խոնարհե-
 ցան Թագաւորութիւ
 * ետ զձայն իւր բար
 ձրեալն , և խոովե-
 ցաւ երկիր :

Տ ր զօրութեց ընդ
 մեզ * ընդունելի է
 մեր ան յախօբայ :

Լ Կայք և տեսէք ըզ
 դործս նոյ * որ արար
 զնշանաւ զարուեստս
 ՚ի վր երկրի :

է , և զիւրեանք կուզօրացնէ ,
 որ ամենեւին իւրեանց Թշնամ
 եացն չի վախենև և չի սասանին *
 զէրէ անոցա օգնական կուլի
 նի մէկ առաւօտէն մինչև խիւս
 առաւօտն . իբր զիւրեանք միշտ
 հոգևորութիւն մէջն կու-
 պահէ , և չի Թողուր , որ յու-
 սահատութիւն դիւերն զիւրեանք
 տրամեցնէ :

Լ յսինքն , կուպայտներն և
 անհաւաններն խոովեցան և բար
 կացան ընդէմ հաւատացեալոցն
 քի * և Թագաւորք և իշխանք
 խոնարհեցան և հնազանդեցան
 սք եկեղեցւոյն * զէրէ ար ան-
 ձայն տուն առաքելոց և վար
 դասպետաց բերանովն , և բովան
 դակ երկրիս վերայ եղած մար
 դիքն խոովեցոց սասանեցոց և
 զարհուրեցոց :

Լ յսինքն , զէրէ ամենազօր արն
 մեր յս քս մեզ հետ է * և յա
 կոր նահապետի անն զհրէից
 աղան յերեսաց ձեւեց , և զմեզ
 հաւատացեալ բրիստոնեայքս ըն
 դունեց , և իւրն շնորհաց որ
 դիք արա :

Լ յսինքն , եկէք ոյլ հաւատա-
 ցեալք քի նոյ մերոց դործքն տե-
 սէք * որ այսչափ նշանք և բարանչե-
 լիք և հրաշք արաւ երկրիս վերայ
 իւր փրկագործ սնօրէնութիւն :

Լ՝ յսինքն , յաղթահարեց փշա
ցոյց և վայր ձգեց զամէն հակա
ռակութի և զպատերազմ աշխար
հիս մէկ ծայրէն մինչև ՚ի միւս
ծայրն * և տատանայի և նո՛ր կա
մարարաց նենդութե և խարէ
ութե աղեղն , իւր հաւատոյ
ճշմարտութեն փշրեց , անօրի
նաց ասի և երկխղն զէնքն , իւր
յուսոյ հաստատութեն կտորա
տեց , կտտապաշտութե և անհա
ւատութե զպիսաններն և զօրքն
իւր սիրոյ կրակովն այրեց , և իս
ղաղութի պարզեաց բարեկեր
և անճարար մարդկանց :

Լ՝ յսինքն , և սասց , ով մար
դիք զարձէք կանուխ դէպ ինձ ,
իմացէք որ ես միայն ճշմարտանձ
եմ * իմ անունս հեթանոսաց
և անհաւատոյց միջումն բարձրա
նալ պիտի , և իմ զօրութեւս և
կարողութեւս մեծութին երկրիս
վերայ յայտնի լինիլ պիտի ՚ի ձեռն
բարոզութե առ սրբերոց և վարդա
պետաց :

Լ՝ յսինքն , ուստի մեք հանա
պաղ ասել պիտինք , թէ մեր կա
րօղ և հզօր արն մեզ հետէ * և
այն անձն որ մէկ ժամանակ մի յա
կօբայ ազգն կուխնամէր , այժմ
զմեզ քրիստոնեայքս կուսիրէ ,
կու ընդունի , և կու պահպանէ :

Լ՝ Հար զպատերազմ
ի ծագաց մինչև ՚ի
ծագս երկրի * զաղե
ղունս փշրեաց զէնս
խորսակեաց , և զաս
պարս այրեաց հրով :

Կ անխեցէք և ծա
ներուք զի ես եմ անձ
* բարձր եղեց ՚ի հե
թանոսս , և բարձրա
ցոյց ՚ի վր երկրի :

Տ ր զօրութեց ընդ
մեզ * ընդունող է
մեր ան յակօբայ :

Ի հասարակ վան որդւոցն
կրկնայ, սաղմոս զաւթի:

Սաղմոս . Ի 2 :

Սախն հարեք
ամ հեթա
նուր * աղա
ղակեցէք
առ ամ ՚ի ձայն զնձու
թեան:

Օ ի ար բարձրեալ
և ահարկու * Թա
ղաւոր մեծ ՚ի վերայ
ամ երկրի:

Հնազանդ արար զժո
ղովուրդս մեզ * և
զհեթանոս ՚ի ներ
քոյ ոսից մերոց:

Ի բեր, զայս սաղմոս շարադրեաց
դաւթ մինչև ՚ի վերջն կրկնայ
որդւոցն համար, որ նք երգեն:
Այս սաղմոսումն կուհրաւիրէ
մարդարէն զամենեւեան զովք
զքս վանն իւր մեծութեն, և
մանաւանդ վանն փառաւոր համ
բարձման նորա ՚ի յերկինս:

Սխնքն, ամ աղոք և ժողո
ղուրդք ուրախացէք
խնդացիք և ծախ զար
կեցէք * աղաղակեցէք առ քս ամ
հոգևոր օրհնութե և զովութե
և զնձութե ձայնով միշտ և հա
նուպազ:

Այսխնքն, զերէն նա որ միայն
օր էր, միայն բարձրեալ էր,
և միայն ահաւոր և սարսափելի
ար էր * իւր շարաբանքովն,
իւր խաչիւն և իւր մահո՛ւամբն
մեծ Թագաւոր հաստատեցաւ ՚ի
հօրէն իւրմէ այ բոլոր աշխարհիս
և բովանդակ երկրիս Թագաւոր
բայն վերայ:

Այսխնքն, և զանազան աղոքեր
և ժողովրդներ մեր սուրբ հա
ւատքին հնազանդեցոց * և կու
պաշտներն և անհաւաններն մեր
ոտաջ տակն ձգեց, իբր թէ մեր
քրիստոնէական կենցաղաւորու
թեն

ԹԵՆ ՏԵՍՆԵՑՅՈՅ , ԼԻՐՍՈՒՐԲԵ
ԵԿԵՂԵՑՆԵՆ ԾԱՌԱՅ ՂԻՆԵՑ :

ԼՍԻՆԵՆ , ԸՆԱՐԵՑ ՂԱՆՂ , ԼԻ
ԼԻՐՆ ԺԱՆՂ Ե ԺԱՌԱՆՂՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԱՒ * ԸՆԱՐԵՑ ՂԱՆՂ , ՈՐ յԱԿՈ
ԲՅԱՅ , Լ ԽՐԱՅԵՂՅՈՅՆՈՅ ԱՂՂԻՆ
ՂԵՂԵՑԿՈՒԹԻՆ Լ ՓՈՒՐՆ Լ ԱՊԱՐ
ԾԱՆԵՆ ԵՆՔ ՎՍԱՆ ԲՐԻՍՏՈՆԵՎԿԱՆ
ՀԱՒԱՏՈՅՆ ՍԵՐՈՅ , ՍՅՆ յԱԿՈՐԿՅ
ԿՈՍԵՎ , ՈՐ յԱՌԱՋ ՍՈՍՏԻԿ ԿՈՒ
ՍԻՐԵՐ Լ ԿՈՒՆՖԻՏԻՆԱՍԵՐ ԼԻՐ
ՀԱՐԱՊԱՌ ՈՐՂՆՈՅ ՆՈՒՆ :

ԼՍԻՆԵՆ , Լ յԵՌ ԿԱՏԱՐԵՂՈՅ
ՂԻՐ ՍՈՒ ԱՆՈՐԵՆՈՒԹԻՆ , ՀՍՈՒ
ԲԱՐՃՈՒ ՔՈՒ ՍԾ Ի յԵՐԿԻՆՈՒ , ՈՐ
ՅՈՒԹՅՆ Լ ՂՈՒԼՈՒԹՅՆ ԵՐԿԻՆՅՈՒՆ
ՂՈՐԱՅՆ * Լ ԲԱՆՂԻ ՍՐ ԵՐ ՀՐԵՂ
ՍՎԿԱՅ Լ ՄԱՐՂԿԱՆ , ՎՍԱՆ ՈՐՈՅ
ՂԱՆԱՂԱՆ ՓՈՂՈՅ Լ ՍԱՂԵՐԻ ԶՅ
ՆՈՒՆ ՂՆԱՅ ԱՌՀՅՈՐՆ ԼԻՐ ԵՐԿԻՆԱ
ՆՈՐ , Լ ՆԱՍՏԱՒ ԸՆՂ ԱՃԻՆՆՐ :

ԼՍԻՆԵՆ , ՈՒՍՏԻ ՍՈՒ ՀԱՒԱՏԱՅ
ԵՈՒ ԲՐԻՍՏՈՆԵՎՅԲ ՕՐՅՆԵՑԷՐ Լ
ՍԱՂՈՒՍՈՒ ԱՍԱՂԷՐ ԲՐԻՍՏՈՒՍԻ ՍՅՆ
ՍԵՐՈՅ * ՕՐՅՆԵՑԷՐ Լ ՍԱՂՈՒՍՈՒ ԱՍԱ
ՂԷՐ ՍԵՐ ԹԱՂԱՆՈՐԻՆ , ՕՐՅՆԵ
ՑԷՐ ՂՈՒԼԵՑԷՐ Լ ՍԱՂՈՒՍՈՒ ԱՍԱՂԷՐ
ՀԱՆԱՊԱՂ ԲԱՆԻ ԿԵՆՂԱՆԻ ԷՐ :

ԼՍԻՆԵՆ , ԹԱՂԱՆՈՐ ՍԵՎ ՀԱՍ
ՍՈՍՏԻՆԵՅԱՒ ՔՈՒ ՍԾ յԻՐ ՀՈՐԷՆ
ԲՈՂՈՐ ԱՂԽԱՐՏԻՆ ՎԵՐԱՅ * ՎՍԱՆ
ՈՐՈՅ ՕՐՅՆԵՑԷՐ Լ ՍԱՂՈՒՍՈՒ ԱՍԱՂԷՐ
ԼԻՐՆ ԽԵՂԵՐ Լ ԽՈՍՏՈՒԹԵՎՈՒՐ ,

ՍՆԱՐԵՎԱՅ ՂԱՆՂ ԼԻՐ
Ի ԺԱՌԱՆՂՈՒԹԻՆ *
ՂՂԵՂԵՑԿՈՒԹԻՆ յԱ
ԿՈՐԿՅ ՂՈՐ ՍԻՐԵՎԱՅ :

ՀԱՆԲԱՐՃՈՒ ՍԾ ՕՐ
ՅՈՒԹՅՆ * Լ ՍՐ ՍԵՐ
ԶՅՆԻՒ ՓՈՂՈՅ :

ՍԱՂՈՒՍ ԱՍԱՂԷՐ ՍՅ
ՍԵՐՈՒՎ * ՍԱՂՈՒՍ
ԱՍԱՂԷՐ ԹԱՂԱՆՈ
ՐԻՆ ՍԵՐՈՒՎ ՍԱՂ
ՈՒՍ ԱՍԱՂԷՐ :

ԹԱՂԱՆՈՐ ՍԵՎ ԽԵՂԵՐ
ՍՈՒ ԵՐԿԻՐԻ ՍԾ Է *
ՍԱՂՈՒՍ ԱՍԱՂԷՐ ՆՈՒՍ
ԽՈՍՏՈՒԹՅՆ :

Թ՛ ազաւորեաց ան
 ՚ի վերայ Տեթանուաց
 * անտառ յաթոս
 սրբութիւնս :

Ի շխանք ժողովրդոց
 ժողովեցան առ անն
 արքա Տամու * զի այ
 զօրութիւնք յերկրե
 յոյժ Տամբարձան :

Տաճ : 9 .

իբր չէ թէ միայն բերանով , այլ
 և մտադրութիւն և խնայողութիւն :
 Այսինքն , զէրէ չէ թէ միայն
 Տրէխց վերայ , այլ և կասպաշ
 տից վերայ տիրեց և թագաւորեց ,
 և իւրն նոր ժողովուրդ
 ընտրեց * և յետ իւր շարչարա
 նաց և մահուանն Տամբարձա
 յերկինս , և նտառ իւր սրբու
 թե աթոսն , իբր իւր անութե
 աթոսն , որ ունէր յառաջ քան
 զլինկն աշխարհի :

Այսինքն , իսկ յետ Տամբարձ
 մանն քի զանազան ազգերի և ժո
 ղովրդների թագաւորներն և իշ
 խաններն ժողովեցան առ անն
 արքա Տամու , իբր Տաւատացին
 ՚ի ճշմարտն ան * զէրէ այ զօ
 րութիւնքն , իբր առաքեալքն
 յերկրէ յոյժ Տամբարձան , իբր
 առաւել քան զայլ մարդիք երկ
 րաւոր և մարմնական Տոցոց զիւր
 եանք Տեռացուցին , և մտք վե
 րացան ՚ի յերկինս , և անային
 գիտութիւն զարդարվելով , իւր
 եանց ընթանելեօքն և քարոզու
 թիւն բոլոր աշխարհս յառաւորե
 ցին , և դարձուցին ՚ի ճշմարտ
 անպաշտութիւն , ուստի այ զօ
 րութիւնք կասկն , զէրէ այ պաշ
 տօնեայք և դործակիցք եզան ,
 և ան նոցա ձեռօքն իւր զօրու
 թիւն և ընթանելիքն նշանց ետուր
 ամե

ամենայն երևելի և աներևոյթ
Թշնամեաց խրոց :

Ի Բ Բ , զոյս օրհնութե սաղմոսս
շարադրեաց դաւիթ և ետ որդ
ւոցն կորխայ որ սովաւ զովեն և
փառաբանեն զամ :

Այս սաղմոսումն կուգովէ մար
գարէն զընդհանուր կաթուղի
կէ և զաւարելական եկեղեցին
աստուծոյ :

Այսինքն , մեր արն մեծ է և
անչափ է , զէրէ ամ տեղ պատ
րաստէ , և բոլոր աշխարհս իւր
միջումն է * մեր արն սաստիկ օր
հնած և գոված է իւր ամենակա
րօղութեն համար , իւր իմաս
տունեն համար , և իւր բարուեն
համար * և ստանել մեր այ քա
ղաքի միջումն , որ է երուսաղէմ ,
և իւր սբ լեռնումն , որ է լեառն
սիոն , որ կուսշանակէ զմայր սբ
եկեղեցին :

Այսինքն , ամենայն երկիր հաստ
և անուր արմատով , իբր հաստա
տուն հաւատով և ճշմարիտ սի
րով Թող ցնծաւ և ուրախանաւ *
զէրէ սիոնի լեռներն , որք են եր
կասասան ազգն իսրայելի , և հիւ
սիային կողմանքն , որք են կաա
պաշտօց իշխանութիւն , մեծ Թա
գաւորին քի քաղաք դարձան ,

Սաղմոս օրհնութե որդւոցն
կորխայ ընդ որդի շաբաթու :

Սաղմոս 101 :

ՍԵԾԷ՛ ար * և օրհն
եալ է յոյժ * ի քա
ղաք այ մերոյ , ի
լեառն սբ նորա :

Հաստարմատ ցնծաա
ցէ ցնծութե ամ եր
կիր * լերինք սիոնի ,
կողմանք հիւսիսոյ
քաղաք Թագա
ւորին մեծի :

ԼՃ Իտաճարի իւր
ուժ յայտնի * Իժա
մանակի իբրև օգնա
կան լինէր նոցա :

ԼՇաւարի Թագա
ւորութիւն երկրի ժո
ղովեցան * և անկցին
Ի միասին :

ԼՆրեանք տեսին այս
պէս * և զարմացան ,
խոսովեցան , սասանե
ցան , և դողումն կա
լաւ զնոսա :

ԼՆդ երկունք ուն
Ի ծննդեան * Ի
հողմն սաստիկ փշրես

Իբր հաւատացեալ ժողովուրդ
եղան , և մի եկեղեցի կառնեցին
և յօրինեցին :

ԼՍտինքն , աժ իւր տաճարի մի
ջումն կու յայտնի , իբր քի ճշ
մարտութիւն , ինտալքն և ողոր
մութիւն իւր սուրբ եկեղեցւոյ
միջումն կու ճանաչի * և մա
նաւանդ երբոր մտածեն զայն
ժամանակն , որ նա իւր չարչա
րանօքն և մահաւանքն նոցա օգ
նական կու լինէր , փրկելով զիւր
եանք Ի դերութենէն սասանացի
և հաշտեցնելով ընդ հօրն երկ
նաւորի :

ԼՍտինքն , ահա աշխարհիս եր
և երի և աներևոյթ Թագաւորու
թիւն մէկ տեղ ժողովեցան և
խորհուրդ արարին Թէ ինչպէս
հակառակին և բակեն զեկեղեցին
քի * Բայց հոգւոյն սրբոյ զօրու
թիւն իւրեանք կու յաղթվին և
կու անկանին Ի խորս անդնդոց :

ԼՍտինքն , իւրեանք եկին տե
սան որ սուրբ եկեղեցին քի այս
պէս ճշմարիտ էր հաւատով հաս
տատուն էր յուսով , և բորբոք
եալ էր սիրով * զօրմացան խոռ
վեցան և վախեցան , և դողն
բռնեց զիւրեանք :

ԼՍտինքն , այնտեղն տեսած պի
տի Թէ ինչպէս ահն և երկիւղն
կու բռնէ զիւրեանք , և տղաբեր

կնկան նման ցաւն զիւրեանք
կուպաշարէ * զէրէ Թարսիս քա
ղաքի նաւերին նման , հողւոյն
սրբոյ շնորհաց քամին նոցա քա
րացած սիրան կուփշրէ և կու
կակղացնէ դէպ ՚ի ճշմարիտ ան
պաշտութիւնս :

Ա՛սիկնքն , և կուղզջան և կու
նազանդին սբ եկեղեցւոյն ստե
լով միտեանց հետ , Թէ ահա ինչ
պէս որ լսերէինք Թէ դրունք
դժոխոց զնա չեն կարեր յաղթա
հարել , այնպէս սեանք այսերկ
նային զօրութեց տիրոջ քաղա
քունս , այս մեր ճշմարիտ այ քա
ղաքունս , որ է բնակարան հող
ւոյն սրբոյ , բառ այնմ խկ միտի
Թարսիս հողին սբ զօր առաքես
ցէ հայր յանուն իմ նա ուսուս
ցէ ձեզ զամ ճշմարտութիւն զի
բնդ ձեզ բնակեցցի ՚ի յաւիտենս :

Ա՛սիկնքն , ճշմարիտ որ ան սորա
հիտքն այնպէս է դրեր , որ յաւի
տեանս յաւիտենեկց հաստատմայ
* մեք տր ան զբո ողորմութիւ
այս հաւատացեալ ժողովոցիս մի
ջումն առանք և բնդունեցինք ,
զայն ողորմութիւն որ դուք միա
ծին որդւոց մեզ արարիր , վր
կելով զմեզ ՚ի դերութեն սատա
նայի , և ՚ի ստանձանացն դժոխոց :

Ա՛սիկնքն , տր ան ինչպէս որ
բո սբ անունդ մեծ է և զարմն

նայի :

ցէ զնաւս ՚ի Թար
սիս :

Ո՛րպէս լուսիք այն
պէս և առաք իբաղա
քի սեանս զօրութեց
իբաղաքի այ մերոյ :

Ա՛հ ճիտունս էարկ
նմա յաւիտեան * ըն
կալաք ան զողորմու
թիւք իմեջ ժողովոց
եան քոյ :

Բառ անունս բում
ան սոյնպէս և օրհ

նութի քո ընդ ան
տիեզերս * և արդա
րու թիւ լի է աջ քո :

Աւրախեղեցի լեառն
սին * և ցնծասցեն
դասերք յուրայ վս
իրաւանց քոց ար :

Եւջեցարուք զսի
նիս , և պաշարեցէք
զնա * և պատեցէք
յաշտարակս նր :

Դիք զսիրտս ձեր ՚ի

նայի , այսպէս և ս. քո օրհնութիւնդ
և քո շնորհք անչարի է , և սին
վերէ բոլոր աշխարհիս վերայ *
և քո աջ ձեռքդ արդարութիւն
լի է , զէրէ ամենեցուն իւրեանց
դործոցն դորայ ուղիղ դատաս
տանով ճատուցումն կանես :

Մայիսն , ուստի լեառն սին ,
իբր քո սբ եկեղեցին միշտ կու
րախանայ * և դասերքն յուրայի
որդւոցն յաղօքայ նահապետին ,
իբր ճաւատացեալ քրիստոնէից
Տողիքն կուցնծան քոյ իրաւուն
քիդ վերայ , որ զիւրեանք յաւի
տենական սխառք կուպատկես և
կուզարդարես :

Մայիսն , ուրեմն ո՛վ ճաւատա
ցեալ քրիստոնէայք շուրջ եկէք
սբ սինի բողոքն , պաշարեցէք
և պատեցէք զինքն ճատատուն
ճաւատով գրիեցէք զնա ճմա
րիտ սիրով , և ամենեին նորանէ
մի՛ ճեռանայք * և թիւ վարդա
պետք էք և քարոզ կուգէք տալ ,
ձեր գլխէն դուրս առասպել իօս
քեր մի՛ խօսիք , այլ անձային գրոց
վերայ խօսեցէք , և քարոզեցէք ,
զէրէ անձային գրեանք սբ եկե
ղեցւոյ պաճերն են , վասն որոց
դուք ձեր բանն նց վր ճատա
տեցէք , և նոցա բանն պատեցէք
ճաւատացեալ Տողովրդեանն :

Մայիսն , բայց յառաջ բան

Թէ քարոզայք ձեր սիրան և ձեր միտքն դրէք նորա զօրութեցն վերայ, իբր սուրբ եկեղեցւոյ խորհրդներին վերայ, և լաւ իմացէք և վերայ հասէք * բաժանեցէք և ջոկջոկեցէք նորա ամբողջներն, իբր սբ հաւատոյ դիմաւոր մատուցն, որ կարենայք ձեր ազգի միջումն, և կամ այլ ազգեաց միջումն համարձակ խօսիլ և պատմել և հակամատել ի վերայ հաւատոյն քի՛:

Այսինքն, ղէրէ սա՛ որ այս եկեղեցւոյս միջումն կու պաշտօնի և կու երկրպագովի երկինի և երկրի անձն է՛, այլև մեր բրիտանից անձն է՛ յաւիտեանս յաւիտենից * և սա՛ զմեզ կու արածէ և կու կերակրէ հողւով և մարմնով մինչև յաւիտեանս:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն դաւիթէ՛ շարադրեալ վս որդւոցն կորխայ որ նք երգեն առաջի այ՛:

Այս սաղմոսումն մարդարէն ըզ ճմարխո ճանապարհն փրկութե հողւոց, և զվտանգն դատասպար սուրբէ կու պատմէ՛:

Այսինքն, լսեցէք զայս իմ օգտակար խօսքերս ամենայն ազգ և ազինք * և ականջ դրէք իմ խրատիս

վերայ զօրութեց նր * բաժանեցէք զամուրս նր, ղի պատմել կարասիք յազգայլ՝

Սա է՛ անձ մեր յաւիտեանս յաւիտենից * և սա՛ հովուեացէ զմեզ մինչև յաւիտեանս:

Տուրք 13:

Ի կատարած որդւոցն կորխայ սաղմոս զսուրբի:

Սաղմոս. իմ.

Ի սարուք զայս անազգք * ունկնդիր լեբուք ամենեքեան ըզբ

բնակեալք էք յաշխարհի :

Չնուանդք երկրի և որդիք մարդկան * ՚ի միասին մեծաակ ճք և անանկք :

Բերան իմ խօսեցի զինաստութի * և խորհուրդ արտի իմց զհանձար :

Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ * բացից զառակս օր ճնութի խկզբանէ :

Բնդէր բնաւ երկն չիմ ես յաւուր չարի * զի անօրէնութիք զնացից իմց շուրջ եղեն զինև :

տիս դուք աննեքեան օր այս աշխարհիս վերայ կուբնակիք :

Լսինքն , դուք այս երկրիս ճնուանդն էք , իբր դուք որ հասարակ մարդկանց որդիք էք , այլ և դուք որ երևելի և անուանի մարդկանց զաւակք էք * աննեք միասեղ , թէ հարուստ և թէ աղքատ , իմ բանիս արտի մտօք ականջ արարէք :

Լսինքն , զէրէ իմ բերանս ճշմարիտ ինաստութի կուխօսի , և ձեր հոգւոյ փրկութեան ճանապարհն ձեզ կուծանուցանէ * և իմ արտիս խորհուրդն ձեզ երկնային խելք կուտայ , որ կարենայք զձեր օգուան անաղել և իմանալ :

Լսինքն , չէ՛ թէ ես իմ գլխես դուրս ձեզ բանկատեմ , այլ կուխոնարհեցուցանեմ զիմ ականջս հոգւոյն սրբոց սուան սուածաակներին * և կուբականիմ ձեզ խկզբանէ զանազան առակներ իմացուցանել . օր ճնելով և գովելով զիմ :

Լսինքն , էր կուվտիեմ և կուսարտախիմ ես այն չար օրէն , իբր իմ մահուան օրէն , կամ դատաստանի օրէն * զէրէ կուտեսանեմ օր իմ բայլբիս և զնացբիս անօրէնութին զիս կուպատէ , իբր իմ գործոց և իմ արարմանց ան

կարգութիւն և ճառութիւն զես
կուպաշարէ :

Ասիկան , բայց այն մարդիկն
որ մուսցեր են զանձ , և յիւր
եանց ապրանքն և կարողութիւն
են յուսացեր * նոքա իւրեանց
չատ փառաց և մեծութեն վերայ
պարծենալով անզեղ զ կու մեռա
նին , և կու զրկվին յերկնից ար
քայութիւն :

Ասիկան , և շէն միտք աներ ,
թէ անզեղ մարդն այ բարկու
թենէն և արդար դատաստանէն
ոչ եղբայր կու փրկէ , իբր ոչ քս
կու փրկէ , որ է եղբայր մեր ըստ
մարմնոց , և ոչ Տասարակ մարդ
* զէրէ մարդս ինչ է որ իւր ըն
կերին ազատութեն Տանոր կա
րենայ փոխարէն իբնին տալ այ ,
թէ որ իւր անձին ազատութե
զինն այլ չի կարեր զձարել :

Ասիկան , բայց թէ դու կու
զես քոյ անձին փրկութիւն , աչ
խառիր մինչև քոյ մահո՞ւն օրն ,
և ջանք արա՞ , որ այ կալին կա
տարես * զէրէ այդպէս կու ան
մահանաս , և կենդանի կու
մասս յա՛հառեանս յա՛հառնից ,
և դժոխոց ապականութիւն շէս
տեսաներ :

Ասիկան , երբ որ կու տեսանես
թէ իմաստուն մարդիկ , իբր ան
ային օրինացն և պատուիրանացն

Յուսացեալք ՚ի զօ
րութի իւրեանց *
ի բազմութի մեծու
թե իւրեանց պար
ծեսցին :

Ազբայր ոչ փրկէ ,
և ոչ փրկէ մարդ *
և ոչ տայ այ զփրկանս
իւր , և ոչ զգինս փր
կանաց անձին իւրոյ :

Սաստակեա՞ յա՛հա
ռան * և կեցցես մինչ
խապառ , և ոչ տես
ցես զապականութի :

Յորժամ տեսցես
թէ իմաստունք մե
ռանիցին * ՚ի միտքն

անդգամք և անմիտք
կորիցեն, և Թողցեն
օտարաց զմեծութի
խրեանց:

Գ երեզմանք նոցա
տուներ նոցա եղիցին
յա՛հաեան, և յարիք
նոցա յազգէ մինչև
յազգ * և կարդասցեն
զանուանս նոյ՝ ի հոռս
խրեանց:

Սարդ ի պատուի էր
և ո՛չ խնացաւ * Հա
ւատարեցաւ անաս
նոց անբանից, և նմա
նեցաւ նոցա:

Ը յա ճանապարհէ
նոյ դայթակղութե
նոցին * յեասյարիկ
բերանօք խրեանց

Յնազանդ մարդիք կու մեռանին *
դու մի՛ արամիր և տարակու սիր,
զէրէ անդգամ և օրինազանց մար
դիքն այլ կու մեռանին, բայց
խմաստունքն Թէպէտ կու մեռա
նին մարմնով, այլ կենդանի կու
մնան հոգւով, խրեանց յոյսն
անմահութի է, իսկ անդգամքն
և յխնարքն հոգւով և մարմնով
կու կորնչին. և խրեանց ինչքն
և սպրանքն փառքն և մեծու
թին այլոց կու Թողուն:

Ը յսինքն, խրեանց դերեզման
ներն խրեանց սուռն կու լինի,
մինչև դատաստանի օրն, և խր
եանց բնակարան կու լինի յազգէ
մինչև յազգ * և խրեանց անունն
խրեանց հաղումն միայն կու յիշ
վի. իբր կամ խր բտացած մուշ
քումն, և կամ խր դերեզման
նումն:

Ը յսինքն, մարդս ՚ի պատկեր
նոյ էր բտակղճուներ, երկինց ար
բայութեն մտանդորդ էր պա
տրաստիւր * բայց ինքն խր մար
մնոյ զանկութեանն հետևելով,
անբան անասնոց հաւատարեցաւ
և անմիտ կենդանեաց նմանե
ցաւ:

Ը յսինքն, այս անպարկեշտ շար
և անխղճմտանք սպրեւոյ ճանա
պարհս է որ նոյ դայթակղելոյն և
կորնչելոյն պատճառ դարձաւ *

ուտի յետոյ յաւուրն դատաստանի Թող իւրեանց բերանովն խտատմանին իւրեանց ծոռնն, և իւրեանց կանգքն հաւանին և ասեն, Թէ շխտակ մենք արժանի ենք այսպէս պատժի և պատու հասի:

Այսինքն, զէրէ դոքա անբան ոչխարների նման դժոխքի տան ջանացն կու մտանալին, և յաւիտեանական մահն կուտիրէ իւրեանց * և արդար և ուղիղ մարդիքն յարութեւ աւուր առաւօտուն, երբ որ ճշմարիտ արեգակն քս կու ծագի, կու դատեն և կու դատապարտեն դոսա առաջի այ և հրեշտակաց նորա:

Այսինքն, ինչ օգնութեւ յոյս որ ունին դոքա Թէ իւրեանց ապրանքէն և Թէ իւրեանց բարեկամներէն, կու փշանայ դժոխքումն * և այլ այն առաջի փառքն իւրեանց ձեռքն չի անկանիր:

Այսինքն, բաց ևս յուսացեր եմ անձ, որ երբ որ իմ հոգիս դնայ ՚ի դժոխս հետ այլոց նախահարցն յս քս որդին այ և յոյսն ամենեցուն իւր կամաւ որ մահաւանքն և հրաշալի յարութքն զիս փրկի և ազատէ դժոխոց ձեռքէն:

Այսինքն, դու մի՛ վախեր երբ որ կու տեսանես Թէ մէկ մարդ մի կու հարստանայ և կու մեծանայ

հաճեցին:

Այսինքն ՚ի դժոխս մտանեցին, և մահ հովանեցի զնոս * և տիրեցին նոցա ուղիղ ընդ առաւօտս:

Օգնութիւն նոցա չեցին ՚ի դժոխս * և ՚ի փառաց իւրեանց անկցին:

Բաց սակայն անձ փրկեցի զանձն իմ ՚ի ձեռաց դժոխոց յոր ժամ ընդունին զիս:

Մի՛ երկնչիր յորժամ մեծանայ մարդ * և յորժամ բազում լի

նին փառք տան նր՝

Օ ի ոչ Թէ՛ խնուս
նին իւրում առցէ
ընդ իւր զամ * և
ոչ Թէ իջցեն փառք
տան նր՝ ընդ նմա :

Ա յ անձն նորա ՚ի
կեանս իւրում օրհ
նեցի * խոստովան
եղիցի քեզ յորժամ
բարի արասցես
դու նմա :

Ս օցէ նա մինչև
յազգ-Տարց իւրոց *
մինչև յա՛խտեան ըզ
լյս մի տեցէ :

Ս արդ ՚ի պատճի
էր և ոչ խնացա * Տա
ւասարեցաւ անաս
նոց անբանից և
նմանեցաւ նց :

Տուրք . 20 .

* և մի՛ տրտմիր և յուսահատիր
երբ որ նորա տան պատին և
փառքն կուշտանայ :

Ա յսինքն , ղէրէ չէ՛ Թէ մեռա
նելոյ ժամանակն զամէն ինչ որ
ուրի իւր Տեան կուտանի * և
չէ՛ Թէ իւր տան փառքն և տան
Թանաթն իւր Տեան կու իջանեն
ի գերեզման :

Ա յսինքն , այլ քանի որ կենդա
նի է՛ այս կեանքումս իւր անձն
կու օրհնի և կու գովի երեսա
պաշա և կեղծա՛ւոր մարդկանցէ
* և Թէ դու այլ իւրն մէկ բա
րերարութի մի անես , կուխոս
տովանի քո լա՛ւութիդ , և քեզ
սէր ցոյց կուտայ , բայց յետոյ
շուտով կու մոռանայ :

Ա յսինքն , այդպիսի մարդն կու
իջանէ դժոխոց յատակն , մինչև
այն տեղն որ իւր ազգն և զարմն
է * և յա՛խտեանս յա՛խտեանից
այլ մի ի Թարութե լյս չի տեսա
նէր :

Ա յսինքն , աստ այս էր որ ասա
ցի , Թէ մարդս իւր պատին և
իւր արժանաւորութն չխնացա
* այլ իւր ախտին և իւր մարմնոց
ցանկութեն Տեան ելով անբան
անասնոց Տա՛ւասարեցաւ և նմա
նեցաւ :

Աստիս այս էր մի ՚ի յերգեցո
զացն դաւթի ՚ի մէջ այլ զԼատա
կանացն, որք երգեին զերգս առա
ջինյ ըստ կարգադրութէն դաւ
թի մարգարէին:

Այս սաղմոսու մն կուխօսի մար
գարէն վասն աւուր դատաստա
նին:

Ստինքն այն ճշմարիտ անձն
որ ՚ի վերէ քան զամ
սուտեախարէփայ ան
ներն, և ար է բողոք աշխարհիս
խօսեցաւ և հրամայեց իւր ամե
նակարօղ զօրութիւն * և կան
չեց զերկիր, իբր կանչեց զբովան
դակ մարդկային աղգս յարեւելց
մինչև յարեւմուտս որ դան ՚իդա
տաստան:

Աստինքն, իսկերին սիոնէն ՚ի
յերկնից արքայութիւն և ՚ի յան
ային բնակութիւն կուերևի ընտ
րելոց և արդարոց նորա փրկու
թէ և գեղեցկութէ մեծ վայել
չութիւն, փրկութէ վայելչու
թիւն կուերևի, զերէ կուփրկէ
զիւրեանք ՚ի յաւիտենական մա
հուանէ, և գեղեցկութէ վայել
չութիւն կուերևի, զերէ կու
պասկէ զիւրեանք մշտնջենական
փառօր:

Աստինքն, և չէ թէ խոնարհ
ութիւն

Սաղմոս ստափայ:

Սաղմոս իթի:

աստուծոց
ար խօսե
ցաւ * կոչ
եաց զեր
կիր յարեւելց մինչև
խմուտս արեւու:

Ստինքն մեծ վայել
չութիւն փրկութէ
գեղոց նորս:

ՍՃ մեր յայնժամակս

եկեացէ * և անձ մեր
մի՛ դառարեացի :

Հուր առաջի նորա
բորբորեացի * և
չուրջ զնովա
մրրիկ յոյժ :

Առջեացէ զերկինս՛ի
վերուստ և զերկիր *
ի դասել զժողով
ուրդ իւր , ժողովել
առինքն զնքս իւր *
և ոյք զնեն զպատա
րագուս խափց իվր
սեղանոյ :

Պատմեացեն երկինք
զարդարութի նր *
զի անձ դատաւոր է :

ութիւն և կամ ծառայի կերպա
բանքով կուգայ ինչպէս առաջին
անգամն , այլ յայտնի անձոյն
փառքը զարդարեալ * և չի դա
դարիր և մուսն չի կենար ինչպէս
առաջին անգամն , այլ կուխտսի
բարձր ձայնիւ , և կուդաստէ
զկենդանիս և զմեռեալս :

Մտնեմք , իւր առաջին ահա
գին կրակ պիտի բորբորի , և այրի
և մաքրի զբովանդակ երկիրս *
և իւր բողբոքն սաստիկ մրրկած
և մեթնած քամի պիտի շարժի և
փչէ , և սասանեցուցանէ , և
լուծանէ աշխարհիս տարերքն :

Մտնեմք , պիտի կանչէ իւր առա
ջին զբովանդակ երկինային զօրու
թիքն և հրեշտակաց դասքն , և զա
մեն հողեղէն մարդիք որ այս աշ
խարհս են եկած * և դատաս
տան անէ իւր ժողովրդեանն , և
իւր սրբերն իւր մասն ժողովէ *
և մանաւանդ զայնտիկ որ այս
կեանքուս իւրեանց կամքն իւր
եանց սրտի սեղանին վր ուխտած
պատարագի նման այ կուսատու
ցանեն . իբր միշտ սրտի մտօք այ
օրինացն և պատուիրանացն կու
ննազանդին :

Մտնեմք , և շուտով երկինք ,
իբր հրեշտակք երկինց պիտին
փչել զհողն դաբրիւլեան , և
պատմեն մարդկանց , թէ հասեր

է այ արդար դատաստանի ժա
մանակն * և ասեն թէ ինքն քո
ամ զատաւոր և դատաստան անող
է մարդկան :

Ասինքն , ուստի քանի որ ժա
մանակն ձեռքդ է , այ խրատոյն
նազանդիր որ կասէ , թէ լսե
ինձ ո՛վ ժողովուրդ իմ , զէրէ
կուզեմ որ խօսիմ քեզ հետ *
ականջ դիր ո՛վ խորայել , իբր ո՛վ
հաւատացեալ ժողովուրդ իմ ,
զէրէ կուզեմ որ քո սրտիդ վկայ
ու թի տամ , որ ես երկնի և երկ
րի բտեղծօղ ամու , քո արն եմ
և քո ամն եմ :

Ասինքն , ես քոյ պատարագնե
րիդ . իբր քոյ մատաղներիդ հա
մար զքեզ չեմ նախատեր և յան
դիմաներ * զէրէ քո ողջակեզ
ներդ . իբր քո անարատ պրած
դառներդ որ ինձ մատաղ կանես
հանապաղ իմ աչքիս առաջնն է :

Ասինքն , ես չեմ ուզեր և
չեմ բնդուսիր քոյ տանդ հոր
Թուկներն * այլև չեմ ուզեր
քոյ գեհնիդ այժերն :

Ասինքն , զէրէ որչափ որ օր
մաներու մեկենդանի և դազան
կայ աննն իմ է * և որչափ որ
լեռներու մե վայրի ոչխար և անա
տուն կայ , աննն իմ է , և ես
եմ բտեղծեր զբոլանդակն :

Ասինքն , որչափ որ երկն
բու մե

Ի ուր ժողովուրդ
իմ , և խօսեցոյց ընդ
քեզ * և խորայել
քեզ վկայեցից ,
զէ ամ ամ քո
ես եմ :

Ոչ թէ վա պատարա
դաց քոյ կշտամբեմ
զքեզ * զե ողջակեզ ք
քո առաջի իմ են
յամ ժամ :

Ոչ ընդ ունիմ ՚ի տա
նէ քու մէ զուարակս
* և ոչ ՚ի հօտից քոյ
նախազս :

Իմ է ամ դազան ան
տառի * էրէ լերանց
և ամ անատուն :

Վխտեմ ես զամ Թու

չունս երկնից * գե
ղեցիութի վայրի
ընդիս է՝

Թի է քաղցեաց ընդ
քեզ ինչ ոչ ասացից
* զև իմ է աշխարհ
ընդ իւրով:

Ո՛չ ուտեմ ես զմիս
զու՛արակաց քոց * և
ոչ զարխան նոխազաց
քոց ըմպեմ:

Սասո՛ւ այ պատարագ
օրնութե * և կա
տարեա՛ս բարձրելցն
զու՛խաքո՛ւ:

Արդասցես առիս
յա՛ւուր նեղութե
քոյ, ես փրկեցից
զքեզ * և դու փա
ռա՛ւոր արասցես
զես:

քունս զանազան թռչուններ կայ
զամենն ես գիտեմ և կու՛ճանա
չեմ * և որչափ որ գեղեցիկ վայ
րի որսեր կայ ինձ հետե՛, իբր իմ
հրամանաց տակն է՝:

Լ՛սինքն, թէ որ ես մարդի
նման քաղցեմամ, չեմ գար զքեզ
աղաչեր որ ինձ կերակուր տաս *
զէրէ՛ աշխարհս իւր բարեօրն և
իւր լիութենովն իմ է, և ես եմ
ըստեղծեր զամ:

Լ՛սինքն, ես քո հորթուկներիդ
միսն չեմ ուտեր * և ես քո այ
ծերիդ արիւնն չեմ խմեր, զէրէ՛
անկարտեմ ես այդ իբր միսներիդ:

Լ՛սինքն, այլ թէ կուղես որ
քո աստուծոյդ դուր գաս, իւրն
օրնութե և գոյութե պատա
րագ մատո՛ սիրով և յօժարութե՛
* և ինչ ուխտ որ կանես քո բար
ձրեալ աստուծոյդ, մի՛ անհո
գութենով մոռանար, այլ շու
տով կատարէ՛:

Լ՛սինքն, որ թէ իմ կամացս
նազանդիս, և զիմ օրէնքն և
պատու՛ իրանքն սիրով կատարես,
երբօր քեզ փորձութե և նեղու՛ե
օր մի հանդիպի, շուտով աղաղա
կելդ ի բաց դէպ ինձ, կու՛փրկեմ
զքեզ քոյ ամեն նեղութենէդ *
և դու տեսանելով զիմ բարերա
րութին զիմ անունն ամեն տեղ
կու՛ օրնես և կու՛փառա՛ւորես:

Ասինքն , իսկ մեղաւոր և ան
զեղջ մարդկանց կատէ անձ , Թէ
ով մեղաւոր , դու որով հետեւ
քո անհնազանդութենովդ և քո
կամապաշտութենովդ ինձանից
հետացերես , և ինձ հետ մասն
և բաժին չունիս , էր զիմ արդա
րութիս և զիմ ճշմարտութիւնս
այդ քո անարժան բերանովդ այլոց
կուպատես , և կուքարողես *
կամ Թէ զիմ ուխտն և կտակա
րանքն , իբր զիմ օրէնքն և պա
տուիրանքն էր քո բերանդ կու
անուս , և կու յիշես :

Ասինքն , դու խոյ զիմ անձային
խրատս ատեցիր , իբր զիմ օրէնքն
և պատուիրանքն չի սիրեցիր *
դու զիմ բերանիս խօսքն դէն
ձգեցիր . իբր վարդապետաց և
դրոց սրբոց ահանջ չարարիք քոյ
ցանկութեդ հետեւելով :

Ասինքն , դու երբոր կուտե
սանէիր զդողն փոխանակ խրատե
լոյ զինքն , իւրն հետ դողութի
կուգնայիր * և շնացող մարդ
կանց հետ մասնակից կուլինէիր ,
և բարեկամութի կանէիր :

Ասինքն , քո բերանդ միշտ լի
էր անիրաւութի և չարութի .
իբր ստութի և հայհոյութի *
և քո լեզուդ հանապաղ նենդու
թի և խղարտանկութի կուհնա
րէր այլոց համար :

Սակայն մեղաւորին
ատէ անձ , իսկ դու ըն
դէր բնաւ պատմես
զարդարութի իմ *
կամ առնուս զուխտ
իմ ի բերան քո :

Օ ի դու ատեցեր
զխրատ իմ * մերժե
ցեր և յետս ընկեցեր
զիմ բանս բերանոյ
իմոյ :

Թէ տեսանէիր լու
զողս , ընթանայիր
ընդ նոսա * և ընդ
չունս դնէիր զբա
ժին քո :

Բերան քո յաճախէր
զչարութի * և լեզու
քոնիւթէր զնենդու
թիւն :

Վստեալ զեղբօրէ
բում մէ չարախօսէիր
* և ՚ի վերայ որդւոց
մօր քոյ զնէիր զգայ
Թակղութիւն:

Օայս ան արարեր
և լռեցի քեզ * կար
ծեցեր անօրէնդ ՚ի
մօր քում թէ և ես
քեզ նմանիցիմ:

Լռդ յանդիմանե
ցից և կացուցից զայս
ան առաջի քոյ * խն
ցարուք ամենեքեան
որոց մտացեալ իցէ
զանձ:

Ղուցէ երբէք յափշ
տակիցիք * և ոչ որ
իցէ որ փրկիցէ:

Լսինքն, դու միշտ կուտասէիր
և քոյ եղբօրդ և քոյ ընկերիդ վաս
կասէիր * և քոյ մօր զանակին վր
իբր եկեղեցւոց որդւոցն վերայ
գայթակղութիւն կուդնէիր քո
Տերմիք խօսքերովդ, և կութե
րահանատայնէիր զկուրեանք:

Լսինքն, զայս ամէն չարքս
արարիր, և ես քեզ Տամբերե
ցի, և երկայնամիտ եղայ, լինի
թէ դու դարձ գաս * Բայց դու
անօրէնդ այնչափ լքելեցար և
յանդ զնեցար, որ քոյ մտաց մէջն
այնպէս կարծեցիր թէ ես այլ քեզ
կունմանիմ. իբր այնոր Տամար
չեմ պատժեր և պատուհասեր
զքեզ, որ քո անօրէն կենցաղա
վարութիդ ինձ դուր կուգայ,
Բայց վայ քեզ որ կուխարվես ՚ի
քոյ մտորեալ մտացդ:

Լսինքն, ահա այժմ ես զքեզ
կու յանդիմանեմ, և քո արա
բած չարութիւն քոյ առաջիդ
դնելով զքեզ կուդասասպարուեմ
* զայս լսելով խնցիք ամէնքդ
որք մտացերէք զանձ, և թողե
լով զձեր յիմարութիւն զդուշ
կացէք:

Լսինքն, որ չի լինի թէ ձեր
կենաց վերջն Տասանի, և մահն
զձեզ յափշտակէ և տանի ՚ի
դժոխս * և ոչ որ չի գալի, որ
զձեզ կարենայ փրկել, ՚ի տանն

Հանաց և ՚ի գերութենէն սատա
նայի

Այսինքն, և գիտացէք որ օրհնու
թեան և գոթութե պատարագն
միայն զիմ սիրտս կուփառանորէ
և կուգուարձացնէ * և այն անդն
է՛ ճմարիտ ճանապարհն, որ զիմ
անձային փրկութիս նշանց կու
տամ իմ երկիրդած ծառայիցն.
Իբր կուփրկեմ զնոսա ՚ի գոթաց
և յանխտենական կենացն արժա
նի կանեմ զիւրեանք:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
փերջն ինքն դանիթ է՛ սասցեալ
փանն ապաշխարելոյ զմեզս իւր:

Այս սաղմոսս մնա աղաչանօք կու
խնդրէ դանիթ յոյս զթողութի
մեզաց իւրոց:

Այսինքն, ան ան մի գատեր
և դասապարտեր զիս քո արդար
դասատանովդ, այլ խղճս և
ողորմիր ինձ քո մեծ և անչափ
ողորմութենովդ և բաղջրութե
նովդ * և քո առատ դթութե
նովդ և մարդասիրութենովդ որ
միշտ զզձացելոց թողութի կու
չնորհես, քանէ և ջնջէ՛ զիմ անօ
րէնութիս որ գործեցիքոյ առա
ջևդ:

Այսինքն, և թէպէտ շատ ան
դամ դու ինձ ներելցիր և իմ մե

Պատարագ օրհնու
թե փառանոր արաս
ցէ զիս * և անդ է՛ ճա
նապարհ ուր զուցից
նմա զփրկութիւնս իմ:

Տ՝ՁԻ՝ 24՝

՚ի սատարած սաղմոս գոթի
՚ի ժամանակի իբրև եկն սո
նա նաթան մարգարէ յորժամ
մեռալ էր նա սո բնաբնէ:

Սաղմոս Ծ:

Ողորմեաց ինձ ան
բաս մեծի ողորմու
թում * բաս բազում
դթութե քում քա
նեան զանօրէնութիս
իմ:

Անանել լուս զիս
յանօրէնութիւնս իմ * :

և ՚ի մեղաց խնոց սր
արա զիս :

Օ անօրէնութիւն իմ
ես ինձէն դիտեմ *
և մեղք իմ առաջի
իմ են յամ ժամ :

Բեզ միայն մեղայ
սր * և զչար առա
ջի քոյ արարի :

Որպէս արդար եղի
ցիս ի բանս քո * և
յաղթեացես ՚ի դա
տիւն քո :

զացն Թողութի շնորհեցիր , բայց
ես հետևելով իմ մարմնոյս ցան
կութեանն դարձեալ ապականե
ցի զհոգի իմ , վն որոյ կաղաչեմ
զքեզ , որ այլևս լուանաս զիմ հո
գիս քո ողորմութե սապոնովն և
յիտաակես զիս քո շնորհօքդ յիմ
անօրէնութիւն * և յիմ մեղացն
զիս մաքրելով սրբես և աղատես :
Մ յսինքն , զէրէ զիմ դործած
անօրէնութիւն ես ինձանից դի
տեմ և կուխոսատուանիմ * և իմ
մեղքն և յանցանքն հանապազ
իմ աչքիս առաջևն է , և ամե
նևին շեմ մտանար :

Մ յսինքն , ես միայն բեզ մեղայ
և քոյ ամենամեծ տէրութիւնդ
բարկացուցի , և Թէպէտ շատ ան
գամ այլոց ևս վնաս հասուցի ,
բայց միայն ընդէմ քոյ օրինաց և
պատուիրանացն մեղանչեցի * և
քոյ առաջևդ յանդգնեցայ և չար
դործեցի :

Մ յսինքն , դու խոստացերես
որ ինչ մարդ որ ուղիղ սրտով զը
ջանայ Թողութի շնորհես , ահա
ես զիմ մեղքն և անօրէնութիւն
կուլամ , և կու ապաշխարեմ ,
ուրեմն Թողութի շնորհէ ինձ ,
որ դու քո բանումդ արդար եր
ևիս * և քո ճշմարիտ խոստմունքդ
հաստատ պահելով , յաղթես այն
պիսի մարդկանց կարծիքն , որ

Իւրեանց մտաց միջումն կուդա
տեն զքեզ և կատեն, թէ ան
ջէ թէ իւր ամենառատ ողորմու
թե և բարութեն համար, այլ
մեր արժանաւորութեն համար
կուներէ մեր մեղացն, և մեղ
երկնային բարիք կուպարդւէ:

Ասինքն, դու գիտես որ ես անօ
րէնութենով յղացայ, իբր ադա
մային մեղօքն և պարտաւորութն
սերմանեցայ իմ մօր արգանտն * և
իմ մայրս նոյն մեղաց մէջն ծնաւ
զիս, որ պատճառ լինելով չար
եաց, միշտ կույօժարեցնէ զիմ
բնութիւնդէս:

Ասինքն, որով հետև դու ար
անձ զճնարտութին կուսիրես, ճնարտու
թենով խօսիմքոյ առա
ջւդ, ես թէ որ իմ կանաւս և
յօժարութենովս չի հաւանելի
մեղացն, ադամային յանցանքն
զիս ուժով չէր կարեր ձգել ՚ի
մեզ * և մանաւանդ զի դուքոյ
օրինաց և պատուիրանաց անյայտ
և ծածուկ խորհրդներն ինձ
յայտնեցիր, և զիս ՚ի մեղաց և ՚ի
չար գործոց զգուշացուցիր:

Աստ թէ դու ար անձ որ միշտ ճշ
մարտութին կուսիրես, տես զիմ
արտիս ճնարտութիւնն զիմ հա
ւատքն, զիմ պարզամտութին
դէս առքեզ, զիմ յոյս, և զիմ
սէրն * դու գիտես, որ երբ որ

Անօրէնութեամբ
յղացաւ * և ՚ի մեզս
ծնաւ զիս մայր իմ:

Ղու ար զճնարտու
թի սիրեցեր * զան
յայտս և զծածկեալս
խնայտուէքոյ յայտ
նեցեր ինձ:

Յօղեա՛ յիս մշտկաւ
և սբ եղէց * լուա՛
և քան զձիւն սպի
տակ եղէց :

Ի սելի արա՛ ինձ զցն
ծութի և զուրախու
թի * և ցնծացեն տ
կերբ իմ տառայ
եալք :

Գ արձն՝ զերեւա քո
ի մեղաց խնց * և
զլամ անօրէնութիս
իմ ջնջեա՛ :

դու քո սուրբ հոգւովք քոյ իմաս
տուե անյայտ և ծածուկ խորհրդ
ներն , իբր քոյ միածին որդւոյդ
անօրէնութիւն ինձ յայանեցիր
և ինչպուցիր , ինչպէս ես շու
տով ուղիղ հաւատով հաւատա
ցիքեղ :

Այսինքն , ուստի կաղաչեմ զքեզ
դու ըստ սուրբութեան մովսիսա
կան օրինացն քոյ միածին որդւոյդ
պատուական արիւնն մշտկով ինձ
վերայ թողէ , իբր զօպայ անուն իս
տի փնձովն ինձ վր ցանէ , որ ես
օրբ լիմ * և քոյ սուրբ հոգւոյդ
շնորհաց ջրովն լուա՛ զիմ հոգիս
որ քան զձիւնն սպիտակ լինիմ :

Այսինքն , իմ մտացն և իմ խղճ
մտանացն քոյ միթարիչ հոգ
ւովք զայն երկնային ցնծութիւն
և ուրախութիւն լսեցուր , որ ես
ի պատճառս մեղաց և անօրէնու
թեց խնց կրուսի * և իմ տա
ռայեալ ոսկերբս . իբր իմ հոգ
ւոյս նուազած և տկարացած զօ
րութիւն , կրկին քոյ շնորհաց
քաղցրութիւն առնելով , զօրեղ
անան ուժեղանան և ցնծան :

Այսինքն , քո բարկացած երեսդ
իմ մեղացն դարձուր և անտես
արա՛ զիմ յանցանքն * և զիմ ամէն
չարութիւն և անօրէնութիւն քոյ ողոր
մութեամբ ջնջէ և քաւէ , զերե
ւմ երկայնամիտ և անյիշաչար ես :

Մտնիքն , բարձ ինձանից զայս կեղատա սիրտս , և իմ միջուան մէկ այնպէս յիտակ սիրա հաստատէ , որ միշտ զբարին կամենայ և ՚ի չարէն Տեռանայ * և իմ փորումն մէկ ուղիղ հոգի մի նորոգէ , իբր զայս իմ ապականած կամքս վեր առ ինձանից , և մէկ այնպէս ուղիղ կամք տուր , որ ոչինչ համարելով աշխարհիս Տեղ տութինն միայն իւր փրկութենն և քոյ փառացն զանկայ և փառաբարի :

Մտնիքն , զիս քոյ երեսէդ մի՛ ձգեր ար ան , և քոյ անային ինձամբէդ մի՛ Տեռացներ * և քոյ միտքարիչ սբ հոգւոյդ շնորհն ինձանից մի՛ հաներ :

Մտնիքն , այլ կրկին տուր ինձ քոյ փրկութե՛ր ցնծութինն , իբր զայն ցնծութիւնն որ ես քոյ փրկելից վր՛ ունէի յառաջ քան զմեղանցելն իմ , զերէ մարգարէա կան հոգւով տեսերէի որ նա իմ զարմէս պիտէր ծնանիլ , և միշտ նորա վերայ կուրախանայի * և քոյ պետութե՛ր հոգւովն , իբր քոյ այն տիրապետող կառտարող և զօրացնող հոգւովից զիս հաստատէ ՚ինչոյն հաւանն և ՚խտերն :

Մտնիքն , որ ես անօրէն մարդկանց քոյ ողորմութե՛ր քոյ դժութե՛ր և քոյ երկայնամտութեան կերպն և ճանապարհն ուսուցս

ներս :

Օ սիրտ սբ հաստատեա՛ յիս ան * և քո հոգի ուղիղ նորոգեա՛ ՚ի փորի ինձմ :

Սի՛ ընկենուր զիս ար յերեսաց քոյ * և զհոգի սբ քո մի հաներ յինէն :

Մտնիքն , ինձ զցնծութիւն փրկութե՛ր քոյ * և հոգւով պետութե՛ր քոյ հաստատեա՛ զիս :

Ուսուցից անօրէնաց ընձանապարհս քոյս * և անգարիչաբ առքեղ զարձցին :

Փրկեա՛ զխարենէ
ած, ւծ փրկու-ԹԵ
խնց * և ցնծացէ լե
զու խճարդարու
ԹԵ քուս՛ :

ՏԻ՛ եթէ զչրթուսս
խճ բանաս * բերան
խճ երգեսցէ զօրՏ
նու-ԹԻ՛ քո՛ :

ԹԻ՛ է կամեցեալ էիր
զպատարագս մատու
ցանէօք * բայց դու
ընդ ողջակէզս խկ ո՛չ
Տաճեցար՛ :

Պատարագ այ՛ Տողի
խոնարՏ * զսիրտ սԲ
և զՏողի խոնարՏ ւծ
ո՛չ արՏամարՏէ՛ :

նեմ, որ Թէ լինի որ մարդկային
տկարութենով մեղք այլ անկա
նին, քո ինձ արարած բարերա
րութիւնն յիշելով չի յուսահա
տին * և ամբարիշտ և անճնազանդ
մարդիք առքեզ դատնան և ապաշ
խարենս :

Ա՛ յսինքն, փրկե՛ զխ ար ւծ
խմարդասպանութէ և յարիւնս
Տեղութէ, զէրէ դու խճ փրկու
ԹԵ և աղատութէ ւծն ես * որ
խճ լեզուս կրկին անգամ Տամար
ձակի ցնծայ և ուրախանայ քոյ
արդարութէ միջուսն, իբր պատ
մէ և բարողէ քոյ օրինաց և պա
տուիրանաց արդարութիւնն :

Ա՛ յսինքն, և Թէ դԹաս ինձ լԻ՛
և զխճ մեղօք կտպած շրթուսքս
քոյ երկնային շնորհօք բանաս *
խճ բերանս անդադար զքեզ կու
օրցնէ և կու դովաբանէ :

Ա՛ յսինքն, Թէ որ դու ինձա
նից մատաղ ուղէիր, ևս քեզ խճ
մեղացն Տամար անչափ պատա
րագ կու մատուցանէի * բայց գի
տեմ որ չէ՛ Թէ Տասարակ մատաղ
ներն, այլ և անարատ պրած դու
ներն քեզ դուր չի դար :

Ա՛ յսինքն, զէրէ այ՛ ընդունելի
պատարագն մարդոյս Տեղ և խո
նարՏ Տողին է՛ * մէկ սիրտ մի որ
յիստակ լինի, և մէկ Տողի մի որ
խւր մեղքն և յանցանքն յիշելով

զըջայ փոշխմանի և խոնարհի ,
ամենևին անձ զնա չի արհամար
հեր :

Աստիճակն , սր անձ դու խմ մե
ղացն համար քո անձային խնամեղ
մի՛ հեռացներ ՚ի սր փոշին , այլ
քո բարի հաճութենովդ բարու
թիւն արա՛ և օգնական եղիր նո՛ւ
* որ երուսաղէմի պարսպներն ,
իբր քոյ սբ եկեղեցւոյդ օրէնքն
և անանդութիւն որ բոկներ է՛ ՚ի
ձեռն առաքելոց և վարդապետաց
հաստատվի շինվի և կատարվի ՚ի
փառս անուան քոյ սրբոյ :

Աստիճակն , զերէ այն ժամանակն
բեղ դուր կուգայ քրիստոնէից
արդարու և հաստացման պատա
րագն , նոյն զի կամաց նուէրքն
իբր փէշքաշն , նոցա ջերմեւանդ
պատի ողջակէզն , իբր ուղիղ
սիրան * և մանաւանդ , զի այն
ժամանակն կու հանեն քոյ սեղա
նիդ վն զգուարակն , իբր շք
դիդ քո միածին որ է՛ եզն պարա
բակ բոս դու կատու , և քոյ սբ
սեղանիդ վերայ բեղ կու մատու
ցանեն , և կու պատարագեն :

Իբր , զայս սաղմոս մինչև ՚ի
վերջն դաւթի՛ ասացեր անձային
խնաստութիւն ընդէմ վատաբեղա
մարդկանց որ կու չարախօսեն և
կու մատնեն զայս անիրաւ տեղ :

Բարի արա՛ սր կա
մօք բովք սփօնի * և
շինեցին պարխազն
երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճես
ցիս ընդ պատարագս
արդարութեան , ՚ի
նուէրս և յողջանկէզս
* յայնժամ հանցեն
՚ի սեղան քո զուա
րակս :

S-ՏԲ 202

Ի կատարած ՚ի մատութի
դու թի , ՚ի ժամանակի զի
կենդանի եղանոցի , և պատ
մաց սուտ շոյց , անաստիկ
դու թի կէտալէ՛ փառան
այսինչ շոյց :

Օ ՚ի պարծի ՚ի չա
րութե հզօրն յանօ
րէնութե * զօր հա
նապաղ զանօրէնու
թիւն խորհեցաւ ՚ի
լեզուի իւրում:

Արպէս ամելի սուր
սիրեաց զնենգութի
* սիրեաց զչարութի
քան զբարութիւն *
զանօրէնութի քան
զխօսս արդարութե:

Սիրեաց նա զամ
խօսս կործանման *
և զլեզուս նենգա
ւորս:

Մաս աղմուտուն կուխօսի մար
դարէն առ դալեկ, կամ քն կու
խօսի առ յուրայ . կամ թէ ար
դարք կուխօսին իւրեանց նեղ
չացն հետ:

Մտինքն, ինչ կուպարծենայ
իւր չարութենովն, այն մարդն
որ միայն կարողութի ունի անօ
րէնութիւն գործելոյ, իբր այն
որ անօրէնութե ՚ի դաս այլ ու
րիշ իբրին չի պաշարեր * օրն ՚ի
բուն անօրէնութի և նենգու
թիւն խորհեցաւ և քնարեց իւր
լեզուովն ընդէմ անմեղ մարդ
կանց, և այլ ահն և երկիւղն
իւր սրտէն ՚իբաց ձգեց:

Մտինքն, անվարժ մարդոյ ձեռն
անկամ սուր ամելոյ նման միշտ
զվնասագործութիւն և զնենգա
գործութիւնն սիրեց * առա
ւել ինդրեց և պատուեց զչա
րութիւն քան զբարութիւն * և
անօրէնութիւնն և անիրաւու
թիւնն, քան զձմարտութե և
արդարութեան խօսքն այլ շատ
իդորժ ամեց, և բանեցոյց:

Մտինքն, որ չափ որ խաբելոյ
վնաս հասուցանելոյ և կործանե
լոյ խօսք կայր, զայն սիրեց և ՚ի
գործ ամեց * և զայնպիսի վա
տաբերան մարդիքն սիրեց և դա
տուեց, որ լեզուներն իւրն

նման խորամանկ և նենդաւոր էին:

Ասիկներն, նորա համար ան հուկործանէ զինքն և ամենևին հուփչացնէ * փշի ծառի նման հուխէ հուփեփեփէ և դէն հուձգէ * և իւր անէն և անդէն հուհանէ և հուզրկէ, և երբերաժ և դեդերաժ հանէ * և իւր սակոխին կենդանեաց երկրէն հուքանեփ որ այլ զարմ և զաւակ և յիշատակ չունենայ:

Գարձեալ, նր յուսոյ սակոխին հուկորէ յարքայութեն այ, և զիւր անունն և յիշատակն հուջնջէ իդպրութեն կենաց:

Ասիկներն, որ արդար մարդիքն անսանելով նր կորուստն, երկնէն յայ արդար դատաստանէն * և անաղ անելով ծիծաղին նր վր և ասեն:

Ասիկներն, ահա այս է այն մարդն որ զան իւրն օգնական չի դրեց * այլ յուսացաւ և աղաւինեցաւ յիւր շատ ապրանքն և յիւր մեծութիւնն * և իւր շարագործութե և նենդագործութե միջումն զօրացաւ և փառաց հասաւ:

Ասիկներն, այլ ես չնորհօքն այ պարարտ և պաղաղից ձիթենւոյ ծառի նման անկաժ հումեամ այ տան միջումն, և իւրն օրհ

Ասան այտորիկ անհործանեացի զնա * խաղաւ խլեացի * և հանցի զնա յարկաց իւրոց * և զարմատս նր յերկրէն կենդանեաց:

Տեացեն արդարք և երկիցեն * զնովաժ ծիծաղեցին և ասասցեն:

Աս այրէ որ ոչ արար զան իւր օգնական * այլ յուսացաւ սա իբաղում մեծութիւն իւր * և զօրացաւ ինանրութեան իւրում:

Աս ես ուղ ձիթենի պաղաղից ի տանն այ * յուսացայ յողորմութիւնն այ յաւի

տեան և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Իս ոստովան եղէց
քեզ տր յաւիտեանս,
զի արարեր * և համ
բերից անունս քում
զի քաղցր էս առաջի
սրբոց քոց :

Տ. Ե. 8.

Ի հատարած վասն մաղթոյ
ի նախորդէ դաւթի :

Սաղմոս . Ծ. Բ. :

նութիւն գոհութիւն և փա
ռաբանութիւն կու մատուցանեմ
* զէրէ միշտ յուսացայ և ապա
ւինեցայ իմ այ ողորմութիւնն
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի
տենից :

Լյս խնայն այս բարեբարութեւս
համար միշտ կու խոստովանիմ և
կու գոհանամ քեզանից տր ան
յաւիտեանս յաւիտենից , զէրէ
դու արարիր , և դու քո շնոր
հօրդ զիս զարդարեցիր * և կու
համբերեմ և կու ապասեմ և կու
յուսամ քոյ տր անունդ , զէ
րէ քաղցր էս քո առատ ողորմու
թեանդ քոյ սրբոց առաջնն , իբր
քոյ սրբոց մասց միջումն :

Բառս այս մաղթոյ որ առ եբ
րայեցիս ասի մահելեթ , ՚ի յան
հոգութե գրեաց սխալեալէ , զի
փոխանակ դրելոյ ամալեկայ ,
դրեալ են մաղթոյ , ուստի ոչ
ոք ՚ի հրէից մինչև ցայսօր դիտա
ցեալ է բառագիւ թէ զինչ նշա
նակէ մաղթոյ , իսկ ամալեկ նշա
նակէ զժողովուրդ լիզօղ , կամ
անբան , զորմէ խօսելով դաւիթ
ասէ , ասաց անդամն իտրտի իւր
ուս թէ ոչ դոյ ան :

Լյս սաղմոսումն կու խօսի մար
դարէն հրէից կու բութեն հա
մար , և թէ սրախս ան պատժեց

զիւր

զիւրեանք, և զեռայազաններն կոչեց ՚ի ճշմարիտ անժպաշտութիւն:

Ստինքն, կամապաշտութենով և նախանձով կուրացաւ անդամ աղան Տրեկց, զէրէ յետ տեսանելոյ ստինքան զարմանալի Տրաշա գործութիւնքն զոր արար Քս, քարացոյց իւր սիրտն, ուրացաւ զճշմարտութիւնն և ասաց, Թէ սա անձի * ապականեցան մաքով և նահապետաց և մարդարէկց դուշակած ճշմարտութին ատելութե Տամար ծուռ մեկնեցին, և իւրեանց անօրէն և անիրաւ գործքովն պղծվեցան և դարչելի դարձան այ և մարդկանց առաջնն * և ոչոք չի գտվիր իւրեանց միջումն որ իւր սրտի դառնութիւն դուրս ձգէ, և Տեղութենով և քաղցրութենով ընդունի զանետարանական ճշմարտութիւնն:

Լ Ստինքն, ան յիւր երկնային աթոռէն նայեցաւ ամեն մարդկային աղօթս վերայ * որ տեսանէր Թէ մեկ խմաստուն և ճշմարտասէր մարդ մի կուգտվէր նոցա միջումն որ խնդրէր զՔս ան, կամ ջանայր սրտի մտք ձանաչել և սիրել զնա իբրև որդի այ:

Լ Ստինքն, տեսաւ որ ամենքն

միա

սաց անդամն ՚ի սրտի իւրում Թէ ոչ ոչ անձ * ապականեցան և պղծեցան յանօրէնութիւնեանց * և ոչոք է որ առնէ զքաղցրութիւն:

Լ Տ յերկնեկց նայեցաւ յամ որդիս մարդկան * տեսանել Թէ իցէ որ խմաստուն որ խնդրիցէ զանձ:

Լ մեներեան խտտ

ընցան իմասին * և
անպիտանացան :

Աչք է որ առնէ զբա
րի * և չէ որ մինչև
ի մի :

Արագ է ո՛չ ծանիցեն
ամենեքեան որք գոր
ծեն զանօրէնութի :

Այբ ուտէին զժողո
վուրդ իմ ունչ կերա
կուր հացի * և առ
անձ ո՛չ կարդացին :

միասեղ մոզրեր են և հեռացեր
են այս ճշմարտութենէս * և
այնպէս անպէտք և անշահ են զար
ձեր իւրեանց մեղաստէր բնու
թեն հետևելով, որ արժանի չեն
թէ այ անուան յիշեն , կամ ՚ի
բերան առնուն :

Այսինքն , ոչոր չկայ որ յիւր
նում մէկ բարեգործութեան
նշան մի ունենայ * և մէկ մարդ
մի այլ չի գտլլիր , որ այ կամքն
կատարէ , կամ նորա օրինացն և
պատուիրանացն ճաղանդիլ կա
մենայ :

Այսինքն , և սասց թէ այդ ինչ
պէս կուրութի է , որ այդչափ
մարդկեր որ չարութի և անօրէ
նութիւն գործելոյ յետնէ են ,
ամենևին չի ճանաչեն և չիմա
նան իւրեաց մոզրութին և պա
կասութիւնն :

Այսինքն , զիմ Ժողովուրդն և
զիմ ծառայքն կու հալածէին
կու ըսպանանէին և հաց պարի
նման կուլ կուտային * և արհա
մարհելով զբանս մարգարէից
ամենևին չի կամեցան իւրեանց
աչքն բանալ և ճանաչել զիմ որ
դին միածին յս քս որ է անձ
մարիտ , և օրհնել և գոխբանել
զանուն նորա , այլ խորհեցան և
ասացին ըստ զուկասու , սա է թա
ռանգն , և կայք ըսպանցուք զսա :

Աստիւքն , թողելով աստուծոյ երկիրն այնպէս տեղ վախեցան , որ ամենեւին ահ երկիրն չկայր , իբր վախեցան ՚ի կայսերէն հոռմայեցոց , թէ չի՛ լինի թէ բարկանայ իւրեանց վերայ , վախեցան ՚ի զորացն հոռմայեցոց թէ չի՛ գան իւրեանց երկրին և ազգին տիրապետեն , ըստ այնմ թէ թո զումք զնա այնպէս , ամենեքին հաւատան ՚ինա , և գայցեն հոռոմք , և բառնայցեն զազգս մեր և զտեղի . և այսպէս իւրեանց մոլորութեան միջումն կորան * զէրէ անփառատէր և մարդահաճոյ մարդկանց ոսկոտանքն կուցրուէ , իբր ուսն և կարողութիւն և ննարազորութիւն կուռչնչացնէ և կուփչացնէ :

Աստիւքն , որ ամաչեն և ստեթ լինին աշխարհիս վերայ * զէրէ անարդեց արհամարհեց և նսխատինք արար զիւրեանք ամեն ազգերի միջում .

Աստիւքն , ահ ո՛վ կուտայ մեզ ՚ի վերին սիոնէն զփրկութիւն նոր խրայելի , իբր զորդին այ , զճ մարիտ փրկինք քրիստոնէից * որ երբ որ գայ և դարձուցանէ զիւր ժողովուրդն ՚ի կուտալաութէ ՚ի յիստութիւն , և իրկերութեն սասանայի ՚ի յաղաութի որդւոցն այ , զէրէ այն ժամանակն

կու.

Անդ երկիցեն զերկիրն , ուր ոչ կցէ երկիրն * զի անճրուեացէ զտակերս մարդահաճոցից :

Ամաչեցեն և յստեթ լիցին * զի անարդեաց զնս :

Ստացէ ՚ի սիոնէ զփրկութիւն խրայելի * ՚ի դարձուցանել տն զգերութի ժողովրդեան իւրոյ , զնծասցէ յախօք , և ուրախ եղցի խրայել :

Դի կատարած ընդ որնու թիւ
 ինասու թիւ զու թիւ, ՚ի ծա
 մանայի մէջ է կին զիգացիքն
 և ամեն ցառուչ, ամուս
 սից զու թիւ թաղուցիւ
 նախ ան մէջ:

Սաղմոս ԾԳ:

ԸՃ յանուան քում
 կեցի զիս * և ի զօրու
 թե քում իրաւ արա՛
 ինձ:

ԸԾ լուր աղօթից
 իմոց * ունին դիր բա
 նից բերանոց իմոց:

Օտարք յարեան իմ
 իմ * և հօրք ինդ
 րեցին զանձն իմ * և
 ոչ համարեցան զբեզ
 անձ առաջի իւրեանց

կուցնծայ նոր ժողովուրդն յա
 կուբայ, և կուրախանայ խորհր
 դանոր աղչն խրայելի:

Ի բր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
 վերջն դան թիւ է ասացեալ լի ան
 իմաստութիւն վասն օրհնելոց և փա
 ռաբանելոց զանձ, և վասն ինդ
 րելոց ինաննէ զօրնութիւն ընդ
 էմ ստեղծաց և հարած չաց իւրոց:
 ԸՂ յս սաղմոսումն կուխօսի մար
 դարէն ընդ դէմ զիտացւոց,
 կամ քս ընդէմ հրէից, կամ ար
 դարք ընդէմ նեղչաց իւրեանց:

ԸՊ յսինքն, նորանձ կաղաչեմ զբեզ
 քոց նք անուան փառացն համար
 ինձ օգնական եղիր, և զիս փրկէ
 իմ թշնամեաց ձեռքէն * և քո
 ամենազօր կարողութեանդ ինձ
 իրանուչք և դատաստան արա՛:

ԸՒ յսինքն, նոր անձ քո առատ
 ողորմութեանդ լսէ իմ աղօթ
 քիս և պաղատանքիս * և քո դիմ
 թեանդ ականջ դիր իմ բերա
 նիս խօսքիս:

ԸՄ յսինքն, զէրէ օտար բնութե
 նով և օտար խզմանանքով մար
 դիք ինձ վերայ վաղեցին * և զօ
 րեղ մարդիք զիմ անձս ինդրե
 ցին, իբր այնպիսի մարդիք որ
 անօրէնութիւն և չարադործութիւն
 զօրեղ էին, ուղեցին զիս սպա

նանել և կորուսանել * և զքեզ
և քո արդար դատաստանդ իւր
եանց աչաց առաջևն ոչինչ համա
րեցին անդգամութիւն :

Այսինքն , և ես յիշելով քո զա
նազան բարերարութիւնդ որ մին
չև ցայսօր ինձ արարիր , յուսող
րեցի զիս և ասացի , ահա՛ ան
ինձ օգնական և պահապան է * և
ինքն տրն իմ հոգւոյս ընդունող
և նախախնամողն է յամ նեղուե
լ և յամ փորձանաց միջումն :

Այսինքն , ուստի կողաչեմ զքեզ
տր ան , որչափ փորձանք և պա
տուհաս կայ ինձ պատրաստած ,
զանէնն դարձնես իմ թշնամեացն
վերայ * և քո ճշմարիտ խոստ
մունքիդ դօրայ , սատակես զնս
և զիւրեանց յիշատակն բառնաս
յայս աշխարհէս :

Այսինքն , և ես քո այդ բարե
րարութեդ համար ոչ թէ միայն
քո ՚ի ձեռն մովսէսի հրամայած
պատարագներն , այլև կամաւոր
պատարագներ քեզ մատուցանեմ
* և խոստովանեմ և օրհնեմ և
փառաբանեմ զքո սբ անունդ
զէրէ բարի է , և ամ օրհնութե
արժանի է :

Այսինքն , զէրէ դու ես որ մինչև
ցայսօր իմ ամէն նեղութիւն զիս
փրկեցիր * և այն փորձանքն և
պատուհասն որ իմ գլուխս պի

Ահա՛ ան օգնական
իմ * և տր ընդու
նող հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել լոզ
արն ի թշնամիսն իմ
* ճշմարտութեամբ
քով սատակեալ զնս :

Ես կամօք իմովք պա
տարագս մատուցեց
քեզ * և խոստովան
եղեց անուն քում
տր զի բարի է :

Յ ամենայն նեղու
թէ իմ մէ փրկեցեր
զիս * և ՚ի թշնամիս
իմ ետես ակն իմ :

Տօնոց 7.

Ի հասարակ ընդ որևէութի
խնայութի գաութի:

Սաղմոս ԾԴ:

Անկէն դիր ան աղօ
թից խնոց * և մի՛ ան
տես առներ զինդդ
ունածս իմ:

Կայեաց առ իս և լուր
ինձ * զի տրամեցայ
ես ՚ի ձանձրանալ
խնամ և խոտ
զեցայ:

Ի ձայնէ Թշնամուոյն
և ՚ինեղել մեղանո
րին * խոտորեցան
յիս անիրանութի՛ ,
և բարկութի՛ զիս

տէր գալ իմ Թշնամեաց գլուխն
եկած տեսայ քոյ ողորմութի՛դ
և օգնականութի՛դ:

Իբր զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն
դաւիթ է՛ ստացեալ իմաստութի՛
Տողունն տրոյ ՚իդէմս յի քի տն
մերոյ, օրհնելով և գովելով զանձ:
Այս սաղմոսուան կուխօսի մար
զարէն ընդէմ արխորէլայ, դո
լով Տալածեցեալ յարխորումայ,
կամ քս խօսի ընդէմ յուգայի,
դուլով Տալածեցեալ ՚ի Տրեկց:

Այսինքն, ան անձ քո Տայրական
սիրովդ պահանջ դիր իմ աղօթքիս
* և մի՛ արհամարհեր և անտես
առներ զիմ ինդրունածքն այս իմ
նեղութե և չարչարանաց Ժամա
նակիս:

Այսինքն, նայիր դէպ ինձ քո
ամէնառատ գթութեանովդ և լսէ
իմ պաղատանքիս * զէրէ ձանձ
րացայ ես մտածելով անդադար
իբրև զմարդ զայն դառն չարչա
րանքն որ ես քաշել պիտիմ, և
սաստիկ ձանձրանալոյս տրամեցայ
տիրեցայ և խոսովեցայ:

Այսինքն, և մանա՛ւանդ լսե
լով իմ Թշնամեաց ձայնն և աղա
ղակն, որ ինձ ահ տալով չուրջ
կուգան, և տեսանելով մեղա
ւոր և խորամանկ մարդկանց զա

նազան վշտն և նեղութիւնն որ
 ինձ կուհասուցանեն, հարեցայ և
 մաշեցայ * զերէ անիրան տեղ
 իւրեանց միտքն ծռեցին ինձ վր
 և բարկութենով ինձ հետ ոխ կու
 պահէին :

Այսինքն, ուստի սիրտս խռովե
 ցաւ և տիրեցաւ իմ միջուան *
 և մահո՛ւան երկիրն զն անկաւ ինձ
 վերայ :

Այսինքն, ասն և դողն իբրև
 զմարդ զիս պատեց * և սաստիկ
 արտուել խաւարն զիս ծածկեց :

Այսինքն, և առաւել ցրտիս տա
 ռապանքէն ասացի, Թէ ասկու
 լինէր մի, որ մէկ մի ինձ աղաւ
 նւոյ նման Թև տայր * որ Թռչէի
 բարձրանայի, և հեռանայի այս
 երկրէս, և գնայի մէկ անապատ
 տեղ մի հանգչէի և դադարէի .
 իբր կուլինէր մի որ հայրն իմ երկ
 նաւոր իւր սուրբ հաւնոյն Թևն
 ինձ պարգևէր, որ Թռչէի և հե
 ռանայի այս շար աղօղէս, և գնայի
 դադարէի ՚ի մէջ հեթանոսաց, և
 դարձուցանէի զիւրեանք իդի
 սութի՛ն ճշմարտութե՛ն :

Այսինքն, բայց յոյս միշտ դէպ
 յած էր, որ զիս վրկէր ՚ի մարդ
 կային կարճամտութի * ՚ի զայր
 անաղոյ, և ՚ի մերկած նեղարտու
 Թենէ, և զօրացուցանէր զիս ՚ի
 ձեռն հրեշտակին իւրոյ ըստ զու

պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ
 յիս * և երկիրն զ մահո
 հու անկաւ իմ վր իմ :

ԱՍՀ և դողումն եկին
 ի վերայ իմ * և ծած
 կեաց զիս խաւար :

Ասացի, ո՛ տայր որ
 ինձ զԹևս որպէս զա
 դաւնւոյ * զի Թռչէի
 վերանայի, և հեռաց
 ետ զադարէի յանա
 պատի :

Ակն ունէի յայ, որ
 վրկէր զիս ՚ի կարճ
 մտութի * ՚ի զայրա
 նաղոյ, և ՚ի մերկեալ
 նեղարտութի :

Թնկն ար * և բաժա
նեա զեզուս նոցա *
զի տեսի զանօրէնու
Թն և զՏահառակու
Թն ի բաղարի :

Իստուէ և ի գիշերի
չուրջ եղեն զպարս
պօք նորա անօրէնու
Թն * չարիք և մեղք
են իմէջ նոցա * և
նչ պակասեցաւ ի
Տրապարակաց նոցա
վաշխ և նենդու Թն :

Օ ի Թէ Թ շնաւոյն
նախատել էր Տամբե
րէի արդեօք * Կամ
ատելոյն մեծաբան
եալ էր իմ իմ, Թ ադ
չէի արդեօք ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ Տա

Կատու , որ Թողելով զկանս մար
մնոց, կատարելի յօրժարութեամբ
զկանս նոց Տօրն խնց երկնաւորի :
Լ յսինքն , ար ամ դու զայս
Տրէից ամբարտաւան ազգս գլո
րի և գերութեան խորհարան
ձգէ * և աշտարակի շինօղների
լեզուին նման սոցա լեզուն բա
ժանէ , որ խեղճ և Տալածական
չուրջ գան երկրիս վերայ , և մի
մեանց լեզուն չի Տասկանան *
գէրէ ևս դոցա անօրէնու Թն և
անիրաւու Թն և դոցա ընդէմ
յայտնի Տշմարտութե Տահառա
կուին երուսաղէմոյ բաղարումն
տեսայ և փորձեցի :

Լ յսինքն , ցերեկ և գիշեր նը
պարսպի բոջօքն անօրէնուին և
անիրաւուին պատերէ * և իւր
եանց միջումն դանազան չարիքն
և մեղքն բազմացերէ * և իւր
եանց փողոցեն և Տրապարակէն
չաՏով փող տալն , և մէկ զմէկու
Տեա նենդու Թն և խաբէու Թն
անելն ամենեւին չի պակասեցաւ :
Լ յսինքն , Թէ որ իմ յայտնի Թշ
նամին զիս նախատէր և յանդի
մանէր , լինէր Թէ Տամբերէի *
Կամ Թէ իմ ատելին ինձ վերայ
մեծաբանէր և զիս աՏացուցա
նէր , լինէր Թէ գաղվէի նորա
նէ և չի երևէի :

Լ յսինքն , իսկ դու ով անօրէն
մարդդ

մարդդ յուղա, որ ինձ Տէա իբրև
եղբայր հաւատարկութեամբ *
իմ բանիս և գործիս միջումն
իբրև առջնորդ և վերակացու
հոգաբարձութի կանելիր * և
ինձ ծանօթ և բարեկամ կուձեա
նայիր, ինչպէս իշխեցիր փոխա
նակ սիրոյն ինչ մասնել զիս
Տրեկց:

Լ յսինքն, դու խոյ ինձ և բեղ
համար մի և նոյն քաղցր կերտ
կուրն կուպտորաստելիր, և ինձ
Տէա հանապազ սեղան կու նրս
տելիր * և ո՛վ որ կուտեսնոյր
զբեղ ինձ հաւատարիմ ընկեր
կուկարծէր, զէրէ մշտ միատեղ
շուրջ կու գայիրք աստուծոյ տան
միջումն, իբր սողունի տաճա
բումն:

Լ յսինքն, բայց ինչ ասեմ,
յանկարծամահ լինին այն մար
դիքն որ քոյ խորհրդոյդ մասնա
կից եղան * և կենդանի կենդա
նի իջնուան ՚ի դժոխս, իբր կեն
դանի կենդանի գետիկն մանու
* զէրէ նոցա տան միջումն և նոյ
սրտի միջումն չարութէ և նեն
դազործութէ ՚ի զատ այլ ուրիշ
կրմին չի երևիր:

Լ յսինքն, ևս իմ կողմանէս իմ
յոյսս անձ գեցի, և սրտի մազ
դէպ առնա աղաղակեցի * և իմ
տրն իւր առաս ողորմութեամբն

Հատարիմ * առաջ
նորդ իմ * և ծանօթ
իմ:

Լ յարքէն ինոյն քաղ
ցրացուցեր ինձ և
բեղ կերակուր * զի
դնայոք միաբանութե
միտանն այ:

Լ յկեցէ մահ խիբրայ
նոցա * և կենդան
Հոյն իջցեն ՚ի դժոխս
* զի չարութիւն է
՚ի բնակութե նոցա
և ՚իմէջ նոցա:

Լ յստանձ կարդացի
* և ար լուա ինձ յե
րեկոյս ՚ի վաղորդեն
և ՚ի հասարակաւ ուր

Պատմեցի և մտացի,
 և լուսիցէ ձայնի իմում
 * փրկեցէ խաղաղու
 թի՛ զանձն իմ՝ ՚ի մեր
 ձաւորաց խնոց * զի
 կարեօք հասին ի վի՛
 իմ:

Լուսիցէ ան և խո
 նարհ արացէ զնսսս
 * որ յառաջ է՛ քան
 զլուսիտեանս:

Օ ՚ի ոչ գոյր նոյ փո
 խանակ * և ոչ երկ
 եան յոյ:

Չ գեաց զձեռն իւր
 ՚ի հասուցանել նոյ
 * և նոքա պղծեցին
 զօրէնս նորա:

լսեց ինձ, թէ երիկունն թէ առա
 շօսն և թէ կէսօրին, իբր թէ
 ՚իմէջ սրտու թի՛, թէ ՚իմէջ ու
 բախու թի՛, և թէ ՚իմէջ հանդս
 առ թի՛:

Լսինքն, զիմ տառապանքս մի
 ըստ միտջէ իւրն պատմեցի և ասա
 ցի, և գիտեմ ըստու գիւ որ կու
 լի իմ ձայնիս * և աշխարհի իս
 զազու թի՛ պարգևելով կու փրկէ
 զիմ անձս այս խորամանկ մերձա
 շորացս ձեռքէն * զէրէ որչափ
 որ իւրեանց ուժն էր, ինձ վի՛
 թափեցան և զիս վիրաւորեցին:

Լսինքն, ինդրեմ յոյ որ զիմ
 աղաչանքս լի և զգոյրս խոնար
 հեցնէ և գետնի հաւասար անէ
 * այն անն կասեմ, որ յառաջ
 է՛ քան զիմ ժամանակ, և կեն
 դանի է՛ յաւիտեանս յաւիտենից:
 Լսինքն, զէրէ նոքա իւրեանց
 անիրաւու թի՛ և իւրեանց չարա
 գործու թեան փոխանակն, իբր
 զղջումն և փոշխանու թի՛, չու
 նէին ամենեւին * և բնաւ յոյ
 չի վախեցան:

Լսինքն, վասն որոյ տարածեց
 ան իւր ձեռքն որ պատժելով
 և պատու հասելով հասուցումն
 անէր նոցա անիրաւ գործոցն *
 և նոքա փոխանակ զղջանալոյ պղ
 ծեցին և աղականեցին նորա ան
 այն օրէնքն, փոխփոխելով և մեկ

նելով զանձառունչ գիրգձ ինչ պէս որ իւրեանց նենգաւոր բարուցն դուր կուգայր :

Ըստիկն, և այսպէս որ ըստ օրէսրտանտեցնելով և զայրացնելով զերեսս այ կենդանւոյ , բաժանեցան Տեռացան և զընկեցան նորանէ * և այ մահաբեր զասու մե և պատուհասն հասաւ մինչև իւրեանց սիրան , իբր քիչ մնաց որ սիւնան , և կորնչին աշխարհիս երեսէն :

Ըստիկն , երեսահանց կեղծաւորութենով ինձ հետ այն պէս կուխուէին , որ իւրեանց խօսքն քան զձեթ կակուղ կութուէր * բայց ներսեհանց կուտեսանէի որ սլաքի նման սրված էին ընդէմ ինձ :

Ըստիկն , ուտի ես զիս յուսադրելով կասէի , թէ մի՛ վախեր , բո զամէն հոգսդ յանձգէ նա զքեզ իւր երկնային միջթաբութենովն կուկերակրէ * նա մինչև յաւխտեան արդար մարդոյ սասանութի չի՛ տար , իբր չի՛ թողուր որ արդար մարդն միշտ և հանապաղ իսկ Զ փորձութե և տառապանաց մնայ :

Ըստիկն , արդ ինչ ասեմ արմն , դու զնոս կորրտեան և ապականութե հօրն իջեցուր , իբր սասակեցուր և հօղի տակովն

Բաժանեցան ի սրտ մտութե երեսաց նր * և եհաս ի սիրտ նոցա :

Կակուղ էին բանք նոյ քան զձեթ * և իբր եանք ու պար :

Ընկեա՛ ի տր զհոգս բո և նա կերակրէ զքեզ * և ոչ սայ յաւխտեան սասանութի արդարոյ :

Գու ան իջուցես զնո ի գուբ ապակա նութե * արք արիւ նահեղք և նենգա

Հորք մի՛ ճասարակես
ցեն զաւուրս իւր
եանց * այլ ես իբեզ
որ յուսացայ :

Տ՝ՅԻ. 22.

Օրնութի միջին մովսէփ
մծատտ մարգարէի երկ
բոր դեմաց . Ը :

 Ը հուր բոր
բարեցաւ
իբարկուէ
իմե * այրեացե կիջցե
մինչև ի դժոխս ներ
քինս :

Սերիցե զերկիր և
զամ բոյս երկրի նց
* վառեացին հրով բոր
բարեացին հիմունք

արս * ինչ մարդ որ պղոց արիւնն
անիրաւութենով կուծարի ,
կամ պղոց հետ նենդութենով
խորամանկութենով և խաբէու
թենով կուվարի , իւր կենաց
ժամանակի կէսն չի ճասանի , իբր
տղահաս մեռնի * և ես յուս
լով իբեզ որ ան յաւենական
և անմահական կենօքն խնդամ
և փառանորիմ :

Ը յս տաղումս կուխօսի մովսէս
մարգարէն իբերանոց այ ընդէմ
խատասիրա և կամապաշտ հրեից ,
այլև ընդէմ անօրինաց և անհա
ւասից :

 յինքն , զէրե իմ ուղեզ
դատողութե և վրեժ
խնդրութե բարկու
թէն այնպէս զարհուրելի պատ
ժի և պատուհասի կրակ բորբորե
ցաւ * որ տանջելով և շարչարե
լով զմեղաւորս կուծնու մինչև
իպինս ներքևի դժոխքներն . իբր
ոչ միայն մինչև ի ժամանակա
ւորն այլև մինչև ի յաւենաս
կան դատապարտութե տեղն :

Ը յինքն , և կուտե և կուփչաց
նէ զերկիր , և զամեն նոցա երկ
րի ծառն և բոյսն և տունին ,
իբր կուհալե և կումայե զերկ

բոսէր

բասեր և մեղադործ մարդիք և զամեն նոցա զարմն և զաւանն և բարեկամքն աստ և ՚ի Տանդեր ձե լումն * և կուգառին և կուբոր բոքին նոյն կրակովն նոցա սարե ըի Տիգրերն , իբբ նոցա մեծամեծաց ինչքն և բռտացուածքն , որ է Տիմն և արմատ նոյ Տպարաու Թ Ե ր և գոռողութեն :

Լ յ սիմբն , որչափ որ զանազան շարպասիժ և պատու Տաս կայ նոյ գլխին վերայ լցում * և իմ բար կութեան նետերովն զիւրեանք փչացնեն :

Լ յ սիմբն , որ մաշին և լզրին ամային միսի Թարութե սովովն * և գազանք անապատի զիւրեանք կարատեն , իբբ դևք զիւրեանք ցրուեն * և նոցա լաշերն երկ նից Թռչունքների առաջնն ան կած մնայ , իբբ առաջի դիւաց և սյոսց պղծոց տնազ դառնան :

Լ յ սիմբն , լարեմ զիմ քննութե աղեղն դեպ իւրեանք , և այնպէս զահրած սղաքներ ձգեմ , որ ամենն ին շի կարենան բժշկ վիլ * և Տրաման տամ անապատի գազաններին որ երկրիս վերայ բաղբաշան անեն զիւրեանք , և չարչարեն :

Լ յ սիմբն , դրսե Տանց Թ շ ն ա միքն պատերազմելով զիւրեանց մանկուսն և երեխայքն Թրով

Լ ր անց նոցա :

Ս ուտեցից զչարիս ամ ի վր նոյ * և նե տիւք խնովք սպառեցից զնսա :

Ս աշեալք և Տիւժեալք ի սովու * դա զանաբեկ * զէշ ան կեալ ամ Թռչնոց երկնից :

Լ արս առանց բժշկութե արձակեցից ի վերայ նոցա * և զգա զանս անապատի որք այսր և անդր բարշեսցեն զնն ընդ երկիր :

Լ յ բոսորուստ ման կակոտորս արասցէ զնսա սուր * և ՚ի

նեւբուսա բշտեմա
բանայ նյ անտի ար
հաւիրք ասից :

Օ երիտասարդսկու
սանօք հանդերձ *
և զոզոյս հաստատե
լօք ծերօք հան
դերձ :

Լ սացի թէ զրեցից
զնոս * և դադարե
ցուցից զվիշատակս
նյ յազգաց :

Թէ ոչ վն բարկու
թե սրամտութե թշ
նամուռն * զի մի՛ եր
կայնակեացք եղիցին
* և մի՛ բարձրացին
հպարտացեալ թշնա
միքն և ասացեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր
է և բազուկ մեր հզօր
* և ոչ ար անարար
զայս ամ :

Ջարդեն և կոտորեն * և ներսե
հանց խրեանց ամպարների մի
ջէն այնպէս զարհուրելի ձայ
ներ և երևոյթներ լինի, որ զիւր
եանք վախացնելով սասանեցնէ :
Լ յսինքն, տղամարդիքն և կու
սանքն * և երախայքն և հարէվո
րած ծերքն, զամէնքն միտակ
սրտակտոր անէ և ասիւ և դո
ղութք չորացնէ և ցամայեցնէ :
Լ յսինքն, սաստիկ զայրացմօ
նէս ասացի, թէ զդոքս զրուեմ
և դերի շինեմ զանազան ոչլազ
գեաց դաւառներումն * և զդո
ցս յերատակն ջնջեմ և փշացնեմ
մարդկային ազգիս միջէն :

Լ յսինքն, այլ վաղուց զայս պօ
տուհաններս ես դոցս գլուխն
կուբերէի, թէ որ դոցս թշնա
մեաց բարկութեն և սրամտու
թեն համար յեա չէի ձգեր * զէ
րէ մէկ կողմանէ չէի ուղեր որ
դոքս այս աշխարհիս վերայ եր
կար ապրելով անէին և բազմա
նային * և միւս կողմանէ միտք
կանէի թէ չի լինի թէ դոցս թշ
նամիքն հպարտանալով բարձրա
մտէին և ասէին :

Լ յսինքն, թէ մեր բարձր և
ուժեղ ձեռքն և մեր զօրեղ բա
զուկն արաւ զայս ամէն բաներս,
և այդ հարդ ձգեց զդոքս * այլ
ոչ խրեանց ար անձն :

Մտնիքն, զէրէ այդ ազգո օրի նաց կամարգարէից տուած ուղիդ խորհուրդն իւր անհաւատութենովն կորուսեր է * և դոցա միջումն խելք և խնայտութիւն չկայ * դոքա ամենեւին շտայցին, թէ մէկմի միտք անեւեր, թէ մեր այս մտքորած կենդողավարութե վերջն ինչ պիտի լինի * Տիտի Թող պատժին և պատու հասին, և իւր եանց արարանցն վր տնայեն :

Մտնիքն, մեծ զարմանք մի է այս, թէ ինչպէս մէկ մարդ մի հաղար մարդն կարէ յաղթել և հաղածել * կամ թէ երկու մարդն առան անդամ հարկուր հաղար մարդն կարէ փախցնել :

Մտնիքն, թէ որ ար ամ զիւր եանք մասնամ չի լինէր * կամ իւրեաց թշնամեաց ձեռն տուած չի լինէր :

Մտնիքն, զէրէ դոցա կուռքերն մեր ճշմարտա նյ նման ամենակարող չեն, որ ասեմք թէ նոցա օգնութենովն լինին արարած զայս յաղթութիւն * բայց մեր թշնամիքն աղէտք և տկարք են խորհրդով որ միտք չեն աներ, թէ մեր նյ թող տարչնէ իւր եանց աջողութիւն :

Մտնիքն, դոցա որթն և ար մասն աղումայ այդուցն է վեր առած, և դոցա տունին դամբայ

Օ ի ազգ մի խորհրդոց և նոքա * և ոչ գոյ ինոսա խնայտութի * և ոչ խորհեցան իմիտ առ նուր զայս ամ * և արդ ընկալցին զա մօթ յանձնս իւր եանց :

Օ արմանք մի մեծ այս է, զի արդմինն զհաղարս հաղածեսցի * կամ երկուք զբիւրս շարժեսցեն :

Թէ ոչ տն այ մասն եալ էր զնս * և տու եալ իցէ զնս իձեռս թշնամեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դէք նյ ուղ զամ մեր * այլ թշնամիք մեր վատա խորհուրդք :

Յայգւոյն սողմայ էր որթնն * և առնկ նոցա ի գամբայ :

Խաղող նոյ խաղող
 դառնութե * և ող
 կոյն նոցա ի դառնու
 Թե ընդնոյ :

Սրտմտութիւն բար
 կութե վիշապաց գի
 նի նոցա * սրտմտու
 Թի իժից անձնարին
 առանց բժշկութե :

Ո՛չ այս ամ ժողով
 եալ է առիս * և կնք
 եալ պահի ՚ի դանձի
 իմուսն :

Յ ա՛ռուր վրիժուց
 հատուցման հատու
 ցից նոյ * ՚ի ժամանա
 կի յորում հարցի
 զբարի ոսն նոյ :

Սերձէ՛ օր կորսաւն
 նոցա * զի հասեալ է
 պատրաստութեամբ :

է բերած , զէրէ նոցա ախարն
 և մոլորութեն կու հետեւին :

Մտինքն , դոցա խաղողն և
 պտուղն դառնութե խաղող է
 * և դոցա ճիճերն ընդունն
 դառն է , իբր դոցա արարմունքն
 և կենցաղավարութին դառն և
 ստելի է առաջի այլև իսէջ մարդ
 կան :

Մտինքն , դոցա գինին բար
 կացած վիշապների բերանի փր
 փուրն կուսմանի * և իժ օձի
 զահրն կուսմանի , որ ուս որ
 հանդիպի այլ ճար չկայ որ բժշկ
 զի , իբր դոցա խրատն և խոր
 հուրդն այնպէս թուներով լցած
 է , որ ով որ լսէ անձնար է որ
 չի գայթակղի կամ կորնչի :

Մտինքն , այս ամեն շարիքս որ
 դուքս մինչև ցայսօր դորձերեն ,
 մի թէ ժողոված չեն մի իմ աչաց
 առաջնն * կամ թէ կնքած և
 պահած չեն մի իմ մտաց դանձա
 քանուսնն :

Մտինքն , բայց երբոր վրէժ
 ինդրութե և համար տարյ օրն
 դայ , ևս դիտեմ թէ ինչպէս դո
 ցա կու հատուցանեմ * այն ժա
 մանակն կասեմ որ դոցա ոտերն
 բարն դիտիչի , և ճարերն հասնի :

Մտինքն , դոցա կորնչելոյ և
 փլանալոյ օրն մտակացեր է * զէ
 րէ ար ամ իւր արդար դատաս

ամանովն վերայ է հասեր , և կուզէ պատժէ և պատուհասէ զիւր եանք հեթանոսաց և այլ ազգեաց ձեռքովն :

Ասինքն , բայց երբոր լսեանի տրամ զատել զիւր ժողովուրդն իբր ջուհել և բաժանել զիւր եանք ՚ի չարագործ մարդկանց * իւր ծառայից համբերութիւն և հաւատարմութիւն նայելով պիտի միտարի , և փառաւորի :

Ասինքն , և երբոր տեսանէ զիւրեանք վաստակած թուրացած և ՚ի կարողութէ անկած * և ՚ի ձեռն այլազգեաց զերի մասն ված , և իւրեանց չար գործոցն փոխանանած :

Ասինքն , կասէ իւրեանց , ուր են այն ձեր կուռքերն որ դուք յուսացեր և ապաւիներ էիք * և նոցա մատաղների ճրագուն կուտէիք , և նոցա մատուցած զի նիքն կուտաիք և կուհարբե նայիք , զի՛ն սկան խաբէութիւն կու մոլորէիք , և կուխելազարէիք :

Ասինքն , Տիտի թող վերկենան և ձեզ օգնեն , թէ որ անուհ են * և ձեզ թիկունք դառնան թէ որ կարող են :

տր խվերայ նոցա :

Դաստէ տր զժողովուրդ իւր * և ՚ի ծառայս իւր միտարի :

Օ ՚ի ետես զնոսա լքեալս լուծեալս * և մասնեալս ՚ի զերութիւն :

Աւասիցէ տր , ուր են զիքն ձեր յորս յուսացել էիք դուք ՚ի նն * զորոց զճարպս ապանդիցն ուտէիք և լմուցիք զգիտի զոհիցն :

Առդ յարուցեալք օգնեացեն * և եղիցին ձեզ թիկունք :

Նորին Մատթի:

Ճաներուք և տեսէք զի ես եմ * և ոչ ոք ոչ այլ անձ բաց յիշէնս:

Ես սպանանեմ * և ես կեցուցանեմ * Տարկանեմ և ես բժշկեմ * և ոչ ոք իցէ որ Տանիցէ զձեզ ՚ի ձեռաց խնայ:

Տամբարձի յերկինս զձեռս իմ * երդուեալ աջով խնով * և ասացի, Թէ կենդանի եմ ես յաւիտեանս:

Արեցիցոյ զխաղաղի զուտեր իմ * և ՚ի խնդիր վերտուց արձակեցից զաջ իմ:

Սոխէս կուխօսի իբերանոյն բրիտանի:

Ես յիմքն, բայց զայդ խտտոր տութիւղ դէն ձգեցէք, և խնացէք և տեսէք մտաց աչք, որ ես միայն եմ անձ * և ինձանից ՚ի զատ այլ ճշմարիտ անձ չկայ:

Ես յիմքն, ես իմ Տրամանաւս կուրազանանեմ զամ մարդիք * և ես իմ Տրամանաւս կուկեցուցանեմ * ևս կու Տարկանեմ և կու պատժեմ զմարդիք իւրեանց մեղացն Տամար, և ես կուբժշկեմ երբ որ կու զղջան և կու դառնան առիս * և ոչ ոք չի կարեր զձեզ իմ ձեռացն Տանել և պրծացնել, զէրէ ես միայն եմ ար և միայն դատաւոր ՚ի վերայ ան աշխարհի:

Ես յիմքն, ես զիմ ձեռքերս իմ Տամբարձման ժամանակին դէպ ՚ի երկինս բարձրացուցի * և եր դուայ իմ աջովս, իբր իմ անային կարողութիւս * և ասացի, Թէ կենդանի եմ ես, և կենդանի պիտիմ մնալ յաւիտեանս յաւիտեանից:

Ես յիմքն, ես զիմ արդար դատատանի Թուրն կայծակի նման կուտրեմ * և զիմ աջ բազուկս վրէժ խնդրելոյ Տամար դէպ իմ

Թշնամիքն կուտարածեմ, և կուպատուհասեմ զիւրեանք:

Այսինքն, իմ Թշնամեաց անօրէնութեան գօրայ հատուցումն կանեմ նց * և զիս ատող մարդկանց չար գործոցն գօրայ հատուցումն կանեմ նց իմ արդար դատաստանովս:

Այսինքն, զիմ նեւերս նոցա արիւնովն կուհարբեցնեմ, իբր իմ ցամառքս և բարկութիւնս մինչև յաւիտեան զիւրեանք կուտանջեմ * և զիմ Թուրս նց միան կուտե, իբր իմ արդար դատաստանս զիւրեանք կուպատե և կուպատուհասե * և նոցա մեղօք և անօրէնութիւնս զիւրաւորած և սատանայի գերի դարձած գլխաւորներին և իշխաններին հոգեկան Թշնամեաց արիւնովն այլ զիմ Թուրս հարբեցնեմ, իբր նոցա չար ճանապարհ նշանց տուօղ, և կորստեան պատճառ եղող ատաղ նորդներն և չար սուղիչքն իմ արդար զտեժիւնդրութիւնս ՚ի յաւիտեան կուպատեմ, և կուպատուհասեմ:

Այսինքն, և զայս այ արդար դատաստանս տեսանելով երկնային զօրութիւն կուրախանան * և հրեշտակք և սրբօրք են որդիք այ, նախ խոնարհութիւն երկիր կուպագանեն, ըստ այնմ զի յա

հատուցից զհատուցումն Թշնամեց իմոց * և ատելեաց իմոց հատուցից զհատուցումն նոցա նոցին:

Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա * և սուր իմ կերիցի միս * յարենէ զկրաւորելոց գերելոց գլխոց իշխանայ Թշնամեաց նոցա:

Ուրախ եղեցին երկինք նովա * և երկիր պաղցեն նախ անորդիք այ:

Աւրախեղերուք Տե-
թանապ ընդ ժողովը
դեան նորա * և զօ-
րացուսցեն զնա ամ
Տրեշտակք այ :

Խնդրելով խնդրե-
ցաւ վրէժ արեան որ
դէոց նյ * և հատու-
ցումն թշնամեաց նյ
հատուցաւ նյ :

Հատուցումն ասել
եաց նյ հատուցաւ
նոցա * և սրբեսցէ
որ զերկիր ժողովը
եան իւրոյ :

Տ՝ՃԻ : 34 :

նունն յի ամ ծունարկրկնեսցի
երկնաւորաց և երկրաւորաց և
սանդարամետականաց :

Ասինքն , ուրախացէքուրեմն
և դուք հաւատացեալ Տեթա
նապ ընդ այ բարեպաշտ ժողովը
դեանն , զէրէ նոցա Տետի յեր-
կինս պատուիլ և պատկիլ պիտի
* որք թէպէտ այս աշխարհիս վճ-
բիչ մի հալածանք կուբաշեն ,
բայց Տրեշտակք այ զիւրեանք
կուտորացուցանեն :

Ասինքն , նոցա որդւոց և դս-
տերաց , իբր նոցա բարի յիշատա-
կաց վրէժն այ արդար դատաստա-
նով խնդրվեցաւ * և նյ էրևե-
լի և աներևոյթ թշնամեաց չա-
բութեանն գօրայ հատուցումն
եղաւ նոցա :

Ասինքն , նյ ասելեաց արար-
մանցն գօրայ հատուցումն եղաւ
նոցա * և ինքն ար ամ կուսրբէ
իւր ժողովը դեան երկիրն , իբր
զերկիրն կենդանեաց , որ յետ
աստեացս երանելոյ բնակին , և
խնդան յաւիտենական խնդու-
թենով առանց երկիրոյի հալածա-
նաց իւրեանց թշնամեաց մե-
քէն :

Պ աւ ես տր մեր դու ես քս փրկիչ մեր , զքեզ օրհնեն
անձինք մեր :

Ս արդասեր տր վասն սրբուհւոց անարատի մօրքոյ :

Ք արդ քնարանէ իբն և խառնուին :

Ս ան ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութե
դոր աղաչեացուք :

Ս ան ցրելոյ ՚ի ձեռք զամենայն խորհուրդս չարին , զտր
աղաչեացուք :

Ս ան պարզեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի
վարս , զտր :

Ս ան պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյն
իւրոյ , զտր :

Ս ան խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտնք
մերովք զտր աղաչեացուք :

Ս ան հոգւոցն , Աւ և ս և վն : Տ անձինս : Ո զորմեաց :

Տ էր երկնի և երկրի արարիչ ամենից արարածոց , երևե
լեաց և աներևութից :

Մ ա քեզ կարդա՛ք յամենայն ժամ զի ընդ տմ տեղիս է
տեղութի քո , և արքայութի քո ամենեցուն փրէ :

Շ նորհեա՛ մեզ երկիւղեալ ի պաշտօնքս կանխել ճանապարհ
Ս իրել զքեզ ՚ի բողոքէ սրտէ և ՚ի բովանդակ մտաց և յամե
նայն զօրութի մերմէ պահել զպատուիրանս քոյս :

Տ ամբառնալ առ քեզ զձեռս մեր սրբութի առանց բար
կութե և երկնութե :

Աւ գտանել ՚ի քէն զչնորհս և զզորմութի , և զառաքի
նասիրաց գործոցն աջողութի :

Ս անզի դու ես տր կենաց և տմ ողորմութե , և քեզ
վայելեն փառք իշխանութի և պատիւ . Մ յժմ , և միշտ :

Խ աղաղութիւն ամենեցուն :

Վրում ամենազոր և յաղթօղ տերութեդ կրկնի ամենայն
Տունը յերկրպագութի և փառաւորի յամենեցունց թա
ղաւորութիւնքս :

Վոյեաց յերկրպագութիս մեր , և ուսո՞ մեզ առնել զար
դարութիւն ճշմարտութեան :

Վան զի դու ես անխաղաղութե , որ բարձեր զթշնա
մութիւն ՚ի միջոյ , և արարեր զխաղաղութիւն յերկինս
և յերկրի :

Եւ Տեռաւորաց և մերձաւորաց , աւետարանեցեր զնոր
պարգևս քոյին բարեացդ :

Որում և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանի արացես , դա
սելով ընդ ճշմարիտ երկրպագուսքս , անձ մեր և օր և
փրկիչ յս քո :

Որ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սրբոյ հոգւոյն . այժմ , և
միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Յերդս օրհնութե և ՚ի ձայն սաղմոսաց , անդադար փա
ռաւորեմք զՏայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ . Այժմ ,
և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Եւ զի քաւ երկիւ զժբառս մ գոչեն, և զոչնու ի անձանց ի նմանէ խնդրեն
 զի գեւք և չարագործք զիւրենի կոխասան և միշտ նպարզեց նեղագցնեն

Իբր Վասն ժողովրդեանն Տրէից
որք ինքն սրբազան շահագացն ,
և աւետարանական պատուիրա
նացն երես դարձուցին :

Ընս սաղմուտան կուխասի մար
դարէն ընդէմ իւր Թշնամեացն ,
և մանաւանդ ընդէմ այնպիսի
մարդկանց որ այն ճանապարհէն
հեռացեր են , կամ սրբաբարե
պաշտք , ընդէմ երեսելի և աներ
և այլ Թշնամեաց իւրեանց :

ստիւնն , սր սծ , կազա
չեմ զբեղ , ողորմիր և
օգնական էղիր ինձ ,
զերէ անիրաւ և անխղճութանք
մարդիք զիս օտնակիտ սրարին *
և օրն իբուն իմ Թշնամեաց պա

Ի կատարած վասն ժողովրդ
եանն որք ի սրբաբնէց սեռա
ցեալք էին , դուքիտ արևա
նայիր ՚ի ժամանակի մեզ կա
լան զնա սղ ազգիքն ՚իդէթ :

Սաղմու . ԾԵ :

ղորմեաց ինձ
սծ զի կոխեց
զիս մարդ *
գորհանապազ պատե
րազուսնք ներդեցին
զիս :

Արիսեցին զես թշնա
միք իմ զորհանապաղ
* բազումք էին ոչք
մարտնչէին ընդես ՚ի
բարձանց ։

Իսուէ էս ոչ երկ
եայց , զի ՚ի տր յու
սացայ * ավ գովէ
ցից զբանս իմ , յած
յուսացայ և ոչ երկ
եայց զի արասցէ ինձ
մարդ ։

Օ որ հանապաղ լա
բանս իմ անարդեցին
* զինէն էին խոր
հուրդք նոցա ՚ի չա
րութե ։

Պ անդուխաք եղի
ցին և թաքթաբուրք
չըջեցին նք * դար
չապարի իմում սպա
սեացեն , որպէս սպա
սէին անձին իմում ։

անբազմն և հակառակութիւն զես
նեղացոյց և վնասոյց ։

Ասինքն , իմ թշնամիքն զորն
իբուն զես կոխատեցին * և շատք
էին որ ինձ հետ կու պատերազ
մէին ՚ի բարձանց , իբր զես բարձ
րամտութենով և հպարտութե
նով ոսնահար կանէին , և կու
արհամարհէին ։

Ասինքն , ցերեկն ես ամենակին
չեմ վախենար , իբր քանի որ այ
չնորքն և ինամիքն ինձ հետ է ես
չեմ վախենար , զէրէ իմ տրն եմ
յուսացեր * ես զիմ բարեպաղ
տութեան խօսքերս աստուծով
կու գովեմ և կասեմ , թէ ես
յած եմ յուսացեր , և չեմ վա
խեր , զէրէ մարդս ինչ է որ կա
րենայ ինձ վնաս հասուցանել ։

Ասինքն , նոքա զորն իբուն
զիմ խօսքերս անաղ անելով շուրջ
կու գային * զէրէնց խորհուրդն
միշտ այն էր որ ինձ մէկ չար մի
հասուցանէին ։

Ասինքն , կու խնդրեմ տր նծ
որ նոքա խրբեանց անէն և անդէն
զրկվին և օտար երկրներում գո
զի նման շըջին , և խրբեանց
ահուն և ամօթոյն թաբուն ծա
կէ ՚ի ծակ մտանելով գարվին և
խեղճ լինին * դէպ իմ կրունկս
նային և անաչեն , իբր զիմ բա
րի կենցաղավարութիւն զիմ աջո

ղութիւն , և զիմ բարեբախտութիւն տեսանելով յամօթ լինին , ինչպէս որ նենգութենով և խորամանկութենով դէպ իմ անձս կունայեին , որ լինի թէ մէկ նարբով մի զիս փշաջնեն և կորուսանեն :

Ը յսինքն , դու զնոսա խրեանց ոչինչ լինելոյն համար , իբր ամէն բարեգործութիւ հեռու լինելոյն համար քո երեսէդ քչէ և հալածէ * և քո անձային բարկութենովդ պատկերով և խրատելով զայնպիսի անզգամ ժողովրդներն քոյ օրինաց և պատուիրանացն նազանդեցուր :

Ը յսինքն , արատուած ես զիմ կեանքս և կենցաղալարութիւ կու պատմեմ քեզ հարազատութիւ , և զիմ աչքիս արտասուքն կու դնեմ քոյ առջևդ * և դու գթալով իմ խղճութես ինձ օգնական և թիկունք եղիր ինչպէս որ ինձ խոստացեր ես :

Ը յսինքն , որ քո կարող զորութենէդ իմ թշնամիքն յաղթվին և ամօթով յես դառնան * այն օրն որ ես վշտացած սրտով կիս զաղակեմ դէպ առ քեզ , և զիմ խղճութիւ քեզ կու ծանուցանեմ :

Ը յսինքն , և ես տեսանելով զքո ողորմութիդ և բարերարութիդ

Թիդ

Որպէս առ յունչէ մերժեցցես զնոսա * բարկութիւ զժողովուրդս նազանդեցուցես :

Ը ստո՛ւած զկեանս իմ պատմեցից քեզ , եղից զարտասուս իմ առաջի քոյ * ո՞չ խոստացար դու ինձ :

Ղարձցին թշնամիք իմ յեսոս խրեանց * յա՛նուր յորում կար դասցուք առ քեզ :

Ը հաճանեայ զի՛նձ իմ ես դու * զ՛նձ

օրհնեցից իբանս իմ,
և զոր գովեցից ՚ի
խօսս իմ * յամ յու
սացայ և ոչ երկեաց
զի արացե ինձ մարդ

Յինէն են ուխտք
իմ * զորս սացքեզ
օրհնութիւնս
իմ:

Փրկեցեր զանձն իմ
իմահուանէ, զաչս
իմ յարասուաց, և
զոսս իմ ՚ի գայթակ
ղութենէ * Հաճոյ
եղէց առաջի տն յեր
կրին կենդանեաց:

Տօմ: 11:

՚ի կատարած քաղաքներ
զաւթի արձանագիր, ՚ի ժա
մանակ զի գտնուցաւ և
թագուցաւ երես յերեսաց
ստուղղ յայրեանք:

Թիք ասեմ, Թէ ասի գիտացի
որ դու իմ նախախնամող արն և
ամեն ևս * ևս իմ ամեն բանումս և
գործումս զամ կու օրհնեմ և
կուփառաբանեմ, և իմ ամեն խօս
բանս զամ կու գովեմ և կու մե
ծացուցանեմ * ևս յամ եմ յու
սացեր և սպառնալիքներ, և չեմ վա
խեր ՚ի մարդկանէ, զէրէ ինչ պի
տի անէ ինձ մարդ մահաւանացու:
Լսինքն, ևս ինչ որ քեզ քո
ինձ արարած ոգորմութեդ և բա
րերարութեդ համար ուխտերեմ,
իմ կամքս և յօժարութիւնս եմ
ուխտեր * և կու զեմ զամեն
քեզ հատուցանեմ օրհնելով քո
ստորբ անունդ ամ, ամ իմ:
Լսինքն, զէրէ դու փրկեցիր
և ազատեցիր զիմ անձս ՚ի մա
հուանէ, զիմ աչքերս ՚ի յարաս
սուելոյ, և զիմ սպերս ՚ի գայ
թակղութիւն, իբր ՚ի փորձանաց
և ՚ի վտանգէ * որ ևս կենցաղս
փարելով առանց վտաի և նեղու
թեան քո ամային շնորհքդ հա
ճյանամ քոյ առաջևդ կենդան
եաց երկրումս, իբր քոյ երկնից
արքայութե միջումս:

Իբր, զարձանագիրն զայն, այս
ինքն, զտախտակն զոր գրեցիր
վասն զներոյ իվերայ գլխոյ ճշմա
րիտ դաւթին յի քի, մի ջնջեր
ով

սիլ տիղատու , այլ աստ՝ Տրէկց .
դորինչ գրեցի գրեցի .

Լսա սաղմոսումն շնորհակալ կու
լինի մարգարէն զայլ վասն ազատե
լոյն զնա 'ի փորձանաց յայրին ,
իբր մաղարային կամ քրիստոնեայ
որ վս ազատելոյն զնա 'ի զանա
զան փորձանաց :

Լսիինքն , տր ան ողորմիր ինձ
ողորմիր ինձ և յօգնութիւն Տա
սիր * զէրէ իմ անձա իբր իմ Տո
գիս 'ի քեզ է յուսացեր և ապա
ւիներ ամենեւին , և յայլ տե
ղաց յոյս չունի :

Լսիինքն , ես իմ ամէն փորձա
նաց և Տալածանաց միջումն քոյ
Թեւերիդ շուտքն կու յուսամ ,
իբր 'իբր նախախնամութիդ կու
ապաւինիմ * մինչև որ իմ Թշա
մեաց բարկութին անցանի , և
ինձ Տամար պատրաստած նարա
դործութին և անօրէնութին դա
դարի և վերջանայ :

Լսիինքն , քանի որ ես սրտի մտօր
դէպ իմ բարձրեալ անն և դէպ իմ
բարերար անն աղաղակեցի և զիմ
խղճութիւնս իւրն յայտնեցի :

Լսիինքն , շուտով իւր անային
օգնութին ողարկեց 'ի յերկնից ,
և զիս փրկեց և ազատեց իմ Թշ
նամեաց ձեռքէն * և զայնտիկ
որ զիս ոտնաՏար կանէին , յամօթ

Ս = շատ : Ծ : 2 :

Ողորմեաց ինձ ան
ողորմեաց ինձ * զի
'ի քեզ յուսացաւ
անձն իմ :

ԻՏօվանի Թեոց քոյ
յուսացոյց * մինչև
անցցէ անօրէնութի :

Լ. զաղակեցի առ ան
բարձրեալն , առ ան
բարերար իմ :

Լ. սուրբեաց յերկնից
և կեցոյց զիս * եդ
'ի նախատինս որք կո
խէին զիս :

Լ՝ ապրեաց անձ զո
զորմութիւն և զճշմար
տութիւն իւր * և փր
կեաց զանձն իմ ՚ի մի
ջոյ գազանաց , զի
ննջէի ես խռովեալ :

Որդւոց մարդկան *
ատամունք իւրեանց
զէն և նեպք են * և
լեզուք նց ոպ զսուր
սուսերի :

Բարձրեալ ես դու
յերկիրն անձ * և յամ
երկրի են փառք քո :

Օ որդայթ պատ
րաստեցին որոց խոնգ
խոնարհ արարին զան
ձն իմ * փորեցին
առաջի իմ զխորխո
րատ , և անկան ինք
եանք ՚ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ

և նախապէս արար աշխարհն
վերայ :

Լ՝ յինքն , ողարկեց յերկնից
զիւր ողորմութիւն և գթութիւն
և զիս ազատեց , ողարկեց զիւր
ճշմարտութիւն , և զիմ թշնամիքն
յամօթ արար * և զիմ անձս փր
կեց այն կատաղած չար գազան
ների միջէն , որ զիմ չորս կողմս
պատեր էին , զէրէ միշտ արտում
և փառւր կուռնջէի , և աջիւ և
երկիւղիւ քունս կու լինէի :

Լ՝ յինքն , և թէպէտ կուեր
և էին թէ ազամայ զարմ էին ,
և մարդկային ծնունդք էին *
բայց իւրեանց չար բնութենով
գազանաց կուռմանէին , իւրենց
ատամներն սլաք և նեա էր * և
իւրեանց հայհայիչ լեզուներն
սրած թուր կուռմանէր :

Լ՝ յինքն , բայց գոհանամ զբէն
անձ , որ քո սուրբ անունդ
բարձր է քան զերկիրն * և քո ամե
նակարօղ զօրութիւդ և փառքդ
ամ երկրում կու ձանաչվի :

Լ՝ յինքն , իմ ոտքիս թալար պատ
րաստեցին , և զիմ անձս խոնար
հեցուցին , իբր զիս կոտր ձգե
ցին , և հողի հաւասար արարին
* իմ առաջևս խորխորատ փորե
ցին , իբր հոր փորեցին , և իւր
եանք անկան ՚ի մէջն :

Լ՝ յինքն , իմ սիրտս միշտ պատ
րաստ

բաստ է՛ ար անձ , որ շնորհակալ ընենձ քեզանից քոյ անչտի բարե բարութեն չամար * իմ սիրոս պատրաստ է՛ ար անձ որ օրնենձ քո սբ անունդ , և չանապազ երգեմ և սաղմոս ասեմ քեզ :

Լ՛ յսինքն , զարթիր ո՛վ պար ծանք իմ , և փառք իմ , իբր արթնացիր ո՛վ Տոգի իմ քո անձ զօրութիւն , արթնացիր և ուրախացիր սաղմոս ասելով և օրնելով զանձ * որ ես այլ յաղթելով մարմնոյս Թուլութեն և տիրութեանն արթնանամ կանուխ առանձ աներն դո՛հանալով զայ :

Լ՛ յսինքն , և խոտովանիմ և փառաբանեմ զքո սբ անունդ ար անձ անձ ժողովոցոց միջումն * և անձ աղօթերի միջումն զքեզ գովելով սաղմոս ասեմ և մեծա զուգանեմ :

Լ՛ յսինքն , զէրէ քո ողորմութիւնդ մեծացաւ , և բոլոր աշխարհս լցեց , և երկիրումն երանելի Տոգիքն պատկեց * և քո ճշմարտութիւնդ և չանատարիմ խոտամուկդ յերկրէս մինչև ՚ի յամպս և մինչև ուր որ մարդկային աչաց տեսութիւն կարէ չասանիլ զանազան նշաններով յայտնի երևեցաւ :

Լ՛ յսինքն , ուստի կրկին կուգո չանամ քեզանից ար անձ որ բարձր

անձ * պատրաստ է՛ սիրտիմ օրնեցից և սաղմոս ասացից քեզ :

Օ արթիք փառք իմ զարթիք սաղմոսիւք և օրնութիւն * և ես զարթեայց առաւձօտուց :

Խ ոտտովան եղեց քեզ ՚ի ժողովուրդս ար * և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

ՍԵՏ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն քո * մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս անձ * և յամ

երկրն են մատուց. քո :

Տուգ. 13:

Ի հատարած քաղաքաներ
 դու թի աղանաղից :

Սաղմոս. ԾԷ. :

ԼԻԹ է արդարև դար
 դարութի խօսելիք *
 և ուղիզս դատելիք
 որդիք մարդկան :

Վանդե և արդ իսկ
 ի սրտի ձերում զանօ
 բէնութի գործէք յեր
 կրի * զանիրանութի
 ձեռք ձեր նիւթ են :

ես քան զերկինս * և քո փառքդ
 և պատիւդ ամ երկրում կուսաս
 նաչլի իմէջ զանազան ազգաց :

Իբր, այդ տախտակիդ բանն որ
 գրեցիր մինչև ՚ի վախճանն աշ
 խարհն մի՛ ջնջեր, զէրէ ճշմա
 րիս դաւթի արձանադիրն է ՚ի
 դայթակղութի հրէից, որ թէ
 կամու և թէ ախանց խոստովա
 նիլ պարտին զնա թագաւոր, ոչ
 միայն ինքեանց այլ և բոլոր աշ
 խարհի :

Ըստ սաղմոսումն կուխօսի մար
 դարէն վասն մեղացն անբարշտաց
 և վն պատժոց նոցին, այլ և վն
 խնդութի արդարոց ի վն ճշմա
 րիս դատաստանին սատուծոյ :

Ըստինքն, ո՞վ որդիք ազանց
 թէ որ դուք ուղիզ սրտով թո
 զէիք զատուին և խաբէութին,
 և արդարութի և ճշմարտութի
 խօսելիք * և թողելիք զնենդու
 թին և շնտակ դատաստանն անելիք
 ինձ համար այդչափ թալաքներ
 չէիք սարքեր, և իմ մահուանս
 չէիք ըսպասեր :

Ըստինքն, բայց դուք միշտ և
 հանապազ ձեր սրտի միջումն զս
 նօրէնութի և զնենդութի խոր
 հելով, զանազան շարութի և
 վնաս կուգործէք երկրիս վերայ

* և ձեր ձեռքն միշտ և հանապազ
անիրաւութի և լապաննութի
հնարելոյ յեանէ է՛ :

Մտխնքն , մեղաւոր և չարա
գործ մարդիքն իւրեանց մօրէն
ծնանիկն ՚ի բաց լսկանն օտարա
նալ և հեռանալ յայ * և իւր
եանց մօր արգանտէն երանելն ՚ի
բաց ՚ի չար սովորութի և ՚ի չար
ընկերներէ խաբեցան , և սուս
խօսելոյ յեանէ անկան :

Մտխնքն , և օր լաս օրէ աճե
լով նց բարկութին և սրտմտու
թին կատաղած օձի բարկութե
և սրտմտութե նման է՛ դարձեր ,
որ ուժ որ կու հանդիպին , իւր
եանց զահարովն կու մահացնեն
* և նոցա խտտարտութին և
հակառակութին ընդէժ բարի
խրատ սուտոցայ այնպէս է՛ ինչ
պէս իժ օձի , և քարք օձի խտտար
տութին որ իւր երկու ձի ադ
իովն իւր ականջներն կու փակէ :

Մտխնքն , որ չի լինի թէ ձար
տար թովչի , իբր հանձարեղ օձ
կապողի աղօթից ձայն լսէ և ըզ
գաստանայ * և չի լինի թէ իմաս
տուն դեղք շինողի դեղքի հօտն
անուն և իւր խորամանկութէն
և վնասողործութէն դադարի :

Մտխնքն , բայց անձ այնպիսի
մարդկանց աստմներն կու կոտորա
տէ իւրեանց բերանի միջու մե իբր

Օտարք եղէն մեղա
ւորք ՚ի մօրէ * խաբե
ցան յարգանտէ , և
խօսեցան զսուս :

Սրտմտութի՛ նոցա
լաս նմանութե օձի
* սոյ իժի և բարբի զի
խցեալ է՛ զականջս
իւր :

Օ ի մի՛ լու՛ իցէ՛ նա
զձայն թովչի ձարտա
րի * և մի՛ առցէ՛ զդեղ
՚ի դեղատունէ իմաստ
նոյ :

ՄՏ՝ փշրեցէ՛ զսուս
մունս նց իբերանս
իւրեանց * և զժա

նիս առիւծուց խոր
տակեաց տր:

Լ Նարգ եղեցին նք
ոպ ջուր զև հեղանի
* Ի լարել աղեղան
նորա տկարացին *
և ոպ մոմ զև հալե
պառեացին:

Լ Նկալ հուր և ոչ
տեսին զարև * մինչ
չև խիտ առեալէին
զփուշս իւրեանց *
ոպ դժնիկ բարկու
թք կենդանոյն կիզ
ցէ զնոսա:

Ուրախ եղիցի ար

նոցա հնարագործու թիւնն կու
փչացնէ * զէրէ տր ամ իւր ամե
նակարօղ զօրութիւն առիւծնե
րի ատաներ է: Ջարդեր, իբր քան
զնոսա այլ առաւել զօրեղ և չա
րագործ մարդկանց բարկութիւն
և հպարտութիւն է: ոչնչացուցեր:

Լ Սսինքն, անարդ և անպէտք
կուլինին նոքա ինչպէս մէկ ջուր
մի որ թափվի աւաղև վերայ և
անյայտ լինի և փչանայ * և երբ
որ տր ամ իւր վրէժխնդրու
թէ աղեղն լարէ ընդէմ նոցա,
յամօթ կուլինին և ՚ի զօրութի
կու անկանին * և ինչպէս մօմն որ
կու հալի կրակի առաջնն, այն
պէս կու հալին և կու փչանան այ
արդար դատաստանի առաջնն:

Լ Սսինքն, անկալ նոցա վերայ
այ բարկութի կրակն, և չկարա
ցին տեսանել այ սղորմութի և
չնորհաց արևն * և դեռ միտք
չէին արարած թէ իւրեանց չար
մեղաց փուշն այնպէս մէկ փուշ
մի է որ դժոխոց կրակին նիւթ
պիտի դառնայ * յանկարծակի
արդար դատաւորն ամ դժնիկի.
իբր տատաք փշն նման կենդանի
կենդանի կու մտանէ զիւրեանք
դժոխոց տանջանացն, և կու այրէ
և կու կիզէ զիւրեանք անշիջանե
լէ հրով:

Լ Սսինքն, և արդար և երանե

լի մարդիք տեսանելով այ արդար դատաստանն , և ուղիղ հասուցումն ընդէմ այնպիսի անիրաւ և ամբարիշտ մարդկանց , կուցն ծան և կուրահանան * և իբրև վրէժխնդիրք փառաց և պատճոյն այ զիւրեանց ձեռքերն կուրուանան մեղաւորաց արխնովն ՚ի նշան յաղթութե՛ն :

Ա՛յսմ թէ արդար մարդիքն տեսանելով զպատիժն և զպատուհասն մեղաւորաց , զիւրեանց վարքն և կենցաղավարութի՛ն այլ առաւել կու ուղղեն , կուրուանան , և կու յխտակեն զանազան բարեգործութի՛ք և առաքինութի՛ք :

Ա՛յսինքն , և այն մարդիքն որ իւրեանց թերահաւատութի՛ն համար արդար և բարեպաշտ մարդկանց անմեղութի՛ն անազկանէին , տեսանելով այ արդար դատաստանն , կասեն , թէ շետակ որ արդար մարդկանց բարեգործութի՛ն պատու ունիւղեր * և շիտակ որ անկայ եղեր երկնքումն որ ամ մարդի հասուցումն կանէ երկրիս վերայ :

Իբր այդ տախտակիդ բանն թող հաստատ մնայ , մի՛ աւելերեր , զէրէ թէ և քահանայապետքն Տրէից քի գերեզմանն կու կնքեն

դարն յորժամ տեսցէ զհասուցումն * և զձեռս խոր լուստցէ յարեան մեղաւորի :

Ա՛յլ ասացէ մարդ թէ արդարև դուցէ պատու արդարոյ * և է՛ ան որ դատէ զնն յերկրի :

Տ.Ճգ. 10.

Ի կատարած ք սպասանք շուրթ արևմտայի ՚ի ժամ ետի յորում առաքելաց աւուր և պաշարաց զտանն որա զիրազանց զնա :

Սաղմոս ԵԸ:

Րկեա՛ զիս ՚ի Թշնամեաց խնոց
 ամ * յայնցա
 նէ որք յարու
 ցեալք են խկերայ խ
 ապրեցո՛ զիս :

Փրկեա՛ զիս յայնցա
 նէ ոչք գործեն զս
 նորէնութիւն * յս
 րանց արիւնաճեղաց
 ապրեցո՛ զիս :

Որսալ զանձն խմ կա
 մեցան * և Տասին
 խկերայ խմ Տգորք :

որ նորա յարութե՛ն փառքն արդե
 լում , բայց ամ կույարուցանէ
 զնա և կուկացուցանէ Թագա՛ւ որ
 խկերայ լերինն սիոնի :

Լս սաղմոսումս կաղաչէ մար
 դարէն զամ ազատիլ ՚ի Թշնա
 մեաց , գոյով պաշարեցեալ ՚ի
 տանն միտոյայ , կամ քս կիբեց
 եալ ՚ի գերեզմանի աղօթէ առ
 Տայր ազատիլ ՚ի Թշնամեացն որք
 պաշարեալ պաճէին զնա :

յսինքն , փրկէ զիս ար ամ
 Տայր ամենակարող խմ
 անօրէն Թշնամեաց և
 ատերեաց ձեռքէն * և զիս յա
 րուցանելով ՚ի մեռելոց ազատէ
 այս անճաւատ պաճապաններէս
 որ ինձ վերայ են դարձեր , և զիս
 գերեզմանս կուպաճեն :

Լսինքն , փրկէ զիս այն շարա
 սիրա մարդկանց ձեռքէն որ միշտ
 անօրէնութի գործելոյ յետնէ
 են * և զիս այն արիւնաճեղ
 Տրէից ձեռքէն ազատէ , և ան
 մաճութի պարգևէ :

Լսինքն , զէրէ կասաղած որս
 որդներինման խմ յետնէս անկան
 և կամեցան զիս անձս որսալ *
 և շարութենով և նենգադոր
 ծութենով զորեղ մարդիք ինձ
 վերայ Տասան , և զիս խոցեցին

և սպա

և բազանեցին ՚ի վերայ խաչին :
Ա՛յսինքն , ես ոչ մեղք ունեի
և ոչ յանցանք , որ ասէի Թէ նր
համար զիս դատաւարտեցին , և
բազանեցին * Ես նոցա միջու մն
միշտ անմեղութեամբ շուրջ եկի
և ուղիղ սրտով կենցաղաւարե
ցայ , ես նոցա մէկ վնաս մի չա
բարի , այլ իւրեանց հողձոյ վր
կուժե ճանապարհն նշանցովի ,
և բարոզեցի :

Ա՛յսինքն , վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ ար ամ , արթնացիր և ինձ
դեմ եկ , իբր շուտով ինձ յոգ
նութի հասիր * և տես սոցա ինձ
արարած անիրաւութիւն , դու
որ ար ես երկնացին զօրութեց ,
և ամ ես խրայելացոց , իբր դու
որ մինչև ցայսօր սոցա խնամք տա
նելով պահպաներես քո հարս
զատ որդձոցդ նման :

Ա՛յսինքն , այսուհետ և նայիր այց
արա և իտեղձ եկ զանազան հեթա
նոսացազգերի դարձուցանելով
զիւրեանք ՚ի մոլորութեան ՚ի դի
տութի ճշմարտութե * և մի
ողորմիր և խղճար այս անդարձ
հրէիցս որ միշտ և համապաղ անօ
րէնութի դործելոյ յեանէ են ,
ամաճանաչ ենք ասելով կուպար
ծենան , և քո օրէնքդ և պատուի
բանքդ ոտաց տակ են ձգեր :

Ա՛յսինքն , նոքա երեկունն կու

Ա՛յ մեղք իմ և ոչ
յանցանք * առանց
մեղաց ընթացայ և
ուղիղ եղէ :

Օ արթիր ընդ առաջ
իմ * և տես դու ար
զօրութեց ամ իս
բայելի :

Վայեաց և այց արա
ամ հեթանոսաց *
մի՛ ողորմիր ամենե
ցուն ոյք դործեն զա
նօրէնութի :

Ղարձցին ընդ երե
լթ

կոյս * սովեցցին ուր
շունք * և շրջեցին
զքաղաքաւ :

Նորա զօղանջեցեն
բերանօք իւրեանց *
և սուրէ՛ ի շրթունս
նոցա :

Իսկ արդ ո՛վ լուա-
զայս * զի դու ար
ծիծաղեցիս զնորօք
* և արհամարհեցես
զմտ Տեթանոսս :

Օ զօրութի իմ առ
բեզ պահեցից * զի
մեծ օգնական իմ ես :

դառնան , իբր երբոր աշխարհիս
վերջն մտականայ , այն ժամանակն
կուդառնան ի դիտութի ճշմար
տուե , և զիմ արհամարհու
րնդուսին * և քաղցած շների
նան քոյ երկնային հացին կու
ցանկան * և քոյ արհամարհու
քաղաքումն պտուտ կուգան որ
զիւրեանք կշտացնեն երկնային
հացումն :

Մտինքն , նք կու պօռան կու
կանչկանչեն և կու հայհայեն իւր
եանց բերանովն ընդէմ իմ աշա
կերտացն և առաքելոցն * զէրէ
նոցա շրթունքներումն թուր կոյ
իբրնց բերանումն չար լեզու կայ :

Մտինքն , նորա կու հակառա
կին և կասեն , թէ այս նոր հա
ւատքս և այս նոր օրէնքս որ
դուք կու քարոզէք ուէ լսեր մին
չև ցոյժմ * բայց ոչինչ չեն
կարեր պաշարել , զէրէ դու ար
մեծ կու ծիծաղիս և անաղ կանես
նոցա ճարագործութին * և
ոչ թէ նոցա միայն , այլև Տեթա
նոսաց սրտնտութիւնն կու արհա
մարհես և կու սխալցնես :

Մտինքն , և ես զիմ զօրութին
և կարողութիւնն քո ճարհօրդ
անյաղթելի կու պահեմ յաղթե
լով զմահ * զէրէ դու իմ օգնա
կանն ես , և զիս պահպանող արն
և մեծն ես :

ԼՆՍԻՆԻՔՆ՝ ԵՍ ՄԻՂՄ ՂԵՍ յՈՒՍԱ
 ԴՐԵՑԻԼ ԱՍՈՍԳԻ, ԹԷ ԿՆԱ ԽԲ ԿՆԻ
 Է՛, ԿՆԱ ՂԵՍ ԱՅՍ ԽԳՃՈՒԹԵՍ ՄԻ
 ԶՈՒՄԻ ՆԻ ԹՈՂՈՒՐ * ԿՈՐԱ ՈՂՈՐ
 ՄԻՆԹԻՆ ԶՈՒՍՈՒԼ ԻՆՃ յՈՂՆՈՒԹԻ
 ԿՈՏԱՍՈՒՆԻ * ԵՍ ԱՅՆ ՓՈՐՃԱՆԻՔՆ
 ԵՍ ԱՎԱՌՈՒՏԱՍՆ ՈՐ ԽԲ ԹՆՆԱՄԻՔՆ
 ԽԲ ԳՐՈՒՄ ԲԵՐԻՆ, ԽՐԵԱՆԳ
 ԳՐՈՒՄ ԿՈՒԲԵՐԷ ԽԲ ԱՇԱԿ ԱՌԱ
 ԶԵՆ՝

ԼՆՍԻՆԻՔՆ, ԲՈՅԿ ԿԱՂԱՇԷՄ ՂՔԵՂ
 ԶԱՅՐ ԵՐԿՆԱՒՈՐ ՄԻ՛ ԱՎԱՆՆԱՆԵՐ
 ՂՈՅԴ ԱՄԷՆ ԶՐԵՎՅՐԴ, ԵՍ ՄԻ՛ ԲՆԱ
 ԶԻՆՁ ԱՆԵՐ * ՈՐ ՆԻԿԻՆԻ ԹԷ ԽԲ
 ԶԱՒԱՍՈՍԳԵԱՂՔՆ յԵՍ ԺԱՆՆԱՍ
 ԿԱԿ ՄՈՒԱՆԱՆ ԱՅԴ ՔՈՅ ԺՈՂՈՒՐԴ
 ԵԱՆԴ ԱՎԱՌՈՒԹԻՆ, ԵՍ ՔՈՒՍՏԻ
 ԵՍ ԵՐԿԻՒՂԴ ԿՈՍՂԱՆ ԽՐԵԱՆԳ
 ԱՐՈՒՆ ԴԷՆ ԶԳԵՆ ԵՍ ԱՆԳՂԱՄ
 ԴՈՒՆԱՆ՝

ԼՆՍԻՆԻՔՆ՝, ԱՅՂ ՔՈՒ ԱՄԷՆԱԿԱՐՈՂ
 ՂՐՈՒԹՔԴ ԶՐՈՒՆ ԿԻՐԵԱՆԻՔ ՂԱ
 ԿՈՍՂԱՆ ԱՂԳԵՐԻ ՄԻՂՈՒՄԻ, ՎԱՅՐ
 ԶԳԷ ԵՍ ՄՈՒՍԿ ԿՈՒՍԱՆ ԱՐԱ՝ * ՂԷՐԷ
 ԴՈՒ ԽԲ ԱՎԱՏԱՎԱՆՆ ԵՍ, ԵՍ ԽԲ
 ՕՂՆԱԿԱՆՆ ԵՍ ԿՈՒՍՈՒՆ՝

ԼՆՍԻՆԻՔՆ, ԿՈՍՂԱ ԲԵՐԱՆԻ ԱՆԴՔՆ
 ԵՍ ԶԱՅՏԿԱՆԻՔՆ, ԵՍ ԿՈՒՍՏԻ
 ՆԵՐԻ ՆԵՆԴԱՒՈՐ ԵՍ ԿՈՍՂԱՆՈՒՄ
 ԼՂԱԺՈՒՍԵՐՆ յԱՅՈՒՆԻ ԼԻՆԻ ԿՈՒՍՏԻ
 * ԵՍ ԽՐԵԱՆԻՔ ԽՐԵԱՆԳ ԱՄԲԱՐ
 ԱՄՈՒՆՈՒԹԵ՛ ԵՍ ԿՈՒՍՏՈՒԹԵ՛
 ՄԻՂՈՒՄ ԲՆԻԿՄԻՆ ԵՍ ԽԵՂԴՎԻՆ՝

ԼՆԻ ԽԲ * ՈՂՈՐՄԻՆ
 ԹԻ՛ ԿՈՐԱ ԿԱՆԻՍԵՑԵ
 ԱՌԱՄ * ԵՍ ԱՍՈՒՂԱԺ
 ԽԲ ԿՈՒՍՏԵ ԻՆՃ Ի՛
 ԹՆՆԱՄԻՔ ԽԲ՝

ՍԻ՛ ԱՎԱՆՆԱՆԵՐ ՂԵՆ՝
 * ՂԵ՛ ՄԻ՛ ՄՈՒԱՍԿԻՆ
 ՂՃՈՂՈՒՐԴ ՔՈ՛՛

ՅՐՈՒՆՆ՝ ՂԵՍԱ ՂՈ
 ՐՈՒԹՔԴ ԽԲ ԵՍ ԲՆԻԿ
 ՃԵՍ ՂԵՍԱ * ՂԵ՛ ԿՈՒ
 ԵՍ ԱՎԱՏԱՎԱՆ ԽԲ ԿՈՒՍՏՈՒՆ՝

ՍԵՂՔ ԲԵՐԱՆԻՔ ԿՈՒՍՏ
 ԵՍ ԲԱՆԻՔ ԿՈՒՍՏԵՑ ԿՈՒՍՏ
 * ԲՆԻԿՄԻՆ ԿՈՒՍՏ յԱՌ
 ԲԱՐՈՒՆՈՒԹԵԱՆ
 ԽՐԵԱՆԳ՝

Յանէ՛ծս և ՚ի ստու-
թիս մատնեւոցին * ՚ի
կատարածի բարկու-
թի սպառեւոցին և
մի՛ դոցին :

Ղ խոսացին զի ան-
տիրէ յակորայ և ան-
ճաղաջ երկրի :

Ղ արձցին ընդերե-
կոյս * սովեւոցին ոսկ-
շուկք և շրջեւոցին
զբաղաբաւ :

Ղ որբս սխուեւոցին յու-
տել * ապա թէ ո՛չ
յաղեւոցին տրանջեւ
ցեն :

Մ յսինքն , իւրեանց անիծաբա-
նութե և իշոցնատուութեն Տա-
մար , և իւրեանց ստութեան և
խաբէութեն Տամար մատնալին
իշխանաց և դատաւորաց ձեռքն ,
և տանջվին և շարքարվին * և
երբոր աշխարհիս կատարածն Տա-
մանի տեսանելով աստուծոյ ցա-
սումն և բարկութիւն իշխանն և այլ
չերեւին , իբր այլ Տրեական օրի-
նոք մարդ չի մնայ , այլ ամէնքն
աճիս և դողութի դառնան ՚ի
ճմարտութի Տաւատոյն իմոյ :

Մ յսինքն , և այն ժամանակն
կուգիտենան , թէ ան չէ թէ
միայն յակորայ , իբր Տրեկոյ աղ-
դին միայն կուտիրէ և Տոգաբար
ձութի կանէ , սցլե բոցոր աշխար-
հիս իմաստէ կուտանի , և կուպահ
պանէ :

Մ յսինքն , ահա այս էր ինչ ասա-
ցի թէ երբոր երկիւտն լինի , իբր
երբոր աշխարհիս վերջն Տաւանի
Տրեկոյ աղդն կուդառնայ իդիտու-
թի ճմարտութե * և սոված-
շան նման քո անային Տացին կու-
կարօտի , և սուբբ եկեղեցւոյ
միջումն շուրջ կուգայ որ զինքն
Տոգևոր կերակրով կշտացնէ :

Մ յսինքն , նքայտտեղ այնտեղ կու-
ցրուին որ լինի թէ անային բաղ-
ցրութե կերակուրն դանտն և
ճաշակեն * Բայց թէ որ չի կշտա-

նան , և իւրեանց կարօան չիւց
նուն , թող իւրեանց թերահա
ւատութիւն և թերամտութիւն
վերայ տրանջան :

Մ. յսինքն , ես ար ամ միշտ և
հանապաղ քոյ սբ անունդ օր
ննութիւն և գովութիւն կու եր
գեմ * և կուցնձամ առաւօս
ներն քոյ սղորմութեդ վերայ ,
իբր ինձ պարգևած ուրախու
թեց և ինդութեցն վերայ :

Մ. յսինքն , զէրէ դու ինձ ինա
մածու և ապաւէն եղար յարու
ցանելով զիս իմեռելոց * և իմ
ներգութիւն և վշտիս միջումն ինձ
յօգնութիւն հասար :

Մ. յսինքն , ուստի անդադար
փառաբանելով քո սբ անունդ
սաղմոսերգութիւն անեմ քոյ
առաջևդ * զէրէ դու իմ ապա
ւէն ամեն ես , և իմ սղորմած
ամեն ես :

Բեր , դայս սաղմոսս ինքն դա
ւիթ է շարագրեր և անջնջելի
սրբատակ թողեր քարի վերայ փո
րած գրի նման , որ յեա բազում
ժամանակաց անցելոց երբոր որ
դին այ դայ յաշխարհ , շնմարիտ
հաւատացելուքն քի կարդալով
զնա ուսանին զբարերարութիւն
և զսղորմութիւն այ :

Մ. յս սաղմոսումն կու աղաչէ
մար

Ըս օրնեցից զօրհ
նութիւն ան * և յե
ծացայցառաւօսուց
յօղորմութե քում :

Օ ի եղեր իմ պաշտ
պան և տուն ապաւի
նի * յաւուր նեղու
թե ինց օգնական իմ :

Քեդ սաղմոս ասա
ցից * ամ ապաւէն
իմ , ամ սղորմութե
ինց :

Տ. 21.

Մարտոս գաութի արձանագիր
ի կատարածի զառանցելոց
ժամանակաց առաւմանէ , ի
ժամանակի զի հրէիք արար
չմիջագետստորց , և զաս
րն ստանա բանայ , և ի դար
ձիւ հարկանէր յախը զից
մաշիս իւրն աշտեց երկուս
սան հաշար :

Մարտոս . Ծ . Թ . :

Ը մերժեցեր և
աներեցեր զմեզ *
բարկացար և գթաս
ցիս ՚ի մեզ :

Շ արժեցեր զերկիր
և խառնեցուցեր զսա
* բժշկեա՛ զՏարո
ւածս սորա, զի
սասանեցաւ :

Յ ուցեր թողութե
անք բու՛մ զխառ
թի՛ն * և ետուր մեզ
ընկել զգինի յիմա
բութեան :

մարդարեւն զանձ որ իւր զօրացն
և զօրապետացն յօգնութի Տա
սանի և յանթանէ զեդու՛մացիս :
Յ ամ քս կու աղաչէ զՏարոն ան
զի տացի զօգնութի եկեղեցւոյ
իւրոյ ընդէմ սանդարամետակա
նաց :

Ը յսինքն , տր անձ գու զմեզ
շասանգամ մեր մեղացն Տամար
յերեսաց ձգեցիր , և մեր զօրքն
աներեցիր և թշնամեաց կոխան
արարիր * ու զորդ որ արդար դա
տաստանով բարկացար մեզ վր ,
բայց այժմ կաղաչեմ զքեզ որ
մեզ գթաս , և յաղթութիւն
սաս ընդէմ մերերևելի և աներ
և ոյթ թշնամեացն :

Ը յսինքն , դու այլ անգամ այս
երուսաղէմաց երկիրս մեր անի
բաւ և միասաղործ թշնամեաց
ձեռքովն շարժեցիր քակեցիր դո
ղացուցիր և խառնեցուցեր *
բայց այժմ կու աղաչեմ զքեզ ,
որ սորա խոցերն բժշկես , և սո
րա ցաներն փարատես , զերէ
սաստիկ աճն և երկիւղն զինքն
պատերէ :

Ը յսինքն , դու քո թողութե
եանդ շատ դժուար և անտանե
լի ներութիւններ ջոյց տուիր *
և մեզ այնպէս դառն փորձանքի
և տառապանքի գինի խոնացուցիր

որ զմեր խելքն ցրուեց, և զմեզ սրտակտոր արաւ:

Լ Ստինքն, դու քո անչափ բարութեանդ համար քոյ որդւոյդ միածնի զսբ խաչն երկիւղած և անձապշառ մարդկանց յաղթութե նշան և պայտաղ տուիր * որ կարենան փրկիլի իւրեանց թշնամեաց թերահաւատութե նետերէն և խաբէութե աղեղներէն:

Լ Ստինքն, արդ ինչպէս որ քո սիրելիքդ և քո հաւատարիմ ծառայքդ փրկեցան իւրեանց թշնամեաց ձեռքէն * այնպէս և սփրկէ և ազատէ զմեզ քո աջ բաղկովդ, և քո ամենակարող զօրութեդ, և մեր աղաչանացն և խնդրուածոցն ականջ արաւ և լսէ:

Լ Ստինքն, որ ես տեսանելով քո օգնութիւնդ և նախախնամութիւնդ յորդորեմ զիս և ասեմ, թէ անձերկնից և յիւր սբ աթոռէն իօսեցաւ, ինձ յաղթութե տվեց, և զիմ թշնամիքն յտե՞թ արաւ * զնձ ամուրախանամ բարձրանամ և փառաւորիմ * այս սիւքեմաց երկրիս որ անձ ինձ է պատրաստեր փրապետեմ, և իմ հալալ ծառանդութե նման բաժանեմ, և իմ հրամանաց և իշխանութե նմազանդեցնեմ * և յարկաց հովիտն, իբր չափների ձորն իմ լատացած մուլքիս նման չափեմ

Լ Ետուր երկիւղածաց քոց նշան * զի ապրեցցին յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիքքո * կեցն աջով քով և լուր մեզ:

Լ Ը խօսեցաւ իսրէութե իւրմէ * զն ծաղայց բարձր եղեց * բաժանեցից զսիւքեմ * և զհովիտն յարկաց չափեցից:

Ի՛մ է՛ գաղաթ և
 ի՛մ է՛ մանասէ * եփ
 բեմ Տղորիչ գլխոյ
 ինոյ :

Յուգայ Թագաւոր
 իմ * մովաբ անա
 զան յուսոյ
 ինոյ :

Յեդովիւն ուղղե
 ցից զգնացս իմ * ինձ
 այլ աղօղիք հնազանդք
 եղեն :

Մտարցէ զիս ՚ի քա
 ղաբ ամուր * կամ ո՛վ
 առաջնորդեացէ ինձ
 մինչև ցլեդօմ :

և յայլ երկրներէ ջոկեմ :
 Ասինքն , ասեմ թէ՛ գաղաթու
 և մանասէի երկիրն իմ է՛ * այլև
 եփրայիմոյ երկիրն որ է՛ ՚ի սահ
 մանս երուսաղէմոյ , իմ գլխոյս
 պահապանն է՛ , և ինձ զօրութի
 և կարօրութի սուօղն է՛ իւր քաջ
 և արի և հաւատարիմ տղայ մար
 դ երովն :

Ասինքն , յուգայի երկիրն իմ
 ամեն երկրներիս և գաւառներ
 ըիս Թագաւորն է՛ * և մովաբոյ
 երկիրն իմ յուսոյ անաղանն է՛ ,
 իբր իմ լուսաղիւլոյ հաւղինման
 իմ ձեռքիս է՛ , զէրէ յոյս ունիմ
 որ երբոր ուղեմ կարենամ առ
 նուղնա , և իմ հրամանացն հնա
 զանդեցուցանել :

Ասինքն , այժմ միայն եզրմոյ
 եցնոց երկիրն որ է՛ ՚ի հարաւա
 կողմն երուսաղէմոյ ինձ դժուա
 լութի կուտայ , բայց յոյս ունիմ
 որ քո օգնութիւն չուտով իմ ձա
 նապարհս և իմ գնացքս դէպ ՚ի
 յայն ուղղեմ , և զնոսաևս յաղ
 Թահարեմ և իմ ձեռաց տալին
 աւնում * զէրէ ինձ քան զնս այլ
 ուժեղ այլաղօղիք և կառապաշտք
 հնազանդ եր են :

Ասինքն , բայց ո՛վ կու տանե
 զիս այն անառիկ բերդն , և այն
 ամուր պարսպով քաղաքն * կամ
 ո՛վ ինձ յառաջ կու անկանի և

զիս մինչև յերգոմայ երկիրն կու
Տասու գանէ :

Լ՝ յսինքն , եթէ ոչ շու ար ան
որ երբեմն զմեզ մեր մեղացն հա
մար երեսայ ձգեցիր * և մեր զօ
րացն հետ ընդէմ մեր Թշնամ
եացն պատերազմ չեկիր որ մեզ
օգնու թի անէիր :

Լ՝ յսինքն , լսան որոյ կաղաչեմ
զքեզ , այս մեր առաջի կայ պա
տերազմումս մեզ օգնու թիւն և
կարօղու թիւն տուր * զէրէ ես
քեզ եմ յուսացեր , և գիտեմ
որ փուչ և ընդունայն է՝ այն օգ
նու թիւնն և փրկու թիւն որ մար
դի ձեռքով կու լինի :

Լ՝ յսինքն , ինչպէս հանապազ
կասեմ էս իմ զօրագլխացն հետ ,
թէ մեք աստուծով կանենք զմեր
զօրու թիւնն և յաղթու թիւնն *
և նա է՝ որ կու արհամարհէ և
կու փչացնէ զայն մարդիքն որ
մեզ նեղու թի կու տան , և զմեզ
կու հալածեն :

Իբր , երբ որ օրէնք և մարդարէք
կու կատարվին և իս կու գայ յաշ
խարհ , այն ժամանակն օրհնու
թիւ և գոհու թիւ կու ասվի այս
սաղմոս , որ է իմաստու թիւն ,
արսինքն խորին և խորհրդաւոր :
Լ՝ յս սաղմոսումս կու աղօթի
մարդարէն առ ան և շնորհակալ

Լ՝ Թէ ոչ դու ան
որ մեր թեցեր զմեզ *
և ոչ ելեր ան ընդ
զօրս մեր :

Տուր մեզ զօգնու
Թիւն ինեղու թիւ *
զի ընդունայն է՝ փր
կու թիւն մարդոյ :

Լ՝ աստուծով արաս
ցուք զօրու թիւն *
և նա արհամարհես
ցէ զայն ասիկ որք նե
զեն զմեզ :

Տակ. 13.

Ի կատարած ընդ որնու թիւ
իմաստու թիւն , սաղմոս
գու թի :

Սաղմոս . 4 .

Սուր ան աղօթից
խնոց * և նայեաց
յաղօթս իմ:

Պճագաց երկրի կար
դացի առքեզ * մինչ
ի վաստակիլ սրտի
խնոց:

Պսիտի բարձր արա
րեր զիս * և առաջ
նորդեցեր ինձ * և
իմ եղեր յոյս, և աշ
տարակ հզօր յերե
սաց թշնամուցն:

Ռնակեցայց ի յարկս
քո յանխտեան * և
ծածկեցայց ընդ հո
վանեալ թևոց քոց:

կուլինի գորով փախեալ ՚ի ձե
ռացն սանուղայ և հեռացեալ
յերուսաղէմաց երկրէն:

Սամ դապք արդարոց որք էին ՚ի
դժոխս ազատեցեալք յարութիւն
քի կուսաղօթեն և կուզօհանան
չոյ:

Սյսինքն, ար ան դուքս մէն
առատ ողորմութեամբ լսէ զիմ
աղաչանքս * և քո հայրական
գթութեամբք նայիլ դէպ իմ
աղօթքս:

Սյսինքն, յերկրիս ծայրերէն,
իբր ՚ի խորոց անդնդոց դժօխոց
այնչափ հոգւոց հանելով դէպ
քեզ աղաղակեցի * մինչև որ
սիրտս վաստակեցաւ և նուազե
ցաւ, և ՚ի կարօղութէ անկաւ:

Սյսինքն, դուքս միածին որ
դովզ որ է ճշմարիտ վիճ պատ
նական, զիս ազատեցիր իմ սա
ռապանքես, և բարձրացուցիր *
և առաջնորդեցիր դէպ ՚ի յեր
կինս * դու ինձ յոյս և աշտարակ
ամուր դարձար իմ թշնամեաց
երեսին դէմ, իբր ընդէմ բռնու
թեն սատանայի:

Սյսինքն, այտու հետև մինչև
յանխտեան կուբանկիմ քոյ տնե
րիդ միջումն, իբր քոյ երկնային
արքայութէ միջումն * և կու
ծածկիլիմ քոյ թևերի շուարի

տակումն , իբր քոյ անային նա
խախնամութե տակումն , և կու
փայելեմ զանայսու ուրախութիւն
Լ՝սփնքն , զէրէ դու ար ան
միջնորդութիւն որդւոյ քոյ միած
նի լսեցիր իմ աղօթքիս * և քոյ
երկիւղած ծառայիցդ ինչպէս որ
խոստացեր էիր , յանխտենական
երանութե միջումն ծառայողու
Թիւն տուիր :

Լ՝սփնքն , մեր փրկչին և մեր Թա
ղաւորին քի օրերին վերայ այլ
օրեր անելացուցիր , իբր իւրն
անմահութիւն պարգևեցիր * և
իւր տարոց օրերն յազգաց մինչև
յազգս երկայնացուցիր , իբր իւրն
յանխտենական կեանք պարգևե
ցիր :

Լ՝սփնքն , ուստի դարբ արդա
րոց միշտ կուփառաբանեն զքեզ
քո միածին որդւոյդ և կասեն ,
Թէ կայ և կու մնայ յանխտեանս
յանխտենից առաջի հօր այ բազ
մեալ Թագաւորն փառաց քս *
և նորա գթութիւն ողորմութիւն
և խոստմանց ճշմարտութիւնն ,
ով է որ խնդրէ և չի գտանէ :

Լ՝սփնքն , և ես այսպէս միշտ
միջերով զքո անչափ բարութիւնդ
կուփառաբանեմ զքեզ , և քո
ար անունդ պատուելով սաղմոս
երգութիւն կանեմ յանխտեանս
յանխտենից * և օր ըստ օրէ զիմ

Վու ան լուարազ
Թից խնց * ետուր
ժառանգութիւն յէ
երկնչին յանունէ
քումն :

Լ՝ուրս յանուրս
յանելեր Թագաւորի
* անցնիւ անուրս
յազգաց մինչև
յազգս :

Վայ և մնայ յանխ
տեան առաջի այ * ողոր
մութիւն և ճշմարտու
թիւն յէ ինդրեցեցն
ինմանէ :

Լ՝սայ սաղմոս սաս
ցից անունն քում
յանխտեանս յանխտե
նից * և տաց քեզ զա
ղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Ի վերջոյ ի թիւս
այս, ստեղծու գաւ թիւ :

Ստեղծու . ԿԼ :

այց միայն այ
հնազանդ
լեր անձն
իմ * զի ի
նմանէ է ինձ համբե
րութիւնս :

Կ, ա է նժ իմ և փր
կիչ իմ, ստեղծէն իմ
* զի մի ստանեցայց
առաւել :

Ս ինչև յերբ յառ

աղօթքս հաստատուն օրտով քեզ
կուճատու ցանեմ :

Իբր զայս ստղծուս մինչև ի վերջն
սասցեր է զաւթ մարդարէն
Ի վերջոյ ի թիւս մնայ , այսինքն
վասն անցաւոր աշխարհիս մարդ
կանցն համար , որ այսօր կան և
ի վաղիւն չեն երևիր , զէրէ
ի թիւս մնայաւոր թարգմա
նի :

Լ յս ստղծուան կու յորդորէ
մարդարէն զհօգի իւր հնազան
դիլ աստուծոյ , և ոչ երկնցիլ
ի փորձութեց :

Ս յինքն , բաց թող անձն
իմ այս աշխարհիս
մարդկանց կամքն և
հաճութիւն , և միայն աստուծոյ
օրինացն և պատկերանացն հնա
զանդիր * զէրէ նորանէ է իմ
համբերութիւնս , իբր նա միայն
ինձ իմ նեղութեան միջումն կու
միտթարէ և համբերութի կու
սայ :

Լ յսինքն , նա իմ բտեղծօղ
նձնէ , նա իմ փրկիչն և ապա
ւնէնէ * նա չի թողուր որ այս
ուհետև ես իմ թշնամեացն վա
խեմամ , և սարսափիմ :

Լ յսինքն , մինչև յերբ այս
խեղ :

խեղճ մարդիս վերայ կու վաղէք
և ամէնորդ ձեր մտաց մէջն դրե
րէք Թէ զիս ըսպանանէք և փչաց
նէք * մի Թէ ես ծռւած որմ
եմ , կամ Թէ փրկւած անպէտք
պատ եմ որ դիպչին իբաց վայր
անկանիմ :

Աստիւքն , տես ո՛վ անձն իմ
Թէ իմ Թշնամեաց միտքն և դի
տաւորութիւնն ինչ է , նոցա
խորհուրդն այն էր , Թէ մէկ
ձար մի գտանէին որ զիմ փառքս
և պատիւս ինձանից հեռացնէին
և զիս մարդկանց առաջն տնազ
չինէին * բայց իւրեանց սրտի
ցանկութեանն չի հասանելով ,
ծարաւ մացին , և փուչ և ըն
դունայն տեղ աստ և անդ վազվա
զեցին և զուր աշխատեցան :

Աստիւքն , երեսահանց զիս կու
օրհնէին , և լաւ կատէին *
և իւրեանց սրտի միջումն զիս
կու անիծանէին կու բամբասէ
ին , և կուհայհոյէին անիրաւու
Թեամբ :

Աստիւքն , բայց դու ո՛վ անձն
իմ Թող նոցա կտալն և դիտաւո
րութիւնն , և միայն աստուծոյ
հրամանացն նազանդիր * զէրէ
նա միայն ինձ իմ նեղութեան
միջումն համբերութիւն կու
տայ :

Աստիւքն , զէրէ նա է իմ արն
և արծն

նէք ի՛նչ մարդոց սպա
նանել ամենեքեան *
ո՞չ յորմոց Թիւրեւոյ ,
և ի ցանկոյ մերժե
լու :

Բայց միայն զպատիւ
իմ խորհեցան մերժել
յինէն * և ընթացան
ի ծարաւս իւրեանց

Բերանք իւրեանց
օրհնէին * և սրտիք
իւրեանց անիծա
նէին :

Բայց սակայն ո՞չ նա
զանդ լեր անձն իմ *
զի ինձանէ է ինձ
համբերութի :

Օ ի նա է արծն և

փրկիչ իմ, ապաւինեմ
 իմ * զի մի՛ սասանե-
 ցայց :

Յայ է՛ զօրութի իմ
 և փառք իմ * ան-
 օգնուե իմոյ * յոյս
 իմ առ անձ է՛ :

Յուսացարուք ինա
 անձ փողովք փողովք
 դոց * սխեցէք առա
 ջննք զսիրտս ձեր *
 զի անձ օգնական է՛
 մեր յա՛հտեանս ժա-
 մանակաց :

Մակայն ընդունայն
 են որդիք մարդկան
 * սուս են որդիք
 մարդկան * և իկշիւս
 իւրեանց մեղանչեն
 * և ինքեանք յունայ
 նութեն են իմիասին :

և անձն, նա է՛ իմ փրկիչն և ապա
 շինն * նա չի թողուր որ ես այ
 սուհեակ իմ երևելի և աներ
 և ոյթ թշնամեացն վախենամ,
 կամ ահ քաշեմ :

Ասինքն, իմ ուժն և կարողու-
 թիւնն, և իմ փառքն և մեծու-
 թիւնն յայ է՛ * անձ է՛ որ ամեն
 իմ խղճութե միջումն ինձ օգնա
 կան և պահպան կուլինի * և
 իմ յոյս միշտ յանձ եմ դրեր, և
 ինա միայն եմ ապաւիներ :

Ասինքն, ուստի ո՛վ փողովք փո-
 ղովոց, թէ կուղէք որ յանձ
 փորձանքէ և նեղութե պատիք
 յանձ յուսացէք * և ձեր սրտի
 խորհուրդն և ցանկութիւնն նք
 առաջնն բացէք և յայտնի արա
 բէք * զէրէ անձ մեղ օգնական
 և ցանակից է՛ յա՛հտեանս յա՛հ
 տենից :

Ասինքն, և թէպէտ դիտեմ
 որ աղամայ որդիքն միշտ փուչ և
 ընդունայն ցանկութե յետնէ
 են * իւրեանց խօսքն և արար
 մունքն միշտ ստութեմով լինէ՛ *
 իւրեանց չափումն և կշեռքումն
 իաբէութի կանեն, և կուտն զան
 շեն ընդէմ այ արդարութեանն
 * և ինչպէս իւրեանց բանն և
 դործն փուչ և անհաստատ է՛,
 այսպէս այլ նոյ միտքն և դիտա՛ն
 րութիւն փուչ և ընդունայն է՛ :

Լ՝ յսինքն, բայց դուք ո՛վ անձապաշտ Ֆողոմարդք զգուշկացէք, ձեր անիրաւութիւնն և նենգազործութիւն մի՛ յուսայք * և մի՛ ցանկանայք թէ այլոց ինչն և ազրանքն յախշտակէք * և թէ մեծութիւնն և հարստութիւնն առու՛ի նման այլ ձեզ վերայ թափի, ձեր սրտի սէրն և յօժարութիւնն ամենեւին նորա վերայ մի՛ ձգէք, և մի՛ խաբիք վստն ընչից և ապրանայք:

Լ՝ յսինքն, մէկ անգամ խօսեցաւ անձ, երբ որ օրէնք և պատուիրանք տուց ՚ի ձեռն մովսէսի մարգարէին * և երկրորդ անգամն երբ որ խօսեցաւ ՚ի ձեռն այլոց մարգարէից, այլմի զնոյն խօսքն լեցինք նոցա բերանէն:

Լ՝ յսինքն, և խնայանք որ ամէն զօրութիւն կարօղութիւն յայ է * և գիտացինք որ քո է՛ ար անողորմութիւն որ մարդկային սիս լանացն թողութիւն շնորհես * և քո է՛ արդարութիւնն որ անմարդոց իւր գործոցն գօրայ հօտուցումն անես:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ է՛ շարող բեալ:

Լ՝ յօս սաղմոսս մն մարգարէն գոլով յանապատին զիփայի և ո՛չ կարելով

ՍԻ՛ յուսայք յանիւրանութիւն * յախշտակութեան մի՛ ցանկայք * մեծութիւն թէ առու՛ի գայցէ մի՛ յօժարեցին սիրաք ձեր:

ՍԻ՛ անգամ խօսեցաւ անձ * և երկուօ զայս լուսք:

Տ՛այ է՛ զօրութի * և քո ար ողորմութի * և դու հատուցանես իւր լատ գործոց նոցա:

Տուր: 13:

Սաղմոս գաւթի մէջ գրեւ էր նա յանապատի սնք ՚ի հրեաստեմբ:

Սաղմոս 46:

Լճ ան իմ ես առ
քեզ առաւօտ առնեմ
* ծարաւեցաւ առ
քեզ Տոգի իմ քանի
պատիկ ես և մար
մին իմ:

Արախս երկիր անա
պատ և անջուր * ուր
ոչ գոյ ՚ինմա ճանա
պարհ:

Լճ սպէս ՚ի սուրբս
երևեցայց քեզ * տե
սանել ինձ զգորու ՚իս

րելով գնալ ՚ի տօնախմբութիւն
խորայելացւոց վասն աջին սաւու
ղայ աղօթէ սրտի մտօք առ անձ ,
այլ և ան բարեպաշտ քրիստոնէայ
ցանկանալով արքայութեն երկ
նից , աղօթէ առ անձ :

Լճ սինքն , սր ան ըստեղծօղ
երկնի և երկրի , և ան իմ , որ
՚ի մանկութէ իմէ այսչափ շնորք
և բարեբարութի արարիք ինձ ես
չուտով առաւօտն արթնանալս
՚ի բաց սրտի մտօք դէպ քեզ կու
գուչեմ * իմ Տոգիս ծարաւ է քոյ
անային միտի ծարութեդ , ևս
առաւել այս խեղճ մարմինս որ
միշակուցանեաց ազատիչ այս խզ
ձութես , և դալ երկրպագա
նել քեզ քոյ սուրբ տաճարիդ մի
ջուսն:

Լճ սինքն , ես այս տեղս անշէն
և անբնակ երկիր եմ դարձեր Տե
ռանալով ՚ի յրկերակցութէ քո
հաւատացեալ ժողովոգեանդ ,
և ամենեին հոգևոր ուրախու
թե և միտի ծարութե ջուր չեաց
ինձնում * և ճանապարհս այլ չու
նիմ , իբր չեմ գիտեր թէ ուր
դնամ , որ ես սաւուղայ և իւր
զօրաց ձեռքէն ազատիմ:

Լճ սինքն , արժանի արս զիս
քո սղորմութեդ , որ ես արս փա
փաքանօքս դամ ՚ի քո սուրբ տա

ճարգ , և քոյ սուրբ տանդ մի ջուան երևխոք քոյ առաջևդ , և քեզ երկիր պագանեմ * և տե սանեմ մտքք քո ամենակարող զօրութիդ և քո անձային փառքդ :

Ասինքն , զէրէ լաւ է ինձ քո ողորմութիդ և գթութիդ քան զիմ այս անցաւոր կեանքս * և լաւ է ինձ որ իմ շրթունքս զքեզ միայն դռվեն և փառաբանեն ու զիդ մտքք և ուրախ սրտիս :

Ասինքն , այս դիտաւորութիւս կուզեմ զքեզ օրհնել և դռվել միշտ իմ կենաց մէջն * և քո սր անունդ յիշելով զէպ քեզ բար ձրացուցանել իմ ձեռքերս , զէրէ քեզանից է միայն իմ փրկութիւ և ազատութե յոյսն :

Ասինքն , որ իմ Տոգիս քո շնորհաց և քոյ երկնային մոխթարութե ձրագունովն և պարարտութեանովն լցվի և կշտանայ * և իմ բերանս ուրախ և զուարթ շրթունքներով զքեզ օրհնէ և փառաբանէ :

Ասինքն , երբեմն երբոր դիշերն տեղերիս միջուան քո սուրբ անունդ կու յիշէի , այնչափ կու քաղցրանայի քո սիրովդ * որ շուտով առաւօտն կանուխ վերկենայս ՚ի բաց մտօքս քեզ Տեա կուխօսէի , և զքեզ ՚ի բերանունէի :

Ասինքն , զէրէ դու միշտ ինձ

քո , և զփառսքո :

Ասան զի լաւ է ինձ ողորմութի քո քան զկեանս իմ * և շրթունք իմ գռվեցեսն զքեզ :

Ասալէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ * և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Այ՛ իձարպոյ պարարտութէ լցցի անձն իմ * շրթամբք զն ծութե օրհնեցէ զքեզ բերան իմ :

Օ ի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում * ընդ ոռաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ :

Օ ի եղեր իմ օգնա իսա

կան * ՚ի հովանի
Թեոց քոց ցնծա
ցայ :

Եւ կն զկնի քո անձն
իմ * և զիս ընկալա
աջ քոյակ նոքա ինա
նիր խնդրեցին զանձն
իմ :

Ստցեն ՚ի ներքոյ
անդնդոց երկրի *
մատնեացին ՚ի ձեռու
սրոյ , և բաժինք
աղուէսուց եղիցին :

Թա ազաւոր յուսա
ցաւ ՚ի տր * գովես
ցին ամենեքեան ոչք
երդնուն նովաւ *
խցցին բերանք այնո
ցիկ ոչք խօսին զանի
բաւութի :

Տ՛՛՛՛՛ 11:

օղնական և պահապան եղար *
ևս քո Թեւերիդ շուքի տակուն
իբր քո նախախնամութեան տա
կունն անաս և անկասկած կու
ցնծամ և կուրախանամ :

Ստինքն , իմ անձս միշտ հաստա
տուն սիրով քո օրէնքդ և պա
տուիրանքդ կատարեց , և քեզ
յեանէ եկաւ * և քո աջ ձեռքդ
զիս այնպէս ընդունեց և պահա
նեց , որ իմ Թշնամեաց և ատե
լեաց դիտաւորութիւն որ կու
խնդրէին զիս ըսպանանել , փուշ
եղաւ և ոչնչացաւ :

Ստինքն , ուստի Թող իւր
եանց չարութեն դօրաց մտնուն
անդնդոց տակն , իբր ՚ի դժօխ
* մատնիկն այ բարկութե Թրի
ձեռքն , և աղվէտների բաժին
դառնան , իբր սատանայի բաժին
դառնան :

Ստինքն , Թազաւորն իւր տրն
է յուսացեր , իբր դաւիթ յաճ
է յուսացեր * ինչ մարդ որ Թա
զաւորի անունովն երդում կա
նէ , իբր ինչ մարդ որ Թազաւո
րին նազանդէ , դավէ զինքն և
պարծենայ * և խցվի և փակվի
այն մարդկանց բերանն որ նոքա
վերայ զուր կասէին , և անիրաւ
տեղ կուդատապարտէին :

ԻԲԸ , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն դաւթի մարդարէն է ասացեալ :

Լյս սաղմոսուսն կուխօսի մարդարէն վասն քի մինչ էր ՚ի չար չարանս , և ամ հաւատացեալ բրիտանեայ կու աղօթէ առ ամխնջ վասնդի :

Լյսիսքն , ոյ ամ ամենակարօղ , լսէ իմ աղօթքիս քո հայրական գթութիւն որ կազայեմ առ քեզ այս իմ նեղութե միջոսն * և իմ թշնամեաց ահէն և երկիւղէն զիմ անձս փրկէ և ազատէ :

Լյսիսքն , ծածկէ և պահէ զիս հրէից չար Ժողովքներէն * և ազատէ զիս դպրաց և փաբիսեցւոց բազմութենէն որ միշտ անօրէնութի և նենգութի դործելոյ յեանէ են զիս կորուսանելոյ համար :

Լյսիսքն , սրեր են իւրեանց լեզուս թրի նման , որ զիս չարախօսեն և դատապարտեն * և իւրեանց նենգաւոր շրթունքների աղեղներն դատն խօսքերի նեաւերով լարեր են և պատրաստեր են :

Լյսիսքն , որ դաղտուկ ձգեն և խոցրտեն այնպիսի խեղճ և անմեղ մարդիքն որ սրտերն ուղիղ է * և կուղեն որ յանկարծ ձգեն

Ի վաստորած սաղմոս գաութի :

Սաղմոս 49 :

Լուր ամ աղօթից իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ * յերկիւղէ թշնամոցն փրկեալ զանձն իմ :

Ծածկեացես զիս ՚ի Ժողովոց չարաց * ՚ի բազմութէ ոյք դործեն զանօրէնութի :

Ոյք սրեցին ոյ սուսեր զլեզուս իւրեանց * լարեցին զաղեղուսն իւրեանց յիս դատնութի :

Չգեւ ՚ի դաղտնիս այնոցիկ ոյք ուղիղ են սրտիւք * յանկարծակի ձգեացեն

Ինոսա և մի երկի
ցնէ :

Օրոտուցին յան
ձինս իւրեանց զբանս
չարութե * խորհե
ցան Թագուցանել
ինձ զորոգայթ * և
ասացին ոչ տեսանէ
զայս տր :

Բննեցին զանօրէ
նութի * պատրաստե
ցան ՚ի քննել զքն
նութի :

Մատիցէ այր ՚ի խոր
ութի սրտի իւրոյ *
և բարձր եղևցի ան :

Իւրեանց դասն խօսքերի նե
տերն , որ ինչպէս իւրեանց դի
տանորութիւնն է՝ այնպէս վերա
ւորեն զնոսա և ամենեւին այ ար
դար դատաստանէն չի երկնչին :
Ասինքն , իւրեանց սրտի մի
ջուսն զանազան չար խորհուրդ
ներն և չար խօսքերն աներացու
ցին և հաստատեցին * և խորհ
ուրդ արարին որ ինձ Թալաք սար
քեն * և իւրեանց մտքումն այն
պէս կարծեցին Թէ անձ չի տեսա
ներ իւրեանց մտածմունքն և
արարմունքն :

Ասինքն , իւրեանց միջուսն
անօրէն խորհուրդ և քննութի
արարին * և զիւրեանք պատրաս
տեցին որ այլոց սրտի քննութիւն
այլ քննեն , իբր հողւոյն սրբոյ
խորին խորհուրդն , և սրբոյ
մարգարէից ծածուկ ամունքն
այլ քննեն որ իւրեանց ընդէմ
խօսողացն հեշտ և անաս ծուռ
մեկնութի կարենան պատասխա
նի տալ :

Ասինքն , բայց Թէ մէկ մարդ
մի ուղիղ սրտիւ զիւր միտքն բա
րակացնէ , և իւր սրտի միջուսն
խորուկ միտք անէ * կու իմանայ և
կու գարմանայ Թէ որչափ բարձր և
անհասանելի է՝ այ խորհուրդն
և իմաստութիւն մարդկային խոր
հրդոցն հետ իրուր ձգելով :

ԼՂԻՆԻՔԻՆ, նորա որչափ որ զուր
չարախօսութիւն և անկրաւ հայ
հոգութիւն արարին, իւրեանց
գլուխն եկաւ, ինչպէս որ երա
խայից ձգած նեւերն յետդառ
նալով իւրեանց խոց կուլինի *
նոյ լեզուներն տկարացաւ կապ
վեցաւ և պապանձեցաւ, տեսա
նելով քո ըստանչելագործութիւն
որ զիս իմ չարչարանքս և յարու
թիւս փառանքեցիր և բարձրա
ցուցիր * և ինչ մարդ որ նայե
ցաւ և տեսաւ նոցա կորուսան
և նոցա կործանումն, զարմացաւ
հիացաւ և ապշած մնաց իւր սրտի
միջումն :

ԼՂԻՆԻՔԻՆ, և ամէն մարդ ըսկաւ
յայ վախել, և նորա փրկագոր
ծութիւն որ արար իւր միածին
որդւոյն ըսկաւ պատմել և քա
րոզել մարդկան * և նորա մեծա
մեծ և հրաշալի արարմունքն միտք
արաւ և իմացաւ :

ԼՂԻՆԻՔԻՆ, ուստի որդին այ
տրն մեր յի քս արդարն և ան
մեղն կուրտխանայ տերաւք ՚ի յեր
կինս անմահական փառքք, և կու
յուսայ իւր հօր ամենտկարօղ զօ
րութիւն * և ինչ մարդ որ ուղեղ
սրտով հաւատացեր է ՚ի նա, նոյ
անունովն զինքն կուգովէ և կու
պարծենայ աստ և ՚ի հանդերձե
լումն :

ՆԵՐՔ ԱՂԱՅՈՅ ԵՂԵՆ
ՎԵՐՔ ՆՈՂԱ * տկարա
ցան ՚ի նոսա լեզուք
նոցա * և խռովեցան
ամենեքեան ոյք հոյ
էին ընդ նոսա :

ՆՐԿԵՎԱՆ ԻՄ ՄԱՐԴ
՚Ի ԱՊԱՏՈՒՆ ԳՂՈՐԾՍ
ԱՅ * և զարարած սնն
՚ի միտ առին :

ՈՒՐԱԽ ԵՂԵՑԻ ՎՐ
ԴԱՐ ՚Ի ՄՐ Ե յՈՒՍԱՍ
ԳԻ ՚Ի ՆԱ * նոպաւ դո
վեւցին ամենեքեան
ՕՔ ՈՒՂԵՂ ԲԵՆ ՍՐ
ՎԻՒՔ :

Ի վատարած սաղմոս գաութի
երգ էրէ մայի, և է զ՛նկելի,
և յազարգեանն յորժամ
ի պանդխտութեանս կա
մին է լանել:

Սաղմոս . ԿԻ .

 Եզ վայելէ
օրհնութի
ամ . Ի սինն
* և քեզ
ատցին աղօթք յերու
սաղէմ:

Լուր աղօթից խնց
* զև առ քեզ ամ
մարմին եկեացէ:

Ի քր, զայս սաղմոս ինքն դաւթ
մարգարէն է ասացեր, որոյ խոր
հուրդն կուկարովի երբոր օրէնք
և մարգարէք կուվերջանան, և
քս կուգայ յաշխարհ:

Լյս սաղմոսուն կաղաչէ մար
գարէն զքս իբերանոյ բոլոր մարգ
կային ազգիս վասն փութացու
ցանելոյ զգարձումն հեթանոսաց
այսինքն կասպաշտից ի ձեռն մար
գեղութե խրոյ:

 Սինքն, քեզ կուվայելէ
տր ամ օրհնութի և
գոլութիքոյ նոր սիո
նի միջումն * և քեզ կուպատշա
ճի, որ քոյ հողևոր երուսաղէ
միդ միջումն, իբր քոյ սուրբ եկե
ղեց՛ողդ միջումն աղօթք և երկր
պագութիւն մատուցանեն քեզ
մարդիք հող՛ուլ և շքմարտու
թեամք:

Լյսինքն, վասն որոյ կաղաչեմ
զքեզ լսէ իմ աղօթքիս, և բո
շնորբք և սղորմութիդ սիուէ և
սարածէ ի վերայ աշխարհի * որոջ
միայն հրէսք, այլ և ամ մարմին
դէպքեզ գոյ, իբր ամ ազգք և
ազինք դառնան ի յամպաշտու
թիւն և ի գիտութիւն ճշմարտու
թեան:

Լ՝ յսինքն , և Թէպէտ անօրէն
դիւաց բանքն և խօսքն մեզ վր
զօրացան և ուժեղացան , և շատ
մարդիք յաղթահարեցին , և քոյ
ամպաշտութեան ճանապարհէն
հեռացուցին և մոլորեցուցին *
բայց դու քո ամային գթութե
նովդ մեր ամբարշտութիւն քաւէ
և քո ցանկալի և փափաքելի փր
կութիւնդ որ պիտիս անել ազդի
մարդկան քո մարդեղութիւնդ ,
մի՛ յետացներ :

Լ՝ յսինքն , երանի այն մարդկանցն
որ դու յաւիտենից ընտրելու ես ,
և ընդունելու ես * զէրէ նոքա
կուրճակին քոյ երկնային գաւիթ
ներից միջումն , իբր քոյ սուրբ
արքայութե միջումն :

Լ՝ յսինքն , յոյս ունիմք որ մեք
այլ քո ընտրեալ ծառայիցն հետ
լցվինք և կշտանանք քոյ երկ
նային տանդ բարութիւն , իբր քո
ամային տեսութենովդ * զէրէ
քո տաճարդ , իբր քո երկնային
առագաստդ սուրբ է , և այնպէս
զարմանալի է արդարութիւն , որ
ամենեւին անիրաւութիւն չի եր
և իր իւրնում , ըստ այնմ ո՛չ մտցէ
անդ ամ չարակամ և պիղծ և
ստութիւն :

Լ՝ յսինքն , ուստի կաղաչեմք
զքեզ ո՛վ ամ փրկիչ մեր , որ մեր
խնդրումս քեզն լսես * զէրէ երկ

Բանք անօրինաց զօ
րացան իվերայ մեր *
զամբարշտութիւն մեր
դու քաւեացես :

Լ՝ քանի զոր ընտրե
ցեր և ընկալար * և
բնակեացին ի դա
ւիթս քո :

Լ՝ ցցուք մեք ՚ի բա
րութիւն տան քոյ *
սուրբ է տաճար քո
պրանչելի արդարու
թեամբ :

Լ՝ ուր մեզ ամ փրկիչ
մեր * յոյս ամենայն
ծագաց երկրի , և

որ 'ի ծով հեռի»

Ո՛ր պատրաստէ զե-
րինս զօրութիւնս իւրով
* և զգեցեալ է՛ զօ-
րութիւնս :

Ո՛ր խոովեցուցանէ
զմեծութիւն ծովու *
և զձայն ալեաց նորա
ցածուցանէ :

րիս ամէն բողոքներին , և բո-
վանդակ ծովն միջի եղած հեռա-
ւոր կղզիներին յոյսն դու ես ,
իբր բովանդակ երկրիս բողոքնե-
րումն բնակող քրիստոնէից , և
այս ծով աշխարհիս միջումն եղող
հաւատացեալ ֆողովրդոց յոյսն
դու ես :

Ա՛յ սփիւքն , զերէ ո՛վ է՛ որ կու-
պատրաստէ սարերն իւր զօրու-
թենովն , իբր ո՛վ է՛ որ կուզար
դարէ առաքեալքն իւր երկնային
զօրութիւն , և նոցա գիտութիւն
և ընթանելագործութիւն աներոյ
կարօղութիւն կուտայ , եթէ ոչ
դու * կամ ո՛վ է՛ որ զգեցեր է՛
զզօրութիւն և կարօղութիւն ,
եթէ ոչ դու որ ունիս զշխա-
նութիւն յերկինս և յերկրի , և
ամ արարածքքեզ երկիր կուպա-
գանեն :

Ա՛յ սփիւքն , ո՛վ է՛ որ կուխո-
վեցուցանէ և կու ալեկոծէ ծո-
վն մեծութիւնն , իբր ո՛վ է՛ որ
նորաւճ անետարանի քարօղու-
թիւն այս ահագին ծովու աշխար-
հիս զանազան ազգերն կուշփո-
թացնէ , և կուգայթակղեցնէ ,
եթէ ոչ դու * կամ ո՛վ է՛ որ
նոյն ծովու աշխարհիս ալեաց
ձայնն կուցածացնէ , եթէ ոչ
դու , որ շուտով քո հոգւնդ
սրբոյ շնորհօքն բոլոր աշխարհս

կուխազաղեցուցանես դարձուցանելով զկուրեանք ՚ի գիտութի ճշմարտութեան :

Լ՛ յսիկքն , կուսապաշաներն լսելով քոյ առաքելոց քարոզութիս կուզարմանան կուսաղին և կուխոռվին * և բովանդակ երկրիս վերայ բնահող մարդիքն տեսանելով նոցա արարած նշանքն և բռբանելիքն կուգտեսնան քեզանից , և դքեզ ճշմարիտ որդի մյ և մծ ճշմարիտ կուդաւանին :

Լ՛ յսիկքն , քո աւետարանական ճշմարտութեարեդական տեսանելով մարդիք Թէ առաւօտեան խոր ելանելոյ տեղն , և Թէ երիկ վան խորմտանելոյ տեղն , իբր Թէ յարեւելս և Թէ յարեւմուտս , պիտի ցնծան և զուարճանան * զէրէ Հայեցար մծային գթովդ Տոզեզինացն վերայ , և Հարբեցուցիւր զկուրեանք քոյ երկնային դիմովդ , և զանազան շնորհաց պարգևներով առատացուցիւր Հարստացուցիւր և մեծացուցիւր զնն :

Լ՛ յսիկքն , մյ գեան լցվեցաւ ջրով , իբր հոգին սբ խոր եօթն արտեան շնորքն սխաւ առատս պէս հեղուլ արարածոցս վերայ * և դու ինչպէս որ յաւիտենից խոստացեր էիր , քո կենարար մարմինդ հողեզնաց կերակուր պարատեցիր * զէրէ այսպէս է :

Խ ուղեցին հեթա նոսք * և երկիցեն բնակիչք երկրի ՚ի նշանաց քոց :

Յ ելս առաւօտու և ընդ երեկոյս զուարճացին * Հայեցար յերկիր արբեցուցեր զնա , և բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

Ղեան մյ լի եղև ջուրք * պատրաստ արարեր զկերակուր նորա * զի այսպէս է պատրաստութի :

Օ ախոս նորա ար
բեցուցել * և բա
զում արարեր զար
մահս նորա :

Ղոգօղել նր զուարթ
եղիցի բոյս նորա *
օրհնեսցի սրակ տար
ւոյ քաղցրութե բոյ

Ղաշտք քո լցցին պա
րարտութի * պարար
տասցին գեղեցկու
թիք անապատի :

Ճշմարտ ստորաստութիւնն որ
զմարդիք անմահական կենացն
մասնակից կանէ :

Լսինքն , երկրիս ախոսներն ,
իբր առուններն գինովացուցիր ,
իբր եկեղեցւոյ եպիսկոպոսունքն
և քահանայքն հոգւոյն սրբոյ
շնորհքն լցիր և զարդարեցիր * և
նորա արմտիքն , իբր զճառն և
զձուղն շատացուցիր , իբր նորա
ծին քրիստոնեայքն նոցա քարո
զութն և շնորհաբաշխութն
բազմացուցիր և առատացուցիր
ի վերայ երկրի :

Լսինքն , երբոր այ գետն կու
րակասնիցօղել , նորա բոյսքն կու
կանանչանան և կու զուարթանան
իբր երբոր հոգին սուրբ կու բս
կասնի անձրևի նման կաթկաթել
ի վերայ արարածոցս , նորածին
քրիստոնեայքն կու պայծառանան
առաքինութիք և բարի գործ
ովք * և այսպէս կու օրհնվի
բոյ քաղցրութե տարւոյ պսակն ,
իբր այսպէս օրհնութի և փառա
բանութի կու լցվի և կու առա
տանայ բոյ քաղցր մարդեղութե
ժամանակի լրումն և կատարումն :

Լսինքն , քո դաշտերդ կու
լցվին պարարտութի , իբր զանա
զան քրիստոնեից ազգերն , ինչ
տեղ որ քո առաքեալքդ աւետա
րանական Ճշմարտութեան սերմն

ցաներ են , քոյ սուրբ հոգւոյդ շնորհաց ջրովն արբենալով կու պարարտանան և պտղաբեր կու լինին * և անպատի սիրունութիւնն կու պարարտանայ , իբր հեթանոսաց և այլազեաց միջե եղած բարի և ընդունակ մարդիքն կու պայծառանան բրիստոնեական բարեգործութեամբ և առաքինութիւն :

ԼՍտինքն , բլուրներն ու բախութիւն և ցնծութի կու զգենուն իբր այն մարդիքն որ կատարեալք են առաքինութիւն , այլոց բարեգործութիւն և անպաշտութիւն տեսանելով կու ցնծան և կու բախանան * և ոչխարների առաջեկն դնացող զօտերն բրթով կու լցվին , իբր առաջնորդք և իշխանք սրբութիւն և առաքինութիւն կու զարդարվին :

ԼՍտինքն , շորամէջ տեղերն և հով տեղերն կու առատանան ցորենով , իբր հեղ և խոնարհ և պարզամիտ մարդիք ընդունելով զանբն շարողութե կենաց բանին , իւրեանց բարեգործութե պատգն կու շատացնեն * և ամէնքն միաբան կու աղաղակեն , կու օրհնեն և կու փառաբանեն զան :

Բլուրք զցնծութի զգեզցին * և զգեցցին խոյք մայրեաց :

Հովտք բազում աբասցեն զցորեան * աղաղակեցեն և օրհնեցեն :

ՏՈՒՂ : 16

Ինչպես զարթոյնալ յարթութիւն :

Մարտի 46 :

Ազգայնեցեք առ
անձամբ երկիր * սաղ
մա սասցեք անձան
նի * և առք զգիտա
արնութիւնն :

Ասացեք այ , ուն զի
ասեղ են զործքքս *
Ի բազում զորութե
քում սակցին բեզ
թնամիք քս :

Իբր , զայս սաղմաս փնջե ՚ի
վերջն դա՛նիթ մարդարէն է՝ առա
ցեր վան յարութե , բայց ոչ
վան յարութեան մեռելոց մար
մնով , այլ վան յարութե մե
ռելոց հոգւով , իբր վան դարձ
ման մեղանորայ , ազատեցելոց
Ի գերութեն աստանայի :

Այս սաղմաու մեշորհակալ կու
լինի մարդարէն զայ կամ վան
իւր , և կամ իբերանոց արդարոց
զորով ազատեցեալ ՚ի վանագէ :

Այսինքն , ազգայնեցեք տախ
տաով զէպ առ ան որչափ որ
այս երկիրս վերայ բնակող մար
դիք կայք * միշտ նորա սուրբ
անունն յիշելով սաղմա սասցեք
* և նմա օրնութեան փառք
տունէք , իբր նորա ոգորմութեն
և բարերարութիւնն յայնելով
զանազան ազգերի միջումն , իւր
օրնութեն և գովմին առաստ
ցուցեք սխտեցեք և անկցուցեք :

Այսինքն , սասցեք այ հաստա
սունն արտով , թէ ար ան ինչ
պէս զարմանալի և հիանալի է քս
զործքք * որ գու քս երկայնա
մաութիւն կու ներես և կու համ
բերես , որ քս թնամիք ընդէմ
քոյ աննակարողութեդ իտաբե
փոյութի կանեն , իբր ինչպէս

կու

կուներես, որ կեղծանորե թե
բաճանա մարդիք քո ամենակա
րօղ զօրութիւնդ տեսանելով,
կու խիսեն քո առաջևդ խարե
փայութի անել, երեսօճանց
զքեզ կուպաշտեն, և սրտեճանց
զքեզ կուրանան:

Լ՝սփիւքն, դու արժանի ես որ
ամ Տողածին մարդ քեզ Տող
ւով և ճմարտութիւն երկիրպա
զանէ * քո անչափ բարերա
րութիւնդ խոստովանելով սաղմոս
երգութիւն անէ, և քո ամենա
մեծ անունդ յիշելով աճիւ և
դողութիւն սաղմոս ասէ:

Լ՝սփիւքն, արդ ով Տողածին
մարդիք եկեք և տեսէք այ մեծա
մեծ գործքերն * և միտք արա
րէք թէ ինչպէս զարմանալի և
Տիանալի խորհրդներով են արա
րած, որ կուգերազանցեն զամ
բատեղծեալ խորհուրդ և զմաս
տութիւն մարդկան:

Լ՝սփիւքն, ով է՞ որ կարմիր ծովն
ցամաքեցոյց * և խորայելացւոց
ազգն ցամաք ոտրով յորդանան
գետն անց կացոյց:

Լ՝սփիւքն, այնպիսի Տրաշալի բա
ներն յիշելով ուրախանանք և ցն
ծանք մեք աստուծով * զերէնա
է՞ որ իւր ամենակարօղ զօրութիւն
կուտիրէ բոլոր աշխարհիս ՚ի սկզ
բանէ մինչև յաւտենս յաւիտնից

Լ՝ս

Լ՝մեռայն երկիր եր
կիր պագցեն քեզ *
սաղմոս ասասցեն քեզ
և սաղմոս ասասցեն
անուան բում:

Լ՝կայք և տեսէք
զգործս այ * ուր զե
աճեղ են խորհր
դովք քան զամ
որդւոց մարդ
կան:

Լ՝դարձոյց զծովն ՚ի
ցամաք * և ընդ գետս
անցին ոտանաւորք:

Լ՝նդ ուրախ եղի
ցուք մեք ՚ինա * որ
տիրէ զօրութեամբ
իւրով յաւիտնից:

Լ՛քք նորա իհեթա
նաս հային * ոչք
դառնացուցին զնա
մի՛ բարձրացին յան
ձին իւրեանց :

Օրհնեցէք հեթա
նաք զմ՛ծ մեր * լե
լի արարէք զձայն օրհ
նութե նորա :

Լ՛նն որ եդ զանձն
խ՛ ի կեանս * և ոչ
եա զգողութի սոխց
խնց :

Փորձեցեր զմեզ մ՛ծ
և քննեցեր * ունչ և
քննի արծաթ :

Լ՛սինքն , նր գթած աչքերն
հեթանոսաց և կռապաշտոց վր
կուսային , որ աղատեն զիւրեանք
ի գերութենէն սատանայի , և
գարձուցանեն ՚ի գիտութի ճշ
մարտութե * և հրէայք որ դառ
նացուցին և զայրացուցին զնա
ատելով զիւր որդին միածին չի՛
պարժենան և ասեն , թէ մեք
միայն ենք ճշմարիտ մ՛ծապաշտք
և որդիք արքայութե :

Լ՛սինքն , դուք ուրեմն ո՛վ
կռապաշտք արխացէք և զօրացէք ,
և ուղիղ սրտով օրհնեցէք զմրն
մեր և զերկնի և զերկրի լստեդ
ճօղ մ՛ծն * և նորա օրհնութե
և գովութե ձայնն յայտնի արա
րէք և բարազեցէք մ՛ծաշխարհի :
Լ՛սինքն , այն որ զխ՛ անձս ՚ի
մահուանէ և զանազան փորձանք
ներէ ազատեց , և կենդանութե
միջումն զիս հաստատեց * և չե
թող որ իմ սոքերս գողայր ՚իբր
չեթող որ ես այնչափ վտանգանե
րի միջումն իմ թշնամեացն վախե
նայի , և իւր մ՛ծային օգնութեն
և որդրմութեն յուսահատելի :

Լ՛սինքն , դու մըր մ՛ծ զմեր
հաւատոց հաստատութին փոր
ձեցիր և քննեցիր իձե՛սն աղաղ
գեաց և անհաւատոց , մեզ զա
նազան նեղութի և վեշտ ապով
* ինչպէս սոկերինն կու փորձէ

և կու մարբէ զարծաթն կրակով
Լ յսինքն , դու զմեզ զանա
զան որդայթների , իբր զանա
զան թաղաքների մէջ ձգեցիր
մատնելով ՚ի ձեռնս պաղօղեաց և
կուսապաշտից * մեր քառակին վե
րայ անասնելի վշտերի և տառա
պանքների բեռն բարձիր * և
զմեզ այնպէս կոտոր ձգեցիր , որ
անհաւատ և անխոյճմտանք մար
դիք մեր դու ին կոխատելով անց
կացան :

Լ յսինքն , մեք զանազան սիր
ձանաց հուրն , և զանազան տա
ռապանաց ջուրն անց կացանք ,
իբր ոմանք կրակով սրովեցանք և
ոմանք ջրով խեղդ վեցանք ՚ի ձեռն
անհաւատից վասն սիրոյ քոյ սբ
հաւատոյդ , և զմեր անցաւոր
կեանքն մարտիրոսութի վճարե
ցինք * և ՚ի վերջն դու զմեզ քո
որորմութի ազատեցիր , և հան
դիստ տեղ հանեցիր , իբր քոյ սբ
արքայութեդ արժանի արարիր և
հանդատացուցիր :

Լ յսինքն , ուստի շնորհակալ
լինելով քեզանից կու մտանեմ
քո տունդ , իբր ՚իքո սուրբ եկե
ղեցիդ պատարագներով և ըն
ծայներով * և այն ուխտերն որ
իմ նեղուէս իմ վշտիս և իմ չար
չարանացս միջումն իմ շրթունքս
խոստացեր են , և իմ բերանս խօ

Ի ջուցեր զմեզ յորո
զայթ * և եղիր զնե
զու ՚ի թիկունս մեր
* և անցուցեր զմար
դիք ի վերայ գլխոյ
մերոց :

Լ Նցաք մեք ընդ
հուր և ընդ ջուր *
և հաներ զմեզ ՚ի
հանդիստ :

Ստից ՚ի տուն քո պա
տարագօք * տաց բեզ
զուխտս իմ զոր խոս
տացան բեզ շրթունք
իմ , և զոր բերանս իմ
խօսեցաւ ՚ի նեղու
թեան :

Օ սղջակէզս զուղ
 զալիցս մատուցից
 քեզ * խոյովք և ին
 կովք * և քեզ մա
 տուցից զուարակս
 և նոխազս :

Եւ կայք լուարուք
 ինձ * և պատմեցից
 ձեզ ամենեքեան յք
 երկնսիք յայ, զոր ինչ
 արար անձին ինց :

սեցերէ, քեզ կուհատուցանեմ,
 իբր զիմ հոգիս և զիմ մարմինս
 ուղիղ սրտիւ քեզ կուրնծայեմ :
 Լսինքն, և ինչպէս որ դու
 մեզ օրինակ տալոյ համար հրա
 մայեր ես իձեռն մովսէսի, քեզ
 անարատ և դէր մատուցներ մա
 տուցանեմ, իբր զիմ հոգիս և
 մարմինս բարեգործութեամբ և
 աւարինութիւն զարդարեմ և քեզ
 ընծայ տամ * զօչերով և ինկե
 ըով, իբր զսք աւարեալս որք են
 քի ճմարիս զօչերն և սուրբ եկե
 ղեցնոյ իշեամբն, անուշահոտ
 աղօթից ինկոք քեզ բարեխօս
 ձգեմ * և քեզ եղներ և այծեր
 մատուցանեմ, իբր զեպիսկոպոսս
 և զքահանայս որք եղներ Նման
 կուխորեն և կուսերմանեն զայ
 այդին, իբր զսք եկեղեցին իւր
 եանց բարոզութն և բարի օրինա
 կովն քեզ միջնորդ անեմ, այլե
 զայծերն, իբր զմեղանորս որք
 զղջմամբ և ապաշխարութիւն ար
 դարացեալք և սրբեալք են քեզ
 ընծայ մատուցանեմ :

Լսինքն, եկեք ո՞վ բարեպաշտ
 և երկիրդած հաւատացեալք լսե
 ցէք ինձ * որ պատմեմ ձեզ, թէ
 որչափ բարերարութիւն շնորդ
 արաւ աստուած իմ անձինս, փր
 կելով զիս իմեղաց և ի գերու
 թեանէն տատանայի, և արժանա

Հորեւով իւր սուրբ և երկնային
արքայութենն

Ասիկքն , ես ան նեղութե
միջումն իմ մտաց բերանոջն զէպ
առ նա գոչեցի և աղաղակեցի *
և իմ լեզուովս զիւր սբ անունն
ուզեց սրտիւ փառանորեցի և
բարձրացուցի իմէջ հաւատացե

լոց :

Ասիկքն , Թէ որ ես իմ սր
տումն , կամ իմ խղճմանսն
մէկ մեղք մի , կամ մէկ Թերա
հաւատութե գործք մի տեսա
նէի * մի Թէ սր ան երեսպաշ
տութի կանէր և կուլտէր մի ինձ
քաւլիցի , այլ նախ զիմ մեղքս
ի ձեռն խոտովանուէ լուացի ,
և զիմ խղճմանկս սրբեցի , և
ապա մաքուր սրտիւ առնա աղօ
թեցի :

Գարձեալ , Թէ որ ես մէկ մե
ղաց համար , կամ մէկ չար դի
տանորութե համար աղօթէի
առ ան , որ ինձ աջողութիւն
տայր այն բանումն * մի Թէ ան
կուլտէր մի ինձ , քաւլիցի , այլ
միշտ բարի գործոց համար , և իմ
հոգւոյս փրկութենն համար աղօ
թեցի առնա :

Ասիկքն , լիան որոյ լեց ան
իմ աղօթիցն և իմ պաղատանացն
* և իմ խնդրուածոց ձայնին
նայեցաւ , և ողորմեցաւ ինձ

Առ նա բերանով
խնով կարգացի * և
բարձր արարի զնա լե
զուա խնով :

Օ մեզս Թէ տեսա
նէի ի սրտի իմում *
մի Թէ լուիցե ինձ
սր :

Ան սրտիկ լուա
ան * և նայեցաւ
ի ձայն խնդրուա
ծաց խնոց :

Օրհնեալ է անորոշ
 ի բացեաց արար զա
 զօրմս իմ * և ոչ զո
 զորմուի իւր յինչնու

Տօյք. 19.

Նկատարած ընդ օրհնութիւն
 սաղմու էրբոյ:

Ստղմու. 42.

Ընդ որորմեաց մեզ
 և օրհնեալ զմեզ * եր
 և եցո՞ զերես քո ի
 մեզ և որորմեաց
 մեզ:

Ճանաչել յերկրի բզ
 ճանապարհս քո * յա
 զինս ան զփրկու
 թիւ քո:

իւր անային զթութեամբն
Ընդ յինչն, օրհնեալ է անոր
 մինչև ցայսօր զիմ ազօրքս զէն
 չի ձգեց * և զիւր որորմութիւն
 և զթութիւն բնաւ ինձանից չի
 չեռացոյց:

Իբր, զայս սաղմոս ի լնանիլ
 օրինաց և մարդարեւից և ի գալն
 չի յաշխարհ, երգել պարտին
 հաւատացեալք օրհնելով զան՝
Ընդ սաղմոսումն կաղաչէ մար
 դարէն զան զարատեանն
 քրիստոսի և դարձան չեթանո
 սաց:

Ընդ յինչն, անոր ան իսղճա՞ մեզ
 և օրհնեալ զմեզ ի ձեռն որդւոյ
 քոյ միածնի, ազատելով զմեզ
 յանիծիցն աղամայ * քո սատուան
 ային երեսոյ քոյ փառաց ճառա
 դոյթն, և քոյ էութեդ նկարա
 դիրն, իբր զարն մեր յս քո, մեր
 միջումն մարդկային կերպարան
 քով երևեցուր, և նորա ան
 ային անօրէնութեն մեզ որորմիր
 և մեր մեղացն թողութի շնորհէ:
Ընդ յինչն, որ հաղեղէն մարդիկ
 նր անեռարանահան քարոզու
 թեն քոյ անային օրինաց և պա
 տուիրանաց ճանապարհս ձանա
 չեն * և ամենայն ազգ և ազնիք
 քո փրկութիւնդ տեսանեն և

ուրախանան հոգւով:

Լ յսինքն, հրէից Բողովուրդքն
Թողուն իւրեանց հուրութիւն և
կամապաշտութիւն, և զքեզ ու
զիզ սրտով ամ խոստովանին *
և հեթանոսաց Բողովուրդքն հե
ռանալով ՚ի կապաշտութենէ
զքեզ միայն ճշմարիտ ամ դա
ւանին, և քեզ հոգւով և ճշմար
տութեւ երկիր պագանեն:

Լ յսինքն, և միաբան ուրախա
նան և ցնծան ամ ազգ և ազինք
քոյ անչափ ողորմութեդ և քոյ
անքննելի արդարութեդ վերայ
* զէրէ դու ի ձեռն որդւոյ քոյ
միածնի կուդատես քո հաւատա
ցեալ Բողովուրդդ ուղիզ դա
տաստանով, և հոգածին ազգի
մարդկան ճանապարհ ճշմարտու
թեւ կուցուցանես, և դէպ ՚ի
յերկինս կու առաջնորդես:

Լ յսինքն, դու չի՛ թէ միայն
հրէից ամեն ես, այլ և հեթա
նոսաց արն և ամեն ես ուսափ չի՛
թէ միայն հրէից Բողովուրդքն
զքեզ ամ կու խոստովանին * այլ
և ամ Բողովուրդք հեթանոսաց
զքեզ ճշմարիտ ամ կու դաւա
նին:

Լ յսինքն, զէրէ կոյսն մարիամ
երկիրն ամենօրհնեալ պաղաբե
րեցաւ, և մեզ անմահութե պո
ուղ տվեց * և այն պողոյ միջնոր

Խ ոստովան եղիցին
առքեզ Բողովուրդք
ամ * խոստովան եղի
ցին առքեզ Բողո
վուրդք ամ:

Ուրախ եղիցին և
ցնծացեն ազինք *
զի դու դատես զժո
ղովուրդս յուղղուե
և ազգաց երկիր դու
առաջնորդես:

Խ ոստովան եղիցին
առքեզ Բողովուրդք
ամ * խոստովան եղի
ցին առքեզ Բողո
վուրդք ամ:

Երկիր ետ զպտուղ
իւր * և օրհնեաց
զմեզ ամ ամ մեր:

Ը՛ծ մեր օրհնեացէ
դևեզ * և ինմանէ
երկիցեն ամ ծաղբ
երկրի :

Տակց : 7

Ի կատարած դուրծ սաշ
մա էրդց :

Սաղմոս . 117 :

Յարիցէ ամ *
և ցրուեացին
ամ թշնամիք
նորա , փախի
ցեն առելիք նորա
յերեսաց նր :

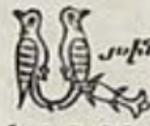
Ո՞ւր պակասի ծուխ
պակասեացին * ո՞ւր
հալի մոմ առաջի հըոյ
այնպէս կորիցեն մե
զաւորք յերեսաց այ :

դուրծն օրհնեց զմեզ հայրն ամ
օր մեր ճշմարիտ ամն է :

Ը՛ստինքն , և այսուհետև միշտ
իւր ամային օրհնութին մեզ վր
կուպահէ * և բոլոր աշխարհիս
ծայրերի բնակող մարդիքն նորա
նէ կուփախեն և կուերկնցին , և
զնա ճշմարիտ ամ և տր երկնի և
երկրի կուխոստովանին :

Իբր , զայս սաղմոսս կուերդէ
դաւիթ ոչ վասն իւր ժամանա
կին , այլ վասն ժամանակի դա
տետանն քի :

Ը՛յս սաղմոսմն կուխօսի մար
դարէն վասն յարութենն քի և
եկեղեցւոյ նորա և վն բարոզու
թեան առաքելոցն :

Եստինքն , կույարի քս ամ
ի մեռելոց անմահա
կան փառք * և իւր
երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
կուցրուին և իւր առելի հըեայքն
իւր երեսաց օրայծառութենն
կուփախին , և ամային փառացն
կարօտ կումնան :

Ը՛ստինքն , ինչպէս օր ծուխն
կուպակասի և աներևոյթ կուլի
նի , այնպէս կուպակասին և կու
փչանան մեզաւորք * և ինչպէս
մոմն կրակի առաջևն կուհալի ,

այն

այնպէս կու հաղին և կու կորն չին առաջի երեսոց արդար դա տակօրին այ :

Լ յսինքն , արդարքն մարուր հաւատով կու բախանան , և բոր բոքեալ սիրով կու ցնծան նորա առաջին * և կու բերկրին և կու զուարձանան աննահական ուրախութե միջու մի :

Լ յսինքն , ուրեմն օրհնեցէք զքս ան մեր ո՛վ հաւատացեալ ժողովուրդք և նորա նբ անունն յիշելով սաղմոս սասցէք * ձեր օրօքի դուններն բացէք առաքինութի , և զանազան բարեգործութի ճանապարհ պատրաստեցէք այն ճմարիտ արեգականն քի , որ կու նստի և կու բազմի յարեմուտս , իբր ՚իսէջ մեղանորաց , և խանարեցելոց հողով , որ զիւրեանք անային զխաութի և ուղիղ կենցաղավարութի պայծա ապուցանէ , և լուսաւորէ , և իւր անունն տր է , զէրէնա է՛ տր և լուսեղծօղ բոլոր աշխարհի :

Լ յսինքն , նորա առաջին եր կիւղած և բարեպաշտ մարդիքն կու ցնծան և կու քախանան հոգեօր ուրախութի * և անօրէն և աներկիւղ մարդիքն կու խոս վին և կու սարսափին նորա ահա ինոր երեսէն , և հալածական կու լինին ,

Լ յարարք ուրախ և զիցին , և ցնծացեն առաջի նորա * և զուարձացին յուրախութե իւրեանց :

Օրհնեցէք զան մեր և սաղմոս սասցէք անունն նորա * ճա նստարհ արարէք այն միկ որ նստի ընդ արեմուտս , և տր է՛ անունն նր :

Յնծացեն առաջի նր * և խոսիեցին յերեսոց նր :

Որ հայրն է որբոց ,
և դատաւոր այրեաց
* անտեղւոջ սր
բութե իւրոյ :

Ը՛ճ բնակեցուցանէ
զմիակերօնս իտան * և
հանէ զկապեալս քա
ջութի իւրով * սոյն
պէս և զգառնացօղս
որբ բնակեալք են ՚ի
զերեզմանս :

Ը՛ճ ընդ երանելն քո
առաջի ժողովոցեան
քոյ * ընդ անցանելն
քոյ յանապատի * եր
կիր շարժեցաւ :

Ը յսինքն , նա տր և հայր է որբ
մարդկանց , և դատաւոր է այրի
կանանց , իբր խղճից և զփելեց
ցաւակից և հող տանօղ է , և նոյ
իրաւունք և դատաստան անօղ է
* և նա է ինքն անտեղս որ կուստի
յերկինս իւր սրբութե անզումս
իբր իւր երկնային և անային
աթոռումս , և կու երկրպագի ՚ի
հրեշտակաց և ՚ի մարդկանէ :

Ը յսինքն , նա է այն անձն որ զա
նազան քրիստոնէից ազգերի ժո
ղովորդներն միաբան և միակրօն
կուպահէ իւր միւ եկեղեցւոյ մի
ջումս , իբր սրով հաւատով և
միով դիտաւորութի * նա է որ
իւր անային քաջութիւն կու հա
նէ ՚ի զժոխաց զգաստ արդարաց ,
որ կապեալք և արգելեալք էին
իներբոյ իշխանու են սատանայի
* այլ և նա է որ դառն և աղտե
ղի մեղաւորքն իւրեանց մեղաց
զերեզմանէն կու հանէ , և ՚ի
յապաշխարութի կու կոչէ , և ՚ի
յերկինս կու հրաւիրէ ՚ի փառս ան
մահականս :

Ը յսինքն , արդ ով է տր ան
որ քո այդքան հրաշագործու
թիւրդ կարենայ ուրանալ , դու
երբոր քոյ սուրբ առաքելոց և նո
րահաւատ քրիստոնէից ժողովո
րոց առաջն անկար , և նոցա
անապարհ նշանց սուրբ պահէ

լով զիւրեանք ՚ի զանազան փոր
ձուծեց և ՚ի հալածանաց բռնա
Հորաց * և երբոր այս անապատ
և անշէն դարձած աշխարհիս վե
րայէն անցկենալով քո աւետարա
նական ճշմարտութիւն նոցա ձե
ռօքն սերմանեցիր * այն ժամա
նակն աշխարհս շարժեցաւ , և
դողաց , զերէ հրէայք դայժակ
ղեցան , և հեթանոսք յիմարե
ցան ըստ պօղոսի :

Այսինքն , և բանդի երկինք ևս
անձրև ցօղեցին , իբր առաքեալք
այլ իւրեանց անային քարոզու
թե անձրևն թափեցին աշխար
հիս վերայ * բայց այն քարոզու
թիւն և այն վարդապետութիւն
որ սերմանեցին առաքեալք իւր
եանցնէ չէր , այլ սինայի այնէր
և խրայելացոց այ երեսէն էր ,
իբր քո շարժօրդ և քո խնայու
թիւդ էր , որ ՚ի լեառն սինայ ՚ի
ձեռն մոսէսի օրէնք և պատուի
րանք տուող այ երեսն և կերպա
րանքն էս , և նոյն խրայելացոց
այ էութե նկարագիրն էս ըստ
պօղոսի :

Այսինքն , դու ար անձրևս , որ կամաց
և հաւանութե անձրևէ , իբր
կանօք և յօժարութե ուզողաց
և ընդունողաց անձրևն է քոյ ժա
ռանգութեդ , և քոյ ար եկեղե

Քանզի և երկինք
ցօղեցին * յերեսաց
այ սինայի , առաջի
այ խրայելէ :

Անձրև կամաց պատ
րաստեցեր անձ ժա
ռանգութե քում *
Թէպէտ և հիւանդա
ցաւ , սակայն դու
հաստատեցեր զնա *

և գազանք քո բնա
կեցցին ՚ի նմա :

Պատրաստ արարեր
բաղջրութիւնքով աղ
բասի անձ * ար տա
ցէ զբան ոյք անետա
բանեն զօրութիւն
բաղմա :

Թագաւոր զօրութեց
սիրելւոյ * գեղեց

ցւոյդ ճամար պատրաստեցիր * և
Թեպէտ Ժամանակ մի հիւանդա
ցաւ և նուազեցաւ ՚ի ձեռն ճա
լածանաց անօրինաց , բայց դու
բարոգութիւնք սք վարդապետաց
կրկին հաստատեցիր , և շօրացու
ցիր զնա * և արնչափ առատացու
ցիր և ճօխացուցիր քո շնորհօքդ
որ քո գազաններդ այլ կուգան
և կուբնակին նր միջումն , իբր
գազանաբարոյ և ամբարիշտ մար
դիքն այլ որ քո ըստեղծուածքն
են , զանապով ՚ի գիտութիւն
ճշմարտութե քոյ սք եկեղեցւոյդ
բնակիչ կուլինին :

Լ՝ յսինքն , այս քո վարդապե
տաց բարոգութիւն , այս քո երկ
նային հացն դու քո անձային բաղջ
րութիւնք պատրաստեցիր քոյ սք
եկեղեցւոյ միջումն , զէրէ դու
հոգւով աղբատաց , և անձային
ճշմարտութե ցանկացող ճարդ
կանց անձն ես * և քո սուրբ
հոգիդ արն և կենդանարարն ,
բան և իմատութի կուտոյ վար
դապետաց , որ քո անետարանա
կան ճշմարտութիւնք բարոգեն և
պատմեն բազում զօրութեամբ ,
իբր մեծամեծ լուբանչեղադործու
թիւն և դարձուցանեն զաննես
եան ՚ի գիտութի ճշմարտութե :
Լ՝ յսինքն , դու ով Թագաւորդ
երկնային զօրութեց , և հայր

որդւոյդ քոյ միածնի սիրեցելոյ
 * զգանազան աղգս մարդկան որք
 են զեղեցիութիւնք և զարդարք
 քոյ տանդ , իբր քոյ սուրբ եկե
 ղեցւոյդ , պատուական աւարի
 նման , իբր մեծադին խլած ապ
 բանքի նման բաժանեցիր քոյ սբ
 աշակերտացն որ գնան զիւրեանք
 դարձուցանեն ՚ի գիտութի Ծչ
 մարտութե * Թէ և ընդ որդւոյ
 քոյ միածնի և ընդ հոգւոյդ սրբոյ
 միշտ նոցա վիճակների միջումն
 կուճնջէք , իբր նոցա վիճակ ան
 կամ դաւաճաների միջումն պատ
 ռաստ էք , բայց կուճնջէք , զէ
 րէ դեռ ձեր անձային գութն և
 ողորմութիւն նոյ վերայ չէք Թա
 փեր , և զիւրեանք իբրև զորդիս
 եկեղեցւոյ դեռ չէք նստախնայ
 մեր :

Ըստիմքն , բայց քո աղաւնւոյդ
 Թուերն արժամթագատ է , իբր քոյ
 սուրբ հոգւոյդ երկնային խորհ
 ուրդն արժամթի նման պայծա
 է , նոցա միայն և հոգին շուտով
 կուրուսանորէ * և իւր քամակն
 ակեդոյն է , իբր իւր երկնային
 օրինաց բեռն զեղեցիկ և ցանկա
 լի է իբրև ոսկի , նոյ սիրան շու
 տով կուկակազանէ և կուբարչէ
 ՚ի սէր անութեդ :

Ըստիմքն , երբոր երկնաւոր Թա
 դաւորն քս այն ժողովրդեանն

կութի տան քոյ բա
 ժանեալ յաւարի *
 Թէպէտ և ննջեաջիք
 ՚իմէջ վիճակաց :

Թուք աղաւնւոյար
 ծաթագատ * և Թիկ
 նամէջ նորա ՚ի դոյն
 ոսկւոյ :

՚ի դումարել երկ
 նաւորին զթագա
 խդ

Նորս իսկերայ նորս *
 ձիւնասցին ի սաղ
 մուն :

Լեառն այ , լեառն
 պարարտ * լեառն
 մածեալ և լեառն
 պարարտ * և զինչ
 կարծեք լերինք
 Տպարտաց
 եալք :

Լեառն ընդոր հա
 ճեցաւ ամբնակիլ
 ի նմա * քանզի և
 ար իսկ բնակեցցի
 ի նմա խապա :

Առք այ բիւրապա
 տիկ , հազարք ուղ
 զիւք * և ար ինտսս
 ի սինայ ի սբաու :

վերայ Թագան որներ կուժողս
 վէ , իբր սբ առաքելալ ըն կուկո
 չէ և կու հաստատէ նոցա վերայ
 որ զիւրեանք ուղղեն և կառա
 շարեն * ձիւնի նման կուրապի
 տակնան ի սաղմոն լեառն , իբր
 զանազան առաքինութիւն կուպոյ
 ծառանան իմիջ եկեղեցւոյ :

Լսինքն , այս սաղմոն լեառս
 որ է եկեղեցի սբ , քի սեփական
 լեառն է , և հոգւոյն սրբոյ շնոր
 հօքն պարարտացած է * միութիւն
 հաւատոյ մերուձ և միաւորած
 է , և զանազան առաքինութիւն
 հարստացած է * ինչ կուկարծեք
 դուք ո՞վ հպարտացած լեռներ ,
 իբր ինչ մտաց վերայ էք դուք
 ո՞վ հպարտացած ազգք և ժողո
 վուրդք անօրինաց ապստամբից
 և անհաւատից :

Լսինքն , այս լեառս այն լեառն
 է որ որդին այ հաւաններ է որ
 սորա միջումն բնակի * և չէ թէ
 միայն որդին , այլ և ինքն հայրն
 ամբնդ հոգւոյն սրբոյ կու բնա
 կի նորա միջումն յաւիտեանս յա
 շիտեանից , ըստ այնմ , ահաւատիկ
 ևս ընդ ձեզ եմ զամանուրս մին
 չև ի կատարած աշխարհի :

Լսինքն , զերէ այ կառքն բիւր
 ապատիկք են , իբր այ արապոյքն
 տրք են սբք և երանելիք , շառք
 են և անթիւք են , և նոցա ուղ

Լճ մեր անձ կենա
րար * և իմանէ եւ
ելք մահոյ :

Բայց սակայն անփշ
րեացէ զգլուխս թշ
նամեաց մերոց * և
զհերն կարճնովին
ոչք զան յանօրէ
նութեան իւր
եանց :

Լսաց տր ի խորոց
անդնդոց դարձու
ցից * և իմիջցի ժան
եաց զայն ի դուրս
կորզեցից :

Լսինքն , մեր անձն փրկութի
և կենդանութի առօր անձէ *
և նորա շարհօքն միայն կուազա
աքնիք ի հոգևոր և ի մարմնաւոր
մահոյանէ :

Լսինքն , բայց ինքն տր անձ
կուխորտակէ և կուփշրէ մերթշ
նամեաց գլուխն , իբր հեթանո
սաց հպարտութիւնն և բարձրա
մտութիւն կուցածացնէ * և այն
անոգաւ հրէիցն որ միշտ իւրեւնց
անօրէնութիւն միջումն կամակո
րութիւնն , ոչ միայն գլուխն
կուջարդէ , այլև քարուղի ծայ
րերն կարճիկ կարճիկ կուխուղէ
և կուամերտոէ , իբր ոչ միայն
զկամապաշտութիւն և զխտաար
տութիւն կու յաղթահարէ , այլ
և նց սուս յոյն և ընդունայն
պարճանքն կուփշացնէ :

Լսինքն , ինչպէս որ ինքն տր
անձ հոգևովն սրբով խոտաացա
լուր միածին որդւոյն ասելով ,
թէ ի խորոց անդնդոց դարձու
ցից , իբր որով հեռև հրէայք
ասեցին զքո ճշմարտութիւն , ես
զխառնակած ազգն հեթանոսաց
որք են ի խորս անդնդոց ի մէջ
մեզաց ծովու , դարձուցանեմ
ի դիտութիւն ճշմարտութե , և
քեզ հաւատարիմ ծառայք հաւ
տասեմ * և թէ զայլի բերան
ների միջումն այլ լինին , իբր թէ

սատանայի կերակուր այլ լինին
դարձած , դուրս քաշեմ և փր
կեմ և կեցուցանեմ զկուրեանք :
Լ յսինքն , բայց համբերէ սա
կաւ ինչ և երկայնամիտ եղիւր ,
մինչև որ քո ոտքդ ի վերայ խաչին
արիւննաթաթախ լինի * և քո
հաւատարիմ շներդ լեզուն քոյ
Թշնամեաց արիւնովն ներկիլի ,
իբր հեթանոսք որ քո հաւատս
րիմ շներդ են , զքո Թշնամի
հրէայքն կծոտեն և կարասեն :

Լ յսինքն , երևեցաւ քո քայլքդ
և գնացքդ ար ան * և մեր այ
և մեր սբ Թագաւորին գնացքն
երևեցաւ , իբր քի որդւոյն այ
մարդեղութիւնն և փրկագործ
անօրէնութիւն որ անել պիտի
վասն փրկութեաց և մարդկան
իմ մտաց աչացն երևեցաւ և
յայտնեցաւ :

Լ յսինքն , և յառաջ քան զայլ
հաւատացեալս բոկան իշխանք
որք են սբ առաքեալքն , օրհնու
թի և փառաբանութի տալ որդ
ւոյն այ * ՚ի մէջ կուսանաց և
երգ ասողաց , իբր ՚ի մէջ նոր հա
ւատացեալ դասերացն սրտնի , գո
վաբանողաց զորդին այ :

Լ յսինքն , օրհնեցիք ուրեմն
զանձ ով սուրբ առաքեալք ՚ի մէջ
հաւատացեալ Բողովրդոց * և
զարն մեր յս քս որ է յաղբերացն

Ույ Թացցի ոտն քո
յարեան * և լեզուք
շանց քոց յարենէ Թշ
նամեաց քոց :

Լ րևեցան գնացք
քո ան * գնացք այ
Թագաւորին մերոյ
սրբոյ :

Ս անխեցին իշխանք
հանել զօրհնութի *
ի մէջ կուսանաց և
գովչաց :

Յ եկեղեցիս օրհնե
ցիք զանձ * և զար
յաղբերացն խորայելի :

Անդ բերնի ամին ՚ի
տղայու թեան զարմա
նալի * իշխանք յու
ղայ առաջնորդք նր
* իշխանք զարուզո
նի , և իշխանք նեփ
Թաղխնայ :

Տրամայեա՛ ան զո
րու թքքով * զօրա
ցո՛ զայս զոր հաստա
տեցեր ՚ի մեզ :

Ի տաճարէ քու մէ

խրայելի , իբր ՚ի զարմե և ՚իցե
ղէն քահանայից և Թաղան՝ որայն
խրայելացո՛ւոց ազգին որ աղ
բիւրք կոչին :

Այսինքն , տեղն է՛ բերնի ամին
՚ի մէջ հա՛ն առաջեալ դատերացն
սիրնի , իբր նքն պօղառ առաք
եալն , որ է յազգէն բերնի ամինի ,
այն որ տղայական հասակաւ զոր
մանալի է , զէրէ յափշտակեցաւ
՚ի յերկինս , և այնպէս զարմանա
լի բաներ լսեց որ մարդ չի կա
րեր բերանով պատմել * նոցա
առաջնէն գնացողքն յուղայի
իշխանքն են , իբր բովանդակ
ազգականքն քի , որ յուղայիցե
ղէն են * իշխանք զարուզոնի , և
իշխանք նեփթաղխնայ , իբր պետ
րու և անդրէսս յակորոս և յոհան
նէս , որք են գալիլեացիք , և
հոգևոր իշխանք վիճակացն զա
բուղոնի և նեփթաղխնայ որդ
ւոցն յակորայ նահապետին :

Այսինքն , հրամայէ ուրեմն
տրքո անձային զօրու թքք և ողոր
մու թքք որ զայս որ ես իմ մտաց
աչօքն տեսայ լինի և կատարվի *
զօրացո՛ զմեր յոյսն , որ դու քո
անփոփոխելի խոստմամբդ հաստա
տեցիր ՚ի մեզ հողւո՛վդ սրբով վս
գարատեան և փրկագործ անօրէ
նու թէ որդւո՛ց քոց սիածնի :

Այսինքն , որ քոց տաճարէդ ,
իբր

Իբր իբրոյսուրբ եկեղեցւոյդ աշխարհիս հաւատացեալ իշխանքն և Թագաւորքն զիւրեանց առաքինութիւն և բարեգործութիւնքեզ ընծայ և պատարագ մատուցանեն:

Այսինքն, սաստի՛ դու վարդի գազաններին, որ եղեգներին մի ջու մն շուրջ կուգան, իբր ամբարիշտ և բռնաւոր իշխանացն որ աշխարհիս անցաւոր փառացն կուհետեին, և չեն ուզեր նազանդիլ և մտանել իբր սբ եկեղեցիդ * սաստի՛ այն կատաղածեղանցն ժողովքներին, իբր քահանայից դպրաց և փարիսեցւոցն Տրէից * սաստի՛ ևս կովերի դասերին, իբր ժողովրդականացն Տրէից, որ կով կապին զէրէ դօրաց և փարիսեցւոց կեղծաւոր խրատին հետեւելով կույղանան և նենգութե և չարութե որդիք կուծնանին ընդէմքոյ սբ հաւատոյդ:

Այսինքն, քոյ առաջնոր անարգ և անպիտան լինին այնպիսի մարդիքն և ոչինչ համարվին որ փողով եկեղեցական աստիճան և արժանապատիւն կուրտանան ցրուէ և վշտցուր այնպիսի ողբերն, որ ընդէմքո հաւատացեալ ծառայիցդ կուպատերագ մին, և զնոսա վասն սիրոյ քոյ

յերուսաղէմէ քեզ մատուցեն Թագաւորք զպատարագս:

Սաստեա՛ ի դաղանն եղեգան * ի ժողովք զուարակաց * և ի դասս երնջոց:

Խոտեացին այնքիկոյս ընարեալք են արծաթով * զրուեալ զհեթանոսս, ոչք կա մին ընդ պատերագ:

Եկեացեն հրեշտակք
յեզխարտսէ * Տնդիկք
յառաջադոյն ձեռն
տու լիցին առ ամ :

Թ՛ ադաւորութիւ
երկրի օր Տնեցեք զամ
* Լ սաղմս սասցեք
ան :

Ճանապարհ արարեք
այնմիկ , որ նստի յեր
կինս երկնից ընդ ար
Լ երս :

Լ Տա՛ տացե զձայն
Խ-ր ի ձայն զօրութե

նք Տա՛ ստոյգ կու Տալածեն :

Լ յինքն , յեզխարտսէ քեզ էլ
չիներ կու գանս իբր մուրեալ մար
դիքն Տե՛ թանտասկան առասպել
գիտութն քեզ Տեա խաղաղութի
Լ Տաշաութի կանեն , Լ քոյ նք
Տա՛ սաքիդ կու Տնազանդին *
Եթովպացիք որք են Տապաշք յա
աաջքան զամենքն քեզ ձեռնտու
կու լինին , իբր մեղաւորք Լ
սեւացեալք Տա՛ ըով յառաջ քան
զամենքն կու զգջան , Լ կու գա
նան ի գիտութի ճշմարտութե
Տա՛ ստոյ քոյ ամայնոյ :

Լ յինքն , արդ ո՛վ Թագաւո
րութիւ Լ իշխանութիւ արշար
Տիս օր Տնեցեք Լ փառաբանեցեք
զամ * Լ ան յի անունն սաղմս
սասցեք , Լ զեա իբրև օրդիւյ յա
տու եցեք Լ մեծարեցեք :

Լ յինքն , ձեր բարեգործու
թքն Լ առաքինութեամբն ճանա
պարհ պատրաստեցեք այն Թագա
ւորին Թագաւորաց , որ բազմեր
է՛ ի վեր քան զամ երկինս յար
Լ երեան կողմն , իբր ընդաջմէ
Տօր այ որ ճշմարիտ արեւելք կաս
վե , զի ինմանէ ծաղեցաւ մեզ
արեգակն արդարութե քն , Լ
ըստաւորեաց զմեզ ամպաշառ
Թեամք :

Լ յինքն , ահա իւր աւեառ
բանական ձայնն կու լեցնէ ամ
արշար

աշխարհի, ձայնիւ զօրութե՛ ,
իբր ձայնիւ առաքելոց վարդապե
տաց քահանայից և ասարկաւ ադաց
որք ըսպասանորք և պաշտօնեայք
են քի * ահանջ դրեք ուրեմն
նմա, ընդունեցէք զնա սիրով,
և փառք ատէք նմա ուղղութե՛

արտի:

Ա. յսինքն, իւր վայելչութիւն և
պատիւն և փառքն նոր խորայելի
վերայ կու երևի, զերէն քի միայն
զնա ճշմարտաւ ան կու գաւանին
* և իւր զօրութիւն մինչև ՚ի յամ
պսէ, իբր մինչև ՚ի յառաքելալս
և ՚ի վարդապետսէ, որ նորա իւր
եանց քարոզութե անձրևովն և
իւրեանց հրաշխքն և ըրբանչելա
գործութեանքն դարձուցանեն
զվարդիք ՚ի գիտութի ճշմարտու
թեան:

Ա. յսինքն, ըրբանչելի է՛ ան իւր
սրբերին վերայ, իբր այ ըրբան
չելի զօրութիւն և անչափ կարօ
ղութիւն իւր սրբերին վերայ կու
խմանանք, երբօր կու տեսանենք
զիւրեանք որ զանազան հրաշք և
ըրբանչելիք կու գործեն յանուն
նորա * զայն անն կասեմ որ նոր
խորայելի անն և փրկիչն է՛:

Ա. յսինքն, նա կու տայ կարօղու
թիւ և հաստատութի հաւատոց իւր
ժողովրդեանն, որ կարենան ըն
դիմանալ ընդէմ փորձութեց եր

* և առք զփառս այ

Վ. վի խորայելի մեծ
վայելչութիւն նորա *
և զօրութիւն նորա
մինչև յամպ երկ
նից:

Ս. քանչելի է՛ ան ՚ի
վերայ սրբոց իւրոց
* ան խորայելի

Վ. առցէ զօրութի
հաստատութե ժողո
վրդեան իւրոց * որ
նեալ է՛ ան:

Տօնք. 38.

Ինչպստարած սաղմոս դառնի
 վասն զառանցել լոցն :

Սուրբ. 42.

 Եզո՛ զիս աստո
 չած զի հասին
 ջուրք յանձն
 իմ * ընկաց
 ես ՚ի խորս անդնդոց
 ուր ոչ գոյ ինձ հան
 գիտս :

Եկի ես ՚ի խորս ծո
 վու * և շրջանք ընկ
 լու զին զիս :

Սաստակեցայ ես
 առ յազաղակելն իմ

և ելի և աներևոյթ թշնամւոյն
 * ասնէք ուրեմն միաբան ամ հա
 չատացեալքս , թէ օրնեալ ՚ի
 աստուած :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
 վերջն դառնիք է՛ ասացեր , վասն
 չարչարանացն քի , որ յետ բա
 զում ժամանակաց անցելոց պիտի
 զայ յաշխարհ :

Ես սաղմոսսումն կուխտախ մար
 դարէն իբերանոյն քի առ ամ գո
 լով ՚ի մէջ դատնակսկիծ չարչա
 րանաց :

 Ստինքն , հայր ամենակա
 ռօղ փրկէ և աղատէ
 զիս այս խղճութիւն ,
 զէրէ սրտմութե և տխրութե
 ջուրն իմ անձս հասու * ընկզ
 մեցայ ես իխորս անդնդոց զանա
 զան չարչարանաց , և ամենևին
 հանդատութի չունիմ , մինչև
 որ փրկեմ իմ մահաւամբս զազգս
 մարդկային :

Եստինքն , եկի հասայ ես այս
 վշտաց և չարչարանաց ծովու խոր
 տեղն * և հրէից բարկութե և
 ցատման ալիքներն ինձ վերայ շրջե
 ցան և զիս ընկղմեցին :

Եստինքն , շատ աղաղակելոյս
 գէսպ առ քեզ վաստակեցայ և թու

լացայ * կուլս և պողպատ խոցվեցաւ և ճայնա կարգեցաւ և նո՛ւա ղեցաւ ։

Լ Ստինքն , այնչափ նայեցայ քոյ ճանապարհիդ , յուսալով թէ արն իմ և անձն իմ ինձ ՚ի յօգնու թի կու հասանի , որ աչքերիս զօրութիւն հատաւ , և նո՛ւաղեցաւ ։

Լ Ստինքն , զէրէքան զիմ գլխիս մաղերն այլ առանձել շատացան և բազմադան այն ճշմարտութե հակառակ հրէաւքն որ զիս փուչ տեղ կուտակին և կուհալածէին ։

Լ Ստինքն , իմ թշնամիքն և ատելիքն զօրացան ինձ վր զուր ատելով * այն իբրևին որ չէի խլեր և յամիշտակեր , նորա համար ուժով նոցա տուգանք կուտայի , իբր այն բանին համար որ ես զիս որդի նյ ասացի ո՛չ ո՞յ լոկ մարդ յամիշտակելով յանդգնութե՞ քո անձային պատիւդ , այլ շիտակ և իրանի գողով որդի քո համադոյա կից , զայս պատիժս կուկրեմ , զէրէ վճիռ հատին ինձ վր , իբր սիճիլ արարին ատելով , թէ ըստ օրինաց մերոց մեռանիլ պարտի , զի զինքն որդի նյ ասաց ։

Լ Ստինքն , ար անդուս գիտես թէ ես քոյ առաջևդ անզգամութի արարած եմ մի * և թէ ես մէկ յանցանք մի կամ մէկ մեղք

* և կերկերեցաւ կոկորդ իմ ։

Վ ո՛ւաղեցան աչք իմ առ յուսալ ինձ առ ար անձ իմ ։

Բազումք եղենքան զհեր գլխոյ իմոյ ոչք ատելին զիս ՚ի տարա պարտուց ։

Օ օրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք իմ ՚ի նանիր * ինչ զոր ոչ յամիշտակեալ էի տուժէի նց ։

Լ Ծ դու ծանեար զանզգամութի իմ * և յանցանք իմ ՚ի բէն ո՛չ ծամկեցան ։

Ս'ի ամաչեացեն վն
 իմ ոչք համբերեն
 քեզ ար ար զօրու
 թեց * մի պատկա
 ուեացին վասն իմ ոչք
 ինդրեն զքեզ ան
 խրայելի :

Ս ասն քոյ համբերի
 նախատանայ * և
 ծածկեաց ամօթ զե
 րեսս իմ :

( ) տար եղէ ես եղ
 բարց իմոց * և Տիւր
 որդւոց մօր իմոց :

Վ ասանձ տան քոյ
 եկեր զես * և նախա

մի էի արարած քեզանից ծածուկ
 չէր մնար :

Ս յսինքն , ուստի կաղաչեմ
 զքեզ ար ամ մարդկան , և ար
 ամ երկնային զօրութեց , որ չի
 ամաչեցուցանես զայն մարդիքն
 որ զես որդի ոյց հաւասարով կու
 համբերեն քեզ , իբր ակն ունին
 որ քեզանից երկնային շորհք ըն
 դունին * այլ և զվսակոր չի թո
 դուս զայն մարդիքն ավ անդ ար
 խորայելի , որ իմ յարութե միջ
 նորդութեն քեզանից վերանորո
 դութ անձանց իւրեանց և ըզ
 փառս արքայութե կուինդրեն :

Ս յսինքն , ես քո ամենօրնեալ
 կտնդ կատարելոյ համար այս
 չափ նախատանայ համբերեցի *
 և ամօթն և պատկառանքն զիմ
 երեսս ծածկեց , զէրէ դողով ան
 մեզ և անարատ , մեղանոր և մա
 հապարտ համարովեցայ , և անօրի
 նայ հետ դատապարտվեցայ :

Ս յսինքն , իմ եղբարքն և իմ
 աղջականքն , իբր խրայելացւոց
 զարմն զես օտար համարեցին * և
 իմ մօր որդիքն , իբր նոյն խրայե
 լացւոց եկեղեցւոյն ծնունդքն
 և զաւակքն զես իբրև զՏիւր և
 այլազգի ատեցին և արհամարհե
 ցին :

Ս յսինքն , քոյ տանդ նախանձն
 զես կերու , իբր քո տաճարիդ նա
 խանձն

խանձն զիս հաղեց և մաշեց, զէրէ տեսայ հրէից օրինազանցութիւն և անբարշառութիւն որ տեղն հու գործէին * և այն մարդկանց նախատինքն և հայհոյանքն որ զքեզ իւրեանց մեղօքն և անիրաւութիւն հու նախատէին և հու արհամարհէին, ինձ վերայ անկաւ :

Լ յսինքն, ես զիւրեանք քեզ հետ հաշտեցնելոյ համար զիմ անձս պահօք և աղօթիւք իմարհեցուցի, բայց իմ արարմունքն ինձ նախատինք դարձաւ * իմ շորերս քուրց և մաղեղէն արարի, իբր ես մարդկային կերպարանք զգեցայ որ զիւրեանք որդիս նոյ անեմ, բայց նոյ առաջին առակ և անազատեղ դարձայ :

Լ յսինքն, նոքա որ տաճարի դռներումն հու նատէին, օրն ի բուն զիս բերան հառնէին և հու բամբաստէին * և նոքա որ գինի հու խմէին և հու հարբենային, զիս անաղ կանէին և հու այգա նէին :

Լ յսինքն, բայց ես տեսանելով նոյ արարմունքն հու աղօթիւք առ քեզ տր ան այս ընդունելի ժամանակումն, իբր այս իմ մարդէութե և շարչարանաց ժամանակ հու մն, որ հաշտութե ժամանակ է՛, և քեզ ընդունելի է :

տինք նախապաշտօնաց քոյ անկան իսկերայ իմ :

Խ անարհեցուցի որս հօք զանձն իմ, և եղէն ինձ այս նախատինք * արարի զհամ դերձս իմ քուրց, և եղէ յառակ նոյս :

Օ ինէն խորհէին ոյք նատէին առ դրունս * և զիս այսն առ նէին ոյք ընդէին զգինի :

Լ ս յաղօթս կայի առ քեզ տր ի ժամանակ ընդունելի :

Լ՛ճ ՚ի բազում ողորմութեքում լուր ինձ * ՚ի ճշմարտութի փրկութեքոյ :

Լ՛ պրեզն զիս ՚ի կաւոյ զի մի՛ ընկալց * ապրեցայց ես յատելեաց խնց և ՚ի խորոց ջուրց բազմաց :

Ս՛ ՚ի ընկեցեն զիս պատարբ ջուրց * և մի՛ ընկողմեացեն զիս անդունդք խորոց * ջրհոր մի՛ կափուսցէ զբերան իւր իսկեաց իմ :

Լ՛ ուր ինձ տր զի բազորէ ողորմութիք * ըստ բազում գթութեքում հայեաց յիս , և մի՛ դարձուցաներ զերեսսքո ՚ի ծառայէքում * :

Լ՛ սինքն , լսէ ինձ ուրեմն տր անձ քո առատ ողորմութեք համար * և քո մարդկային ազգիս խոստացած փրկութին ճշմարտելոյ և հաստատելոյ համար :

Լ՛ սինքն , ազատէ զիս այս չար չարամաց ցիտէս , որ չի լինի թէ խրվում ՚ի մէջն , իբր չի լինի թէ ես քան զչափն առանել տանջ վիմ և վշտանամ * ազատէ զիս իմ ատելի հրէից ձեռքէն , և այն շատ խորուկ ջրերէն , իբր նոցա խորամանկ և նենգաւոր դիտաւորութէն :

Լ՛ սինքն , նոցա բարկութե և սրամտութե պրտտան ջրերն զիս չի կարենայ կուլ տալ և յաղթա հարել * և խորուկ անդունդքն չի կարենան զիս ընկողմել , իբր խորութի գերեզմանին չի կարենայ զիմ մարմնս արգելել և ապա կանել * և ջրհորն չի կարենայ իւր բերանն ինձ վերայ փակել , իբր դժոխքն չի կարենայ զիւր իշխանութին իմ հոգւոյս վերայ բանաղնել :

Լ՛ սինքն , կաղաչեմ զբեզ տր անձ լսէ ինձ . զերեք քո ողորմութիք բազորէ * քո առատ գթութէն նայիք յիմ խղճութին , և քո հայրական երեսոք քո ծառայէդ մի՛ դարձնել * այլ շուտով ահանջ արա՛ իմ խնդրուածքիս , զէրէ

աստիկ ներդու թէ և վշտի միջու մ եմ :

Լ Ստիկն , Հայեր այս իմ տառա պեալ անձս և փրկէ զիս * և իմ երևելի և աներևոյթ Թ շնամբն յամօթ աներկոյ Համար զիս ազա տէ :

Լ Ստիկն , զէրէ դու միայն դի տես թէ ես որչափ նախատինք քա շեցի * և թէ որչափ ամօթ և պատ կառանք կրեցի 'ի Տրեկոյ :

Լ Ստիկն , քոյ աչքիդ առաջնն են այն մարդ ինն որ զիս ներգացու ցին և վշտացուցին * ես քո ամ ալին կամեդ կատարելոյ Համար , այսչափ նախատանաց և խղճու թեց Համբերեցի :

Լ Ստիկն , իմ այսչափ տառա պանայ միջու մն ակն ունեի թէ մէկ մարդ մի ինձ արտմութե ըն կեր և ցա՛ւակից լինէր , և ոչ ոք չեղաւ * նայեցայ չորս կողմն , և մէկ մի չի դառնցաւ որ զիս միտթարէր :

Լ Ստիկն , ես խելոյ խաչին քաղցած էի զիմ Տօր կանքն կա տարելոյ Համար , և նոքա ինձ զլե զին կերակուր տուին * ծարաւ էի նոքա փրկութե Համար , և նոքա ինձ քացախ խնացուցին :

Լ Ստիկն , խնդրեմ որ նոյ տառ ջնի սեղանն իւրեանց որոգայթ դառնայ , իբր ամաշու նչ գիրպն

զի ներդեալ եմ ես վաղ վաղակի լուր ինձ :

Հայեալ յանձն իմ և փրկեալ զիս * և վասն թշնամեաց իմոց ապրեցի զիս :

Օ ի դու դիտես զնախատինս իմ * զա մօթ իմ և զպատկա ունս իմ :

Լ Ուղի քոյ են ամ ներդեցք անձին իմոց * նախատանաց Համ բեր սիրտ իմ և թշո շառութե :

Լ Կն ունեի թէ ոք արտմեսցի ընդիս , և ոչ ոք էր * և միտթա րիչ ինձ ոչ ոք դատա :

Լ Յառն 'ի կերակուր ինձ զլեղի * և 'ի ծա րաւ իմ արբուցին ինձ զքացախ :

Լ Ղեցին սեղանք նոյ տառ ջն նոյ յորոգայթ * 'ի Հատուցու մն *

և ՚ի դայթակղութիւն

Խաւարեացին աջք
նց զի մի տեսցեն *
և զթիկունս նց հա
նապաղ կորացո՛ւ :

Լ՛րկցես ի՛նչ նոցա
զբարկութի քո * և
սրամտութի բարկու
թե քոյ հասցի ի՛նչ
նոցա :

Լ՛ զկցին բնակուիք
նց աւերակ * և ՚ի
յարկս նց մի ոք իցի
որ բնակիցի :

որ նոցա հոգևոր սեղանն է՛ , իւր
մարդարեական ծածուկ խօսքե
րովն նոցա Թալաք դառնայ * իւր
եանց չար դործոցն հատուցումն
դառնայ , իբր իւր օրինօքն և
պատուիրանօքն նոցա դատապար
տութի դառնայ * և նոցա դայ
թակղութի դառնայ , իբր իւր
ինն համար տուած յայտնի վկայ
ութիւներովն նոցա դայթակղու
թիւն դառնայ , և այլ առաւել
կուրացուցանէ զիւրեանք :

Լ՛ յսինքն , նոցա մտաց աջքն
խաւարի որ ինչ որ ինն համար
մարդարեքն կուխօսին չի տեսա
նեն և չի ՚ի մանան * և դու նոցս
բամակն համապաղ անասնոյ նման
կեռացուր դէպ ՚ի վայր , որ քո
երկնային իմաստուիդ չի ՚ի մանան
այլ իւրեանց յիմարութեն և
կամապաշտութեն հեռուելով
կորնչին , և փլանան :

Լ՛ յսինքն , դու գքո անօպին
բարկութիդ նոցա վերայ Թափէ
* և քոյ բարկութեդ սրտմտու
թին հասնի նոցա վր , և պատու
հասէ զնս հոգւով և մարմնով :

Լ՛ յսինքն , նոցա բնակուին քակ
վի ՚ի ձեռն այլազգեաց և աւերովի
լատ այնտ , այսու հեռութողեալ
լիցի ձեզ տունդ ձեր աւերակ
* և նոցա աներումն որ շիներեն
յերուսաղէմ , ոչոք չի գալի իւր

եանց զարմէն որ բնակի և հան
գասանայ այլ անկանի ՚ի ձեռս
այլազգեաց:

Լ Սսինքն, զէրէ զայն, իբր զես
որ դու նոցա փրկութեն համար
խոնարհեցուցիր, և մահու խաչի
նազանդեցուցիր, նք ատելու
թք հալածեցին * և իմ խոցե
րիս ցաներին վերայ զես անազ
անելով և այսանելով այլ առա
ւել ցաներ անելացուցին:

Լ Սսինքն, դու նոցա հօրն և
ծնողաց արարած անօրէնութին
և մեղքն իւրեանց մեղացն վերայ
դիր * որ չի կարենան քոյ ար
դարութե մէջն մոանել, իբր
արժանի չի լինին քոյ երկնից ար
քայութին մոանելոյ ինչ տեղ որ
դու արդարութք զքո սրբերդ
կուպակես, և կուփառաւորես:

Լ Սսինքն, ջնջի նոցա անունն
քոյ կենդանեաց դարութեն, իբր
ընտրելոց և երանելեաց դրդէն
* և քոյ արդարոցն հետ չի դրվին
և չի համարվին, այլ մեղանորայ
և դատապարտելոց կարգակից և
դասակից լինին ՚ի դժոխս:

Լ Սսինքն, ես որ քան զամ ըս
տեղձ ուսածս փարթամ էի, նոցա
համար ազատացայ, և զանա
զան ցաւօք և խոցերով լցվեցայ
* ուստի կաղաչեմ զքեզ հոյր
երկնաւոր, որ քո անայն փրկու

Օ ի զոր դու հարեր
հալածեցին * և ՚ի
վերս ցաւոց իմոց
յանելին:

Վ իր զմեզս իմք մե
ղաց նոցա * զի մի
մտցեն յարդարու
թիւն քո:

Պ նջեցին նոցա ՚ի
դարութե քումէ կե
նաց * և ընդ ար
դարս քո մի՛ գրես
ցին:

Լ զքատ և ցաւած
եմ ես * փրկութի
քո ան ընկալցի զես:

Օրհնեցից զանունս
այ խոց օրհնութիւն *
և բարձր արարից զնա
գոհութիւն :

Տաճոյ եղիցի այ բան
զորթ մատաղ * որ բե-
րէ զեղջիւրս և զլճճ
զակս :

Տեսցեն աղբատք և
ուրախ եղիցին * խն-
դրեցէք զած, և կեց-
ցեն անձինք ձեր :

Օ ի լուաւ տրանան
կայ * և զկապելու
իւր ոչ արհամարհ
եաց :

Օրհնեսցեն զնա եր-
կինք և երկիր * ծով

Թիդ ինձ հասանի յարուցանելով
զիս ի մեռելոց , և ընդունելով
զիս ի յերկինս ի փառս անմահ
կանս :

Ասինքն , որ ես զիմ հօր այ
անունն օրհնեմ նոր օրհնութիւն
* և բարձրացնեմ և փառաւոր
եմ զնա շնորհակալութիւն զի նր
ինձ արարած բարերարութեն :

Ասինքն , իմ օրհնութիւնն
և գոհութիւնն քեզ առանել
Տաճոյ լինի , քան զհրէից մատու-
ցած մատաղ հորթուկներն *
որ մատուցանողացն հպարտուե-
լ և անբարտաւանութե պողոտեր
և օրինազանցութե կճղակներ ,
իբր եղունկներ կու բուսուցա-
նեն :

Ասինքն , զիմ տնօրէնութե
խորհուրդն տեսանելով կանա-
ւոր աղբատքն ցնծան և ուրա-
խանան * և տեսն միմեանց հետ ,
խնդրեցէք զած , և իւր օրինաց
և պատուիրանաց ճշմարտութիւն
որ ձեր հոգին փրկվի և ազատվի :

Ասինքն , զէրէ նա հոգւով
աղբատների աղաչանքն և խնդր-
ւածքն լսեց * և զայնսովի որ
իւրն հետ սիրով կարգած էին ,
երեսաց չի ձգեց , այլ սիրեց և
ընդունեց :

Ասինքն , օրհնեն և գովեն զնա
երկինք և երկիր , իբր հրեշտակք
և մար

և մարդիք * այլև ծով, և որ
 չափ կենդանիք և անասունք որ
 թէ ծովում և թէ ցամաքում
 կուշարժին և դիպուբ կու գան :
 Լ՝ յսինքն, ղէրէ ան կուփրկէ
 մահանամբ որդւոյ խորոյ միածնի
 զնորն սրն, իբր զուրբ Եկեղե
 ցի * և հրէաստանի երկրումն
 զանազան քաղաքներ կու շինվին,
 իբր քրիստոնէից Եկեղեցիք և ժո
 ղովուրդք կու հաստատվին * կու
 շինեն, կու բնակին, և յորդւոց
 յորդիս կու ժառանգեն սբ Եկե
 ղեցւոյ երկնաւոր բարութիւն :
 Լ՝ յսինքն, և քոյ հաստացեալ
 ծառայից զարմն և զանակն այն
 սուրբ Եկեղեցւոյ միջումն հաս
 տատ կու մնայ * և չէ թէ նորս
 միայն, այլ և ո՛վ որ քո սուրբ
 անունդ կու սիրէ, խաղաղութիւն
 կու բնակի ՚ի տեղն :

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
 վերջն դաւ թէ ասացեր, որ յիշա
 սակ թողու հանտացելոցն, որ
 խնանն թէ քանի որ ինքն նեղու
 թէ մէջ է ընկեր և առ անձ է
 դուշեր, ան զնա խր վշտէն վր
 կեր է և ազատեր է :

Լ՝ յս սաղմոսումն կու խօսի մար
 դարէն ՚ի բերանոյ արդարոց ինն
 դրելով զօգնու ի խմջ վտանգի,

և ան որ զեռայ ՚ի
 նորս :

Լ՝ Ծ փրկէ զսրն *
 և շինեացին քաղաքք
 հրէաստանի * շինես
 ցեն բնակեացին, և
 ժառանգեացին
 ՚ի նմա :

Օ աւակ ծառայից
 քոյ հաստացի անդ
 * և ոյք սիրեն զա
 նուն քո բնակեացին
 ՚ի նմա :

Տւար : 38.

Ի կատարած սաղմոս գում թի
 առ ՚ի յիշատակ փրկելոյն
 զնա ան առն :

Սաղմոս . ԿԹ :

ԼՃ յօգնել ինձնայ
եաց * և ար յընկե
րել ինձ փութա :

ԼՄ ամառացեն և յս
մօթ լիցին ոյք ին
դրեն զանձն իմ *
դարձցին յեսսևանա
չեացեն ոյք խորհին
ինձ զար :

Գ՝ արձցին առժա
մայն ամառացեալք ,
ոյք ասեն ինձ լուշ
վաշ :

Յ՝ նժասցեն և ուրախ
լիցին իբեզ ամենեք
եան ոյք խնդրեն
զբեզ ար :

ԼՆ ասացեն յամ ժամ
մեծ է՛ անձ , և ոյք սի
րեն զփրկութի քո :

ԼՏ ասաղքատ և անանկ
եմ անձ * օգնեա ինձ

ԼՊ յսինքն , ար անձ կաղաչեմ
զբեզ նայիր դէպ ՚ի իմ խղճու
թիւնն , և ինձ օգնութիւն արա՛
* ար անձ շուտով հասիր ինձ ՚ի
Թիկունա և ինձ ընկերութիւն
արա՛ իմ անձ նեղութե և շարժա
րանայ միջուքն :

ԼՑ յսինքն , որ իմ Թնամիքն որ
զիմ անձս կու հաղածեն և կու
զեն կորուսանել , ամառեն և
յամօթ լինին * յես դառնան և
կրկին ամառեն նոքա որ ինձ հա
մար շար խորհուրդ կանեն թէ
զկա կորուսանեն :

ԼԳ յսինքն , յես դառնան շուտ
ամօթով , և նոքա որ ինձ հայ թէ
հայ կասեն , իբր հայ թէ մեր մա
տայովն եղաւ կասեն :

ԼԸ յսինքն , ցնձան և ուրախա
նան քոյ ողորմութեդ վերայ բո
վանդակ այնպիսի մարդիքն որ
զբեզ կուզեն և կուխնդրեն ,
և քոյ սբ օրինացդ կու ճաղան
դին :

ԼԹ յսինքն , և այնպիսի մարդիքն
որ քոյ փրկութեդ կու ցանկանն
հանապաղ ասեն թէ մեծ է՛ անձ ,
իբր մեծ է՛ իւր ամենակարօղու
թէն իւր արդարութէն և իւր
ողորմութէն :

ԼՐ յսինքն , զերէ դու գիտես
ար անձ որ ես աղքատ և չքաւ որ

եմ , իբր ոչ ինձ եմ յուսացեր ,
և ոչ ՚ի մարդկային օգնութիւնն
եմ ապաւիներ , այլ քեզ միայն
* վասն որոյ ինձ յօգնութիւն հա
սիր , զէրէ դու ես իմ օգնականն
և փրկիչն , և մի՛ յետանար օր
իմ և անձիմ , զէրէ զօրութիւնս
և կարօղութիւնս նուազեցաւ :

Լսա այն յովնադարն է որ խրա
տեաց զորդիս իւր ոչ բնկել զգի
նի և ոչ ժողովել ինչ յաշխարհէ
այսմիկ , որք և իմէջ դերութեն
բարեկացոց ուղիղ սրտիւ պաշ
տէին զանձ , որոց բերանէն խօ
սի մարդարէն դանիթ ՚ի սաղմո
սիս այսմիկ :

Լսա սաղմոսումն կուխօսի մար
դարէն ՚ի բերանոյ արդարոյ , և
կամ վասն իւր , գոյով հալածե
ցեալ յարդուոյ իւրոյ աբխողմայ :

յսինքն , օր անձ ՚ի բեզ
եմ յուսացեր , մի՛ Թո
ղուրամենն ին որ ես
ամաչեմ իմ Թնամեաց առաջնն
* այլ քոյ արդար դասաստանովդ
զիս փրկէ նց անքէն և ազատէ :
Լսինքն , խոնարհեցուր զէպ
ինձ քո ականջս անային գիւ
թենովդ * և բնկով զիմ ազա
ւանքս և խնդրուածքս քո ան
ային

օգնական և փրկիչ
իմ ես դու , օր մի՛
յամենար :

ՏՆԻ : 6

Սաղմոս գութի որդոցն յով
նադարոյ յառանջ զե
րութան :

Սաղմոս 4.

Ձքեզ օր յուսա
ցայ մի՛ ամաչե
ցից յանխտեան
* յարդարուէ քում
փրկեազիս և ապրեցո՛
ղիս :
Խոնարհեցո՛ առ իս
ղունին քո * և կեցո՛
ղիս :

Եր իմ անձ ապա
 շէն, և տեղի ամուր
 կեցուցանել զիս *
 զի հաստատութիւն
 իմ և ապաւէն իմ
 դու ես :

Ընձ իմ փրկեալ զիս
 ՚ի ձեռաց մեղաւոր
 ըրի * ՚ի ձեռաց անօրի
 նի և անխաւի :

Դու ես համբերու
 թիւն իմ ար * ար
 յոյս իմ ՚ի մանկու
 թիւն իմնի :

Իբեղ հաստատեցայ
 ես յարգանտի * յարո
 վայնէ մօր իմոյ դու
 ես ապաւէն իմ * և
 առ ՚իբէնէ՛ օգնութի
 իմ յամ ժամ :

Անձ զի նշաւակ եղէ
 ես բաղնոց * և
 դու օգնական իմ և

ային ողորմութիւն զիս փրկէ և
 ազատէ :

Ըսինքն, դու ար անձ ինձ
 ապաւէն և ամուր բերդ եղիր,
 զիս փրկէ և ազատէ իմ երևելի
 և աներևոյթ թշնամեաց ձեռքէն
 * զէրէ իմ զօրութիւնն և կարօ
 դութիւնն, իմ հաստատութիւն
 և իմ ապաւէնն դու ես միայն :

Ըսինքն, ար անձ փրկէ զիս
 մեղաւոր և չարագործ մարդ
 կանց ձեռքէն * և անօրէն և
 անխրաւ մարդկանց ձեռքէն ազա
 տէ զիս, իբր նոցա նարագխառ
 թիւն և չարախօսութիւն զիս պո
 ծացուր :

Ըսինքն, իմ այսչափ նեղու
 թիւս միջումն դու ես իմ համբե
 րութիւն ար անձ, իբր դու ինձ
 համբերութիւն կուտաս * զէ
 րէ ՚ի ազայութիւն մինչև ցայսօր
 իմ յոյսն և ապաւէնն դու ես :

Ըսինքն, ես ՚ի յարգանտի ծնո
 ղաց իմոց մինչև ցայսօր քո շնոր
 հօրդ զօրացոյ և հաստատեցայ
 թէ հոգւով և թէ մարմնով * և
 բանի որ ծներ եմ ես իմ մօր որօ
 վայնէն իմ ապաւէնն դու ես *
 և միշտ իմ օգնութիւնն և փրկու
 թիւնն բեղանից է :

Ըսինքն, ես իմ զանազան սոս
 ուապանաց և վշտաց միջումն շատ
 մարդկանց մատնացոյց եղայ և

տնազ դարձայ * բայց դու ինձ
օգնական եղար, և զիս դորացու
ցիր:

Լսինքն, իմ բերանս միշտ լի
մայ օրհնութենով և գովութե
նով * որ կարենամ հանապազ
օրհնել և գովել զքո փառքդ
զքո պատիւդ և զքո մեծ վայել
չութիդ, զի տր ես ամենակա
րօզ և ամենաբարի:

Լսինքն, տր ամ իմ ծերու
թե ժամանակին, իբր երբոր ես
իքոյ սիրոյդ կու հովանամ դու
զիս երեսաց մի՛ ձգեր * և երբոր
իմ զօրութիս կու պահասի, իբր
երբոր ես կու թուլանամ իքո
ծառայութեդ դու զիս ի բաց
մի՛ թողուր:

Լսինքն, իմ թշնամիքն զիս
չարախօսեցին ինձ վատ ասացին *
և նոքա որ զիմ անձս պատեր և
պաշարեր էին, խորհուրդ արա
րին մէկ տեղ և ասացին:

Լսինքն, թէ ահա՛ ամ զիս
յերեսաց ձգեց * որ չափ որ մեր
կարօղութիւնն է՝ հալածեմք և
հասանինք իւրն, զերէ ոչոք չկայ
որ զինքն ի մեր ձեռացն փրկէ և
ազատէ:

Լսինքն, տր ամ մի՛ հեռանար
ինձանից * տեր աստուած պա
տրաստ կայիր, որ ինձ յօգնու
թիւն հասանիս և զիս փրկես և

Տօրիչ իմ:

Լսցի բերան իմ դու
վութի * ույ օրհնե
ցից զփառս քո զօր
հանապազ զմեծ վայ
ելութիւնքո:

Սեկնութիւն զիս
տր ի ժամանակի ծե
րութե * ի պակասի
զօրութե իմոյ մի՛
թողուր զիս:

Լսացին թշնամիք իմ
ինձ * և որք պաշարե
ցին զանձն իմ, խոր
հեցան ի միասին և
ասացին:

Լծ եթող զիս հա
լածեցուք և հաս
ցուք նմա * զի ոչոք
է որ փրկէ զիս:

Լծ իմ մի՛ հեռի առ
նիր յինէն * և ամ
յօգնել ինձ նայեաց:

Լ մաշեցցեն և պա
կասեցցին ոչք չարա
խօս կային զանձնէ
խմէ * զգեցցին զա
մօթ և զպատկառանս
ոչք խնդրէին ինձ
զլար :

Լ աս յամ ժամ յուսա
ցայց * և յանելից
յօրհնութիս քո :

Լ երան իմ պատմես
ցե զարդարութիւնս
քո * զօրհանապաղ
զգովութիս քո :

Ուն ոչ թէ խարդա
խութիւն ինչ գիտե
լով զգպրութիւն *
այլ մտից ՚ի զօրութիս
ան , տր յիշեցի զար
դարութիւնս քո
միայն :

ազատես իմ թշնամեաց ձեռքէն՝
Լ յսինքն , որ այն մարդիքն որ
իմ անձինս վաս կատէին և ինձա
նից չարախօսութի կանէին , ամա
չեն փշաման և պակասին * և նք
որ ինձ համար չար կու խնդրէին
յամօթ լինին և զլիակոր դառ
նան աշխարհիս վերայ :

Լ յսինքն , ես ինչպէս մինչև հի
մի քեզ եմ յուսացեր , այսպէս
այլ այսուհետև քեզ կու յու
սամ * և օր ըստ օրէ քո օրհնու
թիդ և քո դովութիդ կու անե
լացնեմ թէ սրտով և թէ բերա
նով :

Լ յսինքն , իմ բերանս միշտ քո
արդար դատաստանող և իրան
ունքդ պատմէ և բարոյէ աշխար
հի * և օրն ՚ի բուն ՚ի քո դովու
թէդ չի՛ դադարի ամենեփն :

Լ յսինքն , բայց չի՛ թէ նենդու
թենով և խորամանկութենով ,
իբր թէ ես դպրութիւն գիտեմ
ասելով , կամ գրոց և ընթեր
ցունածոց վերահասու եմ ասե
լով , կու յանդգնիմ քո անչափ
հրաշագործութիդ և բարերա
րութիդ թունել , բա՛ն լիցի *
այլ կու մտանեմ ՚ի զօրութիւնս
ան , իբր կու ապաւինիմ ՚ի քո
անչափ կարողութիդ տր անձ , և
կու յիշեմ միայն զքոյ խոտամանցդ
ճշմարտութիւն , և զքոյ դատաս

տանիդ արդարութիւն , որ ամե
նեկն ՚ի քո նախահնամուժէն
չես զրկեր զայնպիսի մարդէքն որ
իքեզ կու յուսան :

Լ շահիքն , դու տր ամ զիս ՚ի
աղայութիւս իմեր քո սուրբ Տո
ղէպէ խնամանացուցիր , և քոյ
օրինաց և պատու իրանացն վերայ
հասու արարիր * և ինչպէս որ
ի սկզբանէ սկսայ , այսպէս մինչև
ցայսօր և քանի որ կենդանի եմ
կու պատմեմ և կու քարոզեմ զքո
արդարութիդ :

Լ շահիքն , տր ամ դու զիս մին
չե իմ հաղևորիչն և մինչև իմ
ծերանալն քո խնամբէդ և քո օգ
նութիդ մի՛ զրկեր , որ ես ան
դադար քո ճմարտութիւնդ քա
րոզեմ ՚ի մէջ հաւատացեղոց :

Լ շահիքն , մինչև որ պատմեմ
և քարոզեմ զքո հզօր բազուկդ ,
իբր զյս որդին քո միածին ամ
աղղերի որ յաշխարհ պիտին գալ ,
որ ամենեքեան հաւատան ՚ի նա :

Լ շահիքն , քարոզեմ քո ամենա
կարօղ զօրութիւնդ և քո արդա
րութիդ մինչև ՚ի քո բարձր և
անհասանելի հրաշագործութիդ ,
իբր մինչև իբրջ միածին որդւոյդ
մարդեղութիւն , չարչարանքն ,
յարութիւնն , և համբարձումն
* և այն մեծամեծ բարանչելիքն
որ նորա ձեռքովն վս փրկու թէ

Լ ճ իմ ուսուցեր
զիս ՚ի մանկութենէ
իմէ * և ցարդ և սպաս
մեջից զարդարու
թիւս քո :

Մ ինչև յալևորիչ և
ի ծերանալն իմ ամ
մի՛ թողուր զիս :

Մ ինչև պատմեցից
զբազուկ քո աղղի
ամի որ գաղացն է :

Օ զօրութիւս քո և
զարդարութիւնս քո
մինչև իբարձունս *
զոր արարեր մեծա
մեծս , ամ ո՛ւ նմանի
քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ
 զնեղութի բազում
 և զչարչարանս, դար
 ձեալ միսթարեցեր
 զես * և իխորոց ան
 դնոց երկրի հաներ
 զես :

Յ՝ անախեցեր զքո
 բութիւն քո և դար
 ձեալ միսթարեցեր
 զես * և իխորոց երկ
 րի միւսանգամ հա
 ներ զես :

Լ՝ ող և ես խոտո
 վան եղեց քեզ ՚ի
 պատրաստութի սաղ
 մնաց ճշմարտող ան
 * սաղմոս սասցից
 քեզ օրհնութի սքզ
 խորայելի :

Յ՝ նժասցեն շրթ
 ունք իմ յորժամ սաղ
 մոս ասիցեմ քեզ *
 և անձն իմ զոր վր
 կեցեր :

ՃԷՍ և լեզու իմ

սաղի մարդկան արարիք , ան ար
 անձ , ով կարէ նմանիլ քեզ :

Լ՝ յսինքն , դու որչափ զանա
 զան նեղութեց և շարչարանաց
 դէմ արարիք զես , և յեսայ դար
 ձեալ միսթարեցիր քո ողորմու
 թիդ * և ի վերջն զեմ հողիս ՚ի
 խորոց անդնոց դժօխոց ՚ի
 ձեռն յի քի որդւոց քոյ ազատե
 ցիր :

Լ՝ յսինքն , առատագուցիր քո
 ամենակարող զօրութիդ ինձ վր
 և դարձեալ զես միսթարեցիր
 շնորհօք հողւոցդ սրբոյ * և զիմ
 հողիս միաւորելով հետ մար
 մնոց , կրկին անգամ ՚ի խորոց
 երկրի , իբր ՚ի գեղեղմանէն յա
 բուցիր զես :

Լ՝ յսինքն , ուստի ով ճշմարտ
 անձ ես այլ խոտովանիմ զքո սք
 անունդ պատրաստութի սաղմո
 սաց , իբր զանազան երգովք սաղ
 մնաց * և սաղմոս կտեմ քեզ
 օրհնելով զքո ճշմարտութիդ և
 զքո հաւատարմութիդ ով սք
 անդ նոր խորայելի :

Լ՝ յսինքն , երբոր ես սկսանիմ
 քեզ սաղմոս ասել , իմ շրթուներս
 ցնձան և ուրախանան * այլ և
 ցնձայ և զունարձանայ իմ անձս
 զոր վրկեցիր և ազատեցիր ՚ի մե
 զաց և ՚ի դերութիւն սատանայի :

Լ՝ յսինքն , այլև իմ լեզուս հա

նապազ զքո արդարութիդ և զքո ճշմարտութիդ խօսի և բարս զէ՛ իմէջ հա՛ւատացելոց և բարե պաշարց :

Լ՝ սինքն , և մանա՛ւանդ այն ժա մանակն որ նորա որ ինձ չար կու ղէին , և զիս կու հալածէին , ամաչեն և յամօթ լինին իւրեանց արարմանցն զերայ և գլխակոր լինին :

Ս աղա՛մօն խաղաղարար Թարգմա նի , որ է՛ փրկիչն մեր յո՛ քս , զի ըստ սուրբելոցն պօղոսի նա է՛ խա ղաղութի մեր , որոյ զերեւն պաշ անն մեծամեծք՛ի ժողովրդոց , և որ տերէ իծովէ մինչև իծով , և ի գետոց մինչև իծագա աշ խարհի :

Լ՝ յս սաղմոսու մն կու խնդրէ մարդարէն յոյ զի շուտով առա քեսցէ զմեօխայն իբր զքս , և նա խազուշակէ զերջանկութի ար քայութե նորա :

Լ՝ յսինքն , ար անձ շուտով ողար կէ զԹագա՛ւորն մեր քս , և զքո իրա՛ւունքդ և իշխանութիւնդ տուր նորա ձեռն * և քո արդար դատաստանդ յանձնէ որդւոյ Թագա՛ւորին , իբր նոյն ան մե րոյ մէ քի , որ է՛ որդի դա՛ւթի Թագա՛ւորին :

զոր հանապազ խօսեսս ցի շարդարութիւն քո :

Եւ ժամանակի իբրև ամօթ լիցին և յամա չեսցեն ոյք խնդրեն ինձ զչար :

Տուր . 26 :

Ի սաղմոն սաղմոս դաւթի :

Սաղմոս . 371 :

Լ՝ Ժ զերա՛ւու նա քո արքայի տուր * և զարդարութիւն քո որդւոյ Թագա՛ւորին :

Դասել զժողովուրդս քո արդարութիւն * և զազբաստ քո իրաւամբք :

Լացն լերինք զևազաղութիւն ժողովրդեան * և բլուրք զարդարութիւն :

Իբրև արասցէ ազբասաց ժողովրդեան * և կեցուցէ զորդիս անանկաց * և խոնարհեցուցէ զամբարտաւան ,

Կացցէ և մնացէ բնդարևու * յառաջ բան զգտնին յազգէ մինչև յազգ :

Լսինքն , որ դասէ քո Տաւա տացեալ ժողովուրդդ արդար դասասանով * և իբեղ յուսացող Տոգւով ազբասներն իրաւունքով և ճշմարտութեամբ :

Լսինքն , առնուն լերինք զքոյ ժողովրդեան խաղաղութիւնն , իբր բնդունին իբէն սուրբեայք զաւետարանական խաղաղութիւն որ դու քո առաւ ողորմութիւնք կուարդեես քո Տաւա տացեալ ժողովրդեանդ * և փարհապեայք և բարոզատուք որք են բլուրք , ուսանելով ՚ի նոցանէ զնոյն անե տարանական արդարութիւնն , պատմեն և բարոզեն ՚ի մէջ աշխարհի :

Լսինքն , իրաւունք և դասասան անէ քոյ ժողովրդեան միջի եղած Տոգւով ազբասներին * և փրկէ և կեցուցանէ զորդիս անանկաց , իբր զորդիս Տաւա տաց սուրբելոցն * և խոնարհեցուցանէ և յամօթ անէ զամբարտաւան , իբր զսասանայ իւր պաշտօնելոցն Տեաբառնալով զեջ խանութիւն նորա :

Լսինքն , կենայ և մնայ իւր անմահական Թաղաւորութիւն պայծառացեալ փառք , բանի որ կայ և կու մնայ արեդակն ՚ի յերկինս , իբր յաւիտեանս յաւիտեակ * և ինչպէս որ իւր ծնունդն

յառաջ քան զուսինն է՝ իբր յառաջ քան զինն ըն աշխարհի է, այսպէս ևս իւր իշխանութիւնն յազգէ մինչև յազգ լինի, իբր վարձան չունենայ:

Լ յսինքն, իջանէ ՚ի յարգանա հուսին մարիամու ինչպէս որ բարակ անձրևն հու իջանէ մարութքդի վերայ, և միւս կողմէն անց կու հենոյ առանց ապականելոյ և առանց մեաս հասուցանելոյ * և ինչպէս որ երկնային ցօղն կու ցօղի երկրի վերայ, և զինքն կու պաղարեբէ առանց պատուելոյ և առանց զխտելոյ և կէզտուելոյ:

Լ յսինքն, նր ծամանակումն ծագի արդարութի և ուղղութի խնջ սրբոյ եկեղեցւոյ * և լինի առսա խաղաղութի և հաշտութի ՚խնջ նոյ և մարդկան, և այս խաղաղութիս մնայ մինչև որ կատարվի լուսինն, իբր մինչև որ աշխարհս վերջանայ և լցվի թիւն ընտրելոյ և սրբոցն նոյ:

Լ յսինքն, տիրէ և թագանորէ ՚խնջ ծովէն մինչև ՚ի միւս ծովն, իբր զբոլոր աշխարհս իւր սուրբ հաւատոյն նազանգեցուցանէ * և ՚ի զանազան դևտերի բսկղբէն մինչև ՚ի յաշխարհիս ծայրերն, իբր յարևելոյ մինչև յարևմուտս ամային իշխանութն տիրապետէ:

Լ յսինքն, նր առաջին յառաջ

Իջցէ ուր զանձրև ՚ի վր զեղման ուր զցօղ զի ցօղի յերկր:

Ճագեացի յաւուրս նր արդարութի * բազում խաղաղութի մինչև կատարեացի լուսինն:

Տիրեացի նա ՚ի ծովէ մինչև ՚ի ծով * ՚ի դետոց մինչև ՚ի ծագս աշխարհի:

Լ առջի նորա նախ

Յեզեկէ անկղին և
Թշնամիք նորա զՏոյ
կերիցեն :

Թագաւորք Թարս
սի և կղզեաց պտտա
բազա մատուցեն
նմա * Թագաւորք
արարայ և սարայ պա
տարապա բերցեն
նմա :

Յեզատանցիք զան անկանին և եր
կիք պագանեն , իբր նոսի զան
զայլ մարդիք մեղաւորք և սեւաց
եայք Տոյւով դառնան յիւր
եանց շար ճանապարհէն , և նշ
արինացն և պատուիրանացն Յե
զանգին * և իւր Թշնամի Տրե
այքն Տոյ ուսեն , իբր օձի նման
սիրա իւրեանց խորամանկութե
մէջու մե մնալով աշխարհիս մար
մնաւոր և անգաւոր բարեացն
Տեսակին , և երկնային և անմահա
կան Տացեն զբկին և կարօս
ման :

Լատինքն , Թերսիս բազարի Թա
գաւորն որ է կիկիկից երկիրն ,
զպրտալ Թագաւորն , կիրիտ
Թագաւորն , և այլ զանազան
յունաց կղզիների Թագաւորքն ,
իւրն բնւայ և պատարազ մատու
ցանեն * արտադասանայ Թագա
ւորն , և սարայի Թագաւորն ,
որ է յերկիրն Տարաւոյ ՚ի սահ
ման Տապաշտանայ , իւրն պար
գեք և նուէրք բերեն , իբր ամ
Թագաւորութիւնք և իշխանութիւ
նք դասնան իսկոյց և ՚ի մեզ
բութի ՚ի գիտութի ճշմարտութե
ն , և իւրն Տաւատով և սիրով
օրնութիւն և փառաբանութի
մատուցանեն , ինչպէս որ իւր
Տննիչեան ժամանակին եկին
մեզք յարևելից բնւայով և պա

տարագով, և իւրն երկրագոյտ
Թիւն մտառցին, ոսկովն նորա
Թագաւորութիւնն խոտառփանե
լով, խնկովն նորա անձուին դա
ւանելով, և զեւոսովն նր թա
զումն գուշակելով:

Լ խնկովն, ամեն աշխարհիս եր
և եղի և աներևոյթ Թագաւորքն
Հոգւով և ճշմարտութիւն նորա
երկրագոյտութիւն անեն * և ամ
ազգք և ազնեք ուղից սրտիս նր
ծառայութիւն անեն:

Լ խնկովն, զէրն փրկեց զաղ
բտառցեալ ազգ մարդկային ի
ձեռաց Հօր բանաւորին սատա
նայի * զայն աղբատն և անանին
կատեմ, որ ոչքք չունէր իւրն
օգնական և զանակից այ ի դաս:

Լ խնկովն, խղճայ և Թողութիւն
կող շնորհէ աղբատն և անանիին,
իբր աղբատաղած և յերկնային
փառացն զրկած մարդկային աղ
գիս * և նոցա անձն իմահո՛ւ անէ
փրկէ և կեցուցանէ * և նոցա
Հոգիքն որ աշխարհիս անցաւ որ
վայելչութեն համար խարէու
թեան և նարազիտութե փոխ
տունօղ շար սատանայի փողի շա
հին պարտական էին դարձեր,
փրկէ և ազատէ իւր դորութիւն:

Լ խնկովն, իւր անունն պատռ
ւական և երկրագոյտելի է նոցա
առաջնն * և ինքն կու ազրի յա

ւիտ

Լ երկրագոյտն նմա
ամ Թագաւորք երկ
րի * և ամ ազգք ծա
ռայեցն նմա:

Օ ի փրկեաց զաղ
բտան ի ձեռաց Հօ
րի * զաղբատն և զոր
նանին որոյ ոչ է օգ
նական:

Լ նխայեացէ նա յաղ
բտան և իմանին *
և զանձնն անանկաց
կեցուցէ * ի վաշ
խից շարաց փրկեաց
զանձնն նոցա:

Պատուին է անուն
նորա առաջի նոցա *
կեցցէ * և սացն նմա

յոսկէ այն արարաւ
ցւոց՝

Օ աղօթս կապեն
սա նա յամ Տամ *
և զօր հանապազ օրհ
նեացեն զնա՝

Լ շնչի հաստատու
թիւն ընդ ամ երկիր
* և ՚ի վերայ գլխոց
լեբանց՝

Բ արձրացի բան զի
բանան պտուղ նորա
* ծաղկեացի ի բազա
բի ան սպ խառ երկրի՝

է իտեան և յաւ իտեանս յաւ իտե
նից * և իւրն արարատանայ ոս
կւոյն ընծայ կու արձ վե , իբր մե
ղաւոր և սեւացեալ հալւոյ
մարդիք կու գառնան իգ խառ թի
ճշմարտութեան , և իւրն իբրե
խնատուն ծառայք իւրեանց
օրտի բորբոքեալ սերն ընծայ
կու մտառ զանեն՝

Լ յսինքն , միշտ իւրն աղօթք և
երկրպագութիւն կանեն * և
օրն ի բուն զինքն կու օրնեն և
կու իտարանեն՝

Լ յսինքն , ամ երկրում անեոս
բանական օրէնքն և ճշմարտու
թիւնն կու հաստատուի * պլե
իվերայ սարերի գլխին , իբր սյլ
և ՚ի մէջ մեծամեծ և հզօր թա
գաւորութեց և իշխանութեց՝

Լ յսինքն , և այս անեոսբանա
կան ճշմարտութե պտուղն որ է
հաւատացեալ բրիտանից բարե
գործութիւնն և ամ պաշտու
թիւնն , կու բարձրանայ և կու
բազմանայ առանկէ բան զիբանա
նու պտուղն , իբր առանկէ բան
զմովսխական օրինացն հեռեւ օղ
գոսող հրէից օրինապահութիւն
* և կու ծաղկի և կու առատանայ
լսել սուրբ եկեղեցւոյ որ է բա
զաք ան այ , ինչպէս որ երկրի
խառն կու ծաղկի և կու բազմա
նայ՝

Լ ՚ յսինքն , և ան մերոյ յի քի
անուան օրհնեալ և փառաւոր
եղ լինի յաւիտեանս յաւիտենից
իմեջ սուրբ եկեղեցւոյ * զէրէ
յառաջ քան զարեգակն է նորա
անուան , իբր նր յատուկանունս
յաւիտենականապէս ծնեալ է :

Լ ՚ յսինքն , նր միջնորդութիւն
օրհնվին ամ աղգք երկրի ՚ի Տօ
րէն այ * և ամ ազնիւք նր երս
նի ասն և երկրպագանեն Տողւով
և ճշմարտութիւն :

Լ ՚ յսինքն , օրհնեալ է ար ամեն
նոր խորայել , որ այսպիսի բարան
չելիքս կանէ միայն իւր ամենա
կարող զօրութիւն * և օրհնեալ
է իւր փառաց և մեծութեան
անուան յաւիտեանս յաւիտենից
* և իւր փառքն և պատվովն
լցվե ամ երկիր , իբր ամենայն
աբարածք զինքն փառաբանեն և
պատվեն , երանի թէ այսպէս լի
նի , այսպէս լինի :

Իբր այն օրհնութիւն որ մատոյց
դաւիթ մինչև ջոյժմ Տօրն երկ
նաւորի վն դալատեանն քի վերջ
եղան և հասան :

Լ ՚ յս աղօթքումս կու գովէ ան
նայ զամ վն ողորմութե և ար
դարութե նր . և եկեղեցին սբ
կու պարծենայ քրիստոսիւ երկ
նաւոր փեռայիւ իւրով :

Լ ՚ զիցի անունն ան
օրհնեալ յաւիտեանս
* զի յառաջ քան
զարե է անուն
նորա :

Ինա օրհնեցին ամ
աղգք երկրի * և ամ
ազնիւք երանիցեն
նմա :

Օրհնեալ ար ամ իս
րայել որ առնէ զս
բանչելիս միայն * և
օրհնեալ է անուն սբ
փառաց նորա յաւիտ
եան * լցի փառք
նր ամ երկիր , եղիցի
եղիցի :

Տ Ե Զ 20

Պ փառեան օրհնութիւնք
ի զութ յորդոյ յեւայ :

Ա շթ աննայի մեր ստեղծ
լի , առաջին թող աւարաց : 2

աստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի սր * և բարձրացաւ եղջիւր իմ յամփրկիչ իմ:

Բնդարձակեցաւ բերան իմ իսր Թշնամ եաց իմոց * ուրախ եղէց ՚ի փրկութեան քում:

Օ ի ոչ գոյ սուրբ սոյ զսր, և ոչ արդար սոյ զամ մեր * և չիք սր բաց յայ մերմէ:

Սի պարծիք և մի՛ ի ո սիր զամբարտաւանս * և մի՛ ելցէ ընդ բերանս ձերբան Տպարտ մեծաբանութի:

սխնչն, իմ սիրտս Տաստատեցաւ Տամտովսն իմոց յի քի * և իմ պողոտս բարձրացաւ, իբր իմ անմահութե յոյսս զօրացաւ և իմ Տողւոյս կարօղութիւնս առատացաւ շնորհօք փրկչին իմոց սոյ:

Լ Սխնչն, իմ բերանս բացվեցաւ և Տամարձակեցաւ իմ երևելի և աներևոյթ Թշնամեացն վերայ * այսու Տետև կուրախանամ և կուցնձամ յիշելով միշտ զայն փրկութիւնն որ գուքո մահունամբդ ինձ արարիր:

Լ Սխնչն, ոչոք սուրբ չկայ որ ան յի նմանի, և ոչոք արդար չկայ որ նոյն ան իմոց սոյ նմանի * բայց Թէ ճշմարիտն ասեմ, ամենևին սր չի գտվիր աշխարհիս վերայ քէ ՚ի գատ, զէրէ նա է միայն սր և միայն սր:

Լ Սխնչն, ուստի ո՛վ գոռոզ Տրէտք մի՛ պարծենայք ձեր օրի նապատութն, և ամբարտաւան իօսեբերովն մի՛ իօսիք ասելով, Թէ մեք միայն ենք ճշմարիտ անձապաշտք և որդիք արքայութե * և ձեր բերանէն մեծաբանութե Տպարտ իօսեբեր գուրս չի գայ ո՛վ այլազգիք և կուպաշտք, իբր Թէ գուք բնական խելքով և իմաստու

տու թի գերազոյն է ք քան զամ
 ճարդիք որք են ի վերայ երկրի :

Լ յսինքն, զէրէ ամ ամ խելաց
 և գիտութեց արէ * և ինքն ամ
 իւր իմաստութիւն, իբր ՚ի ձեռն
 յէ քի կուպարուէ իւր երկնաց
 ին և փրկական գիտութիւնն ամ
 արարածոց :

Լ յսինքն, նորա ամենակարող
 զօրութիւն կասաղած Տրէից և
 ամբարշտ Տեթանոսաց նենդու
 թե խորամանկութե և նարա
 գիտութե հաստ աղէ շնէրն թու
 լացան և անզօրացան * և նորա
 որ իողճացեր և տկարացեր էին նոյ
 բանութեան և հարածանաց տա
 կումն, վառեցան զօրութիւն,
 իբր քաջացան և արիացան ՚ի ճա
 նապարհս ճամարտութե :

Լ յսինքն, Տրէայք որ ամային
 օրինաց և պատուիրանաց հազօն
 գիրացեր էին և կշտացեր էին,
 նու աղեցան և քաղցած մտային
 և նորա որ երկնային հացին կարօտ
 էին, և կուցանկանային այ ար
 դարութեն, կերան և յագե
 ցան և լցին զբոլոր աշխարհ իւր
 եանց բարեգործութե պաղօն :

Լ յսինքն, եկեղեցին Տեթանո
 սաց որ ամուլ և անծին էր ընդ
 ունելով զգեղ շնորհաց հոգւոյն
 սրբոյ ծնաւ զեօթն որդիս, իբր
 ծնաւ զբազում որդիս այ * և

Լ Տ գիտութեց ար
 * ամ պատրաստե
 իւրով իմաստութիւն
 զգիտութիւն յարա
 բաժս իւր :

Տ զօրաց հաստ աղե
 դուպ թուլացան *
 և տկարք վառեցան
 զօրութիւն :

Յ ազք և լիք հացի
 նու աղեցան և քաղ
 ցեալք լցին զերկիր :

Լ մուլն ծնաւ եօթն
 * և բազմածինն նո
 շաղեցաւ ի ծննդոց :

Տ՛ր մեռուցանէ *
և տ՛ր կեցուցանէ *
իջուցանէ ՚ի դժոխս
և հանէ :

Տ՛ր աղքատացուցա
նէ * և տ՛ր մեծացու
ցանէ * խոնարհ առ
նէ զամբարտաւանս
մինչև յերկիր * և
բարձր առնէ զառաւ
պետարս յաղբեաց :

եկեղեցին հրեից որ բազմացեր
և առատացեր էր մարմնասէր որ
դ՛ուրջ հակառակելով նոյն շնոր
հաց հոգւոյն սրբոյ նուազեցաւ
ի ծննդոց , իբր ՚ի ծնանելոյ , զոր
դիս լուսոյ և զորդիս աղբայու
թեան :

Լս յինքն , և դուք սորա մի՛
զարմանայք , զերէ տր անձ իւր
արդար զատաստանովն կու բառ
նայ ՚ի յանարժան մարդկանց
զկենդանարար շնորհս սբ հոգ
ւոյն , և կու մեռուցանէ զիւր
եանք հոգւով * և իւր ամենա
առ ողորմութիւն կու պարզեւէ
արժանաւորաց զնոյն կենդանա
րար շնորհս հոգւոյն սրբոյ , և կու
կեցուցանէ զիւրեանք * ինքն
իւր անքննելի խնաստութիւն կու
իջուցանէ զմարդիք ՚ի դժոխս տա
ռապանաց փորձութեց և հալա
ծանաց , և նոյն ինքն իւր բարեգ
թութիւն կու փրկէ և յաղթու
թիւն կու տայ :

Լս յինքն , տր անձ զհպարտ մար
դիքն իւր անձային շնորհացն կու
զրկէ և կու աղքատացնէ , իբր
զհրեայս * և խոնարհ մարդիքն
իւր երկնային առաքիտութիւն
կու փարթաւացնէ և կու մեծաց
նէ , իբր զբրիստոնեայս * ամ
բարտաւան մարդիքն կուար կու
ձգէ և հոգի հաւասար կանէ ,

Իբր զգպիրս և զփարիսեցիս * և տառապեալ և աղբի հա՛ւասար եղած մարդիքն կու բարձրացուցանէ և կու փառաւորէ , Իբր զառաքեալս :

Ը յսինքն , կու նստուցանէ զիւր եանք իշխանների նման իւր Ժո ղովողեան իշխաններին հետ , Իբր ընդ հրեշտակաց և ընդ հրեշտակապետաց * և երկնային փառաց աթոռներին Ժառանգորդ կանէ , առ Ի դասել ընդ ինքեան ղերկտասան ազգն իս բայելի :

Ը յսինքն , ինքն իւր շնորհքն կու օրնէ և կու հասարէ այնպի սի մարդկամց ուխտն , որ կու խոտանան աստուծոյ հրաժարիլ Ի մեղաց և Ի ցանկութենէ և յամբարտաւանութենէ աստիկե նացս , վասն սիրոյ աղբայութեն * և ինքն կու օրնէ և կու զար դարէ արդարոց վարքն և կենցա զավարութիւնն :

Ը յսինքն , զէրէ չէ Թէ այն որ սրբութիւն և առաքինութիւն զօրեղ է , իւր զօրութեամբն և կարողութեամբն կու զօրանայ , բաւ լիցի * այլ ինքն տրն իւր ամե նակարող զօրութիւն կու տկա րացնէ և յամօթ կանէ իւր հա կառակորդ սասանայքն , զէրէ տր աստուած սուրբ է , և կու զէ

Մ ստուցանէ զնոսս իշխանս ընդ իշխանս Ժողովողեան իւրոյ * և զաթոռ փառաց Ժառանգեցուցանէ նոյ :

Ս ատարէ զուխոս ուխտաւորաց * և օրնէաց զամս արդա րոց :

Օ ի ո՛չ Թէ իւրով զօրութեամբ զօրա նայ հզօր * այլ տր տկար առնէ զհակա ոակորդս իւր տր սուրբ է :

Մի պարծեացի խոր
 հրդահանն ՚ի խոր
 հուրդս իւր * մի՛
 պարծեացի հզօրն ՚ի
 զօրութի իւր * և մի՛
 պարծեացի մեծն ՚ի
 մեծութիւն իւր :

Լ՜՜ յ որ պարծինն ՚ի
 ար պարծեացի * ՚ի
 խորհուրդս գիտու
 թե զոր ճանաչել :

Լ՜՜ անել զերանունս
 և դործել զարդա
 բութիւն ի վերայ
 երեսաց երկրի :

Տ՞՞ ել յերկինս և
 որոտաց * և ինքն դա
 տէ առանց բարբա
 սելոյ :

որ իւր ծառայքն այլ սբ լինին *
 Լ՜՜ յսինքն , ուստի խելօք և խոր
 հրդահան մարդն իւր գիտուքն
 և խնաստութիւնն չի պարծենայ *
 զօրեղ մարդն իւր ուժովն և
 կարօղութենովն չի պարծենայ
 * և մեծ մարդն իւր փառօքն և
 և սպրանօքն չի պարծենայ :

Լ՜՜ յսինքն , այլ թէ մէկ մարդ
 մի պարծենալ կուզէ , աստու
 ծով պարծենայ * և անձային
 դրոց գիտութե խորհրդներովն
 միշտ ջանայ որ զիւր արն ճանա
 չէ , և նորա ամէնօրջնեալ կամքն
 կատարէ :

Լ՜՜ յսինքն , իրանունք անէ ,
 և արդարութիւնս դործէ քանի
 որ կենդանի է այս աշխարհիս վր
 իբր զուր չի զրկէ , ոչինչ մար
 դոյ վնաս չի հասուցանէ , և յայտ
 նի ճշմարտութեանն չի հակա
 սակի :

Լ՜՜ յսինքն , զէրէ ար անձ ելա
 յերկինս և որոտաց , իբր հոգին
 սբ անձ բազմեցաւ ի վերայ առա
 բելոցն , և յայտնի արաւ իւր
 անեստարանական ճշմարտութիւն
 բարդ աշխարհի * և ինքն կուգա
 տէ և կու դատապարտէ զամ կա
 մապաշտ և խառասխրտ մարդիք իւր
 եանց խղճմտանքի միջունն , առ
 անց բարբառելոյ , իբր առանց
 ձայնիւ խօսելոյ իբրև զմարդ :

Այսինքն, նոյն ինքն հոգին սբ
կուտայ զօրութիւն և կարողու
թիւն մեր Թագաւորներին, իբր
սուրբ առաքելոցն * և կուբարձ
բացուցանէ իւր օծեալ բրիս
տտի փառքն և պատիւն ՚ի մէջ
ան ըստեղծութեանց երևելեաց
և աներևութից :

Տայ զօրութիւն Թա
գաւորաց մերոց * և
բարձր աւանդ զեղ
ջիւր օծելոյ
իւրոյ :

ՏՈՒՄ : 18.

Ի՛նչ արձրացաւ եղջիւր իմ յի՛նձ փրկիչ իմ , հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տօր տերամբն և հաւատով :

Մարդասէր տօր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ :

Քարոզող զԵրմայիկն և ՚ի նեղութիւն :

Սանդակներու մեզ զչնորհօ և զողորմութիւն ՚ի բարերար տէ մերմէ զտօր աղաչեացուք :

Սան փրկելու զմեզ ՚ի դրապարտութենէ մարդկան և յորոգուցից աստանայի , զտօր աղաչեացուք :

Սան մամ անձանց բրիտանից , և տանց հաւատացելոց , զտօր աղաչեացուք :

Սան որք ՚ի լերինս յայրս և ՚ի փառաբար բնակեալք են տօր հարբն մեր , զտօր աղաչեացուք :

Սան որք սաղմոսիւք և օրհնութիւն կատարեն զամ ժամանակս կենաց իւրեանց , զտօր աղաչեացուք :

Սո՛հ հոգւոցն : Եւ ևս և վն : Օ՛ անձինս : Ո՛ղորմեաց :

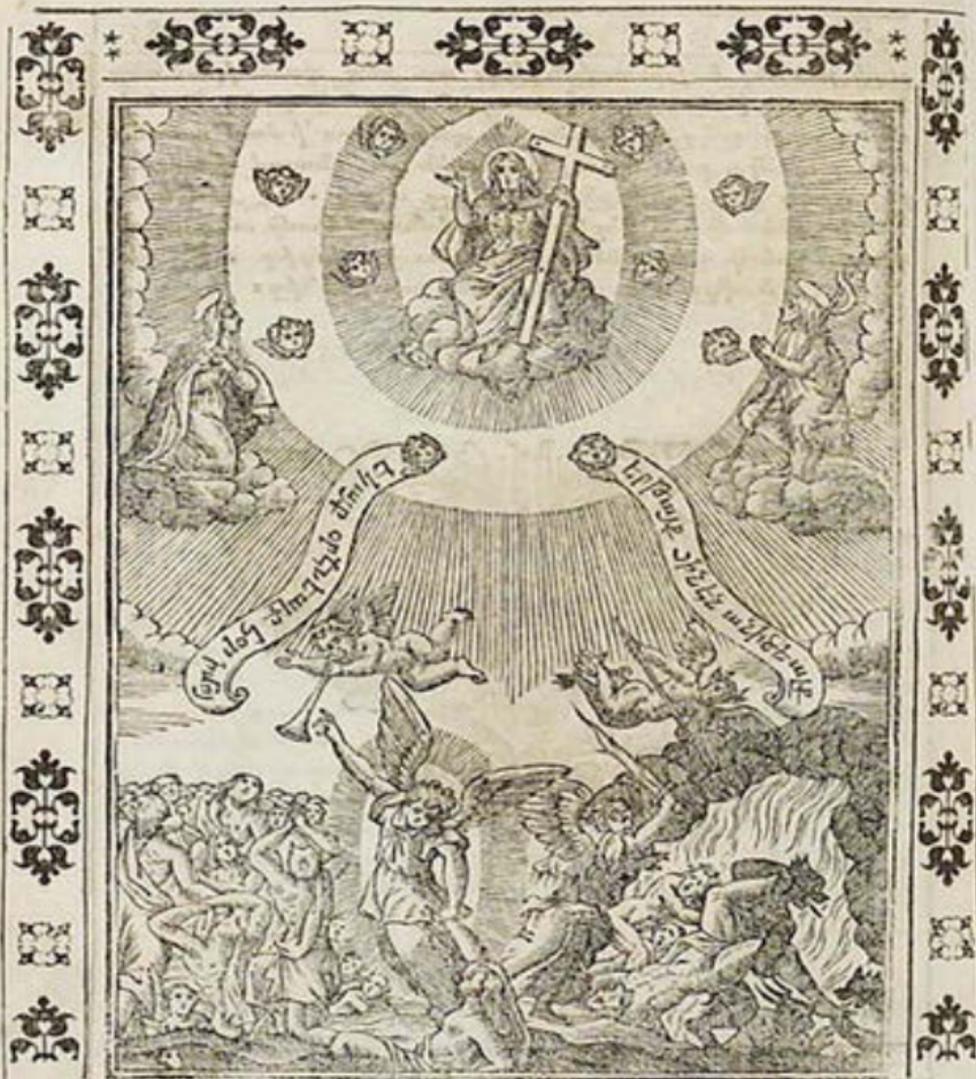
Գոհանալք զքէն տօր մեծ մեր , որ զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քոյ : Օ՛ արթն զմիտս մեր արդարութե՛ առ քեզ տօր մեծ մեր , զի տեսցեն աչք մեր դիբիութի քո : Եւ կեսցէ և բնակեացի առ մեզ մեծութիւն քո , և ողորմութիւն քո հովանի և սրահապան լցի ՚ի լերոց պաշտօնից քոց : Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի արա՛ ՚ի տունէ և ՚ի գիշերի և յամ ժամու , միշտ խորհիլ ՚ի տեր պատուիրանաց քոց : Եւ գոհանալով փառաւորել զՏայր և զորդի և զտօր հոգիդ : Եւ յամ և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Սենդանարար զօրութիւն , և աղբիւր անմահութեան դու ևս քս մեծ փրկիչ մեր , որ շնորհեցեր մեզ ՚ի մեջ գիշերի

շէրի յառնել և խոստովան լինել առ քեզ վասն իրանանց
 և արդարութեան քոյ : Եւ այժմ աղայելիք զքեզ սր ան-
 մեր , արա՛ զմեզ արթունս , և պատրաստս ՚ի ժամ տաւն օ-
 տու ընդ սբս քո : Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառանո-
 բել զքեզ ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ : Եւ յժմ և :
 Պահու թեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար
 փառանորելիք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ : Եւ յժմ
 և միշտ , և յանխտեանս յանխտելիք :

Բազմաբարձ և բարի անձնոր խորայեւի, եկեալ յարդարու է աժողովն բազմի՝
 զուղիզս և զսխալսս սիրով ընդունի, և զեկեղձն ըստ մասանէ՝ ի հուր գեհենի

Ի բր զսաղմաս զայս շարագրեաց
 դանիթ և ետ սասիայ որ երգէր
 առաջի նյ ըստ կարգի իւրում ,
 քանզի էր երգեցող իմէջ այլ զև
 տականացն :

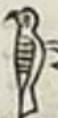
Լսասաղմասունսն կուրուծէ մար
 գարէն զսարահուսութի մտաց
 մերոց , թէ էր շարմարդիքն այս
 աշխարհումսն աջողութիւնն ,
 և բարի մարդիքն միշտ ՚ի մէջ տա
 սապանաց են :

Ստինքն , ա՛հ թէ ինչպէս
 բողջր և բարիէ ան
 դէպ ՚ի խորայելացիքն
 * Ի բր դէպ ՚ի անապաշտ մար
 դիքն , և մանաւանդ դէպ ՚ի այն
 պիտի երկիւղած մարդիքն որ սր

Սաղմաս սասիայ :

Սաղմաս . Հի :

Սբրև զն բարիէ
 խորայել ան *
 ոյք ուղիղ ք
 են սրտի ք :

Բայց զի իմ փոքր մի
սասանեալ էին ոտք
* սակաւիկ մի ևս
դայթակղեալք էին
դնացք իմ:

Վախանձեցայ ես ընդ
անօրէնս * զխաղա
ղութի մեղաւորաց
ոպ սեասանէի, զի ոչ
դոյր վրէպ մահու
նոցա:

Հաստառնք են տան
Զանք նոցա * ՚ի վաս
տակս մարդկան շեն
նոքա * և ընդ մարդ
կան ոչ տանջեացին:

տերն ուղիղ է, և դիտաւ որու
Թիներն անարատ է և առանց Թե
րահաւատութե և երկնութե,
այլ և առանց ընդունայն քննու
թեց և անշահ հակաձառութեց
կու հաւատան ՚ի նա և միամտու
Թք կուկատարեն զկան նորա:

Մտինքն, բայց փոքր մի մնաց
Թէ իմ ոտքս դողդողացեր էր,
իբր փոքր մի մնաց Թէ իմ մնաց
խորհուրդն շփոթեր էր * քիչ
մի մնաց Թէ իմ դնացքս Թեքվեր
էր, իբր քիչ մի մնաց Թէ իմ դի
տաւորութիւ ծախեր էր, և
ընդէմ այ տրանջացերէի:

Մտինքն, զէրէ սաստիկ նախան
ձեցայ ես անօրէն մարդկանց
հանդիսա և ուրախ կենցաղավար
ութեն վերայ * և մեղաւոր և
չարագործ մարդկանց աճողու
թին և խաղաղութին որ կուտե
սանէի, այնպէս կութուէր ինձ
Թէ ամենեկն նոցա մահ շէր հան
դիպիր, և զիւրեանք այս աշխար
հիս վայելչութենէն և հեշտու
թենէն շէր զրկեր:

Մտինքն, նոցա յաւիտեանական
դժոխոց տանջանքն պատրաստ և
հաստատուն է * զէրէ երկիւ
ղած և բարեպաշտ մարդկանց
նման շեն աշխատիր ՚ի յառաքի
նութիւ և ՚ի բարեգործութիւ
* կարծելով Թէ մարմնասէր և

մեղսագործ մարդկանց նման չի պետիւն տանջվիլ ՚ի հօւրն յաւիտե նական :

Ա յսինքն , վասն որոյ ամբարտաւանութիւն և հպարտութիւնն զիւրեանց պատեց * և զամբարտաութիւնն և զանիրաւութիւն իւրեանց զգեստ արարին և հազան այս աշխարհիս վերայ :

Ա յսինքն , բայց նոյն անիրաւութիւնն այրած ճրագու՛ի ճեւնձա հոտ ծխին նման կու ելանէ այս առաջնէն * զէրէ որչափ որ իւրեանց կարողութիւն էր միշտ իւրեանց սրտի չար ցանկութեն և չար խորհրդոցն հետեւեցան :

Ա յսինքն , նոցա խորհուրդն և նոցա խօսքն չարութենով լի էր * և բարձր և հրապարակ տեղերում յարմի առաջի ամենեցուն անիրաւութիւն հայհոյութիւն և ընդունայնութի կու խորհէին :

Ա յսինքն , իւրեանց բերանի հայհոյանքն մինչև յերկինս հասցին * և զիւրեանց չար լեզուն երկրիս վերայ շուրջ կուածէին , և անմեղ մարդիքն կու չարախօսէին և կու վիրաւորէին անարգանօք :

Ա յսինքն , վասն որոյ տեսանելով անձութիւն պարզամիտ ծառայքն նոցա լիբբ սովորութեն , և չար օրինակովն կու դայթակ

ղէին

Ա յայտրիկ կալու զնս ամբարտաւանութի * արկին զիւրեանք զամբարտաութի և զանիրաւութի իւրեանց :

Ա լցէ ող ՚ի ճարպոյ անիրաւութի նոցա * զե դնացին նոքա ըստ խորհրդոց սրտից իւրեանց :

Խ որհեցան և խօսեցան չարութի * զապիրատութի ՚ի բարձունս խորհեցան :

Լ զիւն յերկինս զբերանս իւրեանց * և զլեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ :

Ս անս այտրիկ ծողովուրդ իմ դարձցի այտրէն * և անուրբ իմ լի կատարեալ

գացին ՚ի նրաս :

Լ՝ սացին զի արդ զի
սաց ան * կամ գու
ցի գիտութի առ ՚ի
բարձրելոյն :

Լ՝ Տա՛ մեղա՛նորք են
և աշողեալ է՛ նոցա *
կան և ունին զմեծու
թի աշխարհի :

Լ՝ սացի զուրուրեմն
արդարացուցի գիրտ
խ * լուսցի որբու
թի զձեռս իմ * և
եղէ ես խոշտանկեալ
զոր հանապաղ , և
կշտամբանք իմ ընդ
առաւօտս :

ղէին , և ՚ի մեղս կու անկանէին ,
և դարձեալ զիւրեանց սխա
լանքն ճանաչելով կու փոշխմա
նէին սասց , լա՛ն է՛ Թէ իմ ժո
ղովուրդս դառնայ առ իս , իբր
զդաստանայ զղջայ և ապաշխարի
* և իմ սահմանած օրերս սատ
զանազան առարկիտութի և բարե
գործութի և ՚ի հանդերձելու մն
յաւ խտենական երանութի լի և
կատարեալ գավի նոցանում :

Լ՝ սինքն , զէրէ դոքս մեղա՛նոր
և շարագործ մարդկանց վայել
չութին և փառքն տեսանելով
երկմեցան և սասցին , Թէ ինչ
պէս կու խնայ ան աշխարհիս
մարդկանց կենցաղաւարութին
* մի Թէ սատու՛ում գիտութի
կայ որ զմեղա՛նորն և զարդարն
ջոկէ և զանազանէ ՚ի միմեանց :

Լ՝ սինքն , ահա՛ կու տեսանենք
մեղա՛նոր մարդիքն որ առողջու
թի և աշողութի առատացեր են
* և աշխարհիս փառաց և մեծու
թեն սր են դարձեր :

Լ՝ սինքն , իսկ ես դոցա սս
մունքն ըսելով խորհեցայ իմ սր
սխ մէջն և սասցի , Թէ որ սս
առու՛ում գիտութի չկայ , ու
րեմն ես փու՛ջ տեղ ՚ի տղայութի
՚ի վեր զիմ սիրտս արդարացուցի
և ուղիղ պահեցի իմ լուսեղծո
ղին հետ * փու՛ջ տեղ իմ ձեռքս

սրբութիւն լուացի, իբր ապաշխարութեան ջրով զիմ հոգիս յիստակեցի * և փուչ տեղ օրն ՚ի բուն զիմ մարմնեսխառնանկեցի, իբր չարչարեցի և վշտացուցի, և առաւօտներն զիս իմ սխալանացն համար կշտամբեցի, իբր յանդիմանեցի և նախատեցի:

Լ յսինքն, և թէ պէտ կասէի իմ մտաց մէջն թէ զայս բաներս ինչպէս որ խորհեցայ, այնպէս պատմեմ * ահա պատրաստ է իմ մտաց առաջևն քո որդւոց ազգն, իբր քո սուրբ և բնարեալ ծառայքն, որոց որ ես իմ սրտիս մէջն ուխտեցի թէ ասեմ զիմ:

Լ յսինքն, բայց յետոյ մտածեցի թէ այս այլ մէկ դժուարին աշխատանք մի է իմ առաջևս, զէրէ կու յողթահարեն զիմ խելոց կորոզութիւն * Թողում կեանայ մինչև որ մտանեմ ՚ի սրբութիւն այ, իբր մինչև որ տեղեկանամ խորհրդոցն այ, և վերահասու լինիմ դիտաւորութեան, և ՚ի միտ առնում թէ ինչ պիտի լինի մեղաւոր և ամբարիշտ մարդկանց վերջն և կատարածն, որ այս աշխարհումս կուհեշտանան, և կուվայելանան:

Լ յսինքն, բայց ուսանելով ՚ի բէն զճաճուկ խորհուրդ անային դիտաւորութեան քոց կասեմ:

Թէ

Թէ պէտ և ասէի թէ այսպէս պատմեցից * ահաւասիկ ազգ որ դւոց քոց որոց ուխտեցի:

Ի մտի եղի թէ սա կայն և այս ջան է առաջի իմ * մինչև մտից ՚ի սրբութիւն այ և ՚ի միտ առից զկատարած նոցա:

Սակայն վտան նենդութեան նոցա տարադիր արասցես զնոսա

* և կործանեացես
զնոսա յամբարտաւ ա
նու թէ իւրեանց :

Իսկ զի արդեղեն
յաւեր * յանկարծա
կի սատակեցան պա
կասեցան կորեան վս
անօրէնութե իւր
եանց * և եղեն ոսկ
երազք զարթու
ցելոց :

ՏԵ՛ Իբրազարի քում
զպատկերս նոյ անար
գեացես * զի հուր
բորբոքեցաւ իսրաի
խմում, և երիկա
մուսք իմ պղա
զուանեցան :

Իս արհամարհեալ
եղէ և ոչ գիտացի * ոսկ

Թէ դու աշխարհիս փայելու թէ
հեռեւօղ մարդիքն վս իւրեանց
նենդաւորութեն և խորաման
կութեն տարազիք կանես, իբր
կուհալածես քո երեսէդ * և կու
կործանես զնս իւրեանց ամբարշ
տութե և հպարտութե միջումս
Լ՝ յիկնքն, որ արդար և բարե
պաշտ մարդիքն որ այս աշխար
հումս միշտ խղճութե և շարժա
բանօք կենցաղալարեցան վս յու
սոյ արքայութեն քոյ, տեսանելով
նոյ կործանումս ստեն, ահ ինչ
պէս շուտով կործանեցան քակ
վեցան և աւիրվեցան * յանկար
ծակի սատակեցան պակասեցան
և կորան, իւրեանց անօրէնու
թեն համար * և իւրեանց փառքն
և մեծութին այնպէս դարձաւ
նոցա մտաց առաջնն ինչպէս թէ
երազում տեսած լինէին :

Լ՝ յիկնքն, ար ան դու քո երկ
նային բազարումս նոյ պատկերքն,
իբր նոյ յիշատակն ջնջես և անար
գես * զէրէ տեսանելով նոյ հա
մարձակ կենցաղալարութին նա
խանձու կրակն բորբոքեցաւ իմ
փորիս մէջն, և իմ երիկամուսնքս
զիւրեանց գունն փոխեցին, իբր
իմ մտաց ուղեղ խորհուրդքն շե
փութվեցան և պղաղեցան :

Լ՝ յիկնքն, ես նոյ փախձանն զի
մտածելով, այլ միայն մարմնաւոր

Տեսչութեն և վայելչութեն նայելով դայթակղեցայ և արհամարհեցայ իրեն, և չի գիտացի * զէրէ այնպէս համարվեցայ քոյ առաջևդ ինչպէս մէկ անասուն մի, որ ինչ կողմն որ կուքարչեն զինքն դէպ ի յայն կողմն կուգնայ * բայց այսու հետև հրատարելով յայսպիսի փուռ մտածմունքներ էս, հանապաղ քեզ Տես կուկե նամ, իբր քոյ սբ կամայդ կուհնա զանդիմ, որ այսու հետև դու զիս քո շնորհօրդ և քո երկնային խորհրդովդ կառավարես:

Ս յինքն, դու իմ սխալանքն ան տես առնելով զիմ աջ ձեռքս բռնեցիր * և ինչպէս որ քո սբ կամքդ և քո սբ խորհուրդդ էր, այնպէս ինձ առաջնորդեցիր * և զիս փառօք ընդունեցիր և պատուեցիր և մեծարեցիր:

Ս յինքն, ուստի էս ինչ ունիմ երկնքումս քեզանից ՚ի զառ, որով հետևև դու միայն էս իմ յաւիտե նական բարութիւն * կամ թէ էս երկրիս վր քեզանից ինչ պիտիմ ինդրել որ զիմ սիրտս կարենայ հանդատացնել:

Ս յինքն, իմ սիրտս և իմ մարմինս, իբր իմ հոգիս և իմ մարմինս քոյ սիրովդ մաշեցաւ հաշեցաւ և նուազեցաւ * զէրէ դու իմ սրտիս ցանկալի ամեն էս, և դու

զանասուն համարեցայ առաջի քոյ * և էս յամ թամ ընդ քեզ եմ:

Ա լալար զաջոյ ձեռանէ իմէ * ՚ի խորհուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ * և մառօք ընկալար զիս:

Օ ինչ կայ իմ բնտ յերկինս * կամ ՚իբէն զինչ ևս ինդրեցից յերկրի:

Ս ուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմինս իմ * ամ սրտի ինց, բաժին իմ ամ յաւիտեանս:

Լ Տաւափէ ոյք Տե-
 ոփ արարին զանձինս
 իւրեանց ՚ի բէն կորի
 ցեն * սատակեցեր
 զամենեւեան ոյք
 սալստամբ եղեն
 ՚ի բէն :

Ինձ մերձենալ առ
 անձ բարիէ * և զնել
 առ ար զոյս իմ :

Պ ստմել զանձ օրհ
 նու իս քո ՚ի դրունս
 դասեր սիննի :

Տաւ. 24 :

Ի մտաւթի ստափոց :

Սաղմոս. 57 :

Իմ բաժինն և ժառանգութիւն
 ես իմէջ ալ ամենայն ըստեղծա-
 կան բարեաց յաւիտեանս յաւի-
 տենից :

Լ յսինքն , ասչա՛ այն մարդիքն
 որ զիւրեանց անձն , իբր զիւր
 եանց սիրան և միտքն բեզանից
 Տեռացուցին , կորնչիլ պիտին
 Տողւով * և դու սատակեցիր և
 փչացուցիր զամէն այնպիսի մար-
 դիքն որ բեզանից երես դարձու-
 ցին , և աշխարհիս վայելչութեն
 Տեռակեցան :

Լ յսինքն , ուստի ինձ բարի և
 շահաւէտէ՛ որ մտկանամ միշտ
 առ անձ Տողւով և մտք * և
 զնեմ առ ար անձ զիմ յոյս և
 զգիտաւորութիւն :

Լ յսինքն , և պատմեմ և քարո
 զեմ զքո օրհնութիւնդ և զքո գո-
 վութիւնդ սիննի դասեր դանե-
 բուն , իբր ՚ի յսկանջս Տաւա
 սացելոց քրիստոնեից որքեն դս-
 տերք նոր սիննի :

Իբր , զայս սաղմոսս որ էր շարս
 դրեալ մարգարէն զաւիթ միշտ
 երգէր սաստի իմաստութեամբ և
 շնորհքն այ :

Լ յս սաղմոսուն քաղցրութիւն
 դանկատ կանէ մարգարէն ՚ի ձե-
 ոացն այ , կամ վերքակմանն եր-
 ուսաղէմի , և կամ վասն տառա-

պանաց և հարած մանն եկեղեց
Հոյն քրիստոնէականի :

Ա՛ յսինքն , ար ար Էր զմեզ
ամենեկին յերեսաց ձգեցիր , և
զմեզ մեր Թշնամեաց ոտիցն կո
խան արարիր * և քո սրամտու
Թիշ և բարկու իր բորբոքեցա
քոյ արօտիդ ոչխարներին վերայ ,
իբր քո օրինաց և պատու իրանաց
Յնազանդօղ ծառայիցդ վերայ :

Ա՛ յսինքն , յիշէ՛ քո հաւատացեալ
Տողովորդդ որ իսկզբանէ ըստա
ցար * և քո խաչնիւղ և պատու ա
կան արեամբդ փրկելովք բեզ յա
տուկ վիճակ և ծառանդութիւն
արարիր :

Ա՛ յսինքն , յիշէ՛ զայս սիօն լեառս
իբր զիբ եկեղեցին քո , ինչ տեղ
որ բնակեցար և միշտ կու բնակիս
* և քո հոգո ձեռքդ բարձրացուր
մեր Թշնամեաց ամբարտաւան դի
տու՛որութեն վերայ , և զիւր
Եամբ յամօթ արաւ և փչացուր :

Ա՛ յսինքն , որ չափ անկրաւու
Թիւն և չարութիւն արաւ Թշ
նամին սատանայ իւր պաշտօնէ
իւքն քոյ սրբութեդ , իբր քոյ
սուրբ եկեղեցւոյդ * և քոյ սբ
անուանդ և քոյ սբ հաւատոյդ
ատօղ անհաւա և անողամ մար
դիքն պարծեցան իւրեանց բարե
կենդանութե և ուրախութե

Ր՛ նդէր մերժեցեր
ար ար Էր զմեզ
սապա * բարկա
ցաւ սրամտութիւն
քո իվերայ խաչին
արօտի քոյ :

Յ՛ իշեա՛ զժողովորդ
քո զոր ստացար իսկզ
բանէ * փրկեցեր ըզ
վիճակ ծառանդու
ԹԵ՛ քոյ :

Ա՛ Եառն սիօն այս ,
ուր բնակեցար դու
ի սմա * համբարձ
զձեան քո իվերայ ամ
բարտաւանութեան
նոցա խապա :

Ո՛րինչ անկրաւեցաւ
Թշնամին ՚ի սրբու
ԹԵ՛ քում * պարծե
ցան ստեղծ քո իմջ
բարեկենդանութե
իւրեանց :

Լ՝ գին զնշանս իւր
եանց ՚ի նշանս * և
ինքեանք ոչ ծանեան
զեւս ՚ի վերուստ :

Ուր յանտառ ի փայտա
տօք կտորեցին ըզ
դրուսն նր՝ ՚ի միասին
* փայտատօք և մրմօք
կործանեցին զնա :
Լ՝ արեցին ՚ի հուր
զտրութի քո յերկ
րի * պղծեցին զխո
րան անուան քոյ :

միջուսն ասելով , Թէ մեր հօր
կարողութեն յաղթահարեցինք
և խեղճ արարինք զիւրեանք :

Լ՝ յսինքն , քոյ եկեղեցեաց և
քոյ սբ տաճարներիդ վերայ փոխա
նակ անայնն սբ նշանացն իւր
եանց պղծ նշաններն անկեցին
՚ի յշատակ յաղթութե * և իւր
եանք միտք չարարին և չխնացան
Թէ այն յաղթութին ոչ Թէ իւր
եանց կարողութեն էր , այլ ի վե
րուստ էր , իբր քո Թոյ տալոյդ էր :

Պարձեալ միտք չարարին և չխնա
ցան զէլց դրոց պատմունն ՚իսկ
զբանէ , Թէ ինչ արար անհար
տացեալ զորացն փարաւոնի :

Պարձեալ եդին զիւրեանց նշան
ներն ի վերուստ , իբր ՚ի վր եկեղեց
եաց , և չի ճանաչեցին քո ամենա
կարող զորութիդ , ինչպէս որ
լատ ելց դրոց մկայութեն փա
րաւոն չի ճանաչեց , և ընկղմե
ցաւ ՚ի ծովն կարմիր :

Լ՝ յսինքն , օրմանի ծառերին նման
քոյ եկեղեցւոյդ դռներն ողջ միա
տեղ կացիններով կտորատեցին
* կացիններով և նոյերով ջարդե
ցին կործանեցին և վայր ձգեցին :

Լ՝ յսինքն քո սբ անօթներդ կրա
կով պրեցին երկրիս վերայ * և
ստորբ անուանդ տնազրած խո
րաններն և տաճարներն պղծե
ցին և ապականեցին , իւրեանց

ՀայՏայու քն և պիղծ խօսքերովն :
 Լ՝ յսինքն , նոցա անողորմ և անզ
 դամ աղքն միասեղ խրեանց սր
 ան մէջն խորհուրդ արարին և
 ասացին * եկեք դոցա այ և դոցա
 սրբերի սօներն և սօնախմբու թԻ
 ներն բառնանք յերկրիս երեսէն :

Լ՝ յսինքն , այսպիսի խղճութեա
 և թշուառութեա միջումն մեք բե
 զանից մէկ գթութե և ողորմու
 թե նշան մի չի՛ տեսանք * և մար
 դարէական Տոգւով մարդայլ
 չունինք որ զմեզ միտքարել կա
 բենայ * և ոչով այլ չիկայ մեր
 միջումն որ զմեզ և մեր վերջի ինչ
 լինին կերպիւ մի ճանաչել կա
 բենայ , և մեզ ծանուցանէ :

Լ՝ յսինքն , մինչև յերբ թոյլ կու
 տաս ար ան որ մեր թշնամիքն
 զմեզ նախատեն , և ասից կոխան
 անեն * և մեր հակառակորդքն
 ՀայՏայելով զքո սուրբ անունդ
 զքեզ բարկացուցանեն :

Լ՝ յսինքն , էր քո հօր ձեռքդ
 մեր թշնամեացն յետ կուգար ձու
 ցանես * կամ թէ երբ քո սբ աջդ
 քո ճոցէդ դուրս կու հանես ամե
 նե ին , և մեր թշնամիքն կուպաս
 մես և կու պատու հասես :

Լ՝ յսինքն , դու մեր անն և
 մեր թագաւորն ես յառաջ բան
 զյաւխտեանս * և դու զմեզ քո
 մահոտանք և յարուքդ փրկել զիր

իսէջ

Լ՝ սացին իսիրոս իւր
 եանց աղքց նյ խմա
 սին * եկայք ընե
 յուսցուք զամ սօնս
 այ յերկրէ :

Վ՝ շանս մեք ինչ ոչ
 տեսար * և ոչ ևս
 դուցէ մարդարէ *
 և զմեզ ինչ որ ոչ
 ճանաչիցէ :

ՍԷ ինչև յերբ աննա
 խատէ թշնամին *
 բարկացուցանէ հա
 կառակորդն զանուն
 սբ քո :

Բ՝ նդէր դարձուցա
 նես զձեռն քո * և
 զաջ քո իմիջոյ ճոցոյ
 քումէ խալա :

Լ՝ ստունած թագա
 ւոր մեր յառաջ բան
 զյաւխտեանս * որ
 արարեր զփրկութի

Ի մէջ երկրի :

Պառ Տաստատեցեր զօրութիւնքով զճով * զու խորտակեցեր զգլուխ վնշապին ի վէջուրց :

Պառ վշրեցեր ըզգլուխ վնշապին * և ետուր զնա ի կերա կուր զօրացն ճողկաց :

Պառ բղխեցուցեր զաղբերս և զվաակս * զու ցամաքեցուցեր զգեեսա սաստիկս :

Քո է տիւ , և բո է գիշեր * զլոս և զարև զու Տաստատեցեր * :

Ի մէջ երկրի , ի բերձ յերուսաղէմ բաղաբի :

Մտինքն , զու քո ամենակարող զօրութեամբդ զայս ծով աշխարհս Տաստատեցիր , ի բեր ճաշանդեցուցիր քոյ սբ Տա՛տատեց * զու քո սուրբ մկրտութիւն զգլուխն Տպարտութե վնշապին սաստանայի խորտակեցիր ի յորդանան դեա :

Մտինքն , զու քո խաչելութիւն և մահա՛մբդ վշրեցիր ըսկզբնանին մեզաց պատմաաւ եղող սագայելի գլուխն * և զինքն ճողտանցն ոց կերակուր տուիր , ի բեր Տող՛ով սևացեալ մեղանորաց ասիցն կոխան արարիր ի ձեռն զօրութե և ի իշխանութե Տող՛ովդ սրբոյ :

Մտինքն , զու բացիր և բխեցուցիր Տին և նոր կտակարանաց աղբրներն և առաս ջրերն , ի բեր նոցա դժո՛ւար և խորին խնացուածն քո սուրբ Տող՛ովդ մեզ յայանեցիր * զու Տեթանսաց և անՏա՛տափց մուրական գրգերն որ վարարած գետերի նման աշխարհիս վերայ կուտիտէին , ցամաքեցուցիր չորացուցիր և խափանեցիր :

Մտինքն , քո է ցերեկն և բո է գիշերն , ի բեր քո են բրիտանեայք լուսա՛որեալք , և բո են Տրեայք

մեթացելք * Լուսինն և արեգակն
դու հաստատեցիր, իբր Տին և նոր
կապարանքն դու սահմանեցիր
* և դու հաստատեցիր զամ գա
ւառս Թէ քրիստոնէից և Թէ այլ
ազգեաց * զգարունն և զամառն
դու բտեղծեցիր, իբր Թէ ըզ
հրէայս որ հեռի են ՚իբո՞ւժային
սիրոյդ Տերմութենէն, և Թէ
զքրիստոնեայս որ բորբոքեալ
սիրով զքեզ կուպաշտեն, դու
բտեղծեցիր :

Լ Սսինքն, ուրեմն քեզ յայտնի
լինի, որ Թշնամին ատելով զքո
ճշմարտութիւն կու արհամարհէ և
կուճախատէ զտրոգ * և անզգամ
ժողովուրդն այլազգեաց քո սբ
անունդ հայհոյելով զքեզ կու
բարկացնէ և կու զայրացուցանէ :

Լ Սսինքն, մի՛ մատներ ՚ի ձեռն
դազանաբարոյ և ամբարիշտ մարդ
կանց զայնպիսի մարդն որ զքեզ
ճշմարիտ ամ կուխոստովանի *
և քոյ ազբատ և անանկ ծառայից
անձինքն մի՛ մոռանար ամենեւին
և անտես առներ :

Լ Սսինքն, այլ նայիր ՚իբո ուխտդ
իբր յիշէ քո ուխտդ որ խոստա
ցերես Թէ դու ամենեւին չես ՚ի
բաց ձգեր զայնպիսի մարդն որ
հաւատով կուգայ դէպ առքեզ
* զէրէ մեղսասիրութիւն և հեշ
տասիրութեամբ յիմարած մարդ

կանց

և դու հաստատեցեր
զամ սահմանս երկրի
* զգարունն և զա
մառն դու ստեղ
ծեր :

Լ Սս յուշ լիցի բեզ
զի Թշնամին նախատ
եաց զտրոգ * ժողո
վուրդ անզգամ բար
կացոյց զանուն սբ
քո :

Ս ՚ի՛ մատներ դազա
նաց զանձն որ խոս
տովան առնի առքեզ
* և զանձինս անան
կաց քոյ մի՛ մոռանար
խազա :

Հայեաց յուխտ քո
* զի լցան տունք
ափշելոյց յերկրի անի
բաւութիւն :

Ս'ի դարձցի տնանկն
ամաչեցեալ * այլ աղ
բատք և տնանկք օր
հնեացեն զանուն սբ
բո՛ :

Ա'րի անձ և դատեա՛
զգատաստանս քո *
յիշեա՛ զնախասինս որ
յանզգամէն զօրհա
նապազ :

Ս'ի մտանար զձայն
պաշտօնեից քոյ * ամ
բարտաւանութիւն
ստեղծեաց քոյ վերաս
ցի հանապազ :

Տ՝ւեր : 22 :

Ի հասարած հասարակէր .
Սաղմոս օրհնութեանս քոյ :

կանց տներն անկրաւութիւն յաղ
տակութիւն և շարագործութիւն
լցիկցաւ երկրիս վերայ :

Ա' յսինքն , մի՛ թողուր որ քո շնոր
հաց առատութենէն զրկած և
տնանկացած մարդն քեզանկից
զիւր խնդիրքն չի՛ ընդունելով
ամաչէ և յետ դաւանայ * այլ այց
արա՛ ամենեցուն քո սբ սնօրէ
նութեան միջնորդութիւն , որ
աղբատք և տնանկք քո սուրբ
անունդ օրհնեն և գովեն և փա
ռաբանեն :

Ա' յսինքն , վերկաց ար անձ , և
դու զքո դատաստանդ արա՛ *
Թէ զմեր խղճութիւն այլ չես յի
շեր մեր անարժանութեն համար
զքո նախասինքդ յիշէ , որ անզ
գամ և ամբարիշտ մարդիք զօրն
իբուն ընդէմ քեզ կուխօսին և
կու հայհոյեն :

Ա' յսինքն , քոյ պաշտօնեից և
քոյ հաւաստեցեալ ծառայից աղա
ջանաց ձայնն մի՛ մտանար * զէ
րէ քո սուրբ հաւատքիդ ասող
մարդկանց ամբարտաւանութիւն
և հպարտութիւն օրլստ օրէ կու
անեղանայ և կու բարձրանայ երկ
րիս վերայ :

Իբր , զայս սաղմոս վան ի՛նչ
սասցեալ մարդարէն դաւիթ
հոգւոյն սրբոյ սունաւութիւն ,

ուստի մի՛ ապականեր զմեկնութիւն սորա:

Լ յս սաղնստան կուխօսի մարգարէն՝ իբերանոց քի վր աւուր դատաստանին, և վասն հասուցման ըստ իւրաքանչ իւրոցն գործոց:

Ստինքն, կուխստատվանիք ար ամ հայր երկնաւոր կուխստատվանիք եւ որդիդ քո միածին, և ամ հաւաստեալ ծառայք իմ քո ամենազոր կարողութիւն և քո անչափ մեծութիւն * և յիշելով զքո սբ անունդ զքեզ միշտ մեզ ՚ի յօգնութի կուկանչենք:

Լ յստինքն, պատմեմ զքո ամ ըրանչելիքդ որ ինձ արարիր, իբր յայնմեմ աշխարհի զամենայն փառքն և մեծութիւնն որ ինձ պարգևեցիր * և մանաւանդ, երբ որ ես քեզանից ժամանակ առնում, իբր յորժամ որ ժամանակն հասանի որ ես քո հայրական փառքդ դամ ՚ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, յայնժամ ուզել զատաստան անելով հասուցանեմ իւրաքանչ իւրոց ըստ գործոց իւրեանց, և զքո սուրբ անունդ փառաւորեմ առաջի ամ արարածոց:

Լ յստինքն, յառաջ քան զմար

Սաղմա 57:

Սատվան եղև ցուք առ քեզ ամ, խոստովան եղևոցք * և կարդացուք զանուն սբ քո:

Պատմեցից զամ ըս քանչելիս քո * յոր ժամ ժամ առից ես, ուղիղ դատեցից:

Իմ բնակիչք նորա *
ես հաստատեցի
զսիւնսնդ :

Լսացի անօրինաց
Թէ մի' անօրինիք *
և մեղաւորաց Թէ մի'
բարձրացուցանէք
զեղջիւրս ձեր :

Սի' համբառնայք ՚ի
բարձունս զեղջիւրս
ձեր * և մի' խօսիք
զայն իրաւութի :

Օ ՚ի ոչ յարևելից և
ոչ յարևմտից * և ոչ
յանապատէ լերանց
* այլ Իժդ գատա
ւոր է :

դեղութիւնն իմ, երկիրս իւր
բնակչօքն մաշերևափչացեր էր մե
զօք բայց Ես նորա սներն հաստա
տեցի, իբր զիմ առաքելաբոյ յու
սադրեցի և կարգեցի, որ զինքն
բարողութիւն անտարանական ճշ
մարտութեն ամրացնեն, և զա
նազան գործովք առաքինութե
զարդարեն և դեղեցկացնեն :

Լսինքն, ասացի անօրէն մարդ
կանց ՚ի ձեռն առաքելոց և աշա
կերասաց խնոց, Թէ Թողէք զձեր
մոլորական սովորութիւն, և մի'
անօրինիք * և ասացի մեղաւորաց
և չարագործաց, Թէ ձեր հպար
տութե և ամբարտաւանութե
պողերն մի' բարձրացուցանէք իմ
հաւատացեալ ծառայիցն այ :

Լսինքն * ասացի Թէ ձեր անդ
դամութե և կամապաշտութե
պողերն մի' բարձրացնէք իմերայ
առաքելոց և վարդապետացն եկե
ղեցոյ * և ընդէմ Իժդային գրոց
անիրաւութիւն և հայհոյանք
մի' խօսիք :

Լսինքն, զէրէ ոչ յարևելից
ոչ յարևմտից * և ոչ ՚ի յանապատ
տե կամ ՚ի լերանց, իբր և ոչ ՚ի
հարաւոյ և կամ ՚ի հիւսիսոյ ձեզ
իշխան և դատաւոր դալոյ յոյս
կայ, որ ձեզ ըստ ձեր հաճոյիցն
դատաստան անէ * այլ քս Իժ
է՛ ձեր դատաւորն, որ առանց

երես պաշտութե կուպսակէ զար
դարս , և կուպստօժէ զմեզաւորս ,
և մանաւանդ զձեզ ով երախտա
մտացք և անուրացք :

Լ յսինքն , զոմն կուխոնարհե
ցուցանէ դատապարտելով , և
զոմն կուբարձրացուցանէ փառա
ւորելով ըստ իւրաքանչ իւրոցն
զործոց * զէրէ այ ձեռքին պարզ
և անապական գինով լցած Թաս
կայ , որ կունշանակէ զչափ հա
տուցման վարձուց մարդկան , և
այս Թասս կայ 'ի ձեռքն այ , զէ
րէ ինքն ան անորէ հատուցանե
լոյ ըստ իւրաքանչ իւրոցն զոր
ծոց * և կուկեռացնէ և կու
խմացնէ երբեմն սորա և երբեմն
նորա , իբր իւր ընտրեալ և հա
ւատարիմ ծառայիցն :

Լ յսինքն , բայց այն գինւոյն
մրուրն չի' պակասիր * զէրէ մե
զաւորաց Թիւն որ պիտին խմել
զայն բարկութե մրուրն , անէ
լիէքան զերանելեաց Թիւն որ
պիտին խմել զանապական գինին
յաւխտենական ուրախութե :

Լ յսինքն , իսկ ես կուցնծամ
իմ հաւատարիմ ծառաներովն
յաւխտանս յաւխտենից * և կու
երգեմ և սաղմոս կասեմ այ յա
կոբայ , 'ի մէջ արքայութեանն
երկնից :

Լ յսինքն , մեղաւոր և ամբա

Օ այս խոնարհ առ
նէ , և զոյն բարձրաց
ցուցանէ * բաժակ 'ի
ձեռքն ան գինի լե
անապակ արկեալ *
և խոնարհեցոյց յայս
մանէ յայս :

Սակայն մրուր նորա
ոչ սպառեսցի * և
արքցեն զնա ան մե
ղաւորք երկրի :

Լ յս ցնծացայց յաւի
տեան * սաղմոս սաս
ցից այ յակոբայ :

Օ ան եղջիւրս մե

զաւորաց փշրեցես
* և բարձր եղիցի եղ
ջիւր արդարոյ :

Տաւ. 10.

Ի հասարակ ընդ որնաթն
սաղմոս սաստից եւ երգ սա
սարկ սաստեայն :

Սաղմոս. 46.

Յայտնի է ՚ի Տրէաս
տանի անձ * և յիւրաց
էլ մեծ է անուաննր :

ըիշտ մարդկանց բռնանդակ Տպար
տութեւ և կամապաշտութեւ պո
ղերն իմ արդար դատաստանովս
կուկորտատեմ մտանելով զնոսա
Ի Տուրն յաւիտեանական * և ար
դարոց փառաց և պարծանաց պո
ղերն կուբարձրանայ ՚ի կեանս
յաւիտեանական :

Իբր , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն դաւիթ մարդարէն է շա
րադրեր ՚ի վր յաղթութենն սաս
րեստանեաց , վասն օրջնելոյ և
դովելոյ զանձ , և տունեալ է սաս
փայ որ նա երգէ :

Այս սաղմոսումն իրուելով մար
դարէն վասն Տրէից և վասն յաղ
թութենն զոր արար ան ի ձեռն
նոցա , նշանակէ խորհրդաբար
զեկեղեցին քի և զյաղթութիւն
նորա ընդէմ անօրինաց և անբարշ
տաց :

Այսինքն , ՚ի մէջ զանազան աղ
դացն կուպապաշտից , միայն Տրէից
է յայտնի ճշմարիտ անձն բտտեղ
ծօղն երկնի և երկրի * և վասն
զարմանալի յաղթութեանցն որ
արար ՚ի պատճառանց , մեծ է իւր
անուանն ի մէջ իւրացելացնոց :

Ի արձեալ , ՚ի մէջ զանազան աղ
դաց մարդկան որք են յաշխարհի
միայն քրիստոնեից է յայտնի որ

դին այ անն ճշմարտ * և վասն
բողթութեն զոր արար խաչի-
և մահն անքն խրով ընդէ՛մ սա
տանայի , մեծ է իւր անունն ՚ի
մէջ քրիստոնէից :

Լ յսինքն , այ տեղն խաղաղու-
թե բողաբումն է , իբր ՚ի յերու-
սաղէմ , որ Թարգմանի տեսու-
թի խաղաղութ * և իւր բնա-
կութին միշտ ՚ի սինն է , իբր ՚ի
յանկոց բողաբին երուսաղէմի :

Պ արձեալ , քի տեղն ՚ի մէջ սի-
րով և խաղաղութի միաբանեալ
քրիստոնէից է * և իւր բնակու-
թին ՚ի մէջ սբ եկեղեցւոյ է :

Լ յսինքն , ՚ի յերուսաղէմ խոր
ասկեաց և փչացոյց ան սենեքա-
րիսայ աղեղի զորութին * զզալ
խանն զթուրն և զպատերազմն ,
սատակելով ՚ի ձեռն Տրեշտակին
իւրոյ Տարիւր ութսուն և Տինկ
Տաղար կռաւարարս նորա :

Պ արձեալ , սուրբ եկեղեցւոյ
միջումն խորասկեց և փչացոյց
քն սատանայի նարադ-խութե
զորութին , զՏակառակութին
և զՏալածանքն , յաղթահարե-
լով ՚ի ձեռն առաքելոց և վարդա-
պետաց զպաշտօնեայս և զվամա-
բարս նորա :

Լ յսինքն , դու ար ան լոյս և
պայծառութի տուօղ ես անգաճ-
ժամանակի լեռներին , իբր նա

խա

Լ զև ՚ի խաղաղութե
տեղի նր * և բնակու-
թի նորա ՚ի սինն :

Լ նդ խորասկեց ար
զզորութի աղեղան *
զզէն զսուր և զձա
կասամարա :

Լ ուստու ես դու
պանչելապէս լե
բանցն յաւ-խտենից *

խոսվեցին ամենեք
եան որք անմիտք են
սրտուք * ննջեցին
զքունս իւրեանց և
ինչ ոչ գտին :

Ը մենայն արք ՚ի մե
ծութե ձեռաց իւր
եանց ՚ի սաստե քու
մէ անձ յակորայ ննջե
ցին * ոչք Տեճեալք
էին ՚ի ձիս :

խաճարց մարդարեից և դատաւն
բացն խորայելացւոց * խոսվե
ցան սասանեցան ամէն այնպիսի
մարդիքն որ սրտով անմիտք էին,
իբր քո ամենակարող զորութիւն
չի ճանաչելով ընդէմ քո ժողով
դեանդ կու Տակառակեին * բայց
ննջեցին խորուկ քնի միջումն և
ոչինչ չի գտան, իբր այնպէս խո
րուկ քնեցան զօրքն սարոց, որ
այլ չի արթնացան, և ինչ որ ու
նէին կորուսին :

Գ արձեալ, դու ար յմ քո քո
Տողւոց որքոյ շնորհաց լուսոյն
և պայծառութեն սուօղն ես
յաւխտենից լեռներին, իբր առա
քելոց և վարդապետացն եկեղեց
ւոց * խոսվեցան և սասանեցան
երևելի և աներևոյթ թշնամիքն
որ նոցա կենսաստա քարոզու են
կու Տակառակեին * քնեցան իւր
եանց մեղաց և մոլորութեան մի
ջումն, և ոչինչ չի շահեցան :

Ը յսինքն, որչափ որ ձեռքն
մեծքան եկող մարդկայր, իբր
զօրեղ և քաջ և բան պաշարող
մարդկայր իմէջ զօրացն սարոց,
քո սաստիկ բարկութենեդ և քո
ցասմանեդ ո՛վ անձ խորայելա
ցւոց սատակեցան * այնպիսի մար
դիքն կտուժ, որ զօրեղ ձիանց
վերայ էին Տեճած :

Գ արձեալ, Որչափ որ քո Տա

Լատացեալ Ժողովրդեանդ հօր
Թշամիք կային, քո բարկութիւնդ
և քո սասանդ ո՛վ քս որդի այ ջնջ
վեցան և ոչնչացան * այնպիսի
Թշամիքն կասեմ, որ ձիւնորեր
էին, և զիներ էին ընդէմ քո
սուրբ եկեղեցւոյդ:

Լսինքն, դու ահաւոր և զար
հուրելի ես ար ան, ո՛վ կարէ
քեզ ընդէմ կենալ * զէրէ եր
բոր դու երևեցար ՚ի յերկնից քո
ամենակարող զօրութիւն մեզ յօգ
նուի հասանելով, շուտով յայտ
նի եղև քո բարկութիւնդ զօրացն
ասորւոց:

Կարձեալ, դու ահաւոր ես ո՛վ
քս ան, ո՛վ կարէ քեզ ընդիմա
նալ * զէրէ երբոր դու երևե
ցար ՚ի յերկնից մարդկային կեր
պարանօքդ, շուտով յայտնի եղև
քո բարկութիւնդ ընդէմ սատա
նայի և կամարարաց նորա:

Լսինքն, ասորոց զօրքն վախե
ցաւ և սասանեցաւ, երբոր ան
վերկացաւ որ դատաստան աներ
* և զհրէից խեղճ ազնւ որ էր ՚ի
յերուսաղէմ քաղաքի փրկէր և
ազատէր նոցա բռնութիւն:

Կարձեալ, դիւաց զօրքն վախե
ցաւ և սասանեցաւ երբոր քրիս
տոս եկաւ յաշխարհ, որ ար
դար դատաստան աներ, և զե
րանս արդարոց և հեղոց ուր էին

ի գոգն

Կու ահաւոր ես և
ո՛վ կարէ կալ առա
ջի քոյ * ո՛վ երևե
ցար դու յերկնից
յայտնի եղև բար
կութիւն քո:

Երկիր երկեաւ և
սարսեցաւ ընդ յառ
նելն այ ՚ի դատաս
տան * ընդ ապրեցու
ցանել զամ հեզս
երկրի:

Խորհուրդք մարդկան խոստովան առ նին առ քեզ * և ծածկեալք խոստովութի օրհնեացեն զքեզ :

Ախաս դիք և կատարեցէք այն այմերոյ * ամենեքեան որք շուրջ էք զնովա :

Սատուցէք պատարագս ահաւորին * որ քաղէ զողոս իշխանաց , ահաւոր է նա քան զամենայն Թա

՚ի գողն արահամու աղատեր ՚ի բռնութի նոցին :

Ասինքն , բարեպաշտ Տրեկց միաքն և խորհուրդն միշտ կուխոստովանի զքո բարերարութիւն ար ան * և նոքա որ ծածուկ խոստովութիւն ունին իբր մարգարէական Տոգի ունին կուօրհնեն զքեզ :

Պարձեալ , բարեպաշտ քրիստոնէից միաքն և խորհուրդն միշտ կուխոստովանի զքո բարերարութիւն քս ան * և նոքա որ քո մարդեղութեան խորհրդոյ խոստովութիւն զարդարեալք են , կուօրհնեն և կուփառաբանեն զքեզ :

Ասինքն , ուստի ո՛վ Տրեպք ուխտ դրէք այ և կատարեցէք * դուք որ կայք ՚ի յերուսաղէմ , և այ տաճարի բոլորքն կուբնա կիք :

Պարձեալ , ուստի ո՛վ քրիստոնէայք ուխտ դրէք քե , և զզատ լով ՚ի մեղաց սրտի մտօք ծառայեցէք նմա * դուք որք էք խեղ սուրբ եկեղեցւոյ , և քի տաճար ների բոլորքն կուբնակիք , ուր քս բաղմեալ կայ Տանապաղ :

Ասինքն , զանազան մատաղներ մատուցէք ո՛վ Տրեպք ահաւոր Թագաւորին այ * զէրէ այն որ աստորոյ իշխաններ Տոգիքն կուքաղէ , Տգոր և ահաւոր է քան

զամ Թագաւորս երկրի՛
Վարձեալ, զանազան առարի
նութե և բարեգործութե պա
տարադներ մատուցէք ո՛վ բրիս
տոնեայք ահաւոր Թագաւորին
Քի * զէրե այն որ զգորութիս
դիւաց և զՏոգիս բռնաւոր էշ
խանաց կուքաղէ, Տգորէ՛ բան
զամ Թագաւորս երկրի՛

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն դաւիթ մարգարէն է՛ ասա
ցեր վասն անցաւոր վայելչութե
աշխարհիս, զի դիթում անցա
ւոր Թարգմանի, և տուեալ է՛
աստիայ որ երգէ ըստ իւր կար
գին՝

Այս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն ՚ի բերանոց երկիւղած
մարգկանց որ իմէջ փորձութե
զզջալով իմեղաց կուաղօթեն առ
ւժ և կույտ սաղրեն զինքեանս

Ասինքն, ես իմ տառապանաց
և փորձութեան միջումն մտացս
ձայնովն առ արն իմ աղաղակեցի
* և մտացս ձայնովն առ ւժն իմ
ուղիղ սրտիւ աղօթեցի * և նա
իւր Տայրական դժութենովն
նայեցաւ դէպ յիս, իբր լսեց և
ընդունեց զիմ խնդրումս՝

Ասինքն, ինչ որ որ ես նեղու
թե և վշտի մէջ անկայ, ձեռքերս

զաւորս երկրի՛

ՏՆԳ. 10:

Ի կատարած զամ էջիթոս
այ սաղմոս տառայ:

Սաղմոս. 42.

Չայնիւ իմով ես առ
ար կարդացի * ձայ
նիւ իմով առ ւժ *
և նայեցաւ տախ:

Յաւոր նեղութե
խնոց զամ խնդրեցի

ձեռքք խնայք * և
 ՚ի գիշերի առաջի նր,
 ոչխաբեցայ :

Ո՛չ կամեր միտն
 ընդ անձն իմ * յիշե
 ցի զամ և ուրախ
 եղէ * Տոգայի և նո
 ՛ն աղիւր յիս Տոգի իմ :

Ժ ամանեցին պա
 Տուցաչքիմ * խառովե
 ցայ և ոչ խօսեցայ *
 խորհեցայ զանուրան
 զառաջինս , և զանն
 յան խանից յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերի
 ընդ արտի իմում *
 Տոգայի * և տառա
 պիւր յիս Տո
 գի իմ :

Ո՛ր թէ՛ ՚ի յան խանն

տարածեցի յերկինս և զամ խնդ
 րեցի * և չէ թէ ցերեկն միայն
 այլ և գիշերն նորա առաջնն չո
 քամ մնալով աղաչեցի , և չի խաբ
 վեցայ . իբր իմ բարի գիտանա
 ըութէս կարօս չի մնացի :

Լ յսինքն , սատարի սրտիս դա
 նութէն ամենեւին չեր ուղերհո
 գիս միտնարովն * յիշեցի զամ
 զմիտնարին անի , և ուրախ
 ցայ * զէրէ արամութե և տիրու
 թե միջումն այնչափ միտք կանէի
 և կու Տոգայի , որ Տոգիս ինձ
 նում կուսու՛նաղէր և կու թու
 ընայր :

Լ յսինքն , գիշերն ՚իբուն ան
 բուն մնալով աչքերս մէկ ժամն
 մինչև ՚իմիւս ժամն բաց մնաց *
 խառովեցայ արամեցայ , և ամեն
 ևին բերանս չի բացի * առաջի
 ժամանակի օրերն միտք բերի , և
 յիշեցի անցած յան խանից տա
 ըիքն , որ դու այնչափ բարերա
 ըութի արարիր քոյ բարեպաշտ
 ժողովրդեանդ :

Լ յսինքն , գիշերն իբուն ան
 դադար իմ սրտիս հետ կուխօ
 սելի * և իմ մեղքս և յանցանքս
 միտք անելով կու Տոգայի * և
 իմ Տոգիս ինձնում կուտառա
 պէր , և կու վշտանայր , և զիս
 անհանգիստ կանէր :

Լ յսինքն , բայց էս զիս միտնար

ընելով կասեի, մի թէ զիս ամե
նեկն յերեսաց կու ձգէ մի անձ *
և միսանգամ իւր ողորմութիւն
չի հաշտիր մի ինձ հետ:

Ը յսինքն, կամ թէ իւր ողոր
մութիւն ամենեկն ինձանից կու
արգելու մի * կամ թէ իւր ան
պիսն խոստամունքն որ յազգէ մին
չև յազգէ վերջացաւ և կատար
վեցաւ մի:

Ը յսինքն, կամ թէ իւր սովո
րական դութն և խնամքն մոռա
ցաւ մի անձ, և այլ չի կամենար
մի դժալ * կամ թէ իւր բար
կութեն համար զիւր դութն
արգելեց մի ինձանից և այլ չի
ուզեր մի ինձ խղճալ:

Ը յսինքն, ասացի իմ սրտիս մէջն
թէ ասո՛ւ այժմ նոր լակաց հրա
ժարիլ ՚ի մեղաց և զբարիս գոր
ծել * բայց այս իմ հոգւոյս նո
րոգումն այ՛ց աջոյն է, որ բարձր
եալ է յերկինս, իբր այ՛ց շնորհաց
ստուրքն է, և ո՛չ իմ կարողութե
զօրութիւն:

Ը յսինքն, յիշեցի խկզբանէ այ՛ց
բարերարութիւնն որ արարեր է
ազգի մարդկան * և յիշեցի նո՛ր
զանազան բութանչելիքն և հրաշա
գործութիւնն մինչև ցոյսօր:

Ը յսինքն չբո ան հիանալի գործ
բերդ մէկ մէկ մտածեցի * և բոյ
ձեռաց զարմանալի արարմունքն

մերժեցցէ՛ զիս ան *
և ո՛չ ևս յանելցի ՚ի
համիլ և ևս:

Ը կամ խաբառ արգել
ցէ զողորմութի իւր
յինէն * կամ կատար
եաց զբան իւր յազ
գէ մինչև յազգ:

Ը կամ մոռացցի դժալ
անձ իմ և ևս * կամ
արգելցէ զգթութի
իւր բարկութե
իւրով:

Ը սացի այժմ սկսայ
* այս է նորոգումն
աջոյն բարձրելոյ:

Յիշեցի զգործս ան
խկզբանէ * յիշեցի
զլքանչելիս նորս:

Խորհեցայ յամենայն
գործս բո * և իձեռս
գործս բո խորհեցայ:

ԼՃ Ի սրբութեան
ճանապարհքքո՞ ով
է՞ անձ մեծ ունի զանձ
մեր * դու ես անձ
որ առնես զբան
չեղիս :

Յուցեր ժողովոյ
եան քում զգորու
թիւնքո՞ փրկեցեր
բազկաւ քով զժողո
վարդքո՞ զորդիան
յակոբայ և յովսէփու :

Տեսին զքեզ ջուրք
անձ , տեսին զքեզ
ջուրք և երկեան * և
խորք խռովեցան Ի
ձայնէ ջուրք բազ
մաց :

Ձայն ետուն անոյք
* քան զի և նետքքո
զնան * ձայն որոտա
լս քոյ յանունի :

միտք արարի , իբր զամբաստեղ
ճուածս որք են Ի յերկինս և Ի
յերկրի Ի միտքերի և զարմացայ :

ԼՂ յսինքն , և Տիանայով ես Ի
յիս ասացի , տր անձ քոյ օրինաց և
պատուիրանաց ճանապարհներն
սրբութիւն է * որ անձ այնպէս
մեծ է , ինչպէս որ մեր անձն է
* դու միայն ես տր անձ որքո կա
րող զօրութենովց մեծամեծ բա
բանչեղիք կանես Իմեջ աշխարհի :

ԼՂ յսինքն , դու քոյ ժողովոյ
եանդքո՞ զօրութիւնդ նշանց տուիր
երբոր հանեցիր զիւրեանք Ի յե
զիպտոսէ * և քո անային բազ
կովց փրկեցիր և ազատեցիր յա
կոբայ և յովսէփայ որդիքն փա
րանի և իւր զօրաց ձեռքէն :

ԼՂ յսինքն , տեսին զքեզ ով
բաստեղճող և ամենախարող անձ
կարմիր ծովի ջրերն , տեսին և
վախեցան * և ծովի խոր ան
դունդներն սասանեցան ահա
գին այեաց ձայներէն և պատա
ռեցան սառեցան և պարսպի նման
մին զմիտու վերայ դիզվեցան և
կանգնեցան :

ԼՂ յսինքն , անպերն Ի վերուստ
սաստիկ գոռացին * և քանպէ այն
ժամանակն քոյ կայծակների նե
տերն երկնքի երեսումն կու թա
չտոսին * և քոյ որոտման ձայնն
արապայի թաքառակների նման

կու գագուայր , վասն որոյ փարա
նի զորքն սասաիկ վախեցաւ և
զարհուրեցաւ :

Լ՝սինքն , երբոր քո փայլատա
կու նրդ երևեցաւ ՚ի յերկնից բո
լոր աշխարհի * խառվեցաւ սար
սափեցաւ և զողաց երկիրս քո
աճեղ զօրութեդ :

Լ՝սինքն քո ճանապարհդ պատ
րասա է՝ ծովի միջումն , և քո շա
ւիղդ ուղիղ և անաս է խորուկ
ջրերի միջումն * բայց քո իղդ
քոյ յետնէ եկող անօրէն փարա
նի զօրացն ամենեւին չի երևիր :

Լ՝սինքն , դու ոչխարների
նման ճանապարհ նշանց տուիր
քոյ ժողովրդեանդ * և զիւր
եանք հովուեցիր և նախախնամե
ցիր մովսէսի և ահարոնի ձեռքն :

Իբր , զայս սաղմոսս կու երգէր
միայն աստի առաջի մարգարէին
լատ խնաստութե և շնորհացն որ
տուեալ էր նմա անձ :

Լ՝սս սաղմոսումն կու պատմէ
մարգարէն զբարերարութին այ
առ հրէայր , և զհրէից երախտս
մտայութին դէպ առ անձ :

սինքն , նայեցէք և միտ
դրէք ով ժողովուրդք
խճ վարդապետական

Երևեցան փայլատա
կու նք քո տիեզերաց
* խառվեցաւ և զո
ղաց երկիր :

Ի՞ծովու են ճանա
պարհք քո , և շա
ւիղք քո ՚ի ջուրս բա
ղումն * և հետք քո
ոչ երևին :

Լ՝աջնորդեցեր ոչ
խաշին ժողովրդեան
քոյ * ՚ի ձեռն մովսէ
սի և ահարոնի :

Տուգ : 18.

Ի սաստութե ստեղծ :

Սաղմոս : 413 :

այեցարուք
ժողովուրդք
յօրէնս իմ

* խոնարհեցուցէք
զուսկն ձեր ՚ի բանս
բերանոյ խնոյ :

Բացից առական ըզ
բերան իմ * խօսե
ցայց զառակս իսկզ
բանէ :

Ուն լուսք և ծան
եաք զայս * և հարբն
մեր պատմեցին մեզ :

Ո չինչ ծածկեցաւ
յորդ՛ոց նն * յազգ
այլ պատմել զորնու
թիս ան , զգորութի
և զբանչելիս իւր
զոր արար :

Հաստատեաց զվկայ

օրինացն , իբր այն օրինացն որ այ
աջն և երկիւղն կու ուսուցանի ,
* խոնարհեցուցէք ձեր ականջ
ներն և լսեցէք իմ բերանիս խօս
քերն , որ այ մեծութին և բա
բերարութին կուպատէ և կու
բացայայտ :

Լսինքն , իմ բերանս առակա
նոր խօսքերով բանամ , իբր ձեզ
խորհրդանոր բաներ պատմեմ * և
ձեզ ըսկսանիմ ՚ի սկզբանէ առակ
ներ խօսիմ իբր այնպիսի խօսքեր
խօսիմ , որ թէպէտ պարզ են ,
բայց ծածուկ իրմիններ կուշա
նակեն :

Լսինքն , և զայս խօսքերս ինչ
պէս որ լսեր ենք և իմացեր ենք ,
այնպէս կասենք * և ինչպէս որ
մեր առաջին հարբն և ծնօղբն
մեզ պատմեր են , այնպէս կու
պատմենք :

Լսինքն , զէրէ ոչինչ բան ծա
ծուկ չի մնաց մեր նախահարց որ
դ՛ոցն , իբր թէ ինձ , և թէ այ
լոց , այլ ան ինչ յայանի եղաւ *
որ կարենանք պատմել այ օրնու
թին և դովութին , զօրութին
և կարօղութին , և իւր արարած
լուբանչելիքն , և հրաշագործու
թիքն այլ ամ ազդերի , որ նոցա
նէ , յես պիտին ծնանիլ , և գալ
յաշխարհ :

Լսինքն , զէրէ այնպէս հաս

տասեղ ան իւր ուխտն և վկայ
ու թին յակօրայ որդւոցն Տեա *
և այսպէս օրէնք տուաւ խորայե
բացւոց ազգին ի ձեռն մոխտիս :
Լ յսինքն , որ ինչ որ ան պա
տուիրեր էր մեր առաջին հարցն ,
զայն ծանուցանելին և զուցա
նելին իւրեանց որդւոցն * որ
ուրիշ ազգեր այլ խմանային և վե
րահասու լինելին իւր ամենակա
րօղ զօրութեն :

Լ յսինքն , և ինոցանէ ծնած
որդիքն այլ վեր կենային և պատ
մէին իւրեանց որդւոցն * որ ամե
նեքեան իւրեանց յոյն յաստու
ած դնէին * և այլ հրաշագործու
թին և բարերարութին չի մտա
նային :

Լ յսինքն , նորա օրէնքն և պա
տուիրանքն խնդրէին , և պա
հէին * և իւրեանց հարցն և
ծնողացն նման օրինազանց և ան
ուրաց չի դատնային :

Լ յսինքն , այն հարցն կատեւ
որ չար ազգ և չար ծնունդ էին ,
և այլ քաղցր բնութին կու դատ
նացուցանելին * այնպիսի ազգ և
այնպիսի ծնունդ էին , որ բնու
իւրեանց սիրտն չի շխտակեցին *
և զիւրեանց հոգին , իբր զիւր
եանց միտքն և դիտանորութին
բնաւ այլ Տեա հաստատ չի պա
հեցին :

ու թին իւր առ յակօր
* և օրէնս եղ ի վե
րայե լին :

Որինչ միանգամ պա
տուիրեաց հարցն մե
րոց զուցանել զայս
որդւոց իւրեանց *
զի ծանիցէ ազգ այլ :

Որդիք որք ծնանին ,
յարիցեն և պատմե
ցեն զայս որդւոց
իւրեանց * զի դիցեն
առ ան զայս իւրեանց
* և մի մտաացին
զգործս այլ :

Օ պատուիրանս նր
խնդրելով խնդրե
ցեն * և մի եղիցին
ոպ և հարքն իւր
եանց :

Լ զգ չար և դատ
նացող * ազգ որ ոչ
ուղղեաց զսիրտ իւր
* և ոչ հաստատեաց
առ ան զհոգի իւր :

Որդիք եփրեմի լիա
գերիք և պնտաշիգք
* յաւուր պատերազ
մի կապարձս դար
ձուցին :

Ո՛չ կացին նք յուխ
տի տն * և ըստ իրա
ւանց նր՝ ո՛չ կամե
ցան դնալ :

Ս՝ առացան զերախ
տին նր * և զլքան
չելիսն զոր եցոյց նց :

Մ՝ առջի հարց նոցա
արար զլքանչելիս իւր
* յերկրին եգիպտոս
ց՛ոց և ՚ի դաշտին

Մ՝ յսինքն , որդիքն եփրեմի ,
իբր եփրեմի ազգն , որ քաջ կու
վարարք էին , իւրեանց աղեղ
ներն լի գրկով կուլարէին , և
իւրեանց նեւերն սաստիկ ու
ժով կուձգէին * սքաւ արազու
ժամանակն , որ յուդայի ազգին
Թագաւոր էր , երուսաղէմայ
պատերազմի ժամանակն փոխա
նակ օգնելոյ խրայելացւոցն ,
իւրեանց Թարբաշներն դարձու
ցին ընդէմ նոցա , և անկանելով
ի կողմն կառապաշտից պատերազմե
ցան ընդէմ քաղաքին երուսաղէ
մայ , ինչպէս որ կուպատմէ կայի
մարգարէն ՚ի դիրս իւր :

Մ՝ յսինքն , սքաւ այ ուխտն հաս
տատ չի պահեցին , զէրէ ՚ի ժա
մանակս ոօթովանոյ խրայելա
ց՛ոց արքային անարգելով զօ
րէնս և զպատուիրանս այ երկր
պաղեցին ոսկեղէն հորթուկնե
րի * և այ իրաւանցն չի՛ հետեւե
լով անկան ՚ի կառապաշտութի :

Մ՝ յսինքն , մոռացան այ երախ
տիքն և բարերարութիւն * և այն
չափ ըսբանչելիքն և հրաշքն որ
իւրեանց ցոյց էր սու՛եր յերկրին
եգիպտացւոց :

Մ՝ յսինքն , և զայս շեն կարեր
ուրանալ , զէրէ անձ զայս ըսբան
չելիքս իւրեանց նախահարց առա
ջևն արաւ * ՚ի ձեռն մովսէսի

ի յերկիրն մարայ՝ ի դաշտին տայա նու , որ է Թագաւորանխատ քաղաքն եղիպտացւոց :

Լ յսինքն , պատառեց կարմիր ծովն իմեռն մոխէսի և անցոյց զիւրեանք * և ծովի ջրերն կանգնեցոյց անշարժ ինչպէս մին տկի միջումն , ինչան յաղթող զօրութեն քի , որ պատառեց զայս արեկոճեալ աշխարհիս ծովն իւր կենարար խաչիւն , և ճանապարհ պատրաստեց իւր Տաւատացելոցն ի մէջ հարածանացն բռնաւորաց ազատելով զնոսա յանմարմին փաբաւունէն սատանայէ :

Լ յսինքն , ցերեկն նոյ ամպով ճանապարհ նշանց կուտայր , և արեգակն ջերմութէն կուպահեր * և գիշերն ի բուն կրակի ճառագայթով նոյ լոյս կուտայր , ի նշան հովանաւորութե հոգւոցն սրբոց որ Տաւատացելոցն քի զճանապարհս անային օրինաց կուտուցանէ , պահելով զնոսա ի ջերմութե ցանկութեան մարմնոց , և լուսաւորելով ի մէջ փորձութեց գիշերի :

Լ յսինքն , անպատումն բզմն մն պատառեց , և նոցա ինչպէս մէկ անդունդ և խորտեղաց ջուր խմեցոյց , ինչան ճշմարիտ վնսին քի որոց կողն պատառեցաւ ի վերայ խաչին և ել արիւն և ջուր :

տայանու :

Լ յերձ զծովն և անցոյց զնոսա * և կացոյց զջուրս որպէս ՚ի տիկս :

Լ աջնորդեաց նոյ ամպով ՚ի տունէ * և զամ գիշեր ՚ի լոյս հրոյ :

Լ յերձ զվէմն յանապատին * և ետ լուպել նոցա ուն ՚ի խորոց մեծէ :

Լ Տան զՅուրս 'ի վի
մէ * և հոսեաց ուր
զգեաս զՅուրս :

Սակացն յաւելին 'ի
մեղանչել * և ևս
բարկացուցին զար
ձրեալն յանջրդի :

Փորձեցին զանձ 'ի
սիրաս իւրեանց * 'ի
խնդրել զկերակուր
անձանց իւրեանց :

Տրտնջեցին զայ և
ասացին * մի թէ կա
բող իցէ անպատրաս
տել զսեղան յանա
պատի :

'Ի անդի հարկաներ
զվէմ և հոսէին

'ի յարեումն և 'ի մարբութիւն
լոր աշխարհի :

Լ Ստինքն , քարէն և սպառա
մէն ջրեր հանեց * և ջրերն զե
տերի նման բխեցոց , 'ինչան չորս
գլուխ անտարանացն , որ իբրև
չորս գետք 'ի վիմէն քի կուբխեն
և զմբ եկեղեցին կուզարդարեն :

Լ Ստինքն , բայց այսչափ հրաշք
ներս ոչինչ համարելով այլ լի
բակասն մեղանչել * և իրկին բար
կացուցին զարձրեալն ան ան
ջուր անապատին 'ի նշան երախ
տատնաց քրիստոնէից , որ զՏե
ղումն արեանն քի ոչինչ կուհա
մարին :

Լ Ստինքն , փորձեցին զանձ իւր
եանց սրտի միջումն * և իւրեանց
անձանցն ուտելակերք խնդրե
ցին , 'ինչան թերահաստ քրիս
տոնէից , որ այնչափ բարկք կու
րնդումին 'ի ձեռացն այ , և ամե
նեին զիւրեանց սիրտն շեն ուղ
ղեր դէպ առնա :

Լ Ստինքն , տրտնջեցին յայ իւր
եանց սրտի միջումն և ասացին *
մի թէ անկարող է մի այս անա
պատումն մեզ սեղան պատրաս
տել , 'ի նշան անդոս մարդկանց ,
որ յայ նախախնամութիւն շեն
սպաւինիր :

Լ Ստինքն , ղէրէ ինչպէս որ զար
կեց մովսէս մարդարէն քարին , և

ջրեր բխեցին * և ապառաժէն սելաւաներ դուրս Թափեցան :

Լ՝սինքն , տեսանելի Թէ այն մէս այլ նորա ձեռքովն կարէ մի մեղ ճաց տալ * կամ իւր Բողոքը զեղանն այս չօլումն կարէ մի սեղան պատրաստել :

Լ՝սինքն , վասն որոյ լսելով անց արտունջն , կերակուր պատրաստեց իւր ամենակարող զօրութիւն զօսանելոյ Տանար * և յապաղեց , իբր իւր բարկութիւն յետացոյց * բայց յետ կերակրին կրակ անկաւ յերկնից խնայ որ դ՛ոցն յակորայ և զիւրեանք այրեց , ինչպէս որ կուպատմէ Թոնոց գիրդն , և նոյ բարկութիւն եկաւ խնայ իտրայելաց՛ոց :

Լ՝սինքն , և պատճառն է այս , զէրէ ուղիղ սրտով չի Տաւատացին յաճ * և իւր փրկութիւն չի յուսացան , ինչպէս իւրեանց որ դիքն և Թոռունքն , ուրանալով զբանս անձաբոս մարդարէիցն , ոչ կամեցան յուսալ և ապաւինիլ ՚ի քս յո որ է փրկութիւն նոյ :

Լ՝սինքն , Տրաման տուաւ վերելէն անպերին , և երկնից դռներն բացաւ * և իւրեանց վ՛րճանանայ Թափեց որ ուտեն և կշաման , ՚ինչան առաքելոց և վարդապետաց եկեղեց՛ոյ , որք իբրև ամաք և երկիրք Տրամա

ջուրք * և վտակբխա զային ՚ինմանէ :

Լ՝ղէ ճաց և սկարասցէ տալ նա մեղ * կամ պատրաստեցէ զեղանն Բողոքընն իւրոյ :

Ս՛ այտորիկ լուազայս տր * և յապաղեաց * Տուր բորբոքեցաւ ՚ի յակոր , և բարկութիւն էլ ՚ի վ՛ր իտրայելն :

Օ ՚ի ոչ Տաւատացին յաճ * և ոչ յուսացան ՚ի փրկութիւն նորա :

Տրաման ետ անցոց ՚ի վերուստ , և ըզդրունս երկնից եբաց * և տեղեաց ՚ինոսա զճանանայ ՚ի կերակուր :

Օ Հաց երկնից եւս
 նոցա * զՀաց հրեշ
 տակաց կերան մար
 դիք * և իջոյց ի նս
 զկերակուր ի լու
 թիւն :

Ե Հան զՏողմն հա
 բաւոյ * և էած զ
 ռութեամբ իւրով
 զհիւսիսիւ :

Տեղեաց ինտաս միս
 ույ զՏող * ույ զա
 շաղ ծովու զթա
 շունս թեւաւորս :

Ե արկ ի մէջ բանա
 կի նոցա * և շուրջ
 զլրանօք նոցա :

Աերան և յագեցան

նաւն նյ բաննս զբերանս իւր
 եանց , և թափեն ի յականջս և
 ի սիրտս մեր զշնարիտ մանանայն
 որ է բանն նյ :

Ե յսինքն , նոցա երկրի հաց
 տուեց , իբր երկրէն իջած հաց
 տուեց * և հրեշտակաց հացն
 մարդիք կերան , իբր հրեշտակաց
 արժանի հացն մարդիք վայելե
 ջին * և առաւ կերակուր իջոյց
 նոցա որ լիացան և յագեցան ,
 ինչան պատուական մարմնոյ և
 արեան ան մերոյ յի քի որ գորով
 հաց երկնային , և հաց հրեշտա
 կաց բաշխի հաւատացելոց իմէջ
 եկեղեցւոյ :

Ե յսինքն , հարաւային քամին
 վերկացոյց * և իւր ամենակարօղ
 զօրութիւն շնչեցոյց դէպ ի կող
 մանս հիւսիաց , ինչան շնորհաց
 հողւոյն սրբոյ , որ շնչելով ի
 սիրտս հաւատացելոց բառնայ զօր
 տութիւն հիւսիսային , և ջերմս
 ցուցանէ ի սէրն անային :

Ե յսինքն , թափեց նոցա վերայ
 մեղէն կենդանիքն հողի նման
 * և թեւաւոր թռչունքն ծովու
 աւաղի նման :

Ե յսինքն , լցեց նոցա օրդունե
 ըի մէջն * և նոցա շարքերի բո
 լորքն առատացոյց մեղէն կեն
 դանեօք :

Ե յսինքն , կերան և կշտացան

սաստիկ * զէրէ խրեանց ցան
կացած իբնն սուեց նց * և
ամենեւին կարօտ չի մնացին խր
եանց ցանկութեն:

Մ յիմքն, բայց դեռ կերակուրն
խրեանց բերանումն էր * ար
դարադատին այ բարկութիւնն
ելաւ նց վերայ և պատժեց զխր
եանք:

Մ յիմքն, շատ մարդիք ՚ի նոցա
նէ ըսպանեց * և ընտիր և քաջ
կուշտարքն խրայելաց՝ ոչ սասա
կեց, խրեանց անպարկեշտ ցան
կութեն և տրանջական բարուցն
Համար:

Մ յիմքն, այս ամէն բաներումն
մեղանջեցին ընդէմ այ * և չի
հաւատացին նորա հրաշիցն և ըս
քանջելեացն, զէրէ ըսկան խր
եանց սրտի միջումն ստել, թէ
կարէ մի զմեզ ամ տանիլ յեր
կիրն աւետեաց, ինչպէս որ խոս
տացաւ ՚ի ձեռն մովսէսի:

Մ յիմքն, խրեանց կենաց
օրերն փոք և անօրուս սեղ
պակասեցաւ * և խրեանց տա
րիքն շուտով անց կացաւ, և ար
ժանի չեղան մտանել յերկիրն
աւետեաց:

Մ յիմքն, երբոր ամ կու պա
տուհասէր և կու ըսպանանէր
զխրեանք, Թողութի կու ինդ
րէին և կաղաչէին ՚ի ձեռն մովսէ

յոյժ * և զցանկութի
նոցա ետ նց * և ոչինչ
կարօտք եղեն ՚ի ցան
կութի խրեանց:

Մ ինչ դեռ կերտ
կուրք ՚ի բերանս խր
եանց էին * բարկու
թի այ ել ՚ի վր նց:

Սպան զբազումն ՚ի
նոցանէ * և զընտիր
ընտիրս խրայելս սա
տակեաց:

Յ այսմ ամ մեղան
* և ևս ոչ հաւատա
ցին սքանջելեաց նր:

Պակասեցան յուսայ
նութե անուրք նց
* և ամբ նոցա փու
թապէս անցին:

Յ որժամ սպանանէր
զն ՚ի ինդրէին զնա *
դառնային և առա
ւօտ առ նէին առ ամ

Յիշեցին զե ամօ օգնական էր նոց * ամբարձրեալն փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերա նոր խրեանց , և լեզուօք խրեանց ստեցին նմա * և սիրաք նոց ոչէին ուղիղ բնոյնմա , և ոչ հաւատացին ուխտի նր :

Լալ նա ինքն գթած էր * քան էր զմեզս նոցա , և ոչ ապա կանէր :

Յանձախէր դարձուցանել զբարկութի խր * և ոչ բորբոքէր զնա սրամտութի խր :

Յիշեաց թէ մարմին են նորա * հողի որ ելանէ այլ ոչ դառնայ :

Ի անիցս անդամ դառնացուցին զնա յանա

նի * և առաւօտենց կանուխ կուգանային առ ամ , բայց ոչ ուղիղ սրտաւ , այլ երեսասհանց զզնանալով :

Լսինքն , և թէպէտ յիշեցին և սիրաք արարին թէ ամ խրեանց օգնական էր * և բարձրեալն ամ նոցա փրկիչն էր :

Լսինքն , բայց սիրեցին զնա միայն բերանի խօսքով , և խրեանց լեզուովն սուտ թխթալ արարին նր * զէրէ սրտերն ուղիղ չէր նորա հետ , և նորա ուխտին և խոստմունքին չի հաւատացին :

Լսինքն , այլ ինքն ամ գթած էր , կու յիշէր նոցա բնութե տկարութին * կուներէր նոցա մեղացն , և զխրեանք բնաջինջ չէր աներ :

Լսինքն , շատ անգամ խր բարկութին կու չիճուցանէր և յետ կու դարձուցանէր * և խր բովանդակ սրամտութին նոցա վրէր բորբոքէր :

Լսինքն , յիշեց թէ տկար մարմնոց տէր են նորա * հողին որ կու ելանէ ՚ի մարմնոց , այլ չի դառնար մինչև դատաստանի օրն և այսպէս կու սխտարկվին ՚ի հող , և կու ջնջվին յիշատակ նոցա :

Լսինքն , քանի անգամ նորա քաղցր բնութին դառնացուցին յանա

յանապատու մն իւրեանց խստա
սրտութենովն * և բարկացու
ցին զբարձրեալն անձուր չի գտ
ված տեղն տրտնջալով :

Ասինքն , շատ անգամ դար
ձան և փորձեցին զանձ , Թէ ան
խոց կարողութի ունի Թէ չէ *
և խորայելի սրն զայրացուցին ,
իբր զնոյն ինքն անձ , որ է սր ,
և սրբութի սրբոց :

Ասինքն , միտք չարարին և չի՛
յիշեցին նորա ձեռաց ամենակա
րոջ զօրութիւն * և այն օրն որ
զիւրեանք փրկեց և ազատեց փա
րանոնի և իւր զօրաց ձեռքէն :

Ասինքն , Թէ ինչպէս մեծաւ
զօրութեամբ արար զիւր հրաշա
լի նշանքն և արուեստքն * մտայ
երկրումն , խոցան քաղաքի դաշ
տումն :

Ասինքն , Թէ ինչպէս նոցա
գետերն և անձրևի ջրերն յա
րին փոխարկեց * որ չի՛ կարե
նային խմել :

Ասինքն , Թէ ինչպէս նոցա
շանաձանձ , իբր խայթող ձանձ
ողարկեց որ զիւրեանք խայթեն
և կակծացնեն * և զարշելի գոր
տերով լցեց զիւրեանց աներն և
տեղերն , և ուտելիքն և ըմպե
լիքն ապականեց :

Ասինքն , Թէ ինչպէս նոցա եր
կրի պտուղն խոցատեց և փտեցոյց

* և

պատի * բարկացու
ցին զբարձրեալն յան
ջրի :

Պարձան և փորձե
ցին զանձ * և զսրն
խորայելի զայրացու
ցին :

Ո՛չ յիշեցին զձեռն
նորա * յանուր յո
րում փրկեաց զնս՛ի
ձեռաց նեղչաց նց :

Որպէս արար զնշանս
և զարուեստս իւր *
յերկրին եգիպտաց
ւոց և ՚ի դաշտին
տայանու :

Պարձոյց յարիւն ըզ
գետս նց * և զանձ
րևս նց զի մարբցեն

Ապրեաց ՚ի նոսս
զշանաձանձ , և եկեր
զնս * և գորտիւ ապա
կանեաց զնոսս :

Լստ ժանկոյ զպտուղս
նոցա * և զվատտակս

Նոցա մարտաց :

Լ Տար կարկառն զայ
դիս նոցա * և դժգե
նիս նց եղեմամբ :

Ս ասնեաց ՚ի կար
կուս զանասունս նց
* և զստացունսս նց
հրով դատեցաւ :

Լ արեաց ՚ի նոսս
զորամտութիւն բար
կութեան իւրոց *
զորամտութի զբար
կութի և զնեղութի :

Լ զարեաց ՚ի նս ասն
ջանս ՚ի ձեռն հրեշ
տակի չարի * դիմե
ցոց ՚ի նս զբամտու
թիւն բարկութե
իւրոց :

Ս չ անխայեաց ՚ի մս
հունե զանձինս նց
* և զանասունս նց
՚ի մս մասնեաց :

Լ Տար զամ անդրա
նիկս եղիպտացոց *
զսկիզբն ամ վաստա
կոց նոցա ՚ի յարկս
բամայ :

* և նոցա արտերի ջորենն և գա
րին մարտիների ուսեցոց :

Լ յսինքն , թէ ինչպէս նոցայ
դեաց խաղողն կարկառով զարկեց
և թափեց * և նոցա ծաղկած
թղի ծառերն գիշերվան եղե
մովն չորացոց :

Լ յսինքն , թէ ինչպէս նց ոչ
խարքն և անասունքն կարկառով
սպանեց * և նոցա պարտեղքն
և բուրաստանքն կրակով այրեց :

Լ յսինքն , թէ ինչպէս իւր բար
կութե սրամտութին ողարկեց
դէպ ՚ի նոսս * և իւր բարկու
թին և սրամտութին , և նեղու
թին թափեց նոցա վերայ :

Լ յսինքն , թէ ինչպէս ՚ի ձեռն
պատահասող հրեշտակի նոցա
պատիժ և ասնջանք ողարկեց *
և իւր բարկութեան սրամտու
թին դէպ ՚ի նոսս ձանապարհոր
դեց :

Լ յսինքն , թէ ինչպէս նոցա
անձն ՚ի մահունե չի իմայեց *
և նց անասունքն մահաւ ձեռն
մասնեց :

Լ յսինքն , թէ ինչպէս եգիպ
տացոց անդրանիկ որդիքն զար
կեց և սատակեց * իբր զայնտիկ
որ իւրեանց ծնողաց երկանցն և
արխատանաց բոկիպքն էին * քա
մայ սներումն , իբր եգիպտա
ցոց սներումն , զէրէ եգիպտա

ցիւր մէ զրայինայ զարմէն էին , որ
էր որդի չարագործին քանայ որդ
ւոյն նոյս :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս իւր ժո
ղովորեանն ոչխարների նման
չունցողց և յառաջ ձգեց * և հա
նեց զիւրեանք գեհի նման ՚ի
յանապաան :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս յոյս տա
լով նոցա առաջևն անկաւ կար
միր ծովի միջումն որ չի վախե
նային * և նոցա Թշնամիքն ծովի
ջուրն ծածկեց :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս հանեց
զիւրեանք իւր սրբութե լեան
* իբր յայն լեան որ իւր ամե
նակարօղ զջուն ընտրեր և պատ
րաստեր էր որ տեղն իւր պաշտօն
և երկրպագութիւն մատուցա
նէին :

Լ յսինքն , Թէ ինչպէս մերժեց
և հալածեց նոցա առաջևէն կռա
պաշտօց ազգերն * և իւր ժա
ռանգութե վիճակն , իբր զհե
թանոսաց երկիրն նոցա միջումն
վիճակով ամէն ազգի դօրայ բա
ժին բաժին արաւ * և խորայե
լացւոց ազգն նոցա աներումն
բնակեցոյց :

Լ յսինքն , և նոքա զայս ամ մո
ռանալով զարձրեանն ամ փոր
ձեցին , և զայրացոցին * և նր
ուխան և վկայութն չի պահեցին :

Տորդան ետ որպէս
խաչին ժողովորեան
իւրոյ * և եհան զնս
ոնց զհօտ յանապատ

Լ աջնորդեաց նց
յուսով և ոչ երկեան
* և զԹշնամիս նոցա
ծով ծածկեաց :

Լ հան զնս ՚ի լեան
սրբութե իւրոյ * ՚ի
լեան այն զոր ստա
ցաւ աջ նորա :

Սերժեաց յերեսաց
նր զհեթանոս * և
վիճակեցոյց ՚ի նոսա
զվիճակ ժանանդու
թեան իւրոյ * և
բնակեցոյց ՚ի յարկս
նց զազգն խորայել :

Փորձեցին դառնա
ցուցին զամբ բարձր
եան * և զվկայութի
նր ոչ պահեցին :

Պարձեալ խոտորեցան ունի և Տարբն իւր եանց * դարձան և եղեն ունի զաղեղն թիւր :

Պարձել բարկացողին զնա ՚ի բազինա իւրեանց * և դրօշելովք իւրեանց նա խանձ արկին նմա :

Ո՛ւսաւ ան և արՏա մարՏեաց զնոսա * և անարգեաց յոյժ զնա բոյել :

Սերժեաց յիւրմէ զխորանն ՚ի սելով * խորանն զոր բնակեցոյց ՚իմէջ մարդկան :

Սասնեաց ՚ի գերութի զգորութի նոցա * և զգեղ նի՛ իձեռս թշնամեաց նոցա :

Սրգել ՚ի սուր զժո զովուրդ իւր * և գժտանգութի իւր

Սսինքն , դարձան կրկին և ուղիզ ճանապարհէն թեքեցին ինչպէս իւրենց Տարբն և ճնողքն * դարձան և աղեղի նման ծռ վեցան :

Սսինքն , դարձան բարկացողին զնա իւրեանց կուռքերովն * և իւրեանց քարէ և փայտէ փորած պատկերքներովն նախանձ շարժեցին և զայրացողին :

Սսինքն , լսեց ան նոցա մեղաց ձայնն և ոչինչ անդ Տամարեց զիւրեանք * և անարգեց զազգն խրոյելի , իբր զազգն Տրէից :

Սսինքն , ձգեց զիւրեանք երեսաց և կռապաշտ Քիլիստեցնոց ձեռքն մասնեց ՚ի սելով քաղաք զիւր խորանն , իբր զիւր տապա նակն ուխտի * զայն տապանակն որ Տատասեր էր ՚իմէջ մարդկան և ՚իմէկ անուրմէջն կոտորեցան երեսուն Տազար խրոյելացիք , և երկու որդիքն Տեղեայ յսինի և փէնէ Տէս ընդ նոսա մեռան :

Սսինքն , նոցա ուժն և կարօ զութին ՚ի գերութիւն մասնեց * և նոցա գեղեցկութիւնն և փառքն իւրեանց թշնամեաց ձեռքն տուեց , իբր զտապանակն կտակարանաց :

Սսինքն , իւր ժողովուրդն ՚ի սուր քաշել ավեց * և իւր ժառանգութիւնն , իբր խրոյելա

ցեոց աղօքն երեսաց ձգեց և ան
տես արար :

Ասինքն , նոցա աղամարդիքն
պատերազմի կրակն կուլ ալեց *
և նոցա կոյս դատերացն համար
ոչոք չի՝ ոչբաց ասելով , Թէ սո
ցա փեսայացուքն ՚ի պատերազմի
մեռեալք են , և իւրեանք ան
մոխթար են մնացեալք :

Ասինքն , նոցա քահանայքն
Թրով լսպանվեցան * և ոչոք չի
կայր որ նց այրի կանայքն լայր և
կոծայր :

Ասինքն , բայց չի համբերելով
ած իւր Թշնամեաց արարած
հարատութեն , զարթեցաւ ,
ինչպէս մէկ մարդ մի իւր քնէն
կու արթնանայ * և ինչպէս մէկ
քաջ մարդ մի որ զգինին կու մար
սէ և կու լրջանայ , իբր ըսկաւ
իւր Թշնամիքն պատժել , և իւր
ժողովրդեան ՚ի Թիկունս հասա
նիլ :

Ասինքն , զարկեց և զաւոտեց
նոցա յեօին կողմն , իբր նց նս
տոյ տեղն այնպէս անբժշկելի ճի
ւանդութե դէմ արաւ * որ յա
ւիտեանս յաւիտենից նախատիւք
դարձան աշխարհի :

Ասինքն , մերժեց և չուզեց
յովսէփայ չատիրն , իբր յովսէ
փայ զարմն * և եփրեմի աղօքն
չի՝ ընտրեց , իբր չի կամեցաւ որ

անտես արար :

Օ երիտասարդս նց
եկեր հուր * և վասն
կուսանաց նց ոչոք
սպացաւ :

Քահանայք նց ան
կան ՚ի սուր * և զոյ
րիս նոցա ոչոք էր որ
լայր :

Օ արթեաւ ուց ՚ի
քնոյ տր * ուց հզօր
զէ Թափէ զգինի :

Ա հար յեսս զԹշնա
միս իւր * նախատիրնս
յաւիտենից արար
չնտաս :

Սերժեաց նա զես
րանն յովսէփու * և
զաղօքն եփրեմի նա ոչ
ընտրեաց :

Լ իննեաց զազգն յուղայ * ըզ
լեառն սինն զոր սիր
եաց :

Ը իննեաց ոսկ զսի
եղջերու զորքութի
նորա յերկրի * հաս
տասեաց զնա յաւիտ
եան :

Ը նորեաց զգաւիթ
ծառայ իւր, և ընկա
լա զնա ՚ի հօտէ իս
շանց * ՚ի վերջին
ծնելոցն ընկալա
զնա :

Տ ովուել զյակօր
ծառայ իւր * և զնա
բայել ժառանգու
թի իւր :

Իւր տասանակն դառնայր և
մնայր ՚ի սեղով քաղաք, որ էր ՚ի
վիճակս Եփրեմաց որդւոյ յակօ
փայ :

Լ յսինքն, այլ ընարեց իւրն
բնակութի զազգն յուղայ * և
զսինն լեառն որ սիրերէր, իբր
զերուսաղէմ :

Լ յսինքն, և տեղն ՚ի ձեռն որ
դուին դաւթի սողոմոնի զիւր
սրբութին շինեց, իբր զիւր տա
ճարն շինեց քերիկերսանի նման
բարձր և գեղեցիկ * և հաստա
տեց զնա յաւիտեան, քայց սյս
մարդարեւութիս կու խնայլի վն
սուրբ եկեղեցւոյն քի որ մնա
լոց է յաւիտեան, և ոչ վասն տա
ճարին սողոմոնի, որ ՚ի վաղուց
հեռէ քակլեցաւ ՚ի ձեռն կուս
պաշտից :

Լ յսինքն, ընարեց զիւր ծա
ռայն դաւթի, և ընդունեց և
բարձրացոյց ՚ի հօտութե, իբր
՚ի չապանութե ՚ի Թագաւորու
թիւն * և յլի և ծննդական ոչ
խարների յեանէն չուրջ գալն
իբէն զինքն ընդունեց պատուեց
մեծարեց և փառաւորեց :

Լ յսինքն, և հաստատեց զինքն
որ հօտուէր և կառաւարէր զիւր
ծառայն յակօր, իբր զազգն յա
կօբայ * և զիւր ժառանգութին
խրայել, իբր զազգն խրայելի :

Այսինքն , որ արածէր և կա
ռաւարէր զժողովուրդն այ իւր
որտի խորհրդովն և խնամուլն
* և իւր ձեռաց անմեղութիւն
և յիստակութեամբն ճշմարտու
թեան ճանապարհ նշանց տայր
նորս :

Իբր , զայս ստղծուս շորադրեաց
դաւթի մ օրհնելոյ և փառաբա
նելոյ զանձ , և ետաստիաց որ եր
դէ միշտ առաջի տապանակին այր
Այս ստղծուսան կազանկատի
մարդարէն իբերանոյ խորայելա
դոցն , տառապեցելոցն և վշտա
ցելոցն ի ժամանակս անտիրաց
կայսեր , և մանաւանդ իբերանոյ
եկեղեցոցն թի վշտացելոյ յան
հաւատից և իբարբարոսաց :

Սյսինքն , որ անձ մտան հե
թանուր իբո ժառան
դութիդ , իբր կու
պաշար և անհաւատք կատաղած
զազանների նման քոյ հաւատաց
եալ ժողովրդեանն վր վաղեցին ,
և տիրապետեցին * և քո որ տա
ճարդ իւրենց կուռքերովն , իւր
եանց չար գործքովն , և իւր
եանց հայհոյութիւն պղծեցին և
ապականեցին :

Այսինքն քո երուստղեմդ , իբր
դքո

Արածէր զնր խնաս
տութիւն սրտի իւրոյ
* յանմեղութե ձե
ռաց իւրոյ առաջ
նորդէր նց :

ՏՆԳ : 74

Ստղծու զնութիւն տապար :

Ստղծու ՀԸ .

մտին հե
թանուր
իժառան
դութի
քո * պղծեցին զաս
ճար սուրբ քո :

Արարին զերուսա

դէմ ունի հիւզս մրգւս
պահաց * արկին զգիս
կուսն ծառայից քոց
դէշ Թռչնոց երկնից
* և զմարմինս սրբոց
քոց դազանաց երկրի

Տեղին դարիւնս նոյ
նոյ զքուր շուրջ զե
րուստղէմաւ * և
ոչպէ եր որ Թաղէր
զնոյ :

Եւ զպէ մեք նախա
սինք դրացեաց մե
քոց * ծաղը և այսն
կատականաց այնոցիկ
որք շուրջ էին զմեք :

Մինչև յերբ արբար
կանաս դու խալառ
* բորդորեացի որպէս
հուր նախանձ քո :

Տեղ զբարկութիւն
քո խելերայ աղգաց որ
զքեզ ոչ ճանաչեցին
* և ի վերայ Թագա
ւորաց որ զանուն քո

դքոսուրբ եկեղեցիդ քանակեցին
և կործանեցին , և այգեպաննե
րի ծառէ և ճղէ շինած օթաղ
ների նմանեցուցին * և քո ծա
ռայքդ կոտորեցին , և նոցա լա
շերն երկնից Թռչնոցն կերակուր
ձգեցին * և քոյ սրբոց մարմինքն
երկրիս դազաններին բաժանեցին

Եւ յսինքն , քոյ մարտիրոսաց
արիւնն ջրի նման հեղին եկեղե
ցւոյ բոլորքն * և ոչպէ չէր զավիր
յան հաւատոց ահէն որ զիւրեանք
բոս օրինաց Թաղել կարենայր :

Եւ յսինքն , նախաստինք և տնա
զատեղ դարձանք մեք մեր դրա
ցիներին , իբր առաջի սուս
անուն քրիստոնէից և հերեօի
կոսաց * և ծաղը և կատակեղանք
նոցս որ մեր չորս կողմն պատեր
էին , իբր դիւաց և կամարարաց
նոցին , որ մեր կորստեանն կու
րսպատէին :

Եւ յսինքն , մինչև յերբ արբար
յիշելով զմեր մեղքն կու երկա
րես քո բարկութիւն * և մինչև
յերբ մեր օրինազանցութեն վե
րայ քո անձային նախանձդ կրակի
նման կու բորբոքեցնես :

Եւ յսինքն , Թափէ դքո բարկու
թիւն այնպիսի ազգերի վերայ ,
որ զքեզ իբրև ճամբորտ ան չի
ճանաչեցին * և այն Թագաւոր
ներին վերայ որ քո սբ անունդ չի

յիշեցին * զէրէ կերան զյակօբ
և նոցա տեղն աւերեցին , իբր
կոտորեցին զհաւատացեալ քրիս
տոնեայս , և նոյ եկեղեցիքն և
բնակութիւն քակեցին և կործա
նեցին :

Լ՝ յսինքն , մեր անցած մեղքն
և անիրաւութիւն յիշելով մեզ
վերայ մի՛ նեղանար * այլ շուտով
քո ողորմութիւն մեզ յօգնութի
հասանի , զէրէ խիստ աղքատա
ցանք , իբր ամենայն մոտութարու
Թէ կարօտ մնացինք :

Լ՝ յսինքն , օգնէ մեզ տր ամ
փրկիչ մեր քո սուրբ անուան փա
ռացն համար , և մեզ ՚ի Թիկունս
հասիր քո ողորմութիւն և անյիշա
չարութիւն :

Լ՝ յսինքն , դու տր ամ փրկիչ
զմեզ այս հալածանքէս և փորձու
Թէս * և մեր մեղքն և անօրէ
նութիւն քաւէ քոյ անուան փա
ռացն համար :

Լ՝ յսինքն , որ չի լինի Թէ ան
հաւատք և բարբարոսք խրեանց
օրօտի միջումն հպարտանան և
տանն , Թէ ուրէ՛ դոցա ամեն ,
էր չի դոցա օգնութի հասանիր ,
և փրկեր զխրեանք ՚ի ձեռաց մե
րոց :

Լ՝ յսինքն , այլ կերպիւ մի յայտ
նի լինի ՚ի մեջ հեթանոսաց և
բարբարոսաց մեր աչքի առաջնն

* Թէ

ոչ կարդացին * զի
կերան զյակօբ և ըզ
տեղի նոյ աւերեցին

ՍԻ յիշեր զմեզս
մեր զառաջինս * վաղ
վաղեցէ առ մեզ
ողորմութիւն քո տր
զի աղքատացսք
յոյժ :

Օգնեա՛ մեզ ամ փր
կիչ մեր վասն փառաց
անուան քոյ :

Տր փրկեա՛ զմեզ *
և քաւէա՛ զմեզս մեր
վս անուան քոյ :

ՍԻ երբեք ատացեն
ի հեթանոսս , Թէ
ուրէ՛ ամ նոցա :

Լ՝ այլ յայտնի ինչ լի
ցի իմեջ հեթանոսաց
առաջի աչաց մերոց

* առ ՚ի խնդրել ըզ
վրէժ արեան ծա
ռայից քոց որ
հեղաւ :

Սոցէ սուաջի քոյ հե
ծուծի կապելոց *
ըստ մեծութե բազ
կի քոյ շահեա՞ դու
զորդիս սպանելոց :

Հասո՞ դրացեաց մե
րոց եօթնպատիկ ՚ի
ծոց նոցա * նախա
տինս իւրեանց զոր
նախատեցին զբեզ
տը :

Սէբ ժողովուրդք
և խաչն արօտի քոյ *
խոստովան եղիցուք
առ քեզ յա՛խտեան,
յազգէ յազգ պատ
մեացուք զօրհնու
թիս քո :

Տւեք 14

* Թէ դու քո արդար դատաստա
նովդ քոյ հա՛ւատացեալ ծառայից
արեան վրէժն կուխնդրես , այն
արեանն կասեմ որ ՚ի ձեռն ան
հա՛ւատից ՚ի սէր անուան քոց որ
բոյ թափեցաւ երկրիս վերայ :
Մտինքն , մտնու քոյ սուաջեդ ,
իբր առ քեզ հասանի գերված և
բանտ ձգած քրիստոնէից լացն և
աղաղակն * դու քոյ մեծ և ամե
նակարօզ բազկիդ զօրութիւն շա
հէ պահպանէ և մոխթարէ զմեզ
որք ենք որդիք հարցն մերոց ըստ
նելոց , իբր այն հարցն որ քոյ սք
անուան սիրոյն համար բազանվեր
են ՚ի յանհա՛ւատից :

Մտինքն , մեր դրացիներին ,
իբր սուտ անուն քրիստոնէից և
թերահա՛ւատից եօթն պատիկ հա
սուցումն արա՛ , զիւրեանց նա
խատինքն և անազն իւրեանց ծոցն
լցնելով * զայն նախատինքն կա
սեմ , որով զբեզ և զմեզ ծաղր
անելով կուայպանէին , և կու
հայհոյէին :

Մտինքն , և մեք որ քո ժողով
ուրդք ենք , և քոյ արօտիդ ոչ
խարներն ենք , իբր քո ա՛ւետա
րանական քարոզութեն հեռեօզք
ենք * տեսանելով զքո բարերա
րութիդ և քո սղորմութիւնդ ,
խոստովանինք զքո ամենակարօզ
զօրութիդ յա՛խտեանս յա՛խտե

նից , և յազգէ յազգ պատմենք
դքո օրհնութիւն և զգովութիւն :

Ի Բ Բ Բ , զայս սաղմոսս մինչև ՚ի
վերջն շարադրեաց դաւթի՛ ք զն
քահանան երուսաղէմի , որ եղև ՚ի
ժամանակս անտիոքայ , կամ նա
բուդութնոսորայ , և ետ սասափայ
որ երդէր իբրև վկայ Հանդերձ
եալ ճշմարտութեն :

Այս սաղմոսս մնկուազօթէ մար
գարէն առ ան ՚ի բերանոյ ժողո
վրդեանն այ զի առաքեացէ զոյր
դին իւր միածին իմարմնատուի :

Այսինքն , դու ար ան օր քո
ողորմութիւն կու հօտուես և կու
կառավարես զազգն խորայելի ,
նայիրիմեր հոգևոր և մարմնաւ որ
խղճութին և թշուառութին *
դու որ միշտ յովսէփայ զարմին ,
իբր քոյ ժողովրդեանդ յառաջ
ընթաց քաջ և յաղթօղ կու վարար
ներին , ոչխարների նման ճանա
պարհ նշանց կու սասս , ու զզէ
զմեզ և առաջնորդէ ՚ի ճանա
պարհս փրկութե :

Այսինքն , դու ար ան օր անե
րևոյթաբար կու բազմիս իսլո քե
րովէիցն քաւութե * յայտնէ
դքո իմանքդ և ողորմութիւն առ
զի եփրեմի բենիամինի և մանասէի
ազգերին , որք իբրև յառաջըն
թաց պատերազմօղ ք անմիջաբար

՚ի կատարած իմ քոյ զառան
ջ ըջ վկայութե սասափայ սազ
մու իմ քոյ ստիւ բացոյց :

Սաղմո . ՀԹ .

Որ հօտուեսդ խորայ
էլի նայեաց * որ
առաջնորդես ոյ իս
շին յովսէփու :

Որ նստիս ՚ի քրօքէս
* յայտնեաց առաջի
եփրեմի , բենիամի
նի և մանասէի :

ի յարևմտաց կողմանէ կու հեռ
 և ին քոյ սբ տապանակիդ , իբր
 յայտնէ զքո հայրական խնամեղ
 ՚ի ձեռն մարդեղութե և փրկա
 զործ անօրէնութե որդւոյ քոյ
 միածնի , առաջի քոյ հաւատաց
 եւ յ ծառայիցն , եփրեմի , իբր բա
 ընդործութե պողաբերեցեղոյ ,
 բենիամինի , իբր որդեկաց աղոյ
 ձեռն քոյ յի քի , և մանասէի ,
 իբր մուսարղաց զնախկին մղո
 ըութն , որք իբրև հաւատարիմ
 և հարազատ նահատակք հեռեւ
 ւոց են օրինաց և պատուիրանաց
 քոյ սբ եկեղեցւոյդ :

Օ արթն զգորութի
 քո * և եկ ՚ի կեցու
 ցանել զմեզ :

Ա յսինքն , արթնացուր զքո
 ամենակարող զօրութիդ , իբր
 առաքեալ ՚ի մարմնառութի զյս
 քս որդին քո միածին , որ է զօ
 ըութի քո և խնաստութի * և
 ՚ի ձեռն անհասանելի խորհրդոյ
 անօրէնութե նորին բոսանսուս
 խոստմանց քոց եկ ՚ի փրկել և
 ազատել զմեզ ՚ի դերութե ն սա
 տանայի :

Ա ճ զօրութեց դար
 ձն զմեզ * երևեցո՛
 զերեսս քո ՚ի մեզ և
 կեցցուք :

Ա յսինքն , և թէպէտ մեք ոչ ենք
 արժանի այդ բարերարութեդ ,
 բայց դու սր և անձգ ամ զօրու
 թեց և իշխանութեց , քո երկ
 նային չնորհաբար դարձն զմեզ ՚ի
 մուրթութեց մերոց առ բեզ *
 և ցոյց մեզ զքո սուրբ և երկր
 պագելի երեսդ , իբր զյս քս որ

դիդ քո միածին որ է ճշմարիտ պատկեր և նկարագիր էութեան քոյ ըստ պնդոսի , զի կեցցուք և ապրիցուք նովա :

Այսինքն , ար անձ երկնային զօրութեց , մինչև յերբ բարկոս նալով և անտես առնելով քոյ ծառայից աղօթքն , կու երկարես , և կու յետացնես զիրկադործ մարդեղութիւն որդւոյ քոյ միածնի :

Այսինքն , դու մեզ արտասուաց հացուսացուցիր , իբր մեր հացն արտասուքով խառնել տո՛ւիր մեր հոգեկան և մարմնական տառապանաց միջումն * և մեզ արտասուքն չափերով խմացուցիր , իբր մեծամեծ ամաններով խմացուցիր :

Այսինքն , դու զմեզ անազատեղ և նախատինք արարիր մեր դրացիներին , իբր անհաւաս և թերի մարդկանց միջումն * և յամօթ և արհամարհանք շինեցիր մեր երևելի և աներևոյթ թշնամեաց առաջնն :

Այսինքն , ար անձ երկնային զօրութեց և իշխանութեց , դու զմեզ ՚ի մեր մոլորութիւն դարձո՛ւտաբեղ * և քո սուրբ և երկրպագելի երեսդ որ է յս քս որդին քո միածին երևեցուր մեզ մարդկային կերպարանօք , որ կարե նանք փրկիլ և ազատիլ նովա :

Տր անձ զօրութեց , մինչև յերբ բարկոս նաս յաղօթս ծառայից քոյ :

Չ ամբեցեր մեզ զհաց արտասուաց * և արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց * այսպն կատականաց թշնամեաց մերոց :

Ա՛ճ զօրութեանց դարձո՛ւ զմեզ * երևեցո՛ւ զերես քո ՚ի մեզ և կեցցուք :

Օ այդի յեղիպտոս
սէ փոխեցեր * Հաս
ներ զՏեթանոս , և
զնա անկեցեր , և
առաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զար
մատոս նորա , և ելեց
զերկիր * ծածկեաց
զլերին հովանի նր
* և բարունակ նորա
զմայրս այ :

Զգեաց զորթ իւր
մինչև ՚ի ծով * մին
չև ՚ի դեաս են շա
ռաւիղք նորա :

Բնդէր քակեցեր ըզ
ցանկ նորա * կթեն
զնա անցաւ որք ճա

Մսինքն , դու զխրայեւացնոց
ազգն այգնոց նման յեղիպտոսէ
դուրս հանեցիր , և տարիր ՚ի յեր
կիրն անեռեաց , իբր ՚ի յերու
տաղէմ * Կռապաշտից ազգերն
անպետք ծառերի նման հանե
ցիր և դէն ձգեցիր , և զքո այգիդ
նց տեղն անկեցիր , և առաջնոր
դի նման անպով և հրով նր ճա
նապարհ նշանց տուիր :

Մսինքն , դու նր արմատն այն
պէս խորուկ թաղեցիր և հաստ
տեցիր որ անեցաւ և դանոց և
բերսաբէի երկիրն լցեց , իբր
զասհմանս հրէաստանեաց * նր
մեծութե շուպն ծածկեց զսա
րերն , իբր դերազանցեց այլ ազ
գերի զորութիւն * և նորա բարու
նակն , իբր նր մատն ծածկեց այ չի
նարի ծառերն , իբր նր իշխանքն
դերազանցեցին այլազգերի իշխան
ներն , որք այ կասկին , զէրէ մմ իշ
խանու ՚ի իվերուտ է ըստ պողոտի

Մսինքն , և քո օգնութեդ և
նախախնամութեդ իւր որթն ,
իբր իւր մատն երկայնացոյց և սա
րածեց ՚ի կարմիր ծովէն մինչև
՚ի ծովն հրէաստանի պաղեստինա
ցնոց * և իւր ձկերն պիտեց և
լարեց մինչև ՚ի դեան եփրատ :

Մսինքն , բայց էր քակեցիր
նորա պատերն , իբր էր յետոյքո
խնամեղ նորանէ բարձիր * և թո

տուն իր որ ճանապարհներէն անցող
ներն կթեն նր ստու զն և խաղողն
իբր երևելի և աներևոյթ Թ շնա
միքն զնր որդիքն և զստերքն յաիշ
տակեն և զերի տանեն :

Լ յսինքն , օրմանի խողն , իբր ան
տիպոս կայսրն , քակեց և ապա
կանեց զնա * և կատաղած վայրի
գաղանն , իբր նաբուգոթոնոսոր
արածեցաւ նր միջումն , և զեր
եաց և տիրեաց նմա :

Լ յսինքն , տր ամ զօրու Թ Ե . ց և
իշխանու Թ Ե . ց դարձիր քո դ Թ ու
Թ Է . ց և նայիր յերկնից և տես *
և խեղճ եկ այս այգ շոյս , և տի
րու Թ Ե արա՛ , զերէ քո ամային
ձեռքդ է՛ անկեր զսա՛ ի սկզբանէ :

Լ յսինքն , Տայիր ՚ի վր որդ շոյ
ճարդոյն , որ զօրացուցիր զնա ՚ի
քեզ , իբր Տայիր ՚ի յս քս որդին
քո միածին որ խոտտացար ՚ի ձեռն
զբոց սրբոց , և զօրացուցիր քո
անյաղթելի զօրու Թ Է . ց , և ողար
կէ՛ զնա առ ՚ի փրկել զմեզ * որ
այս այգ իս , իբր այս խորայելաց շոյ
տունն Թ Ե և այրած է՛ կրակով ,
և ան իրված է՛ ՚ի ձեռն կռայնչաից
և մանաւանդ ՚ի գիւաց * սակայն
՚ի սատտէ երկրագագելի երեսաց
քոց , իբր իշխանու Է . ց և Տրամանաւ
որդ շոյ քոց միածնի որ է՛ քո երեսդ
և կերպարանքդ , ամէն իւր Թ շնա
միքն կու Տալածին և կու կորնչին

նապարհի :

Լ յզականեաց զնա
խող անտառի * և
երէ վայրի արածե
ցաւ ՚ի նմա :

Լ Ծ զօրու Թ Ե անց
դարձ Տայեաց յերկ
նից և տես * այց արա՛
այգ շոյս այսմիկ , և
դարման տար ամա
զոր անկեաց աջ քո :
՚ի վերայ որդ շոյ մար
դոյ զոր զօրացուցեր
զնա ՚ի քեզ * այրեց
եալ ՚ի Տուր և աներ
եալ * ՚ի սատտէ քու
մէ կորկցէ :

Լճիցի ձեռն քո խլի՛ր
 առն * աջ քո խլի՛րայ
 որդևոց մարդոց զօր
 զօրացուցեր զնա՛ ի
 քեզ :

Ո՛չևս՝ ի բացեայ եզի
 ցուք մեք ՚ի քեն * կե
 ցուցես դու զմեզ ,
 և զանուն քո օրկար
 դասցուք :

ԼՃ զօրութեց դար
 ձո՛ զմեզ * երևեցո՛ւ
 զերես քո ՚ի մեզ , և
 կեցցուք :

Տուգ . 18 .

Ի հասարակ ջրան նվառացն
 առ շուս աստից :

և ինքն կրկին կու զարդարիլ և
 կունորոգիլ :

Լճ յսինքն , զերէ քո հնարական և
 նախախնամողական ձեռքդ միշտ
 խլի՛րայ այն մարդացեալ այն կու
 լինի * և քո ամենակարող աջդ
 խլի՛ր այն որդևոց մարդոցն կու լի
 նի , որ քո անյարժեւի զօրութե՛դ
 զօրացուցիր և հաստատեցիր ՚ի
 քեզ :

Լճ յսինքն , և մեք նորա շնոր
 հաց օգնականութեն այլ քեզա
 նից չենք հեռանար * դու զմեզ
 ՚ի ձեռն փրկող որժևն օրէնս
 նորին կու կեցուցանես , և մեք
 յաւիտեանս յաւիտենից զքո օր
 անունդ օրհնելով և փառաբանե
 լով կու աղաղակենք ՚ի յերկինս ,
 իբրև հաւատարիմ ծառայք :

Լճ յսինքն , ուրեմն օր անձամե
 նակարող դարձուր զմեզ առ քեզ
 * ցոյց մեզ զքո երկրպագելի
 երեսդ զյս քո , որ կարենամք
 նովաւ փրկիլ ՚ի յաւիտեանական
 մահո՛ւ անէ :

Իբր , զայս սաղմոսս ասաց դա
 շիթ մինչև ՚ի վերջն վն ժողովարա
 նացն հրէից որ ննձանք կապիլն
 կամ վն ասանն խրայելի , յորում
 չարչարեցաւ քո , ըստ այնմ ննձան
 հարի միայն , և ՚ի հեթանոսաց
 ոչոք եր ընդիս , և ետ ասափայ

որ երդէր ՚ի բնելիս ժողովրդեանն :

Լ յս սաղմոսս մն կու յորդորէ մարգարէն զժողովուրդն կատարեալ սիրով պաշտել զտան լուսնանորուն ետժներորդի ամսոյն . պատմելով զբարերարութիւնն այլ, և գանկատելով զերախտամուսցութենէ և զխաբեփսցութենէ ճնոցն իսրայելացւոց :

Լ յսինքն , ցնծացէք և ուրախացէք ով ժողովուրդք ՚ի փառս և ի գովութիւնն այլ օգնականին մերոյ * և աղաղակեցէք սրտի մտք առ անծն յակօբայ , իբր առ անծն իսրայելի :

Լ յսինքն , առէք զսաղմոսն ՚ի բերան ձեր , և այլ օրնութիւն և գովութիւն տունէք * և քաղցր ձայնիւ անդադար սաղմոս ասացէք նմա :

Լ յսինքն , փողեր փռեցէք ամեն ամսագլխի ինչպէս որ ձեր անանդութիւն է * ձեր հոգևոր տօնախմբութեց նշանաւոր և հանդիսաւոր օրերումն և ուրախութիւն փառաբանեցէք զան :

Լ յսինքն , զերէ պապէս հրամայեր է՛ անօրդւոցն իսրայելի * և այս է իրանունքն այլ յակօբայ իբր այն այն որ յակօբայ զարմի պաշտած անծն է :

Սաղմոս 2

Յնծացէք առ անծ օգնական է՛ մեր * աղաղակեցէք առ անծ յակօբայ :

Լ առէք զսաղմոս , և տուր օրնութիւն * սաղմոս ասացէք նմա ՚ի ձայն քաղցրութե :

Փող հարէք ՚ի գլուխ ամսոց * յս լուր նշանաւորիտաբեկանաց ձերոց :

Տրտման է՛ այս իսրայելի * և իրանունք են այլ յակօբայ :

Ակայութի յովսէ
փառ զոր եղ ընդ նախ
ոպ ելանէր նա յերկ
րէն եզխայացոց *
լեզու զոր ոչ գիտէր
լուսաւ :

Իբաց արար ՚ի բե
ռանց զթիկունս նր
* և զձեռս նր յորթ
և ՚ի թի ծառայելոյ :

Ինեղութե կարգա
ցեր առ իս , և փրկե
ցի զբեղ * ՚ի գաղա
նութե մրրկին * և
փորձեցի զբեղ ի վր
ջուրցն հակառակու
թեան :

Ի ուր ժողովուրդ իմ
և վկայեմ քեզ * և
խորայել թէ լուիցես
ինձ :

Սի ևս եզիցին բեզ

Լ յսինքն , այս է ուխտն և վկայ
ութիւն զոր գրեց ան յովսէփայ
հետ , իբր խորայելի ազգին հետ ,
այն ժամանակն որ եզխայացոց
երկրէն դուրս կու ելանէր * այն
ժամանակն կասեմ , որ իւր չի'
գիտացած , և չի հասկացած լե
զուներն ըսկաւ լսել ՚ի յերկիրս
կուսպաշտից :

Լ յսինքն , նորա քամակն և թի
կունքն իբար և ՚ի ցեխ կրելոյ
ազատեց * և նր ձեռքն թրոցով
թիով և բահով ծառայուի անե
լոյն պաճացոց :

Լ յսինքն , և ասաց , տես ով
խորայել , դու քոյ նեղութեան
միջումն դէպ ինձ աղաղակեցիր ,
և ես զբեզ փրկեցի ՚ի քո տառա
պանքեդ * քո աղաչանքը լսեցի
յարուցանելով յանկարծ զայն դա
ղած մրրկին և ալէկոծութիւն ՚ի
ծովն կարմիր , և ընկղմելով զքո
թնամիքդ * և փորձեցի զբեզ
հակառակութե ջրն վերայ , իբր
երբ որ ըսկաւ ջրի համար արան
ջալ և հակառակիկ մոխտի և
ահարոնի հետ :

Լ յսինքն , բայց լսէ ինձ ով ժո
ղովուրդ իմ , որ ես բեզ ուխտ
և վկայութի կու գնեմ * և դու
ով խորայել թէ որ ինձ ականջ
կանես :

Լ յսինքն , քո միջումն ժամանա

կաւոր նոր աններ չի դուլի * և դու քո աստուծոյդ ՚ի զատ այլ ուրիշ օտար անների երկրպագութի մի' աներ իմ առաջևս :

Լ՝ սփնքն , զէրէ ևս եմ քո օր անն որ հանեցի և ազատեցի զքեզ եգիպտացւոց երկրէն * բայ զքո բերանդ , և ինդրէ ին ձանից ինչ որ կուղես , որ ևս շուտով լցնեմ և կատարեմ զքո ցան կութիդ :

Լ՝ սփնքն , բայց տեսանելով նոյ խտասարտութին բոխուս քանկա տիլ և սուսել , թէ իմ ժողովուրդս իմ օրինաց և պատուիրանաց ձայնին , ականջ չարս * և խորայել ամենևն զէւլ ինձ չի նայեցաւ , իբր զիս արհամարհեց , և իմ կամացն և դիտաւորութեն չի նսա զանդեցաւ :

Լ՝ սփնքն , ևս այլ բայ թողի զիւրեանք որ իւրեանց սրտի ցան կութե յեանէ երթան * զէրէ նոցա միտքն և դիտաւորութին այնէ որ իւրեանց կամաց տխոր ժակացն հեռեին :

Լ՝ սփնքն , թէ որ իմ ժողովուրդն ինձ լսեր էր * կամ թէ խորայել իմ օրինաց և պատուիրանաց ճանապարհումն շուրջ էր եկեր , և ինձ սրտի մտօք նսազան զէր էր :

Լ՝ սփնքն , ևս նորա թշնամիքն

առ ժամայեք * և մի' երկիրպագանիցես դու նոյ օտարի :

Լ՝ աս եմ օր անն քո որ հանի զքեզ յերկրէն եգիպտացւոց * բայ զբերան քո և լտից զգա :

Ը՝ ողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում * և խորայել իս ինչ ոչ նայեցաւ :

Ը՝ արձի թողի զնոսա երթալ զհեռ կամաց իւրեանց * զի դնաս ցնն նոքա ըստ կամս անձանց իւրեանց :

Լ՝ թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ * կամ խորայել զձա նսապարհս իմ դնաց եալ էր :

Ո՞րպէս զոչինչ խո

նարհ արարեալ էր
իմ զԹշնամիս նորա *
և իվերայ նեղաց ն՛ր
արկեալ էր զձեռն
իմ :

Թշնամիք տն ստեցին
նմա * և եղիցին ժա
մանակք նոցա յաշ
խարհի :

Սերահրեաց զնոս
ի պարարտութի ցո
րենոյ * և ՚ի վիմէ
մեղք յագեցոյց
նոցա :

Տ՛ւր. 16.

մեկ ոչինչ իբմինի պէս խոնարհե
ցուցեր էի , և հողի հաւասար
էի արարեր * և զինքն նեղացնող
և վշտացնող Թշնամեացն վերայ
դիմ ամենակարող ձեռքս մեկներ
էի , և զիւրեանք պատուհա
սեր էի :

Մսինքն , զէրէ այս նոյ ընտա
նի Թշնամիքս , և սուտ անուն
խորայելացիքս , բերանով անձա
պաշտ ձեւանալով , և սրտով նոյ
օրինացն և պատուիրանացն հե
ռանալով , այլ ազգեաց մոլորու
թիցն հետեւելով և նոցա կոպն
երկրագագանելով ստեցին նմա ,
իբր խաբեփայ և նենդաւոր
երեւեցան նոյ առաջն * վասն
որոյ նոցա կեանքն և ժամանակն
այս աշխարհումս լինի , իբր այս
աշխարհումս հալածանօք և Թշ
ուառութի զիւրեանց կեանքն
վճարեն , և արժանի չի լինին
մտանել յերկնից արքայութին ,
և ՚ի կեանս յաւիտենականս :

Մսինքն , որով հետեւ մտա
ցան նոյ երախտիքն և բարերա
րութին որ կերակրեց զիւրեանք
ի պարարտութի ցորենոյ , իբր
ոչ միայն հասարակ հացիւ , այլև
երկնային հացիւ , որ է՝ ձանա
չումս արդարութի և ճշմարտու
թիւն նոյ * և բարէն մեղքուտե
ցոյց նոցա , իբր բարէ տախտակ
ներովն

ներսն իւր օրինաց և պատուիրա
նաց քաղցրութիւն խնացոյց նց :

Ի ԲԲ, զայս սաղմոսս շարադրեաց
դաւիթ և ետ աստից որ երգէր :
Լ յս սաղմոսումն կու յանդիման
նէ մարգարէն զանիրաւ իշխանս
և զգատաւորս :

Լ յսինքն , արդար դատաւորն
ած պատրաստ գովեցաւ ՚ի ժո
ղովս աստուծոց , իբր ՚ի ժողովս
իշխանաց դատաւորաց և դատաս
տան անողաց ՚ի վերայ աշխարհիս
* և նոցա միջումն տեսանելով
զիւրեանց անիրաւութիւն , կու
դատէր և կու յանդիմանէր զնս
ասելով :

Լ յսինքն , մինչև յերբ ծուռ
դատաստան կանէք անիրաւութիւն
* և երես կու տեսնոյք մեղաւո
րաց և ամբարշտաց նոցա հաճոյս
նալոյ համար , որ նոքա այլ եր
բեմն զձեզ մեծարեն և վարձատ
րեն :

Լ յսինքն , արդար դատաստան
արարէք օրբերի և սյրիների *
իրաւունք արարէք աղքատների
և խղճերի , նոցա անմեղութիւն
սպասնելով , և նոցա տառապեալ
սիրան միտարելով :

Լ յսինքն , ազատեցէք ձեր իշ
խանութն զաղքատն և զանանկն ,

Սաղմոս ստաւոց :

Սաղմոս 226

Լ Տ եկաց ՚ի ժողովս
աստուծոց * և ՚ի մի
ջինոցա դատէր զնս :

Ս ինչև յերբ դա
տէք անիրաւութիւն *
և ակն առնուք մե
զաւորաց :

Պատ արարէք որ
բոյն և այրոյց * իրաւ
ունս արարէք տնան
կին և խոնարհի :

Լ պրեցուցէք զաղ
քատն և զանանկն *

Ի ձեռաց մեղաւորի
փրկեցէք զնս :

Ոչ խնայան և ոչ ՚ի
միտ առին * ՚ի խա
ւարի գնացին , և
չարժեցան ամ հի
մունք երկրի :

Եւս ասացի թէ անօր
կցէք * կամ որդիք
բարձրելոյն ամե
նեքեան :

Գուք ահաւադիկ
ոպ զմարդիք մեռա
նիք * և ոպ զմի իշխա
նաց անկանիք :

իբր զչքաւորն , և ՚ի մեծութե
անկած մարդն անիրաւ մարդ
կանց չարախօսութեն * և մեղա
ւոր և անբարիչա մարդկանց ձեռ
քեն փրկեցէք զուրեանք :

Եւս յիմքն , այնչապս կուրացան
ազահութիւն և փռասիրութիւն ,
որ տատուծոյ օրէնքն և պատուի
րանքն ամենեւին չիմացան , և նոյն
փրկական խորհուրդն չուղեցին
՚ի միտ առնուլ * իւրեանց պի
տութեան և մոլորութեան խա
ւարի միջումն շուրջ դարով այն
պէս անիրաւ և օրինազանց դա
տաստաններ արարին , որ բովան
դակ երկրիս հիմունքն չի կարե
լով համբերել շարժեցաւ և սա
սանցաւ :

Եւս յիմքն , ևս իմ մարդարեից
բերանովն ասացի թէ դուք անօր
կցէք * կամ թէ դուք աննորդ
այ բարձրելոյն որդիք էք վասն
այդ իշխանութեդ որ տուերեմ
ձեզ որ զայս ուղեք և կառա
վարէք :

Եւս յիմքն , բայց դուք զձեզ
անտահ կարծելով ձեր ճազան
դեցեալքն կու տառապեցնէք
ընդէմ իմ անօրին հրատանացս ,
և չէք միտք աներ որ դուք այլ
ահա հասարակ մարդկանց նման
կու մեռանիք * և մէկ անիրաւ
և բռնաւոր իշխանի նման վայր
կու

կու անկանիք և կու կործանիք :
Այսինքն , արի ով արդար դա
տանոր ան յս քս և եկ ՚ի դա
տել զերկիր առանց երեսուց
տուծի * զէրէ քեզ է տուեր
հայրն ան ՚ի ժառանգութի ոչ
միայն զհրէայս այլ և զամ հե
թանոս , և քոյէ բոլոր աշխար
հիս տրուծին և իշխանութին :

Իբր , զոյս սաղմոս շարագրեաց
դանիթ վանն օրհնելոյ զամ , և
ես սասիաց որ նա երգէր ըստ
կարգին իւրոյ :

Այս սաղմոսումն կու ազաւէ մար
դարէն զամ պահպանել զիւր
ժողովուրդն ՚ի սառնալեաց և ՚ի
չար դիտանորութի թշնամեաց :

Այսինքն , տր ան ով կու
նմանի քեզ ուժով և
ժկարողութի * մի լուեր
իբր անհոյ մի կենար , և մի դա
դարիք , իբր քո անային օգնու
թիդ մեզանից պակաս մի աներ
այս հարկանոր ժամանակումն :

Այսինքն , զէրէ ահա քո թշ
նամիքդ առիւծների նման գո
ղեցին մեզ վերայ * և քո առե
լիքդ հպարտացան և օձի նման
իւրեանց գլուխն բարձրացու
ցին :

Այս

Արի ան և դատեա՛
զերկիր * զի դու ժա
ռանգեացես զամ հե
թանոս :

Տուր : 8

Սաղմոս ԴՃԻՍՈՒԹԻՆՍՈՒՄԻՅԻ :

Սաղմոս 2Բ :

Սաղմոս 2Բ :
Սաղմոս 2Բ :
Սաղմոս 2Բ :
Սաղմոս 2Բ :

Օ ի ահա թշնամիք
քո գողեցին * և առե
լիք քո համբարձին
զգլուխն իւրեանց :

Ղ Գլերայ ժողովող
 եան քոյ խորամանկե
 ցին զգխառութիւն *
 խորհեցան ի լըսրբոց
 քոց և ստացին :

Լ Կայք ստտակեւ
 ցուք զնոսա յաղջաց
 * և մի յիշեացի
 անունն խորայե
 լի և և ս :

Խ որհեցան միաբա
 նութի խիասին * և
 վան քոյ ուխտ
 արարին :

Բ անակք եղամայեց
 չոց * և խոմայե լացիք
 մովաբ, և հաղարա
 ցիք :

Գ Եբաղ, ամն և
 ամաղէկ * և պղազ
 գիք, մմբնակչքն
 հանգերձ ծուրայ :

Դ Ե և ստուրեկեալ
 էր ընդ նոսա * ամե
 նեքեան սոքա զորա
 վեղք էին որդւոցն
 զովոսայ :

Լ յսինքն, քո ժողովողեանդ
 վերայ խորամանկ նարագխառ
 թիւներ մտածեցին * և քոյ սք
 և ընտրեալ ծառայիցդ վերայ, որ
 ապաւիներ են ՚ի քո անային նա
 խախնամութիւնդ, խորհուրդ
 արարին և ստացին :

Լ յսինքն, եկէք սասկացնենք և
 կորուսանենք զգոսա մարդկային
 ազգիս միջէն * և այլ խորայե
 լացչոց անունն չի յիշվի աշխար
 հիս վերայ :

Լ յսինքն, այս դիտաւ որութիւնս
 միաբանեցան, և ժողովեցան մեկ
 տեղ * և ընդէմ քեզ ուխտ և
 դաշնիք արարին :

Լ յսինքն, եղամայեցչոց սս
 քարներն * խոմայե լացիք, մովաբ
 և հաղարացիք, որ օւլայներում
 կուբնակէին, և խորայե լացչոց
 կուսնախանձէին վն տիրապետե
 լոյն նց երկրին քանանացչոց :

Լ յսինքն, գեբաղ ամն և ամե
 դէկ * և պաղեաստնոց երկրի այլ
 ազգիքն բովանդակայն ազգերին
 հետ որ կուբնակին ՚ի ծուրայ
 երկրումն :

Լ յսինքն, պղև ստորիք եկին
 նոցա հետ ՚ի հեռատանէ * սո
 քա ամէնքն օգնականք և պատե
 բազմի ընկերքեղան որդւոցն զով
 սայ, իբր մովաբացչոց և աննաց
 չոց, որք ծնեալք էին ՚ի զարմէ

դատերացն դովտայ :

ԼՍԻՆԻՔՆ , բայց դու տր ան-
բո ամենակարող զորութիւն յա
մեթ արա զիւրեանք , ինչպէս որ
յամեթ արարիր զմադիամացիքն
ի ժամանակս գէդէոնի * և ինչ
պէս որ կործանէցիր զսիսարա զգ
րագլուխն քանանացւոց և զիւր
Թագաւորն զաբին ի ժամանակս
բարակայ և դէբորայ մարգարէ
ուհւոց ՚ի ձորակն կիսոնի գե
տոյն :

ԼՍԻՆԻՔՆ , այս ամէնքս սատակե
ցան գիտոն գետի մտան , այն տեղն
որ դորայի ակնէր կապէր , իբր
դորայի աղբընէր կու անուանէր
* և այնպէս դարձան ինչպէս հո
տած աղբ որ երկիրս երեսին կու
Թափեն , վասն պարարտացուցա
նելոյ զհողն :

ԼՍԻՆԻՔՆ , արա զնոցա իշխանքն
ինչպէս որ արարիր զօրէբայ , զե
բայ զէբէի և սաղմանայ , և այլ
ամենայն իշխանացն մադիամաց
ւոց ոչնչացուցանելով զիւրենք :

ԼՍԻՆԻՔՆ , զայն իշխանքն կա
սեմ որ յանդունեցան իւրեանց
արտի մէջն և ասացին * Թէ տի
րապետենք և ժառանգենք իս
րայէլացւոց այ սրբութիւն , իբր
զսասպանակն սուրբ :

ԼՍԻՆԻՔՆ , տր ան դու շրջէ
և դրրէ և կործանէ զիւրեանք

ԼՐԱ՛ զնոսս ուն զմա
դիամ * ուն զսիսա
րայ , ուն զաբին ՚ի ձոր
ձորան կիսոնի :

Սատակեցան նորա
յականս դորայ * և
եղենն ուն զաղբ երկրի

ԼՐԱ՛ զիշխանս նոցա
ուն զօրէբն , և զէբէն
և զէբէէ և զսաղ
մանայ և զսեմ իշ
խանս նոցա :

ՈՒՔ ատացին * Ժա
ռանգեսցուք իմեզ
զսրբութիւն այ :

ԼՃԻ՛ իմ արա՛ զնոսս
ուն զանիւ * և ուն

զեղեգն առաջի հոգ
մոյ :

Որպէս հուր զե այ
րէ զանտառս * ուղ
բոց զե կիզու զե
րինս :

Լ՛սպէս հարածես
ցես զին մըրկաւ քով
* և բարկութի քով
խռովեցուցես զինս :

Լ՛ից զերեսս նոցա
անարդանօք * և խնդ
րեսցեն զանուն քո
տր :

Լ՛մաշեացեն և խոռ
վեցին յաւիտեանս
յաւիտենից * և ամօ
թալիցք կորիցեն :

Օրանիցեն զիանուն
քո տր է * և զու

արապայի թարաւլակի նման * և
ինչպէս որ զամին քամու առա
ջեն անդադար կու շարժի և դի
րուր կու գայ , այնպէս երերած
և մոլորած պահէ զիւրեանք աշ
խարհիս վերայ :

Լ՛սինքն , ինչպէս որ բորբոք
եալ կրահն օրմանի ծառերն կու
այրէ * և ինչպէս որ բոցն սարե
րի խոտերն կու խանձէ , և կու
փչացնէ :

Լ՛սինքն , այսպէս քո սրտնու
թեան մըրկած քանովն հաւա
ծէ զիւրեանք * և քո բարկու
թե կրակովն սասանեցուր զիւր
եանք :

Լ՛սինքն , դու տր ամ նոցա
երեսն այնպէս նախատանօք և
անարդանօք սևացուր * որ թէև
ուղիղ սրտով չեն հաւատար
քեզ , սակայն տեսանելով զքո
անցաղթ զօրութիդ , ՚ի հարկէ
զքո սուրբ անունդ իւրեանց
յօգնութի խնդրեն :

Լ՛սինքն , բայց զրկեցեալք ՚ի
խնստոց քոց ամայնոց ամաշեն և
յստօթ լինին յաւիտեանս յաւի
տենից * և այնպէս գլխակոր և
ամօթալից լինելով կորնչին և
մատնվին ՚ի հուրն յաւիտեանս
կան :

Լ՛սինքն , և ՚ի տեղն ճանաչեն
և իմանան , որ քո անունդ տր է

* և դու միայն բարձր և յաղթող
Թագաւոր ես խկերայ ան Երկրի
իր իմ ան ըստեղծուածոց :

Իբր, զայս ստղմաս շարադրեաց
դաւիթ փան տանն ւայ, Թէ եր
և երայն, և Թէ աներեւոյթին,
որք նշանք կտային, զի ինն ճա
շակելով սրբ և ընտրեալք զբա
ժակ քաղցրութենն ւայ կու զմայ
լին սիրով նորին, և ետ որդւոցն
կորխայ որ երգէին առաջի տապա
նակին :

Մյս սաղմոսմն ցանկանալով
մարգարէն վերստին տեսանել
զտաճարն ւայ գողով Տեապեալ
ի պատճառս արխաղոմայ, ցու
ցանէ զփափաք ընտրելոցն ւայ առի
տեսանել զՏաչրենին խրեանց
երկնային :

Մյսինքն, ւոր ան զօրութեց
ինչպէս սրելի և գեղեցիկ են քո
երկնային աներդ * կու ցանկայ
և կու փափաքի իմ Տոգիս քոյ գա
ւթներիդ և քոյ զարմանալի
օթնաններիդ որ պատրաստեր ես
քոյ սրելեացդ Տամար :

Մյսինքն, ան թէ որ ես ար
ժանի լինէի մտանել ի քո լուսե
ղէն առագաստդ, իմ սիրտս և
իմ մարմինս, իբր իմ Տոգիս և
իմ բովանդակսն ձս կու ցնծային

միայն բարձրեալ ես
ի վերայ ան Երկրի
Տուգ : 18

ի կատարած վտն նմանայն
սաղմոս որդւոցն կորխոյ :

Սաղմոս 27:

Որպէս սրելիք են
յարկք քո ւոր զօրու
թեց * ցանկայ և փա
փաքի անձն իմ ի դա
ւթն քո :

Սիրտ իմ և մարմին
իմ ցնծասցեն առ
ան կենդանի :

Քանզի ճնձղուկ
եզիտ իւր տուն * և
տաարակ զբոյն ուր
զիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո օր զօրու
թէց թագաւոր իմ
և անձ իմ :

Սրանի ամենեցուն
որք բնակեալք են ՚ի
տան տն * յաւիտ
եանս յաւիտենից օր
նեցեն զքեզ :

Սրանեալ է այր որոյ

քեզնով , ո՛վ անձ իմ կենդանի և
յաւիտենական , զէրէ կուտեսս
նեի զքեզ երես առ երես բոս
յոհաննու :

Ստիպքն , անբան ճնձղուկ
ներն իւրեանց տուն դասն * և
տաարակներն իւրեանց բուն ձա
րեցին որ իւրեանց ձագերն տե
ղաւորեն , ես որ բանական մարդ
եմ ինչպէս կարօտ մնամ իմ երկ
նային և հայրենի օթևանէն , այն
տեղն որ ես իմ սրտիս փափաքն
պիտիմ հանգուցանել ընդ սր
բոցն և ընդ ընտրելոցն արքայու
թեանս :

Ստիպքն , քո սեղաններդ օր
անձ զօրութեց , իբր քոյ սրբոց
և երանելեաց հոգիքն օր անձ զօ
րութեց , որք են քո կենդանի
սեղաններդ , և քեզ անդադար
օրհնութե և գովութե պատա
րագ կու մատուցանեն ՚յերկիինս
երբ որ իմ միտքս կու անկանին
զիս կու զմայլեն և ՚ի սէր կու շար
ժեն :

Ստիպքն , երանի այնպիսի հոգ
ւոցն որ քոյ երկնային և յաւիտե
նական տանդ միջու մն կու բնա
կին * զէրէ առանց վշտից և նե
ղութեց մարմնականաց կու օրհ
նաբանեն զքեզ յաւիտեանս յա
ւիտենից :

Ստիպքն , երանի այնպիսի մար
դոցն

դոյն որ խճր օգնութիւն քեզանից է, իբր քոյ անօրին շնորհաց օգնութիւն բարեգործութեց կու ճեակեի * և իւր մտաց մէջն զտուս քիւնութիւն երկնից արքայութեւն ելք և սանդուղիս է դրեր, այս արտմութեւն ձորումն, որ է աշխարհս, ինչ տեղ որ ուխտ է արարեր որ այ ուղեղ սրտիւ ծառայե իւր կենաց միջումն:

Լճսինքն, և անօր օրինադիր է, նորա օրհնութիւն և շնորք կու պարգևէ և կարօղութի կուտայ * որ օր լուսօրէ բարձրանայ մէկ առաքինութեան աստիճանէն ՚ի միւս աստիճանն * և նոյն ինքն անն և անն Տրեշտակաց կու եր և ի նմա ՚ի վերին սիմումն, իբր ՚ի մէջ արքայութեւն երկնից:

Լճսինքն, լսէ ուրեմն ան անօր օրութեց իմ բերանիս աղօթքին * և ականջ դիր ո՛վ անօր յակոբայ իմ խնդրումածքիս, և արժանի արա՛ զիս քոյ երկնային վայելչութեդ:

Լճսինքն, դու որ մեր ընդունողն և պահպանողն ես անօր, տես մեր սրտի փափայքն * և նայել լով յերեսս քի որդւոյ քոյ, արժանի արա զմեզ քոյ երկնային փառացդ և անթառամ պատկացն:

Լճսինքն, զերէ լաւ է ինձ մէկ օր քոյ լուսեղէն առազաստումդ

օգնութեւն իւր ՚ի քէն է * ելա եղ ՚ի մտի իւրում ՚ի Տովտէս արտմութե ՚ի տեղւոջ յորում ուխտեաց:

Օրհնութիւս տացէ որ զօրէնս դնէ * զնասցէ նա ՚ի զօրութե ՚ի զօրութե * և երևեացի ան Տրեշտակաց ՚ի սինն:

Տը անօր օրութեց լուր աղօթից իմաց * ունին դիր ան յակոբայ:

Ընդունող ես դու մեր, տես ան * և նայ եաց յերեսս օժեղոյ քոյ:

Սան զի լաւ է ինձ մի օր ՚ի գաւթիս քո

բո * քան զՏաղարս :

Ընտրեցի ընդ ազգ
կալ ՚ի սաննն այ *
առաւել քան զբնա
կանան ՚ի յարկս մե
զաւորաց :

Օ ողորմութիւն և
զճշմարտութի սիրե
տր անմեր * զչնորհ
և զփառս տացէ :

Տը ոչ պակաս առ
նէ զողորմութի իւր
յայնդանէ որք զնան
յամբժութե :

Տը ան գորութեց
երանեալ է այր որ

բո անային տեսութե զմայլել *
քան զՏաղար որ այս աշխարհիս
վայելութե միջումն խնդարեն և
զուարճանան :

Ը յսինքն, ես իմ մտաց միջումն
այլ առ Տանարեցի քոյ տան մի
ջումն ազգի Տաւասար լինին ,
իբր քոյ երկնից արքայութե մի
ջումն քան զամենտրբա պակաս
և նուազ Տանարիկն * քան թէ
այս աշխարհիս մեղաւոր մարդ
կանց աներումն բնակիկն , և ան
ցաւոր փառք և պատուօք մե
ծարկիկն :

Ը յսինքն , և յոյս ունիմ որ իմ
փափարանացս Տասանիմ , զերե
տր ան զողորմութի և զճշմար
տութի կուսիրէ , ողորմութեւն
կուներէ մեղաւորաց , և ճշմար
տութեւն իւր խոստմունքն Տաս
տատ կուպահէ * շնորք կուտայ ,
որ կարենանք զբարիս դործել ,
և փառք կուտայ պատկերով զբա
րեգործս ՚ի յարքայութեան իւր
ում :

Ը յսինքն , տր ան ամենաին
զիւր ողորմութի և զգութիւն
պակաս չի աներ այնպիսի մարդ
կանցէն , որ անարատութեով և
անմեղութեով այս աշխարհիս
վերայ կուկենցադավարին :

Ը յսինքն , վասն որոյ տր ան զո
րութեանց և ամենայն իշխանու

թեանց ,

Թեանց երանի այնպիսի մար
դոյն որ ՚ի քեզ կու յուսայ , և
՚ի քեզ կու սարաւինի իւր կե
նաց միջումն այս անցաւոր աշ
խարհիս զԸ՛ :

Իբր զայս սաղմոսս սասցաւ իթ
վն գալատեանն քի որ լինելոց է
յեւ ժամանակաց ՚ի կատարիչ օրի
նաց և մարգարէիցն , և եւս որդ
ւոցն կորիսայ որ երդեն :

Լյս սաղմոսումն կուգուշակէ
մարգարէն զմարդեղութի բա
նին այ , և կուսղաչէ զհայրն ան
վան շուտով կատարելոյ զնոյնն :

Լյսինքն , հաճեցար և հաշտե
ցար ար ան հողեղինացն հեա ,
օրհնելով զնոսա քու երկնային օր
նութիւնդ * և դարձուցեր զգե
րութի որդւոցն յսիրայ , իբր
աղատեցեր զհաւասացեալս ՚ի
քեզ ՚ի ձեռն մարդեղութեն յի
քի որդւոյ քոյ ՚ի դերութեն սա
տանայի :

Լյսինքն , ներեցիր և թողու
թիւն շնորհեցիր քո հաւատաց
եալ ժողովոցոց անիրաւութեն
հեղմաւք պատուականի արեան
միածնի որդւոյ քոյ * և ծած
կեցիր նց մեզքն ՚ի ձեռն խորհր
դոյ սուրբ մկրտութե և խոստո
վանութե :

յուսայ ՚ի քեզ :

Տուր . 14 :

՚ի կատարած որդւոցն Կր
ից

Սուրբ . 57 :

Հաճեցար ար ընդ
երկիր քո * և դար
ձուցեր զգերութին
յսիրայ :

Թողեր զանիրաւու
թիւն ժողովոցեան
քոյ * և ծածկեցեր
զան մեզս նոցա :

Ի սեզուցներ զամե
նայն սրտմտութիս
քո * զարձար ՚ի բար
կութի սրտմտութե
քոյ :

Պարձ առ մեզ ան
փրկիչ մեր * և դար
ձն զսրտմտութի քո
ի մենջ :

Սի յաւիտեան բար
կանար մեզ ար * և
մի՛ ձգեր զբարկու
թի քո յազգէ մինչև
յազգ :

Ը՛ծ դու դարձեալ
կեցուցես զմեզ *
և ժողովուրդ քո
ուրախեղիցի ի բերդ :

Յոց մեզ ար զողոր
մութի քո * և զբր
կութի քո աուր
մեզ :

Ը՛սինքն , դադարեցուցի և
խաղաղացուցի քո սրտմտութիդ
ի ձեռն խաչի և մահո՛ւան նորին
* և դառնալով ՚ի քո սրտմտե
բարկութենէն զնոսա որ յառաջ
անձնազանդ ծառայից նման կու
ատելի , այժմ հարազատ որդւոց
նման սիրեցի և նախախնամեցի :

Ը՛սինքն , դարձի որ բեմն առ
մեզ քո հայրական գթութենովդ
ով բատեղձող անձ մեր և փրկիչ
մեր * և դարձուր մեզանից զքո
զայրացմունքդ և զքո սրտմտ
ութիւնդ վասն սիրոց որդւոց քոյ
միածնի մի Քի :

Ը՛սինքն , մի բարկանար մեզ
ար անձ մինչև յաւիտեան վասն
մեզայ նախնեացն մերոց * և մի՛
երկայնացներ զքո բարկութիդ
յազգէ մինչև յազգ :

Ը՛սինքն , դու ար անձ դարձի
ի քո բարկութիդ , և զմեր հո
գեքն ապրեցուր * որ քո հաւա
սացեալ ժողովուրդդ տեսանե
լով զքո ամենառատ ողորմու
թիւնդ ուրախանայ քեզնով և
զուարձանայ :

Ը՛սինքն , ցոյց մեզ ար անձ քո
յաւիտեանից խոստացած մեծ ողոր
մութիդ * և քո փրկութիդ որ
է յի՛ քո որդին քո միածին աուր
մեզ , իբր ողարկէ առ մեզ ՚ի փր
կութի հոգւոց մերոց :

Լ՝ յսինքն, և լսեմ թէ ինչ կու
խօսի ար անձն մեր * կուխօսի և
խաղաղութի կուխօսանայ իւր
հաւատացեալ ժողովրդեանն *
և մանաւանդ իւր սրբոցն, այլև
այնպիսի մարդկանցն որ ուղիղ սր
տով հրաժարեալ ՚ի յաշխարհէ
դարձեր են առինքն:

Լ՝ յսինքն, և թէ պէտ հեռի է
իւր ողորմութիւն ՚ի յաներկիւղ
և յանհաւատ հրէիցն, բայց մօ
տիկ է իւր երկիրազած և հաւա
տացեալ քրիստոնէիցն նր փրկու
թիւն, իբր յս քս * և մտկա
ցեր է որ նորա փառքն մեր երկ
րումս բնակի, իբր նորա անձային
մեծ վայելութիւն մարմնանայ ՚ի
յարգանտի կուսին մարիամոս:

Լ՝ յսինքն, և այս մարմնանալոյ
անօրէնութեան խորհրդովն ողոր
մութիւնն և ճշմարտութիւն մէկ
մէկի կուպատահին, իբր անձային
չորհքն և գթութիւն, և իւր յա
ւիտենական խոստման ճշմարտու
թիւն մէկ մէկի կու հանդիպին,
և այս խորհրդումս կու համաձայ
նին * և արդարութիւն և խաղա
ղութիւն մէկ զմէկ կու համբու
րեն, իբր քի վասն պարտուց մե
րոց հասուցման արդարութիւն,
և հօր նայ կամայ խաղաղութիւն
մէկ մէկի հետ կու միաբանին և
կու համաձայնին:

Լ՝ յս

Լ՝ ուայց զինչ խօսի
ար անձ մեր * խօսես
ցի զխաղաղութի ժո
ղովրդեան իւրոյ *
առ նքս իւր և առայ
նօսիկ ոյք դարձեալք
են առ նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ
երկիրազածս իւր փր
կութիւնն * բնա
կիկ փառաց նր յերկ
րի մերում:

Սողորմութիւն և ճշ
մարտութիւն պատահ
եացին * արդարու
թիւն և խաղաղութի
համբուրեացին:

Ճշմարտութի յերկ
րէ բուսաւ * արդար
բութ յերկնից եր
և եցաւ :

Տր ատցէ զքաղցր
ութի * և երկիր մեր
ատցէ զպտուղ իւր
* արդարութի առա
ջի նր զնսացէ * զի
ցէ ՚ի ճանապարհի
զգնացս իւր :

Տ. Ե. 12.

Արթը զարթի ՚ի կատարած
որդւոցն կը բխայ :

Աստիւքն, ճշմարտութիւն քս, այ
ճշմարիտ խոստմանցն քորայ յերկ
րէ բուսաւ, իբր ՚ի մարիամայ
կուսէն ծնաւ * և արդարու
թիւն յերկնից երևեցաւ, իբր
որդին այ որն և արդարն, և մեր
պարտուցն համար արդար հատու
ցումն անօղն, յայ առաքեցաւ :
Աստիւքն, ար ամ կուտայ զիւր
քաղցրութիւն, իբր հայրն ամ
կուողարկէ զիւր քաղցր և բարե
գութ միածինն ՚ի մարմնառու
թիւն * և մեր երկիրն կուտայ
զիւր պտուղն, իբր կոյնն մա
րիամ որէ ամէնօրն երկիրն
մեր, կուծնանի մեզ զիւր պր
տուղն յս քս * արդարութիւն
նր առաջէն կու գնայ, իբր յո
հաննէս մկրտիչն արդարն և անա
բասն նորա նախնիժայ կու լինի,
և ուղիղ ճանապարհ կու պատ
րաստէ քարոզելով զպաշխարու
թիւն ՚ի թողութի մեղաց * և
ինքն իւր զնացքն ճանապար
հում կու գնէ, իբր մարդի նման
կու քայլէ և կու շրջի ՚ի վերայ երկ
րի, և կու կենցաղավարի ՚ի մէջ
մարդկանս :

Իբր, զայս աղօթքս մինչև ՚ի
վերջն դաւ իմ ասաց, և ես որ
գէոցն կորիտայ որ երգենս առաջի
տապանակին այ :

Լյա սնորհաւան կու աղօթի
դաւիթ ջերմ սիրով խնջ վշտից
և տառապանաց, ի յօրինակ քրիս
տոսի, և եկեղեցւոյ նորին:

 Ստինքն, խոնարհեցուր և
ցածացուր օր ան
դքո ողորմած և դժամ
ականջոյ, և լսէ իմ խնդրուած
քիս * ղէրէ աղքատ և չքաւոր
եմ ես, և կարօտ եմ քո օգնու
թեանդ:

Լյա յինքն, ղիմ սուրբ աննպա
հէ օր ան՝ քո նախախնամու թղ
յամ փորձութեց, ղէրէ ես քեզ
եմ յանձնեցեալ և քո շնորհքդ
եմ արդարացեալ * փրկէ և ազա
տէ զքո ծառայդ օր ան՝ իմ յամ
տառապանաց, ղէրէ ես ի քեզ
եմ յուսացեր և ապաւիներ:

Լյա յինքն, ողորմիր և խղձս
ինձ օր ան՝ ղէրէ ես դէպ քեզ
աղաղակեցի զօրն ի բուն * քոյ
ծառայիդ անձն երկնային ին
դու թէն ուրախացուր, ղէրէ ես
զիմ միտքս և ղիմ հոգիս դէպ
քեզ համբարձի և վերացուցի:

Լյա յինքն, ղէրէ դու բնութի
բաղք ես, և դատաստանով ու
ղիզ ես * և առաւ ես ողորմու
թի գէպ այնպիսի մարդիքն որ սր
տի մտք առ քեզ կու գողեն և

Սուրբ Զե:

 Սնարհեցո՛ւր
զունկս քո և
լուր ինձ * ղի
աղքատ և անանկ
եմ ես:

Պ ահեւ՛ զանձն իմ
սուրբ օր * փրկեա՛
ղճառայ քո ան՝ իմ
որ ի քեզ յուսացայ:

Ողորմեաց ինձ օր
զի առ քեզ աղաղա
կեցի զօրհանապաղ *
ուրախ արա՛ զանձն
ծառայի քոյ, ղի առ
քեզ օր համբարձի
զանձն իմ:

Օ ի դու օր բաղք
և ուղիզ ես * բա
զու՛մ ողորմ առամե
նեսեան որք կարդան
առ քեզ:

Ունին դիր ար աղօ
Թից խնոց * և նայեաց
ի ձայն խնդրուա
Տաց խնոց :

Յաւուր նեղութե
խնոց կարգացի առ
քեզ * և լուար ինձ :

Ոչոք է նման քեզ
յսձս ար * և ոչոք է՛
ոպ զգործս քո :

Օ ամենայն ազգս
զորս արարեր , եկես
ցեն և երկիրագացեն
առաջի քոյ ար * և
փառաւոր արասցեն
զանուն քո յաւիտ
եան :

Սե՛ծ ես դու արև
առնես զսքանչելիս *
և դու միայն ես ամ :

կու աղաղակեն իւրեանց Տողևոր
և մարմնաւոր նեղութեան մի
ջուսն :

Լ յսինքն , սիրունջ դիր ուրեմն
ար ամ իմ աղօթքիս * և իմ աղօ
չանայ և խնդրուածաց ձայնին
նայիր քո դժութիւն և ողորմու
թեամբդ :

Լ յսինքն , ես քանի որ իմ նե
ղութե և սառապանաց միջուսն
դէպքեզ աղաղակեցի * դու քո
բարեգթութենովդ ինձ լսեցիր
և զիմ խնդիրս ՚ի բարին կատա
րեցիր :

Լ յսինքն , ոչոք չիկայ կուսպաշ
տից ամենեքի միջուսն որ մեծու
թիւ կամ կարօղութիւն քեզ նմա
նի * և ոչոք չկայ որ քո արարած
զարմանալի գործքերդ կարենայ
գործել :

Լ յսինքն , ուստի ոչ միայն Տրե
այք , այլև աշխարհիս ամ աղ
դերն որ դու ըստեղծեք ես , պի
տին դառնալ յիւրեանց մուրբու
թենէն և դալ երկիրագացանել
քոյ առաջևդ ար ամ * և օրհնել
և փառաբանել դքս ար անունդ
յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի
տենից :

Լ յսինքն , զերեք դու միայն մեծ
ես քո ամենակարօղութիւնդ , և
քո ըսքանչելագործութիւնդ * և
դու միայն ես ճշմարիտ ամ ըս
տեղ

տեղծօղ Երկնի և երկրի, և պահ
պանօղ ամ էակաց :

ԼՍտիկնքն , ուղղէ ուրեմն զիս
քոյ օրինաց և պատուիրանաց ճա
նապարհունն , որ ես միշտ ճշմար
տութի և հաւատարմութեամբ
չըրիմ քոյ առաջնդ * և իմ սիրաս
երկնչեղով քո ահաւոր անուա
նէդ ցնծաց և ուրախանայ :

ԼՍտիկնքն , խոստովանիմ առ քեզ
տր ամ զիմ ամ մեղքս և սխա
լանքս ուղիղ սրտիւ և ամբիժ հա
ւատով * և օրհնեմ և փառաբա
նեմ զքո սբ անունդ մինչև յա
ւիտեան :

ԼՍտիկնքն , քո ողորմութիւնդ
շատէ ինձ վերայ տր ամ * զէրէ
դու փրկեցիր և ազատեցիր զիս
ի ներքին դժոխքէն , իբր դու
քո շնորհօքդ զիմ վարքս և կեն
ցազավարութիս ուղղեցիր , և
չի թողիր որ ես դատապարտեի ի
դժոխս մշտնջենական , որ է տե
ղի ստատանայի և կամարարաց նր :

ԼՍտիկնքն , տր ամ անօրէն և
անխղճմտանք մարդիւք ինձ վերայ
վաղեցին * և շարութի դրեղ
սցած մարդիւք մէկ տեղ ժողովե
ցան և ուղեցին զիմ անձս ըսպա
նանեն և կորուսանեն * և զքո
ամային օգնութիւնդ իւրեանց
աչաց առաջնն ոչինչ համարեցին :

ԼՍտիկնքն , բայց դու տր ամ

Լառջնորդեա՛ ինձ
ի ճանապարհի քում
և գնացից ի ճշմար
տութե քում * և
ուրախ եղիցի սիրտ
իմ երկնչից յանունա
նէ քումն :

Խոստովան եղէցա
քեզ տր ամ իմ բոլո
րով սրտիւ իմով *
փառաւոր արարից
զանուն քո յա
ւիտեան :

Սե՛՛՛ եղև իվերայ
իմ ողորմութի քո *
և փրկեցեր զանձն
իմ ի դժոխաց ներք
նոց :

Լճ անօրէնք յար
եան իվերայ իմ * և
ժողովք հզորաց ինդ
րեցին զանձն իմ *
և ոչ համարեցան
զքեզ ամ առա
ջի իւրեանց :

ԼՂ դու տր ամ իմ

դժած ես և ողորմած * երկայնամիտ բաղումնդ որմ և ճմարիս * նայեց առիս և ողորմեաց ինձ :

Տուր զօրութի ծառայիքոյ * կեցոյ զօրդի աղանոց քոյ * և արս առիս զնշան բարութեան :

Տեսցեն առելիք իմ , և անաչեսցեն * զի դու մոր օգնեցիր ինձ և մխթարեցիր զիս :

Տուր : 16 :

Սաղմոս օրնութի որդուցե կրիսոյ :

Սաղմոս . 22 :

իմ , դժած ես , և ողորմած ես * երկայնամիտ ես * բաղումնդ որմ ես , և ճմարիս ես քան խախտելիստասմունքովդ * նայիրուրեմն ինձ տառապել ծառայիս և խղձա՛ կողկերցս և ողորմերցս , և աղատեա՛ս զիս ՚ի ձեռաց նոցին :

Մտնիքն , քոյ ծառայիդ զօրութիւն և կարողութիւն տուր * և քողանոցդ որդին փրկէ իւր թշնամեաց ձեռքէն * և ինձ մէկ բարութե՛ն նշան մի՛ արս , իբր ինձ մէկ յայտնի նշան մի տուր , որ ես խնամամ թէ դու զիս կողես պահանել և նախախնամել քո հայրական դժութեամբդ յամ փորձութեանց մինչև ՚ի վախձան կենաց իմոց :

Մտնիքն , որ իմ թշնամիքն տեսանեն զքո բարի դիտանարութիւնդ և անաչեն * և խնաման որ դու իմ խղձութեան միջումն ինձ օգնեցիր , և իմ տառապանքի միջումն զիս մխթարեցիր և խնդացուցիր :

Իբր , զայս սաղմոսս շարդրեց դաւթ ժաման օրնելոյ զած , և ետ որդէոցն կորիսայ որ երգեն ըստ կարգի իւրեանց :

Մտնիքն սաղմոսումն կու խօսիմար գարեն վաճառ մեծութե եկեղե

զէոյն

յն ոյն քի , և վասն մարդեղութեանին այ :

Լ յսինքն , սուրբ եկեղեցւոյ Տիմոնքն որք են առարեալք և մարդարեք , հաստատեալք են ՚ի վերայ նոյն սուրբ եկեղեցւոյ լեռանն , իբր ՚ի վերայ յի քի , որ է լեռան մեծ և բարձր բոա դանկելի * առաւել կուտրիւն անսինի դոներն , որք են առարեալք և վարդապետք ուսուցիչք ճշմարտութե հաւատոյն քրիստոնէականի , քան զբովանդակ յա կորայ տներն , իբր քան զբովանդակ հրեից մարմնատէր և խաբեփայ ազգն , որ երևելի օրինապա հաւթք միայն կուպաշտեն զամեն բոլորից :

Լ յսինքն , ահա՛ փառաւորեալն ան՚ի յերկնայնոց և յերկրայնոց բոլրայնատարածութեանդ և քո մեծ վայելչութեդ համար խօսեցաւ ով քաղաքդ այ , իբր ով սբ եկեղեցիդ այ , և ասաց հոգւոն սրբով :

Լ յսինքն , յիշեցի և չի մոռցայ զհպարտ ուսմանն , և զպոռնիկ բարեկամն որք են գլխաւոր թշնամիք խորայնլացւոց ազգին , իբր ես ընդունեցի և քեզ նա զանդեցուցի զամ մեղանորսալ խարհի որ զիս կուձանաչեն , իբր

Տ խոնար նորա ՚ի լեռանսուրբ նորա * սիրէ սբ զգորուսս սինի առաւել քան զամ յարկան յակոբայ :

Փ առաւորեալն խօսեցաւ վասն քայահաւաղիկ քաղաքդ այ :

Յ իշեցի զուսման և զբարեկոն որք ձանաչեն զիս * ահա՛ պղազ գիւրք և ծուր և Բողո վուրդք ննդկաց սոքա եղեն անդ :

Սպր սիննի անէ մրդ
 * և մարդ ծնաւ ՚ի
 նմա և ինքն Տիմոննս
 էարկ նմա բարձր
 եալն :

Տ էր պատկեցի
 դրովք ժողովրդեան
 իշխանացն այնոցիկ
 որք եղեն անդ :

Այ զի ուրախ լիցին
 իբեզ ամենեքեան *
 որոց բնակութի իւր
 եանց ՚իբէն է :

Տ. Ե. Բ. : 6.

զայնտիկ որ զ զջալով Քմարու
 թեց իւրեանց զիս ճշմարիտ ան
 կու խոստովանին * անչ ապաղեա
 տինացիք, ծուրացիք, և նուստան
 ջիբ որք են այլազգիք և մոլորեալք
 կուսպաշտութի, սորա եղեն
 անդ, իբր սորա դարձան ՚ի գի
 տութի ճմարտութե, և բնա
 կեցան իմէջ սբ եկեղեցւոյ :

Լատինքն, ուստի ամեն մարդ
 սիննի մայր կասէ, զերէ նա իւր
 սուրբ անաղանձն զորդիս կու
 ծնանի, և զամենեւեան մայրախան
 դթով կու բնդունի և կուստու
 ցանէ * և մանաւանդ զի մար
 դացեալն ան յս քս ծնաւ նր
 միջումն, և նոյն ինքն որ է ան
 բարձրեալ և անսակոր նր Տիմոն
 ձգեց և հաստատեց որ անշարժ
 մնայ ՚ի յաւիտեան :

Լատինքն, և զայս ճմարտութիս
 ինքն ար ան Տողւոնի սրբով կու
 պատմէ ՚ի գիրս ժողովրդոց և իշ
 խանաց, իբր ՚ի Տին և ՚ի նոր կաս
 կարանս, ՚ի գիրս մարդարեից և
 առաքելոց, որք են բնակիչք սբ
 եկեղեցւոյ :

Լատինքն, որ ամենեքեան լսե
 լով և իմանալով ուրախանան և
 ցնծան իբեզ * զայնտիկ կասեմ
 որ իւրեանց բնակութին քեզ
 նամ է, իբր քո սբ համատոյդ
 նաղանդելով ՚իբեզ կու բնակին :

Իբր, զայն սաղմոսս շարադրեաց
 էմմանէ ի զայնէլայնի որդի մաՏօ
 լայ հաւանութի գաւթի մար
 գարեին, որ ՚ի ժամանակս սողո
 մննի իբրև այր գիտուն և խնս
 աուն պատուիւր ՚ի հրեկեց, և ետ
 որդւոցն կորխայ որ երգեն վն
 ամայէկայ, իբր վասն անբան և
 անզգայ աղօին հրեկեց, որ չար
 չարեալ խաչեցին զքս, առ ՚ի յան
 դիմանել և պատասխանել նց վն
 իւրեանց դազանաբարոյութեն,
 զի ոչ ասացաք իվերոյ բառս այս
 մաՏեկէթ սխալեալ է ՚ի գրչաց,
 և է փոխանակ ամայէկայ, որ նշա
 նակէ զանասունս:

Լ. յս սաղմոսս մս կու ողբայ մար
 գարեն զիւր խղճութին և թշո
 շառութին խօսելով ընդ այ,
 ՚ի յորինակ քի չարչարեցելուն ՚ի
 հրեկեց:

Լ. յսինքն, ով զիս փրկող և աղա
 սող տր անձ, ևս զերեկն իբուն
 դէպ քեզ աղաղակեցի * և գի
 շերն մինչև ՚ի լոյս քոյ առաջևդ
 աղօթք արարի, և քեզանից օգ
 նութի խնդրեցի:

Լ. յսինքն, արժանի արա՛ որ իմ
 աղօթքս քոյ առաջևդ մտանէ,
 և առ քեզ հասանի * և քո բա
 րեգութի սկանջդ խոնարհի, և

զիմ

Օրհնութիւն սաղմոսի որդ
 ւոցն կորխայ ՚ի կատարած
 վասն մահեկեթոյ, առ ՚ի պս
 սասխանել, իմաստութիւն
 էմմանայ եզրոյէլայն:

Սաղմոս 212:

Տր անձ փրկութի
 խնց, իտուէ կարդա
 ցի * և գիշերի առա
 ջի քոյ:

Սացեն աղօթք իմ
 առաջև քոյ տր * խո
 նարհեցի ունկն քո
 ՚ի խնդրուածս իմ:

Օ ի լցաւ չարչարա
նօք անձն իմ * և
կեանք իմ ՚ի դժոխս
մերձեցաւ * և համա
րեցայ ես ընդ այնո
սիկ որք իջանեն ՚ի
դուք :

Եղէ ես ոմ մարդ
առանց օգնականի *
և ՚ի մեռեալս ազատ :

Որպէս զվերաւորս
որք ննջեն ՚ի դերեղ
մանի :

Օ որս դու ոչ յիշե
ցեր * նորա ՚ի ձեռա
նէքում մերժեցան :

Եղին զես ՚ի դբի
նեղքում * ՚ի խա
ւարի և ՚ի ստուերս
մահու :

զիմ խնդրուած բարկէ :

Լսինքն, զերէ իմ ինչս վարք
և չարչարանօք լցվեցաւ * և իմ
կեանքս հալեցաւ և մաշեցաւ և
դժոխոց մերձեցաւ, իբր դերեղ
մանին մտկայցաւ * և ես այն
պէս համարվեցայ ինչպէս մեռած
մարդիքն որ կու իջանեն ՚ի դուք,
իբր ՚ի դերեղմանն :

Լսինքն, այնպէս եղայ ես ինչ
պէս մէկ մարդ մի որ ամեն ին
խորն օգնական չունենայ * և
մեռելոց միջումն ազատ էի, իբր
Թէպէտ մեռայ մարմնով, բայց
ազատ մնայի ՚ի կապանոց մա
հու :

Լսինքն, այնպէս դարձայ ես
ինչպէս վերաւորած և խօցոտած
մարդիք որ դերեղմաններումն
կու ննջեն :

Լսինքն, զայս ամէն չարիքս
ինչ արարին հրէայքն, զորս դու
վասն խրեանց ամբարշտութեն
ջնջեցիր ՚ի բո կենաց դպրութեն
և չի յիշեցիր * և նորա ՚ի պատ
ճառս խրեանց կամապաշտու
թեանն ՚ի բո ձեռքեդ հալած վե
ցան և սքսորեցան որ սասանայի
ձեռաց սակն դերի լինէին :

Լսինքն, դրին զես խորուկ
դբի միջումն, իբր խորուկ դե
րեղմանի միջումն որ էր փորեալ
՚ի ձորամիջի * և մուծ և խա

Հար տեղում , և մահո՛ւան շո
Հարու մե՛կով մարմնոյս արևն մե՛կ
Յնացուցին :

Ա՛սիմքն , քո սրտմտութե՛ղ
որ ունէ՛իր զ՛ն մեղաց ազգի մարդ
կան , ինձ վերայ հաստատեցիր *
և քո անէն զպայցմունքդ ինձ
վերայ Թափեցիր :

Ա՛սիմքն , դու զի՛մ ճանաչ մար
դիքն ինձանից հեռացուցիր , իբր
զառաքեալս * և զիս հրէայք իւր
եանց անազատեղ արարին :

Ա՛սիմքն , փախտականի պէս
մտամտութե՛ք բռնվեցայ , Թէ և
ես հանապազ նոցա հեռ էի տա
ճարի միջումն , և դուրս չէի
եղաներ և հեռանար * և աչքերս
յաղքատութենէ տկարացաւ ,
իբր շատ ընկատելով քոյ օգնու
թե՛դ ՚ի մէջ տառապանաց յու՛ժէ
անկաւ և նո՛ւաղեցաւ :

Ա՛սիմքն * զօրն իբու՛ն դէպ
քեզ աղաղակեցի տօր անձ * և իմ
ձեռքերս դէպքեղ բարձրացու
ցի , և ասացի :

Ա՛սիմքն , մի Թէ դու քո ըս
բանչելիբդ մեռած մարդկանց
համար կանես , որ անասնեն և
հա՛ւասանքեզ * կամ Թէ ճար
կոյ որ բժիշկներն զիւրեանք կեն
դանացնեն , և զքեզ ճշմարիտ անձ
խոստովանին :

Ա՛սիմքն , մի Թէ կու լինի որ

Յիս հաստատեցաւ
սրտմտութիւն քո *
զ՛ամ զբօսանս քո
ածեր ի լը իմ :

Հեռի արարեր մի
նէն զճանօթս իմ *
և եղին զիս նշա՛ակ
իւրեանց :

Ստանեցայ և ոչ ելա
նէի * աչք իմ տկա
րացան յաղքատու
թենէ :

Ա՛ զաղակեցի առ տօր
զօր հանապազ * և
համբարձի առ քեզ
զձեռս իմ :

Սի Թէ մեռելոց առ
նիցես զսքանչելիս քո
* կամ բժիշկք յարու
ցանիցեն և խոստ
վան առնիցին առ
քեզ :

Սի Թէ պատմեացի

որ երբէք ՚ի գերեզ
մանի զորումս թիս
քո * կամ զճշմարտու
թիս քո ՚ի կրօնական

Ս ՚ի թէ ճանաչեցին
՚ի խաւարի պանչե
լիք քո * կամ արդար
ութի քո յերկիր մս
նացեալ :

Լսա առ քեզ արդա
ղակեցի * առաւօ
տաւ աղօթք իմ ժա
մանեցեն առ քեզ :

Բ նդէր ար մերժես
զանձն իմ * կամ դար
ձուցանես զերես քո
յինէն :

Տնանկ եւ փաստակա
ւոր եմ ես ՚ի ման
կութենէ իմ * ՚ի
բարձրութի խոնար
հեցայ եւ ափշեցայ :

Օխ հաստատեցաւ
բարկութիւն քո *
արհաւիրք քո խոս

մէկ մարդ մի գերեզմանի միջու մե
քո ողորմութիդ պատօն * կամ
թէ ինքն մեռած եւ հորած լինի
եւ քո ճշմարտութիդ կարենայ քա
րոզել :

Լսինքն , մի թէ քո լուրանչե
լիք խաւար տեղն կու ճանաչի
* կամ թէ քո արդարութիդ մս
նացած եւ մտքէ տնկած հոգացեալ
մարմնոց միջու մն կհանցվի մի :

Լսինքն , ես զէպ քեզ աղաղա
կեցի ար ան * որ զես փառաւն
րես այն փառքն որ ունի յա
ռաջ քան զլինիլն աշխարհի իմ
աղօթքս երրորդ աւուր առաւօ
տուն առ քեզ հասանի :

Լսինքն , էր դու զիմ անձս
քեզանից կու մերժես * կամ քո
երեսդ ինձանից կու դարձուցա
նես , իբր էր կու մերժես զիմ հա
ւատացեալ անդամքն , կամ էր
նոցանէ երես կու դարձուցանես :

Լսինքն , ես աղբատութիւն եւ
աշխատութիւն չուրջ եկի տղայու
թիւս մինչեւ յայժմ վասն փրկու
թե ազգի մարդկան * եւ զիւր
եանք մեծացնելոյ համար , ես
իմ բարձրութիւս խոնարհեցայ ,
եւ անտանելի չարչարանաց մի
ջու մն պաշարեցայ եւ ափշեցայ :

Լսինքն , քո բարկութիդ որ
մեղաւորաց վերայ պիտէ իր թա
փել ինձ վերայ հաստատվեցաւ

* և բո աճդ և դողդ փոխանակ նոցա կիս սասանեցոյց :

Մ յսինքն , իմ Թշնամիքն ջրի նման զիմ չորս կողմն պատեցին :

* և օրն ՚ի բուն միտտեղ զիս պաշարեցին , և չարչարեցին :

Մ յսինքն , դու իմ բարեկամներս և իմ ճանաչներս ինձանից չեռացուցիր , իբր զսուսբեալս և զազգականս ինձանից երկարացուցիր * ՚ի պատճառս ԹշուսսուԹԵ և դառն տառապանացն որ ինձ դէմ արարիր :

Իբր , զայս սողմնս շարագրեաց էմման էզրայելացի այր իմտառուն պատուեցեալ ՚ի Ժամանակս սողմնի , Տա՛նաուԹԷ և Տրամս նաւ դա՛ւԹի մարդարէին :

Մ յս սողմնսուն կու պատեմարդարէն զբարուԹինն այլ և զճշմարիտ խոստումն նորս , և կու յուսողրէ զամենեւեան Տաստա տապէս Տա՛նասալ և յուսալ բարեգԹուԹԵ և ճշմարտուԹԵ նր՛ զոր խոստացեալ է՛ դա՛ւԹի և զա՛ւակի նորս :

Ս յսինքն , զբո սղորմուԹիդ և բարեգԹուԹիդ արարած մինչև յա՛նտեան կու օրհնեմ և կու գովեմ * և

վեցուցին զիս :

Շ ընեցան զինև ույ ջուր * զօր ամ պաշարեցին զիս ՚ի միասին :

Տ եռի արարեր յի նէն զբարեկամս իմ և զճանօթս իմ * վս Թշու՛սաուԹԵ իմոյ :

Տուց 20.

Ի մատուԹիս եմանայ էզրայելացոյց :

Սաղմոս 2Ը.

Ս սղորմուԹս բո արարեալ տեան օրհնեցից * յազգէ յազգ

պատմեցից ճշմարտութիւն քո բերանով խնով:

Լսացեր թէ աշխարհս ողորմութիւնս շինեսցի * յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո:

Եւ զի ուխտ ընտրելոց խնոց * երդումայ դաւութի ծառայի խնոց:

Յաւիտեան հաստատեցից զդաւակ քո * և շինեցից յազգէ յազգ զաթոռ քո:

Խոստովան եղիցին երկինք պանչելեաց քոց ար * և ճշմար

ազգէ ազգ կու պատմեմ և կու բարոզեմ բերանովս քո բանիցդ և քո խոստմանցդ ճշմարտութիւն:

Լսինքն, դու ՚ի յաւիտեանց նախասահմանեցիր և ասացիր թէ աշխարհս քո անային բարութիւնդ ըստեղծվի և շինվի, և քոյ միածին որդւոյդ բարեգթութեամբն և ողորմութեամբն վերջ վի և վերանորոգի * և կուհաստատմ որ քո անխախտելի խոստմանցդ ճշմարտութիւն միշտ հաստատուն և պատրաստ լինի ՚ի յերկինս:

Լսինքն, դու ասացիր թէ ես ինչպէս որ իմ ընտրելոցն հետ, իբր աբրահամու, խահակայ և յակոբայ հետ ուխտ դրի * այս պէս և երդումայ իմ հաստատարիմ ծառայ դաւութիւն հետ:

Լսինքն, և ասացիր թէ ես քո զարմդ և զաւակդ հաստատուն կու պահեմ, որ մինչև յաւիտեան չի պակասին * և քո աթոռդ յազգէ յազգ կու շինեմ և կու պատրաստեմ, զէրէ իմ միածին որդին քո զարմէդ պիտի ծնանի մարմնով, և իւր թագաւորութիւնն վերջ չի պիտի ունենայ:

Լսինքն, զայս քո բարանչելի խոստմունքդ երկինք կու խոստովանին, իբր առաքելայք կու բարո

զեն * և բո անետարանական ճշմարտութից հաւատացելոց սբ եկեղեցիքն և ժողովքն կու դաւանին և կու պատմեն :

Ըստինքն , և հիանալով և զարմանալով կասեն , տր ամ ո՛վ կայ անցերի միջուան , իբր ո՛վ կայ մարգարեից միջուան որ քեզ կարենայ հաւասարիչ * կամ ո՛վ է՞ այ որդւնոց միջուան , իբր հրեշտակայ և հրեշտակապետաց միջուան որ քեզ նմանի :

Ըստինքն , ամ փառաւոր և զարմանալի է իւր սրբոց մտաց և խորհրդոց միջուան * և ահարկու և սարսափելի է սերովբեից և բերովբեից վերայ որ իւր ամային աթոռքի բողոքն շրջապատած կան և անդադար զինքն կու փառաբանեն , այլև ի՛վն սրբոց և ընտրելոց իւրոց նախահարց առաքելոց մարգարեից և վարդապետաց , որք շուրջ կան զաթոռովն այ , ըստ այնմ որ ասէ յոհաննէս , և շուրջ զաթոռովն աթոռք քսան և չորք և ի՛վն աթոռոցն նատին երկու նք քսան և չորք :

Ըստինքն , տր ամ երկնային զօրութեց , ո՛վ է որ կարենայ քեզ նմանիլ իմէջ ամ ըստեղծուածոց * դու ամենակարօղ և հզօր ես և բո ճշմարտութից և իրաւունքդ բողոք աշխարհս լցեր է և պատերէ՛

տութի բո յեկեղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է՛ յանպ որ հաւասարեցի քեզ * կամ ո՛վ նմանիցի ան յորդիս այ :

Ը՛ֆ փառաւորեալ է՛ իխորհրդօրդ սրբոց իւրոց * մեծ և ահարկու ի վերայ այնոցիկ ոյք շուրջ են զնու վա :

Տր ամ զօրութեց ո՛ նմանի քեզ * հզօր ես դու տր , և ճշմարտութի բո շուրջ է՛ զքե :

Վառ տիրես զօրութեց ծովու * զխոռվուծի ալեաց նորա դու ցածուցանես :

Վառ խոնարհեցուցանես որպէս զվերանորս զամբարտաւանս * ՚ի զօրութի բաղկիբոյ ցրուեցեր զԹշնամիս քո :

Վառ են երկինք և քո է երկիր , զաշխարհս լին իւրով դու հաստատեցեր * զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր * Թափօր և հերման յանուն քո ցնծասցեն :

Վառ է բազուկ և քո

Մտինքն , դու ահագին ծովու աշխարհիս զօրութե է կարողութեն վերայ կուտիրես կու իշխես և կու հրամայես , ինչպէս որ արարիր ՚ի ծովն կարմիր * դու նորա ալեաց խառնակութիւնն և խոռվուծին զոր միշտ և հանապաղ կու յարուցանէ սատանայ ՚ի մէջ մարդկան կուցածուցանես , իբր կու խափանես և կու խաղաղուցանես :

Մտինքն , դու ամբարտաւան զօրքն փարաւոնի և զսատանայ իւր պաշտօնէիւքն վերաւորած և ՚ի զօրութե անկած մարդկանց նման կու խոնարհեցուցանես , և յամօթ կանես * և քոյ հզոր բազկիդ կարողութքն քո Թշնամիքն , իբր զանազան ազգս հեթանոսաց և զհայրն մողորութե սատանայ կուցրուես և կու յաղթահարես :

Մտինքն , քո են երկինք և քո է երկիր , զաշխարհս իւր բնակող անմարմին և մարմնական կենդանեացն հես դու հաստատեցիր * զհիւսիս և զհարաւ դու արարիր * Թափօր լեառն ՚ի յարեւելս քո սուրբ անունդ կու յիշեն և կուցնծան , իբր չորս կողմ աշխարհիս քո սբ անունդ կու օրհնէ և կուփառաւորէ :

Մտինքն , քո է ուժեղ բազուկն

զուկն , և քո է զօրութիւն և կա
բօղութիւն , իբր որդիդ քո միա
ծին , ըստ այնմ , իսկ զքս այ զօ
րութի և այ խնամութի * զօ
րացուր քո աջդ , և բարձրացուր
քո ձեռքդ , և կատարէ զքո խոս
տացեալ բարիքն , իբր զփրկու
թիւն ազգի մարդկան որ նովա
առնելոց ես :

Ը յսինքն , քո ակժող Տաստա
տած է արդարութե և իրաւուն
քի միջում * և ողորմութիւն և
ճշմարտութիւն միշտ քոյ երեսաց
առաջն շուրջ կուգան , իբր
առաջի յի քի որդւոյ քոյ միածնի

Ը յսինքն , երանի այն ժողովր
դեանն որ գիտէ արժանապէս ՚ի
փառս յի քի որդւոյ քոյ միածնի
օրհնել զքեզ ար ամ * զէրէ նք
քո երեսաց լուսովն կու շրջին ,
իբր շնորհօքն յի քի որդւոյ քոյ
կու կենցաղադարին * և քո
անունդ իշխելով օրն ՚ի բուն կու
ցնծան * և քոյ Տաւատոյ արդա
րութիւն կու բարձրանան և որ
դիք այ կու անուանին , ըստ այնմ
եւ նոցա իշխանութի յորդիս այ
լինի :

Ը յսինքն , նոցա առաքինագոր
ծութեան պարճանքն դու ես *
և քոյ կամաց բարեհաճութիւն
կու բարձրանայ մեր պողտերն ,
իբր մեր հոգեկան ուժն և կարօ

է զօրութի * զօրաս
ցի աջ քո և բարձր
եղիցի ձեռն քո :

Յ արդարութի և յի
րաւունս Տաստաս
ել է ակժող քո * ողոր
մութի և ճշմարտու
թիւն գնացեն առաջի
երեսաց քոյ :

Ը բանի ժողովրդեան
որք գիտեն զօրհնու
թիւս քո ար * իւրյս
երեսաց քոյ գնաս
ցեն * և յանուն քո
ցնծացեն զօրհնա
պագ * և յարդարու
թե քում բարձր
եղիցին :

Պ արճանք զօրուեց
նոցա դու ես * և ՚ի
կամս քո բարձր եղի
ցի եղջիւր մեր :

Պատեն է՝ օգնութի
սրբոյն խրայելի թա
ղաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար
տեպեամբ ընդ որ
դիա քո և ասացեր *
եղի զօգնութի իմ
խկերոյ Տղօրին * և
բարձր արարի զընտր
եալն ՚ի ժողովոցենէ
խէ :

Պատի զդաւիթ ծա
ռայ իմ * և իւղով
սրբով խնով օծի զնա

Չեան իմ ընկալցի
զնա * և բազուկ իմ

զութին կու ածի և կու աստատ
նայ որ ըստ օրի :

Ասինքն , զէրի քեզանից է՝ ար
ած , յի քի նոր խրայելի սրբոյն ,
և յաւիտենական թաղաւորին
մերոյ օգնութին և յաջողութին ,
առ ՚ի յաղթել զնա և զիշխան
աշխարհիս զաստանայ :

Ասինքն , այն ժամանակն իօ
սեցար զանազան տեսիլքներով քո
որդւոցդ Տեա , իբր այն քո նա
խասահմանած ժամանակն քո Տղ
ւովդ սրբով խօսեցար նախա
հարց և մարդարեից Տեա , և ասա
ցիր * ես զիմ հայրական օգնու
թիս դրի խկերոյ Տղօր միածնի
որդւոյ իմոյ յի քի , առի յաղ
թահարել զաստանայ , և առ ՚ի
փրկել զազգ մարդկային * և զնոյն
որդին իմ միածին զոր ընտրեցի
իմ ժողովոցեան միջէն , բարձրա
ցուցի և կացուցի իշխան և դա
տաւոր ՚ի վերայ բոլոր աշխարհի :

Ասինքն , դատայ զճշմարիտ դա
ւիթն զյս քս , զանմեղն և զա
նարաման , և զծառայն իմ ըստ
մարդկութեն * և իւղով սրբով
խնով , իբր լիութեամբ Տղւոյն
խնոյ սրբոյ օծի զնա թագաւոր
յաւիտենական , և ար բոլոր աշ
խարհի :

Ասինքն , իմ ձեռքս զնա կու
ընդունի , իբր իմ ամենակարօզ

զօրութիւն զնա կու նախախնամե
* և իմ հօգրական բարուկս զնա
կու զօրացուցանէ և կու կարօզա
ցուցանէ առ ՚ի կատարել զիւր
փրկագործ անօրէնութիւն:

Աստիճին, հին թշնամին սասա
նայ չի կարենայ իւր հնարագոր
ծութիւն փորձել և վնաս հասու
ցանել նա * ըստ այնմ գայ իշ
խան աշխարհիս այսորիկ և յիս
ինչ ոչ գտանէ և որդին անօրէ
նութե յուդա չի չարչարէ զնա,
իբր հասանելով իւր սրտիցան
կութեն չի վշտացնէ զնա, այլ
չուտով յես մասնութեն զրկվե
ի յարծաթոյն և ՚ի կենացն և եր
թոյ իւր զգլխի:

Աստիճին, ես նորա հետ թշնա
մութի անօղ դեքն և տատանայքն
սլաութեմ կորուսանեմ և հազա
եմ ՚ի խորս անշնորհ * և նորա
տանլի հրէայքն յաղթահարեմ և
յամօթ անեմ սաս և ՚ի հանդեր
ձերումն:

Աստիճին, ես զիմ ճշմարիտ խոստ
մանքս, և իմ հօգրական գութս
և ողորմութիւնս նորա հետ հաս
տատ կու ազհեմ ազատելով զնա
ի կապանաց մահու, և յարու
ցանելով զնա ՚ի մեռելոց * և իմ
անօղին անսուամբս կու բարձրա
նայ նորա սողերն, իբր կու փա
սան որվի և կու սարածվի նորա

զօրացուցնէ զնա:

ՍԻ մեղիցն նմա թշ
նամի * և որդին անօ
րէնութե մի չարչա
րեացնէ զնա:

Հարից առաջի նորա
զթշնամիս նորա * և
զատելիս նորա իսպար
տութի մասնեցից:

ՂՃարտութի իմ և
ողորմութի իմ ընդ
նմա * և յանուն իմ
բարձր եղիցի եղ
ջիւր նր:

Լ՝դից 'ի ծովու ըզ
ձեռն նր * և 'ի վր
դեռոց զաջ նորա :

Լ՝ա կարդացել առ իս
Տայր իմ ես դու *
ան ընդունող փր
կութե ինց :

Լ՝ս անդրանիկ արա
րից զնա * և բարձր
բան զամենայն թա
գաւորս երկրի :

պատիւն և իշխանութիւն բոլոր
աշխարհիս վերայ :

Լ՝սխնեմ , ես նորա ձեռքն ծո
վերի վերայ դնեմ , իբր ես նորա
Տրամանքն և պատուիրանքն մե
ծամեծ արութեց և թագաւո
րութեց վերայ բանեցուցանեմ
* և նր աջն դեռերի վերայ դնեմ
իբր նորա իշխանութիւնն իրա
քանչ իւր գաւառի վերայ անց
կացուցանեմ , որ բոլոր աշխարհս
նորա սուրբ Տաւառոյն Յնազան
դի և դառնայ 'ի գիտութիւն ճշ
մարտութե :

Լ՝սխնեմ , նա դէպ յիս աղաղա
կէ և ասէ , Թէ դու իմ Տայրն
ես ըստ անութե ինց * և զիս
ընդունող և փրկող անձն ես ըստ
մարդկութե ինց , իբր դու ես
որ քո անպին զորութիւնդ կու
ազատես զիս 'ի մահուանէ և 'ի
դժոխոց :

Լ՝սխնեմ , և ես անդրանիկ կա
նեմ զինքն , իբր Թէպէտ նա ըստ
անութե ինց իմ անդրանիկ որդին
է , ինչպէս որ ըստ մարդկութե
անդրանիկ և միածին որդի է
մարիամու կուսին , բայց փանս
Յնազանդութե նորով Տամբեր
եաց խաչի և մահու , փառք և
պատու՞ք կու բարձրացուցանեմ
զնա և անդրանիկ կանեմ քան
զամ ըստեղծուածս , այլև անդ

բանիկ կանեմ զինքն ամ ննջեցե
 ւոյ յարուցանելով զնա ՚ի մեռե
 ւոյ * և կուստաւորեմ զինքն
 քան զամ Թագաւորս երկրի, տա
 ւով նմա զիշխանութի երկնային
 և յաւիտենականս :

Լ Սիմոն, զիմ ողորմութիւնս
 մինչև յաւիտեան կուպահեմ նո
 րա հետ, իբր նորա հաւատաց
 եալ անդամոցն հետ * և ինչ որ
 նորա հետ ուխտերեմ հաւատար
 մութի կուպահեմ, իբր ոչ միայն
 զհրէայս, այլև զհեթանոսս
 նորա Ժառանգութի կուտամ,
 և զիւր իշխանութի կուտարա
 ծեմ մինչև ՚ի ծագա երկրի :

Լ Սիմոն, նր զաւակն յաւի
 տեանս յաւիտենից հաստատ կու
 պահեմ, իբր նր հաւատացեալ
 Ժողովուրդն որք են զաւակք սր
 բոյ եկեղեցւոյ անարատի հարսին
 քի * և նր աթոռն ոմ զաւուրս
 երկնից, իբր նորա Թագաւորու
 Թին ոչ երկրիս օրերին նման ան
 ցական, այլ երկնից օրերին նման
 յաւիտենական կանեմ :

Լ Սիմոն, Թէ որ նորա որդիքն,
 իբր Թէ որ նր հաւատացեալքն
 զիմ օրէնքս բաց Թողուն հետեւե
 ւով իւրեանց ցանկութիւն * և
 իմ իրաւանցն դօրայ չի կամենան
 կենցաղաւարիլ :

Լ Սիմոն, Թէ որ զիմ արդար

Յաւիտեան պահե
 ցից նմա զողորմութի
 իմ * և ուխտ իմ հա
 շատարիմ ընդ նմա :

Հաստատեցից յաւի
 տեանս յաւիտենից
 զաւակ նորա * և
 զաթոռ նորա ոմ զա
 շուրս երկնից :

Թէ Թողցեն որդիք
 նր զօրէնս իմ * և
 իրաւունս իմ ոչ
 կամեացին գնալ :

Թէ զարդարութիս

խմ անարդեացեան *
և զպատուիրանս խմ
ոչ պահեացեան :

Տարից զաւաղանաւ
զանօրէնութիւնն յնց *
և տանջանօր զանիրա
ւութիւնն նոցա :

Բայց զողորմութի
խմ ոչ արգելեց ինո
ցանէ * և ոչ նենգե
ցից ճշմարտութեան
խնամ * և ոչ անար
դեցից զուխտ խմ * և
ինչ որ ելանէ ընդ
շրթունս խմ , զայն
ոչ արհամարհեցից :
Մի անգամ երգո
ւայ ի սրբութի խմ
Թէ զաւթի կս ոչ
ստեցից :

Օ աւակն քր յաւիտ
եան կազգէ * և ավտո
նորա ուն զարեգակն
առաջի խմ * և ուն
զուսին զի հաստատ

դատաստանս արհամարհեն * և
զխմ անային պատուիրանքս չի
կամենան պահել արհամարհելով
զբանս գրոց սրբոց և վարդապե
տաց եկեղեցւոյ :

Ասինքն , կս հօր նման խմ բար
կութե զաւաղանախ նոցա անօ
րէնութիւն և անողանութիւն կու
պատժեմ * և վարձք և տանջանօր
նց անիրաւութիւն և ծռութիւն
կու ուղղեմ և կու ամեմ զիւր
եանք ի յապաշխարութի :

Ասինքն , բայց զխմ ողորմու
թիւն ամենեկին ինոցանէ չեմ ար
դելեր և չեմ հեռացներ * և զխմ
ճշմարիտ խոստմունքս նենգելով
չեմ ստեր * և զխմ ուխտս չեմ
այլայլեր և չեմ անարդեր * և
ինչ որ խմ բերանես դուրս կու
ելանէ , զայն չեմ արհամարհեր
և չեմ խնայեր :

Ասինքն , զէրէ մեկ անգամ եր
դում արարի կս խմ սրբութե
նախ և խմ ճշմարտութեանախ Թէ
կս խմ ճշմարիտ զաւթին , իբր
խմ միածին որդւոյն յի քի ամեն
եկին սուտ խօսք շատեմ , իբր զխմ
խոստմունքս չի այլայլեմ :

Ասինքն , նորա զաւակն , իբր
նորա հաւատացեալ որդիքն մին
չև յաւիտեան հաստատուն մնան
* և նորա ավտուն , իբր սր եկե
ղեցին արեգական նման խմ սուտ

Յևս միշտ պայծառ լինի * և մաքուր և անխախտ մնայ ինչպէս լուսինն որ կայ հաստատուն մինչև յաւիտեան հաւատարիմ վկայի նման ՚ի յերկինս :

Այսինքն , խոյ պիտի կուտեաա նեւ մոր ան մարդարեան հոգւով որ դու մերժեցիր , անարգեցիր * և կտոր ձգեցիր զքո օժեպղղ , իբր զքո օժեղ դաւթի աղցն և ժողովուրդն վն իւրենց մեղացն և անարժանութեցն :

Այսինքն , քո ուխտդ քո ծառայող յես դարձուցիր * և նր սրբութիւն երկրիս վերայ պղծեցիր , իբր քո ուխտն քո ծառայող աղղէն և խորայելացւոց զարմէն յես դարձուցիր , և չուղեցիր որ այլ քեզ մատաղ մատուցա նէին , և թող տո՛ւիր ասորւոց աղղին որ նոցա սրբութե սեղանին վերայ փոխանակ սուրբ կենդանեաց խողի միս պատարագեցին , և ապականեցին :

Այսինքն , քակեցիր նց պարսպ ներն ՚ի ձեռն յունացանգգամաց և չարարաց * և նոցա քաղաքի վրած ամրոցն իւրեանց ահա տեղ արարիր :

Այսինքն , ձանապարհորդ այլ աղղիքն նոցա ինչն և ապրանքն յափշտակեցին * և իւրեանց դրոսցին աղղերի առաջնն ծաղր և

եալէ յաւիտեն վկայ հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ դու մեր ժեցեր և անարգեցեր * և ընդ վայր հարեր զօժեպղղ :

Վարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայե քո մէ * պղծեցեր յերկրի զսրբութիւնորս :

Քակեցեր զան պարսպս նր * և եղիր զանուրս նորս ՚ի դո զու մն :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ձանապարհի * եղև նա նախատ զբացեաց իւրոց :

Բարձր արարեր զաջ
նեղչաց նր * ուրախ
արարեր զամ Թշնա
միս նորա :

Վարձուցեր զօգ
նու թի ՚ի սրոյ նր *
և ոչ ընկալար զնա ՚ի
պատերազմի :

Նարդեցեր զարբու
թի նր * և զաթոռ
նորա յերկիր հորժա
նեցեր :

Մուկ արարեր զաւ
ուրս ժամանակաց նր
* և հեղեր զնովա
զամօթ :

Սինչև յերբ դար
ձուցանես զերեսս քո
խապա * բորբոքես
ցի ույ հուր բարկու
թի քո :

Իսկ արդ յիշեա՛ և
տես Թէ ո՛վ է իմ հան
դիսա * մի Թէ ՚ի զուր
ինչ ստեղծեր զամ
որդիս մարդկան :

անազատեղ դարձան :

Նսինքն , նորա հալածչաց և
նեղչաց ձեռքն բարձրացուցիր և
ուժովացուցիր * և նորա Թշնա
միքն ուրախացուցիր :

Նսինքն , քո օգնութիւնդ նր
Թրէն վերառիր * և պատերազմի
միջուան զինքն չի պահպանեցիր
այլ ոտաց տակ ձգեցիր և ամաչե
ցուցիր :

Նսինքն , նորա սաճարն և սե
ղանն անարդեցիր և արհամարհե
ցիր * և նորա Թաղանորական իշ
խանութիւն հորժանեցիր և հողի
հաւասար արարիր :

Նսինքն , նուազեցուցիր և կար
ձացուցիր նր ժամանակի օրերն ,
իբր երուսաղէմաց երկրումն բնա
կելոյ և մաւրոյ ժամանակի օրերն
* և զինքն ամ կողմանէ ամօթով
լցիր և տրամեցուցիր :

Նսինքն , բաց մինչև յերբ
կու դարձուցանես քո երեսդ ՚ինո
ցանէ , իբր զքո օգնութիւնդ և
զնախախնամութիւնդ * և մինչև
յերբ քո բարկութիւնդ կրակի
նման կու բորբոքի նց վերայ :

Նսինքն , արդ յիշէ , Թէ ես
որ այս ազգիս և այս ժողովուրդ
եանս տառապանքն և Թշուառու
թիւն մարդարեւական հողում կու
տեսանեմ , ինչ հանգստութի
ունիմ իմ սրտումն * մի Թէ նոր

Օրհնեալ օր ամ յա
 իտեան յա՛նտեանից
 եղևցի եղևցի :

Տաճք. 48:

Օրհնութիւն Երայեայ որդ
 ւոյն ամսայ : 26 :

Պրիշերաց կան
 խէ Տողի խմ *
 առաւօտ առ
 նեւ առ քեզ ամ :

Ս ր զի լսա են Տրա
 մանք քո ՚ի վ՛ր երկրի
 ուսարուք զարդա
 բուր բնակիչք
 երկրի :

խանակ ինձ նախատեցին , զէրէ
 նոցա նախաախնքն եւ ինձ համա
 բեցի :

Մ յսինքն , բայց օրհնեալ լիցի
 քս կառնդ օր ամ յա՛նտեանս յա
 իտեանից , օրհնեալ եղևցի , օր
 ինեալ եղևցի ամէն :

Օրհնութի եկեղեցւոյն քի առ
 փեսայն իւր երկնաւոր :

Ս յսինքն , իմ հողիս գիշե
 բահանց կանուխ կու
 արթնանայ , և դէպ
 քեզ կու դաշէ , իբր իմ տառայ
 եալ հողիս ՚ի մէջ վշտաց և փոք
 ձութեց դքս բարերարութիւդ
 և դքս փրկագործ անօրէնութիւդ
 մտածելով օր յս քս դէպ քեզ
 կու վաղէ * որ մինչև առաւօտան
 ջերմացեալ աղօթիւք քոյ առա
 ջեդ անբուն մնայ , իբր մինչև
 որ ՚ի բէն զուս միսթարութեան
 ընդունի :

Մ յսինքն , զէրէ քո ամային
 հրամանքն որով զմեզ կու խրա
 տես ասելով , Թէ ո՛վ բնակիչք
 երկրի ուսէք զիմ ա՛նեաարանս
 կան ճշմարտութեան արդարու
 թիւն , և կենցաղավարեցիք ըստ
 իրա՛նանցն այլոցս և այս յճառութի
 է հողւոց մարդկան իվր երկրի :

Մս

Այսինքն , ուստի կարկին , իբր մուսնձանան կամապաշտ հրէայք , և ամբարշտ հեթանոսք * և ինչ պէս որ մինչև ցայսօր չի ուսան , այնպէս ևս այսու հետև արժանի չի լինին ուսանելոյ , որ երկրիս վերայ քո աւետարանական ճշմարտութե իրաւունքն և արդարութիւն ՚ի դարձ ածեն :

Այսինքն , բարձկին և բնաջինջ լինին հակառակասեր հրէայք , և ամբարշտ հեթանոսք յերկրէս * և արժանի չի լինին մտաց աջօր տեսանելոյ զվառս նյդ մերոյ , իբր զկենսադարձ տնօրէնութի փրկչեդ մերոյ յի քի :

Այսինքն , տր դու բարձր ես , իբր տր յս քս քո մարդեղութե խորհուրդն անքննելի է , և քո կարօղութիդ որով յաղթահարեցիր զազգ մարդկային , անչափ է * և կուրացեալ հրէայք , և յիմա բեցեալ հեթանոսք զքեզ ոչ գիտացին , զէրէ չուղեցին գիտեսալ :

Այսինքն , ճանաչեն յաւուր դատաստանին և յածօթ լինին * և նախանձն և սրտմտութին մաշէ զայն խրատ չի սիրօղ ժողովուրդն * և այժմ քոյ բարկութե հաւրն քո թշնամիքն այրէ և փռացնէ :

Արկեացի ամպարիշան * և սղ ոչևս ուսցի առնել յերկրի զարդարութի ճշմարտութե :

Բարձցի ամպարիշան յերկրէ * և միտեացէ զվառս նյ :

Տր բարձր ես , և բազուկ քո հզօր * և նէք ոչ գիտացին :

Սանիդեն ամպեացին * և նախանձարկցի անխրատ ժողովուրդեան * և արդ հուր զթշնամիս քո կերիցէ :

ՏՐ անձ մեր տուր
մեզ զխաղաղութի
քո * զի ըստ անձ գոր
ծոց մերոց հատու
ցաւ մեզ :

ՏՐ անձ մեր ստացիր
զմեզ * զի բաց իբե՛ն
զայլոք ո՛չ գիտեմք *
և զանուն քո անու՛ա
նեմք զոր հանապազ :

Իսկ արդ մեռեալք
զիենդանութի այլ ո՛չ
տեսանիցեն * և ո՛չ
բժիշկք յարուցա
նիցեն :

Ս ր այսորիկ ածեր
հարեր սատակեցեր

Ս յիկեքն , տր անձ մեր յս քո ,
տուր մեզ զխաղաղութի և զան
դորութի հոգւոյդ սրբոյ , և
խաղաղացո՞ զիեանս մեր * զէրէ
մեր ամէն սխալանացն գորոյց հա
տուցումն եղաւ մեզ , իբր քո
անձային ներօղութիդ զանազան
վշտաց և տառապանաց համբերե
ցաք :

Ս յիկեքն , տր անձ մեր յս քո
դու զմեզ միջնորդութի խաչի
և մահո՛ւանքոյ ըստացիր , իբր մեզ
տիրութի արս * զէրէ բեզանից
ի զսա այլ անձ չենք գիտեր ,
որով հետե դու ՚ի հայր ես , և
հայր ՚ի բեզ է * և օրն ՚ի բուն
քո սուրբ անունդ ՚ի բերան ու
նելով կու օրհնենք զբեզ և կու
փառաբանենք , իբրև անձ և փր
կիչ մեր :

Ս յիկեքն , իսկ այժմ հոգւով
մեռեալ հրէայք և հեթանոսք
այլ կենդանութի չեն տեսաներ ,
իբր այլ քոյ անձային շնորհացդ
մասնակից չեն լինիր * և բժիշկ
ներն ևս զիւրեանք չեն յարու
ցաներ , իբր այլ ճար ևս չկայ թէ
առաքեալք և կամ վարդապետք
զիւրեանք դարձուցանեն ՚ի դի
տութի ճշմարտութի , վս իւր
եանց կամապաշտութեն :

Ս յիկեքն , վասն որոյ քո թուրդ
ածեցիր զարկեցիր սատակեցիր

և ջնջեցիր նոցա զամեն որձ երա
խայքն , իբր քոյ բարկութեան
սրովն պատժեցիր պատուհասե
ցիր և քոյ կենաց դպրութիւն ջն
ջեցիր նոցա աղանդոյն , իբր նոյ
մոլորած վարդապետութե հետ
և օղքն , և բարձիր նոցա յիշ
տակն :

Լ յսինքն , աւելցուր ար յս
ղպատուհասն և զփորձանքն նոցա
պատուհասին և փորձանքին վր
* և աճէ զպատուհասն և զփոր
ձանքն երկրիս անօրինացն վերայ
դատարարտելով զնոսա ՚ի հոռն
յաւխտեմական :

Լ յսինքն , ար յս քս , մեք
զքեզ ՚ի մէջ նեղութե և հալա
ծանաց միայն յիշեցինք * զէրէ
քիչ մի դժոճարէ մեզ քո խրատո
ր կասես , թէ արթուն կացէք
և յամ ժամ աղօթս արարէք :

Լ յսինքն , ինչպէս որ յղե կն
կան երկուսքն հասած լինի ծնն
դեան ժամանակին * և սաստիկ
ցաւէն ճշայ և աղաղակէ և զօր
նութիւն խնդրէ :

Լ յսինքն , այսպէս եղաք քո երե
սաց առաջնն ար յս * ահի և եր
կիւղի միջուքն յղացաք և վշտա
ցաք մտաք * և քոյ շնորհաց օգնա
կանութիւն ծնաք զհոգի փրկու
թե քո , իբր ծնաք զոյս փրկու
թե քոյ :

և ջնջեցեր զամարու
մանուկ նոցա :

Յ աւել ար զլար
խլերայ չարի նոցա *
և աճ զլար ի վր անօ
րինաց երկրի :

Տ ր ՚ի նեղութե յի
շեցաք զքեզ * զե
փոքր մի նեղութի է
խրատ քո ի վերայ մեր

Ո ոյ երկուսք յոյ զե
հասեալք իցեն ՚ի ժա
մանակս ծննդեան *
և առ ցաւս իւր
ճիցէ :

Լ յսպէս եղաք սի
բելոյ քում ար * յաճ
և յերկիւղ քո յղաց
եալք երկնեցաք * և
ծնաք զհոգի փրկու
թե քոյ :

ցնոյ զգուշացէք ՚ի մեղաց , և դնա
ցէք մտէք ՚ի ձեր բշտեմարանն ,
իբր ՚ի ձեր խղճմասանաց անգորն
և ձեր արարած չարիքն տնողե
ցէք * և ձեր զգայարանաց դո
ւներն փակեցէք ընդէմ աշխար
հն վայելչութեցն :

Լսիմքն , փախէք մեղաց պատ
ճառ եզոզ իբմիններէ և պահվե
ցէք սուրբ եկեղեցւոյ խորհրդ
ների շուրբումն , և մանաւանդ
իններցոյ խոստովանութե * մին
չև որ միջնորդութե նորին անցա
նի բարկութինն այ , և վերափն
արժանի լինիք շնորհաց և բարե
կամութե նորին :

՚ի շտեմարանս քո *
փակեա՛ զգրունս քո
առաջի երեսաց քոյ :

Փախիր և Թողլը
առ Տաճոնսկ մի *
մինչև անցցէ բար
կութի տն :

Տ Ե ք : 20

Խաղաղութեանց առճօղ քն զխաղաղութի և զողորմու
թիւն քո պարգևեա՛ մեզ :

Սարգասէր տր փանն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կու
սի , և փանն խաչի քոյ պատուականի , ընկալ զաղաչանս
մեր , և կեցո՛ զմեզ :

ցնոյ զգուշացէք ՚ի մեղաց, և զնա
ցէք մտէք ՚ի ձեր բշտեմարանն,
իբր ՚ի ձեր խղճմասնաց անգորն
և ձեր արարած չարիքն տնողե
ցէք * և ձեր զգայարանաց դո
ներն փակեցէք ընդէմ աշխար
հն վայելչութեցն:

Մտինքն, փախէք մեղաց պատ
ճառ եզոզ իբժիններէ և պահվե
ցէք սուրբ եկեղեցւոյ խորհրդ
ների շուրումն, և մանաւանդ
իններցոյ խոստովանութե * մին
չև որ միջնորդութի նորին անցա
նի բարկութինն այ, և վերափն
արժանի լինիք շնորհաց և բարե
կամութե նորին:

՚ի շտեմարանս քո *
փակեա՛ զգրունս քո
առաջի երեսաց քոյ:

Փախիր և Թողիբ
առ Ճամանակ մի *
մինչև անցցէ բար
կութի տն:

ՏՈՒՔ: 20

Խաղաղութեանց առժող քն զխաղաղութի և զողորմու
թիւնս քո պարգևեա՛ մեզ:

Սարգասէր սր վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կու
սի, և վասն խաչի քոյ պատուականի, ընկալ զաղաչանս
մեր, և կեցո՛ զմեզ:

Դու արև ըստեղծօղ ամ գոցից, կեսս քո էակու թէր ՚ի յաւ խոննից
 իսկ մարդ իբրև ծաղիկ և բոյս դալարից, անշահր կենօք ընձմանի սարդից

էին, և մինչև ստեղծեր զերկիր և զամ տիեզերս :

Յ աւիտեանից մինչև յաւիտեանս դու ես * մի՛ դարձուցաներ զմարդ ՚ի տառապանս * և ասացեր դարձաբուք առ իս որդիք մարդկան :

Տաղար ամ յաչս անոնց որ երեկիր զիւնաց * ոնց զպահմի գիշերոց * և ամբ նոց անարդու թիւ եղիցին :

զանազան փորձութեց թէ հոգեկանաց և թէ մարմնականաց * զէրէ, յառաջ քան թէ աշխարհիս սարերն հաստատվեր էին, և յառաջ քան թէ բաւեղծեր էիր զերկիր և զամ տիեզերս, դու անձող անիկայիր ՚ի քում անչափ էականութեդ և ՚ի քում անչափ բարութեանդ :

Ա յսինքն, ՚ի յաւիտեանից և մինչև ՚ի յաւիտեանս յաւիտեանից դու մեր արն ես * մի՛ դարձուցաներ զմարդիք ՚ի տառապանս, իբր մի՛ թողուր զմեզ, որ հեռու ելոյ՛ ախտից և ցանկութեց մերոց, յաւիտեանական մահո՛ւման մեռանիցիմք և դատապարտիցիմք ՚ի հուրն յաւիտեանական * այլ ոնց ասացեր ՚ի ձեռն առաքելոց և մարդարեւից, թէ դարձաբուք առ իս որդիք մարդկան, դարձուցմեզ քոյով շնորհիւ դ առ քեզ, և ուսո՛ մեզ հեռուել քոյոց պատճիռանաց :

Ա յսինքն, հաղար տարին արանձ քոյ աչաց առաջնէն այնպէս է ինչպէս էրէկվան օրն որ անց կացաւ * և ինչպէս մէկ գիշերվան պահ մի որ ոչինչ կուհամարվի * իսկ մարդոցս կենաց տարիքն ինչպիսի լինի որ անարդ և վուս իք մինի նման ցաւօր և տառապանօր անց կուկենաց :

Լ՝ յսինք , առաւօտն , իբր ՚ի տղայութե հասակին խոտի նման կուբուսանին * առաւօտն , իբր ՚ի այրութե հասակին դալարի նման կու դուարձանան և կու ծաղկին * քայք իրկուանն , իբր ՚ի ծերութե հասակին կուծար շափն , իբր կու չորանան , և ՚ի վայր կուանկանին :

Լ՝ յսինքն , բո սաստիկ բարկութեդ նուաղեցանք և անզորացանք մարմնով * և բո սրամտութեդ և զայրացմանեդ շուարեցանք , իբր խոտիցանք զանազան հիւանդութեք և տրամեցանք :

Լ՝ յսինքն , զէրէ դու զմեր մեղքն և յանցանքն քոյ առաջևդ դրիր * և զմեր կեանքն և կենցաղավարութիւնքս լուսանոր և պայծառ երեսիդ յանդիման կաջուցիր :

Լ՝ յսինքն , մեր կենաց օրերն բովանդակ նուաղեցան և անզօրացան * և բո սաստիկ բարկութեդ խոտիցանք , տրամեցանք , և թշուառացանք :

Լ՝ յսինքն , մեր տարոց ժամանակն սարդի կենաց , իբր գործարարի կենաց ժամանակին նման դադար չունի , նախ զէրէ շուտով կուանցանի , երկրորդ օր լի է աշխատանք և անհանգստութե , և երրորդ օր վերջն ունայնութիւնն

Լ՝ նդառաւօտս ուն դալարի բուսցին * ընդառաւօտս որպէս դալարի դուարձանցին և ծաղկեցին * ընդ երեսկոյս թարշամեցին , չորացին և անկցին :

Լ՝ ուաղեցաք մեք ՚ի բարկութեք բուսեք * և ՚ի սրամտութենէք բուսեք խոտիցաք :

Լ՝ դիտ զմեզս մեր առաջի քոյ * և ըղկեանս մեր ՚ի լոյս երեսաց քոյ :

Լ՝ մենայն աւուրք մեր նուաղեցան * և ՚ի բարկութեք բուսեք խոտիցաք :

Դ՝ ամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս սարդի * և թիւ աւուրց ամաց մերոց ՚ի նոսա եօթանաս օրն ամ :

Լ՝ գաթ է առաւել
 ևս ութսուն ամ *
 և որ ինչ աւելի է
 քան զայն , զաւօք և
 Տեծութիւն :

Եկն ՚ի վր՝ մեր Տեղ
 ուր և խրատեցաք *
 խկ արդ ո՛ր գիտացե
 զգորութի բարկու
 թեքո * և կամ յա
 Տէ քու միտ զորո
 մտութի քո հա
 մարեցիս :

Լ՝ յապէս ցոյց ինձ
 զաջ քո * և որք խո
 նար հք են սրտիւք զի
 մաստութիւն քո :

և փուչ է * և մեր տարոյ օրե
 ընթիւն մինչև եօթանասուն տա
 ընէ * և ոչ աւելի :

Լ՝ յսինքն , ապա թէ աւելի այլ
 լինի , մինչև ութսուն տարին է
 * և ինչ որ քան զութսուն աւե
 լի է , զաւօք և Տեծութիւն , իբր
 սգովք և տառապանօք լի է :

Լ՝ յսինքն , աշխարհիս զանազան
 փորձութիւն և տառապանքն քա
 շելով մեզ վերայ Տեղութիւն և
 խոնարհութիւն եկաւ , և խրատ
 վեցանք , իբր մեր անդամսն
 մտապանք * բայց ո՛վ կարէ դիտե
 նալ այ բարկութե զգորութին և
 սաստկութին , եթէ ոչ այն որ
 կուգտի մեղանչել ընդէմ նր՝
 * կամ ո՛վ է որ երկնցելով յայ
 նորա սրտմտութին կարէ թուել
 եթէ ոչ այն , որ իւր խղճմտան
 թի միջումն զիւր արարած անօ
 ընտութիւն կուտեսանէ :

Լ՝ յսինքն , արդ ինչպէս որ վս
 յանցանաց նախահօրն աղանց
 դքո ձախ ձեռքդ մեզ նշանց
 տուիր , իբր զանազան թշուառ
 թի զմեզ տառապեցուցիր , այս
 պէս ցոյց մեզ դքո աջ ձեռքդ ,
 իբր զստուս քրիստոս զորդիդ
 քո միածին , և միտքարի զմեզ
 քո հօյրական գթութիւն * և
 խոնարհ և Տեղ մարդկանց քոյ
 անային օրինաց և պատուիրանաց

ինաստութիւն ՚ի ձեռն նոյն միածնի որդւոց քոյ ուսո՞ մեզ և յայտնի արա՞:

Ասինքն , դարձիր տր անձ քո որորմութիւն , մինչև յերբ կողարանաս մեր յանդանացն վերայ և զմեզ կուտրտմեցուցանես * դարձիր տր անձ , և քոյ միածին որդւոց սիրոյն համար միտքար վեր քոյ ծառայիցդ միջումն , իբր քոյ ծառայիցդ աղօթքն և պաշտամբն քեզ դուրդայ , և համոյ թու՛ի քոյ սուրբ կամացդ :

Ասինքն , որ մեր մտանալով զմեր անդեալ թշուառութիւնն և զխղճութիւն դժանամբ զքէն ասելով , լցվեցանք տր անձ քոյ առաւօտեան որորմութիւն , իբր քոյ ազատութե և փրկագործութե որորմութիւն * և ցնծացաք և ուրախացաք հոգւով զամենայն անուրս կենաց մերոց :

Ասինքն , ուրախացանք փոխանակ այն արեւին որ զմեզ երեսաց ձգեցիր և անարգեցիր * և փոխանակ այն տարւոցն որ այնչափ զանազան չարչարանք և սառապանք անանք :

Ասինքն , նայիր տր անձ քոյ ծառայիցդ վերայ , և բատեղծու՛ա ծոցդ վերայ , և օգնական եղիր նոցա քո հայրական դթութիւն որ միւսանդամ չի կորուսանեն

Գարձ տր մինչև յերբ * միտքարեա՞ ՚ի ծառայս քո :

Լցաք առաւօտ որորմութիւն քով * ցնծացաք և ուրախ եղաք զանձ ուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ անուրցն յորս խոնարհ արբեր զմեզ * և ամացն յորս անսաք զչարչարանս :

Հայեաց տր ՚ի ծառայս քո և ՚ի դործս ձեռաց քոց * և առաջ նորդեա՞ որդւոց նոյ * և եղիցի լոյս տն

աստուծոյ խնէ մեր :

Օ դործս ձեռաց
մերոց ուղիղ արա՛ ի
մեզ ար * և զգործս
ձեռաց մերոց աջող
եա՛ մեզ :

Տուր : 16 :

Անկրկնայի ի յերբոյնաց
զնուութի գովութի :

Սարգս . Ա :

Որ բնակեալ է յօր
նութե բարձրելոյն
* բնդ հովանեաւ այ
յերկինս հանդիցէ :

զքս երկնային միկեարութիդ *
և առաջնորդէ՛ նոցա զարմին և
զանակին ի ձեռն առաքելոց , և
վարդապետաց բարոզութեն որ
միշտ շրջին ի ճանապարհս ճմար
տութե * և այսպէս լոյս շնորհաց
անդ այ մերոյ միշտ մեզ վն հո
վանի լինի , և զմեզ պահպանէ և
նախախնամէ :

Այսինքն , մեր ձեռաց գործքն
և արարմունքն ուղղէ ար անոր
անկրանութի և անպարկեշտու
թի չի գտլի մեզնում * և մեր
բովանդակ ձեռաց գործքն ուղ
ղէ ի փառս և ի պատիւ անուան
բոյ սրբոյ :

Իբր , այս սարգսս եբրայեցւոց
անձաշնչում խորագիր չունի զսա
սացեալ է՛ դանիթ վասն օրնե
լոյ և գովելոյ զանձ :

Այս սարգստանս կուսուցանէ
մարդարէն թէ ինչ մարդ որ զիւր
յոյսն յանձ կուղանէ , ամենեկն
անաս կուսպրի աշխարհիս վն :

Այսինքն , ինչ մարդ որ բարձ
րելոյն այ օգնութին իւրն իբրև
տուն է շիներ , և այն օգնութե
միջումս կու բնակի , իբր զիւր
բովանդակ յոյսն յանձ է՛ դրեր ,
և ինա է՛ ապանիներ * նա միշտ
այ նախախնամութե և պահպա

նու

նուժե տակումն կու հանգչի ՚ի յերկինս անաճ և աներկիր զինչ պէս մէկ ամուր և անառիկ բերդի միջումս :

Լ յսինքն , և համարձակ կարէ տակ այ հետ , Թէ տր ան զու իմ ընդունողն ես , և զու իմ պահ պանտոն ես * և առաջի մարդկան և ս կարէ պարծենալ տակ լով , Թէ իմ հոգս տանողն և իմ ապանէնն անձէ , և ես միայն ՚ի նս եմ յուսացեր իմ ամէն փորձու թե միջումն :

Լ յսինքն , նա կու փրկէ զես որսորդների թաղաբէն , իբր սա ասանայի հնարադործութեն և և և բէութեն , և չի թողուր որ ան կան իմ ՚ի մեզս * և կու ազատէ զես ՚ի խոտութեան խօսքերէ , իբր ՚ի կու վոյ , ՚ի բամբասանաց , ՚ի հոյհոյանաց , և ՚ի դատարկա բանութեանց :

Լ յսինքն , գիտացիր ուրեմն սվ մարդ , որ Թէ դու ուղիւ սրտով դէպ յան աղաղակես , ան զքեզ երախայի նման իւր քս մակն կառնու , և իւր թիկանց միջումն կու պահէ * և զու հանի ձագի նման նորո նախախնամութե թեքի տակումն կու հանգչես , ապանիւն լով ՚ի հայրական զութն նորս :

Լ յսինքն , նորս խոստանաց ճչմար

Լ սացէ տն ընդունող իմ ես դու * ապանէն իմ անձ , և ես յուսամ ՚ի նս :

Լ նա փրկեացէ զես յորոգայթէ որսողն * և ՚ի բանից խոտութեան :

Լ թիկանակն իւր ընկալցի զքեզ * ՚ի հովանի թեոց նորս յուսացես :

Սրպէս զգէն շուրջ

Եղիցի զքե ճշմարտութի նր՝

Ո՛չ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի *
և ո՛չ ՚ի նեակ որ թռ չի ՚ի սու՛նէ՛ :

Յիրէ որ շքի ՚ի խաւարի * ՚ի դայթակ դու թէ գիւնին հասարակի աւուրի

Անկցին ՚ի կողմանէ բուսէ հազարք , և

մարտութիւնն , և նորա բանից հաստատութիւն զքեզ զպլսանի նման , և զբի նման կուշրջապատէ , և զքեզ ընդէմ երեւելի և աներեւոյթ պատերազմաց կուտ բացուցանէ :

Ա յսինքն , դու գիշերվան երկիւղէն չես վախենար , իբր դու փորձութեան միջումն չես տարափիր , որ չի լինի թէ քո աներեւոյթ թշնամին սատանայ յանկարծ վերայ վազէ և զքեզ յաղթահարէ * և ցերեկվան թռ չող նեակն չես երկնչիր , իբր դու ՚ի մէջ հոգեկան միտթարութե տատանայի ձգած փառասիրութե և թերամտութե նեակեին չես կասկածիր :

Ա յսինքն , դու այն իբմինէն որ խաւարի միջումն շուրջ կուգայ չես երկնչիր , իբր դու քո հոգեկան արամութե և տարակուսութե միջումն սատանայի խորամանկութիւն չես վախեր , որ չի լինի թէ զքեզ յուսահատեցուցանէ * և ՚ի դայթակութենէ կէսօրվան դեւին չես կասկածիր , իբր ՚ի մէջ քոյ մտաւորական ազօթիցդ չես վախենար , որ չի լինի թէ սատանայ զքո մտքդ շիտէ աշխարհիս փուչ մտածմամբն :

Ա յսինքն , հազար հոգի ՚ի քո ձախ կողմէդ վայր անկանի վերա

Հորեայ ՚ի սատանայէ , և տանն
անգամ Տարիւր Տաղար Տողի ՚ի
յաջ կողմէդ , իբր այնպիսի մար
դիքն , որ զԼուրեանց յոյսն յամ
չեն դրեր , և սրտի մտօք յամ չեն
ապաւիներ * և քեզ ամենևին
չի կարենան մտականալ կամ վնաս
Տատուցանել :

Լ Սիմբն , բայց դու միայն մտաց
աչքդ կուռայիս , և մեղաւորաց ,
իբր սատանայի և իւր կամարարաց
Տատուցումն կուտեսանես , Թէ
ինչպէս արդարութիւն այ կուպաս
ժէ զԼուրեանք մշտնջենաւորտան
ջանօք ՚ի սանդարմեսս անդն
դոց * և կուդուես սրտի մտօք
առ ամ ասելով , Խոր ամ փրկէ
զիս այս վտանգէս , զէրէ իմ յոյսն
միայն դու ես :

Լ Սիմբն , զէրէ զբարձրեալն
ամ քեզ ապաւեն արարիր * զի
ւաց չարութիւն և նենգագործու
Թիքն քեզ չեն Տասանիր * և փոր
ձութիւն և տանջանք քոյ տանդ
և քոյ սենեկիդ չեն մտականար :

Լ Սիմբն , ինքն Խոր ամ ազատ
րէրէ իւր Տրեշտակացն քեզ Տա
մար * որ զքեզ քոյ ամէն առա
քինութե և բարեգործութեան
ճանապարհումդ պահեն և պահ
պանեն :

Լ Սիմբն , զքեզ իւրեանց կու
ների վերայ բառանն , և բարձ

բիւրք ընդաջմէ քու
մէ * և առ քեզ ինչ
ոչ մերձեցին :

Լ այց միայն աչք
բովք Տայեցիս դու ,
և զՏատուցումն մե
ղաւորաց տեսցես *
զի դու Խոր յոյս
իմ ես :

Օ բարձրեալն արա
րեր քեզ ապաւեն *
ոչ Տասցեն առ քեզ
չարք * և տանջանք
մի մերձեցին ՚ի
յարկս քո :

Տրեշտակաց իւրոց
պատուիրեալ է վս
քոյ * ՚ի պահել զքեզ
յամ ճանապարհս քո

Ի բազուկս իւրենց
ընկալցին զքեզ * զի

մի երբեք հարցես
զբարի զոսն քո :

Դսկերայ խժից և բար
բից դնասցես դու *
և առուն կոխեացես
զառիւծն և զվի
շապն :

Բանզի յիս յուսա
ցաւ * և փրկեցից
զնա * հովանի եղէց
նմա * զի ծանեաւ
զանուն իմ :

բացուցանեն զմտքդ առ ան *
որ չի լինի թէ քո սուրբ , իբր քո
վարքդ և քո կենցաղավարութիդ
աշխարհիս վայելութե քարերին
դիպչի և վնասի :

Եւսիկքն , խժերի և բարբերի
վերայ շուրջ կու դաս դու * և
ոսնակոխ կանես զառիւծն և զվի
շապն , իբր կու յազնահարես
զամ զորութիս և զնարագիտու
թիւնս սասանայի , որ կու նմանի
իժ օձի , վասն անբժշկելի զահ
րին իւրոյ , կու նմանի քարք օձի
վասն խատարութեան և իտ
բանանկութեան իւրոյ , և կու
նմանի առիւծի , զէրէ միշտ կու
չքջի և կու խնդրէ թէ զով կա
նէ , ըստ առաքելոյն պետրոսի ,
և կու նմանի վշապի , զէրէ միշտ
կեռումես կու բայէ , և զեր
բորդ մասն աստեղաց իւր տրտովն
կու բարշէ յերկիր , ըստ առաքե
լոյն յոհաննու :

Եւսիկքն , զէրէ կասէ ան , այս
երկիւղած մարդս ՚ի յիս յուսա
ցաւ , և իմ օգնութիս ապաւնի
նեցաւ * ես այլ իմ անային ողոր
մութիս կու փրկեմ զինքն , յամ
փորձութեց աշխարհի , մարմնոյ
և սասանայի , և իմ նախախնա
մութե շուտքն իւր վերոյ կու
պահեմ * զէրէ ճանաչեց զիմ
անունն , որ սասուած ճյմա

ընա և Տաճարաբնոց եմ :
ԼՆՍԻՆԻՔՆ , կու աղաղակէ առ իս
սրափ մտօք , և ետ իբրև Տայր բա
րեղութե ականջ կանեմ նորա
խնդրուածքին * և իւր Տօգե
կան և մարմնական ներգութեան
միջուան իւր մօտն կու կենամ ,
և զինքն կու մոխթարեմ :

ԼՆՍԻՆԻՔՆ , կու փրկեմ զինքն
ի փառանդից և ի փորձութեանց
աշխարհիս * և կու փառաւորեմ
զինքն իմ երկնային արքայութե
միջուան * երկայն օրերով կու
լցնուամ զինքն , իբր անմահական
կենօք կու սրակեմ զինքն * և
կու ցաւցանեմ իւրն զիմ փրկու
թիին , իբր զօրդին իմ միածին յս
քս ողէ փրկութիւն և կեանք ալ
զի մարդկան :

Իբր , զայս սաղմոսս շարադրեալ
է դաւիթ փառն օրնն լոյ և գովե
լոյ զանձ յաւուր շաբաթու , բայց
ի յանձարունչս եբրայեցնոց իս
բագիր չունի :

ԼՆՍՍԱՊՈՒՄԱՆԻՆ կու յորդորէ
մարդարէն զՏաճարացեալս ու
րախութիւն պաշտել զաւուրս ւօ
նից , վասն մեծութե իմաստու
թեան արդարութե և ողորմու
թեանն այ :

ԼՆՍԻՆԻՔՆ , բարեւէ խոստովանիչն
Rrr քեզ

Կարդացէ առ իս , և
ես լուայց նմա * և
առ նմա եղէց ՚ի նե
ղութե :

Փրկեցից * և փառա
ւոր արարից զնա * եր
կայն աւուրբք Լցու
ցից * և ցուցից նմա
զփրկութի իմ :

ՏՈՒՅՔ 16

Սաղմոս զՆութէ յաւուրն
շաբաթու , անվերջօր ՚ի
իբր լայնաց :

ՍԱՂՄՈՍ ԴՆ

ԼՆԱՐԻ Է՛ ԽՈՍՏՈՎԱՆ
կգ

լինիլ ան * և սաղմոս
ասել անուան քում
բարձրեալ :

Պատմել առաւօտու
զողորմութիւն քո *
և շնորհարութիւն քո
ի գիշերի :

Տասն աղեալ սաղ
մոսարանաւ * ի ձայն
օրհնութե գովել :

Արախարարեր զիս
տր յարարածս քո *
և ի գործս ձեռաց
քոց զնձացոյց :

Արպէս զի մեծք են
գործք քո տր * և
յոյժ խորք են խոր
Տաւրդք քո :

քեզ տր անձ , իբր գովաբանեն
զքո անչափ կարողութիւն և զքո
զարմանալի արարչաց օրծութիւն *
և սաղմոսերգութիւն օրհնելն զքո
սուրբ և երկրպագելի անունդ
նվ բարձրեալդ անձ , և անհասա
նելիւ ի մարդկանէ :

Լ յսինքն , վայելուչ է տր անձ
պատմելն առաւօտու , իբր ի մէջ
աջողութե , զքո ողորմութիւն
և զգթութիւն * և ի գիշերի ,
իբր ի մէջ վշտաց և տառապանաց
զքո օգնութիւնդ և նախախնա
մութիւնդ յայանելն և բարոյելն :

Լ յսինքն , արժանի է տր անձ
տասնութեէ սաղմոս օր սաղմոսա
րան կասլի և կուճանանալի զկատա
րումն տասն պատուիրանաց քոց
* այլ և օրհնութեան և երգոց
ձայներով զքեզ գովել և փառա
բանելն :

Լ յսինքն , զէրէ դու զիս ուրա
խագուցիր քո զարմանալի ըստեզ
ծուածոցդ վերայ * և քոյ ձե
ռաց հիանալի գործոցն վր կու
ցնձամ և կու զուարձանամ :

Լ յսինքն , ինչպէս մեծ և ան
ձառելի են քո գործքերդ տր անձ
օր յայանի կուցուցանեն զքո ան
չափ կարողութիւն և զքո անչափ
մեծութիւնդ * և ինչպէս խոր
բուկ և անհասանելի են քո խոր
Տաւրդք և քո իմաստութիւնդ :

Լ՝սխնքն , բայց յիմար և անզ
զամ մարդն զքո ամենակարողու
թիւնդ չի՛ ճանաչեր * և անմիտ
մարդն զքո ամենխմատու թիւնդ
ի միտ չի՛ ամէր :

Լ՝սխնքն , ուստի երբոր մեզա
ւոր և ամբարիշտ մարդիքն կու
բուսանին վայրի խոտի նման , որ
այսօր է՛ և ի վաղիւն ՚ի հուր կու
արկանի * և երբոր կու ծաղկին
այնպիսի անզգամ մարդիքն որ
անօրէնութիւն և չարութիւն
դործելոյ յետնէ են , ժամանակ
ինչ այս աշխարհիս երեսին վա
ռաւոր կու շրջին և կու ցնծան
և կու զուարճանան անմահ կար
ծելոյ զինքեան :

Լ՝սխնքն , բայց վասն չիկամե
լոյ նոցա ճանաչել զպատուիրանս
այ , կու սատակին յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից , իբր կու
դատապարտվին ՚ի հուրն յաւի
տենական * և դու քո արդար
դատաստանովդ կու բարձրանաս
և կու փառաւորիս ար ամ ՚ի յա
ւիտեան :

Լ՝սխնքն , ահա՛ քոյ իրաւանց և
արդարութեց թշնամիքն ար ամ
ահա՛ քո օրինաց և պատուիրանաց
թշնամիքն կու կորրնչին * և կու
ջրուին և կու փչանան ամէն այն
պիսի մարդիքն որ անօրէնութի
կու դործեն :

Լ՝որ անզգամ զայս
ոչ ծանիցէ * և ան
միտն զայս ոչ աւնու
իմիտ :

Իբուսանին մեզա
ւորաց ոյ խոտ * ՚ի
ծաղկին այնոցիկ ոյք
դործեն զանօրէնու
թիւն :

Սատակեցին յաւի
տեանս յաւիտենից *
և դու բարձրեալ ես
յաւիտեանս ար :

Օ ՚ի ահա՛ թշնամիք
քո ար , զի ահա՛ թշ
նամիք քո կորիցեն *
ջրուեացին ամենեք
եան ոյք դործեն զա
նօրէնութիւն :

Լարձը եղիցի ուն մի
եղջերունի եղջիւր իմ
* և ծերութի իմ ՚ի
ձեթ պարարտութե՛ս :

Լտես ակն իմ ՚ի թշ
նամբան իմ * ոչք յա
րուցեալք են իմերայ
իմ չարութի ՚ի նոսա
լունիցէ ունին իմ :

Լրդարքն ուն զար
ման ենիս ծաղկեցին
* և ուն զմայրս լիբա
նանու բաղուսի եղի
ցին :

Տնկեալք եղիցին ՚ի
տան ան * և ՚ի դա
ւիթս ան մերոյ ծաղ
կեցին :

Լես եբաղուսի եղի
ցին ՚ի ծերութի պա

Լսինքն , և իմ պոզն քերկեր
տանի նման կուբարձրանայ , իբր
իմ տրութիս և իմ իշխանութիս
կուսեծանայ և կու առանելա
նայ * և իմ ծերութիս , իբր իմ
սկարութիս քոյ շնորհաց պարար
տութե՛ն ձիթուն կուփարատի և
կու առողջանայ :

Լսինքն , այն փորձութին և
այն ննարագործութիւնն որ բա
ղուսի ՚ի թշնամեաց իմոց ինձ պատ
րաստեցին , տեսայ ես իմ աչքովս
որ իւրեանց գլուխն եկաւ *
այժմ ևս յոյս ունիմ , որ քո ողոր
մութիւն լսեմ այնպիսի մարդ
կանց գլուխն եկած որ չար դի
տանորութի ինձ մերոյ կուսե
ծաբանեն :

Լսինքն , արդարքն և անմեղքն
արմանենայ ծառի նման կուծաղ
կին , զանազան բարեգործութի
քոյ առաջևդ * և լիբանանու մայ
րի ծառերին նման կու պտղաբե
րին և կուբաղմանան հոգևոր զար
մեք և զանախոք :

Լսինքն , անկաճ կուսեան սք
եկեղեցւոյ միջումն հանատով
յուսով և սիրով * և ան դանթի
միջումն կուծաղկին անուշահոտ
առաքինութեամբ և բարեհամբա
վութեամբ :

Լսինքն , և այլ ևս առանել
կուբաղմանան հոգևոր զարմեք

և զանակօք երբոր կուծերանան պարարտացեալք շնորհօքն այ * կու գիրանան երկնային խնաստութեամբ , և կու փափկանան անօպին առարինութեամբ * որ կարենան քարոզել և պատկել թէ ուղիղ է ար ան մեր , և արդար է դատաստանով , և իւրնում աննևին անիրանութի չի գտիր :

Իբր , զայս սաղմոս շարագրեց իւրն դանիթ վս օրհնելոյ և գո վելոյ զան յանուր կիրակեի , այն օրն որ երկինք և երկիր ըստեղծ վա յոչնչէ բայց ՚ի յանաշունչս եբրայեցւոց խորագիր չունի :
Մաս սաղմոսում կու գուշակե մարգարէն թէ ոպ քս յետ յարութեն նստի պիտի ընդաջմէ հօր այ , և ողորկել զառաքեալս ՚ի դարձուցանել զաշխարհս ՚ի գիտութի ճշմարտութե :

Ս յինքն , արն բողբոց յս քս որ կերպարանօք ծառայի խաչի և մահու համբերեաց , յարուցեալ ՚ի մեռելոց վերասին Թագանորեաց , և անմահական վայելութի զգեցաւ * զգեցաւ ար յս քրիստոս զնաւս անութե , և զդատիւս յանխեանական Թագանորուե *

և իւր

բարտութե * գէրբ և փափուկք եղևցին * ՚ի պատմել ուղիղ է ար ան մեր , և ոչ գոյ ՚ի նման անիրանութի

Տօմար 14:

Օրհնութիւն գաղութե ինքեան գաղութ յառար փայտ բաթու , յարմար երկր հաստատցաւ , անկրկապի ՚ի յերկրոց շարց :

Սաղմոս 42:

Տ Թագանորեաց զվայել չութի զգեցաւ * զգեցաւ ար * զգորութի ընդ մեջ իւր էամ :

Տաստատեաց զաշխարհս զի մի՛ սասանեսցի * պատրաստ է՛ արթոս քո՛ ի սկզբանէ, յա՛խտենից դու ես :

Ամբարձան գետք ար * և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց * և յարիցեն գետք ի գնացս իւրեանց :

Ի ձայնէ ջուրոց բաղմաց * սրանչելի եղեն զբուսներ ծովու :

և իւր յաղթող զորութիւն Թրինան իւր մէջքն կարկեց, կրիսելով զսասանաց, և յանձն արեւելով զՏամարտնս նորա :

Այսինքն, Տաստատեց զաշխարհս ի ձեռն առաքելոց և աշակերտաց իւրոց ի հա՛ւատ իւր սուրբ, որ այլ չի շարժի և չի սասանի ի զանազան մոլորութեանց հրէականաց և հեթանոսականաց * պատրաստ է՛ քո անձային արթոս արքայ ի սկզբանէ, զէրէ դու ի յա՛խտենից Տամարտնից ես նորա քո անձութիւն :

Այսինքն, վերացան և բարձրացան գետերն արած, իբր առատացան և զօրացան քո սուրբ եպոստոս արքայ ի սկզբանէ, անձային շնորհք և խնամութիւն * և այս գետերս իւրեանց բարողու եւ ձայնն բարձրացողին ի վերայ երկրի * և աշխարհս գետերն, իբր հրէից գայթակղած վարդապետքն, և հեթանոսաց յիմար սկիզբաւայքն իւրեանց մոլորած վարուցն և գնացիցն հեռուելով վեր կուկենան և կու հակառակին բնդ էմնոյ ճշմարիտ բարողութեն :

Այսինքն, և զանազան ջրերի ձայներէն, իբր զանազան ազգաց և ժողովրդոց աղաղակէն * բարանչելի և հիանալի հարածա

նացև խոսում թէ պէկոծու թի
ծնու աշխարհիս ծովումն :

Այսինքն , բայց դու այլ աւա
ւել ըստանելի ես կարողութի
ի բարձունս ար յն քս , իբր ի
քո սուրբ առարեալս և յաւերա
բանիս , շէրէ քո զօրութիդ
հրէից բերանքն պապանձեցան ,
կոոց տաճարքն կործանեցան ,
մեռեալք յարեան , և հիւանդք
բժշկեցան * ուստի մեք քո մար
գարեից վկայութեն , և բնաւե
տարանական ճշմարտութեն ու
ղիշ սրտով հաւատացաք :

Այսինքն , և ասացաք , թէ ար
յն , քո սուրբ եկեղեցւոյդ սր
բութի և անարատութիւն կու
վայելէ , յաւիտեանս յաւիտենից
որովհետեւ դու որ կուբնակիս ի
նմա զամ աւուրս մինչև ի կատա
րած աշխարհիս , սուրբ և անա
րատես :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դաւիթ
շարագրեաց որ չարքշաբաթ օրն
երգէր , այն օրն որ արեգակն և
լուսինն ըստեղծվեցան : բայց ի
յաճաշունչս եբրայեցւոց խորա
գիր չունի :

Այս սաղմոսումն կուզգուշա
ցուցանէ զմեզ մարգարէն ասե
լով , թէ որպէս անկուտեսանէ
զամ ինչ զոր գործեն մարդիք

ի վերայ

Սքանչելի էս դու
ար ի բարձունս *
վկայութեց քոց մեք
յոյժ հաւատացաք :

Տան քում վայելէ
սրբութի ար ընդ եր
կայնաւուրս :

Տաճք . 6 .

Սաղմոս ինքնան զարթի չ
բէք շարութու , անվրան
դէր ի յերբոյցաց :

Սաղմոս . ԲԷ .

Ա՛յ վրէժ խնդիր *
 Խոր անձ վրէժ խնդիր
 յայ անեցար :

Բարձր լեր որ դա
 տես զերկիր * Հաստ
 զհաստուցումն ամ
 բարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղա
 չորք Խոր * մինչև
 յերբ մեղա՛նորք պար
 ծեւոցին :

Բարբառեալք խո
 սէին զանիրաւութի
 * խօսեացին ամենեք
 եան ոչք դործեն զա
 նորէնութիւն :

Ի վերայ երկրի , այսպէս կուհա
 տուցանէ իւրաքանչ իւրոց ըստ
 դործոց իւրեանց :

Ա՛յ յսինքն , Խոր անձ դու վրէժ
 խնդիր ես անիրաւաց և ամբարշ
 տաց * Խոր անձ դու տառնց երես
 պաշտութեան պատժելով զանգ
 դամն և զարագործս աշխարհի
 վրէժ խնդիր յայ անեցար :

Ա՛յ յսինքն , ցոյց զբարձրութի
 և զմեծութիւն քոյ անձային զօ
 բութեդ , դու որ կուդատես
 զերկիր արդարութի * և հաստու
 ցումն արա՛ ամբարտաւանից և
 զորքս և զայրիս զրեղաց , պատ
 ժելով զնոսարտարժանեաց իւր
 եանց :

Ա՛յ յսինքն , մինչև յերբ մեղա
 չորք խնդան և զո՛ւարձանան
 վայելչութիւն աշխարհիս Խոր անձ *
 մինչև յերբ մեղա՛նորք իւրեանց
 անիրաւութեն վերայ պարծե
 նան և զայս արհամարհեն :

Ա՛յ յսինքն , կուբարբառեին հա
 մարձակ , զոմանս հայհոյելով և
 զոմանս չարախօսելով * և թէ
 դու թող տալովք ներողութիւն
 չես պատժեր զիւրեանք , ամէն
 այնպիսի մարդիքն որ անորէնու
 թիւն դործելոյ յեանէ են , նոյն
 պէս կույանդգնին և կուխօսին
 զանիրաւութիւն ընդ է՛մ քոյ

անձային օրինացդ և պատուիրա
նացդ :

Մարիքն , զքո հաւատացեալ
ժողովուրդդ և զքո ծառայքդ
խեղճ արարին , և սոսայ տակ ձգե
ցին * և քո ջանիւք և աշխատա
նք ըստացած ժառանգութիդ
անխնայարար չարչարեցին :

Մարիքն , այրի կանայքն և դա
րիպ մարդիքն ըսպանեցին ցաւօք
և հեծութիւն , և անտէր և որբ
երախայքն կոտորեցին զհիանօք և
սառապանօք * և սասցին իւր
եանց սրտի միջուն թէ անձ չի
տեսաներ զմեր արարմունքն , և
անձն յակօբայ չի խնայար զմեր
ծածուկ խորհուրդն և զնենգա
գործութիւն :

Մարիքն , բոց խնայեք ո՛վ անդ
զամբ ժողովուրդոց , իբր դուք որ
քան զամ ժողովուրդս անդգամ
էք * և դուք որ քան զամ մար
դիք անմիտք էք , մինչև յերբ
չէք միտք տներ :

Մարիքն , ինչպէս կուլինի որ
այն որ ամ ըստեղծուածոց ահանջ
է տվեր ինքն չի լտէ * կամ
թէ ինչպէս կուլինի որ այն որ
այլոց աչքէ ըստեղծեր , ինքն չի
տեսանէ :

Մարիքն , այն որ կու պատժէ
և կու խրատէ զանազան ազգերն
և ազիւքն , ինչպէս զձեզ չի յան

Օ ժողովուրդ քո
տիր խնայր՛հ արարին
* և զժառանգութի
քո չարչարեցին :

Օ այրին և զպան
դուխտն սպանին և
զորբան կոտորեցին *
և սասցին ո՛չ տեսա
նէ զայս տիր , և ո՛չ
ի սիրտ առնու անձն
յակօբայ :

Ի մացարուք անդ
զամբ ժողովուրդ են *
և անմիտք մինչև
յերբ ո՛չ առնուք
ի սիրտ :

Արպէս զի թէ որ
անկեաց զունկն ինքն
ո՛չ լուխցէ * կամ որ
ետտեղճ զակն ինքն
ո՛չ տեսանիցէ :

Ար խրատէ զազինս
ոպ թէ ո՛չ յանդի
մանեցէ * որ ուսու

ցանկ մարդոյ զգի
տուի * ար ճանաչէ
զխորհուրդս մարդ
կան զի են ընդու
նայնք :

Երանի մարդոյ զոր
խրատես դու ար *
և յօրինաց քոց ու
սուցանես դու նմա :

Յածուցանես դու
նմա զաւուրս չարու
Թե * մինչև փորես
զի խորխորատ մեղա
ւորի :

Ոչ մերժէ ար զժո
ղովորդ իւր * և
զժառանգութի իւր
ոչ առնէ անտես :

Սինչև դարձցին

դիմաներ * կամ այն որ մարդկանց
դիտութի կուտացանէ , ինչպէս
ինքն անգէտ կու լինի * ար ան
չէ Թէ միայն մարդկանց դործքն
և արարմունքն կու տեսանէ ,
այլև նոցա արտի խորհուրդն կու
ճանաչէ և դիտէ որ ամենևին ոչ
ինչ են :

Սսինքն , երանի այնպէս մար
դոյն ար ան , որ դու քո սուրբ
հոգւովդ կու խրատես , և կու
զգուշացնես * և քո ար օրէնքդ
և պատճիւրներդ իւրն կուսու
ցանես :

Սսինքն , զերէ այնպէս մարդն
երբոր չար աւուր կու հանդիպի ,
իբր երբոր իմէջ փորձութեց և
տառապանաց կու անկանի , դու
նորա զան կու ցածուցանես ,
իբր կու Թեթեացնես և կու
յուսադրես քո նախախնամու
Թէդ * մինչև որ մեղաւորին խոր
խորատն իւր յատուկ ձեռքովն
փորվի , իբր իւր անօրէնութին
իւրն դժօրք դառնայ և զինքն
կլանէ :

Սսինքն , ար ան իւր հաւա
տացեալ ժողովուրդն ամենևին
չի մերժեր , և յերեսաց չի ձգեր
* և իւր երկամբ և աշխատանք
ըտացած ժառանգութին ան
տես չի առներ :

Սսինքն , մինչև որ իրաւունքն

դառնայ ՚ի յարդարութիւն, իբր
մինչև որ իրանունքն այ որ այժմ
վան երկայնամտութեւ և ներօ
ղութեն իւրոյ կու արդելլի,
դառնայ ՚ի յարդարութիւն և ՚ի
դատօղութիւն առ ի պատկել զար
դարս և պատժել զմեղանորս *
բայց այնպիսի մարդիքն որ ու
ղիղ են սրտով, և ամբիժ են
մտօք, միշտ կու ընդունին զնա
և կու ճնազանդին նմա:

Լստիկքն, ա՛հ ո՛վ կու գայ ինձ
Տես ի պատերազմ իմ շար թշնա
մեացն վերայ * կամ ո՛վ ինձ Տես
Տա՛ւասար արիութիւն կու ելանէ
՚ի կուխ իմ այնպիսի մարդկանցն
որ անօրէնութիւն կու գործեն:

Լստիկքն, թէ որ տր ան ինձ
օգնական չէր եղեր * փոքր էր
մնացեր թէ իմ անձս բնակեր էր
՚ի դժօխս, իբր ՚ի գերեզմանս:

Լստիկքն, զէրէ չուտով որ կա
սէի թէ ա՛հա ոտքս սլքեցաւ,
այժմ վայր կու անկանիմ * չու
տով քո ողորմութիւնդ ինձ յօգ
նութի կու Տասանէր և զիս կու
փրկէր յամ փորձութիւն:

Լստիկքն, որ շափ որ կու շա
տանայր իմ սրտիս ցանն և տառա
պանքն * այնչափ քո մխիթարու
թիւդ զիմ Տողիս կու բախացնէր,
և կու մխիթարէր:

Լստիկքն, ուստի անօրէնու

իրանունք յարդա
րութիւն * ընկալցին
զնա ամենեքեան ոյք
ու զիղք են սրտիւք:

Մյարիցէ ընդիս ՚ի
վր շարաց * կամ ո՛
Տա՛ւասարեացի ինձ
իմերոյ այնցիկ ոյք
գործեն զանօրէնու
թիւն:

Լսթէ ո՛չ տն օգնեալ
էր ինձ * փոքր մի ևս
բնակեալ էր անձն իմ
՚ի դժօխս:

Թէ ասէի թէ ա՛հա
սասանեցան ոտք իմ
* ողորմութիւն քո տր
օգնէր ինձ:

Լստ բազում ցանոց
սրտի իմոյ * մխիթա
րութիւն քո ուրախ
առնէր զանձն իմ:

Ս՚ի Տա՛ւասարեացի

քեզ աթոռ անօրէ
նութե * որ պատ
ճառէ զվաստակաւնդ
էմ հրամանի :

Արսացան զանձն ար
դարոյ * և զարիւն
անբիծ պարտաւոր
առնէին :

Ի շղև ար ապաւէն
խմ * անօրէնական
յուսոյ խնոյ :

Տատուսցէ նոցա ար
բոս անօրէնութեան
նոյ * և բոս չարութե
նոցա կործանեցէ
զնո ար ան մեր :

Տ՝ 21 :

Օրնութի զօրութի էք
եան դաութի , անվերացիք
'ի յէրթոյնաց :

Թե և անիրաւութե աթոռն ,
իբր այնպիսի մարդիքն որ նենգա
դործութեան և խաբէութեան
աթոռ և բնակարան են դարձեր ,
արժանի չի լինին քեզ հաւասար
ելլ , իբր արժանի չի լինին իբրև
ճշմարիտ անօրէնացի կամ իբրև
հարազատ որդիք քեզ համեմա
տիլ , և քո բարութեանդ մաս
նակցիլ :

Լ յսինքն , այսպիսի մարդիք են
որ որսացին զանձն արդարոյ , իբր
զկա որ ամենեւին անմեղ էի * և
խմ անբիծ արիւնս պարտաւոր
կանէին , և կու դատապարտէին 'ի
մահ , բոս որում արարին հրէսոյք
ճշմարիտ դաւթին յի քի :

Լ յսինքն , բայց արն խմ միշտ
ինձ ապաւէն եղաւ * և անձն
խմ որում որ յուսացեր էի ինձ
յօգնութի հասաւ և զկա փրկեց
խմ անեղութիս :

Լ յսինքն , ինչ ատեմ , ինքն արն
հատուցանէ խմ թշնամեացն իւր
եանց անօրէնութեն դօրայ * և
իւրեանց չարութեն դօրայ կոր
ծանէ և փչացնէ զիւրեանք ար
ան մեր :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դաւթ
չարադրեաց որ չորեքշաբթ օրն
երգէր , այն օրն որ արեգակն և
լուսինն բոսեղծփան , բայց 'ի անձ

աշուհնս երբայեց՛ոց խորագիր
չունի՛:

Լ յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարդարէն զամենեւեան գովել
զամ՝ և ննազանդիլ պատու՛իրս
նայ նորա, զի մի՛ զրկեցցին յար
քայութէն երկնից, ո՞նչ զրկեցան
Տրէայք յերկրէն ա՛ւետեաց՝

Լ յսինքն, եկէք ո՛վ Տա՛ւատայ
եայ Տողովուրդք ցնծանք և ու
րախանանք տերա՛մբ մերով մի
քիւ * և օրհնութիւ և գոհութիւ
աղաղակենք առ աստու՛ած փր
կին մեր՝

Լ յսինքն, ջանք անենք կանուխ
և իւրն դէմ երթանք խոտոտլա
նելով զնա որդի ո՞յ կենդանւոյ
* և սաղմոսերգութիւ՛ն աղաղա
կենք առ նա՛:

Լ յսինքն, զերէ նա միայն է՛ ամ
մեծ և Յշմարիտ * և ինքն միայն է՛
տր և Թագաւոր մեծ ի վերայ ամ
երկրի, և ի վերայ ամ իշխանու
թեց և պետութեց՝

Լ յսինքն, նորա ձեռաց տա
կումն են երկրիս ամէն եղերքն,
իբր բոլոր աշխարհս * և սարերի
բարձրութիւն իւրն են, իբր որ
չափ որ Թագաւորութիւ և իշխոս
նութի կայ աշխարհիս երեսին,
իւրն են, և ինքն է՛ տիւր բոս
պօղոսի ուր ասէ՛ ամ իշխանութի

իվե

Սաղմոս ՂԵ՛:

Լ յայք ցնծացուք
ի տր * աղաղակես
ցուք առ ամ փրկիչ
մեր՝

Սանխեօցուք առ ս
ջնորա խոտոտլանու
թիւ * սաղմոսիւք աղա
ղակեցուք առ նա՛:

Լ Ծ մեծ է՛ * և տր
Թագաւոր մեծ ի վ
մմի երկրի՛:

Ի ձեռս նորա են ամ
տիեզերք երկրի * և
բարձրութիւն լերանց
նորա են՝

Վորա է՛ ծով և նա
արար զնա * և զցա
մար ձեռք նր ստեղ
ծին :

Եւ կայք երկիրպագ
ցուք նմա * անկցուք
և լազցուք առաջի
տն արարչին մերոյ :

Վա ինքն է՛ ար ան
մեր * մեք ժողով
ուրդք ՚ի ձեռին նր ,
* և խաշն արօտի նր :

Վասոր եթէ ձայնի
նորա լուկցէք , մի
խստացուցանէք ըզ
սիրտս ձեր * որպէս
ի դառնութե :

ի վերուստ է՛ , և որ ենն յայ կար
գեալք են :

Վասինքն , նորա է՛ ծովն , և նա
է՛ արարեր զնա , իբր նորա է՛ աշ
խարհս , և նորա է՛ աշխարհիս բո
վանդակ բնակիչքն , և նա է՛ արա
րեր զնս * և զցամաքն իւր հզոր
ձեռքերն լատեղծեցին , իբր զսբ
եկեղեցին , որ է՛ բնակութիւն
սրբոց , իւր ձեռքերն հիմնեցին
ի վերայ աշխարհիս , որպէս զնու
մի ՚ի վր ծովու , և ուն զտապանն
նոյն ՚ի ժամանակս ջրհեղեղին :

Վասինքն , եկէք ով հաւատաց
եալ ժողովուրդք հողում և ճշ
մարտութիւն երկրպագեմք նորա *
անկանինք նորա ոտքերն և լանք
և ապաշխարեմք զմեր մեղքն մեր
սիրոջ և մեր արարչի առաջնն :

Վասինքն , զէրէ նա է՛ մեր ճշ
մարտա ան և լատեղծօղն * մեք
նր արեամբ զնեալ ժողովուրդն
ենք , և նր ամենախնամ և պահ
պանօղ ձեռաց տակումն նա
զանդ ենք * և նորա արօտի ոչ
խարներն ենք , իբր նորա սուրբ
եկեղեցւոյ օրինաց և պատուիրա
նաց նազանդ որդիքն ենք :

Վասինքն , այսօր թէ որ նր անե
տարանական ձայնն ձեր ականջն
հասանի , ձեր սիրտն կամապաշ
տութիւն մի խստացուցանէք * ինչ
պէս այն դառնութե ժամանա

կին, իբր ինչպէս այն Գամանակին որ Տրեկց ազգն յանապատումն փորձելով զած զինքն դառնալուցին և զայրացուցին :

Լ՝ յսինքն, զէրէ կասէ ան թէ բաւական է որ այն փորձու թէ որն յանապատումն ձեր Տարքն զիս փորձեցին և բննեցին թէ Տրի Տամար և թէ կերակրի Տամար * և բառատուն տարի նոյն անապատումն զիս ըպրանչելիքս և զիս Տրաշագործութիւնքս իւրեանց աչօքն տեսին և ամենեկն ու զիզ արտով ինձ չի Տաւտոացին :

Լ՝ յսինքն, այնչափ Չանացի որ զգուէցայ աշխատելով այն ազգին Տեա, և ասացի, թէ դուքս ան նազանդք են, և միշտ կորած և մոլորած են արտով * և նոքա չի ճանաչեցին և չի կամեցան ճանաչել զիս օրինաց և պատուիրա նաց ճանապարհն :

Լ՝ յսինքն, ես սղ տեսանելով նոցա անՏաւտութիւն, պատժեցի և պատուհասեցի զիւրեանք, և ցրուեցի զիւրեանց ոսկերքն յանապատումն, ինչպէս որ եր դուայ իմ բարկութե միջումն աստալով և ասացի * թէ դուքս իմ Տանգիստն կու մտնուն, իբր դուքս բնաւ իմ Տանգիստն չեն մտնելացուք, իբր ի յերկիրն աւել տեսց, որ է երուսաղէմ :

Յաւուրն փորձուէ յանապատի ուր փոր ձեցին զիս Տարքն ձեր բննեցին զիս * և տեսին զդործս իմ զբառատուն ամ :

Չանացայ ընդ ազգին ընդ այն միկ և ասացի, միշտ մոլոր եալք են արտուք * և նոքա ոչ ծաննեան զճանապարհս իմ :

Ոպ երդուայ իբար կութե իմում * թէ մտցեն ի Տանգիստ իմ :

Սաղմոս ինքան գուժի 'ի
 ֆամանակի զի սուտարն չինե-
 ցու յիս զերուժին անվը
 նազի 'ի յերայեցոց:

Սաղմոս . ԴԷ .

Օրնեցեք
 զոր յորհ
 նութնոր

* օրնեցեք զոր ամ
 երկր:

Օրնեցեք զոր * և
 օրնեցեք զանուննր
 * աւետարանեցեք
 օր ըստ օրէ զերկու-
 թիւն նորա:

Պատմեցեք 'ի հեթա

Իբր, զայս սաղմոս ինքն դաւ իժ
 սասց վասն այն ֆամանակին յո-
 ռում երուսաղէմոյ տաճարն շի-
 նեցաւ յես գերութեն բարկա-
 ցւոց . բայց 'ի յածաշունչս եբ-
 բայեցւոց խորագիր չունի:

Լյս սաղմոսուան կու հրահրէ
 մարդարէն զամենեսեան շորհա
 կալ լնիկ զայ վա զալստեանն
 քի , և վասն հաստատութե սբ
 եկեղեցւոց:

Մտնքն , օրնեցեք զոր
 յս քս ոչ հաւատաց
 եալ ֆողովորդք նոր

օրնութք , իբր այնպիսի օրնու-
 թք որ ոչ չէ լախածութի 'ի մէջ
 հրէից և թէ 'ի մէջ հեթանոսաց *
 օրնեցեք զոր յս քս ոչ միայն
 հրէայք , այլ և բովանդակ երկրիս
 վերայ բնակող ազգ և ազնեք:

Լյսինքն , օրնեցեք զոր յս քս
 տունելով զծնունդն զմկրտունին ,
 զշարքարանս , զշարութիւն , և
 զհամբարանս նորա * օրնե-
 ցեք և բարեբանեցեք նորա սուրբ
 և երկրագաղթի անունն * և աւե-
 տարանեցեք և բարողեցեք օր ըստ
 օրէ զերկազօրծ անօրէնութիւն
 նորա:

Լյսինքն , պատմեցեք ոչ միայն

Տրեկց այլև Տեթանասաց նորա
 փառքն և մեծութիւն * և բո
 վանդակ աշխարհիս Տողոլբոցն
 յայտնեցէք նորա արարած բարան
 շեղիքն և Տրաշարծութիւն:

Այսինքն, և սասցէք թէ մեծ
 է՛ արքն քս իւր ամենակարող զօ
 բութքն, և օրնեալ է՛ յոյժ,
 վասն զի զերկինս և զերկիր ՚ի
 յունչէ գոյացող * և ահարկու
 և սարսափելի է՛ խլերայ ամ կոոց
 և սուա սասուծոց:

Այսինքն, որ շափ որ կուռք կայ
 Տեթանասաց բովանդակն դևք
 են, և դիւաց բնակարանք են
 * միայն արքն քս է՛ ճմարիս ամ
 զերէ նա է՛ որ զերկինս և զերկիր
 արար և բառեղծեց:

Այսինքն, նորա առաջևն միայն
 խոստովանութիւն և վայելչութիւն
 է՛ բնութենելի, իբր զճումն և
 ապաշխարութիւն, առաքինութիւն
 և բարեգործութիւն * և նորա
 սրբութե միջումն, իբր նորա
 սր եկեղեցւոյ միջումն սրբակա
 զութի և Տողեկան առաքինու
 թի միայն կու բնակի:

Այսինքն, մասուցէք ուրեմն
 աս յի քի ո՛վ ազգք Տեթանասաց
 զայաշտուն և զերկրազագութիւն *
 մասուցէք նմա զփառս և զբարի
 մասուցէք նմա զփառս անո՛ւան
 նորա, իբր զփառարանութիւն

նոս զփառս նորա *
 յամ Տողոլբոցս
 զբանջելիս նր:

ՍԵԾ Է՛ ար և օրն
 եալ է՛ յոյժ * ահար
 կու է՛ նա խլերայ
 ամենից կուց:

Ամենայն կուռք Տե
 թանասաց դևք են *
 և ար զերկինս արար:

Իս սաստվանութի և
 վայելչութի է՛ առա
 ջի նորա * սրբութի
 և մեծ վայելչութի
 ՚ի սրբութե նորա:

Սասուցէք տեառն
 տօճիք ազանց * մա
 տուցէք ան զփառս
 և զպատիւ * մասու
 ցէք տեառն զփառս
 անո՛ւան նորա:

Լ աւէք զպատարագս
 և մտէք ՚ի սրահս նր
 * երկրպագէք տն ՚ի
 դաւիթս սրբութե
 նր * և խառնեցի յե
 բեսաց նր ամ երկիր

Լ սացէք ՚ի Տեթա
 նոսս թէ տր թագա
 շորեաց * Տաստաս
 եաց զաշխարհս զի
 մի սասանեցի * և
 դատե զժողովուրդս
 իւր ուղղութիւն :

Ուրախ եղիցին եր
 կինք և ցնծացի եր
 կիր * զուարձացի
 ծով լիւ իւրով *
 ցնծացեն դաշտք ,
 և ամ որ ՚ի նոսս :

արժանիս և պատշաճն անուան
 նորա :

Լ յսինքն , աւէք ձեր պատա
 ըաղն և մտէք նորա սրահն , իբր
 աւէք ձեր սրտի միջու մեռ խտած
 ողջախոհութիւն , խոնարհութիւն ,
 համբերութիւն , և ննազանդու
 թիւն և մտէք նորա սուրբ եկեղե
 ցին * և յայտնի առաջի ամենե
 ցուն երկրպագեցէք տն յի քի
 իւր սրբութե դաւթի միջու մե
 բարի օրինակ տալով այլոց * և ձեր
 ամպաշտութիւն և քարոզու
 թիւն տեսանելով խառնի և շփոթի ամ
 երկիր առաջի երեսաց նորա :

Լ յսինքն , ասացէք կուպաշտոյ
 և Տեթանոսաց միջու մե թէ յս
 քս տրն և մերկիչն աշխարհի դա
 շազանաւ խաչին իւրոյ թագա
 շորեաց * Տաստասեց զաշխարհս
 ՚ի հաւատ իւր սուրբ ՚ի ձեռն քա
 ըողութեան առաքելոց , որ այլ
 բնաւ չի սասանի և չի մողորի դի
 շական խաբէութիւն * և ինքն
 իւր ժողովուրդն կուկտաւարե
 և կուդատե արդարութիւն և ուղ
 ղութիւն :

Լ յսինքն , կուրախանան երկինք
 և կուցնծայ երկիր , իբր կուրա
 խանան առաքելաւք և կուցնծայ
 եկեղեցի * կու զուարձանայ ծով
 իւր լիութիւն , իբր կուզուար
 ձանայ սբ աւագանն իւր մկրտ

Եալ որդւոյքն * և կուցնձան
 դաշար, և ամէն ինչ որ նոցանում
 կայ, իբր կուցնձան հողիք և
 մարմնիք սրբոց խրեանց զօրու
 ԹԷ՛ն և զգայու ԹԷ՛ն, զէրէ ազա
 տեցեալք ՚ի փշոց մեղաց կուտա
 տանան ճնձովք և անուշատ
 ծաղկոք:

Լ յսինքն, այն ժամանակն կու
 ցնձան բովանդակ օրմանի ծա
 ռերն առաջի տն, իբր այն ժամա
 նակն ճեթանոք և կուտաշար
 որ օրմանի ծառերի նման կային
 անպտուղք արտաբոյ եկեղեցւոյն
 կուցնձան և կուբախանան զա
 նազան պտղովք առաքինու ԹԷ և
 բարեգործու ԹԷ առաջի տն յԷ
 ԲԷի * զէրէ կուգայ նախ առ ՚ի
 ուսուցանել զճանապարհն կե
 ցու ԹԷ, և առ ՚ի փրկել զազ
 մարդկային ՚ի գերու ԹԷ՛ն ստատ
 նայի, և երկրորդ կուգայ առ ՚ի
 դատել զկենդանիս և զմեռեալս
 ՚ի վախճան աշխարհիս:

Լ յսինքն, կու դատէ զբոլոր եր
 կիրս իրաւունքով և դատաստա
 նով * և զամէն աշխարհիս ժողո
 վուքդներն իւր ճշմարտու ԹԷ
 նովն, խոնարհեցնելով զհպարտս
 և բարձրացնելով զխոնարհս, ինչ
 պէս որ յառաջ խոստացեր է մեր
 նախահարցն:

Յ այնժամ ցնձա
 ցեն ամ ծառքանտա
 ու յերեսաց տն * զե
 գայ, և գայ նա ՚ի դա
 տել զէրկիր:

Վ առէ զփեղերս
 իրաւանք * և ժողով
 ուրդս ամ ճշմարտու
 ԹԷ իւրով:

ՏՅԺ. 12.

Դ ասթի ՚ի ժամանակի զի
 երկիր իւր հաստատ շատ ան
 վերնադէր ՚ի յերբոյ յայ :

Ս շէտ . Ղ 2 .

Տ ր Թ ադ աւ որեաց
 ցնծասցէ երկիր * ու
 ըախ եղիցին կղզիք
 բազումք :

Ա մեց և մէդ շուրջ
 զնովա * յիրաւունս
 և յարդարութի ուղղ
 եալ է՛ ակթու նորա :

Ի բըր, զայս սաղմաս ինքն դաւ իթ
 շարագրեաց այն ժամանակին երբ
 որ զիւր Թ շնամիքն յաղթահա
 ըեց, և զիւր երկիրն ինկրոյ իշ
 խանութե իւրոյ հնազանդեցոյց,
 բայց ՚ի անաշունչս եբրայեցոյ
 խորագիր շունի :

Ա յս սաղմասունս կու յորդորէ
 մարգարէն զհաւատացեալս ու
 ըախանալ ՚ի տր, զի յս քս յետ
 համբարձմանս, բարողութե առա
 քելոցն դարձոյց զբոլոր աշխարհ
 ՚ի դիտութի ճշմարտութե և Թա
 դաւ որեաց ՚ի կերայ եկեղեցոյ :

Ա յսինքն, յս քս տրն բոլորից
 յաղթեաց զմահ և յամթ արար
 զսատանայ, ելաւ ՚ի յերկինս և նս
 տաւ ընդամէ հօր այ և Թագա
 ճորեաց բոլոր աշխարհի * ու ափ
 կուցնծայ երկիր, իբր սէ եկեղե
 ցի, և կու ըախանան կղզիք բա
 զումք, որք են այս աշխարհիս ծո
 վի միջումն, իբր զանազան եկե
 ղեցիք քրիստոնեից, որք Թէպէտ
 երկրով և ազգով ջոկ են, բայց
 հաւատով և սիրով միաբանք են :

Ա յսինքն, իւր բոլորքն անցն և
 մէզն բուներ է՛, իբր իւր մարդ
 կութին զիւր անութին մութ
 անպիմանս սատեր է՛ և ծածկեր է՛
 ընդ էմ խաւարեալ մտայն հրէից
 * և նր դատաստանի ակթուն միշտ

դէպի յերանուանաւ արդարութեամբ
 կուտայի առ ՚ի Տատուցանել իւրա
 քանչ իւրոց ըստ գործոց իւրեանց:
 Աստիւքն, նր առաջնէն բորբո
 քած կրակ կուզնայ, իբր Տողւոյն
 սրբոց շնորհաբաշխութիւնն հրե
 դէն լեզուօք նր նախնութաց կու
 լինի, որպէս եղև յառարեալս ՚ի
 վերնատունն * և կուբոցակիզէ
 զիւր Թշնամիքն, իբր կուայրէ
 զախոս Տողւոց, կումարբէ զմէզս
 մարմնոց, և կուսառէ զլոյս ամգի
 սութէ ՚ի սիրտս մարդկան, և
 զիւր Թշնամիքն և ատելիքն իւրն
 բարեկամ կուշինէ:

Աստիւքն, նորա կայծակներն և
 փայլակներն երևեցան բոլոր երկ
 բխ, իբր նր բարանչելիքն և հրա
 շաղործութիւնն ՚ի ձեռն առարե
 լոյն երևեցան աշխարհի * տեսան
 և սասանեցան հողածին մարդիք,
 բայց ոմանք զգաստնալով և ոմանք
 կուբացեալ մտք հակառակելով:
 Աստիւքն, լեռներն մով նման
 կուհալին նր առաջնէն, իբր Թա
 զաւորք և իշխանք մով նման կու
 կակղին նր սք հաւատոյ ճշմար
 սութիւն ճանաչելով * և չէ Թէ
 միայն նր, այլև ամ Բողոսրդա
 կանք նր անեստարանական բարո
 զութեն կուհնազանդին:

Աստիւքն, պատմեցին երկինք նր
 արդարութիւն, իբր պատմեցին և բա
 րոզէ

Տուր առաջի նորա
 զնասցէ * և այրեացէ
 շուրջ զԹշնամիս նր:

Երևեցան փայլատոս
 կունք նր տիեզերաց
 * ետես և սասանե
 ցաւ երկիր:

Երբնք ում մո՛հ հա
 լեցցին յերեսաց տն
 * յերեսաց տն ամ
 երկիր:

Պատմեցին երկինք
 զարդարութիւնն *
 րոզէ

տեսին ամենայն ժո
ղովուրդք զփառս
նորա :

Լ՝ մաշեացեն ամենե
քեան ոյք երկիր պա
զանեն կոոց * և ոյք
պարծին ՚ի դրօշեալս
իւրեանց :

Երկիրպագեան նմա
ամ հրեշտակք նորա
* լուաւ և ուրախ
եղև սին * և ցնծաս
ցեն դասերք յուդայ
վան իրաւանց
բոց ար :

Օ ՚ի դու բարձրել
ես խլերայ ամ երկրի
* յոյժ բարձրացար
խլերայ ամ կոոց :

րողեցին առաքեալք նորա անե
տարանական արդարութիւն * և
տեսին ամ հաւատացեալ ժողո
վուրդք մտաց աջօք նր յարութե
և համբարձման փառքն և հաստա
տեցան ՚ի հաւատս :

Լ՝ յսինքն , նորա հաւատոյ ճշ
մարտութիւն տեսանելով ամաշեն
և պատկառին այնպիսի մարդիքն
որ կոոց երկիրպագութի կանեն
* և նորա որ կուպարծենան իւր
եանց քարէ և փայտէ փորած ան
ներուիւ , գլխակոր լինին և ամա
շեն :

Լ՝ յսինքն , նորա առաջևն հրեշ
տակք և հրեշտակապետք և ամ
զօրութիւք երկնից ծունար կու
կրկնեն , և երկիր կու պագանեն
* նր անային ձայնն լսելով ուրա
խացաւ սին , իբր մայր սք եկե
ղեցի * և ցնծացին դասերքն յու
դայի վան իրաւանց բոց ար , իբր
ցնծացին զանազան ազգք բրիտա
նէից , զերէ դուքս իրաւամբդ
և քո արդար դատաստանովդ խա
փանելով զկուսպաշտութիւնս և
զմորտութիւս զքեզ միայն ծանու
ցիր աշխարհի ամ ճշմարտա :

Լ՝ յսինքն , զերէ դու միայն
բարձրեալ ես խլերայ ամ երկրի ,
իբր դու միայն ար և թագաւոր
ես խլերայ ամ երկրի , և բոխան
դակ երկիրս հոգւով և ճշմար

տու թիւք երկիր կու պազանէ
* և մանաւանդ զի սաստիկ բարձ
րացար քո ամենակարող զօրու
թիւք, և հզօր երևեցար ի վերայ
ամ կոոյ, յաղթահարելով և
բաղկելով զբռնութիւն սասանայի:
Լ՝ յսինքն, վասն որոյ ո՛վ հաւա
սացեալ ժողովուրդք դուք որ
կու սիրէք զձր յս քս, ասեցէք
զչարութիւն զմեզս և զանօրէնու
թիւ * զէրէ նա կու պաշէ և կու
պահպանէ իւր սուրբ ծառայից
անձինքն յամ փորձութեց, և մե
զան որ և չարադործ մարդկանց
ձեռքէն կու փրկէ զիւրեանք:

Լ՝ յսինքն, անմահ հական լոյսն քս
ճազեցաւ ՚ի հոգիս արդարոց,
իբր ՚ի հոգիս քրիստոնէից * և ու
ղիղ օրատվ մարդկանց ուրախու
թիւն եղաւ, իբր ամբիժ և մա
քուր հաւատով մարդկանց, որք
ակնունէին դալատեան տն, ու
րախութիւն եղաւ:

Լ՝ յսինքն, ուրախացէք ո՛վ ար
դարք ՚ի տր, զէրէ ձեզ ճնաւ
քս իբր ձեր սրտի մէջն ճնաւ քս
* և խոստովանութիւն օրհնեցէք
նորա սրբութե յիշատակն, զէրէ
ինչ որ խոստացեր էր ՚ի ձեռն մար
դարէից եկաւ և կատարեց:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւ իժ
չարադրեաց, և ինքն երգեաց:

Լ՝ յս

Ո՛րք սիրէք զձր ատե
ցէք զչարութիւն *
պաշէ տր զանձինս
սրբոց իւրոց ՚ի ձե
ռաց մեղանորի
փրկեացէ
զնս:

Լ՝ յս ճազեցաւ ար
դարոց * ուղղոց սր
տեք եղև ուրախու
թիւն:

Ուրախ եղերուք ար
դարք ՚ի տր * և խոս
տովան եղերուք յիշա
տակի սրբութե նր:

ՏԵՒԷ: 12:

Սաղմոս Ինքեան դատութի:

Օրհնեցէք զ[՛]որ յոր
հնութիւն նոր * զի
պանելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր
* և բազում սք իւր :

Ե ցոյց ար զփրկու
թիւն իւր * առաջի
ազգաց յայանեաց
զարդարութի
իւր :

Յ իշեաց զողորմու
թիւն իւր յակօրաց
* և զ[՛]ծնարարութիւն
իւր ՚ի վերայ տանն

Լ յս սաղմոսումն կու հրահարէ
մարդարէն զամենեւեան ուրա
խանալ վասն դաշտեանն քի և
վասն փրկութե աշխարհի :

Լ յսինքն , օրհնեցէք զ[՛]որ ան
ով հաւատացեալ ժողովուրդք
նոր օրհնութիւն , իբր այնպիսի օր
հնութիւն , որ այլ լոված չի լինի
* զերէ զարմանալի և հրանալի
լարանելիք արար , յարուցանե
լով զ[՛]ս քս զորդին իւր միածին
ի մեռելոց :

Լ յսինքն , և ինչպէս որ խոստա
ցեր էր , իւր ամենակարող ազովն
փրկեց զնա ՚ինենդադործութիւն
և ՚ի խորամանկութիւն հրէից * և
իւր սք բազումն ազատեց զնա ՚ի
մահուանէ :

Լ յսինքն , ցոյց տվեց անձ զիւր
փրկութիւնն , իբր ցոյց տվեց
աշխարհի հայրն երկնաւոր զոր
դին իւր միածին մարդկային կեր
պարանօք * և զանազան ազգաց
առաջնն յայանեց զիւր արդա
րութիւն , իբր զիւր անեւտարա
նական բարոզութիւնն , որ է
արդարութիւն հաւատացելոցն
իւր :

Լ յսինքն , յիշեց զայն դուրս
և ողորմութիւնն որ ունէր յակ
բայ որդւոցն վերայ , իբր իւր հա
ւատարիմ ծառայիցն վերայ * և

զայն ճշմարիտ խոստումն որ արա
րերէր տանն իւրայելլի ՚ի ձեռն
երկեմոյ յարգարեին սակելով ,
յաւուրան յայնտիկ փրկեցի յու
րայ , և յերուսաղեմ բնակեա
ցի յուսով * և բովանդակ երկ
րիս եղբարն տեսան այ փրկութիւն
իբր զս քս :

Լ յսինքն , ուրեմն ամ բնակիչք
երկրի աղաղակեցէք դէպ առ քս
ամ * որ ճեկեցէք զգալուսս նր ,
ցնծացէք փրկագործ անօրէնու
թեամբ նորա , և սաղմոս ստացէք
անուան նորա :

Լ յսինքն , սաղմոս ստացէք այ
մերոյ յի քի օր ճեկելով զնա ուղի
որտի * օր ճեկելով զնա ճշմարտու
թեամբ , և սաղմոս երգութե
ձայնի :

Լ յսինքն , արծաթէ Թափած
փողերի օր ճնութե ձայնովն , իբր
սուրբ և մաքուր երգօք և շարա
կանօք * Հոգևոր օր ճնութի և
երկնային ցնծութի * և պողէ
շինած փողերով , իբր հաստա
տուն հաւատով և յուսով աղա
ղակեցէք առաջի անմահ Թագա
ւորին ան մերոյ յի քի :

Լ յսինքն , խառովի և արեկոծի
ծովն իւր լիութիւն , իբր սաս
տիկ դռմանէ երգացն և փոռա
բանութեանցն սպառչ մնայ աշ
խարհս իւր բնակչօրն * այլև

իւրայելլի * և տեսին
ամ ծագք երկրի զփր
կութի այ մերոյ :

Լ զաղակեցէք առ
տր ամ երկիր * որ
ճեկեցէք ցնծացէք և
սաղմոս ստացէք :

Սաղմոս ստացէք այ
մերոյ օր ճնութի * օր
ճնութի և ՚ի ձայն
սաղմոսաց :

՚ի ձայն օր ճնութե
կուսոյ փողս * օր
ճնութի ցնծութի *
և ՚ի ձայն եղծեր փո
ղս աղաղակեցէք
առաջի Թագա
ւորին ան :

Կռովեցի ծով լրի
խորով * արեղբար և
ամ բնակիչք նր * և
դեռք ծափս հարցեն
իմիտսին ձեռամբ :

Լերինք ցնծացեն
առաջի ան * զե գայ
* զե հասեալ է ար ՚ի
դասեւ զերկիր :

Ղառե՛ զաշխարհս
արդարութի * և բզ
ժողովուրդս իւր
ուղղութի :

Տուր : 16 :

Սաղմոս ինքեան դատութի :

Սաղմոս . ԴԼ :

ՏԹագաւոր
եաց * բարկա
ցան ժողով
ուրդք * որ

երկրիս բոլորն և իւր բնակիչքն
* և դեռեանն միատեղ ծափտան
ձեռքով , իբր քարոզիչք և վար
դապետք իւրեանց սրտի խնդու
թենէն ՚ի միասին օրհնաբանեն
դժ :

Լսինքն , լեռներն ցնծան այ
առաջևն , իբր սրբք և արդարք
ցնծան հողով առաջի քի * զէ
րէ կուգայ յաշխարհս առ ՚ի փրկել
զաղզ մարդկային ՚ի դերութեն
սատանայի * և հասեր է ժամա
նակն որ դասե՛ զերկիրս ՚ի միւս
անգամ գալստեան իւրոյ :

Լսինքն , կուգասե՛ զաշխարհս
արդար դատաստանով առանց
երեսպաշտութե * և իւր հաւա
տացեալ ժողովուրդն ուղղութի
իբր հասուցանելով իւրաքանչ
իւրոց ըստ գործոց նոցա :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դաւ իթ
շարագրեաց , և ինքն երգեաց :

Լսս սաղմոսումն կու հրաւիրէ
մարդարէն զհաւատացեալս օր
հնէլ և գովել զժժ անմեղութի
և սրբութի սրտի :

Սսինքն , արն մեր յս քս
նստաւ ընդաջմէ հօր ,
և Թագաւորեաց յա
ւիտենական իշխանութի * և

ժողովուրդ պլազաեաց Տրեխց և
Տեթանոսաց լսելով զայս ՚ի բե-
րանոց հաւատացելոցն սրտմտե-
ղան * դու ար յմ քս որ բազմիս
ի վերայ սերովելեից և քերովելեից
դուով ար և թագաւոր բոլոր աշ-
խարհի հաստատեալ զքո ընարեալ
ծառայքդ ՚ի ձեռն քարոզութե-
անարելոց և վարդապետաց , զե-
րէ բոլոր երկիրս լսելով զքո սք-
անունդ զարհուրեցաւ և սասա-
նեցաւ :

Լ յսինքն , արն մեր յմ քս մեծ-
է փառք և պատուք ՚ի մէջ սիո-
նի , իբր ՚ի մէջ սք եկեղեցւոց ,
զէրէ տեղն հանապաղ նր փրկա-
գործ անօրէնութիւն կու յիշվին
և կու գովաբանին * և բարձր է
ամ ժողովրդոց վերայ , իբր զե-
րագոյն իշխան և թագաւոր է ամ
ազգաց և ժողովրդոց վերայ :

Լ յսինքն , և նորա ամենամեծ
անունն խոստովանելով երկիր
կու պագանեն , զէրէ ահաւոր
և սք է , զմեռեալս կու յարու-
ցանէ , զգևս կու հալածէ , և
զամ հիւանդութիւն կու փարա-
տէ * և իւր թագաւորական պս-
տիւն իրանուսք կու սիրէ , իբր
կու զէ որ ամենեքեան ըստ արժա-
նոցն իրաւամբ և արդարութիւն ,
անմեղութիւն և անարատութիւն
իւրն երկիր պագանեն :

նատիս ՚ի բրբէս , սա
սանեցաւ երկիր :

Տր ՚ի սիոն մեծ է *
և բարձր է իւր ամ
ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցին
անունն քում մեծի
զի ահաւոր և սք է *
և պատիւ թագաւո-
րի զերաւունս սիրէ :

Վառ պատրաստեցեր զուղղութի * զիրանունս և զարդարութիւն յակօբոյ դուարարեր :

Բարձր արարէք զորան մեր * երկրպագէք պատուանդանի տօնոց նորա զի սբ է :

Սովսէս և աճարոն երիցունք նորա . և սամուէլ ընդ այնտօնի * ոչք կարգան զանուն նորա :

Վարդային առ արևնա լսէր նոցա * և ՚ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Մտնիքն , դու պատրաստեցեր զուղղութի , իբր դու զքո անե տարանական վարդապետութիւն , որ կուսուցանէ զուղիղ ճանապարհ կենցաղավարութե , պատրաստեցիր ՚ի ձեռն առաքելոց և վարդապետաց * և յակօբոյ զարմին , իբր քոյ Տաւատացեալ ծառայիցդ իրանունք և արդարութի արարիր , ազատելով զնոսա խնեղաց և իբրևնութիւն ստատայի :

Մտնիքն , վն որոյ ո՛վ Տաւատացեալ ժողովուրդք բարձրացուցէք մեծարեցէք և պատուեցէք զորան մեր յս քս * և երկրպագեցէք նորա պատուական խաչովայտին , զէրէ սբ է դոյով աթոռ և զենարան որդւոյն սոյ :

Մտնիքն , ինչպէս որ մովսէս և աճարոն որ նորա իրիցունքն էին , իբր ՚ի բաճանայական զարմէն զեւեոյ ծնեալք , և սամուէլ որ նոյն զարմէն էր յառաջ եկեալ ըստ վկայութե դրոցն մնացորդաց * մարգարէական աչօք տեսանելով զնա կուպատուէին և կու մեծարէին , և նո՛ր ամենասուրբ անունն իւրեանց յօգնութի կուկոչէին :

Մտնիքն , սորա ջերմացեալ սրտիւ կու աղաղակէին առ նա , իբր առ արևն մեր յս քս , և նա կու լսէր ինդրու՛ածոց նոցա * և

Ծածկեալ ՚ի սիւն ամբոյ կուխոսէր ընդ նոսա, նշանակելով Թէ յետ Ժամանակաց Ծածկեալ ՚ի սիւն մարմնոյ իւրոյ սխտեր խօսել ընդ աշխարհի, և կենցաղապարէր ընդ մարդկանս:

Լ յսինքն, կուպատէին նորա դուխան և զվայաւթիւնն * և օրէնքն և հրամանքն որ ստէրէր էր նոցա, ղէրէ նա է՝ օրինակիր, և կարգադրօղ հին և նոր կտակարանաց:

Լ յսինքն, օր ամ մեր յս քս, դու էիր որ կու լսէիր նոցա խնդրուածոցն * դու էիր որ նց աղօթիւքն խորայելացւոց ժողօգրեան յանցանքն կու քաւէիր * և դու էիր որ վրէժխնդիր լի նելով նոցա գործոցն և արար մանչն զիւրեանք կու պատժէիր մարմնով, որ ՚ի հանդերձելումն չի կորնչեին հոգւով:

Լ յսինքն, բարձրացուցէր ուրեմն ո՞վ հաւատացելք զօր ամծն մեր յս քս * և երկրպագեցէր նորա իւր սք լեռնումն, իբր իւր սք եկեղեցւոյ միջումն * ղէրէ սուրբ է՝ օր ամ մեր յս քս, Թէ և վասն մեր ընդ անօրէնս համարեցաւ:

Իբր, զայս սաղմոսս առել պարտ է՝ երբոր դոհանալով զայ կուխոս

Պատէին զվայաւթն նր * և զհրամանս զոր ետ նոցա:

Տ ր ամ մեր դու լսէիր նց * ամ դու քաւիչ լինէիր նց * և վրէժ խնդիր լիւր ամ գործոց նոցա:

Բարձր արարէր զօր ամ մեր * երկրպագէր ՚ի լեռնն սք նր * ղէ սուրբ է՝ օր ամ մեր:

Տ՝ Ի՞ 10:

Սուրբ. ՂԹ:

Լղաղակեցէք առ
 ար ան երկիր * ծա
 ապեցէք անուրա
 խութի:

Ստէք առաջի նորա
 ցնծութի * ծանե
 բուք զի նա է ար
 ան մեր:

Սա արար զմեզ և ոչ
 մեք էաք * մեք ժո
 ղովուրդ և խաչն
 արօտի նորա:

Ստէք ընդ դրունս
 նր խոստովանութի
 * և օրհնութի ի
 յարկս նր:

տովանիմք զնորա անչափ բարե
 բարութիւն և ողորմութիւն:

Լս սաղմոսումս կու յորդորէ
 մարդարէն զհաւատացեալս օր
 չնել և գովել զքս անուրախու
 թի և ցնծութի:

Լսիմքն, աղաղակեցէք ուղիղ
 սրտով առ արն մեր յս քս ով
 բնակիչք երկիր * և ծառայեցէք
 նոյն անառն մերոյ յի քի ուրա
 խութի և յօժար սրտիւ կատա
 բելով զպատուիրանս նորա:

Լսիմքն, մտէք նորա առաջն
 ցնծութի, իբր մտկացէք առ
 սուրբ սեղանն հոգեկան ցնծու
 թի սուր բազմի քս, երկրպագե
 լով, աղօթելով և պատարագե
 լով * և գիտացէք որ նա է մեր
 ար անն, մեք բաց ի նմանէ այլ
 ուրիշ ան չունիմք:

Լսիմքն, նա լատեղծեց զմեզ
 յունչէ, մեք յառաջ չի կայիմք,
 և նա զմեզ վերաստեղծեց յուն
 չութի մեղաց * մեք նր արեամբ
 գնեալ ժողովուրդն ենք, և նր
 անետարանական բարոզութեան
 արօտին ոչխարներն ենք:

Լսիմքն, մտէք նորա սբ եկե
 ղեցւոյ դռներն ի ներս խոստ
 վանելով զանութի նր, և զան
 չափ բարեբարութի նորա * և
 մտէք նորա սբ սաճարն օրհնու

Թեամբ և գոհութիւն, և ոչ ցասմամբ կամ խռովութիւն կամ բամբասանօք, և կամ դատարկաբանութիւն:

Այսինքն, խոտտովանեցէք զձեր մեղքն և յանցանքն տն մերոց մեքի ի ձեռն քահանային * և զզնամբ և արտասուօք օրհնեցէք և բարեբանեցէքնր սբ. անունն:

Այսինքն, զէրէ քաղցրէ տրած մեր յս քս, և իւր ողորմութիւն յախտեանս յախտեանից չի պակասիր * և իւր ճշմարիտ բանն որ ասացեր է թէ ոչ կամիմ զմահ մեղաւորին, այլ զզառնալն նր ի չար ձանադարճէն և զկեպն, յազգէ մինչև յազգ հաստատուն է:

Իբր, զայս սաղմոսս ինքն դաւթ շարագրեաց և ինքն երգեաց:

Այս սաղմոսուն աղօթելով մարգարէն առ ամ կուսուցանէ մեղութի որպէս պարտ է Թագաւորաց և իշխանաց կենցաղա վարի:

Այսինքն, նայելով իբո անբաւելի ողորմութիդ տրած որունիս ի մերոց խղճից և ստասպելոց, և բո անձառելի իրաւունքդ և դատաստանդ որ կանես զղկելոց և վշտանկելոց, կու օրհնեմ և կու փառաբանեմ զքեզ *

Խոտտովան եղբրուք տն * և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցրէ տր յաւտեան է ողորմութի նորա * յազգէ մինչև յազգէ ճշմարտութի նորա:

ՏՆՔ. 6:

Սաղմոս ինքն զաութի:

Սաղմոս Ը:

Ողորմութուն և իրաւունս օրհնեցից զքեզ տր * սաղմոս ասացից և ի միտ առից:

Ճանապարհ ամբիժ-
մինչև եկեացէ առ իս
* զի գնայի ես յամբ-
ժութե տրտի խնց և
՚լմեջ տան խնց :

Այ եղի առաջի աչաց
խնց զիրս անիրաւ-
ութեան * ոյք առ-
նէին զանօրէնութի
առեցի :

Այ մերձեցաւ առ իս
որ թիւրն էր սրտիս
* խոտօրիցն յինէն
անդգամին և ես ինչ
ոչ փոյթ առնէի :

Ար խօսէր դաղող զըն
կերէ խրով * զնա ի
բացէ իբաց հալա
ճէի :

սաղմոս կասեմ առ քեզ անդա-
դար, և սաացած օրջնաբանութե
խօսքերս միտք կանեմ, իբր կու-
խանամ թէ զով կու պաշտեմ,
կամ զով կու փառաբանեմ :

Ասինքն, և այսպէս բերանով և
մտօքս այնչափ կու աղաղակեմ առ
քեզ մինչև որ քոյ օրինաց և պատ
ո՛ւիրանաց ամբիժ ճանապարհն
տպաւ որի իմ հոգւոյս մէջն *
զերէ ես մինչև ցայսօր, հետևե-
լով քոյ անձային հրամանացդ ամ-
բիժ և անարատ սրտիս շուրջ
կու գայի իմ տան միջումն, իբր
իմ տէրութե և թաղաւորու-
թեան միջումն :

Ասինքն, ես բնաւ իմ աչաց
առաջն անիրաւ և անդատաս
տան իբմին չի դրի, իբր չի ու-
ղեցի տեսանել * և այն մարդիքն
որ օրինազանցութի կու սարկէին,
առեցի և յերեսաց ձգեցի :

Ասինքն, այն մարդն որ միտքն
թեք էր և սրտումն խորամանկու-
թիւն ունէր բնաւ չէր իշխեր
թէ ինձ մտկանայր * և անդգամ
և անամօթ մարդն երբոր ինձա
նից կու հեռանայր, ամենևին
փոյթ չէի աներ :

Ասինքն, այն մարդն որ իւր
ընկերիցն դաղտուկ կու զրուցեր
և կու փախայր ըսյս փառաբա-
նելով և բամբասելով * ես զնա

Ինձանից ՚ի բաց կու հարած էի :
 Այսինքն , այն մարդն որ աչքն
 ամբարտաւան էր և սիրան ազատ
 էր * ես նորա հետ հաց այլ չէի
 ուտեր :

Այսինքն , իմ աչքս միշտ դէպ
 ՚ի յերկիւղած և հաւատարիմ
 մարդիկն էր * որ ինձ հետ նստէին
 և խօսակցութիւնսն էին :

Այսինքն , այն մարդն որ այ օրի
 նաց և պատուիրանաց ուղիղ ճա
 նադար հումն կու շրջէր * նա ինձ
 բարատաւորութիւն և օրհնութե
 թիւն կանէր միշտ և հանապազ :

Այսինքն , այն մարդն որ հպար
 տութիւն և ամբարտաւանու
 թիւն կանէր իւր ընկերին մե
 ըայ , նա իմ տան մէջն չէր բնա
 կիր * և այն որ անիրաւութիւն
 և անպարկեշտութիւն կու խօ
 սէր , բնա իմ աչաց առաջն
 աջողութիւն չէր գտաներ :

Այսինքն , առաւօտն կանուխ
 կու պատօքէի և կու սպանանէի որ
 չափ որ մեղաւոր և չարագործ
 մարդ կայր իմ երկրումս * որ կարե
 նայի սատկացնել և փչացնել այ
 քաղաքումս , իբր ՚ի յերուսաղէմ
 զամէն այնպիսի մարդիկն որ անօ
 բէնութիւն կու գործէին :

Որ ամբարտաւան էր
 աչք և ազատ սրտիւ
 * ընդ նմա և հաց ոչ
 ուտէի :

Աչք իմ ՚ի հաւա
 տացեալս երկրի * զի
 նստցին նորա ընդ իս :

Որ զնայր ՚ի ճանա
 պարհ ամբիծ * նա
 պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր ՚ի մեջ
 տան իմց որ առնէր
 զամբարտաւանութիւն
 * և որ խօսէր զանօ
 բէնութիւն չէր աջող
 եալ նմա առաջի
 աչաց իմց :

Բնդառաւօտս սպա
 նանէի զամենայն մե
 ղաւօրս երկրի * զի
 սատակէի ՚ի բազաբի
 ան զամենեւեան ոչք
 գործէն զանօբէնու
 թիւն :

Առթիւ արքայի իբրև, ճանձ
բացել և առաջի անտան արք
ուղի զինոց բուսած իւր :

Սաղմոս. ՃԱ:

Տուր արօ
թից խնոց,
և աղաղակ
խմ առ քեզ եկեացէ
* մի՛ դարձուցաներ
զերես քո յինչն ։

Յաւուր նեղութիւն
խնոց խոնարհեցո՛ առ
խ զուսին քո * յո
րում աւուր կար
դամ առ քեզ վաղ
վաղակի լուր
ինձ ։

Սպասեցան որպէս
ծուխ աւուրք իմ *
և ոսկերք իմ որպէս
խախ չորացան ։

Իբր, զայս աղօթքս շարադրեաց
դաւթի՛ ի բերանոց արքայաց որ
ի մէջ վշտաց և տառապանաց
իւրեանց երգեն առ նձ ։

Լյս սաղմոսումն կու խօսի մօր
դարեն ՚ի բերանոց արգարոց որք
տառապեալք ՚ի չարչարանաց սնո
տի աշխարհիս ցանկային դալտ
եանն քրիստոսի ։

Սոխնքն, մօր նձ ականջ
արա՛քս դթութե՛ք իմ
աղօթքիս, և արժանի
արա՛ որ իմ աղաղակս առ քեզ հա
սանի * և վասն յանցանաց և սխա
լանաց խնոց զքո ամէնօրնեալ
երեսդ ինձանից մի՛ դարձուցա
ներ ։

Լյսոխնքն, այն օրն որ սաստիկ
նեղութիւն և տառապանքն զիս
կուպատէ, քո նձային ականջդ
դէպ ինձ խոնարհեցուր * և այն
օրն որ սրտի մօտք դէպ քեզ կու
աղաղակեմ, շուտով ինձ լա՛նք
ողորմութե՛ք ։

Լյսոխնքն, շատ արտասուելոյս
և հառաչելոյս իմ օրերս ծիփ
նման նուազեցան և փչացան *
և ՚ի սպառնալու անքնութիւն և պա
հոց բովանդակ ոսկերքս ցախի
նման չորացան ։

Լ յսինքն , անդադար տարնա
պելլոյ խոտի նման Թարշամեցոյ
* և սրտիս զօրութիւն հասաւ և
ցամաքեցաւ * և այնչափ սքացի
և հեծեծացի , որ զհացն և ըշ
ջուրն մոռացայ :

Լ յսինքն , անսուղ և ծով կե-
նալոյս ոսկուամաքս մարմնոյս կցվե-
ցաւ * և անապատներումն բնա
կող հաւաղատան հաւքին նման
անտէր և անմխիթար մնացի :

Լ յսինքն , աւեր և քանաճ-
աներումն բնակող բունի նման
դիշերն ՚ի բուն հողոց հանեցի
և ողբացի * և սքնեցայ և ան
բուն մնացի ինչպէս ճնձղուկ մի
որ մէն մինակ տանխներումն կու
կենայ :

Լ յսինքն , օրն ՚ի բուն իմ Թշ
նամիքն զիս կու հայհոյէին և կու
նախատէին * և նոքա որ երբեմն
զիս կու գովէին , տնաղ անելոյ
համար , իմ անուանով երգում
կանէին :

Լ յսինքն , ազաշխարութեան
մոխրի միջումն նստելով շատ ան
դամ մոխիրն հացի տեղ կուտէի
* և շատ սրտիս փղձկելուն զիմ խմե-
լիքն արտասուօք կու խառնէի :

Լ յսինքն , և սլատձառնէ քո
բարկութիւն և քո սրամտութիւն ,
որ Թախեցիր ինձ վերայ * զէրէ
դու բարձրացուցիր զիս բաւեղ

հարայ ուղ խոտ * և
ցամաքեցաւ սիրտ իմ
* մոռացայ ուտել
ըհաց իմ ՚ի ձայնէ հե-
ծութե իմոյ :

Ս ցեցաւ ոսկր իմ ՚ի
մարմին իմ * նմանե-
ցայ ես հաւաղատան
անապատի :

Ս զէ ես ուղ բու աւեր
բակի * սքնեցայ և
եղէ ես ուղ ճնձղուկ
միայն խառնիս :

Ս ախտեղին զիս Թշ
նամիք իմ զօր հանա-
պաղ * և գովիչք իմ
ինև երդնունին :

Օ մոխիր ուղ հաց կե-
րայ * և զբնկելին իմ
արտասուօք խա-
նեցի :

Յ երեսաց բարկու-
թեան սրամտութե-
քոյ * զի դու բարձ-
րացուցեր և խոնար

Տեցուցեր զես :

Ա՛նուրբ իմ ույ՛ Տօ
վանի անցին * և ես
ույ՛ խոտ ցամաքե
ցայ :

Պա՛ռ արյա՛նտեան
կեան * և յիշատակ
քո յաղգէ մինչև
յաղգ :

Պա՛ռ յարուցեալ
զԹափնս իմ օրոնի
* Ժամանակ զԹաղոյ
նորս հասեալ է
ժամ :

Տաճեցան ծառայք
քո բնդ քարինս նորս
* և ՚ի հոգս նր զԹաս
ցին :

Ծելով ՚ի պատկեր քո , և զարդա
րելով անմահական փառօք , և
վասն մեղաց և անձնազանդութե
խնց զես խոնարՏեցուցիր անբա
նից հա՛ւասարելով , և մահու
նազանդեցնելով :

Ա՛սինքն , իմ օրերս շու՛արփ
նման վառղելով անց կացան * և
ես խոտի նման ցամաքեցայ չորս
ցայ և հող դարձայ :

Ա՛սինքն , բայց զիմ յոյս ամե
նեւին չի կորուսի , զէրէ Թէպէտ
ես մահկանացու եմ , դու յա
նտեանս յա՛նտեանից կենդանի
ես * և քո անու՛նդ և յիշատակդ
յաղգէ մինչև յաղգ հաստատուն
կու մնայ :

Ա՛սինքն , ուրեմն վերկաց ար
ած ինչպէս որ խոտացեր ես , և
զԹա՛ն իմ օրոնի , իբր քոյ սուրբ
եկեղեցւոյդ * զէրէ նր զԹաղոյ
ժամանակն հասեր է , իբր շնոր
հաց ժամանակն , քոյ մարդեղութե
թե՛ ժամանակն , և մեր փրկու
թե՛ ժամանակն մտակացեր է :

Ա՛սինքն քո ծառայքն հաճեցան
նր քարերին , իբր քո առաքեալ քո
սուրբ եկեղեցւոյ ընարեալ հոգ
ւոցն վերայ ՚ի դու շարժեցան
* և նորս հողերին վերայ և ս կու
զԹան , իբր հասարակ հա՛ւասաց
եալ Ժողովուրդոցն և ս կու իղձան
և կու ցա՛ւակցին :

Լ՝սինքն , և տեսանելով Տե-
Թանուբ իբր աղագ և աղինք ըզ-
փառս եկեղեցւոյ քոյ սրբոյ կու-
երկնցին քո անուանէդ * որչափ
որ Թագաւորք կան երկրիս վ՛ր
քո փառացդ և բո մեծութենէդ
կու վախենան :

Լ՝սինքն , մտկացեր է՛ Ժամա
նակն , կու Տննէ և կու շինէ օր
յս քս զփոն , իբր զիւր սուրբ
եկեղեցին * և փառք և պա
տուօք իբր Տրաշիւք և բարանչե
լագործութի՛ կու երևի իւր Տա
ւասացեալ Ժողովրդեան միջումն
իբրև զմարդ :

Լ՝սինքն , զէրէ Տայեցաւ նա
Տեզ և խոնարՏ մարդկանց աղօթ-
քին , և խղճաց նոցա * և նոցա
սրտի խնդրուածքն անտես չա
րար :

Լ՝սինքն , այս դարմանալի մարմ
նանաւր բանին այ տնօրէնութի
խորՏուրդս կու գրի ի սուրբ աւե-
տարանի միջումն , և այլ աղագեաց
երկրներումն կու քարոզի , կու
սխտի , և կու տարածի * և ինչ
Ժողովուրդ որ կու դառնայ ՚ի գի
տութի ճշմարտութի , և այ Ժա
ռանգ կու լինի , իբր քի քսակն
կու անկանի , նա կու օրնէ և կու
դառաբանէ զօր յս քս , և նմա
Տոգւով և ճշմարտութի՛ երկիր
կու պագանէ :

Լ՝յա

Երկրցեն Տեթա
նուք յանուանէ քու
մէ * և ամ Թագա
ւորք երկրի ՚ի փա
ռաց քոյ :

Ե յնէ օր զփոն *
և երևեացի փառք
իւրովք ՚ի նմա :

Տ այեցաւ նա յա
ղօթս խոնարՏաց * և
նչ արճամարՏեաց ըզ-
խնդրուածս նոցա :

Գրեցի այս յաղ-
այլ * Ժողովուրդ որ
տացեալ է՛ օրնէս
ցէ զօր :

Տայեցաւ նա ՚ի բար
ձանց ՚ի սրբութենէ
իւրմէ * սր յերկնից
յերկիր Տայեցաւ :

Լսել շնեծութի
կայելոց * և արձա
կել զորդիս մահա
պարտաց :

Պատկել ՚ի սին զա
նուն տն * և զոր ճու
թիս նորա յերուսա
ղէմ :

Ժողովի Ժողով
դոց ՚ի միասին * և
Թագաւորաց ծա
ռայել տն :

Լսինքն , զերէ Տայեցաւ նա
իւր դժամ աջօքն ՚ի բարձանց
իւր սուրբ և անձային անուէն
* ինքն տն և բաւեղծօղն ազգի
մարդկան յերկնից ՚ի յերկիր նայե
ցաւ :

Լսինքն , որ լսեր զաղաղակ և
զՏեծութիս նախաՏարցն մերոց
որք կապեալք կային ՚ի դժոխս ՚ի
ներքոց բռնութեն սատանայի *
և արձակեր զորդիս մահապար
տաց , և կամ դատապարտելոց ՚ի
մահ վասն սիրոց անուան իւրոց ,
իբր զայնտիկ , որք զինձիով
մեղաց կապեցեալք Տեանէին կա
մացն սատանայի :

Լսինքն , որ ամենեքեան աղա
տեալք շնորհք նորա քարոզէին և
պատկէին ՚ի սին զՏրաշալի անուն
տն յի * և նորա օրճութի և
դուլութի տային ՚ի յերուսաղէմ
քաղաքի , իբր ՚ի մէջ սուրբ եկե
ղեցւոյ :

Լսինքն , երբոր զանազան ժո
ղովուրդք աշխարհիս ժողովէին
խիասին , իբր միաբանէին միով
Տան առով * և իշխանք և Թա
գաւորք նազանդէին ճշմարտու
թի առ ՚ի ծառայել տն մերոց յի
թի , նորն երուսաղէմ Տատար
վեր խնդայր և զուարձանայր , և
Տինն երուսաղէմ , իբր եկեղե
ղին Տրէից քակիւր ան երակ դաւ

Նայր և ՚ի սուգ մտանէր :

Ասիւքն , ըստ որում մարգարէաբարար նախագուշակելով պատասխանեաց տրն մեր յս քս հնոյն երուսաղէմայ իւր զորութե ճանապարհումն , իբր այն ժամանակն որ դեռ այս աշխարհիս վերկենցադալարելով կու քարոզէր , և զիւր զորութիւն և ըրքանչեւ գործութիւնքն զիւր նշանքն և արուեստքն կուցուցանէր ազգի մարդկան , և ասաց , եթէ դիտելիք դու ո՞վ հինգ երուսաղէմ գտնէ յաւուր յայսմիկ զխաղաղութիւնք , բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց քոց , զի եկեւոցեն աւուրք ի վերայ քոյ , և պատեցեն զքեւթշնամիք քո պատնէշ , և պաշարեցեն զքեզ , և նեղեցեն զքեզ յամ կողմանց , և յատակեցեն զքեզ , և զորդիս քո ՚ի քեզ և ոչ թողուցուն զքար ի վերայ քարի յամի ՚ի քեզ * զէրէ ՚ի մեր ձեռնալն տն մերոյ յի քի ՚ի յերուսաղէմ , այնպէս էր թէ երուսաղէմն նորանէ հարցանէր զիւր օրերի կարճութիւն կամ զիւր վախճանն ասելով , զիմ օրերիս նուազութիւն ինձ աստ և իմացուր տր յս քս որդի դաւթի * և զիս իմ հասակիս կիսումն մի հաներ ՚ի կենացս , իբր ես դեռ երախայի նման նոր եմ բոկսեր ճանաչել

Պատասխանի ետ նմա ՚ի ճանապարհի զօրութե իւրոյ * զնուազութիւն աւուրց իմոց աստ ինձ * և մի հաներ զիս ՚ի կէս աւուրց իմոց * զի յազգէ յազգ ենամբքո :

Պսկզգանէն ար զՏի
մուռն երկրի Տաստա
տեցեր * և գործք
ձեռացքոյ երկինք
են :

Ղորս անցանեն * և
դու կաս , և մասս
յաւխտեան :

Ղմենեքեան որպէս
զձորս մաշեցին *
և որպէս զվերար
կուս փոխեցես զնո

զքո փրկագործ անօրէնութիւն
դեռ վերահաստ շեմ եղեր քո
անօրին մարդեղութեդ , ուստի
դու մի՛ զրկեր զես ՚ի քոյ շար
հացդ , այլ արժանի արս զես որ
կատարեալ հասակա տեսանեմ
զքեզ , իբր կատարելապէս ձա
նաչեմ և խմանամ զքո մարդե
ղութեան խորհուրդն * զէրէ
դու ան ևս ճմարիս , և քո տա
րիքդ յազգէ յազգ է , իբր քո
կեանքդ յաւխտեանական է իսկ ևս
անցանոր եմ և ապականացու և
այսօր կամ , և իվաղինն ոչ եր
և իմ :

Ղյսինքն , դու այն ևս ար ան
որ ՚ի սկզգանէ զերկրիս հիմունքն
հաստատեցիր , իբր ՚ի սկզգանէ
աշխարհիս քո եկեղեցւոյ Տի
մունքն որք են մարդարեքն հաս
տատեցիր * և երկինք , որք են
առաքեալք քոյ ձեռաց գործ
քերն , իբր քո սուրբ հոգւոյդ
շարհաց պատդն են :

Ղյսինքն , նորա կու անցանին ,
իբր նորա կու մեռանին և կու փո
փոխին մարմնով * բայց դու միշտ
անփոփոխ կաս , և կու մասս ՚ի
յաւխտեան :

Ղյսինքն , աշխարհիս մարդիքն
բովանդակ շրթի նման կու մաշ
վին մարմնով * և զգեստի նման
կու փոխես զիւրեանք ՚ի պղծու

Թէ մեղաց ՚ի մարտութիւն չնոր
հաց * և կուփոխվին քո անձային
զորութիւն ՚ի կեանս յանխտեանս
կանս :

Լսինքն , բայց դու միշտ նոյն
ինքնես , և բոսարիբդ չեն անցա
նիր և չեն պակասիր * քոյ ծա
ռայից որդիքն , իբր քոյ առաքելոց
հոգևոր զանակքն կուբնակին
քոյ հիմնած եկեղեցւոյ միջումն
* և նոցա զանակներին այլ քո
երկնային չնորհարն մինչև յանխ
տեան աջորութի կուլինի ՚ի յա
ռաքինութիւնս և յանձնապաշտու
թիւնս :

Իբր , զայս սաղմոսս ինքն դա՛նիթ
շարագրեաց և ինքն երգեաց :

Լս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարգարէն զամենեւեան օրնել
և գովել զանձ վասն իւրոյ անչափ
բարերարութեն վասն սոբորմու
թեն և վասն արդարութեննր :

Լսինքն , օրնէ և գովէ՛ ով
հոգի իմ զքո բտեղծօղ անձն * և
դուք բովանդակ իմ՝ սկիտանքս ,
իբր իմ հոգւոյս զորութիւն և կա
րօզութիւն բարեբանեցէք նորա
սր և երկրպագելի անունն միշտ
և հանապազ :

Լսինքն , օրնէ և գովէ՛ ով
հոգի իմ զքո բտեղծօղ անձն *
Yyy և մի՛

չնոսա և փոխեցին՝

Բայց դու նոյն ինքն
ես , և ամբ քո ոչ ան
ցանէն * որդիք ծա
ռայից քոյ բնակե
ցին ՚ի նմս * և զա
նակի նոցա յանխ
տեան աջորեցի :

S-նք . 26 .

Սաղմոս ինքն արթի :

Սաղմոս . Ը՛ն :

Օրնեան անձն իմ
զար * և անձ սակերք
իմ զանունն սր նր :

Օրնեան անձն իմ
զար * և մի՛ մտանաք
իբր

զամ տուրս նորա :

Ո՛ր քաւէ զմեզս քո *
բժշկէ զամ Տիւան
դու թիս քո :

Ո՛ր փրկէ յապակա
նու թիւ զկեանս քո *
պսակէ զքեզ ողոր
մու թիւ և դժու թիւ :

Ո՛ր ընու ՚ի բարութի
զջանկու թիւ քո * նո
րողեացի ոպ արծւոյ
մանկու թիւ քո :

Լ՛աւնէ ողորմութիս
տր * և իրաւունս ամ
զրկելոց :

Ե՛րցոյ տր զճանա

և մի՛ մտանար նորա տուրքն և
բարեբարութիւն որ քեզ արարեր
է մինչև ցայսօր :

Լ՛սինքն , նաէ որ կու քաւէ
և թողութի կու չնորՏէ քոյ մե
զացդ և անօրէնութեցդ * և նա
է որ կու բժշկէ քո ամէն Տողե
կան Տիւանդու թիւդ :

Լ՛սինքն , նաէ որ քո կեանքդ
յապականութի կու փրկէ , իբր
յաւիտեանական մահունէ , և
ի տանջանաց դժօխոց զքեզ կու
ազատէ * և զքեզ իւր երկնային
արքայութե միջու մն ողորմութիւ
և դժու թիւ կու պսակէ :

Լ՛սինքն , նաէ որ կու լցնու
զքո իղձդ և զքո ցանկութիւդ
պարգևօք Տողւոյն սրբոյ * և ինչ
պէս որ արծիւն իւր ծերութե
ժամանակին արեգական ճառա
գայթի ջերմութիւն կու նորոգի
և կու աղայանայ , այսպէս զքեզ
յեսո մահունէ քոյ իւր ամենակա
րող զօրութիւն կու յարուցանէ
փառք ՚ի մեռելոց , և կու զգե
ցուցանէ անապական մարմնով :

Լ՛սինքն , նաէ որ զանազան
կերպիւ կու գթայ և կու ողորմի
իւր հաւատացեալ ծառայիցն *
և իրաւունք և դատաստան կանէ
զրկելոցն և վշտացելոցն ՚ի սատա
նայէ , և կու մարարաց նորին :

Լ՛սինքն , նաէ որ իւր զրինաց
և պա

և պատուհրանայ ճանապարհն
ցոյց տվեց մովսէսի * և իւր բա
րեհաճութիւն և կտակէն յայտնեց
որդւոցն խրայելի :

Այսինքն , զէրէ գթած և ողոր
մած է՛ տր ան իւր հաւատացե
լոցն վերայ * և երկայնամիտ և
բազում ողորմ է՛ ի վերայ մեղա
ւորաց դարձելոց և զզջացելոց ՚ի
չար ճանապարհէն իւրեանց :

Այսինքն , և թէպէտ կու բար
կանայ տր ան մեր անօրէնու
թեցն վերայ , բայց ամենևին
զմեզ յերեսաց չի՛ ձգեր * և թէ
պէտ կու զայրանայ մեր կամապաշ
տութեն վերայ , բայց մինչև յա
ւիտեան մեզ հետ օխ չի պահեր :

Այսինքն , մեր մեղաց և մեր
յանդանացն դօրայ զմեզ չի պատ
ժեր և պատուհասեր տր ան * և
մեր անօրէնութեան և չարադոր
ծութեն դօրայ հատուցումն չի
աներ մեզ :

Այսինքն , այլ ինչպէս որ բարձր
է և հաստատէ՛ երկինքն երկրիս
վերայ * այնպէս բարձրացոյց զօ
րացոյց և հաստատեց տր ան զիւր
ողորմութիւնն երկիւղած մարդ
կանց վերայ :

Այսինքն , որ չափ որ հեռի է՛
արևելքն յարևմտից * այնպէս
հեռացոյց մեզանից մեր մեղքն և
անօրէնութիւն ՚ի ձեռն շնորհաց

պարհս իւր մովսէսի
* և որդւոցն խրայել
լի զկամս իւր :

ՂԹած ողորմած է՛
տր * երկայնամիտ
և բազում ողորմ :

Ո՛չ իսպառ բարկա
նայ մեզ տր * և ո՛չ
յաւիտեան պահէ
օխս :

Ո՛չ ըստ մեղաց մե
րոց արար մեզ տր *
և ո՛չ ըստ անօրէնու
թե մերում հատոյց
մեզ :

Այլ ու՛ բարձր են
երկինք յերկրէ * այն
պէս զօրացոյց տր զօ
ղորմութի իւր ի վր
երկիւղածաց իւրոց :

Որ չափ հեռի են ար
և ելք յարևմտից *
այնպէս հեռի արար
իմէնք զանօրէնու

Թիւնս մեր :

Որպէս գթայ Հայր
 ՚ի վեր որդւոց իւրոց
 * այնպէս գթացի
 արքերկիւղածս իւր
 Օ ի նա գիտաց զս
 տեղծութեամբս մեր *
 և յիշեաց Թէ հող
 եմք :

Սարդոյ սոյ խոտոյ
 են աւուրք իւր * և
 սոյ ծաղիկ վայրի այն
 պէս ծաղիկ :

Շնչէ ՚ի նմա հողմ
 * և ոչ է՛ և ոչ ևս եր
 և ՚ի տեղի նորա :

Բայց ողորմութիւն
 ան յաւիտեանս յա
 շիտեանից ի վերայ եր
 կիւղածաց իւրոց *
 և արդարութիւնորա
 յորդւոց մինչև
 յորդիս :

Այբ պահեն զուխոս
 նորա * յիշեն զպա
 տուիրանս նորա , և
 առնեն զնա :

իւրոց , և հրաւիրեաց զմեզ ՚ի
 մահո՛ւանէ ՚ի կեանս :

Մտինքն , ինչպէս որ կու գթայ
 Հայրն իւր որդւոցն վերայ * այն
 պէս կու գթայ արած իւր երկիւ
 ղած ծառայիցն վերայ :

Մտինքն , զէրէ նա իբրև ան
 գիտաց և իմացաւ զմեր բտեղ
 ծո՛ւածն , իբր գիտաց Թէ ինչ
 նիւթէ եմք մեք յառաջ եկած
 * և յիշեց Թէ հող եմք և մեղան
 չաղան մարմնոյ ար եմք , և ՚ի հող
 պիտինք փոխարկիլ :

Մտինքն , ճանաչեց որ մարդոյս
 կեանքն խոտի նման պարզ կայ , և
 ՚ի վաղիւն կու չորանայ * և դառ
 տի ծաղիկի նման առաւօտն կու եր
 և ՚ի , և իրիկունն կու թարչամի :

Մտինքն , զէրէ շուտով երբ որ
 քիչ մի քամի կու փչէ , կու թօթա
 փի և կու փչանայ * և այլ չի եր
 և իր Թէ ինչ տեղ էր բուսած :

Մտինքն , բայց այ ողորմութիւն
 յաւիտեանս յաւիտեանից կու մնայ
 հաստատուն աստ և ՚ի հանդերձե
 լումն իւր երկիւղածացն վերայ
 * և իւր որդար հատուցումն
 և շնորհիտ խոստումնքն անփո
 փոխ է՛ յորդւոց մինչև յորդիս :

Մտինքն , և մանաւանդ այն
 պիտի մարդկանցն վերայ որ նորա
 ուխտն և դաշինքն կու պահեն *
 և նորա անային պատուիրանքն

կու յիշեն և կու կատարեն :

Ա՛սիկքն , ամր ամ յաւիտենից
իւր ամրան պատրաստերէ՛ ի յեր
կինս * և նր՛ թաղաւորութին
և իշխանութին բոլոր աշխարհիս
վերայ կուտիրէ :

Ա՛սիկքն , ուսուցի օրհնեցէք և
զովեցէք զամր ամ որ չափ որ զօ
րութի՛ն և կարողութի՛ն ուժեղ և
Տօր Տրեշտակք և Տրեշտակա
պետք կայք ՚ի յերկինս * որք շու
տով լսեն ՚ի բաց նր՛ պատգամաց
և խօսից ձայնս իւր ամային Տրա
մանքն կու կատարէք :

Ա՛սիկքն , օրհնեցէք և զովե
ցէք զամր ամ որ չափ որ զօրութի՛ք
կայք ՚ի յերկինս * և որ չափ պաշ
տօնեայք և ըսպասաւորք կայք որ
նորա ամային կամացն կու նսս
զանդիք :

Ա՛սիկքն , օրհնեցէք և զովեցէք
զամր ամ որ չափ որ ըստեղծուածք
կայք աշխարհիս վերայ * զերէ
նորա տիրութին և իշխանութին
յամ տեղ պատրաստէ * օրհնէ
ևս դու ով Տոգի իմ և բարեբա
նէ զամր ամ քո անդադար :

Իբր , զայս սաղմոս շարադրեաց
դու իմ պատմելով զայ արարչս
զօրութինս :

Ա՛յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զամենեւեան օրհնել

Տէր յերկինս պատ
րաստեց զամր իւր
* արքայութի նորա
ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զամր ամ
Տրեշտակք նր՛ Տօրք
զօրութի՛ն * ոչք առ
նէք զբանորա ՚ի լսել
ձայնի պատգամաց
նորա :

Օրհնեցէք զամր ամ
զօրութի՛ք նր՛ * պաշ
տօնեայք և արարողք
կամաց նորա :

Օրհնեցէք զամր ամ
զօրք նորա * յամ
տեղիս է՛ տիրութի նր՛
* օրհնես անձն իմ
զամր :

Տաւք : 22.

Սաղմոս զամրի ի վերայ ուշ
խարհագործ արարածոց :

Սաղմոս ԾԳ :

ընեւանն
խ՛ զոր *
ար ան իս
մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութի և
զմեծ վայելչութիւն
զգեցար * արկար ըզ
լոյս որպէս զօթոյ *
ձգեցեր զերկինս ոյ
զխորան * և արկեր
խեղցայ ջուրոյ զվեր
նայարկս նորա :

և զովել զան վասն զարմանալի
արարչագործութեցն , վն ան
բաւելի կարօղութեցն , և վասն
անքննելի նախատեսութեցն :

սինքն , որնն և զովէ ոյ
Տողի իս՛ զքո բառեզ
ծաղ անն վասն անբա
ւելի զորութե նորա , և վասն
անքննելի բարութե նորա * ար
ան իս՛ մեծ և զարմանալի եղար
դու ՚ի միաս մարդկան , քո ան
պատմելի արարչութե՞դ , և քո
բարանչելի բառեզ՝ ագործութե՞դ :
Մսինքն , խոստովանութի և
մեծ վայելչութի զգեցար , իբր
հրեշտակաց և մարդկան խոստ
ովանութն որով զքեզ անամե
նակարօղ և յաւիտենական կու
խոստովանին , և զովաբանութն
որով զքո վայելչուց բառեզ՝ ո
ւնաճքն տեսանելով զքեզ կու
զովաբանեն , փառաւորեցար ,
պատուեցար , և մեծարեցար *
դու զոյսն գոյացուցիր յունչ ,
և օթոյի նման , իբր զգետտի
նման քեզնով շուրջ պատեցիր ,
իբր զերկինս որէ՛ բնակութի քո
նովա լուսաւորեցիր , և պայ
ծառացուցիր * դու ձեակերպե
ցիր զերկինս կամարակերպ որպէս
զխորան , իբր զհաստատութն

որ է՛ աստղալից երկինքն * և ճ՛ր
վերև-ի յարկերն , իբր զայլս եր
կինս որք են՝ իվեր քան զՏաստս
սու-Թին Տիմեցիբ ջրի վերայ :

Ա՛յսինքն , ո՛վ է՛ որ զիւր քայլքն
և զձեռքն ամպերի վերայ է՛ Տաս
տատեր , իբր ամպերն իւրն արա
պայ է՛ շիներ , եթէ ոչ ան , ինչ
պէս որ Տին կտակարանքն կու
վկայեն , թէ ան միշտ ամպով
կու իջանէր առ որդիսն խորայէ
լի , և կու դառնայր ՚ի յերկինս
* և ո՛վ է՛ որ կու շրջի քանոց Թեւե
րի վերայ , իբր կու գերազանցէ
զմիտս մարդկան , կամ իւր ան
պին զօրու-Թէն շուտով կու Տա
սանի յամ տեղիս :

Վարձեալ ո՛վ է՛ որ ամպերի վ՛ր
է՛ Տաստատեր զիւր զնացքն , եթէ
ոչ քս , ըստ որում գործք առա
քելոց կու վկայեն , թէ մինչ դեռ
Տայէին նոքա , վերացաւ , և ամպն
ընկալաւ զնա յաչաց նոցա * և
ո՛վ է՛ որ կու քաղմի իվ՛ր Թեոցն
սերովսէից և քերովսէից ընդ աջ
մէ Տօր , եթէ ոչ քս :

Ա՛յսինքն , ո՛վ է՛ որ ոգիքն իւրն
Տրեշտակներ է՛ շիներ , իբր քա
միքն իւրն էլ լի է՛ շիներ , եթէ
ոչ ան , և ո՛վ է՛ որ պրօզ կրակն
իւրն պաշտօնեայ և ըսպասան որ է՛
շիներ :

Վարձեալ , ո՛վ է՛ որ իւր Տրեշ

Ս՛ զնէ յամպս ըզ
զնացս իւր * և շրջի
նա ՚ի վերայ Թեոց
Տողոց :

Վարար զՏրեշտակս
իւր յողիս * և զպաշ
տօնեայս իւր ՚ի Տուր
կիզելայ :

Հաստատեաց զերկիր
խկերայ Հաստատուե
իւրոյ * զի մի՛ սասա
նեսցի յաւիտեան :

Խ որք որպէս զգեստ
վերարկու են նորա
* խկերայ լերանց կաց
ցեն ջուրք :

Դ սաստեքու մէ փա
խիցին * և ՚ի ձայնէ
որոտալոյ քու մէ սար
սիցին :

տակներն քանու և շնչի նման է
շիներ որ արադ Հասանին յամ
տեղիս * և իւր պաշտօնեացն
իբր երկնային զօրութիւն այրոյ
կրակի նման է շիներ, որ ջերմ սի
բով զինքն պաշտեն :

Լ յսինքն, նա է որ Հաստատեր
է զերկիրս իւր Հաստատութեն
վերայ, իբր իւր ամային զօրու
թե և կարօղութեն վերայ * որ
մինչև յաւիտեն չի սասանի, իբր
ամենեւին յիւր տեղէն սաս և
անդ չի շարժի :

Լ յսինքն, ծովի ջրերի խորու
թիւնքն և անդունդքն զգեստի
նման ծածկոց և վերարկու է
երկրիս * և ամային հրամանաւն
ծովի միջի եղած բարձր բարձր
լեռներին վերայ ջուրն կուկանդ
նի, ինչպէս ՚ի սկզբան աշխարհիս,
այլև ՚ի ժամանակս ջրհեղեղին
նոյն հրամանաւն այ բովանդակ
երկրիս սարերին վերայ ջուրն
կանգնած էր :

Լ յսինքն, բայց երբոր դու կու
սաստես, շուտով նոյն ջուրքն
կու հնազանդին, կու փախչին,
և յետ կու քաշվին, ինչպէս որ
հնազանդեցան քեզ ՚ի սկզբան աշ
խարհիս և ՚ի ջրհեղեղին * և երբ
որ դու կու որոտաս ՚ի յերկնից,
կու դողան և կու սարսին, ինչ
պէս սարեցան ՚ի հրամանաց որ

դուրսից միածնի անմեղայի Քրիստ վկայութեան պարզ անկասարանին։

Լ՝ ստիկըն, կու ելանեն ծովի ջրերն, և սարերի նման կու բարձրանան * և կու իջանեն ՚ի վայր, և գաղտի նման կու ցածանան, և կու հանդարտին իւրեանց անդամն, ինչպէզ որ դու իսկզուանէ հաստատերես զիւրեանդ։

Լ՝ ստիկըն, զերէ գու նոցա սահման ես դրեր, քոյ դէն շեն անցանիւր * և քոյ յետ շեն դառնար և զերկիրս ծածկեր, ինչպէս որ ծածկեր էին ՚ի սկզբան աշխարհիս զբովանդակ գառնան երկրի։

Լ՝ ստիկըն, գու զերկիրս արբուցանելոյ համար ծովի ջրերն հողե սակի եղած երակներովն անցիաց նելով կու մարբես, կու բաղջ բացնես, և կու սղարկես դէպ ՚ի շարերն, և անդն զանազան աղբը ներ կու բխեցնես * և բո նախա անստութեանդ լեռների միջէն զեաներ և առուներ կու վազեն։

Լ՝ ստիկըն, որ արբուցանեն և կշառցնեն վայրի գազաններն * և վայրի իշերն յազենան ջրով, և իւրեանց ծարաւն անց կացնեն։

Լ՝ ստիկըն, անդն երկնից թռչունը ներն կանանչ ծառերի վր բուն

ZZZ կու

Լ՝ լանեն լեռանա նան * և իջանեն գաղտանան ՚ի անդի յոր հաստատեցեր զնս։

Սահման եզիր և ոչ անցանեն * և ոչ ևս դառնան ՚ի ծածկել զերկիր։

Լ՝ սարեցեր զաղբիւրս ՚ի ծործորս * ՚ի միջոյ լերանց զնասցեն ջուրք։

Լ՝ բոցանել զամ գազանս վայրի * յա գեղցին զիւրք ՚ի ծարաւս իւրեանց։

Լ՝ նդ թռչունը երկնից բոյնս գիցեն * կիժ

և ՚ի մինչ զիմաց տա
ցեն զձայնս իւրենց :

Ըրբու ցանկ զերթնս
Իշակ մարանաց իւրոց
* ՚ի պողոյ գործոց
իւրոց ԼՁԳԻ Երկիր :

Ը ուսուցեր զխոս
անասնոց * և զգարա
րի ՚ի ծառայութիւն
մարդկան :

Տ աներ զՏաց յերկ
րէ * զինք ուրախա
նէ իւզ զուարթ , և
Տաց Տաստան զպիտ
մարդոց :

Յ ազեւային ծառք
անասախ * և մայրն
իբրանանու զորս զու
անկեցեր :

Ը նոք Թաշուձք Երկ
նից ձազս Տանցեն *
և բոյն արարիւ ապա
ւենէ նոցա :

Ը Երկնք բարձուձք
են եղջերունաց * և
վէճք ապաւենք նա

կուղանն * և բարերի միջերէն
զանազան ձայներ կու Տանեն , և
զանձ կու փոսարանեն :

Ը յսինքն , կու արբու ցանկ և կու
առողջ բարձր լեռներն իւր Երկ
նային անպարների ջրովն , իբր
իւր անպերի անձրևովն * և իւր
գործոց և արարմանց պողոտն
կու ԼՁԳԻ Երկիրս և կու առասա
նայ :

Ը յսինքն , զու բուսուցիւ յերկ
րէ զխոս վասն անասնոց * և զա
նազան կանանչեղէնս պատրաստ
ցիր վասն պիտոցի մարդկան :

Ը յսինքն , զու Տանցիւր զցո
րենն և զՏացն յերկրէ * զինին
կու բարացնէ , իւզն կու զուար
թացնէ , բայց Տացն կու Տաստա
տէ և կու զորացնէ զպիտ մարդոց :

Ը յսինքն , զո անձրևովն կու յա
զեւան օրմանի ծառերն * և լի
բանանու ապի մայրի ծառերն
որ զու ես անկեր և ոչ մարդիք ,
կու աճին , և կու բազմանան :

Ը յսինքն , տեղն երկնից Թա
շուձքներն ձազ կու Տանեն * և
բաղկակի բուսն նոցա ապաւենէ ,
իբր կու պատճառն զիւրեանք ՚ի
բանց և ՚ի յանձրևէ և յայլ Թաշ
նոց օրասկունաց :

Ը յսինքն , բարձր սարերն եղան
րի և ձեկրանն րի փախչելոյ տեղ
արարիւ * և սպառած բարերն

լապարակներն պահելուց անդ
պատրաստեցիր :

Լ յսիրքն , դու արարիր զու-
սինն վն ճանաչելոյ զժամանակս
սունահնդութեց տարւոյն * և
արեգակն ճանաչեց ամէն օրվան
իւր մասնելոյ ժամն :

Լ յսիրքն , դու զարեգակն երկ-
րիս մէկ երեսովն պտուտ տարովչ
միւս երեսին վերայ եղօղ մարդ-
կանցն մութն և խաւար արա-
րիր , և այն խաւարային սահաթ-
ներովն գիշերն կատարեցաւ *
յորում շրջին տտու անդ առանց
երկիւղն մարդկան զազանք ան
տառից :

Լ յսիրքն , առիւծներն ձագերն
կու մընջան , և աստ և անդ որս
կանեն * և իւրեանց լստեղծօ
ղէն կերակուր կու խնդրեն :

Լ յսիրքն , երբոր արեգակն կու
ճագի , շուտով կու ժողովն *
և իւրեանց բներումն կու գաղ-
վին , և դադար կառնուն :

Լ յսիրքն , և մարդիքն անահ
և անկասկած դուրս կու ելանեն
և իւրեանց բանին և գործին յետ
նէ կու կենան * և իւրեանց ձե-
ռաց վաստակովն կու աշխատին
մինչև իրիկունն , և կու սպրին :

Լ յսիրքն , աս թէ որչափ մեծ
և զարմանալի են քո գործքերդ
ար ան * զամէն իբրին խնայու-

պատասկաց :

Լ բարեր զուսինն
վն ժամանակի * արե-
գակն ծանեաւ զժամ
մասնելոյ իւրոյ :

Լ բարեր զխաւար ,
և եղև գիշեր * ՚ի
նմա զնան ան դա-
զանք անտառի :

Վորիւնք առիւծուց
մունչեն և յափշտա
կեն * և խնդրեն յայ
զկերկուրս իւրենց :
Իճագիլ արևու ժո-
ղովն * և ՚ի մօրիս
իւրեանց զադարին :

Ելանէ մարդ ՚ի գոր-
ծս իւր * և ՚ի վաս-
տակս ձեռաց իւրոյ
մինչև յերեկոյ :

Որպէս զի մեծ են
գործք քո ար * զամ
ինչ խնայու թեամք

արարեր * և լցու երկիր ստեղծուածովք քովք :

Լսա ծով մեծ և անդորր * խման են սողունք որոց ոչ գոյ թիւ * գազանք մեծամեծք և մանունք * խման և նաւք զնան * վեշապն որ ստեղծ եր խաղալ նովա :

Լ մենեքեան քեղ սպասեն * և դու տաս զկերակուր նոցա ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին * բանաս զձեռն քո և կերակրես զամենեսեան կամք քովք :

Գարձու ցանես զերես քո ի նոցանէ , և խոտին * հանես զոգի ի նոցանէ , պակասին և ի Տող դառնան

Թէ ես արարեր * և երկիրս լցվեր է քո զանազան բառեղծուած ներովք :

Լսինքն , այս ծովս որ դու բառեղծ երես մեծ է և լայնատարած * սորա միջումն այնչափ զանազան սողունք կան , իբր լոզաջող կենդանիք կան որ թիւ չունին * սորա միջումն զանազան մեծա մեծ և մանոր գազաններ կան * սորա միջումն նաւերն յերկրէ յերկիր շուրջ կու գան * և սորա միջումն է լեվիաթան վեշապ ձուկն որ բառեղծ եր ես որ շուրջ գայ և խաղայ ծովի ալեացն հետ , խառնակելով զծովն , կանելով զայլ ձկունս , և վնասելով զայլ կենդանին :

Լսինքն , ա՛մ կենդանիք քո բառեղծուածք են , և քեզ կուսպասեն * և դու կուտաս նոցա հոգևոր և մարմնաւոր կերակուրն իւր ժամանակին :

Լսինքն , դու կուտաս նոցա որ կերակրին և սնանին * դու կուբանաս քո առատ ձեռքդ , և կուկերակրես զամենեսեան քո ամենօրնեալ կամօքդ :

Լսինքն , կուդարձես քո երեսդ , իբր քո անային խնամքդ ի նոցանէ , և շուտով կուճուր զին և կուտկարանան * և կուհասնես զկենդանիան շունչն ի նոցանէ :

նէ շուտով կու պակասին և հող
կու դառնան , կամ կու հանես
զհողի շնորհաց քոյ ՚ի նոցանէ , և
շուտով կու ոչնչանան , և հողի
հաւասար կու լինին :

Լ՝ յսինքն , կու ողորկես քոյ շնոր
հաց հողիդ և կու բաւանաս զիւր
եանք , իբր կրկին կու կենդանա
ցնես զիւրեանք հողւով * և կու
նորոգես և կու զեղեցկացնես զե
րեսս երկրի :

Լ՝ յսինքն , եղիցի օրհնեալ և
փառաւորեալ ար ամ ՚ի բաւեղ
ծուածս իւր մինչև յաւիտեան ,
զէրէ բարի են յոյժ * և ինքն արն
ուրախանայ և զուարճանայ իւր
արարածօցն վերայ :

Լ՝ յսինքն , այն որ կու հայի յեր
կիր իւր ամային աչքն և կու շար
ժէ և կու դողացնէ զինքն * երբ
որ մօտկանայ լեռներին ՚ի վախ
ձանի աշխարհիս , շուտով կու բռ
ցակիզին և կու ծխան :

Լ՝ յսինքն , զայս բաներս յիշե
լով ես իմ կենացս մէջն կու օրհ
նեմ և կու փառաբանեմ զամ *
և սաղմոսերդու թի կանեմ նր
առաջնն քանի որ կենդանի եմ :

Լ՝ յսինքն , Թէ որ իւր ողորմու
թքն արժանի կանէ , որ իմ օրհ
նութիս և զուրիս իւրն քաղցր
Թուի * իմ սիրտս կու բախանայ ,
և ես կու ցնծամ ՚ի ար ամն իմ :

Լ՝ զաբես զոգի բո
և ստանաս զնոսս *
և նորոգես զերեսս
երկրի :

Լ՝ զիցին փառք ար
յաւիտեան * և ար
ուրախ եղիցի յարա
բածս իւր :

Ո՛ հայի յերկիր և
տայ դողալ ամս * մեր
ձեցի ՚ի լեռինս , և
ծխեսցին :

Օրհնեցից զար ՚ի
կեանս իմ * և սաղ
մոս սասցից այ իմց
մինչև եւմ ես :

Քաղցր եղիցի նմս
օրհնութի իմ * և
ես ուրախ եղեց
ի ար :

Պակասեցին մեզա
 չորք յերկրէ * և ամ
 պարիշտք մի՛ ևս գտ
 ցին ի նմա * օրհնեա՛
 անձն իմ զ՛որ :

Տօ՛նք : 34 :

ՍժԷԿ :

Սուրբ : ՃԴ :

Խոստովանեղերուք
 ան, և կարդացեք զա
 նուն նր * և պատմե
 ցեք ՚ի հեթանոսս
 զգործս նր :

Օրհնեցեք և սաղմոս
 ասացեք նմա * պատ
 մեցեք զամ ըրբանչե
 լիս նր , և գովեցա
 րուք յանուն սբ նր :

Լսինքն , պակասին և ճնջվին
 մեզա՛ չորք երկրիս երեսէն , օր
 նորա անչափ բարութիւն շնն ձա
 նաչեր * և այսուհետև ամբա
 րիշտ մարդ չի գտլի աշխարհիս
 վերայ * և գու ո՛վ հոգի իմ ,
 ինչպէս օր ըսկերես , այսպէս
 միշտ օրհնէ և գովէ զ՛որ անձնքու :

Իբր , զայս սաղմոսս ասելով օր
 հնեցեք զամ , զի ալէլուիայն օր
 հնեցեք զամ կու թարգմանի :

Լս սաղմոսս մն կու յորդորէ
 մարգարէն զամենեսեան օրհնել
 և գովել զամ , վասն անչափելի
 բարերարութե նորա :

Լսինքն , խոստովանեցեք ան ,
 իբր խոստովանեցեք այ անչափ
 գթութիւն և բարերարութիւն ,
 և նր սուրբ անունն ձեզ ՚ի յօգ
 նութի կոչեցեք * և նորա զար
 մանալի և հրաշալի գործքն և
 արարմունքն զանազան ազգաց մի
 ջու մն պատմեցեք :

Լսինքն , օրհնեցեք և բարեբա
 նեցեք զամ , և սրտի մտք սաղ
 մոս ասացեք նմա , զէրէ արժա
 նի է * պատմեցեք նորա ըրբանչե
 լազործութիւն ամ տեղ , և գո
 վեցարուք յանուն սուրբ նորա ,
 իբր նորա սբ անունովն պարծե
 ցեք ՚ի մէջ այլազգեաց :

Լս

Ա՛յ յսինքն , խնդան և ուրախս
 նան այնպիսի մարդիքն որ իւր
 եանց ամեն արարմանց միջումն
 այ փառքն և պատիւն կու խնդ
 րեն * խնդրեցէք զ՞որ ամ , և
 հաստատուն կացէք ձեր հաւատ
 քումն * և խնդրեցէք նր երեսն
 յամ ժամ , իբր խնդրեցէք հա
 նապաղ նորա խնամքն և ողորմու
 Թիւնն :

Ա՛յ յսինքն , յիշեցէք նորա զանա
 զան բարանչելիքն որ արար ՚ի յե
 դիպոտս * և նր նշանքն և արու
 ետարն , և բերանի իրանունքն ,
 իբր նր ճշմարիտ դատաստանն :

Ա՛յ յսինքն , դուք որ զաւակք
 էք աբրահամու , և հաւատարիմ
 ծառայք նորա * և դուք որ որ
 դիք էք յակոբայ , և ընտրեալ ժո
 ղովուրդ նորա :

Ա՛յ յսինքն , զերէ նաէ՛ տր ամ
 մեր * և ամ երկրիս վերայ իբրև
 բտեղծող և Թագաւոր Թագա
 ւորաց իրանունք ունի :

Ա՛յ յսինքն , նա իւր ճշմարիտ
 ուխտն որ յաւիտենից արարեր
 էր աբրահամու հետ յիշեց և չի
 մոռացաւ * իբր զիւր բանն որ
 պատուիրեր էր հաստատուն պա
 հել մինչև ՚ի հազար ամ , իբր
 մինչև յաւիտեան :

Ա՛յ յսինքն , յիշեց զուխտն որ
 դրեր էր աբրահամու հետ * և

Ուրախ եղեցին սիր
 օք այնոցիկ ոչք խնդ
 րեն զ՞որ * խնդրե
 ցէք զ՞որ և հզօրք եղե
 րուք * և խնդրեցէք
 զերեսս նր յամ ժամ :

Յիշեցէք զբանչե
 լիս նր զորս արար *
 զարուեստս և զերա
 շունս բերանց նր :

Օ աւակք աբրահա
 մեան ծառայք նր *
 և որդիք յակոբայ
 ընտրեալք նր :

Վա ինքնէ՛ տր ամ
 մեր * յամ երկրի են
 իրանունք նր :

Յիշեաց յաւիտենից
 զուխտ իւր * և
 զբանն զոր պատուիր
 եաց մինչև ՚ի հա
 զար ամ :

Օ ուխտն զոր եղ
 ընդ աբրահամու *
 և

և զերդու մն իւր ընդ
խաճակայ :

Տաստատեաց առ յա
կոք զհրաման իւր
* և առ խրայել զու
խտ իւր յաւիտենից :

Ըսէ ձեզ տաց զեր
կիրն քանանու * ըզ
վիճակ ժառանգու
ԹԷ ձերոյ :

Օ ի էին նորա Թո
ւով սակաւք * նու
ազք և պանդուխտք
ի նմա :

Ը նցին նք յազգէ
յազգ * ի Թագաւնո
րութենէ ի ժողով
ուրդ յայլ :

Այ եթող մարդկան
մեղանչել նոցա * և
կշտամբեաց զԹագա
ւորս վասն նոցա :

Ս ի մեր ձեռնայք ասէ
յօժեալս իմ * և ի
մարդարէս իմ մի՛

զերդու մն որ արարեր էր ՚ի սաճա
կայ հետ :

Ը յսինքն , զիւր հրամանն որ
հաստատեր էր յակոբայ հետ * և
զիւր յաւիտենական ուխտն որ
արարեր էր խրայելի հետ :

Ը յսինքն , և սասց ԹԷ ձեզ կու
տամ զպարտա երկիրն քանա
նացւոց , իբր զամ երկիրս կա
պաշտից որք բնակեալք էին ՚ի
սահմանս եգիպտոսի * այնպէս
ինչպէս ԹԷ ձեր ժառանգու
թենէն ձեզ վիճակ և բաժին ան
կած լինի :

Ը յսինքն , զէրէ նորա Թո՛ւով
սակաւք էին * նուազք էին , և
կուսապաշտից երկրներու մն օտար
և պանդուխտք էին :

Ը յսինքն , մեկ ազգի միջէն կու
ելանէին , և մեկ ուրիշ ազգի մէջ
կուստանէին * մեկ Թագաւնորու
ԹԷ գուրս կու գային , և մեկ
ուրիշ ազգ ժողովրդեան մէջ
կու դնային :

Ը յսինքն , չի Թողեց ամենևն ին
որ մարդ նց վնաս հասուցանէր *
և նոցա համար զանազան Թագա
ւորքն կշտամբեց , իբր խրատեց
և յանդիմանեց , որպէս զհարա
ւոն և զարքիսկէք :

Ը յսինքն , ասելով մի՛ մօտկա
նայք իմ օժեւոյն , իբր նախա
հարցն որք օժեւոյք էին շարհաք

Տոբանցն սրբոյ * և իմ մարգարէիցն վնաս մի՛ հասուցանէք :

Լ՝ յսինքն , սով ձգեց եօթն տարի քանանացւոց երկրին վերայ իբր մտայ երկրին վերայ * և հացի զօրութիւն , իբր ցորենի ուժն և կարօղութիւն կտրեց , և չօրա

ցոց :

Լ՝ յսինքն , նոյն առաջնէն մարգարի ողարկեց ՚ի յեգիպտոս * իբր զյովսէփ գեղեցիկն որ վասն նախանձու յեղբարց իւրոց իբրև զԾառայ վաճառվեցաւ եգիպտացւոց , ըստ որում տրն մեր յսֿքս ճշմարտոն յովսէփ վաճառեցաւ անօրէն հրէից ՚ի յուրայէ :

Լ՝ յսինքն , պետափրեայ կնոջ զուր և անիրաւ բանին համար նորա ոտքերն ՚ի կապանաս դրին * և նորա անձն երկաթէ զինձի լով կապեցին և ձգեցին ՚ի բանտ խաւարային :

Լ՝ յսինքն , մինչև որ եկանորա բանն հասաւ , իբր այն բանն որ մարգարէաբար յառաջ ասացեր էր փարաւոնի թաս տլոզին * և բանն այ փորձեց զնա , իբր նոյն բանի ճշմարտութիւն որ յայտնութիւն այ գուշակեր էր ՚ի բանտին , փարաւոնի առաջնն փորձեց զնա իբրև այր գիտուն , և ծածուկ իրաց գիտացող :

Լ՝ յսինքն , ուստի ողարկեց շու

մեղանչէք :

Կ ոչեաց զսով յերկիր նոցա * և զամ զօրութիւն հացի եբեկ :

Լ՝ ապեաց առաջն նոցա զայր * ՚ի ծառայութի վաճառեցաւ յովսէփ :

Խ անարհ արարին ՚ի կապանս զոտս նր * և էանց ընդ երկաթ անձն նորա :

Ս ինչև եկեսցէ բան նորա * և բան սն փորձեաց զնա :

Լ՝ ապեաց Թադա

Հորն և երջմ զնա *
 իշխան ժողովող եան
 եթող զնա :

Ացցոյց զնա տրտան
 իւրոյ * և իշխան ի վ՛ր
 ամ ստացունաճոց
 իւրոց :

Խրատել զիշխանս
 նոցա ուն զինքն * և
 զ՛երս նոցա խնայ
 տունս արասցէ :

Եմուտ խորայել յե
 գիպտոս * և յակոր
 պանդխտեցաւ յերկ
 րին քամայ :

Ընցցոյց զժողով
 ուրդ իւր յոյժ * և
 զօրացոյց զնոս քան
 զԹշնամիս իւր :

Գարձոյց զսիրտս նոյ
 յատել զժողովուրդ
 իւր * և ինենդել
 զճառայս իւր :

տով եգիպտացւոց Թագաւորն
 և արձակեց զինքն , ի կապանաց
 * և հանեալ ի բանտէն իւր ժո
 ղովող եանն վերայ իշխան հաս
 տատեց զնա :

Ըսինքն , զնա իւր տանն և
 իւր սարայներին տր կացոյց *
 և իւր սպրանաց և ըստացունա
 ծոցն վ՛ր իշխանս և վերակացու
 դրեց :

Ըսինքն , որ վարժեր և խրա
 տեր եգիպտացւոց իշխանքն իւր
 երկնային գիտութիւն և հանձա
 բովն ինչպէս որ ինքն էր * և նոյճե
 րոցն խնայտութիւն ուսուցանէր :

Ըսինքն , մտաւ խորայել եգիպ
 տացւոց երկիրն իւր զարմօքն և
 զաւակօքն * և յակոր նահապեան
 պանդխտ և օտարական դար
 ձաւ և մնաց քամայ երկրումն ,
 իբր ի յեգիպտոս :

Ըսինքն , բայց ան տեսանե
 լով իւր ժողովող եան հաւատար
 մութիւն աննցոյց և բազմացոյց
 զիւրեանք որդւովք և դստերօք
 * զօրացոյց և ուժովացոյց քան
 զիւրեանց Թշնամի եգիպտացիքն :

Ըսինքն , փոխարկեց եգիպ
 տացւոց սիրտն որ ատէին զիւր
 ժողովուրդն , իբր խորայելացւոց
 ազգն * և նենդութիւն և խորա
 մանկութիւն անէին իւր հաւատա
 րիմ ծառայիցն վերայ տանջելով

և չարչարելով զնոսս :

Ասինքն, բայց տեսանելով անոցա խղճութիւնն, ողորկեց զմովսէս իւր Տաւատարիմ ծառայն * և զահարոն իւր ընտրեալ բաճանայն առ ՚ի ազատել զնոսս ի գերութենէն փարաւոնի ըստ որում առաքեաց Տայրն ան զոր դին իւր միածին առ ՚ի փրկել զազգս մարդկան ՚ի գերութէն սատանայի :

Ասինքն, նոյ բան և իշխանութի տունաւ որ նշանք և ըրբանչելիք առնէին * և իւր զարմանալի արուեստքն և Տրաշագործութիւնքն ցուցանէին քամայ երկրումն, իբր ՚ի յեզիպտոս :

Ասինքն, ողորկեց խաւար և խաւարեցոյց նոյ Տոգին և մարմինն * զերէ ոչինչ Տամարեցին զիւր անային բանն որ մովսէսի և ահարոնի բերանովն խօսեցաւ վասն փրկութեն իտայելացւոց :

Ասինքն, նոցա դեատերի Նուրն ՚ի յարիւն փոխարկեց * և նոցա ձկունքն բովանդակ սատակեցոյց :

Ասինքն, նոցա երկիրն եռաց և դարչելի դորտերով լցվեցաւ * մինչև ՚ի յապարանա և ՚ի սե նեակս Թագաւորաց և իշխանաց նոցա :

Ասինքն, Տրտայեց և եկաւ

Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր * և զահարոն ընտրեալ իւր

Առ նոցա զբան նշանաց իւրոց * և զարուեստս իւր յերկրին քամայ :

Առաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնս * զի դառնացուցին զբան նորա :

Վարձոյց յարիւն զգեաւ նոցա * և եսպան զամ ձկունս նոցա :

Առաց յերկրի նոցա գորս * իշտեմարանս Թագաւորաց նոցա :

Ասաց և եկն շանս

Ճանձ * և մտեիս ընդ
ամ սահմանս նոցա :

Պարձոյց զանձրևս
նոցա ՚ի կարկուտ * և
հուր յերկրի նյ՛ բոր
բոքեցաւ :

Եւ հար զայդիս և զԹր
զենիս նյ՛ * և փշրեաց
զամ ծառս սահմա
նաց նյ՛ :

Եւ սաց և եկի մարտի
և խառնիձ * զի ոչ
դոյր նյ՛ Թիւ :

Եւ կեր զամ խոտերկ
րի նյ՛ * և սպառեաց
զամ պտուղ անդոյ
նոցա :

Եւ հար զամ անդրա
նիկս եգիպտացւոց *
զսկիզբն ամ վաստա
կոց նոցա :

Եւ հան զնս ոսկւով
և արծաթով * և ոչ
դոյր յադի նոցա
հիւանդ :

Ու բախ եղև եգիպ
տոս ընդ երանելն նյ՛

շանաձանձ և խայթեց զնոսա * և
մտեիս ընդ բովանդակ նյ՛ երկ
րի սահմանքն :

Եւ յսինքն , նոցա անձրևն կար
կուտ փոխարկեց * և նոցա երկ
րի օդն և քամին կրակի նման բոր
բոքեցաւ :

Եւ յսինքն , զարկեց և չորացոյց
նոցա սյդիքն և Թզենիկն * և
Ջարդեց և փշրեց բովանդակ նո
ցա երկրի ծառերն :

Եւ յսինքն , ասաց և եկաւ եդիպ
տացւոց երկրին վերայ մարտի ,
և խառնիձ , իբր անթև որդն
որ կուճնանի ՚ի մարտիսն * բայց
այնչափ շատ էր , որ Թիւ չուներ :

Եւ յսինքն , կերաւ բովանդակ
նոցա երկրի դալար խոտն և բոյսն
* և փչացոյց և գլխեցոյց զամեն
նոցա արտերի բերքն և պտուղն :

Եւ յսինքն , հարեց և զարկեց
զամեն եգիպտացւոց անդրանիկ
զանակքն * նյ՛ երկանց և վաս
տակոց ըսկիզբն սատակեց , իբր
նոցա զառաջնածին զանակքն մա
հացոյց :

Եւ յսինքն , հանեց զխորայելա
ղիքն յեգիպտոսէ ոսկւով և ար
ծաթով * և ոչ որ չկայր նյ՛ ադ
դի միջու մնոր մէկ հիւանդութի
մի ունենայր :

Եւ յսինքն , ուրախացան եգիպ
տացիքն խորայելացւոց դուրս

եղանելոյն վերայ * զէրէ նյ աջն
ընկեր էր խրեանց վերայ :

Լ յսինքն , ջերեկն ամառն հու
տարածէր և շուտք կաներ նոցա
յանապատումն * և գիշերն կրա
կով լոյս հուտայր , և ճանապարհ
կուցուցանէր :

Լ յսինքն , յանապատումն միս
խնդրեցին , և նյ հրամանաւն
եկաւ լորամարդի Թռչունն և
Թափեցաւ նոցա շատիրներին վր
* և երկնային հացովն , իբր մանա
նայինն կշտացոյց զուրեանք :

Լ յսինքն , զարկեց քարին դա
ւաղանանն մովսէսի , և ջրեր
բխեցին * և անջուր անապա
տումն դետեր վաղեցին :

Լ յսինքն , զէրէ յեղեց զուր սբ
բանն * իբր զուր ուխան որ արա
րեր էր իւր հաւատարիմ ծառայ
աբրահամու հետ ասելով , բազ
մացուցից զգաւակ բո որպէս զաս
տեղս երկնից և ուն զաւազ առ
եզր ծովու :

Լ յսինքն , հանեց ուրեմն յե
յեղիպատոսէ զուր Ժողովուրդն
ցնծութիւն * և զիւր ընտրեալ
Ժառայքն ուրախութիւն :

Լ յսինքն , առեց նոցա ձեռն
զհեթանոսաց դաւառներն * և
զանազան ազգաց և Ժողովրդոց
վաստակն նոցա մուլք և Ժառան
գութիւն արաւ :

* զի անկաւ ահ տն
խլերայ նոցա :

Ս փռեաց անկ Տովա
նի առնել նյ խառնէ
* և հրով լոյս տայր
նոցա ի գիշերի :

Խ նդրեցին և եկն լո
րամարդի * և հացիւ
երկնից լցոյց զնոսա :

Լ Տար զ վէմն և բզ
խեցին ջուրք * և
զնային գետք ընդ
անջրդիս :

Յ իշեաց զբան իւր
սբ * որ ընդ աբրահա
մու ծառայի իւրոյ :

Լ Տան զԺողովուրդ
իւր ցնծութիւն * և
զընտրեալս իւր ու
րախութիւն :

Լ յա նոցա զգաւաւս
հեթանոսաց * ի վաս
տակս Ժողովրդոց Ժա
ռանգեցոյց զնոսա :

Օ ի պահեսցեն ըզ
վկայութիս նորա *
և զօրէնս նորա խնդ
րեսցեն :

Տ՝՛՛՛՛ 44 .

ՆԵՂԻՅ :

Ս՝՛՛՛՛ ԸԵ .

սաստվան եղե
րուք ան զի
քաղցր է * զի
յաւիտեան է ողոր
մութիւնը :

Ս խօսեսցի զօրու
թիս ան * լսելի արաս
ցի զամ օրհնութիս
նորա :

Լքանի ոյք պահեն
զիրաւունս * և առ
նեն զարդարութիւն

Լ՝ յսինքն , որ տեսանելով այ
բարերարութիւն պահեն նորա
ուխան և վկայութիւն * և նորա
օրէնքն և պատուիրանքն խնդ
րեն և կատարեն :

Իբբ , զայս սարմատս ստելով օր
հնեցէք զամ , զի աչելուխայն օր
հնեցէք զամ կութարգանի :

Լ՝ յս սարմատուս կուգովէ մար
դարէն զամ , և կույորդորէ
զամենեսեան գովել զնա վասն
երկայնամտութե և ներողութե
նորա :

յսինքն , խոստովանեցէք
այ անչափ բարութիւն
և ողորմութիւն ով Տա
ւատացեալ ժողովուրդք , զէրէ
քաղցր է և երկայնամտ է * և
իւր ողորմութիւն յաւիտեանական
է և անապառ է իւր ծառայիցն
վերայ :

Լ՝ յսինքն , ինչ մարդ որ կուխօ
սի կամ կուպատանէ ժողովուրդեան
նորա ամենակարող զօրութիւն *
Թող քարոզէ և ծանուցանէ ըստ
արժանոյն նորա օրհնութիւն և
փառաբանութիւն :

Լ՝ յսինքն , երանի այնպիսի մարդ
կանց որ այ իրաւունքն կուպա
հեն , սիրելով զնա իբրցոր սրտէ

և ՚ի բովանդակ մտաց, զընկերս
 իւրեանց իբրև զանձինս իւր
 եանց * և յամ՝ Ժամարդարութի
 կուգործեն կատարելով զօրինս
 և զպատճիրանս նորա:

Մ յսինքն, յիշէ՛ զմեզ ար ան-
 ՚ի հաճոյս Ժողովրդեան քոյ, իբր
 կատարեալ քոյ հաւատացեալ ծա-
 առայից փափայն և ցանկութիւն *
 և այց արա՛ մեզ քո փրկութիւնդ,
 իբր ողորմիր մեզ յիս քիւ որդ-
 ՚նով բով միածնիւ:

Մ յսինքն, որ մեք այլ աեսա
 նենք զայն քաղցրութիւն որ տա
 լոց ևս քոյ ընտրեալ ծառայիցդ
 * և ուրախանանք քոյ աղօթիչ ու-
 րախութիւն, իբր բրիտանէական
 աղօթին հոգևոր ուրախութիւն *
 և պարծենանք քոյ Ժառանգու-
 միջուան, իբր քոյ նոր Ժողովրդ-
 եան միջուան:

Մ յսինքն, մեղանչեցինք մեք
 քոյ առաջևդ մեր առաջին հարցն
 նման * անօրէնութիւն գործե-
 ցաք, և օրինազանց եղաք:

Մ յսինքն, մեր առաջին հարցն
 յեգիպտոս շիմոցան զքո լուքանչե-
 լեքդ, իբր ոչինչ համարեցին զքո
 հրաշագործութիւնդ * և չի յի-
 շեցին զքո անչափ ողորմութիւնդ
 և բարերարութիւնդ:

Մ յսինքն, բարկացուցին զնա
 այն Ժամանակն որ կու անցանէին

յամենայն Ժամ

Օրէնա՛ զմեզ ար ընդ
 հաճոյս Ժողովրդեան
 քոյ * և այց արա՛ մեզ
 ՚ի փրկութե՛ք բու՛մ:

Տեսցուք մեք զբաղ-
 ցրութիւն ընտրելոց
 քոյ * ուրախ եղի-
 ցուք մեք յուրախու-
 թիւ աղօթի քոյ * և գո
 վիցուք մեք ՚ի Ժա-
 ռանգութեան
 քու՛մ:

ՍԵՂԱՔ մեք ընդ
 հարսն մեր * անօրի
 նեցաք և յանցեաք:

Հարբն մեր յեգիպ-
 տոս ո՛չ իմացան զս-
 բանչելիս քո * և ո՛չ
 յիշեցին զբազում
 ողորմութիւնք:

Ի՛ն արկացուցին զնա
 յանցանելն իւրեանց

ընդ ծովն կարմիր *
 փրկեաց զնոսս վասն
 անուան իւրոյ , զի
 ծանիցեն զզօրութիւն նորա :

Սաստեաց ՚ի ծով
 կարմիր և ցամաքե
 ցաւ * առաջնորդ
 եաց նոցա ընդ ան
 դունտս որպէս ընդ
 անապատս :

Աեցոյց զնոսս ՚ի ձե
 ռաց ստեղծեաց նց *
 և փրկեաց զնս ՚ի ձե
 ռաց Թշնամեաց նց :
 Սաճկեաց ծով զնե
 զիչս նց * և մի ինտ
 ցանէ ոչ սարեցաւ :

Հաւատացին բանի
 նր * և օրհնեցին զօր
 նութիւն նորա :

Աղօլաղեցին և մո
 ռացան զգործս նր
 * և ոչ անացին :

զծովն կարմիր , իւրեանց Թերս
 Հաւատութեն , երբ որ տեսն
 զզօրսն փարաւոնի որ յետեանց
 կուհալածէր զիւրեանք * բայց
 անփրկեց զնոսս իւր անուան
 փառացն համար , որ զիւր ամե
 նակարօղ զօրութիւն ճանաչեն և
 հաւատան ինս :

Սսինքն , սաստեց կարմիր ծո
 վուն և շուտով ցամաքեցաւ * և
 նոցա առաջնորդ դարձաւ և ճս
 նապարհ նշանց տվեց անդունտ
 ների միջումն , իբր խորուկ ծո
 վն միջումն , որ այնպէս կուծվէր
 Թէ ցամաք և անապատ երկիր մի
 լինէր իւրեանց կոխած տեղն :

Սսինքն , աղատեց զնս իւրեանց
 ստեղծեաց ձեռքէն * և փրկեց զնս
 իւրեանց Թշնամեաց ձեռքէն ,
 իբր եգիպտացւոց զերութեն :

Սսինքն , ծածկեց կարմիր
 ծովն նոցա նեղութիւն տուօղքն ,
 իբր զեգիպտացիքն * և ինոցա
 նէ մէկ մի չի կարաց պաճանիլ ,
 և աղատիլ :

Սսինքն , այն ժամանակն տե
 սանելով խորայեւացիքն այ Տրաշա
 դօրծութիւն հաւատացին իւր
 ճշմարտ խօսիցն * և ըսկան օրհ
 նել և գովել զնս :

Սսինքն , բայց յետոյ շուտով
 մոռացան նորա բարեբարութիւն
 * և չուղեցին ահանջ դնել նր

ամօպին կամացն և խորհրդոցն :
Լ՝ յսինքն , ցանկացան յանապա
տու մն մտիւայլ կերակրոց չի հա
ւատալով նորա ամենակորոզ զօ
րու թեանն * և փորձեցին զամ
թերահաւատութիւն այն տեղն որ
ջուր չէր գտվիր :

Լ՝ յսինքն , ստեց ամ նոցա իւր
եանց խնդրուածքն * և ողոր
կեց զմեղէնն կենդանիքն և կշտա
ցոյց և լիացոյց զիւրեանք :

Լ՝ յսինքն , բարկացուցին զմով
սէս օրդուի միջու մն * և զահա
րոն սուրբ քահանայն տն այ , ար
համարհելով և ոչինչ համարելով
զնոսա :

Լ՝ յսինքն , բացվեցաւ երկիրն
և կուլ ստեց զգաղանն * և ծած
կեց հողն արհրոնի օրդուն , զէ
րէ ժողովոդեան մէջն այլալու
թիւ և խոտովութիւն ձգեցին , և չի
կրակեցան հնազանդիլ մովսէսի և
ահարոնի :

Լ՝ յսինքն , հուր ելաւ յայ , և
բորբոքեցաւ նոցա համախոհ ժո
ղովոդեան միջու մն * և բոցն
այլեց և փշացոյց մեղանորներն ,
իբր զերկուհարիւր և զփառն
հողին , որ հաւաներ էին բանիցն
դադանայ և արհրոնի :

Լ՝ յսինքն , ոսկէ հորթուկ շինե
ցին քորեբայ դաշտու մն , և նորա
պատկերին երկրպագութիւն արա

խորհրդոց նորա :
Յ՝ անկացան զցան
կութի յանապատի *
և փորձեցին զամ
յանջողի :

Լ՝ անց զմեղքուածս
նց * սուսբեայ ըզ
լիութի յանձինս նց :

Լ՝ արկացուցին զմով
սէս ի բանակի * և
զահարոն սուրբ տն ,

Լ՝ ացաւ երկիր և
եկուլ զգաղանն * և
ծածկեաց զբանակն
զարհրոնի :

Հուր վառեցաւ ի
ժողովս նց * և բոց
մաշեաց զմեղանորս :

Լ՝ ըստին զորթն ի բո
րեփ և երկրպագին
պատկերի * և փոխեցին

զիսառս իւրեանց ՚ի
նմանութիւն որթոյն
խոտակերի :

Սոսացան զամ զկե
նարարն իւրեանց *
որարար զմեծամեծս
յեզխատոս , և զըրան
չելիս իւր յերկրին
բամայ * և զահ իւր
՚իվերայ կարմիր ծո
վուն :

Սաց սատակել զն
* եթէ ոչ մոխէս
ընտրեալն կայր առա
ջի նորա :

Պարձաւ առ տր և
անցոյց զբարկութի
նն * զի մի՛ սատակեա
ցին նորա :

Սնարգեցին զեր
կիրն ցանկալի * և ոչ
հաւատացին բանի
նորա :

րին * և փոխեցին իւրեանց
փառքն , իբր զամ որ նց փառքն
և պարծանքն էր , թողին և մեկ
խոտակեր հորթուկի պատկերի
նմանութեն երկրայագութիւն
արարին :

Սսինքն , մոսացան զամ որ
իւրեանց կեանքն և փրկութիւն
էր * որ այնչափ մեծամեծ հրաշք
արար յեզխատոս , այնչափ ըբան
չելիք արար քամայ երկրունն ,
իբր նոյն եզխատացնոց երկրունն
* և այնչափ ահաւոր և զարհու
րելի գործ գործեց կարմիր ծո
վունն :

Սսինքն , սաց ամ , իբր կա
մեցաւ ամ սատակել զնոս , և
ընծել զնոցա յիշատակն յերկրիս
երեսէն * թէ որ իւր ընտրեալ
ծառայն մոխէս աղօթիւքն բազ
կատարած չէր կանգներնն առա
ջն , և վանն նոցա չէր բարե
խօսեր :

Սսինքն , զերէ շուտով աղա
չանօր դարձաւ առ ամ , և ան
ցոյց և դադարեցոյց նորա բար
կութիւն * որ չի փչացնէր զսո
վանդակ խորայելացնոց ժողով
ուրդն :

Սսինքն , անարգեցին և ոչինչ
համարեցին զայն ցանկալի երու
սաղէմայ երկիրն , որ ամ խոտոս
ցեր էր իւրեանց * և լսելով

լրտեսներին ազէս խօսիցն , իբր
չաշու շներին ստացած խօսքին , այ
բանիցն չի հաւատացին :

Լ Սսինքն , արանջեցին զայ թե
բա հաւատու թի՛ օրդու ի միջու մն
* և նր խորատին և ճայնին ական ջ
չի արարին :

Լ Սսինքն , բարձրացոյց ան իւր
բարկու թե ձեռքն նոցա վերայ *
որ հարկանէր պատէէր և պատու
հասէր զիւրեանք յանապատու մն :

Լ Սսինքն , որ զրուէէր նց զարմն
և զանակն հեթանոսաց միջու մն
* և կորուսանէր զիւրեանց յիշա
տակն սլլազգեաց զանառնե
բու մն :

Լ Սսինքն , պղծվեցան նորա ՚ի
բեզուլը մովբացոց կանանցն
հետ , և թողելով զպաշտօնն այ
երկրպագեցին բեշայ այն մովա
բացոց , վասն որոյ ասէ ՚ի բեշ
բեզուլը , իբր երկրպագեցին բե
շայ պատկերքին ՚ի բեզուլայ երկ
բու մն * զէրէ զկոոց զոհած և մե
ռեալ կենդանիքն կերան առանց
խղճմանաց ընդ էմ պատու իրա
նացն այ :

Լ Սսինքն , բարկացուցին զան
իւրեանց չարագործու թի՛ն * և
ջարդու մն անկաւ նոցա մէջն , և
ստատկեցան ՚ի նոցանէ քսան և
չորս հազար մարդ :

Լ Սսինքն , յետոյ եկաց փէնէ

Տ րանջեցին ՚ի բա
նակս իւրեանց * և
ոչ լուան ճայնի տն :

Տ արբարձ զձեռն իւր
իվերայ նոցա * հար
կանել զնոսա յանա
պատի :

Յ րուէացի զանակ
նց ընդ հեթանոսս *
զրուէացի զանակ նց
ընդ դաւառս :

Պ զձեցան նք ՚ի բեշ
բեզուլը * զի կերան
զզոհեալ և զմեաւ
լտի :

Ն արկացուցին զնա
իգործս իւրեանց *
և յաճախեցաւ իվր
նոցա բեկու մն :

Լ պսեկաց իմէ ջ փէ

նէ Տէս և բաւեաց, և արդեաւ մահ * և համարեցաւ նմա յար դարութի յազգէ յազգ մինչև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա ի վերայ ջուրցն հակառակութեան * չար չարեցաւ մովսէս վսնց, զի դառնացուցին զհոգի նորա :

Տրամայեց շրթամբք իւրովք * և ոչ սատակեցին զազգան զոր սասց նց ար :

Իստանակեցան ընդ Տեթանտա, և ուսան զգործս նոցա * ծառայեցին կուրց նց և եղև նց ի գայթակղութի :

Օ՞նջեցին զուստերս և զգատերս իւրեանց դիւաց * և Տեղին զարիւն ամբիծ :

Տէս քահանայն միջորդ եղաւ, և ըսպանանելով զպոռնիկն քաւեց զմեղս ժողովրդեան, և զմանարդեւեց * և իւր արարմունքն իւրն արդարութի համարվեցւ յազգէ յազգ մինչև յաւիտեան :
 Լ՛սինքն, բարկացուցին զանձ հառակութե ջի ի վր, երբոր փոք ձելով զնա ջուր խնդրեցին * չարչարեցաւ մովսէս նց համար, իբր զրկեցաւ ի մտանելոյ յերկիրն անետեաց, զէրէ դառնացուցին զհոգի նր իւրեանց իստարտութեն և երկբայեցուցին զնա ի վր երկայնամտութեն նց :
 Լ՛սինքն, այն ազգերն որ անձ իւր բերանովն ստացեր էր թէ ըսպանեցէք և փչացուցէք * նորա իւրեանց անհնազանդութեանքն խնայեցին, և չի սատակեցին զիւրեանք :

Լ՛սինքն, խառնեցան Տեթանտաց և կապաշտոց Տեա, և ուսան նց չար կենցաղաւարտութին * ծառայեցին և երկրպագեցին նց կուրբերին, և իւրեանց մտլորութին իւրեանց գայթակղութի և կործանումն դարձաւ :

Լ՛սինքն, զոճեցին, իբր մատաղ արարին զիւրեանց որդիքն և դասերքն դիւերի, Տեաւելով մոլորութեն կապաշտոց * և իւրեանց զանակների անմեղ արիւնն

Թափեցին ՚ի փառս տատանացի:
 Լ՝սիւնքն, իւրեանց տղայոց և
 դասերաց արիւնն կասեմ * որ
 քանանացւոց կուցն զոՏեցին,
 իբր մատող արարինս:

Լ՝սիւնքն, շաղագվեցաւ երկիր
 նց անմեղ արիւնութն, և պղծվե
 ցաւ իւրեանց ծնողաց չար դործ
 քովն * զէրէ պոռնիկ դարձան իւր
 եանց արարմամբն, Թողելով զձշ
 մարիտն ամ և պաշտելով զկուռս:

Լ՝սիւնքն, բարկացաւ իւր սաս
 տիկ սրտմառ Թքն ար ամ իւր ժո
 դովրդեանն վր * և գարեցաւ և
 զգուեցաւ իւր ժառանգութեն,
 իբր խորայելացւոց ազգէն:

Լ՝սիւնքն, մատնեց զիւրեանք Տե
 Թանոսաց և կռապաշտից ձեռքն
 * տիրեցին նց իւրեանց ստելի
 աղբերն * և իւրեանց Թշնամիքն
 նեղացուցին և վշտացուցին զիւր
 եանք * և նոցա ձեռաց տակն
 խոնարհեցան, և զերթի դարձան
 որդւովք և դասերօք:

Լ՝սիւնքն, շատ անգամ խեղճ
 եկաւ և փրկեց զիւրեանք, և
 նք փոխանակ շորհակալ լինելոյ
 դառնացուցին զնա իւրեանց չար
 խորհրդովն * և իւրեանց անօրէ
 նութե միջումն կեռացան և Տո
 ղի Տաւասար եղան:

Լ՝սիւնքն, բայց զթածն ամ
 հայեցաւ նց նեղութն և վշտն *

Լ՝րիւնուտներաց և
 դասերաց իւրեանց
 * զոր զոՏեցին կուցն
 քանանու:

Շ աղախեցաւ եր
 կիր յարենէ նց, և
 պղծեցաւ ՚ի գործոց
 նց * զի պոռնիկեցան ՚ի
 զնացս իւրեանց:

Բարկցաւ սրտմառ
 Թք ար ի վր ժողովրդ
 եան իւրոյ * և գար
 շեցոյց զժառանգու
 Թի իւր յոյժ:

Սատնեաց զնոսա ՚ի
 ձեռս Տեթանոսաց *
 տիրեցին նց ստելիք
 իւրեանց * և Թշնա
 միք իւրեանց նեղե
 ցին զնս * և խոնարհք
 եղեն ՚ի նեղոց ձե
 րաց նոցա:

Բազում անգամ
 փրկեաց զնոսա, և նք
 դառնացուցին զնա ՚ի
 խորհուրդս իւրեանց
 * և կորացան յանօ
 րէնութե իւրեանց:

Հայեցաւ ար ՚ի նե
 ղութնսն * իրեւ ձայ

նի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ խր
և զզջացաւ ըստ բա
զու՛մ ողորմութեան
խրում * և ետ զնս
ի գթութիս առաջի
ամ գերջաց նոցա :

Փրկեա՛ զմեզ տր ամ
մեր * և ժողովեա՛
զմեզ ՚ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք
անուան քում սրբոյ
* և պարծեցուք
յօրհնութիս քո

Օրհնեալ տր ամ իս
րայելի յաւիտեանս
յաւիտենից :

Եւ ասացէ ամ ժո
ղովուրդն * եղիցի
եղիցի :

Տա՛ր : 44 .

և կամեցաւ լսել նոցա աղօթից
ձայնին :

Ասինքն , յիշեց զիւր ուխտն
որ արարեր էր նախահարցն հետ ,
իբր արահամու խահակայ և յա
կոբայ և զզջացաւ խր առան
ողորմութն * և իւրեանց գե
րողաց սիրան նց վերայ ՚ի գութ
շարժեց , որ զիւրեանք չի ըսպտ
նանեն , այլ թողուն որ իւրեանց
օրինգն կենցաղավարին :

Ասինքն , փրկե՛ զմեզ տր ամ
մեր յերեւելի և աներևոյթ թշնա
մեաց ձեռքէն * և ժողովեալ
զմեզ ՚ի զանազան ազգաց երկր
ներէն միաւորեա՛ միով հաւա
տով ՚ի մեջ քոյ սուրբ եկեղե
ց՝ ոյդ :

Ասինքն , որ խոստովանինք քո
սուրբ և երկրպագելի անունդ *
և պարծենանք քո օրհնութե
նովդ և քո գովութենովդ միշտ
և հանապազ :

Ասինքն , և ասենք օրհնեալ է՛
տր ամն իսրայելի յաւիտեանս
յաւիտենից , որ զմեզ կունս
խախնամե խր ողորմութն :

Ասինքն , և ամ ժողովուրդն
պատասխանէ և ասէ * եղիցի
եղիցի , իբր այդպէս լինի , այդ
պէս լինի :

Ա. զօթք

Մ. զԹ.բ իւրաքանչ իւր բարե պոյս քրիստոնէի ՚ի ժամանակի Տիւանդոմթէ իւրում, հոգե կանի և մարմնականի:

յսինքն, ևս երբոր տեսայ իմ Տիւանդոմթեան մէջն, Թէ մերձ էի ՚ի մեռանիլ, իմ կեանքս կուկար ճանայր և կուկարսէր, և իմ օրերս ինձանից կուվերանայր, իբր ինձանից կուբարձվէր * ասացի իմ սրտիս մէջն Թէ վայ ինձ, ասչա՛ կուզնամ ՚ի դրունս դժոխոց, իբր ՚ի դունն գերեզմանին, կամ ՚ի դժոխս ուրեն նա իսհարքն իմ, զէրէ դեռ. քս շէր և կեր յաշխարհ, և արքայութե դունն դեռ փակած էր:

Մ. յսինքն, Թողի զամէն իմ յետագայ օրերն, իբր իմ մնացած կենաց ժամանակն, կամ Թողի իմ յեամնաց խորհուրդքն և զի տաւորութիւն * և ասացի իմ մտաց մէջն, ևս այլ չեմ տեսս ներ այս կենդանեաց երկրումս, իբր այս աշխարհիս երեսին զիբ կութի ան, իբր ևս այլ այս հիւանդութիւն չեմ ազատվիր * և այսու հետև մարդի երես չեմ տեսաներ այս երկրիս բնակչացն հետս

Ա. շԹ.բ Էզրիկոյի արքայի հրատարակի ՚ի ժամանակի յորում հիւանդացաւ և յարեաւ ՚ի Տիւանդոմթէ իւրում. Խոյի 38:

ս ասացի ՚ի վերանալ յինէն անուրց իմոց * Թէ զնացի ևս ՚ի դրունս դժոխոց:

Թ. ողի զամ զյեախն իմ * և ասացի Թէ այլ ոչ ևս տեսից բռ վրկութի ան յերկրին կենդանեաց * և ոչ ևս տեսից զմարդ բնակչոք իւրովք հանդերձ:

Պակասեցայ ես յազ
գաստհմէ իմէ * այ
սուհետև թողի լքի
զամ զկեանս իմ:

Ըլ զնայ մեկնեցաւ
յինէն հողի իմ ույ
այն որ քակէ զասղա
ւար * և եղէ ես ույ
զաստայն սատարաց
մերձ ՚ի հաստանիլ:

Յ աւուր յայնմիկ
մտանեցայ ես յառա
ւօտէ որպէս ՚ի ձեռս
առիւծու * այնպէս
խորտակեաց մանրեց
զակերս իմ, զի յա
ռաւօտէ մինչ ՚ի զի
չեր մտանեցայ:

Ույ ծիծեռն այնպէս
ճչեցի, և ույ զաղաւ
նի այնպէս մչչեցի *
զի նուաղեցան աչք
իմ ՚ի տեսանելոյ:

Տ այեցայ ՚ի բար
ձունս առ ար ամ իմ

Լսինքն, պակասեցայ ես իմ
ազգականաց և բարեկամաց մի
ջէն * և այսուհետև թողի և
իբաց հրաժարեցայ իմ կենաց
վայելչութենէն իմ փառացն իմ
ժառանգութէն, և իմ ամ զի
տաւորութիւնս:

Լսինքն, ելաւ զնայ և հեռա
ցաւ ինձանից իմ հողիս, և զիմ
մարմինս փուլածեց, ինչպէս մէկ
մարդ մի որ մէկ տուն մի քակէ *
և ես այնպէս դարձայ ինչպէս ջու
լահալի հինուածքն որ մօտեցած
լինի ՚ի կարվիլ:

Լսինքն, այն օրն որ ստտիկ
ծանարացայ, այնպէս կութվեր
ինձ թէ առաւօտէնց մէկ առի
ծի ձեռքն լինէի անկած * զէրէ
հիւանդութիւն այնպէս խորտա
կեց և ջարդեց զիմ ոսկրտանքս,
որ առաւօտէն մինչև ՚ի գիշերն
անդադար տալնապեցայ և տա
ռապեցայ:

Լսինքն, և առաւել դառնու
թիւս ինչպէս որ ծիծեռնիկն կու
ճչայ այնպէս ճչացի, և ինչպէս
աղաւնին կու մչչայ, այնպէս հա
ռաչեցի, իբր հողուոց հանեցի *
զէրէ ստտիկ ցաւէն աչքերիս
լոյսն հատաւ և նուաղեցաւ ՚ի
տեսանելոյ:

Լսինքն, միտք արարի և տեսայ
թէ այլ կողմանէ ազատութեան

յոյս չկայր , դարձայ սրտի մտօք
և հայեցայ իբարձունս , իբր ՚ի
յերկինս առ տր անձն իմ , և աղա
ղակեցի առ նա լալով և արաս
սու՛նելով * և նա իւր ողորմու
թիւն փրկեց զիս իմ հիւանդուէս
և զիմ մարմնոյս ցա՛նս փարատեց *
Լ յսինքն , տր անձ ես նորա հա
մար փղձկած սրտիւ զիմ կենաց
դառնու թիւն քեզ պատմեցի , զէ
րէ կու՛ճանաչէի զքո անչափ
գթութիւնդ * և դու զիմ անձս
մահո՛ւան քնէն արթնացուցիր ,
և զիմ հոգիս առիս դարձուցիր
իբր առողջացուցիր * և քոյ ես
այի մարգարէի խօսքովն որ ողար
կերէիր զիս ՚իտես , միսթարվե
ցայ և կենդանացայ :

Լ յսինքն , ահա՛ կուտեսանեմ ,
որ իմ դառնութիւն ՚ի խաղաղու
թիւն փոխվեցաւ * զէրէ դու քո
մարդասիրութիւնդ զիմ անձս փր
կեցիր ՚ի մահո՛ւանէ , և չի թողիր
որ կորնչէի յաշխարհիս երեսէն
* և զիմ ամէն մեղքս և յանցանքս
յետկոյսդ ձգեցիր , իբր մուացար
և անաես արարիր :

Լ յսինքն , զէրէ չէ թէ նորա
որ դժօրբումն են կու խոստովա
նին զքո ամենաբարութիւնդ , և
չէ թէ մեռեալքն հոգւով և մար
մնով կու օրհնեն զքո սք անունդ
* և չէ թէ նք որ կու դատաւարա

* որ փրկեաց զիս , և
փարատեցոյց յինէն
զցա՛նս անձին իմոյ :

Տ ր լիւ այսորիկ պատ
մեցաւ քեզ * զար
թուցեր զանձն իմ ,
դարձուցեր զհոգի
իմ * միսթարեցայ
և կեցի :

Լ Տա՛ ՚ի խաղաղու
թիւն դարձաւ դառ
նութիւն իմ * փրկե
ցեր զանձն իմ զի մի՛
կորեայց * և ընկե
ցեր յետոյ զամ
զմեղս իմ :

Օ ՚ի ոչ թէ որք ՚ի
դժօրիս են խոստովան
լինին առ քեզ , և ոչ
մեռեալք օրհնեցեն
զքեզ * և ոչ յուսաս
ցին ՚ի ճշմարտութիւն

քո ամենեքեան որք
խնանեն ՚ի դժոխս :

Լ՝ յ կենդանիքս օր
հնետուք զքեզ ար
* որպէս և ես այսու
հետև մանկունս ծն
այց որք պատմեցեն
զարդարութիւնս քո
ար փրկութե ինց :

Լ՝ ս ոչ դադարեցից
օրհնել զքեզ յօրհ
նութիւնոր զամ աւ
ուրս կենաց ինց յան
դիման տաճարիդ ար :

Տաճ. 12.

վին ՚ի դժոխս կու յուսանքոյ ճ
մարիտ խոտամանցդ որ արարեր ես
քոյ սրբոցն և քոյ երկիւղածացն :

Լ՝ յսինքն , այլ մեք որ կենդա
նի ենք աշխարհիս վերայ կու օր
հնենք զքեզ ար ամ * ինչպէս
օր ես այսուհետև այս տան և
հինկ տարին կեանքումս որ ինձ
պարգևեցիր , հոգևոր և մար
մնաւոր որդիք կու ծնանիմ , որ
ամէնքն պատմեն և բարոզեն զքո
արդարութիւդ , և ճմարտութիւ :

Լ՝ յսինքն , ես այսու հետև քա
նի որ կենդանի եմ չեմ դադա
րիր ամենևին ՚ի յօրհնելոյ զքեզ
նորօրհնութե , յիշելով զքո ինձ
արարած նոր բարերարութիւդ
և տարածելով զձեռս իմ դէպ
իքո սուրբ տաճարդ :

Յոյս կենդանութեան յոյս և ապաւեն փրկութե ար յ
փրկիչ , փրկեալ և փարատեցն զցաւս անձին ինց :

Սարդասէր ար վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կու
սի , և վասն խաչի քոյ պատուականի , ընկալ զաղաքանս մեր ,
և կեցն զմեզ :

Լատացեն փրկեցեալ չ նոր խորանէ թէ Թէ արն մը քա թաղոր է և բաժն
 զեղգեղնէ Տոգիան՝ ի մէջ խառնարիս փրկեաց ի կապանաց շոր ստատանայ

Իբր , զայս սաղմոսս անելով օր
 ննեցէք զամԹ , զի տէլու խայն օր
 ննեցէք զամԹ կուԹարգմանի :

Լ յս սաղմոսու մն յայտնապէս
 կուխօսի մարդարէն վասն բարե
 ըարու Թեանն այ օր արար ազգի
 մարդկան ողարկելով յաշխարհ
 զորդին իւր միածին և փրկելով
 զնոսս ի մեղաց և ի դժօխոց :

Ս յինչքն , խոստովանեցէք
 սվ հաւատացեալ ժո
 զովուրդք զբարերա
 բուԹին այ հօր ամենակարողի ,
 զերէ քաղցր և բարեգուԹ է *
 զերէ իւր ողորմուԹին յաւխե
 նականէ , և ամենեւին չի հաս
 նիր և չի գլխովր :

Լ յս

Աւելւոյ :

Ս աւելւոյ ճ. 2.

Ս ստովան եղե
 բուք ան զի
 քաղցր է * զի
 յաւխեանէ ողոր
 մուԹիննր :

Լասացեն փրկեալք
ան * զորս փրկեաց ՚ի
ձեռաց Թշնամայն :

Յամ դաճառաց ժո
ղովեաց զնս * յարևե
լից և յարևմտից ՚ի
Տիւսիաց և ՚ի ծովէ :

Սողորեցան նորս յս
նասպատ * յանջողի
ձանապարհի * զքա
ղաք բնակութե ոչ
գաին :

Քաղցեան և ծարա
ւեցան * և անձիք
նոցա ՚ի նոսին նուա
ղեցան :

Լաղաղակեցին առ տր
ինեղութե իւրենց
* ՚ի վշտաց նոցա փրկ
եաց զնոսա :

Լսինքն , զայս Թող ասեն և
վկայեն փրկեալքն պատուական
արեամբ որդւոց նորս միածնի յի
քի * զորս փրկեց և ազատեց նո
վա ՚ի մեղաց և ՚ի բռնութիւնսս
տանայի :

Լսինքն , ժողովեց զիւրեանք
իւր սուրբ եկեղեցւոց մէջն ՚ի
զանազան դաճառաց ՚ի Տրեից ՚ի
Տեթանտաց և յայլոց ազգաց *
ի յարևելից ՚ի յարևմտից ՚ի Տիւս
իաց և ՚ի ծովէ , իբր ՚ի Տարաւոց :

Լսինքն , մոլորեցան նորս այս
անապատ աշխարհումս Տետե
լով իւրենց մարմնական արտօնն
* և այնպիսի ձանապարհում շր
ջեցան որ երկնային խնաստութե
ջուրն չէր դալիր , և անձային օրի
նաց և պատուիրանաց նշմարանքն
չէր երևիր * և զերկնային քա
ղաքն որ է յաւիտենական և ճշմա
րիտ բնակութի ընտրելոցն այ ,
չի կարացին գաանել :

Լսինքն , քաղցեցան և ծա
րաւեցան , զերէ չունէին զՏոց
բանին այ , և զջուր շնորհաց նր
* և իւրեանց Տողիքն իւրեանց
միջումն նուաղեցան ՚իբր ՚ի Տողե
կան կենդանութե զրկեցան :

Լսինքն , այն դառն Թշուա
սութե միջումն երկնային շնոր
հաց օգնութեամբն դէպ յանձ
գարձան և աղաղակեցին * և նա

ԽՐԱՆՏԱՍԱՆԵԼԻ ՈՂՈՐՄՈՒԹՔՆ
 ԼԵՂՆՈՂԱ ԽՆԴՐՈՒՄԸՈՂՆ, ԼԱՂԱ
 ՍԵՂ ՂԻՐԵԱՆՔ ԵՄԸՎ ՎԶՈՍՅ ԼՒԻ
 ԿԱՐԵԱՅ ԽՐԵԱՆՅ ՏՈՒԵԿԱՆԱՅ :

ԼՍԻՆՔՆ, ՈՂԱՐԿԵՅ ՂԻՐԵԱՆՔ
 ԽՐ ՏՈՒՇՈՅՆ ՍՐԵՅ ԱՌԱՅՆՈՐԴՈՒ
 ԹՔՆ ՂԵՎ ԻՅՈՒՂԻՂ ԶԱՆԱՎԱՐՏ,
 ԻԲՐ ԽՐ ՕՐԻՆԱՅ ԼԱՎԱՍՈՒՒՐՈՆԱՅ
 ԶԱՆԱՎԱՐՏՆ ՆՈՂԱ ՆՂԱՆՅ ՍՈՒԵՅ
 * ՍՐ ԿԱՐԵՆԱՆ ԵՐԹՎ ԻՅ յԵՐԿ
 ՆԱՅԻՆ ՔՈՂԱՐՆ, Լ Ի ԶՂՄԱՐԻՍ
 ԸՆԱԿՈՒԹՅՆ ԽՐԵԱՆՅ :

ԼՍԻՆՔՆ, ՈՒՍՏԻ ԹՈՂ ԽՈՍՏՈ
 ՎԱՆԻՆ ՕՐՏՆԵՆ ԼԱՂՈՒԼԵՆ ՄԱՐԴԻՔ
 ՍՅ ՈՂՈՐՄՈՒԹՅՆ, Լ ԱՆՆԱՎԻ ԲԱ
 ՐԵՐԱՐՈՒԹՅՆ * Լ ՆՈՐԱ ԸՎՔԱՆ
 ՆԵԼԻՔՆ Լ ՏՐՈՂԱՂՈՐԾՈՒԹԻՆՔՆ
 ԱՎԱՍՄԵՆ Լ ՔԱՐՈՂԵՆ :

ԼՍԻՆՔՆ, ՂԵՐԵ ԿՂՈՍԱՅՈՅՅ ՏԵԹՎ
 ՆՈՍԱՅ Լ ԿՈՎԱՎԱՂՍԻՅ ՔՈՂՊԱԾ
 ՏՈՒՔՆ * Լ ՂԱՅՆՍԻԿ ՈՐՔ ԿԱՐՈՍ
 ԷԻՆ ԲԱՆԻՆ ՍՅ, ԽՐ ԲԱՐՈՒԹՔՆ
 ԼՅՈՅՅ, ԻԲՐ ՕՐԻՆԱՅ Լ ԱՎԱՍՈՒՒՐ
 ՆԱՅ ՔԱՐՈՂՈՒԹՔՆ Լ ԾԱՆՕԹՈՒ
 ԹՔՆ ԱՌԱՍՏԱՅՈՅՅ Լ ՏԱՐՍՏԱՅՈՅՅ :

ԼՍԻՆՔՆ, ՂԱՅՆՍԻԿ ՈՐՔ ՆՍՏԵՐ
 ԷԻՆ ԻՄԵՂ ԽՈՒՄԱՐԻ ԿՈՎԱՎԱՂՍՈՒ
 ԹԵ, ԿՈՒՐՈՒԹԵ Լ ՄՈՂՈՐՈՒԹԵ
 * Լ ԵՄԵԿՆԱՆԱԿԱՆ ՄԱՏՈՒՄ
 ՂՈՒՄՔՆ ԾԱԾԿԵՐ ԷՐ ՂԻՐԵԱՆՔ
 * Լ ՂԱՅՆՍԻԿ ՈՐՔ ԿՈՎԱՂԵՐ ԷԻՆ
 ԲՈՆՈՒԹՔՆ ՍԱՍԱՆԱՅԻ ՈՍՂ ԿԱՎԱ
 ՆԱՔ ԵՐԿԱԹԵՔ ԻՄԵՂ ՏՈՒԵԿԱՆ

ԼՆԱՅՆՈՐԴԵԱՅ ՆՅ
 ԻԾԱՆԱՎԱՐՏ ՈՂԻՂ
 * ՂԵ ԵՐԹԻՅԵՆ ԻՔԱ
 ՂԱՔ ԸՆԱԿՈՒԹԵ ԽՐ
 ԵԱՆՅ :

ԽՈՍՏՈՎԱՆ ԵՂԻՅԻՆ
 ՍՆ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵՅ ՆՐ
 * Լ ԱՐԱՆՆԵԼԵԱՅ ՆՐ
 ՈՐԴԻՔ ՄԱՐԴԿԱՆ :

Օ Ի ԵՎԱՂԵՅՈՅՅ ՂԱՆ
 ՆԻՆԱ ՔՈՂՊԵՎԱՍ * Լ
 ՂԱՆՆԻՆԱ ԿԱՐՈՍԵՎԱՍ
 ԼԻ ԱՐԱՐ ԲԱՐՈՒԹՔ :

ՈՂՔ ՆՍՏԵԻՆ ԻՒՍՏ
 ՆԱՐԻ * Լ ԻՍՏՈՒԵՐՍ
 ՄԱՏՈ * ԿՈՎԱՂԵՐ
 ԷԻՆ ԵՎԱՂԱՍՈՒԹԵ
 ՈՍՂ յԵՐԿԱԹՎԱ :

Օ ի դառնացուցին զբանն այ * և զխորհուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :

Խոնարհք էղեն ՚իցա չոց սիրաք նյ * տկաբացան, և ոչոք էր որ առաջնորդէր նոցա :

Ազաղակեցին առ օր ՚ինեղութե իւրեանց * ՚ի վտաց նյ եհան զնոսա :

Փրկեաց զնս ՚ի խաչարէ և ՚ի ստուերաց մահու * և ի զեաց զկապան նյ :

Խոստովան էղիցին ան ողորմութեց նր * և սքանչելեաց նր որդիք մարդկան :

աղքատութե, զրկեալք ՚ի յերկնային բարութեն :

Ասինքն, զէրէ դառնացուցին զբանն այ, իբր արհամարհեցին զպատուիրանս նորա * և բարձրելոյն խորհուրդն բարկացուցին, իբր ոչինչ համարեցին զասցեալն նորա, թէ մի՛ ըսպանս ներ, մի՛ շնար, և մի՛ դողանար և այլն :

Ասինքն, զանազան զուերէ նոցա սիրտն անկաւ և խոնարհեցաւ, իբր մեղաց և սխախց միջումն նոցա հոգին անարգ և անպիտան եղաւ * տկարացան հոգւով և մտք, և ոչոք չկայր որ նոցա ճանապարհ ցուցանէր :

Ասինքն, ուստի տեսանելով զիւրեանք իմէջ Թշուառութե և նեղութե ազաղակեցին առ օր մծ * և նա իւր գթութեն և ողորմութեն ազատեց զնոսա իւրեանց վտացն և ստառապանացն :

Ասինքն, փրկեց զիւրեանք ՚ի խաչարէ և ՚ի մահուան շուարէ, իբր ՚ի կուրուութե մտաց, և ՚ի մողորութե * և կորսատեց նյ երկաթէ կապանքն, և աղատեց զիւրեանք ՚ի գերութեն սատանայի :

Ասինքն, վասն որոյ Թող խոստովանին օրնեն և դովն մարդիք այ ողորմութին և անչափ բարերարութին * և նր ըսպանս

չելիքն և հրաշագործութիւնքն պատմեն և բարոզեն :

Լ՝ յսինքն , զէրէ կոտորատեց և փշրեց սատանայի հնարագիտութեց և Թալաքների պղնձէ դռներն * և նորա երկաթէ նդերն , իբր նորա բանութիւն և իշխանութիւն խորտակեց և փչացոյց :

Լ՝ յսինքն , օգնական հասաւ նոյ իւրեանց անօրէն գործոց ճանապարհումն դարձուցանելով զիւրեանք ՚ի գիտութիւն ճմարտութե * զէրէ զիւրեանց մեղքն և քարութիւն ճանաչելով սաստիկ խոնարհեցան և փոշխանեցան :

Լ՝ յսինքն , ամէն հողւոր կերակրներէ զգու՛երէր նոյ սիրտն , իբր յածային օրինացն և պատուիրանացն դարձեր էին * և մտակացեր էին ՚ի դրունա յաւիտենական մահու և դժօխոց :

Լ՝ յսինքն , ուստի տեսնելով զիւրեանց Թշուտութիւն և նեղութիւն աղաղակեցին զէպ առած * և նա իւր գթութիւն և ողորմութիւն աղատեց զնոսա իւրեանց վշտացն և տառապանացն :

Լ՝ յսինքն , ողորկեց զիւր բանն , իբր զօրդին իւր միածին յս քս , և բժշկեց նոցա զան և հիւանդութիւն * և փրկեց զիւրեանք յապականութենէ և յաւիտենական մահուանէ և ՚ի դժօխոց :

Օ ի փշրեց զգրունա պղնձիս * և զնիգսեր կաթիս խորտակեաց :

Օ զնեաց նոյ ՚ի ճանապարհի անօրէնութե իւրեանց * զի վն մեղաց իւրեանց խոնարհեց եղեն յոյժ

Յամ կերակրոց դարչէին սիրաք նոցա * մերձեցան մինչև ՚ի դրունա մահու :

Լ՝ զաղակեցին առ արիւնեղութե իւրեանց * ՚ի վշտաց նոյ ապրեցոյց զնս :

Լ՝ ռաբեաց զբան իւր և բժշկեաց զնս * և փրկեաց զնս յապականութէ իւրեանց :

Խ աստուան եղիցին
 ան ողորմութեց նր
 * և սքանչելեաց նր
 որդիք մարդկան :

Ս աստուացին նմա ըզ
 պատարագ օրհնուե
 * և պատմեցին
 զգործս նր ցն.
 Ծութք :

Ո յք իջանէին ՚ի ծով
 նաւուք * և առ
 նէին զգործս ՚ի ջուրս
 բազումս :

Ղ արատեսին զգործս
 ան * և զսքանչելիս
 նր ի հորս անդնդոց :

Ղ սաց և յարեաւ
 Տողմ և մերթիկ * և
 բարձրացան ակիք նր :

Ղ յսինքն , վասն որոյ Թող խոս
 տովանին օրհնեն և զովաբանեն
 մարդիք այ ողորմութիւնն և ան
 չափ բարութիւն * և նորա բարան
 չելիքն և հրաշագործութիւնքն
 պատմեն և բարոզեն :

Ղ յսինքն , նր պատարագ մա
 տուցանեն , բայց ոչ պատարագ
 անանոց , այլ պատարագ օրհնու
 Թեան և զովութե * և պատ
 մեն նորա հրաշագործութիւն
 ուրախութիւն և ցնծութիւն :

Ղ յսինքն , ի շէն Թէ ուր
 առսքեպէն իբրև ձկնորսք իջա
 նէին ՚ի ծով աշխարհիս նաւոք
 մարմնոց իւրեանց * և անչափ բա
 րանչելագործութիւն կանէին ՚ի
 ջուրս բազումս , իբր ՚ի մէջ զա
 նազան աղգաց դարձուցանելով
 զնոսա ՚ի դիտութիւն ճմարտու
 Թեան :

Ղ յսինքն , նորա տեսան այ զար
 մանագործութիւն * և նր ըս
 քանչելիքն խորուկ անդնդոց մի
 ջումն , իբր նք խնացան անթփե
 լի աղգաց միջումն , Թէ ինչպէս
 զօրութիւն քի զկոյրս կուլուսա
 նորէին և զհիւանդս կուբժ
 կէին :

Ղ յսինքն , սաց ան , իբր Թող
 ետ ան , և հրէից և հեթանոսաց
 ներդութե և հալածանաց բամին
 և մերթիկն վերկացաւ ընդէմ առա

բերցն * և այս աշխարհիս ծովի
ալիքն , իբր խոտվութիւն և հա
կառակութիւն վերացան և բարձ
րացան ի վերայ նոցա :

Այսինքն , երբեմն կու ելանէին
ալիքն ի յերկինս և առսբերոց նա
ւերն կու բարձրացուցանէին ,
և նորա տեսանելով զմոլորութիս
անհաւատից կու աղաչէին զան
ժն դարձան ապի մարդկան * և
երբեմն կու իջանէին յանգու նդս
և առսբերոց նաւերն կու ցածաց
նէին , և նք տեսանելով զզգաս
տութի նյ կու բխանային * և
այսպէս նոցա հոգիքն , իբր նոցա
սիրան , իւրեանց միջումն կու հա
լէր և կու մաշվէր այս ծով աշխար
հումն :

Այսինքն , իմէջ ըստառնաղեաց
բանաւորացն , և իմէջ անտա
նելի վշտաց և հալածանացն , խոռ
վեցան և սասանեցան ինչպէս
հարբած մարդիք * և նյ ամէն
խնաստութիւն ընկղմեցաւ , իբր
անօրինաց աչաց առաջնն որպէս
սխալք և սգեաք համարվեցան :

Այսինքն , իւրեանց նեղութե
միջումն սրտի մտաք առ ար ան
աղաղակեցին * և նա իւրամենա
կարող զօրութեն փրկեց զնոսա
իւրեանց վշտացն և ստապա
նացն :

Այսինքն , փոխարկեց խոտվու
ԹԵ

Ելանէին յերկինս
* և իջանէին յան
դումդս * և անձիւք
նոցա յանձինս իւր
եանց մաշեցան :

Խոտվեցան սասանե
ցան ոյք արբեալք *
և ան խնաստութի
նոցա ընկաւ :

Աղաղակեցին առ ար
ինեղութե իւրենց
* ի վշտաց նոցա կե
ցոյց զնոսա :

Գարձոյց զբրկին

յօղս և դադարեցան
ալիք նորա * ուրախ
եղեն զի դադարե
ցան * և առաջնորդ
եաց նց ՚ի նաւահան
գիստ կամաց իւր
եանց :

Խ սաստկան եղևցին
ան ողորմութեց նր
* և սքանչելեաց նր
որդիք մարդկան :

Բ արձր արտացեն
զնա ՚ի ժողովս ժողովր
դոց * և յաթոսս ծե
րոց օրհնեցեն զնա :

Օ ի դարձոց զցետս
ի ցամաք * և զգնացս
ջուրց յերկիր ծարա
ւուտ :

Լ րար զերկիրն պտ
ղաբեր յաղտառուկս
վն չարութե բնակ

Թե և հարածանաց մրրիկն ՚ի յան
դարա յօղս , իբր ՚ի խաղաղու
թի * և դադարեցան աշխարհս
ժողի ալեկոծութիւն * և տե
սանելով առաքելաբ զհանդար
տութիւն տանելաց իւրեանց ու
րախացան , և փառաբանեցին
զնա * և անառաջնորդեց և հա
սոյց զիւրեանք անվնաս իցանկա
լի նաւահանգիստն , իբր ՚ի կա
տարումս դործոց իւրեանց :

Լ յսինքն , ուստի թող խոստո
վանին օրհնեն և զովաբանեն մօր
դիք նց ողորմութիւնն և անչափ
բարերարութիւն * և նորա բարան
չելիքն և հրաշագործութիւնքն
պատմեն և բարողեն :

Լ յսինքն , բարձրացուցանեն և
փառաւորեն զնա զանազան ազ
գաց ժողովրդոց ժողովքների մի
ջումս * և ծերոց աթոռներումս ,
իբր առաքելոց և մարդարեից հի
մնած եկեղեցներումս օրհնեն և
զովաբանեն զնա :

Լ յսինքն , զերե հրեից խնատու
թեան դետերն ճմարտութիւն սք
անեալնանին ցամաքեցոյց * և մար
դարեական շնորհաց ջրերն բար
ձաւ ՚ի նոցանէ , և ծարաւ և ան
ջուր երկիր արաւ զիւրեանք :

Լ յսինքն , հրեից ժողովարանն ,
որ յառաջ պաղաբեր երկրի նման
կու ծաղկեր , ձմանց և ցիտտ

Երկիր դարձոյց * վասն չարու-
ԹԵՆ և խատարտուԹեան բնակ
չաց նորա , իբր դպրացն և փարի
սեցնւոցն :

Լ՝ յօինքն , անապատ երկիրն լճե-
րով և ծովահներով առատացոյց
* և այն երկիրն որ անջուր էր ,
զանազան աղբրներով պայծառա-
ցոյց , իբր հեթանոսաց եկե-
ղեցին որ ամենևին զրկած էր
յերկնային խնայտուԹԷՆ , ան-
ոյին դրոց մեկնուԹԷՆ լցեց և
առատացոյց , և զնոյն եկեղեցին
որ կարօտ էր շնորհաց հոգւոյն
սրբոյ , եօթն խորհրդովք եկեղե-
ցնոյ պայծառացոյց :

Լ՝ յօինքն , նր միջուամն այնպիսի
մարդիկն միայն բնակեցոյց , որ
իւր անոյին բանին քաղցեր էին
* և նորա հիմնարկեցին զքաղաք
բնակուԹԵՆ իւրեանց , իբր զԵ-
եկեղեցին բնդհանրական կազմե-
ցին և զարդարեցին :

Լ՝ յօինքն , արտեր վարեցին ,
իբր սերմանեցին զբանն այ * այ
գիւղ անկեցին , իբր զանազան
բրիտանեկց եկեղեցիք հաստատե-
ցին * և արարին պտուղ իւրեանց
արմտեացն , իբր շատ մարդիք ՚ի
քն անդարձուցին :

Լ՝ յօինքն , օրհնեց անդ զիւրեանք
իւր երկնային օրհնուԹԷՆ , և
օր բոս օրէ բազմացան և առա-

տացան

չաց նոցա :

Լ՝ ար զանապատն ՚ի
ճահիճս ջուրոց * և
զերկիրն ծարաւուտ
՚ի զճացս ջուրոց :

Լ՝ անկեցոյց ՚ի նմա
քաղցեալս * և շին
եցին զքաղաք բնա
կուԹԵՆ իւրեանց :

Ս՝ արեցին արտս * և
անկեցին այգիս * և
արարին զպտուղ
արմտեաց իւր
եանց :

Օ՝ րհնեաց զնոսա և
բազմացան յոյժ * և
անասունք նոցա ոչ

նու՛ աղեցան :

Վ՛, ո՛ւ աղեցան նք և
չարչարեցան * ՚ինե
ղութե՛ շարեաց և ՚ի
վշտաց :

Լ՛, կն անարդու թի
՚ի վերայ իշխանաց նյ
* մղորեցոյց զնոս
յանապատի, և ոչ ՚ի
ճանապարհի :

Օ՛ դնեաց անանկին
յաղքատութե * և
առաջնորդեաց ոմ
խաղին ագգի նյ :

Տեպեն ուղիղ և
ուրախ եղիցին * և
ամ՛ անօրէն խցցէ

տացան * և նոցա բեռտանօղ անտ
սուներն , իբր եպիսկոպոսուներն
և բահանայքն ամենեւին չի պա
կասեցան :

Լ՛ յսինքն , և թէպէտ երբեմն
նու՛ աղեցան և շարչարեցան * ՚ի
պատճառս հալածմանցն բռնա
ւորաց , և ՚ի պատճառս զանազան
չարեաց և վշտաց :

Լ՛ յսինքն , երբեմն անկաւ ՚ի
սատանայէ անարդու թի նյ իշխա
նացն վերայ , իբր անկաւ յիսա
րութի ի վերայ հակառակասէր
առաջնորդացն որք անարդեցին
զճմարիտ մեկնութիւն դրոց սրբոց
վամ իւրեանց փառասիրութեն
* և այսպէս մղորեցոյց նոքօք սա
տանայ զժողովուրդն ՚ի ստու
անապատին , և չեթող շրջի ճ
մարտութեան ճանապարհումն ,
իբր ըստ օրինաց և պատուիրանաց
նր եկեղեցւոյն :

Լ՛ յսինքն , բայց ամ իւր նա
խախնամութեն իւր աղքատ ժո
ղովրդեանն յօգնութի հասաւ
* և իւր ճշմարտութեան ճանա
պարհն նշանց ամեց նոցա արգին
ինչպէս հոյիւ մի իւր ոչխար
ներին ճանապարհ նշանց կա
տայ :

Լ՛ յսինքն , որ ուղիղ հաւատով
մարդիքն տեսանեն և ուրախա
նան * և անօրէն և աներկիւղ

մարդիքն պապանձին և խիեն
զիւրեանց բերանն ։

Լ՝սինքն , ո՛վ որ իմաստուն է՝
իւր մտաց մէջն պահէ զայս խօս
բերս * և միտք անէ այն անչափ
ողորմութիւն և դժուին որ ունի
իւր հաւատացելոցն վերայ ։

Իբր , զայս սաղմոս շարդրեաց
դաւիթ վասն օրհնելոց զամ ։

Լ՝ս սաղմոսուն կու աղօթէ
մարդարէն առ ամ և կուխնդրէ
զօգնութիւնդէ՛մ յեղունայեցնոց ։

Սինքն , պատրաստ է՛ միշտ
իմ սիրտս արամ , պատ
րաստ է՛ միշտ իմ սիրտս
* որ օրհնեմ և սարմոս ասեմ քեզ
իմ փառօքս , իբր իմ հոգւոյս և
մազս , և իմ ամէն զօրութենոյս
և կարողութենոյս ։

Լ՝սինքն , զարթիւր ո՛վ պայծա
ռութիւն իմ և փառք իմ , իբր
արթնացիր ո՛վ հոգի իմ քո կարօ
ղութենոյդ և զօրութենոյդ ,
արթնացիր և զուարթացիր սաղ
մոս ասելով և օրհնելով զամ * և
ես և ս յաղթելով մարմնոյս Թու
լութեն և տկարութեն , արթնա
նամ կանուխ առաւօտէնց ։

Լ՝սինքն , կուխտատմանիմ և
կուփառաբանեմ զքո սուրբ և

զերան իւր ։

Ո՛վ է՛ իմաստուն որ
պահեացէ զայս * և ՚ի
միտ առդէ զողորմու
թիւս ան ։
Տ՝ՁԳ . 42 .

Օրհնութ սաղմոս զաթի :

Սաղմոս . ՃԷ : :

սարաստ է՛
սիրտ իմ ամ
պատրաստ է՛
սիրտ իմ * օրհնել և
սաղմոս ասել քեզ
փառք իմովք ։

Օարթիք փառք իմ
զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութք * և ես
զարթեայց առաւօ
տուց ։

Խոտտովան եղէց քեզ
ի՛նողովուրդս ար *

այս սիւքեանց երկրիս որ ան ինձ է պատրաստեր տիրապետեմ, և իմ հալալ ժառանգութի նման բաժանեմ և իմ հրամանաց և իշխանութեն ճաղանդեցնեմ * և յարկաց հովիտն, իբր շատրների ձորն իմ ըստացած մուլքիս նման չափեմ, և այլ երկրներէ ջոկեմ: Այսինքն, ասեմ թէ դադաաթու և մանասէի երկիրն իմ է * այլև եփրայիմայ երկիրն որ իմ գլխոյս պահապանն է և ինձ զօրութի և կարողութի տվող է իւր քաջ և արի տղամարդերովն:

Այսինքն, յուդայի երկիրն իմ ամեն երկիրներիս և գաւառներիս թագաւորն է * և մովաբայ երկիրն իմ յուսոյ աւազանն է, իբր իմ լուացվեցոյ հաւըն նման իմ ձեռքիս է, զէրէ յոյս ունիմ, որ երբոր ուղեմ կարենամ առնուլ, և իմ հրամանացն ճաղանդեցնել:

Այսինքն, այժմ միայն եդտմայեցնոց երկիրն ինձ դժուարութի կուտայ, բայց յոյս ունիմ որ քո օգնութիւնդ շուտով իմ ճանապարհս, և իմ դնացքս դէպ յայն ուղղեմ, և զնա և սյաղթաճարեմ և իմ ձեռաց տակն առնում * զէրէ ինձ քան զնոսս այլ ուժեղ այլազգիք ճաղանդերեն:

Այսինքն, բայց ո՛վ կուտանի

Eccc այն

Իմ է դադաաթու և իմ է մանասէ * երբ ընեմ հզօրիւ գլխոյ իմոյ:

Յուդայ թագաւոր իմ * և մովաբայ զան յուսոյ իմոյ:

Յեդովնէ ուղղեցից զգնացս իմ * և ինձ այլազգիք ճաղանդք եղեն:

Ստարցէ զիս ՚ի քա
57

զուք ամուր * կամ ո՛ր
առաջնորդեցեցէ ինձ
մինչև յերգակ:

Եթէ ո՛չ դու ան-
որ մերժեցեր զմեզ *
և ո՛չ ելեր ան ընդ
զորս մեր:

Տուր մեզ զօգուծի
ի նեղութեան * զի
սուտ է փրկութի
մարդոց:

Եստուծոյ արաս
ցուք զգորութի * և
նա յամօթ արասցէ
զԹշնամիս մեր:

Տուր . 14 .

Ի հասարակ սաղմոս գուծի

Սաղմոս . ՃԸ .

Եթէ օրհնութե ինց
մի՛ լուեր * զի բերան
մեղանորի բերան
նենգաւորի բացաւ

այն անառիկ բերդն , և ամուր
պարսպով քաղաքն * կամ ո՛վ ինձ
յառաջ կու անկանի , և մինչև
յերգով կու հասուցանէ :

Եսինքն , եթէ ո՛չ դու ան-
որ երբեմն զմեզ յերեսաց ձգեցիր
* և մեր զօրացն հետ ընդէմ մեր
Թշնամեացն պատերազմ չի եկիր :
Եսինքն , ուստի կաղաչեմ զբեզ
այս մեր առաջիկայ պատերազ-
մումս մեզ օգնութի և կարողու-
թիւն տուր * զէրէ ես բեզ եմ
յուսացեր , և դիտեմ որ սուտ է
այն օգնութիւն և փրկութիւն որ
մարդի ձեռքով կու լինի :

Եսինքն , ինչպէս հանազազ
կասեմ ես իմ զօրազխացն հետ ,
Թէ մեք աստուծոյ կանենք մեր
զօրութիւն և յաղթութիւն * և
նա է որ կու ամաչեցուցանէ զմեր
Թշնամիքն :

Իբր , իկատարիկ օրինաց և մար
դարեից այս սաղմոսիս մարդարե
ութիւն պիտի կատարվի :

Ես սաղմոսումս կու խօսի մար
դարեն ՚ի բերանոց քի ընդ էմ
հրէից , և յուղայի :

Եսինքն , ո՛վ ան- օրհնութե
ինց , իբր ո՛վ հայր աննակալ որ
զիմ անմեղութիւն տեսանելով
զիս կու օրհնես կու գովես և կու

փառաւորես , մի՛ լռեր , և մի՛ մունձ կենար * զէրէ մեղաւոր և նենգաւոր հրէից բերանն բաց վեցաւ ինձ վերայ :

Լ՝ յսինքն , ինձ վերայ զուր ասացին նենգաւոր լեզուով * և թշնամութե և ատելութե խօսքերով զիս պատեցին պաշարեցին և վիրաւորեցին :

Լ՝ յսինքն , պատերազմեցան և հակառակեցան ինձ հեռանիրուտեղ * և փոխանակ սիրելոյ զիս , կու՛մստնէին դատաւորաց * իսկ ես նոյ համար աղօթք կանէի :

Լ՝ յսինքն , փոխանակ բարերարութեն որ ես նոցա արարի զհիւանդս բժշկելով , զբորոսս սրբելով և զկոյրս լուսաւորելով , ինձ չար հատուցին * և փոխանակ սիրոյն իմոյ որ ունէի ես առնոսս , ինձ ստելութի նշանց տվին :

Լ՝ յսինքն , ուստի ի՞մ մատնչին վերայ մեղաւորն բռնանայ , իբր բէհէ զգլբուղ իշխանն զիւաց իւր վերայ տիրապետէ * և սատանայ միշտ նորա աջ կողմն կանգնած լինի , որ զինքն մատնէ ՚ի կորուստն յաւիտեանական :

Լ՝ յսինքն , իւր իողձնատանայ դատատանտին դատապարտած դուրս դայ * և նորա աղօթքն և ազաւանքն իւրն մեղք և անօրէնութի համարվի :

՚ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ * և բանիւ ստելութե պաշարեցին զիս :

Սարսեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց * փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս * այլ ես յաղթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ * ստելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Ացցցէ ՚ի վերայ նրմեղաւոր * սատանայ կացցէ ընդ աջմէ նրմ :

Սդատատանէ իւր մէ ելցէ դատապարտեալ * և աղօթք նրմ իսկ զս դարձին :

Եւ զիցին աւուրք նր
 նուազք * և զայցե
 լուծի նորա զայն այլ
 տարցի :

Եւ զիցին որդիք նորա
 որբք , և կին նր այրի
 * սահեցին փոփոխ
 եացին որդիք նորա ,
 մուրողք եղիցին *
 և ելցեն ՚ի բնակու
 թի իւրեանց :

Ի ննեացէ փոփա
 առ զամ ինչս նորա
 * և յափշտակեացեն
 օտարք զվաստակս նր :

Մի գացի օգնական
 նմա * և մի՛ ոք ողոր
 մեացի իվերայ որբոց
 նորա :

Եւ զիցին որդիք նր
 ՚ի սատակումն * և
 յաղէ ջնջեացի
 անուն նր :

Ըն ինեացին մեղք
 Տարց նր առաջի ան
 * և մեղք մօր նր մի՛
 ջնջեացին , և եղիցին
 առաջի ան յամ Ժամ :

Լ յսինքն , իւր օրերն նուազի
 և կարճանայ , և յուսահատու
 թին զինքն իեղդէ * և նորա այ
 ցելութին այլոք տանի , իբր նր
 առաքելութե և եպիսկոպոսու
 թեան իշխանութին մատուցի
 առնու :

Լ յսինքն , նորա զաւակքն որբ
 ման , և կինն այրի մայ * նորա
 որդիքն սահին , իբր անհասարա
 լինին և տեղէ խաղ փոփոխին ,
 և մուրալով չըջին * և իւրեանց
 անէն և տեղէն զրկին և թշու
 աական լինին :

Լ յսինքն , բնեւ և համարք ու
 ղէ փոխատուն նորա անկաւու
 թի զատած ընչիցն և ապրանացն
 * և օտարք յափշտակեն նր դա
 մուներն և վաստակն :

Լ յսինքն , ոչոք չի գտի որ նր
 աղօթիւք կամ բարեխօսութի
 օգնական լինի * և ոչոք նր որբ
 զաւակներին վերայ խղձայ և
 ողորմի :

Լ յսինքն , նորա որդիքն սատա
 կին և փջանան աշխարհիս վերայ
 * և նորա անունն իւր աղգի մի
 ջէն ջնջի և բարձի :

Լ յսինքն , նորա հարց և ճնո
 դաց մեղքն և անօրէնութիւնն
 յիշի առաջիւն * և նորա մօր
 մեղքն ամենեւին չի ջնջի , այլ
 միշտ առաջի տեւուն պատրաստ

լինի ՚ի պատիժ ինքեան :
Լսինքն , փշանայ երկրիս երե
 մէն նորա յիշատակն * զէրէ չի
 յիշեց Թէ ողորմիչ և խղճալ պի
 տէր այնմիկ որ իւրն ողորմեր էր
 և խղճացեր էր , իբր յի քի որ
 դւոյն այ , որ քս փրկելոյ զնա կո
 չեր էր զինքեւ , ի յառաքելութիւն
Լսինքն , Տալածեաց իւր շարա
 խօտութեն զայր մի աղքատաց
 եալ վասն փրկութե աղգի մարդ
 կան * և ջանաց իւր մատնութեն
 ըսպանանել զայն որ Տեղ և խո
 նարՏ էր սրտիւ , ըստ այնմ որ
 ասէ քս առեք զլուծ իմ ՚ի ձեզ
 և ուսարուք յինէն , զի Տեղ եմ
 և խոնարՏ սրտիւ :

Լսինքն , սիրեց զանէճքն ,
 իւր մատնութեն , Թող իւրն լի
 նի * չի կամեցաւ զիմ օրհնու
 Թիս իւր ԹերաՏաւատութեն ,
 Թող Տեառի լինի ՚ի նորանէ :

Լսինքն , Տաղաւ զանէճքն
 զգեստի նման * Թող ջրի նման
 իւր փորն իջանէ , և ձիթի նման
 իւր ոսկւասանց մէջն մտանէ , իբր
 զիւր Տողին և մարմինն պատժէ
 և պատուՏասէ :

Լսինքն , անէճքն իւրն մէկ
 զգեստի նման լինի որ կուՏապի
 * և մէկ գօտու նման լինի որ Տա
 նապաղ մէջք կուկապի :

Լսինքն , այս գործս ինչ սա

Մատակեցի յերկրէ
 յիշատակ նի * փօխա
 նակ զի ոչ յիշեաց առ
 նել զողորմութիւն :

Տալածեաց զայր աղ
 քատ և զանանկ * սպա
 նանել զայն որ խո
 նարնէ սրտիւ :

Միրեաց զանէճս և
 ելցէ նմա * ոչ կամե
 ցաւ զօրհնութիւն ,
 Տեառի եղկի ի նմանէ :

Օգեցաւ զանէճս
 ունի Տանդերձ * մացի
 ունի ջուր ՚ի փոր նի ,
 և ունի ձէթ ընդ ոս
 կերս նորա :

Եղկի նմա ունի Տան
 դերձ զի ազանի * և
 ունի գօտի որ ածի Տա
 նապաղ ընդ մէջ :

Լս գործէ այն ո

ցիկ ոչք չընտեսու կային
զինէն առ տր * և
ոչք խօսէին չար զանձ
նէ իմէ :

Այ դու տր արա՛
լնդիս ըստ անուն
բռ՛ւմ զի քաղցր է՛
ողորմութի քո * և
փրկեա՛ զնս , զի ազ
քատե անանկ եմ ես :

Արտ իմ խոսիեցաւ
ի փոքի իմում * և
ես ոսկ ստուեր ՚ի խո
սափելն իմում պս
կասեցայ * և թօթա
փեցայ ոսկ մարտի :

Օտնիք իմ տկարա
ցան ՚ի պահոց * և մար
մին իմ պլազսուե
ցաւ ՚ի յիւղոյ :

Ազէ ես նախատ նոյ
* տեսին զիս և շար

արաւ , նոցա դործոցն նման է
որ զիս կու շարտեսուէին և կու զս
տաբանէին առաջի ոյ ասելով ,
ոչ գոյ փրկութի տրաւ առ ան
խւր , ան եթող զնս , Տարածես
ցուք և Տասցուք նմս * նոցա կս
սեմ , որ միշտ ինձանից վատ խօ
սելով զիս կու բամբասէին :

Այսինքն , բայց դու տր երկ
նի և երկրի , և տր իմ ըստ մարդ
կութեանս , ողորմիր ինձ վասն
անունս քոյ սրբոյ , զէրէ քաղցր
է՛ քո ողորմութիդ * և փրկէ զիս
նոցա մարագխտութէն , զէրէ
իբրև զմարդ ազքատ և անանկ
եմ ես , իբր զոչք չունիմ բայ
իբէն ինձ օգնական :

Այսինքն , իմ սիրտս իմ փոքիս
մէջն խոսիեցաւ , և տաղնապե
ցաւ տեսանելով զնեղանորդի
տանորութիս Տրէից * և ես շո
ւաքի նման թեք տարով նուազե
ցայ և պակասեցայ նոյ աչաց առա
ջեկն * և վասազործ մարտի
նման ՚ի նոցանէ Տարածեցայ , բա
խեցայ և թօթափեցայ :

Այսինքն , իմ ծնկներս անու
ժացան և տկարացան շատ ծով և
պագ հեներչս * և իմ մարմնոյս
դուննս փոխիեցաւ ՚ի պակասու
թէ գիրութե :

Այսինքն , և նոցա առաջևն տնա
զատեղ և նախտօրինք դարձայ *

զերէ տեսին զիս , և իւրեանց
զլուխն ինձ վերայ շարժեցին
ատելութիւնս :

Լ՝ յսինքն , յօգնութիւն հասիր
ուրեմն ինձ ար ար իմ * և փրկէ
զիս նոցա ձեռացն քո հայրական
դժուրթիւն և ողորմութիւն :

Լ՝ յսինքն , որ խնանն թէ քո
ձեռքէ՛ օյս , իբր քո ամենակա
բող զօրութիւնէ՛ որ զիս խոնար
հեցոյց վասն արգի մարդկան * և
քո արձային հաճութիւնէ՛ որ զիս
մահու և խաչի նազանդեցոյց :

Լ՝ յսինքն , նոքա զիս այժմ կու
անխճանեն , բայց դու քոյ հայ
րական օրհնութիւն կու օրհնես
զիս յաւիտեանս յաւիտենից *
նոքա որ ինձ վերայ են դարձեր
կու ամաչեն յետոյ և կուփոշխն
նին , բայց ծառայ քո ըստ մար
մնոյ միշտ կուրախանայ իբեզ :

Լ՝ յսինքն , հազանին զամօթն
զգետտի նման այնպիսի որք ինձա
նից վաս կատէին առաջի մարդկան
* և իւրեանց ամօթն վերարկուի
նման իւրեանցնով շուռառնուն
և հազանին :

Լ՝ յսինքն , բայց ես միշտ իսս
տովանիմ ուղիղ սրտիւ զքո ան
չափ բարերարութիւն * և իմէջ
բազմութե հաւատացելոց իմոց
օրհնեմ և դավեմ զքեզ ի յաւիտ
եանս :

ժեցին զգլուխս իւր
եանց :

Օրհնեմ ինձ ար ար իմ * և փրկեմ զիս
ըստ ողորմութե
բուժի :

Օրհնեցին զի ձեռն
քո այսէ * և դու ար
արարեր զայս :

Վոքա անխճանեն , և
դու օրհնեսցես * ոչք
յարուցեալք են ի վի
թ զամօթ կրեցն ,
այլ ծառայ քո ու
րախ եղեցի իբեզ :

Օրհնեցին զամօթ
ոչք շարախօս կային
զանձնէ իմէ * և արկ
ցեն ու՛ զկրկնոց զա
մօթ իւրեանց զիւր
եամբք :

Լ՝ յլ ես խոստովան
եղէցաւ ար յոյժ բե
րանով իմով * և ի
մէջ բազմաց օրհնե
ցին զքեզ :

Օ ի եկաց նա ընդ
աջմէ անանկին * ի
փրկել զնս յայնցանէ
ոչք Տաղած էին զանձն
իմ :

Տ՝ՅԲ. 28.

Մաղմատ զա. Թի :

Մաղմատ . Տիմ :

Լ՝ ապց արց ցտէր իմ
նիստ ընդ աջմէ իմէ *
մինչև եզից զթշնա
միս քո պատուան
զան ասից քոց :

Լ՝ յսինջն , զէրէ կանաւորապէս
աղքատացեալ և անանկացեալ
որդւոյն իւրոց միածնի աջ կողմն
միշտ պատրաստ դասեցաւ * որ
փրկէր և ազատէր զնս ի նենդա
ւոր Տրէից , որ անողորմաբար
զիմ անձա կու Տաղած էին և կա
մէին զնս կորուսանել :

Իբրք զայս աղմատ շարադրեաց
գաւթի մարդարէն խտակով իրե
րանոց ճշմարիտ գաւթին յի քի :

Լ՝ յս աղմատու մն կուխտով մար
դարէն վասն փառացն քի , վասն
յարութեանն , վասն նստելոյն
ընդ աջմէ Տօր , վասն յաւխտեա
կան քահանայութեան և վասն գա
տելոյն զաշխարհս :

Լ՝ յսինջն , աս ապ արց անձ
անանկալ որդւոց իւրոց միածնի
յի քի , որ իմ արն է ըստ անու
թիւ իւրոց , և իմ որդին է ըստ
մարդկութեանն իւրոց , յետ մա
ջուան և յարութե նորա , թէ
Տաղած էր ի յերկինս , և նախք
իմ աջ կողմն քո անային փառարդ
* մինչև որ զքո թշնամիք թէ
զ Տրէայս և թէ զ Տեթանոսս կա
տարելապէս ի վախճանի աշխար
հիս դնեմ քոց ասիս իրբև
զպատուանդան , իբր քոց սուրբ
Տաւապոյդ ննազանդեցնեմ :

Լ՝ յս

Լ՝ յսինքն, ինչպէս քոյ ազգատոճ
մութեան կարգն և զաւագանն
ողարկեց քո հարն ամ ՚ի հրէաս
տանէ, այսպէս զքոյ Թագաւո
րական իշխանութե զաւագանն
կուողարկէ ՚ի սինէ, իբր ՚ի յերու
տաղէմէ, զէրէ տեղէն կուրսկսա
նին սք առաքեալքն հոգւոյն սր
քոյ գործակցութն քարոզել զքո
երկնային Թագաւորութիդ, և
յայտնել զքո անչափ կարողութիդ
բոլոր աշխարհի * և այսպէս միջ
նորդութիւն աւետարանական քա
րոզութե նոցին կուտիրես և կու
տիրապետես ՚ի մէջ ամ Թշնա
մեաց քոց, իբր ՚ի մէջ անհաւա
տից հրէից և հեթանոսաց:

Լ՝ յսինքն, քեզ հետէ ըսկիզբն,
իբր քեզ հետէ քո ամային մեծ
վայելչութիդ որէ ըսկիզբն ամ
լատեղծութեոց, որով և համա
գոյակից և արարչակից եւ ընդ
հօր և ընդ հոգւոյն սրբոյ, քան
զի քեզսով եղև ամ ինչ որ ինչ
եղևն ըստ յոհաննու:

Վարձեալ, քեզ հետէ ըսկիզբն,
իբր ՚ի քէն անբաժանելի է հայրն
ամ, որէ ըսկիզբն յաւիտենական
ծննդեան քոյ * քոյ զօրուէ օրն,
իբր յաւուր դատաստանին երբոր
զօրութիւն իշխանութիւն և փառք
հօր գաս ՚ի դատել զկենդանիս և
զմեռեալս, հատուցանելով իւրա

Վաւագան զօրուէ
առաքեացէ քեզ սր
՚ի սինէ * և տիրես
ցես դու ՚ի մէջ Թշ
նամեաց քոց:

Լ՝ նդ քեզ է սկիզբն
* յաւուրն զօրուէ
քոյ * ՚ի վայելչութի
սրբոց քոց * յարգան
տէ յառաջ քան զա
րուսեակ ծնայ զքեզ:

Եւ զգոյցի թէ դու
 ես քահանայ յաւիտ
 եան ըստ կարգին մե
 լիսեթեկի * և ար
 ընդաջմէ քու մէ :

քան իւրոց ըստ գործոց նոցա *
 ի վայելութիւն սրբոց քոց , ի բը
 ի ինդութիւն և ի պայծառութի
 ընտրելոց քոց , զի տեսանելով
 զքեզ Հայրական փառօք պայծա
 ւանան անբասուն եր լուսով , և
 փայլեն ուր զարեգակն յարքայու
 թէ քում * քեզ ասաց Հայրն
 անձ թէ ես իմ յարգանստէս յա
 ռաջ քան զարուսեակն զքեզ
 ծնայ , իբր ես ի յարգանստէ բնա
 կան առաւուրեան իմոյ յառաջ
 քան զանձ հրեշտակ և հրեշտակա
 ոյեսա , յառաջ քան զարեգակն
 և զլուսինն , և յառաջ քան զանձ
 ըստեղծուածս անձային ծննդ
 եամբ իմով ծնայ զքեզ , զի դու
 ես ճառագայթ փառաց և նկարա
 գիր էութիւն իմոյ ըստ պօղոսի :

Եւ յսինքն , երգուաւ Հայրն անձ
 իւր անփոփոխելի խոստմամբն և
 ասաց քեզ , թէ դու ես քահա
 նայ յաւիտեանական ըստ կարգին
 մեղքիսեթեկի , իբր Թագաւոր
 և քահանայ ի միասին Թագաւոր
 արդարութիւն , և իշխան խաղա
 զութիւն , անմայր ի յաւիտեանա
 կան ծնելութեդ , և անհայր ի
 մտրմանարդ տնօրէնութեանդ ,
 առանց նախնեաց և առանց փո
 խանորդից , մեծ քան զահարոն
 և զդեկի , տասանորդօղ նոցին ի
 յանձն արքայաճառու , և Հաստա

Օղորդիս ի ճանապարհ
Տի արբուսցէ * վն
այտորիկ և բարձր ար
ասցէ զգլուխն :

Տառ. 6:

Ա՛ւր-ից :

Սաղմոս. ՃԻ :

Այսինքն , և զի վարարած զե
տոյն ջուրն քեզ կու արբուցանէ
քոյ ճանապարհումդ , իբր արխար
Տիս զանազան փորձութեց և տա
ռապանաց դառնութիւն քոյ կե
նաց մէջն քեզ կու խմացնէ քան
զի երեսուն և երեք տարի երկ
րիս վերայ իբրև զճանապարհորդ
կենցաղաւորելով զմարդկային
տկարութեանն կառնուս , վշտից
և նեղութեց կու համբերես ,
և ՚ի վախճանի զբաժակ մահու
կու ճաշակես * վասն որոյ և կու
բարձրացուցանէ Տայրն ան զքո
գլուխդ յարուցանելով զքեզ ՚ի
մեռելոց , կու բարձրացուցանէ
ևս զքո գլուխդ յաւոր դատաս
տանին ՚ի վերայ ան ըստեղծուա
ծոց պատկելով զքեզ անային փա
ռօք , և կացուցանելով զքեզ
Թագաւոր երկնաւորաց և երկ
րաւորաց :

Իբր , զայս սաղմոսս ասելով օր
նեցեք զանձ , զի աղելուխայն օր
նեցեք զանձ կութարդ մանի :

Այս սաղմոսումս կու հրաւիրէ
մարդարէն զամենեւեան օրնել
և գովել զանձ վն զարմանադոր
ծութե նորա , վասն իմաստու
թեան բարութե և ամենակարօ
ղութե նորա :

Մսինքն , կու խոստովանիմ
 դքո անչափ կարողու
 Թիդ , և դքո անչափ
 խոստովանիմ ար
 տիւ իմով ուղիդ մարդկանց խոր
 հրդաների և ժողովքների միջումն
 իբր ՚ի մէջ սբ. եկեղեցւոյ , զէրէ
 տեղն են խորհուրդք ուղղափառ
 վարդապետաց , և ժողովք անծա
 պաշտ քրիստոնէից * մեծ և զարմա
 նալի են գործքն այ , և իւր կամքն
 քննված է իւր ամէն գործոց և
 արարմանց միջումն , իբր սուրբ և
 բարեպաշտ մարդիք կարդալով
 զանձառնչ գիրս , ուր պատմին
 գործքն այ նոցանով տեղեկացեր
 են և վերահասու են եղեր նորա
 անձային կամացն և բարեհաճու
 Թեանն :

Լ՝ Մսինքն , նր արարած գործքն
 խոստովանուի և վայելչու Թիէ ,
 իբր ինչ մարդ որ նր գործքն և
 արարմունքն կու մտածէ , շուտով
 կու բովանանի խոստովանիլ նր ան
 չափ բարութին և անչափ կարո
 ղութին , և կու օրհնէ և կու գո
 վաբանէ նր փառքն և մեծ վայել
 չութին * նորա արդար դատաս
 տանն ամէնևին չի խափանիր , այլ
 կու մնայ յաւիտեանս յաւիտենից
 զէրէ ինչպէս որ խոստացերէ զիւր
 բնութեալ ծառայքն կու պատկէ :

ստովանեղէց
 քեզ ար բոր
 բով սրտիւ
 իմով ՚ի խոր
 հուրդս ուղղոց , և
 ՚ի ժողովս * մեծք են
 գործք ան , և քնն
 եալք են յամի կամք
 նորա :

Խոստովանութի և
 վայելչութի են գործք
 նր * արդարութիւն
 նր մնայ յաւիտեանս
 յաւիտենից :

Յիշուակ արար քթան
 շեղեաց իւրոց * ողոր
 մած և գթած է՛ ար ,
 կերակուր տայ երկիւ
 ղածաց իւրոց :

Յիշեաց յա՛խտեմից
 զուխտ իւր * զգորու
 թի գործոց իւրոց
 պատու՛իրեաց ժող
 վրդեան իւրում :

և զմեղա՛ւորս կուպատէ է և կու
 պատու հասէ :

Այսինքն , իւր արարած քթան
 շեղեացն և շարմանադործու
 թեանցն յիշատակ թողեց զածա
 շունչ գիրս , որ կարդալով իմ
 նան հա՛ւատացեալք թէ որչափ
 ողորմած և գթած է՛ ար ան * որ
 յետ ազատելոյ զխրայելացիքն ՚ի
 գերութիւն փարս՛անի , քառա
 սուն տարի մանանայիւ կերակ
 րեց զիւր ժողովուրդն յանապա
 տումն , ոպ արն մեր յս քս յետ
 փրկելոյ զիւր հա՛ւատացեալքն
 ՚ի բռնութիւն սատանայի , ետ
 իւր երկիւղածացն զիննարար
 մարմին և զարիւն իւր սուրբ ՚ի
 կերակուր այս անապատ աշխար
 հումն :

Այսինքն , յիշեց զիւր ուխտն
 և խոստմունքն որ յա՛խտեմից
 արարեր էր աբբահամոհեանս
 լով , քեզ տաց զերկիրն քանա
 նու , իբր զգա՛ւաս կապարչա
 թագաւորացորդ էին ՚ի տահման
 եղիպտոսի * և իւր գործոց զօ
 րութիւն , իբր իւր արդարու
 թեան և իւր իրա՛ւանց զօրու
 թիւնն հաստատութիւն , և ճշ
 մարտութիւն պատու՛իրեց և հաս
 կացոյց իւր ժողովրդեանն , ոպ
 քս իւր արդարութե , խաղաղու
 թե , համբերութե , խոնար

Հուժեք և սիրոյ զօրութիւն ծա-
նոց իւր հաւատացելոցն :

Մ. յսինքն , որ նոյն արդարու-
թիւն և իրաւանց զօրութիւն տայր
խորայլ յացնոց Բողոլիդեանն ,
հեթանոսաց և կուսպաշտից եր-
կիրն ՚ի Ժառանգութի , ոպ քս
միջնորդութի վերոյդրեալ առա-
քիտուեցն տողոցէ իւր հաւատա-
ցելոցն զերկնայինն երուսաղէմ ,
յորմէ զրկեցան և Թափեցան հրեշ-
ուակքն հարտացեալք * զէրէ
իւր ձեռաց դործքն և արար-
մունքն արդարութիւն և իրաւ-
ունքէ , իբր ինչ որ արարերէ ,
և կանէ ան իւր բստեղծուա-
ծոցն հեա , Թէ պատժելով և
Թէ պատկելով , Թէ անարգելով և
Թէ մեծարելով , բովանդակն
արդարութենով և իրաւունքով
կանէ :

Մ. յսինքն , այ օրէնքն և պատուի-
բանքն հաւատարիմ և ճշմարիտ
են , և յաւիտեանս յաւիտեանից
հաստատեալք են ՚ի նախահարց
մերոց յառաքելոց և մարգարէից
* և ճշմարտութիւն և ուղղութիւն
են արարած , զէրէ իւրանցնում
ոչ ինչ ստութի , ոչ ինչ անօրէ-
նութի , և ոչ ինչ անկատարու-
թիւն չի գտվիր , քանզի լուծն նր
քաղցրէ և բեան փոքրոգի :

Մ. յսինքն , փրկութի ողորկեց

Տալ նոցա զԺառան-
գութի հեթանոսաց
* և դործք ձեռաց
նր արդարութի և
իրաւունք են :

Հաւատարիմք են
յսմի պատուիրանք
նր , հաստատեալք են
յաւիտեանս յաւիտե-
անից * արարեալք են
ճշմարտութիւն և ուղ-
ղութի :

Փրկութի առաքեց

որ ժողովրդեան իւրում * պատու իրեաց յաւիտենից զուխա իւր * որ և ասէզ է անուն նորա :

Սկիզբն զգօնութե երկիւղ ան * խնայտութի բարի ամենեցուն որք անեն զնա * և օրհնութի նորա թայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Տւեր : 8

Ա լիւրեաց , վերագործութի անդեաց և զարբեաց :

որ ան իւր ժողովրդեանն , իբր ողորկեց զմովսէս և փրկեց զնա ըստ իւրեցիքն ի գերութեն վարս չունի , որպէս ողորկեց զորդին իւր միածին և փրկեց զիւր հաւատացեալքն ի բնութեն ստանայի * և պատու իրեց նոցա որ զիւր ուխտն և դաշինքն որ արարեր էր ի յաւիտենից արքայս մե հետ հաստատուն պահելն * զէրէ որ և ասէզ է նր անունն , և վասն սրբութեն պաշտել և պատուել պարտին զնա ան արարածք , և վասն ասէզութեանն երկնցիւ և զարհուրիւ պարտին ի նմանէ :

Լ յսինքն , ուստի բոկիզն զգօնութե այ երկիւղն է , իբր ըսկիզբն ան խնայտութե այ ան և երկիւղն է * բայց այս խնայտութիս բարի է միայն այնպիսի մարդկանցն , որ յետ խնամալլութե ըսկիզբն խնայտութե այ երկիւղն է գործով կատարեն զնոյնն * վասն որոյ և օրհնութին այ կուհանդի նոցա վերայ յաւիտեանս յաւիտենից , իբր աստ և ի հանդերձելումն :

Իբր , այս սաղմոսինս օրհնել պարտ է զան վասն դարձմանն և ազատութեն անդեաց և զարարեաց մարգարեից ի գերութենէ

ի հայ

Ի հայրենին իւրեանց :

Լսա սաղմոսումն կուսուցանէ մարդարէն թէ որչափ երանութեւ և բարւոյ կուտիրանան այն պիտի մարդիքն որ կուերկնչին այ, և կուհնազանդին նորա սուրբ պատուիրանացն :

Լսինքն, երանի այնպէս մարդոյն որ այ ան և երկիւղն իւր սրտումն կուպահէ, և հարազատ որդւոյ նման հանապազ նր առաջնն պատկառանք կուհենցադա վարի * զէրէ այնպիսի մարդն այ օրէնքն և պատուիրանքն ուղիղ սրտով կու ընդունի և զգուշութիւն կուկատարի :

Լսինքն, այնպիսի երկիւղած մարդկանց հոգև որ և մարմնաւոր զանակքն զօրեղ կուլինին ի յերկիրն կենդանեաց, իբր փառք և պատուօք կուհարստանան յարքայութեն երկնից * զէրէ ուղիղ և հաւատարիմ մարդկանց զարմն և զանակն յայ կուօրնովի, և արժանի կուլինի լսելը զերանաւէտ ձայնն որ ասէ, եկայք օր նեւալք հօր խնց :

Լսինքն, հոգևոր և մարմնաւոր փառքն և մեծութին նորա տանէն չի պակասիր, թէ այս աչխարհումն և թէ ի հանդերձն լումն, ուր են ճշմարիտ բնակու

Սուրբ Տիմ :

Երանեալ է այր որ երկնչի իտնէ * ըզպատուիրանս նր նա կամի յոյժ :

Հոգր եղիցի յերկրի զանակ նորա * և ազգ ուղղոց օր նեւալքն :

Փառք և մեծութեն իտան նր * արդարութի նորամայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Չ ազեաց ՚ի խաւա
րի լոյս ուղղաց * ողոր
մած գթած և ար
դար է օր :

Բ աղցր սյր ողորմի
և տայ փոխ * յօրինէ
ղբան իւր ՚ի դատաս
տանի, զի յաւիտեան
նա մի՛ սասանեւցի :

Ի յիշատակ յաւիտե
նից եզեցի արդարն *
ի համբաւէ շարէ նա

Թիք և օթեանք սրբոց * և նորա
արդարութե և բարեգործուե
յիշատակն կու մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից , որ միշտ դովմէ ՚ի
մարդկանէ , և վարձասորի յայ :
Լ յսինքն , այսպիսի ուղիղ մարդ
կանց վերաց երբ որ ստատահամբ
կու անկանին ՚ի սրտեութե խա
ւարն , կամ վասն անազողութե ,
կամ վասն հալածանաց , և կամ
վասն այլ ուրիշ փորձութեց շու
տով կու ծագի լոյս օգնութե և
նախախնամեութեն այ * զէր է
ողորմած գթած և արդար է օր
անձ , զի Թողուր որ իւր հաւա
տարիմ ծառայքն մնան ՚ի մէջ վշ
տաց և սառապանաց :

Լ յսինքն , այն մարդն որ քաղց
բասիրաէ և գթած է , երբ որ
կու տեսանէ զայս ՚ի մէջ կարեաց
և չքաւորութե , կու ողորմի
և փոխ կու տայ նոյ յիւր բարեացն
յոյս ունելով երկնային հատուց
մանն * և իւր բանն և գործն
այնպէս կու հոգայ և կու յօրինէ
այս կեանքումն իւր խղճմտանաց
դատատանի միջումն , որ յաւիտ
եանս յաւիտենից , իբր Թէ սաս
և Թէ ՚ի հանդերձելումն զի սա
սանի :

Լ յսինքն , արդար մարդոյ յիշա
տակն յաւիտեանս յաւիտենից զի
կորնչիր Թէ առաջի այ և Թէ

առաջի մարդկան * և ամենևին
ի բարեբաւանայ ՚ի զուր բանեց,
և ՚ի չար լեզուաց չի երկնելր :

Լ՝ յսինքն , զէրէ պատրաստ է
միշտ իւր սիրան որ ամէն ներդու
թէ և վշտի միջումն յուսայ և
ապաւինի առ անձ , և ՚ի նմանէ
զօգնութի խնդրէ :

Լ՝ յսինքն , նորա սիրան այնպէս
հաստատութի յուսովն այ , որ
ամենևին ՚ի նարապործութի
մարդկան չի երկնելր * մինչև
որ տեսնու այ արդար դատաս
տանն և զվրէժխնդրութին իւր
թշնամեաց և ատելեաց միջումն :

Լ՝ յսինքն , զիւր բարիքն ինչպէս
որ ընդունել է յայ , այնպէս
կու սիտէ և կու բաժանէ կատա
րելով զպատուիրանն նորա * վն
որոյ իւր արդարութին կու մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից * և իւր
եղջիւրն , իբր բարի համբանն
կու բարձրանայ փառօք պատուօք
և գոլութի :

Լ՝ յսինքն , իսկ մեղաւոր և ամ
բարիշտ մարդիքն , տեսանելով
զնորա բախան և զաջողութիւնն
կու բարկանան և կու սրտմտին *
զիւրեանց առամներն կու կրճը
տեն նորա վերայ , և սաստիկ նա
խանձուն կու հալին և կու մաշ
վին * բայց ամենևին իւրեանց
ցանկութեն չեն հասանիր :

մի՛ երկնցէ :

Պատրաստ է սիրտ նր
յուսալ առ անձ :

Հաստատեալ է սիրտ
նր և նա մի՛ երկնցէ
* մինչև տեսցէ ՚ի
թշնամիս իւր :

Ս փռեաց և ետ աղ
բասաց * արդարու
թի նր մնայ յաւիտ
եանս յաւիտենից *
և եղջիւր նր բարձր
եղիցի փառօք :

Ս եղաւորն տեսցէ
և բարկացի * դատա
մունս իւր կրճտես
ցէ և հաշեացի * և
ցանկութի մեղաւո
րաց կրկցէ :

Ա՛ւր-իւր :

Ս-ը-ն-՝ Տ՛ի-ի :

Օրհնեցէք ման
կունք զտօր * և օր
հնեցէք զանուն տան :

Եղիցի անուն տան
օրհնեալ * յայտմ հե-
տէ մինչև յա՛ւիտ
եան :

Յարևելից մինչև ՚ի
մուտս արևու օրհն
եալ է՛ անուն տան :

Բարձր է՛ ի վերայ ամ
ազգաց տօր * և յեր

Իբր , այս սաղմոսիւս օրհնել
պարտէ՛ զամ , զի պէտք-իացն օր
հնեցէք զամ կու-թարդմանի :

Եւ յս սաղմոսումս կու-հրանցէ
մարդարէն անէն հաւատարիմ և
հարազատ ծառայիցն այ օրհնել
և գովել զքս աստուած վան
ամենակարողութեն զո բարեգ-
թութեն և վան փրկագործու-
թեան նորա :

Եւ յսինքն , օրհնեցէք և գովե-
ցէք զտօր յո քս ով հաւատացել
ժողովուրդք ամբիծ և մարու-
սրտիւ նորածին մանկանց նման
* օրհնեցէք և բարեբանեցէք զա
նուն տան յի քի ջերմացեալ սիրով
և հաստատուն յուսով :

Եւ յսինքն , օրհնեալ և բարեբան
եալ լիցի անուն տան յի քի * ՚ի
բսկզբանէ մարդէրութե և փր
կագործ տնօրէնութե իւրոյ մին
չև յա՛ւիտեան :

Եւ յսինքն , յարևելից մինչև ՚ի
յարևմուտս օրհնեալ և փառա-
ւորեալ է՛ անուն տան յի քի ամ
ազգաց և ամ ազանց միջու-մն և
յամ տեղիս մատուցանեն նմա
խունկ և ւառարարաց սուրբ , ըստ
մաղաքեաց :

Եւ յսինքն , բարձր է՛ տրն մեր
յո քս ամացին և թագաւորական

իշխա

Իշխանութեն ամ արդարացիերոց ,
 ոչ միայն խմբայ հրեից , այլև
 խմբայ հեթանոսաց * և իւր
 փառքն և վայելչութեն յերկինս
 է իւր սրբոց և բնաբերոց միջումն :
 Ա՛սխնին , ով է ուր ար ամ մեր
 յսքս բարեգութ և ողորմած *
 որ ի բարձունս , իբր ՚ի յերկինս
 կու բնակի , և զխոնարհս միայն
 կու տեսանէ Թէ ՚ի յերկինս և
 Թէ ՚ի յերկրի , որ զիւրեանք մե
 ծացուցանէ բարձրացուցանէ և
 պահէ երկնային փառք :

Ա՛սխնին , կու յարուցանէ ՚ի
 յերկրէ զարդաստ հոգւով * և
 կու բարձրացուցանէ իւր խոնար
 հութեն զխեղճս և զտառապելս
 ՚ի յաղբոցներէ , իբր ՚ի մեղաց և
 ՚ի յապականութէ ,

Ա՛սխնին , կու բազմեցուցանէ
 զիւրեանք իշխանների նման իւր
 ժողովրդոց իշխանացն հետ , իբր
 ընդ հրեշտակաց ընդ հրեշտակա
 պետաց և ընդ առաքելոց սրբոց :

Ա՛սխնին , կու բնակեցուցանէ
 հեթանոսաց և կու պաշտից ժո
 ղովուրդն իւր սուրբ եկեղե
 ցւոց միջումն ուրախ մտք , որ
 ամուլէր յառաջ , զէրէ չէր ծնա
 նիր զորդիս լուսոյ մինչև ՚ի ժամա
 նակս բարոզութե սքանկտարա
 նին * և զինքն կու խնդացու
 ցանէ ինչպէս մէկ մայր մի որ իւր

զաւա

կինս են փառք նր :

Ո՛վ է ուր ար ամ մեր
 * ՚ի բարձունս բնակ
 եալ , և զխոնարհս
 տեսանէ յերկինս
 և յերկրի :

Յարուցանէ զար
 քասն յերկրէ * և
 բարձր առնէ զտա
 րապելս յաղ
 բեաց :

Վատուցանէ զնոս
 իշխանս ընդ իշխանս
 ժողովրդեան իւրոց :

Անտկեցուցանէ զա
 մուրն ՚ի տան ուրա
 խամիս * ուր մայր որ
 զւովք բերկրեալ :

Տառ : 8 .

ԱժԷԻԿ :

Սաղմոս ԾՃԳ :

Յերաններն խորայելի
յեզիպտոսէ * տանն
յակոբայ ՚ի Ժողովրդե
նէ այլազգեաց :

Եղև Տրէաստան սր
բութն նր * և խ
րայել իշխանութի
նորա :

Չով ետես և փախ
եաւ * և յորդանան
անդրէն դարձաւ :

զանակացն վերայ խնդայ և զը
արձանայ :

Իբր , այս սաղմոսիւս օրհնել
պարտէ զամ , զի այելլուխայն օր
նեցեք զամ Թարգմանի :

Ես սաղմոսումս կուցուցանե
մարդարէն զբարերարութնն այ ,
Թէ որպէս ազատեաց զխորայել
լացիքն ՚ի յեզիպտոսէ , և Թէ
ոպ նա միայնէ ճշմարիտ ամ ըս
տեղծօղ երկնի և երկրի :

Ես յինքն , երբ որ խորայելա
ցւոց աղչն ելաւ ՚ի յեզիպտոսէ
* և յակոբայ զարմն և զանակն
ազատեցաւ ՚ի ձեռն մովսէսի ՚ի
կռապաշտից և յայլազգեաց Ժո
ղովրդոց դերութեն :

Ես յինքն , Տրէաստան այ սրբու
թե տեղիք եղաւ , զէրէ զիւր
ընտրեալ և սրբեալ Ժողովուրդն
անդ հատասեց և բնակեցոյց *
և խորայել իշխանութի նորա ,
իբր զխորայելացւոց աղչն իւր իշ
խանութեն ննազանդեցոյց , և
յատուկ սիրով պահեց և նախախ
նամեց :

Ես յինքն , կարմիր ծովն տեսաւ
իւր ըստեղծողի ահեղ հրամանն
և փախաւ , ճանապարհ տալով
խորայելացւոց Ժողովրդեանն *
և յորդանան ճանաչեց զտապա

նակ կաակարանաց նորա , և յես
դարձաւ :

Եւ յսինքն , երբ որ ըսկաւ ջուրն
յես քաջվել , ծովի միջի լեռ
ներն խոյերի նման , իբր որձ ոչ
խարների նման երևեցան և զն
ծացին * և բլրներն մտքեաց դառ
ների նման , իբր էգ ոչխարների
գառաների նման դառաւ պոծան
և ուրախացան :

Եւ յսինքն , բայց առէ ինձ ո՛վ
աճադին ծովդ , ինչ եղաւ քեզ ,
զով առար և փախար * կամ թէ
դու ո՛վ սարսափելի յորդանանդ
էր դարձար ՚ի յես :

Եւ յսինքն , լեռան սինաց և իւր
բոլորքի սարերն որձ ոչխարների
նման զնծացին և ուրախացան *
և բլրներն էգ ոչխարների դա
ռանց նման բերկրեցան և զու՛ար
ձացան , երբ որ իջաւ ամբուքան
ջելի փառօք որ զօրէնս և զպա
տուիրանս տայր խորայելացոցն :

Եւ յսինքն , առաջի երեւաց ան,
իբր առաջի աճեղ Տրամանաց ան
այ սասանեցաւ բովանդակ եր
կիր * առաջի երեւաց այն յակո
բայ , իբր այն խորայելացոց :

Եւ յսինքն , ո՛վ էր այն որ զքարն
՚ի Տեղեղու ջրոց փոխարկեց * կամ
ո՛վ էր որ ապառաժէն աղբրներ
բխեցոյց յանապատումն :

Եւ յսինքն , մի՛ մեզ համար ար

Երկիք զնծացին
ո՞վ խոյք * և բլուրք
ո՞վ դառինք մտքեաց :

Օ ՚ի է՛ քեզ ծով ,
զի՛ տեսեր և փախեր
* կամ դու յորդա
նան զի՛ դարձար
անդրէն :

Երկիք զնծացին
ո՞վ խոյք * և բլուրք
ո՞վ դառինք մտքեաց :

Յերեսաց ան սաս
նեցաւ երկիր * յերե
սաց այ յակոբայ :

Ս դարձոյց զլէմն ՚ի
փակս ջուրց * և
զապառաժն յաղբե
րակումն :

Ս ՚ի մեզ ար մի՛ մեզ

* այլ անուան բում
տուր զհառս փանս
ողորմութե և ճշ
մարտութե քոյ :

Մի երբէք ասացեն
ի Տեթանոս , թէ
աւրէ՛ ամ նոյ :

Ա՛մ մեր յերկինս և
յերկրի * զամ զորինչ
կամեցաւ և արար :

Առաք Տեթանոսաց
ոսկի և արծաթ են *
ձեռագործք են որ
դ՛ոց մարդկան :

Օ բերան ունին և
նչ խօսին զաչս ու
նին և ոչ ակասանն :

Օ ականջս ունին և
նչ բնն * զունջս ու
նին և ոչ հաստեն :

Օ ձեռս ունին , և ոչ

ամ մի մեզ համար աներ զայդ
քան բարերարութիւն , զէրէ մեք
ամենեւին անարժան ենք * այլ
քոյ սուրբ և երկրպագելի անո
ւանդ համար , զէրէ ողորմած
ես , և քո խոստանալիք միշտ ճշ
մարտէ :

Ա՛սինքն , մի զմեզ մեր մեղաց
և յանցանացն համար յերեսաց
ձգեր , որ չի լինի թէ Տեթա
նոսք և այլազգիք անազ անեն
զմեզ ասելով , թէ ուրէ խրայէ
լացոց ամն , էր չի խրեանց
յօղնութի հասանիր :

Ա՛սինքն , բայց թէ ասեն ևս
մեզ ոչինչ փոյթ չէ , զէրէ մեք
կու հաւատանք որ մեր ամն կու
բնակի ՚ի յերկինս և ՚ի յերկրի ,
և կու իջնէ ամ իջնանութեցև
պետուեց * և խր ամենակարող
զօրութն ինչ որ կամեցաւ արար ,
թէ ՚ի յերկինս և թէ ՚ի յերկրի :

Ա՛սինքն , գիտենք որ Տեթանո
սաց կու ոգերն ոսկի և արծաթ
են * և մարդկային հնարագի
տութե և ձեռաց շինուածք են :

Ա՛սինքն , բերան ունին , բայց
չեն կարեր խօսիլ * աչքեր ու
նին բայց չեն կարեր ակասանել :

Ա՛սինքն , ականջներ ունին ,
բայց չեն լսեր * քթի ծակեր ու
նին , բայց հոս չեն առնուր :

Ա՛սինքն , ձեռքեր ունին , բայց

չեն կարեր շոշափել , իբր չեն կարեր մին իբմին մի բռնել * ոտքեր ունին , բայց չեն կարեր քայլել , և խրեանց սոզաղէն ձայն դուրս չի գար :

Լ յսինքն , նոյն նման դառնանայն մարդիքն որ զնոսա շիներ են * և այն մարդիքն որ ՚ի նոսա են յուսացեր և ապաւիներ :

Լ յսինքն , տունն խրայելի , իբր ազգն խրայելացոց խրտր անն է յուսացեր * զէրէ միշտ խրն օգնական ընդ ունոջ և պահապան է :

Լ յսինքն , տունն ահարոնի , իբր զարմն քահանայից խրտր անն է յուսացեր * զէրէ միշտ խրն օգնական ընկերակից և նա խախնամոջ է :

Լ յսինքն , երկիւղած և բարեպաշտ ժողովուրդքն խրեանց տր անն են յուսացեր * զէրէ միշտ խրեանց օգնական և փրկիչ է :

Լ յսինքն , յիշեց զմեզ տր անն մեր լի խր անչափ սորոմութեն և խր երկնային օրհնութեն օրհնեց զմեզ * օրհնեց տր ան զազգն խրայելացոց , և օրհնեց տր ան զգարն քահանայից :

Լ յսինքն , օրհնեց տր ան խր երկիւղած ծառայքն , Թէ զփոքր կունս և Թէ զմեծամեծս առանց ակնառութե , իբր Թէ զաղքատս և Թէ զհարուստս առ հասարակ :

շոշափեն * զոսա ունին , և ոչ դնան , և ոչ գոյ բարբառ ՚ի կսկորդս նոյ :

Վ մաննոյ եղիցին ոյք արարին զնս * և ամենեքեան ոյք յուսացեալք են ՚ի նոսա :

Տունն խրայելի յուսացաւ ՚ի տր * օգնական ընդ ունելի է նոցա :

Տունն ահարոնի յուսացաւ ՚ի տր * օգնական ընկերելի է նոյ :

Երկիւղածք տն յուսացան ՚ի տր * օգնական և փրկիչ է նոյ :

Յիշեաց զմեզ տր և օրհնեաց զմեզ * օրհնեաց տր զտունն խրայելի , և օրհնեաց տր զտունն ահարոնի :

Օրհնեաց տր զերկիւղածս խր * ըզփոքրկունս և զմեծամեծս :

Յանելցէ՛ ՚ի ձեզ օր
 * ՚ի ձեզ և յորդփս
 ձեր :

Օրջնեալ էք դուք
 ՚ի օնէ, որ արար զեր
 կինս և զերկիր :

Երկիրք երկնից օն
 են * և զերկիրս ետ
 որդւոց մարդկան :

Այ թէ մեռեալք օր
 ջնեացեն զքեզ օր *
 և ոչ ամենեքեան ոչք
 իջանեն ՚ի դժոխս :

Այ կենդանիքս օր
 ջնեացուք զքեզ օր
 յայտ Տեօտէ մինչև
 յաւիտեան :

S. 34: 26

Այսինքն, կուխնդրեմ յայ որ
 զիւր օրջնութիւն և պահպանու
 թիւն անելացնէ ձեզ վերայ * ձեզ
 վերայ և ձեր հոգևոր և մար
 մնաւոր զարմնս և զանակին վր :

Այսինքն, օրջնեալ լինիք դուք
 ՚ի օնէ օյ որ արարեր է զերկինս
 և զերկիր :

Այսինքն, երկիրք երկնից օն
 են, իբր հրեղէն երկնիցն որ ի վեր
 է քան զայլս երկինս բառեղծեր է
 ան իւր բնակութեն համար * և
 զերկիրս տաւեր է որդւոց մարդ
 կան, որ բնակին և վայելեն զնա
 ՚ի փոռս անուան իւրոց, և օրհ
 նաբանեն զինքն յաւիտեանս յա
 շիտեանից :

Այսինքն, արդ օր ան մի՛ մաս
 ներ զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մե
 ռոց, որ չի լինի թէ զմեզ բապա
 նանեն և բնաջինջ անեն, զերէ
 չէ՛ թէ մեռեալք կու օրջնեն
 զքեզ * և չէ՛ թէ այնոքնի որք կու
 իջանեն ՚ի դժոխս, իբր ՚ի գերեզ
 մանս կու փառաբանեն զքեզ :

Այսինքն, այլ մեք որ կենդա
 նի ենք կու օրջնեմք և կու գովեմք
 զքեզ օր ան յայտ Տեօտէ մին
 չև յաւիտեան, յիշելով զքօան
 չափ կարօղութիւն և զանչափ բա
 բերարութիւն :

Իբր, զայս սաղմոս ասելով որ
նեցեք զած, զի պէլուխայն որ
նեցեք զած կութարդմանի:

Լ. յսաղմոսումս դողով պատե
ցեալ մարգարէն ՚ի վասնդէ մա
հուան շնորհակալ կուլինի զայ:

Ստիւքն, սիրեցի ես զիմ
տրածն ուղիղ սրտի
զէրէ գիտացի որ իմ
աղօթից և պաղատանաց ձայնն
կուլսէ * իմ ամէն հոգեկան
վասնդի միջումս զիւր պկանջն
դէպ յիս խոնարհեցոյց, և ես իմ
կենաց մէջն անդադար առ նա
աղաղակեցի:

Լ. յստիւքն, զանազան տառապա
նաց և փորձութեց միջումս մա
հուան ահն և երկիրդն զիմ բո
լորս պատեց * և դժոխոց վիշտն
և տանջանքն զիս պաշարեց:

Լ. յստիւքն, անտանելի նեղու
թեց և թշուառութեց հանդի
պեցայ * և զանուն տնայ իմոյ
իմն ՚ի յօգնութի կոչելոյ չի դա
դարեցայ:

Լ. յստիւքն, տրած փրկէ զիմ
անձս ՚ի նարագիտութէն սատա
նայի * ողորմած և գթած անձ,
ողորմիր և պահէ զողայս, իբր գթո
անմեղ և պարզամիտ ծառայբդ:

ԱՆԵԻՅ:

Սաղմոս. ՃԺԻ:

Սիրեցի, զի լու
իցէ տր զձայն
աղօթից իմոյ
* զի խոնարհեցոյց
զունկն իւր առ իս,
և ես յաւուրս իմ
կարդացի առ նա:

Շ քնեցան զինև եր
կունք մահու * և
վիշտք դժոխոց դախն
զիս:

Օ նեղուի և զանձ
կութի գաի * և զա
նուն տնայ կարդացի:

Ս տր փրկեա՛ զանձն
իմ * ողորմած անձ,
ողորմեաց և պահեա՛
ղաղայս տր:

Լ քա խոնարհ եղէ, և
 ար կեցող զիս * դարձ
 անձն իմ 'ի հանգիստ
 քո * զի ար օգնեաց
 քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ
 'իմահաւանէ * զաչս
 իմ յարտասուաց * և
 զոտս իմ 'ի գայթակ
 զութենէ * հաճոյ
 եղէց առաջի ան
 յերկրին կենդան
 եաց:

Տ՝ Ե. 6.

Սելուից:

ներելով նոցա սխալմանցն, և
 պահպանելով 'ի փորձութեց, զէ
 բէ դու ար ես ամենեցուն:

Լ քսիքն, ևս խոնարհեցայ մտք
 ձանաչելով զիմ մեղքն և յան
 ջանքն իմ խղճմանաց միջու մն,
 և ար ան փրկեց և աղափեց զիս
 'իսկեաց և 'ի դատապարտութե *
 դարձիք ուրեմն ո՞վ անձն իմ 'ի սոս
 ու աղանայ մարմնոյ և աշխարհիս
 'ի հանգիստն քո, իբր 'ի յոթ
 և անս երկնայինս, և վայելէ
 զանապառ ուրախութիս * և յի
 շէ միշտ, զի ար ան վասն իւր
 ողորմութեն օգնեց քեզ, և ոչ
 վն քոյ արժանեացդ և բարեգոր
 ծութեցդ:

Լ քսիքն, փրկեց զիմ անձն 'ի
 յանխտեմակամ մահուանէ * զիմ
 աչքերս 'ի յարտասուելոյ, որովք
 ստղէի զանկողինս իմ զտիս և
 զգիշերս * և զոտս իմ 'ի գայթակ
 զութե մեղաց, զի այլ ոչևս կա
 բէ նարագետ օձն այն ըսպասել
 օտից իմոյ * սցառ հեռակեմ
 յաւտով, թէ հաճոյանալոյ եմ
 առաջի ան ստառ ճոյ իմոյ 'ի յերկ
 րին կենդանեաց, իբր 'ի յարգայտ
 ութեն երկնոյ:

Իբր, այս սաղմոսիւս օրհնել
 պարտէ զանձն, զի աշխուհոյն օր
 նեցէք զանձն կուսարգանիս:

Լ և ս

Լ Ես ստղծուումն կուխտի մար
գարէն ՚ի բերանոյ տառապելոց
՚ի հալածանս վասն ճշմարտաւի
րութե :

Լ յսինքն , հաւատացի հաստս
տուն հաւատով ՚ի ճշմարտութիւն
այ , և զայն հաւատքն զոր ունէի
իմ սրտիս միջումն , բերանուիս ի
տեցայ և խոստովանեցայ * վասն
որոյ և ասեցայ ՚ի թշնամեաց խնոց
և հալածեցայ և ոտից կոխան
եղայ ամենեցուն :

Լ յսինքն , նայեցայ ՚ի յերես
պաշտութիւն մարդկան և ՚ի փո
ռասիրութիւն նոցին և զարնացայ *
և ասացի իմ մտաց մէջն թէ ափսոս
որ ամ մարդ սուտէ :

Լ յսինքն , դարձայ ՚ի մտածել
զնորհս այ որ արարեր էր ընդիս ,
և տմայելով ասացի , ինչ տամ
ես ՚ի արիտուր ան , իբր ինչ հա
տուցանեմ ես այ փոխանակ ամ
բարեացն որ շորհեր է ինձ :

Լ յսինքն , խորհեցայ և հաւանե
ցայ համբերութիւն ըմպել զբա
ժակ փրկութե ան , իբր զբաժակ
չարչարանաց ան խնոյ յի քի * և
անդադար կոչել զերկրպագելի
անուն նր , ինձ ՚ի յօգնութի :

Լ յսինքն , և յօժարեցայ սրտի
մտօր վն իմ և վն այլոց ճշմարտա
սիրաց հոգւոյ փրկութեն նուի

րել

Սուտ . ՃԺԵ .

Հաւատացի զոր և
խօսեցայ * և ես խո
նարհ եղէ յոյժ :

Լ Ես ասացի ՚ի զարմա
նալ խնում * թէ ամ
մարդ սուտէ :

Օ , ինչ տաց արի
տուր ան ընդ ամի
զոր և ետ ինձ :

Օ բաժակ փրկու
ընկալայց * և զանուն
ան կարդացից :

Օ աղօթս իմ ան
տաց տառջն ամ ժո
ղովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի
 ան մահ սրբոց
 խրոց * ո՛ր տր ես ծա
 ռայ քո եմ * ծառայ
 և որդի աղախնոց քոյ՝

Հատեր զկապանս իմ
 * քեզ մատուցից ըզ
 պատարագ օրհնուե
 * և զանուն ան կար
 դացից՝

Օ աղօթս իմ ան
 տաց առաջի ան ժո
 ղովորեան նր * ՚ի
 գաւթիս տան ան ,
 և ՚ի մէջ քոյ երուսա
 ղէմ՝

Տ՝Յք. 8.

Աւելւոյ :

Ս՝ԼԵ. ՃԺ. 2.

բել զաղօթս իմ առ ան առաջի
 ան երկիր դաժ և հաւատարիմ
 ժողովորեան նորա՝

Լ՝սինքն , զէրէ խնացայ ՚ի գրոց
 սրբոց թէ պատուական է առաջի
 այ խր սրբոց մահն , թէ հաւելե
 բութե , և թէ մարտիրոսութե
 և ասացի թէ տր ան ես քո ան
 պիտան ծառայն եմ * քո ծառայն
 եմ , և քո աղախնոց որդին եմ ,
 իբր քոյ սուրբ եկեղեցւոյ որ
 դին եմ՝

Լ՝սինքն , դու զիմ մեղաց կա
 պանքն կարատեցիր և զիս առ քեզ
 քարշեցիր * ես քեզ իմ կենաց
 մէջն օրհնութե և գովութեան
 պատարագ կու մատուցանեմ *
 և զքո սր և միտք արիւն անունդ
 ինձ ՚ի յօգնութի կու կոչեմ՝

Լ՝սինքն , զիմ աղօթքս կու
 ընծայեմ հանապաղ այ առաջի
 ան հաւատացեալ ժողովորեան
 նորա * ո՛չ միայն հրապարա
 կաւ ՚ի գաւթիս տանն այլ , այլ
 և ՚ի մէջ քոյ երուսաղէմ , իբր
 այլև ՚ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ խօ
 սելով առանձին ընդ ըստեղ ծո
 ղիդ ինոյ՝

Իբր , օրհնեցէք զան , զի ալէ
 լուխայն օրհնեցէք զան կու թարգ
 մանի՝

Լ՝ս սաղմոսումս կու յորդորէ
 մար

մարդարէն զամ ազգ և ազինք օր
ննել և գովել զամ :

Լսինքն, օրնեցէք զտր յս քս
ամ ազգ և ազինք աշխարհի * գո
վեցէք և բարեբանեցէք զնա ամ
ժողովուրդք հեթանոսաց, զէրէ
թէպէտ ՚ի հրէաստան կուծնանի
քս, և յխրայել մեծ է անուն
նորա, բայց ոչ միայն հրէից է
ամ, այլև հեթանոսաց, ըստ պօ
ղոսի, քանզի յարևելից մինչև
ի յարևմուտս մեծ է անուն նր
իմէջ այլազգեաց ըստ մաղաքեայ :

Լսինքն, զէրէ այնչափ կու
առատանայ և կուզորանայ մարդ
կային ազգիս վերայ նորս ողոր
մութին և գթութին, որ վս
մեր զմահալի յանձն առնելով
կու լուանայ զմեզ ՚ի մեզաց մե
րոց * և իւր ճշմարիտ խոստումն
որ արարեր էր ՚ի ձեռն մարդա
րէից վասն փրկութե մերոյ, և
վասն պատրաստելոյ ինքեան զնոր
ժողովուրդ ընտրեալ, կու մնայ
անփոփոխելի և հաստատուն մին
չև յաւիտեան :

Իբր, օրնեցէք զամ, զի ալէ
լուխայն օրնեցէք զամ կութարդ
մանի :

Լսս սաղմոսումն կուխոսի մար
դարէն ՚ի բերանոյ քի շնորհակալ
լինե

Օրնեցէք զտր ամ
ազինք * գովեցէք
զնա ամ ժողո
վուրդք :

Օրասցի ողորմու
թին նր ինքոյ մեր *
և ճշմարտութի ան
մնացի յաւիտեան :

ՏՅԶ. 2.

ԱճԷԻԿ :

ՍԵՆՏԵՐԻՆ :

Սաստաւան եղերուք
 ան զի բարի է * զի
 յաւիտեան է ողոր
 մութի նորա :

Լ սասցէ տունն իս
 րայելի * զի յաւիտ
 եան է ողորմութի
 նորա :

Լ սասցէ տունն ահա
 բոնի * զի յաւիտեան
 է ողորմութի նր :

Լ սասցեն երկիւ
 զածք ան * զի յա
 շտեան է ողորմու
 թիւն նորա :

Պնեղութի խնամ
 Էս առ ար կարգացի
 * և լուա ինձ յան
 դոր :

ինեղով զՏօրէն այ յաւուր Տրա
 շաի յարութի նորա , և ստե
 ալելուիայ , որ է ձայն ուրախու
 թեան :

Լ յսինքն , գոհութի և շնորհա
 կալութի խոստովանեցէք այ ան
 չափ բարերարութին * զէրէ
 յոյժ բարի է , և իւր ողորմութին
 մինչև յաւիտեան հաստատուն է :

Լ յսինքն , թող ստե տունն իս
 րայելի , իբր նախահարք և մար
 դարէք * թէ այ ողորմութին
 մինչև յաւիտեան հաստատուն է :

Լ յսինքն , թող ստե տունն
 ահարոնի , իբր եպիսկոպոսունք
 և բահանայք * թէ այ ողորմու
 թին մինչև յաւիտեան հաստա
 տուն է :

Լ յսինքն , թող ստեն երկիւ
 զածք ան , իբր հաւաասացեալ
 Տողուրդք * թէ այ ողորմու
 թին մինչև յաւիտեան հաստա
 տուն է :

Լ յսինքն , զէրէ ես իմ նեղու
 թիւ և տառապանաց միջումն ,
 իբր ՚ի մեջ շարշարանաց խնց ,
 ՚ի ժամու մահուան խնց , և մինչ
 կայի թաղեալ ՚ի գերեզմանին ,
 աղաղակեցի առ նա * և նա իւր
 հայրական գթութիւն շուտով
 լնց ինձ , և զիս իմ վշտէս յան
 դորացոյց , և ընդարձակութի

պարզ և եղ յարուցանելով զիս ՚ի
մեռելոց :

Ը յսինքն , ար ան Տայրն ամե
նակալ ինձ օգնական և պահա
պան է * և ես ամենեւին չեմ երկն
չիր , ինչ կարէ անել ինձ մարդ :

Ը յսինքն , ար ան Տայրն ամե
նակալ ինձ օգնական և պահա
պան է * և ես յոյս ունիմ , որ
դայն որ իմ թշնամիքն ինձ համար
խորհեր են , իւրեանց դու ին
եկած տեսանեմ :

Ը յսինքն , բարի և շահաւէտ
է յուսարն ՚ի ար ան , քան զյու
սարն ՚ի հողեղէն մարդիք * բարի
և օգտակար է յուսարն ՚ի ար ան ,
քան զյուսարն ՚ի յօգնութիս և
ի շարժս իշխանաց մահկանա
ցուաց :

Ը յսինքն , ամ ազգ և ազնիւք
հրէից և հեթանոսաց նենգու
թիւ շրջապատեցին զիս * և ես
անուամբ ան այ իմոյ յազթեցի
և յամօթ արարի զիւրեանք :

Ը յսինքն , շրջապատելով շրջա
պատեցին զիս , իբր որ շափ իւր
եանցութիս էր զիս հալածեցին
և վշտացուցին , և ամենքն միա
տեղ զիս պաշարեցին հայհոյելով
և անարդելով * և ես անուամբ
ան այ իմոյ ցրուեցի զիւրեանք ,
և ինձանից հեռացուցի :

Ը յսինքն , շրջապատեցին զիս

Տ ր է իմ օգնական
* և ես ոչ երկեայց ,
զիւրացիք ինձ
մարդ :

Տ ր է իմ օգնական
* և ես տեսից ՚ի թշ
նամիս իմ :

Ը արի է յուսալ ՚ի
ար , քան յուսալ ՚ի
մարդիկ * բարի է յու
սալ ՚ի ար , քան յու
սալ իշխանս :

Ը մենայն ազնիւք շո
ջեցան զինե * և
անուամբ ան յազ
թեցի նց :

Ը շղեւով շրջեցան
զինե , պաշարեցին
զիս ՚ի միասին * և
անուամբ ան վանե
ցի զնս :

Ը ուրջ եղեն զինե
ՅԸ

որպէս մեղուք * փա
ռեցան բորբոքեցան
այ՛ փուշք ՚ի հուր *
և անուամբն ան մեր
ճեցի զնոս :

Վ մերժիլն դրո՞ւնե
ցայ , և եղէ մերձ ՚ի
գլորիլ * և ար ընկա
լա զիս :

Օ օրութի իմ և օգ
նութի իմ ար * և
եղև ինձ ՚ի փրկու
թիւն :

Զայն զնծու թեան
փրկութե ՚ի յարկս
արդարոց :

Ըջ ան արար զօրու
թի * աջ ան բարձր
արար զիս * և աջ ան
արար զօրութի :

մեմատով կատաղած մեղրի ճան
ճերի նման փառեցան և բորբոքե
ցան բարկութի ինչպէս փուշն
կրակի միջու մե կու բորբոքի * և
ես անուամբն ան այ իմոյ մերժեցի
և հալածեցի զիւրեանք :

Ը յսինքն , երբ որ իմ թշնամիքն
ինձ յեանէ էին անկամ և զիս կու
հալած էին հիւրեցին , իբր դո՛ի
տուին ինձ , և թեքվեցայ , և
բիջ մայ թէ վար էի անկեր *
բայց ար ան ինձ յօգնութի հա
սաւ , և զիս մեր պատեց :

Ը յսինքն , ար ան իմ զօրու
թին և օգնութին է * նա փրկեց
զիս իմ թշնամեաց ձեռքէն յա
րուցանելով զիս ՚ի մեռելոց յա
նուր երրորդի :

Ը յսինքն , ուստի ՚ի ստնս ար
դարոց , իբր ՚ի յեկեղեցիս հա
նասացելոց իմոյ ձայն զնծու
թէ փրկութե և գովութե հնովի
իբր լսելի լինի ամենեցուն :

Ը յսինքն , զէրէ այ աջ ձեռն
զիւր զօրութին նշանց տուեց
յաղթահարելով զսասանայ և ըզ
կամարարս նորս * այ աջ ձեռն ,
իբր այ ամենակարող զօրութին
զիս բարձրացոյց և փառաւորեց
* և այ աջ ձեռն իւր զօրութին
նշանց տուեց դարձուցանելով
զարշարս ՚ի մոլորութե ի գիտու
թի ճշմարտութե :

Լ՝ յսինքն , այսուհետև մահն
ինձ վերայ իշխանութի չունի ,
ես այլ չեմ մեռանիր , զէրէան
մահական կենդը կենդանի մնա
լոց եմ մինչև յա՛խտեան * և
պատմելոց եմ և քարոզելոց եմ 'ի
ձեռն առաքելոց իմոց ցարանչե
լիս և զհրաշագործութիս նր' :

Լ՝ յսինքն , խրատելով խրատեց
զիս հայրն ան , իբր զիս չարչարա
նաց իաջի և մահու հնազանդե
ցոյց լի փրկութե ազգի մարդկան
* բայց զիս մահուան ձեռն չի
մտանեց , իբր չեթող որ մահն ինձ
վերայ իշխէր և տիրապետէր :

Լ՝ յսինքն , բացէք ինձ ո՛վ հրեշ
տակք և հրեշտակա՛նք զդրունս
արդարութե , իբր զդրունս երկ
նից , ուր արդարութին կուբնա
կի , և ուր արդար հասուցումն
կու լինի ընտրելոցն այ * որ ես
համբառնամ և մտանեմ առ
հայրն իմ , և խոստովանիմ նորա
անչափ բարերարութին :

Լ՝ յսինքն , այս դուռս որ բաց
վեցաւ իմ չարչարանգրս և մա
հուամբս , այ դուռն է * այսու
հետև իմ արդար ծառայքն այս
դռնովս կու մտանեն 'ի յարքայու
թին երկնից :

Լ՝ յսինքն , կու խոստովանիմ ճշ
մարտութի , և շնորհակալ կու
լինիմ քեզանից ար ան * զէրէ

Ո՛չ մեռայց այլ կե
ցից * և պատմեցից
զգործս ան :

Խրատելով խրատ
եաց զիս ար * և 'ի
մահ ո՛չ մտանեաց :

Բացէք ինձ զդրունս
արդարութե * զի
մտից ընդ այն և խոս
տովան եղէց ան :

Լ՝ յս դուռն ան է *
և արդարք մտանեն
ընդ սա :

Խոստովան եղէցքեզ
ար * զի լուար ինձ և
եղեր ինձ 'ի փրկութի

Օ վէմն դոր անար
զէջին շինողքն * նա
եղև գլուխ ան
կեանս :

Պանէ եղև այս * և
է սքանչելի առաջի
աչաց մերոց :

Այս օր է՛ զոր արար
տէր * եկայք ցնծա
ցուք և ուրախ եղի
ցուք ՚ի սմն :

Ստէր փրկեա՛, ո՛ տէր
առաջնորդեա՛ * օրն

լսեցիր ինձ , և զիս փրկեցիր խն
Տուննէ , և կացուցիր իշխան և
Թողաւոր իմ առ աշխարհի :

Ասինքն , զերէ զայն քարն որ
անպիտան իրմինի նման անարգե
ցին և արհամարհեցին ագէա
շինողքն տաճարին , և մանա
նանդ քահողքն , իբր դպիրքն և
փարիսեցիքն ասելով , ո՛չ կամինք
զԹողաւորն զորս իմ մեր *
նա եղև գլուխ անկեանս , իբր
նա դարձաւ քնձի քար , որ է քո
չայի քար որ զերկուս պատս , իբր
զհրէայս և զՏեթանոսս միա
որեաց , և արար մի հօտ և մի
հովն , իբր մի եկեղեցի , և մի
գլուխ եկեղեցւոյ :

Ասինքն , բաց այս շնորհած քո
այ անկեակարող զօրութն հաս
տատեցաւ * և մեր մտաց աչաց
առաջնն բացանչելի և զարմանա
լի իրմին կութութի տմանց ՚ի գաց
Թակդութ և տմանց ՚ի յիմարտի :

Ասինքն , այս այն օրն է՛ որ քն
ձի քարն արհամարհեցաւ , և եկե
ղեցին հաւատացելոց արեամբ
խնով շինեցաւ , այսօր է՛ օր յարտ
Թիւ խնց , և ժամանակ քանու
Թիւ և շնորհարարխութի * եկեք
ով հաւատացելոց իմ ցնծանք
և ուրախանանք :

Ասինքն , երգենք ՚ի միտսին
և ասենք առ հայրն երկնաւոր ,

ար ամ փրկէ զևեզ, ար ամ ամառ
 նորդէ մեզ 'ի Խանապարհս փր
 կուԹԵ * օրհնեալ է որդին քո
 միածին յս քս որ դալոց է յա
 նուն քո ար * օրհնեցինք և փառա
 բանեցինք զքեզ 'ի տանէ տն, իբր
 'ի յեկեղեցւոյ սրբոյ նր, զոր հիմ
 նեց և հաստատեց արեմքն իւրով
 Լ՝ յսինքն, և սասցէք միմեանց
 Տես, ար ամ փրկին մեր երևե
 ցաւ մեզ մարդկային կերպարանօք
 յարուցեալ իմեռելոյ * արարէք
 տօնս ուրախութե և ցնծութե
 * և շուտով վազեցէք և լցէք
 զեկեղեցին այ կենդանւոյ մինչև
 'ի յանկուան սեղանոյ նորա, իբր
 մինչև 'ի սեղանի բողոքն:

Լ՝ յսինքն, և դոհանալով ասս
 ցէք, ար ամ դու իմ ամն ես,
 ես կուխտատվանիմ զքո բարե
 բարութիդ * ար ամ դու իմ ճշ
 մարիտ ամն ես, ես կուփառա
 չորեմ և կուբարձրացուցանեմ
 զքո սուրբ անունդ:

Լ՝ յսինքն, ես կուխտատվանիմ
 զքո անչափ գթութիդ և ողոր
 մութիդ * զերէ լսեցիր իմ աղա
 ջանացն, և զիս փրկեցիր 'ի ձեռն
 մե քի որդւոյ քոյ 'ի մեղաց և 'ի
 բռնութէն սատանայի:

Լ՝ յսինքն, և դարձէք կրկին և
 խոստովանեցէք այ անչափ բարե
 բարութիւնն * զերէ բարի է,
 և իւր

եալ որ դալոց է յա
 նուն տն * և օրհնե
 ցաք զքեզ 'ի տանէ
 տն:

ՏԵ՛ ամ մեր երևե
 ցաւ մեզ * արարէք
 զտօնս ուրախութե
 * կանխաւ մինչև
 յանկուան սեղանոյ:

Լ՝ ճ իմ ես դու և
 խոստովանեղէց քեզ
 * ամ իմ ես դու և
 բարձր արարից
 զքեզ:

Խոստովանեղէց քեզ
 ար * զի լուար ինձ
 և եղեր ինձ 'ի փրկու
 Թիւն:

Խոստովան եղերուք
 տն * զի բարի է զի յա
 խտն է ողորմութիւնն

Տակ: 28

ԱՆՇԻՄ:

Սարգիս: ՃԻԼ:

 րանեալ են
 ամբիժք ՚ի
 Ճանապարհ
 Տի * և ոչք դնան յօ
 բէնս ան:

Երանի ոչք քննեն
 զվայութիանորա *
 բոլորով սրտիւ իւր
 եանց խնդրեցնեն
 զնա:

և իւր սղորմութիւնն մինչև յս
 ՚իտեան հաստատուն է:

Իբր, օրհնեցէք զամ, զի ալէ
 լուխայն օրհնեցէք զամ կութարգ
 մանի:

Եւ յս սարգիսու մս կութարգի մար
 գարէն վանն օրինաց և պատուի
 բանացն այ թէ ույ հարկաւոր են
 վանն փրկուէ հագւոց մարդկան
 և զս ըստանալոյ զերանութիւն
 յաւիտենական:

 յիւրն, Երանի այնպէս
 մարդկանց որ իւրենց
 կենաց ճանապարհ
 ունի, իբր քանի որ այս աշխարհ
 հիս վերայ կենդանի են ամբժու
 թք և անարատութք կուկենցա
 ղափարին * և այ օրինաց և պա
 տուիրանաց միջունի կուշքին,
 իբր այ օրէնքն և պատուիրանքն
 ուղիղ սրտով կուկատարեն:

Եւ յիւրն, Երանի այնպէս մարդ
 կանց որ կուքննեն այ վայոյ
 թիւն, իբր միշտ յեանէ են որ
 հասկանան զվայութիւն գրոց
 սրբոց, և խնանն զկամս այ,
 թէ ընթերցմամբ, և թէ ՚իմեռն
 քարոզութեան վարդապետաց *
 զէրէ այնպիսիքն բոլոր սրտիւ,
 և ուղիղ հաւատով կուխնդրեն
 և կու

և կուսիրեն զամս :

Լ Սահմբն, զէրէ չէ Թէ այն մար
դիբն որ հեռակելով իւրեանց
ախախդ և ցանկու Թեցն անօրէ
նութի կուգործեն * նոքա այ
օրինաց և պատուիրանաց ճանա
պարհուսն կուշրջին :

Լ Սահմբն, դու զքո օրէնքն և
պատուիրանքն ՚ի ձեռն սրբոց
մարգարեից քոց ինձ պատուիրե
ցիր * որ քանի իմ ուժս է լիակա
տար պահեմ զնոյնս :

Լ Սահմբն, երանի Թէ իմ ճանա
պարհս ինձ աջողկէր, իբր երա
նի Թէ իմ ամէն բարի գործքս և
դիտանորութիւնս ինձ աջող գայր
* որ ես քոյ օրինաց արդարու
Թին ուղիղ սրտով պահէի :

Լ Սահմբն, զէրէ այն ժամանակն
ես ամենեկն չէի ամաչեր * եր
բոր զգուշութիւն և զգատու
Թի կատարէի զքո ամային պա
տուիրանքդ :

Լ Սահմբն, կուխտատովանիմ ար
ամ ուղիղ սրտով զքո անչափ
կարօղութիւն և զքո անչափ բարե
բարութիւն * ինչպէս որ ուսայ
զքոյ արդարութիւն իրանուկն և
ուղիղ դատաստանն :

Լ Սահմբն, ես մինչև ցայսօր իմ
տկար զօրութիւնս քո իրանուկն
և քո դատաստանն պահեցի * ուր
եմն մի Թողուր զիս խապա, իբր

զիս

Օ ի ոչ Թէ ըք գոր
ծեն զանօրէնութի
* ՚ի ճանապարհս նր
զնասցեն :

Դու պատուիրեցեր
զպատուիրանս քո *
՚ի պահել ինձ յոյժ :

Լ Երանի Թէ աջողկ
էին ինձ ճանապարհք
իմ * ՚ի պահել ինձ
զարդարութիւնս քո :

Յ այնժամ ես ոչ
ամաչէի * իզգուշա
նալ ինձ ՚ի պատուի
րանս քո :

Կտատովան եղէցքեզ
ար յուղղութի սրտի
իմոյ * ոպ ուսայ զի
բանունս արդարու
Թեան քոյ :

Օ իրանունս քո պա
հեցի * մի Թողուր
զիս մինչև խապա :

Ին ուղղեացէ երեսաս
սարդ զճանապարհս
իւր * այլ ՚ի պահել
զբանս քո :

Բողորով սրտիւ իմով
իմդրեցի զքեզ * մի'
մերժեր զիս ՚ի պա
տուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում Թա
գուցի զբանս քո *
ոչ զի մի' մեզայց
քեզ :

Օրհնեալ ես դու
ար * ուսո՛ ինձ զար
դարութիւն քո :

Շրթանեց իմովք
պատմեցի զամ իրաւ
ունս քերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վնայ
ուրձեց քոց զու՛ար

զիս ամենեւին յերեսաց մի' ձգեր
և ՚ի քոյ շարճացդ մի' զրկեր :

Եւ յսինքն , ինչ կերպիւ մէկ նա
րահաս տղայ մի իւր վարուցեկին
ցարդավարութեց ճանապարհն կա
րէ ուղղել * եթէ ոչ երկնչելով
իբէն , հեռակելով քոյ ամային
հրամանացդ , և պահելով զքո
կենսատու բանդ :

Եւ յսինքն , ես սրչափ իմ կտրո
ղութիւն էր , բողորով սրտիւ իմդ
րեցի և սիրեցի զքեզ * մի' մեր
ժեր զիս , և մի' հեռացներ զիս ՚ի
քոյ ամային օրինացդ և պատուի
բանացդ :

Եւ յսինքն , ես քո ամային բանդ
անդին դանձի նման իմ սրտիս
մէջն պահեցի * որ չի՛ լինի Թէ
ընդէմ քոյ ամային կամացդ մե
զանչեմ :

Եւ յսինքն , օրհնեալ ես դու ար
ամ , և օրհնեալ է քո ճարդասի
րութիւնդ * զԹո՛ ինձ , և ու
սո՛ ինձ երկայնամտութե՞ զքո իրա
ւունքդ և զքո արդարութիդ :

Եւ յսինքն , ոչ միայն սրտովս հա
ւատացի քեզ , այլ և շրթունս
քովս միշտև հանապաղ պատմեցի
զքոյ ամային բերանոյդ բովան
դակ իրաւունքն ուղղութիւն և
ճշմարտութիւն :

Եւ յսինքն , այնպէս ուրախացայ
և զու՛արճացայ քոյ ամային վնայ

ուժեց ճանապարհումն * ինչ
պէս մէկ մարդ մի կու ուրա
խանայ և կու զով արձանայ իւր
բովանդակ ապրանայ և մեծու
թէն վերայ :

Լ՝ յսինքն , միշտ հոգս արարի և
ջանացի որ զքո պատու իրաներդ
պահէի , և պիտոյ ուսուցանելի *
և քո անձային օրինաց ճանապար
հումն զգուշացայ և զգաստացայ
որ զքանան անպակաս կատարելի ՚ի
փառս անուան քոյ սրբոյ :

Լ՝ յսինքն , ամենայն տեղ զքո
արդարութիւնդ և զքո իրաւ
ունքդ խօսեցայ * և զքո աս
տուածային բանդ ամենեւին չի
մտացայ և ՚ի մտացս ՚ի բաց չի
ձգեցի :

Լ՝ յսինքն , տուր քոյ ծառայիդ
զքո երկնային շնորհդ * որ կեն
դանանամ նովաւ հոգւով , և
պահեմ զքո անձային և կենդա
նարար բանդ :

Լ՝ յսինքն , արթնացուր քո հա
ւատոյ լուսովն զիմ մտաց աչքն
* որ ես նայիմ և տեսանեմ զքո
օրինաց ըսբանչելի և զարմանալի
ճշմարտութիւն :

Լ՝ յսինքն , աղքատ և օտարա
կան եմ ես այս երկրիս վերայ
* վասն որոյ գթա՛ լիս , և մի՛ գա
ղեր ինձանից զքո անձային պա
տու իրանաց խնայմունքն :

Ճացայ * ող յամի ՚ի
մեծութե :

Ի պատու իրանս քո
հոգացայ * և զգու
շացայ ՚ի ճանապարհի
քո :

Օ իրաւունս քո՛ խօ
սեցայ * և ո՛չ մտա
ցայ զքանս քո :

Հատուծ առայի բում
* զի կեցից և պահե
ցից զքանս քո :

Օ արթո՛ գաչս իմ *
և նայեցայց ՚ի սքանչե
լիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես
յերկրի * մի՛ Թաղու
ցաներ յինէն զպա
տու իրանս քո :

Փ ափաբեցաւ անձն
 իմ * ՚ի ցանկալ ինձ
 յիրաւունս քո յամ
 ծամ :

Ս աստեցեր ամբար
 տաւ անից * անիծեալ
 ոչ խոտորեցան ՚ի պա
 տաւ իրանաց քոց :

Ի բաց արա՛ յինէն
 զնախատինս և զարճա
 մարճանս * զի զ վկայ
 ու թիւ քո ինդրեցի :

Բ անզի նստան իշ
 խանք և շարախօսէին
 զինէն * այլ ծառայ
 քո խորճէր յիրաւ
 ունս քո :

Օ ի վկայութիւք քո
 խօսք իմ էին * և խոր
 Տուրդք իմ արդա
 րութիւք քո :

Ս երձեցաւ անձն իմ
 ՚ի Տող * օր կեցօ զկս
 ըստ բանի քումս :

Ս յինքն , փափաբեցաւ Տողիս
 բորբոքեալ սիրով * ցանկանալով
 կատարել միշտ և Տանապազ զքո
 իրաւունքդ և զքո արդարութիւ :

Ս յինքն , զէրէ սաստեցիր և
 պատու Տասեցիր ամբարտաւան
 մարդիքն , որ չի նազանդեցան
 քո անձային օրինացդ * և անիծե
 ցիր այնպիսի մարդիքն , որ քո պա
 տաւ իրանաց ճանապարհէն թեք
 վեցան և մոլորեցան :

Ս յինքն , բարձ ինձանից իմ
 Թ շնամեաց նախատինքն և արճա
 մարճանքն * զէրէ ես քո անձային
 վկայութիւդ ինդրեցի և սիրեցի
 միշտ և Տանապազ :

Ս յինքն , բռնդի նստան անի
 բաւ իշխանք ՚ի դատաստան , և
 զկս կու շարախօսէին և կու զէին
 կորուսանել * բայց քո ծառայդ
 միշտ կու խորճէր զքո իրաւունքդ
 և զքո արդարութիւք :

Ս յինքն , իմ բերանս միշտ զքո
 անձային վկայութիւդ կու խօսէր
 * և իմ միտքս միշտ զքո արդա
 րութիւդ և զքո ուղիդ դատաս
 տանդ կու խորճէր :

Ս յինքն , իմ անձս յիշելով
 զկուր անցել մեղքն և զճանցանքն
 մերձեցաւ ՚ի Տող , իբր զինքն Տո
 ղի և մտխրի միջումն թաւալեց
 զ զճմանք և ապաշխարութիւ *
 արդ աղաչեմ զքեզ օր նձ , կե

չո՛ զիս քո երկնային շնորհքդ
բոս ճշմարիտ խոստման քուս՝

Լ՝ սխնեմ, ես զիմ անպարկեշտ
կենցաղաւարտութե՛ն Կանապարհն
խոստովանեցայ և պատմեցի քեզ
մեղայ գոչելով, և դու քո ան-
ային զթութե՛դ ինձ լսեցիր և
ողորմեցար * վասն որոյ կուխնդ
բե՛մ ՚ի քէն որ ինձ քո արդարու-
թե՛ն և քո իրաւանց ուղիղ Կանա
պարհն ուսուցանես :

Լ՝ սխնեմ, քո արդարութե՛ն և
իրաւանց Կանապարհումն զիս
խնայաւորս * որ ես քո ընթան
չելի և զարմնալի ճշմարտուիդ
քննեմ և իմանամ :

Լ՝ սխնեմ, իմ անձս այնչափ ան
քուն մնաց մտածելով զիւր անց
եւջ պակասութիւն որ զզուե-
ցու և ձանձրացու յիւրմէն *
ուստի կու աղաչեմ զքեզ Տաս
աստէ՛ և զօրացուր զիս որ կարե-
նամ պահել զքո անային բանդ :

Լ՝ սխնեմ, զանպարկեշտ կեն-
ցաղաւարտութիւն և մեղաց չար
Կանապարհն ինձանից հեռացուր
* և քոյ անային օրէնքումդ ինձ
ողորմիր, իբր թէ ես մարդկային
տկարութե՛ք սխալիմ ընդէ՛մ քոյ
օրինացդ, դու զթողութի՛ն շնոր
հե՛ս ինձ քոյ ողորմութե՛դ :

Լ՝ սխնեմ, զերէ՛ ես զքոյ ճշմար-
տութե՛ն Կանապարհն ընտրեցի և

Օ Կանապարհս իմ
պատմեցի քեզ, և
լուար ինձ * ուսո՛
ինձ զարդարութիւ
քո :

Ի Կանապարհս ար-
դարութեանց քոց
խնայաւորս * և քննեցից զւրան
չելիս քո :

Տ քնեցաւ անձն իմ
առ ՚ի ձանձրանալ *
Տաստատեա՛ զիս ՚ի
բանս քո :

Օ Կանապարհս մե-
ղաց ՚ի բաց արս յի
նէն * և յօրէնս քոյ
ողորմեաց ինձ :

Օ Կանապարհս ճշ-
մարտութե՛ն քոյ ընտ

բեցի * և զիրանուան
քո ես ոչ մտացայ :

Սերձեցայ ես ի վկայ
ութիս քո օր * մի'
յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պա
տուհրանաց քոց ըն
թացայ * զի անդորր
արարեր սրտի իմց :

Օ բէնսգէտ արա՛
զիս օր ի ճանապարհս
իրանաց քոց * և
ի նդրեցից զնա յամ
ժամ :

Ի մաստուն արա՛ զիս
և քննեցից զօրէնս
քո * և պահեցից զնա
բողբով սրտիս իմս :

Լաւջարդեա՛ ինձ
ի շաւիղս պատուի
բանաց քոց * զի ընդ
նոսս հաճեցայ :

Խոնարհեցո՛ զսիրտ
իմ ի վկայութիս քո
* և մի՛ յազահութի՛

սիրեցի * և զքո իրանուանքդ և
զգատաստանդ չի՛ մտացայ ամե
նևին :

Լսիմքն , մտկացայ ես յօժար
մտօք քոյ անային վկայութեցդ
* օր անձ մի՛ թողուր զիս որ չի
տեսչեմ ես իմ թշնամեաց առա
ջևն :

Լսիմքն , ես միշտ քոյ անային
պատուհրանաց ճանապարհումն
շրջեցայ * զէրէ դու զիմ սիրտս
քո սիրովդ յանդորրացուցիր , իբր
լայնացուցիր , և առատացուցիր :

Լսիմքն , զիս քոյ իրանաց և
քոյ արդարութե՛ն ճանապարհումն
անային օրինացդ գիտակ և վե
րահասու արա՛ * որ ես յամ ժամ
սրտի մտօք ի նդրեմ և ցանկամ
պահել զնա :

Լսիմքն , դու քոյ երկնային
շնորհօքդ ի մաստուն արա՛ զիս ,
որ ես զքո օրէնքդ քննելու և իմա
նալու յեանէ կենամ * և պահեմ
զնա բողբով սրտիս իմս :

Լսիմքն , դու ինձ առաջնոր
դէ՛ միշտ դէպ ի քոյ պատուհրա
նաց ուղիդ ճանապարհն * զէրէ
ես նոցա սաստիկ հաճեցայ և հա
ւանեցայ :

Լսիմքն , իմ սրտիս սէրն և
ցանկութիւնն թէքէ դէպ ի
քո անային վկայութեքդ * և
մի՛ թողուր , որ ազահութի՛

աշխարհիս անցանոր բարեացն
հետևիմ:

Լ՝ յսինքն , դարձուր իմ մտաց
աչքն դէպ ՚իբո երկնային բա
րիքն , որ տեսանեմ և չի գան
կամ ունայնութեց աշխարհիս *
և քոյ անային օրինաց և պատուի
բանաց ճանապարհումն կեցո՛ւ և
ապրեցո՛ղ զիս :

Լ՝ յսինքն , հաստատե՛ քոյ ծա
ռայիդ սրտի միջումն քո անային
բանդ * և տպանորէ իմ մտաց
մէջն զքո ասդ և երկիւղդ , որ
յօժարութի կատարեմ զնոյնն :

Լ՝ յսինքն , հանէ ինձանից զայն
նախատինքն , որ ես կարծեցի
իմ մտաց մէջն թէ իմ թշնամիքն
ինձ կուտան ՚ի պատճառս անկա
տարութեան իմոյ * զէրէ քո դա
տաստանդ քաղցր և արդար է :

Լ՝ յսինքն , ահա՛ ցանկացայ ես
նաղանդիլ քոյատու՛նածային պա
տուիրանացդ * քո արդար դա
տաստանուդ կեցո՛ղ զիս , և ապրե
ցո՛ղ զիս :

Լ՝ յսինքն , թող դայ և թափվի
ինձ վերայ քոյ երկնային ողորմու
թիւ շնորհքն ար ան * և քո փր
կութիդ ինձ յօգնուի հասանի ,
ինչպէս որ խոստացեր ես ինձ :

Լ՝ յսինքն , որ ես կարենամ հա
մարձակ պատասխանի տալ այն
մարդկանցն որ զիս փուչ խօսրե

Պարձո՛ղ զաչս իմ զի
մի՛ տեսից զնանրու
թիւն * ՚ի ճանա
պարհս քո կեցո՛ղ զիս :

Հաստատե՛մ ծառայի
քում զբան քո * յեր
կիւղ քո :

Հան յինէն զնախա
տինս զորև կարծեցի
* զի դատաստանք քո
քաղցր են :

Լ՝ հացանկացայ պատ
ուիրանաց քոյ * յար
դարութե քում կե
ցո՛ղ զիս :

Լ՝ կեսցէ իվերայ իմ
ողորմութի քո ար *
և փրկութի քո բոտ
բանի քում :

Տաց պատասխանի
ոյք նախտեն զիս բա
նիք * զի ես ՚իբանս

քո յուսացայ :

Ս'ի իբացեաց առներ
'ի բերանոյ իմէ զբան
ճշմարտութե մինչև
յոյժ * զի յիրանունս
քո յուսացայ :

Պաճեցից զօրէնս քո
յամ ժամ * յաւիտեան
և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Վնայի ես յանդոր
բու * զի զգատունի
բանս քո ինդրեցի :

Խօսեի զվկայութիս
քո առաջի թագաւոր
բաց, և ոչ ամաչեի :

Խօրհչեի 'ի պատունի
բանս քո, զոր սիրեցի :

բով կուսախատեն * զէրէ ես 'ի
քո ինձ խոստացած բանն եմ յու
սացեր :

Մսինքն, իմ բերանէս ճշմա
րիտ խօսքն ամենեւին մի' Տեոաց
ներ, իբր զիս ստասաց մի' երևե
ցուցաներ իմ թշնամեաց առա
ջնն * զէրէ ես քո իրանունքդ
և քո արդար դատաստանդ եմ
յուսացեր :

Մսինքն, քո երկնային շնոր
հօրդ ինձ յօգնութի հասիր, որ
ես քո օրէնքդ յամսամ զգուշու
թիւ պաճեմ * և ոչ միայն այժմ,
այլև յաւիտեան և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Մսինքն, ես մինչև ցայտօր
յանդորր իբր արձակ սրտիս կուշր
ջէի իմէ ճարդկան զամենեւեան
սիրելով, և ամենեցուն Տեոբա
րեկամութիւն անելով * զէրէ
քո անձային պատուիրանքն ինդ
րեցի և սիրեցի, իբր զայն որ կա
սէ թէ սիրեացես զնկեր քո
իբրև զանձն քո :

Մսինքն, կուխօսեի և կուբա
բողէի համարձակ զքո անձային
վկայութիւնքդ ոչ միայն առաջի
ժողովրդեան, այլ և առաջի թա
գաւորաց, և չէի ամաչեր գիտե
լով զճշմարտութիւնս նոցա :

Մսինքն, գիշեր և ցերեկ կու
խորհչեի և կուստածէի զքո անձ

ային պատուիրանքդ * զայն որ
ուզեղ սրտիւ ՚ի տղայութի իմ-
սիրեցի :

Լ՝ յսինքն , բարձրացուցի զիմ
ձեռքերս զէպ ՚ի քո անձային պա-
տուիրանքդ , զոր ուզեղ սրտիւ
սիրեցի , և փափաքանօք ընդու-
նեցի * և անդադար կու խոր
Տէի և կու վարժէի զիմ միտքս քո
արդարութեամբդ , և քո իրա
ւամբդ :

Լ՝ յսինքն , յիշէ օր անձ զքո
խոստմունքդ որ արարիր քոյ ծա-
ռայիդ * և զիմ յոյսս հաստատե-
ցիր աներով , թէ ես քո ամենտա-
ռապանաց միջումն քեզ յօգնու-
թիւն կու հասանիմ :

Լ՝ յսինքն , այդ քո ճշմարիտ
խոստմունքդ կու միտքարե զիս
իմ ամեն խղճուէ և թշուառու-
թե միջումն * զէրե քո բանդ
մինև ցայսօր զիս զուարճացոյց
և կենդանի պահեց :

Լ՝ յսինքն , իմ ամբարտաւան
թշամիքն որչափ իւրեանց կարօ
զութիւնն էր , զիս փատաբանե-
ցին , և ծաղր արարին * բայց
ես բնաւ քոյ անձային օրինացդ
չի Տէռացայ :

Լ՝ յսինքն , յիշեցի օր անձ քո
իրաւունքդ , և քո ճշմարիտ խոստ-
մունքդ որ յաւիտենից հաստատ
և անփոփոխ կանս * և նովաւ իմ

Տամբարձի զձեռս իմ
՚ի պատուիրանս քո *
զոր սիրեցի և խոր
Տէի յարդարութե
քում :

Յիշեալ զբան ծա-
ռայի քոյ * յոր և
յուսացուցեր զիս :

Սա միտքարե սյե-
զիս ՚ի խոնարհութե-
իմում * զի բան քո
կեցոյց զիս :

Լ՝ մբարտաւանքանի
բաւեցան յիս յոյժ *
այլ յօրինաց քոյ ես
ոչ խոտարեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս
քո յաւիտենից օր *
և միտքարեցայ :

Տրամութի կալա-
ղիս ՚ի մեղաւորաց *
և ոչք թողին զօրէնս
քո :

Գողերի են ինձ իրա-
ւունք քո * ՚ի տեղ
ւոր պանդխտութե
լոց :

Յիշեցի ՚ի գիշերի
զանուն քո տր * և
պահեցի զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանա-
պարհ ՚ի կեանս * զի
զարդարութիս քո
խնդրեցի :

ածին իմ ես
դու տր *
ասացի պա-
հել զօրէնս
քո :

Լ զաշեցի զերեսս
քո բողբոս սրտի-

տառապանաց միջուան միտքար
վեցայ :

Լ յսինքն , սրտմութին զիս պա-
տեց վասն մոլորութե մեղաւո-
րաց * և այն մարդկանցն համար
որ զքո անային օրէնքդ բաց են
թողեր , և իւրեանց սխտիցն
կուհեակին :

Լ յսինքն , ես զքո իրաւունքդ և
զքո արդար դատաստանդ միշտ
՚ի բերանս ունեմ , և կուգովարս
նեմ * այս անցաւ որ աշխարհումս
և այս օտարութե երկրումս :

Լ յսինքն , գիշերն ՚ի բուն ես
զքո ցանկալի անունդ ջերմս
ցեալ սրտիս միշեցի * և զքո
օրէնքդ պահեցի զգուշութի :

Լ յսինքն , այդ քո անային
օրէնքդ ինձ կենաց ճանապարհ
եղաւ * զերե ՚ի տղայութի իմ
զքո արդարութիդ և զքո ճշմար-
տութիդ խնդրեցի :

Լ յսինքն , ՚ի մեջ ան մեծու-
թեց հարստութեց և
փարթամութեց աշ-
խարհիս ես զքեզ ինձ բածին
ընտրեցի տր ան * և ասացի իմ
մտաց մէջս թէ զքո օրէնքդ հաս-
տատուն պահեմ :

Լ յսինքն , աղաչեցի զքո երեսդ ,
իբր խնդրեցի զքո խնամքդ և

ողորմութիւնդ բոլորով սրտիս
խնով * ողորմիր ինձ ուրիմն ինչ
պէս որ ինձ խոստացեր էս :

Լ՝ յսինքն, խորհեցայ և մտաբար
քի զիմ ճանապարհն , իբր զիմ
անցեալ արարմունքն և կենցաղս
վարութիւն * և զիմ ոտքս դար
ձուցի դէպ ՚իբո վայրութիւնդ ,
իբր զիմ վարքս ուղղեցի և քոյ
պատուիրանաց ճանապարհս
մն շրջեցայ :

Լ՝ յսինքն, պատրաստեցայ և չի
խոսովեցայ , իբր իմէջ զանազան
փորձութեց Տօբեկանաց , և մար
մնականաց միշտ զգատտացայ , և
չի շիտովեցայ , կամ Թերամու
ցայ * որ կարենամ անպակաս պա
հել զքո աստուածային պատուի
քանքդ :

Լ՝ յսինքն, և Թեպէտ ախտից
և ցանկութեանց խաբողական
չունեներն զիս պատեցին և պա
շարեցին * բայց էս անշարժ մա
լով իմէջ փորձութեց զքո անծայ
ին օրէնքդ չի մոռացայ :

Լ՝ յսինքն, կէս դիշերին վեր
կուկենայի որ խոստովանէի քո
առաջևդ * յիշելով զքո իրաւ
ունքդ և զքո արդար դատաս
տանդ որ արարիր ընդէմ անճա
շտա և աներկիւղ մարդկանց :

Լ՝ յսինքն, ևս միշտ խորհրդա
կից և բարեկամ էի քո ամ երկիւ

խնով * ողորմեաց ինձ
լսա բանի քում :

Խ որ հեցայ ՚ի ճանա
պարհս իմ * և դար
ձուցի զոտս իմ ՚ի
վայրութիւն քո :

Պատրաստեցայ և ոչ
խոսովեցայ * զի պա
հեցից զպատուի
րանս քո :

Տոռուք մեղաց պա
տեցին զինև * այլ
զօրէնս քո էս ոչ մո
ռացայ :

Իմէջ գիշերի յառ
նէի խոստովան լինիլ
առքեղ * վաներա
ւանց և արդարաւ
ԹԵ՛ քո :

Հաղորդ էի էս ամից
երկիւ զածաց քոց *
Ճ

և որք պահէին զօգս
տո՛ւիրանս քո :

Ողորմութիւնք տն լի
է զև երկիր * զարդա
րութի քո ռստի ննձ :

Օ քաղցրութիւն
արարել ընդ ծառայի
քում տր * ըստ բանի
քում :

Օ քաղցրութիւն
զխրատե զգիտութի
ռստի ննձ * զի ՚ի պա
տո՛ւիրանս քո ես հա
ւատացի :

Սինչ չև խոնարհեալ
էի ես , մեղայ * վս
այսորիկ զբանս քո
պահեցի յոյժ :

դած ծառայիցն հետ * և այն
մարդկանցն հետ որ զքո անպիտ
պատո՛ւիրանքդ կուպահէին :

Մսինքն , ողորմութիւն այ լի
է երկիրս իբր ան իւր բարեգ
թութիւնք քորք արեարծա
պահպանէ , և կուճախախնամէ
* ննձ այլ որ ըստ օրէ զքո արդա
րութիդ և զքո բարեհաճութիդ
ռստի , և ուղղէ ՚ի ճանապարհս
կեցութե :

Մսինքն , քաղցրութիւն և բա
րերարութիւն արարել տր ան միշտ
քոյ ծառայիդ հետ * խրատելով
զիս վտան իմ պակասութեն , և
զգաստացուցանելով զիս քոյ երկ
նային շնորհօքդ ննչպէս որ խոս
տացեր էիր ննձ :

Մսինքն , զքաղցրութիւնն
և զխրատե և զգիտութիւն ննձ
ռստի , իբր քաղցրութիւն կենցաղա
վարիցն , իմաստութիւն խրատելու
զխրատութիւն կուպահէ թէ զիս
և թէ զայլս * զէրէ ես քոյ անայ
ին պատո՛ւիրանագդ հաւատացի :

Մսինքն , քանի որ դեռ ՚ի ձեռն
զանազան վշտաց և տառապանաց
չէի խոնարհեր , մեղանչեցի ըն
դէ՛մ քոյ անպիտ օրինացդ *
բայց երբ որ քո արդարութիւնդ
զիս խրատեց և պատժեց ըսկասայ
քո խօսքդ և քո հրամանքդ զգու
շութիւնք պահել :

Լ՝ յսինքն , դու ար ան քաղցր
 ես և ողորմած ես * քո քաղցր
 ութենովգ , և քո ողորմութե
 նովգ ուսո՛ ինձ զքո արդարու
 ԹԻՂ և զքո բարեհաճութիւն :

Լ՝ յսինքն , շատացան ինձ վրձ
 իմ ամբարտաւան ԹՆամեացանի
 բաւ խօսքերն և զուր ասմունքն
 * բայց ես բոլորով արտիւ խնով
 քոյ անձային պատուիրանքդ քննե
 լոյ և խմանալոյ յետնէ կացայ :

Լ՝ յսինքն , իմ ԹՆամեաց սիրտն
 աշխարհիս վայելչութե միջումն
 գիրայցերէ , և կաթնի նման մէր
 վեր և մածվերէ , նորա համար
 զքո աճդ և զքո երկիւղդ մոռա
 ցեր են * բայց ես զքո անձային
 օրէնքդ միշտ ի բերան ունելով
 խօսեցայ և բարոզեցի զնոյնն առա
 ջի մարդկան :

Լ՝ յսինքն , լաւ եղաւ ինձ որ
 զիս խրատելով և պատժելով իս
 նարհեցուցիր * որ ուսանիմ
 զքո արդարութիւն և զքո բարե
 հաճութիւն :

Լ՝ յսինքն , լաւ է ինձ համար
 քոյ անձային բերանիդ օրէնքն և
 պատուիրանքն * քան զՏարիւր
 հազար ոսկի և արծաթ , և քան
 զբիւրս գանձս պատուական :

Լ՝ յսինքն , քո ձեռքդ զիս արար
 և բատեղճեց ՚ի յունչէ * իմաս
 տուն արա՛ զիս ուրեմն քոյ երկ

Քաղցր ես դու ար
 * և քաղցրութե քով
 ուսո՛ ինձ զարդարու
 ԹԻՍ քո :

Լ՝ ազմացան յիս անի
 բաւութիւն ամբար
 տաւանից * այլ ես
 բոլորով արտիւ խնով
 քննեցի զպատուի
 բանս քո :

Ս՝ անն ուն կաթն
 սիրտք նոցա * այլ ես
 զօրէնս քո խօսեցայ :

Լ՝ արի է ինձ զի խո
 նարհարարեր զիս *
 ուն ուսայց զարդա
 րութիս քո :

Լ՝ արի են ինձ օրէնք
 բերանոյ քոյ * քան
 զհազարս ոսկւոյ և
 արծաթոյ :

Չ ետքքո արարին և
 ստեղծին զիս * իմաս
 տուն արա՛ զիս և ու

սայց զպատուիրանս
քո :

Երկու զածքք տեսս
ցեն զես , և ուրախ
եղիցին * զե ես 'ի
բանս քո յուսացայ :

Ճանեայ ար զե ար
դարութի են դա
տաստանք քո * իբա
նի խոնարհեցուցեզ
զես :

Ե զեցի ողորմութի
քո ' խնսիթարել զես
* ըստ բանի բուս ըն
ծառայս քո :

Ե կեսցեն յես դթու
թիք քո և կեցից * զե
օրէնք քո խօսք իմ
էին :

Ե մաշեցեն ամբար
տաւանք որք 'ի տարա
պարտուց անիրաւե
ցան յես * այլ ես հո
դացայց 'ի պատուի
բանս քո :

Խրատեցեն զես եր
կու զածքք քո * և ոչք
ճանաչեն զվկայու
թիս քո :

նային շորհօրդ , որ կատարելա
պէս ուսանիմ զքո անային պա
տուիրանք :

Ե յսինքն քո հաւատարիմ և եր
կու զած ծառայքդ զես տեսանեն
և ուրախանան * և ասեն , թէ ես
ուղեղ սրտով քո ճմարիտ խօսքդ
եմ յուսացեր :

Ե յսինքն , գիտացի և խնայց ար
ան որ քո դատաստանդ արդար
է * զէրէ իբաւուրով զես ըստ
իմ արժանեացն իրատեցիր և իտ
նարհեցուցիր :

Ե յսինքն , բայց այժմ կուսղա
ջեմ զքեզ , որ զքո ողորմութի
շորքն ինձ պարզեես , և զես միսի
թարես * ինչպէս որ խոստացեր
ես քոյ ծառայիդ :

Ե յսինքն , թող դան և թափվին
ինձ վերայ քո դթութիքն , և զես
հողում կենդանացնեն * զէրէ
ես քո անային օրէնքդ միշտ 'ի
բերան ունիմ :

Ե յսինքն , ամաչեն իմ ամբար
տաւան թշնամիքն , որ փուջ տեղ
ինձ հետ անիրաւութի արարին
զես բամբասելով և զուրասելով
* և ես զես վարժեմ քո անային
պատուիրանքդ :

Ե յսինքն , թող զես քո երկու
զած ծառայքն իրատեն և զդու
շացնեն * և այն մարդիքն որ կու
ճանաչեն զքո պատուիրանքդ և

չ վնայու թիբդ զիս ու զղեն ՚ի ճա
նապարհս կեցու թե՛

Լ՛ յսինքն , որ իմ սիրտս ամբիծ
և անարտա զտալի քո արդար դա
տաստանուսդ * որ չի՛ ամաչեմ
և չի՛ դատապարտվիմ իբէն իբրև
օրինազանց :

Լ՛ յսինքն , կարօտացաւ իմ հո
գիս քոյ փրկու թեանդ որ առնե
լոց ես ազդի մարդկան ՚ի ձեռն որ
դէոյ քոյ միածնի * զէրէ ես ՚ի քո
խոստմունքդ եմ յուսացեր որ
մեր նախահարցն հետ արարեր ես :

Լ՛ յսինքն , իմ հոգւոյս աչքն ըս
պատելով քոյ յա՛խտե՛նական քա
նիդ նուազեցաւ և տկարացաւ
* աղաղակեցի իմ սրտիս մէջն և
ասացի , թէ տը անձ երբ կու միսի
Թարես զիս :

Լ՛ յսինքն , սաստիկ տառապան
քէս այնպէս հալեցայ և մաշեցայ
որ մարմինս պարզկայու մն վայր
ձգած տկի նման ստեցաւ և չո
րացաւ * և ես ամենևին քո ճշ
մարիտ և արդար խոստմունքդ չի
մոռացայ :

Լ՛ յսինքն քանի է՛ քոյ ծառայիդ
օրերն , իբր որչափ ապրիլ տի
տիմ ես այս աշխարհիս վերայ *
երբ իրաւունք և դատաստան կա
նես ինձ պատժելով զիմ թշնա
միքն , որ զիս անդարար կու հա
լածեն :

Ե ղեցի սիրտ իմ ամ
բիծ յարդարութե
քում * զի մի՛ ամա
չեցից :

Ս արօտացաւ անձն
իմ ՚ի փրկութիս քո
* զի ես ՚ի բանս քո
յուսացայ :

Ս պատեցին աչք իմ
բանի քում * ասացի
երբ միսի Թարեսցես
զիս :

Ե ղէ՛ ես ո՞պ տիկ ՚ի
պարզի * զի զարդա
րութիս քո ես ոչ մո
ռացայ :

Վ անի ինչ են ա՛ւ
ուրբ ծառայի քոյ *
երբ արասցես ինձ
իրաւունս ՚ի հալած
չաց իմոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս *
* այլ ոչ ունի զօրէնս քո :

Լ՛ մենայն պատուի բանք քո ճշմարիտ են *
* ՚ի նանիր հալածեցին զիս օգնեա ինձ :

Փոքր միւս ևս և կորուսանէին զիս յերկրի *
* այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Լ՛ սա ողորմութեան քում կեցի զիս * և պահեցից զվայութիս բերանոյ քոյ :

Յաւիտեան արբան քո կայ յերկինս * յազդէ մինչև յազդ ճշմարտութի քո :

Հաստատեցեր զերկիր * և կայ :

Լ՛ յսինքն , պատմեցին ինձ անօրէն և ամբարիշտ մարդիք իւրեանց առաւագել խորհուրդն առ ՚ի մոլորեցուցանել զիս * բայց նոցա բանքն ամենևին քոյ անձային օրինացդ չեն նմանիր :

Լ՛ յսինքն քո օրէնքդ և քո պատուիրանքդ բարոյք և ճշմարիտ են * իմ թշնամիքն զիս անիրաւ տեղ հալածեցին , դու ինձ օգնական եղիր քո անձային խոստմամբդ :

Լ՛ յսինքն , փոքրէր մնացեր թէ զիս իմ թշնամիքն իւրեանց իսբէութիւն կորուսեր և փլացուցեր էին երկրիս վերայ * բայց ես քոյ ողորմութիւն ամենևին բաց չի թողի զքո անձային պատուիրանքդ :

Լ՛ յսինքն , դու ուրեմն քո առատողորմութիւն փրկէ զիս և ազատէ * որ ես քանի կենդանի եմ զքո ճշմարիտ վայութիւնդ սրտի մտք պահել կարենամ :

Լ՛ յսինքն , քո խօսքդ և քո բանդ որ միանգամ ասացեր ես և հրամայեր ես ար անձ , յաւիտեանս յաւիտենից հաստատուն կայ ՚ի յերկինս * և քո ճշմարիտ խոստմունքդ որ արարեր ես մեր նախահորցն հետ , յազդէ մինչև յազդ անփոփոխ է :

Լ՛ յսինքն , դու ՚ի բակզբանէ քոյ անձային բանիւք հիմնեցիր և

Հաստատեցիր զեզկիրս ՚իսէջօղոյս
* որ Ֆնազանդելով քո աճեղ Տրա
մանացդ բնաւ իւր տեղէն չի
շարժիր :

Լ՝ սփնքն , բոյ Տրամանացդ և
բոյ իշխանութեդ կու ըստատեցե
րեկն առ ՚ի կարգաւ որեղ զժամն
իւր * զէրէ մտ ըստեղծումաճք
ծառայի նման քեզ կու Ֆնազան
դին :

Լ՝ սփնքն , թէ որ ես հանապազ
քո օրէնքդ չի՛ խօսեի և չի՛ մտա
ծեի * շատոց կորեր էի իմ խո
նարհութեան միջումն , իբր ՚ի
խղձութեան և ստապանաց մի
ջումն :

Լ՝ սփնքն , ես զքո իրաւունքդ
և զքո արդար դատաստանդ ամե
նեկն չի՛ մտացայ * զէրէ դու
նորք զիս կեցուցիք և ապրեցու
ցիր ՚ի բնաւ ից փորձութեց :

Լ՝ սփնքն , ես քո խղձուկ ծա
պար եմ , և քեզ եմ ապաւիներ ,
դու օգնե՛ և փրկե՛ զիս իմ թշու
մեաց ձեռքէն * զէրէ ես միշտ
զքո արդարութիւն և զքո իրաւ
ունքդ խնդրեցի և սիրեցի :

Լ՝ սփնքն , իմ թշումիքն դի
չեր և ցերեկ ինձ ըստատեցին որ
զիս իւրեանց Ֆնարագիտութիւն
ըստանանէին և կորուսանէին *
զէրէ ես միշտ զքո մտային վկայ
ութիւն միտքանելու յեանէ էի :

Լ՝ ս

Տրամանի բուժմեաց
տիւ * զի ամենեքեան
ծառայք քո են :

Լ՝ թէ ո՛չ օրէնք քո
խօսք իմ էին * կան
խաւ և սարգեօք կո
րուսեալ էի ՚ի խո
նարհութեան
իմում :

Օ աւխտեան ո՛չ մտ
ոացայ զարդարութիւն
քո * զի նորք կեցու
ցեր զիս :

Վե՛ս եմ ես , և կեցո՛ւ
զիս * զի զարդարու
թիւն քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մե
ղաւորք ՚ի կորուստ
ներ զիս * զի զվկայ
ութիւն քո ես ՚ի միտ
ատի :

Յ ամ կատարածի տեսի զվսխման յոյժ անդորր էին ինձ պատուիրանք քո :

Արպէս սիրեցի զօրէնս քո * զօրհանա պաղխօսք իմ էին :

Քան զԹշնամիսն իմ իմաստուն արարեր զիս ՚ի պատուիրանս քո * զի յախտեան իմ էին :

Քան զամ ուսուցիչս իմ իմաստուն եղէ * զի վկայութիւք քո խօսք իմ էին :

Քան զձերս իմաստուն եղէ * զի զպատուիրանս քո քննեցի :

Յ ամ ճանապարհաց չարաց արգելի զտես իմ * ոպ զի պահեցից զքանս քո :

Յիրանաց քոց եւ ոչ խտորեցայ * զի դու օրէնս գէտարաս բեր զիս :

Լ յիմքն, ամ գիտութեց եւ ամ արհեստից վերջն տեսայ * բայց քո ամային օրէնքդ եւ պատուիրանքդ ինձ սաստիկ լայնատարած եւ անվերջանալի թվեցան :

Լ յիմքն, ինչպէս ուղի սրտով սիրեցիես զքո օրէնքդ եւ բոլոր պատուիրանքդ ար ամ * որ միշտ եւ հանապաղ ՚ի բերան ունեի եւ կու քարոզէի :

Լ յիմքն, դու զիս բան զիմ Թշնամիքն իմաստուն արարիք քոց ամային պատուիրանքումդ * զէրէ հանապաղ իմ մտաց մէջն էին եւ զիս կուղ զէին ըստ քոց կամացդ եւ ըստ քոց հաճութեդ :

Լ յիմքն, ես բան զամեն իմ վար պետներն իմաստուն եղայ * զէրէ քո ամային վկայութիւքդ միշտ ՚ի բերան ունեի եւ կու քննէի :

Լ յիմքն չբան զհալեր եւ ձեր մարդիքն իմաստուն եղայ * զէրէ քո ամային պատուիրանքդ քննելոյ եւ իմանարոյ յեանէ կացայ :

Լ յիմքն, ամեն շար ճանապարհներէ զիմ ոտքերս արգելեցի * որ կարենամ կատարելապէս պահել զքո ամային բանդ :

Լ յիմքն, ես քո իրանունքդ եւ արդար դատաստանեց երես չի՛ դարձուցի * զէրէ դու քոց ամային օրինացդ գիտակե վերահասու արարիք զիս :

Լ՝սինքն, անթէ ինչպէս քաղցր կութուին քո անային բանքդ իմ բնաց, իբր իմ մտաց բերանին * ճշմարտան ասեմ, առանկէ քաղցր են քան զմեզրն իմ մարմնոյ բերանին:

Լ՝սինքն, ես քո պատուիրանացդ հետեւելով ինացայ և ասեցի զամէն շարութե և անօրէնութե ճանապարհներն * զէրէ դու զիս քոյ անային օրինացդ գիտակ և վերահասու արարիր:

Լ՝սինքն, քո անային բանդ իմ մտաց ոտքերին ճրագ է դարձեր, և զիս կուռ զգէ առ ճշմարտան և առ բարին * և իմ կենցաղովս բութե ճանապարհին լոյս կուտայ, որ չի թեքվիմ ՚ի քոյ պատուիրանացդ:

Լ՝սինքն, ես իմ սրտիս միջումն երդում արարի և հաստատեցի * որ միշտ և հանապազ դուռ թի պահեմ զքո արդար դատաստանիդ իրանսն:

Լ՝սինքն, խիտ շատ տառապանաց և զշտաց միջումն ինեզձե զայ * դու ար անկեցո՞ւ և ապրեցո՞ւ զիս ինչպէս որ խոտացեր ես:

Լ՝սինքն, իմ բերանիս կամս ինքուստ արութեան հաճիր ար ան * և քո անային իրանսն քո ինքուստ:

Լ՝սինքն, իմ հոգիս և մարմինս

Որպէս զեքաղցր են իբրև իմ բան քո * բան զմեզր բերանոյ ինոյ:

Ի պատուիրանաց քոյ ինացեալ ասեցի զամ ճանապարհս չարաց * զի դու օրէնս դէս արարեր զիս:

Ճրագ է բան քոյ ստից ինոյ * և լոյս տայ շուրջաց ինոյ:

Լ՝ըզուայ և հաստատեցի * զի պահեցից զամ իրանսն արդարութե քոյ:

Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ * ար կեցո՞ զիս ըստ բանի քում:

Բնդ կամս բերանոյ ինոյ հաճեաց ար * և զերանուսն քո ուսո՞ ինձ:

Լ՝նձն իմ ՚ի ձեռս ձք

քոյ յամ ժամ * և
զօրէնս քո ես ոչ մե
ռացոյ :

Լ շին ինձ մեզա
ւորք զօրոյ այթ * ի
պատու իրանաց քոյ
ես ոչ մեղորեցոյ :

Ժառանգեցի զ վկայ
ութիւն քո յամ իսկն
* զի ցնծութի են
ւրտի իմոյ :

Իսնարհեցուցի ըզ
սիրտ իմ առնել զար
դարութիւն քո յամ իս
կան * վս Հատուց
ման :

Օ անօրէնսն ստեցի
* և զօրէնս քո սի
րեցի :

Օ գնահան և փրկիչ
իմ ես դու * և ես ի
բանս քո յուսացոյ :

Մբաց եղբորս ք ի
նէն շարք * և քննե

Հանապազ քոյ ձեռքու մէջ է, իբր
քոյ աստուածային հրամանացդ
հնազանդ է * և ես զքո օրէնքդ
ամենեւին չի մոռացոյ :

Լ յսինքն, իմ թշնամիքն հնա
րագիտութիւն ինձ թալար սարբե
ցին * բայց ես ՚ի քոյ ամային պա
տու իրանացդ չի մեղորեցոյ :

Լ յսինքն, ժառանգեցի և ինձ
յատուկ բուսացուած արարի քո
ամային վկայութիւնքդ միշտ և
Հանապազ * զէրէ իմ սրտիս ցն
ծութիւն և ուրախութիւն հա
տան :

Լ յսինքն, ես զիմ սիրտս և զիմ
դիտանորութիւնս խնարհեցու
ցի և յօծարեցուցի, որ միշտ զքո
արդարութիւնդ և զքո իրաւ
ունքդ անստեղծ կատարեմ * որ
դու ինձ զվարձս Հատուցանես, ի
բր քոյ երանական տեսութեդ
արժանի անես :

Լ յսինքն, միշտ անօրէն և ամ
բարիչս մարդիքն ստեցի * և զքո
ամային օրէնքդ սիրեցի և պա
հեցի :

Լ յսինքն, դու իմ ամէն նե
ղութե և վշտի միջումն ինձ օգ
նական եղար և զիս փրկեցիր *
զէրէ ես քոյ ամային խոստանացդ
յուսացոյ :

Լ յսինքն, հեռացեք ինձանից
սի շարք և անօրէնք * որ ես իմ

այ օրէնքն և պատու իրանքն քննելոյ և խնայուց յետնէ կենամ:

Լ՝ յօնքն , օգնէ ինձ ար ամ ինչպէս որ խոստացերես , և փրկէ զիս իմ Թշնամեաց ձեռքէն * և զիս մի՛ յամօթ աներ զրկելով զիս իմ յուսացեալ բարեացն , իբր ՚ի քոյ յերկնից արքայութենէն :

Լ՝ յօնքն , օգնէ ինձ և ապրեցո՛ զիս իմ երևելի և աներևոյթ Թշնամեաց ձեռքէն * որ ես կարենամ համապազուղիղ սրտով զքո ամօքին իրանու նքղ խորհիլ և մտածել :

Լ՝ յօնքն , դու ար ամ անարդեցիր և ոչինչ համարեցիր այնպիսի մարդիքն որ ապատամբեցան ՚ի քոյ իրանու նքղ և ՚ի քոյ արդար դատաստանէր * զէրէ նոյ խորհուրդն և դիտանորութիւն անի բանութիւն էր , իբր անզեղջ սրտիւ ընդէմ քոյ ամօքին կամացդ կուսեղանէին :

Լ՝ յօնքն , ես զամեն աշխարհիս մեղանոր մարդիքն յանցանոր և օրինազանց համարեցի * այնոր համար զքո ամօքին պատու ի բանքդ սիրեցի և ընդունեցի :

Լ՝ յօնքն , զքո ամօքին ահդ և երկիւղդ իմ մարմինս բւեռէ իբր իմ սրտիս մէջն տպանորէ * զէրէ ես իմ մանկութիւնս իվեր ՚ի

ցից զպատու իրանս այ իմց :

Օգնեա՛ ինձ լաւբա նի բու՛մ և կեցո՛ զիս * և մի՛ յամօթ աներ զիս ՚ի յուսոյ իմց :

Օգնեա՛ ինձ և ապրեցո՛ զիս * և խորհեցոյց յիրանունս քո յամ թամ :

Լ՝ անարդեցեր զամենեսան ոչք ապստամբ եղևն յարդարութեանց քոց * զի անիրանութիւն խորհուրդքնց :

Յանցանորս համարեցայ զամենայն մեղանորս երկրի * վստայսորիկ սիրեցի զպատու իրանս քո :

Բևեռեսո՛ ընդ երկիւղ քո դմարմինս իմ * զի ՚ի դատաստանաց քոց երկեայ յոյժ :

 րարի իրաւ
 ունեւար
 դարութի
 * մի մասունք զիս ՚ի
 ձեռս նեղջայ խնց :

Բ նկալ զճառայ քո
 ՚ի բարի * զի մի՛ ամ
 բարտաւանք զզու՛նս
 ցեն զիս :

Ս պատեցին աչք իմ
 փրկութե քում տր
 * և բանից արդարութե քում :

Ա րա՛ ընդ ծառայի
 քում տր բառ ողոր
 մութե քում * զար
 դարութիս քո ուսո՛
 ինձ :

Օ առայ քո եմ ես
 խնատուն արա՛ զիս
 * և ծանեայց զվկայ
 ութիս քո :

քո արդար դատաստանէ ց սաստիկ
 վախեցայ :

 սինքն, տր ամ՛ ես մինչև
 ցայտը իրաւ՛ ամբ և ար
 ծ դարութի՛ շրջեցայ ՚ի
 մեջ մարդկան * կու աղաչեմ
 զքեզ որ զիս չի՛ մասնես իմ նեղ
 չայ ձեռքն, իբր իմ թշնամեաց
 ձեռքն, որ զիս զուրտեղ պարտա
 շորելով և հայհոյելով հանա
 պաղ կու վշտացուցանեն և կու
 հալածեն :

Ա սինքն, ընդունէ՛ և նախախ
 նամէ զքո ծառայդ սիրով և բաղջ
 բութի՛ * որ ամբարտաւան և դո
 սող մարդիք իւրեանց նարախո
 սութեն զիս չի՛ վշտացուցանեն :

Ա սինքն, իմ աչքերս միշտ քոյ
 օգնութեդ և քոյ փրկութեդ բո
 պատելով * և քոյ ճշմարիտ բա
 նիցդ և արդար խոստմանցդ նայե
 լով վաստակեցաւ և նո՛ւ աղեցաւ :

Ա սինքն, պահպանէ՛ տր ամ
 զքո ծառայդ քո ողորմութեդ և
 զթութեդ * և քո իրաւունքդ
 և արդար դատաստանդ ինձ կա
 տարեւալես ուսո՛ :

Ա սինքն, ես քո խղճուկ ծա
 ռայդ եմ, խնատուն արա՛ զիս
 քո երկնային շորհօրդ * որ ձանա
 չեմ և զիտե՛նամ զքո ամային
 վկայութիւդ :

Լ յսինքն , այժմ ժամանակ է՛
որ ես ծառայութիւն անեմ իմ տի
րոջն , քարոզելով և պատմելով
զքո երկնային ճշմարտութիւն *
զէրէ շատացան անդգամ և աներ
կիւղ մարդիքն և խափանեցին
զքո անային օրինադրութիւն :

Լ յսինքն , նորա համար սիրեցի
իմանկութե իմէ զքո անային
պատուիրանքդ * առաւել քան
զամ ոսկի , և զտպազինոն , որ է՛
Թօփաչ քարն , զէրէ քո հաւատա
րիմ ծառայդ եմ ես , և բեղ ամե
նեին հաճոյանալ կամիմ , և զքո
կամքդ կատարել ցանկամ :

Լ յսինքն , քո ամէն պատուի
րանքդ ինձ աջողկեցաւ , իբր ես
զքո ամէն պատուիրանքդ ուզիլ
ըրտով ընդունեցի , և աջողութե
կատարեցի առանց դժուարու
թե * զէրէ ատեցի անօրէն և չար
մարդկանց ճանապարհն և կենցա
ղախարութիւն :

Լ յսինքն , քոյ անային օրինաց
վկայութիւն ըսքանչելի և զարմա
նալի եմ , խորին և խորհրդաւոր
եմ * նորա համար իմ անձս , իբր
իմ սիրտս սիրեց զնոսա :

Լ յսինքն , քոյ անային բանիդդ
մեկնութիւնն մարդկային մտաց
խաւարն կուլուսանօրէ * և կու
խնաստնացուցանէ զողոյս , իբր
զպարզամիտ և զմիամիտ մարդիք :

Եւս է՛ պաշտել
զնոր * խափանեցին
զօրէնս քո :

Ս ան այտորիկ սիրե
ցի զպատուիրանս քո
* քան զամ ոսկի և
զտպազինոն :

Լ մենայն պատուի
րանք քո աջողեցան
ինձ * զի ատեցի ես
զճանապարհս չարաց :

Ս քանչելի եմ վկայ
ութիւնք քո * վասն այ
տորիկ սիրեաց զնոսա
անձն իմ :

Յ այանութե բանից
քոյ լուսանօր է՛ * և
իմաստուն առնէ
զողոյս :

Օ բերան իմ բացի
և առի զհոգի * ՚ի
պատուիրանս քո փա
փաքեաց անձն իմ :

Վ ակեաց առիս և ողոր
մեաց ինձ * ըստ իրան
ունս սիրողաց անու
ան քո :

Օ ճանապարհս իմ
ու զիզ արա ինձ ըստ
բանի քում * և մի
սիրեցեն ինձ ամ
մեղք :

Փ րիկն զիս ՚ի զք
պարտութենէ մարդ
կան * և պահեցից
զպատուիրանս քո :

Երևեցո՞ զերեսս քո
ի ծառայս քո * և ու
սո ինձ զարդարու
թիս քո :

Ս տակք ջուրց իջին
աչաց իմց * զի ոչ
պահեցին զօրէնս քո :

Լ ըդար ես դու ար
* և ու զիզք են դա

Լ յսինքն , էս իմ մտաց բերանն
բացի , և առի զհոգի գիտութե
և իմաստութե * զէրէ քո անձայ
ին պատուիրանացն փափաքեցաւ
իմ հոգիս :

Լ յսինքն , նայիր դէպ յիս և
ողորմիր ինձ այս անցաւ որ երկրիս
զերայ * ինչպէս որ քեզ իրան
ունք և ստօրութիւն է , որ քոյ
սք անուանդ սիրողացն կու ողոր
միս և կու դժաս :

Լ յսինքն , զիմ ստօրութե և
կենցաղայարութե ճանապարհն
ու զդէ դէպ ՚ի քո անձային բարե
հաճութեդ , ինչպէս որ խոստա
ցեր էս ինձ * որ ամենևին մեղք
և անօրէնութիւն ինձ չի սիրեն :

Լ յսինքն , փրկէ զիս ՚ի շարս
խօսութենէ և ՚ի բամբասանաց
մարդկան * որ էս միամտութե
կարենամ պահել զքո անձային
պատուիրանքդ :

Լ յսինքն , երևեցուր քո բա
րեգութ և ողորմած երեսդ քոյ
ծառայիդ * և ուսո՞ ինձ նազան
դիւքոյ անձային իրանանցդ և ար
դարութեցդ :

Լ յսինքն , իմ աչքերէս արտա
ստքի սէլափներ թափեցան * զէ
րէ զքո անձային օրէնքդ ըստ ար
ժանոյն չի պահեցին :

Լ յսինքն , դու արդար և ճշ
մարիտ էս ար անձ * և քո իրան

ուճբդ և դատաստանբդ ուղիղ են :

Լ յսինքն , դու Տրամայեցի որ դքս անձային վկայութիւնբդ ար դարութիւն և անարատութիւն պահեմք * զէրէ խիստ ճշմարիտ և լուսաւոր են :

Լ յսինքն , մաշեց և հարեց զիս քոյ անձային օրինաց նախանձն * զէրէ անսի որ իմ Թշնամիքն դքս անձային պատուէրդ մտացան :

Լ յսինքն , քո բանբդ և քո պատուիրանբդ ընտիր և մարութեն * և քո ծառայդ սիրեց և պահեց զնոսա :

Լ յսինքն , ես մատղաշ երախայի նման իմ Թշնամեաց աչաց առաջն արհամարհեցայ և անարգեցայ * բայց զքո իրաւունբդ և զքո արդարութիւն ամենեկն չի՛ մտացայ :

Լ յսինքն , քո արդարութիւն հանապազ ուղիղ և կատարեալ է * և քո անձային օրէնբդ միշտ ճշմարիտ է :

Լ յսինքն , շատ անգամ նեղութիւնբ և վիշտբ զիս պատեցին * բայց ես դքս անձային պատուիրանբդ միշտ իբերանուների :

Լ յսինքն , քո անձային վկայութիւնբդ արդարութիւն և ուղղութիւն կան և կուսման մինչև յաւիտեան * դու իմաստուն արա՛

տաստանբ քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեց քոյ տր * և ճշմարտք են յոյժ :

Ս աշեաց զիս նախանձ քո * զի մտացան զբանս քո Թշնամիք իմ :

Ի նորեալ է՛ բան քո յոյժ * և ծառայ քո սիրեաց զսա :

Ս անուկ եմ ես և արհամարհեալ * և զարդարութիւնս քո ես ոչ մտացայ :

Լ քո արութիւն քո արդարութիւն յաւիտեանից * և օրէնբ քո ճշմարտք են :

Ն եղու Թիւք և վիշտբ գտին զիս * և պատուիրանբ քո խօսք իմ էին :

Լ քո արութիւն են վկայութեք քո յաւիտեան * իմաստուն արա՛ և կեցո՛ զիս :

Սարգացի առ քեզ
բողոքով սրտիս խնով
լուր ինձ օր * զի զար
դարութիս քո խնդ
րեցի :

Ազաղակեցի առ քեզ
և փրկեա՛ զիս * և սրս
Տեցից զվայտութիս
քո :

Ամենեցի տարածա
մու աղաղակեցի * զի
ես ՚ի բանս քո յուսա
ցայ :

Ամենեցին աչք իմ
առաւօտու * իխօսել
ինձ զբանս քո :

Ձայնի խնում լուր
օր բառ ողորմութե
բում * և իրաւունս
քո կեցո՛ զիս :

Սերձեցուցին յիս
Տալածիչք իմ զանօրէ
նութի * զի յօրինաց
բոց Տեոփ եղեն :

Սերձ ես դու օր *
և ամ պատու իրանք
քո ճշմարիտ են :

զիս նորք , և փրկէ և աղասէ ՚ի
Տոյրութի :

Ասինքն , աղաղակեցի դէպ
քեզ բողոքով սրտիս խնով , լսե՛
ինձ օր ամ * զէրէ ես զքո ար
դարութիւնդ և քո իրաւունքդ
խնդրեցի :

Ասինքն , աղաղակեցի դէպ քեզ
դու փրկէ՛ զիս իմ երևելի և
աներևոյթ թշնամեացն * որ կա
րենամ անարատ պահել զքո ամ
ային վայտութիւնդ :

Ասինքն , գիշերաՏանց կանուխ
վերկացայ և դէպ քեզ աղաղակե
ցի * զէրէ քոյ ամային բանիցդ
և խոսամանցդ յուսացայ :

Ասինքն , առաւօտե՛նց կանուխ
աչքերս բացի և զարթնեցայ * որ
մտածէի և խօսէի զքո ամային
բաներդ :

Ասինքն , իմ ձայնս լսէ՛ օր ամ
քո ողորմութիւնդ * և քո ամային
իրաւունքովդ կեցո՛ և սպրեցո՛
զիս , իմ ատերեաց ձեռքէն :

Ասինքն , իմ Տալածիչքն մտ
կացուցին ինձ զիւրեանց անօրէ
նութին և խորամանկութին որ
զիս խաբելով կորուսանէին *
զէրէ քոյ ամային օրինացդ Տեոս
ցերէին :

Ասինքն , բայց դու միշտ իմ
կտիս ես օր առաւում * և քո
ամենայն պատու իրանքդ ճշմարիտ
և ու

և ուզել էն իմ առաջնու :

Լ՝ սխիբն , ՚ի սկզբանէ Զանաչել
ցի և իմացայ ար ամ ՚ի քոց ամային
վկայութեցդ * որ մինչև յաւի
տեան անստփոխ Տիմեցիք և Տաս
սասեցիք զիւրեանք , իբր զքո
պատուիրանքդ :

Լ՝ սխիբն , տես ար ամ զիմ
խաղութիւն և տառապանքն , և
փրկէ՛ զիս իմ Թշնամեաց ձեռքէն
* զէրէ ես զքո ամային օրէնքդ
չի՛ մտացայ :

Լ՝ սխիբն , զիմ դատաստանս
դու արա՛ , և զիս փրկէ՛ ՚ի նոցա
նէ * և ինչպէս որ խոտացեր
ես , ինձ կենդանութիւն պար
զուէ :

Լ՝ սխիբն , քոց փրկութեան
չնորքն Տեոփէ՛ ՚ի մեղաւոր մարդ
կանց * զէրէ զքո ամային իրաւ
ունքդ և զդատաստանդ չի՛ պա
Տեցին :

Լ՝ սխիբն , քո գթութիդ շատ
է՛ ար ամ * քո ամային իրաւ
անցդ և արդարութեցդ զօրոց
փրկէ և ազատէ՛ զիս :

Լ՝ սխիբն , շատք են որ զիս կու
Տալած են և կու ներդացնեն * բայց
ես ՚ի քոց ամային վկայութեցդ
ամենակն չի Թէքիլեցայ և չի Տե
ուացայ :

Լ՝ սխիբն , կու Տայելի դէպ ՚ի
կամապաշտ և անճաղանդ մար

՚ի սկզբանէ ծանեայ
՚ի վկայութեց քոց ար
* զի յաւիտեան Տաս
տասեցեր զնոսս :

Տես զխոնարհութի
իմ և փրկեա՛ զիս * զի
զօրէնս քո ես ոչ մո
ուացայ :

՚ի ատեա՛ զդատաս
տանս իմ և փրկեա՛
զիս * և ըստ բանի
բու՛մ կեցո՛ զիս :

Տեոփէ՛ ՚ի մեղաւո
րաց փրկութի * զի
զիրաւունս քո ոչ
պատեցին :

ՎԹութիք քո բա
ղու՛մ են ար * ըստ
իրաւանց քոց կեցո՛
զիս :

Բաղու՛մ են ողբ Տա
լած են և ներդեն զիս
* ՚ի վկայութեց քոց
ես ոչ խոտորեցայ :

Տայելի յանադորունս
և մաշէի * զի զպա

տուն իրանս քո ոչ պա
հեցին :

Տես , զի զպատուի
րանս քո սիրեցի * ար
ողորմութի քով կե
ցո՞ զես :

Սկիզբն բանից քոց
ճշմարտութի է * յա
հետեան են ամ իրա
հուր արդարութի
քո :

Իշխանք հալածեցին
զես ՚ի նանիք * և ՚ի
բանից քոց երկեալ
սիրտ խճ :

Յնծացայ ես ՚ի բանս
քո * ոպ այն որ գտա
նէ անար բաղում :

Օ մեղս տուեցի և
անարգեցի * և զօ
րէնս քո սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւ
ուր օրհնեցից զքեզ *
վասն իրաւանց և ար
դարութի քո :

Խաղաղութիւնն բա
ղում է այնոցիկ ոյք :

դիքն , և ես ինձումս կու հալէի
և կու մաշվէի * զէրէ զքո ամ
ային պատու իրանքդ չի՞ պահե
ցին :

Եսխնքն , տես ար ամ , զի ես
զքո պատու իրանքդ ուղիղ ար
տով սիրեցի * դու քոյ ողորմու
թիւ կեցո՞ և ապրեցո՞ զես :

Եսխնքն , քո բանիցդ և քոյ
խոտանանցդ բակիզն ճշմարտու
թիւ է * և բովանդակ քոյ արդա
րութեան իրաւունքն մինչև յա
հետեան հաստատուն կան և կու
մեան :

Եսխնքն , Թագանորք և իշ
խանք անիրաւ տեղ զես հալածե
ցին * բայց ես ՚իքո ամային բա
նիցդ երկնչելով չի՞ մեղանչեցի
քեզէ՞՞ քոյ կամացդ :

Եսխնքն , ցնծացայ և ուրախ
ցայ քոյ խօսքերիդ վերայ * ինչ
պէս մէկ զօրահան մի կու ուրա
խանայ իւր Թալան արած ապ
րանքին վերայ :

Եսխնքն , ես միշտ զմեղքն ատե
ցի և անարգեցի * և զքո ամ
ային օրէնքդ սիրեցի և պահեցի :

Եսխնքն , եօթն անգամ օրն
օրհնեցի զքեզ և գովեցի * վս
քոյ իրաւանցդ և քոյ արդարու
թեանցդ :

Եսխնքն , շատ հոգեկան խա
ղաղութի և հանգստութի ու

նին այնպիսի մարդիքն որ կու սի
րեն զքո անձային օրէնքդ * զէրէ
նորա ամենակն շեն դայթակղեր
և շեն մուրիբ ՚ի քոյ պատուիրա
նաց ճանապարհէն :

Լ ՍԻՆԵՆ , Հաստատուն յուսով
ըսպատեցի միշտ քոյ օգնուեղ և
քոյ փրկութեդ ար ան * և զքո
անձային պատուիրանքդ սիրեցի :

Լ ՍԻՆԵՆ , իմ անձս զքո անձ
ային վկայութիքդ պահեց և կա
տարեց * և որչափ որ իւր կարօ
ղութին էր սիրեց զնոսա :

Լ ՍԻՆԵՆ , կու պահեմ զքո պա
տուիրանքդ և զքո վկայութիքդ
ուղիղ սրտով * զէրէ իմ ամէն
կենցաղավարութե ճանապարհն
քոյ առաջևդ է :

Լ ՍԻՆԵՆ , արժանի արս զես
ար ան որ իմ խնդրուածքս քոյ
առաջևդ մօտկանայ , իբր ՚ի քո
ականջդ Հասանի * և ինչպէս որ
խոստացեր ես քոյ անձային պա
տուիրանաց ճանապարհումն զես
խնայտուն արս :

Լ ՍԻՆԵՆ , Թող մտանէ իմ
աղօթքս քոյ առաջևդ ար ան ,
իբր ընդունելի լինի իմ աղօթքս
քո առաջևդ * և քո ճշմարիտ բա
նիւդ զես փրկէ իմ Թշնամեաց
ձեռքէն :

Լ ՍԻՆԵՆ , իմ շրթունքս դիշեր
և զէրէկ քեզ օրհնութի և գո

սիրեն զօրէնս քո *
և ոչ գոյ ինոսա զայ
Թակղութի :

Ս պատեցի փրկութե
քում ար * և զպա
տուիրանս քո սիրեցի

Պ ահեաց անձն իմ
զվկայութիս քո * և
սիրեաց զնս յոյժ :

Պ ահեցից զպատուի
բանս և զվկայութիս
քո * զի ան ճանա
պարհք իմ առա
ջի քոյ են :

Ս երձեցցին ինդ
բուածք իմ առաջի
քոյ ար * ըստ բանի
քում իմաստուն
արս զես :

Ս ացեն աղօթք իմ
առաջի քոյ ար * և
բանիս քով փրկեա
լիս :

Լ Ղխեսցեն շրթունք
իմ զօրհնութիս քո

* յորժամ ուսուս
ցես ինձ զարդարու
թիւնս քո :

Ի՞նչ օտեցի լեզու իմ
զբանս քո * զի ան
պատու իրանք քո ար
դարութիւնն :

Ի՞նչի ձեռնս քո ՚ի
կեցուցանել զիս *
զի զպատու իրանս քո
ընտրեցի :

Յանկացայ փրկու
թե՛ բուս մոր * և
օրէնք քո խօսք իմ
էին :

Աեցցէ՛ անձն իմ և
օրհնեցի՛ զբեզ * և
իրանք քո օգնես
ցեն ինձ :

Ս՛ողորեցայ ես ոմ
զսխար կորուսեալ
* խնդրեա՛ զճառայ
քո * զի զպատու ի
րանս քո ես ոչ մտա
ցայ :

Տօ՛ւտ : 176

կութիւն կուբիսն * երբ որ ու
սուցանես ինձ հողմիզ արբով
զքո իրանքն և զքո արդա
րութիւնդ :

Լ՛սինքն , իմ լեզուս անդա
դար կու պատմե և կու բարոզէ
զքո անձային բանքդ * զէրէ քո
ամեն պատու իրանքդ արդարու
թիւն և ճշմարտութիւնն հաստա
տած :

Լ՛սինքն , քո անձային ձեռքդ
տարածէ և ինձ զկենդանութի
պարզւէ * զէրէ ես զքո պատու ի
րանքդ ընտրեցի և պահեցի :

Լ՛սինքն , ես միշտ ցանկացայ և
փափայրեցայ քոյ փրկութեանդ
մոր ան * և զքո անձային օրէնքդ
հանապաղ ՚ի բերան ունէի :

Լ՛սինքն , քանի իմ անձս կեն
դանի է՛ կու օրհնէ և կու փառա
բանէ զբեզ * միայն թէ քո իրա
նքն և քո արդարութիւնդ
ինձ յօգնութիւն հասանի :

Լ՛սինքն , թէ երբեմն մարդ
կային տկարութեամբ մեղանչե
ցի քոյ առաջևդ , և մողորեցայ
ոչխարինման * բայց դու իբրև
հովիւ բարի խնդրէ զքո ճա
ռայդ * զէրէ ես զքո պատու ի
րանքդ ամենւին չի մտացայ :

Լ՝ յս օրհնութիւնս կու յորդորէ
մարդարէն եսայն զհաւատաց
եայս դովել և փառաբանել զքս
ած վասն փրկութեն որ արաց
ազգի մարդկան :

ՍԻՆԵՔՆ, օրհնեցէք զաբ
յս քս ով հաւատաց
եայ ժողովարդք նոր
չարսդրած օրհնութիւն, դովելով
զճնունդ նր, քարոզելով զչար
չարանս և զխաչելութի նորս և
փառաբանելով զհրաշարի յարու
թիւն նր * զերէ նր անային և
թագանորական իշխանութիւնն
'ի յերկինս 'ի հրեշտակաց և 'ի հրեշ
տակապետաց, 'ի սերովբէից և
'ի բերովբէից կու փառանորի :

Լ՝ յսինքն, նր ցանկալի անունն
որ է յս * աշխարհիս մէկ ծայրէն
մինչև 'ի միւս ծայրն 'ի մեջ զս
նազան ազգաց քրիստոնէից պս
տուած և փառանորած է ըստմս
զսրեայ :

Լ՝ յսինքն, նոքս որ կու իջա
նեն 'ի ծով նաւերով, իբր սբ
առաքելալք որք կու իջանեն 'ի
ծով աշխարհիս իւրեանց մար
մնոյ նաւերովն, նք կու փոռարս
նեն զանունն քի իւրեանց աւ և
սարանական քարոզութեամբ, և

զանս

Օրհնութիւնաց կոյժով
նաւերուք սուրբ մարգար
էիս: 42:

ՐՏԻՆԵԳԷ
զած յօրհ
նութիւն
նոր * զի իշխանու
թի նր 'ի քարձունս
փառանորի :

Լ՝ անունն նր փա
ռանորեալ է * 'ի ծա
ղաց մինչև 'ի ծաղս
երկրի :

ՈՂԷ իջանեն 'ի ծով
նաւուք * կղզիք և
ած բնակիլք նոցա
ընդ նոսս :

Աւրախ եղիցի անապատն և ան բնակիչք իւր * ուրախ եղիցին բանակք և բակք կեդարու * և ուրախ եղիցին բնակիչք վիսին :

Վազլտոց լեռանց դռ չեսցեն , տացեն ըզ փառս ւնյ * և զբաջութի նորա կզգեք պատմեսցեն :

զանազան ըզբանչեալ ործութիւն * կզգեք և ամէն նոցա բնակիչքն իբր զանազան եկեղեցիք քրիստոնէից , որ կզգիների նման այս աշխարհիս խոսվութե պեայ մի ջու մն հաստատեալք են հաւատով , կու օրջնեն և կու փառաբանեն զանունն քի իւրեանց առաքինութիւն և բարեգործութեամբն :

Մտինքն , կու ըսխանայ անապատն իւր ամէն բնակչօքն , իբր ազգն հեթանոսաց որ անապատ կասովի վասն ոչ ունելոյ զչնօրհայն , և վասն ոչ ունելոյ զպատուած պաշտութե և բարեգործութե * կու ըսխանայ օրդուն և բակն կեդարու , իբր ազգք և ժողովուրդք արապստանայ , կամ խաւարեցելքն հոգւով , և սեւացեալքն մեղօք * և կու ըսխանան և կու ցնծան հոգւով բնակիչքն վիսին , իբր նք որ քաղաքակից են սրբոց , և ընտանիք են ւնյ , և շինեալք են խլերոյ հիման առաքելոց և մարգարէից , որոյ անկեան գլուխն է ինքն ճշմարիտ վէմն յսքս ըստ պօղոսի :

Մտինքն , այսպիսի հաւատացեալքս քի սարերի գլխներէն կու աղաղակեն , իբր հասանելով ՚ի ծայրս զանազան առաքինութեց հոգւով և ճշմարտութիւն կու գո

Եւն առ քս ան, փառք և դոճու-
թի կուսմատուցանեն նմա * և նր
բաջութիւն որ կանէ ընդէմ սա-
տանայի յաղթահարելով զբռնու-
թի նորա, և ազատելով զազա-
մարդկան իմեղաց և ի դատապար-
տութի դժոխոց կղզիներն կու-
պատեն, իբր զանազան եկեղե-
ցիք քրիստոնէից կուքարողեն, և
կուգոյթբանեն:

Ստիկիւն, յս քս արն և անն
երկնային զօրութեց երեսն դէպ
ի յերկիրս է դարձուցեր և բշտա-
պելով կուգոյ, որ կախ և պա-
տերազմ զարթուցանէ և բորբո-
քէ ընդէմ սատանայի և կամարա-
բաց նորա * զձնմարիտ անպաշ-
տութե նախանձն յարուցանէ ի
սիրտս հաւատացելոց իւրոց *
և զիւր անեսարանական փողն
փէ, և դօշէ իւր թշնամեացն
վր թէ ինքն ինքն, և թէ ի ձեռն
առաքելոց բազում զօրութիւն և
բարանելադործութիւն, և զիւր
եանք զարհուրեցուցանէ:

Ստ կու խօսի մարդարէն վասն
ճննդեանն քի ի մարիամայ կու-
սէն:

Ստիկիւն, ուրախանան և ցն-
ծան երկնային զօրութիւն ի վե-
րուստ մեծապայծառ անեաւօր
վասն

Տր ան զօրութեց
դիմեալ զայ զարթու-
ցանել զպատերազմ
* յարուցանել զնա
խանձ * փող հարկա-
նել, և գոյել ի վր
թշնամեաց իւրոց զօ-
րութիւն բազմա:

Ստիկիւն Եսայիայ 45.

Ուրախ եղիցին եր-
կիւնք ի վերուստ * և
անպք ցօղեացեն զար-

դարութիւնս :

Ը զխեղճեցէ երկիր զո
զորմութիւն և զար
դարութիւն * առ
Տասարակ բղխեացէ :

Տոմար . 3 .

Աւերբ յաշակուն մարգա
րէն : 2 .

Ի նեղութե խնամ
ես առ ար կարգա
ցի * և լուաւ ան
յանդնդոց դժոխոց
աղաղակի խնամ :

Լուր ար ձայնի
խնամ * զի ընկեցեր

վասն փրկութե ազգի մարդկան
* և անպերն արդարութի ցողեն,
իբր մարգարէք իւրեանց նախա
սացութեն զքս որ է արդարու
թի և սրբութի մեր , ՚ի միաս և
՚ի սիրտս մեր տպանորեն :

Լ յսինքն , բղխե անէնոր ճնեալ
երկիրն մարիամ զքս յարգանտե
իւրմէ կուսականէ , որ է ողոր
մութիւն և արդարութիւն մեր ,
ողորմութիւն մեր , զէրէ նովա
ղորմութիւն և զգթութիւն
կուսանէնք առաջի Տօրն երկնա
ւորի , և արդարութի մեր , զէրէ
նովա կուսրբիկնք և կու արդա
րանանք ՚ի մեղաց մերոց * բայց այս
ողորմութիւն և արդարութիւն չէ
թէ մէկ մարդոց կամ երկու մար
դոց Տանար կու բղխե , այլ զս ան
նեցուն , թէ արդարոց և թէ մե
ղանորաց :

Լ զօթք ան մերոց յի քի առ
Տայրն երկնաւոր :

Լ յսինքն , ես իմ նեղութե և
տառապանաց միջումն աղաղակե
ցի առ Տայրն իմ երկնաւոր * և
լսեց ան յանդնդոց դժոխոց , իբր
՚ի խոր գերեզմանէն զիմ աղա
չանքն և զիմ աղաղակն :

Լ յսինքն , լսե Տայր ան զիմ
ձայնն և աղաղակն * զէրէ դու

զիս

զիս ձգեցիր ՚ի խորս ծովու , իբր
 ՚ի ձեռք վշտաց և տառապանաց աշ
 խարհիս զիս փրկութե ազգի մարդ
 կան * և փորձուե և հալածանաց
 պարտան դետերն զիս պաշարեցինս
 Լ Վսիկքն , քոյ ամ նեղասրտու
 Թե և զայրացման բորբոքմունքն
 և քոյ բարկութեան ալիքն որ
 պիտեիր Թափել ՚ի իմ ազգի մարդ
 կան , ինչ զի Թափեցիր * և ասա
 ճի իմ մտաց մէջն մի Թէ ես իմ հօր
 այ աչացն անկայ մի , քաւ լիցի :

Լ Վսիկքն , կու լինի մի , որ միւսան
 դամ ես իմ աջօքս նայիմ ՚ի քո սք
 տածարդ , իբր ՚ի քո անձային եու
 Թիդ որ է տածար և բնակութի
 իմ * զերէ շարչարանաց և տառա
 պանաց ջրերն մինչև իմ հոգիս
 հասա * և անդունտք անձնա
 բինք , իբր անտանելի և դառն
 փորձութիւնք զիս պաշարեցին :

Լ Վսիկքն , իմ գլուխ մտաւ
 լեռների ձաքերն , իբր դժօխոց
 դուներն ՚ի ներս * իջայ ես երկրիս
 խորուկ տեղերն , իբր ՚ի դժօխս
 * և տեսայ նր նիգեքն և փակերն
 իբր ստանայի ձնարագ որ ծուխն
 և բռնութիւն որ ունէր իմ հոգ
 ւոց մարդկան * որ այնպէս ամուր
 էին ինչպէս երկաթէ փխեր , իբր
 երկաթէ փակեր որ մինչև յաւիտ
 եան մարդկային կարօղութ չէին
 կարեր կտորվիլ * բայց կաղաչեմ

զիս ՚ի խորս ծովու *
 և շրջանք դետոց պա
 շարեցին զիս :

Լ Վնայն զբօանք
 քո և ալիք քո անցին
 ՚ի վերայ իմ * և ասա
 ճի Թէ մերժեցայ ու
 ընմն յերեսաց աչաց
 քոյ :

Լ Վորդ իցէ Թէ յաւե
 լից հայիլ ՚ի տածար սք
 քո * զի հեղան զինև
 ջուրք մինչև յանձն
 իմ * և անդունտք
 անձնարինք պաշարե
 ճին զիս :

Լ Վմուտ գլուխ իմ
 ընդ փապարս լեռանց
 * իջի ես ՚ի խորս երկ
 րի * և տեսի զնիգս
 նր * զի էին ուղախք
 յաւիտենից * և ել
 ջեն յապականութե
 կեանք իմ :

Առ քեզ ար անձիս
 ՚ի նուազել անձին
 խնդ կարգացի * և
 զքեզ ար յիշեցի *
 և մացեն աղօթք իմ
 ՚ի սառաք ար քո :

Օ ի ոչք պահէին
 զունայնութիւն և
 զստութի * յողոր
 մութենէ իւրեանց
 մերժեցան :

Այլ ես ՚ի ձայն օր
 նութե խոստովան
 եղեց քեզ * մասու
 ցից պատարագս ան *
 և կատարեցից զուխա
 իմ ՚ի փրկութի :

Տւեր : 8 .

զքեզ որ հանես և ազատես զիմ
 կեանքս այս ապականութե մի
 ջէն , իբր ՚ի դժոխոց յարուցանե
 լով զիս ՚ի մեռելոց :

Ասինքն , ես ՚ի նուազելն մար
 մնոց խնդ իմ ի սառաքն դէպ քեզ
 աղաղակեցի * և զքո ար անունդ
 յիշեցի ասելով , անձ իմ անձ իմ
 ընդ էր թողեր զիս * արդ խնդ
 րեմ ՚ի քէն որ իմ աղօթքս մտանէ
 ՚իքո սուրբ սառաք , իբր յայտ
 նի լինի քոց անային և հայրական
 բարեգթութեդ :

Ասինքն , զերէ դպիրքն և փա
 րիսեցիքն որ իւրեանց սրտի մի
 ջումն ունայնութի կուպահէին,
 իբր փառասիրութի աշխարհիս
 ուռեր էին , և զիս սուտ տեղ
 կուշարախօսէին * իւրեանց ողոր
 մութեն զրկեցան , իբր այն
 ողորմութենէն որ հաւատարով
 ինձ , իքէն ընդունել պիտէին :

Ասինքն , բայց ես երբոր յա
 րիմ ՚ի մեռելոց , և համբառնամ ՚ի
 յերկինս , ձայնն օրնութե կու
 խոստովանիմ զքո անչափ ողոր
 մութիդ և զբարերարութիդ *
 կու մասուցանեմ քեզ զիմ մար
 մնանալոց անօրէնութե պատղն
 ընծայ և պատարագ հաշտութե
 * և կու կատարեմ զիմ ուխտս ՚ի
 փրկութե աղօթ մարդկան :

Եկեցեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սուրբ քո , խոնարհեցի
 ունին քո ՚ի խնդրուածս մեր :
 Սարդասեր տր վանս սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կու
 տի , և վանն խաչի քոյ պատուականի , ընկալ զարաքանս
 մեր , և կեցո՛ զմեզ :

Եւս իսկ ջնեղու թԷ ի տր յու սացոյե իրեղունաց չարաց փրկիչ կամեցոյ
 զԷն տիւք Տգօրց սաստիկ խոցեցայ յայսմ անց՛ւ որ փշրիս ուր անդ խառեցոյ

Սբբ, օրհնութիւն աստիճանաց
 զանազան առաքինութեց և բա
 բեզործութեց որովք սակաւ
 սահաւ ելանէ մարդ ՚ի յերկինս
 ՚ի բնակութիւն յախտնական ,
 և են թաւով տասն և հինկ :

Առաջին աստիճան առաքինու
 թեցն է ՚ի մէջ ամ նեղութեց
 որտի մտօք ազազակելն առ ամ :

Այս սաղմոսումն կու աղօթէ
 մարդարէն առ ամ որ զինքն պահ
 պանէ ի չարաշեղու մարդկանց :

Ստիճան , ևս իմ ամէն նե
 ղութեան և վրտի մի
 ջումն դէպ առ ամ
 ազազակեցի * և նարեղ ինձ , և
 փրկեց զիմ անձս իմ թշնամեաց

նեն

Օրհնութիւն աստիճանաց :

Սաղմոս. ՃԺԹ.

Նեղութեան
 խնամ ևս առ
 ար կարգացի
 * և լուա ինձ , ար
 փրկեաց զանձն իմ

Ի շրթանց նենդաւնո
րաց և ի լեզուէ
չարի :

Օ ի տացի քեզ *
կամ զինչ յաւելցի
քեզ լեզու նենդա
ւոր :

Այ նետք Տգորի զի
մխտալ բեն կայծա
կամք քկազնուց :

Այ ինձ զի ընդ եր
կար եղև պանդխ
տութի իմ * բնակե
ցայ ես ի վրանս կե
դարու :

Բաղում անգամ
բնակեցաւ անձն իմ
ընդ այնոսիկ ոյք
ատէին զողջուն :

Ես էի խաղաղարար *
յորժամ խօսէի մար
անչէին ընդիս :

նենդաւնոր շրթուքին , և չար
լեզուէն , որ զիս զուր տեղ պար
տաւորելով և բամբաստելով կու
ղէին ի բարի գործոց Տեռացու
ցանել :

Լսինքն , բայց ասէ ինձ ով
նենդաւնոր լեզու , ինչ կուտան
քեզ մարդիք քոյ չարալեզուէդ
համար * կամ ինչ կուանելացու
ցանես , և կուշահիս դու քո
զուր խօսքովդ և քոյ հայհոյա
նարդ :

Լսինքն , քո լեզուդ զօրեղ և
բաջ մարդկանց նետերին կուճան
նի , որ մխլած են կազնոյ փայտի
կրակովն :

Լսինքն , մայ ինձ որ շատ ապ
րեցայ այս սուտ աշխարհիս վերայ
օտարականի և պանդխտի նման *
և բնակեցոյ ի վրանս կեդարու ,
իբր ի չատիրս արաբացւոց , կամ
մառք խաւարեալ , և հողւով
սևացեալ մեղաւոր մարդկանց
միջումն :

Լսինքն , շատ անգամ բնակե
ցայ ես այնպիսի մարդկանց Տեռ ,
որ խրեանց չարասրտութեն զիմ
ողջունս կու ատէին , իբր զիմ
բարևս չէին ուղեր առնուլ :

Լսինքն , ես իմ սրտիս միջումն
նոցա Տեռ հաշտ էի , և միշտ կու
ղէի թէ խաղաղութի անէի *
բայց երբոր կու բսկսէի խօսիլ ,

ինչ Տեա կուկուսէին և կու՝ Տակա
ուսկէին :

Լ՛ըրիրորդ աստիճան աստիճու-
թեցնէ՛ վերացուցանելն զմիտս
առ անձ , և ՚ինանէ միայն զզ-
նութիւն ինդրելն :

Լ՛յս սաղմոսումս կու՝ յորդորէ
մարդարէն զինքն , յուսալ և
սպաւ ինիլ առ անձ :

Լ՛յսինքն , ես զիմ աչքերս բարձ
բացուցի դէպ ՚ի լեռներն , իբր
դէպ ՚ի յերուսաղէմ որ Տիմնած-
էր սինի սարերին վերայ , և տեղն
էր սասանակն կտակարանաց *
և յոյս ունիմ որ այս իմ տառա
պանաց միջումս այն տեղէն ինչ
օգնութիւն գայ :

Լ՛յսինքն , իմ օգնութիւն ո՛չ
իմարդկանէ , այլ յայ կուգայ
* այն աստուծոյն կասեմ որ զեր
կինս և զերկիր յոչնչէ բտեղծեր
և գոյացուցեր է :

Լ՛յսինքն , մի՛ վախեր և մի՛
դողդողացներ զքո ոտքերդ ,
իբր մի՛ երկմտիր և մի՛ յուսահա
տիր ՚ի բարեգործութեդ * և մի՛
Թողուր որ քո պահապանդ ննջէ ,
իբր մի՛ Թողուր անհազութի՛ք որ
քո խղճմտանքդ Թուլանայ :

Լ՛յսինքն , ինչպէս որ չի՛ ննջեր
և չի՛ քնկր անձ , որ խարսիլէ պա

Օրհնութիւն աստիճանաց :

Սաղմոս ԾԻ :

Տաճարձի զայս իմ
՚ի լեբնս * ուստի
եկեացէ ինչ օգնու-
թիւն :

Օգնութիւն ինչ ՚ի
անէ եկեացէ * որ
արար զերկինս և
զերկիր :

Սի՛ տար ՚ի սասանու-
թիւն զտան քո * և մի՛
ննջեացէ պահապան
քո :

Ոպ՛ ո՛չ ննջէ և ո՛չ ՚ի
քուն երթայ պահա

պանն իւրայելի :

Տ ր պահեցի զքեզ
 * և ար ընկալցի աջոյ
 ձեռամբն իւրով :

Ա ընդահն ՚ի տունէ
 քեզ մի՛ մեղիցէ * և
 մի լուսինն ՚ի գիշերի :

Տ ր պահեցի զքեզ
 յամ չարէ * պահեա
 ցի ար զանձն քո :

Տ ր պահեցի զմուտ
 և զել քո յայտ ճե

Սեկնութիւն զձեզ

Հասպաննէ, իբր ինչպէս որ չի
 մուսնար ամ իւր հաւատացեալ
 ժողովուրդն, և իւր սովորական
 նախախնամունէն չի թուանար :

Ա յինքն, զէրէ տեսանելով
 ամ զքո բզգաստուիդ կու պահ
 պանէ զքեզ իւր երկնային շար
 հարն * ար ամ իւր աջ ձեռքովն,
 իբր իւր ամենակարող զօրու
 թէն զքեզ վեր կու պատէ, և
 քեզ օգնական կու լինի քոյ ամեն
 ստառապանաց միջումն :

Ա յինքն, ցերեկն արեգակն
 քեզ չի մեղանջեր, իբր քոյ աջ
 ձաթե և խնդութե միջումն
 փառասիրութե և գողողութե
 ջերմութիւն քեզ չի տիրեր * և
 գիշերն լուսինն քեզ վրաս չի
 հասուցաներ, իբր քոյ անաջողու
 թե և օրամութե միջումն ցան
 կութե տխան զքեզ չի յաղթա
 հարեր :

Դ արձեալ, անեսարանական
 ճմարտութե արեգակն զքեզ
 չի դատեր * և մոխիսական օրի
 նաց լուսինն զքեզ չի դատա
 պարտեր :

Ա յինքն, զէրէ ար ամ կու պահ
 ճէ զքեզ յամ չար հանգիստ
 ծոց * և կու պահ պանէ ար ամ
 զքո անձը յամենայն փորձութի :

Ա յինքն, ար ամ կու պահ
 զքո մուտքդ և զքո ելքդ, իբր

զքո

Տնուներդ, և դքս մահդ, և դքս
հոգեկան կենցաղախարու-Թիքդ
մինչև յա՛խտեանս

Երբորդ աստիճան աստիճան
Թեցն է՝ ուրախանայն և զճար
ձանայն հոգևոյ ՚իտանն այ, ՚ի
պաշտան նորաս

Ես սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն փանս խնդու-Թէն իւրոյ
՚իմասանին ՚ի յերուսաղէմ:

Ես յինքն, կուրախանայի և կու
ղուարձանայի ես * երբոր կս
սէին ինձ իմ բարեկամքն Թէ այ
տունն կու երթանք, իբր ՚ի յե
րուսաղէմ:

Ես յինքն, աստիկ ցնծու-Թէս
այնպէս կու-Թիք ինձ Թէ ոտքերս
քո դռներդ երհասեր ոյ նք եմ:
Պարձեալ կու-Թիք ինձ Թէ քո
երկնային դռներդ եմ հասեր
ոյ երուսաղէմդ վերին:

Ես յինքն, երուսաղէմն հրէաս
տանի շինած է՝ մէկ պատուական
քաղաքի նման գեղեցիկ շինու
ծովք * և իւր գեղերն և աքա
բակներն իւր բոլորքն են:

Պարձեալ վերինն երուսաղէմ
անման քաղաքի նման յօրինած
և զարդարած է՝ անային փառք *
և իւր բնակու-Թիքն և օթեանքն
զինքն շրջապատեր են բոլորայէն:

տէ մինչև յա՛խտ
եանս
Տ. 8.

Օ՛հնու-Թիք աստեանս :

Սաղմոս ԾԻԱ

Ուրախ եղէ ես *
ոչք ասէին ցնս ՚ի
տունն ան երթի
ցուք մեք:

Հասեալ կային ոտք
մեր աւ դրունս քո
երուսաղէմ:

Օ երուսաղէմ շին
եալ ոյ քաղաք * և
բնակու-Թիւն իւր
շուրջ զնովաս:

Լ^ւ նդ ելանեն ազգ-
ազգ տն * վկայութի
խրայելի * խոտտոխան
լինի անտան տն ւ

Լ^ւ նդ արկեալ են
աթոռք դատաստանի
* աթոռս արկեալ
են * ի տան դաւ
Թի ւ

տ-ր կու ընախին սրք և երանելիք
լառ իւրաքանչ իւր աստիճանի և
լառ արեւմտաւ որու Թեան և կու
ըզնային երանական տեսութի
փրկին իւրեանց ւ

Լ^ւ սինքն * ի յերուսաղէմ Տրէստ
տանի կու զնան տարին երեք ան
դաւ զանագան ազգք իւրայելա
ցւոց * լառ վկայութեն իւրայե
լի * իւր ինչպէս որ պատուիրեր էր
ան իւրայելացւոցն * որ խոտտ
տանին զանունն այ ւ և շարհա
կալ լինելին մի բարերարու և նր ւ

Վարձեալ ի յերուսաղէմ վե
րին կու ելանեն զանագան ազգք
հաւասարելոց ւ ինչպէս որ խոտ
տայեր է ան իւր ընտրեալ ծա
ռայիցն * որ խոտտոխանին ւ որհ
նեն գովեն և փառարանեն ան
գողար ընդ երկնային զորու
Թեց զանուն տն մերոյ յի քի ւ

Լ^ւ սինքն * ի յերուսաղէմ Տրէստ
տանի դատաստանի և իրանանց
աթոռներ կայ դրած առ ի դա
տել զժողովուրդս իւրայելացւոց
* և այս աթոռներս միշտ հաստատ
կան դաւ Թի մարդարելի տան մի
չունն ւ

Վարձեալ ի յերուսաղէմ վերին
երկնաստան առարելոց աթոռքն
պատրաստեալ կան ւ որ նստին և
դատեն զերկնաստան ազգն իւ
րայելի * և այս աթոռներս հաս

առատճ են ճշմարիտ դաւթի
 սան միջումն, իբր յի քի սան
 միջումն որ է աղբայութիւն երկ
 նից:

Լ յսինքն, Տարցուցէք երուսա
 դէմայ բնակչաց թէ ողջոյն է՝ ՚ի
 յերուսաղէմ, իբր թէ ինչպէս
 է խաղաղութիւն և յանդորրու
 թիւն * և թէ ինչպէս է իւր շի
 նութիւն և առատութիւն և իմացէք
 դուք որ կուսիրէք զար ամ:

Պարձեալ Տարցուցէք երկնայ
 ին երուսաղէմայ բնակչացն,
 իբր առաքելոց և մարգարեից
 կարդալով զգրեանս նոյ, և իմա
 ցէք թէ ինչպէս խաղաղութիւն և
 ինդութիւն է՝ ՚ի տեղն * և թէ ինչ
 պէս շնութիւն և առատութիւն է
 շնորհաց և երանական տեսու
 թե, դուք որ հաւատացեալ քո
 էք, և ուղիղ սրտիւ կուսիրէք
 զքս ամ:

Լ յսինքն, և ասացէք, քոյ քաջ
 զինուորաց կարողութիւն խաղա
 ղութիւնն և ինդութիւնն ան
 պակաս լինի քեզանից ո՞վ երու
 սաղէմ քաղաքդ * և շնութիւն
 և առատութիւնն քոյ աշտարակ
 ներէդ և քոյ ամրոցներէդ:

Պարձեալ ասացէք, քո նախախ
 նանդ հոգւոյդ սրբոյ հովանա
 շորութիւն խաղաղութիւնն և
 միաբանութիւնն անպակաս լինի

Տարցէք զողջունէ
 երուսաղէմի * և զշե
 նութիւն ոյք սիրէք
 զար:

Handwritten note: Հայր Կ. Կ. 1892

Լ շնիցի խաղաղութի
 ՚ի զօրութե քում *
 և շնութիւն յաշ
 տարակս յանուքս քո

Սասն եղբարց և ընկերաց խնց խօսեցայ զխաղաղութիւն * վաքայ, և վասն տան անայ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն իբեհն:

Տ՝ՅԷ. 8:

Օրհնութիւն առաքիւնաց:

Սաղմոս. ՃԻԲ:

քեզանից ով մայր ոք եկեղեցի * առաքիւնական վարուց և բարեգործութեց առատութիւնն ՚ի քո վարդապետացդ և առաջնորդացդ որք են աշտարակք և ամբողջք քո:

Ե. յսիւքն, զայս խաղաղութիւն ես միշտ ՚իբերան ունիմ վասն իմ եղբարցն և բարեկամացն որք բնակեալ են ՚իքեղ ով երուսաղէմ քաղաքդ * և քեզ համար և այ տանն համար, իբր այ տաճարին համար քեզ միշտ զբարութիւն խնդրեցաք յայ:

Վարձեալ զայս խաղաղութիւն ես միշտ ՚իբերան ունիմ վասն իմ եղբարցն և բարեկամացն, իբր վասն ամ հաւատացեալ քրիստոնէից որ բնակեր են քոյ միջումդ ով մայր եկեղեցի, և քեզ համար, որ տուն և տաճար ես այ խնդրեցաք զբարութիւն ՚իբրիստոսէ, իբր զճարհս և զօգնութիւն:

Չորրորդ աստիճան առաքիւնութեանցնէ հաւատալն թէ ամ ճարհք և բարութիւնք ձեռամբն այ կուպարգեւին մարդկան:

Ե. յս սաղմոսումս կու յուսայ մարդարէն առ ամ գոլով ՚իմէջ վտանգի:

Լ յսինքն , դէպ թեզ բարձրացուցի ար ան իմ մտաց աչքերն խնդրելով իբէն զօգնութիւն և զօգործութի * Ես ՚ի մարդկանէ անկեալութի չունիմ այլ ՚ի թէն միայն , որ կու բազմիս և կու բնա կիս ՚ի յերկինս , իբբ ՚ի հրեշտակս և ՚ի սրս :

Լ յսինքն , ինչպէս ծառայի աչքն իւր տիրոջ ձեռքն կու նայի * և ինչպէս որ աղախնոյ աչքն իւր խաթուածի ձեռքն կու նայի որ նորանէ վարձք և պարգևք ընդ ունի :

Լ յսինքն , այնպէս մեր մտաց աչքերն դէպ թեզ կու նային հանապազ * մինչև որ քոյ անձային գթութիք որոք մեզ վերայ , և զմեզ մեր առաջնկայ փորձութիւն ազատես :

Լ յսինքն , որոք մեր մեզ ուրեմն ար ան որոք մեր մեզ * զերէ անի բաւ և անօրէն մարդկանց արհամարհանօքն և բամբասանօքն լց վեցանք :

Լ յսինքն , ևս առաւել մեր ան ձինքն հարուստ և մեծատուն մարդկանց նախատանօքն լցվեցան որ գիշեր և ցերեկ զմեզ կու պղծանէին * և ամբարտաւան մարդկանց արհամարհանօքն , որ զմեզ ոչինչ կու համարէին :

Հին

Լ ա թեզ ար համ բարձի դաս իմ * որ բնակեալդ ես ՚ի յերկինս :

Այ աչք ծառայի ՚ի ձեռն ան իւրոյ * և որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիրոջ իւրոյ :

Լ նայես են աչք մեր առ թեզ ար ան մեր * մինչև որոք մեզին ի վերայ մեր :

Ո որոք մեզ ար որոք մեզ * զի բազում լցաք արհամարհանօք :

Լ ևս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք ոյք նախատէին զմեզ * և արհամարհանօք ամբարտաւանից :

ՏՊՔ. 5.

Օրհնութիւն ստեղծեաց:

Սաղմոս . ՃԻԳ .

Եւթի ոչ տր էր առ
մեզ ասացէ խորայել
* Եւթի ոչ տր էր
առ մեզ .

Բնդ յառնել մարդ
կան խիբ մեր * կեն
դանոյն կանեցան
կանել զմեզ .

Ի բարկանայ սրամբ
տութիւն ի վերայ
մեր * ապա և ջուրք
ուրեմն ընկղմեցին
զմեզ .

Բնդ ուխտ անցին
անձինք մեր * անցին
անձինք մեր ընդ ուխտ

Տիկերորդ աստիճան առաքինու
Թեցն է՝ հաւատալն թէ տր ան
միշտ մերձ է մեզ և իւր նախախ
նամութիւն կուպահարանէ զմեզ .
Լս սաղմոսումս դուրս ազատ
եալ մարգարէն ի փորձութենէ
կուօրնէ զանձ .

Լսսինքն , Թող խորայել ազն
իբր Թող հաւատացեալ ժողո
վուրդք յիշեն զբարերարութիւն
և զողորմութիւն այ և միաբան
ամենեքեան ասեն , թէ որ տր
ան մեզ Տես չի լինէր * Եւթի
որ տր ան մեզ յօգնութիւն չէր
հասեր .

Լսսինքն , երբոր անօրէն և ամ
բարիշտ մարդիք մեզ վերայ Թա
փեցան * կուղէին զմեզ կենդա
նի կուտալ , իբր Թէպէտ զմեր
մարմինն կուտապանանէին , բայց
մեր հօգնոյն վստա չէին կարեր
հասուցանել .

Լսսինքն , երբոր նոքա բարկա
ցան սրամտութիւն մեզ վերայ *
ասացինք մեր սրտի միջումն , թէ
ահա տառապանաց և փորձու
թեց ջրերն զմեզ ընկղմեցին և
խեղցեցին .

Լսսինքն , մեր անձինքն մեծա
մեծ վտայ և հալածանաց վարար
գեռերի միջումն անց կացան *

մեր անձինքն այնպէս մեծամեծ-
վտաց և չարչարանաց վարար դե-
տերի միջոցն անց կացան, որ ամե-
նև ինդ աղար չունէին:

Լ Սինքն, բայց օրհնեալ է ան-
որ զմեզ այնպիսի անողորմ թշնա
մեաց առամներին որս և կերա
կուր չի տվեց, իբր զմեզ նոցա
ձեռքն չի մատնեց:

Լ Սինքն, մեր անձինքն ճնճուղ
ների նման պոծան օրորդների
Թալաբէն, իբր մեր թշնամեաց
նարաղործութիւն:

Լ Սինքն, նոցա Թալաբներն
կտրատվեցան, իբր նոցա նա-
րաղործութիւնքն շնորհքն այ
փուչ եղան * և մեք պոծանք և
աղատվեցանք:

Լ Սինքն, զերէ մեր փրկու-
թիւն և օգնութիւն այն այն անու-
աբէն է, որ զերկինս և զերկիր
բստեղծեր է:

Ս Եղբորդ աստիճան առաքինու-
թեանցն է հաստատուն յուսով
ապաւինիլն յանձն փրկութե
հոգւոյ իւրոյ:

Լ յս սաղմոսունս կուռսուցա
նէ մարդարէն թէ որպէս հաստա
տութիւն յուսալ պարտ է առ անձ:

Լ Սինքն, ինչ մարդ որ ուղիղ
արտով յանձն կուսապաւինի, ամե-
նև ին

անդադարս:

Օրհնեալ է արորօք
եւս զմեզ յորս ստա
մանց նոցա:

Լ Նձինք մեր ապրե-
ցան ուն ճնճուղեք
յորոգայթէ օրորուց:

Որոգայթք նոյն փշե-
ցան * և մեք ապրե-
ցաք:

Օ զնութի է մեզ
յանուանէ ան, որ
արար զերկինս և
զերկիր:
Տուր: 8:

Օրնութի ստիճանց:

Սաղմոս ՃԻԷ:

Ո՛ յուսայ ՚ի ար ուն
բեաան սիրուն * մի՛ սա

ասնեացի յաւիտեան
որ բնակեալն է յե-
րուսաղէմ:

Երբեք շուրջ են
զնախա * ար շուրջ
է Ժողովրդեանք իւ-
րով յայտ հետե-
մինչև յաւիտե-
ան:

Այ Թողու ար զգա-
ւազան մեզաւորաց ի
վնձակս արդարոց *
զի արդարք մի ձգես
ցեն զձեռս իւր
եանց յանօրէ-
նութիւ:

Բարի առնէ ար բար-
եաց, և այնպիկ
ոյք ուղիղք են
սրտիւք:

նեին չի սասանիր և չի վախեր ՚ի
փորձութեց և ՚ի հալածանաց *
ինչպէս որ լեառն սինն որ է ՚ի յե-
րուսաղէմ չի շարժիր և չի փո-
փոխվիր յուր տեղէն:

Այսինքն, զէրէ ինչպէս որ նր
բողբն զանազան օտրեր և բլուր
ներ պատերեն և զինքն կու պա-
հեն * այսպէս ար ան իւր հաւ-
տացեալ Ժողովրդոց չորս կողմ
պատերէ և զուրեանք կու պահ
պանէ մինչև յաւիտեան:

Այսինքն, չի Թողուր ար ան որ
մեղաւոր և ամբարիշտ մարդկանց
զաւազանն ՚ի արդարոց վնձակն
մտանէ, իբր չի Թողուր ար ան
որ անօրէն և ամբարիշտ մարդիք
նք եկեղեցւոյ մէջն մտանեն, որ
է արդարոց վնձակն և ժառանգու-
թիւն, և նոյ զի տիրապետեն * որ
չի լինի Թէ միամիտ և պարզամիտ
մարդիք տեսանելով նոյ օրինազան
ցութիւն դայթակղին, և յուսա
հատին, և իւրեանց ձեռքն ձգաց
նեն դէպ ՚ի յանօրէնութիւ և ՚ի
մեղադորժութիւն:

Այսինքն, զէրէ ար ան բարի
մարդկանց և ուղիղ սրտով մարդ
կանց բարի կանէ, իբր կու նա
խախնամէ, կու պահպանէ և կու
փրկէ զուրեանք յամ փորձութիւ
և կու ազատէ զուրեանք ՚ի բո-
նութիւն սասանացի:

Լ յսինքն , իսկ այնպիսի մարդիքն որ թողելով այ պատուիրանքն և զերկիւղն կու թեքվին յուղիղ ճանապարհէն և կու հետեւին անօրինաց և անբարչաց , յափշտակելով զարդարս և զանմեզս , և զրկելով զօրքս և զայրիս , կուտանի ար ան ՚ի կորուսան յաւիտենական այնպիսի մարդկանց հետ որ անօրէնութիւն կու գործեն * և անսպառ խաղաղութիւն այ կու մնայ ի վեր խրայելի , իբր ի վեր բարեպաշտից և երկիւղածաց :

Լ յօթն երորդ աստիճան առաքի նութեցն է խնդալն և զուարճանալն ի վերայ պայծառութե հաւասոյ և բարեգործութեանցն քրիստոնէից :

Լ յս սաղմոսումս կու խօսի մարգարէն վասն դալատեանն Քի և վասն դարձման հեթանոսաց :

Ս յինքն , երբ որ արն մեր յս Քս իւր շարքարանօքն և մահաւամբն դարձոյց զգերութիւն սիոնի , իբր ազատեց զազգս մարդկան ՚ի բռնութեն և ՚ի գերութեն սատանայի , և դարձոյց ՚ի դիտութիւն ճմարտութե ՚ի ձեռն առարկելոց իւրոց * մեք հաւատացեալքս միտի

Ի սկզբիւրեայան ՚ի յափշտակութի տանի զնս ար ընդ այնտիկ ոյք գործեն զանօրէնութի * խաղաղութի ի վեր խրայելի :

Տար : 5

Օրնութեք աստիճանաց :

Սուր . Ճիւ .

Ս զարձուցանել ան զգերութիւն սիոնի * եղաք մեք միտիժարեալք :

Օայնժամ լցան բերանիք մեր խնդութիւնք * և լեզուք մեր ցնծութիւնք :

Օայնժամ ասացեն ՚ի Տեթանոս , մեծարար տրդաունելն իւր ընդ նոսա * մեծարար տրդաունելն իւր ընդ մեզ , և մեք եզաբ բերի : ՎԲ :

Պարձո՛ տր դերութիւն մեր ուր զուխոս ՚ի Տարաւոյ * ոգք վարելին արտասուօք ցնծութիւնք քնձեացեն :

Թարփեցանք և զուարճացանք Տոզուով :

Ստիկնն , այն ժամանակն մեր բերանն լցվեցաւ երկնային խնդութիւնք և ճշմարիտ օրձնաբանութիւնք * և մեր լեզուն առատացաւ և փարթամացաւ Տոզեկան ցնծութիւնք և արժանաւոր փառաբանութիւնք :

Ստիկնն , և երբոր նոյն ինքն տրն մեր յս քս կու ազատել զուր Տաւատացեալ Տողովորդն ՚ի Տալածանացն կու ապաշխից ՚ի ժամանակս մեծին կուտանդխանոսի , կու զարմանան Տրեայք և Տեթանոսք և կասեն , Թէ մեծ ողորմութիւնք և բարերարութիւնք արարած քրիստոնէից * և մեք կու պատասխանենք Թէ ողորդ կասեք մեծ շնորհք արար մեզ ան նորա Տամար ուրախացանք և զուարճացանք Տոզուով :

Ստիկնն , բայց կու աղաչենք զքեզ տր յս քս , որ զմեզ այս աշխարհիս պանդխտութիւնք և դերութիւն դարձուցանես ՚ի մեր Տայրենին , իբր ՚ի յերկնից արքայութիւնն Տարաւային սելաւաներին նման , զէրէ ինչպէս Տարաւային քաղցր քամին փչելով զճիւղն և զառնամանիքն կու Տալէ և սելաւաներն կու վաղեցնէ դէպ ՚ի յերկիրն երուսաղէմայ , այսպէս

դուքո հոգւոյդ սրբոյ շնորհօքն
հալէքոյ հաւատացելոց ստուգ
եալ սիրուն , և առատացուր քո
սիրովդ , և փութացուր դէպ ՚ի
վերինն երուսաղէմ * և արժա
նի արա՛ որ այն հաւատացեալքն
որ այս աշխարհիս վերայ արտաստ
ւոգ և հեծութի իւրեանց բար
բազործութե սերմանիքն կու
վարեն , ՚ի յերկինս ցնծութի
զվարձատրուէ պտուղն ննձեն :

Լ՝սխնքն , և վարդապետք և
բարոզասացք որ կու երթային
յաշխարհէ յաշխարհ լալով և հո
գւոց հանելով * և իւրեանց
բարոզութեան սերմանիքն իւր
եանց սրտի և մտաց մէջն բարձած
կուտանէին :

Լ՝սխնքն , գալով ՚ի հայրենին
իւրեանց , իբր ՚ի յերկնից ար
քայութիւնն ցնծան և ուրախա
նան * և իւրեանց ժողոված ցո
րենի խուրցերն , իբր զորդիսն
արքայութեան բերեն և բեղ մա
տուցանեն :

Ութերորդ աստիճան առաքի
նութեանցնէ հաւատալն թէ
առանց օգնութեանն աստուծոյ
օչինչ կարէ աճնել մարդ ի վերայ
երկրի :

Լ՝ս սաղմոսումն կու նախատէ
մարդարէն այնպիսի մարդիքն որ

Երթալով երթային
և լային * ոչք բարձ
եալ տանէին զսերմա
նիս իւրեանց :

Պալով եկեացեն և
ցնծացեն * որոց առ
եալ բերցեն զորայս
իւրեանց :

Տուք . 6 .

Օրհնութիւն աստուծոց :

Սուգ . ՃԻ . 2 :

Եթէ ոչ ար շինէ
զառնն * Ի նանիր
վաստակին շինողք
նորա :

Եթէ ոչ ար պահէ
զքաղաքն * Ընդու
նայն տրնին պահա
պանք նորա :

Ի նանիր է՝ ձեռ յառ
նենն հանիառ * արդ
արիք մինչև եք
ննջեցէլք * Եք
ուտէք զհաց
ցաւոց :

Ի Ժամանակի ոպտա
ցի քուն սիրելեաց
իւրոց * Ժառանգու
թի առն որդիքն են
* որոց վարձք իւր են

կուկարծեն թէ իւրեանց հան
ճարովն կարեն կառավարել ըս
տունս և զընտանիս իւրեանց
առանց օգնութեն այ :

Լսինքն , թէ որ ար ան իւր
ողորմութեն օգնական չի վնի
մարդկային աղոխ թէ տան չի
նութե կողմանէ , իբր թէ որդ
ւոց և դատերաց կողմանէ , և թէ
ապրանաց և բատարուածոց կող
մանէ * փուչ տեղ կու աշխա
տին և կու ջանան նորա շինողքն :

Լսինքն , թէ որ ար ան իւր
ամենակարող զորութեն չի պա
հէ մէկ քաղաք մի * փուչ տեղ
անքուն կու ման գիշերն իբուեն
նորա պահապանքն :

Լսինքն , անշահ և անօգուտ
է՝ ձեռ ով մարդիք կանուխ վեր
կենալն և աշխատիլն առանց ապա
ւինելոյ յամ * վեր կայեք բանի
կանուխ որ կուզէք առանց քնե
լոյ * դուք որ զանր հացն աշխա
տանօք ցաւօք և հեծութեամբ
կուտէք , զէրէ մինչև որ ուղիղ
սրտով յամ չի ապաւինիք ոչինչ
կարէք շինել :

Լսինքն , դուք վեր կու կե
նայք այն Ժամանակն , որ ան իւր
սիրելեացն , իբր իւր հաւատա
բիմ ծառայիցն քուն կուտայ , և
կու հանդատացուցանէ , և զիւր

եանք առանց այդ չափ աշխատա
նաց հողևոր և մարմնաւոր բա
րեօք կու առատացուցանէ * և
որդւովք և դասերովք կու ծաղ
կեցուցանէ, զէրէ մարդի ժառան
գութիւնն իւր որդիքն են * և
իւր ջանից և աշխատանաց վարձքն
և հասուցումն նորա են * և այն
է իւր որովայնի պատուըն, իբր
իւր կնօջէն ծնած զաւակն :

Մ յսինքն, զէրէ ինչպէս հզօր
և քաջ մարդի ձեռաց նեաերն
զինքն կու պահեն և կու փրկեն ՚ի
զանազան վտանգից և ՚ի փորձու
թեց * այսպէս են որդիքն թօ
թափեւոյց, իբր այնպիսի մարդ
կանց որ զիւրեանք թօթափեր
են, իբր ազատեր են, և պաճու
ցեր են ՚ի հողւոց և ՚ի շիտթմանց
աշխարհիս, և միայն յաճ են ապա
ւիներ, զէրէ նոյ որդիքն իւր
եանց թև և թիկունք կու լինին
ի պէտս նոցա :

Մ յսինքն, երանի այնպէս մարդ
կանց որ այնպէս բարի որդիք ընդ
ունելով յայ, զիւրեանց կարօտն
և ցանկութիւնն լցեր են ՚ի նո
ցանէ * զէրէ չեն ամաչեր երբոր
իւրեանց թշնամիքն կու խօսին
նոցա հետ դռան մօտն, իբր երբ
որ կու չարախօսեն զնոսա իւր
եանց որդւոցն կողմանէ ՚ի դռան
դատաւորին, կամ երբոր կու

* այն է՛ պատու որո
վայնի իւրոյ :

Որպէս նեաբ՛ի ձեռու
հզօրի * այնպէս են
և որդիքն թօ
թափեւոյց :

Արանի որ ելից բա
ցանկութի իւր ՚ի նո
ցանէ * և ոչ ամա
չեւցին յորժամ խօ
սեացին թշնամիք
նոցա ընդ նոսա
առ դրանն :

Օրհնութիւն աստուծոց :

Սաղմոս . ՃԻԷ .

Երանի ամենեցուն
դք երկնչին ՚ի անէ *
և դնան ՚ի ճանա
պարհսն ր :

Օ վատտակս ձեռաց
քոց կերիցես * երա
նի է քեզ և բարի
եղիցի :

Աին քո ուն արի վայ
երու չ յանկիւնս տան
քոյ * որդիք քո ուն
նորատունիք ձիթեն
ւոյ շուրջ զսեղանով
քով :

չարախօսեն զնոսա դևք առաջի
ատենին քի :

Ան երորդ աստիճան առաքինու
թեցնէ երկիւղն այ և պահպա
նու մն պատուիրանաց նր :

Ես սաղմոսումս կուխօսի մար
դարէն վասն երջանկութե այն
պիսի մարդկանց որք աջիւ և դո
ղութի կուհնազանդին այ :

Ես սինքն , երանի այնպիսի մարդ
կանց որ ամենիւրեանց դործոց և
արարողութեց միջումս կուերկն
չին յայ * և նորա անային օրի
նաց և պատուիրանաց ճանապար
հումս շուրջ կուդան :

Ես սինքն , զէրէ սյուպէս ապրե
լով ոչ զքո ձեռաց վատտակն սե
լան կուհօխէ , և ոչ կարկուտն
կուզարկէ այլ դու քո որդւով քդ
և քո դստերօքդ կուտես և կու
վայելես * և միշտ քո բարեկամաց
և ազգակիանաց միջումս երանելի
կուլինիս , և քո բանդ հանապազ
ի բարին կու առաջնորդի :

Ես սինքն , քո կինդ գեղեցիկ
և առատ այգւոյ նման քոյ տանդ
քնձերումս միշտ աշխատանաց և
հոգաբարձութե վերայ կուլինի
* և քո որդիքդ մատուց ձիթե
նւոյ անկերի նման քոյ սեղանիդ
բոլորքն կուպատեն և քո սիրտդ
կու

կու միտթարեն .

Լ՝ յսինքն , ահա՛ այսպէս օրհնութիւն կու ընդունի ամ մարդ օր կու երկնչի յայ * և կու օրհնէ զքեզ ար ամ ՚ի վերին սիոնէն , իբր ՚ի յերկնից և ՚ի յաթուոյ փառաց իւրոց :

Լ՝ յսինքն , և կու տեսանես դու ճաց աջօք զարութիւն և զվայել լութիւն վերին երուսաղէմի * քան ի օր կենդանի ես այս աշխարհիս վերայ , և կու ըզմայլիս հոգւով : Լ՝ յսինքն , այլ և կու տեսանես քո հօգևոր և մարմնամօր որդւոց որդիքն * զէրէ խաղաղութիւն այ խրայելին վերայէ , իբր քաբեպաշա և երկիւղած մարդկանց վերայէ :

Տասն երրորդ ատիճան ատարինութեցնէ քաջութիւն պատերազմիլն ընդէմ թշնամեաց հոգեկանաց և մարմնականաց :

Լ՝ յս սաղմոսումս կու պատմէ մարդարէն թէ որչափ փորձութիէ կրէր իւր թշնամեաց ձեռքէն ՚ի սողայութի իւրմէ ՚ի յօրինակ զի և հաւատացելոց նր :

Լ՝ յսինքն , շատ անգամ պատերազմեցան և հակառակեցան ինձ հետ իմ թշնամիքն ՚ի սողայութիս իվեր , և կամեցան զիս յուսահա

Լ՝ յապէս օրհնեսցի ամ մարդ օր երկնչի ՚ի սիոնէ * և օրհնեսցէ զքեզ ար ՚ի սիոնէ :

Լ՝ տեսցես դու զբարութիւնն երուսաղէմի * զամ անուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց * խաղաղութի իվերայ խրայելի :

Տւնք . 6.

Օրհնութիւն ստեփանոս :

Սաղմոս . ՃԻԸ :

Լ՝ ազում անգամ մարտեան ընդիս ՚ի մանկութի իմէ * ասացէ ինչ :

Բ ազու՛մ անդամ
մարտեան ընդիս ՚ի
մանկութի իմէ * և
ինձ ոչ յաղթեցին :

Օ Թիկունս իմ հա
րին մեղա՛ւորք * Ընդ
երկար արարին զանօ
րէնութիս իւր
եանց :

Տ ր արդարէ՛ * և
խորասկէ զու՛ն մե
ղա՛ւորաց :

Լ Տաշեացեն և յետս
դարձցին ամենեք
եան * ոչբատեն
զսինն :

Լ զիցին նորս որպէս
խատ տանեաց * որ

տեցուցանել և գայթակղեցուցա
նել * այս իմ ճշմարտութես թող
վայէ խորայէլ , իբր իւրաքանչ
իւր հա՛ւատարիմ և երկիւղած
մարդ :

Լ յսինքն , շատ անդամ պատե
րազմեցան և հակառակեցան ինձ
հետ իմ Թշնամիքն ՚ի տղայութես
՚ի վեր , ինչպէս որ սասցի , և կա
մեցան զիս կործանել և ՚ի վայր
ձգել * բայց շնորհքն այ չի կա
րացին յաղթաճարել զիս :

Լ յսինքն , զիմ Թիկունքս թա
կեցին մեղա՛ւորք , իբր ինձ վ՛ր
դուր և անիրաւ խօսքեր կիտե
ցին , և իմ յետեւէս ինձ վատ սաս
ցին և բամբասեցին * և իւրեանց
անօրէնութին և նարագործու
թիւնն անեղացուցին և երկարե
ցին :

Լ յսինքն , բայց ար անճ արդա
րադատէ՛ * այնպիսի մեղա՛ւոր և
ամբարիշտ մարդկանց վզն ոսկոռն
կուջարդէ , և զիւրեանք յամօթ
կանէ :

Լ յսինքն , ամաչեն և ամօթով
յետ դառնան ամէն այնպիսի մար
դիքն * որ կուտան զսինն ,
իբր զ՛րբ եկեղեցին որոյ դու ին
է՛քս , և ժողովք հա՛ւատացելոց
անդամք նորս :

Լ յսինքն , կարնեղումն բու
սած խոտի նման անհաստատ և

անարմատ դառնան * որ դեռ
ձեռք չի տուած ընդի կութար
չամի և կուչարանայ :

Աստիքն , և ինչպէս այն խո
տէն ոչ ճնձօղն զիւր բուռն լցեց
* և ոչ խորձ ժողովօղն զիւր
գիրկն լցեց , վասն անպիտանու
թե և անօգուտութե նր , այս
պէս ոչ պահապան Տրեշտակք որք
են իբրև ճնձօղք , և ոչ վող
ածօղ Տրեշտակք որք են իբրև
խորձ ժողովօղք զիւրեանք ընդ
ունին , և տանին յերկինս վասն
արտեղութեան և ժահահատու
թեան նոցա :

Աստիքն , և ինչպէս այս ան
պէտք խտտիս կրտէն անցնօղ մար
դիքն ամենեւին չի սասցին , թէ
օրհնութիւն այ քեզ վերայ ընդի ,
և օրհնեցինք զքեզ այ անունովն ,
այսպէս ինչ վարդապետ և ինչ
քարոզասաց որ նոցա երկրովն և
նոցա դաւառովն անց կենայ , իւր
օրհնութե ն արժանի չի անէ զիւր
եանք :

Սեռտաաներորդ աստիճան առա
քինութեանցն է ՚ի յանկանդին ՚ի
մեզս առանց յուսահատութեան
չուտով զ զճառն և զթողութիւն
խնդրելն յայ :

Աս սարճատուն կուտղաչէ մար
գարէն զամ որ աղատէ զինքն ՚ի

մինչև ՚ի բուռն եկ
եալ չորացա :

Սատի ոչ ելեց ըն
բուռն իւր ճնձօղն *
և ոչ գգիրկս իւր որ
գորայն ժող
վեր :

Ոչ սասցին ամենեք
եան յք անցանէին
առ նարօք թէ օրհ
նութիւն տն ընդ ձեզ
և օրհնեցաք զձեզ
յանուանէ տն :

Տւոց . 8 :

Օրհնութիւն աստիճանց :

Ստճ . ՃԻԹ :

Ի խորոց կարդացի
առ քեզ տր * տր
լուր ձայնի խնամ:

Ե ղիցին ականջքքո
* ի լեւել զձայն աղօ
Թից խնոց:

Թմէ զանօրէնութիւն
քննես տր * տր ո՛կա
րէ կալ առաջիքոյ *
ղէ իբէն է քաւ
ութիւն:

Ս անս անուան քոյ
համբերի տր * համ
բեր անձն իմ բանի
քում * յուսացաւ
անձն իմ ՚ի տր:

առապանաց , ՚ի ստանդէ , և ՚ի
մեղաց :

Լ յսինքն , ՚ի խորուկ սրտէ ,
զանազան փորձութեց միջումն ,
դառն առապանաց միջումն , և
ծանար մեղաց միջումն գէտ քեզ
աղաղակեցի տր * տր անքո որոր
մութք լտ իմ ձայնին :

Լ յսինքն , պատրաստե՛ քո բա
րեդութ ականջներդ * և լտ
խեղձ և առապետալ մեղաւորիս
աղօթից ձայնին և այց արա՛ ինձ :

Լ յսինքն , Թէ որ դու տր անքո
մարդկային անչափ և մեծամեծ
անօրէնութիւն քննելոյ յեանէ
կենաս * ու կարէ քոյ առաջևդ
կանգնիլ և ղինքն արդարացու
ցանել * բայց դու կուտղձաս և
կուներես , ղէրէ անքումութի
և Թողութի քեզանից է :

Լ յսինքն , ես քո սք անուանդ
սիրոյն համար այնչափ հողեկան
և մարմնական փորձութեց համ
բերեցի տր անքո * համբերեցի
ևս մեծ ակնկալութք քոյ անքային
բանիդ , իբր մարդեղութեան
որդւոյ քոյ միածնի :

Ս ամ այն բանին համար որ առա
ջիք Թէ ոչ կամիմ զմահ մեղաւոր
րին , այլ զդառնալն նորա ՚ի չար
ձանապարհէն և ղկեալն * և իմ
անձն , իբր իմ հողիս միշտ ՚ի քո

անձային ողորմութիւ յուսացաւ
և ապաւինեցաւ :

Այսինքն , իմ խրատովս և իմ
յորդորմամբս , առաւօտեան պա
հէն մինչև երեկոյն , իբր՛իտղայ
ութի մինչև ՚ի ճերութին . կամ
իմջ աջողութև և անաջողու
թև * յառաւօտեան պահէն ,
իբր յելլցն եգիպտոսի , կամ յա
ռաւօտէ յարութեն թի որդւոյ
քոյ միածնի ըսկսաւ նոր խրայելն
յուսալ իքեզ :

Այսինքն , զէրէ գիտաց որ նո
րա ողորմութին բազում և ան
չափ էր , և իմացաւ որ իւր հոգ
ւոյ փրկութին նորանէ է * զէրէ
նա փրկեց իւր խաչինս և մա
հոնամբն զնորն խրայել յամ նե
ղութեց նորա , իբր ՚ի գերու
թէն սատանայի , և ՚ի տանջանաց
դժոխոց :

Արևոտասան երորդ աստիճան
առաքինութեանցն է խոնարհու
թին , այսինքն , ոչինչ համարելն
զինքն :

Այս սաղմոսումս մարգարէն կու
բացայայտէ առաջի այ զիւր իսո
նարհութիւնն և զիւր անմեղու
թիւնն :

Այսինքն , ար ան դու գիտեա
որ իմ սիրտս իմ գիտութև և իմ

Պաահէ առաւօտու
մինչև երեկոյ * ՚ի
պահէ առաւօտու
յուսացաւ իս
րայել ՚ի
ար :

Պանէ է ողորմութի
բազում , ՚ի նմա
նէ է փրկութի * և
նա փրկեաց զխրայել
յամ նեղութեց
նորա :

Տուք : 6 :

Օրհնութիւ աստիճանոց :

Սարգս ԸԼ :

Տի ոչ բարձրացաւ
սիրտ իմ * և ոչ զբո

սան աչք իմ:

Ա՛յ գնացի ես ընդ
մեծամեծս * և ո՛չ
ընդ այնոսիկ որք
սքանչելի եղևն
քան զես:

Բայց թէ խոնարհե
ցայ ես ո՞յ մանուկ
սարուցեալ ՚ի ստե
նէ մօր իւրոյ և դարձ
նորա անդրէն ՚ի
նայն:

Լ՛սէ թէ՛ հպարտս
ցուցի արդեօք զանձն
իմ, այսպէս եղիցի
հասուցումն անձին
իմոյ * յուսացաւ ի՛նչ
ի տօր յայտ՝ հետէ
մինչև յա՛խտեան:

իմաստութեն վր, կամ իմ բա
րեգործութե և առաքինութեն
վր չի բարձրամտեցաւ և ուռե
ցաւ * և իմ աչքերս զիմ փառքն
և մեծութն տեսանելով չի գո
ռողացաւ և չի հպարտացաւ:

Լ՛սինքն, ես մեծամեծաց հետ
չի գնացի, իբր այնպիսի մարդ
կանց հետ շուրջ չի եկայ որ մեծա
մեծ պատուոց և արժանաւորու
թեց կուցանկային * և ո՛չ այն
պիսի մարդկանց հետ նստայ և
վերկացայ որ խորին և անհաս իմա
ցուածոց յեանէ անկանելով կու
զէին ըսքանչելի լինել, և զի
տուն երևիլ ՚ի մէջ մարդկան:

Լ՛սինքն, բայց թէ խոնարհե
ցայ ես հոգւով և մազքքոյ առա
ջնդ, փափաքելով քոյ անային
շնորհացդ, ինչպէս որ իւր մօր
ծծէն կարած և խրոնած երա
խայն միշտ կուջանայ և կու փոս
փաքի որ կրկին դառնայ առ իւր
մօր ծիծն, դու զես մի՛ անտես
առնելու յերեսաց ձգեր, զէրէ
միշտ իմ սիրտս դէպ առ քեզ է:

Լ՛սինքն, այլ թէ՛ հպարտացու
ցի զիմ անձս քոյ առաջնդ, դու
զես իմ անդամուեն գօրայ պատ
ժէ, և այսպէս ինձ հասուցումն
արա՞ * բայց զես քոյ անային շնոր
հաց կաթէն մի՛ զրկեր, զէրէ քո
սովորական սպորմութիւ և ներս

դու թիդ տեսանելով յուսացաւ
խորայելն ՚ի բեզ , իբր քո հաւա
տացեալ Ժողովուրդն ՚ի բսկզբա
նէ մինչև յաւիտեանն ՚ի բեզ ապա
ւինեցաւ :

Երեքտասան երորդ ատփիճան
առաքինութեանցն է միշտ մտա
ծելն զանօրէնութիւն քի , և սի
րով պաշտելն զնա :

Ըստ ստորմտումն կուխօսի մար
դարէն ընդ հօր այ զն որդւոյ
նր միածնի յի քի նորոյ դաւթի
և կու աղաչէ զնա ընու զնստ
տումն իւր առ նա :

Ստիգն , յիշէ տր ամ հայր
ամենակալ զորդիդ քո
միածին , զյս քս զնորն
դաւթ քոյ հայրական գթութի
* և ՚ի միտ առ նորա հեղութիւն
և խոնարհութիւն զ ննազանդա
թիւն և զ համբերութիւն , զի իբրև
զգառն անմեղ առաջի լուպանչացն
անմուռնչ կայ , և վասն խոնար
հութե նորա դատաւտան նորա
բարձաւ ըստ ետայեայ :

Ըստիգն , յիշէ թէ ինչպէս
երդուաւ բեզ անդ * և ուխտ
դրեց բեզ այդ յակորայ , իբր
յիշէ թէ ինչպէս խոստացաւ բեզ
իւր կտիւս և յօժարութեամբն
ի ձեռն չարչարանաց խաչի
և մա

Օրնութիւր աստեանց :

Ստեմ : ՃԼԱ

Ինչեւ տր ըզ
դաւթ * և
զամ հեղու
թիւն նորա :

Որպէս երդուաւ
տն * և ուխտս եզ
այ յակորայ :

Թէ ոչ մտից ՚ի յարկու
տան ինց * Թէ ելից
յանկողնու մահճաց
ինց :

Թէ տաց քունացաց
ինց * կամ նինձ
արանանաց ինց *
կամ հանգիստ իրա
նաց ինց * մինչև
զտից զտեղի յարկի
տն նյ յակորայ :

և մահո՞ւան խրոյ հիմնել և կազ
մել զեկեղեցին խր սր :

Լ՝սինքն , և սասց , ես չեմ
մտաներ բնաւ իմ տան օթաղնե
րի մէջն , իբր ՚ի յանմատոյցտա
գասան վերին երուսաղէմի * և
քա՛ւ լիցի Թէ ես ելանեմ իմ տե
ղերի անկողնոցն վերայ , իբր ՚ի
բնակութիւն անպատմելի և ան
ճառելի հանգստարանի ինց :

Լ՝սինքն , քա՛ւ լիցի Թէ ես Թո
ղում որ իմ աչքերս քուն առ
նու , իբր քա՛ւ լիցի Թէ ես Թոյլ
տամ որ իմ հովիւքն և առսջ
նորդքն անհոգանան ՚ի կառա՛ւա
րելոյ զհա՛ւատացեալս իմ * կամ
Թողում որ իմ Թարթերս ննջեն
և փակիլին , իբր իմ փորդապետքն
և քարոզատուքն լսեն ՚ի պատմելոյ
զբանս անետարանական ճշմար
տութեան ինց * կամ Թողում
որ իմ քնիս երակներն հանգ
չին , իբր իմ սրբակրօն քահա
նայքն դադարին ՚ի յաղաղակելոյ
առ քեզ վասն փրկութեան ազ
գի մարդկան * մինչև որ գտա
նեմ զտեղի յարկի տն նյ յակո
բայ , իբր մինչև որ կազմեմ և
պատրաստեմ զտեղեկեղինս իմ ,
որ է՛ տուն և բնակութիւն տն նյ
յակորայ , իբր այն տն որ բարե
պաշտ և երկիւղած հա՛ւատացե
լոյ ամեն է՛ :

Լ՝ յսինքն , ահա՛ լսեցինք նորա
համբաւն ՚ի յերկրաթայ , որ այլ
անուամբ առ թեթղէհէմ , զէ
րէ անդ ծնաւ մարմնով , անդ
երևեցաւ , և անդ հրեշտակք
երգեցին զիստք ՚ի բարձունս ,
այլ յերկիր խաղաղութիւն * և
գտաք զնա՛ ՚ի դաշտ մայրեաց ,
իբր ՚ի հրէատտանի , որ երբեմն
եր օրման անպտուղ ծառոց ազ
դին հեթանոսաց յառաջ քան
զգալն խրայելացոց , և յետոյ
եղև դաշտ մայրեաց , իբր բնա
կութի մարգարէից և իշխանացն
հրէից :

Լ՝ յսինքն , եկեք մօտենեց նորա
հիմնած եկեղեցւոյ մէջն * և
հոգւով և ճմարտութիւն երկիր
պագանեց նորա այն տեղն , որ
իւր ոտքերն կանգնեցեն , իբր այն
տեղն որ իւր առաքեալքն որք են
ոտք նր՛ զաւետարանական քարո
ղութին տարածեր են և հաստա
տեր են :

Լ՝ յսինքն , յերկաց ուրեմն օր
յն քս յետ կատարելոյ զքո մար
մնաւորչ տնօրէնութիւն , և համ
բարձիր ՚ի յերկինս ՚ի քո անձա
ռելի հանդատարանդ * և տար
քեզ հետ զքո սրբութիւն կտակիդ
տապանակն , իբր զմարիամ մայր
քո ամենօրհնեցեալ . կամ զիբ
եկեղեցին , որ քոյ անձառելի սնօ

րէն

Լ՝ հա՛ լուսք զմա
նէ յերկրաթայ * և
դտաք զնա՛ ՚ի դաշտ
մայրեաց :

Սացուք ՚ի յարկանր
* երկրպագցուք ՚ի
տեղւոջ ուր կաց
եալք են ոտք
նորա :

Լ՝ ըի տեր ՚ի հան
զիսա քո * դու և
տապանակ կտակի
սրբութեքոյ :

Երիցունք քո զգեց
ցին զարդարութի *
և սքեք քո ցնծալով
ցնծացեն :

Սասն դաւթի սիրե
լց քոյ * մի դարձու
ցաներ զերես քո
յօժեղոյ քումէ :

Երդուաւ արդաւ
թի ճշմարտութի և
ոչ ստեաց նմա * ՚ի
պտղոյ որովայնի նորա
նստուցանել յաթոս
նորա :

րէնութե խորհրդոյդ , և քոյ
անային նոր ուխտիդ և կաակիրդ
տապանակն է , զոր դու սիրեցիր
և ճարբեցիր քո արեամբդ :

Եսինքն , յետ քոյ համբարձ
մանդ քո երիցունքդ , իբր քո
առաքեալքդ և հայրապետքդ ար
դարութի զգենուն ՚ի վերուստ
չնորհօք հողւոյդ սրբոյ , և քո
սուրբ եկեղեցիդ արդարութի
և խնաստութի կառավարեն * և
քո ամէն սրբերդ և ընտրեալքդ ,
նոցա դրած կարգի և կառա
վարութե տակու մն ցնծան և ու
րախանան :

Եսինքն , արդ վասն քոյ այդ
սիրելի և ճշմարիտ դաւթիդ կու
տղաչեմ զքեզ , զի զայլոք մեծա
դոյն և պատուականագոյն քան
զնա ոչ ունիմ որքեզ միջնորդ և
բարեխօս ձգեմ * զքո երեսդ ,
իբր զքո հայրական խնամքդ և այ
ցելութիդ նոյն սիրելի դաւթէն
որ է որդի քո միածին , և օժեալ
քո , մի՛ դարձուցաներ , այլ յամե
նայնում լսելով նմա , կտտարեա
ղկամս և զբարեհաճութիս նր :

Եսինքն , քո անային տէրու
թիդ երդուաւ դաւթի որդւոյ
խւրոյ ճշմարտութեամբ , և զիւր
խօսքն չի ստեց * զէրէ ասաց
թէ նորա որովայնի պաղէն կու
նստուցանեմ իւր աթոսին վր ,

Իբր զառաքեալս որք ճնանելոց էին ՚ի սերմանէ անձային վարդա պետութեան նորա , խոտազաւ նստուցանել իւր արթունքն վերայ իբր ՚ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ :

Ասինքն , թէ որ քո որդիք իբր քո սուրբ առաքեալքդ զիմ աստուածային օրէնքն և պատուիրանքն պահեն * և զիմ անտարանական վկայութիւնքն զոր ՚ի ձեռն քո ուսուցանել պիտիմ նոցա , քարոզեն և պատմեն բոլոր աշխարհի , և դարձուցանեն զմարդիք ՚ի գիտութիւն ճշմարտութեան :

Ասինքն , չէ թէ միայն նորա , այլ և որդիքն նոցա , իբր այլև փոխանորդք նոցա նոսին յետ նոց յաւիտեանս յաւիտենից քոյ արթնաից վերայ :

Ասինքն , զէրէ հաճեցաւ արաստուած սիոնի , իբր սուրբ եկեղեցին իւրն դուր եկաւ , և կամեցաւ բնակիլ նորա միջումս * և ասաց , այս է իմ հանգստութեան տեղն յաւիտեանս յաւիտենից * ես այս տեղս կուբնակիմ , զէրէ հաւանեցայ սորա վասն սիրոյ որդւոյ իմոյ միածնի :

Ասինքն , սորա պրիքն , իբր այս եկեղեցւոյ միջև եղած պրիքն , իբր այնպիսի հոգիքն որ մարդ

Թէ պահեցեն որդիք քո զօրէնս իմ * և զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւիտենից յարթութեան քո :

Հաճեցաւ ար ընդ սիոն , և ընտրեաց բնակիլ ՚ի նմա * ասէ այս է հանգիստս իմ * յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա բնակեցայ զի հաճեցայ ընդ սա :

Օ այրիս սորա օրհնելով օրհնեցից * և զաղքատս սորա լցուցից հաղիւ :

Լ՛րիցանց սորա զգե
 ցուցից զփրկութի *
 և սբբ սորա ցնծա
 լով ցնծասցենս :

Լ՛նդ ծագեցից զեղ
 ջուր ՚ի դաւիթ *
 պատրաստ արարից
 զճրագ-օժելոյ
 իմոյ :

կային տկարութի մեղանչելով
 այրի են եղեր ՚ի փեսացիս իւր
 եանց յսե քսե որդւոյ իմոյ , և
 զղջմամբ և արտասուօգ կամին
 դառնալ առնա , ես օրհնելով
 կու օրհնեմ զիւրեանք և իւր
 եանց սիրտն կուսիտիթարեմ * և
 սորա միջի եղած Տոգւով ազ
 քաններն , իբր զայնոսիկ որ կարօս
 են ճշմարտութե իմ անծային բա
 նիս Տացովն լցուցանեմ և յազե
 ցուցանեմ :

Լ՛սիւքն , սորա եպիսկոպոսացն
 և բաՏանայիցն փրկութե զգեստ
 Տագուցանեմ , իբր զիւրեանք
 արդարութի ճշմարտութի և
 իմաստութի զարդարեմ , որ այ
 լոյ ուղղութե և փրկութեան
 պատճառ լինին * և սորա սբբն
 և ընտրեալքն ցնծալով ցնծան
 Տոգւով սատ և ՚ի Տանդերձե
 լուսն :

Լ՛սիւքն , այն եկեղեցւոյ մէջն
 իմ ճշմարիտ դաւթին պող բու
 սուցանեմ , իբր զիւր իշխանու
 թին և Թագաւորութին զօրա
 ցուցանեմ և աճեցուցանեմ *
 և իմ օժելոյս ճրագն պատրաս
 տեմ , իբր զյովՏաննէս մկրտիչն ,
 որ Թէպէտ ոչ է լոյս , այլ զի
 վկայեացէ վասն լուսոյն , յառաջ
 ընթանալով իբրև զճրագ , և ճա
 նապարՏ պատրաստելով նմա :

Լ՛ յսինքն , և այս իմ օժեղոյս
Թշնամեացն ամօթ զգեցուցա
նեմ , իբր գլխակորանեմ զքուեմ
և կորուսանեմ * և իւր վերայ
իմ սրբութիւն ծաղկի , իբր իմ
անային փութս նորս վերայ յայտ
նի երևի , և իբրև որդի այ ՚ի մէջ
մարդկան պատուի և մեծարվի :

Չ որեքոտասան երորդ աստիճան
առաքինութեանցն է միաբանու
թիւն և խաղաղասիրութիւն :

Լ՛ յս սաղմստմն կուգովէ մար
դարէն զմիաբանութիւն զխաղա
ղութիւն :

Լ՛ յսինքն , անթէ որ չափ բա
րի է , որ չափ վայելուչ է , որ
չափ ցանկալի է , և որ չափ օգ
տակար է , որ որդիքն այ , և եղ
բարքն քի , իբր հաւատացեալ
քրիստոնեայք միաբանութիւն իս
ղաղութիւն սիրով բնակին իմիա
սին ՚ի մէջ սուրբ եկեղեցւոյ :

Լ՛ յսինքն , քրիստոնեից միաբա
նութիւն և խաղաղութիւնն այն
չափ պատուական է , որ կունմա
նի այն անուշահոտ և բաղջր իւ
ղոյն որ կութափեին ՚ի գլուխն և
ի մորուն ահարոնի , նախ վասն
նշանակելոյ զսրբութիւն և զառա
քինութիւն նորին , և երկրորդ
վասն նշանակելոյ զնորն այ հեղ

Ո՛ շնամեաց սորա բզ
զեցուցից զամօթ *
և ՚ի վերայ նորս ծաղ
կեացի սրբութիւն իմ :

ՏԵՒՔ 17 :

Օրհնութիւն աստուծոց :

Սաղմոս ԸԼԲ :

Օ՛ ի բարի կամ զի՛
վայելուչ , զի բնակին
եղբարք ՚ի միասին :

Ո՛ այ իւղ զի իջանէ
ի գլուխն և ՚ի մո
րունն ահարոնի * և
ի մորունացն իջա
նէ ՚ի գրասպանս
զգեատու
նորա :

Ուր ցող զի ցողէ 'ի
Տերմոնէ , 'ի վերայ
լերին սիոնի :

Տր անդ պատրաստ
եաց զօրհնութի * և
զկեանսն յաւի
տեմից :

Տուր . 4

Օրհնութիք ստեփանոսց :

Սուրբ . ՃԼԻ .

Լստ օրհնեցէք ամ
ճառայք ամ զտր *
սկայք 'ի տան ամ և
'ի դաւիթս այ մերոյ :

եալ ի վերայ նր * և այս իւրս այն
չափ առատ կու թափէին , որ մե
րուսէն կու իջանէր իւր զգեստի
եախային վերայ , և կու կաթկա
թէր մինչև 'ի փեշերն :

Լսինքն , այլև կու նմանի այն
երկնային ցողոյն որ կու ցողի 'ի
Տերմոն լեառն , և սիոնի լեառնն
վերայ , և զիւրեանք կու պարտ
տացուցանէ և կու ծարիկեցուցա
նէ , նշանակելով զչնորջն այ
ցողեալ , 'ի վերայ առաքելոցն
քի , և 'ի վերայ սուրբ եկեղեցւոյ
նորս :

Լսինքն , միաբանութիւն և
խաղաղութի եղած տեղն , պատ
րաստեց տր ամ զիւր օրհնու
թին և նախահնամութին * և
սիրողացն զնոյն միաբանութին ,
կու պարգևէ զկեանս յաւիտեանս
կանս :

Տնկեալստան երրորդ ստափճան
առաքինութեցն է յամ ժամ օր
նեւն և գովելն զամ :

Լստ սաղմոսուսն կու յորդորէ
մարդարէն զՏաւատացեալս օրհ
նել և գովել զամ :

Լսինքն , աստ օրհնեցէք իբր
այս սբ եկեղեցւոյս մէջն օրհնե
ցէք և գովեցէք զտր ամ ով Տա
ւատացեալ ժողովուրդք այ ուր

սիրաբանութիւն և խաղաղութիւն է
* և մանաւանդ դուք բաճանայք
և եկեղեցականք որ յանձներէք
զձեզ այն , և կուրնակիք ՚ի սան
նորա և ՚ի դաւիթու նորա , իբր
՚ի վանս և յանապատս :

Լ՝ յսինքն , գիշերով վեր կացէք
և ձեր ձեռքն սրտի մտօք բարձրա
ցուցէք դէպ ՚ի սուրբ սեղանն *
և օրհնեցէք և բարեբանեցէք
զոր անձ փրկին ձեր յոր քս :

Լ՝ յսինքն , զի տեսանելով անձ
զձեր հաւասան և զկատարեալ
սերն , օրհնէ զձեզ իւր երկնային
օրհնութեամբն ՚ի սիոնէ , իբր
՚ի վերին երուսաղէմէ * այն որ
բտանդէր է զերկինս և զերկիր
՚ի յօննէ :

Իբր , օրհնեցէք զանձ , զի ալէ
լուխայն օրհնեցէք զանձ կութարգ
մանի :

Լ՝ յս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարգարէն օրհնել և գովել զանձ
վասն անհուն ողորմութե նորա
և վասն անչափ բարութե նր որ
արար ազգի մարդկան :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէք ով հաւա
տացեալ Ժողովուրդք զանուն
անն այն * օրհնեցէք և գովեցէք ով
ընարեալ ծառայք անն զոր անձ
* և մանաւանդ դուք բաճա

նայք

Ի գիշերն համար
ձէք զձեռս ձեր ՚ի սր
բութի * և օրհնե
ցէք զոր :

Օրհնեցէ զսեզոր
՚ի սիոնէ * որ արար
զերկինս և զերկիր :

S-նք : 3 :

ԱՆՔԻՆ :

Սաղմոս ՃԼԴ :

Օրհնեցէք զանուն
անն * օրհնեցէք ծա
ռայք անն զոր * ո
կայք ՚ի տան անն , և ՚ի
դաւիթու այն մերոյ :

Օրհնեցէք զ՞որ զե
բարի է * և սաղմոս
ասացէք անուանն ՚նր
զե քաղցր է :

Օ յակօր ընտրեաց
իւր տր * և զխորայել
ժառանգութի իւր :

Ես ծանեաց զե մեծ
է տր * և տր մեծ է
քան զամենայն
կուս :

Օ յամ զոր ինչ կա
մեցաւ և արար տր
յերկինս * և յերկ
րի * ՚ի ծով * և
յամ խորս :

նայք և եկեղեցականք որ կայք այ
տան միջումն և նորա գաւթի մի
ջումն , իբր ՚ի յեկեղեցին ՚ի վանս
և յանապատս :

Ե յսինքն , օրհնեցէք և բարեբա
նեցէք զ՞որ ամ , զէրէ բարի է *
և սաղմոս ասացէք սրտի մտօք ՚նր
տր անուանն , զէրէ քաղցր է :

Ե յսինքն , նա վասն իւր անձա
ռելի նախասահմանութեն զյա
կօր նահապետն իւրն հաւատա
րիմ ծառայ ընտրեց , իբր զամ
պաշտս * և խորայելացն օր
իւրն ժառանգութի արար , իբր
զուրբ եկեղեցին իւրն հարմա

ԳՁԳ :

Ե յսինքն , ես ՚ի տղայութենէ
իմէ ճանաչեցի և գիտացի որ մե
ծ է տր ամ քան զամ հրեշտակս
որք են ՚ի յերկինս * և մեծ և
ահաւոր է քան զամ հեթանոսաց
կուսքերն որք են ի վերայ երկրի :

Ե յսինքն , ինչ իբրին որ կամ
ցաւ տր ամ ըտեղծեց թէ ըզ
հրեշտակս , թէ զարեգակն և
զուսինն և թէ զայս աստեղ
որք են ՚ի յերկինս * թէ զկենդա
նիս և զանասունս , թէ զճառս
և թէ զտունկս որք են ՚ի յերկրի
* թէ զձկունս և զսողունս որք
են ՚ի ծով * և թէ զայս ըտեղ
ծումս որք են ՚ի յանդունտս ,
իբր ՚ի խորս երկրի :

Լ՝ յսինքն , երբ որ ինքն կուզէ երկրիս բողոքէն պուզն կու հանէ , և կու բարձրացուցանէ 'ի յօղս , և ժողովելով խնամին ամսկ կու շինէ * և այս ամսկերիս միջի եղած այրելի նիւթերէն կայծա կունք և փայլատակունք կու հանէ * և ամսերն ցուրտ օդով կու լուծանէ և յանձն կու փոխարկէ * և երբ որ ինքն կու կամի իւր ամպարներէն քամի կու շնչելու ծանելով 'ի յօդ զզանազան նիւթս որ կան 'իսէջ երկրի :

Լ՝ յսինքն , նա պատու հասեց և ստատակեց եգիպտացւոց անդրա նիկ զաւակներն * ոչ միայն մարդ կանց , այլև անասնոց :

Լ՝ յսինքն , նա իւր զարմանալի նշանքն և արուեստքն ողարկեց քո մէջդ ով եգիպտոս * և ցոյց տվեց փարաւոնի և իւր ամէն զօրացն պատժելով զնոսա զանազան պատու հատք :

Լ՝ յսինքն , յես աղատելոյ զիս լայնելացւոց ժողովուրդն յեգիպտոս , պատու հասեց այնչափ զանազան կու ապարտից աղգերն * և ստատակեց այնչափ ուժեղ Թագաւորներն 'ի յերկիրն քանանացւոց :

Լ՝ յսինքն , և մանաւանդ զսեհան Թագաւորն ամուրհացւոց երկրին , և զզովք Թագաւորն բասանու երկրին * և այլ ամ

Տանէ զամսս 'ի ծագաց երկրի * զփայլատակունս իւր * անձրևս արար * և հանէ զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց :

Լ՝ Տար զամ անդրա նիկս եգիպտացւոց * 'ի մարդոյ մինչև յանասուն :

Լ՝ Ղարեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի մէջ քոյ եգիպտոս * 'ի փարաւոն և յամ զօրս իւր :

Լ՝ Տար զաղգս բաղունս * և սպան զԹագաւորս հզօրս :

Օ սեհան Թագաւոր ամուրհացւոց զզովք Թագաւոր բասանու * և զամ Թագաւոր

բուհս քանանացւոց
 Եւ զերկիր նոցա ՚ի
 Ժառանգութի * Ժա
 ռանգութի ինչի Ժո
 դովրդեան իւրոյ :

Տէր անուն քո յա
 շխտեան * ար յիշա
 սակ քո յազգէ մինչև
 յազգ :

Պատէ ար դժողո
 վուրդս իւր * և իծա
 ռայս իւր մխիթարիս

Սուսք Տեթանոսաց
 արծաթ և ոսկի են *
 ձեռագործք են որդ
 ւոց մարդկան :

Ի երան ունին և ոչ
 խօսին * աչք են և
 ոչ տեսանեն :

Լեզանք են և ոչ
 լսեն * և ոչ գոյ
 շունչ ՚ի բերանս նոց :

Եւ ման նոցա եղիցին
 ոչք արարին զնոսա *

քանանացւոց Թագաւորներն :
 Լսինքն , և նոցա երկրներն և
 գաւառներն տուա ՚ի Ժառան
 գութի * իբր մուլք և Ժառան
 գութի արաւ խորայելացւոց Ժո
 դովրդեանն :

Լսինքն , ուստի ար ամ քո
 անունդ յաշխտեանս յաշխտենից
 կուփառաւորվի * և քոյ բարերա
 բութի յիշատակն կու մնայ յազ
 գէ մինչև յազգ ՚ի մեջ մարդկան :

Լսինքն , դու քո ամային տէ
 բութի կու դատես զքո ժողո
 վուրդդ արդարութի առանց
 մատնելոյ զնոսա ՚ի ձեռս Թշտա՛մ
 եաց նոցա * և տեսանելով զքոյ
 Տաւատարիմ ծառայից զզու մն
 և զպաշխարութիւնն կու մխի
 Թարվիս ՚ի նոսա :

Լսինքն , ինչ կարեն մեզ անել
 Տեթանոսաց կու ոքերն որ ՚ի յոս
 կւոյ և ՚ի յարծաթոյ են շինած
 * և Տողեղէն մարդկանց ձեռս
 գործք են :

Լսինքն , բերան ունին և չեն
 խօսիր * աչք ունին և չեն տե
 սաներ :

Լսինքն , ականջս ունին և չեն
 լսեր * և իւրեանց բերանումն
 չունչ և խօսք չկայ որ բարբա
 ռին :

Լսինքն , նոցա նման դառնան
 այն մարդիքն որ շիներ են զիւր
 եանք

եանք * և ամեն այնպիսի ազգայր
և յիմարք որ յուսացերևապաւնի
ներեն ՚ի նոսա :

Վարձեալ , եկն որդին մարդոյ
բանն ամ մարմնացեալ , և բնա
կեցաւ ՚ի մեղ , և Տրեայք և Տե
Թանոսք ոչ ծանեան զնա . աչս
ուներին , և ոչ տեսին Թէ նա է
Ճմարիտ քսն որ դալոցն էր յաշ
խարճ . ահանջս ուներին , և ոչ
լսեցին նախագուշակութեց և
վայտութեցն մարգարեից . քիթս
ուներին և ոչ հաստեցին զան
պատմելի անուշահասութի նր .
բերանս ուներին , և ոչ փառա
բանեցին զնա իբրև որդի այ .
ձեռս ուներին , և ոչ մատուցին
նմա պատու բարի ըստ արժան
եացն նորա . ոսո ուներին , և ոչ
զնացին զՏեա ուղիղ ճանապար
հաց նորա , այլ բնդէմ այ նա
խանձեցան , և ըմբռնեցին կապա
նք , և տարեալ ՚ի մահ մատնե
ցին և խաչեցին զորդին այ , վասն
որոյ նմանեցան կոոյ որք են ձե
ռագործք մարդկան :

Ըստինքն , իսկ դուք ով ազգ
խորայելլացոց օրձնեցէք զոր *
և դուք ահարոնի զարմդ օրձնե
ցէք և բարեբանեցէք զոր :

Ըստինքն , դուք զևեոյ ազգ
օրձնեցէք զոր * և ամ հաւա
տացեալք և երկիրադք այ օրձ

և ամենեքեան ոյք
յուսացեալք են
՚ի նոսա :

Տունն իելի օրձնե
ցէք զոր * տունն
ահարոնի օրձնե
ցէք զոր :

Տունն զևեոյ օրձնե
ցէք զոր * երկիր
ադք անօրձնեք զոր

Օրհնեալ ար ՚ի սին
նէ * որ բնակեալն է
յերուսաղէմ :

Տակ : 20 :

Աւերից :

Սաղմոս : ՃԼԵ

Ստաւան է զեր
ուր ան, զի բա
րի է * զի յա
ւիտեան է որորմու
թիւն նորա :

Խոստովանեղերուք
այն աստուծոց * զի
յաւիտեան է որոր
մութիւն նորա :

Խոստովանեղերուք
ան տերանց * զի
յաւի :

նեցեք և գովեցեք զար անն բո
լորից :

Լսինքն , օրհնեալ լիցի ար ան
ի սիննէ , իբր ՚ի յիւր սուրբ եկե
ղեցնոյն * այն անն կասեմ որ
բնակած կայ ի վերինն եէմ :

Իբր , օրհնեցեք զանձ , զի ալե
լուխայն օրհնեցեք զանձ կութարգ
մանի :

Լս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարգարէն օրհնել զանձ վասն իւր
լուսեղծագործութեն , վն հրա
շիցն որ արար ՚ի յեգիպտոս , և
վասն բարերարութեն որ արար
իսրայելացնոց ազգին :

Սինքն , խոստովանեցեք
այ անչափ բարութիւն
և անչափ մեծութիւն
նիլ հաւատացեալ ժողովուրդք ,
զէրէ բութիւն բարի է * և իւր
որորմութիւն յաւիտեանական է :

Լսինքն , խոստովանեցեք այ
ճշմարտութիւն ուլ հաւատացեալ
ժողովուրդք , զէրէ ան լուսեղծ
եալ աստուծոց անն է * և իւր
որորմութիւն յաւիտեանական է :

Լսինքն , խոստովանեցեք այ
զօրութիւն և կարօղութիւն ուլ
հաւատացեալ ժողովուրդք , զէ
րէ ան լուսեղծել տերանց արն է

* Եւ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կանէ :

Ա՛յսինքն , նա այսչափ մեծա մեծ ըսքանչելիք արար թէ՛ ի յեր կինս և թէ՛ ի յերկրի միայն իւր անչափ կարողութիւնն * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կանէ :

Ա՛յսինքն , նա ըստեղծեց զեր կինս և զերկնային զօրութիւնս : Աստճառաբար և զմարդարէս իւր անչափ խնաստութիւնն * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կանէ :

Ա՛յսինքն , հաստատեց զեր կիրս ջրի տարերքին վերայ , իբր նայելով յերկրէս դէպ ի յերկինս այլ ոչ ի յերկնից դէպ ի յեր կիրս : Աստճաստատեց զեկե զեցի իւր սուրբ իմէջ զանազան ազգաց և ժողովրդոց , զի ջուրն զբազմութիւն ժողովրդեան նշանակէ * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կանէ :

Ա՛յսինքն , ըստեղծեց զմեծա մեծ լուսանորբն , իբր զարե զակն և զլուսինն , որք առաջ մարդկան երևին մեծագոյնք բան զայրս աստեղս : Աստճամանեց զնոր և զհին կտակարանքն սուր լուսանորել զհոգիս մարդկան * զէրէ իւր ողորմութիւնն յաւիտեանս կանէ :

Ա՛րար զբանչելիս մեծամեծս միայն * զի յաւիտեանս :

Օ՛ երկինս արար խնաստութիւնն իւրով * զի յաւիտեանս :

Հաստատեաց զերկիր իվերայ ջուրց * զի յաւիտեանս :

Ա՛րար զլուսանորս մեծամեծս * զի յաւիտեանս :

Օ արեգակն արար
 իշխանական տունն ջ
 եան * զի յաւիտ :

Օ լուսինն և զա
 անդա իշխանական զի
 շերոյ * զի յաւիտ :

Եւ Տար զերկիրն և
 զխառացւոց անդրան
 կօք իւրովք Տան
 դերձ * զի յա
 յիտեան :

Եւ ԵՏան զխրայել
 ի միջն նորա * զի
 յաւիտեան է :

Լ յսինքն , զարեգակն լստեղ
 ծեց որ տիրէր և իշխէր ցերեկ
 վան : Սամ զնոր կտակարանքն
 Տաստանեց առ ՚ի ուղղել զբրիս
 տանայս ՚ի ճանապարհս փրկու
 թէ * զէրէ իւր ողորմութիւն
 յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , զլուսինն և զաստեղս
 լստեղծեց , որ տիրէին գիշեր
 վան : Սամ զՏին կտակարանքն ,
 և զՏին օրինաց վարդապետան
 Տաստանեց առ ՚ի ուղղել ԼՁ
 Տրէայս , որք շրջէին ՚ի խաւարի
 տրդխառութէ գիշերոյ * զէրէ իւր
 ողորմութիւն յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , պատու Տասեց եգիպ
 տացւոց երկիրն ստտակելով
 զանդրանիկ զաւակս նց : Սամ
 պատու Տասեց արն մեր յս քս
 զմեղապօրծ աշխարհս , և ջնջ
 եաց զսկզբնական մեզս Տաւտա
 ցելոց իւրոց , քան զի եգիպտոս
 զաշխարհս կունշանակէ , և անդ
 րանիկքն եգիպտոսի զմեզս լս
 կզրնական * զէրէ իւր ողորմու
 թիւն յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , ազատեց և Տանեց
 խրայելացւոց ազգն ՚ի յեգիպտո
 սէ : Սամ արն մեր յս քս , փր
 կեց և ազատեց զիւր Տաւտաց
 եալքն ՚ի խաւարէ կապաշտու
 ե աշխարհիս սցսորիկ * զէրէ իւր
 ողորմութիւն յաւիտեանական է :

Լ՝ յսինքն , և զայս բարերարութիւն արաւ իւր ձեռաց բարձր և ամենակարող զօրութիւն ցուցանելով : Սամ արն մեր յս քս զիւր հզօր բազուկն բարձրացուցանելով և տարածելով խկերայ խաչին * զէրէ իւր ողորմութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , ճգնց զկարմիր ծովի ահագին ջուրն , և երկու բաժին արաւ : Սամ բաժանեց արն մեր յս քս զայս ծով աշխարհս ՚ի յերկուս , իբր ջուկեց զհաւատացեալս իւր մկրտութիւն սուրբ աւազանին ՚ի յանհաւատոց որք ոչ ունին զմկրտութիւն * զէրէ իւր ողորմութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , և անց կացոյց զխրոյց ելացնոց աղօքն կարմիր ծովի մի ջուկն : Սամ սրբեց և մաքրեց արն մեր յս քս զիւր հաւատացեալքն ջրով սրբոյ աւազանին , և առաջնորդեաց ՚ի յերկինս * զէրէ իւր ողորմութիւն յաւիտենական է :

Լ՝ յսինքն , ընկղմեց և խեղդեց զփարաւոնն և զիւր զորքն կարմիր ծովի միջուան : Սամ հալածեց և կործանեց արն մեր յս քս զաներևոյթ փարաւոնն զստանայ իւր պաշտօնէիւքն ՚ի խորս անդնրոց * զէրէ իւր ողորմութիւն յաւիտենական է :

Ի ձեռն բարձր և բազուկ հզօր * զի յաւիտենան :

Լ՝ ճերձ զճովն մծ և բաժանեաց յերկուս մասունս * զի յաւիտենան :

Լ՝ անցոյց զխրոյց ել ընդ մէջ նր * զի յաւիտենան :

Լ՝ նկղմեաց զփարաւոնն , և զզօրս իւր ՚ի ծով կարմիր * զի յաւիտենան :

Լ՛ա ե՛հան զժողո՛
վուրդ իւր յանա
պատ * զի յա
ւիտեան ։

Լ՛ա հար զաղգս մեծա
մեծս * զի յաւիտեան ։

Լ՛ա սպան զԹագա
ւորս հզօրս * զի
յաւիտեան ։

Օ սե՛հոն Թագաւոր
անուրհացուց * զի
յաւիտեան ։

Լ՛ա յիմքն , և զիւր ժողովուրդն
տարաւ հանեց ՚ի յանապատ ։
Կամ զիւր հաւատացեալքն ազա
տեց ՚ի յախտից ՚ի մեղաց և իշար
եաց արն մեր յս քս և իբրև ՚ի
յանապատի յանդորացոյց զնոս
ուր բերով զձայնն յովհաննու
մկրտչին որ ասէ պատրաստ արա
րէք զձանապարհս արն և ուղիզ
արարէք զշահագ նորս , խնդան
և փութան ՚ի հայրենին իւրեանց
երկնային * զէրէ իւր ողորմու
թին յաւիտեանական է ։

Լ՛ա յիմքն , զանազան հեթանո
սաց և կռապաշտից մեծամեծ ազ
գերն պատուհասեց ։ Կամ զզա
նազան մոլորութիս մեղաց , և
զշարութիս այսոց պղծոց խախտ
նեց արն մեր յս քս * զէրէ իւր
ողորմութին յաւիտեանական է ։

Լ՛ա յիմքն , և նոցա ուժեղ Թա
գաւորն սասակեց և փչացոյց ։
Կամ զեթթն մահացու մեղս որք
Թագաւորեր էին իլերայ աշխար
հի անուժացոյց և անզորացոյց
արն մեր յս քս * զէրէ իւր ողոր
մութին յաւիտեանական է ։

Լ՛ա յիմքն , ըսպանեց զսեհոն Թա
գաւորն անուրհացուց երկրին ։
Կամ արդեւեց զցանկութիւն
աչաց արն մեր յս քս որ դառն է
առաջի այ քան զի սեհոն փորձու
թիւն աչաց Թարգմանի և անուր

Հացի դառնութի * զէրէ իւր
ողորմութի յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , կորցուց զզովգ թա
ղաւորն բասանու երկրին : Աս
կորցս զաղահաւութի ին տրն մեր յս
քս , որ ուսուցանէ ժողովել և
զաղել զինչ և զդրամն և խոս
վեցուցանել զմարդիք , բան զի
զովգ փակումն և զաղումն թարգ
մանի և բասան շիթումն և խոս
վութի * զէրէ իւր ողորմութի
յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , և կապաշտից երկր
ներն նոցա մուլք և ժառանգու
թի տվեց * զէրէ իւր ողորմու
թի յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , ժառանգութիւն
տվեց իւր ծառային խրայելի ,
ինչպէս որ խոստացեր էր : Աս
զայն երկրներն որ յառաջ սատա
նայի իշխանութե տակումն էին ,
մուլք և ժառանգութիւն տվեց
տրն մեր յս քս իւր հաւատացեալ
քրիստոնէիցն * զէրէ իւր ողոր
մութի յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , յիշեց զմեզ տր ան
մեր խղճութե միջումն , բան զի գե
րի էինք եղեալ ի ներքոյ բռնու
թե մեզայ և սատանայի * զէրէ
իւր ողորմութի յաւիտեանական է :

Լ յսինքն , և փրկեց զմեզ մեր
երեւելի և աներկոյթ թշնամեաց
ձեռքէն * զէրէ իւր ողորմու
թիւն

Օ տգ թաղաւոր
բասանու * զի յա
ւիտեան :

Լ տ զերկեր նոցա ՚ի
ժառանգութի * զի
յաւիտեան :

Լ առանգութի իս
րայելի ծառայիւրոյ
* զի յաւիտեան :

Յ իշեաց զմեզ տր ՚ի
խոնարհութեան մե
րում * զի յաւիտ
եան է :

Լ ա փրկեաց զմեզ ՚ի
ձեռաց թշնամեաց մե
րոյ * զի յաւիտեան :

Ստաց կերակուր
 անից կենդանեաց *
 զի յաւիտեան :

Կոստովանեղերուք
 այն երկնաւորի * զի
 յաւիտեան :

Տաճք. 26.

Սաղմոս զառթի ՚ի ձեռն իր
 զայն :

Սաղմոս : ՃԼ. 2.

Լա դեռս բարկա
 ցւոց անդ նստեաք և
 լայաք * ուր յիշեցաք
 մեք անդ պիտն :

Դմեջ ուռեաց նյ
 կախեցաք զկտակա
 րանս մեր :

Թին յաւիտեանս է :

Լսինքն , այն որ կու նախա
 նստէ և կերակուր կու տայ ան
 կենդանեաց Թէ բանականաց և
 Թէ անբանից * զէրէ իւր ողոր
 մութին յաւիտեանս է :

Լսինքն , խոստովանեցէք զբա
 րերարութիւնն այ երկնաւորի *
 զէրէ իւր ողորմութին յաւիտե
 նական է :

Իբր , զայս սաղմոս շարադրեաց
 դաւիթ խօսելով ՚ի բերանոց երե
 միայ մարգարէին որ էր գերեալ
 ընդ այլոց խորայելացն ՚ի բա
 բիւն :

Լս սաղմոսումն կու խօսի մար
 գարէն ՚ի բերանոց քահանայիցն
 Տրէից գերեւոցն ՚ի բաբիւն , այլև
 ՚ի բերանոց բնաւից քրիստոնէից
 գերեւոց ՚ի ձեռս այլազեաց և
 կամ ՚ի բռնութէ մեղաց :

Լսինքն , պաղտատու գեաթի
 ափին կու նստելնք և անմխիթար
 կու լայնիք * երբոր կու յիշելնք
 զքեզ ուր քաղցր սիտն , իբր ուր
 քաղցր քաղաքը երուսաղէմ :

Լսինքն , նոցա ուռի ծառերի
 միջումն կախեցինք մեր կտակա
 րանքն և մեր սաղերն , որ մեր թշ
 նամբն չի տեսանեն , և մեզ ու
 ժով երգ տեսլ չի տան :

Լս

Լ՝ստիկն , տեղն այն կռապաշտ
նեքն որ զմեզ գերերէին , կու
հարցանէին մեզ թէ դուք ձեր
այ օրնու թէ և տաղերի բաներն
գիտէք մի * և այն մարդիկն որ
զմեզ գերի էին տարեր , մեզ ուժ
կանէին և կասէին :

Լ՝ստիկն , թէ երգեցէք մեզ
քիչ մի այն ձեր երուսաղէմայ օր
նու թիներէն և տաղերէն * խկ
մեր պատասխանի կուտայինք , թէ
ինչպէս մեք մեր ճշմարիտ այ օրն
նու թին այս օտար երկրումս , և
կռապաշտից միջու մն երգեցք ,
որ ոչ է արժան :

Լ՝ստիկն , ա՛հ թէ մտանամ
ես զքեզ ո՛վ երուսաղէմ , երգե
լով զքո սագերդ այս գերութես
միջու մն * Թող իմ աջ ձեռքս զիս
մտանայ , իբր Թուրանայ :

Լ՝ստիկն , Թող իմ լեզու չո
բանայ և ՚իբիբես կպչի , թէ որ
ես հանապաղ զքեզ չի յիշեմ *
և թէ որ այս գերութենէս ազա
տիկն ՚ի բայ զքո գովասանքդ չի
երգեմ ո՛վ երուսաղէմ * որ իմ
ուրախութեան և ցնծութեան
ըսկիզբն ես , իբր քան զքեզ այլ
մեծ խնդութիւն չունիմ :

Լ՝ստիկն , բայց դու ար ամ յիշէ
եղանայեցնոց ազգի նենդուին ,
և պատե՛ն և պատու հասէ զիւր
եանք * որ այն օրերն որ երուսա

Լ՝նդ հարցանէին
գերիէք մեր զբանս
օրնու թէ * գերե
վարք մեր ստիպէին
զմեզ և ասէին :

Օրնեցէք մեզ օրն
նու թէն սիոնի * խկ
զիւրդ օրնեացուք
զօրնու թիս ան յեր
կիր օտար :

Թէ մտացայց զքեզ
երուսաղէմ * մն
աասցի զիս աջ
իմ :

Այցեսցի լեզու իմ ՚ի
բիս իմ թէ ո՛չ յիշե
ցից զքեզ * և թէ
ո՛չ նախ նուագեցից
զքեզ երուսաղէմ *
սկիզբն ուրախու
թէ իմց :

Յիշե՛մ ար զօրդ իսն
եղանայ * յաւուրսն
երուսաղէմի :

Ո՞րք ասէին քակեցէք քակեցէք * մին չև ՚ի Տիմոն Տասուցէք :

Դ՞ուստր բաբելաացիոց թշուառական * երանի որ Տասուց ՂՏասուցումն քո , զոր դու մեզ Տասուցեր :

Երանի որ կալաւ ըզմանկումն քո * և եհար զբարի :

Տակ. 10 :

Սաղմոս դու. ԹԷ :

Սաղմոս ՃԼԷ :

Կոտորվան եղէցքեզ ար բողբոլ սրախ խնով * առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասա

զէմ կու քակէին , փոխանակ խղճարչ և ցանակից լինելչ մեզ իբրև դրացիք , միաբաներ էին քաղցեացիոց հետ և նոցա չար խրատ տվոյ էին դարձեր :

Լ՞ստինքն , և նոցա սիրտ տալով կասէին , քակեցէք քակեցէք այդ քաղաքդ * և մինչև հիմն Տասուցէք որ այլ ճար չի լինի շինելչ :

Լ՞ստինքն , և դու ո՞վ սղորմելի զարմդ և զանկդ բաբելացիոց * երանի այն ժողովրդեանն որ խնդրելով զվրէժ արդար դա տաստանին այ , փոխանակ այն չար եացն որ դու մեզ Տասուցեր , քեզ Տասուցումն անէ :

Լ՞ստինքն , երանի կասեմ այն յաղթող ժողովրդեանն , որ ինչ պէս որ դու մեզ արարիր * այն պէս այլ նա քեզ անէ , և զքո երեխայքդ բռնէ , ՚իբարն զարկէ և զգլխներն ջնջխէ :

Երբ զայս սաղմոսս դաս իթ է շարտրեր , և երգեր :

Լ՞սասաղմոսումն շնորհակալ կու լինի մարգարէն զայ փասն բարեբարութե նորա :

Լ՞ստինքն , կուխոտորվանիմ արած բողբոլ սրախ զքո անշախ զթութիդ և բարեբարութիդ որ ինձ արարիր * և առաջի հրեշ

ասկաց քեզ սաղմոս կասեմ, իբր
առաջի քերթէիցն քաւութեւ,
առաջի քահանայից, և առաջի
երկնային զօրութեց:

Ս' յսինքն, դու մինչև ցայսօր
զիմ բերանիս խօսքն լսեցիր, և
զիմ ամէն ինդրուածքս կատարե
ցիր * ուստի շնորհակալ լինելով
իբէն կու երկրպագանեմ քոյ սբ
առաքիչ * և կու խոստովանիմ
քո սուրբ անունդ, վասն քոյ ան
չափ ողորմութեդ, և վասն քոյ
ճշմարիտ խոստմանդ:

Ս' յսինքն, դու փրկելով զիս
իձեռն յի քի որդւոյ քոյ, զքո
սուրբ անունդ մեծացուցիր և
փառաւորեցիր, ոչ միայն իմէջ
Տրէից, այլև իմէջ Տեթանոսաց
* արդ կու աղաչեմ զքեզ որ այն
օրն որ ես իմ ներգութե միջումն
դէպ քեզ կու աղաղակեմ, դու
շուտով ինձ ականջ արա՛ * և իմ
անձինս շատ ուժ և կարողութի
տուր, որ ես ուղիղ սրտով զքեզ
օրհնեմ և փառաւորեմ:

Ս' յսինքն, զքո անչափ մեծու
թիդ և անչափ կարողութիւնդ
աշխարհիս ամէն թագաւորքն և
իշխանքն կու խոստովանին * զէրէ
լսեցին զքոյ բերանիդ խօսքերն,
իբր զքո անետարանական քարո
ղութիդ * և կու օրհնեն և կու
պատուեն քոյ անձային օրինաց և

ցից քեզ:

Օ ի լուար զքանս
բերանոյ իմոյ * երկր
պագից ի տաճար սբ
քո * և խոստովան
եղէց անունն քում
վասն ողորմութե և
ճշմարտութե քոյ:

Ս' եճ արարեր յամի
զանունս սուրբ քո *
յորում անուր կար
դամ առ քեզ վաղվա
զակի լուր ինձ * և
բազում արասցես
զօրութիւնս
յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին
առ քեզ ամ թագա
ւորք երկրի * զի
լուան զքանս բերա
նոյ քոյ * և օրհնես
ցին զճանապարհս
քո:

ՍԵԾ ԵՆ ԳԱՌՔ ԽՆ
 * Բարձրէ՛ տր զիտ
 նարՏս տեսանէ * և
 զբարձուսն ՚ի Տեոաս
 տանէ ճանաչէ :

ԹԻ ԶՆԱԿԻԳ ԵՍ ՚Ի
 մէջ նեղութեց * կե
 ցուսցես զիս ՚ի բար
 կութի Թշնամուցն :

Զ ԳԵՂԵՐ ԶՃԵՈՆ ԲՈ
 և փրկեաց զիս աջ բո
 * և տր Տառուսցէ
 ընդ իմ :

ՏՐՈՂՈՐԻՈՒԹԻՒՆ ԲՈ
 յաւիտեան * զգործս
 ձեռաց բոց մի՛ ան
 տես առ ներ :

ՏԵՆԻ : 8 :

պատու իրանաց ճանապարհներն :
 ԱՆԻՍԻՔՆ , և կասեն , Թէ մեծ
 և անչափէ՛ այ փառքն և պատիւն
 * Թէ պէտ բարձր և անՏասանե
 լիէ՛ , բայց երկրիս վերայ եղած
 Տոգւոլ խոնարՏ մարդիքն կու
 տեսանէ , կու սիրէ և կու վար
 ձարէ * և բարձրամիտ և Տարտ
 մարդիքն Տեոու տեղաց կու ճա
 նաչէ , կու ատէ , և կու պատու
 Տասէ :

ԱՆԻՍԻՔՆ , Թէ որ մարդկային
 տկարութիւն և կամ ՚ի նենդութի
 երևելի և աներևոյթ Թշնամեաց
 ՚ի մէջ վշտից և նեղութեց այլ
 անկանիմ * բայց յոյս Տաստա
 տունէ որ դու զիս փրկես իմ Թշ
 նամեաց բարկութիւն և նոցա ամ
 բարտաւան խօսքերէն :

ԱՆԻՍԻՔՆ , զէրէ բանի որ դու
 իմ փորձութեան և Տալածանաց
 միջումն զբո պահպանողական
 ձեռքդ տարածեցիր , և բոց աջ
 բաղկուղ զիս փրկեցիր * Ես զք
 բացայ Տաւատոլ և ասացի , աՏա՛
 ինքն տր աստուած ինձ տեղ ինքն
 իմ Թշնամեացն վրէ՛ժ կու խնդրէ
 և Տաստուցումն կանէ :

ԱՆԻՍԻՔՆ , տր ամ բո ողորմու
 Թիր յաւիտեանականէ * զբո բս
 տեղձուածքդ և զբո Տաւատաց
 եւ Տառայքդ մի՛ անտես առ ներ
 այլ բոց աստուածային շնորՏաց

օգնա

օգնականութիւն ՚ի թիկունս հասիր նոցա:

Իբր, զայս սաղմոսս մինչև ՚ի վերջն դաւիթի հասացեր:

Լսա սաղմոսսումս կու արդարաջուցանել զինքն դաւիթ առաջից Վասն իւր անմեղութիւն և ուղիղ վարուցն:

Մտինքն, արարած դու զիս փորձեցիր իմ տղայութիւն ՚ի վեր, և զիմ բարբառ և բնութիւն ճանաչեցիր * դու ճանաչեցիր զիմ ամէն գործքս և արարմունքս և զիմ նստիլն և զիմ վերկենալն:

Լստինքն, դու զիմ խորհուրդս և մտածմունքս ՚ի հեռաստանէ, իբր ՚ի բարձրութիւն երկնից իմաջար * զիմ շահիցս, իբր զիմ իղս և զիմ վիճակս, իբր զիմ ինչս և զիմ բտապարտածս դու քննեցիր * և զիմ ամէն կենցաղաբարութեան ճանապարհն յառաջագոյն, իբր ՚ի յաւիտենից և յառաջ քան զինիլն աշխարհի սեասր * և զխոսցիր որ իմ սրտումս և իմ լեզուումս նենդութիւն և իսարեութիւն չկայ:

Լստինքն, ահա դու արարած ճանաչեցիր զիմ յետիւնն և զիմ

՚ի հասարակ շաբթի:

Սաղմոս. ԾԼԸ:

Մտորձեցեր զիս և ծանկար զիս * դու ծանկար զնստիլն իմ, և բախանելն իմ:

Իմիս առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հեռաստանէ * զշահիցս իմ և զվիճակս իմ դու քննեցեր * և զիմ ճանապարհս իմ յառաջագոյն սեւեր * զի ոչ գոյ նենդութիւն ՚ի լեզուի իմում:

Լստինքն, ահա դու արարած ճանաչեցիր զիմ յետիւնն և զիմ

զառաջինն իմ * զուստեղծեբ զիս * և եղիբ զձեռնս քո խկերայ իմ :

Աքանջելի եղև զիս սուքի քո յինչն * զորացաւ , և ոչ հանդարտիմ սմա :

Յ՛ո՛ երթայց ես յողւոյ քուսէ * կամ յերեսաց քոց ես յո՛ փախեայց :

Թ՛է ելանեմ յերկի՛նս դու անդ ես * և Թ՛է իջանեմ ՚ի դ՛ոխս , և անդ մտա ես :

Թ՛է առից զԹԼս իմ ընդ առա՛ւօտս , և բնակեցայց յեղերս Ծովս :

Սակայն և անդ ձեռն

առաջինն , իբր զիմ վախճանն և զիմ բակիզքն , զիմ վերջին արարմունքն , և զիմ առաջին գործքն * զու զիս յունչէ բասեղծեցիբ * և քոյ անօային և նախախնամողա կան ձեռքք ինձ վերայ պահեցիբ :

Ա՛սինքն , քո ամենատեսութիդ և քո ամենադէտութիդ շատ բաքանջելի և զարմանալի Թ՛ուաց ինձ * և այնչափ զորացաւ և բարձրացաւ , որ չեմ կարեր հասանիլ նմա , կամ զիմ միաբա հանգուցանել և հանդարտեցուցանել :

Ա՛սինքն , ուր կարեմ ես գնալ որ քոյ տեսութեան և իմաստութե հոգիդ իմ արարմանցն և իմ խորհրդոցն վերահասու չի լինի * կամ Թ՛է ես քո երեսէդ ինչ տեղ կարեմ փախելի , որովհետև դու ամ տեղ պատրաստես :

Ա՛սինքն , Թ՛է ելանեմ ես մտոք ՚ի յերկինս , դու տեղն պատրաստ ես փառա՛ւորեալ ՚ի քոյ անօային աթոռուսդ * և Թ՛է իջանեմ ՚ի դ՛ոխս դու անդ մտա ես քո արդար դասաստանովդ պատճելով զմեղա՛ւօրս :

Ա՛սինքն , Թ՛է որ ես Թ՛ռչնոց նման ԹԼ առնում և Թ՛ռչիմ առա՛ւօտեկնոց յարևելից մինչև յարևմուտս , և զնամ բնակիմ յանդնդական Ծովի եզերքն :

Ա՛սինքն , սակայն տեղն և ս քո

ածային նախախնամու Ե նեռքն
ինձ կու առաջնորդէ ՚ի Ծանա
պարհս սիրկու ԹԵ * և քո ամենա
կարող աջդ զիս կու ընդունի և
կու պահպանէ :

Լ յսինքն , ասացի իմ մտաց մէջն
մի Թէ գիշերվան խաւարն զիս
ծածկեց մի , որ զիմ խորհուրդն
և արարմունքն ան չի տեսանէ *
կամ Թէ գիշերն փոխանակ լու
սոյ , իբր գիշերն ցերեկվան նման
զիմ մարմնաւոր փափկու ԹԵ և
հեշտու ԹԵ մեղքն և յանցանքն
հրապարակեց և յայտնեց մի առա
ջի այ :

Լ յսինքն , բայց խաւարն քոյ
առաջևդ մու Թ չի կարեր անել
* և գիշերն ցերեկի նման կու
լուսաւորվի քո հրամանադ * և
գիշերվան խաւարն այնպէս էքեզ
ինչպէս ցերեկվան լոյսն :

Լ յսինքն , դու մինչև իմ սրտիս
և երկկամունքներիս այլ տիրա
պետեցիր , իբր զիմ ամէն խոր
հուրդս և դմածմունքս Ծանա
չեցիր * և զիս իմ մօրս փորէն
ծնանիլն ՚ի բաց լսկաբ ընդունիլ
և նախախնամել :

Լ յսինքն , ուստի կու խոստովա
նիմ գքո անչափ կարողու Թիդ և
զքո անչափ իմաստու Թիդ , զերե
հակ և բարանելի ես * և քո
գործքդ և արարմունքդ լուքան

քո առաջնորդեցէ
ինձ * և աջ քո ընկալ
ցի զիս :

Լ սացի խաւար ու
րեմն արդեօք ծած
կեաց զիս * կամ գի
շեր փոխանակ լուսոյ
փափկու ԹԵ իմոյ :

Խաւարն ՚իքէն ոչ
խաւարեացի * և գի
շերն ո՞պ զտիւ լուսա
ւոր եղիցի * և խա
ւար նր ո՞պ զլոյս
նորա :

Վ ու ստացար զերի
կամունս իմ * և ըն
կալար զիս յորովայ
նէ մօր իմոյ :

Խոստովանեղէցքեզ
տր զի ահեղ և սբան
չելի ես * սբանելիք
են գործք քո * և
անձն իմ սիրեց յոյժ :

Ոչ Թաղեաւ ոսկր
խմ'ի քէն զոր արա
րեր'ի ծածուկ * և
կար զօրութե' խնյ
ընդ սարբինս երկրի:

Օ անգործս խմ տե
սին աչք քո * և 'ի
գիրս քո ամենեքեան
գրեցան:

Ի սու՛ւէ մոլորցան *
և ոչոք էր որ առաջ
նորդէր նոցա:

չելի և զարմանալի են * Վր որոյ
խմ հոգիս սաստիկ սիրով սիրեց
զքեզ:

Մ յսինքն, ևս ոչինչ ոսկու չու
նիս խմ բոլոր մարմնոյս մէջն զա
ղած որ քեզ յայտնի չի լինի *
զերէ դու զխմ զօրութիւնն և
կարողութիւնն կու ճանաչէր
երկրի սակումն, իբր քանի որ
դեռ պարզ նիւթ էի հոգի մի
ջումն, և դեռ զիս չէիր կազմեր
իբրև զմարդ:

Մ յսինքն, զխմ դեռ չի խորհած
և դեռ չի գործած գործքն և
արարմունքն քո ամենասեւս աչք
տեսաւ * և ինչ որ ևս արարեր
եմ և առնելոց եմ, ամենն քո ար
դար դասաստանիդ գրդումն գր
ված է:

Մ յսինքն, բայց զքո ամենակա
րող զօրութիւնդ և զանչափ բա
րութիդ անգիտանալով բազումք
'ի հրէից և 'ի Տեթանտաց, տե
սանելով զքոյ փրկագործութե'
լուսաւոր ցերեկն, իբր զմարդե
ղութի որդւոյ քոյ միածնի և բզ
քարողութի սրբոյ աւետարանին
մոլորեցան կու բութք նախան
ձու և կամապաշտութեան * և
ոչոք չի կայր նոցա միջումն ան
պին գրոցն գիտակ և տեղեակ որ
առաջնորդէր նոցա, և զու գանէր
զճանապարհն ճշմարտութե':

Լ՝ յսինքն , բայց իմ մտաց մի
ջուռն սաստիկ մեծարելի և պա
տուհելի եղանքո բարեկամքդ ար
ած , իբրքո սուրբ և ընտիր ծա
ռայքդ * և մանաւանդ նոցա
իշխանքն , իբր սբ առաքեալքն ,
որ սաստիկ զօրացան երկնային իշ
խանութեամբ և անմահական
փառօք :

Լ՝ յսինքն , Թուեցի զիւրեանք
իմ մտաց միջուռն և տեսայ որքան
զժովե աւաղն , իբր քան զմեզ
սատեր հրէայքն շարք են * զար
Թեցայ ՚ի յափշեցմանէս , և հաս
տատեցայ յուսով * և այժմ ու
ղիզ սրտով քեզ հետ կապեաժ
եմ ար ան :

Լ՝ յսինքն , ահ ար ան Թէդու
զմեզաւոր և ամբարիշտ մարդիքն
ըսպանանէիր և կորուսանէիր *
ես սկստ կառնէի և համարձակու
թիւ կասէի նոցա , Թէ ով անի
բաւ և արիւնահեղ մարդիք հե
ռացէք ինձանից , այլև յայնպի
սի բարի մարդկանցէն որ ուղիզ
սրտով այ կուծառայեն :

Լ՝ յսինքն , զհրէ այնպիսի մար
դիքն հակառակութենով և չար
նախանձով քոյ հաւատացել ծա
ռայիցդ քաղաքներն փուջ և անի
բաւ տեղ կառնուան կու յափշտա
կեն և կուտիրապետեն :

Լ՝ յսինքն , ես ար ան զճշմա

Ինչ յոյժ մեծարուք
եղեն բարեկամք քո
ան * և յոյժ զօրա
ցան իշխանք նոցա :

Թուեցի զնստա և
քան զաւաղ բաղմա
ցան * զարթեայ և
արդ ընդ քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմե
զաւորս ան * արք
արեան իբաց եղե
բուք իննէն :

Ղհակառակութիւն
ի նախանձ առցեն ՚ի
նանիր զբաղաքս քո :

Օ առելիս քո ար
ղ

ատեցի * և ՚ի վերայ
Թշնամեաց քոց մա
շեցայ :

Յասելութի կատար
եալ ատեցի զնոսա *
և եղևն ինձ Թշ
նամիք :

Փորձեա՛ զիս ան և
Տանիր զսիրտ իմ *
քննեա՛ զիս, և Տանիր
զշաւիղս իմ * և տես
Թէ իցեն անօրէնու
Թիք ՚ի ճանապարհս
իմ * և առաջնորդեա՛
ինձ ՚ի ճանապարհս
քո յաւիտենից :

S. 22.

Նկատարած սաղմոս դուրծի

Սաղմոս ՃԼԹ.

Ազրեցո՛ զիս ան ՚ի
մարդոյ չարէ * յառ
նէ անիրաւէ փրկեա՛
զիս :

Խորհեցան զանօրէ
նութի ՚ի սիրտս իւր

բիան ասեմ, միշտ զքո ատելիք
ատեցի * և քոյ Թշնամեաց արար
մանցն վերայ Տաղեցայ և մաշեցայ
նախանձով :

Այսինքն, կատարեալ ատելու
Թք ատեցի զիւրեանք, զի նա
խանձու ճշմարտութե * և նր
Տամար ամէնքն ինձ Տեաթշնամի
դարձան :

Այսինքն, ան ան փորձէ զիս
և ճանաչէ զիմ սիրտս * քննէ
զիս և ճանաչէ զիմ շաւիղս * և
տես Թէ իմ կենցաղապարութե
ճանապարհումն անօրէնութիւն
կայ մի * և այսպէս առաջնորդէ
ինձ ՚ի քո յաւիտենական ճանա
պարհն, իբր ՚ի կեանան յաւիտե
նից :

Իբր, զայս սաղմոս մինչև ՚ի
վերջն դաւիթէ սասցեր :

Այս սաղմոսումն կու աղաչէ
մարդարէն զանձ աղափի ՚ի չա
րութե և ՚ի զրպարտութե մարդ
կան իբր ՚ի զուր խօսքէ :

Այսինքն, պաճեցուր զիս ան
ան ՚իննեղաւոր և ՚ի չար մարդոյ
ձեռքէն * և անիրաւ մարդոյ
Յնարադիտութեն փրկէ և ազա
տէ զիս :

Այսինքն, զէրէ իւրեանց սրտի
միջումն չարութի և անօրէնու

Թիւն

Թիւն խորհեցան * և օրն ՚ի բուն զիւրեանք պատրաստեցին , որ ինձ Տես պատերազմէին և Տակառակէին :

Ա յսինքն , սրեցին իւրեանց լեզուն ինձ վերայ կատարած օձի նման * և իւրեանց շրթունքի տակումն իժ օձի զէջր դաղեցին , որ զիս իւրեանց նենդանոր խօսքերովն վիրաւորէին :

Ա յսինքն , պահէ և պահպանէ զիս ար ան մեղաւոր մարդկանց ձեռքէն * և չար մարդկանց ճարագիտութէն և փորձանքէն զիս ազատէ :

Ա յսինքն , խորհեցան իւրեանց արտի միջումն որ զիմ բարի սովորութեց և կենցաղավարութեց քայլքն և գնացքն խափանեն * և ամբարտաւան և անխղճմտանք մարդիք ինձ Թաքուն Թաղարար քեցին :

Ա յսինքն , իմ սուրբիս առաջևն լարեր և քղեր պատրաստեցին որ զիս որսան * և իմ շուրջ եկած ձանապարհն դար և փոս արարին , որ զիս ՚ի վայր ձգեն և կործանեն :

Ա յսինքն , զայս տեսանելով դէպքեզ աղաղակեցի և ասացի թէ ար , դու իմ անձն ես * դու ականջ արա իմ աղօթից և պաղատանաց ձայնին :

Եանց * զօր ամեն այն պատրաստեցան ՚ի պատերազմ :

Արեցին զլեզուսիւրեանց ուն զօձի * և Թունք խփց ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեաւ զիս ար ՚ի ձեռաց մեղաւորի * և ՚ի մարդոյ չարէ փրկեաւ զիս :

Իս որհեցան խափանել զգնացս իմ * Թագուցին ամբարտաւանք զրոյ գայթ ինձ :

Ի արս ձգեցին յորդայթ սօխց իմոց * շուրջ զշահ զօր ի մովք Եդիս ինձ զդայթակղու թիւն :

Ասացի ար ան իմ ես դու * ունին դիր ար ձայնի աղօթից իմոց :

Տ ր ւոր գորութիւնս
փրկութիւնս իմոյ * Հո
վանի գլխոյ իմոյ յա
ւուր պատերազմի :

Մ ի մասներ զիս ւոր
ի ցանկութի մեզա
ւորաց * ոչք խորհե
ցան վա իմ , մի բնդ
վայր հարկաներ զիս :

Տ ի մի՛ երբէք բարձ
րացին * և խոր
հուրդք նոյ մի՛ կատա
րեացին * վախճան կա
տարածի նոյ վաստակ
չրթանց իւրեանց
ծածկեացէ զնս :

Լ լոկցես ի վերայ նոյ
զկայծակունս հրոյ և
կործանեացես զնս *
ի տառապանաց մի՛
կարասցեն կեալ :

Մ արդոյ լեզուանոյ
մի՛ յաջողեացի ի վերայ
երկրի * զայր մեզա
ւոր չարիք իւր որ
ասացեն ի կրտսա :

Օ անեաց զի առնես
ւոր զգաստատանս աղ

Լ լսինքն , ւոր ւած դու իմ փր
կութիւն և ազատութիւն ուժն և
կարողութիւն ես * և դու պա
տերապմի և կուսի օրն իմ գլխոյս
երկաթէ և աղալարան ես և պա
հապանն ես :

Լ լսինքն , դու ւոր ւած իմ թշ
նամեաց ցանկութիւնս գօրայ զիս
մի՛ մասներ նոցա ձեռքն * և նոյ
խորհրդոցն գօրայ զիս ոտաց կո
խան մի՛ աներ :

Լ լսինքն , որ չի լինի թէ բարձ
րամոխն * և չի լինի թէ նոյ խոր
հուրդն կատարվի * նոցա չար
դիտաւորութիւն վախճանն որ է
նոցա հայհոյիչ շրթանց վաստակն,
զիւրեանք ծածկէ , իբր զիւր
եանք յամօթ անէ և պատու
հասէ :

Լ լսինքն , դու նոցա վերայ քոյ
բարկութիւն կրակի կայծակներն
թափէ , և կործանէ զիւրեանք
* որ իւրեանց ծանար տառապան
բէն չի՛ կարենան փրկվիլ և ազատ
վիլ :

Լ լսինքն , լեզուանի մարդն
ամենևին երկրիս վերայ աջողու
թի չի՛ տեսանէ * և զմեղաւոր
մարդն իւր չար գործքն և հնա
րագիտութիւնս օրսան և կրտու
սանեն հոգւով և մարմնով :

Լ լսինքն , զերէ ես ճանաչե
ցի և իմացայ ւոր աստուած որ

դու աղքատ մարդոյն արդար դու
տաստան կանես * և ՚ի մեծու
թէ անկած մարդոյ իրաւունքն
կուտեսանես :

Լ՛սինքն , չո արդար և ընար
եալ ծառայքն միշտ կու դոճա
նան քեղանից , և կու օրնենն
զքո սուրբ անուշ * և ուղիզ
տրտով մարդիք կու բնակին ՚ի յեր
կինս առաջի քոյ երանական տե
սութեդ :

Երբ , զայս սաղմոս մինչև ՚ի
վերջն դա՛իթ է սասցեր :

Լ՛ս սաղմոսումն կու աղաչէ
մարդարէն զմեծ որ լսէ իւր աղօթ
քին և տայ ինքեան զճանապարհս
զդաստութե :

Լ՛սինքն , ար անձ ես դէպ քեզ
աղաղակեցի լսէ ինձ քոյ ողորմու
թիւդ * և երբոր ես առ քեզ կու
դոչեմ , շուտով նայիր և ականջ
արա՛ իմ աղօթից և իմնդրուածոց
ձայնին :

Լ՛սինքն , իմ աղօթքս անու
շահոս ինկի նման ուղիզ դէպ
քեզ եղանէ , և քոյ առաջևդ ըն
դունելի լինի * և իմ ձեռաց տա
րածումն այնպէս քաղցր թո՛ւի
քեզ ինչպէս իրիկլան պատարազն
որ ըստ օրինացն մովսէսի քեզ կու
մատուցանէին :

Լ՛ս

քառի * և զիրաւունս
տնանի :

Լ՛րդարք դոճասցեն
զանուանէ քու մէ *
և բնակեացեն ու
ղիղք առաջի
երեսաց
քոյ :

ՏԵՆՔ 14 :

Մատարած սաղմոս զաւթի :

Սաղմոս ԸՆՈ :

Տ՛ի կարդացի առ քեզ
և լուր ինձ * նայեաց
՚ի ձայն աղօթից իմոց
՚ի կարդալ իմում
առ քեզ :

Ուղիղք եղիցին ա
ղօթք իմ ույ խունի
առաջի քոյ ար * Տա՛մ
բարձումն ձեռաց
իմոց պատարազ
երեկոյի :

Վերստի ար պահապան
բերանոց խնց * և
գուռն ամուր շր
թանց խնց , զի մի'
խատորեսցի սիրտ իմ
բանիւ քշարութիւն :

Պատածառել զպատ
ճառս մեղաց ընդ
մարդս որք գործեն
զանօրէնութիւն * և
ոչ եղէց կցորդ ընա
րելոց նոցա :

Կերտեսցի զիս ար
դարն ողորմութիւն ,
և յանդիման արաս
ցի * իւղ մեղաւորի
մի' օժցի զգլուխ իմ
* այլ աղօթք իմ ըստ
կամաց նր' :

Լ յսինքն , ար ամ գու իմ բե
րանիս զքո երկիւղոց պահապան
դիր * և իմ շրթունքիս գուռն
քո շնորհօք ամուր պահէ , որ
չի լինի թէ իմ սիրտս զանաղան
չար խորհրդներով ծռվի ընդէմ
քոյ ամային հաճութեդ և ինձ
անխցել և անպարկեշտ խօսքեր
բարբառեցուցանէ :

Լ յսինքն , որ պատճառեմ ըզ
պատճառս մեղաց , իբր իմ յայտ
նի գործած մեղացն պատճառ
զաանեմ և զիս քոյ առաջևդ ար
դարացուցանեմ , այնպիսի կեղ
ծաւոր մարդկանց նման , որ հա
նապաղ անօրէնութիւն գործելոյ
յեանէ են , և զիւրեանց մեղքն
և յանցանքն առաջի մարդկան
իբրև արդարութիւն կու գովաբա
նեն * և չի լինի թէ ես ևս նց
ընտրութեն և մուրթած խորհր
դոցն կցորդ և մանակից լինիմ :

Լ յսինքն , այլ մանաւանդ զիմ
սխալանքս յանձն առնելով համ
բերեմ , երբորք օրինացարդա
րադատ վարդապետքն զիս խրա
տեն և զիմ արարած մեղքն և
անօրէնութիւն իմ աչաց առաջևն
դնեն , և զիս յանդիմանեն քաղց
րութիւն և ողորմութիւն * բայց
մեղաւոր մարդկանց իւղն զիմ
գլուխս չի օժէ , իբր նենդաւոր
և խորամանկ մարդկանց խաբէու

Թեան և երեւոյաշուութե խօս
քերն զիմ միտքս չի մոլորեցուցա
նէ, և զիմ հոգիս չի կորուսա
նէ * այլ աղօթքիմ ՚ի կամս նմա,
իբր ինչպէս որ նոցա կաղբն է, որ
այլ քիւրեանց համար միշտ բարի
խնդրեն Թէ և իւրեանք շար են,
ես զիմ աղօթքս քեզ կուստու
ցանեմ, որ նոցա տղղութի և
ղգաստութի պարգևես, ըստ բա
նի տն մերոյ յի քի որ ասէ բարի
արարէք ատելեաց ձերոց, և
աղօթս արարէք ՚ի վերայ այնոցիկ
որք լինեն զձեզ:

ԼՆՍԻՆԷՆ, նոցա դատաւորքն և
վերահացութն, իբր մովսէս և
այլք, վասն ոչ փառաւորելոյ
զւճ արդելվեցան և մնացին յանա
պատին առանց մտանելոյ յերկիրն
անեռեաց, իբր ՚ի յերուսաղէմ
այն վիմի մտն որ հրամանաւնայ
՚ի զարկելն մովսէսի դաւաղանով
հերձաւ և ջուր բխեց վասն իս
րայելացոց ժողովրդեան. կամ
հրեից քահանայապետքն դավիթն
և փարիսեցիքն իւրեանց կամա
պաշտուեն համար արդելվեցան
և մնացին ՚ի մէջ մեղաց առանց
մտանելոյ յարքայութին երկնից,
հակառակադով ընդ քի որ էր վէմ
անկեան պատուական, և եղև
նոցա վէմ գլորման և վէմ դայ
Թակղութե ըստ պետրոսի առա
քելոյն,

ԼՂՂԵՐԱՆ ՄԵՐՃ ԱՌ
ՎԻՄԻՆ ԴԱՏԱՎՈՐԵ ՆՅ
* ԸՆԻՅԵՆ ԲԱՆԻԳ
ԽՈՅ ԵՔԱԳՅ
ԲԱՍՅԻՆ:

Ուր թանձրութիւն չո
ղոս զի սփռեալ է՝ ի
վերայ երկրի զրուե-
ցան սկիւրբ նց մերձ
՚ի դժոխս :

Լաբեղ ար ար են
աչբ իմ՝ իբեղ յուսա
ցայ * մի՛ Տաներ զո
զի յէնէն :

Պահեմ զիս յորդայ
թէ որ թաղուցաւ
ինձ * ՚ի գայթակղու-
թէ գործողին զա
նորէնութիւն :

Լնիցին ՚ի ցանցս նր
մեղաւորք * միայն եմ
ես մինչև անցից :

Տակ : 10

բերցն * այս իմ յանդիմանութե
խօսքերիս սկանջ անեն անձա
պաշտ և երկիւղած մարդիք և
բաղջրանան , իբր ինդան և զո
ւարձանան :

Լճսինքն , ինչպէս թանձր ան
վար և կոչոս երկիրն երբոր կու
վարվի արօրով , կտոր կտոր կու
լինի և կուսփովի երկրիս երեսին
վերայ . կամ ինչպէս աղբն որ վն
թանձրութե և պարարտութե
արտերին կու սփռվի ՚ի վերայ
երկրի , այնպէս զրուեցան ոս
կերքն իսրայելացւոց յանապատին
մերձ ՚ի դժոխս , իբր մերձ ՚ի
դրունս գերեզմանաց :

Լճսինքն , բայց իմ աչբս դէպ
բեղ կունայի ար անձ , և ես միայն
՚իբեղ եմ յուսացեր * դու զքո
մարդարեական հոգիդ . կամ ան-
պաշտութե և շորհաց հոգիդ
ինձանից մի՛ Տաներ , իբր ինձա
նից մի՛ վեր տանուր :

Լճսինքն , պահէ՛ զիս այն թա
լարէն որ իմ աներևոյթ թշնամին
ինձ համար սարբերէ * և այն
դայթակղութէն որ անօրէնու-
թեան գործօղ և ճնարօղ ստատ
նայն ինձ պատրաստեր է :

Լճսինքն , նորա սարբած թօ
սի մէջն իւր համախոհ մեղաւ
որքն անկանին * ես միայն եմ ար
անձ , իբր բաց ՚իբէն զոչոր չու
նիմ ,

նիմ, դու ինձ յօգնութի ճա
օիր մինչև որ անցանիմ անվնաս
զայս վասնդ աւոր աշխարհս, և
ճասանիմ ՚ի ճայրենին իմ երկ
նային, ուր մշտնջենաւ որ խաղա
ղութիէ և յարագունարձ ինդու
թիւն:

Իբր, զայս սաղմոս դու՛ իմ է՛
ասացեր իմաստութիւն և շնորհօքն
այ աղօթելով առ անձ ՚ի մէջ յայ
րին, իբր ՚ի մէջ մաղարային:

Եւս սաղմոսումն կուխօսի մար
գարէն ՚ի բերանոյ արդարոց ՚ի
մէջ ներդութե, կամ ՚ի բերանոյ
քի ՚ի վերայ խաչին:

Եւս յինքն, ես բարձր ձայնով
առ արն իմ աղաղակեցի * և
բարձր ձայնով զամ ճայրն իմ
աղաչեցի ՚ի վերայ խաչին:

Եւս յինքն, զիմ աղօթքս և պա
ղատանքս իմ ճօր այ առաջն
կուսիսեմ և կուտարածեմ * և
զիմ վիշտն և չարչարանքն նորա
առաջն և կուպտուեմ:

Եւս յինքն, երբբոր սաստիկ տառա
պանքես իմ շունչս ՚ի յիս նուա
ղեցաւ դու իմ չարչարանաց և ան
տանելի վշտայ շանիղն և կերպն
ճանաչեցիր * և խնայար որ իմ
փրկագօրծ անօրէնութե ճանա
պարհումն որ ես կու կենցաղա

Ի մաստութի զուրկութիւն
ի մասնակէ զի երես յոչի
անդ:

Սաղմոս ՃԽԵ

Չայնիւ իմով ես առ
որ կարդացի * ձայ
նիւ իմով զոր աղա
չեցի:

Սիտեցից առաջն ան
ղաղօթս իմ * և զնե
ղութիս իմ առաջի
նորա պատմեցից:

Ի նուաղից յինէն
ողնոյ իմոյ դու ար
ծանեար զչաւիղս իմ
* ՚ի ճանապարհի յոր
զնայի Թաղուցին
ինձ զօրոգայթ:

Հայէի յաջմէ տեսա
նէի, և ոչոք էր որ ճա
նաչէր զիս * կորեա
լինէն փախուստ իմ
* և ոչ գտաւ ինդ
րող անձին ինց :

Ազաղակեցի առ քեզ
տօր և ասացի , դու
ես յոյս և բաժին իմ
յերկրին կենդան
եաց :

Վայեաց տօր յաղօթս
իմ զի ես խոնարհ
եղի յոյժ * ապրեցն
զիս իճարած շաց ինց
զի հզօրք եղեն քան
զիս :

Տը հան ի բանտէ
զանձն իմ * դոհա
նամ զանուանէ
քուսնէ :

վարէի ի վերայ երկրի , իմ թշնա
միքն ինձ նենդութիւն թաղաք սար
քեցին :

Այսինքն , կու հայէի յաջ կողմն
ի վերայ խաչն և կու տեսանէի որ
ոչոք չիկայր իմ բոլորքս որ զիս ճա
նաչէր * փախչելոյ և պոծանելոյ
յոյսն և դիտաւ որութիւն կորաւ
և հեռացաւ ինձանից որով հեռաւ
իմ բարեկամքն և ս չէին իշխեր
մօականալ առիս * և ոչոք չի գտ
վեցաւ որ իմ կողմն խօսէր , կամ
զիմ անձս խնդրէր , իբր զիս
ազատել կամենայր և կամ ինձ ջա
ւակից լինէր :

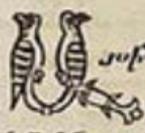
Այսինքն , ուստի առ քեզ հայրդ
իմ ազաղակեցի և ասացի , տօր ան
դու ես իմ յոյսն և իմ մխթա
բութիւն յերկրին կենդանեաց ,
իբր յարքայութե քում անայնոյ
Այսինքն , նայիր ուրեմն տօր ան
քո հայրական դիտութիւն իմ աղօթ
քիս , զէրէ ես սաստիկ տառապա
նաց և խղճութեան միջում եմ
* և ազատէ զիս իմ հալածող
հրէից ձեռքէն , զէրէ սաստիկ
զօրացան ինձ վերայ քոյ ներողու
թեամբդ :

Այսինքն , տօր ան հանէ զիմ
հոգիս ի բանտէ դերեզմանին և
ի դժոխոց * որ ես յարուցեալ
ի մեռելոց դոհանամ իբր անչափ
բարերարութեդ :

Ասիւքն, զէրէ ինձ կուրացասեն
որք և արդարք ամենեքեան, մին
չև որ միջնորդութիւն չարչարա
նաց և մահուան իմոյ զքո երկ
նային օրհնութիւն փոխանակվոր
ձուց նոցա հասուցանես պատկե
լով զնոսա անմահական կենդոք:

Իբր, զայս սաղմոս այն ժամա
նակն ասաց դաւթ, Երբոր իւր
որդի արխողոմն զինքն կուհալա
ծէր:

Այս սաղմոսու մն կու խնդրէ մար
դարէն զԹողութիւն սխալանաց
իւրոց:

Ասիւքն, արամ լսէ իմ
արթութիս քո ողորմու
թիւն * և ականջ դիր
իմ խնդրուածքիս քոյ ճշմարիտ
խոստմանցդ գօրայ:

Ասիւքն, լսէ ինձ քոյ արդար
ութենովդ և ներէ ինձ * և քոյ
ծառայիդ հետ դատաստան մի'
մտաներ, իբր զիմ մեղքս մանտ
րամանաբար մի' քններ * զէրէ
քոյ առաջևդ ոչոք կենդանի մարդ
արդարանալ չի կարեր:

Ասիւքն, իմ աներևոյթ Թշ
նամբն սատանայ զիմ անձս զանա
զան փորձութիւն և նարագիտու
թիւն հալածեց * և զիմ կեանքս

Ինձ սպասեն ար
դարք մինչև հա
տուպիս
ինձ:

Տեք. 8:

Սաղմոս դաւթի ի ժամանակ
իւր զի հալածեաց զնա արխու
ղով որդի նորա:

Սաղմոս. ՃԻԲ:

Եւր աղօ
թից իմոց *
ունկն դիր
խնդրուածաց իմոց
ճշմարտութիւն քով:

Եւր ինձ արդարութիւն
քով * և մի' մտա
ներ ՚ի դատաստան
ընդ ծառայիքում *
զի ոչ արդարանայ
առաջի քոյ ամ
կենդանի:

Տալածեաց Թշնա
մին զանձն իմ * խո
նարհ արար յերկիր
զկեանս իմ * և նստոյց

զիս ՚ի խաւարի ուն
մեռեալ յաւիտեանից:

Չանձրացաւ յիս հո
գի իմ * և սիրտ իմ
խոռովեցաւ յիս:

Յիշեցի զանուրնս
զտռաջինս * խորհե
ցայ յիմ գործս քոյ
* յարարածս ձեռաց
քոյ խորհեցայ, և
համբարձիս աքեղ
զձեռս իմ:

Լնձն իմ ուն երկիր
ծարաւիէ առ քեզ
* վաղվաղակի լուր
ինձ ար զի նուազե
ցաւ յինէն հոգի իմ:

խոնարհեցոյց դէպ ՚ի յերկիր,
իբր զիմ հոգիս խաբանօք աշխար
հիս մարմնաւոր հեշտութեցն և
վայելչութեցն հետևեցոյց * և
զիս նստոյց մեղացադոյ և որտնու
թէ խաւարի միջումն, ինչպէս
մէկ մարդ մի որ յաւիտեանից մե
ռած լինի, իբր շատ ժամանակ
իշխորհացնայ հեռացած լինի:
Լսիմքն, զիմ թշուառութիս
և տառապանքս յիշելով իմ հո
գիս ինձնում ձանձրացաւ և
զգուեցաւ * և իմ սիրտս սաստիկ
տխրութեն խոռովեցաւ, և շիր
թեցաւ:

Լսիմքն, բայց վասն միտթա
րելոյ զիս յիշեցի անցած ժամանա
կի օրերն որ այնչափ սուրբք և
արդարք քեզ հաւատարմութիւ
ծատայեցին * խորհեցայ քո ամէն
հրաշալի գործքերդ, թէ որչափ
խնայք և բարերարութիւն արա
րիր մարդկային ազգիս * և միտք
արարի զքո զարմանալի բտեղծա
գործութիւնդ, և հիանալով զիմ
ձեռքս ուղիղ սրտով առ քեզ տա
րածեցի:

Լսիմքն, իմ հոգիս քո շնոր
հացն կարօտ մնալով այնպէս է
դարձեր ինչպէս մէկ ցամաք եր
կիր մի որ անձրևի կարօտ լինի *
վասն որոյ կու աղաչեմ զքեզ որ
շուտով զիմ խնդրուածքս լսես

զէրէ իմ հոգիս ամենեւին 'ի յիս նուազեցաւ :

Լսինքն , քո անձային ողորմութեւ երեսն ինձանից մի դարձուցաներ * որ չի նմանիմ այնպիսի մարդ կանց որ զմեզս իմր մեղաց դնելով կու իջանեն 'ի դժոխս :

Լսինքն , իմ մտաց ականջին լսել տուր առաւօտէնց , իբր կս նուխ , զքո ողորմութիւն և զզրութիւնդ * զէրէ ես 'ի բեզ միայն եմ յուսացեր :

Լսինքն , ցոյց ինձ քո անձային օրինաց և պատուիրանաց ճանապարհն , որ ես ըստ քոյ հաճութեանդ կենցաղալարիմ * զէրէ զիմ հոգիս և զիմ միտքս դէպքեզ ուղղեցի :

Լսինքն , փրկէ զիս քոյ անձային գթութիւնդ իմ աներևոյթ թշնա մեաց նսարագիտութիւն * զէրէ ես զբեզ ինձ յոյս և ապաւենարարի :

Լսինքն , ուսո՛ ինձ քո երկնային շնորհօք և խորատէ՛ զիս , որ ես զքո անձային կամեղ կատարեմ * զէրէ դու իմ ճշմարիտ անձն ես :

Լսինքն , քո սուրբ և բարի հոգիդ ինձ առաջնորդէ 'ի յուղեղ երկիրն , իբր 'ի յերկիրն կենդանեաց և 'ի յուղեղ նաւահան դիտան յաւիտենական կենաց :

Լս

Ս'ի դարձուցաներ զերես քո յինէն * նմանիցիմ այնոցիկ ոյք իջանեն 'ի դուբ :

Լսելի արա՛ ինձ առաւօտու ողորմութիւն քո * զի ես 'ի բեզ տր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր դնացից * զի առբեզ տր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնա մեաց իմոց տր * զի զբեզ ապաւեն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել ըզկամս քո * զի դու ես անձ իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեցէ ինձ 'ի յերկիր ուղեղ :

Սասն անուան քոյ
 արդարուք քով Հան
 յես ՚ի նեղութի
 զանձն իմ:

Ողորմութիւն քով սա
 տակեցես զթշնամիս
 իմ * և կորուսցես
 զամ նեղիս անձին
 իմոյ * զի ես ծառայ
 քո եմ:

ՏՊԷԲ: 14

Սաղմոս գութ առ գոգիւթ

Սաղմոս · ՃԼԳԻ ·

Օրհնեալ ար ամ իմ
 որ ուսոյց զձեռս իմ
 ՚ի պատերազմ * և
 զմատուռս իմ ՚ի ձա
 կատամարտ:

Ողորմութիւն իմ և
 ապաւնէն իմ, օգնա

Լսինքն, ար ամ կեցո՛ զիմ Հո
 դիս քոյ սուրբ անուան փառացն
 Համար * և քոյ արդար դասա
 տանիդ Համար զիս որ զղջացեալս
 եմ, պոծեցուր իմ աներևոյթ
 թշնամեաց նեղութիւն:

Լսինքն, քո անչափ ողորմ
 թիւք սասակէ՛ և մահացուր զիմ
 մոլորութիւն որ ինձ թշնամիք են
 * և կորցուր այնպիսի չար օխ
 տերն և չար սովորութիւն որ զիս
 կու տառապեցուցանեն * զէրէ
 ես ՚ի մանկութենէ իմէ քո ծա
 ռայդ եմ:

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւիթ
 վասն յազթահարերոյն իւրոյ զգո
 ղիւթ:

Լսա սաղմոսումս շնորհակալ
 կու լինի մարդարէն զայ ՚ի բերա
 նոյ եկեղեցւոյն պատերազմողի
 ընդէմ սատանայի:

Լսա յինքն, օրհնեալ և բարեբան
 եալ լինի իմ արն և ամն, որ ու
 սոյց զիմ ձեռքս, իբր զիմ բանա
 կանութիս ի պատերազմ ընդէմ
 սատանայի * և վարժեց զիմ մտ
 ներս, իբր զիմ միտքս ՚ի կալարա
 րութիւն ընդ էմ փորձութեց և
 ձնարագ խոութեց նորա:

Լսա յինքն, նա է՛ իմ ողորմ
 թիւն, իբր նա է՛ որ ինձ կուգթայ

և կու

և կու ողորմի , նա է՛ իմ ապա
ւէնն , նա է՛ իմ օգնականն , և նա
է՛ իմ փրկիչն * ես ՚ի նա եմ ապա
ւիներ և յուսացեր , որ զանա
զան ժողովուրդս աշխարհի իմ
սուրբ հաւատոյս կու ճնազանդե
ցուցանէ :

ԼՍԻԿԵՆ , ար ամ ինչ է՛ մարդս
որ դու զքո ամուսնութիւն նր յայտ
նեցիր և իմացուցիր * կամ Թէ
ինչ է՛ հողեղէն մարդոյ զարմն որ
դու զնա կու սիրես , կու պա
տուես , և այդ չափ բարեբարու
թիւն կանես :

Պարձեալ ինչ է՛ մահկանացու
մարդս , որ դու ՚ի ձեռն մարդե
ղութի որդւոյ քոյ միածնի նորա
յայտնվեցար * կամ Թէ ինչ է՛
մեղասէր մարդոյս զարմն , որ
դու զնոյն միածին որդիդ քո վն
փրկութե նց ՚ի մահ մասնեցիր :

ԼՍԻԿԵՆ , մարդս ոչնչութե և
ունայնութե նմանեցաւ վասն
իւր հպարտութեն և անճնազան
դութեն և անբանից հաւասա
րեցաւ * և իւր կենաց օրերն շո
ւաքի նման շուտ շուտ փուչ և
անպէտք մտածմանց միջումն անց
կացին :

ԼՍԻԿԵՆ , ար ամ իսոնարհե
ցուր զերկինս , իբր զքո ամային
փառքդ և վոյելչութիւն առնե
լով զկերպարանս ծառայի և իջիր

կան իմ և փրկիչ իմ
* ապաւէնն իմ և ես
յուսամ ՚ի նա , ո՛
ճնազանդ առնէ զժո
ղովուրդս ընդ ինն :

ՏՐՈՎ Է՛ մարդ զի
յայտնեցար դու նմա
* կամ որդի մարդոյ
Թէ համարիս ինչ
զնա :

Սարդ նանրութե
նմանեցաւ * և
աւուրք նր ոոյ
հովանի ան
ցին :

ՏՐ իսոնարհեցո՛ զեր
կինս և էջ * մերձե
ցիր ՚ի Լերինս և
ճխեսցին :

Փայլատակեա՛ զփայ
լատակու՛նս քու խոռո
վեա՛ զնո՞ * առաքեա՛
զնեաա քո և զքո՛ւեա՛
զնոսա :

Առաքեա՛ զձեռն քո
ի բարձանց , և փր
կեա՛ զիս ՚ի ջուրց
բազմաց * և ՚ի
ձեռաց որդ
ւոց օտա
ւաց :

Արոց բերանք իւր
եանց խօսեցան զնան
քո՛ւթի * և աջ նոցա
աջ է՛ մեղաց :

Ա՜՛ Բ յօրհնութիւն

ի յերկիր առ ՚ի փրկել զազգ
մարդկային ՚ի յու՛նայնու է՛ մեղաց
* և քո ա՛ւետարանական բարո
զութիւդ տարածելով ՚ի վերայ
երկրի , մերձեցիր ՚ի Երինս , իբր
բորբոքէ զգայթակղօղ քահանա
յապետքն հրէից և զյիմարացած
իշխանքն հեթանոսաց , որ իւր
եանց նախանձու և սրտմտութե
միջու մն այրվին և ծխան :

Ա՛ յսինքն , փայլատակէ՛ զքո փայ
լակներդ , իբր երևեցուր զքո
հրաշքդ և ըրանելիքդ և խոռ
վեցուր և սասանեցուր զիւրեանք
* ողորկէ՛ քոյ բարկութե կայծակ
ներն և նետերն և զքո՛ւէ՛ և փլա
ցուր զիւրեանք փան իւրեանց
կամապաշտութեն :

Ա՛ յսինքն , ողորկէ՛ զքո ձեռքդ
ի յերկնից , իբր զքո սուրբ հո
գւոյդ շնորքն զօգնութին և
փրկէ զիս և ՚ի շատ ջրերէն , իբր
աշխարհիս շիտթմանցն և փորձու
թեցն * և յայնպիսի մարդկանց
ձեռքէն աղափէ զիս որ օտարաց
որդիք են , իբր ստանայի և մե
ղաց ծնունդք են :

Ա՛ յսինքն , նոցա բերանքն միշտ
ստութի և խաբէութիւն խօսե
ցան * և նոցա ձեռքն մեղօազօր
ծութե և խորամանկութեան
յեանէ են :

Ա՛ յսինքն , որ ես պատկերով
ի ձեռն

ի ձեռն յի քի որդւոց քոց ՚ի սա
տանայի ՚ի մեղաց և ՚ի բռնութե
անօրինաց զնոր օրհնութի երգեմ
քեզ , իբր բրիտանէական եր
գովք բարեբանեմ զքեզ * և
տանութեղէ սաղով քեզ սաղմոս
ասեմ , կատարելով զտան պա
տուիրանս օրինաց քոց :

Մ յսինքն , զէրէ ով է՛ որ մեր
Թագաւորացն փրկութի կու
տայ , իբր ով է՛ որ զիբ առաքեալքն
կուփրկէ ՚ի ննարագիտութենէն
սատանայի և կամարարաց նորա ,
եթէ ոչ դու * կամ ով է՛ որ փր
կելոց է՛ զդաւիթ ծառայ իւր ՚ի
չար Թրէ , իբր ով է՛ որ կու ազա
տէ զճնարիտ դաւիթն յի քս ՚ի
չար լեզուէն Տրէից , և ՚ի բռնու
թէն սատանայի , եթէ ոչ դու :

Մ յսինքն , ուրեմն փրկէ զիս ,
և ազատէ յայնպիսի մարդկանց
ձեռքէն , որ օտարաց որդիք են ,
իբր սատանայի և մեղաց ծնունդք
են :

Մ յսինքն , նոցա բերանքն միշտ
տուութի և խաբէութիւն խօսե
ցան * և նոցա ձեռքն մեղօագոր
ծութեան և խորամանկութեան
յեանէ են :

Մ յսինքն , նոցա որդիքն նորա
տունկ ծառերի նման աջողուե
և ուրախութե միջումն մեծացեր
են իւրեանց տղայութեն իվեր

նոր օրհնեցից զքեզ
* տան աղեաւ սաղ
մոսարանաւ սաղմոս
սասցից քեզ :

Ս տացէ զփրկութի
Թագաւորաց մերոց
* որ փրկելոց իցէ զդա
ւիթ ծառայ իւր
ի սրոյ չարէ :

Փրկեա՛ զիս և ապրե
ցո՛ զիս ՚ի ձեռաց որ
դւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւր
եանց խօսեցան զնան
լութի * և աջ նոցա
աջ է՛ մեղաց :

Որոց ուստեղք իւր
Էնցոյ նորատունկք
հաստատեալք են ՚ի
մանկութի իւրեանց

* դասերը նոցա զար
դարեացք և պաճուճ
եալք ՚ի նմանութի
տաճարի :

Շ տեմարանք նց լի
են և բղխեն ՚ի մի
մեանս * խաշինք նց
բաղմածինք են և բաղ
մանան ՚ի գնացս իւր
եանց * և անդեայք
նց պարարտք են :

Ո՛րչ գոյ խրտմատու
թի ցանկոյ նց * և
ոչ աղաղակ ՚ի հրա
պարակս նոցա :

Լ՛ւրդ երանեցից ժո
ղովրդեան որոյ այս
այսպէս է * երանի
ժողովրդեան որոյ ար
ած է նց :

Տ՛ւր : 16 :

Օր՛նութեց տաղմոս դաւթի

Ս՛ւրմո : Ճիսի :

* նոցա դասերըն զարդարած և
պաճուճած են , իբր սկիթել և
մարգարտաշար շորեր են հազած
կոոց տաճարների նման :

Լ՛ւսինքն , նոցա ամպարներն և
մարաններն այնչափ լցվեր են աշ
խարհիս բարութքն և առատու
թքն , որ մէկէն ՚ի միւսն կու
կրեն իբմինն * նոցա ոշխարներն
միշտ ծնանելոյ յետնէ են , և
երբոր արօտ կու ելանեն կու բաղ
մանան * և նոցա եղներն գէր և
պարարտ են :

Լ՛ւսինքն , նոցա պարտէզների
և այգեաց պատերումն ամենեւին
փլած տեղ չիկայ * և նոցա քա
ղաքի միջումն աղաղակ և կոխ
չի լավեր :

Լ՛ւսինքն , արդ երանի տամ մի
եւ այնպիսի ժողովրդեան , բաւ
լիցի * այլ մանաւանդ երանի
այնպիսի ժողովրդեան կասեմ որ
զարածն երկնի և երկրի կու պաշ
տէ , և զնորա օրէնքն և պատուի
բանքն կու կատարէ :

Իբր զայս սաղմոսս ասաց դաւթի
փան օրջնելոյ զած :

Լ՛ւս սաղմոսումն կու օրջնէ և
կու փառաբանէ մարգարէն զած
փանն անչափ բարերարութեան
նորա :

Լ՛ յսինքն , կու բարձրացուցա
նեմ և կու փառաւորեմ զքեզ
պատմելով և բարոզելով զքո բա
րեզթուծիդ բոլոր աշխարհի ,
ամ իմ , զէրէ դու ես որ բաեղ
ճեր ես զիս ՚ի յոչնչէ , և թագա
ւոր իմ , զէրէ դու ես որ կու
կառավարես զ Տոգի և զմարմին
իմ * և կու օրհնեմ և կու գովեմ
զքո սուրբ անունդ յաւիտեանս
յաւիտենից , իբր միշտ և հանա
պազ :

Լ՛ յսինքն , ես զօրն ՚ի բուն հա
նապաղ պարտական եմ որ օրհ
նեմ զքեզ * և գովաբանեմ զքո
բարանչելի անունդ , վասն քոյ
անչափ բարերարութեդ և անյի
շաշարութեդ յաւիտեան և յա
ւիտեանս յաւիտենից :

Լ՛ յսինքն , զէրէ մեծ է ամենա
կարօղութիւն և ամենաբարուին
այ և օրհնեալ է յամ արարածոց
յերևելեաց և յաներևուծից *
և նորա մեծութեն շափ չկայ ,
զէրէ բոլոր աշխարհս իւր մի
ջումն պարունակեր է , իբր ընդ
ամ տեղիս է արութի նորա :

Լ՛ յսինքն , ամ ազգ և ազնեք
երկրի կու գովեն զքո զարմանալի
բաեղծագործութիւդ և բարե
բարութիւդ * և քո ամենակարօղ
զօրութիդ միշտ կու պատմեն :

Բարձր առնեմ զքեզ
ամ իմ և թագաւոր
իմ * և օրհնեմ զա
նուն քո յաւիտեան
և յաւիտեանս յա
ւիտենից :

Օ որ հանապաղ օր
հնեցից զքեզ * և
գովեցից զանուն քո
յաւիտեան և յաւի
տեանս յաւիտենից :

ՍԵՃ Է ար և օրհն
եալ է յոյժ * և մե
ծութե նորա ոչ
գոյ չափ :

Լ՛ զգ և ազգ գովես
ցեն զգործս քո * և
զզօրութիւ քո պատ
մեսցեն :

Օ մեծ վայելչութի
 փառաց սրբութեան
 քո խօսեացին * և
 զսքանչելիա քո պատ
 մեացեն:

Օ զօրութիւնն աշխ
 քոյ սասացեն * և
 զմեծութիւն քո
 պատմեացեն:

Օ յիշատակ բազում
 քաղցրութեան քոյ
 բղխեացեն * և ար
 դարութիւն քոյ ջն
 ծացեն:

Գթած ողորմած է՛
 օր * երկայնամիտ և
 բազում ողորմ:

Վ աղցր է՛ օր առ
 ամենեւեմ * և զթու
 թիւն արտ խելաց ամ
 արարածաց խւրոց:

Ին ստառվան եղիցին
 սու բեզ օր ամենայն
 դործքքո * և սրբ
 քո օրնեացեն
 զբեզ:

Ա յսինքն , զքո սրբութե փա
 ռաց մեծ վայելչութիւնն Հանա
 պազ ի բերան հուռնեան և հու
 խօսին * և զքո ըսքանչելագոր
 ծութիւնք անդադար հու պատ
 մենն աշխարհի:

Ա յսինքն , քոյ աշխդ և քոյ եր
 կիւղիդ սարսափելի զօրութիւն ի
 բերան հուռնեան և հասեն ամե
 նեցուն * և զքո անչափ մեծու
 թիւք և կարողութիւք Հանապազ
 հու պատմեն:

Ա յսինքն , քոյ առաա ողորմու
 թեդ և քաղցրութեդ յիշատակն
 հու բխեն յիւրեանց բերանն և
 հու բարոզեն * և զքո արդար դա
 սաստանդ մտածելով միշտ հու
 ջնծան:

Ա յսինքն , և հասեն , թե դթած
 ողորմած է՛ օր ամ * երկայնամիտ
 է՛ և բազում ողորմ:

Ա յսինքն , քաղցր է՛ օր ամ առ
 ամ մարդիք որ ուղիղ սրտով հու
 աղապակեն առնա * և նի՛ գթու
 թիւն միշտ իւր ըստեղծումած ոցն
 վերայ է:

Ա յսինքն , քո ամեն դործքդ և
 արարմունքդ օր ամ , զքո ան
 չափ բարութիւք և խմաստութիւք
 հու յայտնեն և հու խոստովանին
 * և քո սուրբքդ և ընտրեալքդ
 զբեզ հու օրնեան և հու դովա
 բանեն:

Լ՝ յսինքն , քո երկնային Թագաւորութեդ փառքն և վայելչութիւն միշտ իբերան ունին և կասեն միմեանց Տեա * և քո անշափ զօրութեդ կու պատմեն և կու բարոզեն :

Լ՝ յսինքն , որ յորդհոց յորդիս ճանաչեն մարդիք զքո անձային զօրութեդ * և զքոց Թագաւորութեդ մեծ վայելչութիւն և զանձառելի պատիւն :

Լ՝ յսինքն , և խնաման որ քո Թագաւորութեդ ամենայն յանի տենից Թագաւորութիւն , իբր յանիտենական և անխախտ Թագաւորութիւն է * և քոյ արութեդ և իշխանութեդ յազգէ մին չն յազգէ :

Լ՝ յսինքն , և ասեն իւրեանց մտաց միջումն , Թէ Տաւատարիմ է՞ ար աստուած իւր խօսքումն և իւր խոստումնքումն * և իւր ամեն զործքումն սուրբ և արդար է , իբր իւր արարմանց միջումն ամենևին անիրաւութիւն չի գտիր :

Լ՝ յսինքն , նա է որ կու Տաստատէ զամ գայթակղեալս , իբր նա է որ կու յուսադրէ և կու մոխթարէ զԹերացեալս , և զյուսաՏատելս * և նա է որ կու կանգնեցուցանէ զամ դրոշեալս , իբր նա է որ իւր երկնային շնորհաց

Օ փառս արքայութե քոյ ասացեն * և զօրութիւն քո պատմեցեն :

Ճ՝ անաչել որդհոց մարդկան զօրութիւն քո * և զփառս մեծ վայելչութե արքայութե քոյ :

Լ՝ արքայութի քո արքայութի ամ յանի տենից * և տերութի քո յազգէ մինչև յազգ :

Տ՝ անտարիմ է՞ ար յամ բանս իւր * և արդար է յամ զործս իւր :

Տաստատէ ար զամ գայթակղեալս * և կանգնէ զամ դրոշեալս :

Լ՛ւրբ ամենեցուն 'ի
քեզ յուսան * և դու
ասա կերակուր նոցա
'ի ժամու :

Բ՛անաս ղձեռն քո *
և լցուցանես զամե
նեսեսան քաղցրու
թի՛ կամօք քովք :

Լ՛նրդարէ՛ տր յամ
ճանապարհս իւր *
և սրէ՛ յամ գործս
իւր :

Ս՛երձէ՛ տր առամե
նեսեսան ոչք կարդան
առնա * առ ամենես
եան ոչք կարդան առ
նա ճշմարտութի՛ :

Օ՛ կամս երկիւզա
ծաց իւրոց առնէ՛ տր
* աղօթից նոցա բէ՛
և կեցուցանէ՛ զնս :

Պ՛աջէ՛ տր զամենես
եան ոչք սիրեն զնա
* և զամ մեղանօրս

օգնութեամբ կու գորացուցանէ
զանկեալս 'ի մեզս , և կու առաջ
նորդէ նոցա 'ի ճանապարհս քր
կութե՛ :

Լ՛սինքն , ամենեցուն աչքն
դէպ քեզ կունայի և 'ի քեզ է
յուսացեր * և դու կուսաս նոց
զևօր և մարմնաւօր կերակուրն
իւր ժամանակին :

Լ՛սինքն , դու քո անային և
հայրական ձեռքդ կուբանաս *
և կուկերակրես զամենեսեսան քո
քաղցրութի՛դ և քո օրհնութի՛դ
բոս կամաց քոց :

Լ՛սինքն , արդարէ՛ տր անձ իւր
ամէն օրինաց և պատուիրանաց
ճանապարհումս * և սուրբ է
իւր ամէն գործոց և արարմանց
միջումս :

Լ՛սինքն , մերձէ՛ տր անձ իւր
օգնութի՛ն ան մարդկանց օր
դէպ առնա կու աղաղակեն *
բայց մանաւանդ այնպիսի մարդ
կանց օր կու աղաղակեն առնա
ուղիղ սրտիւ և ճշմարտութի՛ :

Լ՛սինքն , ան միշտ իւր երկիւ
զած ծառայից կակն կու կատա
րէ * և նոցա աղօթիցն և խնդր
ուածոցն կուբէ , և զիւրեանց
հոգին կուկեցուցանէ :

Լ՛սինքն , տր անձ կու պաջէ
և կու պաջգանէ այնպիսի մար
դիքն օր ուղիղ սրտով կուսիրեն

զինքն * և ամբարիշտ և մեղանոր
մարդիքն կուսաստակեցուցանէ և
կուկորուսանէ :

Ասինքն , ուստի իմ բերանս
միշտ այ օրհնութիւն կուխօսի և
կուբարբաօի * և ամ կենդա
նիք կուգովեն և կուփառաբա
նեն զնորս սուրբ և երկրպագե
լի անունն յաւիտեան և յաւիտ
եանս յաւիտենից , իբր միշտ և
Հանապազ :

Իբր այս սաղմոսիւս օրհնեցբ զամ
վտան ազատութեն անգեայ և
զաբարեայ ՚ի գերութենէն իւր
եանց :

Այս սաղմոսումն կուխրատէ
մարդարէն զհաւատացեալս զնել
զայս իւր առամծ և ոչ ՚ի մարդիք :

Ասինքն , ով անձն իմ օրչափ
որ քո ուժդ և կարօ
ղութիդ է՝ օրհնէ զտօր
ամծ * զերէ ես դրի իմ մտաց մէջն
որ քանի կենդանի եմ , օրհնեմ
և փառաբանեմ զամծ * և քանի
որ կամ այս աշխարհիս վր՝ սրտի
մտօք իմ այ առաջնն սաղմոսեր
դուքի անեմ :

Ասինքն , և դուք ով մարդիք
մի՛ յուսայք իշխանաց և թաղա
նորաց յօգնութիւն * և մի՛ ապա

նիսիք

սաստակէ տօր :

Օ օրհնութիւն տն
խօսեացի բերան իմ *
օրհնեացէ ամ կենդա
նի զանուն սուրբ նր
յաւիտեան և յաւիտ
եանս յաւիտենից :

ՏԵՃ. 22.

Ա՛՛՛ Ը՛՛՛ս անգեայ և զս
բարեայ :

Ս՝՛՛՛՛՛ ճի՛՛՛՛՛ :

Օրհնեա՛՛ անձն
իմ զտօր * օր
հնեցից զտօր
՚ի կեանս իմ * սաղ
մոս սասցից այ իմոյ
մինչև եմ ես :

Մի՛ յուսայք իշխանս
* և մի՛ յորդիս մարդ
կան * զի ոչ զոյ փր

կուժիւն ՚ի նոսա :

Եւ լցէ հոգի ՚ի նոցա
նէ և դարձցին անդ
րէն ՚ի հող * և յայնմ
աւուր կորցեն ամ
խորհուրդք նց :

Երանի աղգի որոյ տր
ած յախօջայ օգնա
կան է նմա * և յոյս
նր ՚ի տր ամ է :

Ար արար զերկինս և
զերկիր զձով * և զամ
որ է ՚ի նոսա :

Ար պահէ զճշմար
տութի յաւիտեան *
և առնէ իրաւունս
զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց *
և արձակէ զկապեալս
տր :

էինիք հողեղէն և մահկանացու
մարդկանց յուսադրութիւն * զէ
րէ ՚ի նոցանէ ոչ իւրեանց և ոչ
ձեզ փրկութի չկայ :

Եւ սինքն , կու ելանէ նոցա հո
գին հրամանաւն այ ՚ի մարմնոց
նց և ինչպէս որ ՚ի հողէ են ըստեղ
ծած այնպէս ՚ի հող կու դառ
նան * և այն օրն կու կորնչի նոցա
առէն խորհուրդն և դիտանս
բութիւնն :

Եւ սինքն , երանի այնպէս աղգին
որ տր ամն յախօջայ , իբր ըստեղ
ծօղն երկնի և երկրի իւրն օգնա
կան և պահապան է * և իւր յոյսն
միայն յամ է դրեր , և ոչ ՚ի մարդ :

Եւ սինքն , ՚ի յայն ամն կասեմ
որ արարեալ է զերկինս և զերկիր
և զձով ՚ի յունչէ * և զամ ինչ
որ ՚ի յերկրումն ՚ի յերկրումն
և ՚ի ձովում կու գալին , թէ կեն
դանիք և թէ անկենդանք , թէ
մարմնաւորք և թէ անմարմնիք :

Եւ սինքն , ՚ի յայն ամն կասեմ
որ զիւր բանից և խոստմանց ճշ
մարտութիւն յաւիտեանս յաւի
տենից հաստատուն կու պահէ * և
խղճերի և զրկածների իրաւունք
և արդար դատաստան կանէ :

Եւ սինքն , նա է որ աղքատաց և
կարօտելոց հոգևոր և մարմնա
ւոր հաց կու տայ * և կապեմ
և գերի անկամ մարդիքն թէ ՚ի

բանութենէ մարմնաւոր իշխանաց, և թէ ՚ի բանութէն սասանայի կուարձակէ և կու ազատէ: Աստիւքն, նա է այն տրն որ հոգւով և մարմնով կու բացելոց աշքն կու բանայ և նոցա ճանապարհ ճշմարտութե կու ցուցանէ * նա է այն տրն որ գայթակղութի դրուած և ՚իսէջ մեղաց խրոճած մարդիքն ՚ի ձեռն ապաշխարութե սոխց մերայ կու կանգնեցուցանէ:

Աստիւքն, նա է այն տրն որ կու սիրէ արդար և միամիտ մարդիքն * կու պահէ և կու պահպանէ լուսանդուխտս, իբր զօտարականս * զորքերն և զայրիքն կու ընդունի և կու նախախնամէ * և ամբարիշտ և անօրէն մարդկանց չարահարութե ճանապարհն կու կորուսանէ:

Աստիւքն, վասն որոյ ուրախ լեր ով սինն մայր եկեղեցի զէրէբո ճշմարտաւ անդ և փրկիչդ յանխտեանս յանխտեանից Թագաւորութի կանէ յաղէ մինչև յաղէ և Թագաւորութի նր Վախճան շի ունենար:

Իբր, այս սաղմոսիւս օրնեցէք զանձ վասն ազատութե և դարձմանն անդեայ և զարարեայ ՚ի յերուսաղէմ:

Տր բանայ զայս կու ըաց * և կանգնէ զգլորեալս տր:

Տր սիրէ զորդարս * տր պահէ զպանդուխտս * զորքս և զայրիս ընդունի տր * և զճանապարհս ամբարշտաց կո ըուսանէ:

Թագաւորեացի տր յանխտեան անքո սինն յաղէ մինչև յաղէ:

Տ: 10:

Աւելուից անգեայ և զարարեայ:

Սուրբ . Ճիւշ .

Օրհնեցէք զ՛ւր զի
բարի են սաղմոսք *
այ մերում քաղցր
եղիցի օրհնու-
թիւն :

Ը ինէ զերուսաղէմ
ար * և զցրուեալսն
խրայելի ժողովէ :

Բ Ժշիէ զբեկեալս
սիրոս * և պատէ զամ
վէրս նոցա :

Ս' Թուէ զբաղմու-
թի սասեղաց * և
զամենեւեան զնոսս
յանուանէ կոչէ :

Լ յս սաղմոսումս կու յորդորէ
մարդարէն զհաւատացեալս օրհ
նել զամ :

Լ յսինքն , օրհնեցէք զ՛ւր ով
հաւատացեալ ժողովուրդք սաղ
մոսերգութի , զէրէ խիստ լա-
կութուի այ առաջնն սաղմոսեր
գութին * և ձեր օրհնութին և
զովութին այ առաջնն քաղցր
և հաճելի կուլինի :

Լ յսինքն , զէրէ կու շինէ ար
ամ զերուսաղէմ , իբր զսբ եկէ
զեցի ի կենդանի և ի բանական
բարանց * և զցրուեալ խրայելս
ցնոց ժողովուրդքն , իբր զիւր
հաւատարիմ և բնարեալ ծա-
ռայքն կու ժողովէ նորա մէջն :

Լ յսինքն , կու բժշիէ զվղձկած
սիրոս , իբր զգղջացած և զխղ
ճահար եղած մարդիքն * և նոցս
խոցերին վերայ դեղ կու դնէ ,
և կու կապէ , իբր նյ սրտի տիրու-
թիւնն կու փարատէ և կու մոխ
թարէ :

Լ յսինքն , նա կու թուէ զբաղ
մութի բնարեւոցն որք կու փայ
լեն իբրև դաստեղս արքայութեն
Էրկնից * և իւր անչափ խնաս
տութեն նյ ամենեցուն անունն
գիտէ , և ըստ իւրաքանչ իւրոց
արժանանարութեցն նոցս վարձ
կու տայ յարքայութի իւրում :

Լ՝ սփիւքն , զէրէ մեծ է ար ամ
 և մեծ է նորա ամենակարող զօ
 թուութին * և նորա խմաստութեն
 չափ չկայ :

Լ՝ սփիւքն , կու ընդունի և կու
 սիրէ ար ամ Տեղ և խոնարհ մար
 դիքն * և կու խոնարհեցուցանէ
 և կու ցածացուցանէ զՏպարտ և
 զամբարտաւան մարդիքն մինչև
 յերկիր :

Լ՝ սփիւքն , արդ ով հաւատաց
 եալք օրհնեցէք զար ամ խոստո
 լաներով նորա անչափ բարութին
 * և սաղմոս ստացէք նմա օրհնու
 Թք և գովութք :

Լ՝ սփիւքն , այն այն կասեմ որ
 զգեցոյց զերկինս , իբր զառաք
 եալքն ամային գիտութե ամպե
 թովն * և պատրաստեց զանձրև
 իւր յերկիր , իբր զանձրև աւե
 տարանական քարոզութե եկե
 ղեցնոյ իւրոյ սրբոյ :

Լ՝ սփիւքն , այն որ լեռներու մն
 խոս բուսոյց , իբր եկեղեցնոյ
 վարդապետքն ամային օրինաց և
 պատուիրանաց գիտութքն հարս
 տացոյց * և աւետարանական
 կանանչ և գողար քարոզութքն
 առատացոյց ՚ի պէտս փրկութե
 ազգի մարդկան :

Լ՝ սփիւքն , այն որ անասնոց կե
 թակուր կուտայ , իբր զյիմարս
 և զազգէտս աշխարհիս կուկոչէ ՚ի

Մեծ է ար մեր և
 մեծ է զօրութի նր
 * խմաստութե նորա
 ոչ գոյ բա :

Բնդունի զՏեղս ար
 * և խոնարհ առնէ
 զամբարտաւանս մին
 չև յերկիր :

Օրհնեցէք զամ խոս
 տովանութք * սաղ
 մոս ստացէք նմա
 օրհնութք :

Ո՛ր զգեցոյց զերկինս
 ամպովք * և պատ
 րաստ արար զան
 ձրև իւր յեր
 կիր :

Բուսոյց զխոտ ՚ի լե
 ռինս * և զգալարի
 ՚ի ծառայութե
 մարդկան :

Ո՛ր տայ անասնոց կե
 թակուր * ձագուց
 ազգաւուց ոյք կար

դան առ նա :

Ոչ թէ ընդ զորու
թիւ ձից կամեցաւ
տր * և ոչ ընդ երանս
առն Տակայի հա
ճեցաւ :

Լ՛ող հաճեցաւ տր
ընդ երկիւղածս իւր
* և ընդ այնտիկ ոյք
յուսան յողորմութի
նորս :

Տ-ւոց. 12.

Աճըւոյ անդեպ և զս
գորտայ :

Ս-գեւ. ճիւլ. :

Գաղնա՛ երուսաղէմ
զտր :

գիտութի ճշմարտութե , և իւր
անձային քաղցրութիւն կուկե
րակրէ զիւրեանք * և ազատենե
րի ձաղերին , իբր մեղօք սևաց
եալ մարդկանց զարմն և զանկն
ի՛ճեռն ապաշխարութե կու ըն
դունի , և իւր անձային շնորհացն
մանակից կանէ :

Լ՛սինքն , զերէ չէ՛ թէ ձից
ուժն և կարողութիւն , իբր ամ
բարիչս մարդկանց գոռողութիւն
և հապարտութիւն դուր կու գայ
այ * կամ թէ Տակայ և քաջ մարդ
կանց հաստերաներին և անդամե
րին , իբր մեծահամբաւ մարդ
կանց քաջութեց և զարմանալի
գործոցն հաճեցաւ անձ :

Լ՛սինքն , այլ հաճեցաւ իւր
երկիւղած և նազանդ ծառայիցն
* և այնպիսի մարդկանցն որ
միայն յիւր ողորմութիւն են յու
սացեր և ապաւինեցր :

Իբր , այս սաղմոսիւս օրհնեցէք
զանձ ՚ի բերանոց անգեայ և գորա
րեայ մարդարէից , զի ալելուիայն
օրհնեցէք զանձ կու թարգմանի :

Լ՛ս սաղմոսումն կու յորդորէ
մարդարէն զՏին և զնորն երու
սաղէմ օրհնել և գովել զանձ :

Լ՛սինքն , գովէ՛ ոյլ երդէ՛մզ հրէ
աստանի զտրն և զստեղծ օղն քո :

Լ՛ս

Լ՝ յսինքն , և օրհնէ և փառաբա
նէ ո՛վ նորդ սիոն մայր եկեղեցի
զքս ան՝ փրկիչն քո :

Լ՝ յսինքն , զէրէ ամբացոյց ան
ն՛կերուսաղէմէ՝ Տրէստատանի զքո
դռներիդ նդերն և փակերն *
և օրհնեց և բազմացոյց զքո հա
ւատացեալ որդիքդ և զգասերքդ
քոյ միջումդ :

Պարձեալ զօրացոյց և հատա
տեց ո՛վ մայր եկեղեցի զքոյ առա
քելոց և վարդապետաց երկնային
իշխանութին * և օրհնեց և բազ
մացոյց զքո հաւատացեալ որ
դերէ՛ իբեզ :

Լ՝ յսինքն , այն որ քոյ տահմանք
ներիդ և քոյ դաւաճաներիդ քո
լորէն խաղաղացոյց ո՛վ երուսա
ղէմէ՝ Տրէստատանի , և զբեզ քոյ
Թշնամեաց պատերազմէն և բռ
նութէն ազատեց * նոյնն զբեզ
հարստացոյց առատութի՛ն ցորենոյ
և հացի :

Պարձեալ այն որ քո բովանդակ
նազանդեալ ազգքդ և աղինքդ
հաշտեցոյց ընդ հօրն երկնաւորի
ն՛կ մայր եկեղեցի * նոյնն պարար
տութի՛ն անայնոյ հացի մարմնոյն
իւրոյ յազեցոյց զբեզ :

Լ՝ յսինքն , նա կու ողորկէ զիւր
խօսքն յերկիր ո՛վ երուսաղէմէ՝
Տրէստատանի , իբր կու յայանէ զիւր
բարեհաճութն երկրի և երկրայնոց

և շու

Լ՝ օրհնեա՛ զանձ քո
սիոն :

Օ ի զօրացոյց զնիգա
դրանց քոց * և օրհն
եաց զորդիս քո
՛ իբեզ :

ՍԵՂ զտահմանս քո
իշխաղաղութի՛ն * պա
րարտութի՛ն ցորենոյ
լոյց զբեզ :

Լ՝ ապէ՛ զքան իւր
յերկիր * վաղվազ ըն
Թանան պատգամի
նորա :

Վնէ զձիւն որպէս
զար * և զվէգ ուն
փոշի ցանեաց :

Լրկանէ զառն ուն
պատառս * առաջի
ցրոց նր՝ ո՛ կա
րէ կալ :

և շուտով կու վազէն իւր պատ
գաւքն , իբր շուտով կու կատա
րին իւր հրամանքն , և ամ արա
րածք իւրն կու հնազանդին :

Վարձեալ , նա կուողարկէ ո՛վ
մայր եկեղեցի զիւր բանն ամ յեր
կիր առ ՚իմարմանալ * և շուտով
կու վազէ իւր անեատրանական
բարոզութիւն և կուտարածի յոր
և ելից մինչև յարեմուս :

Լ յսինքն , նա կու դնէ զիւր
ձիւնն ճերմակ բրդի նման ո՛վ
երուսաղէմդ հրէաստանի երկրիս
վերայ * և զիւր ամպերն փոշու
նման կու ցանէ օդիս վերայ :

Վարձեալ , նա կու դնէ զիւր
մկրտութե շնորհն ո՛վ մայր եկե
ղեցի քեզ վերայ , և քո որդիքդ
պայծառ զգեստով կու զարդարէ
* և նոյ մտաց մողորութե մութն
և խաւարն փոշու նման կու
ցրուէ , որ կարենան տեսանել
զոյս ամգիտութե :

Լ յսինքն , նա կու թափէ սա
ռուցի կտորածիքն ո՛վ երուսա
ղէմդ հրէաստանի երկրիս վերայ
* և նորա ցրտի առաջևն ո՛վ կարէ
դիմանալ :

Վարձեալ , նա կուտայ ՚ի ձեռն
մովսէսի ո՛վ մայր եկեղեցի ժողո
վրդեանն իւրայելի զպատու իրանա
հին օրինաց , որ վասն դժուար
իմացութեն սառուցի կտորածից

նման կարծր իբր պինս էին * և այն օրինաց ցուրտ խօսքերի առաջնն ո՛վ կարէ կենալ , իբր ո՛վ կարէ արդարանալ :

Լ՛ստինքն , նա կու ողարկէ զիւր բանն իբր զիւր հրամանքն ո՛վ եր ուսողէ՛մդ հրէաստանի և կու հալէ զսառուցն * և կու փչեն հաբաւային ջերմ քամիքն , և կու բխանուն սառուցների ջրերն վազել :

Պարձել , նա կու ողարկէ ո՛վ մայր եկեղեցի զիւր բանն ա՛ծ ՚ի մարմնաութի , և նովաւ կու լուծանէ և կու մեկնէ մեղ խորհրդաւորապէս զգաստու իրանս հին օրինաց * կու փչեն քաղցր քամիք իմաստութե և գիտութե հոգւոյն սրբոյ , և կու բխանին ա՛մ դժուարութիւնք փոխարկիլ ՚ի հեշտութի , և հեղուլ զշարժս ՚ի հոգիս և ՚ի միտս ճշմարտապէս պահողացն զնոյն :

Լ՛ստինքն , կու պատմէ իւր օրինաց և պատու իրանաց բանն ո՛վ եր ուսողէ՛մդ հրէաստանի յակոբայ զարմին * և իւր դատաստանն և իրաւունքն խրայելաջևոց ազգին :

Պարձեալ , կու պատմէ զիւր աւետարանական քարոզութիւնն ո՛վ մայր եկեղեցի հաւատացեալ բրիտանեիցն * և զիւր արդա

Լ՛սարէ զբան իւր և հալէ զնոսս * շնչեցեն հողք և զնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակոբայ * զարդաբութիւն և զիւրաւունս իւրայելի :

Ոչ այսպէս արար ամ
ազգաց տր * և զգա
տաստանս իւր ոչ
յայտնեաց նց :

ՏճԷ : 10 :

Ա շԹ ք անբարեաց մար
գործին : 3 :

Տ

զուր քո
տուայ , և
երկեայ *
տրնայեցայ ՚ի գործս
քո և զարհուրեցայ :

րութիւնն և իրաւունքն նոր իս
բայելի :

Ս յինքն , ոչինչ աղդի այսպէս
բարերարութիւն չարար ամ ով
երուսագէմդ հրէաստանի * և
զիւր դատաստանն չի յայտնեց
նոցա :

Վ արձեալ , ոչինչ աղդի այսպի
սի շնորհ և ողորմութիւն չարար ամ
ով մայր եկեղեցի * և զայն անձա
ռելի և անքննելի դատաստանն
որ արար վասն փրկութե աղդի
մարդկան ՚ի ձեռն մարդեղութե
որդուայ իւրոյ միածնի քեզ միայն
յայտնեաց և ոչ այլոց :

Ս յս աղօթքումս կուխօսի մար
գարէն ՚ի բերանոյ եկեղեցւոյն :

Ս

յինքն , տր յս քս ես զքո
զարմանալի համբաւդ
աղդ մամբ հօգուոյն սր
բոյլեցի և վախեցայ , իբր իմացայ
որ դու խոնարհելոց ես յերկնից ՚ի
յերկիր , և հզոր ձեռամբ յաղթահա
րելոց ես զստանայ , և քակելով
զգծոխս ազատելոց ես զաղդ մարդ
կային ՚ի բռնութե նորա , և ՚ի քո
ամենակարօղ զօրութենէդ և ՚ի
հզոր իշխանութեդ վախեցայ *
տր յս քս նայեցայ քո արարած
գործքերն , իբր տեսի զքո անչափ

բարե

բարերարութից, որ վն փրկութեան ազգի մարդկան զճառայի կերպարանս պիտիս զգենուլ, ընդ մարդկան կենցաղավարիլ, զճանապարհ կենաց քարոզել, զնշանս և զարուեստս ցուցանել և երախտամտաց յազգէն հրէից տանջիլ անողորմաբար չարչարիլ, խաչիլ և մեռանիլ, և ես ՚ի միս զարհուրեցայ:

Ըստիցն, դու ար յմ քս ՚ի մէջ երկուց կենդանեացն կուճանաչվիս, իբր ՚ի ծնանիլն քո մարմնով ՚ի կուսէն մարիամայ մերձ ՚ի բէթղէհէմ քաղաքն, ՚ի մաղարայն հովանաց, ՚ի մէջ եղնին և իշոյն, քո երկրպագելի վարդ և կենցաղավարութիդ կուճանաչվի, զէրէ եղնովն զքո համբերութիւնդ զերկայնամտութիդ զնեղութիւնդ և զաշխատութիդ կուճանաչեմ, և իշովն զքո խոնարհութիդ և զհեղութիդ կուճանաչեմ, ըստ յոհաննու որ ասէ ասէք զուճիմ ՚ի ձեզ, և ուսարուք մինէն զի հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ:

Գարձեալ ՚ի վերայ խաչին ՚ի մէջ երկուց աւազակացն որդի այ և թագաւոր փառաց կուճանաչվիս քոյ անային բանիւքդ, որ ասացիր, հայր ՚ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ, այսօր ընդիտ

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանխիս դու * ՚ի մերձեալ ամացն յայանեցիս, և ՚ի հասանիլ թամանակին երևեցիս:

Միտովիլ անձին խնց
 * ՚ի ժամանակի բար
 կու թէ զողորմու
 թէ յիշեցես :

իցես ՚ի դրախտին , դու երբոր
 չորս հարիւր տարին կու մտակա
 նայ ՚ի վերանորոգութեն երու
 սաղէմայ որ եղև ՚ի ժամանակս
 արտաշէսի պարսից թագաւորին ,
 ըստ վաթսուն և երկու շաբա
 թուցն դանիելի , կու յայտնվիս
 մարմնով աշխարհի * դու երբոր
 քոյ անձային նախասահմանութե
 ժամանակն կու հասանի , որ տե
 սիլք և մարդարէութիւ կու վեր
 ջանան , և կու պակասին թագա
 շորք և իշխանք ՚ի ցեղէն յուդայի
 կու երևիս մարմնով ՚ի մէջ մարդ
 կան և կու զգենուս զկերպ ծա
 րայական :

Լստիկքն , այն ժամանակն , որ
 իմ հոգիս ՚ի մէջ վշտաց և տառա
 պանաց աշխարհիս , ի մէջ հոգոց
 և շիտթմանց , ՚ի մէջ ախտից և
 մողորութեանց ՚ի մէջ խաւարի
 տգիտութե , և ՚ի մէջ ըստուե
 րաց մահու խռովեալ կու տադ
 նապի ոչ գտանելով զձար փրկու
 թէ հոգւոյ իւրոյ * այն ժամս
 նակին կասեմ , որ ես քո անձային
 բարկութեդ և սրտմտութեդ ,
 քո անձային պատժիդ և պատուհա
 սիդ արժանի կու լինիմ , դու քո
 անչափ դժութեդ և անչափ մար
 դասիրութեդ զքո ողորմութիդ
 կու յիշես և կու մտածես , և զիս
 ՚ի ձեռն մարդեղութե քոյ և չար

չարանաց, ՚ի ձեռն խաչի քոյ և մահո՛ւան կու փրկես և կու ազատես ՚ի դատապարտութենէ դժոխոց և երկնային փառացո՛ւ ժառանգորդ կանես:

Լ յսինքն, լուարուք ուրեմն ո՛վ Տա՛ւատացեալք, զի յս քսորդին սյ ՚ի Տարաւոյ կու գայ, իբր կու ծնանի ՚ի բէթղէՏէժ քաղաքի, որ կայ Տիմնեալ ՚ի Տարաւակողմն երուսաղէմայ * և նոյն ինքն յս քս միայն սուրբն և միայն սրն, ՚ի փարան լեռնէն կու երևի որ է մերձ ՚ի լեռան սինայ, իբր յս քսն որ ծնանելոց է ՚ի բէթղէՏէժ քաղաքի, է նոյն սրն որ ՚ի սինէական լեռան ետ զօրէնս ՚ի ձեռն մովսէսի:

Լ յսինքն, կու յայտնեն երկինք զվայելլութիւն փառաց նր, իբր երդելով Տրեշտակք զփառք ՚ի բարձունս ՚ի ծննդեան նր, կու յայտնեն աշխարհի զփառսսձութե նր, և աստղն լուսատեսիլ և Տրաչալի առաջնորդելով մոգոցն կու յայտնէ ազգաց և ազանց զանքննելի տրութիւն նորա, ալև առաքեալք որք են երկինք կու պատմեն և կու քարոզեն մարդկան զանձառելի տօրէնութիւն նր * և նր օրհնութիւն լցվեցաւ բոլոր աշխարհ, իբր արարածք ամ լսկան օրհնել և գովել զնա:

Լ Ժ ՚ի Տարաւոյ եկեացէ * և սրն ՚ի փարան լեռնէ:

Յայտնեացեն երկինք զվայելլութիւն փառաց նր * և օրհնութիւն նր լցան տիեզերք:

Ճառագայթք ունի ՚ի
լուսոց հասան ՚ի նման
նէ * և եղջիւրք ՚ի ձե
ռին նորա գտան * և
անդ հաստատեցաւ
զօրութիւն փա
ռաց նորա :

Օ երեսոց նր ելցեն
հարուածք * և լա
հետ շահապ նր եր
թիցեն մեծամեծք
՚ի թռչնոց :

Պարձեալ արարածք մտ ընկա
լան զօրնութիւն ՚ի ձեռն մարդ
եղութե նորա :

Լ՞ յսինքն , ինչպէս որ ՚ի լուսոց
կամ ՚ի յարեգակնէն շառաւիղք
կուծնանին , այսպէս ՚ի նմանէ որ
է՛ արեգակն արդարութեան ճա
ռագայթք ճշմարիտ աստուած զի
տութեանն ծագեցին և լուսա
ւորեցին զմիտ մարդկան * նո
րա ձեռքումն պողտեր գավե
ցան , իբր նորա ձեռն տուա
հայրն մծ զամենայն իշխանու
թիւն յերկինս և յերկրի * և
անդ , իբր ՚ի գալիլեայ ՚ի լեառն
հաստատեցաւ զօրութիւն փա
ռաց մծութեան նորա ՚ի միտ
առաքելոց , յորժամ տեսին զնա
մարմնաւոր աչք յարուցեալ ՚ի
մեռելոց իւրով ամենազօր կարօ
ղութեամբն :

Պարձեալ անդ ՚ի ձեռն առաքե
լոցն ըսկսաւ հաստատվել իշխա
նութի փառաց արքայութեան
նորա ի վերայ մտ փեղեբաց , զի
անդ հրամայեաց նոցա ասելով ,
զնայցէք այսուհետև աշակերտե
ցէք զմտ հեթանոսս :

Լ՞ յսինքն , նորա երեսն հարու
ածք կու ելանեն , իբր նր վրէժ
ինդրութեան դատաստանի յա
տենէն ցասումն և բարկութիւն
կու ելանէ առ ՚ի պատժել և պա

սուհասել զայնպիսի ամբարիշտ
մարդիքն որ կամապաշտու թեամբ
և խստաբառութեամբ կու ըն
դիմանան նորա սուրբ հաւա
սոյն, և նորա անեռարանական
բարոզութեն շեն նազանդիք *
և նորա անձային օրինաց և պա
տուիրանաց բարոզութեան յետ
նէն, մեծամեծ թռչունք կու
զնան, իբր շարահնար և խորա
մանկ դեք կուշրջին, առ ի բառ
նալ զսերմն բանին աստուծոյ ՚ի
սրտից և ՚ի մտաց մարդկան, և
առ ՚ի կտրասել և կրանել զզր
կեցեալս ՚ի մասնակցութեն քի,
և զգատապարտեցեալս ՚ի հուրն
յաւիտեանական:

Ըստիքն, եկաց յս քս յետ յա
րութեն իմերայ լերինն գալի
եացոց և չափեց զերկիրս իբրև
ժառանգութիւն և ըստացունած
իւր, և բաժանեց զնա զիմական
երկոտասան մասունս ըստ թր
ջիւ երկոտասան առաքելոցն, և
ողարկեց զնոսա ՚ի բարոզութիւն
* հայեցաւ իւր ամենատեսաչօքն
և անտղեց զՏեթանոս * և կտր
ձգեց զիւրեանք զօրութիւն բազ
կի իւրոյ տալով զերկիրս և զթա
գաւորութիւն նոցա ՚ի վայելումն
բրիտանեից ՚ի փառս ամենաօր
երրորդութիւն:

Ըստիքն, օտրերն կու հալին,

եւր

Եկաց և չափեաց
զերկիր * հայեցաւ
և դիտեաց զՏեթա
նոս:

Երկնք հալեացին

* Եւանտաք վասն եւս
ցին * Ճանապարհք
որք խկզբանէն էին
կուրացին * Եւ ՚ի
նմանէ դողացի
ամ երկիր :

Տեւի զբանակս բու
շացոց * խառնեցան
բնակիչք վրանացն
մադիւսմու :

իբր Թագաւորք Եւ բռնաւոր իշ
խանք որ մեծամտութիւն ունեցաւ
են , Եւ ուսուցեալք Եւ բարձրաց
եալք իբրև զԵրինս մաշով ան
շարժ ՚ի յախս Եւ ՚ի մոլորութիւն
խրեանց , ՚ի լսելն զանուն տն
յի քի , մոթի նման կուհալին Եւ
կուհալին * Եւ անտաներն կու
վանին , իբր զանազան ազգք
կուսապաշտից որ օրմանի անպտուղ
ծառերին նման բազմացեր են կու
ցրուին Եւ կուփշանան * անօրի
նաց Եւ ամբարշտաց Տին մոլորու
թեան Եւ առասպել օրինաց ճա
նապարհներն կուխափանին * Եւ
նորա աջեղ զօրութենէն ամ եր
կիր կուդողայ Եւ կուսարսափի :

Մտնին , տեսի եւս քուշաց
ոց բանակներն , իբր եթովպա
ցոց օրդուներն , իբր տեսի եւս
Տոգոսով սեւացեալ մեղաւորաց
բազմութիւն , որ ՚ի տարածին
անետարանական ճշմարտութե
րսկան զգաստանալ Եւ զղջմամբ
Եւ ապաշխարութիւն դառնալ ՚ի զի
տութի ճշմարտութե * ուստի
խառնեցան Եւ սասանեցան զնքն
որ կուբնակէին ՚ի շատիցս մադիւս
մու , իբր ընդ հոխանեալ Եւ ընդ
իշխանութիւն շարադորժին Եւ խոռ
վարարին բելիւսայ , զի մադիւս
կախող Եւ խառնարար կութարգ
մանի :

Ասինքն , մի Թէ դու ար ան-
գետերի վերայ կու բարկանաս մի ,
կամ Թէ կու լինի մի որ դու գե-
տերի վերայ սրամտիս , քան լիցի
զէրէ գետք անբանք են և շեն
կարեր ընդէմ քեզ մեղանչել .
բայց քան զի եկեր էիր ՚ի դատել
զմոյրեալ շահիս և զանանդու-
թիս հրէից , և դառասպել վար
դասպետութիւնս իմաստասիրացն
հեթանոսաց , որք գետերի նման
ծանալեր էին ՚ի վերայ երկրի ,
վս որոյ յորդանան ՚ի մկրտիչն քո
սասանեցաւ ՚ի յահել զօրութի
քո մէ նշանկելով զխանգարումն
իր զխափանումն նոցա զի յորդա-
նան , գետ դատողու է կու Թարգ-
մանի * կամ Թէ կու լինի մի ար
ան որ դու ծովի վերայ բարկա-
նաս , քան լիցի , այլ քան զի եկեր
էիր աղատել զմարդիք ՚ի հոգոց
և ՚ի խռովութեց այլաց ծովու-
աշխարհիս , վասն որոյ ՚ի սաստելն
քոյ այլացն շուտով դադարեցան
և հանդարտեցան , նշանակելով
զխաղաղութիւն հոգեկան որ տա-
լոց էիր հանատացելոց քոց , բա-
այնմ որասացիր , զխաղաղու-
թի Թողում ձեզ , զխաղաղութիւն
զիմ տամ ձեզ :

Ասինքն , ելեր դու ի վերայ
խաչափայտին ինչպէս մէկ Թագա-
ւոր մի որ կու բազմի ՚ի կառս իւր ,

իր

ՍԻ Թէ ի վր գետոց
բարկացիս դու ար ,
կամ սրամտութիւն
քո ի վերայ գետոց *
կամ բարկութի քո
ի վերայ ծովու :

Ելեր դու ՚ի կառս
քո հեծելութիւն քո
* փրկութիւն եղև

յեւանեւն քո

Օ արթեաւ աղեղն
քո * և զնեսուկապար
ճից քոց արբուցեր
* զգետս զրուեցեր
* և զերկիր դողա
ցուցեր 'ի սասակու
թենեանձրևի որբ
անցանեն ընդ
սա :

Լ՛ նդունդք աղաղա
կեցին մեծապէս *
լոյս փայլման արեգա
կանն արգելաւ * և
ծագումն լուսնին
դադարեցաւ :

Որպէս 'ի նշոյս սրա
քաղքոց դնացես *

իբր 'ի արապայն , կամ կուհեծ
նու իւր ձիոյն վերայ առ 'իզնալ
'ի պատերազմ ընդ դէմ թշնա
մեաց * և 'ի յեւանեւն քո 'ի դե
րեզմանէն հրաշարի փառաք , փր
կութիւն ազատութիւն եղև աղգի
մարդկան :

Լ՛ սխնքն , քո վրէժխնդրութե
աղեղն արթնացաւ և զինքն լա
րեց * զքո թարբարչոյ բարկու
թե նետերն քո թշնամեաց արի
նոյն հարբեցուցիր , իբր զքո
թշնամին սասանայ յաղթահարե
ցիր , և ոտնակոխ արարիր * զգե
տերն զրուեցիր , իբր զկատաղած
ազգն հրէից , և զկեղծաւոր ժո
ղովս դարացն և փարխեցնոցն
փչացուցիր * և զերկիրս դողա
ցուցիր 'ի յաւանդեւն զհոգիք
'ի պատճառս սասակութեանձրևի
ցասման և սրամտութեան քոյ որ
թափեցիր խլերայ երկրի :

Լ՛ սխնքն , անդունդք աղաղա
կեցին , իբր դեւք որբ էին յան
դունդս դժոխոց երբոր տեսին
զքո անձայն զօրութիւն սասանե
ցան և աղաղակեցին * լոյս փայլ
ման արեգականն արգելվեցաւ
և խաւարեցաւ * և լուսնոյ ծագ
ման նշոյն դադարեցաւ և թնե
ցաւ :

Լ՛ սխնքն , դու այնպէս շուտ
կուհասանիս առ 'ի պատճեղ զամ

բարիչս քո ամենազօր կարօղու-
թից, որ կու թուի թէ քո սաս-
տից և պատու-հասից սլաքներք
նշդին հետ կու գնաս * կամ քոյ
բարիութի թրի փայլատակման
լուսոյն հետ կու ընթանաս և
կու վազես :

Լ՝ սինքն, բարիութի կու զարթ-
նանաս և կու վախեցնես զերկ-
րասէր հրէսոյքն * և դողացուցա-
նելով և զարհուրեցուցանելով
կու կասես, իբր կու ջարդես և
կու խորտակես զհաւապաշտս :

Լ՝ սինքն, երևեցար մարմնով
խնջ մարդկան քոյ հաւատացեալ
ժողովրդոց փրկութեն համար *
որ փրկէիր և ազատէիր զքո սբ
և ընտրեալ ծառայքդ ՚ի բռնու-
թիւն սատանայի :

Լ՝ սինքն, քո սաստից և պա-
տու-հասից նեւովն զարկեցիր և
խոցեցիր սմբարտաւան մարդ-
կանց զգլուխն բելիար * և մին
չև յանդունդս դժօխոց ընկղմե-
ցաւ :

Լ՝ սինքն, խնդրեցիր զքո վրէժդ
քոյ ամենակարօղ զորութից ՚ի
զօրազլնացն մեղաւորաց, իբր
՚ի չար պաշտօնեիցն դիւաց որք
յուսացեր էին ՚ի յանդգնութիս
իբր ՚ի լրբութիս իւրեանց * զէրէ-
կերան զաղբաան ՚ի ծածուկ,
իբր զերեցին և տիրապետեցին

և որպէս ՚ի լոյս փայ-
լատակման սրոյ քոյ :

Բարիութի զարթե-
ցես ի վերայ երկրի *
և դողութի կասցես
զհեթանոսս :

Լ՝ րևեցար ՚ի փրկու-
թի ժողովրդեան քոյ
* ՚ի փրկել զընտր-
եալս քո :

Նեւովնդ եղեր ՚ի
գլուխս մարդկանսմ
բարտաւանից * և
մինչև յանդունդս
ժովու ընկղմե-
ցան :

Խնդրեցեր զվրէժ
զորութից քով ՚ի զօ-
րազլնացն մեղաւո-
րաց * որք յուսաց
եալք էին յանդ-
նութիս իւրեանց *
զի կերան զաղբաան
՚ի դաւաճիս :

Լ՞ուսքեցեր ի վերայ
 ծովոս զերկիարս քո
 * և խոռովեցան յաղթ
 շուրք անդադոց :

Ապի ես * և դերան
 աղիք իմ 'ի ձայնէ բե
 րանոյ խոյ * եմուտ
 դողումն յակերս
 իմ : և ես յանձն
 իմ խոռովե
 ցայ :

Օ այս պահեսցես
 յամուր նեղութե *
 անել ի վերայ ազգի
 ամի որք մարտնչին
 ընդ ժողովրդեանս
 քում :

Թ՛մ զենի ո՛չ սացե
 զպտուղ իւր * և
 յայդ՛ւնք բեր մի՛ զս
 ցի * շիթենիք սնաս
 ցին * և երկիր մի՛
 բոստացե զգա
 լարի :

զազտուկ աղբատ և խեղձնա
 ցած ազգին մարդկոյնոյ :

Լ՞սինքն, որարկեցիր քո ձիւնքդ
 իբր զառաքեալս այս ծով աշխար
 Տիս վերայ ի բարորոսութե * և խոռ
 վեցան և սասանեցան անդադոց
 Տերբի կուտակներն , իբր սան
 դարամետականս զի՛նաց բազմու
 թիւնքն :

Լ՞սինքն , պայտխի Տրաշախբա
 ներս սեւայ և ազուշ մնացի * և
 սաստիկ զարհուրելոյս պնշախ
 ազաղակեցի որ աղիքներս զպա
 բեցաւ * զողն 'ի յակերբս ձաւա
 և ես իմ սրտիս մէջն խոռովեցայ
 և սասանեցայ :

Լ՞սինքն , զպայտխի պատիժս և
 պատուհասս պահէ մեկ նեղուե
 և հալածանաց օրէն համար * որ
 թախես անօրէն և անբարիչս հրե
 ից ազգին վերայ , որ ընդէմ քոյ
 հա՛ւտացել ժողովրդեանդ կու
 մարտնչին և կու հակառակին :

Լ՞սինքն, զերե նոցա թ՛զենիքն
 այլ պտուղ չեն սար , իբր նոցա
 օրէնք դ՛նող մարդապետքն այլ ան
 պին քաղցրութե պտուղն չեն
 ցուցաներ * նոցա այգիներումն
 այլ խաղող չի գալիլ , իբր նոցա
 ազգի միջումն այլ բարեգործու
 թե և անպաշտութե նշմարանք
 չի երևիր * նոյ շիթենիքն զիւր
 և անց պտուղն կու ուրանան ,

իբր նոցա մարդարէքն ՚ի յամօտոսու թէ կուգարին * և նոցա երկիրն այլ դարար խոս չի բուսուցաներ, իբր նց ժողովուրդն այլ յուսադրութե խօսք չի արտաբերեր:

Լ՝ յսինքն, նոցա ոչխարներն ՚ի յարօտից կուպակասին, իբր նց ժողովարանէն այ բանին և բարո զութեան ականջ անօղ ժողովուրդն կուպակասի * և նոցա գոմերումն եղինք չեն գտվիր, իբր նոցա տաճարներումն քահա նայք չեն երևիր:

Լ՝ յսինքն, ես իմ կողմանէս հրա ժարելով նոցա մարութէն կույուսամ յամ, և կուցնծամ հոգւով * և կուբախանամ ՚ի վերայ յի քի այ փրկչին իմոյ:

Լ՝ յսինքն, զէրէ տր ամ ինձ զօրութի տվեց, իբր իւր շնորհօքն զիս զօրացոյց ընդէմ մոլոր եւլ մտացն հրէից և հեթանոսաց * և զիմ ոտքս իբր զիմ մտաց խորհուրդն հաստատեց ՚ի վերայ ճշմարտութե հաւատոյն քի * և զիս հասարակաց թշնամւոյն բեւարայ վզին վերայ կանգնեցոյց, իբր նորա խորամանկութիւն և ննարագիտութիւն յաղթահարել տվեց * և զիմ հոգիս երկնային միսթարութի գմայեցոյց, և հանգստացոյց յական թօթափելն:

Պակասեցին հօսք ՚ի ճարակաց * և եղինք մի գացին տու մուշու

Լ՝ ս ՚ի տր յուսացոյցնծացայց * և ուրախ եղէց յամ փրկիչ իմ:

Տր տր ետ ինձ զօրութի * և կացոյց զոտս իմ ՚ի հաստատութե ՚ի վերայ պարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս * և հանգոյց զիս երազերազ:

Տուգ. 26.

Լուր մեզ ար լուր մեզ անձայնով ողորմութիւն և գթութիւն քով խնայեալ յարարածս քո :

Սարգասեր ար վասն սրբուհւոյ անարատի մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուականի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո՛ւ զմեզ :

Աճճութոյ անգեայ և շքեքոյ :

Սաղմս . ԺԽԸ .

Օրհնեցէք ըզար յերկնից * օրհնեցէք զնա ՚ի բարձունս :

(**Օ**րհնեցէք զնա անձ հրեշտակէ նր * օրհնեցէք զնա անձ զօրութիւն նորա :

(**Օ**րհնեցէք զնա արեգակն և լուսին * օրհնեցէք զնա անձ աստեղք և լոյս :

Ըրբ , այս ստղմութեան օրհնեցէք զանձ ՚ի բերանոյ անգեայ և զբարեայ մարդարեկց , զի արելուխոյն օրհնեցէք զանձ կուժարդամանի :

Լս ստղմութեան կուհրաւիրէ մարդարեկն զանձ ըստեղծութեան օրհնել զար անձ :

Սսինքն , օրհնեցէք զար անձ անձ բարձութիւն անստղմոյ ՚ի յերկնից * օրհնեցէք զնա ՚ի բարձունս իբր ՚ի յերկինս ուր բնակեալ կայք առ ՚ի փառաբանել զանձափ բարութիւն նորա :

Լս սինքն , օրհնեցէք զնա անձ հրեշտակէ նր իբր ըսպասանողք և պաշտօնեայք նորա * օրհնեցէք զնա անձ զօրութիւն նորա , իբր սերովեւք և բերովեւք և այլք :

Լս սինքն , տեսէք զայնպիսի գեղեցիկ և հրաշալի լուսանողք , իբր զարեգակն զլուսինն զնա տեղս և զլոյսն * և օրհնեցէք և բարեբանեցէք զարարիչն նոցա :

Լ՝ յսինքն , մտածեցէք զերկ
նային կամարներն * և զայն ջրերն
որ կայ ի վերայ երկնից , իբր ի վ՛
հաստատութեն , որ է աստղակից
երկինքն , և օրհնեցէք զանուն
ան այ՛ :

Լ՝ յսինքն , զերէ նա ասաց , իբր
նա կամեցաւ , և եղեն ամ բոսեղ
ծուածք * և նա հրամայեց իւր
ամային իշխանութիւն , և հաս
տատուեցան :

Լ՝ յսինքն , կացոյց զնոսա հաս
տատուն յաւիտեանս յաւիտե
նից * և սահման դրեց , որ իւր
եանց տեղէն չի շարժին , և իւր
եանց ճանապարհէն դուրս չի
ելանեն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէք զոր ամ
ի յերկրէ ով մարդիք նայելով ՚ի
մեծամեծ վիշապ ձկունքն , և
յայլ զանազան կենդանիքն որք
կան ՚ի խորս ծովուն :

Լ՝ յսինքն , տեսէք զհուրն և
զկարկուտն , զձիւնն և զսառուցն
զմրդկած քամիքն որք հանապազ
կուհնազանդին այ՛ հրամանին , և
օրհնեցէք զան :

Լ՝ յսինքն , տեսէք զսարերն ,
և զբլուրներն * զպտղաբեր տն
կերն , և զօրմանի մայրի ծառերն
և օրհնեցէք զան :

Լ՝ յսինքն , տեսէք զդազանս և
զանասունս * զսողունս երկրի ,

(Օրհնեցէք զնա եր
կինք երկնից * և
ջուրք որ ՚ի վերայ քան
զերկինս օրհնեցէք
զանուն ան :

Օ ի նա ասաց և
եղէն * հրամայեաց
և հաստատեցան :

Կացոյց զնս յաւիտե
անս յաւիտենից *
սահման եղև ոչ ան
ցանեն :

(Օրհնեցէք զոր յերկ
րէ վիշապք և ամ
խորք :

Հուր և կարկուտ
ձիւն և սառն , հողմ
մրրիկ որք առնէք
զքան նորս :

Լ՝ երինք և ամ բար
ձունք * ծառք պտ
ղաբերք և ամ մարք :

Գազանք և ամ անաս
ունք * սողունք և

ամ Թռչունիք Թեա
 չողք:

Թ՝ ազաւորք երկրի
 և զօրք իւրեանց *
 իշխանիք և ամ դատա
 չողք երկրի:

Լ՝ րիտասարդք և կու
 սանք * ծերք և
 տղայք օրհնե
 ցէք զանուն
 տն:

Բ՝ արձրացաւ անուն
 նր միայն * խոստ
 վանութի նմա յեր
 կինս և յերկրի:

Բ՝ արձր առնէ տր
 զեղջիւր Ժողովրդեն
 իւրոյ * օրհնութի
 ամ սրբոց նորա, որդ
 չոցն խորայելի * Ժո
 ղովուրդ որ մերձէ
 առ տր:

S. 14

զԹեաւոր Թռչունիքն որք են ՚ի
 յօդս և օրհնեցէք զամ:

Լ՝ յիմիկն, դուք ով Թագա
 չողք երկրի միաբան ձեր զօրացն
 Տեա * և դուք ով իշխանիք և
 ամ դատաւորք որ մարմնաւոր
 դատաստան կանէք իվերայ երկրի
 օրհնեցէք զամ:

Լ՝ յիմիկն, դուք ով տղամար
 դիք և կուսանք * և դուք ով
 ծերք և տղայք քանի որ Ժամա
 նակ ունիք այս աշխարհիս վերայ
 օրհնեցէք զանուն տն այ ըստեղ
 ծողին ձերոյ:

Լ՝ յիմիկն, զերէ նորա անունն
 միայն բարձրացաւ և փառաւոր
 եցաւ ՚ի մէջ ամ արարածոց * և
 նորա խոստովանութին յայտնի է
 ՚ի յերկինս և ՚ի յերկրի, իբր Թէ
 ՚ի յերկինս և Թէ ՚ի յերկրի նր
 անչափ կարօղութին, անքննելի
 խմաստութին, և անձառելի բա
 ըութին կուխոստովանին ամ ըս
 տեղծուածք:

Լ՝ յիմիկն, կու բարձրացուցա
 նէ տր աստուած իւր Ժողովրդ
 եան պողտերն, իբր զսո քս որ
 դին իւր միածին յարուցանե
 լով զնա ՚ի մեռելոց * այս օրհ
 նութիւնս նորա սուրբ և ընտր
 եալ ծառայիցն կուպատշաճի,
 իբր որդւոցն նոր խորայելի *
 այն Ժողովրդեանն, որ հաւա

տով

տով յուսով և սիրով մտէ՛ իւր
այն :

Իբր, օրհնեցէք զանձ զի աշխու-
խայն օրհնեցէք զանձ կութարգ-
մանի :

Լյս սաղմոսումն կու յորդօրե
մարգարէն զքրիստոնեայս օրհնել
և դովել զքս ան :

Լյս յինքն, օրհնեցէք ո՛վ Հաւա
տացել ժողովուրդք զքս ան նոր
օրհնութի, յիշելով զծնունդ
նորս, զչարհարանս նորս, զյա
բութի նորս, և զհամբարձումն
նորս * բայց օրհնութիւն տվեք
նմա ՚ի յեկեղեցիս սրբոց, իբր
՚ի յեկեղեցիս քրիստոնէից, և ոչ
՚ի ժողովարանս հրեից :

Լյս յինքն, ուրախանայ նոր իս
բայելն իւր ըստեղծողին և իւր
փրկչին վերայ * և նոր սիոնի որ
դիքն որք են քրիստոնեայք ցն
ծան և զուարձանան իւրեանց
անմահութեան որին վերայ :

Լյս յինքն, օրհնեն զնր անունն
միաձայն օրհնութի * Թմբկաւ,
իբր զաճով և սաղմոսարանաւ
սաղմոս ասեն նմա :

Լյս յինքն, զերէ կու համի տր
յն քս իւր հաւատացեալ սք ժո
ղովուեանն * և կու բարձրացու
ցանէ հեզ և խոնարհ մարդիքն

՚ի փր

Աւելուեայ :

Սուրբ Տիմո

Օրհնեցէք զնր յոր
ննութիւն նոր * օրհ
նութի նմա յեկեղե
ցիս սրբոց :

Աւրախացի իւրայել
յարարիչն իւր * որ
դիք սիոնի ցնծա
ցեն ՚ի Թագաւորն
իւրեանց :

Օրհնեցեն զանունն
նր օրհնութի * սաղմոս
իւր և օրհնութի սաղ
մոս ասացեն նմա :

Համի տր ընդ ժողո
վուրք իւր * և բրձր
արասցէ զհեզս ՚ի
փրկութի :

Պարծեացին սքքն
 փառք * և ցնծաց
 ցեն ՚ի Տանգիստս իւր
 եանց * և բարձր
 արասցեն զամբերա
 նօք իւրեանց :

Սուր երկայրի ետ
 ՚ի ձեռս նց անուշ
 զՏատուցումն ՚ի Տե
 Թանտաց * յանդի
 մանութի ամից ժո
 զվարդոց :

Դ կապել զԹագա
 շորս նոցա կապանօք
 * զգորալարս նոցա
 ձեռնակապօք երկա
 Թեօք :

Լ անել նց դատաս
 տան ՚ի գրոց * և
 փառք այս են ամից
 սրբոց նորա :
 Տ. Ե. 8.

ՍԵՆԵԿ :

Ս. Ե. 8. ԸԾ.

Ի փրկուի իբր ՚ի կեանս յամնկս :
 Լ յսինքն , այն տեղն որ սքքն
 կու պարծենան իւրեանց երկ
 նային օթևանումն * և կու ցն
 ծան իւրեանց Տանգասարանի մի
 ջուսն * և կու բարձրացուցա
 նեն և կու փառաբանեն զամ
 իւրեանց բերանովն :

Լ յսինքն , և իտեղն քս նոցա
 ձեռքն երկու կողմն կարող
 Թուր տիեց , որ դատաստանի
 օրն միաբան Տատուցումն անեն
 կապաչափց և ՏեԹանտաց * և
 յանդիմանեն անօրէն և ամբա
 րիշտ ժողովուրդքն ասելով , եր
 Թայք անիծեալք ՚ի Տուրն յաւի
 տենական , որ պատրաստեալ է
 սատանայի և Տրեշտակաց նորա :

Լ յսինքն , և այն երկու կողմն
 կարող Թրի զօրութեն կապեն
 կապաչափց և անՏանտոփց Թա
 գամուրքն պրիստով * և նոցա
 զօրագլուխքն և զօրամարքն եր
 կաթէ ձեռնակապով , և դատա
 պարտեն ՚ի Տուրն յաւտենական :

Լ յսինքն , և նոցա դատաստան
 անեն ինչպէս որ գրած կայ ՚ի դա
 տաստանագիրսն այ * զէրէ այս է
 փառք և պարծանք ամ սրբոցն այ

Իբր , օրնեցէք զամբ , զի պէլու
 խայն օրնեցէք զամ կու Թրդմի :

Լ յս սաղմոսումն կու յորդօրէ
 մար

մարդարէն զ հաւատացեալս օրհ
նել զամ սրտի մտօք , զանազան
սազերով :

Լ՛ սխիւքն , օրհնեցէք զամ ո՛վ հա
ւատացեալ ժողովուրդք իւր սր
բութեաթոռումս * օրհնեցէք
զնա այն տեղն որ իւր ամենակա
րօշ զօրութիւն հաստատութիւն է , իբր
ի յերկինս և ի յերկրի , զերնդ ամ
տեղիս է արուի և իշխանութիւնն :

Լ՛ սխիւքն , օրհնեցէք զնա զիւր
անբննելի զօրութիւն յիշելով *
օրհնեցէք զնա զիւր բազում մե
ծութիւն մտածելով :

Լ՛ սխիւքն , օրհնեցէք զնա նշմամբ
փողոյ * օրհնեցէք զնա տասն աղ
եաւ սաղմոսարանաւ , որք են
տասն պատգամքն այլ և երեք աղ
եան քնարիւ , որ կու նշանակե
զնորհուրդ սբ երրորդութենն :

Լ՛ սխիւքն , օրհնեցէք զնա թմբ
կաւ և պարիւ իբր դաճով և թա
բօրիւ * գովեցէք զնա աղիւք ,
իբր սաղիլարերով և երգեհօնիւ :

Լ՛ սխիւքն , օրհնեցէք զնա ցնծ
ղայիւք քաղցրահնչիւք * օրհնե
ցէք զնա ցնծղայիւք իմդութե
և ուրախութե :

Լ՛ սխիւքն , օրհնեցէք զնա ձայնիւ
գոհութե * ամ հոգիք որք էք ի
յերկինս և ի յերկրի օրհնեցէք և
փառաբանեցէք զսր ամեն ամի :

Օրհնեցէք զամ ՚ի
սրբութե նր * օրհ
նեցէք զնա ՚ի հաստա
տութե զօրութե
նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօ
րութե նր * օրհնե
ցէք զնա ՚ի բազում
մեծութե նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի
ձայն օրհնութեան *
օրհնեցէք զնա սաղ
մոսիւք և օրհնութե :

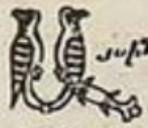
Օրհնեցէք զնա ցն
ծութե * գովեցէք
զնա ուրախութե :

Օրհնեցէք զնա ՚ի
բանս քաղցունս *
օրհնեցէք զնա ՚ի բար
բառ լեղիս :

Օրհնեցէք զնա ՚ի
ձայն գոհութե * ամ
հոգիք օրհնեցէք զսր
Տւտ . 6 .

Իբր , զայս սաղմոսս որ ոչ է՝ ՚ի
 Թուոյ Տարիւր և յիստուն սաղմո
 սացն , նոյն դաւիթ մարգարէն
 է շարադրեալ , այն ժամանակին
 որ պատերազմեցաւ ընդէմ դո
 ղեթու գէթացւոյն , և սասակ
 եաց զնա պարստաքարիւ առա
 ջի սաւուղայ արքային իւրայելա
 ցւոց և հատեալ զգլուխ նր դար
 ձաւ յաղթութիւն . բայց զոր ինչ
 գրէ աստ դաւիթ յայանապէս մ
 ինքեան , ծածկապէս իմացողո
 նէ վասն մարգարէութե և փրկա
 դործ սնորէնսութե տն մերոյ յի
 քի , որ է ճշմարիտ դաւիթն , և
 որդի դաւիթի մարգարէին ըստ
 մարմնոյ :

սխնն , ես դաւիթս փորր
 էի հասակաւ քան
 զեօթն եղբարս իմ ,
 ոպ և հայրն իմ յեստէ վկայեաց
 սամուէլի մարգարէին ասելով ,
 կայ միւս և ս փոքրիկ որ արած է
 զխաշինս * և կրտսեր ՚իտան հօր
 իմոյ , իբր ես իմ հօր վերջին
 ծնունդն էի , և ամենեքեան զիս
 կու արհամարհէին * վասն որոյ
 և զիս կու ողարկէին միշտ ՚ի լե
 բինս և ՚ի դաշտս , որ իբրև հօվիւ
 արած էի զիմ հօր ոչխարներն :

որը էի ես յեղ
 բարս իմ * և
 կրտսեր ՚իտան
 հօր իմոյ * արած էի
 զխաշինս հօր իմոյ :

Վարձեալ , ես ճշմարիտ դա
 շիթս յս քս փոքր էի պատուով
 իմէջ եղբարց իմոց մարդարէից ,
 զի հրէայք ոչ կամեցան վասն նա
 խանձու մեծարել զիս իբրև զմի
 ինոցանէ * և կրտսեր խտան հօր
 իմոց , իբր անարգեցեալ իմէջ
 խրայելացւոց ազգին , որք ար
 համարհելով զիս ոչ ընկալան բզ
 քարոզութիս իմ և զբանս իմ ,
 ըստ որում վկայէ յօհաննէս ասե
 լով , յիւրան եկն , և իւրքն զնա
 ոչ ընկալան * արած էի զխաշինս
 հօր իմոց , իբր զտունն խրայելի
 որք երբեմն էին ճշմարիտ ոչխարք
 հօրն իմոց երկնաւորի , ըստ որում
 վկայէ դաւիթ ասելով , որ հով
 ուեսդ խրայելի նայեաց , որ
 առաջնորդես որդէս խաշին յով
 սէփու .

Մյոսիւքն , ես դաւիթս իմ ձե
 ոգքս ննարեցի և շինեցի զտաան
 Թելէ սազն որ սաղմոսարան կաս
 վի * և իմ մատներովս կազմեցի
 և օրինեցի զգործի օրնսութե ,
 իբր զերեք Թելէ քնարն , առ ի
 օրնեւ և փառաբանել զտրն բո
 լորց .

Վարձեալ , ես ճշմարիտ դա
 շիթս յս քս իմ ձե ոգքս , իբր
 իմ առաքելովքս և մարդարէիւքս
 հաստատեցի զկատարումն տաան
 պատու իրանացն այ իմէջ սուրբ

Չեոք իմ արարին
 զսաղմոսարան * և մա
 տուէք իմ կազմեցին
 զգործի օրնսութե .

Եկեղեցւոյ * և իմ մատներումս ,
 իբր հողւոյն սրբոյ շնորհքն որք
 պարզեցին մկրտութիւնսն ան
 զանին , տպաւորեցի ի սիրտս հա
 շատացելոց զդաւանութիւնսն
 երրորդութեան , որով օրհնի և
 փառաբանի անձն բոլորից :

Լսոյնքն , արդ ո՛վ է՞ այ խորհր
 դակից որ կարենայ պատմել նմա
 իմ դաւութիւնս արարմունքն , զհա
 շատարմութիւնս , զշնորհակալու
 թիւնս , և զգոհութիւնս որ ունիմ
 առ նա վասն անչափ բարերարու
 թեանորա , և վասն զանազան շնոր
 հացն որ տուեալ է՞ ինձ * Եթէ
 ո՛չ ինքն որ քննէ զսիրտս և զերի
 կանոնս , և տրէ՞ ամ աշխարհի
 լսէ զամ :

Պարձեալ , ո՛վ է՞ խորհրդակից
 հօրն իմոյ երկնաւորի առաւել
 բան զիս , որ կարենայ պատմել
 նմա իմ ճշմարիտ դաւութիւնս փրկա
 դործ տնօրէնութիւնս , զբարո
 զութիւնս , զհրաշագործութիւնս ,
 զսէրն , և զհարազատութիւնն
 որ ունիմ առ նա վասն հայրական
 բարեգութեանորա , և վասն
 շնորհացն և փառացն որ պարզե
 եալ է՞ ինձ իբրև միածնի որդ
 ւոյ իւրոյ * Եթէ ո՛չ ինքն որ
 բնակեալ է՞ յիս ըստ յոհաննու
 , և տրէ՞ ամենեցուն , լսէ և իմա
 նայ զամ առանց միջնորդի :

Իսկ արդ ո՛ պատմես
 ցէ զայս տն իմում *
 Ինքնին տր ամի լուի
 ցէ զամ :

Լա առաքեաց ար
 զհրեշտակ իւր * և
 համբարձ զիս ՚ի հօտե
 խաչանց հօր իմոյ * և
 էօժ զիս յօժումն
 իւրոյ իւրոյ :

Լ զբարբ իմ մեծա
 մեծք և գեղեցիկք *
 և ոչ հաճեցաւ ընդ
 նոսա ար :

Լ յսինքն , և ողարկեց ար ան
 զիւր հրեշտակն , իբր զսամուէլ
 մարգարէն ՚ի բէթղէհէմ քաղաք
 * և ընտրեց և վեր ընկաւ զիս
 զգանիթս ի հօտե ոչխարաց հօրն
 իմոյ * և օժեց զիս իւրով թա
 գանոր խրայելի :

Դ արձեալ , և ողարկեց ար ան
 զգաբրիէլ հրեշտակապետն ՚իբա
 զաբն նազարէթ առ կոյսն մարիամ
 զոր խօսեցեալ էին յովսէփու *
 և ընտրեց և վեր ընկաւ զիս ըզ
 ճնմարիս դանիթս յի քս խրայել
 լացնաց ազգի միջէն , որք էին ոչ
 խարբ հօրն իմոյ * և օժեց զիս
 իւրով իւրով սրբով , իբր իւրով
 անութե իւրոյ , և կացոյց ար
 և թագանոր բոլոր աշխարհի :

Լ յսինքն , իմ եղբարբս հասա
 կաւ մեծամեծք էին , և գիմբ
 գեղեցիկք * բայց ան որ ոչ նայի
 յերեսս այլ ՚ի սիրտս մարդկան ինձ
 դանիթիս միայն հաճեցաւ , և ոչ
 նոցա , և զիս միայն ընտրեց առ ՚ի
 փրկել զժողովուրդ իւր ՚ի ձե
 ուցն Վիխտեցնոց :

Դ արձեալ , եղբարբ իմ մարգա
 րէք և նախահարբ փառօք և պա
 տուօք մեծամեծք էին , և մար
 գարեական հողով և առաքինա
 կան գործով գեղեցիկք էին ՚ի
 մեջ խրայելացնոց * բայց հայրն
 իմ երկնանոր ինձ ճնմարիս դան

Թիս միայն հաճեցաւ, քստ որում
 և վայեաց ՚ի յորդանան գետ
 ասելով, դա՛ է՛ որդի իմ սիրելի,
 ընդ որ հաճեցայ, և զիս միայն
 ընտրեցաւ ՚ի սիրելի զազգս մարդ-
 կան ՚ի ձեռացն սանդարմեաս
 կանայ, և ո՛չ զմարդարէսն:

Լ՝ստիկն, ելի ես դա՛ւթժս ՚ի
 պատերազմ ընդէ՛մ այլազգ՛ոցն
 գողիաթու, որ զա՛ւուրս քսա
 սուն հպարտութի՛ կու յանդինս
 նէր զիւրայելացիսն * և նզովեցի
 և անարգեցի զքարեղէն և զհայ
 տեղէն կուսս նորա և պարստա
 բարիւ սատակեցի զնա * և բարշ-
 եալ հանեցի զթուրն որ կապեալ
 ունէր ՚ի մէջ իւր * և նովաւ հա
 տի զգլուխ նորա * և բարձի զս
 մօթս և զնախատինս ՚ի յիսայէ
 լաց՛ոց ազգէն:

Պարձեալ, ելի ես ճմարիտ
 դա՛ւթժս հոգ՛ով սրբով ՚ի յա
 նապատ, և պատերազմեցայ ընդ
 է՛մ սատանայի որ զա՛ւուրս քս
 ասուն հպարտութի՛ կամերիոր
 ձել զիս * և անարգեցի զկուսս
 նորա, իբր արհամարհեցի զիս
 բէութիս և զխորամանկութիս
 նորա, և սաստեալ իբրև պարսո
 տաբարիւ հալածեցի զնա ասե
 լով, երթ յետս իմ սատանայ,
 զի գրեալ է թէ ան այ քում
 երկրպագցես, և զնա միայն պաշ

Լ՝ լի ես ընդէ՛մ այլ
 ազգ՛ոցն * և նզովե
 ցի զկուսս նր * հանի
 զսուսեր ՚ի նմանէ *
 և հատի զգլուխ նր
 * և բարձի զնախա
 տինս յորդ՛ոցն
 իսրայելի:

Տօ՛ւք : 6 .

տեսցես * և քարշեցի առիս զնս
 զուսն 'ի մեղսս աւորաց և 'ի մեղս
 շորաց , 'ե Տրեխց և 'ի Տեթանո
 սաց , զորս իբրև զթուրս կապ
 էալ ունէր 'իմէջ իւր սատանայ
 և նորքահացուցանէր զամենեւ
 եան * և նոցա քարոզութիւն և
 հրաշագործութիւն հասի զգլուխ
 նորա , իբր օնչացուցի զհար
 տութիւնորա * և բարձի զնախա
 տինս յորդւոցն առսանայ , իբր
 զայն նախատիկն , զոր սատանայ
 արհամարհանգը կուտայր նոցա ,
 իբրև տկարաց և անզօրից և ուն
 իշխան աշխարհիս , երբեմն իւր
 ճնարագործութիւն կուքարշէր
 զնոսս 'ի մեղս , և երբեմն 'ի կուս
 պաշտութիւն :

Իբր զայս օրհնութիս երգեցին
 առ անձ երեք մանկունքն անա
 նիա , ազարիա , և միսայել , այն
 ժամանակն , որ նաբուգո՛ժոնոս
 սոր արքայն բաբելոնաց ըմ
 բանեց զնսա և ձգեց ՚ի մէջ նո
 ցին բորբոքելու . վն զի ոչ երկր
 պագեցին կողն , և պատկերին
 զոր կանգնեալ էր նա , ըստ որում
 նոր հաւատացեալ բրիտանեալք
 երգեին ՚ի ժամանակս հալածա
 նաց կայսերաց , Թագաւորաց ,
 և իշխանացն կապալաւորց .

Սփնքն , օրհնեալ և բա
 ռեբանեալ ես դու ար
 անձ , որ մեր նախա
 հարցն , իբր արբաճամու , խա
 հակայ , և յակորայ պաշտած արն
 և անձն ես * օրհնեալ և փառա
 շորեալ էք սուրբ անունդ յա
 շիտեանս յաշիտեանից ՚ի մէջ իս
 րայելացւոց փանն անչափ բարե
 բարութեն և ողորմութեն որ
 արարիր նոցա ՚ի սկզբանէ մինչև
 զայսօր :

Վարձեալ , օրհնեալ ես դու
 ար յս քս , որ մեր հոգևոր հարցն
 և ծնողացն , իբր առաքելոց և
 աւետարանչաց անձն և փրկիչն
 ես , որք արբաճամ կապիւն , զի

Օրհնութիւնք մանկանցն :
 Դանիէ 4 .

Օրհնեալ ես
 ար աստ
 անձ հարցն
 մերոց * օրհնեալ փա
 ռաւորեալ անուն
 քս յաշիտեան :

են հայր բազում քրիստոնէից ,
 քանզի արքայամ հայր բազմու
 թե թարգմանի , իսահակ կաս
 վին , զի ծիծաղ և տնազ դար
 ձան ՚իմէջ հրէից և հեթանոսաց ,
 քան զի իսահակ ծիծաղ թարգ
 մանի , և յակոբ կասվին , զի պա
 տերազմեցան ընդէմ բռնութե
 սաստանայի և կամարարաց նորա ,
 քան զի յակոբ գօտէմարտոյ , իբր
 բուշտի բռնոյ թարգմանի * օրհ
 նեալ և փառաւորեալ է՛ քո տօ
 անունդ ՚իմէջ քրիստոնէից , Վ
 անշտի բարերարութեն և ողոր
 մութեն որ արարիր նց , քանզի
 մտանեցիր զանձն քո իշարչարանս
 և ՚իմահ , և հեղիւր զարիւն քո
 սուրբ ՚ի վերայ իսաչին վասն փր
 կութե նոցա :

Յիրաւունս անցու
 ցեր զայս ամ ընդ
 մեզ * արդար ես
 դու տօ , և ամ
 գործքքո ճշմա
 ը իտպ են :

Եւ յսինքն , զայս նեղութիս և
 զշարչարանս զոր մեք ՚իմէջ այս
 գերութիս կու քաշենք վասն պա
 հելոյ դքո սուրբ օրէնքդ և զպա
 տու իրանքդ որ տուիր մեզ ՚ի
 ձեռն մովսէսի , իրաւունքով ,
 իբր մեր անարժանութեն դօրաց
 դու մեր գլուխն բերիր * զէրէ
 դու արդարագատ ես տօ ամ , և
 քո ամ գործքդ և արարմունքդ
 ճշմարութի է :

Վարձեալ , զայս հալածանքս և
 զշարչարանս զոր մեք ՚ի հրէից և
 ՚ի հեթանոսաց կու քաշենք տօ յս

քս վասն քոյ ա՛նետարանական ճշմարտութե՞դ որ ուսուցիր մեզ ՚ի ձեռն սուրբ առաքելոց , իրաւունքով , իբր մեր անարժանութեն զօրոյ դու մեր գլուխն բերիր * զէրե՛ դու արդար դատաւոր ես ար յո՞ քս , և քո ամփրկադործ անօրէնութիւնդ ճշմարտութե՞ն , իբր բանից սրբոյ մարգարեիցն համաձայն է :

Լ՞ սինքն , քո օրինաց և պատուիրանաց ճանապարհն ուղիղ է * և քո ամ դատաստանդ արդար է :

Վարձեալ , քո ա՛նետարանական ճշմարտութե՛ ճանապարհն ուղիղ է ար յո՞ քս , և զկեանս պարզ և է ազգի մարդկան * և քո ամ դատաստանդ թէ սաս և թէ ՚ի հանդերձելումն արդար է , իբր առանց երեսպաշտութե՛ն :

Լ՞ սինքն , դու մեր խնայելոցն ոյ ազգի շար դործոցն զօրոյ , իւրենց արդար դատաստան արարիր զրո՛ւելով զնոս ՚ի յերկիրս այրազեաց * այլև ինչ որ մեզ այս գերութե միջումն արարիր , կամ թէ երուսաղէմոյ սուրբ քաղաքին , որ մեր նախահարց քաղաքն է , մատնելով զնա ՚ի ձեռան հաւատից , ուղիղ դատաստանով արարիր :

Վարձեալ , դու մեր քրիստոնէական ազգի թերահաւատու

Թեն

Ճանապարհք քո ուղիղ էն * և ամ դատաստանք քո արդար էն :

Վատաստան արդարութե ածեր ՚ի վր մեր ըստ ամփ * և զոր ինչ ածեր ՚ի վերայ մեր , և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոյ երուսաղէմի :

Լ՝ քղարու թիւ և յի
րաւի ածեր զայս ամ
իվերայ մեր * վասն
մեղաց մերոց :

Լ՝ նորինեցաք և յանց
եաք ապատաճք լինիլ
իբէն * մեղաք յամի
* և պատուիրանաց
քոց մեք ոչ ան
սացաք :

Թէն և անպարկեշտութեն դո
րայ , իւրեանց արդար դատաս
տան արարիւր տր յս քս , զիկե
լով զնոսա յընչից և յապրանաց ,
իտանց և յընտանեաց * այլե
ինչ որ մեզ այս հալածանաց մի
ջու մե արարիւր . կամ թէ քոյ սբ
եկեղեցւոյդ , որ մեր նախահարց
իբր առաքելոց և մարգարեից քա
ղաքն է , մասնելով զնա բռնու
թե հրեից և հեթանոսաց , ու
զիզ դատաստանով արարիւր :

Լ՝ յիմբն , դու զայս ամ պա
տիժս և զպատուհասս արդար և
ճշմարիտ դատաստանով մեզ վի
թափեցիր տր ամ * վասն մեր
մեղացն և աննազանդութեցն :
Վարձեալ զայս ամ փորձութիս
և զհալածանս արդար և ճշմա
րիտ դատաստանով մեր գլուխն
բերիւր տր յս քս * վասն մեր թե
րահաւատութեանն , և անպար
կեշտ գործոցն :

Լ՝ յիմբն , անորինեցանք և մո
լորեցանք , բեզանից սպստաճե
լով , և կռոց երկրպագութիւն
անելով * մեր ամ արարմանց մի
ջու մե մեզք գործեցաք * և քոյ
ամային պատուիրանացն չի նա
զանդեցանք :

Վարձել անորինեցանք և մուլորե
ցանք , բեզանից երես դարձուցա
նելով տր յս քս և սատանայի կա

մացն Տեառեւելով , մեր ամ գոր
ծոց և արարմանց միջու մե զան
չեցինք վասն ոչ փառաւորելոյ
զանուն քո ար * և քո աւետա
րանիան պատուիրանացդ ականջ
չի՛ դրինք * և չի՛ նազանդե
ցանք :

Ա՛յսինքն , չի՛ պատեցինք և չի՛
կատարեցինք զքո ամային կամեղ
ինչպէս որ պատուիրեր էիր դու
մեզ ՚ի ձեռն մովսէսի * որ քեզա
նից բարութիւնդ անկախ , իբր
զերուսաղէմայ երկիրն քո որ նու
թիւք անաս և աներկիւղ խնդու
թիւք վայելեալք :

Վարձեալ , չի՛ պատեցինք և չի՛
կատարեցինք զքո աւետարանա
կան ճշմարտութիւնդ ար յս քս ,
ինչպէս որ պատուիրեր էիր դու
մեզ ՚ի ձեռն առաքելոց քոց սր
բոց * որ քեզանից բարութիւն
դասնեալք , իբր քոյ շնորհացդ ,
և քոյ սուրբ արքայութեդ արժա
նի լինեալք :

Ա՛յսինքն , արդ ինչ ասենք , ինչ
որ մինչև ցայսօր դու մեզ Տեա
րարիր , և ինչ պատժ և պատու
հաս որ մեր գլուխն բերիր * ար
դար դատաստանողք բերիր :

Վարձեալ , ինչ ասենք , ինչ
որ մինչև ցայսօր դու մեզ Տեա
րարիր ար յս քս , և ինչ փոր
ձութիւն հալածանք որ մեր բրիս

Ա՛յ պատեցաք և ոչ
արարաք ոչ պատուի
րեցեր դու մեզ *
չի՛ զբարիս դա
ցուք մեք
իբէն :

Ա՛րդ զամ զոր արա
րեր , և զորինչ ածեր
ի վերայ մեր * արդար
դատաստանաւ
արարեր :

Մատենեցեր զմեզ 'ի
 ձեռս Թշնամեաց մե-
 րոց * անօրինաց , խս-
 տից , և ապստամ-
 բողաց :

Պ՛ ձեռն Թագաւորի
 * անօրինի և չարի
 քան զամ երկիր ,
 մատենցեր
 զմեզ :

տունէիցս դու ին բերի * ար-
 դար դատաստանով բերի :

Լ՛ յսինքն , մատենցի դու զմեզ
 մեր Թշնամեաց ձեռքն * անօր-
 նաց , անողորմից , և 'ի քոյ ամ-
 այնն պատուիրանացդ ապստամ-
 բողաց :

Պ՛ արձեաց , մատենցի դու զմեզ
 ար յս քս 'ի ձեռս Թշնամեաց մե-
 րոց հրէից և հեթանոսաց * անօ-
 րինաց , անողորմից , և քոյ անե-
 տարանական պատուիրանացդ չի
 նազանդողաց :

Լ՛ յսինքն , մատենցի դու զմեզ
 'ի ձեռն նաբու գողոնսորաց բա-
 բիլացնոց Թագաւորին * որ քան
 զամ երկրներն Թագաւորքն այլ
 առաւել անօրէն և չար է :

Պ՛ արձեաց , մատենցի դու զմեզ
 ար յս քս 'ի ձեռն յուլիանոսի ,
 մաքսիմիանոսի և այլ կռապաշտ
 Թագաւորաց , որ քան զամ երկր-
 ներն Թագաւորքն այլ առաւել
 անօրէն և չար են : Սոսմ մատ-
 նեցիք զմեզ նաբագիտութեն
 ստատանայի , որ վասն իւր նենդա-
 գործութեն նաբու գողոնսոր
 սաի , զէրէ նաբու գողոնսորն
 Թալաբ սարբոյ Թարգմանի , և
 է Թագաւոր բաբելոնի , իբր ըս-
 կիզն խաւովութե և այլայու-
 Թե , զի բաբելոն խաւանակութի
 Թարգմանի , այլ և է չարագոյն

քան զամ Թագաւորս երկրի :
 Լ՝ յսինքն , և այժմ արժան չէ
 մեզ որ զմեր բերանն բանանք ,
 կամ զմեզ արդարացուցանենք *
 զէրէ ամօթ և նախատինք դար
 ձանք քոյ Տաւատարիս և սուրբ
 Ժառայից առաջնն , վասն մեր
 անօրէնութենն և չարագործու
 թեանն :

Վարձեալ , այժմ չի վայելեր
 մեզ ար յս քս որ մեք զմեր բե
 րանն բանանք , կամ զմեզ ար
 դարացուցանենք , պատճառելով
 զպատճառս մեղաց * զէրէ ամօթ
 և նախատինք եղանք առաջի հրեշ
 տակաց և մարդկան , վասն մեր
 թերահաւատութենն և անհնա
 զանդութեանն :

Լ՝ յսինքն , այլ կու խնդրենք
 իրեն , որ զմեզ ամենեւին իբաց
 չի թողուս այս դերութեան մի
 ջուսն , վասն փառաց անուան
 քոյ սրբոյ * և զայն ուխտն որ
 դրեր ես մեր նախահարցն հետ
 որ զիւրեանք միշտ ինամես և
 պահպանես , կու աղաչենք զքեզ
 չի քակես * և զքո ողորմութիւ
 մեզանից չի հեռացուցանես :

Վարձեալ , կու խնդրենք իրեն
 ար յս քս , որ զմեզ ամենեւին
 կու պաշտօնից և անհաւատից հա
 լածանաց միջուսն չի թողուս *
 և զայն ուխտն որ դրեր ես առա

Լ՝ արդ ոչ դոյ մեզ
 Ժամ բնալ զբերանս
 մեր * զի յամօթ և
 նախատինք եղաք
 Ժառայից քոյ և
 պաշտօնից :

Լ՝ յ մի՛ մատներ
 զմեզ իսպառ վասն
 անուան քոյ * մի՛
 ցրեր զուխտս քո * և
 մի՛ իբացեայ առներ
 զողորմութիւս քո
 իմենք :

Ս վան արքայհամու
սրբելից քոյ * խա
հակայ ծառայի քոյ
* և խորայելի սրբոյ
քոյ :

Խոստացար նոցա և
ասացեր , բազմացու
ցից զզաւակ ձեր ուն
զաստեղութիւնից բազ
մութիւն , և որպէս
զաւակ առ եզր
ծաղու :

քերոց հետ ասելով , և ասաւ
սիկես ընդ ձեզ եւմ զամ աւուրս
սինչև ցկատարած աշխարհի , կու
աղաչենք զքեզ չի քակես * այլ
և զմեզ իբոյ շնորհացդ և իբո
սորմու թէդ չի զրկես :

Լ յսինքն , վան արքայհամու
որ հաւատաց իբեզ , և եղև քեզ
սրբելի * վան խահակայ որ հա
ւատարմութիւն ծառայեաց քեզ
* և վան խորայելի , որ սրբու
թիւն ապրեցաւ առաջի քոյ :

Վարձեալ , վն առաքելոց քոց
սրբոց տր յն քս , որք դարձու
ցին զաշխարհս ի դիտութիւն ճշ
մարտութեան * տնազ և նախ
տինք եղան ի մեջ հրէից և հեթա
նոսաց * և պատեքազմեցան ընդ
դէմ բռնուէր սասանայի և կանա
րարաց նորա , զի արքայհամ հայր
բազմութիւն թարգմանի , խահակ
ծաղր և տնազ թարգմանի , և
յակոր դօտէմարտիկ , իբր քուշ
տի բռնող թարգմանի :

Լ յսինքն , դու խոստացար մեր
նախահարցն և ասացիր թէ զձեր
որդիքն և գոտերքն երկնից աստե
ղացն նման , և ծովափի աւազին
նման կուշտացուցանեմ և կու
բազմացուցանեմ :

Վարձեալ , դու տր յն քս խոս
տացար քոյ սուրբ առաքելոցն ,
և ասացիր , զնացէք այսու հետև

աշակերտեցէք զամ Տեթանոս
մկրտեցէք զնոսս յանուն Տոր և
որդւոյ և Տորդոյն որբոյ :

Լ^ւ յիմբն , և այժմ կուտեսս
նենք , որ քան զամ ազգս նուազ
և պակաս ենք * և այս ժամանա
կիս յամ երկրում 'իմէջ դերու
թեան խեղճ և տառապեալ ենք
եղած վասն մեր մեղացն :

Պարձեալ , այժմ կուտեսսն
ենք տր յաճախ , որ քան զամ ազգս
նուազ ենք զորութիւն և կարողու
թիւն * և յամ երկրում 'իմէջ Տա
րածանացն անՏաւափոց Տրէից և
Տեթանոսոց խեղճ և տառապ
եալ ենք դարձած , մեր մեղացն
Տամար :

Լ^ւ յիմբն , այս գերութեւն ժա
մանակիս մեր խորայելացւոց , ազ
գէնն ոչ իշխան ունինք և ոչ թա
ղաւոր , ոչ մարդարէ ունինք ,
և ոչ առաջնորդ * ոչ քեզ անա
րատ մատաղ կարենք անել , և
ոչ քոյ առաջնել խունկ ծխել
բոս օրինացն մովսէսի * այլև
տեղ և տաճար այլ չունինք , որ
քեզ պատարագ մատուցանենք
և քեզանից սորորութիւն և ազա
տութի գտանենք :

Պարձեալ , այս Տարածանաց
ժամանակիս ոչ քրիստոնեայ իշ
խան ունինք և ոչ թաղաւոր բաց
իբէն , որ կարենան զմեզ փրկել

Լ^ւ արդ տր նուա
զեցոք մեք քան զամ
ազգս * և եմք տա
ռապեալք յամ երկ
րի այսօր , վասն մե
ղաց մերոց :

Ո՛չ գոյ 'ի ժամանա
կի յայսմիկ իշխան մար
դարէ և առաջնորդ
* ոչ ողջակէզ պատա
րագաց , և ոչ խունկ
օրինաց * և ոչ տեղի
պատարագս մատու
ցանելոյ առաջի քոյ ,
և զողորմութիւն
գտանել իբէն :

Լ՝ յ անձամբք խո
 նարհեալք , և հոգ
 չովք տառնանաց ըն
 դունելի լիցուք մեք
 * որպէս զողջակէզս
 խոյոց և զուարակաց
 և ուն զբարսուորս
 գառանց պս
 բարտաց :

Ի ձեռացն անհաւատից , ոչ մար
 դարեական հոգւով մարդ ու
 նինք որ զմեր վերջն և զփսիւսանն
 մեզ ծանուցանէ , և ոչ առաջ
 նորդ ունինք որ զմեզ կարենայ
 մխիթարել * ոչ զքեզ կարենք
 պատարագել հօրն երկնաւորի Ի
 յերկիւզէ անհաւատիցն , և ոչ
 զխունկ կարենք ծխել ըստ առա
 քելական աւանդութեն * այլ
 և ոչ եկեղեցի և ոչ սեղան ու
 նինք , որ կարենանք պատարագ
 մատուցանել , և Իբէն զնորհս
 և զողորմութի գտանել :

Լ՝ յսինքն , այլ մեր մտաց խո
 նարհութիւն , և մեր սրտի տառա
 պանքն ընդունելի լինի քեզ *
 ինչպէս որ ընդունելի եղեն քեզ
 անարատ պրծ զօջերն և եզ
 ներն , և այն հազարաւոր գէր
 գառներն , զոր խորայեղացոց
 ազգն քեզ մատոյց Ի յերուսա
 զէմ քաղաքի :

Գարձեալ , այլ մեր հոգւոյ խո
 նարհութիւն , և մեր սրտի վիշտն
 և տառապանքն որ ունինք այս
 հարածանաց միջուսն , ընդունել
 լի լինի քեզ * ինչպէս որ ընդու
 նելի եղեն քեզ նք առաքեալք
 որք են քո զօջերդ , սուրբ հոյ
 բայեոց և եպիսկոպոսունք որք
 են քո եղներդ , և սուրբ վկայք
 հազարաւորք և բիւրաւորք որք :

են քո պարտոս դառներդ իւր
Եանց մարտիրոսկան մահունամբն
զօրս մատոյց և վերընծայեաց
նորն խրայել ՚ի մէջ սուրբ եկե
ղեցւոյ յանուն քո սուրբ առ ՚ի
Հաշտեցուցանել զՀայրն երկ
նանոր ընդ տառապետաւ և թշու
տապեալ որդւոցն ադամայ ՚ի
յակզքան բրխտունեութե՛ :

Լ յսինքն , այնպէս ընդունելի
լինի մեր պատարագն այսօր քոյ
առաջևդ , որ այսուհետև քո
ամային օգնութեամբդ կատա
րելապէս նազանդ և հետևօղ
գալինք բեզ և քոյ օրինացդ և
պատուիրանացդ * զէրէ ամե
նևին չեն ամաչեր այնպիսի մար
դիքն , որ ուղիղ սրտիւ իբեզ
են յուսացեր :

Վ արձեալ , այնպէս ընդունելի
լի լինի մեր պատարագն այսօր քոյ
առաջևդ որ յս քն , որ այսու
հետև քո ամային շնորհօքդ կա
տարելապէս նազանդ և հետևօղ
լինինք քոյ աւետարանական ճշ
մարտութեդ * զէրէ ամենևին
չեն ամաչեր յաւուր դատաստա
նին այնպիսի մարդիքն , որ ուղիղ
սրտիւ ՚ի բեզ են յուսացեր և
ապաւիներ :

Լ յսինքն , ահա՛ այսուհետև կու
րսկանինք ուղիղ սրտով հետևիլ
բեզ , և քոյ սբ օրինացդ և պա
տուի

Լ յնպէս ընդունելի
լի լինին պատարագք
մեր այսօր առաջի քոյ
զի կատարեալք դա
ցուք զինի քոյ * և
չիք յամօթ յուսացե
լոցս ՚ի բեզ :

Լ արդգամք զհետ
քոյ ամ սրտիւք մե
րովք * երկնիմք ՚ի

բէն * և խնդրեմք
զերես քո օր մի յա
մօթ առներ զմեզ :

Լ յ արա՛ առ մեզ
լսա՛ Տեղութե՛քում
և լսա՛ բազում ողոր
մութե՛քում * փր
կեա՛ զմեզ վասն ըս
բանչելեաց քոց օր *
և փառա՛որեացի
անուն քո յա
Հիսեան :

առ՛ իրանացո * և տեսնելով
զքո արդար վրէժխնդրութիդ
կու երկնչինք բեզանէ * և կու
աղաչենք զքո գթութիդ և զողոր
մութիդ , որ զմեզ մեր թշնամ
եաց միջումն յամօթ չիանես :

Վ արձեալ , այսու Տեաև ուղիդ
սրտով կու ճնազանդինք քոց աւետ
տարանահան ճշտարտութեդ * և
ճանաչելով զքո արդարութիդ
և զմեր սխալանքն , կու երկն
չինք բեզանէ * և կու աղաչենք
զքո քաղցրութիդ , որ զմեզ մեր
երևելի և աներևոյթ թշնամեաց
առաջևն յամօթ չիանես :

Լ յ յինքն , այլ խղճա՛ մեզ քո Տե
ղութե՛դ , քո քաղցրութե՛դ , և
քո առատ ողորմութե՛դ * և փր
կե՛ զմեզ և զմեր աղօչն ՚ի յայս
գերութե՛ս վասն քոց ըբանչել
եացդ որ սրարիչ մինչև ցայտօր
մեր նախահարցն Տեա * որ քո
օր անունդ փառա՛ւորվի ՚ի մէջ
Տեթանոսաց մինչև յաւիտեան :

Վ արձեալ , խղճա՛ մեզ քո Տե
ղութե՛դ և ողորմութե՛դ , ըստ
այնմ որ ասացիր , թէ Տեդ եմ
ես և խոնարհ սրտիւ * և փրկե՛
զմեզ ՚ի յայս հալածանացս քո ըս
բանչելի և զարմանալի անօրէնու
թեցդ համար * որ քո օր անունդ
փառա՛ւորվի ՚ի մէջ հրէից և Տե
թանոսաց մինչև յաւիտեան :

Լ՝ յիմբն , յանօթ լինին կու
պաշար որ կու չարչարեն զքո ծա
ռայքդ , իբր զխարայելացիս * և
իւրեանք իւրեանց արարած անի
րաւութի միջումն ամաչեն * և
նոցա ամէն ուժն և նարագոր
ծութիքն կործանի :

Պարձել յանօթ լինին հրէայք և
հեթանոսք , որ զքո հաւատացել
ծառայքդ , իբր զքրիստոնեայս
կու չարչարեն * և իւրեանք իւր
եանց արարած անիրաւութիւն
ամաչեն * և նոցա ամէն ուժն և
նարագործութիքն կործանի :

Լ՝ յիմբն , և ճանաչեն կու
պաշար որ դու միայն ես տր և ան
լատեղձօղ երկնի և երկրի * և
քո արարած ըսքանչեղքդ փա
ռաւորեալ ես ի վերայ բոլոր աշ
խարհի :

Պարձեալ , և ճանաչեն հրէայք
և հեթանոսք , որ դու միայն ես
ճշմարիտ տր և ան , և որդի սյ
կենդանուոյ * և քո ըսքանչելի
մարդեղութիւնքդ և փրկագործ
անօրէնութիւնքդ փառաւորեալ
ես ի վերայ ամ տիեզերաց , իբր
ի վերայ բոլոր աշխարհի :

Լ՝ յիմբն , օրհնեալ ես տր , որ
մեր նախահարցն , իբր արքա հա
մու , խահակայ , և յակոբայ պաշ
տած անն ես * և գոված ես ,
և սաստիկ բարձր ես փառք և

Յանօթ լիցին ամե
նեքեան որք չարչա
րեն զծառայս քո *
ամաչեցեալք լիցին
բանութիւն նոցա *
և ան զօրութիւն նոյ
խորատկեացին :

Լ՝ Եւ ծանկեղեն զի
դու ես տր ան միայն
* որ փառաւորեալդ
ես ի վերայ ամենից
տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու
տր ան հարցն մերոյ
* գովեալ և առա
ւել բարձրացեալ
յաւխտեան :

Եւ օրն ել է անուն սուրբ փառաց քոյ * գովեալ և առաւել բարձրաց :

Օրն եալ ես ՚ի տա ճարի փառաց սրբութե քոյ * գովեալ և :

պատուօք ՚ի մէջ խորայելացւոց ՚ի յաւիտեան :

Վարձեալ , օրն եալ ես տր յն քս , որ մեր հոգևոր հարցն և ծնողացն , իբր առարելոց և աւետարանչաց պաշտած անն ես * և սաստիկ բարձր ես փառօք և պատուօք ՚ի մէջ քրիստոնէից ՚ի յաւիտեան :

Լսիմքն , և օրն եալ է ՚ի յերկնաւորաց և ՚ի յերկրաւորաց քոյ փառաց , և քոյ մեծփայելութե սուրբ անունդ իէօս , որ Թարգմանի որ էնն , զոր ուսուցեր մովսէսի ՚ի լեառն քորեփ * և գոված է և սաստիկ բարձր է ՚ի մէջ խորայելացւոց ՚ի յաւիտեան :

Վարձեալ , օրն եալ է ՚ի յերկնաւորաց և ՚ի յերկրաւորաց քոյ փառաց և քոյ մեծփայելութեան սուրբ և երկրագլելի անունն յն , որ Թարգմանի փրկիչ * և գոված է , և սաստիկ բարձր է ՚ի մէջ քրիստոնէից ՚ի յաւիտեան : Լսիմքն , օրն եալ ես քո սրբութե փառաց տաճարի միջուան իբր ՚ի քում անային էակամութեդ . կամ քոյ փառաց տր տաճարի միջուան , որ է ՚ի յերուսաղէմ բաղարի * և գոված ես , և այլն :

Վարձեալ , օրն եալ ես տր յն քս ՚ի յարդանափ անարատ մօր քոյ և կուսի . կամ իմէջ եկեղեցւոց քոյ սրբոյ * և գոված ես , և այլն :

Լ՝ստիկն , օրհնեալ ես ՚ի վերայ
Թագաւորական աթոռի քոյ իբր
՚իբում ամային իշխանութեդ ,
որով տիրես երկնաւորաց և երկ
րաւորաց : Ամօրհնեալ ես ՚ի
սուրբս քոյս , ըստ եսայեայ որ
ասէ , որոյ անունն բարձրեալ է ,
և ՚ի սուրբս հանգուցեալ * և
զոված ես , և այլն :

Վարձեալ , օրհնեալ ես սր յս
քս ՚ի վերայ աթոռոյ Թագաւորու
թե քոյ , յորժամ դայցես ՚ի դա
սեղ զկենդանիս և զմեռեալս *
և զոված ես , և այլն :

Լ՝ստիկն , օրհնեալ ես որ կու
նասիս ՚ի վերայ քերթութից , իբր
կու գերազանցես զամ գորուիս
երկնից : Ամօրհնեալ գերազանցես
զամ գիտութի և զիմաստութի
ըստեղծական * և քո ամենատես
աչօրդ կու նայիս և կու տեսանես
զամ ինչ որ կայ ՚ի վերայ երկրի ,
՚ի խորս ծովու , և ՚ի դժոխս *
և զոված ես և այլն :

Վարձեալ , օրհնեալ ես սր յս
քս , որ քոյ փրկագործ անօրէնու
թեան խորհրդովն կու գերազան
ցես զամ գիտութի և զամ իմաս
տութի հրեից և հեթանոսաց *
և քո աչաց քաղցր հայեցուածովն
կու նստիս ինչ անես զխոնարհս և
զաղբասս հոգւով * և զոված ես
Լ՝ստիկն , օրհնեալ ես ՚ի հրե

Օրհնեալ ես ՚ի վր
աթոռոյ աբրաուութե
քոյ * զովեալ և :

Օրհնեալ ես որ նս
տիս ՚ի բրովաէս * և
հայիս յանդուսդ *
զովեալ և :

Օրհնեալ ես ՚ի վր

Հաստատութե երկ
նից * զով:

Օրհնեցէք ամենայն
զործք ան զոր * օր
հնեցէք և բարձրարա
բէք զնա յաւիտ
եան:

Օրհնեցէք երկինք
զոր * օրհնեցէք
և բարձր:

զինաց և ՚ի հողեզինաց ՚ի յանմա
տոյց խորանս քոյս, որք են ՚իմ
Հաստատութե, իբր խնկայասա
ղալից երկնից * և զովածես,
և այլն:

Վարձեալ, օրհնեալ ես ար յի
քն ՚ի միտս և ՚ի խորհուրդս սրբոց
անաբելոց և մարգարէից, որք
Հաստատութե կու ասին, զերե
նոցս հաւատովն Հաստատեալ է
սուրբ եկեղեցի, բնա պողոտի որ
ասէ, շինեալք ՚իմ Տիման առա
քելոց և մարգարէից * և զոված
ես, և այլն:

Այսինքն, տեսէք այ զարմանա
լի արարչագործութիքն, թէ ՚ի
յերկինս և թէ ՚ի յերկրի, և օրհ
նեցէք զնա * օրհնեցէք և բարձ
րացուցէք զնա զոհոս թիւ և փա
ռաբանութի մինչև յաւիտեան:

Վարձեալ, տեսէք ան մերոյ յի
քն զմարդեղութիւն, և զերկա
զործ անօրէնութիւն, և օրհնե
ցէք զնա * օրհնեցէք և բարձրա
ցուցէք, և այլն:

Այսինքն, տեսէք զեկեղեցիս
շէն և զկամարակապ երկինս, և
օրհնեցէք զոր * օրհնեցէք:

Վարձեալ, դուք ո՛վ սբ անաբ
եալք որք երկինք կու ասիք զս
բարձրութե ձերոյ իմէջ եկեղե
ցոյ, և զան լուսատու առա
քինութեցն որք իբրև զստեղս

փայլեն ՚ի ձեզ , օրհնեցէք զաօր
յս քս * օրհնեցէք :

Լ Ստինքն , դուք ո՛վ հրեշտակք
և հրեշտակապետք որ կայք մշտ
՚ի յերկինս ՚ի ըսպասաւորուեն
այ օրհնեցէք զաօր * և դուք ո՛վ
մարդիք մշտով զբանս մտխտի
մարդարեհին որ ասէ և անջրպետ
եաց ան զձուրս որք էին ՚ի ներ
քոյ հաստատուէ , ՚ի ձուրցն որք
էին ՚ի վերայ հաստատութե օրհ
նեցէք զաօր * օրհնեցէք , և այլն :

Լ Ստինքն , դուք ո՛վ բազմու
թիք անմարմնոց և հոգեղինաց
որք կուսավիք զօրութիւն ան , օր
հնեցէք զաօր * և դուք ո՛վ մար
դիք տեսէք զարեգակն և զու
սինն , և օրհնեցէք զաօր * օրհնե
ցէք , և այլն :

Պ արձեալ , կարգացէք զնոր
կտակարանքն , որ է արեգակն ,
և զհին կտակարանքն , որ է լու
սինն , * օրհնեցէք զաօր : Եւ
պաշտեցէք զքս որ է արեգակն
արդարութե , և նազանդեցէք
սուրբ եկեղեցւոյ նորա , որ է լու
սինն , և օրհնեցէք զաօր :

Լ Ստինքն , տեսէք զբազմութի
անթիւ աստեղացն որք են ՚ի յեր
կինս * տեսէք զանձրևս որ կու
զոյանան ՚ի յամպոց , և զցօղս
գիշերվան , և օրհնեցէք զաօր *
օրհնեցէք և այլն :

Օ րհնեցէք հրեշ
տակք ան * և ձուրք
որք ՚ի վերայ երկնից
զաօր * օրհնե
ցէք :

Օ րհնեցէք զօրութիւն
ան * արեգակն և
լուսինն զաօր * օրհ
նեցէք :

Օ րհնեցէք աստեղք
երկնից * անձրևք և
ցօղք զաօր * օրհ
նեցէք :

(Օրնեցեք ամենայն
հողք * հուր * և
ջեր զոր * օրնեցեք :

(Օրնեցեք ցուրտ և
աօթ * ցոյ և ձիւ
նաբեր զոր * օրհ
նեցեք :

(Օրնեցեք սառն և
պարզ * եղևամն և
ձիւն զոր * օրհ
նեցեք :

(Օրնեցեք տիւր և
դիշերք * լլսս և խա

Վարձեալ , դուք ո՛վ վարդա
պետք եկեղեցւոյ որք իբրև զաս
տեղս երկնից կուրուսաւ որէք զոր
եկեղեցին , օրնեցեք զոր յս քս
և դուք ո՛վ ժողովրդկանք , լսեցեք
նց քարոզուեանքն և ցօղն և
օրնեցեք զոր յս քս * օրնեցեք :

Վ. յսինքն , տեսէք զքամիքն որ
կուրոյանան ի զանազան նիւթոց
երկրիս * տեսէք զկրահն որ կու
ծնանի ի զանազան էակաց , և
բորբոքելով կուբարձրանայ դէպ
ի հրեղէն կամարն * տեսէք զաս
քութիւն թէ ինչպէս կուանձի ի
մերձենալ արեգականն առ մեզ ,
և օրնեցեք զոր * օրնեցեք :

Վ. յսինքն , տեսէք զցուրտն ,
թէ ինչպէս կուտիրէ ի հեռանալ
արեգականն ի մէնջ , տեսէք ըզ
աօթն , թէ ինչպէս կուսաստեղ
նայ ի թանձրանարն օդոյն * տե
սէք զցօղն , որ է շարն , և զձիւ
նաբերն որ է պաղած շարն , և
օրնեցեք զոր * օրնեցեք :

Վ. յսինքն , տեսէք զսառնն որ է
պաղած ջուրն , և զպարզն որ է
պաղած օրն * տեսէք զեղևամն ,
որ է գիշերական թափած կորեկի
նման մանար ձիւնն , իսկ զձիւնն
որ է պաղած անպն , և օրնեցեք
զոր * օրնեցեք , և այլն :

Վ. յսինքն , տեսէք զցերեկս ,
որք իծագիլ արեգականն կուրու

սաւ որին, և զգիշերս, որք ՚ի մտա
նել արեգականն կու մտնանան
* տեսէք զընսն որ կամ ՚ի յարե
գակնէն, կամ ՚ի լուսնոյն, կամ
՚ի յաստեղաց, և կամ ՚ի հրոյ կու
ծնանին, և զհաւարն, որ է
պակասութի լուսոյ, և օրնե
ցէք զոր * օրնեցէք, և այլն:

Վարձեալ, տեսէք զնոր օրէնքն
որ է ցերեկ, և զհին օրէնքն,
որ է գիշեր * տեսէք զնորն և
զճարտութին քի, որ է լոյս,
և զուծ օրինացն մտնեսի, որ է
խաւար, և օրնեցէք զոր * օրն:

Լսինքն, տեսէք զամպս, որք
գոյանան ՚ի գոյշիկներե: հողոց
և ջրոց * զկայծակներն, որք
ծնանին ՚ի զանազան այրելի նի
թոց որք են ՚ի յամպս * և տեսէք
զերկիրս որ այս օգոյս միջումն հրա
մանանն այ կայ անչարժ և հաս
տատուն, և օրնեցէք զոր * օրՏ
նեցէք և այլն:

Վարձեալ, տեսէք զմարդարէս
որ ամպերի նման կու գոտան * և
զնոր հուրոց մարդեղութե բա
նին այ իբրև զկայծակն կու փայ
լատակեն ՚ի հողիս հաւատացեալ
բրիտանեից * և զեկեղեցին այ ան
չարժ և հաստատուն կու պահեն
՚ի հաւատս ճշարտութե, և օրՏ
նեցէք զոր * օրնեցէք և այլն:

Լսինքն, տեսէք զարերն և

Նար զոր * օրՏ
նեցէք:

(Օրնեցէք ամպս *
և փայլատակութե *
և երկիր զոր * օրՏ
նեցէք:

(Օրնեցէք լերեց

բլուրք * և ամբոյք
երկրի զոր * օրհ
նեցէք :

Օրհնեցէք աղբիւրք
ճովք , և գետք զոր
* օրհնեցէք :

Օրհնեցէք կէտք և
ամ կայտառք որք ՚ի
ջուրս * և թռչունք
երկնից զոր * օրհ
նեցէք :

զբլուրներն , թէ ինչպէս առատա
ցեր են ծառք և տնկաք * տեսէք
զկանանչացեալ բոյս երկրի , և
զծաղկունս , թէ ինչպէս զարդա
րեր են զերկիր , և օրհնեցէք զոր
* օրհնեցէք և այլն :

Վարձեալ , տեսէք զոր հովիւս
և զառաջնորդս , թէ ինչպէս
առատացեր են հաւատացեալ
ժողովրդովք * տեսէք զնորածին
քրիստոնեայս , որք իբրև զգեղե
ցիկ ծաղկունս զարդարեր են զե
կեղեցին այ , և օրհնեցէք զոր
* օրհնեցէք և այլն :

Ասիներն , տեսէք զաղբիւրս
քաղցրահամս , զճովս լայնատա
րածս , և զգետս առատս , և օրհ
նեցէք զոր * օրհնեցէք և այլն :

Վարձեալ , տեսէք զաղբիւրս
իբր զամբան վարդապետս ,
որոց գիտութիւն և իմաստութիւն
ճաննի ՚ի յանաճման ճովէ սբ
երրորդութեն , յորմէ և բխեն
բանք կենսատուք սբ առաքելոցն
որք են գետք անսպառք , և օրհ
նեցէք զոր * օրհնեցէք :

Ասիներն , տեսէք զկէտս , իբր
զանձամեծ ձկունս , զկայտառս ,
իբր զամ ազգ կենդանիս որք շար
ժին և լողան ՚ի մէջ ջրոց * այլև
զզանազան թռչունս երկնից ,
և օրհնեցէք զոր * օրհնեցէք և
այլն :

Լ՝ յսինքն , անեւք զզանազան
գազանս , և զզանազան անբան
անասունս որք են ՚ի վերայ երկ
րի * այլև զզանազան բնութիս
և զկազմուածս որդւոց մարդ
կան , և օրհնեցէք զա՛ր * օրհ
նեցէք և այլն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէ ազգն իս
րայելի զա՛ր անձ , վասն անչափ
բարերարութեանն և ըսքանել
եացն , որ արար վասն նց * օրհ
նեցէ և այլն :

Դ՝ արձեալ , օրհնեցէ նորն իս
րայել զա՛ր յա՛ քս , վասն անչափ
ողորմութեն , որ արար նմա ՚ի
ձեռն փրկագործ անօրէնութե
ն իւրոյ * օրհնեցէ և այլն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէք ովք քահա
նայք զա՛ր անձ , իբրև քահիչք
մեղացն ժողովրդեան , վասն մե
ծի արժանաւորութեանն և պա
տուոցն որ տուեալ է՛ ձեզ * օրհ
նեցէք և այլն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէք ով ճաշա
տարիմ ծառայք տն զա՛ր , վասն
զանազան շնորհացն և առաքի
նութեցն զօր տուեալ է՛ ձեզ *
օրհնեցէք և այլն :

Լ՝ յսինքն , օրհնեցէք ով ճօղիք
և շունչք արդարոց զա՛ր , վա՛ն անքն
ներկ ողորմութե նր , որով ար
ժանացուցեալ է՛ զձեզ երկնային
արքայութե իւրոյ * օրհնեցէք :

Լ՝ յս

(Օ) րհնեցէք գազանք
և անասունք * և որ
դիք մարդկան զա՛ր *
օրհնեցէք :

(Օ) րհնեցէ իսրայել
զա՛ր * օրհնեցէ և
բարձր արասցէ զա
յա՛ իսրեան :

(Օ) րհնեցէք քահա
նայք զա՛ր * օրհ
նեցէք :

(Օ) րհնեցէք ծառայք
տն զա՛ր * օրհ
նեցէք :

(Օ) րհնեցէք անձիք
և շունչք արդարոց
զա՛ր * օրհնեցէք :

Օրհնեցէք սրբ և
խոնարհք սրտիւք
զոր * օրհնե
ցէք :

Օրհնեցէք անանիա,
ազարիա, և միսայել
զոր * օրհնեցէք :

Տ՝ ք : 48.

Լ՝ յսինքն, օրհնեցէք ով սրբ
և խոնարհ սրտով մարդիք զոր,
վասն անչափ բարութե նորա,
որով խոստացեալ է ձեզ զտեսու
թի իւր անձային * օրհնեցէք :

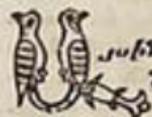
Լ՝ յսինքն, օրհնեցէք ով անա
նիա, ազարիա, և միսայել զոր,
վասն անչափ գթութեան նորա,
որով փրկեաց զձեզ ՚ի ճոզէն
բորբոքելոյ * օրհնեցէք և այլն :

Գարձել, օրհնեցէք ով Տովիւք և
առաջնորդք զոր, որք իբրև զամպս
Տովանի և պահապան էք Տօփն
քի, քան զի անանիայն ամպս տն
Թարգմանի : Օրհնեցէք ով ան
աբան վարդապետք զոր, որք բա
րի խրատիւք ձերովք ՚ի յօղնու
թի կու հասանիք Տօփն քի, փր
կելով զնոսա ՚ի փորձութէ գայ
լին սասանայի, քան զի ազարիայն
օգնութի տն Թարգմանի : Օրհ
նեցէք և դուք ով Տաւատացեալ
քրիստոնեայք զոր, որք էք ոչ
խարք խնդրեցեալք ՚ի քէ քաջ Տօ
վուէն ձերմէ, քան զի միսայելն
ով խնդրեցեալ Թարգմանի * օր
հնեցէք և այլ :

Իբր զայս օրհնութիւն երգեաց
երանելի կոյսն մարիամ առ Հայրն
երկնաւոր, երբոր զնայ ՚ի տես սր
բոյն եղիսաբեթի որ էր դուստր
սաբէի քրոջն աննայի մօր իւրոյ:

Ստինքն, որով Տեսն ամե
նակարօղ և ողորմածն
անձ յայնեաց քեզ
Տողունն սրբով զանքննելի խոր
Տուրդ մարդեղութե բանին իւ
րոյ ով եղիսաբեթ ազգականդ
իմ, զոր անտեսօք Տրեշտակա
պետին դարբիելի, և եկանորու
թիւ Տողոյն սրբոյ անօրինեաց
՚ի յիս, բանամ և ես զբերան իմ,
բան զի ոչ կարեմ թագուցանել
զանչափ բարերարութիւնորա որ
արարինձ և ոչ միայն ինձ, այլ և Հա
սարակ բնութե ազգի մարդկան
և կասեմ թէ իմ անձս, իբր իմ
Տողիս լցեալ երկնային խնդու
թիւ, և իմ լեզուս շարժեալ Տո
գունն սրբով կու մեծացուցա
նէ, կու դոճանայ և կու փառաբա
նէ զածն և զտրն բողորից, կու մե
ծացուցանէ վր ամենառատ բա
րութե նր, կու դոճանայ վր մե
ծի բարերարութե նորա, և կու
փառաբանէ վասն օգնականու
թեան շնորհաց նորա * և իմ Տո
գիս, իբր իմ միտքս, և իմ բա

Օրհնութի մարիամու ան
անին: Ղուխա: 1.

եծացուս
ցէ անձն իմ
զտր * և ցն
ծացէ Տո
գի իմ ան փրկչա
իմով:

Այս արար ի վերայ
 խոնարհութեալ աղախ
 նոյ իւրոյ * այսու
 Տեան երանեա
 ցեն ինչ ամ
 ազգք:

նական իմացողութիւն կուցն՝ ալ
 կուրախանայ, և կուզուարձանայ
 իմ կուսական արգանտիս ամէն
 օրհնեալ պողոթն, որ է ամեն իմ
 և փրկիչն իմ, և ամ և փրկիչ
 տանն նոր խորայելի:

Այսինքն, նայեցաւ և ետես
 ամ զիւր աղախնոյ սրտի խոնար
 հութիւն, որ ամենեւին չէր մե
 ծամտիր իւր համբերութեանն
 վերայ, իւր բարեպաշտութեն
 վերայ, իւր անմեղութեն վերայ
 և իւր անարատութեն վերայ,
 այլ զինքն քան զամ կանայս, և
 քան զամ կուսանս անարգ կու
 համարէր, և ընտրեաց զնա ՚ի
 մայրութի որդւոյ իւրոյ միած
 նի, և հաճեցաւ ՚ի նա, ըստ
 այնմ որ ասէ եսայի, ես յո հանդ
 եաց, և թէ ոչ ՚ի հեզս և ՚ի իտ
 նարհս, և որք դողան ՚ի բանից
 իմոց, և ըստ այնմ որ ասէ դա
 ՚իթ, ո՛վ է որպէս ար ամ մեր,
 ՚ի բարձունս բնակեալ, և զիտ
 նարհս տեսանէ յերկինս և յերկ
 թի: Բանզի և որդին իւր միա
 ծին որ ծնանեւ լոցն է յինէն մար
 մնով, հեղ է և խոնարհ, ըստ
 այնմ որ ասէ Եսայի, ուրախ լեր
 դուստր սիննի, քարոզեալ դուստր
 երուսաղէմի, ահա թագաւոր
 քո դայ առքեզ արդար և փրկիչ,
 նոյնն հեղ, և հեծեալ ՚ի վերայ

իշոյ, և յաւանակի նորոյ * ուս
տի այսու հետև ամենայն ազգքև
ազինք ինձ երանի պիտին տալ,
քան զի բստեղծօղն ամի զիս ազա
խինս Թագուհի երկնի և երկրի
հաստատեաց, ինձնով զանէծս
և այի եբարձ, և ամ դատերաց
նոր սիտի զորհնութիւն շնորհ
եաց, իմ խոնարհութիւն ըզ
հպարտութիւն բելիարայ յաղթա
հարեաց, և իմ միածին որդւովս
զազգս մարդկան ՚ի դերութենէ
նորին ազատեաց:

Ը յսինչն, ամ զիս մեծամեծ և ըս
քանչելի շնորհք զարդարեաց և
զերարոյն փառք պատուեաց և
մեծարեաց, քան զի զխորհուրդս
փրկութեանն խրոյելի զոր յա
ռաջագոյն յայտնեալ էր աբրա
համու ասելով թէ ՚ի չորրորդում
ծննդով դարձցին այսր, ՚ի յիս
կատարեց, զի առաջին ծնունդն
որ էր ադամայ, եղև առանց մար
դոյ և առանց կնոջ, երկրորդն
որ էր և այի, եղև ՚ի մարդոյ
առանց կնոջ, երրորդն որ էր հա
սարակաց, եղև ՚ի մարդոյ և ՚ի
կնոջէ, իսկ չորրորդն որ էր որդ
ւոյն ան, եղև ՚ի կնոջէ առանց
մարդոյ, իբր յինէն, բայց գոր
ծակցութիւն սուրբ հոգւոյն և
այս զարմանալի և հրաշալի ծննդ
եամբս ճանարիս որդիքն հօրն հա

Ը յար ընդիս մեծա
մեծս * հօրն * և անբ
է անբն նորա:

Ո զորմութի արար
 յազգաց յազգս եր
 կիւղածաց իւրոց *
 և արար զզօրութի
 բազկաւ իւրով:

Նաոց արբաճանու , ազատելոց
 են ՚ի յեզիպտոսէ , իբր ՚ի դժո
 խոց և ՚ի դերութեն սատանայի
 և մտանելոց են ՚ի յերկիրն աւետ
 եաց , իբր ՚ի յերկիրն կենդան
 եաց և ՚ի վերինն երուսաղէմ *
 և զայս շնորհս և բարերարութիս
 արար ինձ այն որ հզօրն է , իբր
 այն որ ամենակարօղ է և առաջի
 նորա ոչ տկարանայ ամ բան * և
 իւր անունն սուրբ է՛ ըստ այնմ
 որ ասէ եսայի , սբ սբ սբ սբ զօ
 րութեց , լի են երկինք և երկիր
 փառօք նորա և ըստ այնմ որ ասէ
 յօճաննէս , սբ սբ սբ սբ ամենա
 կալ , որ էնն և որ ես և որ զա
 լոց ես :

Լ յսինքն , ողորմեցաւ ան և
 ՚ի գութ շարժեցաւ իւր երկիւ
 ղած և հաւատարիմ ծառայիցն
 վր , իբր թէ նախահարց և թէ
 նոցին յեանէ եկած զարմից և
 զաւակացն , որք ՚ի միտ ամերով
 հանապաղ զբանս սրբոց մարգա
 րէից հաստատուն յուսով և կա
 տարեալ հաւատով կու ըսպա
 սէին գալստեան որդւոց նր միած
 նի և կամեցաւ փրկել և ազատել
 զնոսա ՚ի տառապանաց իւրեանց ,
 իբր ՚ի կապանաց և ՚ի պարտաւճ
 րութենէ մեղաց առաջնոց մար
 գոյն , ՚ի յիշխանութի իաւարին
 և ՚ի բռնութեն սատանայի յազ

զէ յազգ մինչև յա՛խտեան * և
 զայս զօրութիւնս, իբր զայս յազ
 Թութիւն արար բազկաւ իւրով,
 իբր յիւ քիւ, որ է զօրութիւն
 բազուկ տն, ըստ այնմ որ ասէ
 սօսոս, իսկ զքս այ զօրութիւն
 այ իմաստուի, և ըստ այնմ որ ասէ
 ետայի, տր ո՛հ Տաւատայ լոց մե
 թում և բազուկ տն, իբր տրն մեթ
 յս քս ում յայտնեցաւ :

Մտնիւն, զրո՛ւեց փչացոյց և
 յամօթ արար զամբարտաւանս
 իւրեանց մտաց նենդաւն որ և խո
 ըստանի գիտաւորութիւն, իբր
 Թէ զհրէայս որք յուսացեր էին
 ՚ի յերևելի օրինապաշութիւնս
 իւրեանց և Թէ զհեթանոսս,
 որք կու պարծենային ՚ի բնական
 գիտութիւն իւրեանց, ըստ այնմ
 որ ասէ պետրոս, տր ամբարտա
 ւանից հակառակ կայ * քակեց
 կործանեց և ՚ի վայր ձգեց ՚ի յիշ
 խանութէ և յաթոռոց իւրեանց
 զզօրացեալս չարութիւն, իբր զբե
 լիար և զհամախոհս նորա, ըստ
 այնմ որ ասէ ետայի, զի արդան
 կաւ յերկնից արուսեակն որ ընդ
 առաւօտն ծագէր, անկաւ յեր
 կիր և խորտակեցաւ որ առաքէր
 առ տմ ազգս, և ըստ այնմ որ ասէ
 զանիէլ և յորժամ բարձրացաւ
 սիրտ նորա և հոգի նր զօրացաւ
 ՚ի յամբարտաւանիւ, անկաւ յա

Թոռոյ

Յրո՛ւեաց զամբար
 տաւանս ՚ի մտաց որ
 տից * և քակեաց ըզ
 հզօրս յաթոռոց :

Չ խոնարհս բարձ
բացոյց * զկարօսս
ելից բարու թի * և
զմեծատունս արձակ
եաց ունայնս :

Պաշտպանեաց խրայ
ելի ծառայի իւրոյ *
յիշելով զողորմու
թի իւր :

Թող թագանորու թե իւրոյ,
և պատինն նր բարձու ինձանէ :
Լ յսինքն , զխոնարհս և զհեզ
աղքատացելոյ և անկելոյ բնուեա
մարդկայնոյ , բարձրացոյց պատ
ունեց և փասանորեց ի ձեռնս մար
դեղուե և շնորհաց որդւոյ իւրոյ
միածնի * զկարօսս և զփափա
քօսս երկնային հացին և անմահա
կան ջրոյն , իբր խնաստութե և
շնորհաց իւրոյ անձայնոց , յազե
ցոյց լիացոյց և առատացոյց անե
տարանական ճշմարտութի * իսկ
զմեծատունս որք հեշտացեր էին
ի վայելչութիս աշխարհի և հարթ
տութի և ամբարտաւանութի
կու անարգէին զբանն այ , դա
տարկ և ունայն իբաց արձակեց ,
բաս այնմ որ ասէ դաւիթ մեծա
մեծք աղքատացան և բաղցեան ,
և բաս այնմ որ ասէ յակոբոս , մե
ծատունն հանդերձ շահիւքն իւր
ովք թարշամեացի :

Լ յսինքն , պահպանեց նախախ
նամեց սիրեց և ընդունեց զհա
ւատարիմ և զճշմարիտ ծառայե
իւր զնորն խրայել , իբր զհաւա
տացեալս ի իս միջնորդութի փր
կագործ սնօրէնութե որդւոյ
իւրոյ միածնի , պահպանեց իբրև
հովիւ , նախախնամեց իբրև գոր
սիրեց իբրև զհայր , և ընդու
նեց իբրև զբարեկանս * յիշելով

զիւր առաջին ողորմութիւնն և
 զգթութիւն որ արարեր էր նոյնս
 խաճարցն հետ, փրկելով զնոսա
 ՚ի զանազան փորձութեանց և ՚ի
 վտանգից, և ազատելով զնոսա
 ՚ի ձեռաց Թշնամեաց նոցին և այս
 է այն ողորմութիւնն զորմէ խո
 սի դաւիթ ասելով, զողորմու
 Թիս տն յաւիտեան օրհնեցից,
 և ողորմութիւն լի եղև երկիր:
 Լայինքն, և զայս ողորմութիւն
 և նախահնամութիւն արար ամ
 որդւոցն նոր խրայելի ինչպէս
 որ յառաջ խոսեցեր էր մեր նա
 խաճարցն հետ Թէ աբրահամու
 Թէ իսահակայ և Թէ նոցա զար
 մից և զաւակացն հետ մինչև յա
 Վիտեան, ըստ այնմ որ վկայե
 ծննդոց փրդն ասելով, ել յերկ
 րէ քումէ և յազգէ քումէ և ՚ի
 տանէ հօր քոց և եկ յերկիր զօր
 քուցից քեզ և արարից զքեզ
 յազգ մեծ և օրհնեցից զքեզ, և
 մեծացուցից զանուն քո, և եղի
 ցիս օրհնեալ, օրհնեցից զօրհ
 նիւս քո և անիծեցից զանիծիւս
 քո, և յայտում տեղւոն ժառան
 գեացէ զաւակ քո զդրունս Թշ
 նամեաց իւրոց, և ՚ի զաւակի
 քում օրհնեցին ամ ազգք երկ
 րի, իբր ՚ի քս յս, որ է ՚ի զարմէ
 և ՚ի զաւակէ աբրահամու:

Որպէս խոսեցաւ
 առ հարմն մեր, ընդ
 աբրահամու և զա
 Վակի նորս յա
 Վիտեան:

Օրհնութի զարարեաց Տրեւ
յովհաննու մկրտի:
Ղ. Թ. Կ. 1.

Օրհնեալ ար
ած խորայե
լի, որ յայց
ել * և արար զեր
կութի Ժողովոր
եան իւրոյ:

Օրհնութի և շորհակալութի
երկիւղած և բարեպաշտ քրիստոս
նէից, որք յիշելով և ՚ի մկրտածե
լով զհանիստաց բանս մարգա
րէից, ծնան ՚ի յինքեանս զ նա
ղանդութի օրինաց և պատուի
րանաց անկատարանական ճշմար
տութե, քան զի զարարեայն յի
շատակ տն Թարգմանի և յովհան
նէս նաղանդութի:

յսինքն, օրհնեալ և բա
րեբանեալ լիցի տն և
ճայն խորայեւացւոց ամե
նառատ դթութիւնն և բարերա
րութիւն, որ մտանալով զմեր
անօրէնութիւն և զանհաւատու
թիւն և տեսանելով զմեր հոգե
կան խղճութիւն և թշուառու
թիւն, մեզ այց արաւ և ողորմե
ցաւ * քան զի մեք վասն կամա
պաշտութե և աննաղանդութե
մերոյ, հեռացեալք ՚ի յօրինաց
և ՚ի պատուիրանաց նորա, անկ
եալք կայսք ՚ի մեզս և յուսահա
տութիւն և մոլորեալք շրջեալք ՚ի
վերայ աշխարհի, երբեմն ծա
ռայելով մարմնոց և երբեմն սա
տանայի, իսկ նա ոչ կամելով զկո
րուսան մեր, փրկեաց զմեզ ՚ի
ձեռն շորհաց որդւոց իւրոց միա

Տնի, ՚ի իսանարէ տգ. իսու. ԹԵ և
 ՚ի գատապարտու. ԹԵ դ. Ժ. զոց և
 արար զմեզ ինքեան նոր Ժողո
 վուրդ ընտիր և հանատարիմ,
 ըստ որում ասէ դաւ. ի Թ, ան
 Թագանոր մեր յառաջ քան ըզ
 յանխտեանս որ արարեր զփրկու
 ԹԻ ՚ի մէջ երկրի:

Ըստիքն, յարոյց, իբր բու
 սոյց ծաղկեցոյց և ետուր մէզ զոր
 դին իւր միածին զարն մեր յս
 քս եղջիւր փրկու. ԹԵ, իբր զ
 բու. Թիւն և կարողու. ԹԻ փրկու
 ԹԵ, ըստ որում երդումա դաւ
 Թի ստեղծ, անդ ծագեցից եղ
 ջիւր ՚ի դաւ. ի Թ, պատրաստ արա
 բից զճրագ օձեւոյ իմոյ, քան զի
 նորա շնորհաց օգնականու. ԹԷն
 փրկեցաք և ազատեցաք ՚ի մեղաց
 և ՚ի դերու. ԹԷն սատանայի * ՚ի
 տանէ դաւ. Թի, իբր ՚ի զարն և
 ՚ի զանակէ հանատարիմ ծառայի
 իւրոյ դաւ. Թի մարդարէին, ըստ
 մարդկային ծննդեան իւրոյ,
 ըստ որում ասէ պողոս, վասն
 որդւոյ իւրոյ եղևոյ ՚ի զանակէ
 դաւ. Թի ըստ մարմնոյ * ինչպէս
 որ խօսեցեր էր հոգւովն սրբով
 իւր յանխտեանից, իբր իւր առա
 ջին ոք մարդարէից բերանովն,
 և նախ աբրահամու ըստ որում
 ասէ ծննդոց դիրդն, ՚ի զանակի
 բում օրննեցին ան աղոգ երկ

Յարոյց մեղ' զեղ
 ջիւր փրկու. ԹԵ * ՚ի
 տանէ դաւ. Թի ծա
 ռայի իւրոյ * ուղ խօ
 սեցաւ բերանոք սր
 բոցն, որք յանխտ
 նից մարդարէքն էին:

րի, երկրորդ մովսէսի, ըստ որում
 ասէ երկրորդ օրինաց գիրքն,
 մարգարէ յարուսցէ ձեզ արած
 ձեր յեղբարց ձերոց իբրև զիս,
 նմա լու՛իջիք, և երրորդ Եսայեայ,
 որ ասէ և յարուցից դաւթի ծա-
 գումն արդարութե և թագաւո-
 րեսցէ թագաւոր, և ՚ի միտ առցէ
 և արասցէ զիբաւունս և զարդա-
 րութի ՚ի իւր երկրի, յաւուրս
 նորա փրկեսցի յուգայ և խրայել
 բնակեսցի յուտով:

Փրկութի ՚ի թշնա
 մեաց մերոց * և ՚ի
 ձեռաց ամ ատել
 եաց մերոց:

Լ. յսինքն, և զայս փրկութե
 եղջիւրս, իբր զորն մեր յս քս
 ետ մեզ ամէնողորմ Տայրն երկ
 նաւոր առ ՚ի փրկել զմեզ ՚ի թշ-
 նամեաց մերոց Տողեկանաց և
 մարմնականաց և նախ ՚իսատս
 նայէ, ըստ այնմ որ ասէ պետրոս,
 արթուն լերուք և Տսկեցէք, զի
 ստիսն ձեր, իբր թշնամին ձեր
 սատանայ իբրև զաւիւծ գոցէ,
 շրջի և խնդրէ թէ զի կլանիցէ,
 երկրորդ յաշխարհէ, զի ամ ինչ
 որ է յաշխարհի, ցանկութի է
 մարմնոց, ցանկութի է աչաց և
 ամբարտաւանութիւն աստի կե-
 նաց ըստ յոՏաննու, և երրորդ ՚ի
 մարմնոց, ըստ այնմ որ ասէ պո-
 զոս, մարմին ցանկայ Տակառակ
 Տողւոյ, զի խորհուրդ մարմնոց
 թշնամութի է առ ամ * այլև
 առ ՚ի ազատել զմեզ ՚ի ձեռաց

ատեւեաց մերոց, հրէից, հեթա
նասաց և աշխարհատէր մարդկանց
ըստ այնմ որ ասէ Կորն մեր յս քս
եթէ աշխարհ զձեզ ատեայ, զի
տաջիք զինախ զիս ատեաց, եթէ
յաշխարհէ աստի էիք, աշխարհ
զիւրն սիրէր արդեօք, բայց զի
չէք յաշխարհէ, վասն այնորիկ
ատեայ զձեզ աշխարհ:

Լ յսինքն, այլև ետ մեզ զայս
փրկութե եղջիւրս, իբր զԿորն
մեր յս քս, ողորմելով և խղձա
լով մեր առաջին նախահարցն,
Թէ աբրահամու, Թէ իսահակոյ
Թէ մովսէսի և Թէ դաւթի, որք
ամենեջեան կային գրաւեալք ի
ներքոյ պարտուց և անիծից նա
խահարն աղամայ և ըսգաստին
դաշտտեան որդւոյն այ, զի ի
ձեռն շնորհաց և օրհնութե նո
րին արժանի լինէին մտանել յար
քայութիւնն երկնից * և յիշե
լով զիւր սուրբ ուխտն և կտակն
որ արարեր էր աբրահամու հետ
ասելով, ՚ի գաւաղի քում օրհ
նեսցին ամ ազգք երկրի, իբր
յիւ քիւ որ ծնանելոց է ՚ի գարմէ
և ՚ի գաւաղի քումէ:

Լ յսինքն, այլև յիշելով զայն
երդումն որ արարեր էր ընդ աբ
րահամու հօրն մերում * որ զմեզ
անաս և աներկիւղ պահէր և
ազատէր մեր երևելի և աներև

Լ անել զողորմութե
առ հարս մեր * և յի
շել զկտակարանս որ
բուծէ իւրոյ:

Օ) Երդումն զոր էր
դաւա աբրահամու
հօր մերում * տալ մեզ
առանց երկիւղ զի ըզ
փրկութիւն ՚ի թշնա

Մեաց մերոց :

Պաշտել զնա * սր
բութի և արդարութի
թի առաջի նր, զամ
աւուրս կենաց
մերոց :

Լու դու մանուկ ,
մարգարէ բարձրե
լոյն կոչեալիր * զնաս
ցես առաջի տն պատ
րաստել զձանա
պարհս նր :

ոյթ թշնամեաց ձեռքէն ըստ այնմ
որ ասէ ծննդոց գիրգն յանձն իմ
երդումայ ասէ տր , որով հետեւ
արարեր դու զայդ և ոչ խնայե
ցեր յորդիդ քոյ միածին վասն իմ
օրնելով օրնեցից զբեղ և բազ
մացուցից զզաւակ քո ոմ զաս
տեղս երկնից , և որպէս զաւագ
առափն ծովու , և ժառանգեսցէ
զաւակ քո զդրունս թշնամեաց
իւրոց , իբր տրն մեր յս քս , որ
խորտակեաց զդրունս զժոխոց ,
ելլոյժ զառնութի մահու և կենա
գործեաց զերամս արդարոց :

Լ յսինքն , որ մեք հաւատաց
եալ ժողովուրդքս փրկեալք պատ
ուական արեամբ նորա , և լու
սաւորեալք լուսով աւետարա
նական ճշմարտութե , պաշտենք
և պատուենք զնա իբրև որդիայ
* և կենդադավարինք առաջի նր
որբութի և արդարութի զամ
աւուրս կենաց մերոց :

Լ յսինքն , բայց դու ոմ մա
նուկդ յովհաննէս , որ յարդան
տի մօր քոյ աջօք մտացդ տեսանե
լով զմարմնացեալ բանն ամ երկր
պագեցիր նմա , բարձրելոյն ոյ
մարգարէ պիտիս կոչվել * և նր
առաջիէն պիտիս զնալ իբրև
աւետաբեր , որ իւրն հոգեկան
ճանապարհ պատրաստես , ըստ
այնմ որ ասէ մատթէոս , ձայն

բարբառոյ յանապատի պատրաստ
արարէք զճանապարհ տն , և ու
ղեղ արարէք զշահուս նր , իբր
որբեցէք զսիրտս և զխղճմանս
ձեր զ զմամբ և սպաշխարութի
որ քս գայ և բնակի ի ձեզ :

Լ. յսինքն քո բարոզութիւն և քո
մերտութիւն նր Տաճատացեալ ժո
ղովրդեանն , Տոգճոյ փրկութե
գիտութե պիտի տալ իբր Տոգճոյ
փրկութե ճանապարհն պիտի ու
սուցանել * որ նց ամ մեղացն ի
ձեռն շնորհացն քի թողութի լինի
լստ այնմ որ ստէ մարկոս , և եղև
զի յովհաննէս մկրտէր յանապա
տի և բարոզէր զմերտութի սպաշ
խարութե ի թողութի մեղաց :

Լ. յսինքն , և զայս թողութիս
կուշնորհէ մեզ ամ , ոչ թէ վն
մեր արժանաւորութեն , այլ
վասն իւր անչափ ողորմութեն
և գթութեն * զէրէ նոյն ողոր
մութեամբն երևեցաւ մեզ մար
մնով ծնեալ ի մարիամայ կուտէն
արեգակն արդարութեան քս
ի բարձանց , իբր կամօք Տօր և
Տաճութի սուրբ Տոգճոյն , որ
զմեր մեղօք իսաւարեալ Տոգիբն
լուսաւորէր , լստ եմ լոյս աշխար
հի , որ գայ զինի իմ , ընդ իս
ւար մի գնացե , այլ ընկալցի
զլոյսն կենաց :

Լ. յս

Տալ զգիտութի փր
կութե ժողովրդեան
իւրոյ * ի թողութի
ամ մեղաց մերոյ :

Ս. ամս գթոյ ողորմու
թիւն տն այ մերոյ *
որով երևեցաւ մեզ
արեգակն ի բարձանց
լուսաւոր առնել
զլուսաւար մեր :

Չագեւ զզոս 'ի վր
այսոցիկ որք նստեալք
'ի խաւարի և 'ի ստու-
երս մահոս * ու զզեւ
զոսս մեր 'ի ճանա-
պարհս խաղա-
ղութի :

Տ-Տ. 10.

Լ. յսինքն , և նոյն արեգակն ար-
դարութե ծագէր զզոս անգի-
տութե 'ի սիրոսս մեր , որք նստ
եալ կայաք 'ի մէջ խաւարի կոս
պաշտութե , և 'ի մէջ շուարի
մահո՛ւան , իբր 'ի մէջ մահացո-
մեղաց , ըստ այնմ որ ասէ ետոյի
ժողովուրդ որ դնայր ընդ խա-
ւարն ետես զզոս մեծ , և որք
բնակեալքդ էք յաշխարհիդ և 'ի
ըստուերս մահոս , ըլլս ծագես
զի ձեզ * և ու զզէր զմեր ոտքն
'ի ճանապարհս խաղաղութեան ,
իբր նազանդեցուցանէր զմեր
միտքն օրինաց և պատուիրանաց
անտարանական ճշմարտունէն :

Իբր զայս աղօթքս ասաց սիմէոն
Տերունին ՚ի տաճարին , երբ որ
առաւ զմանուկն յս ՚ի գիրկն
իւր , զէրէ հրաման եր առեր ՚ի
հոգւոյն սրբոյ որ այնչափ կենդա
նի մայր մինչև որ տեսանէր զժ
եալն սն , իբր զքս :

Ստիկն , ահա՛ ո՛վ բտեղ
ճօղդ երկնի և երկրի ,
Քահա՛ն ո՛վ ճշմարտամժդ
նոր խորայել , լցվեցաւ իմ սր
տիս կարօտութիւն , և հասի իմ
փափաքանայն , զոր աղօթիւք և
պահօք , որբովք և արտասուօք
կուխնդրէի իբէն , ասելով բոս
դաւթի , ցոյց մեզ մոր զողորմու
թիւնք և զփրկութիւք քո սուր
մեզ , և զայս ոչ միայն վասն իմ ,
այլև վասն ընդհանուր տանն իս
րայելի , արդ ահա՛ այժմ ժամա
նակէ որ արձակես զքո ծառայդ
քո անձային հրամանաւդ ՚իկաղս
ղութի , իբր լուծես զիս ՚իկա
պանաց տառապեալ մարմնոյս , և
ազատես զիս ՚ի վշտաց և ՚ի դառ
նութենէ անցաւոր աշխարհիս ,
ինչպէս որ հոգւովդ քով սրբով
խոստացար ինձ * զէրէ տեսի ես
աչօք մարմնոյս զփրկութիւնք քո ,
իբր զօրդիդք միածին , զբանն

Արթը Անգոյի Տերունացն
Ղահա : Ը :

Սրդ արձակես
զծառայ
քո սրբա
բանի բուժ ՚ի խաղա
ղութի * զի տեսին
աչք իմ զփրկութի
քո * զոր պատրաստե
ցեր առաջի ան ժո
ղովդոց :

ան մարմնացեալ ՚ի կուսեն , ըզ
 գուշակեալն ՚ի մարդարեից , զքա
 ըողեալն ՚ի հրեշտակաց , զքարե
 բանեալն ՚ի հովուաց և զերկր
 պագեալն ՚ի մողուց , տեսի
 աչօք մարմնոյս , դրկեցի , համբու
 րեցի , և երկրպագեցի , և մաս
 նակից եղէ երանութեն որ տա
 ըոց է սա ստելով , երանի աչաց
 որք տեսանիցեն զոր տեսանէքդ
 * զայս փրկութիւնս կասեմ ,
 որ դու քո անային ողորմութիւնդ
 պատրաստեցիր առաջի ան ազ
 գաց և ժողովրդոց , իբր ոչ միայն
 հրեից , այլ և հեթանոսաց , զի
 ամենեքեան ազատեցին նովա
 ՚ի մեղաց և ՚ի մոլորութենէ իւր
 եանց , և ընկալցին զկեանս յա
 շտաննէս , զի այնպէս սիրեաց
 ան զաշխարհ , մինչ զի զորդին
 իւր միածին ես , զի ան որ հա
 ւատայ ՚ի նա մի կորիցէ , այլ ըն
 կալցի զկեանս յաշտանականս ,
 Լ յաբնքն , զի ընտ սա է լոյսն ճշմա
 ըրիտ լուսանորոշ հոգւոց մարդ
 կան , ըստ այնմ որ ստէ յոհան
 նէս , էր լոյսն ճշմարիտ որ լու
 սանոր առնէ զան մարդ որ գա
 ըոց է յաշխարհ , սա է լոյսն իմա
 նակի և անստեղծ , և սա է լոյս
 փառաց անութիւն քոյ , ըստ այնմ
 որ ստէ պօղոս , որ է լոյս փա

որս ՚ի յայտնութի
 շեթանոսաց * և
 փառք ժողովրդ
 եան քում իս
 ըայելի :

Տ 12 . 2 :

բճժգ

ապ և նկարագիր էութե նորա ,
 սակ ըյսն որ ծագի ՚ի յանկղբ
 նական լուսոյդ , և յայտնի լինի
 հեթանոսաց , որք նստեին ՚ի խա
 ճարի կռայաշտութեան , և ՚ի
 մեջ ըստուներաց մահու , ըստ
 սյնմ որ ասէ եսայի , ժողովուրդ
 որ դնայր ընդ խաճարն ետես ըզ
 ըյս մեծ , և սրբ բնակեալ քղեք
 յաշխարհիդ և ՚ի ըստուներս մա
 հու ըյս ծագեացի ձեզ * սա է
 փառք և պարծանք , խնդութի
 և խաղաղութիւն , զօրութիւն
 և կարողութիւն , անմահութի
 և երջանկութիւն , սրբութի
 և արդարութիւն , յոյս և ապա
 ճէն քոյ հաճատարիմ ժողովրդ
 եանդ նոր խորայելի , քան զի սո
 վաւ կարեն պատերազմիլ ընդէմ
 ամ փորձութեանց հոգեկանաց
 և մարմնականաց , սովաւ կարեն
 յաղթահարել զերեւելի և զաներ
 և ոյթ թշնամիս իւրեանց , և սո
 վաւ կարեն համարձակապէս ան
 սանել զերեսս աստուծոյդ կեն
 դանւոյ յարքայութեան քում ՚ի
 յերկինս :

Մաշթակց զորաւորք ընդէմ
արհաւիրաց զիւրաւնոց, որ
բոն զբիցորէ նարեկա
ցալն: ԺԲ:

 նկալ քաղցր
ութիւ արած
հզոր զգառ
նացողիս զա
ղաչանս * մատիբ
գթութիւ առ
պատկառելս
դիւնօք:

Փ արտեան ամենա
պարզե զամօթական
տիրութիս * բարձ
րինէն ողորմած զան
բմբերելի ծանրու
թիւնս:

Իբր այս աղօթքս զոր ասացերէ
սուրբն գրիգոր նարեկացին, է
յոյժ զորանոր և պահպան ընդ
դէմ նարագիտութեցն աստա
նայի, որ գիշերն զանապան մտած
մուկներով, և ազգի ազգի
երազներով կուահացուցանէ և
կուզարհուրեցուցանէ զհաւա
տացեալն քի:

 յսինքն, դու սով զորեղ ար
խմ և անծիմ յի քս որ ըզ
բանուի մահու և դժա
խոց խորտակեցիր, մեղօք և յան
ցանօք դառնացելոյս և անհամա
ցելոյս աղաչանքն քաղցրութիւ
լսէ և ընդունիր * քո ամենա
ուսազթութիւն ինձ յոգնուի
հատիր, և զիս միսիթարէ, զի
ես վս իմ երեսիս ամօթոյն իբրև
անպիտան ծառայ չեմ համարձա
կիւր նայիլ դէպ իբր ամօթոյն մեծ
վայելութիւն:

Եւ յսինքն, դու որ ամ բարու
թեց տուող և պարզեող ես, քո
չնարհօքդ ցրուէ և փարատէ
զիմ ընդունայն տիրութիս, որ
սաստիկ ամօջելոյս ի յիս կուծը
նանի, և զիս իբր սիրոյդ կու
հավացուցանէ * և դու որ ողոր
մած ես և գթած, վերառ ինձա

Եկց թեթևացուր զիմ անտանե
լի ծանարութիւնս, որ ՚ի թու
լութենէ մարմնոյս և ՚ի փորձու
թէն սասանայի ինձ վերայ կու
անկանի, և զիս սաստիկ կու վշ
տացուցանէ:

Լսինքն, դու որ ամ իրաց
ձարն և նարն գիտես, Տեռա
ցուր ինձանից այնպիսի շարշարժ
մուկքն և սովորութիւն, որ մտ
հացու մեղաց պատճառ կու լինին
* և դու որ միշտ զօրեղ և յաղ
թօղ ես, թալան արս' և ոչնչա
ցուր իմ մտաց միջէն նարագէտ
և ի սրբեփայ սասանայի կուրն և
հաճութիւն, իբր նր' ինձ տուն
տուն՝ շար խորհուրդքն և շար
դիտանորութիւն:

Լսինքն, դու որ զօրութիւն և
խնամութիւն ՚ի վեր ես քան զամ
նարագիտութիւնս ըստեղծու
ծոց, պարզէ և ցրտէ զայն մութն
և ի աճարն որ կատաղած և շե
թացած սասանայն իմ մտացն վր'
կու թափէ * և դու որ փրկիչ և
կեցուցիչ ես ազգի մարդկան,
խաչակիւրէ և խափանէ հոգւոց
մարդկան կորուսանօղ սասանայի
քայլքն և զնացքն, որ չի կարե
նայ, զիւր նենդանոր դիտանո
րութին ՚ի կատար հասուցանել
և յառաջ տանել:

Լսինքն, դու որ ամ ըստեղ
ծու

Լսնալետեա' նարա
նոր զեհացու կր
թութիւն * աւարեա'
միշտ յաղթօղ զիս
բողին հաճութիւն:

Լսնարեա' վերնային
զմեղելոյն մարխուղ
* կնքեա' կեցուցիչ
զկորուսչին ընթաց
մունս:

Յրուեա' ծածկա

տես , զըմբռնողին
չարդ՝Թմունս * խոր
տակեա՛ն անքննին , ըզ
մարտողին դիմեց
մունս :

Տեառնադրեա՛ն քո
անտ՛ամբդ , զուստն
ցոյց երդ յարկիս *
պարփակեա՛ն քո ձե
ռամբդ զառաս
տաղ տա
ձարիս :

Դձագրեա՛ն քո ար
եամբդ , զմատ սե
մոց սենեկիս * կեր
պացո՛ զքո նշանդ ՚ի
Տեսս երեց մաղ
Թողիս :

Լ՛մրացո՛ քո աջովդ
զՏանգատեանս խշ
ախս * մարբեացես ՚ի

ծուածոց ծածուկ խորհրդոյն
տեսանողն ես , ցրուէ ե իշա
ցուր ըմբռնող և որսարար սատա
նայի շար Թալարներն , որ չի կա
րենայ իւր նարագիտութիւն զիս
խախտել և ՚ի վայր ձգել * և
դու որ քոյ մարդեղութեան խոր
հրդոքն անքննելի ես , խորտակէ
և ոչնչացուր պատերազմոց սատա
նայի նարագիտութիւն որ զս
նազան կերպիւ ինձ վերայ կու
վազէ իբրև զգազան :

Լ՛սինքն , դու քո սուրբ անո
ւամբդ խաչակնքէ և օրհնէ զայս
տանս լուսամուտն և զդռնակն ,
որ սատանայի խաբէութիւն չի կա
րենայ մտանել ՚ի ներս * և անա
րատ ձեռօքդ փակէ այս տան
րիս ոճուքի բոլորքն , որ քո հա
ւատացեալ ծառայքդ անահ կա
րենան բնակիլ ՚ի տան :

Լ՛սինքն , դու քո պատուա
կան արեամբդ գրէ զքո սուրբ
անուանդ այս սենեկիս շեմքերին
վերայ , որ շար սատանայն չի հա
մարձակի մտանել ՚ի սա * և քոյ
սուրբ խաչիդ նշանն կերպաւ
րէ խնդրողիս շուրջ եկած ձա
նապարհումն , որ չի մոլորիմ ՚ի
քո անձային պատուիրանացդ :

Լ՛սինքն , դու քո անձային
աջովդ ամուր պահէ զիմ հանգս
տանալոյ և քնելոյ տեղերս * և

դու մարբէ և սրբէ զիմ ծածկոցս և զանկողինս ՚ի խաբէութեն և ՚ի խորամանկութեն սա տանայի :

Լ՝ սփնքն , դու քո ամէնօրն եալ կանօրդ անփորձ պահէ զիմ խեղճ և տառապեալ հոգիս * և զայս կենդանական շունչս որ իմ մարմնոյս պարգևեր ես , առանց նենդութեան առանց խաբէութեան և առանց թերահաւատութեան պահէ :

Լ՝ սփնքն , դու քո երկնային զօրաց դասքն իմ բոլորքս կանդնեցուր , որ պատրաստ լինին ՚ի պահպանել զիս * և զքո պահանջս հրեշտակբոց կարդէ և հաստատէ , որ միշտ պատերազմին վասն իմ ընդէմ դիւացն դասուց :

Լ՝ սփնքն , իմ բնոյս որ մահաւան օրինակէ և զմահ կու նշանակէ , հանդատութիւն տուր այս խոր գիշերումս , որ հանգչիմ և դա դարիմ ՚ի փառս անուան քոյ որ բոյ * բարեխօսութեամբ և հայցուածովք սրբուհւոյ անձանին , և միջնորդութիւն ամենայն սրբոց քոց ընտրելոցն որք են յարքայութեան :

Լ՝ սփնքն , քո շնորհքդ ծածկէ և քո ձգէ իմ մտաց աչաց պատուհաններին վերայ , իբր իմ հոգւոյս ներքին զօրութեց

հաղբից զծածկարան անկողնոյս :

Պ ահեղցես քո կա մահդ զտառապեալ անձն հոգւոյս * անխարդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոյս :

Ս պառուցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ * կարդեսցես ՚ի դիմի , ընդդէմ դիւացն դասու :

Տ ուր հանդիստ բեր կրութիւն մահահանդոցն նիրհման ՚ի խորութիւն գիշերիս * բարեխօսութեամբ և հայցուածովք սրբուհւոյ անձանին և ամից ընտրելոց :

Լ՝ միտփեալ պարուրեալ զպատուհան տութեց զգայարանացս իմաստից * ան

զարհուրելի զետեզ
մամբ՝ իծփական խոռ
վութեց կենցաղա
կան զբաղմանց

Ա՛նրջական երազոց,
խուլականաց ցնորից
յիշատակաւ քոյ յու
սոյդ, անվաստելի
պաշտպանեալ:

Ա՛ւ սթափեալ վերս
տին՝ իննջմանէ ծան
րութե * ամենազ
գաստ արթնութե *
հոգեւորոց զուար
թութե՝ ի բեզ ար
ձանացեալ զայս ձայն
մաղթանաց բուր
մամբ հաւատոց
Ի՛նեզ ամենորհնեալ
Թաղաւ որ փառաց *
անձառից փառաբանո
ղաց երկնագուժար
խմբից երգակցեալ

բնակութեցն վերայ որ զգայս
բանք իմաստից կասվին * որ չի
վարենամ և չի զարհուրիմ, երբ
որ տեսանեմ զիս վշտացեալ և
տառապեալ ՚իմէջ զանազան խոռ
վութեց և ալէկոծութեց, և
՚իմէջ ազգի ազգի հոգոց և շք
փոթմանց աշխարհիս այլ հաստա
տուն մնամ ՚ի հաւատս և ՚ի սեր
քո սուրբ:

Ա՛ սսինքն, ուշս վր չի եղած ժա
մանակի խոր քնոյ երազներէն և
գիշերվան առանձնական երևոյթ
ներէն, որ զմարդոյ խելքն կու
ցրուեն, և զականջներն կու
հնչեցուցանեն, յիշելով զքո
հաստատուն յոյսն փրկութե որ
սուեալ ես ինձ, անվաստ պահ
վիմ, և անփորձ մնամ:

Ա՛ սսինքն, և երբոր ուշս վերայ
բերեմ, և ՚ի ծանար քնոյս ազատ
վիմ * և ամենևին զգատտանամ
և զարթնանամ * կրկին ուրախ
սրտիս և զուարթ հոգով գեղ
քեզ վերացուցանեմ և տարա
ծեմ զայս ձայնս աղօթից և մաղ
թանաց, կատարեալ սիրով և
ուղիղ հաւատով:

Ա՛ սսինքն, քեզ ո՛վ ամենորհն
եալ Թաղաւ որ փառաց * ընդ
ամ երկնային դասուցն հրեշտո
կաց և հրեշտակապետաց, զքո
անձառելի և անպատեւելի բարու

Թիդ և իմաստութիդ փառաբա
նողաց համաձայնելով, զնոյնն յեր
կինս առաքեմ:

Լ յսինքն, զի դու օրհնեալ և
փառաւորեալ ես յամ արարա
ծոց, իբր ՚ի յանմարմնաց և ՚ի
մարմնականաց վն քոյ անչափ բա
րերարութեդ, յաւիտեանս յա
ւիտենից ամէն:

Իբր, այս աղօթքս զոր ասացեր
է սուրբն դրիդոր նարեկացին է
յոյժ զօրաւոր ընդէմ ամ փոր
ձութեանց երևելեաց և աներև
ութից:

Ը յսինքն, ով տր իմ յն քս
որ օրդի ես այն ճշմա
րիտ այն որ միշտ կեն
դանի է: * և օրհնեալ ես և բա
րեբանեալ ես քո փրկագործ անօ
րէնութեդ ՚ի յերկինս և ՚ի յերկ
րի * և այն ահաւոր և ամենա
մեծ հօրն երկնաւորի անքննելի
ճնոււնդն ես, իբր քոյ յաւիտե
նական ծննդեանդ կերպն և եղա
նակն ՚ի բատեղճական մտաց ան
հասանելի է:

Լ յսինքն, դու ամենախորզ
ես, և ոչինչ է որ դու կամե
նաս, և ոչ կորեւնաս անել, քան
զի ամ ինչ որ ՚ի մարդկանէ անհր
նարին է, քեզ նարաւոր է:

յերկինս առաքել:

Օ յի դու փառաւոր
եալ ես յամ արարա
ծոց յաւիտեանս յա
ւիտենից ամէն:

Տ ւ զք. 16.

Առթք շքուորդ Գրգի ԳԻԹ
ԳԻԹ Երթկացոյն: Ին.

Ը րդի այ կեն
դանւոյ * օրհ
նեալդ յամի
* հօրդ ահաւորի ան
քննին ճնոււնդ:

Ար տկարանայ առ ՚ի
քէն և ոչինչ:

ՈՐ ՚ի ծագել անաս
ուներ նշուլից որոր
մութն քոյ փառաց *
հալին մեղք , հալա
ծին դեք , ջնջին յան
ցանք :

Խ զին կատանք , խոր
տակին շղթայք :

Ս Ենդանածնին մա
հացեալք :

Բ Ժշկին հարուածք
ողջանան վերք :

Լ յսինքն , և ինչ տեղ որ քոյ
աստուածային փառաց որորմու
թն և շնորհաց անշուար ճառա
գայթն կուծագի * շուտով կու
հալին և կուքաւ վին մեղք , կու
հալածին դեք , և կու ջնջին յան
ցանք , ոնց եղև մարիամու մագ
դաղենացւոյն , և դիւահարին
այնմիկ որ ունէր զէգէոն դևն ,
լստ այնմ որ վկայէ մարկոս աւե
տարանին :

Լ յսինքն , կու կարտովին կա
պանք , իբր երկաթէ պրիտովք ,
և կու ջարդովին զինձիւք , ոնց եղև
պետրոսի առաքելոյն ի բանտին ,
լստ այնմ որ վկայէ զուկաս ՚ի
գործս առաքելոց :

Լ յսինքն , կու կենդանանան
մեռեալք , ոնց եղև որդւոյ այր
ւոյն այնորիկ որ էր ՚ինային քա
ղաքէ , լստ այնմ որ վկայէ զու
կաս , և զազարու եղբորն մարիա
մու և մարթայի , լստ այնմ որ
վկայէ յոհաննէս :

Լ յսինքն , կու բժշկին հար
ուածք , իբր եարայք , և կու
առողջանան խոցք , ոնց եղև մար
դոյն այնորիկ որ կու երթայր յե
րուսաղէմէ ՚ի յերիբով , և անկա
՚ի ձեռս աւաղակաց , և կու նշա
նակէր զադամ , և նովաւ զբո
լոր մարդկային բնութիւն , լստ
այնմ որ վկայէ զուկաս , և սրբու

ՀՆ՝ոյն ապօղինեայ, և ագաթեայ,
և այլ բազում սրբոց, ըստ այնմ
որ վկայեն գիրգօք այսմաւու
րաց՝

Ա՛ստիկն, կուբարձվին և կու
ոնջանան պիղծ և գարշելի խոր
հորգօք, և արարմունք, որպէս
եղև սրբու ՀՆ՝ոյն յուստիանեայ,
և սրբու ՀՆ՝ոյն լուկիայ, և այլոց
սրբոց կուսանաց և մարտիրոսաց
ըստ այնմ որ վկայեն գիրգօք հա
րանց վարուց՝

Ա՛ստիկն, կուհեռանան տխ
րութիք, և յետ կու դառնան
սուգօք և արամութիք, ոնչ եղև
առաքելոցն, որք յետ յարութեն
ժողովեալք էին Իմիասին վասն
ահին հրէից, և կային արտում,
և Իտեսաներն զքս միսիթարվե
ցան ըստ այնմ որ պատմեն զու
կաս և յոհաննէս՝

Ա՛ստիկն, կուփախելի խաւարն
կուհեռանայ մէզն կուցրուիմա
րախուղն, կուփարատի սև ամպն
կուփանայ խոր խաւարն, կու
վերանայ մութն, և կուգնայ գի
շերն, որպէս եղև մարդկային
բնութեն որ կայր Իմէջ խաւա
րի մեղաց և կուապաշտութե յա
ռաջ քան զգալուստն քի, ըստ
այնմ որ վկայե եսայի ասելով ժո
ղովորդ որ գնայր ընդ խաւար
ետես զոյս մեծ, և որք բնակ

Բառնին ապականու
թիւնք՝

Տեղի տան տիրու
թիք, նահանջին հե
ծութիք՝

Փախնու խաւարն,
մեկնի մէզն, մերժի
մարախուղն, փարա
տի մուլն, սպառի
աղջամուղն, վերա
նայ մութն, զնայ
գիշերն՝

Տարագրի տաղնայն
 շքանան չարիքն, հա
 լածին յուսահատու
 թիւնք:

Աւ թագաւորէ
 ձեռն քո ամենակալ
 քաւիչք ամի:

Որ ոչ եկիր կորու
 սանել զմարդկան հո
 դիս, այլ կեցու
 ցանել:

Թող ինձ զանթիւ
 չարիսն իմ բազում
 ողորմութիւնք * զի
 դու միայն ես երկնի

եալդ էք ՚ի ըստուերս մահու լոյս
 ծագեացի ձեզ:

Ա յսինքն, կուհորի աջն և եր
 կիւնն, կուշքանան չար պատահ
 մունք, և կուհալածին յուսա
 հատութիւք, որպէս եղև առա
 քելոցն որք տեսանելով զճովն
 ալէկոճեալ վն մեծի երկիւղին
 իւրեանց կային յուսահատեալ
 ՚ի մէջ նազին, և ՚ի զարթնանալն
 քիւ ամ ինչ ՚ի բարին փոխարկե
 ցաւ, ըստ այնմ որ վկայէ մար
 կոս աւետարանիչն:

Ա յսինքն, և կու թագաւորէ
 քո ամենակալ ձեռքդ, իբր քո
 ամենակարող իշխանութիւդ ՚ի
 յերկինս և ՚ի յերկրի, ով քաւիչք
 ամի, իբր ով բարձօղջ մեղաց
 աշխարհի:

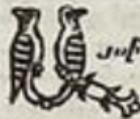
Ա յսինքն, զերէ դու չի եկիր
 յայս աշխարհս որ զմարդկային հո
 դիքն կորուսանես, այլ կեցու
 ցանես, փրկելով զնոսա իմեղաց
 և ՚ի դատապարտութիւ դժոխոց,
 ըստ այնմ որ ասէ յոհաննէս, այս
 են կամք հօր իմոյ որ առաքեացն
 զիս, զի զամ որ ետ զիս հայր ոչ
 կորուսից ՚ի նմանէ, այլ յարու
 զից զնա յաւուրն յեանում:

Ա յսինքն, Թողութիւ շարժեալ
 ուրեմն իմ անթիւ չարութեցն
 և անօրէնութեցն, քո բազում
 ողորմութիւնք և ամենառատ գթու

Իբր զայս աղօթքս ասաց մանասէ
 Թարաւորն վասն ընդունելոյ
 զԹողութի մեղաց իւրոց , քան
 զի ոչ կամելով նորա հեռակիչ հա
 շատոյ և անպաշտութե հօրն
 իւրոյ եղևկեայի արքայի հրէաստա
 նի , անկաւ ՚ի կապաշտութի ,
 և արար զշարութի և զանօրէնու
 Թի առաջի այ , և անժ բարկացեալ
 խիերայ նորա առ սրբեաց զօրա
 զուխս ասորւոց որք կալեալ զնա
 կապեցին երկաթէ կապանօք և
 տարան ՚ի բաբելոն , և անդ տես
 եալ զինքն ՚ի մէջ գերութե և
 Թշուառութե բկասա զ զջալ
 զմեղս իւր ազաղակել առ ան
 ասելով , արամենակալ ան ար
 բա համու , և անժ հաճեալ ՚ի յս
 պաշխարութի նորա զԹացաւ ՚ի
 նա , և ազատեաց զնա ՚ի գերու
 Թէն , և դարձոյց վերստին ՚ի յե
 բուսաղէմ :

Սախիքն , դու ար անժ որ
 խիերայ բոլոր աշխար
 հի իշխանութի ու
 նիս , և զանժ արարածս քո ան
 ային հրամանաւդ կու կառաւա
 բես * և նախահարցն մերոց ար
 դարոց և բարեպաշտից արբա հա
 մու , իսահակոյ , և յակոբոյ ,
 և նոցա զարմից և զանկաց պաշ

Mmmmm

ասծ

Առթիւ մանասէ Թացա
 արին :

Տամենակալ
 * անժ արբա
 համու իսա
 հակոյ յակո
 բոյ և զանկի նոցա
 արդարոց * ամենա
 կալ ար Թող
 զմեղս իմ :

ձդ

Որ արարեր զերկինս
և զերկիր * և զամ
զարդ նյ * ամե :

Որ կապեցեր զծով
բանիս Տրամանի քոյ
* փակեցեր զխորս *
և կնքեցեր ահաւոր
և փառաւորեալ
անուամբ քով
սրբով *
ամե :

տած անն ես * կու աղաչեմ
զքեզ ասելով , ամենակալ տր ,
և թագաւոր երկնի և երկրի թող
զմեզս իմ զոր գործեցի առաջի
ՔՅ :

Ը յսինքն , դու տր անձ որ քո
ամենակարող զորութիւն ըստեղ
ծեցիր զերկինս և զերկիր ի յուն
չե * և զարդարեցիր զնոսա քո
անքննելի խնայութիւն , զհրեշ
տակ և զայլ ան երկնային զորու
թիւս , զարեգակն զուսին և զայլ
ան աստեղս ի յերկինս տեղանո
րելով , և զմարդիք և զանասունս ,
զժառս և զտունկս ի յերկրի *
կու աղաչեմ զքեզ ասե :

Ը յսինքն , դու տր անձ որ քո
աչեղ Տրամանաց բանին կապե
ցիր զծովս , իբր սահման գրիր
իւրն որ այլ յառաջ չի անցանի ,
և չի ծածկե զերկիրս , ըստ այնմ
որ ասե ծննդոց գիրդն Բողոյնս
ցին ջուրքդ որք ի ներքոյ երկնից
ի Բողով մի , և երևեսցի ցամաքն
* փակեցիր զխորս , իբր ծովու
անդունդքն և խորուկ ջրերն
ինչպէս մէկ ամանի միջուան տե
ղաւորեցիր , ըստ այնմ որ ասե
գաւթի , Բողոյնաց որպէս ի տիկ
զժուրս ծովու * կնքեցիր , իբր
միջերեցիր քո ահաւոր և փառա
ւորեալ սուրբ անուամբդ , որ
իւր տեղուն անչորտ մեայ *
կու

կու աղաչեմ զքեզ ասելով :
 Լ՝ յսինքն , դու ար ան այնպէս
 ահաւոր ես , որ ան ըստեղծու
 ածք թէ ՚ի յերկինս և թէ ՚ի
 յերկրի ՚ի յահէ և յերկիւղէ քոյ
 ամենակարող զօրութեզ կու դո
 ղան և կու սարսափին , ըստ այնմ
 որ ասէ դաւիթ , ո՛հ հայի յերկիր
 և տայ դողալ սմա , մերձի ՚ի լե
 բինս և ծխեսցին * կու աղաչեմ
 զքեզ :

Լ՝ յսինքն , դու ար ան այնպէս
 ամենազօր ես , որ քոյ սրբութե
 փառաց մեծութին և վայելչու
 թին անբաւ է , իբր անհասանե
 լի և անպատմելի է , ըստ այնմ որ
 ասէ պօղոս , ո՛վ խորք մեծութե
 և խմատութեան և գիտութեան
 այ , որպէս զի առանց քննելոյ են
 դատաստանք նորա , և առանց
 զննելոյ են ճանապարհք նորա *
 քոյ ըպառնալեաց բարկութին
 և սրամտութին սաստիկ է ՚ի վճ
 մեղաւորաց և չարագործաց , զէ
 բէ արդարադատ ես , ըստ այնմ
 որ ասէ դաւիթ , երեսք ան ՚ի
 վերայ չարագործաց , սատակել
 յերկրէ զսինասակս նոցա * քոյ
 անեռեաց սղորմութիքն , իբր
 քոյ հաշտութե և խաղաղութե
 շնորհարարութիքն անչափ և
 անքննելի են , զէրէ զթած ես ,
 ըստ այնմ որ ասէ դաւիթ , զթած

Որ ան ինչ սարսիկ
 դողայ յերեսաց ահի
 զօրութե քո * ամե :

Լ՝ նքաւ է մեծ վայել
 շութին փառաց որ
 բուէ քոյ * և սաստիկ
 է բարկութի սպառ
 նալեաց քոյ ի վերայ
 մեղաւորաց * անչափ
 և անքննելի են սղոր
 մութիք անեռեաց
 քոյ * ամե :

Գու ար բարձրեալ
 * զթած * երկայնա
 միս * բազում ողորմ
 * և զզջանաս ի վերայ
 շարեաց մարդկան
 * ամե ւ

Գու ամ ոչ եղիբ
 ապաշխարութի վս
 արդարոցն արբաճա
 մու իսաճակայ և յա
 կոբայ * որք ոչ մե
 դան քեզ * ամե ւ

Լս յեղիբ ապաշխա

ողորմած է՛ ար երկայնամիս և բա
 ջում ողորմ * կու աղաչեմ :

Լս յինքն , դու ար ամ բարձր և
 անճասանելիես մարդկային մտաց
 * զթած ես , զէրէ իբրև Տայր և
 ծնող կու ողորմիս ի վերայ նոցա
 * երկայնամիս ես , զէրէ ճանա
 չելով նց բնութե տկարութիւն
 կու Տամբերես սխալանաց նոցին
 * բազում ողորմ ես , զէրէ ամ
 վշտի և նեղութե միջում ցաւա
 կից կու լինիս նց * և թէ կու պատ
 ժես զիւրեանք երբեմն վս մեղաց
 իւրեանց , շուտով կու զզջաս ,
 իբր դարձեալ կու ողորմիս և կու
 փրկես զիւրեանք ի տառապանաց
 ըստ այնմ որ ասէ պօղոս , այլ Տա
 շատարիմ է՛ ամ որ ոչ արկցէ
 զձեզ ի փորձութիւն առաւել
 քան զկարն ձեր , այլ արասցէ ընդ
 փորձութե և զերս , զի Տամբե
 րել կարասցիք * կու աղաչեմ
 զքեզ :

Լս յինքն , դու ար ամ ոչ ինչ
 ապաշխարանք չի դրիբ քոյ ար
 դարձառայիցդ արբաճամու իսա
 ճակայ և յակոբայ , մէկ սխալա
 նաց և կամ մէկ պակասութեան
 Տամար * զէրէ ամենևին ընդէմ
 քոյ ամային օրինացդ և պատուի
 բանացդ չի մեղանշեցին * կու
 աղաչեմ զքեզ :

Լս յինքն , այլ դրիբ ապաշխա
 րանք

բանք ինձ մեղաւորիս վանմեծի
 շարագործութեան իմոյ, մատ
 ներով զիս իձեռս սարճոց, և
 գերի անելով ՚ի յերկիրս այրագ-
 եաց * զէրէ քան զԾովու աւազն
 այլ առաւել մեղք գործեցի, և
 իմ անօրէնութիւնս, չտփէն դուքս
 բազմացաւ քոյ առաջևդ * կու
 աղաչեմ զքեզ:

Լ յսինքն, արժանի չեմ որ Հայ
 իմ և տեսանեմ զբարձրութիւ
 երկնից, և զքո անքննելի իմաս
 տութիւնդ և զանչափ բարութիւ
 ՚ի միտ աճեմ * ՚ի բազմութենէ
 շարութեց և անօրէնութեանց
 իմոց * կու աղաչեմ զքեզ:

Լ յսինքն, կեռացեր եմ ես դէպ
 ՚ի յերկիր, և հողի հաւասար եմ
 եղեր, վասն ծանարութեան և
 սաստկութեան երկաթէ կապա
 նացս * և ամենևն մտաց և մտք
 մնոյ հանգստութի չունիմ * կու
 աղաչեմ զքեզ:

Լ յսինքն, զէրէ բարկացուցի
 զքո սրտմտութիւնդ, և քոյ առա
 ջևդ շարութի գործեցի, մն
 աւանդով զքո անձային օրէնքդ,
 և զպատուիրանքդ * շարէ և
 փայտէ պատկերքներ կանգնե
 ցուցի, և նոցա երկրպագութի
 արարի, և այսպէս բազմացուցի
 զքո բարկութիւն ինձ վերայ *
 կու աղաչեմ զքեզ:

Լ յս

բութի վասն իմ մե
 ղաւորիս * զի մեղաց
 աւելի քան զաւազ
 ծովու և բազմացան
 անօրէնութիւնս իմ
 * ամե:

Չեմ արժանի հայիլ
 և տեսանել զբարձ
 րութիւ երկնից * ՚ի
 բազմութէ անօրէ
 նութե իմոյ
 * ամե:

Աղոսցեալ եմ էս ՚ի
 բռնութենէ կապա
 նաց երկաթից * և
 ոչ գոյ ինձ հանդիսս
 * ամե:

Ը արկացուցի զսրտ
 մտութի, և շարառա
 ջի քոյ արարի * կանգ
 նեցի զպատկեր, և
 բազմացուցի զցա
 ստմն * ամե:

Լա արդ ար խոնար
հեյցնեմ զճուշկս
արտի խոյ * և հայցեմ
իբարդ ցրութենէ
բումէ * ամե :

Սեղոյ ար մեղոյ *
և զանօրէնութիս իմ
ես ինձէն գիտեմ
* ամե :

Լ զաչեմ և խնդ
բեմ իբէն թող ինձ
ար , թող ինձ * և
մի՛ կորուսաներ զես
բաս անօրէնութե
խոյ * ամե :

Սի յաւիտեան բար
կանար ինձ ար * և
մի՛ յիշեր զչարիսն իմ
* և մի՛ պարտաւորեր
զես ընդ ինչալսն
իներբոյ երկրի
չարեօք *
ամե :

Լ յսինքն , բայց արեմ ար ան
իմ արտա ծնկներն կու խոնարհե
ցուցանեմ քոյ առաջևդ , իբր
զիմ միտքս և զիմ կախքս քեզ կու
հնազանդեցուցանեմ * և կու
խնդրեմ քո քաղցր բնութեդ ,
որ իմ յանցանացն թողութիան
չնորհես * կու աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , մեղոյ ար ան մեղոյ
ընդէմ քոյ անային հրամանացդ
և մոլորեցոյ իբոյ ար պատուիրա
նացդ * և զիմ անօրէնութիս
ես ինձէն գիտեմ , իբր իմ խղճ
մտանքովս կու ճանաչեմ * կու
աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , կու աղաչեմ զքեզ
ար ան , և կու խնդրեմ իբէն ,
թողինձ զմեզս իմ վասն փառաց
անուան քոյ սրբոյ , և թող ինձ
զմեզս իմ վա՛ն անչափ ողորմուեդ
քոյ * և մի՛ թողուր զես կորն
չիլ , իբր զԿիլ ի յանային շնոր
հաց քոյ սաս և ի հանդերձե
լումն վասն անօրէնութե խոյ *
կու աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , մի՛ երկայնացներ զքո
բարկութիդ ինձ վերայ մինչև յա
ւիտեան , որ չի լինի թէ մտամ
իմեջ պատժի և պատուհասի *
մի՛ յիշեր քո անօրհակալութիդ
զչարիսն իմ զոր գործեցի առաջե
քոյ * և մի՛ պարտաւորեր զես յա
ւիտենական տանջանացն այն դա

տապարտեալ մարդկանցն Տես որ
առանց ազաշխարհեց զմեզս խժ
եանց իջեր են ՚ի գերեզման մա

հու * կու աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , զէրէ դու ոչ միայն
ամ ես արդարոց և բարեգոր
ծաց , այլև ամ ես տաշխարո
ղաց զմեզս խժեանց * արդ ուն
որ զքո ամային խնամբդ և ողոր
մութիդ կու ցուցանես նոյ , այս
պէս ևս ցոյց ինձ զքո բարերա
րութիդ թէև անարժան եմ *

կու աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , փրկէ և ազատէ զիս
ար ամ քո առաա ողորմութիդ
՚ի յայս անտանելի տառապանքես
որ կու քաշեմ ՚ի մեջ զերութես
* և ես քանի որ կենդանի եմ ,
օրհնեմ և փառաբանեմ զքո սր
անունդ * կու աղաչեմ զքեզ :

Լ յսինքն , քանզի զքեզ ոչ
միայն ամ զունարթունք , իբր
հրէշտակք և հրէշտակապետք կու
օրհնաբանեն , այլև հողեղէն
մարդիք կու փառաբանեն * զէ
րէ դու ես միայն ճշմարիտ ամ
արժանի օրհնաբանութեան և փա
ռաբանութեան յաւիտեանս յա
ւիտենից ամէն :

Օ ի դու ամ , ամ
ազաշխարողաց ես *
և յիս ցոյց զբարերա
րութիւնդ քո , զի
անարժան եմ
* ամն :

Կ ե ցու սցես զիս բա
բազում ողորմութե
քում * և ես օրհնե
ցից զքեզ զամենայն
աւուրս կենաց իմոց
* ամն :

Օ քեզ ար օրհնեն
ամ զունարթունքեր
կնից * և քո են փառք
յաւիտեանս ամէն :

Փ առք հօր և որդւոց և հողւոցն սրբոց :

Լ յԺժ և միշտ , և յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Լ զազնժ և խնդրեմ ՚ի քէն տր թող ինձ զմեզս իմ :

Լ ազում ողորմ տր ողորմեաց ինձ :

Լ Ծ քանեւ զիս զմեղանորս :

Լ Բարիչ իմ և յոյս ան գթա՛ յիս ՚ի մեղուցեալ ծառայս
և ողորմեաց ինձ բազմամեղիս :

Լ Թնորհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս անածին մարիամ ,
բարեխօսեա՛ առ տր վասն իմ մեղանորիս :

Լ Թնայն սուրբք ան բարեխօսեցէք առ հայր ՚ի յերկինս ,
վասն մեր մեղանորացս :

Բ ս որդի անոխակալ ընկալ զազաչանս մեր , զի ՚ի քէն
են ապանինեալք անձիւք մեր :

Յ աղթօղ զօրութեամբ սուրբ և կենդանարար և պատուա
կան խաչիւ քով տր պահպանեա՛ զմեզ :

Լ Ասքեա՛ տր զհրեշտակ խաղաղութե քոյ , որ եկեալ պա
հեսցէ զմեզ անխառնս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի :

Լ Ը մարգասիբութիւն քով յիշեա՛ զմեզ տր յիշեա՛ զմեզ , յոր
ժամ զաս արքայութիւն քով և ողորմեաց մեզ :

ՄԳՕԹՎ ՎԼՄԻ, ԻՌՄԻՆԻ, ԶԻՄՆԻ
անձանց հաւատացելոց ՚ի քս : Օ որ արարեալ է անուն
՚Ա, երեսի հայոց կաթուղեկոսի :

աւատով խոստովանիմ և երկիրագագանեմ քեզ հայր
և որդի և սուրբ հոգի , անեղ և անմահ բնութի,
արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենից եղէլոց,
և ողորմեաց քո արարածոցս :

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ անբա
ժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութի և մի անձութի,
արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի , հալածեա՛ ՚ի հոգւոյ
խմէ զխաւար մեղաց և զանդխտութեան , և լուսաւորեա՛
զմիտս իմ ՚ի ժամուս յայսմիկ , աղօթել քեզ ՚ի հաւոյս և
ընդունիլ ՚ի քէն զմեզրուածս իմ , և ողորմեաց ինձ
բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր անձմարիտ , որ առաքեցեր զորդիդ քո
սիրելի ՚ի խնդիր մուրեալ ոչխարին , մեղայ յերկինս և
առաջի քոյ , ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին , և զքե
ցո՛ ինձ զպատուձանն զառաջին , զոր մերկացայ մեղօք , և
ողորմեաց քո արարածոցս :

Որդի այ անձմարիտ որ խոնարհեցար ՚ի հայրական ծոցոյ ,
և առեր զմարմին ՚ի սրբոյ կուսէն մարիամայ , վան մերոյ
փրկութեան , խաչեցար և թաղեցար և յարեար ՚ի մեռե
լոց և համբարձար առ հայր , մեղայ յերկինս և առաջի քոյ ,
իչեա՛ զիս որպէս զաւագակն յորժամ զաս արքայութեամբ
քով , և ողորմեաց :

Հոգի այ անձմարիտ , որ իջեր ՚ի յորդանան և ՚ի վերնա
տունն , և լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սրբոյ աւա
զանին , մեղայ յերկինս և առաջի քոյ մարեա՛ զիս վերս
տին անձայնով հրով քով , որպէս հրեղէն լեզու՛ զբ զառա
քեպան , և ողորմեաց :

Ընեղ բնութիւն մեղայ քեզ մօք իմովք հոգւով և մար
մնով

Տեով , մի՛ յիշեր զմեզս իմ զառաջինս , վն անու՛անդ բում
սրբոյ , և ողորմեաց :

Տեսող ամենայնի , մեղայքեզ , խորհրդով բանիւ և դոր
ծով , Ընջեա՛ զձեռագիր յանցանաց ինոց և գրեա՛ զանուսն
իմ՝ ի գրգռութե կենաց , և ողորմեաց :

Իննօղ զաղանեաց մեղայքեզ կամաւ և ակամայ դիտու
թիւ և անգիտութիւ , թողութի չնորհեա՛ մեղաւորիս , զի
ի՛ծննդեանէ աւաղանին մինչև զայսօր մեղուցեալ եմ առա
ջի անժութեդ քոյ , զգայարանօք ինօք , և անձանդամօք
մարմնոյս , և ողորմեաց :

Լ՛մենախնամ տր դիր պահպան աչաց ինոց զերկիւղ քո սբ
ոջ և ս հայիլ արատ , և ականջաց ինոց ոջ ախորժիլ լսել
զբանս չարութե , և բերանոյ ինոց ոջ խօսիլ զատութի , և
որաի ինոց ոջ խորհիլ զչարութի , և ձեռաց ինոց ոջ դործել
զանկրաւութի , և ոտից ինոց ոջ դնալ ի՛ծանապարհս անօրե
նութե , այլ ուղղեա՛ զչարժումն սոցա լինիլ ըստ պատուի
բանաց քոց անի և ողորմեաց :

Հուր կենդանի քս , զհուր սիրոյ քոյ , զոր արկեր յերկիր
բորբօքեա՛ յանձն իմ , զի այրեցի՛ զախա հոգւոյ ինոյ , և
սրբեցի՛ զխիղճ մտաց ինոց և մաքրեցի՛ զմեզս մարմնոյ ինոյ
և վառեցի՛ զլոյս դիտութեան քոյ ի սրտի ինում , և ողոր
մեաց քո :

Ի մատուութի հօր յս , սուր ինձ զմատուութի զբարիս խոր
հիլ և խօսիլ և դործել առաջի քոյ յամ ժամ , և ի չար խոր
հրդոց ի բանից և ի դործոց փրկեա՛ զիս , և ողորմեաց :

Ամեցօղ բարեաց տր , կամարար , մի՛ թողուր զիս ի կամս
անձին ինոյ դնալ , այլ առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ
կամաց քոց բարեսիրաց , և ողորմեաց :

Լ՛ըբայ երկնաւոր սուր ինձ զարքայութիւն քո , զոր խոս
տացար սիրելեաց քոց և զօրացո՛ զսիրտ իմ՝ ասել զմեզս , և
սիրել զքեզ միայն և առնել զկամս քո , և ողորմեաց :

Խնամօղ արարածոց պահեա՛ նշանաւ խաչի քոյ զհոգի և
զմարմին իմ՝ ի պատրանաց մեղաց ի փորձութեց դիւաց և

Իմարդոց անիրաւաց , և յամենից վտանդից հոգւոյ և մարմնոյ , և ողորմեաց :

Պատշապան ամենայնի իմ , սը քո հովանի լիցի ի վերայ իմ , ի սաւե և ի գիշերի , ի նստիլ ի սանս և ի գնալն ի ճանապարհ , ի ննջելն և ի յառնելն զի մի երբեք սասանեցայց , և ողորմեաց :

ԼՅ իմ , որ բանաս զձեռն քո և ընուս զամ արարածս ողորմութիւնք քով , քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ , դու հոգւո և պատրաստեա՛ս զպէտս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ հետե՛ս մինչև յաւիտեանս , և ողորմեաց քո :

Պարձուցիչ մոլորելոց դարձո՛ զիս ի իջար ստորութեանց իմոց ի բարի ստորութի , և բւեռեա՛ս ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն և զերկիւղ զեհեանոյն և զէր արքայութեն . զի զզջացայց ի մեղաց և գործեցից զարդարութի , և ողոր :

ԼՂ Դիւր անմահութե արգիւրացո՛ ի սրտե իմմէ զարտատուս ապաշխարութե որպէս պոռնկին , զի լուացից զմեզս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս , և ողոր : Պարգևիչ ողորմութեան պարգևեա՛ս ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով , և սուրբ մարմնոյ և արեան քոյ հաղորդութիւնք գալ առ քեզ , և ողորմեաց :

Բարերար սր , հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս , քաղցրութիւն անանդել զ հոգի իմ , և անխող անցուցանել ընդ շարութի սյտոյն , որք են ի ներքոյ երկնից , և ողորմեաց :

ԼՊ յս ճշմարիտ իմ , արժանաւորեա՛ս զ հոգի իմ ուրախութիւն տեսանել զոյս փառաց քոց , ի կոյման անուրն , և հանգչիլ յուսով բարեաց յօթեանս արդարոց մինչև յօրմեծի գալտեան քոյ , և ողորմեաց :

Պատասխար արդար յորժամ գաս փառօք հօր դասել զկենդանիս և զմեռեալս , մի՛ մասաներ ի դատաստան ընդ ծառայի բու՛մ . այլ փրկեա՛ զիս ի յաւիտեանական հրոյն , և լսելի արա՛ ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութեն , և ողորմեաց :

Լ՛մնողորմ տր ողորմեաց ամենից Տաւտացեւոյ ՚իբեզ ,
 իմոց և օտարաց Տանօթից և անձանօթից կենդանեաց և
 մեռելոց , շնորհեա՛ և Թ՛շնամեաց իմոց և ստեղեաց զԹողու-
 Թի՛ , որ առիա յանցանաց և դարձն՝ զնոսա ՚ի չարեացն , զոր
 ունին վասն իմ , զի ողորմութե քում արժանիք եղիցին ,
 և ողորմեաց :

Փ առաւ՛որեալ տր ընկալ զաղաչանս ծառայիս քոց և կատար
 եա ՚իբարի զինդրուածս իմ . բարեխօսութի՛ սրբուհւոյ
 անձանին և յոհանու մկրտչին և սրբոյն ստեփաննոսի նա
 խաղկային և սրբոյն գրիգորի մերոյ լուսաւորչին , և սրբոց
 առաքելոց և մարգարէից և վարդապետաց և մարտիրոսաց
 և սրբոց հայրապետաց և ճգնաւորաց և կուսանաց և ամե-
 նից սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց . և բեզ փառք
 և երկրպագութի՛ անբաժանելոյ սրբոց երրորդութեդ ,
 յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Լսնաճապեա զայս ասացեալ և
 սա է որ զայս տպագրեալ և
 Որպէս և է նախ գուշակեալ և
 բոլոր լուսիզբուն շարագրեալ և
 Լագուճ պիտոյ զայս համարեալ և
 ետես ըզ վերջ ըն գոհացել և
 Քախաք սրտիս սովաւ անցեալ և
 անճարան բանք հաստատեալ և
 Տարակուսանք բանն բարձեալ և
 և իմարաց աչք ըն բացեալ և
 Իսկ թիսաղմոս ըն թիգմանել և
 մարդ արականք հետ ընթացեալ և
 Յանձակոյս կողմէ եղեալ և
 որ իմաստ զայս արարեալ և
 Լսն ոչ արժան զիս համարեալ և
 անարժանիս արժան տունեալ և
 Լագուճ գրոց զայս ժողովել և
 թարգմանութի սովաւ լցեալ և
 Լսն իստատանք տպագրեալ և
 զինչ պիտոյ էր ոչ խնայեալ և
 Քայժ սուտութի ազգի եղեալ և
 մեկնիչ զսա մեք անունանեալ և

Ուրախութի զբուռն արկել և
 մինչև ի վերջն հասուցեալ և
 Բանիցս անցմ գոնադունել և
 բան գոնարին իմա գտեալ և
 Կիսակատար ըզ սա թողեալ և
 զաշխատանորս ըն արձակեալ և
 Չափով գիրգս յոյժ ձիգացեալ և
 զե աւելի ծաղիկ շինեալ և
 Մինչև ի վերջն կատարեալ և
 ի ժամանակ դառ ըն գտեալ և
 Ի յոգնութի անէ խնդրեալ և
 ի չորս լեզունացս թարգմանել և
 Յունաց հրէից համաձայնեալ և
 և լաթիկաց ըն շարագրեալ և
 Հայոց լեզունաւ տպագրեալ և
 աշխարհաբար զայս ծանուցեալ և
 Լսն իշխատակ բարի թողեալ և
 ընթերցողոց ըն աղաչեալ և
 Որք հանդիպիք և զիս յիշեալ և
 յաղթ ըն ձեր սք և մտքրեալ և
 Յոհանէս վարդապետ խնդրել և
 և զիսն խնայ ի սեղ կատարեալ և

րննութիւնն Տօր ամենակարողն , գօՏութիւն որ
 դէոյ նորա միածնի , և փառաբանութիւն Տօգւոյն
 սրբոյ փառակցի պատիւ և շնորհակալութիւն Տան
 դերձ երկրպագութիւն և անձնեայ տէրութեն ,
 և միոյ անձութեանն այժմ և անդաւ յաւիտեանս ամէն :
 Ար բարեխօսութիւն և աղօթիւք սրբութեանն անձնին և
 միշտ կուսին մարիամոս , և մաղթանօք և միջնորդութիւն
 ան սրբոյ , և աղարթութիւն նուաստացելոց պաշտօնէիցս
 ՚ի բազմապիշտ և ՚ի յոգն շանդ ժամանակին Տասուցանել
 ՚ի կատար և ՚ի վախճան զբաղջրանուագ և զՏօգւոյն որ
 պարզաբանութիւն սաղմուսացն դաւթի մարդարեին ՚ի փառս
 ամենամեծի անուան իւրոյ , և ՚ի պարծանս սրբոյ եկեղե
 ցւոյ , ՚ի թնուականութե մերում . ու՛միզ . սեպտեմբերի
 ամսոյ . Դ . ՚ի վէնեպիկ բաղաբի : Արդ որք վայելէք զսա
 առողջութիւն ՚ի շնորհս անն , յիշեցէք ՚ի սրբազան աղօթս
 ձեր զագուլցի խօճոյ գուրնաղարի որդի զխօճոյ նաՏա
 պեան , ընդ բնաւից ծնողաց և ազգականաց նորին Տան
 դուցելոց ՚ի քս , որ ազգեցութիւն Տօգւոյն սրբոյ , և յոր
 դորմամբ բարեպաշտից օմանց մերազնեաց եմուս ՚ի գոյն լի
 դործառնութիւն այս , և մեծաւ Տօգաբարձութիւն յառա
 ջացոյց զԹարգմանութիւն և զտպագրութիւն սորին , վասնե
 լով զգոյս և զինչս բազումս ՚ի ձուլումն գեղեցիկ տառիս ,
 ՚ի շինումն նորակերտ տպարանիս , ՚ի գաւումն պատուական
 Թղթոյս , և ՚ի յորինումն ան իրաց պիտանաւ որաց , յոյս
 միկ նուազեցելում ամի , յորում Տանայք առեւարտութիւք
 դոն խանգարեցեալք , առ ՚ի թողուլ զսխառակ իմն անջն
 ջն լի զինի ինքեան ՚ի իրախճանս Տանուրոյ Տայկազունեաց ու
 սուսնայարդից և Քմարասիբոյ , և ՚ի զնձութիւն ան սի
 բեւեաց և բարեկամաց իւրոց : Յիշեցէք և սիրով Տայք մե
 րիւ զագուլցի մղտախ անձաբի որդի զպատանւորն իմ զԹօ
 մայն , որ ան ջանիս անձանձիր աշխատեցաւ ՚ի տպագրս
 տանն

